

МЕЃУНАРОДНА СТАТИСТИЧКА КЛАСИФИКАЦИЈА НА БОЛЕСТИ И ПОВРЗАНИ
ЗДРАВСТВЕНИ ПРОБЛЕМИ, ДЕСЕТТА РЕВИЗИЈА, АВСТРАЛИСКА МОДИФИКАЦИЈА

МКБ-10-АМ

ТАБЕЛАРНА ЛИСТА НА БОЛЕСТИ

1 ЈУЛИ 2006 ГОД.

Национален центар за здравствена класификација

© Авторските права се на Владата на Австралија 2006 год., петто издание

Меѓународната статистичка класификација на болести и поврзани здравствени проблеми, десетта ревизија, австралиска модификација (МКБ-10-АМ) – Табеларна листа на болести и Индекс на болести по азбучен ред.

МКБ-10-АМ се базира на *Меѓународната статистичка класификација на болести и поврзани здравствени проблеми, десетта ревизија (МКБ-10) Второ издание* © Авторските права се на Светската здравствена организација 2004 год. Сите права се задржани. Изменета со дозвола за потребите на Австралиската Влада што е означено со ⊗.

Издавач: **Национален центар за здравствена класификација (Сиднеј)**, Факултет за здравствени науки, Универзитет во Сиднеј, NSW 1825 Австралија.

Обработка: Оддел за издаваштво на НЦЗК од Австралија

Иако се преземени сите разумни мерки за проверка на точноста на информациите во ова издание, Националниот центар за здравствена класификација и неговите вработени не даваат гаранција дека информациите презентирани овде се без грешка и не преземаат никаква одговорност за резултатите или последиците од употребата на оваа книга.

Делото подлежи на авторски права. Може да се репродуцира во целост или на делови за научни и потреби за обука со вклучено известување за оригиналниот документ и без комерцијална употреба или продажба. За репродукција за други цели различни од горенаведените е потребна писмена дозвола од Националниот центар за здравствена класификација (Сиднеј), П. Фах 170, Лидком NSW 1825 Австралија.

Корисниците на овој документ можат да придонесат целата кореспонденција со уредништвото треба да се упати на следната адреса:

За нејзино ревидирање контактирајте:

Управник за издаваштво

Национален центар за здравствена класификација (Сиднеј)
(Сиднеј)
П. Фах 170
Лидком NSW 1825
АВСТРАЛИЈА

Управник за поддршка и развој на класификација

П. Фах 170
Лидком NSW 1825
АВСТРАЛИЈА

Продавач: Национален центар за здравствена класификација (Сиднеј), Факултет за здравствени науки, Универзитет во Сиднеј, NSW 1825 Австралија.

Податоци за каталогизација

Меѓународната статистичка класификација на болести и поврзани здравствени проблеми, десетта ревизија, австралиска модификација, (МКБ-10-АМ), Австралиска класификација на здравствени интервенции (АКЗИ) и Австралиски стандарди за шифрирање (АСК).

Содржина: МКБ-10-АМ Табеларна листа на болести – МКБ-10-АМ Индекс на болести по азбучен ред – АКЗИ Табеларна листа на интервенции – АКЗИ Индекс на интервенции по азбучен ред – Австралиски стандарди за шифрирање.

Петто издание.

Библиографија.

Вклучува индекси

ISBN 1 86487 772 3

ISBN 1 86487 773 1

ISBN 1 86487 774 X

ISBN 1 86487 775 8

ISBN 1 86487 776 6

ISBN 1 86487 777 4

ISBN 1 86487 778 2

1. Носологија

616.0012

МКБ-10-АМ Табеларна листа на болести

МКБ-10-АМ Индекс на болести по азбучен ред

АКЗИ Табеларна листа на интервенции

АКЗИ Индекс на интервенции по азбучен ред

Австралиски стандарди за шифрирање

Комплет од сите томови

МКБ-10-АМ/АКЗИ/АСК електронски книги

2. Хирушка-класификација.

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР

ПРИЗНАНИЈА

ВОВЕД

Развој на МКБ-10

Развој на МКБ-10-АМ, АКЗИ и АСК

Конвенции употребени во Табеларната листа на болести

Упатство за употреба на МКБ-10-АМ

Извештај од Меѓународната конференција за десеттото издание на Меѓународната класификација на болести

ЛИСТА НА ТРИЗНАКОВНИ КАТЕГОРИИ

ТАБЕЛАРНА ЛИСТА НА ДОДАВКИ И ПОТКАТЕГОРИИ

1	Одредени инфективни и паразитски болести
2	Неоплазми
3	Болести на крвта и крвните органи и одредени заболувања кај имунолошкиот механизам
4	Ендокрини, нутритивни и болести на метаболизам
5	Ментални и болести на однесувањето
6	Болести на нервниот систем
7	Болести на очите и аднекси
8	Болести на ушите и мастоидниот процес
9	Болести на циркулаторниот систем
10	Болести на респираторниот систем
11	Болести на дигестивниот систем
12	Болести на кожа и поткожно ткиво
13	Болести на мускулоскелетален систем и сврзно ткиво
14	Болести на генитоуринарниот систем
15	Бременост, раѓање и пуерпериум
16	Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период
17	Вродени аномалии, деформации и хромозомски абнормалности
18	Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место
19	Повреди, труење и одредени други последици од надворешни причини
20	Надворешни причини за морбидитет и mortalитет
21	Фактори кои влијаат врз здравствениот статус и контакт со здравствени услуги
22	Шифри за специјални намени

Додаток А: Морфологија на неоплазми

Додаток Б: Специјални табеларни листи за mortalитет и морбидитет

ПРЕДГОВОР

МКБ-10-АМ е Меѓународна статистичка класификација на болести и поврзани здравствени проблеми, десетта ревизија, австралиска модификација. МКБ-10-АМ Петтото издание следува по Четвртото издание (2004). МКБ-10-АМ е подготвена од страна на Националниот центар за здравствена класификација (НЦЗК). Во текот на подготовката, НЦЗК се консултираше со членови од Советниот комитет за стандарди за шифрирање при НЦЗК и Групи за клиничка класификација и шифрирање, составена од експерти за клиничко шифрирање и клиничари назначени од страна на Комитетот за клинички мешани случаи на Австралија.

Националниот центар за здравствена класификација (НЦЗК) е формиран на 1 јануари 1997 год. и е резултат на спојување на поранешниот Национален центар за шифрирање (НЦК) и поранешниот Национален референтен центар за здравствена класификација (НРЦЗК). Локациите на НЦКЗ вклучуваат:

••

НЦЗК (Сиднеј) кој е со седиште на Универзитетот во Сиднеј и основан е од страна на Програмата за развој на мешани случаи, Оддел на Владата за здравје и стареење.

- НЦЗК (Бризбејн) кој е со седиште на Технолошкиот Универзитет во Кливленд и е основан од страна на Програмата за развој на мешани случаи (Оддел на Владата за здравје и стареење), Австралискиот институт за здравје и благосостојба, Австралиското биро за статистика и Технолошкиот универзитет од Кливленд.

Проширувања, интерпретации, модификации, додавки или исправки на МКБ-10-АМ, освен оние одобрени од НЦЗК не се сметаат за официјални и не треба да се употребуваат. МКБ-10-АМ претставува најново современо гледиште на клиничарите, носолозите, епидемиолозите и статистичарите и од јавниот и од приватниот сектор, а понатамошни модификации нема да се земаат во предвид без дополнително советување и претставување пред соодветните корисници.

ПРИЗНАНИЈА

МКБ-10

Повремена ревизија на МКБ, уште од шестата ревизија во 1948 год., е во координација со Светската здравствена организација. Како што се зголемува употребата на класификацијата, разбирливо расте и желбата меѓу корисниците за придонес кон процесот на ревизија. Десеттата ревизија е производ од голема меѓународна активност, соработка и компромис. СЗО со благодарност го признава придонесот на бројните меѓународни и национални специјалистички групи и поединци во многу земји.

МКБ-10-АМ

Помош и поддршка во подготовките на *Меѓународната статистичка класификација на болести и поврзани здравствени проблеми, десетта ревизија, австралиска модификација* (МКБ-10-АМ) НЦЗК имаше од Одделот за здравје и стареење, Австралискиот институт за здравје и благосостојба, Австралиското биро за статистика и Австралискиот комитет за клинички мешани случаи.

Клиничките и техничките одлуки за содржината на Табеларната листа и Индексот по азбучен ред се донесени од страна на членови на Советодавниот комитет за стандарди за шифрирање на НЦЗК (СКСК) и Групите за шифрирање и клиничка класификација (ГККК).

ПЕРСОНАЛ НА НЦЗК

Следниот персонал и помошници на НЦКЗ дадоа особен придонес кон подготовката на изданијата на МКБ-10-АМ, АКЗИ и АСК.

Родни Бернард *Управник за издаваштво*

Лиза Ричмонд *Проектен службеник*

Линда Бест *Проектен службеник*

Џули Раст *Проектен службеник*

Карин Чен *Проектен службеник*

Патриша Саад *Проектен службеник*

Меган Кумерлато Координатор за образование

Кетрин Стенхоуп Координатор за продажба и дистрибуција

Кери Дојл Службеник за подготовка на класификацијата

Тина Стенхоуп Техничко-логистичка поддршка

Тери Димот Проектен службеник

Јунг Цоа Систем менаџер

Кери Инес Помошник директор (Сиднеј) и Управник за поддршка и подготовка на класификацијата

Дона Труран Службеник за истражување

Луин Марла Тан Проектен службеник

Имелда Ноти Административен службеник

Дополнителна помош имаше од:
Дона Армстронг, Линди Бест, Јудит Хупер и Ланда Инфанти *Лектура*
Питер Лонг *Графичка обработка*

ВОВЕД

РАЗВОЈ НА МКБ-10

Класификацијата на болестите може да се дефинира како систем од категории во кои се означуваат болните состојби според веќе утврдени критериуми. Постојат повеќе можни оски на класификација и изборот ќе зависи од намената на статистичката обработка што треба да се спроведе. Статистичката класификација на болести мора да содржи цела низа на болни состојби во рамките на бројот на категориите погоден за обработка.

Десеттата ревизија на Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми е последна во серијата што е формализирана во 1893 год. како Бертилонова класификација или Меѓународна листа на причини за смрт. Комплетна ревизија на историските податоци за класификацијата е дадена во Книга 2 од МКБ-10. И покрај тоа што насловот е изменет за да се појасни содржината и намената и да се одрази прогресивното проширување на обемот на класификација надвор од болестите и повредите, општо прифатената кратенка 'МКБ' е задржана. Во најновата класификација, состојбите се групирани на начин кој се смета за најпогоден за општи епидемиолошки намени и евалуација на здравствената заштита.

Работата на Десеттата ревизија на МКБ почна во септември 1983 год. со одржувањето на Подготвителен состанок за МКБ-10 во Женева. Програмата за работа се одвиваше преку редовни состаноци на раководителите на Колаборационите центри за класификација на болести на СЗО. Насочувањето на активностите беше овозможено со бројните специјални состаноци вклучувајќи ги и оние на Комитетот на експерти за Меѓународната класификација на болести - Десетта ревизија, одржани во 1984 и 1987 год.

Покрај техничкиот придонес од страна на многу групи на специјалисти и индивидуални експерти, голем број на коментари и сугестии беа добиени од земјите-членки и регионални канцеларии на СЗО како резултат на целосна циркулација на нацрт-предлозите за ревизија во 1984 и 1986 год. Од добиените коментари беше јасно дека многу корисници би сакале во МКБ да бидат вклучени видови на информации поинакви од 'дијагностички информации' (во најширока смисла на зборот) кои секогаш биле содржани во неа. Со цел да се прилагодат барањата на корисниците, концептот произлезе како 'семејство' на класификации концентрирани околу МКБ во нејзината вообичаена форма и

структура. На овој начин МКБ ќе ги исполни барањата за дијагностички информации за општа употреба, додека одреден број други класификации ќе се употребува како дополнување и ќе се занимаваат или со истата информација, но со друг пристап или со различна информација (особено медицински и хируршки процедури и онеспособеност).

Според предлозите за време на подготовката на Деветтата ревизија на класификација дека различна базична структура би можела подобро да ги задоволи потребите на повеќето различни корисници, беа евалуирани неколку алтернативни модели. Сепак, стана јасно дека традиционалниот модел на класификација со оска со една варијабила, како и други аспекти на нејзината структура кои ги нагласуваат состојбите кои се чести, скапи или од поинакво јавно-здравствено значење, го преживеале тестот на времето и многу корисници би биле незадоволни од било кој друг модел предложен како можна замена. Следствено, како што покажува и студијата за Десеттата ревизија, традиционалната структура на МКБ е задржана, но се заменува старата нумеричка шема на шифрирање со нова алфанумеричка шема на шифрирање. Со ова се дава поголема рамка за шифрирање и остава простор за идна ревизија без да се наруши бројниот систем, како што беше случај во претходните ревизии.

Со цел да се овозможи оптимална употреба на слободното место, одредени заболувања на имунолошкиот механизам се вклучени во болестите на крвта и крвните органи (Глава 3). Новите поглавја се создадени за болести на очите и аднексите и болести на ушите и мастоидниот процес. Претходните дополнителни класификации за надворешни причини и за фактори кои влијаат на здравствениот статус и на контактот со здравствените услуги сега се дел од главната класификација.

Системот на двојна класификација со крвче и ѕвездичка за одредени дијагностички извештаи, воведен во Деветтата ревизија, е задржан и проширен, со тоа што оската со ѕвездичка се содржи во хомогени категории на тризнаковно ниво.

Содржина на трите книги на МКБ-10

Забелешка: следните броеви на Книги се поврзани само со МКБ-10 од СЗО.

Презентацијата на класификацијата е изменета и сега има три Книги:

Книга 1. Табеларна листа. Оваа книга содржи Извештај од Меѓународната конференција за Десеттата ревизија, самата класификација на тризнаковно и четиризнаковно ниво, класификацијата на морфологија на неоплазми, специјални табеларни листи за морталитет и морбидитет, дефиниции и правила за номенклатура.

Книга 2. Прирачник за употреба. Во оваа книга се споени забелешките за сертификација и класификација претходно вклучени во Книга 1 со голем број на нови историски и инструкциски работи и упатства за употреба на Книга 1, за табелација, како и за планирање на употребата на МКБ, кое е увидено како недостаток во поранешните ревизии. Исто така вклучува и историски материјали претходно презентирани во Воведот во Книга 1.

Книга 3. Индекс по азбучен ред. Во оваа книга е даден индексот со вовед и проширени упатства за негова употреба.

• • •

Класификацијата е одобрена од страна на Меѓународната конференција за Десеттата ревизија на Меѓународната класификација на болести во 1989 год. и усвоена на Четириесет и третото светско здравствено собрание со следната резолуција:

Четириесет и трето светско здравствено собрание,

Откако го разгледа Извештајот од Меѓународната конференција за Десеттата Ревизија на Меѓународната класификација на болести

1. ГО ПРИФАКА следново според препораките од Конференцијата:

- (1) деталната листа на тризнаковни категории и можни четиризнаковни поткатегории со Кратки листи за табелирање на морталитетот и морбидитетот, што ги содржи Десеттата ревизија на Меѓународната

- статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми која треба да стапи во сила на 1 јануари 1993 год.;
- (2) дефинициите, стандардите и потребните извештаи поврзани со мате­рналниот, феталниот, перинаталниот, неонаталниот и доенечкиот мор­талитет;
  - (3) правилата и инструкциите за шифрирање на основната причина за мор­талитетот и за шифрирање на главната состојба за морбидитетот;
2. СЕ БАРА Генералниот директор да издаде прирачник за *Меѓународна статистичка класификација на болестите и сродните здравствени проблеми*;
3. ГИ ОДОБРУВА препораките на Конференцијата што се однесуваат на:
- (1) Концептот и остварувањето на фамилија на болест и здравствени класификации со Меѓународната Статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми како основна класификација опкружена од бројни слични и дополнителни класификации од Меѓународната номенклатура на болести;
  - (2) Воспоставувањето на процес за осовременување во рамките на десет годишен циклус на ревизија.

РАЗВОЈ НА МКБ-10-АМ, АКЗИ И АСК

Австралиската модификација на *Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми, Десетта ревизија* (МКБ-10) и развојот на придружните Австралиски процедури за класификација е едногласно усвоена од страна на Советодавниот совет на австралиските министри за здравство (ССАМЗ) за воведување на австралиски стандарди за шифрирање на морбидитет во здравствените услуги од 1 јули 1998 год.

Националниот центар за здравствена класификација (НЦЗК) ја доби одговорноста за подготовката, претставувањето и одржувањето на *Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми, Десетта ревизија, Австралиска модификација* (МКБ-10-АМ), *Австралиска класификација на здравствени интервенции* (АКЗИ) и *Австралиски стандарди за шифрирање* (АСК).

МКБ-10-АМ се базира на публикацијата за болести на СЗО, МКБ-10, и е модифицирана во Австралија од страна на НЦЗК со помош од клиничари и клинички шифранти за да се гарантира дека класификацијата е тековна и соодветна на Австралиската клиничка пракса. Одржани се тесни врски со СЗО за да се обезбеди сигурна меѓународна компатибилност.

АКЗИ е Австралиска класификација на интервенции подготвена од страна на НЦЗК. Ваквата мулти-оскна класификација е базирана на Основниот пакет на услуги на МЗ (ОПУМЗ) и се вика Австралиска класификација на здравствени интервенции или АКЗИ.

Уште една суштинска компонента на класификацијата се Австралиските стандарди за шифрирање. Ова се националните стандарди подготвени од страна на НЦЗК за шифрирање на клинички податоци.

Кратка содржина

МКБ-10-АМ Табеларна листа на болести Табеларната листа на болести содржи класификација на болести на три-, четири- и петзнаковно ниво. Содржи листа на тризнаковни категории, како и два додатоци:

Додаток А Морфологија на неоплазми

Додаток Б Специјални табеларни листи на морталитет и морбидитет

МКБ-10-АМ Индекс на болести по азбучен ред. Индексот на болести содржи многу дијагностички термини кои не се појавуваат во табеларната листа, бидејќи индексот ги содржи повеќето дијагностички термини кои се моментално во употреба.

АКЗИ Табеларна листа на интервенции Табеларната листа на интервенции содржи класификација на процедури. Вклучените додатоци се:

- Додаток А Табела за мапирање
- Додаток Б Шифри за АКЗИ дадени по азбучен ред

АКЗИ Индекс на интервенции по азбучен ред. Индексот на интервенции содржи многу термини за процедури кои не се појавуваат во табеларната листа, бидејќи Индексот ги содржи повеќето термини за процедурите кои се моментално во употреба.

Австралиски стандарди за шифрирање. Австралиските стандарди за шифрирање содржат национални стандарди подготвени од страна на НЦЗК што даваат упатства за употребата на МКБ-10-АМ и шифрите за АКЗИ.

Класификација на болести во МКБ-10-АМ

Во подготовката на МКБ-10-АМ, се следа бројни принципи за класификација:

- Не се модифицираше структурата на МКБ-10 на СЗО
- Значењата на тризнаковните и четиризнаковните шифри не се променети, иако во неколку наврати е додадено појаснување
- Модификациите се доследни на постоечките шифри и конвенции на МКБ-10 од СЗО
- Не се компромираше можноста да се споредуваат податоците во текот на работата.

Затоа МКБ-10-АМ е целосно компатибилна со матичниот систем, МКБ-10 од СЗО, со што ги исполнува потребите за компатибилност на статистичките податоци за морбидитет и mortalитет на меѓународно ниво.

Првата Австралиска модификација на МКБ-10 на СЗО вклучува и петзнаковни дополнувања за да обезбеди понатамошна специфичност. Исто така се направени определен број на дополнувања во три- и четиризнаковните категории.

Претходната МКБ-10-АМ е во голема мера иста со форматот на МКБ-10 на СЗО со исклучок на правописните конвенции. Правописните конвенции во МКБ-10-АМ се во согласност со *Речникот Мекваер* како што се препорачува во *Стилскиот Прирачник* од Австралиската Влада.

Значајните промени во МКБ-10-АМ за шифрирање на болести потекнуваат од МКБ-10 на СЗО. Всушност, промените вклучуваат:

- Промена на наслов
- Алфанумеричка шема за шифрирање
- Четири нови поглавја
- Преместување на болести и состојби
- Конвенции со крвче и ѕвездичка
- дијабет
- Промени во глава 16 и 17 врз основа на класификацијата од Кралскиот колеџ за педијатрија и детски болести
- 'последници' наместо 'задоцнети ефекти'
- Промена на оската за несреќи со копнен превоз
- Промена на оската за повреди
- Структурни промени на шифрите за надворешни причинители
- нема петзнаковни шифри за обстетрика
- Дополток на морфолошки шифри од МКБ-О-3

Индексот на болести по азбучен ред од МКБ-10-АМ соодветствува со Австралиските правописни конвенции. Индексот на болести по азбучен ред од МКБ-10-АМ е уредена од страна на НЦЗК за да се овозможи додавање на нови шифри за болести. Сепак, клиничките шифранти мораат да ја употребуваат табеларната листа за да се консултираат за белешките за вклучување и исклучување со цел да се постават точните шифри. Прегледот на табеларната листа исто така е најдобриот начин за запознавање на структурата на класификацијата.

КОНВЕНЦИИ УПОТРЕБЕНИ ВО ТАБЕЛАРНАТА ЛИСТА НА БОЛЕСТИ

Има повеќе специјални конвенции кои се применети во табеларната листа на МКБ-10-АМ коишто треба да ги разберат клиничките шифранти и лицата што ги интерпретираат статистичките податоци врз основа на шифрите од МКБ-10-АМ.

Термини за 'вклучување'

Во рамките на три- и четиризнаковните рубрики, обично има наведено повеќе останати дијагностички термини. Тие се познати како 'термини за вклучување' и се дадени, покрај насловот, како примери на дијагностички извештаи кои треба да се класифицираат во таа рубрика. Можат да се однесуваат на различни состојби или да бидат синоними. Истите не се пот-класификации на истата рубрика.

Термините за вклучување се дадени првенствено како **упатство во содржината** на рубриката. Повеќето од наведените ставки се однесуваат на важни или вообичаени термини кои припаѓаат во таа рубрика. Останатите се гранични состојби или начела кои се наведени за да се разликува границата меѓу една и друга поткатегија. **Списоците на термини за вклучување се секако многу широки**, па во индексот по азбучен ред се вклучени алтернативни имиња на дијагностички единки, на кои треба прво да се обрне внимание кога се шифрира одреден дијагностички извештај.

Термини за 'исклучоци'

Одредени рубрики содржат списоци на состојби пред кои стои зборот 'Исклучоци'. Ова се термини за кои иако насловот на рубриката наведува дека би требало да се класифицираат тука, тие всушност се класифицирани на друго место. На пример во категоријата A46 *Еризипел (Erysipelas)*, исклучок е постпартусен или пуерперален еризипел. После секој исклучок, во заграда е даден шифрата на категоријата или поткатегијата од целата класификација каде што исклучокот треба да се премести.

Забелешките за 'исклучоци' се наоѓаат непосредно по насловот на главата, групата, категоријата или шифрата. За подетално објаснување на термините за исклучоци види во **АСК 0033 Конвенции употребени во табеларната листа на болести, забелешки за исклучоци**.

Опис на поимникот

Во **Глава 5, Ментални и заболувања во однесувањето**, се употребуваат описи на поимникот за да се наведе содржината на рубриката. Оваа алатка се употребува затоа што терминологијата на менталните заболувања многу варира, особено во различни земји, па истото име може да биде употребено за да се опишат доста различни состојби. **Поимникот не е наменет за употреба од страна на клиничките шифранти.**

Загради ( )

Заградите се употребуваат на четири начини:

1. Загради се употребуваат за да се вметнат дополнителни зборови кои можат да следуваат после дијагностички термини без да влијаат врз бројот на шифрата кој се однесува на зборовите надвор од заградите. Ова е познато како **неесенцијален модификатор**.

ПРИМЕР 1:

Во забелешките за вклучување кај I12 *Хипертензивна ренална болест* линијата 'артериосклерозен нефрит (хроничен) (интерстицијален)' значи дека I12 е бројот на шифрата само за терминот 'артериосклеротичен нефрит' или кога е квалифициран од страна на еден од зборовите 'хроничен' или 'интерстицијален' (или и двете).

2. Загради исто така се употребуваат за да се вметне шифрата на кој се однесува исклучокот.

ПРИМЕР 2:

I88 *Неспецифичен лимфаденит* исклучува 'зголемени лимфни јазли HC' (R59 – *Зголемени лимфни јазли*)

3. Загради се употребуваат во наслови на групи во Табеларната листа за да се метнат тризнаковни шифри на категории вклучени во таа група.
4. Загради се употребуваат за да се вметне шифра со крвче во категорија со ѕвездичка или шифра со ѕвездичка после термин со крвче.

ПРИМЕР 3:

A32.1† *Листеријален менингит и менингоенцефалит*

Листеријален:

- менингит (G01*)
- менингоенцефалит (G05.0*)

G01* **Менингит кај бактериски болести класифицирани на друго место**

Менингит (кај):

- антракс (A22.8†)
- Гонококен (A54.8†)
- лептоспироза (A27.-†)
- листеријален (A32.1†)

Средни загради [ ]

Средните загради се употребуваат за да се вметнат синоними, алтернативни зборови, фрази за дообјаснување или валидни знаци.

1. За вметнување на синоними.

ПРИМЕР 4:

A30 *Лепра [Хансенова болест]*

2. За фрази за дообјаснување.

ПРИМЕР 5:

H54.4 *Слепило, едно око*

Нарушување на видот од категории 3,4,5 на едното око [нормален вид на другото око].

3. За валидни знаци.

ПРИМЕР 6:

M19.0 *Примарна артроза на други зглобови*
[1-4, 7-9]

Две точки :

Две точки се употребуваат за да се наведат термините за вклучувања и исклучоци кога зборовите пред нив не се целосни термини кои се доделени на таа рубрика. Тие бараат еден или повеќе модификаторски или квалификаторски зборови поместени под нив пред да можат да се доделат на таа рубрика.

ПРИМЕР 7:

Во K36 *Друг апендицит*, дијагнозата 'апендицит' треба да се класифицира таму само ако е квалифицирана со зборовите 'хроничен' или 'рекурентен'.

K36 *Друг апендицит*

Апендицит:

- хроничен
- Рекурентен

Голема заграда }

Голема заграда се употребува кај набројување на термини за вклучување и исклучоци за да се означи дека ни зборовите кои претходат, ни оние коли следат не се целосни термини. Секој од термините пред големата заграда е Квалифициран со еден или повеќе термини кои следуваат по него.

ПРИМЕР 8:

071.6 *Акушерска повреда на карличните зглобови и лигаменти*
Отргнување на внатрешната 'рскавица на симфизата }
Повреда на кокцигис } акушерско
Трауматско раздвојување на симфизата (пубична) }

ИН

Буквите ИН се кратенка од 'инаку неозначено', што значи 'неозначено' или 'неквалифицирано'.

Понекогаш неозначен термин е сепак означен во рубрика за поспецифичен тип на состојба. Ова се јавува заради тоа што во медицинската терминологија најчестата форма на една состојба е често позната под името на самата состојба, само поневообичаените типови се квалифицирани.

ПРИМЕР 9:

Митрална стеноза често се употребува со значење 'ревматична митрална стеноза'

Ваквите вградени претпоставки мораат да се земат предвид со цел да се избегне неточна класификација. Внимателна проверка на термините за вклучување ќе открие каде е направена претпоставка за причинителот на болеста. **Клиничките шифранти** треба да бидат внимателни да не шифрираат одреден термин како неквалифициран, доколку не е сосема јасно дека нема информации што ќе овозможат поспецифично сместување на друго место.

Аналитичарите на податоци исто така треба да бидат свесни дека некои состојби сместени во видлива означена категорија нема да бидат така означени во евиденцијата од шифрирањето. Кога ќе се споредат движењата со текот на времето и толкувањето на статистичките податоци, важно е да се биде свесен дека претпоставките можат да се менуваат од една ревизија на МКБ до друга. На пример, пред Осмата ревизија, неквалифицирана аортна аневризма се претпоставуваше дека се јавува од сифилис.

Некласифицирана на друго место

Зборовите 'некласифицирана на друго место', кога се употребени во наслов на тризнаковна категорија, служат како предупредување дека одредени означени варијанти на наведените состојби можат да се појават и во други делови од класификацијата.

ПРИМЕР 10:

J16 Пневмонија предизвикана од други заразни организми, некласифицирана на друго место

Во оваа категорија се вклучени J16.0 Пневмонија предизвикана од хламидија и J16.8 Пневмонија предизвикана од други означени заразни организми. Многу други категории кои се дадени во Глава 10 *Болести на респираторниот систем* и други поглавја за пневмонија предизвикана од означени заразни организми (на пр. J09–J15 и P23.-). J18 *Пневмонија, неозначен организам*, содржи пневмонии за кои заразувачот не е посочен.

'И' во наслов

'И' значи 'и/или'. На пример, во рубриката A18.0† *Туберкулоза на коски и зглобови*, се класифицираат случаи на 'туберкулоза на коски', 'туберкулоза на зглобови' и 'туберкулоза на коски и зглобови'.

Забелешки

- † Знакот на крвче означува шифра со опис на етиологијата или основниот причинител на болеста и секогаш се доделува заедно со соодветниот шифра за манифестација. Последователно на тоа, двата шифри во иста серија во која се појавуваат во индексот по азбучен ред (т.е. етиолошката шифра, и по него шифрата за манифестација).
- *Знакот на ѕвездичка означува шифра со опис на манифестацијата на болеста и секогаш се доделува заедно со соодветниот етиолошки шифра. Последователно на тоа, двата шифри во иста серија во која се појавуваат во индексот по азбучен ред (т.е. етиолошката шифра, и по него шифрата за манифестација).
- ∇ Овој знак означува дека Австралиските стандарди за шифрирање се применуваат за одреден шифра или група на шифри (категорија или група) и затоа треба да се провери стандардот пред да се додели шифрата. Соодветните стандардни броеви се дадени под или до симболот
- ⊗ Овој симбол означува Австралиски шифра.

Текст во рамка

Бел текст во црна рамка означува шифри на тризнаковно ниво кои не се ВАЛИДНИ и НЕ МОЖАТ да се доделат затоа што шифрата бара дополнителни знаци (*види* шифра I12 во примерот наведен подолу).

I12 Хипертензивна ренална болест

Вклучува: Која и да било состојба од N18.-, N19.- или N26.- со која било состојба од I10
артериосклероза на бубрег
Артериосклеротичен нефрит (хроничен) (интерстицијален)
Хипертензивна нефропатија
нефросклероза

Исклучува: Секундарна хипертензија

Црн текст во сива рамка означува шифри на четиризнаковно ниво кои не се ВАЛИДНИ и НЕ МОЖАТ да се доделат затоа што шифрата бара дополнителни знаци (*види* шифра C95.0 во примерот наведен подолу).

C95.0 Акутна леукемија од неозначен клеточен тип

Бласт клеточна леукемија
Стем клеточна леукемија

Исклучува: акутна егзацербација на неозначена хронична леукемија (C95.1)

Црн текст во бела рамка се употребува за да се означат шифри на тризнаковно ниво кои се ВАЛИДНИ (*види* шифра I10 во примерот наведен подолу)

I10 Есенцијална (примарна) хипертензија

Висок крвен притисок
Хипертензија (артериска)(бенигна)(есенцијална)(малигна)(примарна)(системска)

Исклучува: Зафатени крвни садови на:

- Мозок (I60–I69)
- Око (H35.0)

Видови букви

Задебелени Задебелени букви се употребуваат за сите наслови на групи во Табеларната листа на болести.

Задебелени, Италик Задебелени италик букви се употребуваат за сите термини за упатства, со исклучок на текстот 'шифрата исто така...' и 'употреба на дополнителен шифра...'

Италик Италик букви се употребуваат за термини за упатства, како текстот 'шифрата исто така...' и 'употреба на дополнителен шифра...'

Формат

МКБ-10-АМ употребува целосен блок формат за полесно упатување со вовлечен формат кој се применува за сите термини за вклучување и упатства поголеми од еден ред текст.

УПАТСТВО ЗА УПОТРЕБА НА МКБ-10-АМ

Преводот на описите на болести, повреди, состојби и процедури во шифри е сложена активност. Со цел шифрирањето да биде точно, неопходно е да се има работно познавање на медицинската терминологија и да се разбираат карактеристиките, терминологијата, и конвенциите на МКБ-10-АМ.

Првично уредена да обезбеди пристап кон информациите содржани во медицинските досиеја за истражување, образование и администрација, медицинските шифри сега исто така се употребуваат за да се олесни плаќањето на здравствени услуги, да се одреди моделот на искористеност и да се оцени соодветноста на трошоците во здравствената заштита. Шифрирањето исто така обезбедува база за епидемиолошко проучување и истражување во квалитетот на здравствената заштита.

Поради тоа што шифрирањето се употребува во многу области, неопходно е истото да се изврши точно и доследно со цел да се добијат значајни статистички податоци за помош во планирањето на потребите од здравствена заштита на една земја.

Има неколку чекори во шифрирањето на болестите или процедурите, а долунаведениот пример е едноставно упатство наменето за помош на повремени корисници на МКБ-10-АМ.

1. Се одредува типот на извештај кој треба да се шифрира и се повикува на соодветниот дел од индексот по азбучен ред.
2. Се одредува водечкиот термин. За болести и повреди обично е именка за патолошки состојби. За процедури обично е именка што го одредува видот на извршената процедура. Сепак, некои состојби изразени со придавки или епоними во индексот се дадени како водечки термини.
3. Се чита и се води по сите забелешки што се дадени под водечкиот термин.
4. Се читаат сите термини кои се ставени во загради после секој водечки термин (ваквите неесенцијални модификатори не влијаат врз бројот на шифрата), како и сите термини поместени под водечкиот термин (ваквите неопходни модификатори можат да влијаат врз бројот на шифрата), се додека не се земат во предвид сите зборови во клиничкиот извештај.
5. Внимателно се следат сите упатувања ('види' и 'види и') кои се појавуваат во индексот.
6. Се повикува на табеларната листа за да се провери соодветноста на избраниот број на шифрата. За класификација на болести запомнете дека ако во индексот има тризнаковна шифра со тире на четвртото или петтото место значи дека во табеларната листа се наоѓа четврти или петти знак. Понатамошните потподелби кои употребуваат дополнително место за знак не се влезени во индексот и, доколку се употребува, мора да се најде во табеларната листа.
7. Треба да се води по сите белешки за вклучувања и исклучоци под избраната шифра или под главата, групата или насловот на категоријата.

8. Се доделува шифрата.

Прашањата во врска со употребата и толкувањето на е *Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми, Десетта ревизија, Австралиска модификација* (МКБ-10-АМ) се упатуваат на следната адреса:

Национален центар за здравствена класификација (Сиднеј)
Факултет за здравствени науки
Универзитет во Сиднеј
П. Фах 170
Лидком NSW 1825
Австралија

ИЗВЕШТАЈ ОД МЕЃУНАРОДНАТА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДЕСЕТОТО ИЗДАНИЕ НА МЕЃУНАРОДНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА БОЛЕСТИ

Меѓународната конференција за Десеттата ревизија на Меѓународната класификација на болести свикана од Светската здравствена организација се одржа во седиштето на СЗО во Женева од 26 септември до 2 октомври 1989 год. На Конференцијата учествуваа делегати од 43 земји-членки.

Ангола	Луксембург
Австралија	Мадагаскар
Бахами	Мали
Белгија	Малта
Бразил	Мозамбик
Бугарија	Холандија
Бурунди	Нигер
Канада	Португалија
Кина	Република Кореја
Куба	Сенегал
Кипар	Сингапур
Данска	Шпанија
Финска	Шведска
Франција	Швајцарија
Германска Демократска Република	Тајланд
Сојузна Република Германија	Уганда
Унгарија	СССР
Индија	Обединети Арапски Емирати
Индонезија	Обединетото Кралство или Велика Британија и Северна Ирска
Израел	Соединетите американски држави
Јапонија	Венецуела
Кувајт	

На Конференцијата присуствуваа и делегати од Обединетите нации, Меѓународната организација за труд и регионалните канцелари на СЗО, како и Советот на Меѓународните организации за медицински науки, и дванаесет други невладини организации кои се занимаваат со регистрација на ракот, глувоста, епидемиологијата, семејната медицина, гинекологија и акушерство, хипертензија, здравствена документација, превентивна и социјална медицина, неврологија, психијатрија, рехабилитација и сексуално преносливи болести.

Конференцијата ја отвори д-р Ј. П. Жардел, Заменик генерален директор, во име на Генералниот директор. Д-р Жардел зборуваше за обемните консултации и подготвителната работа од која резултираа предлозите за ревизијата, заради што беше потребен подолг период од вообичаениот меѓу досегашните ревизии. Тој истакна дека десеттата ревизија ќе има нов Наслов, *Меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми*, за да се нагласи нејзината статистичка намена и да се одрази нејзиниот проширен обем. Меѓутоа погодната кратенка МКБ, сепак, се

задржува. Тој исто така ја спомена и новата алфанумеричка шема на шифрирање, со која се овозможува подобра рамнотежа помеѓу содржината на поглавјата, а се остава место за идни дополнувања и промени, како и намената за создавање на МКБ прирачник со тризнаковни категории со индекс по азбучен ред за употреба онаму каде посложената, детална четиризнаковна верзија би била несоодветна.

На конференцијата беа избрани следните функционери:

Д-р Р.Х.Ц. Велс, Австралија (*Претседател*)
Д-р Х. Беј-Нилсен, Данска (*Потпретседател*)
Д-р Р. Браун, Германска Демократска Република (*Потпретседател*)
Г. Р.А. Израел, Соединетите американски држави (*Потпретседател*)
Д-р Р. Лауренти, Бразил (*Потпретседател*)
Д-р П. Магин, Франција (*лице за контакт*)
Г-ѓа Е. Тејлор, Канада (*лице за контакт*)

Секретаријатот на Конференцијата го сочинуваа:

Д-р Ј.П. Жардел, Заменик генерален директор, СЗО, Женева, Швајцарија
Д-р Х.Р. Хапсара, Директор, Оддел за епидемиолошки надзор и проценка на здравствените состојби и движења, СЗО, Женева, Швајцарија
Д-р Ј.Ц. Алари, Главен медицински функционер, Развој на епидемиолошки и здравствено статистички услуги, СЗО, Женева, Швајцарија
Д-р Г.Р. Бремер, Медицински функционер, Развој на епидемиолошки и здравствено статистички услуги, СЗО, Женева, Швајцарија (*Секретар*)
Г. А. Лур, Технички функционер, Развој на епидемиолошки и здравствено статистички услуги, СЗО, Женева, Швајцарија
Професор В. Јениш, Германска демократска република (*привремен советник*)
Г. Т. Крусе, Данска (*привремен советник*)
Д-р К. Купка, Франција (*привремен советник*)
Д-р Ј. Леовски, Полска (*привремен советник*)
Г. Р.М. Лој, Обединетото кралство на Велика Британија и северна Ирска (*привремен советник*)
Г. Р.Х. Симен, Соединетите американски држави (*привремен советник*)

Секретаријатот на Конференцијата беше потпомогнат од претставници на други релевантни технички служби од седиштето на СЗО.

На Конференцијата беше прифатен дневниот ред со предложената содржина за поглавјата на Десеттата ревизија и материјалот што треба да се вклопи во објавениот прирачник; процесот на негово вклопување и фамилијата на класификации и сродни проблематики.

1. ИСТОРИЈА И РАЗВОЈ НА ПРИМЕНАТА НА МЕЃУНАРОДНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА БОЛЕСТИ (МКБ)

На Конференцијата имаше потсетување за историјата на статистичката класификација што датира од осумнаесеттиот век. За разлика од поранешните класификации кои беа засегнати само за причинителите за смртност, обемот на класификацијата се проширува со Шестата ревизија во 1948 год. при што во неа се вклучуваат и нефаталните болести. Проширувањето продолжува и до Деветтата ревизија, со воведување на одредени новини со цел да се задоволат статистичките потреби на најразличните организации. Освен тоа, на меѓународната Конференција на Деветтата ревизија (Женева, 1975 год.) (1) беа донесени препораки и е одобрено објавувањето на дополнителните класификации за медицинските процедури и за оштетување, онеспособности и хендикепи за истражувачки сели.

2. ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРЕДЛОЗИТЕ ЗА ДЕСЕТТАТА РЕВИЗИЈА НА МКБ

Предлозите изнесени поред Конференцијата беа резултат на широка активност во седиштето на СЗО како и во светот. Програмата за работа се одвиваше преку редовни состаноци на раководителите на Колаборационите центри за класификација на болестите на СЗО. Насочувањето на подготовките беше овозможено преку бројните специјални состаноци и Комитетот на експерти за меѓународната класификација на болестите – Десетта ревизија, која се состана во

1984 год. (2) и во 1987 год. (3) за да се донесат одлуки за понатамошниот правец по кој треба да се одвива работата и да се формулираат конечните предлози.

Обемната подготвителна активност беше посветена на радикалниот преглед на погодноста на структурата на МКБ, особено на статистичката класификација на болестите и на други здравствени проблеми, за задоволување на големиот број разни потреби од податоци за морталитетот и здравствената заштита. Се испитуваа и начините за стабилизација на системот за шифрирање со цел да се минимизираат нарушувањата што би настанале со следните ревизии, како и можностите за воспоставување на подобра рамнотежа меѓу различните поглавја на МКБ.

Дури и со новата структура стана јасно дека една класификација нема да може да одговори на крајните барања. Токму заради тоа се разви концептот на 'фамилија' на класификации со главната МКБ како основа која ја рива централната потреба за традиционалната статистика на морталитет и морбидитет, додека останатите членови на фамилијата ќе се занимаваат со потребните за подетални, помалку детални и различни класификации и со придружните материи.

Колаборационите центри спроведоа испитување на неколку алтернативни модели за структурата на МКБ, но се утврди дека ниеден од нив нема задоволителни карактеристики и ниту еден нема доволно предности во однос на веќе постоечката структура за да го оправда нејзиното заменување. Специјалните состаноци кои беа одржани за оценка на Деветтата ревизија го потврдија ова и покрај тоа што некои потенцијални корисници тврдеа дека постоечката структура на МКБ е несоодветна, поголем дел од корисниците беа задоволни и сметаа дека таа има својствени можности и покрај некои очевидни противречности побараа таа да продолжи да постои во досегашната форма.

Беа испитани разни шеми на алфанумеричко обележување со цел да се создаде рамка за шифрирање што ќе овозможи подобра рамнотежа меѓу одделните поглавја и што ќе создаде доволен простор за идни податоци и измени без нарушување на шифрите.

Одлуките донесени во врска со оваа материја го трасираа патот за подготовка на последователните нацрт-предлози за поглавјата во десеттата ревизија. Овие предлози во два наврата беа разгледувани од земјите-членки со цел да се добијат коментари а беа разгледани и од други заинтересирани тела, како и на состаноците на раководителите на центрите и на Комитетот на експерти. Голем број меѓународни професионални специјалистички здруженија, индивидуални специјалисти и експерти, и друго оддели во седиштето на СЗО и регионални канцеларии упатија совети и насоки до одделението на СЗО одговорно за МКБ и до колаборационите центри на МКБ за подготовка на предлозите и помошниот материјал којшто беше презентираан пред Конференцијата. СЗО со задоволство ја прифати оваа помош.

3. ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ И СОДРЖИНА НА ПРЕДЛОЖЕНАТА ДЕСЕТТА РЕВИЗИЈА НА МКБ

Главната новина во предлозите за Десеттата ревизија беше употребата на алфанумеричка шема на шифрирање од една буква и три броја на четиризнаковно ниво. Ова влијаеше повеќе од двојно да се зголеми рамката на шифрирање во споредба со деветтата ревизија и овозможи на поголемиот дел поглавја да им се додели само една буква или група на букви, од кои секоја може да даде 100 тризнаковни категории. Од 26 слободни букви, 25 се употребени, освен буквата U која е оставена слободна за идни дополнувања и промени и за можна привремена класификација за да се решат тешкотиите кои се појавуваат на национални и меѓународно ниво помеѓу ревизиите.

Како предмет на политика, некои тризнаковни категории се оставени празни за натамошно проширување и ревизија, а нивниот број се менува во согласност со поглавјата: Оние со примарна анатомска оска на класифицирање имаат помалку слободни категории, бидејќи се смета дека идните измени во нивата содржина по својата природа ќе бидат поограничени.

Деветтата ревизија содржеше 17 поглавја и две дополнителни класификации: Дополнителни класификации за надворешни причини за повреди и труење (Е-шифра) и Дополнителна класификација на фактори кои влијаат на здравствениот статус и на контактот со здравствените служби (В-шифра). По препораките од Подготвителниот состанок за Десеттата ревизија (Женева 1983 год.) (4) и одобрени на следните состаноци, овие две поглавја повеќе не се сметаа за дополнителни, туку се вклучија како дел од основната класификација.

Редот на внесување на поглавјата во предлозите за Десеттата ревизија првично беше ист како во Деветтата ревизија; сепак, за ефикасно да се искористи слободниот простор, нарушувањата на имунолошкиот механизам беа подоцна вклучени заедно со болестите на крвта и крвните садови, додека во Деветтата ревизија беа вклучени со

ендокринолошките, нутритивните и метаболичните болести. Новото глава за Болести на крвта и крвотворните органи и одредени аномалии на имунолошкиот механизам' по што следува главата 'Неоплазми', со што ја дели буквата D.

Во текот на разработката на нацрт-предлогот за главата 'Болести на нервниот систем и сетилните органи', стана јасно дека ќе биде можно сите барани детали да се сместат под една буква во 100 тризнаковни категории. Затоа, беше одлучено да се формираат три одделни поглавја – „ Болести на нервниот систем' со буквата G и две поглавја за 'болести на окото и аднексите' и за 'Болести за увото и мастоидниот процес' што ќе ја делат буквата H.

Исто така, поглавјата 'Болести на генитоуринарниот систем', 'Бременост, породување и пуерпериум', 'одредени состојби што настануваат во перинаталниот период' и 'Конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности' се собрани заедно во поглавјата XIV до XVII.

Со вклучување на поранешните дополнителни класификации во основната класификација и составувањето на двете нови поглавја, вкупниот број на поглавја во предлогот за Десеттата ревизија стана 21. Насловите на некои од нив се изменија со цел да се даде подобро објаснување на нивната содржина.

Онаму каде беа предложени радикални промени на МКБ, се спроведе теренско тестирање. Тестирањето беше на следните поглавја:

- V. Ментални растројства и растројства на обносните
- XIX. Повреди, труење и одредени други последици од надворешни причини
- XX. Надворешни причини за морбидитет и морталитет

Глава II, 'Неоплазми', исто така беше предмет на извесно теренско тестирање иако промените во нејзината содржина беа од помал обем.

Некои нови одлики беа внесени во предлозите за Десеттата ревизија, како што се:

- Белешките за исклучоци на почетокот на секое глава се проширија за да се објасни релативната хиерархија на поглавјата, и да се појасни дека поглавјата 'специјална група' имаат приоритет на означувањето во однос на поглавјата за органи или системи како и тоа дека меѓу специјалните групни поглавја, поглавјата 'бременост, породување и пуерпериум' и 'определени состојби што потекнуваат од перинаталниот период' имаат предност над останатите.
- Исто така, на почетокот на секое глава е даде преглед на деловите од тризнаковните категории, а онаму каде е битно е даден преглед на категориите со ѕвездичка со цел да се разјасни структурата на поглавјата и да се олесни употребата на категориите со ѕвездичка.
- Забелешките во табеларната листа се однесуваат на сите намени на класификацијата; доколку забелешката соодветствува само со морбидитетот или само со морталитетот, таа е вклучена во специјалните забелешки приложени со правилата за шифрирање на морбидитетот или правилата на шифрирање на морталитетот.
- Во Деветтата ревизија беа означени одреден број на состојби како што се оние предизвикани со лек; овој пристап се задржа при составување на предлозите за Десеттата ревизија и многу други вакви состојби сега се означени поединечно

Значајна новина беше создавањето на категории за постоперативни заболувања при крајот на одредени глава. Тие идентификуваат значајни состојби што самите по себе претставуваат проблем при медицинската нега и опфаќаат примери за ендокрините и метаболичките заболувања што се јавуваат по отстранување на орган, како и други специфични состојби, како што е дампинг синдромот при хируршко отстранување на желудникот. Постоперативните состојби што не се специфични за одделни телесни системи, вклучувајќи ги и непосредните компликации како што се емболијата и постоперативниот шок, и понатаму ќе се класифицираат во главата 'Повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини'.

Друга измена беше и тоа што во Деветтата ревизија четиризнаковните Наслови мораа да се читаат заедно со тризнаковните наслови за да се утврди целосното значење и намената на поткатегоријата, додека во нацртот прикажан на Конференцијата, насловите постојано се комплетни и можат да стојат самостојно како посебни.

Двојната класификациска шема за етиологија и манифестација, позната како систем на крвче и свездичка, воведена во Деветтата ревизија, беше предмет на значителна критика. Тоа се должи главно на фактот што класификацијата често содржи смеса на манифестација и други информации на три- и четиризнаковно ниво, со исти дијагностички белези што некогаш се појавуваат и во двете оски. Исто така, многумина сметаа дека на системот е недоволно сеопфатен. За да се надминат овие проблеми, во нацртот на Десеттата ревизија, информацијата обележана со свездичка е содржана во 82 хомогени тризнаковни категории за изборна употреба. Овој пристап овозможи овие дијагностички извештаи што содржат информации и за општата основна болест и за манифестацијата или компликацијата на определен орган или локализација да добијат две шифри, што овозможува пронаоѓање или табелирање според едната или другата оска.

Овие карактеристики на предложената Десетта ревизија беа прифатени на Конференцијата.

На Конференцијата беше претставено секое глава преку приказот на промените воведени уште во Деветтата ревизија и некои основни информации за одредени новини. На Конференцијата се дискутираше за некои прашања во врска со промените на структурата и содржината на поглавјата, при што беше постигната согласност за следење и за модифицирање од страна на Секретаријатот.

4. СТАНДАРДИ И ДЕФИНИЦИИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ЗДРВЈЕТО НА МАЈКАТА И ДЕТЕТО

На Конференцијата со интерес беа разгледани препорачаните дефиниции, стандарди и поднесените барања за десеттата ревизија во врска со мајчинскиот морталитет и феталниот, перинаталниот, неонаталниот и доенечкиот морталитет. Ваквите препораки произлегоа од серијата специјални состаноци и консултации и беа насочени кон подобрување на споредливоста на податоците.

Конференцијата се согласи дека е пожелно да се задржат дефинициите за живороденост и за феталната смрт како што се дадени во Деветтата ревизија.

По извесна дискусија, на Конференцијата беше составена работна група за предметот за мајчински морталитет и врз основа на нејзините препораки исто така се постигна согласност да се задржи дефиницијата за мајчинската смрт како што е дадена во Деветтата ревизија.

со цел да се подобри квалитетот за податоците за мајчински морталитет и да се обезбедат алтернативни методи за прибирање на податоци за смртност за време на бременоста или во врска со неа, како да се поттикне евидентирањето на смртноста од акушерски причини што настануваат по 42 дена од прекинувањето на бременоста, работната група формулира две дополнителни дефиниции 'смртност поврзана со бременоста' и 'доцна мајчинска смрт'.

Конференцијата

ПРЕПОРАЧА земјите да го разгледаат вклучувањето на прашањата што се однесуваат на тековната бременост и на бременоста во текот на една година пред смртта во потврдите за смрт.

Конференцијата се согласи бидејќи бројот на живородените е општо подостапен од бројот на вкупните раѓања (живороденост и фетална смртност), тој да се употреби како именител на пропорциите што се однесуваат на мајчинскиот морталитет [како што е содржано во книга 2 од МКБ-10].

во врска со перинаталниот, неонаталниот и доенечкиот морталитет, беше особено сугерирано дека објавените стапки базирани на кохорти на раѓање треба да бидат така идентифицирани и диференцирани.

На Конференцијата се потврди практиката за изразување на возраста во целосни временски единици, при што првиот ден на животот се означува како нулти ден.

Конференцијата

ПРЕПОРАЧА во Прирачникот на Десеттата ревизија на МКБ да се вклучат дефиниции, стандарди и барања во врска со извештаите за мајчинскиот морталитет и феталниот, перинаталниот, неонаталниот и доенечкиот морталитет.

5. ПРАВИЛА ЗА ШИФРИРАЊЕ И СЕЛЕКТИРАЊЕ И ЛИСТИ ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ

5.1 Правила за шифрирање и селектирање на морталитетот

Конференцијата беше запознаена со процесот на ревизија на правила за селекција и модифицирање на основната причина за смрт и придружните забелешки онака како што се дадени во Деветтата ревизија, што доведе до неколку препорачани измени во правилата, и до обемни промени во забелешките.

Конференцијата

Препорача правилата за селекција на причината за смрт за примарното табелирање на морталитетот, онака како што се дадени во Деветтата ревизија, да се заменат во Десеттата ревизија [со оние содржани во кинга 2 од МКБ-10].

Конференцијата понатаму беше информирана дека одново се зацртани и разгледани дополнителните забелешки што се употребуваат при шифрирањето на основната причина и интерпретацијата на вклучените причини за смрт. Бидејќи забелешките имаат за цел да ја подобрат конзистентноста во шифрирањето, Конференцијата се согласи тие исто така да бидат вклучени во Десеттата ревизија.

Конференцијата ја обележа продолжената употреба на шифрирање и анализа на мулти-состојбата во врска со причините за смртта. Таа изрази охрабрување за ваквите активности, но не препорача Десеттата ревизија да содржи некои посебни правила или методи за анализа што би требало да се почитуваат.

Разгледувајќи го меѓународниот образец за лекарски извештај за причината за смрт, Комитетот на експерти официјално одобри дека ситуацијата со стареењето на популацијата со поголем сооднос на смртност од многукратни болести и ефектите од придружните терапевтски интервенции, имаат тенденција да го зголемат бројот на можните извештаи меѓу основната и директната причина за смрт: Ова значи дека во многу земји во извештајот за смрт се внесени зголемен број состојби. Ова го принуди Комитетот да препорача вклучување на дополнителна линија (d) во Дел I од извештајот.

Затоа Конференцијата:

Препорача онаму каде што е установена потреба, земјите да ја разгледаат можноста за вклучување на дополнителна линија (d) во Делот I од медицинскиот извештај за причината за смрт.

5.2 Правила за шифрирање и селектирање на морбидитет

За прв пат во Деветтата ревизија е содржано упатство за евиденција и шифрирање на морбидитетот и одделно за селекција на единечна состојба за прикажување на статистички податоци за морбидитет. Искуствата стекнати со употреба на дефинициите и правилата во Деветтата ревизија ја потврдија нивната корисност и создадоа барање за нивното појаснување и понатамошна елаборација во врска со регистрацијата на дијагностичките информации од здравствените работници како и за подобро упатување при решавање на специфичните проблематични ситуации.

На конференцијата беа одобрени препораките од Конференцијата за ревизија од 1975 год во врска со состојбата која што треба да се одбере како состојба за единична анализа на епизодите од здравствената заштита, и ставот дека каде што е изводливо треба да се спроведе шифрирање и анализа на мултиплата состојба како дополнување на рутинските статистички податоци. Таа нагласи дека Десеттата ревизија треба да нагласи дека поголем дел од упатството е применлив само кога табелирањето на 'главната состојба' е соодветно за една епизода и кога концептот 'епизода' самиот по себе е поврзан со начинот на кој се организира собирањето на податоците.

Според тоа, Конференцијата

Препорача во десеттата ревизија да се вклучи дополнително упатство за евиденција и шифрирање на морбидитетот, и дефинициите од 'главната состојба' и 'други состојби' да бидат вградени, заедно со модифицираните правила за постапување при очигледно неправилно наведена 'главна состојба' [Вклучени во Книга 2 од МКБ-10.]

Конференцијата исто така

ПРЕПОРАЧА дека онаму каде што 'главната состојба' е предмет на двоен класификационен систем обезбеден во МКБ, и крвчето и ѕвездичката треба да бидат запишани, за да се овозможи алтернативно табелирање и со едното и со другото.

Конференцијата се согласи дека за да се обезбеди понатамошна помош треба да се додадат проширени забелешки и примери.

5.3 Листи за табелирање на морталитетот и морбидитетот

Конференцијата беше известена за тешкотиите што произлегоа од употребата на основната листа за табелирање врз основа на Деветтата ревизија и за активностите што беа преземени, особено од страна на СЗО, за развој на нови листи за табелирање и објавување на податоците за морталитет. Во овој процес стана јасно дека во многу земји морталитетот до петгодишна возраст е погруб индикатор отколку доенечкиот морталитет, и затоа би било пожелно да се има листа која ќе ги вклучи и доенечката смртност и смртноста на деца до петгодишна возраст, отколку само листа во која се опфатени само доенчиња.

Од Конференцијата за разгледување беа изготвени две верзии на листи за општ морталитет и за доенечки и детски морталитет со втора верзија во која се вклучени и Насловите на поглавјата и останатите делови од поглавјата како неопходни.

Бидејќи беа изразени некои сомненија во врска со прикажаните листи на морталитетот, беше формирана мала работна група за да го разгледа можното дополнително вклучување на некои дополнителни ставки. Извештајот од работната група е усвоен од страна на Конференцијата и се одразува во листите на морталитет. На тема на листите за табелирање на морбидитет, Конференцијата ги разгледа предложените листи за табелирање и моделот на листа за објавување базирана на Насловите на поглавјата, со одредени ставки како пример под секој Наслов. Беше изразена значителна загриженост за применливоста на овие листи кај севкупниот морбидитет во најширока смисла на зборот. Се постигна општа согласност дека листите како што се претставени најверојатно се повеќе прилагодени за болничкиот морбидитет, и дека треба да се направат дополнителни напори за развивање на листи соодветни за другите примени на морбидитетот, како и дека листите за табелирање и на морбидитетот и на морталитетот во Десеттата ревизија треба да бидат проследени со соодветни објаснувања и упатства за нивна употреба.

врз основа на грижите изразени на Конференцијата и заклучоците од работната група, на Конференцијата се постигна согласност дека листите за табелирање и објавување треба да се појават во Десеттата ревизија, а исто така треба и да се направат напори за да се дадат појасни, пописни Наслови на листите. Исто така беше постигната согласност дека за да се олесни алтернативното табелирање на категориите со ѕвездичка, треба да се развие втора верзија на листата за табелирање на морбидитет, којашто е вклучена во категориите со ѕвездички.

6. ФАМИЛИЈА НА КЛАСИФИКАЦИИ

6.1 Концепт на фамилија на класификации

За време на подготовката на Деветтата ревизија, веќе беше јасно дека само МКБ не може да ги покрие сите барани информации и дека само 'фамилија' на болести или здравствено-поврзани класификации би можеле да ги задоволат различните барања во јавното здравство. Затоа, уште од крајот на 1970-тите години, беа предвидувани различни можни решенија, од кои едно бараше основна класификација (МКБ) со низа модули, од кои некои се хиерархиски поврзани, а други од дополнителна природа.

После проучувањата и дискусиите во соработка со различни Колаборативни центри, беше елабориран концептот на фамилии на класификација и понатаму ревидиран од страна на Комитетот на експерти во 1987 год., којшто ја препорача шемата прикажана подолу.

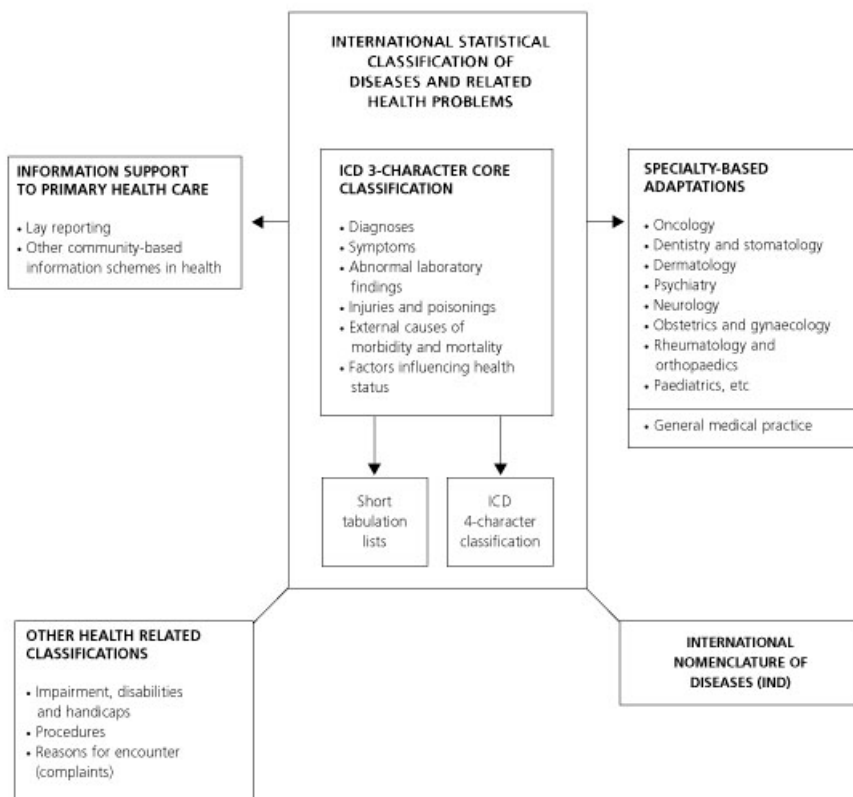
Конференцијата

Препорача концептот на фамилија на болести и сродни здравствени класификации да биде проследен од страна на СЗО.

со цел да се задржи интегритетот на МКБ и ваквиот фамилијарен концепт, Конференцијата

Препорача дека во интерес на меѓународна споредливост, не треба да се прават промени во концептот (како што е покажано со Насловите) на тризнаковните категории и четиризнаковните поткатегории на Десеттата ревизија кога се подготвува превод или прилагодување, освен ако истите не се одобрени од СЗО. Секретаријатот на СЗО е одговорен за МКБ и дејствува како централно одобрувачко тело за секоја публикација (освен националните статистички публикации) или за преводи кои ќе произлезат од нив. СЗО треба да биде навремено известена за намерите да се направи превод и прилагодување или други класификации поврзани со МКБ-10.

ФАМИЛИЈА НА БОЛЕСТИ И ЗДРАВСТВЕНО-ПОВРЗАНИ КЛАСИФИКАЦИИ

Конференцијата со интерес ј погледна презентацијата на употребата и поврзаноста на различни членови на фамилијата на МКБ во медикосоцијалната и мултидимензионалната оценка на постарите лица во врска не само со здравјето туку и со секојдневните активности, како и социјалната и физичката околина. Беше покажано дека ефикасни информации можат да се добијат преку употребата на МКБ и Меѓународната класификација на нарушувања, заболувања и хендикепи (МКНЗХ), а особено преку употреба на шифри од предложеното глава XXI од Десеттата ревизија.

6.2 Прилагодувања базирани на специјалност

Конференцијата беше информирана за плановите за развој на прилагодувањата во Десеттата ревизија за програмската област за ментално здравје. За клиничките упатства ќе има и придружна верзија наменета за употреба од страна на клиничари кои работат во полето на психијатријата; ќе бидат предложени критериуми за истражување за употреба во испитувањата на проблемите со менталното здравје; исто така ќе се употребуваат и мулти-оскни презентации за решавање на растројствата во детска возраст, а за класификација на проблеми кај возрасни исто така ќе биде подготвена верзија која ќе ја употребуваат општите лекари. Збирки од шифри од МКБ соодветни за психијатрија и неврологија исто така ќе бидат подготвени заедно со линиите од претходните публикации на оваа тема.

Конференција исто така беше известена за методите што се употребени за да се обезбеди зачувување базичната структура и функција на МКБ при почетна примена кај медицинските специјалисти во забарството и стоматологијата (МКБ-3А) и беше информирана дека новата ревизија на МКБ-3А поврзана со Десеттата ревизија е во завршна фаза на подготовка.

Беше презентирано второто издание на меѓународната класификација на болести за Онкологија (МКБ-О), кое е мулти-оскна класификација вклучувајќи и топографија и морфологија на неоплазми. Шифрите за морфологија од МКБ-О, развивани во текот на долг временски период, се ревидирани и интензивно испитувани на теренот. Топографските шифри во второто издание ќе се засноваат на категориите С00–С80 во Десеттата ревизија, а публикацијата, според тоа, ќе го чека прифаќањето на Десеттата ревизија од страна на Светското здравствено собрание.

Беше постигната согласност за вредноста на адаптацијата во областа на општата медицинска пракса и Конференцијата беше информирана за спремноста на групите кои работат во оваа област да соработуваат со СЗО. Во врска со другите адаптации според специјалноста, за кои постои веројатност дека нивниот број ќе се зголеми, препорачаната улога на СЗО како централна служба за собирање и дистрибуција на информации се смета за исклучително значајна.

6.3 Информативна поддршка за примарната здравствена заштита

во согласност со препораките од Конференцијата за ревизија од 1975 год., се состана работната група на регионалната канцеларија на СЗО за Југоисточна Азија во Делхи во 1976 год. Состави детална листа на збирни симптоми, а од неа беа изведени две пократки листи, една за причините за смрт и една за причините за контакт со здравствените служби. Теренските испитувања на овој систем се спроведоа во земјите на регионот, а резултатите беа употребени за ревизија на листата на збирни симптоми и формите на известување. Оваа ревидирана верзија е публикувана од страна на СЗО во 1978 год. во брошурата *Лаичко известување за здравствената информација (5)*.

Глобалната стратегија здравје за сите до 2000-та год., лансирана во 1978 год., создаде многу предизвици за развој на информативните системи во земјите-членки. На меѓународната конференција за здравствена статистика до 2000-та год. (Белагио, Италија, 1982) (6), интеграцијата на информацијата 'лаичко известување' со друга информација создадена и се употребува во раководењето со здравството е установена како важен проблем што го спречува поширокото спроведување на шемите за лаичко известување. Советувањето на класификациите во примарната здравствена заштита (Женева, 1985 год.) (7) ја нагласи потребата за пристап што ќе овозможи унификација на информативната поддршка, управувањето со здравствена служба и со јавните служби преку информација базирана на лаичко известување во поширока смисла на информација добиена од заедницата

Конференцијата беше информирана за искуствата на земјите за развој и примена на здравствената информација добиена од заедницата што ги опфаќа здравствените проблеми и потреби, соодветните фактори на ризик и ресурсите. Таа го поддржа концептот на развој на неконвенционални методи на општинско ниво како метод за пополнување на информативниот јаз во одделни земји и за зајакнување на нивните информативни системи. Беше нагласено дека и за развиените и за земјите во развој, ваквите методи или системи треба да се развиваат локално и дека поради факторите како моделите на морбидитет како и за јазичните и културните различности, не треба да се прави обид за пренос во други области или земји.

6.4 Оштетувања, онеспособности и хендикепи

Меѓународната класификација на оштетувања, онеспособности и хендикепи (МКООХ) (8) за истражувачка намена е публикувана од страна на СЗО на англиски јазик во 1980 год., а во согласност со препораките од Конференцијата за

ревизија од 1975 год. и со резолуцијата WHA29.35 (9) од Светското здравствено собрание одржано во 1976 год. Оттогаш, истражувањето и развојот на класификацијата одеше во различни правци.

Главните дефиниции за трите елементи - оштетување, онеспособеност и хендикеп - без сомнение беа оние што помагаа во менувањето на ставовите кон онеспособеноста. Дефиницијата за оштетување, област каде што постоеше значително препокривање на термините вклучени во МКБ, беше широко прифатена. Дефиницијата за онеспособеност широко се вкрстува со полето на дејствување на професионалците и групите што се занимаваат со рехабилитација, иако се имаше чувство дека има потреба од поголемо внимание во придружната шифра за степенување на тежината, која што често е претскажувач на хендикепот. Исто така имаше повеќе барања за ревизија на дефиницијата за хендикеп во смисла на ставање поголема нагласа на ефектот од интеракцијата во околината.

Брзата еволуција на идеите и практиката во третирањето на онеспособеноста го исклучи навременото создавање на ревидирана МКООХ и нејзино навремено поднесување до Конференцијата. Беше изјавено дека публикацијата на нова верзија нема да биде можна пред спроведувањето на Десеттата ревизија.

6.5 Процедури во медицината

Меѓународната класификација на процедури во медицината (МКПМ) (10) е публикувана од страна на СЗО во 1978 год. со истражувачки цели во согласност со препораките од Конференцијата за ревизија од 1975 год. и со резолуцијата WHA29.35 (9) од Светското здравствено собрание одржано во 1976 год. Класификацијата е прифатена од неколку земји и се употреби како основа за национални класификации на хируршки операции во неколку други земји.

Раководителите на Колаборативните центри за класификација на болести на СЗО осознаа дека нацрт-предлозите, добивањето забелешки, создавањето на нови нацрт-предлози и барањето за следни забелешки, кои што мораат да поминат кај СЗО пред финализацијата и публикувањето, е невозможно со вака брзо менливо поле како што се процедурите. Затоа раководителите на центрите препорачаа да не се прави ревизија на МКПМ заедно со Десеттата ревизија на МКБ.

Во 1987 год. Комитетот на експерти побара од СЗО да ја разгледа можноста за обновување на Десеттата ревизија, барем нацртот за глава 5, 'хируршки процедури' од експерименталната МКПМ. Како одговор на ова барање и на потребите изразени од страна на неколку земји, Секретаријатот направи напори да подготви листа на табелирање на процедурите.

Листата им беше претставена на Раководителите на центрите на состанокот во 1989 год. при што се постигна согласност дека таа може да послужи како упатство за националната презентација или публикација на статистички податоци за хируршките процедури, како и да овозможи споредби меѓу земјите. Целта на листата е да се означат процедурите и групните процедури и да ги дефинира како основа за развој на националните класификации, на тој начин подобрувајќи ја споредливоста на ваквите класификации.

Конференцијата се согласи дека ваквата листа има вредност и дека треба да се продолжи со работата за нејзиниот понатамошен развој, и покрај тоа што било која публикација ви следела по спроведувањето на Десеттата ревизија.

6.6 Меѓународна номенклатура на болести

Од 1970 год. Советот на меѓународните организации за медицински науки (СМОМН) се вклучи во подготовка на Меѓународната номенклатура на болести (МНБ) која би требало да послужи како дополнување на МКБ.

Главната цел на МНБ беше да обезбеди едно препорачано име за секој ентитет на болест. Главниот критериум за избор на името беше тоа да биде специфично, единечно, самоописно и што е можно поедноставно, како и базирано на причината каде што е тоа можно. Секоја болест или синдром за кој беше препорачано име, беа дефинирани како единечни и колку што е можно пократки. До секоја дефиниција се придодаде и листа на синоними.

Истовремено со Конференцијата се објавија и книгите за болести на долниот респираторен тракт, инфективни болести (вирусни, бактериски и паразитски болести и микози) и кардијалните и васкуларните болести, а во тек беше работата на книгите за дигестивниот систем, женскиот генитален систем, уринарниот и машкиот генитален систем, метаболичните и ендокрините болести, крвта и крвотворните органи, имунолошкиот систем, мускулоскелетниот систем и нервниот систем. Темите кои беа предложени за следните Книги вклучуваа психијатриски болест, како и болестите на кожата, увото. Носот и грлото и окото и аднексите.

Конференцијата заклучи дека издржана, современа и меѓународна номенклатура на болести е важна за развојот на МКБ и подобрувањето на споредливоста на здравствените информации. Затоа Конференцијата:

Препорача СЗО и СМОМН да се поддржат во испитувањето на исплатливите патишта за постигнување на навремено комплетирање и одржување на таквата номенклатура.

7. ПРИМЕНА НА ДЕСЕТТАТА РЕВИЗИЈА НА МКБ

Конференцијата беше информирана за намената на СЗО да ја објави деталната четиризнаковна верзија на Десеттата ревизија во три книги: Прва која ќе ја содржи табеларната листа, втора која ќе ги содржи сите соодветни дефиниции, стандарди, правила и упатства, и трета која ќе го содржи индексот по азбучен ред.

Конференцијата понатаму беше информирана дека тризнаковната верзија на Десеттата ревизија ќе биде објавена како посебна книга која ќе ја содржи табеларната листа и сите забелешки за вклучување и исклучоци. Исто така ќе го содржи и сите соодветни дефиниции, стандарди, правила и упатства и скратен индекс по азбучен ред.

Земјите-членки што имаат намера да објават верзија од Десеттата ревизија на национален јазик, за тоа треба да ја известат СЗО. СЗО ќе обезбеди копии од нацртите на МКБ на три- и четиризнаковно ниво и во печатена и во електронска форма.

Со оглед на физичкиот изглед на страниците и отпечатените форми и на табеларната листа и на индексот по азбучен ред, Конференцијата беше уверена дека препораките од раководителите на центрите и поплаките на шифрантите ќе се земат предвид, и ќе се направи секој можен напор за подобрување на овие аспекти во споредна со Деветтата ревизија.

Како и кај Деветтата ревизија, се имаше намера со помош на Колаборативните центри да се изготват материјали за преориентација на обучените шифранти. Актуелните курсеви за обука ќе бидат во надлежност на регионалните канцеларии на СЗО и на одделните земји. Тие ќе се одржат од крајот на 1991 год. до крајот на 1992 год., за да се завршат пред применувањето на Десеттата ревизија.

Исто така, СЗО ќе подготви материјали за основна обука на новите корисници на МКБ; меѓутоа не беше планирано со курсевите да се почне пред 1993 год.

Како што е наведено погоре, СЗО ќе биде подготвена да ја обезбеди Десеттата ревизија (и табеларната листа и индексот по азбучен ред) во електронска копија. Во иднина, со помош на Колаборативните центри, и друг софтвер може да биде достапен. Клучот за конверзија од Деветтата во Десеттата ревизија и обратно, ќе биде достапен пред примената на Десеттата ревизија.

Бидејќи развојните активности што беа одобрени од страна на Комитетот на експерти беа на програмата, Конференцијата

Препорача Десеттата ревизија на меѓународната класификација на болести треба да влезе во сила на 1 јануари 1993 год.

8. ИДНИ РЕВИЗИИ НА МКБ

На Конференцијата се дискутираше за потешкотиите што се појавија во текот на продолжената употреба на Деветтата ревизија, поврзани со појавувањето на нови болести и недостатокот на механизам за нејзиното обновување и прилагодување за нив.

Беа дискутирани различни предлози за механизмите со кои би се надминале овие тешкотии и би се избегнале сличните проблеми во врска со Десеттата ревизија. Беше јасно дека има потреба на понатамошна размена на информации за да се стандардизира употребата на Десеттата ревизија меѓу земјите, но и дека било кои промени во текот на нејзиното 'траење' треба многу внимателно да бидат разгледани во однос на нивното влијание на анализите и движењата. Се дискутираше и за видот на форумот на кои ќе бидат разгледани ваквите промени и можноста за употреба на слободната буква 'U' во ново или привремено поставување на шифрите. Се постигна согласност дека нема да биде изводливо да се одржуваат конференции за ревизија почесто од секои десет години.

врз основа на изразените потреби и на фактот дека би било неадекватно да се прави обид за определување или дефинирање на точна постапка што би била употребена, Конференцијата

Препорача идната меѓународна конференција за ревизија да се одржи по десет години, и СЗО да го усвои концептот за процес на осовременување во периодот меѓу ревизиите и да го разгледа прашањето за тоа како би можел да се воспостави ефикасен механизам за осовременување.

9. УСВОЈУВАЊЕ НА ДЕСЕТТА РЕВИЗИЈА НА МКБ

Конференцијата ги изготви следните препораки:

Разгледувајќи ги предлозите подготвени од Организацијата врз основа на препораките од Комитетот на експерти за меѓународната класификација на болести – Десетта ревизија,

Имајќи ја на ум потребата од неколку мали додатни модификации што ќе ги одразат забелешките на неколку детали изнесени на Конференцијата од страна на неколку земји-членки,

Препорача предложените ревидирани поглавја, со нивните тризнаковни категории и можни четиризнаковни поткатегории и кратки листи за табелирање на морталитетот и морбидитетот, да ја сочинуваат Десеттата ревизија на меѓународната статистичка класификација на болести и сродни здравствени проблеми.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

1. *International Classification of Diseases, 1975 Revision, Volume 1*. Geneva, World Health Organization, 1977, pp. xiii-xxiv.
2. *Report of the Expert Committee on the International Classification of Diseases – 10th Revision: First Meeting*. Geneva, World Health Organization, 1984 (unpublished document DES/EC/ICD-10/84.34).
3. *Report of the Expert Committee on the International Classification of Diseases – 10th Revision: Second Meeting*. Geneva, World Health Organization. 1987 (unpublished document WHO/DES/EC/ICD-10/87.38).
4. *Report of the Preparatory Meeting on ICD-10*. Geneva, World Health Organization, 1983 (unpublished document DES/ICD-10/83.19).
5. *Lay reporting of health information*. Geneva, World Health Organization, 1978.
6. *International Conference on Health Statistics for the Year 2000*. Budapest, Statistical Publishing House, 1984.
7. *Report of the Consultation on Primary Care Classifications*. Geneva, World Health Organization, 1985 (unpublished document DES/PHC/85.7).
8. *International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps*. Geneva, World Health Organization, 1980.
9. *WHO Official Records*, No. 233, 1976, p. 18.
10. *International Classification of Procedures in Medicine*. Geneva, World Health Organization, 1978.¹

---

¹ Извадок од електронската книга на НЦЗК, јули 2006 год., Табеларна листа на МКБ-10-АМ

ЛИСТА НА ТРИЗНАКОВНИ КАТЕГОРИИ

ГЛАВА 1

ОДРЕДЕНИ ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ (A00–B99)

Цревни заразни болести (A00–A09)

A00	Колера
A01	Тифоидни и паратифоидни трески
A02	Други инфекции од салмонела
A03	Шигелоза
A04	Други бактериски цревни инфекции
A05	Други бактериски интоксикации од храна, неklasифицирани на друго место
A06	Амебијаза
A07	Други протозоални цревни болести
A08	Вирусни и други означени цревни инфекции
A09	Дијареја и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од заразно потекло

Туберкулоза (A15–A19)

A15	Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена
A16	Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки непотврдена
A17	Туберкулоза на нервниот систем
A18	Туберкулоза на други органи
A19	Милијарна туберкулоза

Одредени зоонозни бактериски болести (A20–A28)

A20	Чума
A21	Туларемија
A22	Антракс
A23	Бруцелоза
A24	Сакагија и мелиоидоза
A25	Треска предизвикана од каснување на стаорец
A26	Еризипелоид
A27	Лептоспироза
A28	Други зоонозни бактериски болести, неklasифицирани на друго место

Други бактериски болести (A30–A49)

A30	Лепра [Хансенова болест]
-----	--------------------------

A31	Инфекција предизвикана од друга микобактерија
A32	Листериоза
A33	Тетанус неонатум
A34	Акушерски тетанус
A35	Друг тетанус
A36	Дифтерија
A37	Пертусис
A38	Шарлах
A39	Менингокочна инфекција
A40	Стрептококна септикемија
A41	Друга септикемија
A42	Актиномикоза
A43	Нокардиоза
A44	Бартонелоза
A46	Еризипел
A48	Други бактериски болести, неklasифицирани на друго место
A49	Бактериска инфекција на неозначена локализација

Главно сексуално преносливи инфекции

A50	Конгенитален сифилис
A51	Ран сифилис
A52	Доцен сифилис
A53	Друг и неозначен сифилис
A54	Гонококна инфекција
A55	Хламидичен лимфогранулом (венериски)
A56	Други сексуално преносливи хламидиски болести
A57	Шанкроид
A58	Ингинален гранулом
A59	Трихомонијаза
A60	Аногенитална херпесвирусна [herpes simplex] инфекција
A63	Други главно сексуално преносливи болести, неklasифицирани на друго место
A64	Неозначени сексуално преносливи болести

Други спирохетни болести (A65–A69)

A65	Невенеричен сифилис
A66	Фрамбезија
A67	Пинта [carate]
A68	Повратни трески
A69	Други спирохетни инфекции

Други болести предизвикани од хламидии (A70–A74)

- A70 Инфекција предизвикана од *Chlamydia psittaci*
- A71 Трахом
- A74 Други болести предизвикани од хламидии

Рикециози (A75–A79)

- A75 Тифусна треска
- A77 Пегав тифус [рикециози пренесен од крлеж]
- A78 Q треска
- A79 Други рикециози

Вирусни инфекции на централниот нервен систем (A80–A89)

- A80 Акутен полиомиелит
- A81 Атипични вирусни инфекции на централниот нервен систем
- A82 Беснило
- A83 Вирусен енцефалит пренесен од комарец
- A84 Вирусен енцефалит пренесен од крлеж
- A85 Друг вирусен енцефалит, неklasифициран на друго место
- A86 Неозначен вирусен енцефалит
- A87 Вирусен менингит
- A88 Други вирусни инфекции на централниот нервен систем, неklasифицирани на друго место
- A89 Неозначена вирусна инфекција на централниот нервен систем

Артроподно преносливи вирусни трески и вирусни хеморагични трески (A90–A99)

- A90 Денга треска [klасична денга]
- A91 Денга хеморагична треска
- A92 Други вирусни трески пренесени од комарец
- A93 Други артроподно преносливи вирусни трески, неklasифицирани на друго место
- A94 Неозначена артроподно пренослива вирусна треска
- A95 Жолта треска
- A96 Аренавирусна хеморагична треска
- A98 Други вирусни хеморагични трески, неklasифицирани на друго место
- A99 Неозначена вирусна хеморагична треска

Вирусна инфекција што се карактеризира со лезии на кожата и мукозната мембрана (B00–B09)

- B00 Херпесвирусна [herpes simplex] инфекција
- B01 Варичела [мали сипаници]
- B02 Зостер [herpes zoster]
- B03 Вариола
- B04 Monkeypox
- B05 Морбили
- B06 Рубеола [Германски мали сипаници]
- B07 Вирусни веруки
- B08 Други вирусни инфекции што се карактеризираат со лезии на кожата и мукозната мембрана, неklasифициран на друго место
- B09 Неозначени вирусни инфекции што се карактеризираат со лезии на кожата и мукозната мембрана

Вирусен хепатит (B15–B19)

- B15 Акутен хепатит А
- B16 Акутен хепатит Б
- B17 Друг акутен вирусен хепатит
- B18 Хроничен вирусен хепатит
- B19 Неозначен вирусен хепатит

Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (B20–B24)

- B20 Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] што резултира со инфективни и паразитски болести
- B21 Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] што резултира со малигни неоплазми
- B22 Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] што резултира со други означени болести
- B23 Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] што резултира со други состојби
- B24 Неозначена болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV]

Други вирусни болести (B25–B34)

- B25 Цитомегаловирусна болест
- B26 Паротит
- B27 Инфективна мононуклеоза
- B30 Вирусен конјуктивит
- B33 Други вирусни болести, неklasифицирани на друго место

B34 Вирусни инфекција на неозначена локализација

Микози (B35–B49)

B35 Дерматофитоза
B36 Други површински микози
B37 Кандидијаза
B38 Кокцидиоидомикоза
B39 Хистоплазмоза
B40 Бластомикоза
B41 Паракокцидиоидомикоза
B42 Споротрихоза
B43 Хромомикоза и феомикотичен апсцес
B44 Аспергилоза
B45 Криптококоза
B46 Зигомикоза
B47 Мицетом
B48 Други микози, неклассифицирани на друго место
B49 Неозначена микоза

Протозони болести (B50–B64)

B50 Маларија предизвикана од *Plasmodium falciparum*
B51 Маларија предизвикана од *Plasmodium vivax*
B52 Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae*
B53 Друга паразитолошки потврдена маларија
B54 Неозначена маларија
B55 Лајшманијаза
B56 Африканска трипаносомијаза
B57 Шагасова болест
B58 Токсоплазмоза
B59† Пнеумоцистоза
B60 Други протозоални болести, неклассифицирани на друго место
B64 Неозначена протозоална болест

Хелминтијази (B65–B83)

B65 Шистозомијаза [билхарзијаза]
B66 Други трематодни инфекции
B67 Ехинококоза
B68 Тенијаза
B69 Цистицеркоза
B70 Дифилоботријаза и спарганоза
B71 Други цестодни инфекции
B72 Дракункулијаза
B73 Онхоцеркијаза
B74 Филаријаза

B75 Трихинелоза
B76 Болести предизвикани со рударска глиста
B77 Аскаријаза
B78 Стронгилоидијаза
B79 Трихуријаза
B80 Ентеробијаза
B81 Други цревни хелминтијази, неклассифицирани на друго место
B82 Неозначен цревен паразитизам
B83 Други хелминтијази

Педикулозни, акаријазни и други инфестации (B85–B89)

B85 Педикулоза и фтиријаза
B86 Скабиес
B87 Мијаза
B88 Други инфестации
B89 Неозначена паразитска болест

Секвели на инфективни и паразитски болести (B90–B94)

B90 Последици од туберкулоза
B91 Последици од полиомиелит
B92 Последици од лепра
B94 Последици од други неозначени инфективни и паразитски болести

Бактериски, вирусни и други инфективни агенси (B95–B97)

B95 Стрептококи и стафилококи како причинители на болести классифицирани во други поглавја
B96 Други бактериски агенси како причинители на болести классифицирани во други поглавја
B97 Вирусни агенси како причинители на болести классифицирани во други поглавја

Други заразни болести (B99)

B99 Други и неозначени инфективни болести

ГЛАВА 2

НЕОПЛАЗМИ (C00–D48)

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ (C00–C96)

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ, ПОСОЧЕНИ ИЛИ ПРИФАТЕНИ КАКО ПРИМАРНИ, НА

**ОПРЕДЕЛЕНА ЛОКАЛИЗАЦИЈА, ОСВЕН КАЈ
ЛИМФОИДНО, ХЕМАТОПОЕТИЧНО ИЛИ СВРЗНО
ТКИВО (C00–C75)**

*Малигни неоплазми на усна, усна празнина и
фаринкс (C00–C14)*

- C00 Малигна неоплазма на усна
- C01 Малигна неоплазма на основата на јазикот
- C02 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на јазикот
- C03 Малигна неоплазма на гингивата
- C04 Малигна неоплазма на дното на устата
- C05 Малигна неоплазма на непцето
- C06 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на устата
- C07 Малигна неоплазма на паротидната жлезда
- C08 Малигна неоплазма на други и неозначени големи плункови жлезди
- C09 Малигна неоплазма на тонзила
- C10 Малигна неоплазма на орофаринкс
- C11 Малигна неоплазма на назофаринкс
- C12 Малигна неоплазма на периформен синус
- C13 Малигна неоплазма на хипофаринкс
- C14 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации на усната, усната празнина и фаринксот

*Малигна неоплазма на дигестивни органи (C15–
C26)*

- C15 Малигна неоплазма на езофагус
- C16 Малигна неоплазма на желудник
- C17 Малигна неоплазма на тенко црево
- C18 Малигна неоплазма на колонот
- C19 Малигна неоплазма на ректозигмоиден спој
- C20 Малигна неоплазма на ректум
- C21 Малигна неоплазма на анус и анален канал
- C22 Малигна неоплазма на црн дроб и интрахепатични жолчни патишта
- C23 Малигна неоплазма на жолчно кесе
- C24 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на билијарниот тракт
- C25 Малигна неоплазма на панкреас
- C26 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани дигестивни органи

*Малигна неоплазма на респираторни и
интраторакални органи (C30–C39)*

- C30 Малигна неоплазма на носна празнина и средно уво
- C31 Малигна неоплазма на акцесорни синуси
- C32 Малигна неоплазма на ларинкс
- C33 Малигна неоплазма на трахеа
- C34 Малигна неоплазма на бронхи и бел дроб
- C37 Малигна неоплазма на тимус
- C38 Малигна неоплазма на срце, медијастинум и плевра
- C39 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации во респираторниот систем и интраторакалните органи

*Малигни неоплазми на коски и зглобна 'рскавица
(C40–C41)*

- C40 Малигни неоплазми на коски и зглобна 'рскавица на екстремитети
- C41 Малигни неоплазми на коски и зглобна 'рскавица на други и неозначени локализации

*Меланом и други малигни неоплазми на кожа
(C43–C44)*

- C43 Малиген меланом на кожа
- C44 Други малигни неоплазми на кожа

*Малигна неоплазма на мезотелни и меки ткива
(C45–C49)*

- C45 Мезотелиом
- C46 Капосиев сарком
- C47 Малигна неоплазма на периферни нерви и автономен нервен систем
- C48 Малигна неоплазма на ретроперитонеум и перитонеум
- C49 Малигна неоплазма на други сврзни и меки ткива

Малигна неоплазма на дојка (C50)

- C50 Малигна неоплазма на дојка

*Малигни неоплазми на женски генитални органи
(C51–C58)*

- C51 Малигна неоплазма на вулва
- C52 Малигна неоплазма на вагина
- C53 Малигна неоплазма на цервиксот на утерусот
- C54 Малигна неоплазма на телото на утерусот
- C55 Малигна неоплазма на утерус, неозначен дел
- C56 Малигна неоплазма на овариум

C57 Малигна неоплазма на други и неозначени женски генитални органи

C58 Малигна неоплазма на плацентата

Малигни неоплазми на машки генитални органи (C60–C63)

C60 Малигна неоплазма на пенис

C61 Малигна неоплазма на простата

C62 Малигна неоплазма на тестиси

C63 Малигна неоплазма на други и неозначени машки генитални органи

Малигни неоплазми на уринарен тракт (C64–C68)

C64 Малигна неоплазма на бубрег, освен ренална карлица

C65 Малигна неоплазма на ренална карлица

C66 Малигна неоплазма на бубрежни канали/уретер

C67 Малигна неоплазма на мочен меур

C68 Малигна неоплазма на други и неозначени уринарни органи

Малигна неоплазма на око, мозок и други делови од централниот нервен систем (C69–C72)

C69 Малигна неоплазма на око и аднекси

C70 Малигна неоплазма на менинги

C71 Малигна неоплазма на мозок

C72 Малигна неоплазма на 'рбетен мозок, кранијални нерви и други делови на централниот нервен систем

Малигни неоплазми на тиреоидеа и други ендокрини жлезди (C73–C75)

C73 Малигна неоплазма на тиреоидна жлезда

C74 Малигна неоплазма на адренални жлезди

C75 Малигна неоплазма на други ендокрини жлезди и сродни структури

Малигна неоплазма на недоволно дефинирани, секундарни и неозначени локализации (C76–C80)

C76 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации

C77 Секундарна и неозначена малигна неоплазма на лимфни јазли

C78 Секундарна малигна неоплазма на респираторни и дигестивни органи

C79 Секундарна малигна неоплазма на други локализации

C80 Малигна неоплазма без означена локализација

Малигна неоплазма на лимфно, хематопоеетичко и сродно ткиво (C81–C96)

C81 Хоџкинов лимфом

C82 Фоликуларен [нодуларен] Хоџкинов лимфом

C83 Дифузен не Хоџкинов лимфом

C84 Периферни и кожни Т-клеточни лимфоми

C85 Други и неозначени типови на не-Хоџкинов лимфом

C88 Малигни имунопролиферативни болести

C90 Многукратен миелом и малигни неоплазми од плазма клетките

C91 Лимфоидна леукемија

C92 Миелоидна леукемија

C93 Моноцитна леукемија

C94 Други леукемии од означен клеточен тип

C95 Леукемија од неозначен клеточен тип

C96 Други и неозначени малигни неоплазми на лимфно, хематопоеетичко и сродно ткиво

In situ неоплазми (D00–D09)

D00 Карцином in situ на усна празнина, езофагус и желудник

D01 Карцином in situ на други и неозначени дигестивни органи

D02 Карцином in situ на средно уво и на респираторен систем

D03 Меланом in situ

D04 Карцином in situ на кожа

D05 Карцином in situ на дојка

D06 Карцином in situ на цервиксот на утерусот

D07 Карцином in situ на други и неозначени генитални органи

D09 Карцином in situ на други и неозначени локализации

Бенигни неоплазми (D10–D36)

D10 Бенигна неоплазма на устата и фаринксот

D11 Бенигна неоплазма на големите плункови жлезди

D12 Бенигна неоплазма на колонот, ректумот, анусот и аналниот канал

D13 Бенигна неоплазма на други и недоволно дефинирани делови на дигестивниот систем

D14 Бенигна неоплазма на средно уво и респираторен систем

- D15 Бенигна неоплазма не други и неозначени интраторакални органи
- D16 Бенигна неоплазма на коска и зглобна 'рскавица
- D17 Бенигна липоматозна неоплазма
- D18 Хемангиом и лимфангиом
- D19 Бенигна неоплазма на мезотелиално ткиво
- D20 Бенигна неоплазма на меко ткиво на ретроперитонеум и перитонеум
- D21 Друга Бенигна неоплазма на сврзано ткиво и друго меко ткиво
- D22 Меланоцитен невус
- D23 Други бенигни неоплазми на кожа
- D24 Бенигна неоплазма на дојка
- D25 Лејомиом на утерус
- D26 Други бенигни неоплазми на утерус
- D27 Бенигна неоплазма на овариум
- D28 Бенигна неоплазма на други и неозначени женски генитални органи
- D29 Бенигна неоплазма на машки генитални органи
- D30 Бенигна неоплазма на уринарни органи
- D31 Бенигна неоплазма на око и аднекси
- D32 Бенигна неоплазма на менинги
- D33 Бенигна неоплазма на мозок и други делови од централниот нервен систем
- D34 Бенигна неоплазма на тиреоидна жлезда
- D35 Бенигна неоплазма на други и неозначени ендокрини жлезди
- D36 Бенигна неоплазма на други и неозначени локализации

Неоплазми на несигурна или од непозната природа (D37–D48)

- D37 Неоплазми на несигурна или од непозната природа на усната празнина и на дигестивните органи
- D38 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на средното уво и на респираторните и интраторакални органи
- D39 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на женските генитални органи
- D40 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на машките генитални органи
- D41 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на уринарните органи

- D42 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на менингите
- D43 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на мозокот и централниот нервен систем
- D44 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на ендокрините жлезди
- D45 Полицитемија вера
- D46 Миелодиспластични синдроми
- D47 Други неоплазми со несигурна или од непозната природа на лимфно, хематопоеетичко и сродно ткиво
- D48 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на други и неозначени локализации

ГЛАВА 3

БОЛСТИ НА КРВТА И КРВОТВОРНИТЕ ОРГАНИ И ОДРЕДЕНИ АНОМАЛИИ КАЈ ИМУНОЛОШКИОТ МЕХАНИЗАМ

Нутритивни анемии (D50–D53)

- D50 Анемија со дефицит на железо
- D51 Анемија со дефицит на витамин B₁₂
- D52 Анемија со дефицит на фолат
- D53 Други нутритивни анемии

Хемолитни анемии (D55–D59)

- D55 Анемија причинета од ензимски заболувања
- D56 Таласемија
- D57 Српести заболувања
- D58 Други наследни хемолитни анемии
- D59 Стекната хемолитна анемија

Апластична и други анемии (D60–D64)

- D60 Стекната чиста еритроцитна аплазија [еритробластопенија]
- D61 Други апластични анемии
- D62 Акутна постхеморагична анемија
- D63* Анемија кај хронични болести, класифицирана на друго место
- D64 Други анемии

Коагулациони дефекти, пурпура и други хеморагични состојби (D65–D69)

- D65 Дисеминирана интраваскуларна коагулација [синдром на дефибринација]
- D66 Дефицит на наследен фактор VIII
- D67 Дефицит на наследен фактор IX
- D68 Други коагулациони недостатоци
- D69 Пурпура и други хеморагични состојби

Други заболувања на крвта и крвотворните органи (D70–D77)

- D70 Агранулоцитоза
- D71 Функционално заболување на полиморфонуклеарните неутрофили
- D72 Други заболувања на белите крвни зрнца/леукоцити
- D73 Болести на слезината
- D74 Метемоглобинемија
- D75 Други заболувања на крвта и крвотворните органи
- D76 Одредени болести кои зафаќаат лимфоретикуларно ткиво и ретикулохистиоцитен систем
- D77* Други заболувања на крвта и крвотворните органи кај болести класифицирани на друго место

Одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам (D80–D89)

- D80 Имунодефицит со дефекти главно на антителата
- D81 Комбинирани имунодифициенци
- D82 Имунодефицит поврзана со други тешки дефекти
- D83 Често варијабилен имунодефицит
- D84 Други имунодифициенци
- D86 Саркоидоза
- D89 Други заболувања што го опфаќаат имуниот механизам, неклассифицирани на друго место

ГЛАВА 4

ЕНДОКРИНИ, НУТРИТИВНИ И МЕТАБОЛИЧКИ БОЛЕСТИ (E00–E89)

Заболувања на тиреоидната жлезда (E00–E07)

- E00 Конгенитален синдром на дефицит на јод
- E01 Тиреоидни заболувања и состојби поврзани со дефицит на јод

- E02 Субклинички хипотиреоидизам од недостаток на јод
- E03 Друг хипотиреоидизам
- E04 Друга нетоксична гушавост
- E05 Тиреотоксикоза [хипертиреоидизам]
- E06 Тиреоидит
- E07 Други заболувања на тиреоидната

Нарушена регулатиција на гликоза и дијабетес мелитус (E09–E14)

- E09 Нарушена регулација на гликоза
- E10 Тип 1 дијабетес мелитус
- E11 Тип 2 дијабетес мелитус
- E13 Друг означен дијабетес мелитус
- E14 Неозначен дијабетес мелитус

Други заболувања на регулацијата на гликоза и внатрешна секреција на панкреасот (E15–E16)

- E15 Недијабетична хипогликемична кома
- E16 Други заболувања на внатрешната секреција на панкреасот

Заболувања на другите ендокрини жлезди (E20–E35)

- E20 Хипопаратиреоидизам
- E21 Хипопаратиреоидизам и други заболувања на паратиреоидната жлезда
- E22 Хиперфункција на хипофизата
- E23 Хипофункција и други заболувања на хипофизата
- E24 Кушингов синдром
- E25 Аденогенитални заболувања
- E26 Хипералдостеронизам
- E27 Други заболувања на надбубрежната жлезда
- E28 Оваријана дисфункција
- E29 Тестикуларна дисфункција
- E30 Заболувања во пубертет, неклассифицирани на друго место
- E31 Полигландуларна дисфункција
- E32 Болести на тимусот
- E34 Други ендокрини заболувања
- E35* Заболувања на ендокрините жлезди кај болести класифицирани на друго место

Малнутриција (E40–E46)

- E40 Квашиоркор
- E41 Нутритивен маразам
- E42 Маразмичен квашиоркор
- E43 Неозначена тешка протеин-енергетичка малнутриција

- E44** Протеин-енергетичка малнутриција од умерен и лесен степен
- E45** Забавен развој по протеин-енергетска малнутриција
- E46** Неозначена протеин-енергетичка малнутриција
- Други нутритивни дефицити (E50–E64)**
- E50** Дефицит на витамин А
- E51** Дефицит на тијамин
- E52** Дефицит на ниацин [пелагра]
- E53** Дефицит на останатите витамини од групата В
- E54** Дефицит на аскорбинска киселина
- E55** Дефицит на витамин D
- E56** Недостаток/дефицит на други витамини
- E58** Дефицит на калциум во врска со исхраната
- E59** Дефицит на селен во врска со исхраната
- E60** Дефицит на цинк во врска со исхраната
- E61** Дефицит на други нутритивни елементи
- E63** Други нутритивни дефицити
- E64** Последици од малнутриција и други нутритивни дефицити

Гојазност и друга хипералиментација (E65–E68)

- E65** Локализирана адипозност
- E66** Гојазност
- E67** Друга хипералиментација
- E68** Секвели од хипералиментација

Метаболични заболувања (E70–E89)

- E70** Заболувања на метаболизмот од ароматични аминокиселини
- E71** Заболувања на метаболизмот на разгранетите аминокиселини и на метаболизмот на масните киселини
- E72** Други заболувања на метаболизмот на аминокиселини
- E73** Интолеранција на лактоза
- E74** Други заболувања на метаболизмот на јаглехидратите
- E75** Заболувања на метаболизмот на сфинголипидите и други заболувања на складирање на липидите
- E76** Заболувања на метаболизмот на гликозаминогликан
- E77** Заболувања на гликопротеински метаболизам
- E78** Заболувања на липопротеински метаболизам и други липидемии

- E79** Заболувања на пуринскиот пиримидинскиот метаболизам
- E80** Заболувања на порфириинскиот и билирубинскиот метаболизам
- E83** Заболувања на минералниот метаболизам
- E84** Цистична фиброза
- E85** Амилоидоза
- E86** Намалување на волуменот
- E87** Други заболувања на водната, електролитната и ацидо-базната рамнотежа
- E88** Други метаболички заболувања
- E89** Постоперативни ендокрини и метаболични заболувања, некласифицирани на друго место

ГЛАВА 5

МЕНТАЛНИ РАСТРОЈСТВА И РАСТРОЈСТВА НА ОБНОСКИТЕ

Органски, вклучувајќи ги и симптоматските, ментални растројства (F00–F09)

- F00*** Деменција во Алцхајмерова болест (G30.-†)
- F01** Васкуларна деменција
- F02*** Деменција кај други болести класифицирани на друго место
- F03** Неозначена деменција
- F04** Органски амнестички синдром, непредизвика од алкохол и други психоактивни супстанции
- F05** Делириум, непредизвикан од алкохол и други психоактивни супстанции
- F06** Други ментални растројства заради оштетување и дисфункција на мозокот и заради физички болести
- F07** Растројства на личноста и обносните поради болест, оштетување и дисфункција на мозокот
- F09** Неозначено органско или симптоматско ментално растројство

Ментални и растројства на обносните поради употреба на психоактивни супстанции (F10–F19)

- F10** Ментални и растројства на обносните заради употреба на алкохол
- F11** Ментални и растројства на обносните заради употреба на опијати

- F12 Ментални и растројства на обносните заради употреба на канабиноиди
- F13 Ментални и растројства на обносните заради употреба на седативи или хипнотици
- F14 Ментални и растројства на обносните заради употреба на кокаин
- F15 Ментални и растројства на обносните заради употреба на други стимуланси, вклучувајќи и кофеин
- F16 Ментални и растројства на обносните заради употреба на халуциногени
- F17 Ментални и растројства на обносните заради употреба на тутун
- F18 Ментални и растројства на обносните заради употреба на испарливи растворувачи
- F19 Ментални и растројства на обносните заради повеќекратна употреба на дрога и употреба на други психоактивни супстанции

Шизофренија, шизотипија и налудничави растројства (F20–F29)

- F20 Шизофренија
- F21 Шизотипно растројство
- F22 Перзистентни налудничави растројства
- F23 Акутни и транзиторни психотични растројства
- F24 Индуцирано налудничаво растројство
- F25 Шизоафективни растројства
- F28 Други неоргански психотични растројства
- F29 Неозначени неоргански психози

Растројства на расположението [афектот] (F30–F39)

- F30 Манијачна епизода
- F31 Биполарно афективно растројство
- F32 Депресивна епизода
- F33 Рекурентно депресивно растројство
- F34 Перзистентни растројства на расположението [афектот]
- F38 Други растројства на расположението [афектот]
- F39 Неозначено растројство на расположението [афектот]

Невротични и растројства поврзани со стрес и соматоформни растројства (F40–F48)

- F40 Фобични анксиозни растројства
- F41 Други анксиозни растројства
- F42 Опсесивно-компулзивно растројство

- F43 Реакција на тежок стрес и растројства со приспособување
- F44 Дисоцијативни [конверзивни] растројства
- F45 Соматоформни растројства
- F48 Други невротични растројства

Синдроми на обносните поврзани со физиолошки заболувања и физички фактори (F50–F59)

- F50 Растројство во хранењето/нарушување во исхраната
- F51 Неоргански нарушувања во спиењето
- F52 Сексуална дисфункција не предизвикана од органско нарушување или болест
- F53 Ментални и растројства на обносните поврзани со пуерпериумот, неklasифицирани на друго место
- F54 Психолошки и фактори на обносните поврзани со растројства или болести класифицирани на друго место
- F55 Злоупотреба на супстанции кои не создаваат зависност
- F59 Неозначени синдроми на обносните поврзани со физиолошки растројства и физички фактори

Растројства на личноста и обносните кај возрасни (F60–F69)

- F60 Специфични растројства на личноста
- F61 Мешани и други растројства на личноста
- F62 Трајни промени на личноста што не можат да се препишат на оштетување и болест на мозокот
- F63 Растројства на навиките и импулсите
- F64 Растројства на полов идентитет
- F65 Растројства од сексуална склоност
- F66 Психолошки и растројства на обносните поврзани со сексуалниот развој и ориентација
- F68 Други растројства на личноста и обносните кај возрасни
- F69 Неозначени растројства на личноста и обносните кај возрасни

Ментална ретардираност (F70–F79)

- F70 Лесна ментална ретардираност
- F71 Умерена ментална ретардираност
- F72 Тешка ментална ретардираност
- F73 Длабока ментална ретардираност
- F78 Друга ментална ретардираност
- F79 Неозначена ментална ретардираност

Растројства во психолошкиот развој (F80–F89)

- F80 Специфични развојни растројства во говорот и јазикот
- F81 Специфични развојни растројства во школските способности
- F82 Специфично развојно растројство на моторните функции
- F83 Мешани специфични развојни растројства
- F84 Первазивни развојни растројства
- F88 Други растројства во психолошкиот развој
- F89 Неозначено растројство во психолошкиот развој

Емоционални и растројства на обносните што обично се појавуваат во детството и адолесценцијата (F90–F98)

- F90 Хиперкинетички растројства
- F91 Растројства во поведението
- F92 Мешани растројства во поведението и емоциите
- F93 Емоционални растројства со почеток специфичен за детството
- F94 Растројства во социјалната функција со почеток специфичен за детството и адолесценцијата
- F95 Растројства со тикови
- F98 Други емоционални и растројства на обносните што обично се појавуваат во детството и адолесценцијата

Неозначени ментални растројства (F99)

- F99 Ментални растројства, неозначени поинаку

ГЛАВА 6

БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (G00–G99)

Воспалителни болести на нервниот систем (G00–G09)

- G00 Бактериски менингит, неклассифицирани на друго место
- G01* Менингит кај бактериски болести класифицирани на друго место
- G02* Менингит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- G03 Менингит од други и неозначени причини
- G04 Енцефалит, миелит и енцефаломиелит

- G05* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај болести класифицирани на друго место
- G06 Интракранијален и интраспинален апсцес и гранулом
- G07* Интракранијален и интраспинален апсцес и гранулом кај болести класифицирани на друго место
- G08 Интракранијален и интраспинален флебит и тромбофлебит
- G09 Последици од воспалителни болести на нервниот систем

Системски атрофии што примарно влијаат врз централниот нервен систем (G10–G13)

- G10 Хантингтонова болест
- G11 Херeditарна атаксија
- G12 Спинална мускулна атрофија и сродни синдроми
- G13 Системска атрофија што примарни влијае врз централниот нервен систем кај болести класифицирани на друго место

Екстрапирамидални и заболувања на движењето (G20–G26)

- G20 Паркинсонова болест
- G21 Секундарен паркинсонизам
- G22* Паркинсонизам кај болести класифицирани на друго место
- G23 Други дегенеративни болести на базалните ганглии
- G24 Дистонија
- G25 Други екстрапирамидални и заболувања на движењето
- G26* Екстрапирамидални и заболувања на движењето кај болести класифицирани на друго место

Други дегенеративни болести на нервниот систем (G30–G32)

- G30 Алцхајмерова болест
- G31 Други дегенеративни болести на нервниот систем, неклассифицирани на друго место
- G32* Други дегенеративни болести на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

Демиелинаризирачки болести на централниот нервниот систем (G35–G37)

- G35 Мултипла склероза

- G36 Друга акутна дисеминирана демиелинација
- G37 Други демиелинаризирачки болести на централниот нервниот систем

Епизодни и пароксизмални заболувања (G40–G47)

- G40 Епилепсија
- G41 Статус епилептикус
- G43 Мигрена
- G44 Други синдроми на главоболка
- G45 Транзиторни церебрални исхемични напади и сродни синдроми
- G46* Васкуларни синдроми на мозокот кај цереброваскуларни болести (I60–I67†)
- G47 Растројства на спиењето

Заболувања на нервот, коренот на нервот и плексус (G50–G59)

- G50 Заболувања на тригеминалниот нерв
- G51 Заболувања на фаџијалниот нерв
- G52 Заболувања на другите кранијални нерви
- G53* Заболувања на кранијалниот нерв кај болести класифицирани на друго место
- G54 Заболувања на коренот на нервот и плексусот
- G55* Компресии на коренот на нервот и плексусот кај болести класифицирани на друго место
- G56 Мононеуропатии на горен екстремитет
- G57 Мононеуропатии на долен екстремитет
- G58 Други мононеуропатии
- G59* Мононеуропатии кај болести класифицирани на друго место

Полинеуропатии и други заболувања на периферниот нервен систем (G60–G64)

- G60 Херидитарна и идиопатска невропатија
- G61 Воспалителна невропатија
- G62 Други полинеуропатии
- G63* Полинеуропатии кај болести класифицирани на друго место
- G64 Други заболувања на периферниот нервен систем

Болести на мионевралната спојка и мускул (G70–G73)

- G70 Миастенија гравис и други мионеврални заболувања
- G71 Примарни заболувања на мускулите

- G72 Други миопатии
- G73* Заболувања на мионевралната спојка и мускул кај болести класифицирани на друго место

Церебрална парализа и други паралитички синдроми (G80–G83)

- G80 Церебрална парализа
- G81 Хемиплегија
- G82 Параплегија и тетраплегија
- G83 Други паралитички синдроми

Други заболувања на нервниот систем (G90–G99)

- G90 Заболувања на автономниот нервен систем
- G91 Хидроцефалус
- G92 Токсична енцефалопатија
- G93 Други заболувања на мозокот
- G94* Други заболувања на мозокот кај болести класифицирани на друго место
- G95 Други болести на рбетниот мозок
- G96 Други заболувања на централниот нервен систем
- G97 Постоперативни заболувања на нервниот систем, не класифицирани на друго место
- G98 Други заболувања на нервниот систем, не класифицирани на друго место
- G99* Други заболувања на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

ГЛАВА 7

БОЛЕСТИ НА ОКОТО И АДНЕКСИТЕ (H00–H59)

Болести на очниот капак, лакрималниот систем и орбитата (H00–H06)

- H00 Хордеолум и халазион
- H01 Друго воспаление на очниот капак
- H02 Други заболувања на очниот капак
- H03* Заболувања на очниот капак кај болести класифицирани на друго место
- H04 Заболувања на лакрималниот систем
- H05 Заболувања на орбитата
- H06* Заболувања на лакрималниот систем и орбитата кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на конјунктивот (H10–H13)

- H10 Конјунктивит
- H11 Други заболувања на конјунктивот
- H13* Заболувања на конјунктивот кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на склерата, корнеата, ирисот и цилијарното тело (H15–H22)

- H15 Заболувања на склерата
- H16 Кератит
- H17 Корнеални лузни и заматувања
- H18 Други заболувања на корнеата
- H19* Заболувања на склерата и корнеата кај болести класифицирани на друго место
- H20 Иродициклит
- H21 Други заболувања на ирисот и цилијарното тело
- H22* Заболувања на ирисот и цилијарното тело кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на леќата (H25–H28)

- H25 Старечка катаракта
- H26 Друга катаракта
- H27 Други заболувања на леќата
- H28* Катаракта и други заболувања на леќата кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на короидот и ретината (H30–H36)

- H30 Кориоретинално воспаление
- H31 Други заболувања на короидот
- H32* Кориоретинални заболувања на кај болести класифицирани на друго место
- H33 Одлепување и дефекти на ретината
- H34 Ретинално васкуларни оклузии
- H35 Други заболувања на ретината
- H36* Ретинални заболувања кај болести класифицирани на друго место

Глауком (H40–H42)

- H40 Глауком
- H42* Глауком кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на стаклестото тело и очното јаболко (H43–H45)

- H43 Заболувања на стаклестото тело
- H44 Заболувања на очното јаболко
- H45* Заболувања на стаклестото тело и очното јаболко кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на оптичкиот нерв и видните патишта (H46–H48)

- H46 Оптички неврит
- H47 Други заболувања на оптичкиот [2-от] нерв и видните патишта
- H48* Заболувања на оптичкиот [2-от] нерв и видните патишта кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на окуларните мускули, бинокуларните движења, акомодација и рефракција (H49–H52)

- H49 Паралитички страбизам
- H50 друг страбизам
- H51 Други заболувања на бинокуларните движења
- H52 Заболувања на рефракција и акомодација

Нарушување на видот и слепило (H53–H54)

- H53 Нарушувања на видот
- H54 Слепило и слаб вид

Други заболувања на окото и аднексите (H55–H59)

- H55 Нистагмус и други неправилни движења на окото
- H57 Други заболувања на окото и аднексите
- H58* Други заболувања на окото и аднексите кај болести класифицирани на друго место
- H59 Постоперативни заболувања на окото и аднексите, не класифицирани на друго место

ГЛАВА 8

БОЛЕСТИ НА УШИТЕ И МАСТОИНИИОТ ПРОЦЕС

болести на надворешното уво (H60–H62)

- H60 Надворешен отит
- H61 Други заболувања на надворешното уво
- H62* Заболувања на надворешното уво кај болести класифицирани на друго место

болести на средното уво и мастоидниот процес (H65–H75)

- H65 Несупуративна отит медија
- H66 Супуративна и неозначена отит медија

- H67* Отит медија кај болести класифицирани на друго место
- H68 Евстахиев салпингит и опструкција
- H69 Други заболувања на Евстахиевата туба
- H70 Мастоиден процес и сродни состојби
- H71 Холестеатом на средно уво
- H72 Перфорација на тимпанска мембрана
- H73 Други заболувања на тимпанската мембрана
- H74 Други заболувања на средното уво и мастоидниот процес
- H75* Други заболувања на средното уво и мастоидниот процес кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на внатрешното уво (H80–H83)

- H80 Отосклероза
- H81 Заболувања на вестибуларната функција
- H83 Други болести на внатрешното уво

Други заболувања на увото (H90–H95)

- H90 Кондуктивно и сензориневрално губење на слухот
- H91 Друго губење на слухот
- H92 Оталгија и ефузија на уво
- H93 Други заболувања на увото, неклассифицирани на друго место
- H94* Други заболувања на увото кај болести класифицирани на друго место
- H95 Постоперативни заболувања на увото и мастоидниот процес, неклассифицирани на друго место

ГЛАВА 9

БОЛЕСТИ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (I00–I99)

Акутна ревматична треска (I00–I02)

- I00 Ревматична треска без споменување на зафатеност на срце
- I01 Ревматична треска со зафатеност на срце
- I02 Ревматична хореа

Хронична ревматична срцева болест (I05–I09)

- I05 Ревматична болест на митрална валвула
- I06 Ревматична болест на аортна валвула

- I07 Ревматична болест на трикуспидна валвула
- I08 Мултипла болест на валвула
- I09 Друга ревматична срцева болест

Хипертензивна болест (I10–I15)

- I10 Есенцијална (примарна) хипертензија
- I11 Хипертензивна срцева болест
- I12 Хипертензивна ренална болест
- I13 Хипертензивна срцева и ренална болест
- I15 Секундарна хипертензија

Исхемична срцева болест (I20–I25)

- I20 Ангина пекторис
- I21 Акутен миокарден инфаркт
- I22 Субсеквентен миокарден инфаркт
- I23 одредени тековни компликации после акутен миокарден инфаркт
- I24 Друга акутна исхемична срцева болест
- I25 Хронична исхемична срцева болест

Пулмонарна срцева болест и болести на пулмонарната циркулација (I26–I28)

- I26 Пулмонарна емболија
- I27 Друга пулмонарна срцева болест
- I28 Други болести на пулмонарните садови

Други форми на срцева болест (I30–I52)

- I30 Акутен перикардит
- I31 Други болести на перикардиумот
- I32* Перикардит кај болести класифицирани на друго место
- I33 Акутен и субакутен ендокардит
- I34 Нереуматски заболувања на митралната валвула
- I35 Нереуматски заболувања на аортната валвула
- I36 Нереуматски заболувања на трикуспидната валвула
- I37 Заболувања на пулмонарната валвула
- I38 Ендокардит, неозначена валвула
- I39* Ендокардит и заболувања на срцевата валвула кај болести класифицирани на друго место
- I40 Акутен миокардит
- I41* Миокардит кај болести класифицирани на друго место
- I42 Кардиомиопатија
- I43* Кардиомиопатија кај болести класифицирани на друго место
- I44 Блок на атриовентикларната и левата комора

- I45 Други заболувања на кондукција
- I46 Кардијален арест
- I47 Пароксимална тахикардија
- I48 Атријална фибрилација и треперење
- I49 Други кардијални аритмии
- I50 Откажување на срцето
- I51 Компликации и недоволно дефинирани описи на срцева болест
- I52* Други заболувања на срцето кај болести класифицирани на друго место

Церброваскуларни болести (I60–I69)

- I60 Субарахноидна хеморагија
- I61 Интрацеребрална хеморагија
- I62 Друга нетрауматска интракранијална хеморагија
- I63 Церебрален инфаркт
- I64 Удар, неозначен како хеморагија или инфаркт
- I65 Оклузија и стеноза на прецеребрални артерии, кои не резултираат со церебрален инфаркт
- I66 Оклузија и стеноза на церебрални артерии, кои не резултираат со церебрален инфаркт
- I67 Други церброваскуларни болести
- I68* Цереброваскуларни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- I69 Последици од церброваскуларна болест

болест на артерии, артериоли и капилари (I70–I79)

- I70 Атеросклероза
- I71 Аортна аневризма и дисекција
- I72 Друга аневризма
- I73 Други периферни васкуларни болести
- I74 Аретријална емболија и тромбоза
- I77 Други заболувања на артерии и артериоли
- I78 болести на капилари
- I79* Заболувања на артерии, артериоли и капилари кај болести класифицирани на друго место

болести на вени, лимфни садови и лимфни јазли, неklasифицирани на друго место (I80–I89)

- I80 Флебит и тромбофлебит
- I81 портална венска тромбоза
- I82 Друга венска емболија и тромбоза
- I83 Варикозни вени на долни екстремитети

- I84 Хемороиди
- I85 езофагијални варици
- I86 Варикозни вени на други локализации
- I87 Други заболувања на вените
- I88 Неспецифичен лимфаденит
- I89 Други неинфективни заболувања на лимфните садови и лимфните јазли

Други и неозначени заболувања на циркулаторниот систем (I95–I99)

- I95 Хипотензија
- I97 Постоперативни заболувања на циркулаторниот систем, неklasифицирани на друго место
- I98* Други заболувања на циркулаторниот систем кај болести класифицирани на друго место
- I99 Други и неозначени заболувања на циркулаторниот систем

ГЛАВА 10

БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J00–J99)

Акутни горно-респираторни инфекции (J00–J06)

- J00 Акутен назофарингит [обична настинка]
- J01 Акутен синусит
- J02 Акутен фарингит
- J03 Акутен тонзилит
- J04 Акутен ларингит и трахеит
- J05 Акутен опструктивен ларингит [кропен] и епиглотит
- J06 Акутни горно-респираторни инфекции на мултипли и неозначени локализации

Инфлуенца и пневмонија (J09–J18)

- J09 Инфлуенца предизвикана од идентифициран вирус на ависка инфлуенца
- J10 Инфлуенца предизвикана од друг идентифициран вирус на инфлуенца
- J11 Инфлуенца, неидентифициран вирус
- J12 Вирусна пневмонија, неklasифицирана на друго место
- J13 Пневмонија предизвикана од *Streptococcus pneumoniae*
- J14 Пневмонија предизвикана од *Haemophilus influenzae*

- J15 Бактериска пневмонија, неklasифицирана на друго место
- J16 Пневмонија предизвикана од други заразни организми, неklasифицирана на друго место
- J17* Пневмонија кај болести класифицирани на друго место
- J18 Пневмонија, неозначен организам

Други акутни долно-респираторни инфекции (J20–J22)

- J20 Акутен бронхит
- J21 Акутен бронхиолит
- J22 неозначена акутна долно-респираторна инфекција

Други болест на горниот респираторен тракт (J30–J39)

- J30 Вазомоторен и алергиски ринит
- J31 Хроничен ринит, назоринит и фарингит
- J32 Хроничен синусит
- J33 Назален полип
- J34 Други заболувања на носот и носните синуси
- J35 Хронични болести на тонзилите и аденоидите
- J36 Перитонзиларен апсцес
- J37 Хроничен ларингит и ларинготрахеит
- J38 болести на гласните жици и ларинксот, неklasифицирани на друго место
- J39 Други болести на горниот респираторен тракт

Хронични долно-респираторни болести (J40–J47)

- J40 Бронхит, неозначен како акутен или хроничен
- J41 Едноставен и мукопурулентен хроничен бронхит
- J42 неозначен хроничен бронхит
- J43 Емфизем
- J44 Други хронични опструктивни болести
- J45 Астма
- J46 Астматичен статус
- J47 Бронхиектаза

болести на бел дроб предизвикани од надворешни агенси (J60–J70)

- J60 Рударска пневмокозиоза
- J61 Пневмокозиоза предизвикана од азбест и други минерални влакна

- J62 Пневмокозиоза предизвикана од силиконски прав
- J63 Пневмокозиоза предизвикана од друг неоргански прав
- J64 неозначена пневмокозиоза
- J65 Пневмокозиоза поврзана со туберкулоза
- J66 Авионска болест предизвикана од специфичен органски прав
- J67 Хиперсензитивен пневмонит предизвикан од органски прав
- J68 Респираторни состојби предизвикани од вдишување на хемиски супстанции, гасови, чад и испарувања
- J69 Пневмонит предизвикан од тврди материи и течности
- J70 Респираторни состојби предизвикани од други надворешни агенси

Други респираторни болести кои во главно влијаат на интерстициумот (J80–J84)

- J80 Синдром на адултарен респираторен дистрес
- J81 Пулмонарен едем
- J82 Пулмонарна езофилија, неklasифицирана на друго место
- J84 Други интерстицијални пулмонарни болести

Супуративни и некротични состојби на долниот респираторен тракт (J85–J86)

- J85 Апсцес на бел дроб и медијастинум
- J86 Пиоторакс

Други болести на плеврата (J90–J94)

- J90 Плеврална ефузија, неklasифицирана на друго место
- J91* Плеврална ефузија кај состојби класифицирани на друго место
- J92 Плеврална чума
- J93 Пневмоторакс
- J94 Други плеврални состојби

Други болести на респираторниот систем (J95–J99)

- J95 Постоперативни респираторни заболувања, неklasифицирани на друго место
- J96 откажување на респираторен систем, неklasифицирано на друго место
- J98 Други респираторни заболувања
- J99* Респираторни заболувања кај болести класифицирани на друго место

ГЛАВА 11

БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K00–K93)

болести на усната празнина, плунковите жлезди и вилиците (K00–K14)

- K00 Заболувања на развојот и никнување на забите
- K01 Набиени и заглавени заби
- K02 Дентален кариес
- K03 Други болести на цврстите ткива на забите
- K04 болести на пулпата и периапикалните ткива
- K05 Гингивит и периодонтални болести
- K06 Други заболувања на гингивата и беззабниот алвеоларен гребен
- K07 Дентофацијални аномалии [вклучувајќи и малокузија]
- K08 Други заболувања на забите и потпорните структури
- K09 Цисти на оралната регија, неklasифицирани на друго место
- K10 Други болести на вилиците
- K11 болести на плунковите жлезди
- K12 Стоматит и сродни лезии
- K13 Други болести на усната и оралната слузница
- K14 болести на јазикот

болести на езофагусот, желудникот и дуоденумот (K20–K31)

- K20 Езофагит
- K21 Гастро-езофагијална рефлуктна болест
- K22 Други болести на езофагусот
- K23* Заболувања на езофагусот кај болести класифицирани на друго место
- K25 Гастричен улкус
- K26 Дуоденален улкус
- K27 Пептичен улкус, неозначена локализација
- K28 Гастројејunalен улкус
- K29 Гастрит и дуоденит
- K30 Диспесија
- K31 Други болести на желудникот и дуоденумот

болести на апендиксот (K35–K38)

- K35 Акутен апендицит
- K36 Друг апендицит

- K37 неозначен апендицит
- K38 Други болести на апендиксот

Хернија (K40–K46)

- K40 Ингинална хернија
- K41 Феморална хернија
- K42 Умбиликална хернија
- K43 Вентрална хернија
- K44 Дијафрагматска хернија
- K45 Друга абдоминална хернија
- K46 неозначена абдоминална хернија

Неинфективен ентерит и колит (K50–K52)

- K50 Crohn-ова болест [регијален ентерит]
- K51 Улкусативен колит
- K52 Друг неинфективен гастроентерит и колит

Други болести на цревата (K55–K63)

- K55 Васкуларни заболувања на цревата
- K56 Паралитички илеус и цревна опструкција без хернија
- K57 Дивертикуларна болест на цревата
- K58 синдром на иритирачки цревни движења
- K59 Други функционални цревни заболувања
- K60 Фисура и фистула на анална и ректална регија
- K61 Апсцес на анална и ректална регија
- K62 Други болести на анус и ректум
- K63 Други болести на цревата

болести на перитонеумот (K65–K67)

- K65 Перитонит
- K66 Други заболувања на перитонеумот
- K67* Заболувања на перитонеумот кај инфективни болести класифицирани на друго место

болести на црн дроб (K70–K77)

- K70 Алкохолна болест на црн дроб
- K71 Токсична болест на црн дроб
- K72 Хепатичен недостаток, неklasифициран на друго место
- K73 Хроничен хепатит, неklasифициран на друго место
- K74 Фиброза и цироза на црн дроб
- K75 Други воспалителни болести на црниот дроб
- K76 Други болести на црниот дроб
- K77* Заболувања на црниот дроб кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на жолчка, билијарен тракт и панкреас (K80–K87)

K80	Холелитијаза
K81	Холецистит
K82	Други болести на жолчката
K83	Други болести на билијарниот тракт
K85	Акутен панкреатит
K86	Други болести на панкреасот
K87*	Заболувања на жолчката, билијарниот тракт и панкреасот кај болести класифицирани на друго место

Други болести на дигестивниот систем (K90–K93)

K90	цревна малапсорпција
K91	Постоперативни заболувања на дигестивниот систем, не класифицирани на друго место
K92	Други болести на дигестивниот систем
K93*	Заболувања на другите дигестивни органи кај болести класифицирани на друго место

ГЛАВА 12

БОЛЕСТИ НА КОЖАТА И ПОТКОЖНОТО ТКИВО (L00–L99)

Инфекции на кожата и поткожното ткиво (L00–L08)

L00	Синдром на стафилококна кожна инфекција
L01	Импетиго
L02	Кутан апсцес, фурункул и карбункул
L03	Целулит
L04	Акутен лимфаденит
L05	Пилонидална циста
L08	Други локални инфекции на кожата и поткожното ткиво

Булозни заболувања (L10–L14)

L10	Пемфигус
L11	Други акантолитични заболувања
L12	Пемфигоид
L13	Други булозни заболувања
L14*	Булозни заболувања кај болести класифицирани на друго место

Дерматит и егзем (L20–L30)

L20	Атопичен дерматит
-----	-------------------

L21	Себореичен дерматит
L22	Дерматит од пелена [салфета]
L23	Алергичен контактен дерматит
L24	Иритирачки контактен дерматит
L25	неозначен контактен дерматит
L26	Ексфолијативен дерматит
L27	Дерматит предизвикан со внатрешни внесени супстанции
L28	Хроничен лихен симплекс и прурито
L29	Пруритус
L30	Друг дерматит

Папулосквамни заболувања (L40–L45)

L40	Псоријаза
L41	Параспоријаза
L42	Питиријазис розеа
L43	Лихен планус
L44	Други папулосквамни заболувања
L45*	Папулосквамни заболувања кај болести класифицирани на друго место

Уртикарија и еритема (L50–L54)

L50	Уртикарија
L51	Еритема мултиформе
L52	Еритема нодозум
L53	Други еритематозни состојби
L54*	Еритема кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

L55	Изгореница од сонце
L56	Други акутни кожни промени предизвикани од ултравиолетово зрачење
L57	Кожни промени предизвикани од хронична изложеност на нејонизирано зрачење
L58	Радиодерматит
L59	Други заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење

Заболувања на кожните израстоци (L60–L75)

L60	Заболувања на ноктите
L62*	Заболувања на ноктите кај болести класифицирани на друго место
L63	Алопеција ареата
L64	Андрогена алопеција
L65	Друга нециклатрицелно губење на косата
L66	Циклатрицелна алопеција [губење на коса со лузна]

- L67 Абнормалности на бојата и структурата на косата
- L68 Хипертрихоза
- L70 Акни
- L71 Розацеа
- L72 Фоликуларни цисти на кожа и поткожно ткиво
- L73 Други фоликуларни заболувања
- L74 Екрини заболувања на потењето
- L75 Апокрини заболувања на потењето

Други заболувања на кожата и поткожното ткиво (L80–L99)

- L80 Витилиго
- L81 Други заболувања на пигментацијата
- L82 Себороична кератоза
- L83 Акантозис нигриканс
- L84 Набиеници и калозитети
- L85 Друго епидермално задебелување
- L86* Кератодерм кај болести класифицирани на друго место
- L87 Заболувања на трансепидермална елиминација
- L88 Гангренозна пиодермија
- L89 Декубитусен [пресиращки] улкус
- L90 Атрофични заболувања на кожата
- L91 Хипертрофични заболувања на кожата
- L92 Грануломатозни заболувања на кожа и поткожно ткиво
- L93 Еритематозен лупус
- L94 Други локализирани заболувања на сврзно ткиво
- L95 Васкулит ограничен на кожата, неklasифициран на друго место
- L97 Улкус на долен екстремитет, неklasифициран на друго место
- L98 Други заболувања на кожа и поткожно ткиво, неklasифицирани на друго место
- L99* Други заболувања на кожа и поткожно ткиво кај болести класифицирани на друго место

ГЛАВА 13

БОЛЕСТИ НА МУСКУЛОСКЕЛЕТАЛЕН СИСТЕМ И СВРЗНО ТКИВО

АРТРОПАТИИ (M00–M25)

инфективни артропатии (M00–M03)

- M00 Пиоген артрит
- M01* Директни инфекции на зглоб кај и инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- M02 Реактивни артропатии
- M03* Постинфективни и реактивни артропатии кај болести класифицирани на друго место

Воспалителни полиартропатии (M05–M14)

- M05 Сропозитивен ревматоиден артрит
- M06 Друг ревматоиден артрит
- M07* Псоријатични и ентеропатични артропатии
- M08 Јувенилен артрит
- M09* Јувенилен артрит кај болести класифицирани на друго место
- M10 Гихт
- M11 Други кристални артропатии
- M12 Други означени артропатии
- M13 Друг артрит
- M14* Артропатии кај други болести класифицирани на друго место

Артропатии (M15–M19)

- M15 Полиартроза
- M16 Коксартроза [артроза на колк]
- M17 Гонартроза [артроза на колена]
- M18 Артроза на првиот карпометакарпален зглоб
- M19 Друга артроза

Други зглобни заболувања (M20–M25)

- M20 Стекнати деформитети на прстите од шепите и стапалата
- M21 Други стекнати деформитети на екстремитетите
- M22 Заболувања на пателата
- M23 Внатрешни заболувања на коленото
- M24 Други специфични заболувања на зглоб
- M25 Други зглобни заболувања, неklasифицирани на друго место

системски заболувања на сврзно ткиво (M30–M36)

- M30 Нодозен полиартерит и сродни состојби
- M31 Други некротизирачки васкулопатии
- M32 системски еритоматозен лупус
- M33 Дерматополимиозит
- M34 системска склероза

- M35 Друга системска зафатеност на сврзно ткиво
- M36* системски заболувања на сврзно ткиво кај болести класифицирани на друго место

Дорзопатии (M40–M54)

Деформиращки дорзопатии (M40–M43)

- M40 Кифоза и лордоза
- M41 Сколиоза
- M42 'Рбетна остеохондроза
- M43 Други деформиращки дорзопатии

Спондилопатии (M45–M49)

- M45 Анкилозен спондилит
- M46 Други воспалителни спондилопатии
- M47 Спондилоза
- M48 Други спондилопатии
- M49* Спондилопатии кај болести класифицирани на друго место

Други дорзопатии (M50–M54)

- M50 Заболувања на цервикалниот диск
- M51 Други заболувања на интервертебралниот диск
- M53 Други дорзопатии, неklasифицирани на друго место
- M54 Дорзалгија

ЗАБОЛУВАЊА НА МЕКОТО ТКИВО (M60–M79)

Заболувања на мускулите (M60–M63)

- M60 Миозит
- M61 Калцификација и осификација на мускул
- M62 Други заболувања на мускул
- M63* Заболувања на мускул кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на синовија и тетива (M65–M68)

- M65 Синовија и тендосиновит
- M66 Спонтант руптура на синовија и тетива
- M67 Други заболувања на синовија и тетива
- M68* Заболувања на синовија и тетива кај болести класифицирани на друго место

Други заболувања на мекото ткиво (M70–M79)

- M70 Заболувања на меко ткиво поврзани со употреба, прекумерна употреба и притисок
- M71 Други бурзопатии
- M72 Фибробластични заболувања
- M73* Заболувања на мекото ткиво кај болести класифицирани на друго место

- M75 Лезии на рамо
- M76 Ентезопатии на долен екстремитет, освен стапало
- M77 Други ентезопатии
- M79 Други заболувања на мекото ткиво, неklasифицирани на друго место

ОЗЕОПАТИИ И ХОНДРОПАТИИ (M80–M94)

Заболувања на коскена густина и структура (M80–M85)

- M80 Остеопороза со патолошка фрактура
- M81 Остеопороза без патолошка фрактура
- M82* Остеопроза кај болести класифицирани на друго место
- M83 Адултна остеомалација
- M84 Заболувања на континуитетот на коската
- M85 Други заболувања на коскена густина и структура

Други остеопатии (M86–M90)

- M86 Остеомиелит
- M87 Остеонекроза
- M88 Paget-ова болест на коска [остеитис деформанс]
- M89 Други заболувања на коска
- M90* Остеопатии кај болести класифицирани на друго место

Хондропатии (M91–M94)

- M91 Јувенилна остеохондроза на колкот и карлицата
- M92 Друга јувенилна остеохондроза
- M93 Други остеохондропатии
- M94 Други заболувања на карлица

Други болести на мускулоскелетален систем и сврзно ткиво (M95–M99)

- M95 Други стекнати деформитети на мускулоскелетален систем и сврзно ткиво
- M96 Постоперативни мускулоскелетални заболувања, неklasифицирани на друго место
- M99 Биомеханички лезии, неklasифицирани на друго место

ГЛАВА 14

БОЛЕСТИ НА ГЕНИТОУРИНАРНИОТ СИСТЕМ (N00–N99)

Гломеруларна болест (N00–N08)

N00	Акутен нефритичен синдром
N01	Брзо напредувачки нефритички синдром
N02	Рекурентна и перзистентна хематурија
N03	Хроничен нефритички синдром
N04	Нефротичен синдром
N05	неозначен нефритички синдром
N06	изолирана протенурија со означени морфолошки лезии
N07	Херидитарна нефропатија, неklasифицирана на друго место
N08*	Гломеруларни заболувања кај болести класифицирани на друго место

Ренални тубуло-интерстицијални болести (N10–N16)

N10	Акутен тубуло-интерстицијален нефрит
N11	Хроничен тубуло-интерстицијален нефрит
N12	тубуло-интерстицијален нефрит, неозначен како акутен или хроничен
N13	Опструктивна и рефлуксна уропатија
N14	Тубуло-интерстицијални и тубуларни состојби предизвикани со лек и тежок метал
N15	Други ренални тубуло-интерстицијален болести
N16*	Ренални тубуло-интерстицијален заболувања кај болести класифицирани на друго место

Ренална инсуфициенција (N17–N19)

N17	Акутна ренална инсуфициенција
N18	Хронична ренална инсуфициенција
N19	неозначена ренална инсуфициенција

Уролитијаза (N20–N23)

N20	Калкулус на бубрег и уретер
N21	Калкулус на долен уринарен тракт
N22*	Калкулус на уринарен тракт кај болести класифицирани на друго место
N23	неозначена ренална колика

Други заболувања на бубрег и уретер (N25–N29)

N25	Заболувања што се последица на оштетена ренална тубуларна функција
N26	неозначен намален бубрег
N27	Мал бубрег од непозната причина
N28	Други заболувања на бубрег и уретер, неklasифицирани на друго место
N29*	Други заболувања на бубрег и уретер кај болести класифицирани на друго место

Други болести на уринарниот систем (N30–N39)

N30	Цистит
N31	невромускулна дисфункција на мочниот меур, неklasифицирана на друго место
N32	Други заболувања на мочен меур
N33*	Заболувања на мочен меур кај болести класифицирани на друго место
N34	Уретрит и уретрален синдром
N35	Уретрална структура
N36	Други заболувања а уретра
N37*	Уретрални заболувања кај болести класифицирани на друго место
N39	Други заболувања на уринарниот систем

болести на машките генитални органи (N40–N51)

N40	Хиперплазија на простата
N41	Воспалителни болести на простата
N42	Други заболувања на простата
N43	Хидрокела и сперматокела
N44	Торзија на тестис
N45	Орхит и епидидимит
N46	Машка стерилност
N47	Излишен препуциум, фимоза и парафимоза
N48	Други заболувања на penis
N49	Воспалителни болести на машки генитални органи, неklasифицирани на друго место
N50	Други заболувања на машки генитални органи
N51*	Заболувања на машки генитални органи кај болести класифицирани на друго место

Заболувања на дојка (N60–N64)

N60	Бенигна мамарна дисплазија
N61	Воспалителни заболувања на дојката
N62	Хипертрофија на дојка
N63	неозначен тумор на дојка
N64	Други заболувања на дојката

Воспалителни болести на женските карлични органи (N70–N77)

N70	Салпингит и оофорит
N71	Воспалителни болести на утерус, освен цервикс
N72	Воспалителни болести на цервиксот на утерусот
N73	Други женски карлични воспалителни болести

- N74* Женски карлични воспалителни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- N75 болести на Bartholin-овата жлезда
- N76 Други воспалителни болести на вагина и вулва
- N77* Вулвовагинална улкусација и воспаление кај болести класифицирани на друго место

Невоспалителни заболувања на женскиот генитален тракт (N80–N98)

- N80 Ендометриоза
- N81 Женски генитален пролапс
- N82 Фистула на женскиот генитален тракт
- N83 Невоспалителни заболувања на овариум, јајцеводот и широкиот лигамент
- N84 Полип на женски генитален тракт
- N85 Други невоспалителни заболувања на утерусот, освен цервиксот
- N86 Ерозија и ектропија на цервиксот на утерусот
- N87 Дисплазија на цервиксот на утерусот
- N88 Други невоспалителни заболувања на цервиксот на утерусот
- N89 Други невоспалителни заболувања на вагината
- N90 Други невоспалителни заболувања на вулва и перитонеум
- N91 Отсутна, скудна и ретка менструација
- N92 Обилна, честа и нередовна менструација
- N93 Друго абнормално крвање од утерусот и вагината
- N94 Болка и други состојби поврзани со женски генитални органи и менструален циклус
- N95 Менопаузални и други перименопаузни заболувања
- N96 Хабитуален абортер
- N97 Женска стерилност
- N98 Компликации поврзани со артифицијална фертилизација

Други заболувања на генитоуринарниот тракт (N99)

- N99 Постоперативни заболувања на генитоуринарниот систем, неklasифицирани на друго место

ГЛАВА 15

БРЕМЕНОСТ, РАЃАЊЕ И ПУЕРПЕРИУМ (O00–O99)

Бременост која завршува со абортус (O00–O08)

- O00 Ектопична бременост
- O01 Хидатидна мола
- O02 Други абнормални продукти од концепцијата
- O03 Спонтан абортус
- O04 Медицински абортус
- O05 Друг абортус
- O06 неозначен абортус
- O07 Неуспешен обид за абортус
- O08 Компликации по абортус и ектопична или моларна бременост

времетраење на бременост (O09)

- O09 времетраење на бременост

Едем, протеинурија и хипертензивни заболувања при бременост, раѓање и пуерпериум (O10–O16)

- O10 бременост, породување и пуерпериум комплицирани со претходна постојна хипертензија
- O11 Претходно постојно хипертензивно заболување со назначена протеинурија
- O12 Гестациски [од бременоста предизвикани] едем и протеинурија без хипертензија
- O13 Гестациски [од бременоста предизвикани] едем и хипертензија без сигнификантна протеинурија
- O14 Гестациска [од бременоста предизвикана] хипертензија со сигнификантна протеинурија
- O15 Еклампсија
- O16 Неозначена хипертензија кај мајката

Други заболувања на мајката главно поврзани со бременост (O20–O29)

- O20 Хеморагија во рана бременост
- O21 прекумерно повраќање во бременост
- O22 Венски компликации во бременост
- O23 инфекции на генитоуринарниот тракт во бременост
- O24 Дијабетес мелитус во бременост
- O25 Малнутриција во бременост

- O26 грижа за мајката кај други состојби главно поврзани со бременоста
- O28 Ненормални наоди при антенатална проверка на мајката
- O29 Компликации од анестезија за време на бременост

Грижа за мајката во врска со фетусот и амнионската празнина и можните породилни проблеми (O30–O48)

- O30 Мултипла гестација
- O31 Компликации специфични за мултипла гестација
- O32 грижа за мајката кај позната или претпоставена неправилна положба на фетусот
- O33 Грижа за мајката кај позната или претпоставена диспропорција
- O34 Грижа за мајката кај позната или претпоставена ненормалност на карлични органи
- O35 Грижа за мајката кај позната или претпоставена фетална ненормалност и оштетување
- O36 Грижа за мајката кај други познати или претпоставени фетални проблеми
- O40 Полихидраминион
- O41 Други заболувања на амнионската течност и на мембраните
- O42 Предвремена руптура на мембраните
- O43 Плацентарни заболувања
- O44 Плацента превија
- O45 Предвремено одлепување на плацентата [абрупција на плацентата]
- O46 Антепартусно крвање, неklasифицирано на друго место
- O47 Лажно раѓање
- O48 Продолжена бременост

Компликации од раѓање и породување (O60–O75)

- O60 Преттерминско породување
- O61 Неуспешна индукција на раѓањето
- O62 Ненормални родилни сили
- O63 Долго раѓање
- O64 Попречено раѓање поради неправилна положба и неправилна презентација на фетусот
- O65 Попречено раѓање поради ненормалност на карлицата на мајката
- O66 Друго попречено раѓање

- O67 Раѓање и породување комплицирани со интрапартусно крвање, неklasифицирано на друго место
- O68 Раѓање и породување комплицирани со фетален стрес [дистрес]
- O69 раѓање и породување комплицирани од компликации на умбиликална врвка
- O70 Перинеална лацерација при раѓање
- O71 Друга акушерска траума
- O72 Постпартусно крвање
- O73 Задржана плацента и мембрани, без крвање
- O74 Компликации од анестезија при раѓањето и породувањето
- O75 Други компликации од раѓањето и породувањето, неklasифицирани на друго место

Породување (O80–O82)

- O80 Единечно спонтано породување
- O81 Единично породување со форцепс и вакуум екстрактор
- O82 Единично породување со царски рез

Компликации главно поврзани со пуерпериумот (O85–O92)

- O85 Пуерперална септикемија
- O86 Други пуерперални инфекции
- O87 Венски компликации во пуерпериумот
- O88 Акушерска емболија
- O89 Компликации од анестезија во текот на пуерпериумот
- O90 Компликации во пуерперумот, неklasифицирани на друго место
- O91 Инфекции на дојката поврзани со породувањето
- O92 Други заболувања на дојката и лактацијата поврзани со породувањето

Други акушерски состојби, неklasифицирани на друго место (O94–O99)

- O94 Последици од компликации при бременост, раѓање и пуерпериум
- O95 Акушерска смрт од неозначена причина
- O96 Смрт од која да било акушерска причина која се јавува во период од 42 дена до 1 год по породувањето
- O97 Смрт од секвели од директни акушерски причини
- O98 Инфективни и паразитски болести на мајката што се класифицираат на друго место, кои комплицираат бременост, породување и пуерпериум

- O99** Други болести на мајката што се класифицираат на друго место, кои комплицираат бременост, породување и пурпериум

ГЛАВА 16

ОДРЕДЕНИ СОСТОЈБИ КОИ ПОТЕКНУВААТ ОД ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД (P00–P96)

Фетус и новороденче оштетени од фактори кај мајката и од компликации при бременост, раѓање и породување (P00–P04)

- P00** Фетус и новороденче оштетени од состојби кај мајката што може не се во врска со сегашната бременост
- P01** Фетус и новороденче оштетени од компликации на бременоста кај мајката
- P02** Фетус и новороденче оштетени од компликации на плацентата, папочната врвца и мембраните
- P03** Фетус и новороденче оштетени од други компликации при раѓање и породување
- P04** Фетус и новороденче оштетени од штетни влијанија пренесени преку плацентата или мајчиното млеко

Заболувања поврзани со должината на гестација и фетален раст (P05–P08)

- P05** Забавен фетален растеж и фетална малнутриција
- P07** Заболувања во врска со кратката гестација и ниска родилна тежина неklasифицирани на друго место
- P08** Заболувања во врска со продолжена гестација и висока родилна тежина

Породилна траума (P10–P15)

- P10** Интракранијална лацерација и крвавење предизвикани со породилна повреда
- P11** Други породилни повреди на централниот нервен систем
- P12** Породилна повреда на скалпот
- P13** Породилна повреда на скелетот
- P14** Породилна повреда на периферниот нервен систем
- P15** Други породилни повреди

Респираторни и кардиоваскуларни заболувања специфични за перинаталниот период (P20–P29)

- P20** Интраутерина хипоксија
- P21** Породилна асфиксија
- P22** Респираторен дистрес кај новороденче
- P23** Конгенитална пневмонија
- P24** Неонатални аспирациони синдроми
- P25** Интерстицијален емфизем и сродни состојби што настануваат во перинаталниот период
- P26** Пулмонално крвавење што настанува во перинаталниот период
- P27** Хронична респираторна болест што настанува во перинаталниот период
- P28** Други респираторни состојби што настануваат во перинаталниот период
- P29** Кардиоваскуларни заболувања што настануваат во перинаталниот период

Инфекции специфични за перинаталниот период (P35–P39)

- P35** Конгенитална вирусна болест
- P36** Бактериска септикемија кај новороденче
- P37** Други конгенитални инфективни и паразитски болести
- P38** Омфалит кај новороденче со или без лесно крвавење
- P39** Други инфекции специфични за перинаталниот период

Хеморагични и хематолошки заболувања на фетус и новороденче (P50–P61)

- P50** Фетално губење на крв
- P51** Умбиликално крвавење кај новороденче
- P52** Интракранијално нетрауматско крвавење кај фетус и новороденче
- P53** Хеморагична болест кај фетус и новороденче
- P54** Други неонатални крвавења
- P55** Имунолошка хемолитична болест на фетус и новороденче
- P56** Хидропс феталис поради хемолитична болест
- P57** Керниктерус
- P58** Неонатална жолтица предизвикана со друга прекумерна хемолиза
- P59** Неонатална жолтица од други и од неозначени причини
- P60** Дисеминирана интраваскуларна коагулација кај фетус и новороденче

P61 Други перинатални хематолошки заболувања

Транзиторни ендокрини и метаболички заболувања специфични за фетусот и новороденчето (P70–P74)

- P70** Транзиторни заболувања на јаглеводородниот метаболизам специфични за фетус и новороденче
- P71** Транзиторни неонатални заболувања на метаболизмот на калциум и магнезиум
- P72** Други транзиторни неонатални ендоркини заболувања
- P74** Други транзиторни неонатални електролитни и метаболични нарушувања

Заболувања на дигестивниот систем на фетусот и новороденчето (P75–P78)

- P75*** Мекониум илеус кај цистична фиброза (E84.1†)
- P76** Друга цревна опструкција кај новороденче
- P77** Некротизирачки ентероколит кај фетус и новороденче
- P78** Други перинатални заболувања на дигестивниот систем

Состојби што ја зафаќаат површинската обвивка и температурната регулација на фетусот и новороденчето (P80–P83)

- P80** Хипотемија кај новороденче
- P81** Други нарушувања на температурната регулација кај новороденче
- P83** Други состојби на површинската обвивка специфични за фетусот и за новороденчето

Други заболувања што настануваат во перинаталниот период (P90–P96)

- P90** Конвулзија на новороденче
- P91** Други нарушувања на церебралниот статус кај новороденче
- P92** Проблеми при хранењето на новороденчето
- P93** Реакции и интоксикации предизвикани со лекови дадени на фетусот и на новороденчето
- P94** Заболувања на мускулниот тонус на новороденчето
- P95** Фетална смрт од неозначена причина
- P96** Други состојби што настануваат во перинаталниот период

ГЛАВА 17

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ, ДЕФОРМАЦИИ И ХРОМОЗОМСКИ АБНОРМАЛНОСТИ (Q00–Q99)

Конгенитални малформации на нервниот систем (Q00–Q07)

- Q00** Аненцефалија и слични малформации
- Q01** Енцефалокела
- Q02** Микроцефалија
- Q03** Конгенитален хидроцефалус
- Q04** Други конгенитални малформации на мозокот
- Q05** Спина бифида
- Q06** Други конгенитални малформации на ’рбетниот мозок
- Q07** Други конгенитални малформации на нервниот систем

Конгенитални малформации на око, уво, лице и врат (Q10–Q18)

- Q10** Конгенитални малформации на очен капак, лакрималниот апарат и орбитата
- Q11** Анофталмус, микрофталмус и макрофталмус
- Q12** Конгенитални малформации на леќата
- Q13** Конгенитални малформации на предниот сегмент на окото
- Q14** Конгенитални малформации на задниот сегмент на окото
- Q15** Други конгенитални малформации на окото
- Q16** Конгенитални малформации на увото што предизвикуваат нарушување на слухот
- Q17** Други конгенитални малформации на увото
- Q18** Други конгенитални малформации на лицето и вратот

Конгенитални малформации на циркулаторниот систем (Q20–Q28)

- Q20** Конгенитални малформации на срцевите комори и нивните врски
- Q21** Конгенитални малформации на срцевиот септум
- Q22** Конгенитални малформации на пулмоналните и на трикуспидалните валвули
- Q23** Конгенитални малформации на аорталните и митралните валвули

- Q24 Други конгенитални малформации на срце
- Q25 Конгенитални малформации на големите артерии
- Q26 Конгенитални малформации на големите вени
- Q27 Други конгенитални малформации на периферниот васкуларен систем
- Q28 Други конгенитални малформации на циркулаторниот систем

Конгенитални малформации на респираторниот систем (Q30–Q34)

- Q30 Конгенитални малформации на носот
- Q31 Конгенитални малформации на ларинксот
- Q32 Конгенитални малформации на трахеа и бронх
- Q33 Конгенитални малформации на бел дроб
- Q34 Други конгенитални малформации на респираторниот систем

Расцепена уста и расцепено непце (Q35–Q37)

- Q35 Расцепено непце
- Q36 Расцепена уста
- Q37 Расцепено непце со расцепена уста

Конгенитални малформации на дигестивниот систем (Q38–Q45)

- Q38 Други конгенитални малформации на јазик, уста и фаринкс
- Q39 Конгенитални малформации на езофагус
- Q40 Други конгенитални малформации на горниот дигестивен тракт
- Q41 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на тенко црево
- Q42 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на дебело црево
- Q43 Други конгенитални малформации на цревата
- Q44 Конгенитални малформации на жолчното кесе, билијарниот тракт и црниот дроб
- Q45 Други конгенитални малформации на дигестивниот систем

Конгенитални малформации на гениталните органи (Q50–Q56)

- Q50 Конгенитални малформации на овариумите, јајцеводите и широките лигаменти
- Q51 Конгенитални малформации на утерусот и цервиксот

- Q52 Други конгенитални малформации на женските гениталии
- Q53 Неспуштен тестис
- Q54 Хипоспадија
- Q55 Други конгенитални малформации на машките гениталии
- Q56 Недетерминиран пол и псевдохермафродитизам

Конгенитални малформации на уринарниот систем (Q60–Q64)

- Q60 Ренална агенезија и други редукциски дефекти на бубрегот
- Q61 Цистична бубрежна болест
- Q62 Конгенитални опструктивни дефекти на реналната карлица и конгенитални малформации на уретер
- Q63 Други конгенитални малформации на бубрег
- Q64 Други конгенитални малформации на уринарниот систем

Конгенитални малформации и деформации на мускулоскелеталниот систем (Q65–Q79)

- Q65 Конгенитални деформации на колк
- Q66 Конгенитални деформации на стапала
- Q67 Конгенитални мускулоскелетални деформации на главата, лицето, 'рбетниот столб и градниот кош
- Q68 Други конгенитални мускулоскелетални деформации
- Q69 Полидактилија
- Q70 Синдактилија
- Q71 Редукциски дефекти на горен екстремитет
- Q72 Редукциски дефекти на долен екстремитет
- Q73 Редукциски дефекти на неозначен екстремитет
- Q74 Други конгенитални малформации на екстремитет(и)
- Q75 Други конгенитални малформации на коските на черепот и лицето
- Q76 Конгенитални малформации на 'рбетот и на коските на тораксот
- Q77 Остеохондродисплазија со дефекти во растот на тубуларните коски и 'рбетот
- Q78 Други остеохондродисплазии
- Q79 Конгенитални малформации на мускулоскелеталниот систем, неклассифицирани на друго место

Други конгенитални малформации (Q80–Q89)

- Q80 Конгенитална ихтиоза
- Q81 Булозна епидермолиза
- Q82 Други конгенитални малформации на кожа
- Q83 Други конгенитални малформации на дојка
- Q84 Други конгенитални малформации на надворешната обвивка на телото
- Q85 Факоматози, неklasифицирани на друго место
- Q86 Конгенитални малформациски синдроми предизвикани со познати надворешни причини, неklasифицирани на друго место
- Q87 Други означени конгенитални малформациски синдроми кои влијаат на повеќе системи
- Q89 Други конгенитални малформации, неklasифицирани на друго место

Хромозомни абнормалности, неklasифицирани на друго место (Q90–Q99)

- Q90 Down-ов синдром
- Q91 Edward-ов синдром и Patau-ов синдром
- Q92 Други тризомии и парцијални тризомии на автозомите, неklasифицирани на друго место
- Q93 Монозомии и делеции од автозомите, неklasифицирани на друго место
- Q95 Балансирани прераспределби и структурни маркери, неklasифицирани на друго место
- Q96 Turner-ов синдром
- Q97 Други абнормалности на секс хромозомот, женски фенотип, неklasифицирани на друго место
- Q98 Други абнормалности на секс хромозомот, машки фенотип, неklasифицирани на друго место
- Q99 Други хромозомни абнормалности, неklasифицирани на друго место

ГЛАВА 18

СИМПТОМИ, ЗНАЦИ И АБНОРМАЛНИ КЛИНИЧКИ И ЛАБОРАТОРИСКИ НАОДИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (R00–R99)

Симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот и респираторниот систем (R00–R09)

- R00 Ненормалности на срцевата акција
- R01 Срцеви шумови и други срцеви звуци
- R02 Гангрена, неklasифицирана на друго место
- R03 Ненормален крвен притисок, без поставена дијагноза
- R04 Крвавење од респираторните патишта
- R05 Кашлица
- R06 Абнормалности во дишењето
- R07 Болка во грлото и во градите
- R09 Други симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот и респираторниот систем

Симптоми и знаци што се однесуваат на дигестивниот систем и абдоменот (R10–R19)

- R10 Абдоминална и карлична болка
- R11 Наузеа и vomitus
- R12 Жиговина
- R13 Дисфагија
- R14 Флатуленција и сродни состојби
- R15 Фекална инконтиненција
- R16 Хепатомегалија и спленомегалија, неklasифицирани на друго место
- R17 Неозначена жолтица
- R18 Асцит
- R19 Други симптоми и знаци што се однесуваат на дигестивниот систем и абдоменот

Симптоми и знаци што се однесуваат на кожата и поткожното ткиво (R20–R23)

- R20 Нарушување на осетот на кожата
- R21 Исип и друга неспецифична кожна ерупција
- R22 Локализиран оток, маса и тумор на кожата и на поткожното ткиво
- R23 Други кожни промени

Симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот и мускулоскелеталниот систем (R25–R29)

- R25 Ненормални неволни движења
- R26 Ненормалности во одот и движењето
- R27 Друг недостаток на координација
- R29 Други симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот и мускулоскелеталниот систем

Симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот систем (R30–R39)

- R30 Болка поврзана со миктурција
- R31 Неозначена хематурија
- R32 Неозначена уринарна инконтиненција
- R33 Ретенција на урина
- R34 Анурија и олигурија
- R35 Полиурија
- R36 Уретрално празнење
- R39 Други симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот систем

Симптоми и знаци што се однесуваат на сознавање, перцепција, емотивната состојба и обнесувањето (R40–R46)

- R40 Сомноленција, ступор и кома
- R41 Други симптоми и знаци што се однесуваат на функциите на сознавањето на свеста
- R42 Вртоглавица и несвестица
- R43 Нарушување на мирисот и вкусот
- R44 Други симптоми и знаци што се однесуваат на осетите и перцепцијата во целост
- R45 Симптоми и знаци што се однесуваат на емотивна состојба
- R46 Симптоми и знаци што се однесуваат на изгледот и обнесувањето

Симптоми и знаци што се однесуваат на говорот и гласот (R47–R49)

- R47 Нарушувања во говорот, неklasифицирани на друго место
- R48 Дислексија и други симболични дисфункции, неklasифицирани на друго место
- R49 Нарушување на гласот

Општи симптоми и знаци (R50–R69)

- R50 Треска од непознато потекло
- R51 Главоболка
- R52 Болка, неklasифицирана на друго место
- R53 Неудобност и замор
- R54 Сенилност
- R55 Синкопа и колапс
- R56 Конвулзии, неklasифицирани на друго место
- R57 Шок, неklasифициран на друго место
- R58 Крвавење, неklasифицирано на друго место
- R59 Зголемени лимфни јазли
- R60 Едем, неklasифициран на друго место

- R61 Хиперхидроза
- R62 Недостаток во очекуваниот нормален физиолошки развој
- R63 Симптоми и знаци што се однесуваат на внесување на храна и течности
- R64 Кахексија
- R68 Други општи симптоми и знаци
- R69 Непознати и неозначени причини за морбидитет

Абнормално наоди од испитување на крвта, без дијагноза (R70–R79)

- R70 Покачена седиментација на еритроцитите и абнормална вискозност на плазмата
- R71 Абнормалност на црвени крвни клетки
- R72 Абнормалност на бели крвни клетки, неklasифицирани на друго место
- R73 Зголемено ниво на гликоза во крвта
- R74 Абнормално ниво на серумските ензими
- R75 Лабораториски доказ на вирусот на хумана инудефициенција [HIV]
- R76 Други ненормални имунолошки наоди во серумот
- R77 Други ненормалности на плазма протеините
- R78 Наоди на лекови и други супстанции кои нормално не се наоѓаат во крвта
- R79 Други ненормални наоди на хемискиот состав на крвта

Абнормални наоди од испитување на урина, без дијагноза (R80–R82)

- R80 Изолирана протеинурија
- R81 Гликозурија
- R82 Други ненормални наоди во урината

Абнормални наоди од испитувањето на други телесни течности, супстанции и ткива, без дијагноза (R83–R89)

- R83 Ненормални наоди во цереброспиналната течност
- R84 Ненормални наоди во примероци од респираторните органи и тораксот
- R85 Ненормални наоди во примероци од дигестивните органи и абдоминалната празнина
- R86 Ненормални наоди во примероци од машки генитални органи
- R87 Ненормални наоди во примероци од женски генитални органи
- R89 Ненормални наоди во примероци од други органи, системи и ткива

Абнормални наоди при дијагностичко сликање и при функционални испитувања, без дијагноза (R90–R94)

- R90 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на централниот нервен систем
- R91 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на бел дроб
- R92 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на дојка
- R93 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на други телесни структури
- R94 Ненормални резултати од функционални испитувања

Недоволно дефинирани и непознати причини за морталитет (R95–R99)

- R95 Синдром на ненадејна доенечка смрт
- R96 Друга ненадејна смрт, непозната причина
- R98 Неочекувана смрт
- R99 Други недоволно дефинирани и неозначени причини за морталитетот

ГЛАВА 19

ПОВРЕДИ, ТРУЕЊЕ И ОДРЕДЕНИ ДРУГИ ПОСЛЕДИЦИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ (S00–T98)

Повреди на главата (S00–S09)

- S00 Површинска повреда на главата
- S01 Отворена рана на главата
- S02 Фрактура на черепот и фацијалните коски
- S03 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на главата
- S04 Повреда на кранијалните нерви
- S05 Повреда на окото и орбитата
- S06 Интракранијална повреда
- S07 Повреда од нагмечување на главата
- S08 Трауматска ампутиација на дел од главата
- S09 Други и неозначени повреди на главата

Повреди на вратот (S10–S19)

- S10 Површинска повреда на вратот
- S11 Отворена повреда на вратот
- S12 Фрактура на вратот

- S13 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на ниво на вратот
- S14 Повреда на нервите и на 'рбетниот мозок на ниво на вратот
- S15 Повреда на крвни садови на ниво на вратот
- S16 Повреда на мускул и тетива на ниво на вратот
- S17 Повреда од смачкување на вратот
- S18 Трауматска ампутиација на ниво на вратот
- S19 Други и неозначени повреди на вратот

Повреди на тораксот (S20–S29)

- S20 Површинска повреда на тораксот
- S21 Отворена рана на торак
- S22 Фрактура на ребро(а), стернум и торакален 'рбет
- S23 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на тораксот
- S24 Повреда на нервите и на 'рбетниот мозок на ниво на тораксот
- S25 Повреда на крвните садови на тораксот
- S26 Повреда на срцето
- S27 Повреда на други и неозначени интраторакални органи
- S28 Повреда од смачкување на тораксот и трауматска ампутиација на дел од тораксот
- S29 Други и неозначени повреди на тораксот

Повреди на абдоменот, крстот, лумбалниот 'рбет и карлицата (S30–S39)

- S30 Површинска повреда на абдоменот, крстот и карлицата
- S31 Отворена рана на абдоменот, крстот и карлицата
- S32 Фрактура на лумбалниот 'рбет и карлицата
- S33 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на лумбалниот 'рбет и карлицата
- S34 Повреди на нерви и лумбален 'рбетен мозок на ниво на абдоменот, крстот и карлицата
- S35 Повреда на крвни садови на ниво на абдоменот, крстот и карлицата
- S36 Повреда на интраабдоминалните органи
- S37 Повреда на уринарните и карличните органи

S38 Повреда од смачкување и трауматска ампулација на дел од абдоменот, крстот и карлицата

S39 Други и неозначени повреди на абдоменот, крстот и карлицата

Повреди на рамото и надлактицата (S40–S49)

S40 Површински повреди на рамото и надлактицата

S41 Отворена рана на рамо и надлактица

S42 Фрактура на рамо и надлактица

S43 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на рамениот појас

S44 Повреди на нервите на ниво на рамото и надлактицата

S45 Повреди на крвните садови на ниво на рамото и надлактицата

S46 Повреди на мускул и тетива на ниво на рамото и надлактицата

S47 Повреда од смачкување на рамото и надлактицата

S48 Трауматска ампулација на рамото и надлактицата

S49 Други и неозначени повреди на рамото и надлактицата

Повреди на лакотот и подлактицата (S50–S59)

S50 Површинска повреда на подлактицата

S51 Отворена рана на подлактицата

S52 Фрактура на подлактицата

S53 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на лакотот

S54 Повреди на нервите на ниво на подлактицата

S55 Повреда на крвни садови на ниво на подлактицата

S56 Повреда на мускул и тетива на ниво на подлактицата

S57 Повреда од смачкување на подлактицата

S58 Трауматска ампулација на подлактица

S59 Други и неозначени повреди на подлактицата

Повреди на рачниот зглоб и шепата (S60–S69)

S60 Површинска повреда на рачниот зглоб и подлактицата

S61 Отворена рана на рачниот зглоб и подлактицата

S62 Фрактура на ниво на рачниот зглоб и подлактицата

S63 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на ниво на рачниот зглоб и подлактицата

S64 Повреди на нерви на ниво на рачниот зглоб и подлактицата

S65 Повреда на крвните садови на ниво на рачниот зглоб и подлактицата

S66 Повреда на мускул и тетива на ниво на рачниот зглоб и подлактицата

S67 Повреда од смачкување на рачниот зглоб и подлактицата

S68 Трауматска ампулација на рачниот зглоб и подлактицата

S69 Други и неозначени повреди на рачниот зглоб и подлактицата

Повреди на колкот и бедрото (S70–S79)

S70 Површинска повреда на колкот и бедрото

S71 Отворена рана на колкот и бедрото

S72 Фрактура на фемурот

S73 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на колкот

S74 Повреда на нервите на ниво на колк и бедро

S75 Повреда на крвните садови на ниво на колк и бедро

S76 Повреда на мускул и тетива на ниво на колк и бедро

S77 Повреда од смачкување на колк и бедро

S78 Трауматска ампулација на колк и бедро

S79 Други и означени повреди на колк и бедро

Повреди на коленицата и потколеницата (S80–S89)

S80 Површинска повреда на потколеницата

S81 Отворена рана на потколеницата

S82 Фрактура на потколеницата, вклучувајќи го и глуждот

S83 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на коленицата

S84 Повреда на нервите на ниво на потколеницата

S85 Повреда на крвни садови на ниво на потколеницата

S86 Повреда на мускул и тетива на ниво на потколеницата

S87 Повреда од смачкување на потколеницата

S88 Трауматска ампулација на потколеницата

S89 Други и неозначени повреди на потколеницата

Повреди на глуждот и стапалото (S90–S99)

- S90 Површински повреди на глуждот и стапалото
- S91 Отворена рана на глуждот и стапалото
- S92 Фрактура на стапалото, освен глуждот
- S93 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на ниво глуждот и стапалото
- S94 Повреда на нерви на ниво на глужд и стапало
- S95 Повреда на крвните садови на ниво на глужд и стапало
- S96 Повреда на мускул и тетива на ниво на глужд и стапало
- S97 Повреда од смачкување на глуждот и стапалото
- S98 Трауматска ампутиација на глуждот и стапалото
- S99 Други и неозначени повреди на глуждот и стапалото

Повреди што зафаќаат повеќе телесни регии (T00–T07)

- T00 Површински повреди што зафаќаат повеќе телесни регии
- T01 Отворени рани што зафаќаат повеќе телесни регии
- T02 Фрактури што зафаќаат повеќе телесни регии
- T03 Дислокации, шинувања и истегнувања што зафаќаат повеќе телесни регии
- T04 Повреди од смачкување што зафаќаат повеќе телесни регии
- T05 Трауматски ампутиации што зафаќаат повеќе телесни регии
- T06 Други повреди што зафаќаат повеќе телесни регии, неklasифицирани на друго место
- T07 Неозначени мултипли повреди

Повреди на неозначен дел на трупот, екстремитет или телесна регија (T08–T14)

- T08 Фрактура на 'рбетот, неозначено ниво
- T09 Други повреди на 'рбетот и трупот, неозначено ниво
- T10 Фрактура на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11 Други повреди на горен екстремитет, неозначено ниво
- T12 Фрактура на долен екстремитет, неозначено ниво

- T13 Други повреди на долен екстремитет, неозначено ниво
- T14 Повреда на неозначена телесна регија

Ефекти од туѓо тело што навлегло низ природен отвор (T15–T19)

- T15 Туѓо тело во надворешното око
- T16 Туѓо тело во уво
- T17 Туѓо тело во респираторен тракт
- T18 Туѓо тело во алиментарен тракт
- T19 Туѓо тело во генитоуринарниот тракт

Изгореници (T20–T31)

Изгореници на надворешната телесна површина, означени по локализација (T20–T25)

- T20 Изгореници на главата и вратот
- T21 Изгореници на труп
- T22 Изгореници на рамото и горен екстремитет, освен рачниот зглоб и шепата
- T23 Изгореници на рачниот зглоб и шепата
- T24 Изгореници на долен екстремитет, освен глужд и стапало
- T25 Изгореници на глуждот и стапалото

Изгореници на окото и внатрешните органи (T26–T28)

- T26 Изгореници на окото и аднексите
- T27 Изгореници на респираторниот тракт
- T28 Изгореници на други внатрешни органи

Изгореници на мултипли и неозначени телесни регии (T29–T31)

- T29 Изгореници на мултипли телесни регии
- T30 Изгореница, неозначена телесна регија
- T31 Изгореници класифицирани според опсегот на зафатената телесна површина

Смрзнатици (T33–T35)

- T33 Површински смрзнатици
- T34 Смрзнатици со некроза на ткивото
- T35 Смрзнатици што зафаќаат повеќе телесни регии и неозначени смрзнатици

Труење со лекови, медикаменти и биолошки супстанции (T36–T50)

- T36 Труење со системски антибиотици
- T37 Труење со други системски антиинфективни и антипаразитски средства
- T38 Труење со хормони и нивни синтетски замени

- T39 Труење со неопиоидни аналгетици, антипиретици и антиревматици
- T40 Труење со наркотици и психолептици [халуциногени]
- T41 Труење со анестетици и тераписки гасови
- T42 Труење со антиепилептични, седативно-хипнотички и антипаркинсонични лекови
- T43 Труење со психотропни лекови, неklasифицирани на друго место
- T44 Труење со лекови што примарно дејствуваат врз автономниот нервен систем
- T45 Труење со примарно системски и хематолошки агенси, неklasифицирани на друго место
- T46 Труење со агенси кои примарно дејствуваат врз кардиоваскуларниот систем
- T47 Труење со агенси кои примарно дејствуваат врз гастроинтестиналниот систем
- T48 Труење со агенси што примарно дејствуваат врз глатките и скелетните мускули и респираторниот систем
- T49 Труење со топични агенси што примарно дејствуваат врз кожата и мукозната мембрана со офталмолошки, оториноларинголошки и дентални лекови
- T50 Труење со диуретици и други и неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Токсични ефекти од супстанции главно немедицински според изворот (T51–T65)

- T51 Токсично дејство од алкохол
- T52 Токсичен ефект од органски растворувачи
- T53 Токсични дејства од халогени деривати на алифатични и ароматични јаглеводороди
- T54 Токсичен ефект од корозивни супстанции
- T55 Токсичен ефект од сапуни и детергенти
- T56 Токсичен ефект од метали
- T57 Токсичен ефект од други неоргански супстанции
- T58 Токсичен ефект од јаглороден моноксид
- T59 Токсичен ефект од други гасови, чад и пареи
- T60 Токсичен ефект од пестициди

- T61 Токсичен ефект од штетни супстанции изедени како морска храна
- T62 Токсичен ефект од други штетни супстанции изедени како храна
- T63 Токсичен ефект од контакт со отровни животни
- T64 Токсичен ефект од афлатоксин и други микотоксински загадувачи на храна
- T65 Токсичен ефект од други неозначени супстанции

Други и неозначени ефекти од надворешни причини (T66–T78)

- T66 Неозначени ефекти од зрачење
- T67 Ефекти од топлина и светлина
- T68 Хипотермија
- T69 Други ефекти од намалена температура
- T70 Ефекти од воздушен и воден притисок
- T71 Асфиксација
- T73 Ефекти од други лишувања
- T74 Малтретман синдроми
- T75 Ефекти од други надворешни причини
- T78 Несакани ефекти, неklasифицирани на друго место

Одредени рани компликации од траума (T79)

- T79 Одредени рани компликации од траума, неklasифицирани на друго место

Компликации од хируршка и медицинска нега, неklasифицирани на друго место

- T80 Компликации по инфузија, трансфузија и тераписка инјекција
- T81 Компликации од процедури, неklasифицирани на друго место
- T82 Компликации од кардијални и васкуларни протетски направи, имплантати и трансплантанти
- T83 Компликации од генитоуринарни протетски направи, имплантати и трансплантанти
- T84 Компликации од внатрешни ортопедски протетски направи, имплантати и трансплантанти
- T85 Компликации од внатрешни ортопедски протетски направи, имплантати и трансплантанти
- T86 Неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива
- T87 Компликации својствени за повторо припојување и ампутација

T88 Други компликации од хируршка и медицинска нега, неklasифицирани на друго место

Други компликации од траума, неklasифицирани на друго место (T89)

T89 Други означени компликации од траума

Последици од повреди, труење и други последици од надворешни причини (T90–T98)

T90 Последици од повреди на главата

T91 Последици од повреди на вратот и трупот

T92 Последици од повреди на горен екстремитет

T93 Последици од повреди на долен екстремитет

T94 Последици од повреди што зафаќаат повеќе и неозначени телесни регии

T95 Последици од изгореници и смрзнатици

T96 Последици од труење со лекови, медикаменти и биолошки супстанции

T97 Последици од токсични ефекти од супстанции главно немедицински според изворот

T98 Последици од други и неозначени ефекти од надворешни причини

ГЛАВА 20

НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ ЗА МОРБИДИТЕТ И МОРТАЛИТЕТ (U50–Y98)

АКТИВНОСТ (U50–U73)

За време на спортување или релаксација (U50–U72)

U50 Екипни спортови со топка
U51 Екипни спортови со палка или стап
U52 Тимски водени спортови
U53 Спортови со возење чамец
U54 Индивидуални водени спортови
U55 Спортови на мраз и на снег
U56 Индивидуални спортски активности
U57 Акробатски спортови
U58 Естетски активности
U59 Спортови со рекет

U60 Спортови со мета и прецизност

U61 Боречки спортови

U62 Спортови со зголемување на силата

U63 Јавачки активности

U64 Авантуристички спортови

U65 Моторни спортови на тркала

U66 Моторни спортови без тркала

U67 Мултидисциплинарни спортови

U68 Воздушни спортови

U69 Други училишни рекреативни активности

U70 Други означени спортски и рекреативни активности

U71 Неозначени спортски и рекреативни активности

U72 Рекреативна активност, неklasифицирана на друго место

За време на извршување на други активности (U73)

U73 Други активности

НЕСРЕЌИ (V00–X59)

Сообраќајни несреќи (V00–V99)

Пешак повреден во сообраќајна несреќа (V00–V09)

V00 Пешак повреден во судир со превоз на пешаци

V01 Пешак повреден во судир со велосипед

V02 Пешак повреден во судир со две или тритркално моторно возило

V03 Пешак повреден во судир со автомобил, камионет или комбе

V04 Пешак повреден во судир со тешко транспортно возило или автобус

V05 Пешак повреден во судир со воз или со железничко возило

V06 Пешак повреден во судир со друго немоторно возило

V09 Пешак повреден во други и неозначени сообраќајни несреќи

Велосипедист повреден во сообраќајна несреќа (V10–V19)

V10 Велосипедист повреден во судир со пешак или животно

V11 Велосипедист повреден во судир со друг велосипед

V12 Велосипедист повреден во судир со две или тритркално моторно возило

V13 Велосипедист повреден во судир со автомобил, камионет или комбе

V14	Велосипедист повреден во судир со тешко транспортно возило или автобус	V35	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со воз или железничко возило
V15	Велосипедист повреден во судир со воз или со железничко возило	V36	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со друго немоторно возило
V16	Велосипедист повреден во судир со друго немоторно возило	V37	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со фиксиран или стационариран објект
V17	Велосипедист повреден во судир со фиксиран или стационариран објект	V38	Лице на тритркално моторно возило повредено во сообраќајна несреќа без судир
V18	Велосипедист повреден во сообраќајна несреќа без судир	V39	Лице на тритркално моторно возило повредено во други и неозначени сообраќајни несреќи
V19	Велосипедист повреден во други и неозначени сообраќајни несреќи		
<i>Мотоциклист повреден во сообраќајна несреќа (V20–V29)</i>			
V20	Мотоциклист повреден во судир со пешак или животно	<i>Лице во автомобил повредено во сообраќајна несреќа (V40–V49)</i>	
V21	Мотоциклист повреден во судир со велосипед	V40	Лице во автомобил повредено во судир со пешак или животно
V22	Мотоциклист повреден во судир со две или тритркално моторно возило	V41	Лице во автомобил повреден во судир со велосипед
V23	Мотоциклист повреден во судир со автомобил, камионет или комбе	V42	Лице во автомобил повредено во судир со две или тритркално моторно возило
V24	Мотоциклист повреден во судир со тешко транспортно возило или автобус	V43	Лице во автомобил повредено во судир со автомобил, камионет или комбе
V25	Мотоциклист повреден во судир со воз или со железничко возило	V44	Лице во автомобил повредено во судир со тешко транспортно возило или автобус
V26	Мотоциклист повреден во судир со друго немоторно возило	V45	Лице во автомобил повредено во судир со воз или со железничко возило
V27	Мотоциклист повреден во судир со фиксиран или стационариран објект	V46	Лице во автомобил повредено во судир со друго немоторно возило
V28	Мотоциклист повреден во сообраќајна несреќа без судир	V47	Лице во автомобил повредено во судир со фиксиран или стационариран објект
V29	Мотоциклист повреден во други и неозначени сообраќајни несреќи	V48	Лице во автомобил повредено во сообраќајна несреќа без судир
<i>Лице на тритркално моторно возило повредено во сообраќајна несреќа (V30–V39)</i>			
V30	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со пешак или животно	V49	Лице во автомобил повредено во други и неозначени сообраќајни несреќи
V31	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со велосипед	<i>Лице во камионет или комбе повредено во сообраќајна несреќа (V50–V59)</i>	
V32	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со две или тритркално моторно возило	V50	Лице во камионет или комбе повредено во судир со пешак или животно
V33	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со автомобил, камионети или комбе	V51	Лице во камионет или комбе повредено во судир со велосипедист
V34	Лице на тритркално моторно возило повредено во судир со тешко транспортно возило или автобус	V52	Лице во камионет или комбе повредено во судир со две или тритркално моторно возило
		V53	Лице во камионет или комбе повредено во судир со автомобил, камионет или комбе

- V54 Лице во камионет или комбе повредено во судир со тешко транспортно возило или автобус
- V55 Лице во камионет или комбе повредено во судир со воз или со железничко возило
- V56 Лице во камионет или комбе повредено во судир со друго немоторно возило
- V57 Лице во камионет или комбе повредено во судир со фиксиран или стациониран објект
- V58 Лице во камионет или комбе повредено во сообраќајна несреќа без судир
- V59 Лице во камионет или комбе повредено во други и неозначени сообраќајни несреќи

Лице во тешко транспортно возило повредено во сообраќајна несреќа (V60–V69)

- V60 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со пешак или животно
- V61 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со велосипед
- V62 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со дво или тритркално моторно возило
- V63 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со автомобил, камионет или комбе
- V64 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со тешко транспортно возило или автобус
- V65 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со воз или со железничко возило
- V66 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со друго немоторно возило
- V67 Лице во тешко моторно возило повредено во судир со фиксиран или стациониран објект
- V68 Лице во тешко транспортно возило повредено во сообраќајна несреќа без судир
- V69 Лице во тешко моторно возило повредено во други и неозначени сообраќајни несреќи

Лице во автобус повредено во сообраќајна несреќа (V70–V79)

- V70 Лице во автобус повредено во судир со пешак или животно
- V71 Лице во автобус повредено во судир со велосипед

- V72 Лице во автобус повредено во судир со две или тритркално моторно возило
- V73 Лице во автобус повредено во судир со автомобил, камионет или комбе
- V74 Лице во автобус повредено во судир со тешко транспортно возило или автобус
- V75 Лице во автобус повредено во судир со воз или со железничко возило
- V76 Лице во автобус повредено во судир со друго немоторно возило
- V77 Лице во автобус повредено во судир со фиксиран или стациониран објект
- V78 Лице во автобус повредено во сообраќајна несреќа без судир
- V79 Лице во автобус повредено во други и неозначени сообраќајни несреќи

Други несреќи при сувоземен сообраќај (V80–V89)

- V80 Јавач на животно или лице во запрежно возило повредено во сообраќајна несреќа
- V81 Лице во воз или во железничко возило повредено во сообраќајна несреќа
- V82 Лице во трамвај повредено во сообраќајна несреќа
- V83 Лице во специјално возило, што главно се користи во индустриски простории повредено во сообраќајна несреќа
- V84 Лице во специјално возило, што главно се користи во земјоделството повредено во сообраќајна несреќа
- V85 Лице во специјално градежно возило повредено во сообраќајна несреќа
- V86 Лице во специјално сетеренско или друго возило првенствено наменето за употреба надвор од патишта повредено во сообраќајна несреќа
- V87 Сообраќајна несреќа од означен вид со непознат начин на транспорт на жртвата
- V88 Несообраќајна несреќа од означен вид со непознат начин на транспорт на жртвата
- V89 Несреќа со моторно возило или немоторно возило, типот на возилото е неозначен

Несреќи при воден сообраќај (V90–V94)

- V90 Несреќа на водно половило што предизвикува давење и потопување
- V91 Несреќа на водно пловило што предизвикува друга повреда
- V92 Давање и потопување во врска со воден транспорт без несреќа на водно пловило

V93	Несреќа на палуба на водно пловило без несреќа на водно пловило што не предизвикува давење и потопување	W20	Удар од фрлен, исфрлен или паднат предмет
V94	Други и неозначени несреќи при воден транспорт	W21	Удрен во или удрен со спортска опрема
<i>Воздушни и космички сообраќајни несреќи (V95–V97)</i>		W22	Удрен во или удрен со други објекти
V95	Лице повредено при несреќа на погонско воздушно пловило	W23	Фатен, смачкан, вклетен или притиснат во или меѓу предмети
V96	Лице повредено при несреќа на непогонско воздушно пловило	W24	Контакт со средства за подигање или пренос, неклассифицирани на друго место
V97	Други означени несреќи при воздушен транспорт	W25	Контакт со остро стакло
<i>Други и неозначени сообраќајни несреќи (V98–V99)</i>		W26	Контакт со нож, меч или кама
V98	Други означени сообраќајни несреќи	W27	Контакт со непогонски рачни алатки
V99	Неозначени сообраќајни несреќи	W28	Контакт со моторна косилка за трева
Други надворешни причини за повреда при несреќа (W00–X59)		W29	Контакт со други моторни рачни алатки и машини за домаќинство
<i>Паѓања (W00–W19)</i>		W30	Контакт со земјоделски машини
W00	Паѓање на исто ниво поради мраз и снег	W31	Контакт со други и неозначени машини
W01	Паѓање на исто ниво поради лизгање, сплеткување и сопнување	W32	Истрел од рачно огнено оружје
W02	Паѓање од лизгалки, скии, ролшуи или скиборд	W33	Истрел од друго неозначено огнено оружје
W03	Друго паѓање на исто ниво поради судир со или туркање од друго лице	W35	Експлозија и прскање на бојлер
W04	Паѓање при носење или придржување од други лица	W36	Експлозија и прскање на гасен цилиндар
W05	Паѓање од стол на тркала	W37	Експлозија и прскање на гума, цевка или цево под притисок
W06	Паѓање од кревет	W38	Експлозија и прскање на други означени направи под притисок
W07	Паѓање од столица	W39	Стрелба од огномет
W08	Паѓање од друг мебел	W40	Експлозија на други материјали
W09	Паѓање од справа на игралиште	W41	Изложеност на млаз под висок притисок
W10	Паѓање од скали и скалила	W42	Изложеност на бучава
W11	Паѓање на и од скала	W43	Изложеност на вибрации
W12	Паѓање на и од скеле	W44	Туѓо тело навлезено во или низ око или телесен отвор
W13	Паѓање од надвор или низ зграда или градба	W45	Туѓо тело или предмет навлезени низ кожата
W14	Паѓање од дрво	W46	Контакт со хиподермична игла
W15	Паѓање од гребен	W49	Изложеност на други и на неозначени неживи механички сили
W16	Нуркање или скокање во вода што предизвикува повреда поинаква од давење или потопување	<i>Изложеност на неживи механички сили (W50–W64)</i>	
W17	Друго паѓање од едно на друго ниво	W50	Погоден, удрен, клоцнат, каснат или гребнат од друго лице
W18	Друго паѓање на исто ниво	W51	Удрен од или турнат во друго лице
W19	Неозначено паѓање	W52	Смачкан, турнат или згазен од толпа или од човечко стампедо
<i>Изложеност на неживи механички сили (W20–W49)</i>		W53	Каснат од стаорец
		W54	Каснат или удрен од куче
		W55	Каснат или удрен од други цицачи
		W56	Контакт со морско животно
		W57	Каснат или боцнат од неотровен инсект и други неотровни членконоги

W58	Каснат или удрен од крокодил или алигатор	W89	Изложеност на видлива и ултравиолетова светлина создадена од човекот
W59	Контакт со растителни трње и боцки и остри лисја	W90	Изложеност на друго нејонизирачко зрачење
W60	Каснат или смачкан од други влечуги	W91	Изложеност на неозначен тип зрачење
W64	Изложеност на други и неозначени неживи механички сили	W92	Изложеност на прекумерна топлина создадена од човекот
Давење и потопување во несреќен случај (W65–W74)		W93	Изложеност на прекумерен студ создаден од човекот
W65	Давење и потопување во када за капење	W94	Изложеност на висок и низок воздушен притисок и промени на воздушниот притисок
W66	Давење и потопување по паѓање во када за капење	W99	Изложеност на други неозначени фактори од надворешната средина создадени од човекот
W67	Давење и потопување во базен		
W68	Давење и потопување по паѓање во базен		
W69	Давење и потопување во природна вода		
W70	Давење и потопување по паѓање во природна вода		
W73	Друго означено давење и потопување		
W74	Неозначено давење и потопување		
<i>Други случајни закани на дишењето (W75–W84)</i>			
W75	Случајна суфокација и странгулација во кревет		
W76	Друго случајно обесување и странгулација		
W77	Загрозување на дишењето поради затрупување, одрон на земја и други супстанции		
W78	Вдишување на содржината од желудникот		
W79	Вдишување и голтање храна што предизвикува опструкција на респираторните патишта		
W80	Вдишување и голтање други предмети што предизвикува опструкција на респираторните патишта		
W81	Ограничен на или заробен во средина со ниска концентрација на кислород		
W83	Други означени загрозувања на дишењето		
W84	Неозначено загрозување на дишењето		
<i>Изложеност на електрична струја, зрачење и прекумерна собна температура и притисок\ (W85–W99)</i>			
W85	Изложеност на електрични преносни кабли		
W86	Изложеност на друга означена електрична струја		
W87	Изложеност на неозначена електрична струја		
W88	Изложеност на јонизирачко зрачење		
			Изложеност на пареа, оган или пламен (X00–X09)
		X00	Изложеност на неконтролиран пожар во зграда или градба
		X01	Изложеност на неконтролиран пожар, не во зграда или градба
		X02	Изложеност на контролиран пожар во зграда или градба
		X03	Изложеност на контролиран пожар, не во зграда или градба
		X04	Изложеност на оган од лесно запалив материјал
		X05	Изложеност на запалена или стопена ноќна облека
		X06	Изложеност на запалена или стопена друга облека и преслека
		X08	Изложеност на друг означен пареа, оган и пламен
		X09	Изложеност на неозначен пареа, оган и пламен
		<i>Контакт со загреани и жешки супстанции (X10–X19)</i>	
		X10	Контакт со жешки пијалаци, храна, масти и масла за готвење
		X11	Контакт со жешка проточна вода
		X12	Контакт со други жешки течности
		X13	Контакт со пареа и жешки испарувања
		X14	Контакт со жежок воздух и гасови
		X15	Контакт со жешки апарати за домаќинство
		X16	Контакт со жешки грејни апарати, радијатори и цевки
		X17	Контакт со жешки мотори, машини и алати
		X18	Контакт со други жешки метали

X19	Контакт со други неозначени топли и жешки супстанции		дејствуваат на автономниот нервен систем
<i>Контакт со отровни животни и растенија (X20–X29)</i>		X44	Случајно труење со и поради изложеност на други неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции
X20	Контакт со отровни змии и гуштери	X45	Случајно труење со и поради изложеност на алкохол
X21	Контакт со пајаци	X46	Намерно труење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогенски хидрокарбонати и нивни испарувања
X22	Контакт со скорпии	X47	Случајно труење со и поради изложеност на други гасови и испарувања
X23	Контакт со стршни, оси и пчели	X48	Случајно труење со и поради изложеност на пестициди
X24	Контакт со стоногалки и отровни гасеници (тропски)	X49	Случајно труење со и поради изложеност на други неозначени хемикалии и штетни супстанции
X25	Контакт со други отровни членконоги		
X26	Контакт со отровни морски животни и растенија		
X27	Контакт со други означени отровни животни		
X28	Контакт со други означени отровни растенија		
X29	Контакт со неозначени отровни морски животни и растенија		
<i>Изложеност на природни сили (X30–X39)</i>			
X30	Изложеност на прекумерна природна топлина	X50	<i>Пренапрегање, патување и лишување (X50–X57)</i> Пренапрегање и силни или движења што се повторуваат
X31	Изложеност на прекумерен природен студ	X51	Патување и движење
X32	Изложеност на сончева светлина	X52	Продолжено задржување во безвоздушен простор
X33	Жртва од гром	X53	Недостиг на храна
X34	Жртва од земјотрес	X54	Недостиг на вода
X35	Жртва од вулканска ерупција	X57	Неозначено лишување
X36	Жртва од лавина, одрон и други движења на земјата		<i>Случајна изложеност на други неозначени фактори (X58–X59)</i>
X37	Жртва од катаклизмична бура	X58	Изложеност на други означени фактори
X38	Жртва од поплава	X59	Изложеност на неозначен фактор
X39	Изложеност на други неозначени природни сили		<i>Намерно самоповредување (X60–X84)</i>
<i>Случајно труење со и изложеност на штетни супстанции (X40–X49)</i>		X60	Намерно самотруење со и поради изложеност на неопиодни аналгетици, антипиретици и антиревматици
X40	Случајно труење со и поради изложеност на неопиодни аналгетици, антипиретици и антиревматици	X61	Намерно самотруење со и поради изложеност на антиепилептични, седатив-хипнотички, антипаркинсонови и психотропни лекови, неозначени на друго место
X41	Случајно труење со и поради изложеност на антиепилептични, седатив-хипнотички, антипаркинсонови и психотропни лекови, неозначени на друго место	X62	Намерно самотруење со и поради изложеност на наркотични средства и психодислептици [халуциногени], некласифицирани на друго место
X42	Случајно труење со и поради изложеност на наркотични средства и психодислептици [халуциногени], некласифицирани на друго место	X63	Намерно самотруење со и поради изложеност на други лекови што дејствуваат на автономниот нервен систем
X43	Случајно труење со и поради изложеност на други лекови што	X64	Намерно самотруење со и поради изложеност на други неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

X65	Намерно самотруење со и поради изложеност на алкохол	X89	Обид за нанесување телесна повреда со други означени хемикалии и штетни супстанции
X66	Намерно самотруење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогенски хидрокарбонати и нивни испарувања	X90	Обид за нанесување телесна повреда со неозначени хемиски и штетни супстанции
X67	Намерно самотруење со и поради изложеност на други гасови и испарувања	X91	Обид за нанесување телесна повреда со бесење, странгулација и суфокација
X68	Намерно самотруење со и поради изложеност на пестициди	X92	Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување
X69	Намерно самотруење со и поради изложеност на други неозначени хемикалии и штетни супстанции	X93	Обид за нанесување телесна повреда со истрел од пиштол
X70	Намерно самоповредување со бесење, странгулација и суфокација	X95	Обид за нанесување телесна повреда со истрел од друго неозначено огнено оружје
X71	Намерно самоповредување со давење и потопување	X96	Обид за нанесување телесна повреда со експлозивен материјал
X72	Намерно самоповредување со истрел од пиштол	X97	Обид за нанесување телесна повреда со пареа, оган и пламен
X74	Намерно самоповредување со истрел од друго и неозначено оружје	X98	Обид за нанесување телесна повреда со пареа, жешки испарувања и жешки предмети
X75	Намерно самоповредување со експлозивен материјал	X99	Обид за нанесување телесна повреда со остар предмет
X76	Намерно самоповредување со пареа, оган и пламен	Y00	Обид за нанесување телесна повреда со тап предмет
X77	Намерно самоповредување со пареа, жешки испарувања и жешки предмети	Y01	Обид за нанесување телесна повреда со туркање од височина
X78	Намерно самоповредување со остар предмет	Y02	Обид за нанесување телесна повреда со туркање или поставување на жртвата пред предмет во движење
X79	Намерно самоповредување со тап предмет	Y03	Обид за нанесување телесна повреда во судир со моторно возило
X80	Намерно самоповредување со скокање од височина	Y04	Обид за нанесување телесна повреда со телесна сила
X81	Намерно самоповредување со скок или легнување пред објект во движење	Y05	Обид за нанесување сексуална телесна повреда со телесна сила
X82	Намерно самоповредување во судир со моторно возило	Y06	Запоставување и напуштање
X83	Намерно самоповредување на друг означен начин	Y07	Други малтретман синдроми
X84	Намерно самоповредување на неозначен начин	Y08	Обид за нанесување на телесна повреда на друг означен начин
		Y09	Обид за нанесување на телесна повреда на неозначен начин

Обид за нанесување телесна повреда (X85–Y09)

X85	Обид за нанесување телесна повреда со лекови, медикаменти и биолошки супстанции
X86	Обид за нанесување телесна повреда со корозивна супстанција
X87	Обид за нанесување телесна повреда со пестициди
X88	Обид за нанесување телесна повреда со гасови и пареи

Настан со неутврдена намера (Y10–Y34)

Y10	Труење со и поради изложеност на неопиоидни аналгетици, антипиретици и антиревматици, неутврдена намера
Y11	Труење со и поради изложеност на антиепилептични, седативно-хипнотични, антипаркинсонични и психотропни лекови, неклацифицирани на друго место, неутврдена намера

Y12	Труење со и поради изложеност на наркотици и психодислептици [халуциногени], неklasифицирани на друго место, неутврдена намера	Законска интервенција и воени дејства (Y35–Y36)
Y13	Труење со и поради изложеност на други лекови што дејствуваат на автономниот нервен систем, неутврдена намера	Y35 Законска интервенција
Y14	Труење со и поради изложеност на други и на неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции, неутврдена намера	Y36 Воени дејства
Y15	Труење со и поради изложеност на алкохол, неутврдена намера	Компликации од медицинска и хируршка нега (Y40–Y84)
Y16	Труење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогени јаглеродороди и нивните испарувања, неутврдена намера	<i>Лекови, медикаменти и биолошки супстанции што предизвикуваат несакани ефекти при терапевска примена (Y40–Y59)</i>
Y17	Труење со и поради изложеност на други гасови и испарувања, неутврдена намера	Y40 Системски антибиотици
Y18	Труење со и поради изложеност на пестициди, неутврдена намера	Y41 Други системски антиинфективни и антипаразитски агенси
Y19	Труење со и поради изложеност на други и на неозначени хемикалии и штетни супстанции, неутврдена намера	Y42 Хормони и нивните синтетски заменители и антагонисти, неklasифицирани на друго место
Y20	Бесење, задавување и асфиксија, неутврдена намера	Y43 Примарно системски агенси
Y21	Давење и потопување, неутврдена намера	Y44 Агенси што примарно дејствуваат на составните елементи на крвта
Y22	Истрел од рачно огнено оружје, неутврдена намера	Y45 Аналгетици, антипиретици и антиинфламаторни лекови
Y24	Други и неозначени истрели од огнено оружје, неутврдена намер	Y46 Антиепилептици и антипаркинсонични лекови
Y25	Контакт со експлозивен материјал, неутврдена намера	Y47 Седативи, хипнотици и анксиолитични лекови
Y26	Изложеност на чад, оган и пламен, неутврдена намера	Y48 Анестетици и терапевски гасови
Y27	Контакт со пареа, жешки испарувања и жешки предмети, неутврдена намера	Y49 Психотропни лекови, неklasифицирани на друго место
Y28	Контакт со остар предмет, неутврдена намера	Y50 Стимулатори на централниот нервен систем, неklasифицирани на друго место
Y29	Контакт со тап предмет, неутврдена намера	Y51 Лекови што примарно дејствуваат врз автономниот нервен систем
Y30	Паѓање, скокање или туркање од висина, неутврдена намера	Y52 Агенси што примарно дејствуваат на кардиоваскуларниот систем
Y31	Паѓање, легнување или истрчување пред или во објект во движење, неутврдена намера	Y53 Агенси што примарно дејствуваат на гастроинтестиналниот систем
Y32	Судир на моторно возило, неутврдена намера	Y54 Агенси што примарно дејствуваат врз водниот баланс и метаболизмот на минералите и уричната киселина
Y33	Други означени настани, неутврдена намера	Y55 Агенси што примарно дејствуваат на глатката и скелетната мускулатура и на респираторниот систем
Y34	Неозначен настан, неутврдена намера	Y56 Топични агенси што примарно дејствуваат на кожата и мукозните мембрани и офталмолошки, оториноларинголошки и дентални лекови
		Y57 Други и неозначени лекови и медикаменти
		Y58 Бактериски вакцини
		Y59 Други и неозначени вакцини и биолошки супстанции

Незгоди на пациенти при хируршка и медицинска нега (Y60–Y69)

- Y60 Ненамерно пресекување, убодување, перфорација или крвавење при хируршка или медицинска нега
- Y61 Туѓо тело случајно оставено во телото при хируршка и медицинска нега
- Y62 Грешки во мерките за стерилност при хируршка и медицинска нега
- Y63 Грешка во дозирањето при хируршка и медицинска нега
- Y64 Контаминирани медицински или биолошки супстанции
- Y65 Други незгоди при хируршка и медицинска нега
- Y66 Неукажување на хируршка и медицинска нега
- Y69 Неозначена незгода при хируршка и медицинска нега

Медицински направи поврзани со незгоди при дијагностика и терапевска примена (Y70–Y82)

- Y70 Анестезиолошки направи поврзани со незгоди
- Y71 Кардиоваскуларни направи поврзани со незгоди
- Y72 Оториноларинголошки направи поврзани со незгоди
- Y73 Гастроентеролошки и уролошки направи поврзани со незгоди
- Y74 Општи болнички направи или направи за лична употреба поврзани со незгоди
- Y75 Невролошки направи поврзани со незгоди
- Y76 Акушерски и гинеколошки направи поврзани со незгоди
- Y77 Офталмолошки направи поврзани со незгоди
- Y78 Радиолошки направи поврзани со незгоди
- Y79 Ортопедски направи поврзани со незгоди
- Y80 Направи за физикална терапија поврзани со незгоди
- Y81 Направи за општа и пластична хирургија поврзани со незгоди
- Y82 Други и неозначени медицински направи поврзани со незгоди

Хируршки и други медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот

или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата (Y83–Y84)

- Y83 Хируршка операција и други хируршки процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без споменување за незгода во текот на процедурата
- Y84 Други медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата

Секвели од надворешни причини за морбидитет и морталитет (Y85–Y89)

- Y85 Секвели од сообраќајни несреќи
- Y86 Секвели од други несреќи
- Y87 Секвели од намерно самоповредување, обид за нанесување на телесна повреда и од настани со неутврдена намера
- Y88 Секвели со хируршка и медицинска нега како надворешна причина
- Y89 Секвели од други надворешни причини

Дополнителни фактори поврзани со причината за морбидитет и морталитет класифицирани на друго место (Y90–Y98)

- Y90 Доказ за пиене утврден според нивото на алкохол во крвта
- Y91 Пиене утврдено според степенот на интоксикација
- Y92 Место на појава
- Y95 Нозокомична состојба
- Y96 Состојба поврзана со работата
- Y97 Состојба поврзана со загадување на средината
- Y98 Состојба поврзана со стилот на живеење

ГЛАВА 21

**ФАКТОРИ КОИ ВЛИЈААТ ВРЗ
ЗДРАВСТВЕНИОТ СТАТУС И
КОНТАКТ СО ЗДРАВСТВЕНИ
УСЛУГИ (Z00–Z99)**

Лица во контакт со здравствени служби заради преглед и испитување (Z00–Z13)

- Z00 Општ преглед и испитување на лица без теѓоби или наведена дијагноза

- Z01 Други специјални прегледи и испитувања на лица без тегоби или наведена дијагноза
- Z02 Преглед и контакт за административни цели
- Z03 Медицинска опсервација и евалуација на претпоставена болест и состојба
- Z04 Преглед и опсервација поради други причини
- Z06 Бактериски агенси резистентни на антибиотици
- Z08 Преглед за следење по лекување на малигни неоплазми
- Z09 Преглед за следење по лекување на состојби поинакви од малигни неоплазми
- Z10 Рутинска општа здравствена проверка на определена суппопулација
- Z11 Специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски болести
- Z12 Специјален скрининг преглед за неоплазми
- Z13 Специјален скрининг преглед за други болести и заболувања

Лица со потенцијална опасност за здравјето поради заразни болести (Z20–Z29)

- Z20 Контакт со и изложеност на заразни болести
- Z21 Асимптоматски инфективен статус со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]
- Z22 Носител на инфективна болест
- Z23 Потреба за имунизација против поединечни бактериски болести
- Z24 Потреба за имунизација против одредени поединечни вирусни болести
- Z25 Потреба за имунизација против други поединечни вирусни болести
- Z26 Потреба за имунизација против други поединечни инфективни болести
- Z27 Потреба за имунизација против комбинации на инфективни болести
- Z28 Неспроведена имунизација
- Z29 Потреба од други профилактични мерки

Лица кои добиваат здравствени услуги во околности поврзани со репродукција (Z30–Z39)

- Z30 Спроведување на контрацепција
- Z31 Спроведување на прокреација
- Z32 Преглед и тест за бременост
- Z33 Состојба на бременост, случајна
- Z34 Надзор на нормална бременост

- Z35 Надзор на високоризична бременост
- Z36 Антенатална проверка
- Z37 Исход од породувањето
- Z38 Живородени доенчиња според местото на породување
- Z39 Постпартусна нега и испитување

Лица кои добиваат здравствени услуги за специфични процедури и здравствена заштита (Z40–Z54)

- Z40 Профилактична операција
- Z41 Процедури поинакви од оние наменети за подобрување на здравствената состојба
- Z42 Продолжена нега која вклучува пластична операција
- Z43 Згрижување на вештачки отвори
- Z44 Местење и нагодување на надворешна протетска направа
- Z45 Нагодување и одржување на имплантирана направа
- Z46 Местење и нагодување на други направи
- Z47 Друга ортопедска продолжена нега
- Z48 Друга хируршка продолжена нега
- Z49 Нега која вклучува дијализа
- Z50 Нега која вклучува употреба на рехабилитациони процедури
- Z51 Друга медицинска нега
- Z52 Донатори на органи и ткива
- Z53 Лица што добиваат здравствените услуги за специфични процедури што не се спроведени
- Z54 Закрепнување

Лица со потенцијална опасност за здравјето во врска со социоекономски и психосоцијални околности (Z55–Z65)

- Z55 Проблеми поврзани со образованието и писменоста
- Z56 Проблеми поврзани со вработеноста и невработеноста
- Z57 Професионална изложеност на ризични фактори
- Z58 Проблеми поврзани со физичката средина
- Z59 Проблеми поврзани со станбени и економски околности
- Z60 Проблеми поврзани со социјална средина
- Z61 Проблеми поврзани со животни настани со негативно влијание во детството

- Z62 Други проблеми поврзани со воспитувањето
- Z63 Други проблеми поврзани со основна група за издржување, вклучувајќи ги семејните околности
- Z64 Проблеми поврзани со одредени психосоцијални околности
- Z65 Проблеми поврзани со други психосоцијални околности

Лица кои добиваат здравствени услуги во други околности (Z70–Z76)

- Z70 Советување поврзано со сексуален став, обнесување и ориентација
- Z71 Лица што добиваат здравствени услуги за друго советување и медицински совет, неklasифицирано на друго место
- Z72 Проблеми поврзани со стилот на живеење
- Z73 Проблеми поврзани со тешкотија во организирањето на животот
- Z74 Проблеми поврзани со зависност од лице што пружа нега
- Z75 Проблеми поврзани со медицински можности и друга здравствена заштита
- Z76 Лица кои добиваат здравствени услуги во други околности

Лица со потенцијална опасност за здравјето поврзани со фамилијарна и лична анамнеза и одредени услови кои влијаат врз здравствената состојба (Z80–Z99)

- Z80 Фамилијарна анамнеза на малигна неоплазма
- Z81 Фамилијарна анамнеза за душевни растројства и растројства во обнесување
- Z82 Фамилијарна анамнеза за одредени неспособности и хронични болести што доведуваат до онеспособување
- Z83 Фамилијарна анамнеза за други специфични заболувања
- Z84 Фамилијарна анамнеза за други состојби
- Z85 Лична анамнеза за малигна неоплазма
- Z86 Лична анамнеза за одредени други болести
- Z87 Лична анамнеза на други болести и состојби
- Z88 Лична анамнеза за алергија на лекови, медикаменти и биолошки супстанции
- Z89 Стекнат недостиг на екстремитет
- Z90 Стекнат недостиг на органи, неklasифициран на друго место

- Z91 Лична анамнеза за ризични фактори, неklasифицирани на друго место
- Z92 Лична анамнеза за медицинско лекување
- Z93 Состојба на вештачки отвор
- Z94 Состојба со трансплантиран орган или ткиво
- Z95 Присуство на кардијални и васкуларни имплантати и трансплантати
- Z96 Присуство на други функционални имплантати
- Z97 Присуство на други направи
- Z98 Други постпроцедурални состојби
- Z99 Зависност од помошни машини и направи, неklasифицирана на друго место

ГЛАВА 22

ШИФРИ ЗА СПЕЦИЈАЛНИ ЦЕЛИ (U00-U49)

Привремено именување на нови болести од несигурна етиологија (U00-U49)

- U04 Тежок акутен респираторен синдром [SARS], неозначено²

² Извадок од е-книгата ос НЦЗК, јули 2006 год, Листа на тризнаковни категории.

ГЛАВА 1

ОДРЕДЕНИ ИНФЕКТИВНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ (A00–B99)

Ова глава ги содржи следните групи:

A00–A09	Цревни инфективни болести
A15–A19	Туберкулоза
A20–A28	Одредени зоонозни бактериски болести
A30–A49	Други бактериски болести
A50–A64	Главно сексуално преносливи инфекции
A65–A69	Други спирохетални болести
A70–A74	други болести предизвикани од хламидија
A75–A79	Рикециози
A80–A89	Вирусни инфекции на централниот нервен систем
A90–A99	Артроподни вирусни трески и вирусни хеморагични трески
B00–B09	Вирусни инфекции кои се карактеризираат до лезии на кожата и мукозната мембрана
B15–B19	Вирусен хепатит
B20–B24	Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV]
B25–B34	Други вирусни болести
B35–B49	Микози
B50–B64	Протозоални болести
B65–B83	Хелминтијази
B85–B89	Педикулози, акаријази и други инфестации
B90–B94	Последици од инфективни и паразитски болести
B95–B97	Бактериски, вирусни и други инфективни агенси
B99	Други инфективни болести

Вклучува: Болести општо познати како заразни или преносливи

Се употребува дополнителна шифра (Z06.-) за одредување на антибиотик на кој е отпорен агентот на бактеријата.

Исклучува: Носител или претпоставен носител на инфективната болест (Z22.-)

Одредени локализираны инфекции – види во поглавјата поврзани со телесниот систем

Инфективни и паразитски болести кои ја комплицираат бременоста, раѓањето и пуерпериумот [освен акушерскиот тетанус и болеста од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (O98.-)]

Инфективни паразитски болести означени во перинаталниот период [освен тетанус неонатум, конгенитален, сифилис, перинатална гонококна инфекција и перинатална болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (P35–P39)]

Инфлуенца и други акутни респираторни инфекции (J00–J22)

ЦРЕВНИ ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ (A00–A09)

A00 Колера

A00.0	Колера предизвикана од <i>Vibrio cholerae</i> 01, биоварна колера Класична колера
A00.1	Колера предизвикана од <i>Vibrio cholerae</i> 01, биоварен елтор Колера елтор
A00.9	Колера, неозначено

A01 Тифоидни и паратифоидни трески

- A01.0 Тифусна треска
Инфекција предизвикана од *Salmonella typhi*
- A01.1 Паратифоидна треска А
- A01.2 Паратифоидна треска В
- A01.3 Паратифоидна треска С
- A01.4 Паратифоидна треска, неозначено
Инфекција предизвикана од *Salmonella paratyphi* ИН

A02 Други инфекции од салмонела

Вклучува: Инфекција и прехранбена интоксикација предизвикана од било кој вид *Salmonella*, освен *S. typhi* и *S. paratyphi*

- A02.0 Салмонела ентерит
Салмонелоза
- A02.1 Салмонела сепсис
- A02.2 Локализирана инфекција од салмонела
Салмонела:
  - артрит† (M01.3-*)
  - менингит† (G01*)
  - остеомиелит† (M90.2-*)
  - пневмонија† (J17.0*)
  - ренална тубуло-интерстицијална болест N16.0*)
- A02.8 Други означени инфекции од салмонела
- A02.9 Инфекција од салмонела, неозначено

A03 Шигелоза

- A03.0 Шигелоза предизвикана од *Shigella dysenteriae*
Група А шигелоза [дизентерија Шига-Крузе]
- A03.1 Шигелоза предизвикана од *Shigella flexneri*
Група В шигелоза
- A03.2 Шигелоза предизвикана од *Shigella boydii*
Група С шигелоза
- A03.3 Шигелоза предизвикана од *Shigella sonnei*
Група D шигелоза
- A03.8 Друга шигелоза
- A03.9 Шигелоза, неозначено
Бациларна дизентерија ИН

A04 Други бактериски цревни инфекции

Исклучува: Алиментарни интоксикации, класифицирани на друго место

- листероза (A32.-)
- други бактериски (A05.-)
- салмонелна прехранбена интоксикација и инфекција (A02.-)
- токсични ефекти од штетни прехранбени производи (T61–T62)
- туберкулозен ентерит (A18.3)

- A04.0   Ентеропатогена инфекција предизвикана од *Escherichia coli*
- A04.1   Ентеротоксигена инфекција предизвикана од *Escherichia coli*
- A04.2   Ентероинвазивна инфекција предизвикана од *Escherichia coli*
- A04.3   Ентерохеморагична инфекција предизвикана од *Escherichia coli*
- A04.4   Други цревни инфекции предизвикани од *Escherichia coli*
Escherichia coli ентерит ИН
- A04.5   Кампилобактер ентерит
▽ 1122
- A04.6   Ентерит предизвикан од *Yersinia enterocolitica*
Исклучува: Екстраинтестинална јерсениоза (A28.2)
- A04.7   Ентероколит предизвикан од *Clostridium difficile*
Прехранбена интоксикација предизвикана од *Clostridium difficile*
Псеудомембранозен колит
- A04.8   Други специфицирани бактериски цревни инфекции
- A04.9   Бактериски цревни инфекции, неозначени
Бактериски ентерит ИН

A05   Други бактериски интоксикации од храна, неклассифицирани на друго место

Исклучува: Прехранбена интоксикација предизвикана од *Clostridium difficile* (A04.7)
Инфекција предизвикана од *Escherichia coli* (A04.0–A04.4)
листероза (A32.-)
салмонелна прехранбена интоксикација и инфекција (A02.-)
токсични ефекти од штетни прехранбени производи (T61–T62)

- A05.0   Прехранбена стафилококна интоксикација
- A05.1   Ботулизам
Класична прехранбена интоксикација предизвикана од *Clostridium botulinum*
- A05.2   Прехранбена интоксикација предизвикана од *Clostridium perfringens* [*Clostridium welchii*]
Некротичен ентерит
Pig-bel
- A05.3   Прехранбена интоксикација предизвикана од *Vibrio parahaemolyticus*
- A05.4   Прехранбена интоксикација предизвикана од *Bacillus cereus*
- A05.8   Други означени прехранбени интоксикации предизвикани од бактерии
- A05.9   Прехранбени интоксикации предизвикани од бактерии, неозначено

A06   Амебијаза

Вклучува: Инфекција предизвикана од *Entamoeba histolytica*

Исклучува: Други протозоални цревни болести (A07.-)

- A06.0   Акутна амебична дизентерија
Акутна амебијаза
Цревна амебијаза ИН

- A06.1 Хронична цревна амебијаза
- A06.2 Амебичен недизентериски колит
- A06.3 Цревна амебома
Амебома, ИН
- A06.4 Амебен апсцес на црн дроб
Хепатична амебијаза
- A06.5 Амебен апсцес на бел дроб
Амебен апсцес на бел дроб (и црн дроб)
- A06.6 Амебен апсцес на мозок
Амебен апсцес на мозок (и бел дроб) (и црн дроб)
- A06.7 Кутната Амебијаза
- A06.8 Менична инфекција на други локализации
Меничен:
  - апендиксите
  - баланит† (N51.2*)
- A06.9 Амебијаза, неозначено

A07 Други протозоални цревни болести

- A07.0 Балантидијаза
Балантидна дизентерија
- A07.1 Гиардијаза [ламблијаза]
- A07.2 Криптоспоридиоза
- A07.3 Изоспоријаза
Инфекција предизвикана од *Isoospora belli* и *Isoospora hominis*
Цревна кокцидиоза
Изоспороза
- A07.8 Други означени протозоални цревни болести
Цревна трихомонијаза
Саркоцистоза
Саркоспоридиоза
- A07.9 Протозоална цревна болест, неозначено
Флагелатна дијареја
Протозоален:
  - колит
  - дијареја
  - дизентерија

A08 Вирусни и други означени цревни инфекции

Исклучува: Инфлуенца со вклучување на гастроинтестиналниот тракт (J09, J10.8, J11.8)

- A08.0 Ротавирусен ентерит
- A08.1 Акутна гастроентеропатија предизвикана од агенсот Norwalk
Ентерит предизвикан од мали тркалезни вируси
- A08.2 Аденовирусен ентерит

- A08.3 Друг вирусен ентерит
- A08.4 Вирусна цревна инфекција, неозначено
Вирусен:
  - ентерит ИН
  - гастроентерит ИН
  - гастроентеропатија ИН
- A08.5 Други означени цревни инфекции

A09 Дијареа и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од заразно потекло

▽ 1120

Катарх, ентеричен или цревен
 Колит   }
 Ентерит   } ИН, хеморагичен, септичен
 Гастроентерит   }
 Дијареа:
 • дизентерична
 • епидемична
 • ИН
 Инфективна дијареална болест ИН

Исклучува: Предизвикани од бактериски, протозоални, вирусни и други означени инфективни агенси (A00–A08)

Неинфективна дијареа:
 • неонатална (P78.3)
 • ИН (K52.9)

ТУБЕРКУЛОЗА (A15–A19)

Вклучува: Инфекции предизвикани од *Mycobacterium tuberculosis* и *Mycobacterium bovis*

Исклучува: Конгенитална туберкулоза (P37.0)
 Пневмокониоза поврзана со туберкулоза (J65)
 Последици од туберкулоза (B90.-)
 Силикотуберкулоза (J65)

A15 Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена

- A15.0 Туберкулоза на бел дроб, потврдена со микроскопски преглед на спутум со или без култура
Туберкулоза:
 • бронхиектаза   }
 • фиброза на бел дроб   } Потврдени со микроскопски преглед на спутум со или без култура
 • пневмонија   }
 • пневмоторакс   }
- A15.1 Туберкулоза на бел дроб, потврдена само со култура
Туберкулоза:
 • бронхиектаза   }
 • фиброза на бел дроб   } Потврдена само со култура
 • пневмонија   }
 • пневмоторакс   }
- A15.2 Туберкулоза на бел дроб, хистолошки потврдена
Туберкулоза:
 • бронхиектаза   }
 • фиброза на бел дроб   } Хистолошки потврдена
 • пневмонија   }
 • пневмоторакс   }
- A15.3 Туберкулоза на бел дроб потврдена со неозначени средства
Туберкулоза:

- бронхиектаза }
  - фиброза на бел дроб } Потврдени, но неозначени било бактериолошки или хистолошки
  - пневмонија }
    - пневмоторакс }

- A15.4 Туберкулоза на интраторакални лимфни јазли, бактериолошки и хистолошки потврдена
 Туберкулоза на лимфни јазли:
- хилусни }
    - медијастинални } Бактериолошки и хистолошки потврдени
    - трахеобронхијални }

Исклучува: Означени како примарни (A15.7)

- A15.5 Туберкулоза на ларинкс, трахе и бронх, бактериолошки и хистолошки потврдена
 Туберкулоза на:
- бронх }
    - глотис } Бактериолошки и хистолошки потврдена
    - ларинкс }
    - трахеа }

- A15.6 Туберкулоза плеврит, бактериолошки и хистолошки потврдена
 Туберкулоза на плевра } Бактериолошки и хистолошки потврдена
 Туберкулоза на епием }

Исклучува: Примарна респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена (A15.7)

- A15.7 Примарна респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена

- A15.8 Друга респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена
 Медијастинална туберкулоза }
 Насофарингеална туберкулоза }
 Туберкулоза на: } Бактериолошки и хистолошки потврдена
- нос }
  - синус [било кој назален] }

- A15.9 Неозначена респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки потврдена

A16 Респираторна туберкулоза, бактериолошки и хистолошки непотврдена

- A16.0 Туберкулоза на бел дроб, бактериолошки и хистолошки непотврдена
 Туберкулоза:
- бронхиектаза }
    - фиброза на бел дроб } Бактериолошки и хистолошки негативна
    - пневмонија }
    - пневмоторакс }

- A16.1 Туберкулоза на бел дроб, бактериолошки и хистолошки неиспитана
 Туберкулоза:
- бронхиектаза }
    - фиброза на бел дроб } бактериолошки и хистолошки неиспитана
    - пневмонија }
    - пневмоторакс }

- A16.2 Туберкулоза на бел дроб, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
 Туберкулоза на бел дроб
 Туберкулоза:
- бронхиектаза }
    - фиброза на бел дроб } ИН (без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда)
    - пневмонија }
    - пневмоторакс }

- A16.3 Туберкулоза на интраторакални лимфни јазли, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Туберкулоза на лимфни јазли:
  - хилусни }
  - интраторакални } ИН (без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда)
  - медијастинални }
  - трахеобронхијални }*Исклучува:* Кога се означени како примарни (A16.7)
- A16.4 Туберкулоза на ларинкс, трахеа и бронх, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Туберкулоза на:
  - бронх }
  - глотис } ИН (без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда)
  - ларинкс }
  - трахеа }
- A16.5 Туберкулозен плеврит, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Туберкулоза на плевра }
Туберкулоза: }
  - епием } ИН (без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда)
  - плеврит }*Исклучува:* Кај примарна респираторна туберкулоза (A16.7)
- A16.7 Примарна респираторна туберкулоза, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Примарна:
  - респираторна туберкулоза ИН
  - туберкулозен комплекс
- A16.8 Друга респираторна туберкулоза, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Медијастинална туберкулоза
Насофарингеална туберкулоза
Туберкулоза на:
  - нос } ИН (без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда)
  - синус [било кој назален] }
- A16.9 Неозначена респираторна туберкулоза, без споменување на бактериолошка и хистолошка потврда
Респираторна туберкулоза ИН
Туберкулоза ИН

A17 Туберкулоза на нервниот систем

- A17.0 Туберкулозен менингит
Туберкулоза на менингите (церебрални)(спинални)
Туберкулозен лептоменингит
- A17.1 Менингеален туберкулом
Туберкулом на менингите
- A17.8† Друга туберкулоза на нервниот систем
Туберкулом } на { Мозок (G07*), ’рбетен мозок (G07*)
Туберкулоза } {
Туберкулозен:
  - апсцес на мозок (G07*)
  - менингоенцефалит (G05.0*)
  - миелит (G05.0*)
  - полиневропатија (G63.0*)
- A17.9 Туберкулоза на нервниот систем, неозначено

A18 Туберкулоза на други органи

- A18.0† Туберкулоза на коски и зглобови
Туберкулоза на:
• колк (M01.15*)
• колено (M01.16*)
• ’рбетен столб (M49.0-*)
Туберкулозен:
• артрит (M01.1-*)
• мастоидит (H75.0*)
• некроза на коски (M90.0-*)
• остеит (M90.0-*)
• остеомиелит (M90.0-*)
• синовит (M68.0-*)
• теносиновит (M68.0-*)
- A18.1 Туберкулоза на генитоуринарниот систем
Туберкулоза на:
• мочен меур† (N33.0*)
• цервикс† (N74.0*)
• бубрег† (N29.1*)
• машки генитални органи† (N51.-*)
• уретер† (N29.1*)
Туберкулозна женска карлична воспалителна болест† (N74.1*)
- A18.2 Туберкулозна периферна лимфаденопатија
Туберкулозен адентит
- Исклучува:* Туберкулоза на лимфни јазли:
• интраторакални (A15.4, A16.3)
• мезентеричка и ретроперитонеални (A18.3)
• туберкулозна трахеобранхијална аденопатија (A15.4, A16.3)
- A18.3 Туберкулоза на цревата, перитонеумот и мезентеријалните жлезди
Туберкулоза (на):
• анус и ректум
• ретроперитонеални (лимфни јазли)
Туберкулозен:
• асцит
• ентерит
• перитонит† (K67.3*)
- A18.4 Туберкулоза на кожата и поткожното ткиво
Еритема индуратум, туберкулозна
Лупус:
• ексендес
• вулгарис
• ИН
• на очен капак† (H03.1*)
Скрофулодерма
- Исклучува:* Еритематозен лупус:
• ИН (L93.-)
• системска (M32.-)
- A18.5 Туберкулоза на око
Туберкулозен:
• хориоретинит† (H32.0*)
• еписклерит† (H19.0*)
• интерстицијален кератит† (H19.2*)
• иридоциклит† (H22.0*)
• кератоконјунктивит (интерстицијален)(фликтенуларен) † (H19.2*)
- Исклучува:* Лупус вулгарис на очен капак (A18.4)
- A18.6 Туберкулоза на уво

Туберкулозен отитис медиа† (H67.0*)

Исклучува: Туберкулозен мастоидит (A18.0†)

A18.7 Туберкулоза на надбубрежни жлезди
Адисонова болест, туберкулозна

A18.8 Туберкулоза на други означени органи
Туберкулоза на:
• ендокардиум† (I39.8*)
• миокардиум† (I41.0*)
• езофагус† (K23.0*)
• перикардиум† (I32.0*)
• тиреоидна жлезда† (E35.0*)
Туберкулозен церебрален артерит† (I68.1*)

A19 Милијарна туберкулоза

Вклучува: Туберкулоза:

- дисеминирана
  - општа
- туберкулоза полисерозит

A19.0 Акутна милијарна туберкулоза на единична означена локализација

A19.1 Акутна милијарна туберкулоза на повеќе локализации

A19.2 Акутна милијарна туберкулоза, неозначено

A19.8 Друга милијарна туберкулоза

A19.9 Милијарна туберкулоза, неозначено

ОДРЕДЕНИ ЗООНОЗНИ БАКТЕРИСКИ БОЛЕСТИ (A20–A28)

A20 Чума

Вклучува: Инфекција предизвикана од *Yersinia pestis*

A20.0 Бубонска чума

A20.1 Целулокутана чума

A20.2 Пневмонична чума

A20.3 Чума менингит

A20.7 Септикемична чума

A20.8 Други форми на чума

Аборитивна чума
Асимптоматична чума
Пестис минор

A20.9 Чума, неозначено

A21 Туларемија

Вклучува: зајачка треска
инфекција предизвикана од *Francisella tularensis*

туларемија

- A21.0 Улкусогландуларна туларемија
- A21.1 Окулогландуларна туларемија
Офталмолошка туларемија
- A21.2 Пулмонарна туларемија
- A21.3 Гастроинтестинална туларемија
Абдоминална туларемија
- A21.7 Генерализирана туларемија
- A21.8 Други форми на туларемија
- A21.9 Туларемија, неозначено

A22 Антракс

Вклучува: инфекција предизвикана од *Bacillus anthracis*

- A22.0 Кутан антракс
Малиген:
  - карбункул
  - пустула
- A22.1 Пулмонарен антракс
Инхалационен антракс
Рагпикерова болест
Вулсортерова болест
- A22.2 Гастроинтестинален антракс
- A22.7 Антраксна септикемија
- A22.8 Други форми на антракс
Антраксен менингит† (G01*)
- A22.9 Антракс, неозначено

A23 Бруцелоза

Вклучува: треска:

- Малтешка
- Медитеранска
- андулантна/брановидна

- A23.0 Бруцелоза предизвикана од *Brucella melitensis*
- A23.1 Бруцелоза предизвикана од *Brucella abortus*
- A23.2 Бруцелоза предизвикана од *Brucella suis*
- A23.3 Бруцелоза предизвикана од *Brucella canis*
- A23.8 Друга бруцелоза
- A23.9 Бруцелоза, неозначено

A24 Сакагија и мелиодиоза

- A24.0 Сакагија
инфекција предизвикана од *Burkholderia mallei*
Малеус
- A24.1 Акутна и фулминантна мелиодиоза
Мелиодиоза:
• пневмонија
• септикемија
• септикемија
- A24.2 Субакутна и хронична мелиодиоза
- A24.3 Друга мелиодиоза
- A24.4 Мелиодиоза, неозначено
инфекција предизвикана од *Burkholderia pseudomallei* ИН
Витморова болест

A25 Треска предизвикана со каснување од стаорец

- A25.0 Спирилоза
Содоку
- A25.1 Стрептобацилоза
Епидемична артритична еритема
Хејверхил треска
Стрептобацилијарна треска предизвикана од каснување од стаорец
- A25.9 Треска предизвикана од каснување од стаорец, неозначено

A26 Еризипелоид

- A26.0 Кутан еризипелоид
Еритема мигранс
- A26.7 Септикемија *Erysipelothrix*
- A26.8 Други форми на еризипелоид
- A26.9 Еризипелоид, неозначено

A27 Лептоспироза

- A27.0 Иктерохеморагична лептоспироза
Лептоспироза предизвикана од сероварна иктерохеморагија од типот *Leptospira interrogans*
- A27.8 Други форми на лептоспироза
- A27.9 Лептоспироза, неозначено

A28 Други зоонозни бактериски болести, неklasифицирани на друго место

- A28.0 Пасторелоза
- A28.1 Болест предизвикана со гребнување од мачка
треска предизвикана со гребнување од мачка
- A28.2 Екстраинтестинална јерсиноза
Исклучува: ентерит предизвикан од *Yersinia enterocolitica* (A04.6)

чума (A20.-)

- A28.8 Други зоонозни бактериски болести, неклассифицирани на друго место
A28.9 Зоонозна бактериска болест, неозначено

ДРУГИ БАКТЕРИСКИ БОЛЕСТИ (A30–A49)

A30 Лепра [Хансенова болест]

Вклучува: инфекција предизвикана од *Mycobacterium leprae*

Исклучува: последици од лепра (B92)

- A30.0 Неопределена лепра
I лепра
- A30.1 туберкулозна лепра
TT лепра
- A30.2 Гранична туберкулозна лепра
BT лепра
- A30.3 Гранична лепра
BB лепра
- A30.4 Гранична лепроматозна лепра
BL лепра
- A30.5 Лепроматозна лепра
LL лепра
- A30.8 Други форми на лепра
- A30.9 Лепра, неозначено

A31 Инфекција предизвикана од друга микобактерија

Исклучува: Лепра (A30.-)
туберкулоза (A15–A19)

- A31.0 Пулмонарна микробактериска инфекција
инфекција предизвикана од *Mycobacterium*:
• *avium*
• *intracellulare* [Battey bacillus]
• *kansasii*
- A31.1 Кутана микробактериска инфекција
Бурули улкус
инфекција предизвикана од *Mycobacterium*:
• *marinum*
• *ulcerans*
- A31.8 Други микробактериски инфекции
- A31.9 Микробактериска инфекција, неозначено
Атипична микробактериска инфекција ИН
Микробактериоза ИН

A32 Листерииоза

Вклучува: листериозна инфекција предизвикана од прехрана

Исклучува: неонатална (дисеминирана) листериоза (P37.2)

- A32.0 Кутана листериоза
- A32.1† Листеријален менингит и менингоенцефалит
Листеријален:
• менингит (G01*)
• менингоенцефалит (G05.0*)
- A32.7 Листеријална септикемија
- A32.8 Други форми на листериоза
Листеријален:
• церебрален артерит† (I68.1*)
• ендокардит† (I39.8*)
Окулогландуларна листериоза
- A32.9 Листериоза, неозначено

A33 Тетанус неонатум

A34 Акушерски тетанус

A35 Друг тетанус

Тетанус ИН

Исклучува: тетанус:

- неонатум (A33)
- акушерски (A34)

A36 Дифтерија

- A36.0 Фарингеална дифтерија
Дифтерична мембранозна ангина
Тонзиларна дифтерија
- A36.1 Назофарингеална дифтерија
- A36.2 Ларингеална дифтерија
Дифтеричен ларинготрахеит
- A36.3 Кутана дифтерија
Исклучува: еритразма (L08.1)
- A36.8 Друга дифтерија
Дифтеричен:
• конјунктивит† (H13.1*)
• миокардит† (I41.0*)
• полиневрит† (G63.0*)
- A36.9 Дифтерија, неозначено

A37 Пертусис

- A37.0 Пертусис предизвикан од *Bordetella pertussis*
- A37.1 Пертусис предизвикан од *Bordetella parapertussis*
- A37.8 Пертусис предизвикан од други видови *Bordetella*
- A37.9 Пертусис, неозначено

A38 Шарлах

Скарлатина

Исклучува: стрептококна ангина (J02.0)

A39 Менингокона инфекција

- A39.0 Менингококен менингит
- A39.1† Вотерхаус-Фредериксенов синдром (E35.1*)
Менингококен хеморагичен адреналит
Менингококен адренален синдром
- A39.2 Акутна менингококцемија
- A39.3 Хронична менингококцемија
- A39.4 Менингококцемија, неозначено
Менингококна бактеремија ИН
- A39.5 Менингококна срцева болест
Менингококен:
  - ендокардит† (I39.8*)
  - миокардит† (I41.0*)
  - перикардит † (I32.0*)
- A39.8 Други менингокони инфекции
Менингококен:
  - артрит † (M01.0-*)
  - конјунктивит† (H13.1*)
  - енцефалит† (G05.0*)
  - ретробулбарен неврит † (H48.1*)
 Постменингококен артрит † (M03.0-*)
- A39.9 Менингококна инфекција, неозначено
Менингококна болест ИН

A40 Стрептококна септикемија

▽ 0110

Вклучува: стрептококна септикемија

Исклучува: при породување/породилни болки (O75.3)

после:

- абортус или ектопична или моларна бременост (O03–O07, O08.0)
- имунизација (T88.0)
- инфузија, трансфузија или терапевтска инјекција (T80.2)
неонатална (P36.0–P36.1)
постпроцедурална (T81.42)
пуерперална (O85)

- A40.0 Септикемија предизвикана од стрептокок, група А
- A40.1 Септикемија предизвикана од стрептокок, група В
- A40.2 Септикемија предизвикана од стрептокок, група D
- A40.3 Септикемија предизвикана од *Streptococcus pneumoniae*
Пневмококна септикемија
- A40.8 Друга стрептококна септикемија
- A40.9 Стрептококна септикемија, неозначено

A41 Друга септикемија

▽ 0110

Вклучува: септикемија

Исклучува: бактеремија ИН (A49.9)

при породување/породилни болки (O75.3)

после:

- абортус или ектопична или моларна бременост (O03–O07, O08.0)

- имунизација (T88.0)

- инфузија, трансфузија или терапевтска инјекција (T80.2)

септикемија (предизвикана од)(во):

- актиномикозна (A42.7)

- антракс (A22.7)

- кандидална (B37.7)

- Еризипелотриксна (A26.7)

- екстраинтестинална јерсиниоза (A28.2)

- гонококна (A54.8)

- херпесвирусна (B00.7)

- листеријална (A32.7)

- менингококна (A39.2–A39.4)

- неонатална (P36.-)

- постпроцедурална (T81.42)

- пуерперална (O85)

- стерптокона (A40.-)

- туларемија (A21.7)

септикемична:

- мелиодиоза (A24.1)

- чума (A20.7)

токсичен шок синдром (A48.3)

- A41.0 Септикемија предизвикана од *Staphylococcus aureus*
- A41.1 Септикемија предизвикана од друг означен стафилокок
Септикемија предизвикана од коагулаза-негативен стафилокок
- A41.2 Септикемија предизвикана од неозначен стафилокок
- A41.3 Септикемија предизвикана од *Haemophilus influenzae*
- A41.4 Септикемија предизвикана од анаероби

Исклучува: гасна гангрена (A48.0)

A41.5 Септикемија предизвикана од други и неозначени Грам-негативни организми

- ⊗A41.50 Септикемија предизвикана од неозначени Грам-негативни организми
Грам-негативна септикемија ИН

- ⊗A41.51 Септикемија предизвикана од Escherichia coli [E. Coli]
- ⊗A41.52 Септикемија предизвикана од Pseudomonas
- ⊗A41.58 Септикемија предизвикана од други Грам-негативни организми
- A41.8 Друга означена септикемија
- A41.9 Септикемија, неозначено
Септичен шок
Септикемија

A42   Актиномикоза

Исклучува: актиномицетом (B47.1)

- A42.0 Пулмонарна актиномикоза
- A42.1 Абдоминална актиномикоза
- A42.2 Цервикофацијална актиномикоза
- A42.7 Актиномикотична септикемија
- A42.8 Други форми на актиномикоза
- A42.9 Актиномикоза, неозначено

A43   Нокардиоза

- A43.0 Пулмонарна нокардиоза
- A43.1 Кутана нокардиоза
- A43.8 Други форми на нокардиоза
- A43.9 Нокардиоза, неозначено

A44   Бартонелоза

- A44.0 системска бартонелоза
треска Огоуа
- A44.1 Кутана и мукокутана бартонелоза
Перуанска верука
- A44.8 Други форми на бартонелоза
- A44.9 Бартонелоза, неозначено

A46   Еризипел

Исклучува: постпартусен или пуерперален еризипел (O86.8)

A48   Други бактериски болести, неклассифицирани на друго место

Исклучува: актиномицетом (B47.1)

- A48.0 Гасна гангрена
Клостридиски:
• целулит
• миконекроза
- A48.1 Легионерска болест
- A48.2 Непневмонична легионерска болест [Pontiac треска]
- A48.3 Токсичен шок синдром
Исклучува: ендотоксичен шок ИН (R57.8)
септикемија ИН (A41.9)
септикемија ИН (A41.9)
- A48.4 Бразилска пурпурна треска
системска инфекција со *Haemophilus aegyptius*
- A48.8 Други означени бактериски болести

A49 Бактериска инфекција на неозначена локализација

Исклучува: бактериски агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја (B95–B96)
хламидиска инфекција ИН (A74.9)
менингококна инфекција ИН (A39.9)
рикециска инфекција ИН (A79.9)
спирохетална инфекција ИН (A69.9)

- A49.0 Стафилококна инфекција, неозначено
- A49.1 Стрептококна инфекција, неозначено
- A49.2 инфекција предизвикана со *Haemophilus influenzae*, неозначено
- A49.3 Микоплазмална инфекција, неозначено
- A49.8 Други бактериски инфекции на неозначена локализација
- A49.9 Бактериска инфекција, неозначено
Бактеремија ИН

ГЛАВНО СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ (A50–A64)

Исклучува: Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (B20–B24)
неспецифичен и негонококен уретрит (N34.1)
Рајтерова болест (M02.3-)

A50 Конгенитален сифилис

- A50.0 Ран конгенитален сифилис, симптоматски
Било која конгенитална сифилистична состојба означена како рана или манифестна во првите две години по раѓањето.

Ран конгенитален сифилис:
• кутан
• мукокутан
• висцерален
Ран конгенитален сифилистичен:
• ларингит
• окулопатија
• остеохрондопатија
• фарингит

- пневмонија
- ринит

- A50.1 Ран конгенитален сифилис, латентен**
Конгенитален сифилис без клинички манифестации, со позитивна серолошка реакција и негативен ликворен тест, во првите две години по раѓањето
- A50.2 Ран конгенитален сифилис, неозначено**
Конгенитален сифилис ИН во првите две години по раѓањето.
- A50.3 Доцна конгенитална сифилистична окулопатија**
Доцен конгенитален сифилистичен интертестијален кератит † (H19.2*)
Доцна конгенитална сифилистична окулопатија НКДМ † (H58.8*)
Исклучува: Хачинсонова тријада (A50.5)
- A50.4 Доцен конгенитален невросифилис [јувенилен невросифилис]**
Паралитична јувенилна деменција
Јувенилна:
• општа/генерална пареза
• табес дорзалис
• табопаретичен невросифилис
Доцен конгенитален сифилистичен:
• енцефалит† (G05.0*)
• менингит (G01*)
• полиневропатија† (G63.0*)
Се употребува дополнителна шифра за одредување на било кое поврзано ментално растројство
Исклучува: Хачинсонова тријада (A50.5)
- A50.5 Друг доцен конгенитален сифилис, симптоматски**
Било која конгенитална сифилистична состојба означена како доцна или манифестна по две или повеќе години по раѓањето.
Клутонови зглобови † (M03.1-*)
Хачинсонови:
• заби
• тријада
Доцен конгенитален:
• кардиоваскуларен сифилис† (I98.0*)
• сифилистична:
• артропатија † (M03.1-)
• остеохондропатија† (M90.2-*)
Сифилистичен седлест нос
- A50.6 Доцен конгенитален сифилис, латентен**
Конгенитален сифилис без клинички манифестации, со позитивна серолошка реакција и негативен ликворен тест, по две или повеќе години по раѓањето
- A50.7 Доцен конгенитален сифилис, неозначено**
Конгенитален сифилис ИН по две или повеќе години по раѓањето.
- A50.9 Конгенитален сифилис, неозначено**

A51 Ран сифилис

- A51.0 Примарен генитален сифилис**
Сифилистичен шанкр ИН

- A51.1 Примарен анален сифилис
- A51.2 Примарен сифилис на други локализации
- A51.3 Секундарен сифилис на кожа и мукозни мембрани
Кодилома лата
Сифилитична
• алопеција
• леукодерма
• мукозен налеп
- A51.4 Друг секундарен сифилис
Секундарна сифилистична:
• женска карлична воспалителна болест† (N74.2*)
• иридоциклит† (H22.0*)
• лимфаденопатија
• менингит† (G01*)
• миозит† (M63.0-*)
• окулопатија НКДМ† (H58.8*)
• периостит† (M90.1-*)
- A51.5 Ран сифилис, латентен
Сифилис (здобиеен) без клинички манифестации, со позитивна серолошка реакција и негативен ликворен тест, помалку од две години по инфекцијата.
- A51.9 Ран сифилис, неозначено

A52 Доцен сифилис

- A52.0 Кардиоваскуларен сифилис
Кардиоваскуларен сифилис ИН
Сифилитична:
• анеуризма на аорта (I79.0*)
• аортална инкомпетенција (I39.1*)
• аортит (I79.1*)
• артерит, церебрален (I68.1*)
• ендокардит ИН (I39.8*)
• миокардит (I41.0*)
• перикардит† (I32.0*)
• пулмонарна регургитација (I39.3*)
- A52.1 Симптоматски неуросифилис
Чаркотова артропатија† (M14.6*)
Доцен сифилис:
• акустичен неврит† (H94.0*)
• енцефалит† (G05.0*)
• менингит† (G01*)
• оптичка артрофија† (H48.0*)
• полиневропатија† (G63.0*)
• ретробулбарен неврит† (H48.1*)
Сифилистичен паркинсонизам† (G22*)
Табес дорзалис
- A52.2 Асимптоматски невросифилис
- A52.3 Невросифилис, неозначено
Гума (сифилистична) }
Сифилис (доцен) } на централниот нервен систем ИН
Сифилома }
- A52.7 Друг симптоматски доцен сифилис
Гломеруларна болест кај сифилис† (N08.0*)

Гума (сифилистична) } на било која локализација, освен за оние класифицирани во [A52.0–A52.3](#)

Доцен или терцијарен сифилис }

Доцен сифилис:

- бурзит† ([M73.1-*](#))
- хориоретинит† ([H32.0*](#))
- еписклерит† ([H19.0*](#))
- женска карлична воспалителна болест† ([N74.2*](#))
- леукодерма† ([L99.8*](#))
- окулопатија НКДМ† ([H58.8*](#))
- перитонит† ([K67.2*](#))

Сифилис [неозначен стадиум] на:

- коски† ([M90.2-*](#))
- црн дроб† ([K77.0*](#))
- бел дроб† ([J99.8*](#))
- мускули† ([M63.0-*](#))
- синовија† ([M68.0-*](#))

A52.8 Доцен сифилис, латентен

Сифилис (здобие) без клинички манифестации, со позитивна серолошка реакција и негативен ликворен тест, по две или повеќе години по инфекцијата.

A52.9 Доцен сифилис, неозначено

A53 Друг и неозначен сифилис

A53.0 Латентен сифилис, неозначен како ран или доцен

Латентен сифилис ИН

Позитивна серолошка реакција на сифилис

A53.9 Сифилис, неозначено

Инфекција предизвикана од *Treponema pallidum* ИН

Сифилис (здобие) ИН

Исклучува: Сифилис ИН кој предизвикува смрт на возраст под две години ([A50.2](#))

A54 Гонококна инфекција

A54.0 Гонококна инфекција на долниот генитоуринарен тракт без апсцес на периуретална или на акцесорна жлезда

Гонококна:

- цервицит ИН
- цистит ИН
- уретрит ИН
- вулвовагинит ИН

Исклучува: Со:

- апсцес на генитоуринарна жлезда ([A54.1](#))
- периуретален апсцес ([A54.1](#))

A54.1 Гонококна инфекција на долниот генитоуринарен тракт со апсцес на периуретална или на акцесорна жлезда

Гонококен апсцес на Бартолиновата жлезда

A54.2 Гонококен пелвиперитонитис и други гонококни генитоуринарни инфекции

Гонококен:

- епидидимит† ([N51.1*](#))
- женска карлична воспалителна болест† ([N74.3*](#))
- орхит† ([N51.1*](#))
- простатит† ([N51.0*](#))

Исклучува: Гонококен перитонит ([A54.8](#))

- A54.3 Гонококна инфекција на око
 Гонококен:
 • конјуктивит† (H13.1*)
 • иридоциклит† (H22.0*)
 Наонатална офталмија предизвикана од гонокок
- A54.4† Гонококна инфекција на мускулоскелетниот систем
 Гонококен:
 • артрит (M01.3-*)
 • бурзит† (M73.0-*)
 • остеомиелит (M90.2-*)
 • синовит (M68.0-*)
 • теносиновит (M68.0-*)
- A54.5 Гонококен фарингит
- A54.6 Гонококна инфекција на анус и ректум
- A54.8 Друга гонококна инфекција
 Гонококен:
 • мозочен апсцес† (G07*)
 • ендокардит† (I39.8*)
 • менингит† (G01*)
 • миокардит† (I41.0*)
 • перикардит† (I32.0*)
 • перитонит† (K67.1*)
 • пневмонија (J17.0*)
 • септикемија
 • септикемија
 • лезии на кожата
- Исклучува:* Гонококен пелвиперитонит (A54.2)
- A54.9 Гонококна инфекција, неозначено

A55 Хламидиски лимфогранулом (венеричен)

Климатски или тропски бубон
 Дуран-никлас-фавреова болест
 Естиомена
 Лимфогранулома ингвинале

A56 Други сексуално преносливи хламидиски болести

Вклучува: Сексуално преносливи болести предизвикани од *Chlamydia trachomatis*

Исклучува: Хламидиски:

- лимфогранулом (A55)
  - неонатален:
  - конјуктивит† (P39.1)
  - пневмонија (P23.1)
- Состојби класифицирани во A74.-

- A56.0 Хламидиска инфекција на долниот генитоуринарен тракт
 Хламидиски:
 • цервицит
 • цистит
 • уретрит
 • вулвовагинит
- A56.1 Хламидиска инфекција на пелвиперитонеум и други генитоуринарни органи
 Хламидиски:
 • епидидимит† (N51.1*)

- женска карлична воспалителна болест† (N74.4*)
- орхит† (N51.1*)

- A56.2 Хламидиска инфекција на генитоуринарен тракт, неозначено
- A56.3 Хламидиска инфекција на анус и ректум
- A56.4 Хламидиска инфекција на фаринкс
- A56.8 Сексуално пренослива хламидиска инфекција на други локализации

A57 Шанкроид

Улкус моле

A58 Ингвинален гранулом

Донованоза

A59 Трихомонијаза

Исклучува: Цревна трихомонијаза (A07.8)

- A59.0 Урогенитална трихомонијаза
Леукоореја (вагинална) предизвикана од *Trichomonas (vaginalis)*
Простатит† (N51.0*)
- A59.8 Трихомонијаза на други локализации
- A59.9 Трихомонијаза, неозначено

A60 Аногенитална херпесвирусна инфекција [herpes simplex]

- A60.0 Херпесвирусна инфекција на гениталии и урогенитален тракт
Херпесвирусна инфекција на гениталниот тракт:
• жени† (N77.0–N77.1*)
• мажи† (N51.-*)
- A60.1 Херпесвирусна инфекција на перанална кожа и ректум
- A60.9 Аногенитална херпесвирусна инфекција, неозначено

A63 Други главно сексуално преносливи болести, неклассифицирани на друго место

Исклучува: Молускум контагиозум (B08.1)
Папилом на цервикс (D26.0)

- A63.0 Аногенитални (венерични) веруки
▽ 1408
- A63.8 Други означени главно сексуално преносливи болести

A64 Неозначени сексуално преносливи болести

Венерични болести ИН

ДРУГИ СПИРОХЕТАЛНИ БОЛЕСТИ (A65–A69)

Исклучува: Лептоспироза (A27.-)
Сифилис (A50–A53)

A65 Невенеричен сифилис

Бејел
 Ендемски сифилис
 Нјовера

A66 Фрамбезија

Вклучува: бообах
 Фрамбезија (тропска)
 пиан

A66.0 Почетни лезии кај фрамбезија
 Фрамбезиски шанкр
 Фрамбезија, почетна или примарна
 Почетен фрамбезиски улкус
 Мајчина фрамбезија

A66.1 Многукратни папиломи и вет краб фрамбезија
 Фрамбезиом
 Пианом
 Плантарен или палмарен папилом кај фрамбезија

A66.2 Други рани кожни лезии кај фрамбезија
 Кутана фрамбезија, помалку од пет години после инфекцијата
 Рана фрамбезија (кутана)(макуларна)(макулопапуларна)(микропапуларна)(папуларна)
 Фрамбезија кај рана фрамбезија

A66.3 Хиперкератоза кај фрамбезија
 Вампирска рака
 Хиперкератоза, палмарна или плантарна (рана)(доцна) предизвикана од фрамбезија
 Табани изедени од црв

A66.4 Гуми и улкуси кај фрамбезија
 Гумозен фрамбезид
 Нодуларна доцна фрамбезија (улкусирана)

A66.5 Гангоза
 Мултилантен ринофарингит

A66.6 Коскени и зглобни лезии кај фрамбезија
 Ганглион }
 Хидрартроза } Кај фрамбезија (рана)(доцна)
 остеит }
 Периостит (хипертрофичен) }
 Гоунду }
 Гума, коска } Кај фрамбезија (доцна)
 Гумозен остеит и периостеит }

A66.7 Други манифестации кај фрамбезија
 Јукста-артикуларни нодули кај фрамбезија
 Мукозна фрамбезија

A66.8 Латентна фрамбезија
 Фрамбезија без клинички манифестации, со позитивна серологија

A66.9 Фрамбезија, неозначено

A67 Пинта [carate]

- A67.0   Примарна лезија кај пинта
 Шанкр (примарен)   } Кај пинта [carate]
 Папула (примарна)   }
- A67.1   Интермедиерни лезии кај пинта
 Еритематозна чума   }
 Хиперхромни лезии   } кај пинта [carate]
 Хиперкератоза   }
 Пинтиди   }
- A67.2   Доцни лезии кај пинта
 Кардиоваскуларни лезии† (I98.1*) } кај пинта [carate]
 Лезии на кожата
 • ахромни   }
 • цикатрицијални   } кај пинта [carate]
 • дисхромни   }
- A67.3   Мешани лезии кај пинта
 Ахромни со хиперхромни кожни лезии кај пинта [carate]
- A67.9   Пинта, неозначено

A68   Повратни трески

Вклучува: Рекурентни трески

Исклучува: Лима болест (A69.2)

- A68.0   Повратна треска предизвикана од вошка
 Повратна треска предизвикана од *Borrelia recurrentis*
- A68.1   Повратна треска предизвикана од крлеж
 Повратна треска предизвикана од било кој вид на *Borrelia* освен *Borrelia recurrentis*
- A68.9   Повратна треска, неозначено

A69   Друга спирохетална инфекција

- A69.0   Некротизирачки улкусативен стоматит
 Канкрум на устата
 Фузоспирохетна гангрена
 Нома
 Гангренозен стоматит
- A69.1   Други Винсентови инфекции
 Фузоспирохетен фарингит
 Некротизирачки улкусатив (акутен):
 • гингивит
 • гингивостоматит
 Spiroхетален стоматит
 Рововска уста
 Винцентова:
 • ангина
 • гингивит
- A69.2   Лајм болест
 Хроничен мигренски еритем предизвикан од *Borrelia burgdorferi*
- A69.8   Друга означена спирохетална инфекција
- A69.9   Spiрохетална инфекција, неозначено

ДРУГИ БОЛЕСТИ ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ХЛАМИДИЈА (A70–A74)

A70 Инфекција предизвикана од *Chlamydia psittaci*

Орнитоза
Папагалска треска
Пситакоза

A71 Трахома

Исклучува: Последници од трахома (B94.0)

- A71.0 Почетен стадиум на трахома
Трахом дубиум
- A71.1 Активен стадиум на трахом
Грануларен конјунктивит (трахоматозен)
Трахоматозен:
• фоликуларен конјунктивит
• панус
- A71.9 Трахом, неозначено

A74 Други болести предизвикани од хламидија

Исклучува: Хламидиска пневмонија (J16.0)
Неонатална хламидија:
• конјунктивит (P39.1)
• пневмонија (P23.1)
сексуално преносливи хламидиски болести (A55–A56)

- A74.0 Хламидиски конјунктивит
Паратрахома
- A74.8 Други хламидиски болести
Хламидиски перитонит† (K67.0*)
- A74.9 Хламидиска инфекција, неозначено
Хламидиоза ИН

РИКЕЦИОЗИ (A75–A79)

A75 Тифусна треска

Исклучува: Рикециози предизвикани од *Ehrlichia sennetsu* (A79.8)

- A75.0 Епидемиска тифусна треска пренесена со вошка предизвикана од *Rickettsia prowazekii*
Класичен тифус (треска)
Епидемски тифус (пренесен со вошка)
- A75.1 Рекрудесцентен тифус [Брилова болест]
Брил-Зинсерова болест
- A75.2 Тифусна треска предизвикана од *Rickettsia typhi*
Мурин тифус (пренесен со болва)
- A75.3 Тифусна треска предизвикана од *Rickettsia tsutsugamushi*
Скруб тифус (пренесен со метил)
Цуцугамуши треска

A75.9 Тифусна треска, неозначено
Тифус (треска) ИН

A77 Пегав тифус [рикециоза пренесена со крлеж]

- A77.0 Пегав тифус предизвикан со *Rickettsia rickettsii*
Пегав тифус од Карпестите планини
Тифус од Сао Паоло
- A77.1 Пегав тифус предизвикан со *Rickettsia conorii*
Африкански крлежен тифус
Ботунезе треска
Индиски крлежен тифус
Кениски крлежен тифус
Марсејска треска
Медитеранска крлежна треска
- A77.2 Пегав тифус предизвикан со *Rickettsia siberica*
Северноазиска крлежна треска
Сибирски крлежен тифус
- A77.3 Пегав тифус предизвикан со *Rickettsia australis*
Квинслендски крлежен тифус
- A77.8 Други пегави тифуси
- A77.9 Пегав тифус, неозначено
Тифус пренесен со крлеж, ИН

A78 Q треска

Инфекција предизвикана од *Coxiella burnetii*
Треска Девет милји
Квадрилатерална треска

A79 Други рикециози

- A79.0 Рововска треска
Квинтан треска
Волиниска треска
- A79.1 Рикециска сипаница предизвикана од *Rickettsia akari*
Кју гарден треска
Везикуларна рикециоза
- A79.8 Други означени рикециози
Рикециози предизвикани од *Ehrlichia sennetsu*
- A79.9 Рикециози, неозначено
Рикециска инфекција ИН

ВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (A80–A89)

Исклучува: Последици од:

- полиомиелит (B91)
- вирусен енцефалит (B94.1)

A80 Акутен полиомиелит

- A80.0 Акутен паралитичен полиомиелит, поврзан со вакцина

- A80.1 Акутен паралитичен полиомиелит, див вирус, импортиран
- A80.2 Акутен паралитичен полиомиелит, див вирус, домашен
- A80.3 Акутен паралитички полиомиелит, друг и неозначен
- A80.4 Акутен непаралитичен полиомиелит
- A80.9 Акутен полиомиелит, неозначено

A81 Атипични вирусни инфекции на централниот нервен систем

Вклучува: Прионски болести на централниот нервен систем

- A81.0 Кројцвелд-јакобова болест
Субакутна сунѓереста/спонгиозна енцефалопатија
- A81.1 Субакутен склерозирачки паненцефалит
Досоново инклузионо тело енцефалит
Фон Богертова склерозирачка леукоенцефалопатија
- A81.2 Прогресивна мултифокална леукоенцефалопатија
Мултифокална леукоенцефалопатија ИН
- A81.8 Други атипични вирусни инфекции на централниот нервен систем
Куру
- A81.9 Атипични вирусни инфекции на централниот нервен систем, неозначено
Прионски болести на централниот нервен систем ИН

A82 Беснило

- A82.0 Шумско беснило
- A82.1 Урбано беснило
- A82.9 Беснило, неозначено

A83 Вирусен енцефалит пренесен со комарец

Вклучува: Вирусен менингоенцефалит пренесен со комарец

Исклучува: Венецуелски коњски енцефалит (A92.2)

- A83.0 Јапонски енцефалит
- A83.1 Западен коњски енцефалит
- A83.2 Источен коњски енцефалит
- A83.3 Енцефалит Сент Луис
- A83.4 Австралиски енцефалит
Кунјин вирусна болест
- A83.5 Калифорниски енцефалит
Калифорниски менингоенцефалит
Енцефалит Ла Крос
- A83.6 Росио вирусна болест

- A83.8 Друг вирусен енцефалит пренесен со комарец
A83.9 Вирусен енцефалит пренесен со комарец, неозначено

A84 Вирусен енцефалит пренесен со крлеж

Вклучува: Вирусен менингоенцефалит пренесен со крлеж

- A84.0 Далекуисточен енцефалит пренесен со крлеж [Руски пролетно-летен енцефалит]
A84.1 Централноевропски енцефалит пренесен со крлеж
A84.8 Друг вирусен енцефалит пренесен со крлеж
Лупингова болест
Повасанова вирусна болест
A84.9 Вирусен енцефалит пренесен со крлеж, неозначено

A85 Друг вирусен енцефалит, неклассифициран на друго место

Вклучува: Означен вирусен:

- енцефаломиелит НКДМ
- менингоенцефалит НКДМ

Исклучува: Бениген мијалгичен енцефаломиелит (G93.3)

Енцефалит предизвикан од:

- херпесвирус [herpes simplex] (B00.4)
- вирус на морбили (B05.0)
- вирус на заушки (B26.2)
- вирус на полимиелит (A80.-)
- зостер (B02.0)
- Лимфоцитарен хориоменингит (A87.2)

- A85.0 Ентеровирусен енцефалит
Ентеровирусен енцефаломиелит
A85.1 Аденовирусен енцефалит
Аденовирусен менингоенцефалит
A85.2 Вирусен енцефалит пренесен со артропод, неозначено
A85.8 Друг означен вирусен енцефалит
Летаргичен енцефалит
Фон Економо-Крушетова болест

A86 Неозначен вирусен енцефалит

Вирусен:

- енцефаломиелит ИН
- менингоенцефалит ИН

A87 Вирусен менингит

Исклучува: Менингит предизвикан од:

- херпесвирус [herpes simplex] (B00.3)
- вирус на морбили (B05.1)
- вирус на заушки (B26.1)
- вирус на полимиелит (A80.-)
- зостер (B02.1)

- A87.0 Ентеровирусен менингит

- Коксакивирусен менингит
- Еховирусен менингит
- A87.1 Аденовирусен менингит
- A87.2 Лимфоцитарен хориоменингит
Лимфоцитичен менингоенцефалит
- A87.8 Друг вирусен менингит
- A87.9 Вирусен менингит, неозначено

A88 Други вирусни инфекции на централниот нервен систем, неклассифицирани на друго место

Исклучува: Вирусен:

- енцефалит ИН (A86)
- менингит ИН (A87.9)

- A88.0 Ентеровирусна егзантематозна треска [Бостонски егзантем]
- A88.1 Епидемиски вертиго
- A88.8 Други означени вирусни инфекции на централниот нервен систем

A89 Неозначени вирусни инфекции на централниот нервен систем

ВИРУСНИ ТРЕСКИ ПРЕНЕСЕНИ СО АРТРОПОД И ВИРУСНИ ХЕМОРАГИЧНИ ТРЕСКИ (A90–A99)

A90 Денга треска [класична денга]

Исклучува: Денга хеморагична треска (A91)

A91 Денга хеморагична треска

A92 Други вирусни трески пренесени со комарец

Исклучува: Болест Рос Ривер (B33.1)

- A92.0 Вирусна болест Чикунгунија
Чикунгуја (хеморагична) треска
- A92.1 Треска О'нијонг-нијонг
- A92.2 Венецуелска коњска треска
Венецуелски коњски:
  - енцефалит
  - енцефаломиелитна вирусна болест
- A92.3 Западнонилска треска
- A92.4 Ензоотично воспаление на црниот дроб (зооноза)/треска Рифт Вели
- A92.8 Други означени вирусни трески пренесени со комарец
Барма-шумска треска
- A92.9 Вирусни трески пренесени со комарец, неозначено

A93 Други вирусни трески пренесени со комарец, неклассифицирани на друго место

- A93.0 Вирусна болест Оропуш
Оропушна треска
- A93.1 Сендфлај треска
Папатачи треска
Флеботомна треска
- A93.2 Колорадо крлежна треска
- A93.8 Други означени вирусни трески пренесени со артропод
Пири вирусна болест
везикуларен стоматит вирусна болест [индијанска треска]

A94 Неозначени вирусни трески пренесени со артропод

- Арбовирална треска ИН
Арбовирусна инфекција ИН

A95 Жолта треска

- A95.0 Шумска жолта треска
Џунглина жолта треска
- A95.1 Урбана жолта треска
- A95.9 Жолта треска, неозначено

A96 Аренавирусна хеморагична треска

- A96.0 Јунин хеморагична треска
Аргентинска хеморагична треска
- A96.1 Мачупо хеморагична треска
Боливиска хеморагична треска
- A96.2 Ласа треска
- A96.8 Други аренавирусни хеморагични трески
- A96.9 Аренавирусна хеморагична треска, неозначено

A98 Други вирусни хеморагични трески, неклассифицирани на друго место

Исклучува: Чикунгунја хеморагична треска (A92.0)
Денга хеморагична треска (A91)

- A98.0 Кримеан-Конго хеморагична треска
Централноазиска хеморагична треска
- A98.1 Омска хеморагична треска
- A98.2 Кјасанур шумска болест
- A98.3 Марбург вирусна болест
- A98.4 Ебола вирусна болест
- A98.5 Хеморагична треска со ренален синдром

хеморагична треска:

- епидемична
- Корејска
- Руска

Хантаанова вирусна болест

Хантавирусна болест со ренални манифестации

Нефропатија епидемика

Исклучува: Хантавирусен (кардио-) пулмонарен синдром (B33.4† J17.1*)

A98.8 Други означени вирусни хеморагични трески

A99 Неозначени вирусни хеморагични трески

ВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ ШТО СЕ КАРАКТЕРИЗИРААТ СО ЛЕЗИИ НА КОЖАТА И МУКОЗНАТА МЕМБРАНА (B00–B09)

B00 Херпесвирусна инфекција [herpes simplex]

Исклучок: Аногенитална херпесвирусна инфекција (A60.-)

Конгенитална херпесвирусна инфекција (P35.2)

Гамахерпесвирусна мононуклеоза (B27.0)

Херпангина (B08.5)

- B00.0 Херпетичен егзем
Карпосиева варицелиформна ерупција
- B00.1 Херпесвирусен везикуларен дерматит
Херпес симплекс:
• фацијалис
• лабијалис
Везикуларен дерматит на:
• уво } Предизвикан од хуман (алфа) херпесвирус 2
• усна }
- B00.2 Херпесвирусен гингивостоматит и фаринготонзилит
Херпесвирусен фарингит
- B00.3 Херпесвирусен менингит
- B00.4 Херпесвирусен енцефалит
Херпесвирусен менингоенцефалит
Симиан В болест
- B00.5 Херпесвирусна окуларна болест
Херпесвирусен:
• конјунктивит† (H13.1*)
• дерматит на очен капак† (H03.1*)
• иридоциклит† (H22.0*)
• ирит† (H22.0*)
• кератит† (H19.1*)
• кератоконјунктивит† (H19.1*)
• увеит, преден† (H22.0*)
- B00.7 Дисеминирана херпесвирусна болест
Херпесвирусна септикемија
- B00.8 Други форми на херпесвирусна инфекција
Херпесвирусен:
• хепатит† (K77.0*)
• подноктица

B00.9 Херпесвирусна инфекција, неозначено
Инфекција херпес симплекс ИН

B01 Варицела [овчи сипаници]

- B01.0 Варицела менингит
Менингит предизвикан од овчи сипаници
- B01.1 Варицела енцефалит
Постсипаничен енцефалит од овчи сипаници
Варичела енцефаломиелит
- B01.2 Варицела пневмонија
- B01.8 Варицела со други компликации
- B01.9 Варицела со компликации
Варичела ИН

B02 Зостер [херпес зостер]

Вклучува: Појасен херпес/шинглес
зона

- B02.0 Зостер енцефалит
Зостер менингоенцефалит
- B02.1 Зостер менингит
- B02.2† Зостер со зафатеност на останатиот нервен систем
Постхерпетичен:
• геникулатен ганглиолит (G53.0*)
• полиневропатија (G63.0*)
• тригеминална невралгија (G53.0*)
- B02.3 Зостер окуларна болест
Зостер:
• блефарит† (H03.1*)
• конјунктивит† (H13.1*)
• иридоциклит† (H22.0*)
• ирит† (H22.0*)
• кератит† (H19.2*)
• кератоконјунктивит† (H19.2*)
• склерит† (H19.0*)
- B02.7 Дисеминиран зостер
- B02.8 Зостер со други компликации
- B02.9 Зостер без компликации
Зостер ИН

B03 Вариола

Забелешка: Во 1980 год. на 33-тото Светско здравствено собрание е потврдено дека вариолата е искоренета.
Класификацијата е задржана за надзорни цели, во случај на нејзино повторно појавување.

B04 Монкеуроx

B05 Морбили

Вклучува: Морбили/мали сипаници

Исклучок: Субакутен склерозирачки паненцефалит (A81.1)

- B05.0 Морбили комплицирани со енцефалит
Постморбилен енцефалит
- B05.1 Морбили комплицирани со менингит
Постморбилен енцефалит
- B05.2 Морбили комплицирани со пневмонија
Постморбилна пневмонија
- B05.3 Морбили комплицирани со отитис медија
Постморбилна отитис медија
- B05.4 Морбили со цревни компликации
- B05.8 Морбили со други компликации
Морбилен кератит и кератоконјунктивит† (H19.2*)
- B05.9 Морбили без компликации
Морбили ИН

B06 Рубеола [германски сипаници]

Исклучок: Конгенитална рубеола (P35.0)

- B06.0 Рубеола со невролошки компликации
Рубеола:
  - енцефалит (G05.1*)
  - менингит (G02.0*)
  - менингоенцефалит (G05.1*)
- B06.8 Рубеола со други компликации
Рубеола:
  - артрит† (M01.4-*)
  - пневмонија† (J17.1*)
- B06.9 Рубеола без компликации
Рубеола ИН

B07 Вирусни веруки

Верука:

- симплекс
- вулгарис

Исклучок: Аногенитални (венерични) веруки (A63.0)

Папилом на:

- мочен меур (D41.4)
- цервикс (D26.0)
- ларинкс (D14.1)

B08 Други вирусни инфекции што се карактеризираат со лезии на кожата и мукозната мембрана, неklasифицирани на друго место

Исклучок: Вирусна болест везикуларен стоматит (A93.8)

- B08.0** Други орто-сипанични вирусни инфекции
 Кравја сипаница
 Орф-вирусна болест
 Псевдокравја сипаница [молзечки јазол]
 Вакцинија
- Исклучок:* Monkeypox (**B04**)
- B08.1** Молускум контагиозум
- B08.2** Егзантема субитум [шеста болест]
- B08.3** Еритема инфекциозум [петте болест]
- B08.4** Ентеровирусен везикуларен стоматит со егзантем
 Болест на шака, стопало и уста
- B08.5** Ентеровирусен везикуларен фарингит
 Херпангина
- B08.8** Други означени вирусни инфекции што се карактеризираат со лезии на кожата и мукозната мембрана
 Ентеровирусен лимфонодуларен фарингит
 болест на стапало и уста
 Танасипанична вирусна болест
 Јабасипанична вирусна болест

B09 **Неозначени вирусни инфекции што се карактеризираат со лезии на кожата и мукозната мембрана**

Вирусна:

- енантема ИН
- егзантема ИН

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ (B15–B19)

▽ 0104

Исклучок: Цитомегаловирусен хепатит (**B25.1**)
 Херпесвирусен [herpes simplex] хепатит (**B00.8**)
 Последици од вирусен хепатит (**B94.2**)

B15 **Акутен хепатит А**

- B15.0** Хепатит А со хепатична кома
- B15.9** Хепатит А без хепатична кома
 Хепатит А (акутен)(вирусен) ИН

B16 **Акутен хепатит В**

- B16.0** Акутен хепатит В со делта-агенс (коинфекција) со хепатична кома
- B16.1** Акутен хепатит В со делта-агенс (коинфекција) без хепатична кома
- B16.2** Акутен хепатит В без делта-агенс со хепатична кома
- B16.9** Акутен хепатит В без делта-агенс без хепатична кома
 Хепатит В (акутен)(вирусен) ИН

B17 Друг акутен вирусен хепатит

- B17.0 Акутна делта-(супер) инфекција кај носител на хепатит В
- B17.1 Акутен хепатит С
- B17.2 Акутен хепатит Е
- B17.8 Друг означен акутен вирусен хепатит
Хепатит не-А не-В (акутен)(вирусен) ИН

B18 Хроничен вирусен хепатит

- B18.0 Хроничен вирусен хепатит В со делта-агенс
- B18.1 Хроничен вирусен хепатит В без делта-агенс
Хроничен (вирусен) хепатит В
- B18.2 Хроничен вирусен хепатит С
- B18.8 Друг хроничен вирусен хепатит
- B18.9 Хроничен вирусен хепатит, неозначено

B19 Неозначен хроничен вирусен хепатит

- B19.0 Неозначен вирусен хепатит со хепатична кома
- B19.9 Неозначен вирусен хепатит без хепатична кома
Вирусен хепатит ИН

БОЛЕСТ ОД ВИРУСОТ НА ХУМАНА ИМУНОДИФИЦИЕНЦА [HIV] (B20–B24)

∇ 0102

Вклучува: Здобиеен синдром на имунодефициенца (СИДА)
Комплекс поврзан со СИДА (АРС)
ХИВ инфекција, симптоматична

Се употребува дополнителна шифра за категориите B20–B24 за одредување на сите манифестации од ХИВ инфекција.

Исклучок: Асимптомна инфективна состојба од вирусот на хуман имунодефициенца [HIV] (Z21)
Изложеност на ХИВ (Z20.6)
Неспецифичен серолошки доказ за ХИВ (R75)

B20 Болест од вирусот на хуман имунодефициенца [HIV] што резултира со инфективни и паразитски болести

Исклучок: Акутен синдром на ХИВ инфекција (B23.0)

B21 Болест од вирусот на хуман имунодефициенца [HIV] што резултира со малигни неоплазми

B22 Болест од вирусот на хуман имунодефициенца [HIV] што резултира со други означени болести

ХИВ болест што резултира со:

- Енцефалопатија
- лимфоиден интерстицијален пневмонит

- Слим болест
- синдром на губење

V23 Болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] што резултира со други состојби

- V23.0 Акутен синдром на ХИВ инфекција
- V23.8 ХИВ болест што резултира со други означени состојби
ХИВ болест што резултира со генерализирана (перзистентна) лимфаденопатија

V24 Неозначена болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV]

Здобиев синдром на имунодефициенца [СИДА] ИН
СИДА-поврзан комплекс [ARC] ИН

ДРУГИ ВИРУСНИ БОЛЕСТИ (V25–V34)

V25 Цитомегаловирусна болест

Исклучок: Конгенитална цитомегаловирусна инфекција (P35.1)
Цитомегаловирусна мононуклеоза (B27.1)

- V25.0† Цитомегаловирусен пневмонит (J17.1*)
- V25.1 Цитомегаловирусен хепатит
- V25.2 Цитомегаловирусен панкреатит
- V25.8 Други цитомегаловирусни болести
- V25.9 Цитомегаловирусна болест, неозначено

V26 Паротит

Вклучува: Паротит:
• епидемски
• инфективен

- V26.0 Паротитен орхит
- V26.1 Паротитен менингит
- V26.2 Паротитен енцефалит
- V26.3 Паротитен панкреатит
- V26.8 Паротитсо други компликации
Паротит:
• артрит† (M01.5-*)
• миокардит† (I41.1*)
• нефрит† (N08.0*)
• полиневропатија† (G63.0*)
- V26.9 Паротитбез компликации
заушки:
• ИН
• паротит ИН

V27 Инфективна мононуклеоза

Вклучува: Гландуларна треска
Моноцитна нагина
Фајферова болест

- V27.0 Гамахерпесвирусна моноклеоза
Моноклеоза предизвикана од вирусот Епстеин-Бар
- V27.1 Цитомегаловирусна моноклеоза
- V27.8 Друга инфективна моноклеоза
- V27.9 Инфективна моноклеоза, неозначено

V30 Вирусен конјунктивит

Исклучок: Окуларна болест:
• Херпесвирусна [herpes simplex] (B00.5)
• зостер (B02.3)

- V30.0 Кератоконјунктивит предизвикан од аденовирус
Епидемски кератоконјунктивит
Око на бродоградежник
- V30.1 Конјунктивит предизвикан од аденовирус
Акутен аденовирусен фоликуларен конјунктивит
Базенски конјунктивит
- V30.2 Вирусен фарингоконјунктивит
- V30.3 Акутен епидемски хеморагичен конјунктивит (ентеровирусен)
Конјунктивит предизвикан од:
• коксакивирус 24
• ентеровирус 70
Хеморагичен конјунктивит (акутен)(епидемски)
- V30.8 Друг вирусен конјунктивит
Њукастл конјунктивит
- V30.9 Вирусен конјунктивит, неозначено

V33 Други вирусни болести, неклассифицирани на друго место

- V33.0 Епидемиска мијалгија
Борнхолмова болест
- V33.1 Рос Ривер болест
Епидемски полиартрит и егзантема
Рос Ривер треска
- V33.2 Вирусен кардит
- V33.3 Ретровирусни инфекции, неклассифицирани на друго место
Ретровирусна инфекција ИН
- V33.4† Хантавирусен (кардио-) пулмонарен синдром [HPS] [HCPS] (J17.1*)
Хантавирус со пулмонарни манифестации
Безимена вирусна болест (Sin Nombre)

Се употребува дополнителна шифра (N17.-) за одредување на било кое ренално откажување со HPS предизвикана од хантавирусни етиологии од Андес, Бају и Блек Крик Канал.

Исклучок: Хеморагична треска со ренални манифестации (A98.5† N08.0*)

V33.8 Други означени вирусни болести

V34 Вирусна инфекција на неозначена локализација

Исклучок: Цитомегаловирусна болест ИН (B25.9)
Херпесвирусна [herpes simplex] инфекција ИН (B00.9)
Ретровирусна инфекција ИН (B33.3)
Вирусни агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја (B97.-)

- V34.0 Аденовирусна инфекција, неозначено
- V34.1 Ентеровирусна инфекција, неозначено
Коксакивирусна инфекција ИН
Еховирусна инфекција ИН
- V34.2 Коронавирусна инфекција, неозначено
- V34.3 Парвовирусна инфекција, неозначено
- V34.4 Паповавирусна инфекција, неозначено
- V34.8 Друга вирусна инфекција на неозначена локализација
- V34.9 Вирусна инфекција, неозначено
Виремија ИН

МИКОЗИ (B35–B49)

Исклучок: Хиперсензитивен пневмонит предизвикан од органска прав (J67.-)
Микозис фунгоидес (C84.0)

V35 Дерматофитоза

Вклучува: фавус
Инфекции предизвикани од видови од *Epidermophyton*, *Microsporum* u *Trichophyton*
Тинеа, било кој тип освен оние во B36.-

- V35.0 Тинеа барбе и тинеа капитис
прстенест тип на брада
Керион
Прстенест тип на скалп
Сикоза, микотична
- V35.1 Тинеа унгниум
Дерматофитна онихија
Дерматофитоза на нокти
Онихомикоза
Прстенест тип на нокти
- V35.2 Тинеа манум
Дерматофитоза на шака
Прстенест тип на шака
- V35.3 Тинеа педис
Атлетско стапало
Дерматофитоза на стапало
Прстенест тип на стапало
- V35.4 Тинеа корпорис
Прстенест тип на тело

- V35.5 Тинеа имбриката
Токелау
- V35.6 Тинеа крурис
Јадеж кај перачки
Тинеа на ципите
Јадеж кај спортисти
- V35.8 Други дерматофитози
Дерматофитоза:
  - дисеминирана
  - грануломатозна
- V35.9 Дерматофитоза, неозначено
Прстенест тип ИН

V36 Други површни микози

- V36.0 Пителиријазис верзиколор
Тинеа:
  - флава
  - верзиколор
- V36.1 Тинеа нигра
Кератомикозис нигриканс палмарис
Микроспирозис нигра
Пителиријазис нигра
- V36.2 Бела пиедра
Тинеа бланка
- V36.3 Црна пиедра
- V36.8 Други означени површни микози
- V36.9 Површни микози, неозначено

V37 Кандидијаза

Вклучува: Кандидоза
монилијаза

Исклучок: Неонатална кандидијаза (P37.5-)

- V37.0 Кандидален стоматит
Орален сооп
- V37.1 Пулмонарна кандидијаза
- V37.2 Кандидијаза на кожа и нокти
Кандидална/кандидна:
  - онихија
  - паронихија

Исклучок: Пеленски дерматит (L22)
- V37.3† Кандидијаза на вулва и вагина (N77.1*)
Кандидален вулвовагинит
Монилијален вулвовагинит
Вагинален сооп
- V37.4 Кандидијаза на други урогенитални локализации

Кандидална/кандидна:

- баланит† (N51.2*)
- уретрит† (N37.0*)

- V37.5 Кандидален менингит
- V37.6 Кандидален ендокардит
- V37.7 Кандидална септикемија

V37.8 Кандидијаза на други локализации

- ⊗V37.81 Кандидален езофагит
- ⊗V37.88 Кандидијаза на други локализации
- V37.9 Кандидијаза, неозначено
Соор ИН

V38 Кокцидиоидомикоза

- V38.0 Акутна пулмонарна кокцидиоидомикоза
- V38.1 Хронична пулмонарна кокцидиоидомикоза
- V38.2 Пулмонарна кокцидиоидомикоза, неозначено
- V38.3 Кутана кокцидиоидомикоза
- V38.4 Кокцидиоидомикозен менингит
- V38.7 Дисеминирана кокцидиоидомикоза
Генерализирана кокцидиоидомикоза
- V38.8 Други форми на кокцидиоидомикоза
- V38.9 Кокцидиоидомикоза, неозначено

V39 Хистоплазмоза

- V39.0 Акутна пулмонарна хистоплазмоза капсулати
- V39.1 Хронична пулмонарна хистоплазмоза капсулати
- V39.2 Пулмонарна хистоплазмоза капсулати, неозначено
- V39.3 Дисеминирана хистоплазмоза капсулати
Генерализирана хистоплазмоза капсулати
- V39.4 Хистоплазмоза капсулати, неозначено
Американска хистоплазмоза
- V39.5 Хистоплазмоза дубоисии
Африканска хистоплазмоза
- V39.9 Хистоплазмоза, неозначено

V40 Бластомикоза

Исклучок: Бразилска бластомикоза (B41.-)

келоидна бластомикоза (B48.0)

- B40.0 Акутна пулмонарна бластомикоза
- B40.1 Хронична пулмонарна бластомикоза
- B40.2 Пулмонарна бластомикоза, неозначено
- B40.3 Кутана бластомикоза
- B40.7 Дисеминирана бластомикоза
Генерализирана бластомикоза
- B40.8 Други форми на бластомикоза
- B40.9 Бластомикоза, неозначено

B41 Паракокцидиоидомикоза

Вклучува: Бразилска бластомикоза
Луцова болест

- B41.0 Пулмонарна паракокцидиоидомикоза
- B41.7 Дисеминирана паракокцидиоидомикоза
Генерализирана паракокцидиоидомикоза
- B41.8 Други форми на паракокцидиоидомикоза
- B41.9 Паракокцидиоидомикоза, неозначено

B42 Споротрихоза

- B42.0 Пулмонарна споротрихоза
- B42.1 Лимфокутана споротрихоза
- B42.7 Дисеминирана споротрихоза
Генерализирана споротрихоза
- B42.8 Други форми на споротрихоза
- B42.9 Споротрихоза, неозначено

B43 Хромомикоза и феомикотичен апсцес

- B43.0 Кутана хромомикоза
Верукозен дерматит
- B43.1 Феомикотичен апсцес на мозок
Церебрална хромомикоза
- B43.2 Субкутан феомикотичен апсцес и циста
- B43.8 Други форми на хромомикоза
- B43.9 Хромомикоза, неозначено

B44 Аспергилоза

Вклучува: Аспергилом

- B44.0 Инвазивна пулмонарна аспергилоза
- B44.1 Друга пулмонарна аспергилоза
- B44.2 Тонзиларна аспергилоза
- B44.7 Дисеминирана аспергилоза
Генерализирана аспергилоза
- B44.8 Други форми на аспергилоза
- B44.9 Аспергилоза, неозначено

B45 Крптококоза

- B45.0 Пулмонарна крптококоза
- B45.1 Церебрална крптококоза
Крптококен менингит† (G02.1*)
Менингоцеребрална крптококоза
- B45.2 Кутана крптококоза
- B45.3 Коскена крптококоза
- B45.7 Дисеминирана крптококоза
Генерализирана крптококоза
- B45.8 Други форми на крптококоза
- B45.9 Крптококоза, неозначено

B46 Зигомикоза

- B46.0 Пулмонарна мукормикоза
- B46.1 Риноцеребрална мукормикоза
- B46.2 Гастроинтестинална мукормикоза
- B46.3 Кутана мукормикоза
Субкутана мукормикоза
- B46.4 Дисеминирана мукормикоза
Генерализирана мукормикоза
- B46.5 Мукормикоза, неозначено
- B46.8 Други зигомикози
Ентомофторомикоза
- B46.9 Зигомикоза, неозначено
Фикомикоза ИН

B47 Мицетом

- B47.0 Еумицетом
Мадурa стапало, микотично
Мадуромикоза

- B47.1   Актиномицетом
- B47.9   Мицетом, неозначено
Мадура стапало, ИН

B48   Други микози, неклассифицирани на друго место

- B48.0   Лобомикоза
Келоидна бластомикоза
Лобова болест
- B48.1   Риноспоридоза
- B48.2   Алешеријаза
Инфекција предизвикана од *Pseudallescheria boydii*

Исклучок: Еумицетом (B47.0)
- B48.3   Геотрихоза
Геотрихозен стоматит
- B48.4   Пеницилоза
- B48.7   Опортунистички микози
Микози предизвикани од фунги со мала вирулена што можат да предизвикаат инфекција само како последица од фактори како што се присуство на болест на изнемоштеност или спроведување на имunosупресивни и други терапевтски агенци или радијациона терапија. Повеќето од предизвикувачките фунги нормално се сапрофитски во почвата и трулежната вегетација.
- B48.8   Други означени микози
Адијаспиромикоза

B49   Неозначена микоза

Фунгемија ИН

ПРОТОЗОАЛНИ БОЛЕСТИ (B50–B64)

Исклучок: Амебијаза (A06.-)
Други протозоални цревни болести (A07.-)

B50   Маларија предизвикана со *Plasmodium falciparum*

Вклучува: Мешани инфекции од *Plasmodium falciparum* со друг вид на *Plasmodium*

- B50.0   Маларија предизвикана од *Plasmodium falciparum* со церебрални компликации
Церебрална маларија ИН
- B50.8   Друга тешка и комплицирана маларија предизвикана од *Plasmodium falciparum*
Тешка и комплицирана маларија предизвикана од *Plasmodium falciparum* ИН
- B50.9   Маларија предизвикана од *Plasmodium falciparum*, неозначено

B51   Маларија предизвикана од *Plasmodium vivax*

Вклучува: Мешани инфекции од *Plasmodium vivax* со друг вид на *Plasmodium*, освен со *Plasmodium falciparum*

Исклучок: Мешана инфекција со *Plasmodium falciparum* (B50.-)

- B51.0 Маларија предизвикана од *Plasmodium vivax* со руптура на слезината
- B51.8 Маларија предизвикана од *Plasmodium vivax* со други компликации
- B51.9 *Маларија предизвикана од Plasmodium vivax без компликации*
Маларија предизвикана од *Plasmodium vivax* ИН

B52 Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae*

Вклучува: Мешани инфекции од *Plasmodium malariae* со друг вид на *Plasmodium*, освен со *Plasmodium falciparum* и *Plasmodium vivax*

Исклучок: Мешана инфекција со *Plasmodium*:

- *falciparum* (B50.-)
- *vivax* (B51.-)

- B52.0 Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae* со нефропатија
- B52.8 Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae* со други компликации
- B52.9 Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae* без компликации
Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae* ИН

B53 Друга паразитолошки потврдена маларија

- B53.0 Маларија *Plasmodium ovale*

Исклучок: Мешана инфекција со *Plasmodium*:

- *falciparum* (B50.-)
- *malariae* (B52.-)
- *vivax* (B51.-)

- B53.1 Маларија предизвикана од симиан плазмодиум

Исклучува: мешана инфекција со *Plasmodium*:

- *falciparum* (B50.-)
- *malariae* (B52.-)
- *ovale* (B53.0)
- *vivax* (B51.-)

- B53.8 Друга паразитолошки потврдена маларија, на класифицирана на друго место
Паразитолошки потврдена маларија ИН

B54 Неозначена маларија

клинички дијагностицирана маларија без паразитолошка потврда

B55 Лајшманијаза

- B55.0 Висцерална лајшманијаза
Кала-азар
Пост-кала-азар кожна лајшманијаза
- B55.1 Кутана лајшманијаза
- B55.2 Мукокутана лајшманијаза
- B55.9 Лајшманијаза, неозначено

B56 Африканска трипаносомијаза

- B56.0 Гамбиска трихомонијаза
инфекција предизвикана од *Trypanosoma brucei gambiense*
Западноафриканска болест на спиење
- B56.1 Родезиска трихомонијаза
Источноафриканска болест на спиење
Инфекција предизвикана од *Trypanosoma brucei rhodesiense*
- B56.9 Африканска трипаносмијаза, неозначено
Болест на спиење ИН
Трипаносомијаза ИН, на места каде што е најраспространетоста Африканската трипаносомијаза

B57 Шагасова болест

Вклучува: Африканска трипаносомијаза
инфекција предизвикана од *Trypanosoma cruzi*

- B57.0 Акутна Шагасова болест со зафатеност на срце
Акутна шагасова болест со миокардит† (I41.2*)
- B57.1 Акутна Шагасова болест со зафатеност на срце
акутна шагасова болест ИН
- B57.2 Шагасова болест (хронична) со зафатеност на срце
Африканска трипаносомијаза ИН
Шагасова болест (хронична)(со):
• миокардит† (I41.2*)
• ИН
Трипаносомијаза ИН, на места каде преовладува Шагасова болест
- B57.3 Шагасова болест (хронична) со зафатеност на дигестивен систем
- B57.4 Шагасова болест (хронична) со зафатеност на нервен систем
- B57.5 Шагасова болест (хронична) со зафатеност на други органи

B58 Токсоплазмоза

Вклучува: инфекција предизвикана од *Toxoplasma gondii*

Исклучува: Конгенитална токсоплазмоза (P37.1)

- B58.0 Токсоплазмозна окулопатија
Токсоплазмозен кориоретинит† (H32.0*)
- B58.1 Токсоплазмозен хепатит
- B58.2† Токсоплазмозен менингоенцефалит (G05.2*)
- B58.3† Пулмонарна токсоплазмоза (J17.3*)
- B58.8 Токсоплазмоза со зафатеност на други органи
Токсоплазмоза:
• миокардит† (I41.2*)
• миосит† (M63.1*)
- B58.9 Токсоплазмоза, неозначено

B59†	Пнеумоцистоза (J17.3*)
-------------	-------------------------------

Пневмонија предизвикана од *Pneumocystis carinii*

B60	Други протозоални болести, неклассифицирани на друго место
------------	---

Исклучува: криптоспоридиоза (A07.2)
цревна микроспоридиоза (A07.8)
изоспоријаза (A07.3)

- B60.0 Бабезиоза
Пироплазмоза
- B60.1 Акантомебијаза
Конјунктивит предизвикан од *Acanthamoeba*† (H13.1*)
Конјунктивит предизвикан од *Acanthamoeba*† (H19.2*)
- B60.2 Неглеријаза
Примарен амебичен менингоенцефалит† (G05.2*)
- B60.8 Друга означена протозоална болест

B64	Неозначена протозоална болест
------------	--------------------------------------

ХЕЛМИНТИЈАЗИ (B65–B83)

B65	Шистосомијаза [билхарзијаза]
------------	-------------------------------------

Вклучува: полжавска треска

- B65.0 Шистосомијаза предизвикана од *Schistosoma haematobium* [уринарна шистосомијаза]
- B65.1 Шистосомијаза предизвикана од *Schistosoma mansoni* [цревна шистосомијаза]
- B65.2 Шистосомијаза предизвикана од *Schistosoma japonicum*
Азијска шистосомијаза
- B65.3 Церкаријален дерматит
Јадеж кај пливачи
- B65.8 Други шистосомијази
инфекција предизвикана од *Schistosoma*:
  - *intercalatum*
  - *matthei*
  - *mekongi*
- B65.9 Шистосомијаза, неозначено

B66	Други трематодни инфекции
------------	----------------------------------

- B66.0 Описорхијаза
инфекција предизвикана од:
  - трематод од црн дроб на мачка
  - *Opisthorchis (felineus)(viverrini)*
- B66.1 Клонорхијаза
Кинеска црnodробна трематодна болест
инфекција предизвикана од *Clonorchis sinensis*
Ориентална црnodробна болест

- B66.2 Дикроцелијаза
инфекција предизвикана од *Dicrocoelium dendriticum*
инфекција предизвикана со ланцетен трематод
- B66.3 Фасциолијаза
инфекција предизвикана од *Fasciola*:
• *gigantica*
• *hepatica*
• *indica*
болест од трематод од црnodроб на овца
- B66.4 Парагонимијаза
инфекција предизвикана од вид на *Paragonimus*
Белодробна трематодна болест
Пулмонарна дистомиијаза
- B66.5 Фасциолопсијаза
инфекција предизвикана од *Fasciolopsis buski*
цревна дистомиијаза
- B66.8 Други означени трематодни инфекции
Ехиностомиијаза
Хетерофијаза
Метагонимијаза
Нанофетијаза
Ватсонијаза
- B66.9 Трематодна инфекција, неозначено

B67 Ехинококоза

Вклучува: хидатидоза

- B67.0 инфекција на црн дроб предизвикана од *Echinococcus granulosus*
- B67.1 инфекција на бел дроб предизвикана од *Echinococcus granulosus*
- B67.2 инфекција на коски предизвикана од *Echinococcus granulosus*
- B67.3 инфекција на други и многукратни локализации предизвикана од *Echinococcus granulosus*
- B67.4 инфекција предизвикана од *Echinococcus granulosus*, неозначено
- B67.5 инфекција на црн дроб предизвикана од *Echinococcus multilocularis*
- B67.6 инфекција на други и многукратни локализации предизвикана од *Echinococcus multilocularis*
- B67.7 инфекција предизвикана од *Echinococcus multilocularis*, неозначено
- B67.8 Ехинококоза, неозначено, на црн дроб
- B67.9 Ехинококоза, друга и неозначено
Ехинококоза ИН

B68 Тенијаза

Исклучува: цистицеркоза (B69.-)

- B68.0 Тенијаза предизвикана од *Taenia solium*
свинска тенија (инфекција)
- B68.1 Тенијаза предизвикана од *Taenia saginata*

Говедска тенија (инфекција)
инфекција предизвикана од возрасна тенија *Taenia saginata*

B68.9 Тенијаза, неозначено

B69 Цистицеркоза

Вклучува: Цистицеркозна инфекција предизвикана од ларвена форма на *Taenia solium*

B69.0 Цистицеркоза на централен нервен систем

B69.1 Цистицеркоза на око

B69.8 Цистицеркоза на други локализации

B69.9 Цистицеркоза, неозначено

B70 Дифилоботријаза и спарганоза

B70.0 Дифилоботријаза
инфекција од *Diphyllobothrium* (адултен) (*latum*) (*pacificum*)
Рибина тенија (инфекција)

Исклучува: ларвена дифилоботријаза (B70.1)

B70.1 Спарганоза
инфекција предизвикана од:
• *Sparganum (mansoni) (proliferum)*
• *Spirometra* ларва
ларвена дифилоботријаза
Спирометроза

B71 Други цестодни инфекции

B71.0 Хименолепијаза
Џуцеста тенија (инфекција)
Стаорска тенија (инфекција)

B71.1 Дипилидијаза
Кучешка тенија (инфекција)

B71.8 Други означени цестодни инфекции
Ценуроza

B71.9 Цестодна инфекција, неозначено
Тенија (инфекција) ИН

B72 Дракункулијаза

инфекција предизвикана од гвинејски црв
инфекција предизвикана од *Dracunculus medinensis*

B73 Онхоцеркијаза

инфекција предизвикана од *Onchocerca volvulus*
Онхоцеркоза
Речно слепило

B74 Филаријаза

Исклучува: онхоцеркијаза (B73)
тропска (пулмонарна) еозинофилија ИН (J82)

- B74.0 Филаријаза предизвикана од *Wuchereria bancrofti*
Банкрофтска:
• елефантијаза
• филаријаза
- B74.1 Филаријаза предизвикана од *Brugia malayi*
- B74.2 Филаријаза предизвикана од *Brugia timori*
- B74.3 Лојаза
Калабарски оток
Африканска болест предизвикана од очен црв
Loa loa инфекција
- B74.4 Мансонелијаза
инфекција предизвикана од *Mansonella*:
• *ozzardi*
• *perstans*
• *streptocerca*
- B74.8 Други филаријази
Дирофиларијаза
- B74.9 Филаријаза, неозначено

B75 Трихинелоза

инфекција предизвикана од видот на *Trichinella*
Трихинијаза

B76 Болести предизвикани со рударска глиста

Вклучува: унцинијарис

- B76.0 Анцилостомијаза
инфекција предизвикана од видот *Ancylostoma*
- B76.1 Некаторијаза
инфекција предизвикана од *Necator americanus*
- B76.8 Други болести предизвикани од рударска глиста
- B76.9 болест предизвикана со рударска глиста, неозначено
Кутана ларва мигранс ИН

B77 Аскаријаза

Вклучува: Аскаријаза
инфекција предизвикана со прстенеста глиста

- B77.0 Аскаријаза со цревни компликации
- B77.8 Аскаријаза со други компликации
- B77.9 Аскаријаза, неозначено

B78 Стронгилоидијаза

Исклучува: трихостронгилијаза (B81.2)

- B78.0 цревна стронгилоидијаза
- B78.1 кутана стронгилоидијаза
- B78.7 дисеминирана стронгилоидијаза
- B78.9 Стронгилоидијаза, неозначено

B79 Трихуријаза

Трихоцефалијаза
Trichiuris trichiura (болест)(инфекција)

B80 Ентеробијаза

Оксиуријаза
инфекција предизвикана со *Enterobius vermicularis*
инфекција предизвикана со *Oxiuris vermicularis*

B81 Други цревни хелминтијази, неklasифицирани на друго место

Исклучува: ангиостронгилијаза предизвикана од *Parastrongylus cantonensis* (B83.2)

- B81.0 Анисакијаза
инфекција предизвикана од ларвата *Anisakis*
- B81.1 цревна капиларијаза
Капиларијаза ИН
инфекција предизвикана од *Capillaria philippinensis*
Исклучува: хепатична капиларијаза (B83.8)
- B81.2 Трихостронгилијаза
- B81.3 Цревна ангиостронгилијаза
Ангиостронгилијаза предизвикана од *Parastrongylus costaricensis*
- B81.4 Мешани цревни хелминтијази
инфекција предизвикана од цревни хелминти класифицирани во повеќе од една од категориите B65.0–B81.3 и B81.8

Мешани хелминтијази ИН
- B81.8 Други означени цревни хелминтијази
инфекција предизвикана од:
  - Видови на *Oesophagostomum* [езофагостомијаза]
  - *Ternidens diminutus* [тернидензијаза]

B82 Неозначен цревен паразитизам

- B82.0 цревна хелминтијаза, неозначено
- B82.9 Цревен паразитизам, неозначен

B83 Други хелминтијази

Исклучува: капиларијаза:

- цревна (B81.1)
- ИН (B81.1)

- B83.0 Висцерална ларва мигранс
Токсокаријаза
- B83.1 Гнатостомијаза
Подвижни отоци
- B83.2 Ангиостронгилијаза предизвикана од *Parastrongylus cantonensis*
Еозинофилен менингоенцефалит† (G05.2*)
Исклучува: Цревна ангиостронгилијаза (B81.3)
- B83.3 Сингамијаза
Сингамоза
- B83.4 Внатрешна хирудинијаза
Исклучува: надворешна хирудинијаза (B88.3)
- B83.8 Други означени хелминтијази
Акантоцефалијаза
Гонгилонемијаза
Хепатична капиларијаза
Мегастронгилијаза
Телазијаза
- B83.9 Хелминтијаза, неозначено
Глисти ИН
Исклучува: цревна хелминтијаза ИН (B82.0)

ПЕДИКУЛОЗА, АКАРИЈАЗА И ДРУГИ ИНФЕСТАЦИИ (B85–B89)

B85 Педикулоза и фтиријаза

- B85.0 Педикулоза предизвикана од *Pediculus humanus capitis*
Инфестација со вошка на главата
- B85.1 Педикулоза предизвикана од *Pediculus humanus corporis*
Инфестација со вошка на телото
- B85.2 Педикулоза, неозначено
- B85.3 Фтиријаза
Инфестација со:
• срамна вошка
• *Phthirus pubis*
- B85.4 Мешана педикулоза и фтиријаза
Инфестација класифицирана во повеќе од една од категориите B85.0–B85.3

B86 Скабиес

Саркоптичен јадеж

B87 Мијаза

Вклучува: инфестација со ларви од муви

- B87.0 Кутана мијаза
ползечка мијаза
- B87.1 Мијаза на рана
Трауматска мијаза
- B87.2 Окуларна мијаза
- B87.3 Назофарингеална мијаза
Ларингеална мијаза
- B87.4 Аурална мијаза
- B87.8 Мијаза на други локализации
Генитоуринарна мијаза
цревна мијаза
- B87.9 Мијаза, неозначено

B88 Други инфестации

- B88.0 Други акаријази
Акарен дерматит
Дерматит предизвикан од:
  - видови *Demodex*
  - *Demanyssus gallinae*
  - *Liponyssoides sanguineus*
 Тромбикулоза

Исклучува: шуга (B86)
- B88.1 Тунгијаза [инфестација од песочна мува]
- B88.2 Други артроподни инфестации
Скарабијаза
- B88.3 Надворешна хирудинијаза
Инфестација со пијавица ИН

Исклучува: внатрешна хирудинијаза (B83.4)
- B88.8 Други означени инфестации
Ихтиопаразитизам предизвикан од *Vandellia cirrhosa*
Лингватулоза
Пороцефалијаза
- B88.9 Инфестација, неозначено
Инфестација (кожна) ИН
Инфестација со акариус ИН
Кожни паразити ИН

B89 Неозначена паразитска болест

СЕКВЕЛИ НА ИНФЕКТИВНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ (B90–B94)

▽ 0008

Забелешка: Овие категории се употребуваат за да укажат на состојбите од категориите A00–B89 како причини за последици, а кои самите се класифицирани на друго место. Под 'секвели' се подразбираат состојби означени како такви; тие исто така вклучуваат доцни ефекти од болестите класифицирани во гореспомнатите категории, доколку има доказ дека болеста повеќе не е присутна.

B90   Последици од туберкулоза

- B90.0   Последици од туберкулоза на централниот нервен систем
- B90.1   Последици од туберкулоза на генитоуринарниот тракт
- B90.2   Последици од туберкулоза на коски и зглобови
- B90.8   Последици од туберкулоза на други органи
- B90.9   Последици од респираторна и неозначена туберкулоза
            Последици од туберкулоза ИН

B91   Последици од полиомиелит**B92   Последици од лепра****B94   Последици од други неозначени инфективни и паразитски болести**

- B94.0   Последици од трахом
- B94.1   Последици од вирусен енцефалит
- B94.2   Последици од вирусен хепатит
- B94.8   Последици од други означени инфективни и паразитски болести
- B94.9   Последици од други неозначени инфективни или паразитски болести

БАКТЕРИСКИ, ВИРУСНИ И ДРУГИ ИНФЕКТИВНИ АГЕНСИ (B95–B97)**B95   Стрептокок и стафилокок како причинители на болести класифицирани во други поглавја**

▽ 0103

- B95.0   Стрептокок, група А, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.1   Стрептокок, група В, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.2   Стрептокок, група D, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.3   *Streptococcus pneumoniae* како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B95.4   Друг стрептокок како причинител на болести класифицирани во други поглавја

- ⊗B95.41   Стрептокок, група С, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- ⊗B95.42   Стрептокок, група G, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- ⊗B95.48   Стрептокок, друга означена група, како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.5   Неозначен стрептокок како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.6   *Staphylococcus aureus* како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B95.7   Друг стафилокок како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B95.8 Неозначен стафилокок како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96 Други бактериски агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја

B96.0 *Mycoplasma pneumoniae* [*M. pneumoniae*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја
Pleuro-pneumonia-like-organism [PPLO]

B96.1 *Klebsiella pneumoniae* [*K. pneumoniae*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.2 *Escherichia coli* [*E. coli*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.3 *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

⊗B96.31 *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*], тип B, како причинител на болести класифицирани во други поглавја

⊗B96.38 *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*], друг означен тип, како причинител на болести класифицирани во други поглавја

⊗B96.39 *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*], неозначен тип, како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.4 *Proteus (mirabilis)(morganii)* како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.5 *Pseudomonas (aeruginosa)* како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.6 *Bacillus fragilis* [*B. fragilis*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.7 *Clostridium perfringens* [*C. perfringens*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

B96.8 Други означени бактериски агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја

⊗B96.81 *Helicobacter pylori* [*H. pylori*] како причинител на болести класифицирани во други поглавја

▽ 1122

⊗B96.88 Други и неозначени бактериски агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја

Burkholderia:

- *Mallei*
- *pseudomallei*

B97 Вирусни агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја

B97.0 Аденовирус како причинители на болести класифицирани во други поглавја

B97.1 Ентеровирус како причинител на болести класифицирани во други поглавја
Коксакивирус
Еховирус

B97.2 Коронавирус како причинители на болести класифицирани во други поглавја

B97.3 Ретровирус како причинители на болести класифицирани во други поглавја
Лентивирус

Онковирус

- B97.4 Респираторен синцицијален вирус како причинители на болести класифицирани во други поглавја
- B97.5 Реовирус како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B97.6 Парвовирус како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- B97.7 Папиломавирус како причинител на болести класифицирани во други поглавја
- ∇ 1408 Хуман папиломавирус
- B97.8 Други вирусни агенси како причинители на болести класифицирани во други поглавја

ДРУГИ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (B99)

B99	Други и неозначени инфективни болести³
------------	--

---

³ Преземено од е-книгата НЦЗК, јули 2006 год., Инфекции и паразити.

ГЛАВА 2

НЕОПЛАЗМИ (C00–D48)

Ова глава ги содржи следните групи:

C00–C96 Малигни неоплазми

C00–C75 Малигни неоплазми, посочени или прифатени како примарни, на означени локализации, освен во лимфоиди, хематопоеични и сврзни ткива

C00–C14 Малигни неоплазми на усна, усна празнина и фаринкс

C15–C26 Малигнинеоплазми на дигестивни органи

C30–C39 Малигни неоплазми на респираторни и интратораксни органи

C40–C41 Малигни неоплазми на коска и зглобна 'рскавица

C43–C44 Меланома и други малигни неоплазми на кожа

C45–C49 Малигни неоплазми на мезотелијално и меко ткиво

C50 Малигни неоплазми на дојка

C51–C58 Малигни неоплазми на женски генитални органи

C60–C63 Malignant neoplasms of male genital organs

C64–C68 Малигни неоплазми на уринарен тракт

C69–C72 Малигни неоплазми на око, мозок и други делови на централниот нервен систем

C73–C75 Малигнинеоплазми на тиреоидеа и други ендокрини жлезди

C76–C80 Малигни неоплазми на недоволно дефинирани, секундарни и неозначени локализации

C81–C96 Малигни неоплазми на лимфоидни, хематопоеички и сврзни ткива

D00–D09 In situ неоплазми

D10–D36 Бенигни неоплазми

D37–D48 Неоплазми од несигурна или непозната природа [види забелешка пред D37]

Забелешка: 1. Малигни неоплазми на недоволно дефинирани, секундарни и неозначени локализации

Категориите **C76–C80** вклучуваат малигни неоплазми за кои нема јасни индикации на локализацијата од каде што потекнува ракот или се смета дека ракот е 'дисеминиран', 'распространет' или 'проширен' без споменување на примарната локализација. И во двата случаи примарната локализација се смета за непозната.

2. Функционална активност

Сите неоплазми се класифицирани во ова глава, без разлика дали се функционално активни или не. Може да се употребува дополнителна шифра од **глава 4**, по желба, за да се одреди функционалната активност поврзана со било која неоплазма. На пример, катехоламин продуцирачкиот малиген феохромоцитом на надбубрежните жлезди треба да се шифрира со **C74** со дополнителна шифра **E27.5**; базофилниот аденом на хипофизата со Кушоноф синдром би требало да се шифрира со **D35.2** со дополнителна шифра **E24.0**.

3. Морфологија

Постојат голем број главни морфолошки (историски) групи на малигни неоплазми: карциноми вклучувајќи планоцелуларни и аденокарциноми; саркоми; други мекоткивни тумори вклучувајќи мезотелиоми; лимфоми (Хоџкин и не-Хоџкин); леукеми; други означени и типови со специфична локализација; и неозначени канцери. Канцер е генеричко име и може да се употребува за било која од групите дадени погоре, иако ретко се употребува за малигни неоплазми на лимфно, хематопоеичко и сврзно ткиво. 'Карцином' понекогаш се употребува погрешно како синоним за 'канцер'.

Во глава 2 неоплазмите се класифицирани главно по локализација во рамките на широки групирања според нивната природа.

Во неколку посебни случаи морфологијата е дадена во насловите на категоријата и поткатогијата.

За оние кои сакаат да го идентифицираат хистолошкиот тип на неоплазмата, во оваа книга се додадени и опсежни поединечни морфолошки шифри. Ваквите морфолошки шифри се изведени од третото издание на Меѓународната класификација на болести за Онкологија (МКБ-О), која е со двојна оска на класификација и дава независен систем на шифрирање за топографија и морфологија. Првите четири цифри од морфолошката шифра го одредуваат хистолошкиот тип, петтата цифра е шифра која

ја одредува природата на неоплазмата (малигна примарна, малигна секундарна (метастатична), *in situ*, бенинген, несигурно дали е малигна или бенигна). Шестата шифра се употребува во МКБ-О како шифра за градусот (диференцијација) за солидни тумори, а исто така се употребува и за лимфоми и леукемии, сепак, оваа шеста шифра не е вклучена во МКБ-10-АМ.

4. Употреба на поткатегиите во глава 2

Во оваа глава особено внимае е посветено на посебната употреба на поткатегијата .8 [види забелешка 5]. Каде што е неопходно да се обезбедат поткатегиите за 'други', тие главно се означени како поткатегија .7.

5. Малигни неоплазми што ги преминуваат границите на една локализација и употреба на поткатегијата .8 (препокривачки лезии)

Категориите C00–C75 ги класифицираат примарните малигни неоплазми според нивното место на потекло. Многу тризнаковни категории се понатаму поделени во именувани делови или поткатегиите на односниот орган. Неоплазмата што зафаќа две или повеќе соседни локализации во рамките на тризнаковните категории и чии места на потекло не можат да се одредат треба да бидат класифицирани во поткатегија .8 (4препокривачки лезии'), доколку за таквата комбинација нема посебен индекс на друго место. На пример, карцином на езофагус и желудник има посебен индекс во C16.0 (кардија), додека карцином на врвот и вентралната страна на јазикот треба да биде шифриран со C02.8. Од друга страна, карцином на врвот на јазикот кој се проширил и ја зафатил вентралната површина би требало да се шифрира со C02.1, бидејќи местото на потеклото, врвот на јазикот, е познато. 'Препокривање' означува дека зафатените локализации се соседни (една до друга).

Бројчено последователните поткатегиите често се и анатомски соседни, но ова не е непроменливо (на пр. мочен меур C67.-) и шифрантот можеби ќе треба да се консултира со анатомски текстови за да ја одреди топографската врска.

Понекогаш неоплазмата ги преминува границите на тризнаковните категории во рамките на одредени системи. За да се среди ова, одредени се следните поткатегиите:

- C02.8 Препокривачка лезија на јазик
- C08.8 Препокривачка лезија на големи плункови жлезди
- C14.8 Препокривачка лезија на усни, усна празнина и фаринкс
- C21.8 Препокривачка лезија на ректум, анус и анален канал
- C24.8 Препокривачка лезија на билијарен тракт
- C26.8 Препокривачка лезија на дигестивен систем
- C39.8 Препокривачка лезија на респираторни и интраторакални органи
- C41.8 Препокривачка лезија на коски и зглобна 'рскавица
- C49.8 Препокривачка лезија на сврзно и меко ткиво
- C57.8 Препокривачка лезија на женски генитални органи
- C63.8 Препокривачка лезија на машки генитални органи
- C68.8 Препокривачка лезија на уринарни органи
- C72.8 Препокривачка лезија на мозок и други делови од централниот нервен систем

Пример за ова е карцином на желудникот и тенкото црево, што треба да се шифрира со C26.8 (Препокривачка лезија на дигестивен систем)

6. Малигни неоплазми на ектопично ткиво

Малигните неоплазми на ектопично ткиво треба да се шифрираат според споменатата локализација, на пр. ектопична малигна неоплазма на панкреас се шифрира со панкреас, неозначено (C25.9).

7. Употреба на индексот по азбучен ред во кодирање на неоплазмите

Освен локализацијата, при шифрирањето на неоплазмите мора да се земат во предвид и морфологијата и природата, а секогаш треба прво да се направи рефернеца според Индексот по азбучен ред за морфолошкиот опис.

8. Употреба на третото издание на Меѓународната класификација на болести за онкологија (МКБ-О)

За одредени морфолошки типови, глава 2 обезбедува многу ограничена топографска класификација, или воопшто не ја дава. Топографските шифри од МКБ-О што се употребуваат за сите неоплазми, во основа се истите три- и четиризнаковни категории коишто во главата 2 се употребуваат за малигни неоплазми (C00–C77, C80), така давајќи поголема специфичност на локализацијата за другите неоплазми (малигни секундарни (метастатични), бенигни, *in situ* и неодредени или непознати).

Затоа, им се препорачува на сите установи заинтересирани за одредување и на локализацијата и на морфологијата на туморите, на пр. регистрите за канцер, болниците за канцер, одделите за патологија и други установи специјализирани за канцер, да го употребуваат МКБ-О.

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ (C00–C96)

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ, ПОСОЧЕНИ ИЛИ ПРИФАТЕНИ КАКО ПРИМАРНИ, НА ОПРЕДЕЛЕНА ЛОКАЛИЗАЦИЈА, ОСВЕН КАЈ ЛИМФОИДНО, ХЕМАТОПОЕТИЧНО ИЛИ СВРЗНО ТКИВО (C00–C75)

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА УСНА, ОРАЛЕН КАВИТЕТ И ГРЛО/ФАРИНКС (C00–C14)

C00 Малигна неоплазма на усна

▽ 0241

Исклучува: Кожа на усна (C43.0, C44.0)

- C00.0 Надворешна горна усна
Горна усна:
• подрачје за кармин
• ИН
• граница на вермилионот
- C00.1 Надворешна долна усна
Долна усна:
• подрачје за кармин
• ИН
• граница на вермилионот
- C00.2 Надворешна усна, неозначено
Граница на вермилионот ИН
- C00.3 Горна усна, внатрешна страна
Горна усна:
• букална страна
• френулум
• слузница
• орална страна
- C00.4 Долна усна, внатрешна страна
Долна усна:
• букална страна
• френулум
• слузница
• орална страна
- C00.5 Усна, неозначено, внатрешна страна
Усна, неозначено дали е горна или долна
• букална страна
• френулум
• слузница
• орална страна
- C00.6 Усна комисура
- C00.8 Препокривачка лезија на усна
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C00.9 Усна, неозначено

C01 Малигна неоплазма на основата на јазикот

Дорзална површина на основата на јазикот
Фиксиран дел на јазикот ИН
Задна третина на јазикот

C02 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на јазикот

C02.0 Дорзална површина на јазикот
Предни две третини на јазикот, дорзална површина

Исклучува: Дорзална површина на основата на јазикот (C01)

C02.1 Раб на јазикот
Врв на јазикот

C02.2 Вентрална површина на јазикот
Предни две третини на јазикот, вентрална површина
Френулум на јазикот

C02.3 Предни две третини на јазикот, неозначен дел
Средна третина на јазикот ИН
Подвижен дел на јазикот ИН

C02.4 Лингвална тонзила
Исклучува: Тонзила ИН (C09.9)

C02.8 Препокривачка лезија на јазик
▽ 0234

Види Забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на јазик чие место на потекло не може да се класифицира во ни една категорија C01–C02.4

C02.9 Јазик, неозначено

C03 Малигна неоплазма на гингивата

Вклучува: Алвеоларна (гребен) слузница
гингива

Исклучува: Малигни одонтогени неоплазми (C41.02, C41.1)

C03.0 Горна гингива

C03.1 Долна гингива

C03.9 Гингива, неозначено

C04 Малигна неоплазма на дното на устата/подот на усната празнина

C04.0 Преден дел на дното на усната празнина
Напред во однос на спојот премоларни-канини

C04.1 Латерален дел на подот/дното на усната празнина

C04.8 Препокривачка лезија на дното на усната празнина
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C04.9 Под на усна празнина, неозначено

C05 Малигна неоплазма на непцето

- C05.0 Тврдо непце
- C05.1 Меко непце
  - Исклучува:* Назофарингеална површина на меко непце (C11.3)
- C05.2 Увула
- C05.8 Препокривачка лезија на непце
  - Види Забелешка 5 на почетокот на главата*
- C05.9 Непце, неозначено
  - Небо на усната празнина

C06 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на устата

- C06.0 Слузница на образ
  - Букална слузница ИН
  - Внатрешен образ
- C06.1 Вестибулум на усна празнина
  - Букален сулкус (горен)(долен)
  - Лабисјален сулкус (горен)(долен)
- C06.2 Ретромоларна регија
- C06.8 Препокривачка лезија на други и неозначени делови на усната празнина
  - Види Забелешка 5 на почетокот на главата*
- C06.9 Усна празнина, неозначено
  - Мала плункова жлезда, неозначена локализација
  - Усна празнина ИН

C07 Малигна неоплазма на паротидната жлезда

C08 Малигна неоплазма на други и неозначени главни плункови жлезди

Исклучува: Малигни неоплазми на мали плункови жлезди ИН (C06.9)
Малигни неоплазми на означени мали плункови жлезди што не се класифицирани според анатомската локализација
Паротидна жлезда (C07)

- C08.0 Субмандибуларна жлезда
  - Субмаксиларна жлезда
- C08.1 Сублингвална жлезда
- C08.8 Препокривачка лезија на големи плункови жлезди
  - ▽ 0234
  - Види Забелешка 5 на почетокот на главата*
  - Малигна неоплазма на големи плункови жлезди чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија C07–C08.1
- C08.9 Мала плункова жлезда, неозначено
  - Плункова жлезда (голема) ИН

C09 Малигна неоплазма на тонзила

Исклучува: Лингвална тонзила (C02.4)
Фарингеална тонзила (C11.1)

- C09.0 Тонзиларна жожа
- C09.1 Тонзиларен набор (преден)(заден)
- C09.8 Препокривачка лезија на тонзила
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C09.9 Тонзила, неозначено
Тонзила:
  - фауцијална
  - ИН
  - палатинална

C10 Малигна неоплазма на орофаринкс

Исклучува: Тонзила (C09.-)

- C10.0 Велекула
- C10.1 Предна површина на епиглотис
Епиглотис, слободна граница [раб]
Глосоепиглотичен набор(и)
Исклучува: Епиглотис (супрахиоиден дел) ИН (C32.1)
- C10.2 Латерален сид на орофаринкс
- C10.3 Заден сид на орофаринкс
- C10.4 Бранхијален процеп
Бранхијална циста [локализација на неоплазмата]
- C10.8 Препокривачка лезија на орофаринкс
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
Спојна регија на орофаринкс
- C10.9 Орофаринкс, неозначено

C11 Малигна неоплазма на назофаринкс

- C11.0 Небо на назофаринкс
Небо на назофаринкс
- C11.1 Заден сид на назофаринкс
аденоидни вегетации
Фарингеална тонзила
- C11.2 Латерален сид на назофаринкс
Розенмулорова фосо
Отвор на аудитивна туба
Фарингеален набор
- C11.3 Преден сид на назофаринкс
Дно на назофаринкс
Назофарингеална (предна)(задна) површина на мекото непце
Заден раб на носната:

- хоана
- септум

C11.8 Препокривачка лезија на назофаринкс
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C11.9 Назофарникс, неозначено
Назофарингеален сид ИН

C12 Малигна неоплазма на пириформ синус

Пириформ фоса

C13 Малигна неоплазма на хипофаринкс

Исклучува: Пириформ синус (C12)

C13.0 Посткрикоидна регија

C13.1 Ариепиглотичен набор, хипофарингеална страна
Ариепиглотичен набор:

- гранична зона
- ИН

Исклучува: Ариепиглотичен набор, ларингеална страна (C32.1)

C13.2 Заден сид на хипофаринкс

C13.8 Препокривачка лезија на хипофаринкс
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C13.9 Хипофарникс, неозначено
Назофарингеален сид ИН

C14 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации на усната, усната празнина и фаринксот

Исклучува: Усна празнина ИН (C06.9)

C14.0 Фарникс, неозначено

C14.2 Валдееров прстен

C14.8 Препокривачка лезија на усни, усна празнина и фаринкс
▽ 0234

Види Забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на усна, усна празнина и фаринкс чие место на потекло не може да се класифицира во ни една категорија C00–C14.2

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА ДИГЕСТИВНИ ОРГАНИ (C15–C26))

C15 Малигна неоплазма на езофагус

Забелешка: Дадени се две алтернативни поткласификации:

- .0–.2 според анатомски опис
- .3–.5 според третините на органот

Ова е намерна отстапка од принципот дека категориите треба взаемно да се исклучуваат, бидејќи и двете форми на терминологија се во употреба, но крајните анатомски поделби не се аналогни.

- C15.0 Цервикален дел од езофагусот
- C15.1 Торакален дел од езофагусот
- C15.2 Абдоминален дел од езофагус
- C15.3 Горна третина од езофагус
- C15.4 Средна третина од езофагус
- C15.5 Долна третина од езофагус
- C15.8 Препокривачка лезија на езофагус
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C15.9 Езофагус, неозначено

C16 Малигна неоплазма на желудник

- C16.0 Кардија
Кардијален отвор
Кардио-езофагијален спој
Гастро-езофагијален спој
Езофагус и желудник
- C16.1 Фундус на желудник
- C16.2 Тело на желудник
- C16.3 Пилоричен антрум
Гастричен антрум
- C16.4 Пилорус
Препилорус
Пилоричен канал
- C16.5 Мала кривина на желудник, неозначено
Мала кривина на желудник која не може да се класифицира во категориите **C16.1–C16.4**
- C16.6 Голема кривина на желудник, неозначено
Голема кривина на желудник која не може да се класифицира во категориите **C16.0–C16.4**
- C16.8 Препокривачка лезија на желудник
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C16.9 Желудник, неозначено
Канцер на желудник ИН

C17 Малигна неоплазма на тенко црево

- C17.0 Дуоденум
- C17.1 Јејунум
- C17.2 Илеум
Исклучува: Илеоцекална валвула (C18.0)
- C17.3 Мекелов дивертикулум
- C17.8 Препокривачка лезија на тенко црево
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C17.9 Тенко црево, неозначено

C18 Малигна неоплазма на колон

C18.0 Цекум
Илеоцекална валвула

C18.1 Апендикс

C18.2 Асцендентен колон

C18.3 Хепатална флексура

C18.4 Трансверзален колон

C18.5 Лиенална флексура

C18.6 Десцендентен колон

C18.7 Сигмоиден колон
Сигмоид (флексура)

Исклучува: Ректосигмоиден спој (C19)

C18.8 Препокривачка лезија на колон
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C18.9 Колон, неозначено
Дебело црево ИН

C19 Малигна неоплазма на ректосигмоидниот спој

Колон со ректум
Ректосигмоид (колон)

C20 Малигна неоплазма на ректум

Ректална ампула

C21 Малигна неоплазма на анус и анален канал

C21.0 Анус, неозначено

Исклучува: Анален:
• раб (C43.5, C44.5)
• кожа (C43.5, C44.5)
Перианална кожа (C43.5, C44.5)

C21.1 Анален канал
Анален сфинктер

C21.2 Клоакогена зона

C21.8 Препокривачка лезија на ректум, анус и анален канал

▽ 0234

Види Забелешка 5 на почетокот на главата
Малигна неоплазма на ректум, анус и анален канал чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија
C20–C21.2

Аноректален спој
Аноректум

C22 Малигна неоплазма на црн дроб и интрахепатични жолчни патишта

Исклучува: Билијарен тракт ИН (C24.9)
Секундарна малигна неоплазма на црн дроб (C78.7)

- C22.0 Карцином на клетки од црн дроб
Хепатоцелуларен карцином
Хепатом
- C22.1 Карцином на интрахепатичен жолчен пат
Холангиокарцином
- C22.2 Хепатобластом
- C22.3 Ангосарком на црн дроб
Сарком од купферовите клетки
- C22.4 Други саркоми на црн дроб
- C22.7 Други означени саркоми на црн дроб
- C22.9 Црн дроб, неозначено

C23 Малигна неоплазма на жолчно кесе

C24 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на билијарниот тракт

Исклучува: интрахепатичен жолчен пат (C22.1)

- C24.0 Екстрахепатичен жолчен пат
Билијарен канал или пат ИН
Заеднички жолчен канал
Цистичен канал
Хепатичен канал
- C24.1 Ватерова ампула
- C24.8 Препокривачка лезија на билијарен тракт
▽ 0234

Види Забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на билијарен тракт чие место на потекло не може да се класифицира во ни една категорија C22.0–C24.1

Малигна неоплазма што ги зафаќа и интрахепатични и екстрахепатичните жолчни патишта

- C24.9 Билијарен тракт, неозначено

C25 Малигна неоплазма на панкреас

- C25.0 Глава на панкреас
- C25.1 Тело на панкреас
- C25.2 Опашка на панкреас
- C25.3 Панкреатичен канал
- C25.4 Ендокрин панкреас
Острови на Лангреханс

- C25.7 Други делови на панкреас
Врат на панкреас
- C25.8 Препокривачка лезија на панкреас
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C25.9 Панкреас, неозначено

C26 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани дигестивни органи

Исклучува: Перитонеум и ретроперитонеум (C48.-)

- C26.0 Интестинален тракт, неозначен дел
Интестинум ИН

- C26.1 Слезина

Исклучува: Хоџкинова болест (C81.-)
Не-Хоџкинов лимфом (C82–C85)

- C26.8 Препокривачка лезија на дигестивен систем

▽ 0234

Види Забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на дигестивни органи чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија C15–C26.1

Исклучува: Кардио-езофагијален спој (C16.0)

- C26.9 Недоволно дефинирани локализации на дигестивниот систем
Алиментарен канал или тракт ИН
Гастроинтестинален тракт МСП

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА РЕСПИРАТОРНИ И ИНТРАТОРАКАЛНИ ОРГАНИ (C30–C39)

Вклучува: Средно уво

Исклучува: Мезотелиом (C45.-)

C30 Малигна неоплазма на носна празнина и средно уво

- C30.0 Носна празнина
Носна 'рскавица
Конха, назална
Внатрешност на носот
Носен септум
Носен вестибулум

Исклучува: Носна коска (C41.02)
Нос ИН (C76.0)
Олфакторен булбус (C72.2)
Заден раб на носен септум и хоана (C11.3)
Кожа на нос (C43.3, C44.3)

- C30.1 Средно уво
Евстахиева туба
Внатрешно уво
Мастоидни воздушни комори

Исклучува: Слушен канал (надворешен) (C43.2, C44.2)
Ушна коска (меатус) (C41.01)
Ушна 'рскавица (C49.0)

C31 Малигна неоплазма на помошни синуси

- C31.0 Максиларен синус
Антрум (Хајмор)(максиларен)
- C31.1 Етимодиален синус
- C31.2 Фронтален синус
- C31.3 Сфеноидален синус
- C31.8 Препокривачка лезија на акцесорните синуси
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C31.9 Акцесоарен синус, неозначено

C32 Малигна неоплазма на ларинкс

- C32.0 Глотис
Внатрешен ларинкс
Гласни жици (вистински) ИН
- C32.1 Супраглотис
Ариепиглотичен набор, ларингеална страна
Епиглотис (супрахиоиден дел) ИН
Внатрешен ларинкс
Лажни гласни жици
Задна (ларингеална) површина на епиглотис
Вентрикуларни врски

Исклучува: Предна површина на епиглотис (C10.1)
Ариепиглотичен набор:
  - хипофарингеална страна (C13.1)
  - гранична зона (C13.1)
  - ИН (C13.1)
- C32.2 Субглотис
- C32.3 Ларингеална 'рскавица
- C32.8 Препокривачка лезија на ларинкс
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C32.9 Ларинкс, неозначено

C33 Малигна неоплазма на трахеа

C34 Малигна неоплазма на бронхи и бел дроб

- C34.0 Главна бронија
Карина
Хилус (на бел дроб)
- C34.1 Горен лобус, бронхија или бели дорбови
- C34.2 Среден лобус, бронхија или бели дорбови

- C34.3 Горен лобус, бронхија или бели дорбови
- C34.8 Препокривачка лезија на бронхија и бел дроб
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C34.9 Бронхија или бел дроб, unspecified

C37 Малигна неоплазма на тимус

C38 Малигна неоплазма на срце, медијастинум и плевра

Исклучува: Мезотелиом (C45.-)

- C38.0 срце
Перикард
- Исклучува:* Големи садови (C49.3)
- C38.1 Преден медијастинум
- C38.2 Заден медијастинум
- C38.3 Медијастинум, неозначен дел
- C38.4 Плевра
- C38.8 Препокривачка лезија на срце, медијастинум и плевра
Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C39 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации во респираторниот систем и интраторакалните органи

Исклучува: Интраторакални ИН (C76.1)
торакални ИН (C76.1)

- C39.0 Горен респираторен тракт, неозначен дел
- C39.8 Препокривачка лезија на респираторни и интраторакални органи
▽ 0234 *Види Забелешка 5 на почетокот на главата*
Малигна неоплазма на респираторни и интраторакални органи чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија C30–C39.0
- C39.9 Недоволно дефинирани локализации на респираторниот систем
Респираторен тракт ИН

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА КОСКИ И АРТИКУЛАРНА 'РСКАВИЦА (C40–C41)

Исклучува: Коскена срцевина ИН (C96.7)
Синовија (C49.-)

C40 Малигни неоплазми на коски и зглобна 'рскавица на екстремитети

- C40.0 Скапула и долги коски на горен екстремитет
- C40.1 Кратки коски на горен екстремитет
- C40.2 Долги коски на долен екстремитет

- C40.3 Кратки коски на долен екстремитет
- C40.8 Препокривачка лезија на коски и зглобна 'рскавица на екстремитети
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C40.9 Коска и зглобна 'рскавица на екстремитет, неозначено

C41 Малигни неоплазми на коски и зглобна 'рскавица на други и неозначени локализации

Исклучува: Коски на екстремитети (C40.-)
'рскавица на:
• уво (C49.0)
• ларинкс (C32.3)
• екстремитети (C40.-)
• нос (C30.0)

C41.0 Коски на череп и лице

Исклучува: Карцином, било кој тип освен интраосален или одонтоген на:
• максиларен синус (C31.0)
• горна вилица (C03.0)
Коска на вилица (долна) (C41.1)

⊗C41.01 Краниофацијални коски

коска:
• етмоид
• фронтални
• окципитални
• орбитални
• паритални
• сфеноидни
• темпорални

⊗C41.02 Максилофацијални коски

Коска:
• лице ИН
• маларни
• носни
• зигоматски
Максила (горна)
искривен
Коска на горна вилица
Вомер

C41.1 Мандибула

Коска на долна вилица

Исклучува: Карцином, било кој тип освен интраосален или одонтоген на:
• долна (C03.1)
• ИН (C03.9)
• горна (C03.0)
Коска на горна вилица (C41.02)

C41.2 'Рбетен столб

Исклучува: Сакрум и кокцигис (C41.4)

C41.3 Ребра, градна коска и клавикула

C41.4 Карлични коски, сакрум и кокцигис

C41.8 Препокривачка лезија на коски и зглобна 'рскавица

▽ 0234 *Види Забелешка 5 на почетокот на главата*
Малигна неоплазма на коска и зглобна 'рскавица чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија
C40–C41.4

C41.9 Коска и зглобна 'рскавица, неозначено

МЕЛАНОМ И ДРУГИ МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА КОЖА (C43–C44)

C43 Малиген меланом на кожа

Вклучува: Морфолошки шифри M872–M879 со шифра за природа /3

Исклучува: Малиген меланом на кожата на гениталните органи (C51–C52, C60.-, C63.-)

C43.0 Малиген меланом на усна

Исклучува: Граница на вермилионот на усната (C00.0–C00.2)

C43.1 Малиген меланом на очен капак, вклучувајќи кантус

C43.2 Малиген меланом на уво и надворешен слушен канал

C43.3 Малигна неоплазма на други и неозначени делови на лицето

C43.4 Малиген меланом на череп и врат

C43.5 Малиген меланом на труп

Анален:

- раб
- кожа

Перианална кожа

Кожа на дојка

Исклучува: анус ИН (C21.0)

C43.6 Малиген меланом на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо

C43.7 Малиген меланом на долен екстремитет, вклучувајќи и колк

C43.8 Препокривачки малиген меланом на кожа

Види Забелешка 5 на почетокот на главата

C43.9 Малиген меланом на кожа, неозначено

Меланом (малиген) ИН

C44 Други малигни неоплазми на кожа

Вклучува: Малигна неоплазма на:

- лојни жлезди
- потни жлезди

Исклучува: Капоси сарком (C46.-)

Малиген меланом на кожа (C43.-)

кожа на гениталните органи (C51–C52, C60.-, C63.-)

C44.0 Кожа на усна

▽ 0241

Базоцелуларен карцином на усна

Исклучува: Малигна неоплазма на усна (C00.-)

- C44.1 Кожа на очен капак, вклучувајќи и кантус
Исклучува: сврзно ткиво на очен капак (C49.0)
- C44.2 Кожа на уво и надворешен слушен канал
Исклучува: сврзно ткиво на уво (C49.0)
- C44.3 Кожа на други и неозначени делови на лицето
- C44.4 Кожа на скалп и врат
- C44.5 Кожа на труп
Анален:
• раб
• кожа
Перианална кожа
Кожа на дојка
Исклучува: анус ИН (C21.0)
- C44.6 Кожа на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- C44.7 Кожа на долен екстремитет, вклучувајќи и колк
- C44.8 Препокривачка лезија на кожа
Види Забелешка 5 на почетокот на главата
- C44.9 Малигна неоплазма на кожа, неозначено

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА МЕЗОТЕЛНИ И МЕКИ ТКИВА (C45–C49)

C45 Мезотелиом

Вклучува: Морфолошки шифри M905 со шифра за природа /3

- C45.0 Мезотелиом на плевра
Исклучува: Други малигнинеоплазми на плевра (C38.4)
- C45.1 Мезотелиом на перитонеум
Мезентерија
Мезоколон
Оментум
Перитонеум (париетакен)(карличен)
Исклучува: Други малигнинеоплазми на перитонеум (C48.-)
- C45.2 Мезотелиом на перикардиум
Исклучува: Други малигнинеоплазми на перикардиум (C38.0)
- C45.7 Мезотелиом на други локализации
- C45.9 Мезотелиом, неозначено

C46 Капоси сарком

▽ 0102

Вклучува: Морфолошки шифри M9140 со шифра за природа /3

- C46.0 Капоси сарком на кожа

- C46.1 Капоси сарком на меко ткиво
- C46.2 Капоси сарком на непце
- C46.3 Капоси сарком на лимфни јазли
- C46.7 Капоси сарком на други локализации
- C46.8 Капоси сарком на повеќе органи
- C46.9 Капоси сарком, неозначено

C47 Малигна неоплазма на периферни нерви и автономен нетвен систем

Вклучува: Симпатични и парасимпатични нерви и ганглии

- C47.0 Периферни нерви на глава, лице и врат
Исклучува: Периферни нерви на орбита (C69.6)
- C47.1 Периферни нерви на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- C47.2 Периферни нерви на долен екстремите, вклучувајќи и колк
- C47.3 Периферни нерви на торакс
- C47.4 Периферни нерви на абдомен
- C47.5 Периферни нерви на карлица
- C47.6 Периферни нерви на труп, неозначено
- C47.8 Препокривачка лезија на периферни нерви и автономен нервен систем
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C47.9 ПЕроферални нерви и автономен нервен систем, неозначено

C48 Малигна неоплазма на ретроперитонеум и перитонеум

Исклучува: Капоси сарком (C46.1)
Мезотелиом (C45.-)

- C48.0 Ретроперитонеум
- C48.1 Означени делови на перитонеум
Мезентерија
Мезоколон
Оментум
Перитонеум:
• париетален
• карличен
- C48.2 Перитонеум, неозначено
- C48.8 Препокривачка лезија на ретроперитонеум и перитонеум
Види забелешка 5 на почетокот на главата

C49 Малигна неоплазма на други сврзни и меки ткива

Вклучува: Крвни садови
бурза

'рскавица
фасција
Масно ткиво
Лигамент, освен утериниот
Лимфни садови
мускул
Синовиија
Тетива (обвивка)

Исклучува: 'рскавица (на):

- зглобна (C40–C41)
  - ларинкс (C32.3)
  - нос (C30.0)
- сврзно ткиво на дојка (C50.-)
Капоси сарком (C46.-)
Мезотелиом (C45.-)
Периферни нерви и автономен нервен систем (C47.-)
Перитонеум (C48.-)
ретроперитонеум (C48.0)

C49.0 Сврзно и меко ткиво на глава, лице и врат
сврзно ткиво на:
• уво
• очен капак

Исклучува: сврзно ткиво на орбита (C69.6)

C49.1 Сврзно и меко ткиво на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо

C49.2 Сврзно и меко ткиво на долен екстремитет, вклучувајќи и колк

C49.3 Сврзно и меко ткиво на торакс

Аксила
Дијафрагма
Големи садови

Исклучува: Дојка (C50.-)

- Срце (C38.0)
- Медијастинум (C38.1–C38.3)
- Тимус (C37)

C49.4 Сврзно и меко ткиво на абдомен
Абдоминален ѕид
хипохондриум

C49.5 Сврзно и меко ткиво на карлица

Задник
Ципи
Перинеум

C49.6 Сврзно и меко ткиво на труп, неозначено
Грб ИН

C49.8 Препокривачка лезија на сврзно и меко ткиво

▽ 0234

Види забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на сврзно и меко ткиво чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија C47–C49.6

C49.9 Сврзно и меко ткиво, неозначено

МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА ДОЈКА (C50)

C50 Малигна неоплазма на дојка

Вклучува: сврзно ткиво на дојка

Исклучува: Кожа на дојка (C43.5, C44.5)

- C50.0 Брадавица и ареола
- C50.1 Централен дел на дојка
- C50.2 Горен внатрешен квадрант на дојка
- C50.3 Долен внатрешен квадрант на дојка
- C50.4 Горен надворешен квадрант на дојка
- C50.5 Долен надворешен квадрант на дојка
- C50.6 Аксилитарен продолжеток на дојка
- C50.8 Препокривачка лезија на дојка
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C50.9 Дојка, неозначено

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ЖЕНСКИ ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ (C51–C58)

Вклучува: Кожа на женски генитални органи

C51 Малигна неоплазма на вулва

- C51.0 Голема усна
Бартолиниева [голема вестибуларна] жлезда
- C51.1 Мала усна
- C51.2 Клиторис
- C51.8 Препокривачка лезија на вулва
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C51.9 Вулва, неозначено
Надворешни женски гениталии ИН
Пудендум

C52 Малигна неоплазма на вагина**C53 Малигна неоплазма на цервикс на утерус**

- C53.0 Ендоцервикс
- C53.1 Егзоцервикс
- C53.8 Препокривачка лезија на цервиксот на утерусот
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C53.9 Цервикс на утерусот, неозначено

C54 Малигна неоплазма на телото на утерусот

- C54.0 Истмус на утерусот
Долен сегмент на утерусот
- C54.1 Ендометриум
- C54.2 Миометриум
- C54.3 Фундус на утерусот
- C54.8 Препокривачка лезија на телото на утерусот
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C54.9 Тело на утерусот, неозначено

C55 Малигна неоплазма на матка, неозначен дел**C56 Малигна неоплазма на јајник****C57 Малигна неоплазма на други и неозначени женски генитални органи**

- C57.0 Јајцевод
Овидукт
Утерина туба
- C57.1 Широк лигамент
- C57.2 Кружен лигамент
- C57.3 Параметриум
Лигамент на утерусот ИН
- C57.4 Аднекси на утерус, неозначено
- C57.7 Други означени женски генитални органи
Волфианово тело или канал
- C57.8 Препокривачка лезија на женски генитални органи
▽ 0234
Види забелешка 5 на почетокот на главата
Малигна неоплазма на женски генитални органи чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна категорија
C51–C57.7, C58
- Тубо-оваријална
Утеро-оваријална
- C57.9 Женски генитални органи, неозначено
Женски генитоуринарен тракт

C58 Малигна неоплазма на плацентата

Хориокарцином ИН
Хорионепителиом ИН

Исклучува: Хлориоадемом (разорувачки) (D39.2)
Хидатидозна мола:
• инвазива (D39.2)

- малигна (D39.2)
- ИН (O01.9)

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА МАШКИ ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ (C60–C63)

Вклучува: Кожа на машки генитални органи

C60 Малигна неоплазма на пенис

- C60.0 Препуциум
Надворешна кожа
- C60.1 Гланс на пенисот
- C60.2 Тело на пенис
Корпус кавернозум
- C60.8 Препокривачка лезија на пенис
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C60.9 Пенис, неозначено
Кожа на пенис ИН

C61 Малигна неоплазма на простата

C62 Малигна неоплазма на тестиси

- C62.0 Неспуштен тестис
Ектопичен тестис [локализацијана на неоплазма]
Задржан тестис [локализација на неоплазма]
- C62.1 Спуштен тестис
Скротален тестис
- C62.9 Тестис, неозначено

C63 Малигна неоплазма на други и неозначени машки генитални органи

- C63.0 Епидидимис
- C63.1 Сперматична врвца
- C63.2 Скротум
Кожа на скротум
- C63.7 Други означени машки генитални органи
Семено кесе
Туника вагиналис
- C63.8 Препокривачка лезија на машки генитални органи
Види забелешка 5 на почетокот на главата
Малигна неоплазми на машки генитални органи чие место на потекло не може да се класифицира во ни една од категориите C60–C63.7
- C63.9 Машки генитален орган, неозначено
Машки генитоуринарен тракт ИН

**МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА УРИНАРЕН ТРАКТ
(C64–C68)**

C64 Малигна неоплазма на бубрег, освен ренална карлица

Исклучува: Ренална:

- чашки (C65)
- карлица (C65)

C65 Малигна неоплазма на ренална карлица

Пелвиуретичен премин
Ренални чашки

C66 Малигна неоплазма на уретер

Исклучува: Уретеричен отвор на мочен меур (C67.6)

C67 Малигна неоплазма на мочен меур

- C67.0 Тригонум на мочен меур
- C67.1 Купола на мочен меур
- C67.2 Латерален сид на мочен меур
- C67.3 Преден сид на мочен меур
- C67.4 Заден сид на мочен меур
- C67.5 Врат на мочен меур
Внатрешен уретрален отвор
- C67.6 Уретеричен отвор
- C67.7 Уракус
- C67.8 Препокривачка лезија на мочен меур
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C67.9 Мочен меур, неозначено

C68 Малигна неоплазма на други и неозначени уринарни органи

Исклучува: генитоуринарен тракт ИН:

- женски (C57.9)
- машки (C63.9)

- C68.0 Уретра

Исклучува: Уретрален отвор на мочен меур (C67.5)

- C68.1 Парауретрална жлезда
- C68.8 Препокривачка лезија на уринарен тракт

▽ 0234

Види забелешка 5 на почетокот на главата

Малигна неоплазма на уринарни органи чие место на потекло не може да се класифицира во ни една од категориите C64–C68.1

- C68.9 Уринарен орган, неозначено

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ОКО, МОЗОК И ДРУГИ ДЕЛОВИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (C69–C72)

C69 Малигна неоплазма на око и аднекси

Исклучува: сврзно ткиво на очен капак (C49.0)
Очен капак (кожа) (C43.1, C44.1)
Оптички нерв (C72.3)

- C69.0 Конјунктива
- C69.1 Корнеја
- C69.2 Ретина
- C69.3 Хороидеја
- C69.4 Цилијарно тело
Очно јаболко
- C69.5 Солзна жлезда и канал
Солзно кесе
Назолакримален канал
- C69.6 Орбита
сврзно ткиво на орбита
Екстраокуларен мускул
Периферален нерв на орбита
Ретроокуларно ткиво
Ретробулбарно ткиво
Исклучува: Орбитална коска (C41.01)
- C69.8 Препокривачка лезија на око и аднекси
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C69.9 Око, неозначено

C70 Малигна неоплазма на менинги

- C70.0 Церебрални менинги
- C70.1 Спинални менинги
- C70.9 Менинги, неозначено

C71 Малигна неоплазма на мозок

Исклучува: Кранијални нерви (C72.2–C72.5)
Ретробулбарно ткиво (C69.6)

- C71.0 Церебрум, освен лобуси и комори
Супратенторијален ИН
- C71.1 Фронтален лобус
- C71.2 Темпорален лобус

- C71.3 Париетален лобус
- C71.4 Окципитален лобус
- C71.5 Церебрална комора
Исклучува: Четврта комора (C71.7)
- C71.6 Церебелум
- C71.7 Мозочно стебло
Четврта комора
Инфратенторијален ИН
- C71.8 Препокривачка лезија на мозок
Види забелешка 5 на почетокот на главата
- C71.9 Мозок, неозначено

C72 Малигна неоплазма на 'рбетен мозок, кранијални нерви и други делови од централниот нервен систем

Исклучува: Менинги (C70.-)
Периферни нерви и автономен нервен систем (C47.-)

- C72.0 'Рбетен мозок
- C72.1 Кауда еквина
- C72.2 Олфакториен нерв
Олфактоиен булбус
- C72.3 Оптички нерв
- C72.4 Акустичен нерв
- C72.5 Други и неозначени кранијални нерви
Кранијални нерви ИН
- C72.8 Препокривачка лезија на мозок и други делови од централниот нервен систем
▽ 0234 *Види забелешка 5 на почетокот на главата*
Малигна неоплазми на мозок и други делови на централниот нервен систем чие место на потекло не може да се класифицира во ниедна од категориите C70–C72.5
- C72.9 Централен нервен систем, неозначено
Нервен систем ИН

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ТИРЕОИДЕА И ДРУГИ ЕНДОКРИНИ ЖЛЕЗДИ (C73–C75)

C73 Малигни неоплазми на тиреоидна жлезда

C74 Малигна неоплазма на надбубрежна жлезда

- C74.0 Кора на надбубрежна жлезда
- C74.1 Медула на надбубрежна жлезда
- C74.9 Надбубрежна жлезда, неозначено

C75 Малигна неоплазма на други ендокрини жлезди и сродни структури

Исклучува: Надбубрежна жлезда (C74.-)

Ендокрин панкреас (C25.4)

Јајник (C56)

Тестис (C62.-)

Тимус (C37)

Тиреоидна жлезда (C73)

- C75.0 Паратиреоидна жлезда
- C75.1 Хипофиза
- C75.2 Краниофарингеален канал
- C75.3 Пинеална жлезда
- C75.4 Каротидно тело
- C75.5 Аортално тело и други параганглии
- C75.8 Зафатени повеќе жлезди, неозначено

Забелешка: Ако се познати местата и аповеќекратната зафатеност, истите треба да се шифрираат одделно

- C75.9 Ендокрина жлезда, неозначено

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА НЕДОВОЛНО ДЕФИНИРАНИ, СЕКУНДАРНИ И НЕОЗНАЧЕНИ ЛОКАЛИЗАЦИИ (C76–C80)

C76 Малигна неоплазма на други и недоволно дефинирани локализации

▽ 0234

Исклучува: Малигна неоплазма на:

- генитоуринарен тракт ИН:
  - женски (C57.9)
  - машки (C63.9)
- лимфоидно, хематопоетско и сродно ткиво (C81–C96)
- неозначена локализација (C80)

- C76.0 Глава, лице и врат
  - Образ ИН
  - Нос ИН
- C76.1 Торакс
  - Аксила ИН
  - Интраторакална ИН
  - Торакална ИН
- C76.2 Абдомен
- C76.3 Карлица
  - Ципи ИН
  - Лоаклизации кои зафаќаат повеќе системи во карлицата, како што се:
    - ректовагинална (септум)
    - ректовезикална (септум)
- C76.4 Горен екстремитет
- C76.5 Долен екстремитет
- C76.7 Други недоволно дефинирани локализации

- C76.8 Препокривачка лезија на други и недоволно дефинирани локализации
Види забелешка 5 на почетокот на главата

C77 Секундарна и неозначена малигна неоплазма на лимфни јазли

Исклучува: Малигна неоплазма на лимфни јазли, означена како шримарна (C81–C87, C96.-)

- C77.0 Лимфни јазли на глава, лице и врат
Супраклавикуларни лимфни јазли
- C77.1 Интраторакални лимфни јазли
- C77.2 Интра-абдоминални лимфни јазли
- C77.3 Аксилитарни и лимфни јазли на горен екстремитет
Пекторални лимфни јазли
- C77.4 Ингвинални и лимфни јазли на долен екстремитет
- C77.5 Интрапелвични лимфни јазли
- C77.8 Лимфни јазли во повеќе региони
- C77.9 Лимфни јазли, неозначено

C78 Секундарна малигна неоплазма на респираторни и дигестивни органи

- C78.0 Секундарна малигна неоплазма на бел дроб
- C78.1 Секундарна малигна неоплазма на медијастинум
- C78.2 Секундарна малигна неоплазма на плевра
Малигна плеврална ефузија ИН
- C78.3 Секундарна малигна неоплазма на други и неозначени респираторни органи
- C78.4 Секундарна малигна неоплазма на тенко црево
- C78.5 Секундарна малигна неоплазма на дебело црево и ректум
- C78.6 Секундарна малигна неоплазма на ретроперитонеум и перитонеум
Малиген асцит ИН
- C78.7 Секундарна малигна неоплазма на црн дроб
- C78.8 Секундарна малигна неоплазма на други и неозначени дигестивни органи

C79 Секундарна малигна неоплазма на други локализации

- C79.0 Секундарна малигна неоплазма на бубрег и ренална карлица
- C79.1 Секундарна малигна неоплазма на мочен меур и други и неозначени уринарни органи
- C79.2 Секундарна малигна неоплазма на кожа
▽ 0237
- C79.3 Секундарна малигна неоплазма на мозок и церебрални менинги
- C79.4 Секундарна малигна неоплазма на други и неозначени делови на нервниот систем
- C79.5 Секундарна малигна неоплазма на коска и коскена срцевина

- C79.6 Секундарна малигна неоплазма на јајник
- C79.7 Секундарна малигна неоплазма на надбубрежна жлезда

C79.8 Секундарна малигна неоплазма на други означени локализации

- ⊗C79.81 Секундарна малигна неоплазма на дојка
Исклучува: Кожа на дојка (C79.2)
- ⊗C79.82 Секундарна малигна неоплазма на генитални органи
- ⊗C79.88 Секундарна малигна неоплазма на други означени локализации

C80 Малигна неоплазма без означена локализација

- ∇ 0218,0236 канцер }
- 0242 карцином }
- карциноматоза }
- Општо/генерално: }
- канцер } Неозначена локализација (примарна)(секундарна)
- малигност }
- Малигност }
- Мултипли канцер }
- Малигна кахексија }
- Примарна локализација непозната }

МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ НА ЛИМФНО, ХЕМАТОПОЕТИЧКО И СРОДНО ТКИВО (C81–C96)

Вклучува: Морфолошки шифри M959–M998 со шифра за природа /3

Забелешка: Термините употребени во категориите C82–C85 за не-Хоџкинов лимфом се од Работната формулација, која се обидува да најде заедничка подлога помеѓу неколкуте големи класификациони шеми. Термините употребени во овие шеми не се дадени во Табеларната листа, но се појавуваат во Индексот по азбучен ред, целосна еднаквост со термините кои се појавуваат во Табеларната листа не е секогаш можна.

Исклучува: Секундарна и неозначена неоплазма на лимфни јазли (C77.-)

C81 Хоџкинов лимфом

∇ 0222

Вклучува: Морфолошки шифри M965–M966 со шифра за природа /3

- C81.0 Лимфоцитна преминација
Лимфоцитно-хистиоцитна преминација
- C81.1 Нодуларна склероза
- C81.2 Мешана клеточност
- C81.3 Лимфоцитна деплеција
- C81.7 Друга Хоџкинова болест
- C81.9 Хоџкинова болест, неозначено

C82 Фоликуларен [нодуларен] не-Хоџкинов лимфом

∇ 0222

Вклучува: Фоликуларен не-Хоџкинов лимфом со или без дифузни предели
Морфолошки шифри **M969** и **M9591** со шифра за природа /3

- C82.0 Мала расцепена клетка, фоликуларна
- C82.1 Мешана мала и голема расцепена клетка, фоликуларна
- C82.2 Голема клетка, фоликуларна
- C82.7 Други типови на фоликуларен не-Хоџкинов лимфом
- C82.9 Фоликуларен не-Хоџкинов лимфом, неозначено
Нодуларен не-Хоџкинов лимфом ИН

C83 Дифузен не-Хоџкинов лимфом

▽ 0222

Вклучува: Морфолошки шифри **M9591**, **M967–M968** и **M9727** со шифра за природа /3

- C83.0 Мали клетки (дифузни)
- C83.1 Мали расцепени клетки (дифузни)
- C83.2 Мешани мали и големи клетки (дифузни)
- C83.3 Големи клетки (дифузни)
Ретикулом клеточен сарком
- C83.4 Имунобластичен (дифузен)
- C83.5 Лимфобластичен (дифузен)
- C83.6 Недиференциран (дифузен)
- C83.7 Буркитов тумор
- C83.8 Други типови на дифузен не-Хоџкинов лимфом
- C83.9 Дифузен не-Хоџкинов лимфом, неозначено

C84 Периферни и кожни Т-клеточни лимфоми

▽ 0222

Вклучува: Морфолошки шифри **M970** и **M9717–M9718** со шифра за природа /3

- C84.0 Микозис фунгоидес
- C84.1 Сезариева болест
- C84.2 Лимфом од Т-зона
- C84.3 Лимфоепителоиден лимфом
Ленертов лимфом
- C84.4 Периферен Т-клеточен лимфом
- C84.5 Други и неозначени Т-клеточни лимфоми

Забелешка: Ако Т-клеточната поврзаност или зафатеност се споменува во врска со специфичен лимфом, се шифрира според посебниот опис.

C85 Други и неозначени типови на не-Хоџкинов лимфом

▽ 0222

Вклучува: Морфолошки шифри M959 и M967–M972 со шифра за природа /3

C85.0 Лимфосарком

C85.1 В-клеточен лимфом, неозначено

Забелешка: Ако В-клеточната поврзаност или зафатеност се споменува во врска со специфичен лимфом, се шифрира според поспецифичниот опис.

C85.7 Други означени типови на не-Хоџкинов лимфом

Малигни:

- ретикулоендотелиоза
  - ретикулоза
- Микроглиом

C85.9 Не-Хоџкинов лимфом, неозначен тип

Лимфом ИН

Малиген лимфом ИН

Не-Хоџкинов лимфом ИН

C88 Малигни имунопролиферативни болести

Вклучува: Морфолошки шифри M976 со шифра за природа /3

Следните петзнаковни потподелби се за употреба со категоријата C88:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 во ремисија

C88.0 Валденстромова макроглобулинемија

C88.1 Болест на алфа тешки вериги

C88.2 Болест на гама тешки вериги

Франклинова болест

C88.3 Имунопролиферативна болест на тенко црево

Медитерански лимфом

C88.7 Други малигни имунопролиферативни болести

C88.9 Малигна имунопролиферативна болест, неозначено

Имунопролиферативна болест ИН

C90 Многукратен миелом и малигни неоплазми на плазма клетките

Вклучува: Морфолошки шифри M973 со шифра за природа /3

Следните петзнаковни потподелби се за употреба со категоријата **C90**:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C90.0 Многукратен миелом

Калерова болест
Миеломатоза

Исклучува: Солитарен миелом (**C90.2**)

C90.1 Леукемија на плазма клетки

C90.2 Плазмацитом, екстремедуларен

Малиген тумор на плазма клетки ИН
Плазмоцитом ИН
Солитарен миелом

C91 Лимфоидна леукемија

Вклучува: Морфолошки шифри **M982–M983, M9940** со шифра за природа /3

Следните петзнаковни потподелби се за употреба со категоријата **C91**:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C91.0 Акутна лимфобластна леукемија

Исклучува: Акутна егзарцебација на хроничната лимфоцитна леукемија (**C91.1**)

C91.1 Хронична лимфоцитна леукемија

C91.2 Субакутна лимфоцитна леукемија

C91.3 Пролимфоцитна леукемија

C91.4 Леукемија на влакнести клетки

Леукемична ретикулоендотелиоза

C91.5 Т-клеточна леукемија кај возрасни

C91.7 Друга лимфоидна леукемија

Леукемија на лимфосаркомни клетки

C91.9 Лимфоидна леукемија, неозначено

C92 Миелоидна леукемија

Вклучува: Леукемија:

- гранулоцитна
- миелогенична

Морфолошки шифри **M984–M993** со шифра за природа /3

Следните петзнаковни потподелби се за употреба со категоријата **C92**:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C92.0 Акутна миелоидна леукемија

Исклучува: Акутна егзарцебација на хроничната миелоидна леукемија (**C92.1**)

C92.1 Хронична миелоидна леукемија

C92.2 Субакутна миелоидна леукемија

C92.3 Миелоиден сарком

Хлором
Гранулоцитен сарком

C92.4 Акутна промиелоцитна леукемија

C92.5 Акутна миеломоноцитна леукемија

C92.7 Друга миелоидна леукемија

C92.9 Миелоидна леукемија, неозначено

C93 Моноцитна леукемија

Вклучува: Моноцитна леукемија

Морфолошки шифри **M986** и **M989** со шифра за природа /3

Следните петзнаковни потподелби се за употреба со категоријата **C93**:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C93.0 Акутна моноцитна леукемија

Исклучува: Акутна егзарцебација на хроничната моноцитна леукемија (C93.1)

C93.1 Хронична моноцитна леукемија

C93.2 Субакутна моноцитна леукемија

C93.7 Друга моноцитна леукемија

C93.9 Моноцитна леукемија, неозначено

C94 Други леукемии од означен клеточен тип

Вклучува: Морфолошки шифри M974, M9840, M9910 и M993–M994 со шифра за природа /3

Исклучува: леукемична ретикулоендотелиоза (C91.4)
леукемија на плазма клетки (C90.1)

Следните петзнаковни категории се за употреба со категоријата C94:

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C94.0 Акутна еритремија и еритролеукемија

Акутна еритремична милоза
Ди Гиљемова болест

C94.1 Хронична еритремија

Хајлмејер-Шонерова болест

Вклучува: Морфолошка шифра M9950 со шифра за природа /3

C94.2 Акутна мегакариоблатична леукемија

Леукемија:
• мегакариобластична (акутна)
• мегакариоцитна (акутна)

C94.3 Мастклеточна леукемија

C94.4 Акутна панмиелоza

C94.5 Акутна миелофиброза

C94.7 Други специфични леукемии**C95 Леукемија од неозначен клеточен тип**

Вклучува: Морфолошка шифра **M980** со шифра за природа /3

Следните петзнаковни категории се за употреба со категоријата **C95:**

⊗ 0 без споменување на ремисија

⊗ 1 со ремисија

C95.0 Акутна леукемија од неозначен клеточен тип

Бласт клеточна леукемија

Стем клеточна леукемија

Исклучува: акутна егзацербација на неспецифицирна хронична леукемија (**C95.1**)

C95.1 Хронична леукемија од неозначен клеточен тип**C95.2 Субакутна леукемија од неозначен клеточен тип****C95.7 Друга леукемија од неозначен клеточен тип****C95.9 Леукемија, неозначено****C96 Други и неозначени малигни неоплазми на лимфно, хематопоеитичко и сродно ткиво**

Вклучува: Морфолошки шифри **M974–M996** со шифра за природа /3

C96.0 Letterer-Siwe-ова болест

Нелипидни:

- ретикулоендотелиоза
- ретикулоза

C96.1 Малигна хистоцитоза

Хистоцитична медуларна ретикулоза

C96.2 Малиген маст клеточен тумор

Малигна:

- мастоцитом
- мастоцитоза

Маст клеточен сарком

Исклучува: Маст клеточна леукемија (**C94.3**)
мастоцитоза (кожна) (**Q82.2**)

C96.3 Вистински хистоцитичен лимфом**C96.7 Други означени малигни неоплазми на лимфно, хематопоеитичко и сродно ткиво**

ИН СИТУ НЕОПЛАЗМИ (D00–D09)

Вклучува: Бовенова болест
еритроплазија
Морфолошки шифри со шифра за природа /2
Квејратова еритроплазија

Забелешка: Многу in situ неоплазми се смета дека се локализирани во континуумот на морфолошките промени помеѓу дисплазија и инвазивен канцер. На пример, за цервикална интраепителијална неоплазија (CIN) се разликуваат три степени, од кои третиот (CIN III) вклучува и тешка дисплазија и карцином in situ. Овој систем на степенување е проширен и за други органи, како што се вулва и вагина. во оваа секција се опишува степен III интраепителијална неоплазма, со и без споменување на тешка дисплазија; степен I и II се калсифицираат како дисплазија на зафатениот органски систем и треба да се шифрираат според соодветното глава на телесниот систем.

D00 Карцином in situ на усна празнина, езофагус и желудник

Исклучува: меланом in situ (D03.-)

D00.0 Усна, усна празнина и фаринкс

Ариепиглотичен набор:

- хипофарингеална страна
- гранична зона
- ИН

Граница на вермилион на усна

Исклучува: ариепиглотичен набор, ларингеална страна (D02.0)

епиглотис:

- ИН (D02.0)
  - супрахиоиден дел (D02.0)
- кожа на усна (D03.0, D04.0)

D00.1 Езофагус

D00.2 Желудник

D01 Карцином in situ на други и неозначени дигестивни органи

Исклучува: меланом in situ (D03.-)

D01.0 Колон

Исклучува: ректозигмоиден спој (D01.1)

D01.1 ректозигмоиден спој

D01.2 Ректум

D01.3 Анус и анален канал

Исклучува: анален:

- раб (D03.5, D04.5)
  - кожа (D03.5, D04.5)
- перианална кожа (D03.5, D04.5)

D01.4 Други и неозначени делови на црево

Исклучува: Vater-ова ампула (D01.5)

D01.5 Црн дроб, жолчно кесе и жолчни канали

Vater-ова ампула

- D01.7 Други означени дигестивни органи
Панкреас
- D01.9 Дигестивен орган, неозначено

D02 Карцином in situ на средно уво и на респираторен систем

Исклучува: меланом in situ (D03.-)

- D02.0 Ларинкс
Ариепиглотичен набор, ларингеална страна
Епиглотис (супрахиоиден дел)
- Исклучува:* Ариепиглотичен набор:
- хипофарингеална страна (D00.0)
  - гранична зона (D00.0)
  - ИН (D00.0)
- D02.1 Трахеа
- D02.2 Бронх и бел дроб
- D02.3 Други делови на респираторен систем
Акцесорни синуси
Средно уво
Носна празнина
- Исклучува:* уво (надворешно)(кожа) (D03.2, D04.2)
нос:
- ИН (D09.7)
  - кожа (D03.3, D04.3)
- D02.4 Респираторен систем, неозначено

D03 Меланом in situ

Вклучува: Морфолошки шифри M872–M879 со шифра за природа /2

- D03.0 Меланом in situ на усна
- D03.1 Меланом in situ на очен капак, вклучувајќи и кантус
- D03.2 Меланом in situ на уво и надворешен слушен канал
- D03.3 Меланом in situ на други и неозначени делови на лицето
- D03.4 Меланом in situ на скалп и врат
- D03.5 Меланом in situ на труп
Анален:
- раб
  - кожа
- Дојка (кожа)(меко ткиво)
Перианална кожа
- D03.6 Меланом in situ на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- D03.7 Меланом in situ на долен екстремитет, вклучувајќи и колк
- D03.8 Меланом in situ на други локализации
- D03.9 Меланом in situ, неозначено

D04 Карцином in situ на кожа

Исклучува: еритроплазија на Queyrat (пенис) ИН (D07.4)
меланом in situ (D03.-)

- D04.0 Кожа на усна
Исклучува: Граница на вермилион на усна (D00.0)
- D04.1 Кожа на очен капак, вклучувајќи и кантус
- D04.2 Кожа на уво и надворешен слушен канал
- D04.3 Кожа на други и неозначени делови на лицето
- D04.4 Кожа на скалп и врат
- D04.5 Кожа на труп
Анален:
  - раб
  - кожаПерианална кожа
Кожа на дојка
Исклучува: анус ИН (D01.3)
кожа на генитални органи (D07.-)
- D04.6 Кожа на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- D04.7 Кожа на долен екстремитет, вклучувајќи и колк
- D04.8 Кожа на други локализации
- D04.9 Кожа, неозначено

D05 Карцином in situ на дојка

Исклучува: карцином in situ на кожа на дојка (D04.5)
меланом in situ на дојка (кожа) (D03.5)

- D05.0 Лобуларен карцином in situ на дојка
- D05.1 Интрадуктален карцином in situ на дојка
- D05.7 Друг карцином in situ на дојка
- D05.9 Карцином in situ на дојка, неозначено

D06 Карцином in situ на цервиксот на утерусот

Вклучува: цервикална интраепителијална неоплазија [CIN], степен III, со или без споменување на тешка дисплазија

Исклучува: меланом in situ на цервикс (D03.5)
тешка дисплазија на цервикс ИН (N87.2)

- D06.0 Ендоцервикс
- D06.1 Егзоцервикс
- D06.7 Други делови на цервикс
- D06.9 Цервикс, неозначено

D07 Карцином in situ на други и неозначени генитални органи

Исклучува: меланом in situ (D03.5)

D07.0 Ендометриум

D07.1 Вулва
Вулварна интраепителијална неоплазија [VIN], степен III, со или без споменување на тешка дисплазија

Исклучува: тешка дисплазија на вулва ИН (N90.2)

D07.2 Вагина
Вагинална интраепителијална неоплазија [VAIN], степен III, со или без споменување на тешка дисплазија

Исклучува: тешка дисплазија на вагина ИН (N89.2)

D07.3 Други и неозначени женски генитални органи

D07.4 Пенис
Еритроплазија на Queyrat ИН

D07.5 Простата

D07.6 Други и неозначени машки генитални органи

D09 Карцином in situ на други и неозначени локализации

Исклучува: меланом in situ (D03.-)

D09.0 Мочен меур

D09.1 Други и неозначени уринарни органи

D09.2 Око

Исклучува: кожа на очен капак (D04.1)

D09.3 Тиреоидеа и други ендокрини жлезди

Исклучува: ендокрин панкреас (D01.7)
јајник (D07.3)
тестис (D07.6)

D09.7 Карцином in situ на други означени локализации

D09.9 Карцином in situ, неозначено

БЕНИГНИ НЕОПЛАЗМИ (D10–D36)

Вклучува: Морфолошки шифри со шифра за природа /0

D10 Бенигна неоплазма на устата и фарингсот

D10.0 Усна
Усна (френулум)(внатрешна страна)(слузница)(граница на вермилион)

Исклучува: кожа на усна (D22.0, D23.0)

D10.1 Јазик
Лингвални тонзили

D10.2 Под на уста

D10.3 Други и неозначени делови на уста
Мали плункови жлезди
Исклучува: бенигна одонтогена меоплазма (D16.42, D16.5)
слузница на усна (D10.0)
назофарингеална површина на меко непце (D10.6)

D10.4 Тонзила
Тонзила (фауцијална)(палатална)
Исклучува: Лингвална тонзила (D10.1)
фарингеална тонзила (D10.6)
Тонзиларна:
• фоса (D10.5)
• набори (D10.5)

D10.5 Други делови на орофаринкс
Епиглотис, предна страна
Тонзиларна:
• фоса
• набори
Валекула
Исклучува: епиглотис:
• ИН (D14.1)
• супрахиоиден дел (D14.1)

D10.6 Назофаринкс
Фарингеална тонзила
Заден раб на септум и хоана

D10.7 Хипофаринкс

D10.9 Фаринкс, неозначено

D11 Бенигна неоплазма на големите плункови жлезди

Исклучува: бенигна неоплазма на мали плункови жлезди ИН (D10.3)
бенигна неоплазма на означени мали плункови жлезди што се класифицираат според нивната анатомска локализација

D11.0 Паротидна жлезда

D11.7 Други големи плункови жлезди
Жлезда:
• сублингвална
• субмандибуларна

D11.9 Голема плункова жлезда, неозначено

D12 Бенигна неоплазма на колонот, ректумот, анусот и аналниот канал

Исклучува: полип, колон (не-неопластичен) (K63.5.-)

D12.0 Цекум
Илеоцекална валвула

D12.1 Апендикс

D12.2 Асцедентен колон

D12.3 Трансверзален колон

Хепатална флексура
Лиенална флексура

- D12.4 Десцендентен колон
- D12.5 Сигмоиден колон
- D12.6 Колон, неозначено
Аденоматоза на колон
Дебело црево ИН
Полипоза (херидитарна) на колон
- D12.7 ректозигмоиден спој
- D12.8 Ректум
- D12.9 Анус и анален канал

Исклучува: Анален:

- раб (D22.5, D23.5)
- кожа (D22.5, D23.5)
- перианална кожа (D22.5, D23.5)

D13 Бенигна неоплазма на други и недоволно дефинирани делови на дигестивниот систем

- D13.0 Езофагус
- D13.1 Желудник
Исклучува: полип, желудник (хиперпластичен) ИН (K31.7)
- D13.2 Дуоденум
Исклучува: полип, дуоденум (хиперпластичен) ИН (K31.7)
- D13.3 Други и неозначени делови на тенко црево
- D13.4 Црн дроб
Интрахепатични жолчни канали
- D13.5 Екстрахепатични жолчни канали
- D13.6 Панкреас
Исклучува: ендокрин панкреас (D13.7)
- D13.7 Ендокрин панкреас
Тумор на клетките на островцата
Langerhans-ови острови
- D13.9 Недоволно дефинирани локализации во рамките на дигестивниот систем
Дигестивен систем ИН
Црево ИН
Слезина

D14 Бенигна неоплазма на средно уво и респираторен систем

- D14.0 средно уво, носна празнина и акцесорни синуси
'рскавица на нос
Исклучува: слушен канал (надворешен) (D22.2, D23.2)
коска на:
  - уво (D16.41)

- нос (D16.42)
- 'рскавица на уво (D21.0)
- уво (надворешно)(кожа) (D22.2, D23.2)
- нос:
- ИН (D36.7)
- кожа (D22.3, D23.3)
- олфакторен булбус (D33.3)
- полип (на):
- акцесорен синус (J33.8)
- уво (средно) (H74.4)
- носен (празнина) (J33.-)
- Заден раб на септум и хоана (D10.6)

- D14.1 Ларинкс
Епиглотис (супрахиоиден дел)
- Исклучува:* Епиглотис, предна страна (D10.5)
полип на гласна жица и ларинкс (J38.1)
- D14.2 Трахеа
- D14.3 Бронх и бел дроб
- D14.4 Респираторен систем, неозначено

D15 Бенигна неоплазма на други и неозначени интраторакални органи

Исклучува: мезотелијално ткиво (D19.-)

- D15.0 Тимус
- D15.1 срце
- Исклучува:* големи садови (D21.3)
- D15.2 Медијастинум
- D15.7 Други означени интраторакални органи
- D15.9 Интраторакален орган, неозначено

D16 Бенигна неоплазма на коска и зглобна 'рскавица

Исклучува: сврзно ткиво на:

- уво (D21.0)
- очен капак (D21.0)
- ларинкс (D14.1)
- нос (D14.0)
- синовија (D21.-)

- D16.0 Скапула и долги коски на горен екстремитет
- D16.1 Кратки коски на горен екстремитет
- D16.2 Долги коски на долен екстремитет
- D16.3 Кратки коски на долен екстремитет

D16.4 Коски на череп и лице

Исклучува: коска на долна вилица (D16.5)

⊗D16.41 Краниофацијални коски

коска:

- етимоидна
- фронтална
- окципитална
- орбитална
- паритална
- сфеноидна
- темпорална

⊗D16.42 Максилофацијални коски

коска:

- фацијална ИН
  - маларна
  - носна
  - зигоматична
- Максила (супериор)
Назална конха
коска на горна вилица
Вомер

D16.5 коска на долна вилица

D16.6 'Рбетен столб

Исклучува: скарум и кокцигис (D16.8)

D16.7 ребра, стернум и клавикула

D16.8 Карлични коски, сакрум и кокцигис

D16.9 коска и зглобна 'рскавица, неозначено

D17 Бенигна липоматозна неоплазма

Вклучува: Морфолошки шифри M885–M888 со шифра за природа /0

D17.0 Бенигна липоматозна неоплазма на кожа и поткожно ткиво на глава, лице и врат

D17.1 Бенигна липоматозна неоплазма на кожа и поткожно ткиво на труп

D17.2 Бенигна липоматозна неоплазма на кожа и поткожно ткиво на екстремитети

D17.3 Бенигна липоматозна неоплазма на кожа и поткожно ткиво на други и неозначени локализации

D17.4 Бенигна липоматозна неоплазма на интраторакални органи

D17.5 Бенигна липоматозна неоплазма на интра-абдоминални органи

Исклучува: перитонеум и ретроперитонеум (D17.7)

D17.6 Бенигна липоматозна неоплазма на сперматичната врвца

D17.7 Бенигна липоматозна неоплазма на други локализации

Перитонеум
Ретроперитонеум

D17.9 Бенигна липоматозна неоплазма, неозначено

Липом ИН

D18 Хемангиом и лимфангиом

Вклучува: Морфолошки шифри **M912–M917** со шифра за природа /0

Исклучува: син или пигментиран невус (**D22.-**)

D18.0 Хемангиом

Ангиом ИН

Следните петзнаковни категории се за употреба со категоријата **D18.0**:

- ⊗ 0 Неозначена локализација
- ⊗ 1 кожа и поткожно ткиво
- ⊗ 2 интракранијални структури
- ⊗ 3 структури на хепатобилијарен систем и панкреас
Црн дроб
- ⊗ 4 структури на дигестивен систем
Слезина
- ⊗ 5 структури на уво, нос, уста и грло
- ⊗ 8 Други локализации

D18.1 Лимфангиом, било која локализација

D19 Бенигна неоплазма на мезотелијално ткиво

Вклучува: Морфолошка шифра **M905** со шифра за природа /0

D19.0 Мезотелијално ткиво на плевра

D19.1 Мезотелијално ткиво на перитонеум

D19.7 Мезотелијално ткиво на други локализации

D19.9 Мезотелијално ткиво, неозначено
Бениген мезотелиом ИН

D20 Бенигна неоплазма на меко ткиво на ретроперитонеум и перитонеум

Исклучува: бенигна липоматозна неоплазма на перитонеум и ретроперитонеум (**D17.7**)
мезотелијално ткиво (**D19.-**)

D20.0 Ретроперитонеум

D20.1 Перитонеум

D21 Друга бенигна неоплазма на сврзно и друго меко ткиво

Вклучува: крвни садови
бурза
'рскавица
фасција
масно ткиво
лигамент, освен утерин
лимфен канал
мускул
синовија
тетива (обвивка)

Исклучува: 'рскавица (на):
• зглобна (**D16.-**)
• ларинкс (**D14.1**)

- нос (D14.0)
- сврзно ткиво на дојка (D24)
- хемангиом (D18.0.-)
- липоматозна неоплазма (D17.-)
- лимфангиом (D18.1)
- периферни нерви и автономен нервен систем (D36.1)
- перитонеум (D20.1)
- ретроперитонеум (D20.0)
- утерин:
  - леиомиом (D25.-)
  - лигамент, било кој (D28.2)
- васкуларно ткиво (D18.-)

D21.0 Сврзно и друго меко ткиво на глава, лице и врат
сврзно ткиво на:

- уво
- очен капак

Исклучува: сврзно ткиво на орбита (D31.6)

D21.1 Сврзно и друго меко ткиво на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо

D21.2 Сврзно и друго меко ткиво на долен екстремитет, вклучувајќи и колк

D21.3 Сврзно и друго меко ткиво на торакс

Аксила
Дијафрагма
големи садови

Исклучува: срце (D15.1)
медијастинум (D15.2)
тимус (D15.0)

D21.4 Сврзно и друго меко ткиво на абдомен

D21.5 Сврзно и друго меко ткиво на карлица

Исклучува: утерин:

- леиомиом (D25.-)
- лигамент, било кој (D28.2)

D21.6 сврзно и друго меко ткиво на труп, неозначено
Грб ИН

D21.9 Сврзно и друго меко ткиво, неозначено

D22 Меланоцитен невус

Вклучува: Морфолошки шифри M872–M879 со шифра за природа /0
невус:

- син
- влакнест
- ИН
- пигментиран

D22.0 Меланоцитен невус на усна

D22.1 Меланоцитен невус на очен капак, вклучувајќи и кантус

D22.2 Меланоцитен невус на уво и надворешен ушен канал

D22.3 Меланоцитен невус на други и неозначени делови на лице

- D22.4 Меланоцитен невус на скалп и врат
- D22.5 Меланоцитен невус на труп
Анален:
• раб
• кожа
Перианална кожа
Кожа на дојка
- D22.6 Меланоцитен невус на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- D22.7 Меланоцитен невус на долен екстремитет, вклучувајќи и колк
- D22.9 Меланоцитен невус, неозначено

D23 Други бенигни неоплазми на кожа

Вклучува: Бенигна неоплазма на:
• фоликули на влакната
• лојни жлезди
• потни жлезди

Исклучува: Бенигна липоматозна неоплазма (D17.0–D17.3)
Меланоцитен невуси (D22.-)

- D23.0 Кожа на усна
Исклучува: Граница на вермилион на усна (D10.0)
- D23.1 Кожа на очен капак, вклучувајќи и кантус
- D23.2 Кожа на уво и надворешен ушен канал
- D23.3 Кожа на други и неозначени делови на лицето
- D23.4 Кожа на скалп и врат
- D23.5 Кожа на труп
Анален:
• раб
• кожа
Перианална кожа
Кожа на дојка
Исклучува: анус ИН (D12.9)
кожа на генитални органи (D28–D29)
- D23.6 Кожа на горен екстремитет, вклучувајќи и рамо
- D23.7 Кожа на долен екстремитет, вклучувајќи и колк
- D23.9 Кожа, неозначено

D24 Бенигна неоплазма на дојка

Дојка:
• сврзно ткиво:
• меки делови

Исклучува: бенигна мамрна дисплазија (N60.-)
кожа на дојка (D22.5, D23.5)

D25 Леиомиом на утерус/матка

Вклучува: бенигна неоплазма на утерусот со морфолошка шифра **M889** и со шифра за природа /0
фибромиом на утерус

- D25.0 Субмукозен леиомиом на утерус
- D25.1 Интрамурален леиомиом на утерус
- D25.2 Супсеорзен леиомиом на утерус
- D25.9 Лејомиом на утерус, неозначено

D26 Други бенигни неоплазми на утерус

- D26.0 Цервикс на утерусот
- D26.1 Корпус на утерусот
- D26.7 Други делови на утерусот
- D26.9 Утерус, неозначено

D27 Бенигна неоплазма на овариум

D28 Бенигна неоплазма на други и неозначени женски генитални органи

Вклучува: аденоматозен полип
кожа на женски генитални органи

- D28.0 Вулва
- D28.1 Вагина
- D28.2 Утерини туби и лигаменти
Јајцевод
Утерин лигамент (широк)(кружен)
- D28.7 Други означени женски генитални органи
- D28.9 Женски генитални органи, неозначено

D29 Бенигна неоплазма на машки генитални органи

Вклучува: кожа на машки генитални органи

- D29.0 Пенис
- D29.1 Простата

Исклучува: хиперплазија на простата (аденоматозна) (**N40**)
простатичен:
• аденом (**N40**)
• зголемување (**N40**)
• хипертрофија (**N40**)

- D29.2 Тестис
- D29.3 Епидидимит
- D29.4 Скротум

Кожа на скротум

D29.7 Други машки генитални органи
Семено кесе
Сперматична врвца
Туника вагиналис

D29.9 Машки генитални органи, неозначено

D30 Бенигна неоплазма на уринарни органи

D30.0 Бубрег

Исклучува: ренална:

- чашки (D30.1)
- карлица (D30.1)

D30.1 Ренална карлица

D30.2 Уретер

Исклучува: уретеричен отвор на мочниот меур (D30.3)

D30.3 Мочен меур
Отвор на мочен меур:
• уретеричен
• уретрален

D30.4 Уретра

Исклучува: уретрален отвор на мочен меур (D30.3)

D30.7 Други уринарни органи
Парауретрални жлезди

D30.9 Уринарни органи, неозначено
Уринарен систем ИН

D31 Бенигна неоплазма на око и аднекси

Исклучува: сврзно ткиво на очен капак (D21.0)
оптички нерв (D33.3)
кожа на очен капак (D22.1, D23.1)

D31.0 Коњунктива

D31.1 Корнеа

D31.2 Ретина

D31.3 Хороидеја

D31.4 Цилијарно тело
Очно јаболко

D31.5 Лакримална жлезда и канал
Лакримално кесе
Назолакриален канал

D31.6 Орбита, неозначено
сврзно ткиво на орбита
Екстраокуларен мускул

Периферни нерви на орбита
Ретрокуларно ткиво
Ретробулбарно ткиво

Исклучува: орбитална коска (D16.41)

D31.9 Око, неозначено

D32 Бенигна неоплазма на менинги

D32.0 Церебрални менинги

D32.1 Спинални менинги

D32.9 Менинги, неозначено
Менингиом ИН

D33 Бенигна неоплазма на мозок и други делови од централниот нервен систем

Исклучува: ангиом (D18.0-)
менинги (D32.-)
периферни нерви и автономен нервен систем (D36.1)
ретрокуларно ткиво (D31.6)

D33.0 Мозок, супратенторијален
Церебрална комора
Церебрум
Фронтален }
Окципитален } лобус
Париетален }
Темпорален }

Исклучува: четврта комора (D33.1)

D33.1 Мозок, инфратенторијална
Мозочно стебло
Церебелум
Четврта комора

D33.2 Мозок, неозначено

D33.3 Кранијални нерви
Олфакторен булбус

D33.4 'Рбетен мозок

D33.7 Други означени делови на централниот нервен систем

D33.9 Централен нервен систем, неозначено
Нервен систем (централен) ИН

D34 Бенигна неоплазма на тироидна жлезда

D35 Бенигна неоплазма на други и неозначени ендокрини жлезди

Исклучува: ендокрин панкреас (D13.7)
јајник (D27)
тестис (D29.2)
тимус (D15.0)

- D35.0 Надбубрежна жлезда
- D35.1 Паратиреоидна жлезда
- D35.2 Хипофиза
- D35.3 Краниофарингеален канал
- D35.4 Пинеална жлезда
- D35.5 Каротидно тело
- D35.6 Аортално тело и други параганглиони
- D35.7 Други означени ендокрини жлезди
- D35.8 Зафатеност на повеќе жлезди
- D35.9 Ендокрина жлезда, неозначено

D36 Бенигна неоплазма на други и неозначени локализации

- D36.0 Лимфни јазли
- D36.1 Периферни нерви и автономен нервен систем
Исклучува: Периферни нерви на орбита (D31.6)
- D36.7 Други означени локализации
Нос ИН
- D36.9 Бенигна неоплазма на неозначена локализација

НЕОПЛАЗМИ НА НЕСИГУРНА ИЛИ ОД НЕПОЗНАТА ПРИРОДА (D37–D48)

Забелешка: Категориите **D37–D48** ја класифицираат локализацијата на неоплазмите со несигурна или непозната природа, односно кога има сомнение дали неоплазмата е малигна или бенигна. Ваквите неоплазми се означуваат со код за природа /1 во класификацијата за морфологија на неоплазмите.

D37 Неоплазми од несигурна или од непозната природа на усната празнина и на дигестивните органи

- D37.0 Усна, усна празнина и фаринкс
Ариепиглотичен набор:
  - хипофарингеална страна
  - гранична зона
  - ИН
 Големи и мали плункови жлезди
Граница на вермилион на усна

Исклучува: ариепиглотичен набор, ларингеална страна (D38.0)
  - епиглотис:
    - ИН (D38.0)
    - супрахиоиден дел (D38.0)
  - кожа на усна (D48.5)
- D37.1 Желудник
- D37.2 Тенко црево
- D37.3 Апендикс

- D37.4 Колон
- D37.5 Ректум
ректозигмоиден спој
- D37.6 Црн дроб, жолчно кесе и жолчни канали
Vater-ова ампула
- D37.7 Други дигестивни органи
Анален:
• канал
• сфинктер
Анус ИН
Црево ИН
Езофагус
- Исклучува:* Анален:
• раб (D48.5)
• кожа (D48.5)
перианална кожа (D48.5)
- D37.9 Дигестивен орган, неозначено

D38 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на средното уво и на респираторните и интраторакални органи

- Исклучува:* срце (D48.7)
- D38.0 Ларинкс
Ариепиглотичен набор, ларингеална страна
Епиглотис (супрахиоиден дел)
- Исклучува:* Ариепиглотичен набор:
• хипофарингеална страна (D37.0)
• гранична зона (D37.0)
• ИН (D37.0)
- D38.1 Трахеа, бронх и бел дроб
- D38.2 Плевра
- D38.3 Медијастинум
- D38.4 Тимус
- D38.5 Други респираторни органи
Акцесорни синуси
'рскавица на нос
Средно уво
Носна празнина
- Исклучува:* уво (надворешно)(кожа) (D48.5)
нос:
• ИН (D48.7)
• кожа (D48.5)
- D38.6 Респираторен орган, неозначено

D39 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на женските генитални органи

- D39.0 Утерус

- D39.1 Овариум
- D39.2 Плацента
Разорувачки хориоаденом
Хидатидна мола:
• инвазивна
• малигна
- Исклучува:* хидатидна мола ИН (O01.9)
- D39.7 Други женски генитални органи
кожа на женски генитални органи
- D39.9 Женски генитални органи, неозначено

D40 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на машките генитални органи

- D40.0 Простата
- D40.1 Тестис
- D40.7 Други машки генитални органи
Кожа на машки генитални органи
- D40.9 Машки генитални органи, неозначено

D41 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на уринарните органи

- D41.0 Бубрег
- Исклучува:* Ренална карлица (D41.1)
- D41.1 Ренална карлица
- D41.2 Уретер
- D41.3 Уретра
- D41.4 Мочен меур
- D41.7 Други уринарни органи
- D41.9 Уринарен орган, неозначено

D42 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на менингите

- D42.0 Церебрални менинги
- D42.1 Спинални менинги
- D42.9 Менинги, неозначено

D43 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на мозокот и централниот нервен систем

- Исклучува:* периферни нерви и автономен нервен систем (D48.2)
- D43.0 Мозок, супратенторијална
Церебрална комора
Церебрум
Фронтален }

Окципитален } лобус
Париетален }
Темпорален }

Исклучува: четврта комора (D43.1)

- D43.1 Мозок, инфратенторијална
Мозочно стебло
Церебелум
Четврта комора
- D43.2 Мозок, неозначено
- D43.3 Кранијални нерви
- D43.4 'Рбетен мозок
- D43.7 Други делови на централниот нервен систем
- D43.9 Централен нервен систем, неозначено
Нервен систем (централен) ИН

D44 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на ендокрините жлезди

Исклучува: ендокрин панкреас (D37.7)

јајник (D39.1)

тестис (D40.1)

тимус (D38.4)

- D44.0 Тиреоидна жлезда
- D44.1 Надбубрежна жлезда
- D44.2 Паратиреоидна жлезда
- D44.3 Хипофиза
- D44.4 Краниофарингеален канал
- D44.5 Пинеална жлезда
- D44.6 Каротидно тело
- D44.7 Аортално тело и други параганглиони
- D44.8 Зафатеност на повеќе жлезди
Многукратни ендокрини аденоматози
- D44.9 Ендокрина жлезда, неозначено

D45 Полициитаемија вера

Вклучува: Морфолошка шифра M9950 со шифра за природа /3

Забелешка: Полициитаемија вера е прекласифицирана во третото издание на МКБ-О со шифра за малигна морфологија. Шифрата D45 ќе продолжи да се употребува (иако е лоцирана во главата за Неоплазми со несигурна или од непозната природа) со соодветната морфолошка шифра како што е во индексот.

Состојбите класифицирани во C94.1 Хронична еритремија исто така имаат морфолошка шифра M9950/3 за Полициитаемија вера, а сепак и понатаму се класифицираат со таа шифра.

D46 Миелодиспластични синдроми

Вклучува: Морфолошка шифра **M998** со шифра за природа /3

Забелешка: Миелодиспластичните синдроми се прекласифицирани во третото издание на МКБ-О со шифра за малигна природа /3. Шифрите во рамките на **D46** ќе продолжат да се употребуваат (иако се лоцирани во главата за Неоплазми со несигурна или од непозната природа) со соодветната морфолошка шифра како што е во индексот.

- D46.0 Рефракторна анемија без сидеробласти, така утврдена
- D46.1 Рефракторна анемија без сидеробласти
- D46.2 Рефракторна анемија со многу бласти
- D46.3 Рефракторна анемија со многу бласти со трансформација
- D46.4 Рефракторна анемија, неозначено
- D46.7 Други миелодиспластични синдроми
- D46.9 Миелодиспластичен синдром, неозначено
Миелодисплазија ИН
Прелеукемија (синдром) ИН

D47 Други неоплазми со несигурна или од непозната природа на лимфно, хематопоетичко и сродно ткиво

Вклучува: Морфолошки шифри **M974**, **M976** и **M997** со шифра за природа /1 и **M996** со шифра за природа /3

Забелешка: Хронични миелопродиферативни заболувања се прекласифицирани во третото издание на МКБ-О со шифра за малигна природа /3 Шифрите во рамките на категоријата **D47** ќе продолжат да се употребуваат (иако се лоцирани во главата за Неоплазми со несигурна или од непозната природа) со соодветната морфолошка шифра како што е во индексот.

- D47.0 Хистиоцитни и тумори од маст клетки со несигурна или непозната природа
Тумор од маст клетки ИН
Мастоцитом ИН
Исклучува: мастоцитоза (кожна) (**Q82.2**)
- D47.1 Хронична миелопродиферативна болест
Миелофиброза (со миелоидна метаплазија)
Миелосклероза (мегакариоцитна) со миелоидна метаплазија
- D47.2 Моноклонална гамопатија
- D47.3 Есенцијална (хеморагична) тромбоцитемија
Идиопатска хеморагична тромбоцитемија
- D47.7 Други означени неоплазми со несигурна или од непозната природа на лимфно, хематопоетичко и сродно ткиво
- D47.9 Неоплазма со несигурна или од непозната природа на лимфно, хематопоетичко и сродно ткиво
Лимфопродиферативна болест ИН
Миелопродиферативна болест, неозначено

D48 Неоплазми со несигурна или од непозната природа на други и неозначени локализации

Исклучува: неврофиброматоза (немалигна) (**Q85.0**)

- D48.0 Коска и зглобна 'рскавица

Исклучува: 'рскавица на:

- уво (D48.1)
- ларинкс (D38.0)
- нос (D38.5)
- сврзно ткиво на очен капак (D48.1)
- синовија (D48.1)

D48.1 Сврзно и друго меко ткиво

Сврзно ткиво на:

- уво
- очен капак

Исклучува: 'рскивица (на):

- зглобна (D48.0)
- ларинкс (D38.0)
- нос (D38.5)
- сврзно ткиво на дојка (D48.6)

D48.2 Периферни нерви и автономен нервен систем

Исклучува: Периферни нерви на орбита (D48.7)

D48.3 Ретроперитонеум

D48.4 Перитонеум

D48.5 Кожа

Анален:

- раб
- кожа

Перианална кожа

Кожа на дојка

Исклучува: анус ИН (D37.7)

кожа на генитални органи (D39.7, D40.7)

Граница на вермилион на усна (D37.0)

D48.6 Дојка

Сврзно ткиво на дојка

Цистосарком филодес

Исклучува: кожа на дојка (D48.5)

D48.7 Други означени локализации

Око

Срце

Периферни нерви на орбита

Исклучува: Сврзно ткиво (D48.1)

кожа на очен капак (D48.5)

D48.9 Неоплазми со несигурна или од непозната природа, неозначено

'Раст' ИН

Неоплазма ИН

Нов раст ИН

Тумор ИН⁴

⁴ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 год., Неоплазми.

ГЛАВА 3

БОЛЕСТИ НА КРВТА И КРВОТВОРНИТЕ ОРГАНИ И ОДРЕДЕНИ ЗАБОЛУВАЊА КАЈ ИМУНОЛОШКИОТ МЕХАНИЗАМ (D50–D89)

Ова глава ги содржи следните групи:

- D50–D53 Нутритивни анемии
- D55–D59 Хемолитични анемии
- D60–D64 Апластична и други анемии
- D65–D69 Коагулациони дефекти, пурпура и други хеморагични состојби
- D70–D77 Други заболувања на крвта и крвотворните органи
- D80–D89 Одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам

Категориите обележани со ѕвездичка во ова глава се дадени како што следува:

- D63* Анемија кај хронични болести класифицирана на друго место
- D77* Други заболувања на крвта и крвотворните органи кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: автоимуна болест (системска) ИН (M35.9)

- Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)
- компликации при бременост, раѓање и пуерпериум (O00–O99)
- Конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
- ендокрини, нутритивни и метаболички болести (E00–E89)
- болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (B20–B24)
- повреди, труење и одредени други последици од надворешни причини (S00–T98)
- неоплазми (C00–D48)
- Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

НУТРИТИВНИ АНЕМИИ (D50–D53)

D50 Анемија со дефицит на железо

Вклучува: анемија:

- асидеротична
- хипохромна

D50.0 Анемија поради дефицит на железо, секундарна поради губење на крв (хронична)
Постхеморагична анемија (хронична)

Исклучува: акутна постхеморагична анемија (D62)
конгенитална анемија поради фетална загуба на крв (P61.3)

D50.1 Сидеропенична дисфагија
Kelly-Paterson-ов синдром
Plummer-Vinson-ов синдром

D50.8 Други анемии со дефицит на железо

D50.9 Анемија поради дефицит на железо, неозначено

D51 Анемија со дефицит на витамин B₁₂

Исклучува: Анемија со дефицит на витамин B₁₂ (E53.8)

- D51.0 Анемија со дефицит на витамин B₁₂ предизвикан од дефицит на внатрешен фактор
 Анемија:
 • Addison
 • Biermer
 • пернициозна (конгенитална)
 Конгенитален дефицит на внатрешен фактор
- D51.1 Анемија поради дефицит на витамин B₁₂ поради селективна малсорпција на витамин B₁₂ со протеинурија
 Imerslund(-Gräsbeck)-ов синдром
 Магалобластна херидитарна анемија
- D51.2 Дефицит на транскобаламин II
- D51.3 Други анемии поради дефицит на витамин B₁₂ во исхраната
 Vegan-ова анемија
- D51.8 Други анемии поради дефицит на витамин B₁₂
- D51.9 Анемија поради дефицит на витамин B₁₂, неозначено

D52 Анемија поради дефицит на фолат

- D52.0 Анемија поради дефицит на фолат во исхраната
 Нутритивна мегалобластна анемија
- D52.1 Анемија поради дефицит на фолат предизвикан од лекови
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)
- D52.8 Други анемии поради дефицит на фолат
- D52.9 Анемија поради дефицит на фолат, неозначено
 Анемија поради дефицит на фолна киселина ИН

D53 Други нутритивни анемии

Вклучува: мегалобластна анемија која не реагира на лекување со витамин B₁₂ или фолат

- D53.0 Анемија поради протеински дефицит
 Анемија поради дефицит на аминокиселина
 Ортоацидурична анемија
Исклучува: Lesch-Nyhan-ов синдром (E79.1)
- D53.1 Други мегалобластни анемии, неklasificirani на друго место
 Мегалобластна анемија ИН
Исклучува: Di Guglielmo-ова болест (C94.0-)
- D53.2 Скорбутна анемија
Исклучува: скорбут (E54)
- D53.8 Други означени нутритивни анемии
 Анемија која се јавува при дефицит на:
 • бакар
 • молибден
 • цинк
Исклучува: нутритивни дефицити без споменување на анемија, како што се:
 • недостаток на бакар (E61.0)

- недостаток на молибден (E61.5)
- дефицит на цинк (E60)

D53.9 Нутритивна анемија, неозначено
Обична хронична анемија

Исклучува: анемија ИН (D64.9)

ХЕМОЛИТИЧНИ АНЕМИИ (D55–D59)

D55 Анемија поради ензимски заболувања

Исклучува: анемија поради ензимски дефицит предизвикан со лек (D59.2)

D55.0 Анемија поради дефицит на гликоза-6-фосфат дефидрогеназа [G6PD]

Фавизам

Анемија поради дефицит на G6PD

D55.1 Анемија поради други заболувања на метаболизмот на глутатион

Анемија (поради):

- дефицит на ензим, освен G6PD, поради хексоза монофосфат [HMP] помошен пат
- несфероцитна хемолитична (хередитарна), тип I

D55.2 Анемија поради заболувања на гликолитичните ензими

Анемија (поради):

- несфероцитна хемолитична (хередитарна), тип II
- дефицит на хексокиназа
- дефицит на пируватна киназа [PK]
- дефицит на триозо-фосфат изомераза

D55.3 Анемија предизвикана од заболувања на нуклеотидниот метаболизам

D55.8 Други анемии поради ензимски заболувања

D55.9 Анемија поради ензимско заболување, неозначено

D56 Таласемија

D56.0 Алфа таласемија

Исклучува: хидропс феталис поради хемолитична болест (P56.-)

D56.1 Бета таласемија

Cooley-ева анемија

Тешка бета таласемија

Таласемија:

- интермедија
- мајор

D56.2 Делтабета таласемија

D56.3 Носител на таласемија

D56.4 Хередитарно присуство на фетален хемоглобин [HbF]

D56.8 Други таласемии

D56.9 Таласемија, неозначено

Медитеранска анемија (со друга хемоглобинопатија)

Таласемија (минор)(мешана)(со друга хемоглобинопатија)

D57 Српесто-клеточни заболувања

Исклучува: други хемоглобинопатии (D58.-)

- D57.0 Српесто-клеточна анемија со кризи
Hb-SS болест со кризи
- D57.1 Српесто-клеточна анемија без кризи
Српесто-клеточна:
• анемија }
• болест } ИН
• заболување }
- D57.2 Двојно српести хетерозиготни заболувања
болест:
• Hb-SC
• Hb-SD
• Hb-SE
• Српесто-клеточна бета таласемија
- D57.3 Српесто-клеточен носител
Носител на Hb-S
Хетерозиготен хемоглобин S
- D57.8 Други српесто-клеточни заболувања

D58 Други хередитарни хемолитични анемии

- D58.0 Хередитарна сфероцитоза
Алурична (фамилијална) жолтица
Конгенитален (сфероцитен) хемолитичен иктерус
Minkowski-Chauffard-ов синдром
- D58.1 Хередитарна елиптоцитоза
Елиптоцитоза (конгенитална)
Овалоцитоза (конгенитална)(хередитарна)
- D58.2 Други хемоглобинопатии
Абнормален хемоглобин ИН
Конгенитална анемија со Heinz-ово тело
Болест:
• Hb-C
• Hb-D
• Hb-E
Хемоглобинопатија ИН
Хемолитична болест со нестабилен хемоглобин
- Исклучува:* фамилијарна полицитемија (D75.0)
Hb-M болест (D74.0)
Хередитарно присуство на фетален хемоглобин [HPFH] (D56.4)
полицитемија поради голема надморска височина (D75.1)
метхемоглобинемија (D74.-)
- D58.8 Други означени хередитарни хемолитични анемии
Стоматоцитоза
- D58.9 Хередитарна хемолитична анемија, неозначено

D59 Стекната хемолитична анемија

- D59.0 Автоимуна хемолитична анемија предизвикана со лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

- D59.1 Други автоимуни хемолитични анемии
Автоимуна хемолитична болест (ладен тип)(топол тип)
Хронична болест на ладен хемаглутинин
Ладен аглутинин:
• болест
• хемоглобинурија
Хемолитична анемија:
• ладен тип (секундарна)(симптоматска)
• топол тип (секундарна)(симптоматска)

Исклучува: Evans-ов синдром (D69.3)
хемолитска болест на фетус и новороденче (P55.-)
пароксизмална хемоглобинурија на студ (D59.6)

- D59.2 Неавтоимуна хемолитична анемија предизвикана со лек
анемија поради ензимски дефицит предизвикан со лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

- D59.3 Хемолитично-уремичен синдром

- D59.4 Други неавтоимуни хемолитични анемии
Хемолитична анемија:
• механичка
• микроангиопатска
• токсична

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

- D59.5 Пароксизмална ноќна хемоглобинурија [Marchiafava-Micheli]

Исклучува: хемоглобинурија ИН (R82.3)

- D59.6 Хемоглобинурија поради хемолиза од други надворешни причини
Хемоглобинурија:
• поради напор
• марш
• пароксизмален студ

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

Исклучува: хемоглобинурија ИН (R82.3)

- D59.8 Други стекнати хемолитични анемии

- D59.9 Стекната хемолитичка анемија, неозначено
Идиопатска хемолитична анемија, хронична

АПЛАСТИЧНА И ДРУГИ АНЕМИИ (D60–D64)

D60 Стекната чиста еритроцитна аплазија [еритробластопенија]

Вклучува: еритроцитна аплазија (стекната)(адултна)(со тимом)

- D60.0 Хронична стекната чиста еритроцитна аплазија
D60.1 Транзиторна стекната чиста еритроцитна аплазија
D60.8 Други стекнати чисти еритроцитни аплазии
D60.9 Стекната чиста еритроцитна аплазија, неозначено

D61 Други апластични анемии

Исклучува: агранулоцитоза (D70)

D61.0 Конституционална апластична анемија

Аплазија, (чиста) еритроцитна (на):

- конгенитална
  - доенечка
  - примарна
- Blackfan-Diamond-ов синдром
Фамилијарна хипопластична анемија
Fanconi-ева анемија
Панцитопенија со малформации

D61.1 Апластична анемија предизвикана со лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

D61.2 Апластична анемија предизвикана од други нагворешни агенси

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

D61.3 Идиопатска апластична анемија

D61.8 Други означени апластични анемии

D61.9 Апластична анемија, неозначено

▽ 0304

Хипопластична анемија ИН
Медуларна хипоплазија
Панмиелофтиза

D62 Акутна постхеморагична анемија

Исклучува: конгенитална анемија поради фетална загуба на крв (P61.3)

D63* Анемија кај хронични болести класифицирана на друго место

D63.0 Анемија кај неопластична болест

Состојби во глава 2 (C00–D48+)

D63.8* Анемија кај други хронични болести класифицирана на друго место

D64 Други анемии

Исклучува: рефракторна анемија:

- ИН (D46.4)
- со многу бласти:
- ИН (D46.2)
- ао трансформации (D46.3)
- со сидеробласти (D46.1)
- без сидеробласти (D46.0)

D64.0 Херeditарна сидеробластна анемија

Хипохромна сидеробластна анемија врзана за полот

D64.1 Секундарна сидеробластна анемија поради болест

Се употребува дополнителна шифра за одредување на болеста.

- D64.2 Секундарна сидеробластна анемија предизвикана од лекови и отрови
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)
- D64.3 Други сидеробластни анемии
Сидеробластна анемија:
• ИН
• кој реагира на пиридоксин НКДМ
- D64.4 Конгенитална дисеритропетична анемија
Дисхематопоетична анемија (конгенитална)
Исклучува: Blackfan-Diamond-ов синдром (D61.0)
Di Guglielmo-ова болест (C94.0-)
- D64.8 Други специфични леукемии
Псевдолеукемија кај доенче
Леукоеритробластна анемија
- D64.9 Анемија, неозначено

КОАГУЛАЦИОНИ ДЕФЕКТИ, ПУРПУРА И ДРУГИ ХЕМОРАГИЧНИ СОСТОЈБИ (D65–D69)

D65 Дисеминирана интраваскуларна коагулација [синдром на дефибринација]

Афибриногенемија, стекната
конзумациона коагулопатија
Дифузна или дисеминирана интраваскуларна коагулација [DIC]
Фибринолитично крварење, стекнато
Пурпура:
• фибринолитична
• фулминанс

Исклучува: онаа (што ги комплицира):

- абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.1)
- кај новороденче (P60)
- бременост, раѓање и пуерпериум (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

D66 Херeditарен дефицит на факторот VIII

Дефицит на факторот VIII (со функционален дефект)
Хемофилија:
• А
• класична
• ИН

Исклучува: дефицит на фактор VIII со васкуларен дефект (D68.0)

D67 Херeditарен дефицит фактор IX

Christmas-ова болест
Дефицит:
• фактор IX (со функционален дефект)
• плазма тромбoplastинска компонента [PTC]
Хемофилија В

D68 Други коагулациони дефекти

Исклучува: оние што ги комплицираат:

- абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.1)
- бременост, раѓање и пуерпериум (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

- D68.0 Von Willebrand-ова болест
 Ангиохемофилија
 Дефицит на фактор VIII со васкуларен дефект
 Васкуларна хемофилија
- Исклучува:** капиларна фрагилност (херeditарна) (D69.8)
 дефицит на фактор VIII
 • ИН (D66)
 • со функционален дефект (D66)
- D68.1 Херeditарен дефицит на фактор IX
 Хемофилија C
 Дефицит на плазма тромбoplastински претходник [PTA]
- D68.2 Херeditарен дефицит на други фактори за коагулација
 Конгенитална афибриногемиија
 Дефицит:
 • AC глобулин
 • проакцелерин
 Дефицит на фактор:
 • I [фибриноген]
 • II [протромбин]
 • V [лабилен]
 • VII [стабилен]
 • X [Stuart-Prower]
 • XII [Hageman]
 • XIII [фибрин-стабилизирачки]
 Дисфибриногемиија (конгенитална)
 Хипопротромбинемиија
 Owren-ова болест
- D68.3 Хеморагично заболување поради циркулирачки антикоагуланси
 ▽ 0303
- Хеморагија за време на долготрајна употреба на антикоагуланси
 Хиперхепаринемиија
 Зголемување на:
 • анти-IXa
 • анти-VIIIa
 • анти-Xa
 • анти-XIa
 • антиромбин
- Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на било кој применет антикоагуланс (глава 20)*
- Исклучува:** долготрајна употреба на антикоагуланси без хеморагија (Z92.1)
- D68.4 Стекнат дефицит на коагулационен фактор
 Дефицит на коагулационен фактор поради:
 • црнодробна болест
 • дефицит на витамин K
- Исклучува:** дефицит на витамин K кај новороденче (P53)
- D68.8 Други означени коагулациони дефекти
 Фактор V Leiden [APC отпор]
 присуство на инхибитор кај системски еритематозен лупус [SLE]
- D68.9 Коагулационен дефект, неозначено

D69 Пурпура и други хеморагични состојби

Исклучува: бенигна хипергамаглобулинемична пурпура (D89.0)

криоглобулинемична пурпура (D89.1)
Есенцијална (хеморагична) тромбоцитемија (D47.3)
пурпура фулминанс (D65)
тромботична тромбоцитопенична пурпура (M31.1)

- D69.0 Алергиска пурпура
Пурпура:
• анафилактична
• Непоч(-Schönlein)
• нетромбоцитопенична:
• хеморагична
• идиопатска
• васкуларна
Васкулит, алергичен
- D69.1 Квалитативни дефекти на тромбоцитите
Bernard-Soulier-ов синдром [гигантски тромбоцити]
Glanzmann-ова болест
Синдром на сиви тромбоцити
Тромбоастенија (хеморагична)(херидитарна)
Тромбоцитопатија
Исклучува: von Willebrand-ова болест (D68.0)
- D69.2 Друга нетромбоцитопенична пурпура
Пурпура:
• ИН
• сенилна
• симплекс
- D69.3 Идиопатска тромбоцитопенична пурпура
Evans-ов синдром
- D69.4 Друга примарна тромбоцитопенија
Исклучува: тромбоцитопенија со отсутен радиус (Q87.26)
транзиторна неонатална тромбоцитопенија (P61.0)
Wiskott-Aldrich-ов синдром (D82.0)
- D69.5 Секундарна тромбоцитопенија
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на причините (глава 20)
- D69.6 Тромбоцитопенија, неозначено
- D69.8 Други означени хеморагични состојби
Капиларна фрагилност (херидитарна)
Васкуларна псеудохемофилија
- D69.9 Хеморагична состојба, неозначено

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА КРВТА И КРВОТВОРНИТЕ ОРГАНИ (D70–D77)

D70	Агранулоцитоза
------------	-----------------------

∇ 0109

Агранулоцитна ангина
Генетска агранулоцитоза кај доенче
Kostmann-ова болест
Неутропенија:
• конгенитална
• циклична
• предизвикана со лек

- ИН
  - периодична
  - спленична (примарна)
  - токсична
- Неутропенична спленомегагија

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (глава 20)

Исклучува: транзиторна неонатална неутропенија (P61.5)

D71 Функционално заболување на полиморфонуклеарните неутрофили

Дефект на клеточниот мембрански рецепторен комплекс [CR3]
Хронична (детска) грануломатозна болест
Конгенитална дисфагоцитоза
Прогресивна септична грануломатоза

D72 Други заболувања на леукоцити

Исклучува: базофилија (D75.8)
заболувања на имунитет (D80–D89)
неутропенија (D70)
Прелеукемија (синдром) (D46.9)

- D72.0 Генетски аномалии на леукоцити
Аномалија (гранулација)(гранулоцит) или синдром:
- Alder
  - May-Hegglin
  - Pelger-Huët
- Херeditарна:
- леукоцитна
    - хиперсегментација
    - хипосегментација
  - леукомеланопатија

Исклучува: Chediak(-Steinbrinck)-Higashi-ов синдром (E70.3)

- D72.1 Еозинофилија
Еозинофилија
- алергиска
  - херeditарна

- D72.8 Други означени заболувања на леукоцити
Леукемоидна реакција:
- лимфоцитна
  - моноцитна
  - миелоцитна
- Леукоцитоза
Лимфоцитоза (симптоматска)
Лимфолинеја
Моноцитоза (симптоматска)
Плазмацитоза

- D72.9 Заболување на леукоцити, неозначено

D73 Болести на слезината

- D73.0 Хипоспленизам
Аспленија, постхируршка
Атрофија на слезина

Исклучува: аспленија (конгенитална) (Q89.0)

D73.1 Хиперспленизам

Исклучува: спленомегагија:

- конгенитална (Q89.0)
- ИН (R16.1)

D73.2 Хронична конгестивна спленомегагија

D73.3 Апсцес на слезина

D73.4 Циста на слезина

D73.5 Инфаркт на слезина
Спленична руптура, нетрауматска
Торзија на слезина

Исклучува: трауматска руптура на слезина (S36.04)

D73.8 Други болести на слезина
Фиброза на слезина ИН
Периспленит
Спленит ИН

D73.9 болест на слезина, неозначено

D74 Метхемоглобинемија

D74.0 Конгенитална метхемоглобинемија
Конгенитален дефицит на NADH-метхемоглобин редуктаза
Хемоглобин-М [Hb-M] болест
Метхемоглобинемија, херeditарна

D74.8 Друга метхемоглобинемија
Стекната метхемоглобинемија (со сулфхемоглобинемија)
Токсична метхемоглобинемија

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на причините (глава 20)

D74.9 Метхемоглобинемија, неозначено

D75 Други заболувања на крвта и крвотворните органи

Исклучува: зголемени лимфни јазли (R59.-)
хипергамаглобулинемија ИН (D89.2)
лимфаденит:
• акутен (L04.-)
• хроничен (I88.1)
• мезентеричен (акутен)(хроничен) (I88.0)
• ИН (I88.9)

D75.0 Фамилијарна еритроцитоза
Полицитемија:
• бенигна
• фамилијарна

Исклучува: херeditарна овалоцитоза (D58.1)

D75.1 Секундарна полицитемија
Еритроцитоза ИН
Полицитемија:
• стекната

- поради:
  - еритропоетин
  - намалување на волументо на плазмата
  - голема надморска височина
  - стрес
- емоционална
- хипоксемична
- нефрогена
- релативна

Исклучува: Полицитемија:

- неонатум (P61.1)
- вера (D45)

D75.2 Есенцијална тромбоцитоза

Исклучува: Есенцијална (хеморагична) тромбоцитемија (D47.3)

D75.8 Други означени заболувања на крвта и крвотворните органи
Базофилија

D75.9 Болест на крвта и крвотворните органи, неозначено

D76 Одредени болести кои го зафаќаат лимфоретикуларното ткиво и ретикулохистиоцитниот систем

Исклучува: Letterer-Siwe-ова болест (C96.0)

Малигна хистоцитоза (C96.1)
ретикулоендобластелиоза или ретикулоза:

- хистоцитна медуларна (C96.1)
- леукемична (C91.4-)
- липомеланотична (I89.8)
- малигна (C85.7)
- нелипидна (C96.0)

D76.0 Хистоцитоза на Langerhans-ови клетки, неклассифицирана на друго место

▽ 0233

Еозинофилен гранулом
Hand-Schüller-Christian-ова болест
Хистиоцитоза X (хронична)

Вклучува: Морфолошка шифра M975 со шифра за природа /1

Забелешка: Хистиоцитозата на Langerhans-овите клетки според Третото издание на МКБ-О се класифицира како неоплазма од несигурна или непозната природа со морфолошка шифра M975 и шифра за природа /1. Шифрата D76.0 и понатаму ќе се употребува (иако е сместена во главата Болести на крвта и крвотворните органи и одредени болести кои го зафаќаат имуниот механизам).

D76.1 Хемофагоцитна лимфохистиоцитоза
Фамилијарна хемофагоцитна ретикулоза
Хистиоцитоза на мономуклеарни фагоцити, освен Langerhans-ови клетки ИН

D76.2 Хемофагоцитен синдром, придружен со инфекција

Се употребува дополнителна шифра за одредување на инфективниот агенс или болеста.

D76.3 Други хистоцитни синдроми
Ретикулохистиоцитом (гигантски клетки)
Синусна хистиоцитоза со масивна лимфаденопатија
Ксантогранулом

D77* Други заболувања на крвта и крвотворните органи кај болести класифицирани на друго место

Фиброза на слезина кај шистосомијаза [билхарзијаза] (B65.-†)

ОДРЕДЕНИ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ГО ЗАФАЌААТ ИМУНИОТ МЕХАНИЗАМ (D80–D89)

Вклучува: дефекти на системот на комплемент
имунодефициентни заболувања, освен болеста од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV]
Саркоидоза

Исклучува: автоимунa болест (системска) ИН (M35.9)
Функционално заболување на полиморфонуклеарните неутрофили (D71)
болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (B20–B24)

D80 Имунодефицит со дефекти главно на антителата

- D80.0 Херeditарна хипогамаглобулинемија
Автосомна рецесивна агамаглобулинемија (швајцарски тип)
X-врсана агамаглобулинемија [Bruton] (со дефицит на хормон на раст)
- D80.1 Нефамилијарна хипогамаглобулинемија
Агамаглобулинемија со имуноглобулин носечки B-лимфоцити
Често варијабилна агамаглобулинемија [CVAgamma]
Хипогамаглобулинемија ИН
- D80.2 Селективен дефицит на имуноглобулин A [IgA]
- D80.3 Селективен дефицит на имуноглобулин G [IgG] супкласи
- D80.4 Селективен дефицит на имуноглобулин M [IgM]
- D80.5 Имунодефицит со покачен имуноглобулин M [IgM]
- D80.6 Дефицит на антитела со речиси нормални имуноглобулини или со хиперимуноглобулинемија
- D80.7 Транзиторна хипогамаглобулинемија кај доенче
- D80.8 Други имунодефицити главно со дефекти на антителата
Дефицит на капа лесна верига
- D80.9 Имунодефицити главно со дефекти на антителата, неозначено

D81 Комбинирани имунодефицити

Исклучува: автосомна рецесивна агамаглобулинемија (швајцарски тип) (D80.0)

- D81.0 Тежок комбиниран имунодефицит [SCID] со ретикуларна дисгенеза
- D81.1 Тежок комбиниран имунодефицит [SCID] со низок број на T- и B-клетки
- D81.2 Тежок комбиниран имунодефицит [SCID] со низок или нормален број на B-клетки
- D81.3 Дефицит на аденозин деаминаза [ADA]
- D81.4 Nezelof-ов синдром
- D81.5 Дефицит на пурин нуклеозид профилаза [PNP]
- D81.6 Дефицит на главниот хистокомпатибилен комплекс класа I
Синдром на оголени лимфоцити
- D81.7 Дефицит на главниот хистокомпатибилен комплекс класа II

- D81.8 Други комбинирани имунодефицити
Дефицит на биотин-зависна карбоксилаза
- D81.9 Комбиниран имунодефицит, неозначено
Тешко комбинирано имунодефицитно заболување [SCID] ИН

D82 Имунодефицит придружен со други тешки дефекти

Исклучува: атаксија телеангиектазија [Louis-Bar] (G11.3)

- D82.0 Wiskott-Aldrich-ов синдром
Имунодефицит со тромбоцитопенија и егзем
- D82.1 Di George-ов синдром
Синдром на фарингеална вреќа
Тимусна:
• алимфоплазија
• аплазија или хипоплазија со имунодефицит
- D82.2 Имунодефицит со кратконог раст
- D82.3 Имунодефицит по херeditарно нарушен одговор кон Epstein-Barr вирусот
X-врсана лимфопролиферативна болест
- D82.4 Синдром на хиперимуноглобулин E [IgE]
- D82.8 Имунодефицит придружен со други означени тешки дефекти
- D82.9 Имунодефицит придружен со други тешки дефекти, неозначено

D83 Често варијабилен имунодефицит

- D83.0 Често варијабилен имунодефицит со абнормалности главно во бројот и функцијата на В-клетките
- D83.1 Често варијабилен имунодефицит со заболувања главно на имунорегулаторните Т-клетки
- D83.2 Често варијабилен имунодефицит со автоантитела кон В- или Т-клетките
- D83.8 Други често варијабилни имунодефицити
- D83.9 Често варијабилен имунодефицит, неозначено

D84 Други имунодефицити

- D84.0 Дефект на функционалниот лимфоцитен антиген-1 [LFA-1]
- D84.1 Дефекти на системот на комплемент
Дефицит на инхибиторот C1 на естеразата [C1-INH]
- D84.8 Други означени имунодефицити
- D84.9 Имунодефицит, неозначено

D86 Саркоидоза

- D86.0 Саркоидоза на бел дроб
- D86.1 Саркоидоза на лимфни јазли
- D86.2 Саркоидоза на бел дроб со саркоидоза на лимфни јазли

- D86.3 Саркоидоза на кожа
- D86.8 Саркоидоза на други и комбинирани локализации
Иридоциклит кај саркоидоза† (H22.1*)
многукратни парализи на кранијалните нерви кај саркоидоза† (G53.2*)
Саркоидна:
• артропатија† (M14.8*)
• миокардит† (I41.8*)
• миозит† (M63.3-*)
Увеопаротидна треска [Heerfordt]
- D86.9 Саркоидоза, неозначено

D89 Други заболувања што го опфаќаат имуниот механизам, неklasифицирани на друго место

Исклучува: хипергамаглобулинемија ИН (R77.1)
Моноклонална гамопатија (D47.2)
пропаѓање и отфрлање на трансплантот (T86.-)

- D89.0 Поликлонална хипергамаглобулинемија
бенигна хипергамаглобулинемична пурпура
Поликлонална гамопатија ИН
- D89.1 Криоглобулинемија
Криоглобулинемија:
• есенцијална
• идиопатска
• мешана
• примарна
• секундарна
Криоглобулинемија:
• пурпура
• васкулит
- D89.2 Хипергамаглобулинемија, неозначено
- D89.8 Други означени заболувања што го опфаќаат имуниот механизам, неklasифицирани на друго место
Имунокомпромизиран статус:
• стекнат ИН
• друг сроден
- Исклучува:* болест од вирусот на хумана имунодефициенца [HIV] (B20-B24)
- D89.9 Заболување што го зафаќа имуниот механизам, неозначено
Имуна болест ИН⁵

⁵ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 год. Крв, формирање на крв и имунизација.

ГЛАВА 4

ЕНДОКРИНИ, НУТРИТИВНИ И МЕТАБОЛИЧКИ БОЛЕСТИ (E00–E89)

Ова глава ги содржи следните групи:

- E00–E07 Заболувања на тиреоидната жлезда
- E09–E14 Нарушена регулација на гликоза и дијабетес мелитус
- E15–E16 Други заболувања на регулацијата на гликоза и внатрешна секреција на панкреасот
- E20–E35 Заболувања на другите ендокрини жлезди
- E40–E46 Малнутриција
- E50–E64 Други нутритивни дефицити
- E65–E68 Гојазност и друга хипералиментација
- E70–E89 Метаболитични заболувања

Категориите обележани со ѕвездичка во ова глава се дадени како што следува:

- E35* Заболувања на ендокрините жлезди кај болести класифицирани на друго место

Забелешка: Сите неоплазми, без разлика дали се функционално активни или не, се класифицираат во **глава 2**. Соодветните шифри од ова глава (на пр. E05.8, E07.0, E16–E31, E34.-) можат да се употребуваат по потреба како дополнителни шифри за означување или на функционалната активност на неоплазмите и на ектопичното ендокрино ткиво или хиперфункција и хипофункција на ендокрините жлезди поврзани со неоплазмите и другите состојби класифицирани на друго место.

Исклучува: компликации при бременост, раѓање и пуерпериум (O00–O99)

Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)
транзиторни ендокрини и метаболички заболувања специфични за фетусот и новороденчето (P70–P74)

ЗАБОЛУВАЊА НА ТИРЕОИДНАТА ЖЛЕЗДА (E00–E07)

E00 Конгенитален синдром на дефицит на јод

Вклучува: ендемски состојби поврзани со дефицит на јод во животната средина било директно или како последица на јоден дефицит кај мајката. Некои од состојбите немаат тековен хипотиреоидизам, но се последица на неадекватна тиреоидна хормонална секреција кај фетусот во развој. Можат да бидат придружени со гоитрогени од околината.

Се употребува дополнителна шифра (F70–F79) за одредување на било кое придружно ментално растројство

Исклучува: Субклинички хипотиреоидизам од недостаток на јод (E02)

- E00.0 Синдром на конгенитален јоден дефицит, невролошки тип
ендемски кретенизам, невролошки тип
- E00.1 Синдром на конгенитален јоден дефицит, микседематозен тип
ендемски кретенизам:
  - хипотиреозен
  - микседематозен тип
- E00.2 Синдром на конгенитален јоден дефицит, мешан тип
ендемски кретенизам, мешан тип
- E00.9 Синдром на конгенитален јоден дефицит, неозначено
Хипотиреоидизам поради конгенитален јоден дефицит ИН
ендемски кретенизам ИН

E01 Тиреоидни заболувања и сродни состојби поврзани со дефицит на јод

Исклучува: синдром на конгенитален јоден дефицит (E00.-)
Супклинички хипотиреоидизам од јоден дефицит (E02)

- E01.0 Дифузна (ендемска) гушавост поради јоден дефицит
- E01.1 Мултинодуларна (ендемска) гушавост поради јоден дефицит
Нодуларна гушавост поради јоден дефицит
- E01.2 Гушавост (ендемска) поради јоден дефицит, неозначено
ендемски гушавост ИН
- E01.8 Други тиреоидни заболувања и сродни состојби поради јоден дефицит
Хипотиреоидизам поради стекнат јоден дефицит ИН

E02 Субклинички хипотиреоидизам од недостаток на јод

E03 Друг хипотиреоидизам

Исклучува: хипотиреоидизам поради јоден дефицит (E00–E02)
постоперативен хипотиреоидизам (E89.0)

- E03.0 Конгенитален хипотиреоидизам без гушавост
Конгенитална гушавост (нетоксична):
  - ИН
  - паренхиматозна

Исклучува: транзиторна конгенитална гушавост со нормална функција (P72.0)
- E03.1 Конгенитален хипотиреоидизам без гушавост
Тиреоидна аплазија (со микседем)
Конгенитална:
  - атрофија на тиреоидеја
  - хипотиреоидизам ИН
- E03.2 Хипотиреоидизам од медикаменти и други надворешни супстанции
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на причините (глава 20)
- E03.3 Постинфективен хипотиреоидизам
- E03.4 Атрофија на тиреоидеја (стекната)
Исклучува: конгенитална атрофија на тиреоидеја (E03.1)
- E03.5 Миксодематозна кома
- E03.8 Друг означен хипотиреоидизам
- E03.9 Хипотиреоидизам, неозначено
Микседем ИН

E04 Друга нетоксична гушавост

Исклучува: Конгенитална гушавост:

- дифузна }
• ИН } (E03.0)
• паренхиматозна }

гушавост поради јоден дефицит (E00–E02)

- E04.0 Нетоксична дифузна гушавост
Гушавост, нетоксична:
  - дифузна (колоидна)
  - едноставна
- E04.1 Нетоксичен единечен тиреоиден јазол
Колоиден јазол (цистичен)(тиреоиден)
Нетоксична унинодуларна гушавост
Тиреоиден (цистичен) јазол ИН
- E04.2 Нетоксична мултинодуларна гушавост
Цистична гушавост ИН
Мултинодуларна (цистична) гушавост ИН
- E04.8 Друга означена нетоксична гушавост
- E04.9 Нетоксична гушавост, неозначено
Гушавост ИН
Нодуларна гушавост (нетоксична) ИН

E05 Тиреотоксикоза [хипертиреозидизам]

Исклучува: хроничен тиреоидит со транзиторна тиротоксикоза (E06.2)
неонатална тиреотоксикоза (P72.1)

- E05.0 Тиреотоксикоза со дифузна гушавост
Егзофталмична или токсична гушавост ИН
Grave-ова болест
Токсична дифузна гушавост
- E05.1 Тиреотоксикоза со единечен токсичен тиреоиден јазол
Тиреотоксикоза со унинодуларна токсична гушавост
- E05.2 Тиреотоксикоза со мултинодуларна токсична гушавост
Токсична нодуларна гушавост ИН
- E05.3 Тиреотоксикоза од ектопично тиреоидно ткиво
- E05.4 Тиреотоксикозис фактиција
- E05.5 Тиреоидна криза или бура

Се употребува дополнителна шифра за означување на типот на тиротоксикоза (E05.0–E05.4, E05.8–E05.9)

- E05.8 Други тиреотоксикози
Хиперпродукција на тиреоидеја-стимулирачки хормон

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на причините (глава 20)

- E05.9 Тиротоксикоза, неозначено
Хипотиреоидизам ИН
Тиреотоксична срцева болест† (I43.8*)

E06 Тиреоидит

Исклучува: постпартусен тиреоидит (O90.5)

- E06.0 Акутен тиреоидит
Апсцес на тиреоидеја
Тиреоидит:

- пиоген
- супуративен

Се употребува дополнителна шифра (B95–B97) за одредување на инфективниот агенс.

E06.1 Субакутен тиреоидит

- Тиреоидит:
- de Quervain
  - гигантоцелуларен
  - грануломатозен
  - несупуративен

Исклучува: автоимун тиреоидит (E06.3)

E06.2 Хроничен тиреоидит со транзиторна тиротоксикоza

Исклучува: автоимун тиреоидит (E06.3)

E06.3 Автоимун тиреоидит

- Hashimoto тиреоидит
Хашитоксикоza (транзиторна)
Лимфаденоидна гушавост
Лимфоцитен тиреоидит
Струма лимфоматоза

E06.4 Тиреоидит предизвикан со лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (глава 20)

E06.5 Друг хроничен тиреоидит

- Тиреоидит:
- хроничен
    - фиброзен
    - ИН
  - лигнеозен
  - Riedel

E06.9 Тиреоидит, неозначено

E07 Други заболувања на тиреоидејата

E07.0 Хиперсекреција на калцитонин
С-клеточна хиперплазија на тиреоидеја
Хиперсекреција на тирокалцитонин

E07.1 Дисхормогенетска гушавост
Фамилијарна дисхормогенетска гушавост
Pendred-ов синдром

Исклучува: транзиторна конгенитална гушавост со нормална функција (P72.0)

E07.8 Други означени заболувања на тиреоидејата

- Абнормалност на тиреоид-врзувачкиот глобулин
Хеморагија } на тиреоидеја
инфаркт }
Сик-еутиреотичен синдром

E07.9 Заболување на тиреоидеја, неозначено

НАРУШЕНА РЕГУЛАТИЦИЈА НА ГЛИКОЗА И ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС (E09–E14)

▽ 0401

Забелешка: дијагностички критериуми:

критериуми на СЗО за нарушена толеранција на гликоза (нарушена забрзана гликемија):

Врз основа на правилно спроведено орално тестирање за толеранција на гликоза (брза венска плазмична гликоза 6.1–6.9 mmol/L
ИЛИ

ниво на брза венска плазмична гликоза 6.1–6.9 mmol/L и 2-часовна пост гликозна венска плазмична гликоза 7.8–11.0 mmol/L

критериуми на СЗО за дијабетес мелитус:

Врз основа на правилно спроведено орално тестирање за толеранција на гликоза (брза венска плазмична гликоза ≥ 7.0 mmol/L
или 2-часовна посто орална гликоза, венска плазмична гликоза ≥ 11.1 mmol/L)

ИЛИ

критериуми на Американското здружение за дијабет (ADA):

ниво на брза венска плазмична гликоза ≥ 7.0 mmol/L или класични симптоми на жед, полиурија и обична венска плазмична гликоза ≥ 11.1 mmol/L.

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот или хемикалијата, доколку е тој причинител (глава 20).

⊗E09 **Нарушена регулација на гликоза**

∇ 0401

Вклучува: абнормална гликоза (карбохидрати):

- Регулација
- толеранција
- дијабет, хемиски
- дијабет, латентен
- нарушена:
- брза гликемија (IFG)
- гликозна (карбохидрантна) толеранција (IGT)
- предијабет

Се употребува дополнителна шифра за било која основна состојба или сроден генетски синдром.

Исклучува: дијабетес мелитус (E10–E14)

зголемено ниво на гликоза во крвта (R73)

⊗E09.0 **Нарушена регулација на гликоза со периферна ангиопатија**

⊗E09.01 **Нарушена регулација на гликоза со периферна ангиопатија без гангрена**

⊗E09.02 **Нарушена регулација на гликоза со периферна ангиопатија со гангрена**

⊗E09.1 **Нарушена регулација на гликоза со карактеристики на инсулински отпор**

Нарушена регулација на гликоза со:

- акантозис нигриканс
- дислипидемија (израмнети брзи триглицериди и депресиран HDL-холестерол)
- хиперинсулинизам
- хипертензија
- зголемено наталожување на интра-абдоминални висцерални маснотии
- инсулински отпор ИН
- неалкохолничарска маснотија (промена) на црн дроб
- гојазност (која ги исполнува критериумите на СЗО или други релевантни критериуми)

⊗E09.8 **Нарушена регулација на гликоза со неозначени компликации**

⊗E09.9 **Нарушена регулација на гликоза без компликации**

E10 **Тип 1 дијабетес мелитус**

Вклучува: Дијабетес (мелитус):

- автоимун
- кревок

- идиопатски
- зависен од инсулин [IDDM]
- со јувенилен почеток
- склон кон кетоза

Исклучува: Дијабетес мелитус (предизвикан од)(во):

- неонатален (P70.2)
  - ИН (E14.-)
  - друг означен (E13.-)
  - бременост, раѓање и пуерпериум (O24.-)
  - Тип 2 (E11.-)
- Гликозурија:
- ИН (R81)
  - ренален (E74.8)
- Нарушена регулација на гликоза (E09.-)
 Постоперативна хипоинсулинемија (E89.1)

E10.1 Тип 1 дијабетес мелитус со ацидоза

- ⊗E10.11 Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза, без кома
Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза ИН
- ⊗E10.12 Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со кома
Тип 1 дијабетес мелитус со хипергликемична кома ИН
- ⊗E10.13 Тип 1 дијабетес мелитус со лактична ацидоза, без кома
Тип 1 дијабетес мелитус со лактична ацидоза ИН
- ⊗E10.14 Тип 1 дијабетес мелитус со лактична ацидоза, со кома
- ⊗E10.15 Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, без кома
Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза ИН
- ⊗E10.16 Тип 1 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, со кома

E10.2 Тип 1 дијабетес мелитус со ренална компликација

- ⊗E10.21 Тип 1 дијабетес мелитус со почетна дијабетска нефропатија
Тип 1 дијабетес мелитус со:
  - гломеруларно:
    - задебелување на основната-мембрана
    - мезангиално проширување
  - почетна нефропатија (рана)(реверзибилна)
  - микроалбуминурија:
    - постојана
    - перзистентна
- ⊗E10.22 Тип 1 дијабетес мелитус со оформена дијабетска нефропатија
Тип 1 дијабетес мелитус со:
  - гломерулосклероза:
    - дифузна
    - интракапиларна
    - нодуларна
  - Kimmelstiel-Wilson-ов (болест)(лезија)
  - макроалбуминурија
  - нефропатија (напредната)(ИН)(прогресивна)
  - проетинурија (фиксирана)(перзистентна)
- ⊗E10.23 Тип 1 дијабетес мелитус со напредната ренална болест

▽ 1430

Тип 1 дијабетес мелитус со хроничен ренален недостаток, хронично ренално харушување или ренална болест во краен стадиум [ESRD] кај состојби што се класифицираат во категоријата [E10.22](#)

⊗E10.29 Тип 1 дијабетес мелитус со друга означена ренална компликација

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- акутен ренален:
  - недостаток
  - нарушување
- медуларна (папиларна) некроза

E10.3 Тип 1 дијабетес мелитус со офталмични компликација

⊗E10.31 Тип 1 дијабетес мелитус со историска ретинопатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- ретинална:
  - хеморагија (dot-and-blot)(пламена)
  - тешки егзудати
  - микроанеуризма
  - венска дилатација
- ретинопатија ИН

Исклучува: Со било кои состојби наведени во категоријата [E10.32](#)

⊗E10.32 Тип 1 дијабетес мелитус со препролиферативна ретинопатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- интратретинални минебоаскуларни абнормалности [IRMA]
- ретинална:
  - памучно-волнени дамки
  - хеморагии (валкани)(кружни)(мали)
  - исхемија
- венозна:
  - зрнеста
  - одлепена
  - редупликација

⊗E10.33 Тип 1 дијабетес мелитус со пролиферативна ретинопатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- хеморагија:
  - преретинална
  - витрезна
- гормирање на нови садови (неоваскуларизација)
- ретинална тракција без одвојување

⊗E10.34 Тип 1 дијабетес мелитус со друга ретинопатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- макуларна:
  - едема (фокална)(генерализирана)(интратретинална)
  - свездена
- макулопатија (цирцинатна)(исхемична)
- ретинално задебелување

⊗E10.35 Тип 1 дијабетес мелитус со напредната офталмична болест

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- неоваскуларен глауком
- рубеоза на ирис [rubeosis iridis]
- тракциско одвојување на ретината

⊗E10.36 Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична катаракта

Исклучува: Тип 1 дијабетес мелитус со катаракта во ран почеток поврзана со возраста ([E10.39](#))

⊗E10.39 Тип 1 дијабетес мелитус со друга означена офталмична компликација

E10.4 Тип 1 дијабетес мелитус со невролошки компликации

⊗E10.40 Тип 1 дијабетес мелитус со неозначена невропатија

⊗E10.41 Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична мононевропатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- амиотрофија
- кранијална нервна парализа:
  - III (окуломоторна)
  - VI (абдуценсна)
- феморална невропатија
- мононевритис мултиплекс
- офталмоплегичка
- радикулопатија:
  - торакална
  - на труп

⊗E10.42 Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична полиневропатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- инсулински неврит
- периферна невропатија:
  - дистална симетрична
  - селективна 'мала фиброзна'
  - сензоримоторна

Исклучува: Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична автономна полиневропатија (E10.43)

⊗E10.43 Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична автономна невропатија

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- абнормално потење (густаторно)
- дијабетична автономна полиневропатија
- дијабетична дијареа
- дисфункција:
  - аноректална
  - езофагијална
- ерективна дисфункција (импотенција)
- гастропареза
- хипотонија, мочен меур
- невропатски едем
- постурална хипотензија

⊗E10.49 Тип 1 дијабетес мелитус со други означени невролошки компликации

E10.5 Тип 1 дијабетес мелитус со циркулаторни компликации

⊗E10.51 Тип 1 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија, без гангрена

Исклучува: Тип 1 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија, со улкус на стапало (E10.73)

⊗E10.52 Тип 1 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија, со гангрена

Исклучува: Тип 1 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија, со гангрена, со улкус на стапало (E10.73)

⊗E10.53 Тип 1 дијабетес мелитус со дијабетична исхемична кардиомиопатија

E10.6 Тип 1 дијабетес мелитус со други означени компликации

⊗E10.61 Тип 1 дијабетес мелитус со означена компликација на дијабетичко мускулоскелетно и сврзно ткиво

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- Шаркот-ова артропатија
- дијабетичен:
  - рачен синдром (кајроартропатија) (Dupuytren-ова контрактура)(палмарно фасцијална фиброматоза)
  - остеопатија
- периартрит на рамо

⊗E10.62 Тип 1 дијабетес мелитус со означени компликации на кожа и поткожно ткиво

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- дијабетичен:
  - була [булозис дијабетикорум]
  - дерматопатија (шин точки)
  - еритема
  - рубеоза
  - склероедем
  - дебела кожа
- некробиоза липоидика дијабетикорум [NLD]
- периунгвална телангиектација(и)

⊗E10.63 Тип 1 дијабетес мелитус со означени периодонтални компликации

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- акутен периодонтален апсцес
- периодонтит

⊗E10.64 Тип 1 дијабетес мелитус со хипогликемија

Тип 1 дијабетес мелитус со хипогликемија(ичен):

- кома
- ИН
- напад (конвулзија)(повремен)

⊗E10.65 Тип 1 дијабетес мелитус со тешка контрола

Тип 1 дијабетес мелитус

- за стабилизација
- тешко контролиран
- нестабилен

⊗E10.69 Тип 1 дијабетес мелитус со други означени компликации

Тип 1 дијабетес мелитус со:

- дијабетичен:
  - фиброзна болест на дојка (мастопатија)(склеротичен лимфоцитен лобулит)
  - мускулна инфаркција (асептична мионекроза)(исхематична мионекроза)(тумориформна фокална мускуларна дегенерација)
- гангрена (акутна дермална)(бактериска)(хемолитска):
  - Fourrier-ова
  - Meleneu-ева
- некроцитозен фасцитис
- улкус (долен екстремитет)

Исклучува: Улкус на стапало со периферна:

- ангиопатија (E10.73)
- невропатија (E10.73)

E10.7 Тип 1 дијабетес мелитус со мултипли компликации

⊗E10.71 Тип 1 дијабетес мелитус со мултипли минебоаскуларни компликации

Две или повеќе состојби кои се класифицираат во категориите E10.2-, E10.31–E10.35, E10.39, E10.4-, E10.53 или E10.62

⊗E10.73 Тип 1 дијабетес мелитус со улкус на стапало предизвикан од мултипли причинители

Тип 1 дијабетес мелитус со улкус на стапало и периферна:

- ангиопатија
- невропатија

⊗E10.8 Тип 1 дијабетес мелитус со неозначени компликации

⊗E10.9 Тип 1 дијабетес мелитус без компликации

E11 Тип 2 дијабетес мелитус

Вклучува: Дијабетес (мелитус)(негојазен)(гојазен):

- со адултен почеток
- поради инсулин-секреторен дефект
- инсулински отпор
- со матурален почеток
- некетозен

Се употребува дополнителна шифра (Z92.22) за да се одреди моменталната пре-адмисивна или тековна инсулинска терапија.

Исклучува: дијабетес мелитус (кај):

- гликозурија:
  - ИН (R81)
  - ренален (E74.8)
- со матурален почеток (за млади) (MODY) (E13.-)
- неонатален (P70.2)
- ИН (E14.-)
- друг означен (E13.-)
- бременост, раѓање и пуерпериум (O24.-)
- Тип 1 (E10.-)
- Нарушена регулација на гликоза (E09.-)
- Постоперативна хипоинсулинемија (E89.1)

E11.0 Тип 2 дијабетес мелитус со хиперосмоларитет

⊗E11.01 Тип 2 дојабетес мелитус со хиперосмоларитет без некетозна хипергликемична-хиперосмоларна кома [НКННС]
Тип 2 дијабетес мелитус со хиперосмоларитет ИН

⊗E11.02 Тип 2 дијабетес мелитус со хиперосмоларитет со кома

E11.1 Тип 2 дијабетес мелитус со ацидоза

⊗E11.11 Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза, без кома
Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза ИН

⊗E11.12 Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со кома
Тип 2 дијабетес мелитус со хипергликемична кома ИН

⊗E11.13 Тип 2 дијабетес мелитус со лактична ацидоза, без кома
Тип 2 дијабетес мелитус со лактична ацидоза ИН

⊗E11.14 Тип 2 дијабетес мелитус со лактична ацидоза, со кома

⊗E11.15 Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, без кома
Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза ИН

⊗E11.16 Тип 2 дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, со кома

E11.2 Тип 2 дијабетес мелитус со ренална компликација

⊗E11.21 Тип 2 дијабетес мелитус со почетна дијабетска нефропатија
Тип 2 дијабетес мелитус со:

- гломеруларна:
  - задебелување на основната/базичната-мембрана
  - мезангиално проширување
- почетна нефропатија (рана)(реверзибилна)
- микроалбуминурија:
  - перзистентна
  - постојана

⊗E11.22 Тип 2 дијабетес мелитус со втемелена дијабетска нефропатија

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- гломерулосклероза:
  - дифузна
  - интракапиларна
  - нодуларна
- Kimmelstiel-Wilson-ова (болест)(лезија)
- макроалбуминурија
- нефропатија (напредната)(ИН)(прогресивна)
- проетинурија (фиксирана)(перзистентна)

⊗E11.23 Тип 2 дијабетес мелитус со напредната ренална болест

Тип 2 дијабетес мелитус со хроничен ренален недостаток, хронично ренално нарушување или ренална болест во краен стадиум [ESRD] кај состојби што се класифицираат во категоријата **E11.22**

⊗E11.29 Тип 2 дијабетес мелитус со друга означена ренална компликација

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- акутна ренална:
  - недостаток
  - нарушување
- медуларна (папиларна) некроза

E11.3 Тип 2 дијабетес мелитус со офталмични компликација

⊗E11.31 Тип 2 дијабетес мелитус со историска ретинопатија

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- ретинална:
  - хеморагија (dot-and-blot)(пламена)
  - тешки егзудати
  - микроанеуризма
  - венска дилатација
- ретинопатија ИН

Исклучува: Со било кои состојби наведени во категоријата **E11.32**

⊗E11.32 Тип 2 дијабетес мелитус со препролиферативна ретинопатија

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- интратретинални минебоаскуларни абнормалности [IRMA]
- ретинална:
  - памучно-волнени дамки
  - хеморагии (валкани)(кружни)(мали)
  - исхемија
  - венозна:
    - зрнеста
    - одлепена
  - редупликација

⊗E11.33 Тип 2 дијабетес мелитус со пролиферативна ретинопатија

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- хеморагија:
  - преретинална
  - витрезна
- формирање на нови садови (неоваскуларизација)
- ретинална тракција без одвојување

- ⊗E11.34 Тип 2 дијабетес мелитус со друга ретинопатија
Тип 2 дијабетес мелитус со:
  - макуларна:
    - едема (фокална)(генерализирана)(интратретинална)
    - свездена
  - макулопатија (цирцинатна)(исхемична)
  - ретинално задебелување

- ⊗E11.35 Тип 2 дијабетес мелитус со напредната офталмична болест
Тип 2 дијабетес мелитус со:
  - неоваскуларен глауком
  - рубеоза на ирис [rubeosis iridis]
  - тракциско одвојување на ретината

- ⊗E11.36 Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетична катаракта

Исклучува: Тип 2 дијабетес мелитус со катаракта во ран почеток поврзана со возраста (E11.39)

- ⊗E11.39 Тип 2 дијабетес мелитус со друга означена офталмична компликација
Тип 2 дијабетес мелитус со катаракта во ран почеток поврзана со возраста

E11.4 Тип 2 дијабетес мелитус со невролошка компликација

- ⊗E11.40 Тип 2 дијабетес мелитус со неозначена невропатија

- ⊗E11.41 Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетска мононевропатија
Тип 2 дијабетес мелитус со:
амиотрофија
  - парализа на кранијален нерв:
    - III (окуломотор)
    - VI (абдуценс)
  - феморална невропатија
  - мононеуритис мултиплекс
  - офталмоплегија
  - радикулопатија:
    - тораксна
    - трункална

- ⊗E11.42 Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетска полиневропатија
Тип 2 дијабетес мелитус со:
  - инсулински неуритис
  - периферна невропатија:
    - дистална симетрична
    - селективно на 'мал сноп'
    - сензоримоторен
Исклучува: Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетска автономна полиневропатија (E11.43)

- ⊗E11.43 Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетска автономна невропатија
Тип 2 дијабетес мелитус со:
  - абнормално потење (густаторно)
  - дијабетска автономна полиневропатија
  - дијабетска диареја
  - дисфункција:
    - аноректална
    - езофагеална
  - еректилна дисфункција (импотенција)
  - гастропареза
  - хипотонија, мочен меур

- невропатски едем
- постурална хипотензија

⊗E11.49 Тип 2 дијабетес мелитус со друга означена невролошка компликација

E11.5 Тип 2 дијабетес мелитус со циркулаторна компликација

⊗E11.51 Тип 2 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија без гангрена

Исклучува: Тип 2 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија со улцер на стапалото (E11.73)

⊗E11.52 Тип 2 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија со гангрена

Исклучува: Тип 2 дијабетес мелитус со периферна ангиопатија со гангрена, со улцер на стапалото (E11.73)

⊗E11.53 Тип 2 дијабетес мелитус со дијабетска исхемична кардиомиопатија

E11.6 Тип 2 дијабетес мелитус со друга означена компликација

⊗E11.61 Тип 2 дијабетес мелитус со означена дијабетска компликација на мускулноскелетно и сврзно ткиво

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- Charcot-ова артропатија
- дијабетски:
  - синдром на рака (кјуроартропатија) (Dupuytren-ова контрактура) (фиброматоза на фасцијата на дланката)
  - остеопатија
- периартритис на рамото

⊗E11.62 Тип 2 дијабетес мелитус со означена компликација на кожа и поткожно ткиво

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- дијабетски:
  - меурчиња [bullosis diabeticorum]
  - дермопатија (пеги на коленица)
  - еритем
  - рубеоза
  - склероедема
  - дебела кожа
- necrobiosis lipoidica diabeticorum [NLD] дијабетска некроза на кожата на долните делови на нозете
- периунгуална телеангиектазија

⊗E11.63 Тип 2 дијабетес мелитус со означена периодонтна компликација

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- акутен периодонтен апсцес
- периодонтит

⊗E11.64 Тип 2 дијабетес мелитус со хипогликемија

Тип 2 дијабетес мелитус со хипогликемија:

- кома
- ИН
- изненаден напад (конвулзија) (напад)

⊗E11.65 Тип 2 дијабетес мелитус со слаба контрола

Тип 2 дијабетес мелитус:

- за стабилизација
- слабо контролиран
- нестабилен
- со неуспех на вториот третман

⊗E11.69 Тип 2 дијабетес мелитус со друга означена компликација

Тип 2 дијабетес мелитус со:

- дијабетски:
  - фиброзна болест на градите (мастопатија) (склерозирачки лимфоцитички лобулитис)

- мускулен инфаркт (асептична мионекроза) (исхемична мионекроза) мускулна дегенерација)
- гангрена (акутна дермална) (бактериска) (хемолитична):
  - Fournier-ова
  - Meleneу-ева
- некротизирачки фасциитис
- улцер (долен екстремитет)

(тумориформна фокусна

Исклучува: улцер на стапало со периферна:

- ангиопатија (E11.73)
- невропатија (E11.73)

E11.7 Тип 2 дијабетес мелитус со мултипни компликации

- ⊗E11.71 Тип 2 дијабетес мелитус со мултипни микроваскуларни компликации
Два или повеќе од условите кои може да се класифицираат според E11.2-, E11.31–E11.35, E11.39, E11.4-, E11.53 или E11.62
- ⊗E11.72 Тип 2 дијабетес мелитус со карактеристики на резистенција на инсулин
Тип 2 дијабетес мелитус со:
  - acanthosis nigricans (кафеава до црна по боја хиперпигментација на кожата како резултат на отпорноста на инсулин)
  - дислипидемиа (покачени посни триглицериди и спуштен HDL-добар холестерол)
  - хиперинсулинизам
  - хипертензија
  - зголемено интра-абдоминално таложеење на висцерална маст
  - отпорност на инсулин ИН
  - неалкохолна мрсна (промена на) црниот дроб
  - гојазност (според критериумите на СЗО или други признати критериуми)
- ⊗E11.73 Тип 2 дијабетес мелитус со улцер на стапалото предизвикан од повеќе причини
Тип 2 дијабетес мелитус со улцер на стапалото и периферна:
  - ангиопатија
  - невропатија
- ⊗E11.8 Тип 2 дијабетес мелитус со неозначена компликација
- ⊗E11.9 Тип 2 дијабетес мелитус без компликација

E13

Друг означен дијабетес мелитус

Вклучува: Дијабетес мелитус (како резултат од) (во) (второстепено од)(со):

- предизвикан од лекови или предизвикан од хемикалии
- ендокринопатија
- генетски дефект на:
  - функцијата на бета клетките
  - дејството на инсулинот
- генетски синдром
- имунолошки предизвикана болест
- инфекција
- почеток на созревање кај младите (ПСКМ)
- панкреатична егзокрина болест

Употребете дополнителна шифра да означите секаква суштинска состојба или генетски синдром.

Употребете дополнителна шифра (Z92.22) да означите актуелен пре-прием или тековно лекување со инсулин

Исклучува: дијабетес мелитус (кај):

- новородени (P70.2)
- ИН (E14.-)
- бременост, породување и пуерпериум (O24.-)
- Тип 1 (E10.-)

- Тип 2 (E11.-)
- гликозурија:
- ИН (R81.-)
- ренален (E74.8)
- нарушена регулација на гликоза(E09.-)

E13.0 Друг означен дијабетес мелитус со хиперосмоларност

- ⊗E13.01 Друг означен дијабетес мелитус со хиперосмоларност, без некототична хипергликемична хиперосмоларна кома [НКХХК]
Дијабетес мелитус НКДМ со хиперосмоларност ИН
- ⊗E13.02 Друг означен дијабетес мелитус со хиперосмоларност, со кома

E13.1 Друг означен дијабетес мелитус со ацидоза

- ⊗E13.11 Друг означен дијабетес мелитус со кетоацидоза, без кома
Дијабетес мелитус НКДМ со кетоацидоза ИН
- ⊗E13.12 Друг означен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со кома
Дијабетес мелитус НКДМ со хипергликемична кома ИН
- ⊗E13.13 Друг означен дијабетес мелитус со лактична ацидоза, без кома
Дијабетес мелитус НКДМ со лактична ацидоза ИН
- ⊗E13.14 Друг означен дијабетес мелитус со лактична ацидоза, со кома
- ⊗E13.15 Друг означен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, без кома
Дијабетес мелитус НКДМ со кетоацидоза со лактична ацидоза ИН
- ⊗E13.16 Друг означен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, со кома

E13.2 Друг означен дијабетес мелитус со ренална компликација

- ⊗E13.21 Друг означен дијабетес мелитус со почетен стадиум на дијабетска нефропатија
Дијабетес мелитус НКДМ со:
  - гломеруларно:
    - задебелување на базална мембрана
    - мезангијална експанзија
  - почетен стадиум на нефропатија (рана) (реверзибилна)
  - микроалбуминурија
    - константна
    - истрајна
- ⊗E13.22 Друг означен дијабетес мелитус со потврдена дијабетска нефропатија
Дијабетес мелитус НКДМ со:
  - гломерулосклероза:
    - дифузен
    - интракапиларен
    - нодуларен
  - Kimmelstiel-Wilson-ова (болест) (лезија)
  - макроалбуминурија
  - нефропатија (во напредна фаза)(ИН)(прогресивна)
  - протеинурија (фиксна)(постојана)
- ⊗E13.23 Друг означен дијабетес мелитус со напредно ренално заболување
Дијабетес мелитус НКДМ со хронично откажување на бубрезите, хронично бубрежно оштетување или терминално бубрежно заболување [ТБЗ] во услови кои се класифицираат во E13.22
- ⊗E13.29 Друг означен дијабетес мелитус со друга означена ренална компликација

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- акутно ренално:
  - откажување
  - оштетување
- медуларна (папиларна) некроза

E13.3 Друг означен дијабетес мелитус со офталмолошка компликација

⊗E13.31 Друг означен дијабетес мелитус со заднинска ретинопатија

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- ретинални:
  - хеморагии (точка-и-флека) (во форма на пламен)
  - цврст ексудат
  - микроанеуризми
  - венска дилатација
- ретинопатија NOS

Исклучува: таков со која и да е од состојбите наведени во **E13.32**

⊗E13.32 Друг означен дијабетес мелитус со препролиферативна ретинопатија

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- интратетинални микроваскуларни абнормалности [ИРМА]
- ретинални:
  - дамки со изглед на суров памук
  - хеморагии (дамкасти)(округли)(мали)
  - исхемија
- венозна:
  - во вид на мониста
  - свивлива
  - редупликација

⊗E13.33 Друг означен дијабетес мелитус со пролиферативна ретинопатија

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- хеморагија:
  - преретинална:
  - стаклеста
- создавање на нови садови (неоваскуларизација)
- ретинална тракција без одвојување

⊗E13.34 Друг означен дијабетес мелитус со друга ретинопатија

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- макуларен:
  - едем (фокусен)(генерализиран)(интратетинален)
  - свезда
- макулопатија (заокружена)(исхемична)
- ретинално задебелување

⊗E13.35 Друг означен дијабетес мелитус со напредно очно заболување

Дијабетес мелитус НКДМ со:

- неоваскуларен глауком
- рубеооза на ирис [rubeosis iridis]
- тракционо одвојување на ретината

⊗E13.36 Друг означен дијабетес мелитус со дијабетска катаракта

Исклучува: Дијабетес мелитус НКДМ со рано јавување на катаракта поврзано со возраста (**E13.39**)

⊗E13.39 Друг означен дијабетес мелитус со друга означена очна компликација

Дијабетес мелитус НКДМ со рано јавување на катаракта поврзано со возраста

E13.4 Друг означен дијабетес мелитус со невролошка компликација

- ⊗E13.40 Друг означен дијабетес мелитус со неодредена невропатија
- ⊗E13.41 Друг означен дијабетес мелитус со дијабетска мононевропатија
Дијабетес мелитус НКДМ со:
амиотрофија
- парализа на кранијален нерв:
    - III (окуломотор)
    - VI (абдуцус)
  - феморална неуропатија
  - мононевритис мултиплекс
  - офталмоплегича
  - радикулопатија:
    - тораксна
    - трункална

- ⊗E13.42 Друг означен дијабетес мелитус со дијабетска полиневропатија
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- инсулински невритис
  - периферна невропатија:
    - дистална симетрична
    - селективно на 'мал сноп'
  - сензоримоторен

Исклучува: дијабетес мелитус НКДМ со дијабетска автономна полиневропатија (E13.43)

- ⊗E13.43 Друг означен дијабетес мелитус со дијабетска автономна невропатија
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- абнормално потење (густаторно)
  - дијабетска автономна полиневропатија
  - дијабетска дијареја
  - дисфункција:
    - аноректална
    - езофагеална
  - еректилна дисфункција (импотенција)
  - гастропареза
  - хипотонија, мочен меур
  - невропатски едем
  - постурална хипотензија

- ⊗E13.49 Друг означен дијабетес мелитус со друга означена невролошка компликација

E13.5 Друг означен дијабетес мелитус со циркулаторна компликација

- ⊗E13.51 Друг означен дијабетес мелитус со периферна ангиопатија без гангрена

Исклучува: дијабетес мелитус НКДМ со периферна ангиопатија со улцер на стапалото (E13.73)

- ⊗E13.52 Друг означен дијабетес мелитус со периферна ангиопатија со гангрена

Исклучува: дијабетес мелитус НКДМ со периферна ангиопатија со гангрена, со улцер на стапалото (E13.73)

- ⊗E13.53 Друг означен дијабетес мелитус со дијабетска исхемична кардиомиопатија

E13.6 Друг означен дијабетес мелитус со друга означена компликација

- ⊗E13.61 Друг означен дијабетес мелитус со означена дијабетска компликација на мускулоскелетно и сврзно ткиво
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- Charcot-ова артропатија
  - дијабетски:
    - синдром на рака (кјуроартропатија) (Dupuytren-ова контрактура) (фиброматоза на фасцијата на дланката)

- остеопатија
  - периартритис на рамото
- ⊗E13.62 Друг означен дијабетес мелитус со означена компликација на кожа и поткожно ткиво
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- дијабетски:
    - меурчиња [bullosis diabetorum]
    - дермопатија (пеги на коленица)
    - еритем
    - рубеоза
    - склероедема
    - дебела кожа
  - necrobiosis lipoidica diabetorum [NLD] дијабетска некроза на кожата на долните делови на нозете
  - периунгуална телеангиектација
- ⊗E13.63 Друг означен дијабетес мелитус со означена периодонтна компликација
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- акутен периодонтен апсцес
  - периодонтит
- ⊗E13.64 Друг означен дијабетес мелитус со хипогликемија
Дијабетес мелитус НКДМ со хипогликемија:
- кома
  - ИН
  - изненаден напад (конвулзија) (напад)
- ⊗E13.65 Друг означен дијабетес мелитус со слаба контрола
Друг наведен дијабетес мелитус:
- за стабилизација
  - слабо контролиран
  - нестабилен
  - со неуспех на вторичното лекување
- ⊗E13.69 Друг означен дијабетес мелитус со друга означена компликација
Дијабетес мелитус НКДМ со:
- дијабетски:
    - фиброзна болест на градите (мастопатија) (склерозирачки лимфоцитички лобулитис)
    - мускулен инфаркт (асептична мионекроза) (исхемична мионекроза) (тумориформна фокусна мускулна дегенерација)
  - гангрена (акутна дермална) (бактериска) (хемолитична):
    - Fournier-ова
    - Meleneу-ева
  - некротизирачки фасциитис
  - улцер (долен екстремитет)
- Исклучува:* улцер на стопало со периферна:
- ангиопатија (E13.73)
  - невропатија (E13.73)

E13.7 Друг означен дијабетес мелитус со мултипни компликации

- ⊗E13.71 Друг означен дијабетес мелитус со мултипни микроваскуларни компликации
Два или повеќе од условите кои може да се класифицираат според E13.2-, E13.31–E13.35, E13.39, E13.4-, E13.53 или E13.62
- ⊗E13.72 Друг означен дијабетес мелитус со карактеристики на резистенција кон инсулин
Друг означен дијабетес мелитус со:
- acanthosis nigricans (кафеава до црна по боја хиперпигментација на кожата како резултат на резистенцијата кон инсулин)
  - дислипидемиа (покачени посни триглицериди и спуштен HDL-добар холестерол)
  - хиперинсулинизам
  - хипертензија

- зголемено интра-абдоминално таложее на висцерална маст
- резистенција кон инсулин ИН
- неалкохолна мрсна (промена на) црниот дроб
- гојазност (според критериумите на СЗО или други признати критериуми)

- ⊗E13.73 Друг означен дијабетес мелитус со улцер на стапалото предизвикан од мултипли причини
Дијабетес мелитус НКДМ со улцер на стапалото и периферна:
- ангиопатија
  - невропатија
- ⊗E13.8 Друг означен дијабетес мелитус со неозначена компликација
- ⊗E13.9 Друг означен дијабетес мелитус без компликација

E14 Неозначен дијабетес мелитус

Дијабетес мелитус ИН

Употребете дополнителна шифра (Z92.22) да означите актуелен пре-прием или тековно лекување со инсулин

Исклучува: дијабетес мелитус (кај):

- новородени (P70.2)
  - неинсулински зависни (E11.-)
  - бременост, породување и пуерпериум (O24.-)
  - Тип 1 (E10.-)
  - Тип 2 (E11.-)
- гликозурија:
- ИН (R81.-)
  - ренален (E74.8)
- нарушена регулација на гликоза (E09.-)
Постпроцедурална хипоинсулинемија (E89.1)

E14.0 Неозначен дијабетес мелитус со хиперосмоларност

- ⊗E14.01 Неозначен дијабетес мелитус со хиперосмоларност, без некототична хипергликемична хиперосмоларна кома [НКХХК]
Дијабетес мелитус ИН со хиперосмоларност ИН
- ⊗E14.02 Неозначен дијабетес мелитус со хиперосмоларност, со кома

E14.1 Неозначен дијабетес мелитус со ацидоза

- ⊗E14.11 Неозначен дијабетес мелитус со кетоацидоза, без кома
Дијабетес мелитус ИН со кетоацидоза ИН
- ⊗E14.12 Неозначен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со кома
Дијабетес мелитус ИН со хипергликемична кома ИН
- ⊗E14.13 Неозначен дијабетес мелитус со лактична ацидоза, без кома
Дијабетес мелитус ИН со лактична ацидоза ИН
- ⊗E14.14 Неозначен дијабетес мелитус со лактична ацидоза, со кома
- ⊗E14.15 Неозначен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, без кома
Дијабетес мелитус ИН со кетоацидоза со лактична ацидоза ИН
- ⊗E14.16 Неозначен дијабетес мелитус со кетоацидоза, со лактична ацидоза, со кома

E14.2 Неозначен дијабетес мелитус со ренална компликација

- ⊗E14.21 Неозначен дијабетес мелитус со почетен стадиум на дијабетска нефропатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- гломеруларно:
    - задебелување на базалната мембрана
    - мезангијална експанзија
  - почетен стадиум на нефропатија (рана) (реверзибилна)
  - микроалбуминурија:
    - константна
    - истрајна
- ⊗E14.22 Неозначен дијабетес мелитус со потврдена дијабетска нефропатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- гломерулосклероза:
    - дифузирање
    - интракапиларност
    - нодуларен
  - Kimmelstiel-Wilson-ова (болест) (лезија)
  - макроалбуминурија
  - нефропатија (во напредна фаза)(NOS)(прогресивна)
  - протеинурија (фиксна)(постојана)
- ⊗E14.23 Неозначен дијабетес мелитус со напредно ренално заболување
Дијабетес мелитус ИН со хронично откажување на бубрезите, хронично бубрежно оштетување или терминално бубрежно заболување [ТБЗ] во состојби кои се класифицираат според **E14.22**
- ⊗E14.29 Неозначен дијабетес мелитус со друга означена ренална компликација
Дијабетес мелитус ИН со:
- акутно ренално:
    - откажување
    - оштетување
  - медуларна (папиларна) некроза

E14.3 Неозначен дијабетес мелитус со офталмолошка компликација

- ⊗E14.31 Неозначен дијабетес мелитус со заднинска ретинопатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- ретинални:
    - хеморагии (точка-и-флека) (во форма на пламен)
    - цврст ексудат
    - микроанеуризми
    - венска дилатација
  - ретинопатија ИН
- Исклучува:** таков со која и да е од состојбите наведени во **E14.32**
- ⊗E14.32 Неозначен дијабетес мелитус со препролиферативна ретинопатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- интратретинални микроваскуларни абнормалности [ИРМА]
  - ретинални:
    - дамки со изглед на суров памук
    - хеморагии (дамкасти)(округли)(мали)
    - исхемија
  - венозна:
    - во вид на мониста
    - свивлива
    - редупликација
- ⊗E14.33 Неозначен дијабетес мелитус со пролиферативна ретинопатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- хеморагија:
    - преретинална:
    - стаклеста

- создавање на нови садови (неоваскуларизација)
  - ретинална тракција без одвојување
- ⊗E14.34 Неозначен дијабетес мелитус со друга ретинопатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- макуларен:
    - едем (фокусен)(генерализиран)(интратретинален)
    - ѕвезда
  - макулопатија (заокружена)(исхемична)
  - ретинално задебелување
- ⊗E14.35 Неозначен дијабетес мелитус со напредното очно заболување
Дијабетес мелитус ИН со:
- неоваскуларен глауком
  - рубеоза на ирис [rubeosis iridis]
  - тракционо одвојување на ретина
- ⊗E14.36 Неозначен дијабетес мелитус со дијабетска катаракта
- Исклучува:* Дијабетес мелитус ИН со рано јавување на катаракта поврзано со возраста (E14.39)
- ⊗E14.39 Неозначен дијабетес мелитус со друга означена очна компликација
Дијабетес мелитус ИН со рано јавување на катаракта поврзано со возраста

E14.4 Неозначен дијабетес мелитус со невролошка компликација

- ⊗E14.40 Неозначен дијабетес мелитус со неодредена невропатија
- ⊗E14.41 Неозначен дијабетес мелитус со дијабетска мононевропатија
Дијабетес мелитус ИН со:
амиотрофија
- парализа на кранијален нерв:
    - III (окуломотор)
    - VI (абдуценс)
  - феморална невропатија
  - мононевритис мултиплекс
  - офталмоплегија
  - радикулопатија:
    - тораксна
    - трункална
- ⊗E14.42 Неозначен дијабетес мелитус со дијабетска полиневропатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- инсулински невритис
  - периферна невропатија:
    - дистална симетрична
    - селективно на 'мал сноп'
  - сензоримоторен
- Исклучува:* дијабетес мелитус ИН со дијабетска автономна полиневропатија (E14.43)
- ⊗E14.43 Неозначен дијабетес мелитус со дијабетска автономна невропатија
Дијабетес мелитус ИН со:
- абнормално потење (густаторно)
  - дијабетска автономна полиневропатија
  - дијабетска дијареја
  - дисфункција:
    - аноректална
    - езофагеална
  - еректилна дисфункција (импотенција)
  - гастропареа
  - хипотонија, мочен меур

- невропатски едем
- постурална хипотензија

⊗E14.49 Неозначен дијабетес мелитус со друга означена невролошка компликација

E14.5 Неозначен дијабетес мелитус со циркулаторна компликација

⊗E14.51 Неозначен дијабетес мелитус со периферна ангиопатија без гангрена

Исклучува: дијабетес мелитус ИН со периферна ангиопатија со улцер на стапалото (E14.73)

⊗E14.52 Неозначен дијабетес мелитус со периферна ангиопатија со гангрена

Исклучува: дијабетес мелитус ИН со периферна ангиопатија со гангрена, со улцер на стапалото (E14.73)

⊗E14.53 Неозначен дијабетес мелитус со дијабетска исхемична кардиомиопатија

E14.6 Неозначен дијабетес мелитус со друга означена компликација

⊗E14.61 Неозначен дијабетес мелитус со означена дијабетска компликација на мускулоскелетно и сврзно ткиво

Дијабетес мелитус ИН со:

- Charcot-ова артропатија
- дијабетски:
  - синдром на рака (кјуроартропатија) (Dupuytren-ова контрактура) (фиброматоза на фасцијата на дланката)
  - остеопатија
  - периартритис на рамото

⊗E14.62 Неозначен дијабетес мелитус со означена компликација на кожа и поткожно ткиво

Дијабетес мелитус ИН со:

- дијабетски:
  - меурчиња [bullosis diabetorum]
  - дермопатија (пегии на коленица)
  - еритем
  - рубеоца
  - склероедема
  - дебела кожа
- necrobiosis lipoidica diabetorum [NLD] дијабетска некроза на кожата на долните делови на нозете
- периунгуална телеангиектација

⊗E14.63 Неозначен дијабетес мелитус со означена периодонтна компликација

Дијабетес мелитус ИН со:

- акутен периодонтен апсцес
- периодонтит

⊗E14.64 Неозначен дијабетес мелитус со хипогликемија

Дијабетес мелитус ИН со:

- хипогликемија:
  - кома
  - ИН
  - изненаден напад (конвулзија) (напад)

⊗E14.65 Неозначен дијабетес мелитус со слаба контрола

Неозначен дијабетес мелитус:

- за стабилизација
- слабо контролиран
- нестабилен
- со неуспех на вторичното лекување

⊗E14.69 Неозначен дијабетес мелитус со друга означена компликација

Дијабетес мелитус ИН со:

- дијабетски:
  - фиброзна болест на градите (мастопатија) (склерозирачки лимфоцитички лобулитис)
  - мускулен инфаркт (асептична мионекроза) (исхемична мионекроза) (тумориформна фокусна мускулна дегенерација)
- гангрена (акутна дермална) (бактериска) (хемолитична):
  - Fournier-ова
  - Meleneу-ева
- некротизирачки фасциитис
- улцер (долен екстремитет)

Исклучува: улцер на стопало со периферна:

- ангиопатија (E14.73)
- невропатија (E14.73)

E14.7 Неозначен дијабетес мелитус со мултипни компликации

- ⊗E14.71 Неозначен дијабетес мелитус со мултипни микроваскуларни компликации
Два или повеќе од условите кои може да се класифицираат според E14.2-, E14.31–E14.35, E14.39, E14.4-, E14.53 или E14.62
- ⊗E14.72 Неозначен дијабетес мелитус со карактеристики на резистенција кон инсулин
Неозначен дијабетес мелитус со:
  - acanthosis nigricans (кафеава до црна по боја хиперпигментација на кожата како резултат на резистенцијата кон инсулин)
  - дислипидемиа (покачени посни триглицериди и спуштен HDL-добар холестерол)
  - хиперинсулинизам
  - хипертензија
  - зголемено интра-абдоминално таложеење на висцерална маст
  - резистенција кон инсулин ИН
  - неалкохолна мрсна (промена на) црниот дроб
  - дебелина (според критериумите на СЗО или други признати критериуми)
- ⊗E14.73 Неозначен дијабетес мелитус со улцер на стапалото предизвикан од мултипни причини
Дијабетес мелитус ИН со улцер на стапалото и периферна:
  - ангиопатија
  - невропатија
- ⊗E14.8 Неозначен дијабетес мелитус со неозначена компликација
- ⊗E14.9 Неозначен дијабетес мелитус без компликација

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА РЕГУЛАЦИЈАТА НА ГЛИКОЗА И НА ВНАТРЕШНАТА СЕКРЕЦИЈА НА ПАНКРЕАСОТ (E15–E16)

E15 Недијабетична хипогликемична кома

Инсулинска кома предизвикана со лек кај недијабетичар
Хиперинсулинемија со хипогликемична кома
Хипогликемична кома ИН

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за одредување на лекот, ако е предизвикана од лекови.

E16 Други заболувања на внатрешната секреција на панкреасот

- E16.0 Хипогликемија без кома предизвикана со лек
Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.
- E16.1 Друга хипогликемија

Функционална нехиперинсулинемична хипогликемија

Хиперинсулинизам:

- функционален
- ИН

Хиперплазија на панкреатичните островски бета клетки ИН

Енцефалопатија по хипогликемична кома

- E16.2 Хипогликемија, неозначено
- E16.3 Зголемена секреција на глукагон
Хиперплазија на панкреатични ендокрини клетки со вишок на глукагон
- E16.4 Ненормална секреција на гастрин
Хипергастринемија
Zollinger-Ellison-ов синдром
- E16.8 Други означени заболувања на внатрешната секреција на панкреасот
Зголемена секреција од ендокриниот панкреас на:
• хормон за растење-релизинг хормон
• панкреатичен полипептид
• соматостатин
• вазоактивен-интестинален полипептид
- E16.9 Заболување на внатрешната секреција на панкреасот, неозначено
Хиперплазија на островските клетки ИН
Хиперплазија на ендокрините панкреасни клетки ИН

ЗАБОЛУВАЊА НА ДРУГИТЕ ЕНДОКРИНИ ЖЛЕЗДИ (E20–E35)

Исклучува: галактореја (N64.3)

гинекомастија (N62)

E20 Хипопаратиреоидизам

Исклучува: Di George-ов синдром (D82.1)

постпроцедурален хипопаратиреоидизам (E89.2)

- тетанија ИН (R29.0.)

транзиторен неонатален хипопаратиреоидизам (P71.4)

- E20.0 Идиопатски хипопаратиреоидизам
- E20.1 Псевдохипопаратиреоидизам
- E20.8 Друг хипопаратиреоидизам
- E20.9 Хипопаратиреоидизам, неозначено
Паратиреоидна тетанија

E21 Хиперпаратиреоидизам и други заболувања на паратиреоидната жлезда

Исклучува: остеомалација:

- адултна (M83.-)

доенечка и јувенилна (E55.0)

- E21.0 Примарен хиперпаратиреоидизам
Хиперплазија на паратиреоидејата
Osteitis fibrosa cystica generalisata [von Recklinghausen-ова болест на коските]
- E21.1 Секундарен хиперпаратиреоидизам, неклассифициран на друго место

Исклучува: Секундарен хиперпаратиреоидизам со ренално потекло (N25.8)

- E21.2 Друг хиперпаратиреоидизам
Исклучува: фамилијарна хипокалциурична хиперкалциемија (E83.5)
- E21.3 Хиперпаратиреоидизам, неозначен
- E21.4 Други означени заболувања на паратиреоидната жлезда
- E21.5 Заболување на паратиреоидната жлезда, неозначено

E22 Хиперфункција на хипофизата

- Исклучува:* Cushing-ов синдром (E24.-)
Nelson-ов синдром (E24.1)
хиперпродукција на:
• АСТН што не е поврзан со Cushing-овата болест (E27.0)
• хипофизен АСТН (E24.0)
• тиреоидеја-стимулирачки хормон (E05.8)
- E22.0 Акромегалија и хипофизен гигантизам
Артропатија придружена со акромегалија† (M14.5*)
Хиперпродукција на хормон на растење
Исклучува: конституционен:
• гигантизам (E34.4)
• висок раст (E34.4)
зголемена секреција на хормон за растење –рилизинг хормон од ендокриниот панкреас (E16.8)
- E22.1 Хиперпролактинемија
Употреби дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикана од лекови.
- E22.2 Синдром на несоодветна секреција на антидиуретичен хормон
- E22.8 Друга хиперфункција на хипофизата
Предвремен пубертет
- E22.9 Хиперфункција на хипофизата, неозначено

E23 Хипофункција и други заболувања на хипофизата

- Вклучува:* набројаните состојби независно од тоа дали заболувањето е на хипофизата или на хипоталамусот
- Исклучува:* постпроцедурален хипопитуитаризам (E89.3)
- E23.0 Хипопитуитаризам
Синдром на фертилен евнух
Хипогонадотропен хипогонадизам
Идиопатски дефицит на хормон за растење
Изолиран дефицит на:
• гонадотропин
• хормон за растење
• хипофизен хормон
Kallman-ов синдром
Logain-Levi-ев низок стас
Некроза на хипофизата (постпартум)
Панхипопитуитаризам
Хипофизна:
• кахексиа
• недостаток ИН
• низок раст
Sheehan-ов синдром

Simmonds-ова болест

E23.1 Хипопитуитаризам предизвикан од лек

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.

E23.2 Дијабетес инсипидус

Исклучува: нефрогеничен дијабетес инсипидус (N25.1)

E23.3 Хипоталамична дисфункција, неклассифицирана на друго место

Исклучува: Prader-Willi-ев синдром (Q87.14)

Russel-Silver-ов синдром (Q87.15)

E23.6 Други заболувања на хипофизата

Апсцес на хипофизата

Адипозогенитална дистрофија

E23.7 Заболување на хипофизата, неозначено

E24 Кушинг-ов синдром

E24.0 Хипофизно-зависна Cushing-ова болест

Хиперпродукција на хипофизен АСТН

Хипофизно-зависен хиперадренокортицизам

E24.1 Nelson-ов синдром

E24.2 Cushing-ов синдром предизвикан од лек

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.

E24.3 Ектопичен АСТН синдром

E24.4 Псевдо Cushing-ов синдром предизвикан од алкохол

E24.8 Друг Cushing-ов синдром

E24.9 Cushing-ов синдром, неозначено

E25 Аденогенитални заболувања

Вклучува: аденогенитални синдроми, вирилизирација или феминизација, било да се стекнати или предизвикани од адrenalна хиперплазија како последица на вродени ензимски дефекти во синтеза на хормонот

женски:

- адренален псевдохермафродитизам
- хетеросексуален предвремен псевдопубертет

машки:

- изосексуален предвремен псевдопубертет
  - макрогенитосомија прекокс
  - предвремена сексуална зрелост со адrenalна хиперплазија
- вирилизирација (женска)

E25.0 Конгенитални аденогенитални заболувања придружени со ензимски дефицит

21-Дефицит на хидроксилаза

Конгенитална адrenalна хиперплазија

Конгенитална адrenalна хиперплазија со загуба на сол

E25.8 Други аденогенитални заболувања

Идиопатско аденогенитално заболување

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикано од лекови.

E25.9 Адреногенитално заболување, неозначено
Адреногенитален синдром ИН

E26 Хипералдостеронизам

E26.0 Примарен хипералдостеронизам
Conn-ов синдром
Примарен алдостеронизам поради адренална хиперплазија (билатерална)

E26.1 Секундарен хипералдостеронизам

E26.8 Друг хипералдостеронизам
Bartter-ов синдром

E26.9 Хипералдостеронизам, неозначено

E27 Други заболувања на надбубрежната жлезда

E27.0 Друга адренокортикална хиперактивност
Хиперпродукција на АСТН, која не е поврзана со Cushing-овата болест
Предвремена адренарха

Исклучува: Cushing-ов синдром (E24.-)

E27.1 Примарна адренокортикална инсуфициенција
Addison-ова болест
Автоимун адреналит

Исклучува: амулоидоза (E85.-)
туберкулозна Addison-ова болест (A18.7)
Waterhouse-Friderichsen-ов синдром (A39.1)

E27.2 Addison-ова криза
Адренална криза
Адренокортикална криза

E27.3 Адренокортикална инсуфициенција предизвикана со лек

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.

E27.4 Друга и неозначена адренокортикална инсуфициенција
Адренална:
• хеморагија
• инфаркт
Адренокортикална инсуфициенција ИН
Хипоалдостеронизам

Исклучува: адренолеукодистрофија [Addison-Schilder] (E71.3)
Waterhouse-Friderichsen-ов синдром (A39.1)

E27.5 Адреномедуларна хиперфункција
Адреномедуларна хиперплазија
Хиперсекреција на катехоламин

E27.8 Други означени заболувања на надбубрежната жлезда
Ненормалност во кортизол-врзувачкиот глобулин

E27.9 Заболување на надбубрежната жлезда, неозначено

E28 Оваријална дисфункција

Исклучува: изолиран недостаток на гонадотропин (E23.0)
постпроцедурална нарушена функција на овариумите (E89.4)

E28.0 Вишок на естроген

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан од лекови.

E28.1 Вишок на андроген

Хиперсекреција на оваријални андрогени

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан од лекови.

E28.2 Синдром на полицистичен овариум

Синдром на Склероцистичен овариум
Stein-Leventhal-ов синдром

E28.3 Примарна оваријална инсуфициенција

Намален естроген
Предвремена менопауза ИН
Синдром на резистентен овариум

Исклучува: состојби на менопауза и климактериум кај жените (N95.1)
чиста гонадна дисгенеа (Q99.1)
Turner-ов синдром (Q96.-)

E28.8 Друга оваријална дисфункција

Оваријална хиперфункција ИН

E28.9 Оваријална дисфункција, неозначено

E29 Тестикуларна дисфункција

Исклучува: синдром на андрогена резистенција (E34.5)
азоспермија или олигоспермија ИН (N46)
изолиран дефицит на гонадотропин (E23.0)
Klinefelter-ов синдром (Q98.0–Q98.2, Q98.4)
постпроцедурална тестикуларна хипофункција (E89.5)
тестикуларна феминизација (синдром) (E34.5)

E29.0 Тестикуларна хиперфункција

Хиперсекреција на тестикуларни хормони

E29.1 Тестикуларна хипофункција

Дефицит на 5- α редуктаза (со машки псевдохермафродитизам)
Дефектна биосинтеза на тестикуларен андроген ИН
Тестикуларен хипогонадизам ИН

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан од лекови.

E29.8 Друга тестикуларна дисфункција

E29.9 Тестикуларна дисфункција, неозначено

E30 Растројства на пубертетот, неклассифицирани на друго место

E30.0 Задоцнет пубертет

Конституциско доцнење на пубертетот
Задоцнет сексуален развој

- E30.1 Предвремен пубертет
Предвремена менструација
- Исклучува:* Albright(-McCune)(-Sternberg-ов) синдром (Q78.1)
централен предвремен пубертет (E22.8)
конгенитална адrenalна хиперплазија (E25.0)
женски хетеросексуален предвремен псевдопубертет (E25.-)
машки изосексуален предвремен псевдопубертет (E25.-)
- E30.8 Други растројства на пубертетот
Предвремена теларха
- E30.9 Растројство на пубертетот, неозначено

E31 Полигландуларна дисфункција

- Исклучува:* атаксија телеангиектазија [Louis-Bar] (G11.3)
дистрофија миотоника [Steinert] (G71.1)
псевдохипопаратиреоидизам (E20.1)
- E31.0 Автоимуна полигландуларна инсуфициенција
Schmidt-ов синдром
- E31.1 Полигландуларна хиперфункција
- Исклучува:* мултипна ендокрина аденоматоза (D44.8)
- E31.8 Друга полигландуларна дисфункција
- E31.9 Полигландуларна дисфункција, неозначено

E32 Болести на тимусот

- Исклучува:* аплазија или хипоплазија со имунодефицит (D82.1)
миастенија гравис (G70.0)
- E32.0 Перзистентна хиперплазија на тимусот
Хипертрофија на тимусот
- E32.1 Апсцес на тимусот
- E32.8 Други болести на тимусот
- E32.9 Болест на тимусот, неозначено

E34 Други ендокрини заболувања

- Исклучува:* псевдохипопаратиреоидизам (E20.1)
- E34.0 Карциноид синдром
- Забелешка:* Може да се користи како една дополнителна шифра за да се означи функционалната активност поврзана со карциноиден тумор.
- E34.1 Друга хиперсекреција на интестинални хормони
- E34.2 Ектопична хормонска секреција, неклассифицирана на друго место
- E34.3 Низок раст, неклассифициран на друго место
- низок раст:
  - конституционален

- Лагон-тип
- ИН
- психосоцијален

Исклучува: прогериа (E34.8)

Russel-Silver-ов синдром (Q87.15)

низок раст:

- ахондроплазичен (Q77.4)
  - хипохондроплазичен (Q77.4)
  - во синдроми на конгенитална малформација (Q87.1-)
  - во специфични дисморфични синдроми- шифра на синдромот (види го Алфавитниот индекс)
  - нутриционален (E45)
  - хипофизен (E23.0)
  - ренален (N25.0)
- низок раст со кратки екстремитети и имунодефицит (D82.2)

- E34.4   Конституциски висок раст
Конституциски гигантизам
- E34.5   Синдром на андрогена резистенција
Машки псевдохермафродитизам со андрогена резистенција
Заболување на периферните хормонски рецептори
Reifenstein-ов синдром
Тестикуларна феминизација (синдром)
- E34.8   Други означени ендокрини заболувања
Дисфункција на пинеалната жлезда
Прогерија
- E34.9   Ендокрино заболување, неозначено
Заболување:
• ендокрино ИН
• хормонско ИН

E35   Заболувања на ендокрините жлезди кај болести класифицирани на друго место

- E35.0   Заболувања на тироидната жлезда кај болести класифицирани на друго место
Туберкулоза на тироидната жлезда (A18.8†)
- E35.1*   Заболувања на надбубрежните жлезди кај болести класифицирани на друго место
Waterhouse-Friderichsen-ов синдром (менингококал) (A39.1†)
- E35.8*   Заболувања на другите ендокрини жлезди кај болести класифицирани на друго место

МАЛНУТРИЦИЈА (E40–E46)

Забелешка: Степенот на малнутриција вообичаено се мери според телесната тежина, изразено во стандардни девијации од средната вредност на релевантната референтна популација. Кога се располага со едно или повеќе претходни мерења, недобивањето на тежина кај децата, или податокот за загуба на тежина кај деца или возрасни, е обично индикативен за малнутриција. Кога е на располагање само едно мерење, дијагнозата е заснована на веројатности и не е конечна без други клинички или лабораториски тестови. Во исклучителни околности во кои не може да се измери тежината, треба да се прифати доверливоста на клиничките докази.

Ако една следена тежина е под средната вредност на соодветната популација, постои голема веројатност за тешка малнутриција доколку добиената вредност е за 3 или повеќе стандардни девијации под средната вредност на референтната популација. Веројатноста за умерена малнутриција е висока ако добиената вредност е лоцирана меѓу 2 и помалку од 3 стандардни девијации под оваа средна вредност; а веројатноста за блага малнутриција е висока ако добиената вредност се наоѓа меѓу 1 и помалку од 2 стандардни девијации под оваа средна вредност.

Исклучува: интестинална малабсорпција (K90.-)

нутритивни анемии (D50–D53)

секвели од протеинско-енергетска малнутриција (E64.0)

гладување (T73.0)

E40 Квашиоркор

Тешка малнутриција со нутритивен едем со диспигментација на кожата и косата

Исклучува: маразмичен квашиоркор (E42)

E41 Нутритивен маразам

Тешка малнутриција со маразам

Исклучува: маразмичен квашиоркор (E42)

E42 Маразмичен квашиоркор

Тешка протеин-енергетска малнутриција [како во E43]:

- интермедиерна форма
- со знаци и на квашиоркор и на маразам

E43 Неозначена тешка протеин-енергетска малнутриција

Тешка загуба во тежина [слабење] кај деца или возрасни или недобивање во тежина кај деца што доведува до забележана тежина која е за најмалку 3 стандардни девијации под средната вредност за референтната популација (или слична загуба во тежина изразена со други статистички методи). Кога постои само едно мерење, веројатноста за тешко слабење е голема ако забележаната тежина е за 3 или повеќе стандардни девијации под средната вредност за референтната популација.

Едем при гладување

E44 Протеин-енергетска малнутриција од умерен и лесен степен

E44.0 Умерена протеин-енергетска малнутриција

Загуба во тежина кај деца или возрасни или недобивање во тежина кај деца што води до забележана тежина која е за 2 или повеќе, но помалку од 3 стандардни девијации под средната вредност за референтната популација (или слична загуба на тежина изразена со други статистички методи). Кога постои само едно мерење, веројатноста за умерена протеин-енергетска малнутриција е голема ако забележаната тежина е за 2 или повеќе, но помалку од три стандардни девијации под средната вредност за референтната популација.

E44.1 Лесна протеин-енергетска малнутриција

Загуба во тежина кај деца или возрасни или недобивање во тежина кај деца што води до забележаната тежина која е за 1 или повеќе, но помалку од 2 стандардни девијации под средната вредност за референтната популација (или слична загуба на тежина изразена со други статистички методи). Кога постои само едно мерење, веројатноста за лесна протеин-енергетска малнутриција е голема ако забележаната тежина е за 1 или повеќе, но помалку од 2 стандардни девијации под средната вредност за референтната популација.

E45 Забавен развој по протеин-енергетска малнутриција

Нутриционален:

- низок раст
- спреченост во развојот

Физичка ретардација поради малнутриција

E46 Неозначена протеин-енергетска малнутриција

Малнутриција ИН

Протеин-енергетски дебаланс ИН

ДРУГИ НУТРИТИВНИ ДЕФИЦИТИ (E50–E64)

Исклучува: нутритивни анемии (D50–D53)

E50 Дефицит на витамин А

Исклучува: секвели од дефицит на витамин А (E64.1)

- E50.0 Дефицит на витамин А со коњунктивална ксероза
- E50.1 Дефицит на витамин А со Bitot-ова дамка и коњунктивална ксероза
Bitot-ова дамка кај младо дете
- E50.2 Дефицитит на витамин А со корнеална ксероза
- E50.3 Дефицитит на витамин А со корнеална улцерација и ксероза
- E50.4 Дефицит на витамин А со кератомалација
- E50.5 Дефицит на витамин А со ноќно слепило
- E50.6 Дефицит на витамин А со ксерофталмични лузни на корнејата
- E50.7 Други окуларни манифестации поради дефицит на витамин А
Ксерофталмија ИН
- E50.8 Други манифестации на дефицит на витамин А
Фоликуларна кератоза } поради дефицит на витамин А† (L86*)
Ксеродермија }
- E50.9 Дефицит на витамин А, неозначено
Хиповитаминоза А ИН

E51 Дефицит на тиамин

Исклучува: секвели од дефицит на тиамин (E64.8)

- E51.1 Берибери
Берибери:
  - сув
  - влажен† (I98.8*)
- E51.2 Wernicke-ова енцефалопатија
- E51.8 Други манифестации од дефицит на тиамин
- E51.9 Дефицит на тиамин, неозначено

E52 Дефицит на ниацин [пелагра]

Дефицит:

- ниацин(-триптофан)
- никотинамид

Пелагра (алкохолна)

Исклучува: секвели од дефицит на ниацин (E64.8)

E53 Дефицит на останатите витамини од групата В

Исклучува: секвели од дефицит на витамин В (E64.8)
анемија поради дефицит на витамин В₁₂ (D51.-)

- E53.0 Дефицит на рибофлавин

Арибофлавиноза

E53.1 Дефицит на пиридоксин
Дефицит на витамин В₆

Исклучува: сидеробластна анемија која реагира на пиридоксин (D64.3)

E53.8 Дефицит на други означени витамини од групата В

Дефицит:

- биотин
- цианокобаламин
- фолат
- фолна киселина
- пантотенска киселина
- витамин В₁₂

E53.9 Дефицит на витамин В, неозначено

E54 Дефицит на аскорбинска киселина

Дефицит на витамин С

Скорбут

Исклучува: скорбутска анемија (D53.2)
секвели од дефицит на витамин С (E64.2)

E55 Дефицит на витамин D

Исклучува: остеомаластија кај возрасни (M83.-)
остеопороза (M80–M81)
секвели од рахит (E64.3)

E55.0 Рахит, активен

Остеомаластија:

- инфантилна
- јувенилна

Исклучува: рахит:

- целијачен (K90.0)
- Chron-ов (K50.-)
- инактивен (E64.3)
- ренален (N25.0)
- отпорен на витамин D (E83.3)

E55.9 Дефицит на витамин D, неозначено

Авитаминоза D

E56 Дефицити на други витамини

Исклучува: секвели од дефицити на други витамини (E64.8)

E56.0 Дефицит на витамин Е

E56.1 Дефицит на витамин К

Исклучува: дефицит на коагулационен фактор поради дефицит на витамин К (D68.4)
дефицит на витамин К кај новородено (P53)

E56.8 Дефицит на други витамини

E56.9 Дефицит на витамин, неозначено

E58 Дефицит на калциум во врска со исхраната

Исклучува: заболување на метаболизмот на калциум (E83.5)
секвели од дефицит на калциум (E64.8)

E59 Дефицит на селен во врска со исхраната

Keshan-ова болест

Исклучува: секвели од дефицит на селен (E64.8)

E60 Дефицит на цинк во врска со исхраната**E61 Дефицит на други нутритивни елементи**

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан од лекови.

Исклучува: заболувања на метаболизмот на минерали (E83.-)
тиреоидни заболувања поради дефицит на јод (E00–E02)
секвели од малнутриција и други нутритивни дефицити (E64.-)

E61.0 Дефицит на бакар

E61.1 Дефицит на железо

Исклучува: сидеропенична анемија (D50.-)

E61.2 Дефицит на магнезиум

E61.3 Дефицит на манган

E61.4 Дефицит на хром

E61.5 Дефицит на молибден

E61.6 Дефицит на ванадиум

E61.7 Дефицит на повеќе нутритивни елементи

E61.8 Дефицит на други означени нутритивни елементи

E61.9 Дефицит на нутритивен елемент, неозначено

E63 Други нутритивни дефицити

Исклучува: дехидрација (E86)
недостатен раст (R62.8)
проблеми при хранењето на новороденчето (P92.-)
секвели од малнутриција и други нутритивни дефицити (E64.-)

E63.0 Дефицит на есенцијални масни киселини [EFA]

E63.1 Неурамнотеженост на состојките во внесената храна

E63.8 Други означени нутритивни дефицити

E63.9 Нутритивен дефицит, неозначено
Нутритивна кардиомиопатија ИН† (I43.2*)

E64 Секвели од малнутриција и други нутритивни дефицити

▽ 0008

- E64.0 Секвели од протеин-енергетска малнутриција
Исклучува: успорен развој по протеин-енергетска малнутриција (E45)
- E64.1 Секвели од дефицит на витамин А
- E64.2 Секвели од дефицит на витамин С
- E64.3 Секвели од рахит
Употребете дополнителна шифра (M40.0- – M40.2-) за означување на кифоза
- E64.8 Секвели од други нутритивни дефицити
- E64.9 Секвели од неозначен нутритивен дефицит

ЗДЕБЕЛЕНОСТ И ДРУГА ХИПЕРАЛИМЕНТАЦИЈА

E65 Локализирана адипозност

Абдоминален преден сид или испакнување
Масно перниче

E66 Здебеленост

Исклучува: адипозогенитална дистрофија (E23.6)

липоматоза:

• болна [Dercum] (E88.2)

• ИН (E88.2.-)

Prader-Willi-ев синдром (Q87.14)

- E66.0 Здебеленост поради зголемено внесување калории
- E66.1 Здебеленост предизвикана од лек
Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.
- E66.2 Прекумерна здебеленост со алвеоларна хиповентилација
Pickwickian-ов синдром
- E66.8 Друга здебеленост
Морбидна здебеленост
- E66.9 Здебеленост, неозначено
Едноставна здебеленост ИН

E67 Друга хипералиментација

Исклучува: хипералиментација ИН (R63.2)

секвели од хипералиментација (E68)

- E67.0 Хипервитаминоза А
- E67.1 Хиперкаротенемија
- E67.2 Синдром на мегавитамин- В₆

- E67.3 Хипервитаминоза D
E67.8 Друга означена хипералиментација

E68 Секвели од хипералиментација

▽ 0008

МЕТАБОЛИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА (E70-E89)

Исклучува: 5- α - дефицит на редуктаза (E29.1)
синдром на резистенција кон андроген (E34.5)
конгенитална адренална хиперплазија (E25.0)
Ehlers-Danlos-ов синдром (Q79.6)
хемолитичка анемија поради ензимско заболување (D55.-)
Marfan-ов синдром (Q87.4)

E70 Заболувања на метаболизмот на ароматичните аминокиселини

- E70.0 Класична фенилкетонурија
- E70.1 Други хиперфенилаланинемии
- E70.2 Заболувања на тирозинскиот метаболизам
Алкаптонурија
Хипертирозинемија
Охроноза
Тирозинемија
Тирозиноза
- E70.3 Албинизам
Албинизам:
• окуларен
• окулокутан
Синдром
• Chediak(-Steinbrinck)-Higashi
• Cross
• Hermansky-Pudlak
- E70.8 Други заболувања на метаболизмот на ароматичните аминокиселини
Заболувања на:
• хистидинскиот метаболизам
• триптофанскиот метаболизам
- E70.9 Заболување на метаболизмот на ароматичните аминокиселини, неозначено

E71 Заболувања на метаболизмот на разгранетите аминокиселини и на метаболизмот на масните киселини

- E71.0 Болест со урина како јаворов сируп
- E71.1 Други заболувања на метаболизмот на разгранетите аминокиселини
Хиперлеуцин-изолеуцинемија
Хипервалинемија
Изовалерична ацидемија
Метилмалонична ацидемија
Пропионична ацидемија
- E71.2 Заболување на метаболизмот на разгранетите аминокиселини, неозначено

E71.3 Заболувања на метаболизмот на масните киселини
Адренолеукодистрофија [Addison-Schilder]
Дефицит на мускулна карнитин палмитилтрансфераза

Исклучува: Schilder-ова болест (G37.0)

E72 Други заболувања на метаболизмот на аминокиселините

Исклучува: ненормални наоди без манифестно заболување (R70–R89)

заболувања на:

- метаболизам на ароматични аминокиселини (E70.-)
- метаболизам на разгранети аминокиселини (E71.0–E71.2)
- метаболизам на масни киселини (E71.3)
- метаболизам на пурин и пирамидин (E79.-)

гихт (M10.-)

E72.0 Заболувања на аминокиселинскиот транспорт

Цистиноза

Цистинурија

Fanconi(-de-Toni)(-Debré) синдром

Hartnup-ова болест

Lowe-ов синдром

Исклучува: заболувања на триптофанскиот метаболизам (E70.8)

E72.1 Заболувања на метаболизмот на аминокиселините со сулфур

Цистатионинурија

Хомоцистинурија

Метионинемија

Дефицит на сулфит оксидаза

Исклучува: дефицит на транскобаламин II (D51.2)

E72.2 Заболувања на метаболичниот циклус на уреата

Аргининемија

Аргининосукцинична ацидурија

Цитрулинемија

Хиперамонемеија

Исклучува: заболувања на орнитинскиот метаболизам (E72.4)

E72.3 Заболувања на метаболизмот на лизин и хидроксилизин

Глутарна ацидурија

Хидроксилизинемија

Хиперлизинемија

Исклучува: Refsum-ова болест (G60.1)

Zellweger-ов синдром (Q87.83)

E72.4 Заболувања на орнитинскиот метаболизам

Орнитинемија (тип I, II)

E72.5 Заболувања на глицинскиот метаболизам

Хиперхидроксипролинемија

Хиперпролинемија (тип I, II)

Некетонска хиперглицинемија

Саркозинемија

E72.8 Други означени заболувања на метаболизмот на аминокиселините

Заболувања на:

- метаболизмот на β аминокиселините

• γ -глутамул циклус

E72.9 Заболување на метаболизмот на аминокиселините, неозначено

E73 Интолеранција на лактоза

- E73.0 Конгенитален дефицит на лактоза
- E73.1 Секундарен дефицит на лактоза
- E73.8 Друга интолеранција на лактоза
- E73.9 Интолеранција на лактоза, неозначено

E74 Други заболувања на метаболизмот на јаглехидратите

Исклучува: дијабетес мелитус (E10–E14)
хипогликемија ИН (E16.2)
зголемена секреција на глукагон (E16.3)
мукополисахаридоза (E76.0–E76.3)

- E74.0 Болест на складирањето на гликогенот
Кардијална гликогенеза
Болест на:
  - Andersen
  - Cori
  - Forbes
  - Hers
  - McArdle
  - Pompe
  - Taui
  - von GierkeДефицит на хепатална фосфорилаза
- E74.1 Заболувања на метаболизмот на фруктоза
Есенцијална фруктозурија
Дефицит на фруктоза-1,6-дифосфатаза
Херeditарна интолеранција на фруктоза
- E74.2 Заболувања на метаболизмот на галактоза
Дефицит на галактокиназа
Галактоземија
- E74.3 Други заболувања на цревната апсорпција на јаглеродните хидрати
Малапсорпција на глюкоза-галактоза
Дефицит на сукураза
Исклучува: интолеранција на лактоза (E73.-)
- E74.4 Заболувања на метаболизмот на пирувати и на глуконеогенеза
Дефицит на:
  - фосфоенолпируват карбоксикиназа
  - пируват:
    - карбоксилаза
    - дехидрогеназа*Исклучува:* со анемија (D55.-)
- E74.8 Други означени заболувања на метаболизмот на јаглеродни хидрати
Есенцијална пентозурија
Оксалоza
Оксалурија
Ренална гликозурија

E74.9 Заболување на метаболизмот на јаглеродните хидрати, неозначено

E75 Заболувања на метаболизмот на сфинголипиди и други заболувања на складирањето на липидите

Исклучува: муколипидоза, тип I-III (E77.0–E77.1)
Refsum-ова болест (G60.1)

E75.0 GM₂ ганглиозидоза

Болест на:

- Sandhoff
- Tau-Sachs

GM2 ганглиозидоза:

- адултна
- јувенилна
- ИН

E75.1 Други ганглиозидози

Ганглиозидози:

- GM1
- GM3
- ИН

Муколипидоза IV

E75.2 Друга сфинголипидоза

Болест на:

- Fabri (-Anderson)
- Gaucher
- Krabbe
- Niemann-Pick

Farber-ов синдром

Метахроматска леукодистрофија

Дефицит на сулфатаза

Исклучува: адренолеукодистрофија [Addison-Schilder] (E71.3)

E75.3 Сфинголипидоза, неозначено

E75.4 Невронална цероидна липофусциноза

Болест на:

- Batten
- Bielschowsky-Jansky
- Kufs
- Spielmeyer-Vogt

E75.5 Други заболувања на складирање на липидите

Церебротендиозна холестероза [van Bogaert-Scherer-Epstein]

Wolman-ова болест

E75.6 Заболување на складирање на липидите, неозначено

E76 Заболувања на метаболизмот на гликозаминогликан

E76.0 Мукополисахаридоза, тип I

Синдром на:

- Hurler
- Hurler-Scheie
- Scheie

E76.1 Мукополисахаридоза, тип II

Hunter-ов синдром

- E76.2 Други мукополисахаридози
Мукополисахаридози, типови III, IV, VI, VII
Дефицит на β-глицуронидаза
Синдром на:
• Maroteaux-Lamy (лесен)(тежок)
• Morquio(-сличен)(класичен)
• Sanfilippo (тип B)(тип C)(тип D)
- E76.3 Мукополисахаридоза, неозначено
- E76.8 Други заболувања на гликозаминогликанскиот метаболизам
- E76.9 Заболување на гликозаминогликанскиот метаболизам, неозначено

E77 Заболувања на гликопротеинскиот метаболизам

- E77.0 Дефекти во пост-транслационата модификација на лизозомските ензими
Муколипидоза II [I-клеточна болест]
Муколипидоза III [псевдо-Hurler-ова полидистрофија]
- E77.1 Дефекти на гликопротеинската деградација
Аспартулглицосаминурија
Фукосидоза
Маносидоза
Сиалидоза [муколипидоза I]
- E77.8 Други заболувања на гликопротеинскиот метаболизам
- E77.9 Заболување на гликопротеинскиот метаболизам , неозначено

E78 Заболувања на липопротеинскиот метаболизам и други липидемии

Исклучува: сфинголипидоза (E75.0–E75.3)

- E78.0 Чиста хиперхолестеролемија
Фамилијарна хиперхолестеролемија
Fredrickson-ова хиперлипопротеинемиија, тип IIa
Хипербеталипопротеинемиија
Хиперлипидемиија, група A
Хиперлипопротеинемиија-липопротеински тип со мала густина [LDL]
- E78.1 Чиста хиперглицеридемиија
Ендогена хиперглицеридемиија
Fredrickson-ова хиперлипопротеинемиија, тип IV
Хиперлипидемиија, група B
Хиперпребеталипопротеинемиија
Хиперлипопротеинемиија- липопротеински тип со многу мала густина [VLDL]
- E78.2 Мешана хиперлипидемиија
Широка-или пловечка беталипопротеинемиија
Fredrickson-ова хиперлипопротеинемиија, тип IIb или III
Хипербеталипопротеинемиија со пребеталипопротеинемиија
Хиперхолестеролемија со ендогена хиперглицеридемиија
Хиперлипидемиија, група C
Туберо-еруптивен ксантом
Туберозен ксантом
- Исклучува:* церебротендинозна холестероза [van Bogaert-Scherer-Epstein] (E75.5)
- E78.3 Хиперхиломикронемиија
Fredrickson-ова хиперлипопротеинемиија, тип I или V
Хиперлипидемиија, група D

- Мешана хиперглицидемија
- E78.4 Друга хиперлипидемија
Фамилијарна комбинирана хиперлипидемија
- E78.5 Хиперлипидемија, неозначено
- E78.6 Дефицит на липопротеин
Абеталипопротеинемија
Дефицит на липопротеин со голема густина
Хипоалфалипопротеинемија
Хипобеталипопротеинемија (фамилијарна)
Дефицит на лецитин холестерол ацилтрансфераза
Tangier-ова болест
- E78.8 Други заболувања на метаболизмот на липопротеин
- E78.9 Заболување на метаболизмот на липопротеин, неозначено

E79 Заболувања на пуринскиот и пиримидинскиот метаболизам

Исклучува: камен во бубрег (N20.0)
комбинирани имунодефицитарни заболувања (D81.-)
гихт (M10.-)
оротацидурична анемија (D53.0)
ксеродерма пигментозум (Q82.1)

- E79.0 Хиперурикемија без знаци на воспалителен артрит и тофична болест
Асимптоматична хиперурикемија
- E79.1 Lesch-Nyhan-ов синдром
- E79.8 Други заболувања на пуринскиот и пиримидинскиот метаболизам
Херидитарна ксантинурија
- E79.9 Заболување на пуринскиот и пиримидинскиот метаболизам, неозначено

E80 Заболувања на порфиринскиот и билирубинскиот метаболизам

Вклучува: дефекти на каталаза и пероксидаза

- E80.0 Херидитарна еритропоетичка порфирија
Конгенитална еритропоетичка порфирија
Еритропоетичка протопорфирија
- E80.1 Доцна кутана порфирија
- E80.2 Друга порфирија
Херидитарна копропорфирија
Порфирија:
• акутна интермитентна (хепатична)
• ИН

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

- E80.3 Дефекти на каталаза и пероксидаза
Акаталазија [Takahara]
- E80.4 Gilbert-ов синдром
- E80.5 Crigler-Najjar-ов синдром

- E80.6 Други заболувања на метаболизмот на билирубин
Dubin-Johnson-ов синдром
Rotor-ов синдром
- E80.7 Заболување на билирубинскиот метаболизам, неозначено

E83 Заболувања на минералниот метаболизам

Исклучува: дефицит на минерали поради исхраната (E58–E61)
паратиреоидни заболувања (E20–E21)
дефицит на витамин D (E55.-)

- E83.0 Заболувања на метаболизмот на бакар
Menkes-ова болест (кадрава коса)(цврста коса)
Wilson-ова болест
- E83.1 Заболувања на метаболизмот на железо
Хемохроматоза
- Исклучува:* анемија:
• дефицит на железо (D50.-)
• сидеробластична (D64.0–D64.3)
- E83.2 Заболувања на метаболизмот на цинк
Ентеропатски акродерматит
- E83.3 Заболувања на метаболизмот на фосфор
Дефицит на кисела фосфатаза
Фамилијарна хипофосфатемија
Хипофосфатазија
На витамин :
• остеомалација
• рахит
- Исклучува:* остеомалација кај возрасен (M83.-)
остеопороза (M80–M81)
- E83.4 Заболувања на метаболизмот на магнезиум
Хипермагнезимија
Хипомагнезимија
- E83.5 Заболувања на метаболизмот на калциум
Фамилијарна хипокалциурична хиперкалциемија
Идиопатска хиперкалциурија
- Исклучува:* хондрокалциноза (M11.1–M11.2)
хиперпаратиреоидизам (E21.0–E21.3)
- E83.8 Други заболувања на минералниот метаболизам
- E83.9 Заболување на минералниот метаболизам, неозначено

E84 Цистична фиброза

▽0402

Вклучува: муковисцидоза

- E84.0 Цистична фиброза со пулмонални манифестации
- E84.1 Цистична фиброза со цревни манифестации
Мекониум илеус† (P75*)

Исклучува: опструкција на мекониумот во случаи каде што се знае дека нема присуство на цистичната фиброза (P76.0)

E84.8 Цистична фиброза со други манифестации
Цистична фиброза со комбинирани манифестации

E84.9 Цистична фиброза, неозначено

E85 Амилоидоза

Исклучува: Алцејнхамер-ова болест (G30.-)
примарна амилоидоза (D47.7)

E85.0 Херeditарна фамилијарна амилоидоза без невропатија
Фамилијарна Медитеранска треска
Херeditарна амилоидна нефропатија

E85.1 Невропатска херeditарна фамилијарна амилоидоза
Амилоид полиневропатија (Португалска)

E85.2 Херeditарна фамилијарна амилоидоза, неозначено

E85.3 Секундарна системска амилоидоза
V1426 Амилоидоза поради хемодијализа

E85.4 Амилоидоза ограничена на орган
Локализирана амилоидоза

E85.8 Други амилоидози

E85.9 Амилоидоза, неозначено

E86 Намалување на волуменот

Дехидратација
Намалување на волуменот на плазма или екстрацелуларна течност
Хиповолемија

Исклучува: дехидратација кај новороденче (P74.1)
хиповолемичен шок:
• ИН (R57.1.-)
• постпроцедурален (T81.1)
• трауматски (T79.4)

E87 Други нарушувања на водната, електролитната и ацидо-базната рамнотежа

E87.0 Хиперосмоларност и хипернатремија
Вишок на натриум [Na]
Оптоварување со натриум [Na]

Исклучува: со дијабетес мелитус (E11–E14 со заеднички четврти знак .0)

E87.1 Хипоосмоларност и хипонатремија
Дефицит на натриум [N]

Исклучува: Синдром на неадекватна секреција на антидиуретичен хормон (E22.2)

E87.2 Ацидоза
Ацидоза:
• лактозна
• метаболична
• ИН
• респираторна

Исклучува: дијабетска ацидоза (E10–E14 со заеднички четврти знак .1)

- E87.3 Алкалоза
Алкалоза:
• метаболична
• ИН
• респираторна
- E87.4 Мешани нарушувања на ацидо-базната рамнотежа
- E87.5 Хиперкалемија
Вишок на калиум [K]
Оптоварување со калиум [K]
- E87.6 Хипокалемија
Дефицит на калиум [K]
- E87.7 Оптоварување со течност
Исклучува: едем (R60.-)
- E87.8 Други нарушувања на рамнотежата на електролити и течности, неklasифицирани на друго место
Дебаланс на електролити ИН
Хиперхлоремија
Хипохлоремија

E88 Други метаболични заболувања

Употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, ако се предизвикани од лекови.

Исклучува: хистиоцитоза X (хронична) (D76.0)

- E88.0 Заболувања на плазма-протеинскиот метаболизам, неklasифицирани на друго место
Дефицит на α -1-Антитрипсин
Бисалбуминемија

Исклучува: заболување на метаболизмот на липопротеин, (E78.-)
моноклонална гамопатија (D47.2)
поликлонална хипергамаглобулинемија (D89.0)
Waldenstrom-ова макроглобулинемија (C88.0-)

- E88.1 Липодистрофија, неklasифицирана на друго место
Липодистрофија ИН

Исклучува: Whipple-ова болест (K90.8)

- E88.2 Липоматоза, неklasифицирана на друго место
Липоматоза:
• болна [Dercum]
• ИН

- E88.8 Други означени метаболични заболувања
Дефекти на митохондрискиот респираторен синџир:
• бришење на митохондриската ДНК
• дефицит на NADH- коензим Q редуктаза
• ИН
• дефицит на редуциран коензим Q-цитохром редуктаза
дефицит на суцинатна- коензим Q редуктаза
Hoffa-Kastert-ова болест
Launois-Bensaude-ова аденолипоматоза
Митохондриска:
• цитопатија ИН

- дефект ИН
  - болест ИН
  - нарушување ИН
  - синдром ИН
- Триметиламинурија

Прва шифра за манифестација(та/те),ако се познати.

E88.9 Метаболично заболување, неозначено

E89 Постпроцедурални ендокрини и метаболични заболувања, неклассифицирани на друго место

E89.0 Постпроцедурален хипотиреоидизам
Хипотиреоидизам по зрачење

E89.1 Постпроцедурална хипоинсулинемија
V0401 Хипергликемија по панкреатектомија

E89.2 Постпроцедурален хипопаратиреоидизам
Паратиреопривна тетанија

E89.3 Постпроцедурален хипопитуитаризам
Хипопитуитаризам по зрачење

E89.4 Постпроцедурална оваријална инсуфициенција

E89.5 Постпроцедурална тестикуларна хипофункција

E89.6 Постпроцедурална адренкортикална (-медуларна) хипофункција

E89.8 Други постпроцедурални ендокрини и метаболични заболувања

E89.9 Постпроцедурални ендокрини и метаболични заболувања, неозначено⁶

ГЛАВА 5

ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА И РАСТРОЈСТВА НА ОБНОСКИТЕ (F00–F99)

Оваа глава ги содржи следните делови:

- F00–F09** Органски, вклучувајќи симптоматски, душевни растројства
- F10–F19** Душевни растројства и растројства на обносните настанати поради употреба на психоактивни супстанции
- F20–F29** Шизофренија, шизотиопни и налудничави растројства
- F30–F39** Растројства на расположението [афектот]
- F40–F48** Невротски, со стрес поврзани и соматоформни растројства
- F50–F59** Синдроми на обносните поврзани со физиолошки нарушувања и физички фактори
- F60–F69** Растројства на личноста и на обносните кај возрасен
- F70–F79** Душевна заостанатост
- F80–F89** Растројства во психолошкиот развој
- F90–F98** Растројства во обносните и емоциите што обично почнуваат во детството и адолесценцијата
- F99** Неозначени душевни растројства

⁶ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Ендокрини, нутритивни и метаболизам.

Категориите обележани со ѕвездички во оваа глава предвидуваат како што следува:

F00* Деменција кај Alzheimer-ова болест

F02* Деменција кај други заболувања класифицирани на друго место

Вклучува: растројства во психолошкиот развој

Исклучува: симптоми, знаци и ненормални клинички лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (**R00–R99**)

ОРГАНСКИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ ГИ И СИМПТОМАТСКИТЕ, ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА (F00–F09)

Овој дел го опфаќа подрачјето на душевни растројства кои заедно се групирани бидејќи имаат заедничка демонстративна етиологија на церебрални болести, повреди на мозокот или други инсулти кои водат кон церебрална дисфункција. Дисфункцијата може да биде примарна, како при болести, повреди и инсулти кои директно и селективно го оштетуваат мозокот ; или секундарна, како кај системските болести и растројства што го напаѓаат мозокот само како еден од повеќето органи или системи на телото кои се зафатени.

Деменцијата (**F00–F03**) е синдром предизвикан поради болест на мозокот, обично од хронична или прогресивна природа, каде што постојат оштетувања на повеќе повисоки кортикални функции, вклучувајќи го помнењето, мислењето, ориентацијата, сфаќањето, сметањето, способноста за учење, јазикот и расудувањето. Свеста не е поматена. Оштетувањата на сознајните функции обично се придружени, а понекогаш ним им претходат, со влошувања на емоционалната контрола, социјалните обноси или мотивацијата. Овој синдром се јавува кај Алцхајмеровата болест, кај цереброваскуларната болест и кај други состојби што примарно или секундарно го зафаќаат мозокот.

Употребете дополнителна шифра да ја означите основната болест.

F00* Деменција кај Alzheimer-ова болест(**G30.-†**)

▽ 0528

Алцхајмеровата болест е примарна дегенеративна церебрална болест со непозната етиологија со карактеристични невропатолошки и неврохемиски белези. Растројството обично е со подмолен почеток, се развива бавно и постојано во текот на неколку години.

F00.0* Деменција кај Алцхајмеровата болест со ран почеток (**G30.0†**)

Деменција кај Алцхајмеровата болест со почеток пред 65 години, со релативно брз тек на пропаѓање и со повеќе изразени растројства на повисоките кортикални функции.

Алцхајмер-ова болест, тип 2

Пресенилна деменција, Алцхајмеров тип

Примарна дегенеративна деменција од Алцхајмеров тип, пресенилен почеток

F00.1* Деменција кај Алцхајмеровата болест со доцен почеток (**G30.1†**)

Деменција кај Алцхајмеровата болест со почеток по 65 година, обично во доцните 70-ти години или потоа, со бавно напредување и со оштетување на помнењето како главен белег.

Алцхајмер-ова болест, тип 1

Примарна дегенеративна деменција од Алцхајмеров тип, сенилен почеток

Сенилна деменција, Алцхајмеров тип

F00.2* Деменција кај Алцхајмеровата болест, атипичен или мешан тип (**G30.8†**)

Атипична деменција, Алцхајмеров тип

F00.9* Деменција кај Алцхајмеровата болест, неозначено (**G30.9†**)

F01

Васкуларна деменција

Васкуларната деменција е резултат на инфаркт во мозокот поради болест на крвните садови, вклучувајќи ја хипертензивната цереброваскуларна болест. Инфарктите се обично мали, но со кумулативен ефект. Почетокот обично е во доцнежната возраст.

Вклучува: артериосклеротична деменција

- F01.0 **Васкуларна деменција со акутен почеток**
Обично се развива брзо по серија на мозочни удари од цереброваскуларна тромбоза, емболија или крвавење. Во ретки случаи причина може да биде единечен масивен инфаркт.
- F01.1 **Деменција поради повеќе инфаркти**
Има постепен почеток, што се јавува по бројни преодни исхемични епизоди што доведува до насобирање на инфарктите во церебралниот паренхим.
Предоминантно, кортикална деменција
- F01.2 **Субкортикална васкуларна деменција**
Вклучува случаи со историја на хипертензија и фокуси на исхемично оштетување во длабочината на белата маса на церебралните хемисфери. Церебралната кора обично е зачувана што е во спротивност со клиничката слика што многу личи на деменцијата кај Алцхајмеровата болест.
- F01.3 **Мешана кортикална и субкортикална васкуларна деменција**
- F01.8 **Друга васкуларна деменција**
- F01.9 **Васкуларна деменција, неозначено**

F02* Деменција кај други заболувања класифицирани на друго место

Случаи на деменција предизвикани, или се претпоставува дека се предизвикани од причини поинакви од оние што ја предизвикуваат Алцхајмеровата болест или цереброваскуларната болест. Почетокот може да биде во секое време на животот, иако ретко во доцнежната возраст.

- F02.0* **Деменција кај Pick-овата болест (G31.0†)**
Прогресивна деменција, што започнува во средната возраст и се карактеризира со рани промени во карактерот што напредуваат бавно и со социјално пропаѓање, придружени со оштетување на интелектот, помнењето и јазичните функции, со апатија, еуфорија и понекогаш со екстрапирамидални феномени.
- F02.1* **Деменција кај Creutzfeldt-Jakob-овата болест (A81.0†)**
Прогресивна деменција со екстензивни невролошки знаци настаната поради специфични невропатолошки промени за кои се претпоставува дека се предизвикани од пренослив агенс. Почетокот обично е во средната возраст или подоцна, но може да се јави во кој да било период на зрелата возраст. Текот е субакутен и за една до две години завршува со смрт.
- F02.2* **Деменција кај Huntington-овата болест (G10†)**
Деменција што се јавува како дел на проширена дегенерација на мозокот. Болеста се пренесува со единечен автосомен доминантен ген. Симптомите типично се јавуваат во третата или четвртата декада на животот. Развојот е бавен и обично доведува до смрт во текот на 10 - 15 години.
Деменција кај Huntington-ова хореа
- F02.3* **Деменција кај Parkinson-овата болест (G20†)**
Деменција што се развива во текот на установена Паркинсон-ова болест. Се уште не се докажани посебни клинички белези што би ја разликувале оваа болест.
Деменција кај:
• paralysis agitans
• паркинсонизам
- F02.4* **Деменција кај болеста од вирусот на хуманата имунодефициенција [HIV] (B22†)**
Деменција што се развива во текот на болеста HIV во отсуство на едновремена болест или состојба различна од HIV инфекцијата со која би можеле да се објаснат клиничките белези.
- F02.8* **Деменција кај други означени болести класифицирани на друго место**

Деменција кај:

- церебрална липидоза (E75.-†)
- епилепсија (G40.-†)
- хепатолентикуларна дегенерација (E83.0†)
- хиперкалциемија (E83.5†)
- хипотиреоидизам, стекнат (E01.-†, E03.-†)
- труења (T36–T65†)
- Lewy телесно заболување (G31.3†)
- мултипла склероза (G35†)
- невросифилис (A52.1†)
- дефицит на ниацин [pellagra] (E52†)
- нодозен полиартерит (M30.0†)
- системски еритематозен лупус (M32.-†)
- трипанозомијаза (B56.-†, B57.-†)
- дефицит на витамин B₁₂ (E53.8†)

F03 Неозначена деменција

Пресенилна:

- деменција ИН
- психоза ИН

Примарна дегенеративна деменција ИН

Сенилна:

- деменција:
  - депресивен или параноиден тип
  - ИН
- психоза ИН

Исклучува: сенилна деменција со делириум или акутна конфузна состојба (F05.1)
сенилност ИН (R54)

F04 Органски амнезички синдром, непредизвикан од алкохол и од други психоактивни супстанции

Синдром со изразено оштетување на новото и старото помнење, додека непосредното сеќавање е запазено, со намалена способност за учење на нов материјал и со дезориентација во време. Конфабулацијата може да биде назначен белег, но перцепцијата и другите сознājни функции, вклучувајќи го и интелектот, обично не се оштетени. Прогнозата зависи од текот на основното оштетување.

Исклучува: амнезија:

- антероградна (R41.1)
- дисоцијативна (F44.0)
- ИН(R41.3.-)
- ретроградна (R41.2)

Синдром на Корсаков:

- предизвикан од алкохол или неозначено (F10.6)
- предизвикан од други психоактивни супстанции (F11–F19 со заеднички четврти знак .6)

F04.0 Посттрауматска амнезија

- ⊗F04.00 Пост трауматска амнезија, неозначено
- ⊗F04.01 Посттрауматска амнезија, траење < 24 часа
- ⊗F04.02 Посттрауматска амнезија, траење ≥ 24 часа и < 14 дена
- ⊗F04.03 Посттрауматска амнезија, траење ≥ 14 дена
- F04.9 Амнезички синдром, неозначено
Korsakov-а психоза или синдром, неалкохолна

F05 Делириум, што не е предизвикан од алкохол и други психоактивни супстанции

Етиолошки неспецифичен органски мозочен синдром окарактеризиран со истовремени нарушувања во свеста и вниманието, перципирањето, мислењето, помнењето, психомоторното обнесување, емоциите и на ритмот спиење-будност. Траењето е изменливо, а тежината се протега од благ до многу тежок степен.

Вклучува: акутен или субакутен:

- мозочен синдром
- конфузна состојба (неалкохолна)
- инфективна психоза
- органска реакција
- психо-органски синдром

Исклучува: делириум тремс, предизвикан од алкохол или неозначен (F10.4)

F05.0 Делириум што не надодаден на деменција, така опишан

F05.1 Делириум надодаден на деменција
Состојби што ги исполнуваат погорните критериуми, но се развиваат во текот на деменцијата (F00–F03).

F05.8 Друг делириум
Делириум со мешано потекло

F05.9 Делириум, неозначено

F06 Други душевни растројства настанати поради оштетување на мозокот и на неговата функција и поради телесно заболување

Вклучува разновидни состојби причински поврзани со мозочно растројство настанато поради примарна церебрална болест, системска болест што секундарно го оштетува мозокот, егзогени токсични супстанции или хормони, ендокрини болести или други телесни болести.

Исклучува: здружени со:

- делириум (F05.-)
- деменција како што е класифицирана во F00–F03
што се последица од употреба на алкохол и други психоактивни супстанции (F10–F19)

F06.0 Органска халуциноза
Растројство со постојани или повратни халуцинации, обично видни или слушни, што се јавуваат при чиста свест, а од единката може, но не мора, да бидат препознаени како такви. Може да се јави налудничаво обработка на халуцинациите, но во клиничката слика не доминираат налудничавостите; увидот може да биде запазен.

Органска халуцинаторна состојба (неалкохолна)

Исклучува: алкохолна халуциноза (F10.5)
шизофренија (F20.-)

F06.1 Органско кататонно растројство
Растројство со намалена (ступор) или зголемена (возбуда) психомоторна активност придружена со кататони симптоми. Екстремите на психомоторното растројство може да се заменуваат.

Исклучува: кататона шизофренија (F20.2)

- ступор:
- дисоцијативен (F44.2)
- ИН (R40.1.-)

F06.2 Органско налудничаво [слично на шизофренија] растројство
Растројство кај кое што во клиничката слика доминираат постојани или повратни налудничавости. Налудничавостите може да се придружени со халуцинации. Може да се присутни некои белези што укажуваат на шизофренија, како што се бизарните халуцинации или растројства на мислењето.

Параноидни и параноидно-халуцинаторни органски состојби
Психоза слична на шизофренија кај епилепсија

Исклучува: растројство:

- акутно и преодно психотично (F23.-)
- постојано налудничаво (F22.-)
- психотично предизвикано од дрога (F11–F19 со заеднички четврти знак .5)
шизофренија (F20.-)

F06.3 Органски растројства на расположението [афектот]

Растројства што се карактеризираат со промена на расположението или афектот, обично придружени со промена на вкупното ниво на активност, депресивна, хипоманична, манична или биполарна (види F30–F38), но што произлегува како последица на органско растројство.

Исклучува: растројство на расположението, неорганско или неозначено (F30–F39)

⊗F06.30 Органско растројство на расположението [афектот], неозначено

⊗F06.31 Органско манично растројство

⊗F06.32 Органско биполарно растројство

⊗F06.33 Органско депресивно растројство

⊗F06.34 Органско мешано афективно растројство

⊗F06.39 Друго органско растројство на расположението [афектот]

F06.4 Органско анксиозно растројство

Растројство карактеризирано со суштински описни белези на генерализирано анксиозно растројство (F41.1), панично растројство (F41.0), или комбинација на обете, но што произлегува како последица на органско растројство.

Исклучува: анксиозни растројства, неоргански или неозначени (F41.-)

F06.5 Органско дисоцијативно растројство

Растројство карактеризирано со делумна или целосна загуба на нормалната интеграција меѓу сеќавањата за минатото, свесноста за идентитетот и непосредните осети и контролата на телесните движења (види F44.-), а што произлегува како последица на органско растројство.

Исклучува: дисоцијативни [конверзивни] растројства, неоргански или неозначени (F44.-)

F06.6 Органска емоционална лабилност [астенија]

Растројство окарактеризирано со емоционална инконтиненција или лабилност, замор и бројни непријатни телесни осети (на пр. вртоглавица) и болки, што произлегуваат како последица на органско растројство.

Исклучува: соматоформни растројства, неоргански или неозначени (F45.-)

F06.7 Благо растројство на сознанието

▽ 0532

Растројство окарактеризирано со оштетување на помнењето, со тешкотии во учењето и со намалена способност за концентрирање врз задача за малку подолг временски период. Често кога се прават обиди за душевна активност, забележливо е чувство на душевен замор, а новото учење субјективно се чувствува тешко дури и кога е објективно успешно. Ниту еден од овие симптоми не е толку тежок за да се постави дијагноза ниту на деменцијата (F00–F03) ниту на делириумот (F05.-). Оваа дијагноза треба да биде поставена само ако е придружена со означено телесно растројство, а не треба да биде поставена во присуство на кои било други ментални растројства и растројства во обносните класифицирани во F10–F99. Растројството може да им претходи, да ги придружува или да следи низа различни инфекции и телесни растројства, како церебрални така и системски, но директен доказ за церебралната зафатеност не е задолжително присутен. Тоа може да се разликува од постенцефалитичниот синдром (F07.1) и од посткомозионалниот

синдром (F07.2) со својата различна етиологија, според ограничениот опсег на општо земено поблагите симптоми и според пократкото траење.

- F06.8 Други означени душевни растројства предизвикани од оштетување и дисфункција на мозокот и од телесна болест
Епилептична психоза ИН
- F06.9 Неозначени душевни растројства предизвикани од оштетување и дисфункција на мозокот и од телесна болест
Органски:
• мозочен синдром ИН
• душевно растројство ИН

F07 Растројства на личноста и на обносните поради болест, оштетување и дисфункција на мозокот

Промената на личноста и на обносните може да биде резидуално или придружено растројство на болест, оштетување или дисфункција на мозокот.

- F07.0 Органско растројство на личноста
Растројство окарактеризирано со значајна измена во вообичаените преморбидни обрасци на обносните што ги зафаќа изразувањето на емоциите, потребите и импулсите. Оштетувањето на сознаниите и мисловните функции како и изменетата сексуалност можат исто така да бидат дел од клиничката слика.

Органска:
• псевдопсихопатска личност
• псевдоретардирана личност
Синдром:
• фронтален лобус
• на личност со лимбична епилепсија
• лоботомија
• постлеукотомија

Исклучува: трајна измена на личноста по:
• доживување на катастрофа (F62.0)
• психијатриска болест (F62.1)
посткомозионален синдром (F07.2)
постенцефалитичен синдром (F07.1)
специфично растројство на личноста (F60.-)

- F07.1 Постенцефалитичен синдром
Резидуална неспецифична и променлива измена во обносните што настануваат по оздравувањето, било од вирусен, било од бактериски енцефалит. Битна разлика меѓу ова растројство и органските растројства на личноста е што тоа е реверзибилно.

Исклучува: органско растројство на личноста (F07.0)

- F07.2 Посткомозионален синдром
Синдром што настанува по траума на главата (обично доволно тешка да резултира во загуба на свест) и вклучува бројни сосема различни симптоми, како што се главоболка, вртоглавица, замор, раздразливост, тешкотии во концентрирањето и во извршувањето на интелектуални задачи, оштетување на помнењето, несоница и намалена толеранција на стрес, емоционална возбуда или на алкохол.

Посттрауматичен мозочен синдром, непсихотичен
Посткомозионален синдром (енцефалопатија)

- F07.8 Други органски растројства на личноста и обносните настанати поради болест, оштетување и дисфункција на мозокот
Органско афективно растројство на десната хемисфера

- F07.9 Неозначени органски растројства на личноста и обносните настанати поради болест, оштетување и дисфункција на мозокот
- Органски психосиндром

F09 Неозначено органско или симптоматско душевно растројство

- Психоза:
- органска ИН
  - симптоматска ИН

Исклучува: психоза ИН (F29)

ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА И РАСТРОЈСТВА ВО ОБНОСНИТЕ НАСТАНАТИ ПОРАДИ УПОТРЕБА НА ПСИХОАКТИВНИ СУПСТАНЦИИ (F10–F19)

∇0503

Овој блок содржи бројни растројства што се разликуваат според тежината и клиничката форма, но сите се припишуваат на употребата на една или повеќе психоактивни супстанции, што може, но не мора да се пропишани од лекар. Третиот знак на шифрата ја означува соодветната супстанција, а четвртиот знак поблиску ја означува клиничката состојба. Шифрите треба да употребуваат, како што се бара, за секоја супстанција што е означена, но треба да се има на ум дека сите шифри со четири знака не се применливи за сите супстанции.

Означувањето на психоактивната супстанција треба да се темели на што е можно повеќе извори на информации. Тие вклучуваат податоци добиени од самиот пациент, од анализата на крвта и на другите телесни течности од карактеристичните физички и психолошки симптоми, од клиничките знаци и обноси и од други докази како што е поседувањето дроги од страна на пациентот или известувања од информирани трети странки. Многу лица што употребуваат дрога, земаат повеќе од еден тип психоактивна супстанција. Главната дијагноза треба да биде класифицирана, кога тоа е можно, според супстанцијата или класите на супстанции што го предизвикале или најмногу придонеле за присутниот клинички синдром. Другите дијагнози треба да бидат шифрирани кога други психоактивни супстанции се земени во токсични количества (заеднички четврти знак .0) или до мера што предизвикува штета (заеднички четврти знак .1), зависност (заеднички четврти знак .2) или други растројства (заеднички четврти знак .3–9).

Само во случаи каде што обрасците на земање на психоактивни супстанции се хаотични и без избор, или каде што придонесот на различни психоактивни супстанции е неразмрсливо измешан, треба да се употреби дијагноза за растројство што е резултат на многукратна употреба на дрога. (F19.-).

Исклучува: злоупотреба на супстанции што не предизвикуваат зависност (F55)

Следните потподелби со четири знака се за употреба со категориите F10–F19:

.0 Акутна интоксикација

Состојба што се јавува по примена на психоактивна супстанција и резултира со нарушувања на нивото на свеста, сознанието, перцепцијата, афектот или обносните или на други психо-физиолошки функции и одговори. Растројствата се во директна врска со акутните фармаколошки ефекти на супстанциите и со тек на времето се разрешуваат со целосно закрепнување, освен онаму каде што има оштетување на ткивото или каде што се појавиле други компликации. Компликациите можат да бидат траума, инхалирање на повратени маси, делириум, кома, конвулзии и други медицински компликации. Природата на овие компликации зависи од фармаколошката класа на супстанцијата и од начинот на нејзиното земање.

Акутно пијанство кај алкохолизам
'Лошо патување' (дроги)
Пијанство ИН
Патолошка опиеност
Растројства на транс и опседнување при труење со психоактивна супстанција

Исклучува: опиеност со значење на труење (T36–T50)

.1 Штетна употреба

Образец на употреба на психоактивната супстанција што предизвикува оштетување на здравјето. Оштетувањето може да биде телесно (како во случај на хепатит од самовшприцување на психоактивни супстанции) или душевно (т.е епизоди на депресивно растројство што е секундарно на жестоко пиене алкохол).

Злоупотреба на психоактивни супстанции ИН

.2 Синдром на зависност

Група на феномени во обносните, сознанието и физиологијата, што се развиваат по повторна употреба на супстанции и кои типично вклучуваат силна желба да се земе дрогата, тешкотии во контролата на нејзината употреба, истражување во употребата наспроти штетните последици, давање најголемо предимство на употребата на дрога пред другите активности и обврски, зголемена толеранција и понекогаш состојба на телесна апстиненцијална криза.

Синдромот на зависност може да биде присутен за специфични психоактивни супстанции (на пример тутун, алкохол или дијазепам) за класа супстанции (на пример опијатни дроги) или за бројни фармаколошко различни психоактивни супстанции.

Хроничен алкохолизам
Дипсоманија
Оддаденост на дроги

.3 Апстиненцијална состојба

Група симптоми со изменливо групирање и тежина, што се јавуваат при апсолутно или релативно прекинување со земањето психоактивна супстанција што е постојано употребувана. Почетокот и текот на апстиненцијалната состојба се временски ограничени и се во врска со типот на употребуваната психоактивна супстанција и нејзината доза непосредно пред прекинувањето или намалувањето на употребата. Апстиненцијалната состојба може да биде комплицирана со конвулзии.

.4 Апстиненцијална состојба со делириум

Состојба каде што апстиненцијалната состојба се дефинира со заедничкиот четврти знак .3 и е комплицирана со делириум како што е дефинирано во **F05.-**. Исто така може да се јават конвулзии. Кога се смета дека во етиологијата играат улога и органските фактори, состојбата треба да се класифицира во **F05.8**.

Делириум тременс (предизвикан од алкохол)

.5 Психотично растројство

Група психотични феномени што се јавуваат во време или по употребата на психоактивна супстанција, но не се објаснуваат само со акутна опиеност и не се дел од апстиненцијалната состојба. Растројството се карактеризира со халуцинации (типично аудитивни, но често и во повеќе од еден сензорен модалитет), перцептивни искривувања, налудничавости (често по природа параноидни или прогонувачки), психомоторни растројства (возбуда или струпор), и со ненормален афект, што може да се протега од интензивен страв до екстаза. Сензориумот обично е чист, но може да биде присутен извесен степен на замрачување на свесноста, иако не тешка конфузија.

Алкохолна:
• халуциноза
• љубомора
• параноја
• психоза ИН

Исклучува: резидуални или со доцен почеток психотични растројства (**F10-F19** со заеднички четврти знак .7) што се предизвикани од алкохол или од други психоактивни средства

.6 Амнезичен синдром

Синдром придружен со хронично изразито оштетување на новото и на дамнешното помнење. Непосредното сеќавање обично е зачувано, а новото помнење карактеристично е повеќе оштетено од дамнешното помнење. Обично се евидентни растројства на осетот за време и за последователноста на настаните, како и тешкотии во учењето на нови материјали. Може да се изразени конфабулации, но не се постојано присутни. Другите сознајни функции се релативно добро зачувани, а амнезичките дефекти не се во сооднос со другите растројства.

Амнезичко растројство, предизвикано од алкохол или од дрога

Корсакова психоза или синдром, предизвикан од алкохол или од друга психоактивна супстанција, или пак неозначени

Исклучува: неалкохолна Корсакова психоза или синдром (**F04.9**)
пост трауматична амнезија (**F04.0-**)

.7 Резидуално и со доцен почеток психотично растројство

Растројство кај кое промените на сознанието, афектот, личноста или обносните предизвикани од алкохол или од психоактивна супстанција, постојат и по периодот во кој може разумно да се претпостави дека дејствува директниот ефект предизвикан од психоактивната супстанција. Почетокот на болеста треба директно да биде поврзан со употреба на психоактивна супстанција. Случаите кај кои почетокот на состојбата се јавува подоцна од епизодата (ите) на употребата на таква супстанција би требало да се шифрираат овде само тогаш кога постои јасен и силен доказ со кој состојбата ќе се поврзе со резидуелниот ефект на

психоактивната супстанција. Повторувањата можат да се разликуваат од психотичната состојба делумно преку нивната епизодна природа, што често е многу краткотрајна и преку умножувањето на претходните доживувања поврзани со алкохол и друга психоактивна супстанција.

Алкохолна деменција ИН

Хроничен алкохолен мозочен синдром

Деменција и други поблаги форми на постојано оштетување на сознајните функции

Флешбек

Психотично растројство со доцнежн почеток предизвикано од психоактивна супстанција

Постхалуциногено перцептуално растројство

Резидуално:

- афективно растројство
- растројство на личноста и обносните

Исклучува: од алкохол или од психоактивна супстанција предизвикан:

- Синдром на Корсаков (F10–F19 со заеднички четврти знак .6)
- психотична состојба (F10–F19 со заеднички четврти знак .5)

.8 Други душевни растројства и растројства во обносните

.9 Неозначени душевни растројства и растројства во обносните

F10 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на алкохол

Види подподелби

F11 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на опијати

Види подподелби

F12 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на канабиноиди

Види подподелби

F13 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на седативи или хипнотици

Види подподелби

F14 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на кокаин

Види подподелби

F15 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на други стимуланси вклучувајќи кофеин

Види подподелби

F16 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на халуциногени

Види подподелби

F17 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на тутун

Види подподелби

F18 Душевни растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на испарливи растворувачи

Види подподелби

F19 Душевные растројства и растројства во обносните предизвикани со употреба на повеќе дроги и на други психоактивни супстанции

Види потподелби

Оваа категорија треба да се употреби кога се знае дека се земаат две или повеќе супстанции, но е невозможно да се процени која супстанција најмногу придонесува за појавата на растројството. Исто така треба да се употребува кога не е сигурно и не се знае идентитетот на некои или дури на сите употребувани психоактивни супстанции, бидејќи многу лица што употребуваат повеќе дроги и самите не знаат поединости за она што го земаат.

Вклучува: злоупотреба на дроги ИН

ШИЗОФРЕНИЈА, ШИЗИОТИПНИ И НАЛУДНИЧАВИ РАСТРОЈСТВА (F20–F29)

Овој дел ги опфаќа заедно шизофренијата, како најважен член на групата, шизотипните растројства, постојаните налудничави состојби и голема група акутни и преодни психотични растројства. Шизоафективните растројства се задржани тука, наспроти нивната контроверзна природа.

F20 Шизофренија

Шизофрениите растројства општо се карактеризираат со темелни и карактеристични искривувања на мислењето и перцепциите, а афектите се несоодветни или отапани. Обично јасната свест и интелектуалните способности се запазени иако со текот на времето можат да се развијат извесни дефекти во сознанието. Најзначајни психопатолошки феномени се слушањето на одек на сопствените мисли; вметнување или одземање на мисли; пренесување на мисли; налудничаво перцепирање и налудничавости на контрола; влијание или пасивност, халуцинаторни гласови што коментираат или зборуваат со пациентот во трето лице; растројства на мислењето и негативни симптоми.

Текот на шизофрениите растројства може да биде непрекинат или епизодичен со прогресивен или стабилен дефицит, или може да има една или повеќе епизоди со комплетна или некомплетна ремисија. Дијагнозата шизофренија не треба да се поставува во присуство на изразени депресивни или манијакални симптоми, освен ако не е јасно дека шизофрениите симптоми му претходе на афективното растројство. Дијагнозата шизофренија не треба да се поставува ниту кога е присутна јасна болест на мозокот, ниту пак во состојби на отруеност со дроги или апстиненцијална криза. Слични растројства што се развиваат во присуство на епилепсија или друга болест на мозокот треба да бидат класифицирани под F06.2, додека оние предизвикани од психоактивни супстанции треба да бидат класифицирани под F10–F19 со заеднички четврти знак .5.

Исклучува: шизофренија:

- акутна (недиференцирана) (F23.2-)
- циклична (F25.2)
- шизофрени реакција (F23.2-)
- шизотипско растројство (F21)

F20.0 Параноидна шизофренија

Во сликата на параноидната шизофренија доминираат релативно стабилни често параноидни налудничавости, обично придружени со халуцинации, особено од аудитивен вид и растројства на перцепциите. Растројствата на афектот, волјата и говорот и кататони симптоми се отсутни или се релативно незабележливи.

Парафрени шизофренија

Исклучува: инволутивна параноидна состојба (F22.8)

- параноја (F22.0)

F20.1 Хеберфрена шизофренија

Форма на шизофренија каде што се изразени афективните промени, налудничавостите и халуцинациите се преодни и фрагментарни, обнесувањето е непредвидливо и неодговорно, а маниризмите се чести. Расположението е површно и несоодветно, мислењето е дезорганизирано, а говорот е инкохерентен. Постојат тенденции за издвојување од средината. Обично прогнозата е лоша заради брзото развивање на 'негативни' симптоми, особено израмнување на афектот и загуба на волјата. Хеберфренијата треба вообичаено да биде дијагностицирана само кај адолесценти или помлади возрасни лица.

Дезорганизирана шизофренија
Хеберфренија

F20.2 Кататона шизофренија

Кај кататоната шизофренија доминираат означени психомоторни нарушувања што може да се изменуваат меѓу екстремите како што се хиперкинезијата или ступорот, или пак автоматска послушност и негативизам. Присилни ставови и положби може да се одржуваат долго време. Епизоди на возбуда проследени со насилство може да бидат впечатлив белег на состојбата. Кататоните феномени може да бидат комбинирани со на сон слична (онеироидна) состојба со живи сценски халуцинации.

Кататон ступор

Шизофренија:

- каталепсија
- кататонија
- flexibilitas cerea

F20.3 Недиференцирана шизофренија

Психотична состојба што одговара на општите дијагностички критериуми за шизофренија, но не е во сообразност со кој било од поттиповите во F20.0–F20.2, или пак покажува белези на повеќе од еден од поттиповите, без јасно преобладавање на која да било група дијагностички карактеристики.

Атипична шизофренија

Исклучува: акутно психотично растројство слично на шизофренија (F23.2-)
хронична недиференцирана шизофренија (F20.5)
пост-шизофренија депресија (F20.4)

F20.4 Постшизофренија депресија

Депресивна епизода што може да трае подолго, а се јавува во времето по шизофреничната болест. Некои шизофрени симптоми, било 'позитивни' било 'негативни', мора се уште да се присутни, но тие повеќе не доминираат во клиничката слика. Овие депресивни состојби се придружени со зголемен ризик на самоубиство. Ако пациентот повеќе нема ниту еден шизофреничен симптом, депресивната епизода треба да биде дијагностицирана под (F32.-). Ако шизофреничните симптоми се уште флоридни и назначени, дијагнозата треба да остане во еден од соодветните шизофрени поттипови (F20.0–F20.3).

F20.5 Резидуална шизофренија

Хроничен стадиум во развојот на шизофреничката болест каде што постои јасно напредување од ран кон подоцнежен стадиум, а се карактеризира со долготрајни иако незадолжително неповратни 'негативни' симптоми, на пример психомоторна забавеност; намалена активност; отапување на афектот; пасивност и недостиг на иницијатива; осиромашеност на квантитетот или содржината на говорот; оскудна невербална комуникација преку изразот на лицето, контактот со очите и со модулацијата на гласот и држењето на телото; запустање на изгледот и лошо остварување на социјалните обврски.

Хронична недиференцирана шизофренија

Restzustand (шизофреничен)

Шизофренија резидуална состојба

F20.6 Едноставна шизофренија

Растројство кај кое постои подмолен, но прогресивен развој на чудно обнесување, неспособност да се одговори на барањата од општеството и опаѓање на вкупното дејствување. Карактеристичните негативни белези на резидуалната шизофренија (како на пример отапување на афектот и загуба на волјата) се развиваат без да им претходат какви да било јасни психотични симптоми.

F20.8 Друга шизофренија

Ценестопатска шизофренија

Шизофрениформно:

- растројство ИН
- психоза ИН

Исклучува: кратки шизофрениформни растројства (F23.2-)

F20.9 Шизофренија, неозначено

F21 Шизотипно растројство

Растројство што се карактеризира со ексцентрично обнесување и аномалии во мислењето и афектот, слични на оние што се забележуваат кај шизофренијата, иако во ниту еден стадиум не се јавуваат дефинитивни и за шизофренијата

карактеристични аномалии. Симптомите се состојат од студен и несоодветен афект; анхедонија; чудни или ексцентрични обноси; тенденција кон повлекување од средината; параноидни или бизарни идеи што не достигнуваат до вистински налудничавости; обесивни руминации; растројства на мислењето и перцептуални нарушувања; повремени преодни квази-психотични епизоди со интензивни илузии, аудитивни или други халуцинации и слични на налудничави мисли, што обично се јавуваат без надворешна провокација. Нема јасен почеток и еволуција, а текот им е обично како кај растројството на личноста.

Латентна шизофрена реакција

Шизофренија:

- гранична
- латентна
- препсихотична
- продромална
- псевдоневротска
- псевдопсихопатска

Шизотипно растројство на личноста

Исклучува: Asperger-ов синдром (F84.5)
шизоидно растројство на личноста (F60.1.)

F22 Перзистентни налудничави растројства

Вклучува бројни растројства во кои долготрајните налудничавости претставуваат единствени или највпечатливи клинички карактеристики што не можат да бидат класифицирани како органски, шизофрени или афективни. Налудничавите растројства што траат помалку од неколку месеци треба да бидат класифицирани барем привремено, под F23.-.

F22.0 Налудничаво растројство

Растројство окарактеризирано со развој било на единечна налудничавост или на збир на налудничавости што обично се постојани, а понекогаш и доживотни. Содржината на налудничавоста или на налудничавостите е многу изменлива. Јасните и постојани аудитивни халуцинации (гласови), шизофрени симптоми, како што се налудничавостите на контрола и изразеното отапување на афектот и јасните докази за мозочна болест, се несповни со оваа дијагноза. Меѓутоа, присуството на повремени или транзиторни аудитивни халуцинации, особено кај повозрасни пациенти, не ја исклучува оваа дијагноза, под услов тие да не се типично шизофрени и да претставуваат само мал дел од општата клиничка слика.

Параноја

Параноидна:

- психоза
- состојба

Парафренија (доцна)

Sensitiver Beziehungswahn

Исклучува: параноидно:
растројство на личноста (F60.0)

- психоза, психогена (F23.3-)
- реакција (F23.3-)
- шизофренија (F20.0.)

F22.8 Други перзистентни налудничави растројства

Растројства каде што налудничавоста или налудничавостите се придружени со постојани халуцинаторни гласови или со шизофрени симптоми што не ја оправдуваат дијагнозата на шизофренија (F20.-).

Налудничаво дисморфобиа

Инволутивна параноидна состојба

Параноја кверуланс

F22.9 Перзистентно налудничаво растројство, неозначено

F23 Акутни и транзиторни психотични растројства

Хетерогена група на растројства карактеризирани со акутен почеток на психотичните симптоми како што се налудничавости, халуцинации и перцептуални нарушувања и тешко нарушување на вообичаеното обнесување. Акутниот почеток е означен со крешендо во развој на јасно ненормална клиничка слика што се развива за две недели или помалку. За овие растројства нема доказ за органско предизвикување. Често се присутни конфузија и збрканост, но

дезориентацијата за време, за место и лице не е постојана, ниту доволно тешка за да ја оправда дијагнозата на органски предизвикан делириум (F05.-). Целосно оздравување настапува обично за неколку месеци, често за неколку недели дури и денови. Ако растројството продолжува да трае, ќе биде потребна промена во класифицирањето. Растројството може, но не мора да биде придружено со акутен стрес, обично означен како стресни настани што на неговиот почеток му претходат една до две недели.

Следните потподелби со пет знаци се употребуваат со категоријата F23:

⊗ 0 без споменување на придружен акутен стрес

⊗ 1 со споменување на придружен акутен стрес

F23.0 Акутно полиморфно психотичко растројство без симптоми на шизофренија

Акутно психотично растројство кај кое халуцинациите, налудничавостите или растројствата на перцепциите се видни, но се изразито изменливи, менувајќи се од ден на ден, дури и од час на час. Често, исто така, е присутна емоционална вознемиреност со интензивни преодни чувства на среќа или екстаза, или пак анксиозност и раздразливост. Полиморфизмот и нестабилноста се карактеристика на целокупната клиничка слика, а психотичните знаци не ја оправдуваат дијагнозата на шизофренија (F20.-). Овие растројства често имаат нагол почеток, се развиваат брзо во текот на неколку дена, но често симптомите брзо се разрешуваат без да се повторат. Ако симптомите продолжат да постојат, дијагнозата треба да се промени во постојано налудничаво растројство (F22.-).

Делирантно буфе без симптоми на шизофренија или неозначено
Циклоидна психоза без симптоми на шизофренија или неозначено

F23.1 Акутно полиморфно психотичко растројство со симптоми на шизофренија

Акутно психотично растројство кај кое, како што е опишано во F23.0-, е присутна полиморфна и нестабилна клиничка слика, но наспроти оваа нестабилност, во поголемиот дел од траењето исто така се очевидни и некои за шизофренијата типични симптоми. Ако шизофрени симптоми продолжат да постојат дијагнозата треба да се менува во шизофренија (F20.-).

Делирантно буфе со симптоми на шизофренија
Циклоидна психоза со симптоми на шизофренија

F23.2 Акутно психотично растројство слично на шизофренија

Акутно психотично растројство кај кое психотичните симптоми се прилично стабилни и ја оправдуваат дијагнозата шизофренија, но траат помалку од еден месец, а полиморфните нестабилни белези како што се опишани во F23.0-, се отсутни. Ако шизофреничните симптоми продолжат да постојат дијагнозата треба да се менува во шизофренија (F20.-).

Акутна (недиференцирана) шизофренија
Кратко шизофрениформно:
• растројство
• психоза
Онеирофренија
Шизофрена реакција

Исклучува: органско налудничаво [на шизофренија слично] растројство (F06.2)
шизофреноформно растројство ИН (F20.8-)

F23.3 Други акутни предоминантно налудничави психотични растројства

Акутни психотични растројства кај кои главни клинички белези се прилично стабилните налудничавости или халуцинации, што не ја оправдуваат дијагнозата на шизофренија (F20.-). Ако налудничавостите опстојуваат, дијагнозата треба да се промени во постојано налудничаво растројство (F22.-).

Параноидна реакција
Психогена параноидна психоза

F23.8 Други акутни и транзиторни психотични растројства

Кое да било друго означено психотично растројство за кое нема доказ за органско предизвикување и кое не ја оправдува класификацијата на F23.0- – F23.3-.

F23.9 Акутни и транзиторни психотични растројства, неозначено

Кратка реактивна психоза ИН
Реактивна психоза

F24 Индуцирано налудничаво растројство

Налудничаво растројство сподделено меѓу двајца или повеќе луѓе што се емоционално блиски. Само еден од нив страда од вистинско психотично растројство; налудничавостите се индуцирани кај другиот и обично се губат кога луѓето ќе се разделат.

Folie à deux

Индуцирано:

- параноидно растројство
- психотично растројство

F25 Шизоафективни растројства

Епизодни растројства кај кои се назначени и афективни и шизофренични симптоми, но кои не ја оправдуваат дијагнозата било на шизофренија, било на депресивни или манијачни епизоди. Други состојби каде што афективните симптоми се надодадени на претходно постоечката шизофрени болест, или пак постојат едновремено или се изменуваат со постојани налудничави растројства од други видови, што се класифицирани во F20–F29. Со афектот несоодветните психотични симптоми кај афективните растројства не ја оправдуваат дијагнозата на шизоафективно растројство.

F25.0 Шизоафективно растројство, манијачен тип

Растројство кај кое и шизофрениите и манијачните симптоми се назначени, така што епизодата на болеста не ја оправдува дијагнозата ниту на шизофренија, ниту на манијачна епизода. Оваа категорија треба да се употребува и за единечна епизода и за повторно растројство кај кое повеќето од епизодите се шизоафективни, манијачен тип.

Шизоафективна психоза, манијачен тип

Шизофрениформна психоза, манијачен тип

F25.1 Шизоафективно растројство, депресивен тип

Растројство кај кое и шизофрениите и депресивните симптоми се истакнати, така што епизодата на болеста не ја оправдува дијагнозата ниту на шизофренија, ниту на депресивна епизода. Оваа категорија треба да се употребува и за единечна епизода и за повторно растројство кај кое повеќето од епизодите се шизоафективни, депресивен тип.

Шизоафективна психоза, депресивен тип

Шизофрениформна психоза, депресивен тип

F25.2 Шизоафективно растројство, мешан тип

Циклична шизофренија

Мешани шизофрени и афективни психози

F25.8 Други шизоафективни растројства

F25.9 Шизоафективно растројство, неозначено

Шизоафективна психоза ИН

F28 Други неоргански психотични растројства

Налудничави или халуцинаторни растројства што не ја оправдуваат дијагнозата на шизофренија (F20.-), постојани налудничави растројства (F22.-), акутни и преодни психотични растројства (F23.-), психотични типови на манијачни епизоди (F30.2), или тешка депресивна епизода (F32.3).

Хронична халуцинаторна психоза

F29 Неозначена неорганска психоза

Психоза ИН

Исклучува: ментално растројство ИН (F99)
органска или симптоматска психоза ИН (F09)

РАСТРОЈСТВА НА РАСПОЛОЖЕНИЕТО [АФЕКТОТ] (F30–F39)

Овој дел ги содржи растројствата кај кои основното нарушување е промената на афектот или расположението во депресија (со или без придружна анксиозност) или во весело расположение. Промената во расположението обично е придружена со промена во вкупното ниво на активност; повеќето од другите симптоми се или секундарни или лесно се разбираат во контекстот на промената во расположението и активност. Повеќето од овие растројства имаат тенденција да се повратни, а почетокот на поединечните епизоди може често да биде поврзан со стресни настани или ситуации.

F30 Манијачна епизода

Сите поткласи на оваа категорија треба да бидат употребени само за единечна епизода. Хипоманијачните или манијачните епизоди кај лица што претходно веќе имале една или повеќе афективни епизоди (депресивни, хипоманијачни, манијачни или мешани) треба да бидат шифрирани како биполарно афективно растројство (F31.-).

Вклучува: биполарно растројство, единечна манијачна епизода

F30.0 Хипоманија

Растројство, окарактеризирано со постојано благо повишување на расположението, зголемена енергија и активност и обично изразени чувства на благосостојба и физичка и ментална ефикасност. Зголемена друштвеност, зборливост, претерана блискост, зголемена сексуална енергија и намалена потреба за спиење се често присутни, но не до таа мера да доведат до тешко прекинување на работата или да резултираат со отфрлување од средината. Раздразливост, вообразеност и несмасни обноски може да се појават место повообичаената еуфорична друштвеност. Растројствата на расположението и обносните не се придружени со халуцинации или налудничавости.

F30.1 Манија без психотични симптоми

Расположението е повишено, несогласно со состојбата на пациентот и може да се менува од безгрижна веселост до речиси неконтролирана возбуда. Веселото расположение е придружено со зголемена енергија што доведува до засилена активност, притисок да се зборува и намалена потреба за спиење. Вниманието не е можно да се одржи, па често има забележлива расеаност. Себеценењето е често надуено со идеи на величина и претерана самоверба. Загубата на нормалните социјални кочници може да доведе до обноски што се безобсирни, дрски или несоодветни на околностите и карактерот.

F30.2 Манија со психотични симптоми

Покрај клиничката слика опишана во F30.1, присутни се налудничавост (обично на величина) или халуцинации (обично гласови што директно му зборуваат на пациентот), или пак возбудата, претераната моторна активност и бегањето на мислите се толку изразени што лицето е несфатливо или недостапно за обична комуникација.

Манија со:

- на афектот сообразени психотични симптоми
- на афектот несообразени психотични симптоми

Манијачен ступор

F30.8 Други манијачни епизоди

F30.9 Манијачна епизода, неозначено

Манија ИН

F31 Биполарно афективно растројство

Растројство што се карактеризира со две или повеќе епизоди кога нивоата на активност и расположение на пациентот се значително нарушени, при што нарушувањето во некои случаи се состои од повишено расположение и зголемена енергија и активност (хипоманија или манија), а во други случаи со спуштање на расположението и смалена енергија и активности (депресија). Повторуваните епизоди на хипоманија или само манија се класифицираат како биполарни.

Вклучува: манијачно-депресивна:

- болест
- психоза
- реакција

Исклучува: биполарно растројство, единечна манијачна епизода (F30.-)
циклотимија (F34.0)

- F31.0** Биполарно афективно растројство, хипоманијачна епизода во тек
Пациентот е моментално хипоманичен и имал барем најмалку една друга афективна епизода (хипоманијачна, манијачна, депресивна или мешана) во минатото.
- F31.1** Биполарно афективно растројство, манијачна епизода во тек без психотични симптоми
Пациентот е моментално маничен, без психотични симптоми (како во F30.1), и имал барем најмалку една друга афективна епизода (хипоманијачна, манијачна, депресивна или мешана) во минатото.
- F31.2** Биполарно афективно растројство, манијачна епизода во тек со психотични симптоми
Пациентот е моментално маничен, со психотични симптоми (како во F30.2), и имал барем најмалку една друга афективна епизода (хипоманијачна, манијачна, депресивна или мешана) во минатото.
- F31.3** Биполарно афективно растројство, блага или умерена епизода на депресија во тек
Пациентот сега е депресивен, како во депресивна епизода од блага или умерена острина (F32.0 или F32.1), и имал барем најмалку една докажана хипоманијачна, манијачна или мешана афективна епизода во минатото.
- F31.4** Биполарно афективно растројство, епизода на тешка депресија без психотични симптоми во тек
Пациентот сега е депресивен, како во епизода со тешка депресија без психотични симптоми (F32.2) и имал барем најмалку една докажана хипоманијачна, манијачна или мешана афективна епизода во минатото.
- F31.5** Биполарно афективно растројство, епизода на тешка депресија со психотични симптоми во тек
Пациентот сега е депресивен, како во епизода со тешка депресија со психотични симптоми (F32.3) и имал барем најмалку една докажана хипоманијачна, манијачна или мешана афективна епизода во минатото.
- F31.6** Биполарно афективно растројство, мешана епизода во тек
Пациентот имал барем најмалку една докажана хипоманијачна, манијачна, депресивна или мешана афективна епизода во минатото, а сега покажува или смеса или брзо изменување на манијачни и депресивни симптоми.

Исклучува: единечна мешана афективна епизода (F38.0)

- F31.7** Биполарно афективно растројство, ремисија во тек
Пациентот имал барем најмалку една докажана хипоманијачна, манијачна или мешана афективна епизода во минатото и освен тоа и најмалку барем една друга афективна епизода (хипоманијачна, манијачна, депресивна или мешана), но сега не страда од кое да било значајно афективно нарушување, ниту пак страдал во текот на неколку месеци. Периодите на ремисија во текот на профилатичкото лекување треба да бидат тука шифрирани.
- F31.8** Други биполарни афективни растројства
Биполарно растројство II
Повратни манијачни епизоди ИН
- F31.9** Биполарно афективно растројство, неозначено

F32 Депресивна епизода

▽ 0505

Кај типично благите, умерени или тешки депресивни епизоди пациентот страда од потиштеност, намалена енергија и опаѓање во активност. Способноста за уживање, интересот и концентрацијата се намалени, а видлив замор е чест дури и при мален напор. Спиенето е обично нарушено, а апетитот намален. Себеченењето и довербата во себе речиси секогаш се намалени, па дури и во блага форма, некои мисли за вина и безвредност се често присутни. Сниженото расположение малку се менува од ден на ден, не реагира на околностите и може да биде придружено од т.н. “соматски“

симптоми како губење на интересот и чувството на пријатност, утринско будење неколку часа пред вообичаеното време, влошување на депресијата наутро, изразена психомоторна забавеност, немир, губење на апетит, на телесната тежина и на либидото. Во зависност од бројот и острината на симптомите депресивната епизода може да биде означена како блага, умерена или тешка.

Вклучува: единечни епизоди на:

- депресивна реакција
- психогена депресија
- реактивна депресија

Исклучува: растројство во приспособувањето (F43.2)
рекурентно депресивно растројство (F33.-)
кога е здружено со растројство во обносните кај F91.- (F92.0)

Следните потподелби со пет знаци се употребуваат со категоријата F32:

- . 0 не е означено како да се јавува во постнаталниот период
- . 1 се јавува во постнаталниот период

F32.0 Блага депресивна епизода

Два или три од горните симптоми се обично присутни. Пациентот обично поради овие симптоми страда, но веројатно ќе биде способен да продолжи со повеќето од активностите.

F32.1 Умерена депресивна епизода

Четири или повеќе од горните симптоми се обично присутни, а пациентот, веројатно, ќе има големи потешкотии да продолжи со вообичаените активности.

F32.2 Тешка депресивна епизода без психотични симптоми

Епизода на депресија во која неколку од погорните симптоми се изразени и мачни со типично губење на самопочитта и со мисли за безвредност и вина. Чести се размислувањата за самоубиство и за самоубивствени постапки, присутни се бројни “соматски” симптоми.

Агитирана депресија }
Голема депресија } единечна епизода без психотични симптоми
Витална депресија }

F32.3 Тешка депресивна епизода со психотични симптоми

Епизода на депресија како што е опишано во F32.2, но со присуство на халуцинации, налудничавости, психомоторна забавеност или ступор кои се така жестоки што вообичаените општествени активности се невозможни; може да има опасност по живот од самоубиство, дехидратација или изгладнување. Халуцинациите и налудничавостите може но не мора да бидат сообразени со афектот.

Единечни епизоди на:
• голема депресија со психотични симптоми
• психогена депресивна психоза
• психотична депресија
• реактивна депресивна психоза

F32.8 Други депресивни епизоди

Атипична депресија
Единечни епизоди на 'маскирана' депресија ИН

F32.9 Депресивна епизода, неозначено

Депресија ИН
Депресивно растројство ИН

F33 Рекурентно депресивно растројство

Растројство што се карактеризира со повторувани епизоди на депресија како што е опишано за депресивната епизода (F32.-), без каква да било историја на независни епизоди за повишено расположение и зголемена енергија (манија). Меѓутоа може да има краткотрајни епизоди на благо повишување на расположението и претерана активност (хипоманија) веднаш по депресивната епизода, понекогаш забрзани со антидепресивната терапија. Потешките форми на рекурентно депресивно растројство (F33.2 и F33.3) имаат многу повеќе заедничко со поранешните концепти како манијачно-депресивна депресија, меланхолија, витална депресија и ендогена депресија. Првата епизода може да се случи на секоја возраст од детството до староста, почетокот може да биде акутен или подмолен, а траењето може да се протега од неколку недели до повеќе месеци. Ризикот дека пациентот со рекурентно депресивно растројство ќе има епизода на манија никогаш целосно не исчезнува, меѓутоа тој доживеал многу депресивни епизоди. Ако се случи ваква епизода дијагнозата треба да биде променета во биполарно афективно растројство (F31.-).

Вклучува: рекурентни епизоди на:

- депресивна реакција
  - психогена депресија
  - реактивна депресија
- сезонско депресивно растројство

Исклучува: рекурентни краткотрајни депресивни епизоди (F38.1)

- F33.0 Рекурентно депресивно растројство, лесна епизода во тек
Растројство што се карактеризира со повторувани епизоди на депресија, при што во тек е лесна епизода како во F32.0 и без каква да било историја за манија.
- F33.1 Рекурентно депресивно растројство, умерена епизода во тек
Растројство што се карактеризира со повторувани епизоди на депресија, при што епизодата што е во тек е од умерена тежина, како во F32.1, и без каква да било историја за манија.
- F33.2 Рекурентно депресивно растројство, тешка епизода во тек без психотични симптоми
Растројство што се карактеризира со повторувани епизоди на депресија, при што епизодата што е во тек е тешка, но без психотични симптоми, како во F32.2 и без каква да било историја за манија.
- Ендогена депресија без психотични симптоми
Голема депресија, рекурентна без психотични симптоми
Манијачно-депресивна психоза, депресивен тип без психотични симптоми
Витална депресија, рекурентна без психотични симптоми
- F33.3 Рекурентно депресивно растројство, тешка епизода со психотични симптоми во тек
Растројство окарактеризирано со повторувани епизоди на депресија, при што епизодата што е во тек е тешка и со психотични симптоми, како во F32.3, и без претходни епизоди на манија.
- Ендогена депресија со психотични симптоми
Манијачно-депресивна психоза, депресивен тип со психотични симптоми
Рекурентни тешки епизоди на:
- голема депресија со психотични симптоми
  - психогена депресивна психоза
  - психотична депресија
  - реактивна депресивна психоза
- F33.4 Рекурентно депресивно растројство, ремисија во тек
Пациентот имал две или повеќе депресивни епизоди во минатото, како што е опишано во F33.0–F33.3, но неколку месеци нема депресивни симптоми.
- F33.8 Други рекурентни депресивни растројства
- F33.9 Рекурентно депресивно растројство, неозначено
Монополарна депресија ИН

F34 Перзистентни растројства на расположението [афектот]

Трајни и обично колебливи растројства на расположението кај повеќето од поединечните епизоди не се доволно тешки за да бидат опишани како хипоманијачни или благи депресивни епизоди. Бидејќи тие траат со години, а понекогаш и во текот на поголемиот дел од зрелата возраст на пациентот, доведуваат до појава на значителен душевен немир и онеспособеност. Во некои случаи рекурентните или единечните манијачни или депресивни епизоди можат да бидат додадени на постојаното афективно растројство.

F34.0 Циклотимија

Постојана нестабилност на расположението што содржи бројни периоди на депресија или благо повишување на расположението, при што ниту едно не е доволно тешко или продолжено за да ја оправда дијагнозата на биполарно афективно растројство (F31.-) или рекурентно депресивно растројство (F33.-). Ова растројство често се сретнува кај роднините на пациенти со биполарно афективно растројство. Некои пациенти со циклотимија евентуално развиваат биполарно афективно растројство.

Афективно растројство на личноста
Циклоидна личност
Циклотимна личност

F34.1 Дистимија

Хронично депресивно расположение, кое најмалку трае неколку години, кое не е доволно тешко, или пак кај кое поединечните епизоди не се доволно долготрајни да ја оправдаат дијагнозата на тешко, умерено или благо рекурентно депресивно растројство (F33.-).

Депресивна:
• невроза
• растројство на личноста
Невротска депресија
Постојана анксиозна депресија

Исклучува: анксиозна депресија (блага или непостојана) (F41.2)

F34.8 Други постојани растројства на расположението [афектот]

F34.9 Постојано растројство на расположението [афектот], неозначено

F38 Други растројства на расположението [афектот]

Кои да се други растројства на расположението што не оправдуваат класифицирање во F30–F34, бидејќи не се доволно тешки и трајни.

F38.0 Други единечни растројства на расположението [афектот]

Мешана афективна епизода

F38.1 Други повратни растројства на расположението [афектот]

Повратни краткотрајни депресивни епизоди

F38.8 Други означени растројства на расположението [афектот]

F39 Неозначено растројство на расположението [афектот]

Афективна психоза ИН

НЕВРОТСКИ РАСТРОЈСТВА ПОВРЗАНИ СО СТРЕС И СОМАТОФОРМНИ РАСТРОЈСТВА (F40–F48)

Исклучува: кога се здружени со растројство во обносите кај F91.- (F92.8)

F40 Фобични анксиозни растројства

▽ 0511

Група растројства кај кои анксиозноста е предизвикана единствено или претежно во определени добро дефинирани ситуации, што во тоа време не се опасни. Како резултат овие ситуации типично се одбегнуваат или се доживуваат со

страв. Загриженоста на пациентот може да биде насочена кон поединечни симптоми како што се палпитациите или несвестиците, но често е придружена со секундарен страв од смрт, губење на контролата или од полудување. Размислувањето да се биде во фобична ситуација обично создава антиципаторна анксиозност. Фобичната анксиозност и депресијата често одат заедно. Дали е потребно да се постават обете дијагнози, фобична анксиозност и депресивна епизода, или само една од нив се определува според тоа кое растројство прво се појавило и кое е јасно доминантно за време на поставувањето на дијагнозата.

F40.0 Агорафобија

Прилично добро дефинирана група фобии што опфаќаат страв од излегување од дома, влегување во продавница, од мешаница и од јавни места, од осамено патување во воз, автобус или авион. Паничното растројство е чест белег како на сегашните така и на изминатите епизоди. Честопати како дополнителни белези се присутни депресивни и опсесивни симптоми и социјални фобии. Често е изразено одбегнувањето на фобичната ситуација, но некои лица што страдаат од агорафобија не покажуваат голема анксиозност, бидејќи можат да ги одбегнат нивните фобични ситуации.

⊗F40.00 Агорафобија без историја на панично растројство

⊗F40.01 Агорафобија со панично растројство

F40.1 Социјални фобии

Страв од набљудување од други луѓе што доведува до одбегнување на социјални ситуации. Повеќето первазивни социјални фобии обично се придружени со ниска самопочит и страв од критика. Тие можат да се прикажат како поплаки за црвенење, тресење на рацете, гадење или поттик да се моча, при што пациентот понекогаш е уверен дека една од овие секундарни манифестации на неговата анксиозност се првостепениот проблем. Симптомите може да напредуваат до напади на паника.

Антропофобија
Социјална невроза

F40.2 Специфични (изолирани) фобии

Фобии ограничени на многу специфични ситуации, како што се близина до животни, височина, грмеж, темница, летање, затворен простор, вршење мала или голема нужда во јавен клозет, јадење определена храна, забар или гледање крв или рана. Иако провокативната ситуација е дискретна, контактот со неа може да предизвика паника како кај агорафобијата или како кај социјалната фобија.

Акрофобија
Фобија од животни
Клаустрофобија
Едноставна фобија

Исклучува: дисморфофобија (неналудничава) (F45.2)
нозофобија (F45.2)

F40.8 Други фобични анксиозни растројства

F40.9 Фобично анксиозно растројство, неозначено

Фобија ИН
Фобична состојба ИН

F41 Други анксиозни растројства

Растројства кај кои појавите на анксиозност се главниот симптом и кои не се ограничени на која да било посебна ситуација во околината. Исто така можат да бидат присутни депресивни и опсесивни симптоми, па дури и елементи на фобична анксиозност, под услов да се јасно секундарни и да се помалку тешки.

F41.0 Панично растројство [епизодна пароксизмална анксиозност]

▽ 0511

Значаен белег се повратните напади на тешка анксиозност (паника), што не се ограничени на која да било посебна ситуација или на збир на околности, па според тоа се непредвидливи. Како и кај други анксиозни растројства, доминантни симптоми се брзо почнување на срцебиење, болки во градите, чувство на задушување, вртоглавица и чувство на нереалност (деперсонализација или дереализација). Често има и секундарен страв од умирање, губење на

контролата или од полудување. Паничното растројство не треба да се постави како главна дијагноза ако пациентот во времето кога започнуваат нападите има депресивно растројство, па во такви околности нападите на паника можно е да се секундарни во однос на депресијата.

Паника:

- напад
- состојба

Исклучува: панично растројство со агорафобија (F40.01)

F41.1 Генерализирано анксиозно растројство

Анксиозност што е генерализирана и постојана, но не е и ограничена, или дури силно преобладава во која да било определена околност во средината (т.е. таа “ слободно рече”). Доминантните симптоми се променливи, вклучуваат поплаки за постојана нервозност, треперење, мускулна напнатост, потење, зашеметеност, срцебиење, вртоглавица и тежина во епигастриумот. Често се изразуваат стравувања дека пациентот или некој негов близок набргу ќе се разболи или ќе доживее несреќа.

Анксиозна:

- невроза
- реакција
- состојба

Исклучува: неврастенија (F48.0)

F41.2 Мешано анксиозно и депресивно растројство

Оваа категорија треба да се употребува кога симптомите на анксиозност и депресија се едновременно присутни, при што ниту еден не е јасно преобладава ниту пак едниот или другиот тип на симптоми до таа мера е присутен за да ја оправда дијагнозата ако се разгледуваат одделно. Кога се присутни симптоми и на анксиозност и на депресија, и ако се доволно тешки да оправдаат поединечни дијагнози, треба да се забележат обете дијагнози, а оваа категорија не треба да се употреби.

Анксиозна депресија (блага или непостојана)

F41.3 Други мешани анксиозни растројства

Симптоми на анксиозност мешани со белези од други растројства во F42–F48. Ниту еден тип од симптомите не е доволно тежок да ја оправда дијагнозата ако се разгледуваат одделно.

F41.8 Други означени анксиозни растројства

Анксиозна хистерија

F41.9 Анксиозно растројство, неозначено

Анксиозност ИН

F42 Опсесивно-компулсивно растројство

Основен белег се повратни опсесивни мисли или принудни постапки. Опсесивните мисли се идеи, слики и поттици што постојано и стереотипно навлегуваат во свеста на пациентот. Тие речиси постојано се измачувачки, а пациентот често безуспешно се обидува да им се спротистави. Тие, меѓутоа, се препознаваат како негови или нејзини сопствени мисли, иако се недоброволни и често одвратни. Принудните постапки или ритуали се стереотипни обноси што постојано се повторуваат. Тие не се својствено пријатни, ниту пак завршуваат со извршување на суштинско корисни задачи. Нивна функција е да спречат некои за пациентот објективно неверојатни настани што често му нанесуваат штета или во кои тој нанесува штета, а за кои се плаши дека инаку би можеле да му се случат. Обично оваа обноска пациентот ја препознава како бесмислена и залудна, па тој прави повторни обиди да и се спротистави. Анксиозноста е речиси постојано присутна. Ако постои спротиставување на принудните постапки, анксиозноста се влошува.

Вклучува: ананкастична невроза
опсесивно-компулсивна невроза

Исклучува: опсесивно-компулсивна личност (растројство) (F60.5)

F42.0 Преобладавајќо опсесивни мисли или руминации

Тие можат да се во форма на идеи, ментални слики или импулси да се дејствува што речиси секогаш е мачно за лицето. Понекогаш мислите се бесполезни, тие се бескрајни разгледувања на алтернативи придружени со неспособност да се

донесат тривијални, но потребни решенија во секојдневниот живот. Соодносот меѓу опсесивните руминации и депресијата е особено близок, а дијагнозата на опсесивно-компулсивното растројство треба да има предимство само ако руминациите се јавуваат или постојат во отсуство на депресивна епизода.

- F42.1 **Предоминантно принудни постапки [опсесивни ритуали]**
Повеќето од принудните постапки се однесуваат на чистење (особено миење раце), повторувано контролирање за да се осигура дека ќе се спречи појавата на некоја опасна ситуација, или пак на ред и на чистота. Во основата на видливата обноска е страв, обично од опасност како за пациентот, така и предизвикана од него, а ритуалот е бездејствен или пак е симболичен обид да се острани таа опасност.
- F42.2 Мешани опсесивни мисли и акти
- F42.8 Други опсесивно-компулсивни растројства
- F42.9 Опсесивно-компулсивно растројство, неозначено

F43 Реакција на тежок стрес и растројства во приспособувањето

Оваа категорија се разликува од другите во тоа што таа опфаќа растројства што се идентификуваат не само врз основа на симптомите и текот, туку и преку постоењето на едно или две причински влијанија: извонредно стресен настан во животот што предизвикува акутна реакција на стрес, или значајна промена во животот што условува постојано непријатни околности, што резултираат во растројство во приспособувањето. Иако помалку тежок психосоцијален стрес (“животни настани“) може да го забрза почетокот, или да придонесе за појавувањето на многу широк спектар растројства класифицирани на други места во оваа глава, неговата етиолошка важност не е секогаш јасна, па кај секој случај ќе се најде зависност од индивидуалната, често идиосинкратична ранливост, т.е. животните случки не се ниту потребни ниту доволни да го објаснат јавувањето и формата на растројството. Наспроти тоа, растројствата опфатени овде, се смета дека секогаш произлегуваат како директна последица на акутен тежок стрес или продолжена траума. Стресните настани или продолжените непријатни околности се примарни и решавачки причински фактори, а растројството не би се појавило без нивно дејствување. Растројствата во овој дел според тоа треба да се разгледуваат како маладаптивни одговори на тежок или подолготраен стрес, при што тие ги попречуваат успешните одбрамени механизми и доведуваат до проблеми во социјалното функционирање.

F43.0 Акутна реакција на стрес

Преодно растројство што се развива кај личности без друго видливо ментално растројство како одговор на исклучителен телесен и душевен стрес што обично се смирува за неколку часа или дена. Ранливоста на единката и нејзините адаптивни капацитети играат улога во појавувањето и тежината на акутните реакции на стрес. Симптомите покажуваат типично мешана и променлива слика и вклучуваат почетен стадиум на “вчудовиденост“ со извесно стеснување на полето на свеста и стеснување на вниманието, неспособност да се сфатат стимулите и дезориентација. Оваа состојба може да биде проследена било со натамошно повлекување од околната ситуација (до степен на дисоцијативен ступор-F44.2), или со вознемиреност и претерана активност (реакција на бегење или фуга). Често се присутни вегетативни знаци на панична анксиозност (тахикардија, потење, црвенење). Симптомите обично се јавуваат за неколку минути по дејствувањето на стресниот стимул или настан, а се губат за два до три дена (често за неколку часа). Може да има делумна или целосна амнезија (F44.0) за епизодата. Ако симптомите траат, треба да се размислува за промена на дијагнозата.

Акутна:

- реакција на криза
  - реакција на стрес
- Боречка исцрпеност
Кризна состојба
Психички шок

F43.1 Посттрауматско стресно растројство

Се јавува како одложен или продолжен одговор на стресен настан или ситуација (било од кратко или долго траење) од извонредно заканувачка или катастрофална природа која веројатно ќе предизвика первазивно несопојство речиси кај секого. Предиспозиционите фактори, како што се цртите на личноста (на пример компулсивна, астенична) или претходна историја на невротска болест може да го спуштат прагот за развој на синдромот или да го влошат неговиот тек, но тие не се ниту доволни ниту потребни да ја објаснат неговата појава. Типичните белези вклучуваат епизоди на повторувано преживување на траумата во наметнатите сеќавања (“флешбек“), во сонитата или во ноќните мори што се јавуваат на постојана основа на чувство на “здрвеност“ и емоционална отапеност, издвоеност од другите луѓе, рамнодушност кон околината, анхедонија и одбегнување на активности и ситуации што потсетуваат на траумата. Обично постои состојба на вегетативна пренадразливост со претерана будност и засилена

реакција на исплашеност и несоница. Анксиозноста и депресијата се често здружени со погорните симптоми и знаци, а суицидалните размислувања не се ретки. Почетокот следи по траума со период на латенција што може да се протега од неколку недели до месеци. Текот е променлив, но оздравување може да се очекува кај повеќето случаи. Кај мал дел од случаите состојбата може да има хроничен тек во текот на повеќе години со можно преминување во постојана промена на личноста (F62.0).

Трауматска невроза

F43.2 Растројства на приспособувањето

Состојби на субјективно страдање и емоционално растројство, што обично го нарушуваат социјалното функционирање и остварување, а се јавуваат во период на адаптација на значајни животни промени или на стресни животни настани. Стресот може да го оштети интегритетот на социјалната мрежа на личноста (тагување за починат, разделба) или на поширокиот систем на општествена поддршка и вредност (миграција, статус на бегалец) или пак да претставува значаен развоен период или криза (одење на училиште, станување родител, неуспех да се постигнат посакуваните лични цели, пензионирање). Индивидуалната предиспозиција или ранливост игра важна улога во ризикот за појавување и обликување на манифестациите на растројствата на приспособувањето, но сепак се смета дека состојбата не би се појавила без стресот. Манифестациите се изменливи и вклучуваат депресивно расположение, анксиозност или загриженост (или смеса на обете), чувства на неспособност за адаптација, за планирање или за продолжување во сегашната ситуација, како и извесен степен на неспособност за извршување на секојдневните активности. Растројствата во обносните може да бидат придружен белег особено кај адолесцентите. Предоминантен белег може да биде кратка или продолжена депресивна реакција или растројство на други емоции и обноси.

Културен шок
Реакција на жалење
Хоспитализам кај деца

Исклучува: сепарациона анксиозност во дејството (F93.0)

F43.8 Други реакции на тежок стрес

F43.9 Реакција на тежок стрес, неозначено

F44 Дисоцијативни [конверзивни] растројства

Општите теми што се заеднички за дисоцијативните или конверзивните растројства се делумна или целосна загуба на нормалната интеграција меѓу сеќавањата за минатото, свесноста за идентитетот и непосредните осети и контролата на телесните движења. Сите типови на дисоцијативни растројства имаат тенденција по неколку недели или месеци да попуштат особено ако нивниот почеток е поврзан со трауматски настан во животот. Похронични растројства особено парализа и анестезии, може да се развијат ако почетокот е поврзан со неразрешливи проблеми или тешкотии во односите со луѓето. Овие растројства порано беа класифицирани како разни типови на “конверзивна хистерија”. Се претпоставува дека се од психогено потекло, а временски се тесно поврзани со трауматски настани, со нерешливи или неподносливи проблеми, или со нарушени односи. Симптомите често го претставуваат сфаќањето на пациентот како би се манифестирала телесната болест. Медицинското испитување и претрага не открива присуство на кое да било познато телесно или невролошко растројство. Кон тоа постои податок дека губењето на функцијата е израз на емоционален конфликт, или на емоционални потреби. Симптомите може да се развијат во тесна врска со психолошкиот стрес и често се јавуваат одеднаш. Тука се вклучени само растројства на телесните функции што нормално се под волева контрола и загуба на осетите. Растројствата кои вклучуваат болка и други сложени телесни осети што се под контрола на вегетативниот нервен систем се класифицираат како растројства на соматизацијата (F45.0). Можноста од подоцнежено појавување на тешки телесни или психијатриски растројства секогаш треба да се има на ум.

Вклучува: конверзивна:

- хистерија
- реакција
- хистерија
- хистерична психоза

Исклучува: симулирање [свесно симулирање] (Z76.5)

F44.0 Дисоцијативна амнезија

Главен белег е загубата на сеќавањето, обично за значајни неодамнешни настани, што не настанала поради органско душевно растројство и што е преголема за да може да биде објаснета со обична забораеност или замор. Амнезијата обично е сосредоточена на трауматски настани, како што се несреќни случаи или неочекувана жал и обично е делумна и селективна. Целосна и генерализирана амнезија е ретка и обично е дел од фуга (F44.1). Ако е случајот таков,

растројството треба да биде класифицирано како такво. Не треба да се постави дијагноза, ако постојат органски растројства на мозокот, труење или тежок замор.

Исклучува: амнестичко растројство предизвикано од алкохол или од други психоактивни супстанции (F10–F19 со заеднички четврти знак .6)

амнезија:

- антероградна (R41.1)
  - ИН (R41.3.)
  - ретроградна (R41.2)
- неалкохолан органски амнестички синдром (F04.9)
постиктална амнезија кај епилепсија (G40.-)

F44.1 Дисоцијативна фуга

Дисоцијативната фуга ги има сите белези на дисоцијативната амнезија плус промислено патување надвор од вообичаената дневна маршрута. Иако има амнезија за времетраењето на фугата, обносните на пациентот во тоа време може на независни набљудувачи да им изгледаат сосема нормални.

Исклучува: постиктална фуга кај епилепсија (G40.-)

F44.2 Дисоцијативен ступор

Дисоцијативниот ступор се дијагностицира врз основа на длабокото намалување или отсуство на волеви движења и на нормалниот одговор на надворешните стимули како што се светлина, врева и допир, но испитувањето и иследувањето не даваат докази за соматска причина. Кон тоа постои позитивен доказ за психогено предизвикување во вид на недамнешни стресни настани или проблеми.

Исклучува: органско кататоно растројство (F06.1)

ступор:

- кататон (F20.2)
- депресивен (F31–F33)
- манијачен (F30.2)
- ИН (R40.1.)

F44.3 Растројства на транс и опседнување

Растројства каде што има привремена загуба на чувството за личниот идентитет и целосна свесност за околината. Тука вклучи само состојби на транс што се неволеви и непожелни, а се случуваат надвор од религиозно и културно прифатени ситуации.

Исклучува: состојби поврзани со:

- акутни и преодни психотични растројства (F23.-)
- органско растројство на личноста (F07.0)
- посткомоционален синдром (F07.2)
- труење со психоактивна супстанција (F10–F19 со заеднички четврти знак .0)
- шизофренија (F20.-)

F44.4 Дисоцијативни моторни растројства

Во најчестите видови спаѓа губењето на способноста за целосно движење на екстремитет или екстремитети. или на дел од екстремитет или екстремитети. Може да има голема сличност со тукуречи кој-годе вид атаксија, апраксија, акинезија, афонија, дизатрија, дискинезија, напади или парализа.

Психогена:

- афонија
- дисфонија

F44.5 Дисоцијативни конвулзии

Дисоцијативните конвулзии според движењата можат да бидат многу слични на епилептичните напади, но каснување на јазикот, модрини од паѓање и инконтиненција на урина се ретки, а свеста е запазена, или заменета со состојба на ступор или транс.

F44.6 Дисоцијативна анестезија и загуба на осетите

Анестетичките зони на кожата често имаат такви граници што е јасно дека тие се поврзани со сфаќањето на пациентот за функционирањето на телото, а не со медицинските знаења. Може да има загуба на разликување меѓу сензорните модалитети што не е настаната поради невролошка лезија. Загубата на осетите може да биде придружена со поплаки за парестезии. Загубата на видот и слухот кај дисоцијативните растројства ретко е потполна.

Психогена глувост

F44.7 Мешани дисоцијативни [конверзивни] растројства
Комбинација на растројства означени во F44.0–F44.6

F44.8 Други дисоцијативни [конверзивни] растројства

- ⊗44.80 Ganser-ов синдром
  - ⊗F44.81 Мултипно растројство на личноста
  - ⊗F44.82 Преодни дисоцијативни [конверзивни] растројства кои се јавуваат во детството и адолесценцијата
  - ⊗F44.88 Други означени дисоцијативни [конверзивни] растројства
Психогена конфузија
- F44.9 Дисоцијативно [конверзивно] растројство, неозначено

F45 Соматоформни растројства

Главен белег е повторливо прикажување на телесни симптоми со постојани барања за медицински испитувања, наспроти повторливите негативни наоди и потврди од лекари дека симптомите немаат телесна основа. Ако се присутни какви да било телесни растројства, тие не ги објаснуваат природата и опсегот на симптомите и страдањата и преокупираноста на пациентот.

Исклучува: дисоцијативни растројства (F44.-)

скубење коса (F98.4)

лалација (F80.0)

шушкав говор (F80.8)

гризење нокти (F98.8)

психолошки фактори или фактори на обносните придружени со растројства или болести класифицирани на друго место (F54)

нарушување на сексуалната функција што не е предизвикано од органско растројство или болест (F52.-)

цицање прст (F98.8)

тикови (во детството и адолесценцијата) (F95.-)

Tourette-ов синдром (F95.2)

трихотиломанија (F63.3)

F45.0 Соматизационо растројство

Главен белег се бројни, повратни и често изменливи телесни симптоми, со траење од најмалку две години. Повеќето од пациентите имаат долготрајна и комплицирана историја на контакт како со општа така и со специјалистичка здравствена служба, при што се правени бројни испитувања што биле негативни или се извршени непотребни експлоративни операции. Симптомите можат да се однесуваат на кој и да било дел или систем од телото. Текот на растројството е хроничен и изменлив, а често е здружен со тешки нарушувања на социјалните, интерперсоналните и семејните обноси. Пократкотрајните (помалку од две години) и помалку забележливите обрасци на симптоми треба да бидат класифицирани под недиференцирани соматоформни растројства (F45.1).

Vriquet-ово растројство

Мултипло психосоматско растројство

Исклучува: симулирање [свесно симулирање] (Z76.5)

F45.1 Недиференцирано соматоформно растројство

Кога соматоформните поплаки се многубројни, изменливи и упорни, а целосната и типична клиничка слика на соматизационото растројство не е исполнета, дијагнозата на недиференцираното соматоформно растројство треба да биде разгледана.

Недиференцирано психосоматско растројство

F45.2 Хипохондриско растројство

Битен белег е постојаната преокупираност од можноста да се боледува од едно или повеќе тешки и прогресивни телесни растројства. Пациентите покажуваат постојани соматски поплаки или постојана преокупираност со сопствениот телесен изглед. Нормалните или вообичаени осети и појави често од пациентите се интерпретирани како ненормални и како измачувачки, а вниманието е обично свртено само кон еден или два органи или телесни системи. Често се присутни назначена депресија и анксиозност и може да оправдаат додатни дијагнози.

Телесно дисморфично растројство
Дисморфофобија (неналудничав)
Хипохондриска невроза
Хипохондријаза
Нозофобија

Исклучува: налудничав дисморфофобија (F22.8)
фиксиран налудничавост за функциите и изгледот на телото (F22.-)

F45.3 Соматоформна автономна дисфункција

Пациентот симптомите ги претставува како да се резултат на телесно растројство на систем или орган, што во голема мера или целосно се под вегетативна инервација и контрола т.е. кардиоваскуларниот, гастроинтестиналниот, респираторниот и урогениталниот систем. Обично симптомите се од два типа, но ниту еден од нив не упатува на телесно растројство на органот или системот на кој се однесуваат. Прво, има поплаки што се темелат на објективни знаци за вегетативно активирање како што се палпитации, потење, црвенење, тремор и изрази на страв и неспокојство во врска со можноста за телесно растројство. Второ, постојат субјективни поплаки што се изменливи и неспецифични, како што се непостојани болки и страдања, чувство на жежење, тежина, напнатост, надуеност или растегнатост кои што пациентот ги припишува на специфичен орган или систем.

Исклучува: психолошки фактори и фактори на обносните придружени со растројства или болести класифицирани на друго место (F54)

- ⊗F45.30 Соматоформно автономно нарушување, неозначен орган или систем
- ⊗F45.31 Соматоформно автономно нарушување, срце и кардиоваскуларен систем
  - Срцева невроза
  - Да Costa-ов синдром
  - Невроциркулаторна астенија
- ⊗F45.32 Соматоформно автономно нарушување, горен дел на гастроинтестинален тракт
  - Желудочна невроза
  - Психогена:
    - аерофагија
    - диспепсија
    - пилороспазам
- ⊗F45.33 Соматоформно автономно нарушување, долен дел на гастроинтестинален тракт
  - Психогена:
    - дијареја
    - флатуленција
    - синдром на иритативен колон
- ⊗F45.34 Соматоформно автономно нарушување, респираторен систем
  - Психогена:
    - кашлица
    - икање
    - хипервентилација
- ⊗F45.35 Соматоформно автономно нарушување, генитоуринарен систем
  - Психогена:
    - дисурија
    - зачестено одење по мала нужда

⊗F45.38 Соматоформно автономно нарушување, друг означен орган или систем

⊗F45.39 Соматоформно автономно нарушување, мултипни органи или системи

F45.4 Растројство со перзистентна соматоформна болка

Предоминантна поплака е постојаната, тешка и мачна болка, што не може целосно да се објасни со физиолошки процес или со телесно растројство, а која се јавува едновремено со емоционален конфликт, или со психосоцијални проблеми што се доволни да дозволат заклучок дека тие имаат главно причинско влијание. Резултатот е обично значително зголемена поддршка и внимание, било лична или медицинска. Болката за која се претпоставува дека е од психогено потекло, а се јавува во текот на депресивно растројство или шизофренија, не треба да се вклучува овде.

Психалгија

Психогена:

- болка во грбот
- главоболка

Растројство со соматоформна болка

Исклучува: болка во грбот ИН (M54.9-)

болка:

- акутна (R52.0)
- хронична (R52.2)
- упорна (R52.1)
- ИН (R52.9)

тензиона главоболка (G44.2)

F45.8 Други соматоформни растројства

Кои да било други растројства на осетот, функцијата и обносните, што не се резултат на телесно растројство и во чие што настанување вегетативниот нервен систем нема улога, а се ограничени на специфичен систем, или на делови од телото и што се временски тесно поврзани со стресни настани или проблеми.

Психогена:

- дисменореја
- дисфагија, вклучувајќи “глобус хистерикус“
- пруритус
- тортиколис

Крчкање со заби

F45.9 Соматоформно растројство, неозначено

Психосоматско растројство ИН

F48 Други невротски растројства

F48.0 Неврастенија

Во манифестирањето на ова растројство постојат значителни културни варијации, при што се јавуваат два главни типа со битни преклопувања. Кај едниот тип главен белег е поплаката за зголемена замореност по ментален напор, често придружена со извесно опаѓање на работоспособноста или ефикасноста во извршувањето на дневните задачи. Душевната измореност обично се опишува како непријатно вметнување на асоцијации и сеќавања што доведуваат до расејаност, тешкотии во концентрирањето и воопшто неефикасно мислење. Кај другиот тип нагласени се чувства на телесна или физичка слабост и исцрпеност и по само минимален напор, придружени со чувство на мускулни болки и неспособност за олабавување. Кај обата типа чести се бројни други непријатни телесни чувства како вртоглавица, тензиона главоболка и чувство на општа нестабилност. Исто така често се сретнуваат загриженост поради опаѓање на душевната и телесната благосостојба, раздразливост, анхедонија и различни послабо изразени и депресивни и анксиозни состојби. Спиенето е често нарушено во неговата почетна и средна фаза, но може исто така да биде изразена и хиперсомнија.

Синдром на исцрпеност

Ако е потребно да се означи претходна телесна болест, употребете дополнителна шифра.

Исклучува: астенија ИН (R53)

исцрпеност од работа (Z73.0)

неудогност и замор (R53)

синдром на замор по вирусна инфекција (G93.3)

психастенија (F48.8)

- F48.1 Синдром на деперсонализација-дереализација**
Ретко растројство каде што пациентот спонтано се поплакува дека неговата ментална активност, телото и околината го менуваат квалитетот, така што стануваат нестварни, оддалечени или автоматизирани. Меѓу различните феномени на овој синдром, пациентите најчесто се жалат на загуба на емоциите и на чувство на отуѓување или одделување од нивното мислење, нивното тело или од реалниот свет. Наспроти драматичната природа на доживувањата, пациентот е свесен за нереалноста на промената. Сензориумот е нормален, а способноста за емоционално изразување е нештетена. Симптоми на деперсонализација-дереализација може да се јават како дел од шизофрено, депресивно, фобично или опсесивно-компулсивно растројство што се дијагностицира. Во вакви случаи дијагнозата треба да биде онаа на главното растројство.
- F48.8 Други означени невротски растројства**
Dhat-ов синдром
Работна невроза, вклучувајќи грч за време на пишување
Психастенија
Психастенична невроза
Психогена синкопа
- F48.9 Невротско растројство, неозначено**
Невроза ИН

СИНДРОМИ НА ОБНОСКИТЕ ПРИДРУЖЕНИ СО ФИЗИОЛОШКИ НАРУШУВАЊА И ФИЗИЧКИ ФАКТОРИ (F50–F59)

F50 Растројства во хранењето

Исклучува: анорексија ИН (R63.0)

исхрана:

- тешкотии и лошо спроведување (R63.3)
- растројство во раното детство или во детството (F98.2)
- полифагија (R63.2)

- F50.0 Анорексија нервоза**
Растројство што се карактеризира со намерна загуба на телесната тежина започната и одржувана од пациентот. Најчесто се случува кај адолесцентни девојки и млади жени, но момчињата во адолесценција и млади мажи исто можат да бидат зафатени, како што е тоа можно и за деца што се приближуваат кон пубертетот и за постари жени се до менопаузата. Растројството е придружено со специфична психопатологија, при што како натурена и проценета идеја постои страв од дебелина и омрцлавеност на телесната фигура, па пациентите си наметнуваат стандарди на мала телесна тежина. Обично постои потхранетост од различна тежина со секундарни ендокрини и метаболични промени и нарушувања на телесното функционирање. Симптомите вклучуваат ограничувања во исхраната, претерано вежбање, предизвикано повраќање и прочистување и употреба на средства што го намалуваат апетитот и диуретици.

Исклучува: загуба на апетитот:

- ИН (R63.0)
- психоген (F50.8)

- F50.1 Атипична анорексија нервоза**
Растројство што има некои од белезите на анорексија нервоза, но кај кое целокупната клиничка слика не ја оправдува таа дијагноза. На пример, еден од клучните симптоми како аменореја или изразен страв од дебелина може да се отсутни во присуство на изразена загуба на тежина и однос насочен кон намалување на тежината. Дијагнозата не треба да се поставува во присуство на познати телесни заболувања придружени со загуба на телесната тежина.

- F50.2 Булимија нервоза**
Синдром окарактеризиран со повторувани напади на неумерено јадење и претерана преокупација со контролата на телесната тежина, што доведува до образец на неумерено јадење придружено со повраќање или употреба на пургативи. Ова растројство има многу заеднички белези со анорексија нервоза, вклучувајќи и претерана загриженост за телесниот изглед и тежината. Повторуваните повраќања веројатно ќе предизвикаат нарушувања во телесните електролити и телесни компликации. Често, но не и секогаш, има историја на поранешна епизода на анорексија нервоза, во интервал од неколку месеци до неколку години.

Булимија ИН
Хиперорексија нервоза

F50.3 Атипична булимија нервоза

Растројства што имаат некои белези на булимија нервоза, но кај кои што целокупната клиничка слика не ја оправдува таа дијагноза. На пример може да има повратни напади на прекумерно јадење и прекумерна употреба на средства за прочистување без значителна промена на тежината, но типичната претерана загриженост за телесната линија и загуба на тежина може да е отсутна.

F50.4 Прекумерно јадење придружено со други психолошки растројства

Прекумерно јадење поради стресни настани, како жал поради смрт, несреќа, раѓање итн.

Психогено прекумерно јадење

Исклучува: дебелина (E66.-)

F50.5 Повраќање придружено со други психолошки нарушувања

Повторувано повраќање што се случува кај дисоцијативните растројства (F44.-) и кај хипохондриско растројство (F45.2) кое што не е само поради состојби класифицирани надвор од оваа глава. Оваа поткатегорија може исто така да биде употребувана покрај O21.- (прекумерно повраќање во бременоста) кога емоционалните фактори се преодоминантни во предизвикувањето повторувано гадење или повраќање за време на бременост.

Психогено повраќање

Исклучува: наузеја (R11)
повраќање ИН (R11)

F50.8 Други растројства во исхраната

Пика кај возрасни

Психогена загуба на апетит

Исклучува: пика во раното детство и во детството (F98.3)

F50.9 Растројство во исхраната, неозначено

F51 Неоргански растројства на спиењето

Во многу случаи нарушувањето на спиењето е еден од симптомите на друго растројство, било душевно или телесно. Дали растројството на спиењето кај одреден пациент е независна состојба или едноставно еден од белезите на друго растројство класифицирано на друго место во оваа или друга глава, треба да се определи врз база на клиничката слика и текот, како и врз база на тераписките размислувања и приоритети за време на прегледот. Воопшто, ако растројството на спиењето е една од главните поплаки и се согледува како состојба сама по себе, постоечката шифра треба да се употреби заедно со други соодветни дијагнози што ја опишуваат психопатологијата и патофизиологијата, што се во основата кај секој случај. Оваа категорија ги опфаќа само оние растројства на спиењето каде што се смета дека емоционалните причини се примарен фактор и што не се настанати поради телесни растројства, што можат да бидат дијагностицирани и класифицирани на друго место.

Исклучува: растројства на спиењето (органски) (G47.-)

F51.0 Неорганска несоница

Состојба на недоволен квантитет и/или квалитет на спиењето што трае значителен временски период, вклучувајќи тешкотии во заспивањето, тешкотии да се одржи спиењето и рано конечно будење. Инсомнијата е чест симптом кај многу душевни и телесни растројства и треба да биде класифицирана овде заедно со основното растројство само ако доминира во клиничката слика.

Исклучува: инсомнија (органска) (G47.0)

F51.1 Неорганско прекумерно спиење

Хиперсомнијата е дефинирана како состојба било на прекумерна дневна сонливост или напади на спиење (што не се објаснуваат со недоволна мера на спиење) или продолжен период кон целосна будност по будењето. Во отсуство на органски фактор за појавувањето на прекумерно спиење, оваа состојба обично е придружена со душевни растројства.

Исклучува: хиперсомнија (органиска) (G47.1)
нарколепсија (G47.4)

F51.2 **Неорганиско растројство на ритамот спиење-будност**
Недостиг на синхроност во распределбата меѓу спиењето и будноста и на бараниот ритам спиење-будност од околината на личноста, што доведува до поплака било на несоница било на прекумерно спиење.

Психогена инверзија на:

- деноноќност }
• ноќнодневниот } ритам
• спиење }

Исклучува: Растројства на распоредот спиење-будност (органиски) (G47.2)

F51.3 **Одење во сон [сомнамбулизам]**
Состојба на изменета свест во која феномените на спиење и будност се комбинирани. За време на епизодата на одење во сон, лицето станува во кревет, обично во текот на првата третина од ноќното спиење и почнува да оди околу, покажувајќи ниски нивоа на свесност, реактивност и моторна умешност. По разбудувањето обично нема сеќавање за настанот.

F51.4 **Стравотии во спиење [ноќни стравотии]**
Ноќни епизоди на прекумерен страв и паника придружени со интензивно испуштање гласови, движење и високи нивоа на вегетативно празнење. Лицето седнува или станува обично за време на првата третина на ноќното спиење, панично врискајќи. Често истрчува до вратата како да се обидува да се спаси иако многу ретко ја напушта собата. Сеќавањето за настанот, ако воопшто постои, е многу ограничено (обично за една или две фрагментарни ментални слики).

F51.5 **Ноќни мори**
Доживувања во сон оптоварени со анксиозност и страв. Постои многу детално сеќавање за содржината на сонот. Доживувањето за време на сонот е многу живо и обично содржи теми што се однесуваат на закани за преживувањето, сигурноста или себеченењето. Многу често постои враќање на исти или слични застрашувачки теми во ноќните мори. За време на типична епизода постои до извесен степен вегетативно испразнување, но без забележливо испуштање гласови или движење на телото. При будењето лицето брзо станува будно и ориентирано.

Анксиозен сон

F51.8 **Други неорганиски растројства на спиењето**

F51.9 **Неорганиско растројство на спиењето, неозначено**
Емоционално растројство на спиењето ИН

F52 Сексуална дисфункција, непредизвикана од органиско растројство или болест

Сексуална дисфункција што опфаќа разни облици во кои единката е неспособна да учествува во сексуални односи како што би сакала. Сексуалниот одговор е психосоматски процес, а и психолошкиот и соматскиот процес обично имаат улога во настанувањето на сексуалната дисфункција.

Исклучува: Dhat-ов синдром (F48.8)

F52.0 **Недостиг или загуба на сексуална желба**
Загубата на сексуална желба е главниот проблем и не е секундарна во однос на другите сексуални тешкотии како што се неуспешна ерекција или и дисп-ареунија.

Фригидност

Растројство на хипоактивна сексуална желба

F52.1 **Сексуална одвратност и недостиг на сексуално задоволство**
Или можноста за сексуален однос предизвикува доволен страв или анксиозност, при што сексуалната активност се одбегнува (сексуална одвратност), или пак иако сексуалниот одговор е нормален и се доживува оргазам, но нема соодветно задоволство (недостиг на сексуално задоволство).

Анхедонија (сексуална)

- F52.2 Неуспешен генитален одговор**
 Главниот проблем кај мажите е нарушена ерекција (тешкотија во развивање и одржување соодветна ерекција за задоволувачки однос). Кај жените главен проблем е сувоста на вагината или неможност да се подмачка.
- Растројство во сексуалната возбудливост на жената
 Растројство во ерекцијата кај мажот
 Психогена импотенција
- Исклучува:* импотенција од органско потекло (N48.4)
- F52.3 Нарушување на оргазмот**
 Оргазмот или не настапува или е изразито задоцнет.
- Закочен оргазам (машки)(женски)
 Психогена аноргазмија
- F52.4 Предвремена ејакулација**
 Неспособност доволно да се контролира ејакулацијата за обата партнера да уживаат во сексуалниот однос.
- F52.5 Неоргански вагинизам**
 Спазам на мускулите од пелвичната база што ја опкружуваат вагината, што доведува до затворање на вагиналниот отвор. Навлегувањето на penisот е или невозможно или болно.
- Психоген вагинизам
- Исклучува:* вагинизам (органски) (N94.2)
- F52.6 Неорганска диспареунија**
 Диспареунија (или болка за време на сексуален однос) се јавува и кај жените и кај мажите. Таа често може да се припише на локалната патологија, но тогаш треба соодветно да биде категоризирана под соодветната патолошка состојба. Оваа категорија треба да се употреби само ако нема примарна неорганска сексуална дисфункција (т.е. вагинизам или сувост на вагината).
- Психогена диспареунија
- Исклучува:* диспареунија (органска) (N94.1)
- F52.7 Прекумерен сексуален порив**
 Нимфоманија
 Сатиријаза
- F52.8 Други сексуални дисфункции, непредизвикана од органско растројство или болест**
- F52.9 Неозначена сексуална дисфункција, непредизвикана од органско растројство или болест**

F53 Душевно растројства и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот, неklasифицирани на друго место

▽ 0505

Оваа категорија ги содржи само оние душевни растројства поврзани со пуерпериумот (што почнуваат во текот на шесте недели по раѓањето) и што не одговараат на критериумите за растројствата класифицирани на друго место во оваа глава, било поради недоволно расположливи информации, или пак поради тоа што се смета дека се присутни посебни дополнителни клинички белези, што нивното класифицирање на друго место го прават несоодветно.

- F53.0 Благ душивни растројства и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот, неklasифицирани на друго место**
 Депресија:
 • постнатална ИН
 • постпартална ИН
- F53.1 Тешки душевни растројства и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот, неklasифицирани на друго место**

Пуерперална психоза ИН

F53.8 Други душевни растројства и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот, неklasифицирани на друго место

Постпартум:

- депресија }
- дисфорија } ИН
- нарушување на расположението }
- тага }

F53.9 Душевни растројства во пуерпериумот, неозначено

F54 Психолошки фактори и фактори на обносните поврзани со растројства или болести класифицирани на друго место

Оваа категорија треба да се употреби за да се забележи присуство на психолошки влијанија или влијанија на обносните за кои се смета дека имаат главна улога во етиологијата на телесните растројства што можат да бидат класифицирани во други глави. Кои да било настанати душевни растројства обично се благи и често продолжени (како загриженост, емоционален конфликт, страв), а сами не ја оправдуваат употребата на која да било категорија во оваа глава.

Примери за употреба на оваа категорија се:

- астма F54 и J45.-
- дерматит F54 и L23–L25
- гастричен улцер F54 и K25.-
- мукозен колит F54 и K58.-
- улцеративен колит F54 и K51.-
- уртикарија F54 and L50.-

Психолошки фактори што дејствуваат врз телесните состојби

Ако е потребно да се означи придружно телесно растројство употребете дополнителна шифра.

Исклучува: главоболка од тензионен тип (G44.2)

F55 Злоупотреба на супстанции што не предизвикуваат зависност

Можат да бидат злоупотребени голем број лекови и народни лекаства, но особено значајни групи се:

- (а) психотропни лекови што не предизвикуваат зависност, како што се антидепресивите,
- (б) средства за прочистување и
- (в) аналгетици што можат да се купат без рецепт, како аспирилот и парацетамолот.

Постојаната употреба на овие супстанции често опфаќа непотребни контакти со медицинскиот или помошниот персонал, и понекогаш е придружена со штетни телесни дејства на супстанциите. Пробите да се одврати од или да се забрани употребата на супстанцијата често се проследени со отпор; за лаксативите и аналгетичите ова може да биде и наспроти предупредувањата за (или дури и развој на) телесно оштетување како нарушена функција на бубрезите и електролитни растројства. Иако обично е јасно дека пациентот има силна мотивација да ја земе супстанцијата, зависност и апстиненцијални симптоми не се развиваат како што е случај со психоактивните супстанции означени во F10–F19.

Навика за прочистување

Злоупотреба на:

- антациди
- растителни или народни лекаства
- стероиди или хормони
- витамини

Исклучува: злоупотреба на психоактивни супстанции што предизвикуваат зависност (F10–F19)

⊗F55.0 Антидепресанти

⊗F55.1 Лаксативи

⊗F55.2 Аналгетици

⊗F55.3 Антациди

- ⊗F55.4 Витамини
- ⊗F55.5 Стероиди или хормони
- ⊗F55.6 Означени растителни или народни лекаства
- ⊗F55.8 Други супстанции што не предизвикуваат зависност
- ⊗F55.9 Неозначено

F59	Неозначени синдроми на обносните придружени со физиолошки нарушувања и физички фактори
------------	---

Психогено физиолошко растројство ИН

РАСТРОЈСТВА НА ЛИЧНОСТА И ОБНОСКЕТЕ КАЈ ВОЗРАСЕН (F60–F69)

Овој блок содржи бројни состојби и примери на обноски што имаат клиничко значење и поседуваат тенденција да бидат трајни, а се чини дека се израз на карактеристичниот животен стил на единката и начинот на нејзиниот однос спрема себеси и спрема други. Некои од овие состојби и примери на обноски се јавуваат рано во текот на развојот на личноста како резултат и на конституционалните фактори и на социјалното искуство, додека другите се стекнуваат подоцна во животот. Специфичните растројства на личноста (F60.-), мешовити и други растројства на личноста (F61.-), и постојани промени на личноста (F62.-) се длабоко вкоренети и постојани промени на обносните што се појавуваат како круги одговори на бројни лични и општествени ситуации. Тие претставуваат екстремни и значајни девијации на начинот на кој просечните луѓе во дадена култура сфаќаат, мислат, чувствуваат и особено се обносуваат кон други. Ваквите примери на обноски имаат тенденција да бидат стабилни и да опфатат многу области од обносните и психолошкото функционирање. Тие се често, но не секогаш, придружени со различен степен на субјективно страдање и проблеми во извршувањето на општествените обврски.

F60 Специфични растројства на личноста

▽ 0512

Ова се тешки растројства на личноста и на тенденциите во нејзините обноски што не се директен резултат на болест, повреда или друг инсулт на мозокот, или пак на друго психијатриско растројство; обично опфаќаат неколку подрачја на личноста; речиси секогаш се придружени со значајно страдање на личноста и со општествени сломови манифестирајќи се обично од дејството и адолесценцијата низ зрелата возраст.

F60.0 Параноидно растројство на личноста

Растројство на личноста што се карактеризира со прекумерна чувствителност кон назадување, непростување на навредите; сомничавост и склоност да се искривуваат доживувањата со погрешно толкување на неутралните или пријателските постапки на другите како непријателски или како презирање; со неоправдани повратни сомневања во сексуалната верност на брачниот другар, или на сексуалниот партнер; и со воинственост и тврдоглавост во остварувањето на своите права. Може да има прекумерно чувство на сопствено значење и често прекумерно чувство на сопствена сплетканост.

Личност (растројство):

- експанзивно параноидна
- фанатична
- параноидна
- кверулант
- сензитивно параноидна

Исклучува: параноја

- ИН (F22.0)
- кверуланс (F22.8)

параноидна:

- психоза (F22.0)
- шизофренија (F20.0.)
- состојба (F22.0)

F60.1 Шизоидно растројство на личноста

Растројство на личноста окарактеризирано со повлекување од афективните, општествените и други контакти со склоност кон фантазирање, осамени активности и интроспекција. Има ограничени способности за изразување на чувствата и за доживување задоволство.

Исклучува: Asperger-ов синдром (F84.5)
налудничаво растројство (F22.0)
шизоидно растројство во детството (F84.5)
шизофренија (F20.-)
шизотипно растројство (F21)

F60.2 Дисоцијално растројство на личноста

Растројство на личноста окарактеризирано со непочитување на општествените обврски и груба незаинтересираност за чувствата на другите. Постои голема неусогласеност меѓу обносувањето и широко прифатените општествени норми. Обносувањето не се менува лесно, наспроти неповолните искуства, вклучувајќи ја тука и казната. Ваквите лица одвај поднесуваат фрустрации; прагот за изразување на агресија, вклучувајќи го и насилството, им е низок; имаат тенденција да ги обвинуваат другите, или да нудат уверливи рационализации за обносните што ги довеле во конфликт со општеството.

Личност (растројство):

- аморална
- антисоцијална
- асоцијална
- психопатска
- социопатска

Исклучува: растројства во обносните (F91.-)
емоционално нестабилна личност (F60.3)

F60.3 Емоционално нестабилна личност

Растројство на личноста окарактеризирано со конечна тенденција да се постапува импулсивно и без водење сметка за последиците; расположението е непредвидливо и каприциозно. Има склоност кон емоционални избивања и неспособност да се контролира експлозивното обносување. Постои склоност кон расправија и конфликт со други, особено кога се оневозможуваат или критикуваат импулсивните акти. Можат да се разликуваат два типа: импулсивен тип окарактеризиран преодоминантно со емоционална нестабилност и немање контрола на импулсите, и граничен тип, окарактеризиран кон тоа и со нарушување на сликата за себе, за целите и внатрешните склоности, со хронични чувства на празнина, со интензивни и нестабилни интерперсонални односи и со склоност за себеуништувачко обносување, вклучувајќи суицидални гестови и обиди.

Исклучува: дисоцијално растројство на личноста (F60.2)

⊗F60.30 Импулсивен тип

Личност (растројство):

- агресивна
- експлозивна

⊗F60.31 Граничен тип

F60.4 Хистрионично растројство на личноста

Растројство на личноста окарактеризирано со плиток и лабилен афект, самодраматизирање, театралност, претерано изразување на емоциите, сугестивност, егоцентричност, угодување на сопствените наклоности, недоволна грижа за другите, голема чувствителност и постојано барање на признавање, возбуда и внимание.

Личност (растројство):

- хистерична
- психоинфантилна

F60.5 Ананкастично растројство на личноста

Растројство на личноста окарактеризирано со чувство на сомнение, перфекционизам, прекумерна совесност, контролирање и преокупираност со детали, тврдоглавост, претпазливост и крутост. Може да има упорни и непријатни мисли и импулси што не ја достигнуваат тежината како кај опсесивно-компулсивното растројство.

Личност (растројство):

- компулсивна
  - опсесивна
- опсесивно-компулсивна

Исклучува: опсесивно-компулсивно растројство (F42.-)

F60.6 Анксиозно растројство на личноста [одбегнувачка]

Растројство на личноста окарактеризирано со чувство на напнатост и страв, несигурност и инфериорност. Има постојан копнеж да се биде сакан и прифатен, преосетливост на одбивање и критики со ограничено приврзување кон луѓето и склоност да се одбегнуваат извесни активности преку преувеличување на можните опасности или ризици во секојдневните ситуации.

F60.7 Зависна личност

Растројство на личноста окарактеризирано со первазивно пасивно потпирање врз други луѓе при донесување на големи или мали животни одлуки, голем страв од напуштање, чувство на беспомошност и некомплетност, пасивно покорување на желбите на постарите и на другите, како и слаб одговор на барањата од секојдневниот живот. Се покажува недостиг на интелектуална и емоционална моќ, а често постои и склоност одговорноста да се префрли на други.

Личност (растројство):

- астенична
- несоодветна
- пасивна
- себепоразувачка

F60.8 Други специфични растројства на личноста

Личност (растројство):

- 'haltlose' тип
- ексцентрична
- незрела
- нарцисична
- пасивно-агресивна
- психоневротична

F60.9 Растројство на личноста, неозначено

Невроза на карактерот ИН
Патолошка личност ИН

F61 Мешани и други растројства на личноста

Оваа категорија е наменета за растројства на личноста што често создаваат проблеми, но не покажуваат специфичен пример на симптоми што го карактеризираат растројството опишано во F60.-. Како резултат на тоа тие често потешко се дијагностицираат отколку растројствата во F60.-.

Примерите вклучуваат:

- мешани растројства на личноста со белези на повеќето од растројствата во F60.-, но без преобладавајќи збир симптоми што би овозможиле посепцифична дијагноза.
- непријатни промени на личноста, што не е можно да се класифицираат во F60.- или F62.-, и се сметаат како секундарни на главната дијагноза на едновремено постојно афективно или анксиозно растројство.

Исклучува: нагласување на карактеристиките на личноста (Z73.1)

F62 Трајни промени на личноста, што не можат да се припишат на оштетување и на болест на мозокот

Растројства на возрасна личност и обносните што се јавиле кај лица без претходни растројства на личноста по изложување на катастрофален или прекумерно продолжен стрес или по тешка психијатриска болест. Дијагнозата треба да се постави само ако постои доказ за дефинитивна и постојана промена во начините како личноста ги согледува, се обносува или мисли за околината и себеси. Промените на личноста треба да се значајни и придружени со нееластично и лошо обносување што не постоело пред да биде изложена на патогено дејство. Промената не треба да биде директна манифестација на друго душевно растројство, или резидуален симптом на кое да било претходно душевно заболување.

Исклучува: растројства на личноста и на обносните поради болест, оштетување и дисфункција на мозокот (F07.-)

F62.0 Постојана промена на личноста по преживеана катастрофа
Постојаната промена на личноста, што постои барем најмалку две години по изложеност на катастрофален стрес. Стресот мора да биде толку екстреман што не е потребно да се разгледува ранливоста на личноста за да се објасни неговото силно дејство врз неа. Растројството е окарактеризирано со непријателски и недоверлив однос спрема светот со општествено повлекување, чувство на празнина и безнадежност, хронично чувство на “работ“, на хронична загрозеност и отуѓеност. Посттрауматски стресни растројства (F43.1) можат да му претходат на овој тип на промена на личноста.

Промена на личноста по:

- искуства од концентрационен логор
- катастрофи
- продолжено:
  - заробеништво со заканувачки можности да се биде убиен
  - изложеност на по живот опасни ситуации како што е да се биде жртва на тероризам
- тортура

Исклучува: посттрауматско стресно растројство (F43.1)

F62.1 Постојана промена на личноста по психијатриска болест
Промена на личноста, што трае најмалку две години, а што може да се припише на трауматско доживување поради тешка психијатриска болест. Промената не може да биде објаснета со претходно растројство на личноста и треба да се разликува од резидуалната шизофренија и другите состојби на нецелосно оздравување од претходно душевно растројство. Ова растројство се карактеризира со прекумерна зависност и барања од другите; со убеденост за изменетост и стигматизираност од болеста, што доведува до неспособност да се создаде и одржи близок и доверлив однос со луѓето и до општествена изолација; пасивност, намален интерес и намалено ангажирање во активностите за одмор и рекреација; постојани поплаки на болеста што можат да бидат придружени со хипохондриски поплаки и болно обносување; дисфорично и менливо расположение што не е резултат на присуство на ментална болест или на претходно ментално растројство со резидуални афективни симптоми; и долготрајни проблеми во општественото и работното функционирање.

F62.8 Други постојани промени на личноста
Синдром на хронична болка на личноста

F62.9 Постојана промена на личноста, неозначено

F63 растројства на навиките и импулсите

Оваа категорија опфаќа определени растројства што не можат да бидат класифицирани во други категории. Тие се карактеризираат со повторувани постапки што немаат јасна рационална мотивација, не можат да бидат контролирани и општо им нанесуваат штета на интересите на личноста и на други лица. Пациентот соопштува дека обносувањето е придружено со поттик да дејствува. Причината на овие растројства не е објаснета и тие се заедно групирани поради широките описни сличности, а не поради тоа што се знае дека имаат некој друг заеднички белег.

Исклучува: вообичаена прекумерна употреба на алкохол и психоактивни супстанции (F10–F19)
растројства на импулсите и навиките во врска со сексуалното обносување (F65.-)

F63.0 Патолошко коцкање
Ова растројство се состои од чести, повторувани епизоди на коцкање што доминираат со животот на пациентот и се штетни за општествените, работните, материјалните и семејните вредности и обврски.

Компулсивно коцкање

Исклучува: прекумерно коцкање кај манијачни пациенти (F30.-)
коцкање и обложување ИН (Z72.6)
коцкање кај дисоцијално растројство на личноста (F60.2)

F63.1 Патолошко подметнување на пожари [пироманија]
Растројство окарактеризирано со многубројни акти или обиди за подметнување пожари на имоти или на други објекти, без видлив мотив и со постојана преокупираност со теми во врска со огнот и горењето. Ова обносување често е здружено со чувство на зголемена напнатост пред актот и со интензивна возбуда веднаш по неговото извршување.

Исклучува: подметнување пожар (од)(под):

- возрасен со дисоцијално растројство на личност (F60.2)
- труење со алкохол или психоактивна супстанција (F10–F19 со заеднички четврти знак .0)
- како причина за набљудување поради суспектно ментално растројство (Z03.2)
- растројства во обносните (F91.-)
- органски душевни растројства (F00–F09)
- шизофренија (F20.-)

F63.2 Патолошко крадење [клептоманија]

Растројство окарактеризирано со повторуван неуспех на спротиставување на поттик да се крадат предмети што не се за лична употреба или за парична добивка. Предметите наместо тоа може да се отфрлат, да се раздадат или собираат. Ова обносување обично е придружено со зголемено чувство на напнатост пред, и со чувство на задоволство за време и веднаш по актот.

Исклучува: депресивно растројство со крадење (F31–F33)
органски ментални растројства (F00–F09)
крадење по продавници како причина за набљудување за суспектно ментално растројство (Z03.2)

F63.3 Трихотиломанија

Растројство окарактеризирано со забележливо губење на косата поради повторувани безуспешни обиди да се спротистави на импулсите за кубење на косата. Обично му претходи нараснувачка напнатост и е проследено со чувство на олеснување или задоволство. Дијагнозата не треба да се постави ако постои претходно воспаление на кожата или пак ако губењето е одговор на налудничавост или халуцинација.

Исклучува: стереотипни движења со тегнење на косата (F98.4)

F63.8 Други растројства на навиките и импулсите

Други видови на постојано повторливо маладаптивно обносување што не се секундарни на препознатлив психијатриски синдром и кај кои се чини дека пациентот повторно не успева да се спротистави на импулсите да се обносува така. Има продромален период на напнатост со чувство на олеснување во времето на дејствување.

Интермитентно експлозивно растројство

F63.9 Растројство на навиките и импулсите, неозначено

F64 Растројства на половиот идентитет

F64.0 Транссексуализам

Желба да се живее и да се биде прифатен како член на спротивниот пол, обично придружено со чувство на непријатност, или несоодветност во врска со сопствениот анатомски пол и со желба за хируршко или хормонално лекување со цел сопственото тело да се направи што поадекватно со она од саканиот пол.

F64.1 Трансвеститизам со двојна улога

Носење алишта од спротивниот пол во текот на дел од животот на индивидуата со цел да се ужива во привременото доживување на припаѓање на спротивниот пол, но без каква да било желба за попостојана промена на полот или за придружна хируршка преправка и без сексуално возбудување при облекувањето на алиштата од спротивниот пол.

Растројство на половиот идентитет во адолесценцијата или во зрелата возраст, од нетранссексуален тип.

Исклучува: фетишистички трансвеститизам (F65.1)

F64.2 Растројство на половиот идентитет во детството

Растројство што обично се појавува во раното детство (и секогаш далеку пред пубертетот) и што се карактеризира со постојано и интензивно психолошко страдање околу сопствениот пол, заедно со желбата да се биде (или инсистирање дека е) од другиот пол. Има постојана преокупираност со алиштата и активностите на спротивниот пол и негирање на сопствениот пол. Дијагнозата подразбира длабоко нарушување на нормалниот полов идентитет; само момчешки обносувања кај девојчињата или девојчински обносувања кај момчињата не се доволни. Растројствата на половиот идентитет кај лица што достигнале и навлегле во пубертет тука не треба да бидат класифицирани, а се класифицираат во F66.-.

Исклучува: егодистонична сексуална ориентација (F66.1)

растројство на половото созревање (F66.0)

- F64.8 Други растројства на половиот идентитет
- F64.9 Растројства на половиот идентитет, неозначено
Растројство на половата улога ИН

F65 Растројства на сексуалната склоност

Вклучува: парафилии

- F65.0 **Фетишизам**
Потпирање на некој нежив предмет како стимул за сексуално надразнување и задоволување. Многу фетиши се продолжетоци на човековото тело, како предмети од облека или чевли. Други чести примероци се карактеризирани со материјали како што се гума, пластика или кожа. Фетишните објекти се изменливи според значењето за личноста. Во некои случаи тие едноставно служат за да го засилат сексуалното возбудување што се постигнува на вообичаен начин (т.е. барање партнерот да облече посебна облека).
- F65.1 **Фетишистички трансвеститизам**
Носење облека од спротивниот пол главно за да се постигне полова возбуда и да се создаде изглед на лице од спротивен пол. Фетишистичкиот трансвеститизам се разликува од транссексуалниот трансвеститизам според неговата јасна придруженост со сексуалното надразнување и според силната желба да се соблечат алишттата по доаѓањето на оргазмот и опаѓањето на сексуалната возбуда. Тој може да се јави како порана фаза во развојот на транссексуализмот.
Трансвеститен фетишизам
- F65.2 **Егзибиционизам**
Повратна или постојана тенденција гениталиите да се покажуваат на непознати лица (обично од спротивен пол) или на луѓе на јавни места, без да се повикуваат или со нив да се има намера за поблизок допир. Обично има, но не и постојано сексуално возбудување во време на изложувањето, а актот обично е проследен со онанија.
- F65.3 **Воајеризам**
Повторувачка или постојана тенденција да се набљудуваат луѓе ангажирани во сексуални активности или кои вршат интимни активности како на пример соблекување. Ова се чини без набљудуваните лица да се свесни за тоа и обично доведува до сексуална возбуда и онанија.
- F65.4 **Педофилија**
Сексуална склоност спрема деца, момчиња или девојчиња или спрема едните и другите обично на пубертетска или рана пубертетска возраст.
- F65.5 **Садомазохизам**
Склоност спрема сексуална активност која нанесува болка или понижување или потчинување. Ако лицето повеќе сака да е подложено на вакво стимулирање тогаш се работи за мазохизам; ако пак лицето дејствува за да се возбуди се работи за садизам. Често единката постигнува полова возбуда со садистички и мазохистички активности едновремено.
Мазохизам
Садизам
- F65.6 **Мултипли растројства на сексуалната склоност**
Понекогаш кај едно лице се јавува повеќе од една полова ненормална склоност, без некоја да има предимство. Најчеста комбинација е фетишизмот, трасвеститизмот и садомазохизмот.
- F65.8 **Други растројства на сексуалната склоност**
Разновидност на други примери на сексуална склоност и активности, вклучувајќи срамотни телефонски повици, триење од луѓето во толпа за да се постигне сексуално задоволство, сексуални активности со животни и странгулација или аноксија за да се интензивира сексуалното задоволство.
Фротеризам
Некрофилија

F65.9 Растројство на сексуалната склоност, неозначено
Сексуална изопаченост ИН

F66 Психолошки растројства и растројства во обносните поврзани со сексуалниот развој и ориентација

Забелешка: Половата ориентација самата по себе не треба да се смета за растројство.

F66.0 Растројство на сексуалното созревање
Пациентот страда поради несигурноста во сопствениот полов идентитет или сексуална ориентација, што предизвикува анксиозност или депресија. Најчесто ова се случува кај адолесценти што не се сигурни дали се хомосексуалци, хетеросексуалци или бисексуалци во својата ориентација, или кај лица кои по период на очигледно стабилна полова ориентација (често во рамките на долготраен однос) наоѓаат дека нивната сексуална ориентација се менува.

F66.1 Егодистонична сексуална ориентација
Половиот идентитет или сексуалната склоност (хетеросексуална, хомосексуална, бисексуална или препубертетска) не се под сомневање, но личноста би сакала тие да се подруги поради придружните психолошки растројства и растројства во односувањето, и може да бара лекување за да ги промени.

F66.2 Растројство во сексуалниот однос
Половиот идентитет или сексуалната ориентација (хетеросексуална, хомосексуална или бисексуална) се одговорни за тешкотиите во создавањето и во одржувањето на односи со сексуалниот партнер.

F66.8 Други развојни психосексуални растројства

F66.9 Психосексуално развојно растројство, неозначено

F68 Други растројства на личноста и обносните кај возрасни

F68.0 Обработка на телесните симптоми поради психолошки причини
Телесните симптоми што се споиви со или првобитно се јавуваат поради потврдено телесно растројство, болест или онеспособеност, стануваат преувеличани или продолжени поради психолошката состојба на пациентот. Пациентот обично се чувствува непријатно и е вознемирен поради болката или онеспособеноста и често е преокупиран со грижи, што може да се оправдани поради можноста за пролонгирана или прогресивна онеспособеност или болка.

Компензациона невроза

F68.1 Намерно предизвикување или симулирање симптоми или онеспособеност, било телесни или психолошки [лажно растројство]
Пациентот повторувано симулира симптоми без видлива причина и може дури да си нанесе и самоповреда за да предизвика симптоми или знаци. Мотивацијата е нејасна и се претпоставува внатрешна, а со цел да се прифати улога на болен. Растројството е често комбинирано со назначени растројства на личноста и обносните.

Синдром на вечен пациент
Синдром на Минхаузен
Пациент што талка

Исклучува: артефицијален дерматитис (L98.1)
лице што симулира болест (со јасна мотивација) (Z76.5)

F68.8 Други означени растројства на личноста и обносните кај возрасни
Растројство на карактерот ИН
Растројство во односите ИН

F69 Неозначено растројство на личноста и обносните кај возрасни

ДУШЕВНА ЗАОСТАНАТОСТ (F70–F79)

Состојба на сопрен или нецелосен развој на умот, што особено се карактеризира со оштетување на знаењата што се јавуваат за време на развојниот период, знаења што придонесуваат за вкупното ниво на интелигенцијата, т.е. на сознајните, јазичните, моторните и социјалните способности. Заостанатоста може да се јави со или без некоја друга душевна или телесна состојба.

Степените на душевна заостанатост конвенционално се проценуваат со стандардизирани тестови за интелигенција. Тие можат да бидат надополнети со скали што ја проценуваат социјалната прилагодливост во дадена средина. Овие мери обезбедуваат приближни показатели за степенот на душевната заостанатост. Дијагнозата исто така ќе зависи од целосната процена на интелектуалното функционирање од искусен дијагностичар.

Интелектуалните способности и социјалното приспособување можат во текот на времето да се менуваат, и колку и да се лоши со обука и рехабилитација можат да се подобрат. Дијагнозата треба да се темели врз сегашните нивоа на функционирање.

Употребете дополнителна шифра да ги означите придружните состојби како аутизам, други растројства во развојот, епилепсија, растројства на обносувањето или тежки телесни оштетувања.

Следниве четиризначни потподелби се употребуваат со категориите **F70–F79** за да се идентификува степенот на оштетувањето на обносувањето:

- .0 Со тврдење дека нема, или дека постои минимално оштетување на обносувањето
- .1 Значајно оштетување на обносувањето што бара внимание или лекување
- .8 Други оштетувања на обносувањето
- .9 Без спомнување на оштетување на обносувањето

F70 Лесна душевна заостанатост

Коефициентот на интелигенција приближно се движи од 50 до 69 (кај возрастна душевна возраст е од 9 до под 12 години). Веројатно ќе резултира со извесни тешкотии во школувањето. Многу возрастни ќе бидат способни да работат и да одржуваат добри општествени односи и да придонесуваат на општеството.

Вклучува: слабоумност
лесна душевна субнормалност

F71 Умерена душевна заостанатост

Коефициентот на интелигенција приближно се движи од 35 до 49 (кај возрастна душевна возраст е од 6 до под 9 години). Веројатно ќе резултира со изразит развоен застој во детството но повеќето ќе научат да развијат одреден степен на независност во грижата за самите себе и да стекнат соодветни комуникациски и академски вештини. Возрастните ќе имаат потреба од различен степен на поддршка за да можат да живеат и работат во општеството.

Вклучува: умерена душевна субнормалност

F72 Тешка душевна заостанатост

Коефициентот на интелигенција приближно се движи од 20 до 34 (кај возрастна душевна возраст е од 3 до под 6 години). Веројатно ќе има потреба од постојана поддршка.

Вклучува: тешка душевна субнормалност

F73 Длабока душевна заостанатост

Коефициентот на интелигенција е под 20 (кај возрастна, душевна возраст под 3 години). Резултира со тешко ограничување за сопствената грижа, континенција, комуницирање и движење.

Вклучува: длабока душевна субнормалност

F78 Друга душевна заостанатост

Вклучува: душевен:

- дефицит ИН
- субнормалност ИН

РАСТРОЈСТВА ВО ПСИХОЛОШКИОТ РАЗВОЈ (F80–F89)

Растројствата вклучени во овој блок имаат заеднички:

- (а) постојан почеток во претшколскиот период или детството;
- (б) оштетување или заостанување во развојот на функциите што се во тесна врска со биолошкото созревање на централниот нервен систем; и
- (в) постојан тек без ремисии и рецидиви. Во повеќето случаи зафатени се јазикот, видовопросторните способности и моторната координација.

Обично застојот во развојот постои пред да може сигурно да се открие и се намалува како што детето расте, иако благ дефицит често останува во зрелата возраст.

Растројства во кои нормалните обрасци на усвојување на јазикот се нарушени во раните стадиуми на развој. Состојбите не можат директно да се припишат на невролошките ненормалности или на ненормалностите во механизмите на говорот, на сензорните оштетувања, на душевната заостанатост или на факторите на средината. Специфичните растројства во развојот на говорот и јазикот често се проследени со придружни проблеми како што се тешкотии во читањето и спелувањето, ненормалности во интерперсоналните односи и растројства во емоциите и обносните.

F80.0 Специфично растројство на говорната артикулација

Специфично растројство во развојот кога детето ги употребува говорните гласови под соодветното ниво за неговата душевна возраст, при што постои нормално ниво на јазичните способности.

Развојно:

- фонолошко растројство
- растројство на говорната артикулација

Дислалија

Функционално растројство на говорната артикулација

Лалација

Исклучува: оштетување на говорната артикулација (поради):

- афазија ИН (R47.0)
- апраксија (R48.2)
- загуба на слухот (H90–H91)
- душевна заостанатост (F70–F79)
- со растројства во развојот на јазикот:
  - експресивно (F80.1)
  - рецептивно (F80.2)

F80.1 Растројство на изразниот јазик

Специфично развојно растројство во кое способноста на детето да го употребува изразниот говорен јазик е значително под соодветното ниво за душевната возраст, но каде што разбирањето на јазикот е во нормални граници. Може, но не мора да има ненормалности во артикулацијата.

Развојна дисфазија или афазија, експресивен тип

Исклучува: стекната афазија со епилепсија [Landau-Kleffner] (F80.3)

- развојна дисфазија или афазија, рецептивен тип (F80.2)
- дисфазија и афазија ИН (R47.0)
- елективен мутизам (F94.0)
- душевна заостанатост (F70–F79)
- первазивни развојни растројства (F84.-)

F80.2 Растројство во разбирањето на јазикот

Специфично развојно растројство во кое способноста на детето да го разбере јазикот е под соодветното ниво за неговата душевна возраст. Практично во сите случаи изразниот јазик ќе биде значително оштетен, а чести се и ненормалности во создавањето на гласовите.

Конгенитална аудитивна имперцепција

Развојна:

- дисфазија или афазија, рецептивен тип
- Wernicke-ова афазија

Глувост за зборови

Исклучува: стекната афазија со епилепсија [Landau-Kleffner] (F80.3)

аутизам (F84.0–F84.1)

дисфазија и афазија:

- експресивен тип (F80.1)
- ИН (R47.0)

елективен мутизам (F94.0)

јазично заостанување поради глувост (H90–H91)

душевна заостанатост (F70–F79)

F80.3 Стекната афазија со епилепсија [Landau-Kleffner]

Растројство во кое детето, што претходно имало нормален напредок во развојот на јазикот, ја губи способноста и за разбирање на јазикот и за изразување, но ја зачувува општата интелигенција; почетокот на растројството е придружен со пароксизмални ненормалности во ЕЕГ и во најголемиот број од случаите со епилептични напади. Обично почетокот е меѓу три и седум годишна возраст при што способностите се губат за неколку дена или недели. Временската поврзаност меѓу почетокот на нападите и губењето на јазикот е променлива, при што едното му претходи на другото (кружно едно по друго) во текот на неколку месеци до две години. Се укажува на воспалителен енцефалитичен процес како можна причина за ова растројство. Околу две третини од пациентите остануваат со повеќе или помалку тешко оштетување на способноста за разбирање на јазикот.

Исклучува: афазија (поради):

- аутизам (F84.0–F84.1)
- дезинтегративни растројства во детството (F84.2–F84.3)
- ИН (R47.0)

F80.8 Други развојни растројства на говорот и јазикот

Шушкање

F80.9 Развојно растројство на говорот и на јазикот, неозначено

Растројство на јазикот ИН

F81 Специфични развојни растројства на школските способности

Растројства во кои нормалните обрасци за здобивање способности се нарушени уште во раните стадиуми на развојот. Тие не се едноставна последица од немањето можности да се учи, не се резултат само на душевната заостанатост и не се резултат на која било форма на стекната мозочна траума или болест.

F81.0 Специфично растројство на читањето

Главен белег е специфично и значително оштетување на развојот на способностите за читање што не може единствено да се објасни со душевната возраст, со проблемите на острината на видот, или со несоодветно школување. Способноста да се разбере прочитаното, препознавањето на читаниот збор, читањето на глас и извршувањето на задачите што се потребни за читање, сите заедно можат да бидат оштетени. Тешкотиите во спелувањето често се здружени со специфични растројства во читањето и често остануваат во адолесценцијата дури и по извесен напредок во читањето. Често на специфичните развојни растројства во читањето им претходи историја на растројства во развојот на говорот или јазикот. Истовремени растројства во емоциите и обноските се чести во текот на школската возраст.

“ Читање наназад“

Развојна дислексија

Специфично заостанување во читањето

Исклучува: алексија ИН (R48.0)

дислексија ИН (R48.0)

тешкотии во читањето секундарни на емоционални растројства (F93.-)

F81.1 Специфични растројства на спелувањето

Главен белег е специфично и значително растројство на развојот на способностите за спелување во отсуство на историја за специфично растројство на читањето, што не може единствено да се објасни со ниската душевна возраст, со проблемите на острината на видот, или со несоодветно школување. Оштетени се и способностите за усно спелување и за точно пишување зборови.

Специфична заостанатост во спелувањето (без растројство во читањето)

Исклучува: аграфија ИН (R48.8) тешкотии во спелувањето:

- придружени со растројство во читањето (F81.0)
- поради несоодветно подучување (Z55.8)

F81.2 Специфични растројства на способностите за сметање

Опфаќа специфично оштетување на способностите за сметање што не може да се објасни само со општата душевна заостанатост или со несоодветно школување. Дефицитот првенствено се однесува на основните математички способности за собирање, одземање, множење и делење, а помалку на оштетување на поапстрактните математички способности што се од значење во алгебрата, тригонометријата, геометријата или во сметањето.

Развојна:

- акалкулија
- растројство во сметањето
- Gerstmann-ов синдром

Исклучува: акалкулија ИН (R48.8)

тешкотии во сметањето:

- придружени со растројство во читањето или спелувањето (F81.3)
- поради несоодветно подучување (Z55.8)

F81.3 Мешани растројства на школските способности

Лошо дефинирана резидуална категорија каде што и математичките способности и способностите за читање и спелување се значително оштетени, но каде што растројството не може единствено да се објасни преку општото душевно заостанување или несоодветното школување. Треба да се употребува за растројства што одговараат на критериумите било за F81.2 или F81.0 или F81.1.

Исклучува: специфични:

- растројство на математичките способности
- растројство во читањето (F81.0)
- растројство во спелувањето (F81.1)

F81.8 Други развојни растројства на школските способности

Развојно растројство на експресивното пишување

F81.9 Развојно растројство на школските способности, неозначено

Неспособност за стекнување знаења ИН

Учење:

- неспособност ИН
- растројство ИН

F82 Специфично развојно растројство на моторната функција

Растројство во кое главен белег е сериозното оштетување на развојот на моторната координација што не може единствено да се објасни со општата интелектуална заостанатост или со кое да било специфично конгенитално или стечено невролошко растројство. Сепак, во повеќето случаи внимателното клиничко испитување покажува изразени незрелости во нервниот развој, како што се хореиформни движења на слободните екстремитети или огледални движења и други придружени моторни појави, како и знаци за оштетување на фината и грубата моторна координација.

Синдром на несмасно дете

Развојно:

- растројство на координацијата
- диспраксија

Исклучува: ненормалност во одот и движењето (R26.-)

недостаток на координација:

- ИН (R27.-)
- секундарна поради ментална заостанатост (F70–F79)

F83 Мешани специфични развојни растројства

Резидуална категорија на растројства кај кои постои смеса на специфични развојни растројства на говорот и јазикот, на школските способности и на моторното функционирање при што ниту едно растројство не е доволно предоминантно за да ја сочини примарната дијагноза. Оваа мешана категорија треба да се употреби само кога има значително преклопување меѓу секое од овие специфични развојни растројства. Растројствата обично, но не секогаш се придружени со извесен степен на општо оштетување на сознајните функции. Затоа оваа категорија треба да се употреби кога постојат растројства што одговараат на два или повеќе критериуми од F80.-, F81.- и F82.

F84 Первазивни развојни растројства

Група растројства окарактеризирани со квалитативни ненормалности во реципрочните социјални интеракции и промени на обрасците на комуницирање и со ограничен, стереотипен и повторуван репертоар на интереси и активности. Овие квалитативни ненормалности се первазивен белег во функционирањето на личноста во сите ситуации.

Употребете дополнителна шифра да означите која било придружна медицинска состојба и душевна заостанатост.

F84.0 Детски аутизам

Тип на первазивно развојно растројство што се дефинира со:

- постојење на ненормален или оштетен развој што се појавува пред третата година од животот, и
- со карактеристичен тип на ненормално функционирање во сите три подрачја на психопатологијата: реципрочна социјална интеракција, комуникација и ограничено, стереотипно и повторувано обнесување. Освен овие специфични дијагностички белези, чести се цела низа други неспецифични проблеми како фобии, растројства на сонот и исхраната, напади на бес и (кон себе насочена) агресија.

Аутистичко растројство

Инфантилен:

- аутизам
- психоза

Kanner-ов синдром

Исклучува: аутистичка психопатија (F84.5)

F84.1 Атипичен аутизам

Тип первазивно развојно растројство кое од детски аутизам се разликува било според возраста кога започнува, било според тоа што не ги исполнува трите групи на дијагностички критериуми. Оваа поткатегија треба да биде употребувана кога постои ненормален или оштетен развој присутен само по третата година од животот и недостиг на доволно видливи ненормалности во една или две од трите подрачја на психопатологијата потребни за дијагноза на аутизам (т.е. реципрочни социјални интеракции, комуникација и ограничено, стереотипно и повторливо обнесување) наспроти постоењето на карактеристични ненормалности во друга(и) област(и). Атипичниот аутизам најчесто се јавува кај длабоко заостанати лица и кај лица со тешки специфични развојни растројства во разбирањето на јазикот.

Атипична детска психоза

Ментална ретардација со аутистични белези

Употребете додатна шифра (F70–F79), ако е потребно да се означат душевна заостанатост.

F84.2 Rett-ов синдром

Состојба до сега најдена само кај девојчиња, кај кои очевидно нормалниот ран развој е проследен со делумна или целосна загуба на говорот и способностите за движење и употреба на шепите, заедно со забавување на растењето на главата, што обично започнува меѓу 7 и 24 месец од животот. Карактеристични се губењето на смислени движења на шепите, стереотипни кршења на шепите и хипервентилација. Социјализацијата и развојот на играта се запрени, но социјалните интереси имаат тенденција да бидат одржани. Атаксијата на трупот и апраксијата почнуваат да се развиваат околу четвртата година од животот, а често следат и хореоатетонидни движења. Речиси секогаш се развива тешка ментална заостанатост.

F84.3 Друго дезинтегративно растројство во детството

Тип первазивно развојно растројство што се дефинира со период на целосно нормален развој пред почетокот на растројството проследено со дефинитивна загуба на претходно здобиените способности во неколку области на развојот

во текот на неколку месеци. Типично ова е придружено со општа загуба на интересите за околината, со стереотипни, повторувани моторни маниризми и со ненормалности во општествените интеракции и комуникации, слични на аутизам. Во некои случаи може да се покаже дека растројството настанува поради придружена енцефалопатија, но дијагнозата треба да се постави врз основа на белезите во обносувањето.

Детска деменција
Дезинтегративна психоза
Heller-ов синдром
Симбиотична психоза

Употребете додатна шифра да означите која било придружна невролошка состојба.

Исклучува: Rett-ов синдром (F84.2)

- F84.4** **Хиперкинетско растројство придружено со душевно растројство и со стереотипни движења**
Лошо дефинирано растројство со несигурна нозолошка вредност. Категоријата е наменета да вклучи група деца со тешка душевна заостанатост (коефициент на интелигенција под 34) што покажува изразити проблеми во хиперактивноста и во вниманието, како и стереотипни обносувања. Тие покажуваат тенденција да немаат корист од стимулативни лекови (за разлика од тие со коефициент на интелигенција во нормален опсег) и може, ако им се дадат стимуланси да покажат тешка дисфорична реакција (понекогаш со психомоторна забавеност). Во адолесценцијата хиперактивноста има тенденција да биде заменета со хипоактивност (образец што не е вообичаен кај хиперкинетски деца со нормална интелигенција). Овој синдром често е придружен со бројни задоцнувања во развојот, било специфични или целосни. Не е познато до кој степен образецот на обносувањето е функција на низок коефициент на интелигенција или на органско оштетување на мозокот.
- F84.5** **Asperger-ов синдром**
Растројство со несигурна нозолошка вредност, окарактеризирано со истиот вид квалитативни ненормалности на реципрочна социјална интеракција што го карактеризираат аутизмът, заедно со ограничен, стереотипен и повторувачки репертоар на интереси и активности. Од аутизам се разликува примарно по фактот дека нема општ застој или забавување на развојот на јазикот и сознанието. Ова растројство е често придружено со изразена несмасност. Ненормалностите имаат изразена тенденција да продолжат да постојат во адолесценцијата и во зрелиот живот. Психотични епизоди повремено се јавуваат во раните години на животот на возрасниот.
- Аутистичка психопатија
Шизоидно растројство во детството
- F84.8** **Други первазивни развојни растројства**
- F84.9** **Первазивно развојно растројство, неозначено**

F88	Други растројства во психолошкиот развој
------------	---

Развојна агнозија

F89	Неозначено растројство во психолошкиот развој
------------	--

Развојно растројство ИН

РАСТРОЈСТВА ВО ОБНОСКИТЕ И ЕМОЦИИТЕ ШТО ОБИЧНО ПОЧНУВААТ ВО ДЕТСТВОТО И АДОЛЕСЦЕНЦИЈАТА

(F90–F98)

F90	Хиперкинетички нарушувања
------------	----------------------------------

Група растројства што се карактеризираат со ран почеток (вообичаено во првите пет години од животот), со недостиг на истрајност во активностите што бараат когнитивно ангажирање и тенденција да се преминува од една на друга активност без некоја да се заврши, заедно со дезорганизирана, лошо регулирана и прекумерна активност. Може да бидат придружени и неколку други ненормалности. Хиперкинетските деца често се невнимателни и импулсивни, склони кон несреќи, имаат дисциплински проблеми пред с# заради непромислено кршење на правилата,отколку намерна непокорност. Нивните односи со возрасните често се социјално откачени, со недостаток на нормална претпазливост и

резервираност Тие не се популарни кај другите деца и може да станат изолирани. Нарушувањето на когнитивните функции е честа појава, а специфичните заостанувања во моторниот развој и во развојот на говорот се непропорционално чести. Секундарните компликации вклучуваат асоцијално обносување и ниско ниво на себепочитување.

Исклучува: анксиозни растројства (F41.-)

растројство на расположението [афектот] (F30–F39)

перварзивни развојни растројства (F84.-)

шизофренија (F20.-)

F90.0 Растројство во активност и вниманието

Дефицит на внимание:

растројство со хиперактивност

хиперактивно растројство

- синдром со хиперактивност

Исклучува: хиперкинетичко растројство придружено со растројство во обносувањето (F90.1)

F90.1 Хиперкинетско растројство во обносувањето

Хиперкинетско растројство придружено со растројство во обносувањето

F90.8 Други хиперактивни растројства

F90.9 Хиперактивно растројство, неозначено

Хиперактивна реакција во детството или адолесценцијата ИН

Хиперактивен синдром ИН

F91 Растројства во обносувањето

Растројства што се карактеризираат со повторувани и постојани примери на дисоцијални, агресивни и предизвикувачки обноски. Кога ваквите обноски ќе достигнат ниво на изразито прекршување на прифатливите општествени очекувања, тоа може да биде потешко од обична детска палавост или адолесцентна бунтовност и треба да подразбира долготраен образец на обносување (шест или повеќе месеци). Карактеристиките на растројството во обносувањето, исто така, може да бидат симптоматични за други психијатриски состојби, кога основната психијатриска дијагноза треба да има предимство. Примерите за обноски врз кои се темели дијагнозата опфаќаат прекумерни тепачки или застрашување, суровост кон други лица или животни, жестока деструктивност кон имотот, подметнување пожари, крадење, повторувано лажење, бегане од училиште и бегане од дома, невообичаено чести и жестоки напади на бес и непослушност. Секоја од овие постапки, ако е нагласена, доволна е за дијагнозата, но не и изолираните дисоцијални акти.

Исклучува: растројства на расположението [афектот] (F30–F39)

перварзивни развојни растројства (F84.-)

шизофренија (F20.-)

пропратени со:

емоционални растројства (F92.-)

- хиперактивни нарушувања (F90.1)

F91.0 Растројство на обносите ограничено на семејната средина

Растројство во обносувањето што опфаќа дисоцијално или агресивно обносување (не само спротивставувачко, бунтовно, разорувачко обносување), во кое изменетото обносување целосно е, или речиси целосно, ограничено на домот и на интеракција со членовите на потесното семејство или непосредното домаќинство. Растројството налага да бидат исполнети општите критериуми за F91.-; а тешко нарушените односи родител-дете сами по себе не се доволни за да се постави дијагнозата.

F91.1 Несоцијализирано обносување

Растројство што се карактеризира со комбинација на постојано дисоцијално или агресивно обносување (што одговара на општите критериуми за F91.-, но не опфаќа само од спротивставувачко, бунтовно разузнавачко обносување) со значителни перварзивни ненормалности во односите на единката со други деца.

Растројство на обносувањето, солитерно агресивен тип

Несоцијализирано агресивно растројство

- F91.2 Растројство на социјализираното обносување**
 Растројство кое опфаќа постојано дисоцијално или агресивно обносување (што ги исполнува општите критериуми за F91.-, но не опфаќа само спротивставувачко, бунтовно и разорувачко обносување) се јавува кај лица кои генерално се добро интегрирани во групата на врсници.
- Растројство во обносувањето, групен тип
 Групна деликвенција
 Престапи во контекст на членување во банда
 Крадење во друштво со други
 Бегање од училиште
- F91.3 Растројство кое се карактеризира со противење и пркос**
 Растројство во обносувањето, кое обично се јавува кај помлади деца и примарно се карактеризира со изразена пркос, непослушно, деструктивно обносување што не опфаќа деликвентски постапки или поекстремни форми на агресивно или дисоцијално обносување. Растројството бара исполнување на општите критериуми за F91.-; дури и поштетно и полошо обносување не е доволно за поставување на дијагноза. Треба да се внимава пред да се употреби оваа категорија, особено кај постарите деца, бидејќи растројството во обносувањето што е клинички значајно вообичаено е придружено со дисоцијално или агресивно обносување, кое надминува едноставен пркос, непослушност или деструктивност.
- F91.8 Други растројства во обносувањето**
- F91.9 Растројство во обносувањето, неозначено**
 Детско:
 растројство во обносувањето ИН
 • растројство во обносувањето ИН

F92 Мешани растројства во обносувањето и емоциите

- Група растројства што се карактеризираат со комбинација на постојано агресивно, дисоцијално или пркосно обносување со јасни и изразени симптоми на депресија, анксиозност или други емоционални пречки. Треба да бидат исполнети критериумите како за растројство во обносувањето во детството (F91.-) и емоционални растројства во детството (F93.-) или дијагноза за невроза кај возрасен (F40–F48) или растројство на расположението (.
- F92.0 Депресивно растројство во обносувањето**
 Оваа категорија бара комбинација на растројство во обносните ( ) со постојано и изразено депресивно расположение (F32.-), што се манифестира со симптоми, како што се, прекумерна душевна мака, губење на интересот и задоволството од вообичаените активности, себеобвинување и безнадежност; нарушување на спиењето или апетитот исто така можат ад бидат присутни.
- Растројство во обносувањето F91.- придружено со депресивно растројство кај F32.-
- F92.8 Други мешани растројства во обносувањето и емоциите**
 Оваа категорија бара комбинација на растројство во обносувањето (F91.-) со постојани и изразени емоционални симптоми, како, анксиозност опсесии или компулзии, деперсонализација или дереализација, фобии или хипохондријаза.
- Растројство во обносувањето кај F91.- придружено со:
 емоционално растројство кај F93.-
 • невротско растројство кај F40–F48
- F92.9 Мешано растројство на обносувањето и емоциите, неозначено**

F93 Емоционални растројства со почеток специфичен за детството

- Главна преувеличување на нормалните развојни трендови, а не феномени кои се квалитативно ненормални сами по себе. Соодветноста во развојот се користи како клучна дијагностичка карактеристика во дефинирањето на разликите помеѓу овие емоционални растројства чиј почеток е специфичен за детството и невротските растројства (F40–F48).
- Исклучува:* кога е придружено со растројство во обносувањето (F92.-)
- F93.0 Сепарациона анксиозност во детството**

Се дијагностицира само кога стравот од одделување го чини фокусот на анксиозноста и кога истата за прв пат се јавува во текот на раните години на детството. Таа се разликува од нормалната сепарациона анксиозност кога нејзиниот степен (јачина) која е статистички невообичаена (вклучувајќи ненормално постоење и по вообичаената возраст), и кога е придружена со значајни проблеми во социјалното функционирање.

Исклучува: растројство на расположението [афектот] (F30–F39)
невротични растројства (F40–F48)
фобично анксиозно растројство во детството (F93.1)
социјално анксиозно растројство во детството (F93.2)

F93.1 Фобично анксиозно растројство во детството

Стравови во детството што демонстрираат изразена специфичност за развојна фаза и се јавуваат (до извесен степен) кај повеќето деца, но се од ненормална јачина. Другите стравови што се јавуваат во детството, што не се дел од нормалниот психосоцијален развој (на пример, агорафобија) треба да се означат со шифра под соодветната категорија во делот F40–F48.

Исклучува: генерализирано анксиозно растројство (F41.1)

F93.2 Социјално анксиозно растројство во детството

Ова растројство се карактеризира со претпазливост од туѓинци и социјален страв или анксиозност кога се соочува со нови, туѓи или социјално заканувачки ситуации. Оваа категорија треба да се употребува само кога ваквите стравови ќе се јават во текот на раните години и се невообичаени и според степенот и според придруженоста со проблемите во социјалното функционирање.

Одбегнувачко растројство во детството или адолесценцијата

F93.3 Ривалство меѓу брат и сестра

Кај повеќе мали деца, по раѓање на помлад брат и сестра, се јавува извесен степен на емоционално нарушување.

Ривалството меѓу браќата и сестрите треба да се дијагностицира, доколку степенот и траењето на нарушувањето се статистички невообичаени и се придружени со ненормалности во социјална интеракција.

Љубомора на брат/сестра

F93.8 Други емоционални растројства во детството

Растројство на идентитетот
Прекумерна анксиозност

Исклучува: растројство на половиот идентитет во детството (F64.2)

F93.9 Емоционално растројство во детството, неозначено

F94 Растројство на социјалното функционирање со почеток специфичен за детството и адолесценцијата

Прилично хетерогена група на растројства што имаат заеднички ненормалности во социјалното функционирање што започнуваат во текот на развојниот период, но кои (за разлика од первазивните развојни растројства) примарно не се карактеризираат со јасна конституционална и социјална онеспособност или недостиг што проникнува во сите сфери на функционирање. Во многу случаи се чини дека клучна улога играат, сериозните нарушувања во околината и лишувањата.

F94.0 Елективен мутизам

Се карактеризира со изразена, емоционално детерминирана селективност при зборувањето, така што детето покажува способност за зборување во некои ситуации, но не успева да зборува и во други (дефинирани) ситуации. Растројството вообичаено е придружено со изразени карактеристики на личноста што опфаќаат социјална анксиозност, повлекување, чувствителност или отпор.

Селективен мутизам

Исклучува: первазивни развојни растројства (F84.-)
шизофренија (F20.-)
специфични развојни растројства (F80.-)
преоден мутизам како дел од сепарациона анксиозност кај мали деца (F93.0)

- F94.1 Растројство на реактивна приврзаност во детството**
Започнува во првите пет години од животот и се карактеризира со трајни ненормалности во обрасците на социјалните односи на детето што се придружени со емоционално нарушување и што реагираат на промени во средината (на пр. исплашеност и прекумерна будност, лоша социјална интеракција со врсниците, агресивност кон себе си и другите, јад и во извесни случаи застој во растот). Синдромот најверојатно се јавува како директен резултат на запоставување од страна на родителите, злоупотреба или лошо постапување.

Ако е потребно да се означат некаков придружен застој во напредокот или забавувањето на растот, употребете дополнителна шифра .

Исклучува: Asperger-ов синдром (F84.5)
растројство на дезинхибирана приврзаност во детството (F94.2)
синдроми од малтретирање (T74.-)
нормална варијација во образецот на селективна приврзаност
сексуално или физичко малтретирање во детството, што резултира со психосоцијални проблеми (Z61.4–Z61.6)

- F94.2 Растројство на дисинхибирана приврзаност во детството**
Особен образец на ненормално социјално функционирање што се јавува во првите пет години од животот и кое што има тенденција да трае наспроти изразените промени во условите на средината, т.е. дифузно, неселективно насочено врзување, барање на внимание и слепо пријателско обнесување, лошо модулирани интеракции со врсниците; а во зависност од околностите може да има и здружени растројства во емоциите или обносните.

Безчувствителна психопатија
Институционален синдром

Исклучува: Asperger-ов синдром (F84.5)
хоспитализам кај децата (F43.2)
хиперкинетски растројства (F90.-)
растројство на реактивна приврзаност кај децата (F94.1)

- F94.8 Други растројства на социјалното функционирање во детството**

- F94.9 Растројство во социјалното функционирање во детството, неозначено**

F95 Тикови

Синдроми кај кои главна манифестација некоја форма на тик. Тик е ненамерно, брзо, периодично, неритмичко моторно движење (што обично зафаќа ограничени мускулни групи) или гласовна продукција кој се јавува ненадејно и без видлива причина. Тиковите имаат тенденција да се доживуваат како незадржливи, но тие вообичаено можат да се прекинат во тек на различни временски периоди, интензивно се појавуваат при стрес и исчезнуваат во текот на спиењето. Општите едноставни моторни тикови вклучуваат трепкање, ненадејно тргнување на вратот, спуштање на рамениците и фацијални гримаси. Општите едноставни вокални тикови вклучуваат поткашлување, лаење, шмркање и шушкање. Општите сложени тикови вклучуваат себеудирање, скокање и потскокнување. Општите сложени гласовни тикови вклучуваат повторување на одредени зборови, а понекогаш употреба на социјално неприфатливи (често непристојни) зборови (копролалија) и повторување на сопствени гласови или зборови (палилалија).

- F95.0 Транзиторен тик**
Одговара на општите критериуми за тик растројство, при што тиковите не траат подолго од 12 месеци. Тиковите вообичаено се во вид на трепкање, фацијални гримаси или ненадејно движење со главата.

- F95.1 Хроничен моторен или гласовен тик**
Одговара на општите критериуми за тик, при што се јавуваат моторни или гласовни тикови (но не и обата), кои можат да бидат единични или мултипли (но вообичаено се мултипли) и траат подолго од една година.

- F95.2 Комбиниран гласовен и многукратен моторен тик**

[de la Tourette]

Форма на тик каде што има или имало мултипли моторни тикови и еден или повеќе гласовни тикови, иако истото не мора да се јавува истовремено. Растројството обично се влошува во текот на адолесценцијата и има тенденција да трае во возрасниот период. Гласовните тикови често се повеќекратни со експлозивно повторувано испуштање на гласови,

поткашлување, гровкање и може да се јави употреба на непристојни зборови или фрази. Понекогаш се придружени со гестовна ехопраксија, која исто така може да има непристојно значење (копропраксија).

F95.8 Други тикови

F95.9 Тикови, неозначено
Тик ИН

F98 Други растројства во обносните и емоциите што обично започнуваат во детството и адолесценцијата (F90–F98)

Хетерогена група растројства чија заедничка карактеристика е почеток во детството, но инаку се разликуваат во многу аспекти. Некои од овие состојби претставуваат добро дефинирани синдроми, додека другите се само комплекси на симптоми што бараат вклучување поради нивната зачестеност и придруженост со психо-социјалните проблеми и заради тоа што не може да бидат вградени во другите синдроми.

Исклучува: налети на задржување воздух (R06.8)
растројство на половиот идентитет во детството (F64.2)
синдром (G47.8)
опсесивно-компулсивно растројство (F42.-)
растројство на спиењето предизвикано од емоционални причини (F51.-)

F98.0 Неорганска енуреза

Растројство што се карактеризира со ненамерно испуштање урина во текот на денот и ноќта, што е ненормално за менталната возраст на поединецот, и што не е последица на немање контрола на мочниот меур предизвикано од невролошки растројства, епилептични напади, или било која структурална ненормалност на уринарниот тракт. Енурезата може да е присутна од раѓањето, или да се појави по период на стекнување на контрола на мочниот меур. Енурезата може, но не мора да е придружена со пошироко емоционално или растројство во обносните.

Енуреза (примарна) (секундарна) од неорганско потекло
Функционална енуреза
Психогена енуреза
Инконтиненција на урина од неорганско потекло

Исклучува: енуреза ИН (R32)

F98.1 Неоргански енкопреза

Повторувано, намерно или ненамерно испуштање на измет, со обично нормална или речиси нормална конзистенција, на места несоодветни за таа намена на места во социокултурната средина на единката. Состојбата може да претставува ненормално продолжување на нормалната инфантилна инконтиненција, и може да вклучува губење на конзистенција по стекнувањето на контрола на цревата, или може да опфаќа намерно испуштање измет на несоодветни места, иако постои нормална физиолошка контрола на цревата. Состојбата може да се јави како моносимптоматско растројство, или може да претставува дел од пошироко растројство, особено емоционално растројство (F93.-) или растројство на обносувањето (F91.-).

Функционална енкопреза
Инконтиненција на измет од неорганско потекло
Психогена енкопреза

ако е потребно да се значи каков било едновремен запек, употребете дополнителна шифра.

Исклучува: енкопреза ИН (R15)

F98.2 Растројство на исхраната во раното детство и во детството

Растројство со променливи манифестации, вообичаено специфични за доенечкиот период и раното детство. Општо, опфаќа одбивање на храна и екстремна пребирливост во присуство на соодветна храна, разумна и компетентна личност што се грижи за детето и во отсуство на органска болест. Може, но не мора да е придружена со руминација (повторувано регургитирање без наузеа или гастроинтестинална болест).

Руминација во детството

Исклучува: анорексија нервоза и други растројства во исхраната (F50.-)
исхрана:

- тешкотии и лошо постапување (R63.3)
- проблеми на новороденче (P92.-)
- пика во раното детство и во детството (F98.3)

F98.3 Пика во раното детство

Постојаното јадење на нехранливи супстанции (на пр. земја, луспи од боја и др.), може да се јави како еден од многуте симптоми што се дел од поширокото психијатриско растројство (на пр. аутизам), или како релативно изолирано психопатолошко обносување; при што само последното се класифицира тука. Овој феномен е најчест кај душевно заостанатите деца, па ако е присутна менталната ретардација, F70–F79 истата треба да се избере како главна дијагноза.

F98.4 Стереотипни движења

Волеви, репетитивни, стереотипни, нефункционални (често ритмички) движења, кои не претставуваат дел од психијатриски или невролошки препознатлива состојба. Доколку ваквите движења се јавуваат како симптоми на друго растројство, треба да се шифрира само главната болест. Движењата што не се од себеповредување, вклучуваат: нишање на телото, нишање на главата, кубење на косата, вртење на косата, кршење на прстите, тропање со шаката. Стереотипното себеповредливо обносување вклучува повторувачко удирање на главата, удирање шлаканици, бодене на очите и гризење на рацете, усните и другите делови на телото. Сите стереотипни нарушувања на движењето најчесто се придружени со душевна заостанатост (во тој случај, треба да се евидентираат двете нарушувања). Ако боденењето во очите се јавува кај дете со оштетен вид, треба да се шифрираат и двете состојби: бодене на очите во оваа категорија а состојбата на видот со шифра за соодветно соматско растројство.

Растројство на стереотипна навика

Исклучува: ненормални неволеви движења (R25.-)

- растројство во движењето од органско потекло (G20–G25)
- гризење нокти (F98.8)
- чепкање нос (F98.8)
- стереотипи што се дел од поширока психијатриска состојба (F00–F95)
- цицање палец (F98.8)
- тикови (F95.-)
- трихотиломанија (F63.3)

F98.5 Пелтечење [тептавење]

Говорење што се карактеризира со чести повторувања или продолжувања на гласови, слогови или зборови, или со чести колебања или паузи со што го нарушуваат ритмичкиот тек на говорот. Треба да биде класифицирано како растројство, само ако неговата тежина е толкава што видливо ја нарушува течноста на говорењето.

Исклучува: забрзан говор со прекини (F98.6)

- тикови (F95.-)

F98.6 Забрзан говор со прекини

Забрзан говор со прекини во течноста на говорот, но без повторувања или колебања, чија што тежина доведува до намалување на разбирливоста на говорот. Говорот е неправилен и дисритмичен, со нагли забрзувања што обично доведуваат до погрешен изговор.

Исклучува: тептавење (F98.5)

- тикови (F95.-)

F98.8 Други растројства на обносните и емоциите што обично почнуваат во детството и адолесценцијата

Дефицит на вниманието без хиперактивност
 Прекумерна мастурбација
 Гризење нокти
 Чепкање нос
 Цицање палец

F98.9 Неозначени растројства на обносните и емоциите што обично почнуваат во детството и адолесценцијата

НЕОЗНАЧЕНО ДУШЕВНО РАСТРОЈСТВО

F99	Душевно растројство, неозначено на друго место
-----	--

Душевна болест ИН

Исклучува: органско душевно растројство ИН (F06.9)⁷

---

⁷ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Ментални и бихејвиорални заболувања.

ГЛАВА 6

БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (G00–G99)

Оваа Глава ги содржи следниве делови:

- G00–G09 Воспалителни болести на централниот нервен систем
- G10–G13 Системски атрофии кои примарно го зафаќаат централниот нервен систем
- G20–G26 Екстрапирамидални заболувања и заболувања на движењето
- G30–G32 Други дегенеративни болести на нервниот систем
- G35–G37 Демиелинизирачки болести на централниот нервен систем
- G40–G47 Епизодни и пароксизмални заболувања
- G50–G59 Заболувања на нерв, нервен корен и плексус
- G60–G64 Полиневропатии и други болести на периферниот нервен систем
- G70–G73 Заболувања на мионевралната спојка и мускул
- G80–G83 Церебрална парализа и други паралитички синдроми
- G90–G99 Други заболувања на нервниот систем

Категориите обележени со ѕвездичка во оваа Глава предвидуваат, како што следува:

- G01* Менингит кај бактериски болести класифицирани на друго место
- G02* Менингит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- G05* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај болести класифицирани на друго место
- G07* Интракранијален и интраспинален апсцес и гранулом кај болести класифицирани на друго место
- G13* Системски атрофии кои примарно го зафаќаат централниот нервен систем кај болести класифицирани на друго место
- G22* Паркинсонизам кај болести класифицирани на друго место
- G26* Екстрапирамидални заболувања и заболувања на движењето кај болести класифицирани на друго место
- G32* Други дегенеративни болести на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место
- G46* Васкуларни синдроми на мозокот кај цереброваскуларни болести (I60–I67†)
- G53* Заболувања на кранијален нерв кај болести класифицирани на друго место
- G55* Компресии на нервен корен и плексус кај болести класифицирани на друго место
- G59* Мононевропатија кај болести класифицирани на друго место
- G63* Полиневропатија кај болести класифицирани на друго место
- G73* Заболувања на мионевралната спојка и муску кај болести класифицирани на друго место
- G94* Други заболувања на мозокот кај болести класифицирани на друго место
- G99* Други заболувања на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што се јавуваат во перинаталниот период (P00–P96)

одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)

Компликации во бременост, при породување и пуерпериум (O00–O99)

конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности (Q00–Q99)

ендокрини, нутритивни заболувања и заболувања на метаболизмот (E00–E89)

повреди, труења и други конкретни последици од надворешни причини (S00–T98)

неоплазми (C00–D48)

симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

ВОСПАЛИТЕЛНИ БОЛЕСТИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G00–G09)

G00 Бактериски менингит, неклассифициран на друго место

Вклучува: арахноидит }
лептоменингит } бактериски
менингит }
пахименингит }

Исклучува: бактериски
• менингоенцефалит (G04.2)
• менингомиелит (G04.2)

- G00.0 Хемофилусен менингит
Менингит предизвикан од *Haemophilus influenzae*
- G00.1 Пневмококен менингит
- G00.2 Стрептококен менингит
- G00.3 Стафилококен менингит
- G00.8 Друг бактериски менингит
Менингит предизвикан од:
• *Escherichia coli*
• *Friedländer-ов* бацил
• *Klebsiella*
- G00.9 Бактериски менингит, неозначено
Менингит:
• пурулентен ИН
• пиоген ИН
• супуративен ИН

G01* Менингит кај бактериски болести класифицирани на друго место

Менингит (кај):

- антракс (A22.8†)
- гонококен (A54.8†)
- лептоспироза (A27.-†)
- листеријален (A32.1†)
- болест (A69.2†)
- невросифилис (A52.1)
- инфекција со салмонела (A02.2†)
- сифилис:
  - конгенитален (A50.4†)
  - секундарен (A51.4†)
- тифусна треска (A01.0†)

Исклучува: менингоенцефалит и менингомиелит кај бактериски болести, класифицирани на друго место (G05.0*)

G02* Менингит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Исклучува: менингоенцефалит и менингомиелит кај инфективни и паразитски болести, класифицирани на друго место (G05.1–G05.2*)

- G02.0* Менингит кај вирусни болести класифицирани на друго место
Менингит (предизвикан од)
• инфективна моноклеоза (B27.-†)
• рубеола (B06.0†)
- G02.1* Менингит кај микози
Криптококен (B45.1†)

- G02.8* Менингит кај други означени инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Менингит предизвикан од:
- Африканска трипанозомијаза (B56.-†)
  - Chagas-ова болест (хронична) (B57.4†)

G03 Менингит предизвикан од други неозначени причини

Вклучува: арахноидит }
лептоменингит } предизвикан од други неозначени причини
менингит }
пахименингит }

Исклучува: менингоенцефалит (G04.-)
менингомиелит (G04.-)

- G03.0 Непиоген менингит
небактериски менингит
- G03.1 Хроничен менингит
- G03.2 Бениген рекурентен менингит [Mollaret]
- G03.8 Менингит предизвикан од други означени причини
- G03.9 Менингит, неозначено
Арахноидит (спинален) ИН

G04 Енцефалит, миелит и енцефаломиелит

Вклучува: акутен асцендентен миелит
менингоенцефалит
менингомиелит

Исклучува: Бениген миалгичен енцефаломиелит (G93.3)
енцефалопатија:
• алкохолна (G31.2)
• ИН (G93.4)
• токсична (G92)
мултипла склероза (G35)
миелит:
• акутен трансверзален (G37.3)
• субакутен некронизирачки (G37.4)

- G04.0 Акутен дисеминиран енцефалит
Енцефалит }
Енцефаломиелит } по имунизација
- Акое потребно да се означи вакцинаата (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.*
- G04.1 Тропска спастична параплегија
- G04.2 Бактериски менингоенцефалит и менингомиелит кај бактериски болести, неклассифицирани на друго место
- G04.8 Друг енцефалит, миелит и енцефаломиелит
Постинфективен енцефалит и енцефаломиелит ИН
- G04.9 Енцефалит, миелит и енцефаломиелит, неозначено
Вентрикулит (церебрален) ИН

G05* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај болести класифицирани на друго место

Вклучува: менингоенцефалит и менингомиелит кај болести класифицирани на друго место

- G05.0* **Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај бактериски болести класифицирани на друго место**
Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (кај):
- листеријален (A32.1†)
  - менингококен (A39.8†)
  - сифилис:
    - конгенитален (A50.4†)
    - доцен (A52.1†)
  - туберкулозен (A17.8†)
- G05.1* **Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај вирусни болести класифицирани на друго место**
Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (кај):
- цитомегаловирусен (B25.8†)
  - инфлуенца (J09†, J10.8†, J11.8†)
  - рубеола (B06.0†)
- G05.2* **Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место**
Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (кај):
- Африканска трипанозомијаза (B56.-†)
  - Chagas-ова болест (хронична) (B57.4†)
  - неглериијаза (B60.2†)
  - токсоплазмоза (B58.2†)
- Еозинофилен менингоенцефалит (B83.2†)
- G05.8* **Енцефалит, миелит и енцефаломиелит кај други болести класифицирани на друго место**
Енцефалит кај системски еритематозен лупус (M32.1†)

G06 Интракранијален и интраспинален апсцес и гранулом

Се применува дополнителна шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

- G06.0 **Интракранијален апсцес и гранулом**
Апсцес (емболичен)(на):
- мозокот [било кој дел]
  - целеберален
  - церебрален
  - отоген
- Интракранијален апсцес или гранулом:
- епидурален
  - екстрадурален
  - субдурален
- G06.1 **Интраспинален апсцес и гранулом**
Апсцес (емболичен) на 'рбетниот мозок [било кој дел]
Интраспинален апсцес или гранулом
- епидурален
  - екстрадурален
  - субдурален
- G06.2 **Екстрадурален и субдурален апсцес, неозначено**

G07* Интракранијален и интерспинален апсцес и гранулом кај болести класифицирани на друго место

Апсцес на мозокот:

- гонококен (A54.8†)
- туберкулозен (A17.8†)

Шистозомијазен гранулом на мозокот (B65.-†)

Туберкулом на мозокот (A17.8†)

G08 Интракранијален и интраспинален флебит и тромбофлебит

Септичен:

- емболија }
• ендофлебит }
• флебит } на интракранијалните и интраспиналните венски синуси и вени
• тромбофлебит }
• тромбоза }

Исклучува: интракранијален флебит и тромбофлебит:

- што комплицира:
  - абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.7)
  - бременост, породување и пуерпериум (O22.5, O87.3)
- од непиегено потекло (I67.6)
непиеген интраспинален флебит и тромбофлебит (G95.1)

G09 Секвели од воспалителни болести на централниот нервен систем

∇0008

Забелешка: Оваа категорија се користи за да се означат состојбите примарно класифицирани во G00–G08 (исклучувајќи ги оние назначени со ѕвездичка (*)) а што се причина за секвели, кои можат да се класифицираат на друго место. „Секвели“ вклучуваат состојби означени како такви или како доцни ефекти, или присутни една година или повеќе по појавата на причинската состојба.

СИСТЕМСКИ АТРОФИИ ШТО ПРИМАРНО ГО ЗАФАКААТ ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G10–G13)**G10 Huntington-ова болест**

Huntington-ова хореја

G11 Херидитарна атаксија

Исклучува: Церебрална парализа (G80.-)
Херидитарна и идиопатска невропатија (G60.-)
метаболични заболувања (E70–E90)

G11.0 Конгенитална непрогресивна атаксија

G11.1 Церебрална атаксија со ран почеток
Церебрална атаксија со ран почеток со:

- есенцијален тремор
- миоклонус [Hunt-ова атаксија]
- запазени рефлексии на тетивите

Friedreich-ова атаксија (автозомна рецесивна)
X-врзана рецесивна спиноцеребрална атаксија

Забелешка: Вообичаено се јавува пред 20 годишна возраст

G11.2 Церебрална атаксија со доцен почеток

Забелешка: Вообичаено се јавува по 20 годишна возраст

G11.3 Церебрална атаксија со дефектно возобновување на ДНК
Атаксија телангиектазија [Louis-Bar]

Исклучува: Соскаупе-ов синдром (Q87.11)
ксеродерма пигментозум (Q82.1)

G11.4 Херидитарна спастична параплегија

- G11.8 Други хередитарни атаксии
- G11.9 Хередитарна атаксија, неозначено
Хередитарна церебеларна:
- атаксија ИН
  - дегенерација
  - болест
  - синдром

G12 Спинална мускулна атрофија и сродни синдроми

- G12.0 Инфантилна спинална мускулна атрофија, тип I [Werdnig-Hoffman]
- G12.1 Друга наследна спинална мускулна атрофија
Прогресивна булбарна парализа во детството [Fazio-Londe]
Спинална мускулна атрофија:
- адултна форма
  - детска форма, тип II
  - дистална
  - јувенилна форма, тип III [Kugelberg-Welander]
  - скапулоперонеална форма
- G12.2 Болест на моторниот неврон
Фамилијарна болест на моторниот неврон
Латерална склероза:
- амиотрофична
  - примарна
- Прогресивна:
- булбарна парализа
  - спинална мускулна атрофија
- G12.8 Други спинални мускулни атрофии и сродни синдроми
- G12.9 Спинална мускулна атрофија, неозначено

G13* Системски атрофии кои примарно го зафаќаат централниот нервен систем кај болести класифицирани на друго место

- G13.0* Паранеопластична невромиопатија и невропатија
Карциноматозна невромиопатија (C00–C96†)
Сензорна паранеопластична невропатија (C00–D48†)
- G13.1* Друга системска атрофија што примарно го зафаќа централниот нервен систем кај неопластични болести
Паранеопластична лимбична енцефалопатија (C00–D48†)
- G13.2* Системска атрофија која примарно го зафаќа централниот нервен систем кај миксодерма (E00.1†, E03.-†)
- G13.8* Системска атрофија што примарно го зафаќа централниот нервен систем кај други болести класифицирани на друго место

ЕКСТРАПИРАМИДАЛНИ ЗАБОЛУВАЊА И ЗАБОЛУВАЊА НА ДВИЖЕЊЕТО (G20–G26)

G20 ова болест

- Хемипаркинсонизам
Парализис агитанс
Паркинсонизам или Parkinson-ова болест:
- идиопатска

- ИН
- примарна

Исклучува: Болест на Lewy-еви тела

G21 Секундарен паркинсонизам

G21.0 Малиген невролептичен синдром

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G21.1 Друг секундарен паркинсонизам предизвикан со лек

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G21.2 Секундарен паркинсонизам предизвикан од други надворешни агенси

Ако е потребно да се означи надворешниот агенс (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G21.3 Постенцефалитичен паркинсонизам

G21.8 Друг секундарен паркинсонизам

G21.9 Секундарен паркинсонизам, неозначено

G22* Паркинсонизам кај болести класифицирани на друго место

Паркинсонизам кај:

- Болест на Lewy-еви тела (G31.3†)
- сифилис [сифилистичен паркинсонизам] (A52.1†)

G23 Други дегенеративни болести на базалните ганглии

Исклучува: мулти-системска:

- атрофија ИН } (G90.3)
- дегенерација } (G90.3)

G23.0 Hallervorden-Spatz-ова болест Пигментарна палидална дегенерација

G23.1 Прогресивна супрануклеарна офталмоплегија [Steele-Richardson-Olszewski]

G23.2 Стријатонигрална дегенерација

G23.8 Други дегенеративни болести на базалните ганглии Калцификација на базалните ганглии

G23.9 Дегенеративна болест на базалните ганглии, неозначено

G24 Дистонија

Вклучува: дискинезија

Исклучува: атетоиднацеребрална парализа (G80.3)

G24.0 Дистонија предизвикан со лек

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина.

G24.1 Идиопатска фамилијарна дистонија Идиопатска дистонија ИН

- G24.2 Идиопатска нефамилијарна дистонија
- G24.3 Спазмодичен тортиколис
Исклучува: тортиколис ИН (M43.6)
- G24.4 Идиопатска ортофацијална дистонија
Ортофацијална дискинезија
- G24.5 Блефароспазам
- G24.8 Друга дистонија
- G24.9 Дистонија, неозначено
Дискинезија ИН

G25 Други екстрапирамидални заболувања и заболувања на движењето

- G25.0 Есенцијален тремор
Фамилијарен тремор
Исклучува: тремор ИН (R25.1)
- G25.1 Тремор предизвикан со лек
Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.
- G25.2 Други означени форми на тремор
Интенционален тремор
- G25.3 Миоклонус
Миоклонус предизвикан со лек
Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина
Исклучува: Фацијална миокимија (G51.4)
Миоклона епилепсија (G40.-)
- G25.4 Хореја предизвикана со лек
Ако треба да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина.
- G25.5 Друга хореја
Хореја ИН
Исклучува: хореја ИН со зафатеност на срцето (I02.0)
Huntington-ова хореја (G10)
Ревматична хореја (I02.-)
Sydenham-ова хореја (I02.-)
- G25.6 Тикови предизвикани со лек и други тикови од органско потекло
Ако треба да се означи лекот (Глава 20) применете дополнителна шифра за надворешната причина
Исклучува: комбиниран гласовен и многукратен моторен тик [de la Tourette-ов синдром] (F95.2)
тик ИН (F95.9)
- G25.8 Други означени екстрапирамидални заболувања и заболувања на движењето
Синдром на немирни нозе
Синдром на вкочанетост
- G25.9 Екстрапирамидално заболување и заболување на движењето, неозначено

G26	Екстрапирамидални заболувања и заболувања на движењето кај болести класифицирани на друго место
------------	--

ДРУГИ ДЕГЕНЕРАТИВНИ БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (G30–G32)

G30 Alzheimer-ова болест

∇0528

Вклучува: сенилни и пресенилни форми

Исклучува: сенилна:

- дегенерација на мозокот НДМ (G31.1)
- деменција ИН (F03)
- сенилност ИН (R54)

G30.0 Alzheimer-ова болест со ран почеток

Забелешка: Вообичаено се јавува пред 65 годишна возраст

G30.1 Alzheimer-ова болест со доцен почеток

Забелешка: Вообичаено се јавува по 65 годишна возраст

G30.8 Друга Alzheimer-ова болест

G30.9 Alzheimer-ова болест, неозначено

G31 Други дегенеративни болести на нервниот систем, неklasифицирани на друго место

Исклучува: Reye-ов синдром (G93.7)

G31.0 Циркумскриптна мозочна атрофија
Pick-ова болест
Прогресивна изолирана афазија

G31.1 Сенилна дегенерација на мозокот, неklasифицирана на друго место

Исклучува: Alzheimer-ова болест (G30.-)
сенилност ИН (R54)

G31.2 Дегенерација на нервниот систем предизвикана од алкохол
Алкохолна:
• целеберална:
• атаксија
• дегенерација
• церебрална дегенерација
• енцефалопатија
Дисфункција на автономниот нервен систем предизвикана од алкохол

⊗G31.3 Болест на Lewy-еви тела
Болест на Lewy-еви тела:
• кортикална
• дифузна
• со:
• деменција (F02.8*)
• Паркинсонизам (G22*)

G31.8 Други означени дегенеративни болести на нервниот систем

∇0627

Дегенерација на сивата маса [Alpers-ова болест]

Митохондријална миоенцефалопатија
Субакутна некротизирачка енцефалопатија [Leigh-ова болест]

G31.9 Дегенеративна болест на нервниот систем, неозначено

G32* Други дегенеративни заболувања на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

G32.0* Субакутна комбинирана дегенерација на 'рбетниот мозок кај болести класифицирани на друго место
Субакутна комбинирана дегенерација на 'рбетниот мозок при дефицит на витамин B₁₂ (E53.8†)

G32.8* Други означени дегенеративни болести на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

ДЕМИЕЛИНИЗИРАЧКИ БОЛЕСТИ НА ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G35–G37)

G35 Мултипла склероза

Мултипла склероза (на):

- мозочно стебло
- 'рбетен мозок
- десеминирана
- генерализирана
- ИН

G36 Друга акутна десеминирана демиелинизација

Исклучува: постинфективен енцефалит и енцефаломиелит ИН (G04.8)

G36.0 Оптички невромиелит [Devic]
Демиелинизација на оптички неврит

Исклучува: оптички неврит ИН (H46)

G36.1 Акутен и субакутен хеморагичен леукоенцефалит [Hurst]

G36.8 Друга означена акутна десеминирана демиелинизација

G36.9 Акутна десеминирана демиелинизација,неозначено

G37 Други демиелинизирачки болести на централниот нервен систем

G37.0 Дифузна склероза
Периаксиален енцефалит
Schilder-ова болест

Исклучува: адренолеукодистрофија [Addison-Schilder] (E71.3)

G37.1 Централна демиелинизација на корпус калозум

G37.2 Централна понтина миелинолиза

G37.3 Акутен трансверзален миелит кај демиелинизирачка болест на централниот нервен систем
Акутен трансверзален миелит ИН

Исклучува: мултипла склероза (G35)
оптички невромиелит [Devic] (G36.0)

G37.4 Субакутен некротизирачки миелит

- G37.5 Концентрична склероза [Ba6]
- G37.8 Други означени демиелинизирачки болести на централниот нервен систем
- G37.9 Демиелинизирачка болест на централниот нервен систем,неозначено

ЕПИЗОДНИ И ПАРОКСИМАЛНИ РАСТРОЈСТВА

G40 Епилепсија

Интрактабилната епилепсија е дефинирана како појава на еден или повеќе напади месечно со губење на свест, или дванаесет или повеќе напади годишно и покрај лечењето со адекватни дози на најмалку два антиепилептици, поединечно или во комбинација.

Забелешка: Овие критериуми не се применуваат од вработените на клиниките, ниту од клиничките шифри. Шифрите треба да ја означуваат интрактабилната епилепсија само врз основа на клиничка документација на состојбата.

Исклучува: Landau-Kleffner-ов синдром (F80.3)
напад (конвулзивен) ИН (R56.8)
статус епилептикус (G41.-)
Todd-ова парализа (G83.8)

Се применуваат следниве петзначни подподелби во оваа категорија G40:

- ⊗ 0 без наведување на интрактабилна епилепсија
- ⊗ 1 со интрактабилна епилепсија

G40.0 Со локацијата поврзана (фокална)(парцијална) идиопатска епилепсија и епилептични синдроми со напади со локализиран почеток

Бенигна детска епилепсија со центротемпорални ЕЕГ шилци
Детска епилепсија со окципитални ЕЕГ пароксизми

G40.1 Со локацијата поврзана (фокална)(парцијална) симптоматска епилепсија и епилептични синдроми со едноставни парцијални напади

Напади без измена на свеста
Едноставни парцијални напади што се развиваат во секундарно генерализирани напади

G40.2 Со локацијата поврзана (фокална)(парцијална) симптоматска епилепсија и епилептични синдроми со комплицирани парцијални напади

Напади со зафаќање на свест, често со автоматизми
Комплицирани парцијални напади што се развиваат во секундарно генерализирани напади

G40.3 Генерализирана идиопатска епилепсија и епилептични синдроми

Бенигна:

- миоклонична епилепсија кај доенчиња
- неонатални конвулзии (фамилијарни)

Детска апсанс епилепсија [пикнолепсија]
Епилепсија со гранд мал напади при будење

Јувенилна:

- апсанс епилепсија
- миоклона епилепсија [импулсивен петит мал]

Неспецифични епилептични напади:

- атонични
- клонични
- миоклонични
- тонични
- тонично-клонични

G40.4 Друга генерализирана епилепсија и епилептични синдроми

∇0627

Епилепсија со:

- миоклонични апсанси
- миоклонични-астатични напади

Инфантилни спазми

Lennox-Gastaut-ов синдром

Синдром на MERRF [миоклонална епилепсија со нееднакви црвени влакна]

Салаам напади

Симптоматска рана миоклонична енцефалопатија

West-ов синдром

G40.5 Специфични епилептични синдроми

Епилепсија парцијалис континуа [Kozhevnikof]

Епилептични напади поврзани со:

- алкохол
- лекови
- хормонални промени
- лишување од сон
- стрес

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина, доколку е тој причинител

G40.6 Гранд мал напади, неозначено (со или без петит мал)

Забелешка: Оваа шифра треба да се употреби само доколку не се достапни дополнителни информации што би овозможиле соодветна класификација на состојбата во една од ознаките G40.0- или G40.5-.

G40.7 Петит мал напади, неозначено, без гранд мал напади

Забелешка: Оваа шифра треба да се додели само доколку не се достапни дополнителни информации што би овозможиле соодветна класификација на состојбата во една од ознаките G40.3-.

G40.8 Друга епилепсија

Епилепсии и епилептични синдроми за кои не е определено дали се фокални или генерализирани

G40.9 Епилепсија, неозначено

Епилептични:

- конвулзии ИН
- настапи ИН
- напади ИН

G41 Статус епилептикус

G41.0 Гранд мал статус епилептикус
Тоничен-клоничен статус епилептикус

Исклучува: Епилепсија парцијалис континуа [Kozhevnikof] (G40.5-)

G41.1 Петит мал епилептичен статус
Епилептичен апсанс статус

G41.2 Комплексен парцијален епилептичен статус

G41.8 Друг епилептичен статус

G41.9 Статус епилептикус, неозначено

G43 Мигрена

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина

Исклучува: главоболие ИН (R51)

G43.0 Мигрена без аура [обична мигрена]

G43.1 Мигрена со аура [класична мигрена]

Мигрена:

- аура без главоболие
- базиларна
- еквивалентна
- фамилијарна хемиплегична
- со:
  - аура со акутен почеток
  - продолжена аура
  - типична аура

G43.2 Статус мигренозус

G43.3 Комплицирана мигрена

G43.8 Друга мигрена

Офталмоплегична мигрена

Ретинална мигрена

G43.9 Мигрена, неозначено

G44 Други синдроми на главоболие

Исклучува: атипична фацијална болка (G50.1)
главоболие ИН (R51)
тригеминална невралгија (G50.0)

G44.0 Синдром на кластер главоболие

Хронична пароксизмална хемикранија

Кластер главоболие:

- хронично
- епизодично

G44.1 Васкуларно главоболие, неклассифицирано на друго место

Васкуларно главоболие ИН

G44.2 Главоболие од тензионен тип

Хронично главоболие од тензионен тип

Епизодно тензионо главоболие

Тензионо главоболие ИН

G44.3 Хронично главоболие по траума

G44.4 Главоболие предизвикано со лек, неклассифицирано на друго место

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G44.8 Други означени синдроми на главоболие

G45 Транзиторни церебрални исхемични напади и сродни синдроми

Исклучува: неонатална церебрална исхемија (P91.0)

- G45.0 Синдром на вертебро-базиларната артерија
- G45.1 Синдром на каротидната артерија (хемисферен)
- G45.2 Мултипли и билатерални синдроми на прецеребралната артерија
- G45.3 Амаурозис фугакс
- G45.4 Транзиторна глобална амнезија

Исклучува: амнезија ИН (R41.3)

- G45.8 Други транзиторни церебрални исхемични напади и сродни синдроми
- G45.9 Транзиторен церебрален исхемичен напад, неозначено
  - Претстоечки цереброваскуларен инсулт
  - Спазам на церебралната артерија
  - Транзиторна церебрална исхемија ИН

G46* Васкуларни синдроми на мозокот кај цереброваскуларни болести (I60–I67†)

- G46.0* Синдром на средната церебрална артерија (I66.0†)
- G46.1* Синдром на предната церебрална артерија (I66.1†)
- G46.2* Синдром на задната церебрална артерија (I66.2†)
- G46.3* Синдром на удар во мозочното стебло (I60–I67†)
  - Синдром:
    - Benedikt-ов
    - Claude-ов
    - Foville-ов
    - Millard-Gubler-ов
    - Wallenberg-ов
    - Weber-ов
- G46.4* Синдром на церебрален шлог (I60–I67†)
- G46.5* Чист моторен лакунарен синдром (I60–I67†)
- G46.6* Чист сензорен лакунарен синдром (I60–I67†)
- G46.7* Други лакунарни синдроми (I60–I67†)
- G46.8* Други васкуларни синдроми на мозокот кај цереброваскуларни болести (I60–I67)

G47 Растројства на спиењето

Исклучува: ноќни мори (F51.5)
неоргански растројства на спиењето (F51.-)
ноќни ужаси (F51.4)
одење во сон (F51.3)

- G47.0 Растројства на заспивањето и одржувањето на спиењето [инсомнии]
- G47.1 Растројства на претерана сонливост [хиперсомнии]
- G47.2 Растројства на распоредот спиење-будност
  - Синдром на задоцнета фаза на спиење
  - Неправилан образец на спиење-будност

G47.3 Апнеа во спиењето

▽0635

Исклучува: Pickwick-ов синдром (E66.2)
апнеа во спиењето кај новороденче (P28.3)

- ⊗G47.30 Апнеа во спиењето, неозначено
- ⊗G47.31 Синдром на централна апнеа во спиењето
Синдром на централна хипопнеа во спиењето
- ⊗G47.32 Синдром на опструктивна апнеа при спиењето
Синдром на опструктивна апнеа во спиењето
- ⊗G47.33 Синдром на хиповентилација во спиењето
- ⊗G47.39 Друга апнеа во спиењето
- G47.4 Нарколепсија и катаплексија
- G47.8 Други растројства на спиењето
Kleine-Levin-ов синдром
- G47.9 Растројство на спиењето, неозначено

ЗАБОЛУВАЊА НА НЕРВ, НЕРВЕН КОРЕН И ПЛЕКСУС (G50–G59)

Исклучува: тековно трауматично заболување на нерв, нервен корен и плексус — види оштетување на нерв со телесна регија

- невралгија } ИН (M79.2-)
- неврит }
- периферен неврит во бременоста (O26.83)
- радикулит ИН (M54.1-)

G50 Заболување на тригеминалниот нерв

Вклучува: заболувања на петтиот кранијален нерв

- G50.0 Тригеминална невралгија
Синдром на пароксизмална фацијална болка
Болен тик
- G50.1 Атипична фацијална болка
- G50.8 Други заболувања на тригеминалниот нерв
- G50.9 Заболување на тригеминалниот нерв, неозначено

G51 Заболувања на фацијалниот нерв

Вклучува: заболувања на седмиот кранијален нерв

- G51.0 Bell-ова парализа
Фацијална парализа
- G51.1 Геникулатен ганглионит
- Исклучува:* постхерпатичен геникулатен ганглионит
- G51.2 Melkersson-ов синдром
Melkersson-Rosenthal-ов синдром

- G51.3 Клоничен хемифацијален спазам
- G51.4 Фацијална миокимија
- G51.8 Други заболувања на фацијалниот нерв
- G51.9 Заболување на фацијалниот нерв, неозначено

G52 Заболувања на други кранијални нерви

Исклучува: заболувања на:

- акустичниот [осмиот] нерв (H93.3)
- оптичкиот [вториот] нерв (H46, H47.0)
- паралитичен страбизам предизвикан од нервна парализа (H49.0–H49.2)

- G52.0 Заболувања на офакторниот нерв
Заболување на првиот кранијален нерв
- G52.1 Заболувања на глософарингеалниот нерв
Заболување на првиот кранијален нерв
Глософарингеална невралгија
- G52.2 Заболувања на нервус вагус
Заболување на пневмогастричниот [десеттиот] нерв
- G52.3 Заболувања на нервус хипоглосус
Заболување на дванаесеттиот кранијален нерв
- G52.7 Заболувања на повеќе кранијални нерви
Кранијален полиневрит
- G52.8 Заболувања на други означени кранијални нерви
- G52.9 Заболување на кранијален нерв, неозначено

G53* Заболувања на кранијалните нерви кај болести класифицирани на друго место

- G53.0* Постзостер невралгија (B02.2†)
Постхерпесен:
• геникулатен ганглионит
• тригеминална невралгија
- G53.1* Мултипли парализи на кранијалните нерви по инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место (A00–B99†)
- G53.2* Мултипли парализи на кранијалните нерви кај саркоидоза (D86.8†)
- G53.3* Мултипли парализи на кранијалните нерви кај неопластична болест (C00–D48†)
- G53.8* Други заболувања на кранијалните нерви кај други болести класифицирани на друго место

G54 Заболувања на нервен корен и нервен плексус

Исклучува: тековни трауматски заболувања на нервен корен и плексус — види оштетувања на нерв според телесна регија заболувања на интервертебралниот диск (M50–M51)

невралгија или неврит ИН (M79.2-)

неврит или радикулит:

- брахијален ИН   }
- лумбарен ИН   }
- } (M54.1-)
- торакален ИН   }

радикулит ИН }
радикулопатија ИН }
спондилоза (M47.-)

- G54.0 Заболувања на брахијалниот плексус
Синдром на излезот на градниот кош
- G54.1 Заболувања на лумбосакралниот плексус
- G54.2 Заболувања на цервикален корен, неklasифицирани на друго место
- G54.3 Заболувања на торакален корен, неklasифицирани на друго место
- G54.4 Заболувања на лумбосакрален корен, неklasифицирани на друго место
- G54.5 Невралгична амиотрофија
Parsonage-Aldren-Turner-ов синдром
Неврит на рамениот појас
- G54.6 Синдром на фантомски екстремитет со болка
- G54.7 Синдром на фантомски екстремитет без болка
Синдром на фантомски екстремитет ИН
- G54.8 Други заболувања на нервен корен и плексус
- G54.9 Заболување на нервен корен и плексус, неозначено

G55* Компресии на нервен корен и плексус кај болести класифицирани на друго место

- G55.0* Компресии на нервен корен и плексус кај неопластична болест (C00–D48†)
- G55.1* Компресии на нервен корен и плексус кај заболувања на интервертебралниот диск (M50–M51†)
- G55.2* Компресии на нервен корен и плексус кај спондилоза (M47.-†)
- G55.3* Компресии на нервен корен и плексус кај други дорзопатии (M45–M46†, M48.-†, M53–M54†)
- G55.8* Компресии на нервен корен и плексус кај други болести класифицирани на друго место

G56 Мононевропатии на горен екстремитет

Исклучува: тековно трауматско нервно заболување- види оштетување на нерв според телесна регија

- G56.0 Синдром на карпален тунел
- G56.1 Други лезии на нервус медијанус
- G56.2 Лезија на улнарниот нерв
Бавна парализа на улнарен нерв
- G56.3 Лезија на радијалниот нерв
- G56.4 Каузалгија на горен екстремитет
Синдром на комплексна регионална болка тип II на горен екстремитет
- G56.8 Други мононевропатии на горен екстремитет
Интрадигитален невром на горен екстремитет
- G56.9 Мононевропатија на горен екстремитет, неозначено

G57 Мононевропатии на долен екстремитет

Исклучува: тековно трауматско нервно заболување- види оштетување на нерв според телесната регија

G57.0 Лезија на ишијадичниот нерв

Исклучува: ишијалгија:

- последица на заболување на интервертебралниот диск (M51.1)
- ИН (M54.3)

G57.1 Мералгија парестетика
Синдром на латералниот кожен нерв на бутот

G57.2 Лезија на феморалниот нерв

G57.3 Лезија на латералниот поплитеален нерв
Парализа на перонеалниот нерв

G57.4 Лезија на медијалниот поплитеален нерв

G57.5 Синдром на тарзален тунел

G57.6 Лезија на плантарниот нерв
Morton-ова метатарзалгија

⊗G57.7 Каузалгија на долен екстремитет
Синдром на комплексна регионална болка тип II на долен екстремитет

G57.8 Други мононевропатии на долен екстремитет
Интердигитален невром на долен екстремитет

G57.9 Мононевропатија на долен екстремитет, неозначено

G58 Други мононевропатии

G58.0 Интеркостална невропатија

⊗G58.1 Синдром на комплексна регионална болка тип I

Рефлексна симпатична дистрофија

⊗G58.10 Неспецифицирано место

⊗G58.11 Горен екстремитет
Синдром на рамо

⊗G58.12 Долен екстремитет

⊗G58.19 Друго специфицирано место

G58.7 Мононеврит мултиплекс

G58.8 Други означени мононевропатии

G58.9 Мононевропатија, неозначено
Каузалгија ИН
Синдром на комплексна регионална болка тип II

G59* Мононевропатија кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: дијабетична мононевропатија (E1-.41)

ПОЛИНЕВРОПАТИИ И ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА ПЕРИФЕРНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ (G60–G64)

Исклучува: невралгија ИН (M79.2-)
неврит ИН (M79.2-)
периферен неврит во бременоста (O26.83)
радикулит ИН (M54.1-)

G60 Хередитарна и идиопатска невропатија

- G60.0 Хередитарна моторна и сензорна невропатија
Болест:
• Charcot-Marie-Tooth
• Déjerine-Sottas
Хередитарна моторна и сензорна невропатија, типови I-IV
Хипертрофична невропатија кај доенче
Перонеална мускуларна атрофија (аксонски тип)(хипертрофичен тип)
Roussy-Lévy-ов синдром
- G60.1 Refsum-ова болест
- G60.2 Невропатија придружена со хередитарна атаксија
- G60.3 Идиопатска прогресивна невропатија
- G60.8 Други хередитарни и идиопатски невропатии
Morvan-ова болест
Nelaton-ов синдром
Сензорна невропатија:
• доминантно наследна
• рецесивно наследна
- G60.9 Хередитарна и идиопатска невропатија, неозначено

G61 Воспалителна полиневропатија

- G61.0 Guillain-Barré-ов синдром
Акутен (пост-)инфективен полиневрит
- G61.1 Серумска невропатија
Ако е потребно да се означи причината (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина.
- G61.8 Други воспалителни полиневропатии
- G61.9 Воспалителна полиневропатија, неозначено

G62 Други полиневропатии

- G62.0 Полиневропатија предизвикана со лек
Ако е потребно да се означи лекот(Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.
- G62.1 Алкохолна полиневропатија
- G62.2 Полиневропатија предизвикан од други токсични агенси
Ако е потребно да се означи токсичниот агент (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.
- G62.8 Други означени полиневропатии

Полиневропатија предизвикана со радијација

Ако е потребно да се означи причината (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина.

G62.9 Полиневропатија, неозначено
Невропатија ИН

G63* Полиневропатија кај болести класифицирани на друго место

G63.0* Полиневропатија кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Полиневропатија (кај):

- дифтерија (A36.8†)
- инфективна моноклеоза (B27.-†)
- лепра (A30.-†)
- Луте-ова болест (A69.2†)
- паротит (B26.8†)
- постхерпетична (B02.2†)
- сифилис, доцен:
  - конгенитален (A50.4†)
  - ИН (A52.1†)
- туберкулозна (A17.8†)

G63.1* Полиневропатија кај неопластична болест (C00–D48†)

G63.3* Полиневропатија кај ендокрини и метаболички болести (E00–E07†, E15–E16†, E20–E34†, E70–E89†)

Исклучува: дијабетична полиневропатија (E1-.42)

G63.4* Полиневропатија кај нутритивен дефицит (E40–E64†)

G63.5* Полиневропатија кај системски заболувања на сврзно ткиво (M30–M35†)

G63.6* Полиневропатија кај други мускулноскелетални заболувања (M00–M25†, M40–M96†)

G63.8* Полиневропатија кај болести класифицирани на друго место
Уремична невропатија (N18.8†)

G64 Други заболувања на периферниот нервен систем

Заболување на периферниот нервен систем ИН

БОЛЕСТИ НА МИОНЕВРАЛНАТА СПОЈКА И МУСКУЛ (G70–G73)

G70 Мијастенија гравис и други мионеврални заболувања

Исклучува: ботулизам (A05.1)

транзиторна неонатална мијастенија гравис (P94.0)

G70.0 Мијастенија гравис

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина, доколку е тој причинител.

G70.1 Токсични мионеврални заболувања

Ако е потребно да се означи токсичниот агенс (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G70.2 Конгенитална и развојна мијастенија

G70.8 Други означени мионеврални заболувања

G70.9 Мионеврално заболување, неозначено

G71 Примарни заболувања на мускулите

Исклучува: Артрогрипозис мултиплекс конгените (Q74.3)
заболувања на метаболизмот (E70–E90)
миозит (M60.-)

G71.0 Мускулна дистрофија

Мускулна дистрофија:

- автосомна рецесивна, детски тип, кој наликува на Duchenne-ова или Becker-ова
- бенигна [Becker-ова]
- бенигна скапулоперонелна со рани контрактури [Emery-Dreifuss]
- дистална
- фациоскапулохумерална
- во карличниот појас
- очна
- окулофарингеална
- скапулоперонеална
- тешка [Duchenne]

Исклучува: конгенитална мускулна дистрофија:

- ИН (G71.2)
- со специфични морфолошки ненормалности на мускулното влакно (G71.2)

G71.1 Миотонични заболувања

Дистрофија миотоника [Steinert]

Миотонија конгенита:

- доминантна [Thomsen]
- ИН
- рецесивна [Becker]

Миотонија:

- хондродистрофична
- предизвикана со лек
- симптоматична

Невромиотонија [Isaacs]

Парамиотонија конгенита

Псевдомиотонија

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина, доколку е тој причинител.

G71.2 Конгенитални миопатии

Конгенитална мускулна дистрофија:

- ИН
- со специфични морфолошки ненормалности на мускулното влакно

Болести:

- централната срцевина
- минисрцевина
- мултисрцевина

Диспропорција во типот на влакното

Миопатија:

- миотубуларна (центронуклеарна)
- немалинска

G71.3 Митохондријална миопатија, неклассифицирана на друго место

∇0627

МЕЛАС [синдром на митохондријална енцефалопатија, лакнична ацидоза, епизода слична на напад]

G71.8 Други примарни мускулни заболувања

G71.9 Примарно мускулно заболување, неозначено

Херeditарна миопатија ИН

Исклучува: артрогрипозис мултиплекс конгенита (Q74.3)
 дерматополимиозит (M33.-)
 исхемичен инфаркт на мускул (M62.2-)
 миозит (M60.-)
 полимиозит (M33.2)

G72.0 Миопатија предизвикана со лек

Ако е потребно да се означи лекот (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G72.1 Алкохолна миопатија

G72.2 Миопатија предизвикана со други токсични агенси

Ако е потребно да се означи токсичниот агенс (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G72.3 Периодична парализа

Периодична парализа (фамилијарна):

- хиперкалаемична
- хипокалаемична
- миотонична
- нормокалаемична

G72.4 Воспалителна миопатија, неklasифицирана на другоместо

G72.8 Други означени миопатии

G72.9 Миопатија, неозначено

G73.0* Мијастенични синдроми кај ендокрини болести

Мијастенични синдроми кај тиреотоксикоза [хипертиреозидизам] (E05.-†)

Исклучува: дијабетична амиотрофија (E1-.41)

G73.1* Eaton-Lambert-ов синдром (C80†)

G73.2* Други мијастенични синдроми кај неопластична болест (C00–D48†)

G73.3* Мијастенични синдроми кај други болести класифицирани на друго место

G73.4* Миопатија кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

G73.5* Миопатија кај ендокрини болести

Миопатија кај:

- хиперпаратиреодизам (E21.0–E21.3†)
  - хипопаратиреодизам (E20.-†)
- Тиреотоксична миопатија (E05.-†)

G73.6* Миопатија кај метаболични болести

Миопатија кај:

- болест во складирањето на гликоген (E74.0†)
- заболувања во складирањето на маснотии

G73.7* Миопатија кај други болести класифицирани на друго место

Миопатија кај:

- ревматоиден артрит (M05–M06†)
- склеродерма (M34.8†)
- сика синдром [Sjögren] (M35.0†)
- системски еритематозен лупус (M32.1†)

ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА И ДРУГИ ПАРАЛИТИЧНИ СИНДРОМИ (G80–G83)

G80 Церебрална парализа

Исклучува: Херeditарна спастична параплегија (G11.4)

G80.0 Спастична церебрална парализа

- ⊗G80.00 Спастична церебрална парализа, неозначено
- ⊗G80.01 Спастична диплегична церебрална парализа
- ⊗G80.02 Спастична хемиплегична церебрална парализа
- ⊗G80.03 Спастична квадриплегична церебрална парализа
Спастична тетраплегична церебрална парализа
- ⊗G80.09 Друга спастична церебрална парализа
- G80.3 Дискинетична церебрална парализа
Атетонидна церебрална парализа
Дистонична церебрална парализа
- G80.4 Атаксична церебрална парализа
- G80.8 Друга церебрална парализа
Синдроми на мешана церебрална парализа
- G80.9 Церебрална парализа, неозначено
Церебрална парализа ИН

G81 Хемиплегија

Исклучува: конгенитална церебрална парализа (G80.-)

- G81.0 Флакцидна хемиплегија
- G81.1 Спастична хемиплегија
- G81.9 Хемиплегија, неозначено

G82 Параплегија и тетраплегија

∇0625

Параплегија   }
Квадриплегија   } акутна, нетрауматична, хронична
Тетраплегија   }

Исклучува: акутна, трауматична параплегија и тетраплегија (S14.-, S24.-, S34.-)
конгенитална церебрална парализа (G80.-)

Во категорија G82 се применуваат следниве петзначни подподелби:

- ⊗ 0 неозначено
- ⊗ 1 неозначено, акутна
- ⊗ 2 неозначено, хронична
- ⊗ 3 целосна, акутна
- ⊗ 4 целосна, хронична
- ⊗ 5 нецелосна, акутна

⊗ 6 нецелосна, хронична

G82.0 Флакцидна параплегија

Види подподелби

G82.1 Спастична параплегија

Види подподелби

G82.2 Параплегија, неозначено

Види подподелби

Парализа на двата долни екстремитети ИН
Параплегија (долна) ИН

G82.3 Флакцидна тетраплегија

Види подподелби

G82.4 Спастична тетраплегија

Види подподелби

G82.5 Тетраплегија, неозначено

Види подподелби

Квадриплегија ИН

G83 Други паралитични синдроми

Вклучува: парализа (целосна)(нецелосна), освен како во **G80–G82**

G83.0 Диплегија на горни екстремитети

Диплегија (горна)
Парализа на двата горни екстремитети

G83.1 Моноплегија на долен екстремитет

Парализа на долен екстремитет

G83.2 Моноплегија на горен екстремитет

Парализа на горен екстремитет

G83.3 Моноплегија, неозначено

G83.4 Синдром на кауда еквина

Невроген мочен меур предизвикан од синдром на кауда еквина

Исклучува: 'рбетномозочен мочен меур ИН (**G95.8**)

G83.8 Други означени паралитични синдроми

Todd-ова парализа (постепилептична)

G83.9 Паралитичен синдром, неозначено

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА НЕРВНИОТ SYSTEM (G90–G99)

G90 Заболувања на автономниот нервен систем

Исклучува: дисфункција на автономниот нервен систем предизвикана со алкохол (G31.2)

- G90.0 Идиопатска периферна автономна невропатија
Синкипа на каротидниот синус
  - G90.1 Фамилијарна дизаутономија [Riley-Day]
  - G90.2 Horner-ов синдром
Bernard(-Horner)-ов синдром
  - G90.3 Мулти-системска дегенерација
Мулти-системска атрофија ИН
Неврогена ортостатска хипотензија [Shy-Drager]
- Исклучува:** ортостатска хипотензија ИН (I95.1)
- G90.4 Автономна дизрефлексија
  - G90.8 Други заболувања на автономниот нервен систем
  - G90.9 Заболување на автономниот нервен систем, неозначено

G91 Хидроцефалус

Исклучува: стекнат хидроцефалус

Исклучува: хидроцефалус:

- конгенитален (Q03.-)
- предизвикан од конгенитална токсоплазмоза (P37.1)

- G91.0 Комуникантен хидроцефалус
- G91.1 Опструктивен хидроцефалус
- G91.2 Хидроцефалус со нормален притисок
- G91.3 Хидроцефалус по траума, неозначено
- G91.8 Друг хидроцефалус
- G91.9 Хидроцефалус, неозначено

G92 Токсична енцефалопатија

Ако е потребно да се означи токсичниот агенс (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешната причина.

G93 Други заболувања на мозокот

- G93.0 Церебрални цисти
Арахноидна циста
Поренцефалична циста, стекната
- Исклучува:** стекнати перивентрикуларни } цисти кај новороденче (P91.1)
стекнати поренцефалични }
конгенитални церебрални цисти (Q04.6-)
- G93.1 Аноксично оштетување на мозокот, неklasифицирано на друго место
- Исклучува:** она што комплицира:
- абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.8)
  - бременост, раѓање или породување (O29.2, O74.3, O89.2)

- хируршко и медицинско лекување (G97.8)
- неонатална аноксија (P21.9)

G93.2 Бенигна интракранијална хипертензија

Исклучува: хипертензивна енцефалопатија (I67.4)

G93.3 Синдром на замор по вирусна инфекција
Бениген мијалгичен енцефаломиелит

G93.4 Енцефалопатија, неозначено

Исклучува: енцефалопатија:
• алкохолна (G31.2)
• токсична (G92)

G93.5 Компресија на мозокот
Компресија } на мозокот (стеблото)
Хернијација }

Исклучува: трауматска компресија на мозокот:
• дифузна (S06.28)
• фокална (S06.38)
• ИН (S06.28)

G93.6 Церебрален едем

Исклучува: церебрален едем:
• предизвикан од породилни повреди (P11.0)
• трауматски (S06.1)

G93.7 Реје-ов синдром

Ако е потребно да се означат причината (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G93.8 Други означени заболувања на мозокот
Пострадијациона енцефалопатија

Ако е потребно да се означат причината (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

G93.9 Заболување на мозокот, неозначено

G94* Други заболувања на мозокот кај болести класифицирани на друго место

G94.0* Хидроцефалус кај инфективни паразитски болести класифицирани на друго место (A00–B99†)

G94.1* Хидроцефалус кај неопластична болест (C00–D48†)

G94.2* Хидроцефалус кај други болести класифицирани на друго место

G94.8* Други означени заболувања на мозокот кај болести класифицирани на друго место

G95 Други болести на 'рбетниот мозок

Исклучува: миелит (G04.-)

G95.0 Сирингомиелија и сирингобулбија

G95.1 Васкуларни миелопатии
Акутен инфаркт на 'рбетниот мозок (емболичен)(неемболичен)
Артериска тромбоза на 'рбетниот мозок
Хематомиелија
Непиоген интраспинален флебит и тромбофлебит

Едем на 'рбетниот мозок
Субакутна некротична миелопатија

Исклучува: интраспинален флебит и тромбофлебит, освен непиоген (G08)

G95.2 Компресија на 'рбетниот мозок

Исклучува: трауматска компресија на 'рбетниот мозок (S14.-, S24.-, S34.-, T09.3)

G95.8 Други означени болести на 'рбетниот мозок

'рбетномозочен мочен меур ИН

Миелопатија:

- предизвикана со лек
- предизвикана со зрачење

Ако е потребно да се означи надворешниот агенс (Глава 20) употребете дополнителна шифра за надворешна причина.

Исклучува: невоген мочен меур:

- предизвикан од синдром на кауда еквина (G83.4)
  - ИН (N31.9)
- невромускулна дисфункција на мочниот меур без спомнување на лезија на 'рбетниот мозок (N31.-)

G95.9 Болест на 'рбетниот мозок, неозначено

Миелопатија ИН

G96 Други заболувања на централниот нервен систем

G96.0 Течење на цереброспинален ликвор

Исклучува: од спинална пункција (G97.0)

G96.1 Заболувањана менингите, неklasифицирани на друго место

Менингеални адхезии (церебрални)(спинални)

G96.8 Други означени заболувања на централниот нервен систем

G96.9 Заболување на централниот нервен систем, неозначено

G97 Поспроцедурални заболувања на нервниот систем, неklasифицирани на друго место

G97.0 Течење на цереброспинален ликвор од спинална пункција

G97.1 Друга реакција по спинална и лумбална пункција

G97.2 Интракранијална хипотензија по вентрикуларен шант

G97.8 Други постпроцедурални заболувања на нервниот систем

G97.9 Поспроцедурално заболување на нервниот систем, неозначено

G98 Други заболувања на нервниот систем, неklasифицирани на друго место

Заболување на нервниот систем ИН

G99* Други заболувања на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место

G99.0* Автономна невропатија кај ендокрини и метаболични болести

Амилоидна автономна невропатија (E85.-†)

Исклучува: дијабетична автономна невропатија (E1-.43)

- G99.1* Други заболувања на автономниот нервен систем кај други болести класифицирани на друго место
- G99.2* Миелопатија кај болести класифицирани на друго место
Синдроми на компресија на предната спинална и на вертебралната артерија (M47.0-†)
Миелопатија кај неопластична болест (C00–D48†)
- G99.8* Други означени заболувања на нервниот систем кај болести класифицирани на друго место⁸

---

⁸ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Нервен систем.

ГЛАВА 7

БОЛЕСТИ НА ОКОТО И АДНЕКСИТЕ (H00–H59)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- H00–H06 Заболувања на очниот капак, лакрималниот систем и орбитата
- H10–H13 Заболувања на конјунктивата
- H15–H22 Заболувања на склерата, корнејата, ирисот и цилијарното тело
- H25–H28 Заболувања на леќата
- H30–H36 Заболувања на хориоидејата и ретината
- H40–H42 Глауком
- H43–H45 Заболувања на стаклестото тело и очното јаболко
- H46–H48 Заболувања на оптичкиот нерв и видните патишта
- H49–H52 Заболувања на очните мускули, бинокуларните движења, акомодацијата и рефракцијата
- H53–H54 Нарушувања на видот и слепило
- H55–H59 Други заболувања на окото и аднексите

Категориите обележани со ѕвездичка во оваа Глава предвидуваат, како што следува:

- H03* Заболувања на очниот капак кај болести класифицирани на друго место
- H06* Заболувања на лакрималниот систем и орбитата кај болести класифицирани на друго место
- H13* Заболувања на конјунктивата кај болести класифицирани на друго место
- H19* Заболувања на склерата и корнејата кај болести класифицирани на друго место
- H22* Заболувања на ирисот и цилијарното тело кај болести класифицирани на друго место
- H28* Катаракта и други заболувања на леќата кај болести класифицирани на друго место
- H32* Хориоретинални заболувања кај болести класифицирани на друго место
- H36* Заболувања на ретината кај болести класифицирани на друго место
- H42* Глауком кај болести класифицирани на друго место
- H45* Заболувања на стаклестото тело и очното јаболко кај болести класифицирани на друго место
- H48* Заболувања на оптичкиот [2⁰¹] нерв и на видните патишта кај болести класифицирани на друго место
- H58* Други заболувања на окото и аднексите кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)

одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)

Компликации во бременост, раѓање и пуерпериум (O00–O99)

конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)

ендокрини, нутритивни и метаболички заболувања (E00–E89)

повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини (S00–T98)

неоплазми (C00–D48)

симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

ЗАБОЛУВАЊА НА ОЧНИОТ КАПАК, ЛАКРИМАЛНИОТ СИСТЕМ И ОРБИТАТА (H00–H06)

H00 Хордеолум и халазион

- H00.0 Хордеолум и друго длабоко воспаление на очниот капак
  - апсцес } на очниот капак
  - Фурункул }
Јачменче
- H00.1 Халазион

H01 Друго воспаление на очниот капак

- H01.0 Блефарит
Исклучува: блефароконјуктивит (H10.5)
- H01.1 Неинфективни дерматози на очниот капак
Дерматит:
• алергичен }
• контактен }
• егзематозен } на очниот капак
Дискоиден лупус еритематозус }
Ксеродерма }
- H01.8 Друго означено воспаление на очниот капак
- H01.9 Воспаление на очниот капак, неозначено

H02 Други заболувања на очниот капак

- Исклучува:* конгенитални малформации на очниот капак (Q10.0–Q10.3)
- H02.0 Ентропиум и трихијаза на очниот капак
- H02.1 Ектропиум на очниот капак
- H02.2 Лагофталмус
- H02.3 Блефарохалаза
- H02.4 Птоза на очниот капак
- H02.5 Други заболувања кои влијаат на функцијата на очниот капак
Анкилоблефарон
Блефарофимоза
Повлекување на очниот капак
- Исклучува:* блефароспазам (G24.5)
тик:
• ИН (F95.-)
• органски (G25.6)
• психоген (F95.-)
- H02.6 Ксантелазма на очниот капак
- H02.7 Други дегенеративни заболувања на очниот капак и околуочната област
Хлоазма }
Мадароза } на очниот капак
вителиго }
- H02.8 Други означени заболувања на очниот капак
Хипертрихоза на очниот капак
Заостанато туѓо тело во очниот капак
- H02.9 Заболување на очниот капак, неозначено

H03* Заболувања на очниот капак кај болести класифицирани на друго место

- H03.0* Паразитска инфекција на очниот капак кај болести класифицирани на друго место
Дерматит на очниот капак предизвикан од видови на Demodex (B88.0†)
Паразитска инфекција на очниот капак кај:
• лајшманијаза (B55.-†)
• лојаза (B74.3†)
• онхоцеркијаза (B73†)

- фтиријаза (B85.3†)

H03.1* Зафатеност на очниот капак кај други инфективни болести класифицирани на друго место
 Зафатеност на очниот капак кај:
 • херпесвирусна [herpes simplex] инфекција (B00.5†)
 • лепра (A30.-†)
 • молускум контагиозум (B08.1†)
 • туберкулоза (A18.4†)
 • фрамбезија (A66.-†)
 • зостер (B02.3†)

H03.8* Зафатеност на очниот капак кај други болести класифицирани на друго место
 Зафатеност на очниот капак кај импетиго (L01.0†)

H04 Заболувања на лакрималниот систем

Исклучува: конгенитални малформации на лакрималниот систем (Q10.4–Q10.6)

H04.0 Дакриоаденит
 Хронично зголемување на лакрималната жлезда

H04.1 Други заболувања на лакрималната жлезда
 Дакриопс
 Синдром на суво око
 Лакримална жлезда:
 • атрофија
 • циста

H04.2 Епифора

H04.3 Акутно и неозначено воспаление на лакрималните патишта
 Дакриоцистит (флегмонозен) }
 Дакриоперицистит } акутен, субакутен или неозначено
 Лакримален каналикулит }

Исклучува: неонатален дакриоцистит (P39.1)

H04.4 Хронично воспаление на лакрималните патишта
 Дакриоцистит }
 Лакримален: } хроничен
 • каналикулит }
 • мукокела }

H04.5 Стеноза и инсуфициенција на лакрималните патишта
 Дакриолит
 Еверзија на лакрималната точка
 Стеноза на лакрималните:
 • каналчиња
 • канал
 • кесе

H04.6 Други промени на лакрималните патишта
 Лакримална фистула

H04.8 Други заболувања на лакрималниот систем

H04.9 Заболување на лакрималниот систем, неозначено

H05 Заболувања на орбитата

Исклучува: конгенитална малформација на орбитата (Q10.7)

- N05.0 Акутно воспаление на орбитата
  - Апсцес }
  - Целулит }
  - Остеомиелит } на орбитата
  - Периостит }
  - Тенонит }
- N05.1 Хронични воспалителни заболувања на орбитата
  - Гранулом на орбитата
- N05.2 Егзофталмични состојби
  - Пореметување на очното јаболко (латерално) ИН
  - Хеморагија } на орбитата
  - Едем }
- N05.3 Деформација на орбитата
  - Атрофија } на орбитата
  - Егзостоза }
- N05.4 Енофталмус
- N05.5 Заостанато (старо) туѓо тело по пенетрантна рана на орбитата
  - Ретробулбарно туѓо тело
- N05.8 Други заболувања на орбитата
  - Циста на орбитата
- N05.9 Заболување на орбитата, неозначено

N06* Заболувања на лакрималниот систем и на орбитата кај болести класифицирани на друго место

- N06.0* Заболувања на лакрималниот систем кај болести класифицирани на друго место
- N06.1* Паразитска инфестација на орбитата кај болести класифицирани на друго место
  - Инфекција на орбитата предизвикана од *Echinococcus* (B67.-†)
  - Мијаза на орбитата (B87.2†)
- N06.2* Дистироиден егзофталмус (E05.-†)
- N06.3* Други заболувања на орбитата кај болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА КОНЈУНКТИВАТА

N10 Конјунктивит

- Исклучува:* Кератоконјунктивит (N16.2)
- N10.0 Мукопурулентен конјунктивит
- N10.1 Акутен атопичен конјунктивит
- N10.2 Друг акутен конјунктивит
- N10.3 Акутен конјунктивит, неозначено
  - Исклучува:* офталмија неонаторум ИН (P39.1)
- N10.4 Хроничен конјунктивит
- N10.5 Блефароконјунктивит

- H10.8 Друг конјунктивит
H10.9 Конјунктивит, неозначено

H11 Други заболувања на конјунктивата

Исклучува: кератокоњунктивит (H16.2)

- H11.0 Птеригиум
Исклучува: псевдоптеригиум (H11.8)
- H11.1 Конјунктивални дегенерации и наталожувања
Конјунктивална:
• аргироза [аргирија]
• сраснувања
• пигментација
• ксероза ИН
- H11.2 Конјунктивални лузни
Симблефарон
- H11.3 Конјунктивално крвавење
Супконјунктивално крвавење
- H11.4 Други конјунктивални васкуларни заболувања и цисти
Конјунктивална:
• аневризма
• хиперемија
• едем
- H11.8 Други означени заболувања на конјунктивата
Псевдоптеригиум
- H11.9 Заболување на конјунктивата, неозначено

H13* Заболувања на конјунктивата кај болести класифицирани на друго место

- H13.0* Филаријална инфекција на конјунктивата (B74.-†)
- H13.1* Конјунктивит кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Конјунктивит (предизвикан од):
• *Acanthamoeba* (B60.1†)
• дифтеричен (A36.8†)
• гонококен (A54.3†)
• херпесвирусен [herpes simplex] (B00.5†)
• менингококен (A39.8†)
• зостер (B02.3†)
- H13.2* Конјунктивит кај други болести класифицирани на друго место
- H13.3* Окуларен пемфигоид (L12.-†)
- H13.8* Други заболувања на конјунктивата кај болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА СКЛЕРАТА, КОРНЕЈАТА, ИРИСОТ И ЦИЛИЈАРНОТО ТЕЛО (H15–H22)

H15 Заболувања на склерата

- N15.0 Склерит
- N15.1 Еписклерит
- N15.8 Други заболувања на склерата
Екваторијален стафилом
Склерална ектазија
Исклучува: дегенеративна миопија (H44.2)
- N15.9 Заболување на склерата, неозначено

H16 Кератит

- N16.0 Корнеален улкус
Улкус:
  - корнеален:
    - централен
    - рабен
    - ИН
    - перфориран
    - прстенест
    - со хипопион
  - Мооген-ов
- N16.1 Друг површен кератит без конјунктивит
Кератит:
  - ареоларен
  - филаментозен
  - нумуларен
  - стелатен
  - стријатен
  - пунктатен суперфицијален
 Фотокератит
Снежно слепило
- N16.2 Кератоконјунктивит
Кератоконјунктивит:
  - поради изложеност
  - невротрофичен
  - ИН
  - фликтенуларен
 Нодозна офталмија
Површен кератит со конјунктивит
- N16.3 Интерстицијален и длабок кератит
- N16.4 Корнеална неоваскуларизација
Траги од крвни садови (на корнејата)
Панус (на корнејата)
- N16.8 Друг кератит
- N16.9 Кератит, неозначено

H17 Корнеални лузни и заматувања

- N17.0 Атхерентен леуком
- N17.1 Друго централно корнеално заматување
- N17.8 Други корнеални лузни и заматувања

H17.9 Корнеална лузна и заматување, неозначено

H18 Други заболувања на корнејата

H18.0 Корнеални пигментации и наталожувања

Хематокорнеја
Kauyser-Fleischer-ов прстен
Krukenberg-ово вретено
Staepli-ева линија

Ако е потребно да се означи лекот, употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) доколку е тој причинител.

H18.1 Булозна кератопатија

H18.2 Друг корнеален едем

H18.3 Промени на корнеалните мембрани

Набор } на Descemet-овата мембрана
Руптура }

H18.4 Корнеална дегенерација

Аркус сенилис
Кератопатија во вид на лента

Исклучува: Моогеи-ов улкус (H16.0)

H18.5 Херидитарни дистрофии на корнејата

Дистрофија:
• корнеална:
• епителиална
• грануларна
• решеткава
• макуларна
• Fuchs

H18.6 Кератоконус

H18.7 Други деформитети на корнејата

Корнеална:
• ектазија
• стафилом
Десцеметокеља

Исклучува: конгенитални малформации на корнејата (Q13.3–Q13.4)

H18.8 Други означени заболувања на корнејата

Анестезија }
Хипестезија } на корнејата
Повторувачка ерозија }

H18.9 Заболување на корнејата, неозначено

H19* Заболувања на склерата и корнејата кај болести класифицирани на друго место

H19.0* Склерит и еписклерит кај болести класифицирани на друго место

Сифилистичен еписклерит (A52.7†)
Туберкулозен еписклерит (A18.5†)
Зостер склерит (B02.3†)

H19.1* Херпесвирусен кератит и кератоконјунктивит (B00.5†)

Дентритичен и дискоформен кератит

- H19.2* Кератит и кератоконјунктивит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
 Кератит и кератоконјунктивит (интерстицијален) кај:
  - акантомебијаза (B60.1†)
  - морбили (B05.8†)
  - сифилис (A50.3†)
  - туберкулоза (A18.5†)
  - зостер (B02.3†)
- H19.3* Кератит и кератоконјунктивит кај други болести класифицирани на друго место
 Кератоконјунктивит сика (M35.0†)
- H19.8* Други заболувања на склерата и корнејата кај болести класифицирани на друго место
 Кератоконус кај Down-ов синдром (Q90.-†)

H20 Иридоциклит

- H20.0 Акутен и субакутен иридоциклит
 Преден увеит
 Циклит } акутен, рекурентен или субакутен
 Ирит }
- H20.1 Хроничен иридоциклит
- H20.2 Иридоциклит предизвикан од леќа
- H20.8 Друг иридоциклит
- H20.9 Иридоциклит, неозначено

H21 Други заболувања на ирисот и цилијарното тело

Исклучува: Симпатичен увеит (H44.1)

- H21.0 Хифема
 ▽0732
- Исклучува:* трауматска хифема (S05.1)
- H21.1 Други васкуларни заболувања на ирисот и цилијарното тело
 Неоваскуларизација на ирисот или на цилијарното тело
 Рубеоза на ирисот
- H21.2 Дегенерација на ирисот и на цилијарното тело
 Дегенерација на:
  - ирисот (пигментарна)
  - работ на пупилата
 Иридошиза
 Атрофија на ирисот (есенцијална)(прогресивна)
 Миотична циста на пупилата
 Просирност на ирисот
- H21.3 Циста на ирисот, цилијарното тело и предната комора
 Циста на ирисот, цилијарното тело или предната комора:
  - ексудативна
  - имплантационна
  - ИН
  - паразитска*Исклучува:* Миотична циста на пупилата (H21.2)
- H21.4 Пупиларни мембрани

Iris bombé
Пупиларна:
• оклузија
• секлузија

H21.5 Други адхезии и процеци на ирисот и на цилијарното тело
Гониосинехии
Иридодијализа
Повлекување на аголот на комората
Синехии (ирис):
• предна
• ИН
• задна

Исклучува: коректопија (Q13.2)

H21.8 Други означени заболувања на ирисот и на цилијарното тело

H21.9 Заболување на ирисот и на цилијарното тело, неозначено

H22* Заболувања на ирисот и на цилијарното тело кај болести класифицирани на друго место

H22.0* Иридоциклит кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Иридоциклит кај:
• гонококна инфекција (A54.3†)
• херпесвирусна [herpes simplex] инфекција (B00.5†)
• сифилис (секундарен) (A51.4†)
• туберкулоза (A18.5†)
• зостер (B02.3†)

H22.1* Иридоциклит кај други болести класифицирани на друго место
Иридоциклит кај:
• анкилозен спондилит (M45.0-†)
• саркоидоза (D86.8†)

H22.8* Други заболувања на ирисот и на цилијарното тело кај болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА ЛЕЌАТА (H25–H28)

H25 Сенилна катаракта

Исклучува: капсуларен глауком со псевдоексфолијација на леќата (H40.1)

H25.0 Почетна сенилна катаракта
Сенилна катаракта:
• коронарна
• кортикална
• точкеста
Супкапсуларна поларна сенилна катаракта (предна)(задна)
Водени процеци

H25.1 Сенилна нуклеарна катаракта
Катаракта брунесценс
Катаракта со нуклеарна склероза

H25.2 Сенилна катаракта, моргагниев тип
Сенилна презреана катаракта

H25.8 Друга сенилна катаракта
Комбинирани форми на сенилна катаракта

H25.9 Сенилна катаракта, неозначено

H26 Друга катаракта

Исклучува: конгенитална катаракта (Q12.0)

H26.0 Инфантилна, јувенилна и пресенилна катаракта

H26.1 Трауматска катаракта

Ако е потребно да се означи причината употребете дополнителна шифра(Глава 20) за надворешна причина.

H26.2 Комплицирана катаракта
Катаракта кај хроничен иридоциклит
Секундарна катаракта како последица на очни заболувања
Глаукоматозни дамки (супкапуларни)

H26.3 Катаракта предизвикана со лек

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра(Глава 20) за надворешната причина.

H26.4 Состојба по катаракта

∇0701

Секундарна катаракта
Sjogren-ов прстен

H26.8 Друга означена катаракта

H26.9 Катаракта, неозначено

∇0701

H27 Други заболувања на леќата

Исклучува: конгенитални малформации на леќата (Q12.-)
механички компликации на интраокуларната леќа (T85.2)
Псевдофакија (Z96.1)

H27.0 Афакија

∇0701

H27.1 Дислокација на леќата

H27.8 Други означени заболувања на леќата

H27.9 Заболување на леќата, неозначено

H28* Катаракта и други заболувања на леќата кај болести класифицирани на друго место

H28.1* Катаракта кај ендокрини, нутритивни и метаболични болести
Катаракта кај хипопаратиреодизам (E20.-†)
Катаракта кај малнутриција-дехидратација (E40–E46†)

Исклучува: дијабетична катаракта (E1-.36)
катаракта предизвикана кај дијабетес со ран почеток (E1-.39)

H28.2* Катаракта кај други болести класифицирани на друго место
Миотонична катаракта (G71.1†)

H28.8* Други заболувања на леќата кај болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА ХОРИОИДЕЈАТА И РЕТИНАТА (Н30–Н36)

Н30 Хориоретинално воспаление

- Н30.0 Фокално хориоретинално воспаление
Фокален:
• хориоретинит
• хориоидит
• ретинит
• ретинохориоидит
- Н30.1 Десеминирано хориоретинално воспаление
Десеминиран:
• хориоретинит
• хориоидит
• ретинит
• ретинохориоидит
- Исклучува:* ексудативна ретинопатија (Н35.0)
- Н30.2 Постериорен циклит
Парс планитис
- Н30.8 Други хориоретинални воспаленија
Narada-ова болест
- Н30.9 Хориоретинално воспаление, неозначено
Хориоретинит   }
Хориоидит   } ИН
Ретинит   }
Ретинохориоидит   }

Н31 Други заболувања на хориоидејата

- Н31.0 Хориоретинални лузни
Дамчести лузни на задниот пол (постинфламаторни)(посттрауматски)
Соларна ретинопатија
- Н31.1 Хориоидна дегенерација
Атрофија   } на хориоидејата
Склероза   }
- Исклучува:* лентести ангиоиди (Н35.3)
- Н31.2 Херeditарна хориоидна дистрофија
Хориоидермија
Хориоидна дистрофија (ареоларна централна)(генерализирана)(перипапиларна)
Спирална атрофија, на хориоидејата
- Исклучува:* орнитинемија (Е72.4)
- Н31.3 Хориоидно крвавење и руптура
Хориоидно крвавење:
• експулзивно
• ИН
- Н31.4 Одлупување на хориоидејата
- Н31.8 Други означени заболувања на хориоидејата
- Н31.9 Заболување на хориоидејата, неозначено

H32* Хориоретинални заболувања кај болести класифицирани на друго место

- H32.0* Хориоретинално воспаление кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Хориоретинит:
• сифилистичен, доцен (A52.7†)
• токсоплазма (B58.0†)
• туберкулозен (A18.5†)
- H32.8* Други хориоретинални заболувања кај болести класифицирани на друго место

H33 Одлупувања и дефекти на ретината

Исклучува: одлупување на пигментниот епител на ретината (H35.7)

- H33.0 Одлупување на ретината со дефект на ретината
Гигантски расцеп на ретината со одлупување
- H33.1 Ретиношиза и ретинални цисти
Циста на ора серата
Паразитска циста на ретината ИН
Псевдоциста на ретината
- Исклучува:* конгенитална ретиношиза (Q14.1)
микроцистична дегенерација на ретината (H35.4)
- H33.2 Серозно одлупување на ретината
Одлупување на ретината:
• ИН
• без дефект на ретината
- Исклучува:* централна серозна хориоретинопатија (H35.7)
- H33.3 Дефекти на ретината без одлупување
Расцеп во вид на потковица } на ретината, без одлупување
Тркалезна дупка }
Оперкулум
Дефект на ретината ИН
- Исклучува:* хориоретинални лузни по операција за хируршко одлупување (H59.8)
периферна дегенерација на ретината без дефект (H35.4)
- H33.4 Одлупување на ретината како последица на влечење
Пролиферативна витрео-ретинопатија со одлупување на ретината
- H33.5 Други одлупувања на ретината

H34 Васкуларни оклузии на ретината

Исклучува: амаурозис фугакс (G45.3)

- H34.0 Транзиторна оклузија на ретиналната артерија
- H34.1 Оклузија на централната ретинална артерија
- H34.2 Други оклузии на ретиналната артерија
Hollenhorst-ова плоча
Ретинална:
• артериска оклузија:
• на гранка
• парцијална
• микроемболија

- H34.8 Други васкуларни оклузии на ретината
Оклузија на ретиналната вена:
- централна
  - почетна
  - парцијална
  - споредна
- H34.9 Васкуларна оклузија на ретината, неозначено

H35 Други заболувања на ретината

- H35.0 Последична ретинопатија и васкуларни промени на ретината
Промени на крвните садови на ретината
Ретинални:
- микроаневризми
  - неоваскуларизација
  - периваскулит
  - варикси
  - васкуларно раслојување
  - васкулит
- Ретинопатија:
- последична ИН
  - Coat-ова
  - ексудативна
  - хипертензивна
  - ИН

- H35.1 Ретинопатија кај прематурус
Ретролентална фиброплазија

- H35.2 Друга пролиферативна ретинопатија
Пролиферативна витрео-ретинопатија

Исклучува: пролиферативна витрео-ретинопатија со одлупување на ретината (H33.4)

- H35.3 Дегенерација на макулата и задниот пол
Ангиоидни ленти	}	
Циста	}	
Друсен (дегенеративен)	}	на макулата
Дупка	}	
Набор	}	
- Кühnt-Junius-ова дегенерација
Сенилна дегенерација на макулата (атрофична)(ексудативна)
Токсична макулопатија

Ако е потребно да се означи лекот, употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава20) доколку е тој причинител.

- H35.4 Периферна дегенерација на ретината
Дегенерација, ретина:
- решеткава
  - микроцистична
  - ИН
  - гребенеста
  - во вид на калдрма
  - ретикуларна

Исклучува: со дефект на ретината (H33.3)

- H35.5 Херeditарна дистрофија на ретината
Дистрофија:
- ретинална (албиопунктата)(пигментарна)(вителиформна)

- тапеторетинална
  - витреоретинална
- Пигментозен ретинит
Stargardt-ова болест

- H35.6 Ретинално крвавење
- H35.7 Раздвојување на слоевите на ретината
Централна серозна хориоретинопатија
Одлупување на пигментниот епител на ретината
- H35.8 Други означени заболувања на ретината
- H35.9 Заболување на ретината, неозначено

H36* Заболувања на ретината кај болести класифицирани на друго место

Атеросклеротична ретинопатија (I70.8†)
Пролиферативна српесто-клеточна ретинопатија (D57.-†)
Дистрофија на ретината кај заболувањата на масниот метаболизам (E75.-†)

Исклучува: дијабетична ретинопатија (E1-.3-)

ГЛАУКОМ (H40–H42)

H40 Глауком

∇0701

Исклучува: апсолутен глауком (H44.5)
конгенитален глауком (Q15.0)
трауматски глауком предизвикан од повреда при породувањето (P15.3)

- H40.0 Претпоставен глауком
Окуларна хипертензија
- H40.1 Глауком со примарно отворен агол
Глауком (примарен)(резидуелен стадиум)
- капсуларен со псевдоексфолијација на леката
  - хроничен едноставен
  - ниска танзија
  - пигментен
- H40.2 Глауком со примарно затворен агол
Глауком со затворен агол (примарен)(резидуален стадиум)
- акутен
  - хроничен
  - интермитентен
- H40.3 Секундарен глауком последица од траума на окото
Ако е потребно да се означи причината употребете дополнителна шифра.
- H40.4 Секундарен глауком последица од воспаление на окото
Ако е потребно да се означи причината, употребете дополнителна шифра.
- H40.5 Секундарен глауком последица од други заболувања на окото
ако е потребно да се означат причината, употребете дополнителна шифра.

Исклучува: кај дијабетес мелитус (E1-.35)

H40.6 Секундарен глауком последица од лек

Ако е потребно да се означи лекот, употребете дополнителна шифра (Глава 20) за надворешна причина

H40.8 Друг глауком

H40.9 Глауком, неозначено

H42* Глауком кај болести класифицирани на друго место

H42.0* Глауком кај ендокрини, нутритивни и метаболични болести

Глауком кај:

- амилоидоза (E85.-†)
- Lowe-ов синдром (E72.0†)

H42.8* Глауком кај други болести класифицирани на друго место

Глауком кај онхоцеркијаза (B73†)

ЗАБОЛУВАЊА НА СТАКЛЕСТОТО ТЕЛО И ОЧНОТО ЈАБОЛКО (H43–H45)

H43 Заболувања на стаклестото тело

H43.0 Пролапс на стаклестото тело

Исклучува: синдром на стаклестото тело по операција на катаракта (H59.0)

H43.1 Крвавење на стаклестото тело

H43.2 Кристални депозити во стаклестото тело

H43.3 Други заматувања на стаклестото тело
Мембрани и ленти на стаклестото тело

H43.8 Други заболувања на стаклестото тело

Стаклесто тело:

- дегенерација
- одлупување

Исклучува: пролиферативна витрео-ретинопатија со одлупување на ретината (H33.4)

H43.9 Заболување на стаклестото тело, неозначено

H44 Заболувања на очното јаболко

Вклучува: Заболувања кои зафаќаат повеќе структури на окото

H44.0 Пурулентен енд офталмит

Панофталмит

Апсцес на стаклестото тело

H44.1 Друг енд офталмит

Паразитски енд офталмит ИН

Симпатичен увеит

H44.2 Дегенеративна миопија

H44.3 Други дегенеративни заболувања на очното јаболко

Халкоза

Сидероза на окото

- H44.4 Хипотонија на окото
- H44.5 Дегенеративни состојби на очното јаболко
Апсолутен глауком
Атрофија на очното јаболко
Фтизис булби
- H44.6 Интраокуларно заостанато (старо) туѓо тело, магнетско
Заостанато (старо) магнетско туѓо тело (во):
• предната комора
• цилијарното тело
• ирисот
• леќата
• задниот сид на очното јаболко
• стаклестото тело
- H44.7 Интраокуларно заостанато (старо) туѓо тело, немагнетско
Заостанато (немагнетско)(старо) туѓо тело (во):
• предната комора
• цилијарното тело
• ирисот
• леќата
• задниот сид на очното јаболко
• стаклестото тело
- H44.8 Други заболувања на очното јаболко
Хемофталмус
Луксација на очното јаболко
- H44.9 Заболување на очното јаболко, неозначено

H45* Заболувања на стаклестото тело и на очното јаболко кај болести класифицирани на друго место

- H45.0* Крвавење во стаклестото тело кај болести класифицирани на друго место
Исклучува: со дијабетес мелитус (E1-.33)
- H45.1* Ендофталмит кај болести класифицирани на друго место
Ендофталмит кај:
• онохоцеркијаза (B73†)
• токсикаријаза (B83.0†)
- H45.8* Други заболувања на стаклестото тело и на очното јаболко кај болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА ОПТИЧКИОТ НЕРВ И НА ВИДНИТЕ ПАТИШТА

H46 Оптички неврит

Оптичка:
• невропатија, освен исхемична
• папилит
Ретробулбарен неврит ИН

Исклучува: исхемична оптичка невропатија (H47.0)
оптички невромиелит [Devic] (G36.0)

H47 Други заболувања на оптичкиот [2^{от}] нерв и на видните патишта

- N47.0 Заболувања на оптичкиот нерв, неклассифицирани на друго место
Компресија на оптичкиот нерв
Крвање на обвивката на оптичкиот нерв
Ишемична оптичка невропатија
- N47.1 Папилоедедем, неозначено
- N47.2 Оптичка атрофија
Темпорално бледило на оптичкиот диск
- N47.3 Други заболувања на оптичкиот диск
Друсен на оптичкиот диск
Псевдопапилоедем
- N47.4 Заболувања на оптичката хијазма
- N47.5 Заболувања на други видни патишта
Заболувања на трактус оптикус, нуклеус геникулатум и радијацио оптика
- N47.6 Заболувања на кортикалниот центар за вид
Кортикално слепило
- N47.7 Заболување на видните патишта, неозначено

N48* Заболувања на оптичкиот [2^{от}] нерв и на видните патишта кај болести классифицирани на друго место

- N48.0* Оптичка атрофија кај болести классифицирани на друго место
Оптичка атрофија кај доцен сифилис (A52.1†)
- N48.1* Ретробулбарен неврит кај болести классифицирани на друго место
Ретробулбарен неврит кај:
  - доцен сифилис (A52.1†)
  - менингококна инфекција (A39.8†)
  - мултипла склероза (G35†)
- N48.8* Други заболувања на оптичкиот нерв и на видните патишта кај болести классифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА ОЧНИТЕ МУСКУЛИ, БИНОКУЛАРНИТЕ ДВИЖЕЊА, АКОМОДАЦИЈА И РЕФРАКЦИЈАТА (H49–H52)

Исклучува: Нистагмус и други ирегуларни движења на окоето (H55)

H49 Паралитичен страбизам

Исклучува: офталмоплегија:

- интерна (H52.5)
- интернуклеарна (H51.2)
- прогресивна супрануклеарна (G23.1)

- H49.0 Парализа на третиот [окуломоторен] нерв
- H49.1 Парализа на четвртиот [трохлеарен] нерв
- H49.2 Парализа на шестиот [абдуцентен] нерв
- H49.3 Тотална (надворешна) офталмоплегија
- H49.4 Прогресивна надворешна офталмоплегија

- H49.8 Друг паралитичен страбизам
V0627
Надворешна офталмоплегѝа ИН
Keats-Saunders-ов синдром
Синдром на офталмоплегѝа
Tolosa-Hunt-ов синдром
- H49.9 Паралитичен страбизам, неозначено

H50 Друг страбизам

- H50.0 Конвергентен конкомитантен страбизам
Езотропија (алтернативна)(монокуларна), освен интермитентна
- H50.1 Дивергентен конкомитантен страбизам
Егзотропија (алтернативна)(монокуларна), освен интермитентна
- H50.2 Вертикален страбизам
Хипертропија
Хипотропија
- H50.3 Интермитентна хетеротропија
Интермитентна:
• езотропија } (алтернативна)(монокуларна)
• егзотропија }
- H50.4 Друга и неозначена хетеротропија
Конкомитантен страбизам ИН
Циклотропија
Микротропија
Синдром на монофиксација
- H50.5 Хетерофорија
Алтернативна хиперфорија
Езофорија
Егзофорија
- H50.6 Механички страбизам
Синдром на Brown-ова обвивка
Страбизам предизвикан од атхезии
Трауматско ограничување на движењето на очниот мускул
- H50.8 Друг означен страбизам
Duane-ов синдром
- H50.9 Страбизам, неозначено

H51 Други заболувања на бинокуларното движење

- H51.0 Парализа на паралелното движење
- H51.1 Инсуфициентна и прекумерна конвергенција
- H51.2 Интернуклеарна офталмоплегѝа
- H51.8 Други означени заболувања на бинокуларното движење
- H51.9 Заболување на бинокуларното движење, неозначено

H52 Заболувања на рефракцијата и акомодацијата

- H52.0 Хиперметропија
- H52.1 Миопија
Исклучува: дегенеративна миопија (H44.2)
- H52.2 Астигматизам
- H52.3 Анизометропија и анизеокулија
- H52.4 Презбиопија
- H52.5 Заболувања на акомодацијата
Интерна офталмоплегија (комплетна)(тотална)
Пареза } на акомодацијата
Спазам }
- H52.6 Други заболувања на рефракцијата
- H52.7 Заболување на рефракцијата, неозначено

НАРУШУВАЊА НА ВИДОТ И СЛЕПИЛО (H53–H54)

H53 Нарушувања на видот

- H53.0 Амблиопија без анопсија
Амблиопија:
  - анизометропна
  - депривирачка
  - страбизмична
- H53.1 Субјективни нарушувања на видот
Астенопија
Дневно слепило
Хемералопија
Метаморфопсија
Фотофобија
Светлечки скотом
Ненадејно губење на видот
Видни светлосни прстени (ореол)

Исклучува: видни халуцинации (R44.1)
- H53.2 Диплопија
Двојно гледање
- H53.3 Други заболувања на бинокуларниот вид
Абнормална кореспонденција на ретината
Фузија со дефектно стереоскопско гледање
Симултана видна перцепција без фузија
Супресија на бинокуларниот вид
- H53.4 Дефекти на видното поле
Зголемена слепа точка
Целосна стеснетост на видното поле
Хемианопсија (хетеронимна)(хомонимна)
Квадрант анопсија
Скотом:
  - во вид на лак
  - Вјегит-ов
  - централен
  - прстенест

- H53.5 Недостаток во видот на боите**
 Ахроматопсија
 Стекнат недостаток во видот на боите
 Слепило за бои
 Деутераномалопсија
 Деутеранопија
 Протаномалопија
 Протанопија
 Тританомалопија
 Тританопија
- Исклучува:* Дневно слепило (**H53.1**)
- H53.6 Ноќно слепило**
- Исклучува:* предизвикано од дефицит на витамин А (**E50.5**)
- H53.8 Други нарушувања на видот**
- H53.9 Нарушување на видот, неозначено**

H54 Слепило и слаб вид

Забелешка: Во следнава табела е дадена класификација на тежината на оштетувањето на видот, препорачана од Студиската група за превенција на слепилото на СЗО, Женева, 6-10 ноември 1972 г. (Технички извештај на СЗО, серија бр. 518, 1973).

Терминот „слаб вид“ во рамките на категоријата **H54** ги содржи категориите 1 и 2 од табелата, терминот „слепило“ одговара на категориите 3, 4 и 5 и терминот „неквалификувано губење на видот“ одговара на категорија 9.

Ако се земе предвид ширината на видното поле, пациентите кај кои видното поле не е поголемо од 10°, меѓутоа е поголемо од 5° околу централната фиксациона точка, би требало да се вбројат во категорија 3, додека пациентите со видно поле кое не е поголемо од 5° околу централната фиксациона точка треба да се вбројат во категорија 4, дури и ако централната острина не е оштетена.

Категорија на оштетување на видот	Острина на видот со максимално можна корекција	
	Максимум помал од: Минимум еднаков или подобар од:	
1	6/18 3/10 (0.3) 20/70	6/60 1/10 (0.1) 20/200
2	6/60 1/10 (0.1) 20/200	3/60 1/20 (0.05) 20/400
3	3/60 1/20 (0.05) 20/400	1/60 (броење прсти на 1 метар) 1/50 (0.02) 5/300 (20/1200)
4	1/60 (броење прсти на 1 метар) 1/50 (0.02) 5/300	Перцепција на светло
5	Без перцепција на светло	

Исклучува: амаурозис фугакс (G45.3)

- H54.0 Слепило на двете очи
Категории на оштетен вид 3, 4, 5 на двете очи.
- H54.1 Слепило на едното око, слаб вид на другото око
Категории на оштетен вид 3, 4, 5 на едното око, со категорија 1 или 2 на другото око
- H54.2 Слаб вид на двете очи
Категорија на оштетен вид 1 или 2 на двете очи
- H54.3 Неквалификувано губење на видот на двете очи
Категорија на оштетен вид 9 на двете очи
- H54.4 Слепило на едното око
Категории на оштетен вид 3, 4, 5 на едното око [нормален вид на другото око]
- H54.5 Слаб вид на едното око
Категорија на оштетен вид 1 или 2 на едното око [нормален вид на другото око]
- H54.6 Неквалификувано губење на видот на едното око
Категорија на оштетен вид 9 на едното око [нормален вид на другото око]
- H54.7 Неозначено губење на видот
Категорија на оштетен вид 9 ИН

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА ОКОТО И НА АДНЕКСИТЕ

H55 Нистагмус и други ирегуларни движења на окото

Нистагмус:

- конгенитален
- депривирачки
- дисоциран
- латентен
- ИН

H57 Други заболувања на окото и на аднексите

- H57.0 Аномалии на пупиларната функција
- H57.1 Окуларна болка
- H57.8 Други означени заболувања на окото и на аднексите
- H57.9 Заболување на окото и аднексите, неозначено

H58* Други заболувања на окото и на аднексите кај болести класифицирани на друго место

- H58.0* Аномалии на пупиларната функција кај болести класифицирани на друго место
Argyll Robertson-ов феномен или пупила, сифилистичен (A52.1†)
- H58.1* Нарушувања на видот кај болести класифицирани на друго место
- H58.8* Други означени заболувања на окото и на аднексите кај болести класифицирани на друго место
Сифилистична окулопатија НДМ:
• конгенитална:

- рана (A50.0†)
- доцна (A50.3†)
- рана (секундарна) (A51.4†)
- доцна (A52.7†)

H59 Постпроцедурални заболувања на окото и на аднексите, неklasифицирани на друго место

Исклучува: механичка компликација на:

- интраокуларна леќа (T85.2)
- други очни протетски направи, имплантанти и трансплантанти (T85.3)
- псевдофакија (Z96.1)

- H59.0 Синдром на стаклестото тело по операција на катаракта
- H59.8 Други постпроцедурални заболувања на окото и на аднексите
Хориоретинални лузни по операција за одлупување
- H59.9 Постпроцедурално заболување на окото и на аднексите, неозначено⁹

ГЛАВА 8

БОЛЕСТИ НА УВОТО И МАСТОИДНИОТ ИЗРАСТОК (H60–H95)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- H60–H62** Болести на надворешното уво
- H65–H75** Болести на средното уво и мастоидот
- H80–H83** Болести на внатрешното уво
- H90–H95** Други заболувања на увото

Категориите означени со ѕвездичка во оваа глава предвидуваат како што следува:

- H62*** Заболувања на надворешното уво кај болести класифицирани на друго место
- H67*** Отитис медија кај болести класифицирани на друго место
- H75*** Други заболувања на средното уво и мастоидот кај болести класифицирани на друго место
- H94*** Други заболувања на увото кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што настануваат во перинаталниот период (P00–P96)

- одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)
- компликации при бременост, породување и пуерпериум (O00–O99)
- конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
- ендокрини, нутритивни и метаболични болести (E00–E89)
- повреда, труење и одредени други последици од надворешни причини (S00–T98)
- неоплазми (C00–D48)
- симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирани на друго место (R00–R99)

БОЛЕСТИ НА НАДВОРЕШНОТО УВО (H60–H62)

H60 Отитис екстерна

- H60.0 Апсцес на надворешното уво
Чир	}	
Карбункул	}	на аурикулата или надворешниот слушен канал

⁹ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Око и аднекси.

Фурункул }

- H60.1 Целулит на надворешното уво
Целулит на:
• аурикулата
• надворешниот слушен канал
- H60.2 Малиген отитис екстерна
- H60.3 Друг инфективен отитис екстерна
Отитис екстерна:
• дифузен
• хеморагичен
Пливачко уво
- H60.4 Холестеатом на надворешното уво
Оптурантна кератоза на надворешното уво (канал)
- H60.5 Акутен отитис екстерна, неинфективен
Акутен отитис екстерна:
• актиничен
• хемиски
• контактен
• егзематозен
• ИН
• реактивен
- H60.8 Друг отитис екстерна
Хроничен отитис екстерна ИН
- H60.9 Отитис екстерна, неозначено

H61 Други заболувања на надворешното уво

- H61.0 Перихиндрит на надворешното уво
Нодуларен хроничен хондродерматит на хеликсот
Перихиндрит на:
• аурикула
• пина
- H61.1 Неинфективни заболувања на пината
Стектата деформација на:
• аурикула
• пина
Исклучува: карфиолесто уво (M95.1)
- H61.2 Импактиран церумен
Маст во уво
- H61.3 Стектата стеноза на надворешниот ушен канал
Колапс на надворешниот ушен канал
- H61.8 Други означени заболувања на надворешното уво
Егзостоза на надворешниот канал
- H61.9 Заболување на надворешното уво, неозначено

H62* Заболувања на надворешното уво кај болести класифицирани на друго место

- H62.0* Отитис екстерна кај бактериски болести класифицирани на друго место
Отитис екстерна кај еризипел (A46†)

- H62.1* Отитис екстерна кај вирусни болести класифицирани на друго место
Отитис екстерна кај:
• херпесвирусна [herpes simplex] инфекција (B00.1†)
• зостер (B02.8†)
- H62.2* Отитис екстерна кај микози
Отитис екстерна кај:
• аспергилоза (B44.8†)
• кандидујаза (B37.2†)
Отомикоза ИН (B36.9†)
- H62.3* Отитис екстерна кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- H62.4* Отитис екстерна кај други болести класифицирани на друго место
Отитис екстерна кај импетиго (L01.-†)
- H62.8* Други заболувања на надворешното уво кај болести класифицирани на друго место

БОЛЕСТИ НА СРЕДНОТО УВО И НА МАСТОИДОТ

H65 Несупуративен отитис медија

Вклучува: со мирингит

Се применува дополнителна шифра (H72.-) за означување на присуството на перфорација на тимпаничната мембрана

- H65.0 Акутен серозен отитис медија
Акутен и субакутен секреторен отитис медија
- H65.1 Друг акутен несупуративен отитис медија
Отитис медија, акутен и субакутен:
• алергичен (мукоиден)(сангвинозен)(серозен)
• мукоиден
• несупуративен ИН
• сангвинозен
• серомуцинозен
- Исклучува:* отитна баротраума (T70.0)
отитис медија (акутен) ИН (H66.9)
- H65.2 Хроничен серозен отитис медија
Хроничен туботимпаничен катар
- H65.3 Хроничен мукоиден отитис медија
V0802
Залепено уво
Отитис медија, хроничен:
• муцинозен
• секреторен
• трансудативен
- Исклучува:* атхезивна болест на средното уво (H74.1)
- H65.4 Друг хроничен несупуративен отитис медија
Отитис медија, хроничен:
• алергичен
• ексудативен
• несупуративен ИН
• серомуцинозен
• со ефузија (непурулентен)
- H65.9 Несупуративен отитис медија, неозначено

Отитис медија:

- алергичен
- катарален
- ексудативен
- мукоиден
- секреторен
- серомуцинозен
- серозен
- трансудативен
- со ефузија (непурулентен)

H66 Супуративен и неозначен отитис медија

Вклучува: со мирингит

Се применува дополнителна шифра (H72.-) за означување на присуството на перфорација на тимпаничната мембрана

- H66.0 Акутен супуративен отитис медија
- H66.1 Хроничен туботимпаничен супуративен отитис медија
Бениген хроничен супуративен отитис медија
Хронична туботимпанична болест
- H66.2 Хроничен атикоантрален супуративен отитис медија
Хронична атикоантрална болест
- H66.3 Друг хроничен супуративен отитис медија
Хроничен супуративен отитис медија ИН
- H66.4 Супуративен отитис медија, неозначено
Пурулентен отитис медија ИН
- H66.9 Отитис медија, неозначено
Отитис медија:
• акутен ИН
• хроничен ИН
• ИН

H67* Отитис медија кај болести класифицирани на друго место

- H67.0* Отитис медија кај бактериски болести класифицирани на друго место
Отитис медија кај:
• шарлах (A38†)
• туберкулоза (A18.6†)
- H67.1* Отитис медија кај вирусни болести класифицирани на друго место
Отитис медија кај инфлуенца (J09–J11†)
- H67.8* Отитис медија кај други болести класифицирани на друго место

H68 Евстахиев салпингит и опструкција

- H68.0 Евстахиев салпингит
- H68.1 Опструкција на Евстахиевата туба
Компресија }
Стеноза } на Евстахиевата туба
Стрикура }

H69 Други заболувања на Евстахиевата туба

- H69.0 Патулозна Евстахиева туба
- H69.8 Други означени заболувања на Евстахиевата туба
- H69.9 Заболување на Евстахиевата туба, неозначено

H70 Мастоидит и сродни состојби

- H70.0 Акутен мастоидит
  - Апсцес } на мастоидот
  - Емпием }
- H70.1 Хроничен мастоидит
  - Кариес } на мастоидот
  - Фистула }
- H70.2 Петрозит
  - Воспаление на петрозната коска (акутно)(хронично)
- H70.8 Друг мастоидит и сродни сосотојби
- H70.9 Мастоидит, неозначено

H71 Холестеатом на средното уво

Холестеатом тимпани

Исклучува: холестеатом на надворешното уво (H60.4)
Рекурентен холестеатом на постмастоидектомната празнина (H95.0)

H72 Перфорација на тимпаничната мембрана

Вклучува: перфорација на слушното тапанче:

- перзистентна посттрауматска
- постинфламаторна

Исклучува: трауматска руптура на слушното тапанче (S09.2)

- H72.0 Централна перфорација на тимпаничната мембрана
- H72.1 Атичка перфорација на тимпаничната мембрана
  - Перфорација на парс флакцида
- H72.2 Други маргинални перфорации на тимпаничната мембрана
- H72.8 Други перфорации на тимпаничната мембрана
  - Перфорација(и):
    - мултипли } на тимпаничната мембрана
    - тотални }
- H72.9 Перфорација на тимпаничната мембрана, неозначено

H73 Други заболувања на тимпаничната мембрана

- H73.0 Акутен мирингит
  - Акутен тимпанит
  - Булозен мирингит
- Исклучува:* со отитис медија (H65–H66)
- H73.1 Хроничен мирингит

Хроничен тимпанит

Исклучува: со отитис медија (H65–H66)

- H73.8 Други означени заболувања на тимпаничната мембрана
- H73.9 Заболување на тимпаничната мембрана, неозначено

H74 Други заболувања на средното уво и мастоидот

- H74.0 Тимпаносклероза
- H74.1 Атхезивна болест на средното уво
Атхезивен отит
Исклучува: залепено уво (H65.3)
- H74.2 Дисконтинуитет и дислокација на ушните ковчиња
- H74.3 Други стекнати абнормалности на ушните ковчиња
Анкилоза } на ушните ковчиња
Делумна загуба }
- H74.4 Полип на средното уво
- H74.8 Други означени заболувања на средното уво и мастоидот
- H74.9 Заболување на средното уво и мастоидот, неозначено

H75* Други заболувања на средното уво и мастоидот кај болести класифицирани на друго место

- H75.0* Мастоидит кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Туберкулозен мастоидит (A18.0†)
- H75.8* Други означени заболувања на средното уво и мастоидот кај болести класифицирани на друго место

БОЛЕСТИ НА ВНАТРЕШНОТО УВО (H80–H83)

H80 Отосклероза

Вклучува: отоспонгиоза

- H80.0 Отосклероза со зафатеност на овалното прозорче, необлитеративна
- H80.1 Отосклероза со зафатеност на овалното прозорче, облитеративна
- H80.2 Кохлеарна отосклероза
Отосклероза со зафатеност на:
  - отикалната капсула
  - кружното прозорче
- H80.8 Друга отосклероза
- H80.9 Отосклероза, неозначено

H81 Заболувања на вестибуларната функција

Исклучува: вертиго:

- епидемиско (A88.1)
- ИН (R42)

- H81.0 Мéниèге-ова болест
Лабиринтен хидропс
Мéниèге-ов синдром или вертиго
- H81.1 Бенигно пароксизмално вертиго
- H81.2 Вестибуларен невронит
- H81.3 Друго периферно вертиго
Lermoyez-ов синдром
Вертиго:
• аурално
• отогрно
• периферно ИН
- H81.4 Вертиго од централно потекло
Централен позиционен нистагмус
- H81.8 Други заболувања на вестибуларната функција
- H81.9 Заболување на вестибуларната функција, неозначено
Вертигинозен синдром ИН

H83 Други болести на внатрешното уво

- H83.0 Лабиринтит
- H83.1 Лабиринтна фистула
- H83.2 Лабиринтна дисфункција
Хиперсензитивност }
Хипофункција } на лабиринтот
Губење на функцијата }
- H83.3 Ефекти на бучавата врз внатрешното уво
Акустична траума
Губење на слухот предизвикано од бучава
- H83.8 Други означени болести на внатрешното уво
- H83.9 Болест на внатрешното уво, неозначено

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА УВОТО (H90–H95)

H90 Кондуктивно и сензонеурално губење на слухот

∇0801

Вклучува: конгенитална глувост

Исклучува: глувонемост НДМ (H91.3)
глувост ИН (H91.9)
губење на слух:
• предизвикано од бучава (H83.3)
• ИН (H91.9)
• ототоксично (H91.0)
• ненадејно (идиопатско) (H91.2)

- H90.0 Кондуктивно губење на слухот, двострано
- H90.1 Кондуктивно губење на слухот, еднострано со неограничен слух на контралатералната страна
- H90.2 Кондуктивно губење на слухот, неозначено
Кондуктивна глувост ИН
- H90.3 Сензоневрално губење на слухот, двострано
- H90.4 Сензоневрално губење на слухот, еднострано со неограничен слух на контралатералната страна
- H90.5 Сензоневрално губење на слухот, неозначено
Конгенитална глувост ИН
Губење на слух:
  - централно }
• неврално }   ИН
  - перцептивно }
• сензорно }
Сензоневрална глувост ИН
- H90.6 Мешано кондуктивно и сензоневрално губење на слухот, двострано
- H90.7 Мешано кондуктивно и сензоневрално губење на слухот, еднострано со неограничен слух на контралатералната страна
- H90.8 Мешано кондуктивно и сензоневрално губење на слухот, неозначено

H91 Друго губење на слухот

V0801

Исклучува: абнормална аудитивна перцепција (H93.2)
 губење на слухот што е класифицирано во H90.-
 импактиран церумен (H61.2)
 губење на слухот предизвикано од бучава (H83.3)
 психогена глувост (F44.6)
 транзиторна исхемична глувост (H93.0)

- H91.0 Ототоксично губење на слухот
Се применува дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на токсичниот агенс.
- H91.1 Презбикузија
Презбикузија
- H91.2 Ненадејно идиопатско губење на слухот
Ненадејно губење на слухот ИН
- H91.3 Глувонемост, неклассифицирана на друго место
- H91.8 Друго означено губење на слухот
- H91.9 Губење на слухот, неозначено
Глувост:
  - висока фреквенција
  - ниска фреквенција
  - ИН

H92 Оталгија и ефузија од увото

- H92.0 Оталгија
- H92.1 Отореја

Исклучува: течење на цереброспинален ликвор од увото (G96.0)

H92.2 Оторагија

Исклучува: трауматска оторагија – шифра според тип на повредата

H93 Други заболувања на увото, неклассифицирани на друго место

H93.0 Дегенеративни и васкуларни заболувања на увото
Транзиторна исхемична глувост

Исклучува: презбикузија (H91.1)

H93.1 Тинитус

H93.2 Други абнормални аудитивни перцепции
Аудитивен рекрутмент
Диплакузија
Хиперакузија
Привремена промена на слушниот праг

Исклучува: аудитивни халуцинации (R44.0)

H93.3 Заболувања на акустичниот нерв
Заболување на 8^{от} кранијален нерв

H93.8 Други означени заболувања на увото

H93.9 Заболување на увото, неозначено

H94* Други заболувања на увото кај болести классифицирани на друго место

H94.0* Акустичен неврит кај инфективни и паразитски болести классифицирани на друго место
Акустичен неврит кај сифилис (A52.1†)

H94.8* Други означени заболувања на увото кај болести классифицирани на друго место

H95 Постпроцедурални заболувања на увото и на мастоидниот израсток, неклассифицирани на друго место

H95.0 Рекурентен холестеатом на постмастоидектомната празнина

H95.1 Други заболувања по мастоидектомијата
Хронична инфламација }
Гранулација } на постмастоидектомната празнина
Мукозна циста }

H95.8 Други постпроцедурални заболувања на увото и на мастоидниот израсток

H95.9 Постпроцедурално заболување на увото и на мастоидниот израсток, неозначено¹⁰

¹⁰ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Уво и мастоиден израсток.

ГЛАВА 9

БОЛЕСТИ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (I00–I99)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- I00–I02 Акутна ревматична треска
- I05–I09 Хронични ревматични болести на срцето
- I10–I15 Хипертензивни болести
- I20–I25 Ишемични болести на срцето
- I26–I28 Пулмонална болест на срцето и болести на пулмоналната циркулација
- I30–I52 Други форми на болест на срцето
- I60–I69 Цереброваскуларни болести
- I70–I79 Болести на артерии, артериоли и капилари
- I80–I89 Болести на вени, лимфни садови и лимфни јазли, неklasифицирани на друго место
- I95–I99 Други и неозначени заболувања на циркулаторниот систем

Категориите означени со ѕвездичка во оваа глава предвидуваат како што следува

- I32* Перикардит кај болести класифицирани на друго место
- I39* Ендокардит и заболувања на срцевата валвула кај болести класифицирани на друго место
- I41* Миокардит кај болести класифицирани на друго место
- I43* Кардиомиопатија кај болести класифицирани на друго место
- I52* Други срцеви заболувања кај болести класифицирани на друго место
- I68* Цереброваскуларни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- I79* Заболувања на артерии, артериоли и капилари кај болести класифицирани на друго место
- I98* Други заболувања на циркулаторниот систем кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што настануваат во перинаталниот период (P00–P96)

- одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)
- компликации при бременост, раѓање и пуерпериум (O00–O99)
- конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
- ендокрини, нутритивни и метаболични болести (E00–E89)
- повреда, труење и други одредени последици од надворешни причини (S00–T98)
- неоплазми (C00–D48)
- симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неklasифицирано на друго место (R00–R99)
- системски заболувања на сврзното ткиво (M30–M36)
- транзиторни церебрални ишемични напади и сродни синдроми (G45.-)

АКУТНА РЕВМАТИЧНА ТРЕСКА

I00 Ревматична треска без споменување за зафатеност на срцето

Артрит, ревматичен, акутен или субакутен

I01 Ревматична треска со зафатеност на срцето

Исклучува: хронични болести од ревматично потекло (I05–I09), освен ако ревматична треска е присутна или има податок за повторување или активност на ревматичен процес

- I01.0 Акутен ревматичен перикардит
- Сите состојби во I00 со перикардит

Ревматичен перикардит (акутен)

Исклучува: кога не е означен како ревматичен (I30.-)

- I01.1 Акутен ревматичен ендокардит
Сите состојби во I00 со ендокардит или валвулит
Акутен ревматичен валвулит
- I01.2 Акутен ревматичен миокардит
Сите состојби во I00 со миокардит
- I01.8 Друга акутна ревматична болест на срцето
Сите состојби во I00 со други или мултипли типови на зафатеност на срцето
Акутен ревматичен перикардит
- I01.9 Акутна ревматична болест на срцето, неозначено
Сите состојби во I00 со неозначен тип на зафатеност на срцето
Ревматичен:
• кардит, акутен
• болест на срцето, активна или акутна

I02 Ревматична хореја

Вклучува: Sydenham-ова хореја

Исклучува: хореја:

- Huntington-ова (G10)
- ИН (G25.5)

- I02.0 Ревматична хореја со зафатеност на срцето
Хореја ИН со зафатеност на срцето
Ревматична хореја со зафатеност на срцето од секој тип што се класифицира под I01.-
- I02.9 Ревматична хореја без зафатеност на срцето
Ревматична хореја ИН

ХРОНИЧНИ РЕВМАТИЧНИ БОЛЕСТИ НА СРЦЕТО

I05 Ревматични болести на митралната валвула

Вклучува: состојби што се класифицираат во I05.0 и I05.2–I05.9, независно дали се означени како ревматични или не

Исклучува: кога се означени како неревматични (I34.-)

- I05.0 Митрална стеноза
Митрална (валвула) опструкција (ревматична)
- I05.1 Ревматична митрална инсуфициенција
Ревматична митрална:
• инкомпетенција
• регургитација
- I05.2 Митрална стеноза со инсуфициенција
Митрална стеноза со инкомпетенција или регургитација
- I05.8 Други болести на митралната валвула
Митрална (валвула) слабост

I05.9 Болест на митралната валвула, неозначено
Митрална (валвула) заболување (хронично) ИН

I06 Ревматични болести на аорталната валвула

Исклучува: кога не се означени како нревматични (I35.-)

- I06.0 Ревматична аортална стеноза
Ревматична аортална (валвула) опструкција
- I06.1 Ревматична аортална инсуфициенција
Ревматична аортална:
• инкомпетенција
• регургитација
- I06.2 Ревматична аортална стеноза со инсуфициенција
Ревматична аортална стеноза со инкомпетенција или регургитација
- I06.8 Друг ревматични болести на аорталната валвула
- I06.9 Ревматична болест на аорталната валвула, неозначено
Ревматична аортална (валвула) болест ИН

I07 Ревматични болести на трикуспидалната валвула

Вклучува: било да се означени како ревматични или не

Исклучува: кога се означени како неревматични (I36.-)

- I07.0 Трикуспидална стеноза
Трикуспидална (валвула) стеноза (ревматична)
- I07.1 Трикуспидална инсуфициенција
Трикуспидална (валвула) инсуфициенција (ревматична)
- I07.2 Трикуспидална стеноза со инсуфициенција
- I07.8 Други болести на трикуспидалната валвула
- I07.9 Болест на трикуспидалната валвула, неозначено
Заболување на трикуспидалната валвула ИН

I08 Мултипли валвуларни болести

Вклучува: било да се означени како ревматични или не

Исклучува: ендокардит валвула неозначена (I38)

мултипли валвуларни болести со означено потекло, со исклучок на ревматична болест на срцето (се применуваат соодветни шифри во I34-I38, Q22-Q23 и Q24.8)
ревматични болести на ендокардот, валвула неозначена (I09.1)

- I08.0 Заболувања и на митралната и на аорталната валвула
Зафатеност и на митралната и на аорталната валвула било да се означени како ревматични или не
- I08.1 Заболувања и на митралната и на трикуспидалната валвула
- I08.2 Заболувања и на аорталната и на трикуспидалната валвула
- I08.3 Комбинирани заболувања на митралната, аорталната и трикуспидалната валвула
- I08.8 Други мултипли валвуларни болести

I08.9 Мултипла валвуларна болест, неозначено

I09 Други ревматични болести на срцето

I09.0 Ревматичен миокардит

Исклучува: миокардит кој не е означен како ревматичен (I51.4)

I09.1 Ревматични болести на ендокардот, валвула неозначена

Ревматичен:

- ендокардит (хроничен)
- валкулит (хроничен)

Исклучува: ендокардит валвула неозначена (I38)

I09.2 Хроничен ревматичен перикардит

атхерентен перикард, ревматичен

Хроничен ревматичен:

- медијстиноперикардит
- миоперикардит

Исклучува: кога не е означен како ревматични (I31.-)

I09.8 Други означени ревматични болести на срцето

Ревматична болест на пулмоналната валвула

I09.9 Ревматична болест на срцето, неозначено

ревматичен:

- кардит
- срцева слабост

Исклучува: ревматоиден кардит (M05.3-)

ХИПЕРТЕНЗИВНИ БОЛЕСТИ (I10–I15)

Исклучува: што комплицира бременост, раѓање и пуерпериум (O10–O11, O13–O16)

зафатеност на коронарните садови (I20–I25)

неонатална хипертензија (P29.2)

пулмонална хипертензија (I27.0)

I10 Есенцијална (примарна) хипертензија

Висок крвен притисок

Хипертензија (артериска)(бенигна)(есенцијална)(малигна)(примарна)(системска)

Исклучува: зафатеност на крвните садовите на:

- мозокот (I60–I69)
- окото (H35.0)

I11 Хипертензивна болест на срцето

∇0926

Вклучува: сите состојби во I50.-, I51.4–I51.9 предизвикани од хипертензија

I11.0 Хипертензивна болест на срцето со (конгестивна) срцева слабост

Хипертензивна срцева слабост

I11.9 Хипертензивна болест на срцето без (конгестивна) срцева слабост

Хипертензивна болест на срцето ИН

I12 Хипертензивна ренална болест

▽0913

Вклучува: сите состојби во **N18.-, N19.-** или **N26.-** со сите состојби во **I10**
артериосклероза на бубрег
артериосклеротичен нефрит (хроничен)(интерстицијален)
хипертензивна нефропатија
нефросклероза

Исклучува: секундарна хипертензија (**I15.-**)

- I12.0 Хипертензивна ренална болест со ренална слабост
Хипертензивна ренална слабост
- I12.9 Хипертензивна ренална болест без ренална слабост
Хипертензивна ренална болест ИН

I13 Хипертензивна срцева и ренална болест

▽0927

Вклучува: сите состојби во **I11.-** со сите состојби во **I12.-**
болест:

- кардиоренална
- кардиоваскуларна ренална

- I13.0 Хипертензивна срцева и ренална болест со (конгестивна) срцева слабост
- I13.1 Хипертензивна срцева и ренална болест со ренална слабост
- I13.2 Хипертензивна срцева и ренална болест и со (конгестивна) срцева и со ренална слабост
- I13.9 Хипертензивна срцева и ренална болест, неозначено

I15 Секундарна хипертензија

▽0928

Исклучува: зафатеност на крвните садови на:

- мозокот (**I60–I69**)
- окото (**H35.0**)

- I15.0 Реноваскуларна хипертензија
- I15.1 Секундарна хипертензија од други ренални заболувања
- I15.2 Секундарна хипертензија од ендокрини заболувања
- I15.8 Друга секундарна хипертензија
- I15.9 Секундарна хипертензија, неозначено

ИСХЕМИЧНИ БОЛЕСТИ НА СРЦЕТО (I20–I25)

Вклучува: со спомнување на хипертензија (**I10–I15**)

Забелешка: За морбидитетот, времетраењето како што се употребува во категориите **I21–I25**, се однесува на интервалот од почетокот на исхемичната епизода до отпочнувањето на лекувањето. За морбидитетот, времетраењето што се однесува на интервалот од почетокот до смртта.

Се применува дополнителна шифра за означување на присуството на хипертензија.

I20 Ангина пекторис

∇0940

- I20.0 Нестабилна ангина
Ангина:
• крешчендо
• се јавува при напор
• се влошува при напор
Претстоечки инфаркт
Интермедијарен коронарен синдром
Прединфарктен синдром
- I20.1 Ангина пекторис до документиран спазам
Ангина:
• ангиоспастична
• Принцметал
• предизвикана од спазам
• променлива
- I20.8 Други форми на ангина пекторис
Ангина при напор
Стенокардија
- I20.9 Ангина пекторис, неозначено
Ангина:
• кардијална
• ИН
Ангинозен синдром
Исхемична градна болка

I21 Акутен миокарден инфаркт

∇0940
0941

Вклучува: миокарден инфаркт означен како акутен или со утврдено траење од 4 недели (28 дена) или помалку од почетокот

Исклучува: одредени тековни компликации по акутниот миокарден инфаркт (I23.-)

миокарден инфаркт:

- стар (I25.2)
  - означен како хроничен или со утврдено траење подолго од 4 недели (повеќе од 28 дена) од почетокот (I25.8)
  - последователен (I22.-)
- постмиокарден инфарктен синдром (I24.1)

- I21.0 Акутен трансмуларен миокарден инфаркт на предниот ѕид
Трансмуларен инфаркт (акутен)(на)(СТЕМИ) (STEMI):
• антериорен (ѕид) ИН
• антероапикален
• антеролатерален
• антеросептален
- I21.1 Акутен трансмурален миокарден инфаркт на долниот ѕид
Трансмурален инфаркт (акутен)(на)(СТЕМИ) (STEMI) :
• дијафрагмалниот ѕид
• инфериорен (ѕид) ИН
• инферолатерален
• инферопостериорен
- I21.2 Акутен трансмурален миокарден инфаркт на други локализации
Трансмурален инфаркт (акутен)(на)(СТЕМИ) (STEMI) :
• апикално-латерален
• базално-латерален
• високо латерален

- латерален (сид) ИН
- постериорен (вистински)
- постеробазален
- постеролатерален
- постеросептален
- септален ИН

- I21.3 Акутен трансмурален миокарден инфаркт на неозначена локација
ST елеваторен миокарден инфаркт [СТЕМИ](STEMI) ; ИН
Трансмурален миокарден инфаркт }
- I21.4 Акутен субендокардиален миокарден инфаркт
Не-ST елеваторен миокарден инфаркт [СТЕМИ] (STEMI)
Нетрансмурален миокарден инфаркт ИН
- I21.9 Акутен миокарден инфаркт, неозначено
Миокарден инфаркт (акутен) ИН

I22 Последователен миокарден инфаркт

∇0940

Вклучува: рекурентен миокарден инфаркт

Забелешка: Со оваа категорија треба да се означи инфаркт на секоја миокардна локација, кој се појавува во рок од 4 недели (28 дена) од почетокот на претходниот инфаркт

Исклучува: означен како хроничен или со утврдено траење подолго од 4 недели (над 28 дена) од почетокот (I25.8)

- I22.0 Последователен миокарден инфаркт на предниот сид
Последователен инфаркт (акутен)(на):
- anterioren (сид) ИН
  - антероапикален
  - антеролатерален
  - антеросептален
- I22.1 Последователен миокарден инфаркт на долниот сид
Последователен инфаркт (акутен)(на):
- дијафрагмалниот сид
  - инфериорен (сид) ИН
  - инферолатерален
  - инферопостериорен
- I22.8 Последователен миокарден инфаркт на други локализации
Последователен миокарден инфаркт (акутен)(на):
- апикално-латерален
  - базално-латерален
  - високо латерален
  - латерален (сид) ИН
  - постериорен (вистински)
  - постеробазален
  - постеролатерален
  - постеросептален
  - септален ИН
- I22.9 Последователен миокарден инфаркт на неозначена локација

I23 Одредени тековни компликации по акутен миокарден инфаркт

∇0940

Исклучува: наведени состојби, кога:

- се истовремени со акутен миокарден инфаркт (I21-I22)
- не се означени како тековни компликации по акутен миокарден инфаркт (I31.-, I51.-)

- I23.0 Хемоперикард како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.1 Артеријален септален дефект како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.2 Вентрикуларен септален дефект како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.3 Руптура на срцев ѕид без хемоперикард како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
Исклучува: со хемоперикард (I23.0)
- I23.4 Руптура на хорда тендинеа како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.5 Руптура на папиларен мускул како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.6 Тромбоза на атриум, аурикулен додаток и вентрикул како тековна компликација по акутен миокарден инфаркт
- I23.8 Други тековни компликации по акутен миокарден инфаркт

I24 Други акутни исхемични болести на срцето

∇0940

Исклучува: ангина пекторис (I20.-)
транзиторна миокардна исхемија на новороденче (P29.4)

- I24.0 Коронарна тромбоза која не доведува до миокарден инфаркт

∇0941

Коронарна (артерија)(вена):

- емболија   }
- оклузија   } која не доведува до миокарден инфаркт
- тромбоемболија   }

Исклучува: означена како хтонична или со утврдено времетраење подолго од 4 недели (над 28 дена) од почетокот (I25.8)

- I24.1 Dressler-ов синдром
Синдром на постмиокарден инфаркт
- I24.8 Други форми на акутна исхемична болест на срцето
Коронарна:
  - слабост
  - инсуфициенција
- I24.9 Акутна исхемична болест на срцето, неозначено

Исклучува: исхемична болест на срцето (хронична) ИН (I25.9)

I25 Хронична исхемична болест на срцето

∇0940
0941

Исклучува: кардиоваскуларна болест ИН (I51.6)

- I25.0 Атеросклеротична кардиоваскуларна болест, така опишана

I25.1 Атеросклеротична болест на срцето

Коронарна (артерија):

- атером
- атеросклероза
- болест
- склероза

- ⊗I25.10 Атеросклеротична болест на срцето, неозначен крвен сад
- ⊗I25.11 Атеросклеротична болест на срцето, природна коронарна артерија
- ⊗I25.12 Атеросклеротична болест на срцето, автологен пајпас графт
- ⊗I25.13 Атеросклеротична болест на срцето, неавтологен пајпас графт
- I25.2 Стар миокарден инфаркт
Преболен миокарден инфаркт
Минат миокарден инфаркт, дијагностициран со ЕКГ или со друго специјализирано испитување
- I25.3 Аневризма на срцето
Аневризма:
  - мурална
  - вентрикуларна
- I25.4 Аневризма на коронарна артерија
Коронарна артериовенска фистула, стекната
Исклучува: конгенитална коронарна (артерија) аневризма (Q24.5)
- I25.5 Ишемична кардиомиопатија
- I25.6 Тивка миокардна исхемија
- I25.8 Други форми на хронична исхемична болест на срцето
Сите состојби во I21–I22 и I24.- означени како хронични или со утврдено времетраење подолго од 4 недели (над 28 дена) од почетокот
- I25.9 Хронична исхемична болест на срцето
Исхемична болест на срцето (хронична) ИН

ПУЛМОНАЛНА БОЛЕСТ НА СРЦЕТО И БОЛЕСТИ НА ПУЛМОНАЛНАТА ЦИРКУЛАЦИЈА (I26-I28)

I26 Пулмонална емболија

Вклучува: пулмонален (артерија)(вена)

- инфаркт
- тромбоемболија
- тромбоза

Исклучува: што комплицира:

- абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.2)
- бременост, породување и пуерпериум (O88.-)

- I26.0 Пулмонална емболија со споменување на акутен кор пулмонале
Акутен кор пулмонале ИН
- I26.9 Пулмонална емболија со споменување на акутен кор пулмонале
Пулмонална емболија ИН

I27 Други пулмонални болести на срцето

- I27.0 Примарна пулмонална хипертензија
- I27.1 Кифосколиотична болест на срцето

- ⊗I27.2 Друга секундарна пулмонална хипертензија
Се применува дополнителна шифра за означување на примарната болест
- I27.8 Други означени пулмонални болести на срцето
Eisenmenger-ов:
  - комплекс
  - синдром*Исклучува:* Eisenmenger-ов дефект (Q21.8)
- I27.9 Пулмонална болест на срцето, неозначено
Хронична кардиопулмонална болест
Кор пулмонале (хронично) ИН

I28 Други болести на пулмоналните крвни садови

- I28.0 Артериовенска фистула на пулмоналните крвни садови
- I28.1 Аневризма на пулмоналната артерија
- I28.8 Други означени болести на пулмоналните крвни садови

Руптура	}	
Стеноза	}	на пулмоналните крвни садови
Стрикура	}	
- I28.9 Болест на пулмоналните крвни садови, неозначено

ДРУГИ ФОРМИ НА БОЛЕСТ НА СРЦЕТО (I30–I52)

I30 Акутен перикардит

- Вклучува:* акутен перикарден излив
- Исклучува:* ревматичен перикардит (акутен (I01.0))
- I30.0 Акутен неспецифичен идиопатски перикардит
- I30.1 Инфективен перикардит
Перикардит:
  - пневмококен
  - пурулентен
  - стафилококен
  - стрептококен
  - вирусен
 Пиоперикардит

Се применува дополнителна шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.
- I30.8 Други форми на акутен перикардит
- I30.9 Акутен перикардит, неозначено

I31 Други болести на перикардот

- Исклучува:* тековни компликации по акутен миокарден инфаркт (I23.-)
посткардиотомен синдром (I97.0)
траума (S26.-)
кога е означен како ревматичен (I09.2)

- I31.0 Хроничен атхезивен перикардит
Акрецио кордис
Атхерентен перикард
Атхезивен медијастиноперикардит
- I31.1 Хроничен констриктивен перикардит
Конкрецио кордис
Перикардна калцификација
- I31.2 Хемоперикард, неклассифициран на друго место
- I31.3 Перикарден излив (невоспалителен)
Хилоперикард
- I31.8 Други означени болести на перикардот
Епикардијални плаки
Фокални перикардни адхезии
- I31.9 Болест на перикардот, неозначено
Тампонада на срцето
Перикардит (хроничен) ИН

I32* Перикардит кај болести класифицирани на друго место

- I32.0* Перикардит кај бактериски болести класифицирани на друго место
Перикардит:
  - гонококен (A54.8†)
  - менингококен (A39.5†)
  - сифилистичен (A52.0†)
  - туберкулозен (A18.8†)
- I32.1* Перикардит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- I32.8* Перикардит кај други болести класифицирани на друго место
Перикардит (кај):
  - ревматоиден (M05.3-†)
  - системски еритематозен лупус (M32.1†)
  - уремичен (N18.8†)

I33 Акутен и субакутен ендокардит

Исклучува: акутен ревматичен ендокардит (I01.1)
ендокардит ИН (I38)

- I33.0 Акутен и субакутен инфективен ендокардит
Ендокардит (акутен)(субакутен):
  - бактериски
  - инфективен ИН
  - ленте
  - малиген
  - септичен
  - улцеративен

Се применува дополнителна шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.
- I33.9 Акутен ендокардит, неозначено

Ендокардит	}	
Миоендокардит	}	акутен или субакутен
Периендокардит	}	

I34 Неревматични заболувања на митралната валвула

Исклучува: митрална (валвула):

- болест (I05.9)
- слабост (I05.8)
- стеноза (I05.0)

кога се од неозначена причина, но со споменување на:

- болести на аорталната валвула (I08.0)
- митрална стеноза или опструкција (I05.0)

кога се означени како:

- конгенитални (Q23.2-, Q23.3)
- ревматични (I05.-)

I34.0 Митрална (валвула) инсуфициенција

Митрална (валвула):

- инкомпетенција } ИН или од означена причина, освен ревматична
- регургитација }

I34.1 Митрален (валвула) пролапс

Синдром на мека митрална валвула

Исклучува: Marfan-ов синдром (Q87.4)

I34.2 Неревматична митрална (валвула) стеноза

I34.8 Други неревматични заболувања на митралната валвула

I34.9 Неревматично заболување на митралната валвула, неозначено

I35 Неревматични заболувања на аорталната валвула

Исклучува: хипертрофична субаортална стеноза (I42.1)

кога се од неозначена причина, но со споменати болести на митралната валвула (I08.0)

кога се означени како:

- конгенитална (Q23.0-, Q23.1)
- ревматични (I06.-)

I35.0 Аортална (валвула) стеноза

I35.1 Аортална (валвула) инсуфициенција

Аортална (валвула):

- инкомпетенција } ИН или од означена причина, освен ревматична
- регургитација }

I35.2 Аортална (валвула) стеноза со инсуфициенција

I35.8 Други заболувања на аорталната валвула

I35.9 Заболување на аорталната валвула, неозначено

I36 Неревматични заболувања на трикуспидалната валвула

Исклучува: кога се од неозначена причина (I07.-)

кога се означени како:

- конгенитални (Q22.4-, Q22.8, Q22.9)
- ревматични (I07.-)

I36.0 Неревматична трикуспидална (валвула) стеноза

I36.1 Неревматична трикуспидална (валвула) инсуфициенција

Трикуспидална (валвула):

- инкомпетенција } од означена причина, освен ревматична
- регургитација }

- I36.2 Неревматична трикуспидална (валвула) стеноза со инсуфициенција
- I36.8 Други неревматични заболувања на трикуспидалната валвула
- I36.9 Неревматично заболување на трикуспидалната валвула, неозначено

I37 **Заболувања на пулмоналната валвула**

Исклучува: кога се означени како:

- конгенитални (Q22.1, Q22.2, Q22.3)
- ревматични (I09.8)

- I37.0 Стеноза на пулмоналната валвула
- I37.1 Инсуфициенција на пулмоналната валвула
Пулмонална валвула:
  - инкомпетенција } ИН или од означена причина, освен ревматична
  - регургитација }
- I37.2 Стеноза на пулмоналната валвула со инсуфициенција
- I37.8 Други заболувања на пулмоналната валвула
- I37.9 Заболување на пулмоналната валвула, неозначено

I38 **Ендокардит, валвула неозначена**

Ендокардит (хроничен) ИН

Валвуларна:

- инкомпетенција } {
- инсуфициенција } {
- регургитација } на неозначена валвула { ИН или од означена причина, освен ревматична или конгенитална
- стеноза } {
- Валвулит (хроничен) } {

Исклучува: конгенитална:

- инсуфициенција на срцевата валвула ИН (Q24.8)
- стеноза на срцевата валвула ИН (Q24.8)
- ендокардијална фиброеластоза (I42.4)
- кога е означена како ревматична (I09.1)

I39* **Ендокардит и заболувања на срцевата валвула кај болести класифицирани на друго место**

Вклучува: ендокардијална зафатеност кај:

- гонококна инфекција (A54.8†)
- Libman-Sacks-ова болест (M32.1†)
- менингококна инфекција (A39.5†)
- ревматоиден артрит (M05.3-†)
- сифилис (A52.0†)
- туберкулоза (A18.8†)
- тифусна треска (A01.0†)

- I39.0* Заболувања на митралната валвула кај болести класифицирани на друго место
- I39.1* Заболувања на аорталната валвула кај болести класифицирани на друго место
- I39.2* Заболувања на трикуспидалната валвула кај болести класифицирани на друго место
- I39.3* Заболувања на пулмоналната валвула кај болести класифицирани на друго место
- I39.4* Мултиплаи валвуларни заболувања кај болести класифицирани на друго место

I39.8* Ендокардит, валвула неозначена, кај болести класифицирани на друго место

I40 Акутен миокардит

I40.0 Инфективен миокардит
Септичен миокардит

Се применува дополнителна шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

I40.1 Изолиран миокардит

I40.8 Друг акутен миокардит

I40.9 Акутен миокардит, неозначено

I41* Миокардит кај болести класифицирани на друго место

I41.0* Миокардит кај бактериски болести класифицирани на друго место
Миокардит:

- дифтеричен (A36.8†)
- гонококен (A54.8†)
- менингококен (A39.5†)
- сифилистичен (A52.0†)
- туберкулозен (A18.8†)

I41.1* Миокардит кај вирусни болести класифицирани на друго место

Инфлуенцен миокардит (акутен):

- инфлуенца предизвикана од идентификуван вирус на птичји грип (J09†)
- друг идентификуван вирус (J10.8†)
- неидентификуван вирус (J11.8†)

Паротитен миокардит (B26.8†)

I41.2* Миокардит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Миокардит кај:

- Chagas-ова болест:
  - акутна (B57.0†)
  - хронична (B57.2†)
  - ИН (B57.2†)
- токсоплазмоза (B58.8†)

I41.8* Миокардит кај други болести класифицирани на друго место

Ревматоиден миокардит (M05.3-†)

Саркоиден миокардит (D86.8†)

I42 Кардиомиопатија

Исклучува: кардиомиопатија која ја комплицира:

- бременоста (O99.4)
  - пуерпериумот (O90.3)
- исхемична кардиомиопатија (I25.5)

I42.0 Дилатациона кардиомиопатија
Конгестивна кардиомиопатија

I42.1 Опструктивна хипертрофична кардиомиопатија
Хипертрофична субаортална стеноза

I42.2 Друга хипертрофична кардиомиопатија
Неопструктивна хипертрофична кардиомиопатија

I42.3 Ендомиокардна (еозинофилна) болест

- Ендомиокардна (тропска) фиброза
Löffler-ов ендокардит
- I42.4 Ендокардијална фиброеластоза
Конгенитална кардиомиопатија
- I42.5 Друга рестриктивна кардиомиопатија
Конструктивна кардиомиопатија ИН
- I42.6 Алкохолна кардиомиопатија
- I42.7 Кардиомиопатија предизвикан од лекови и други надворешни агенси
Се применува дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.
- I42.8 Други кардиомиопатии
- I42.9 Кардиомиопатија, неозначено
Кардиомиопатија (примарна)(секундарна) ИН

I43* Кардиомиопатија кај болести класифицирани на друго место

- I43.0* Кардиомиопатија кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Кардиомиопатија кај дифтерија (A36.8†)
- I43.1* Кардиомиопатија кај метаболични болести
Срцева амилоидоза (E85.-†)
- I43.2* Кардиомиопатија кај нутритивни болести
Нутритивна кардиомиопатија ИН (E63.9†)
- I43.8* Кардиомиопатија кај други болести класифицирани на друго место
Тофи од гихт во срцето (M10.0-†)
Тиреотоксична болест на срцето (E05.9†)

I44 Атриовентрикуларен блок и блок на левата гранка на снопот

- I44.0 Атриовентрикуларен блок, прв степен
- I44.1 Атриовентрикуларен блок, втор степен
Атриовентрикуларен блок, тип I и II
Möbitz-ов блок, тип I и II
Блок од втор степен, тип I и II
Wenckebach-ов блок
- I44.2 Атриовентрикуларен блок, комплетен
Комплетен блок на срцето ИН
Блок од трет степен
- I44.3 Друг и неозначен атриовентрикуларен блок
Атриовентрикуларен блок ИН
- I44.4 Лев преден фасцикуларен блок
- I44.5 Лев заден фасцикуларен блок
- I44.6 Друг и неозначен фасцикуларен блок
Хемиблок на левата гранка на снопот ИН
- I44.7 Блок на левата гранка на снопот, неозначено

I45 Други кондуктивни заболувања

- I45.0 Десен фасцикуларен блок
- I45.1 Друг и неозначен блок на десната гранка на снопот
Блок на десната гранка на снопот ИН
- I45.2 Бифасцикуларен блок
- I45.3 Трифасцикуларен блок
- I45.4 Неспецифичен интравентрикуларен блок
Блок на гранка на снопот ИН
- I45.5 Друг означен блок на срцето
Синоатријален блок
Синоаурикуларен блок
- Исклучува:* блок на срцето ИН (I45.9)
- I45.6 Пре-екситациски синдром
Анормална атриовентрикуларна екситација
Атриовентрикуларна спроводливост:
- забрзана
  - акцесорна
  - пре-екситациска
- Lown-Ganong-Levine-ов синдром
Wolff-Parkinson-White-ов синдром
- I45.8 Други означени кондуктивни заболувања
Атриовентрикуларна [AV] дисоцијација
Интерферентна дисоцијација
- I45.9 Кондуктивно заболување, неозначено
Блок на срцето ИН
Stokes-Adams-ов синдром

I46 Кардијак арест

V0904

- Исклучува:* кардиоген шок (R57.0)
што го комплицира:
- абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.8)
  - акушерска операција и процедури (O75.4)
- I46.0 Кардијак арест со успешна ресусцитација
- I46.1 Ненадејна кардијална смрт, така опишана
- Исклучува:* ненадејна смрт:
- ИН (R96.-)
  - со:
  - кондуктивно заболување (I44–I45)
  - миокарден инфаркт (I21–I22)
- I46.9 Кардијак арест, неозначено

I47 Пароксизмална тахикардија

- Исклучува:* што го комплицира:
- абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.8)

- акушерска операција и процедури (O75.4)
- Тахикардија:
- ИН (R00.0)
- синоаурикуларна ИН (R00.0)
- синус [синусна] ИН (R00.0)

- I47.0 Ре-ентри вентрикуларна аритмија
- I47.1 Супервентрикуларна тахикардија
Пароксизмална тахикардија:
- атријална
  - атриовентрикуларна [AV]
јункционална
  - нодална
- I47.2 Вентрикуларна тахикардија
- I47.9 Пароксизмална тахикардија, неозначено
Bouveret(-Hoffmann)-ов синдром

I48 Атријална фибрилација и флатер

I49 Други кардијални аритмии

Исклучува: брадикардија:

- ИН (R00.1)
  - синоатријална (R00.1)
  - синус (R00.1)
  - вагална (R00.1)
- што го комплицира:
- абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.8)
  - акушерска операција и процедури (O75.4)
  - неонатална кардијална дисритмија (P29.1)

- I49.0 Вентрикуларна фибрилација и флатер
- I49.1 Атријална предвремена деполаризација
Атријални предвремени удари
- I49.2 Јункционална предвремена деполаризација
- I49.3 Вентрикуларна предвремена деполаризација
- I49.4 Друга и неозначена предвремена деполаризација
Ектопични удари
екстрасистоли
Екстрасистолни аритмии
Предвремени:
- удари ИН
  - контракции
- I49.5 Синдром на болен синусен јазол
Тахикардија-брадикардија синдром
- I49.8 Други означени срцеви аритмии
Заболување на ритамот
- коронарен синус
  - ектопичен
  - нодален
- I49.9 Кардијална аритмија, неозначено

I50 Срцева слабост

Исклучува: што го комплицира:

- абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.8)
  - акушерска операција и процедури (O75.4)
- предизвикана од хипертензија:
- ИН (I11.0)
  - со ренална болест (I13.-)
- по кардијална операција или поради присуство на кардијална протеза (I97.1)
- неонатална кардијална слабост (P29.0)

I50.0 Конгестивна срцева слабост

Конгестивна болест на срцето
Слабост на десната комора (секундарна по лева срцева слабост)

I50.1 Слабост на левата комора

∇0920

Акутен едем на белиот дроб } со споменување на срцева болест или срцева слабост
Акутен пулмонален едем }
Кардијална астма
Слабост на лево срце

I50.9 Срцева слабост, неозначено

Кардијална, срцева или миокардна слабост ИН

I51 Компликации и недоволно дефинирани описи на срцева болест

Исклучува: сите состојби во I51.4–I51.9 предизвикани од хипертензија (I11.-):

- со ренална болест (I13.-)
- komplikacii po akuten mioкарден инфаркт (I23.-)
кога е означена како ревматична (I00–I09)

I51.0 Кардијален септален дефект, стекнат

Стегнат септален дефект (стар):

- атријален
- аурикуларен
- вентрикуларен

I51.1 Руптура на хорда тендинеа, неklasифицирана на друго место

I51.2 Руптура на папиларен мускул, неklasифицирана на друго место

I51.3 Интракардијална тромбоза, неklasифицирана на друго место

Тромбоза (стара):

- апикална
- атријална
- аурикуларна
- вентрикуларна

I51.4 Миокардит, неозначено

Миокардна фиброза

Миокардит:

- хроничен (интерстицијален)
- ИН

I51.5 Миокардна дегенерација

Дегенерација на срцето или миокардот:

- масна
  - сенилна
- Миокардна болест

- I51.6 Кардиоваскуларна болест, неозначено
Кардиоваскуларен акцидент ИН
Исклучува: атеросклеротична кардиоваскуларна болест, така опишана (I25.0)
- I51.7 Кардиомегалија
Кардијална:
• дилатација
• хипертрофија
Вентрикуларна дилатација
- I51.8 Други недоволно дефинирани болести на срцето
∇0915
Кардит (акутен)(хроничен)
Панкардит (акутен)(хроничен)
- I51.9 Срцева болест, неозначено

I52* Други срцеви заболувања кај болести класифицирани на друго место

- Исклучува:* кардиоваскуларни заболувања ИН кај болести класифицирани на друго место (I98.-*)
- I52.0* Други срцеви заболувања кај бактериски болести класифицирани на друго место
- I52.1* Други срцеви заболувања кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Пулмонална срцева болест кај шистозомијаза (B65.-†)
- I52.8* Други срцеви заболувања кај други болести класифицирани на друго место
Ревматоиден кардит (M05.3-†)

ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ (I60–I69)

Вклучува: со споменување на хипертензија (состојби) во I10 и I15.-)

Се применува дополнителна шифра за означување на присуството на хипертензија.

Исклучува: транзиторни церебрални исхемични напади и сродни синдроми (G45.-)
трауматско интракранијално крвање (S06.-)
васкуларна деменција (F01.-)

I60 Субарахноидално крвање

∇0604

Вклучува: руптурирана церебрална аневризма

Исклучува: секвели на субарахноидално крвање (I69.0)

- I60.0 Субарахноидално крвање од каротидниот сифон и бифуркација
- I60.1 Субарахноидално крвање од средната церебрална артерија
- I60.2 Субарахноидално крвање од предната комуницирачка артерија
- I60.3 Субарахноидално крвање од задната комуницирачка артерија
- I60.4 Субарахноидално крвање од базиларната артерија
- I60.5 Субарахноидално крвање од вертебралната артерија

- I60.6 Субарахноидално крвање од други интракранијални артерии
Мултипла зафатеност на интракранијалните артерии
- I60.7 Субарахноидално крвање од интракранијална артерија, неозначено
Руптурирана (конгенитална) аневризма ИН
Субарахноидално крвање од:
  - церебрална } артерија ИН
  - комуницирачка }
- I60.8 Друго субарахноидално крвање
Менингеално крвање
Руптура на церебрална артериовенска малформација
- I60.9 Субарахноидално крвање, неозначено
Руптурирана (конгенитална) церебрална аневризма ИН

I61 Интрацеребрално крвање

▽0604

Исклучува: секвели на интрацеребрално крвање (I69.1)

- I61.0 Интрацеребрално крвање во хемисфера, супкортикално
Длабоко интрацеребрално крвање
- I61.1 Интрацеребрално крвање во хемисфера, кортикално
Крвање во церебрален лобус
Површно интрацеребрално крвање
- I61.2 Интрацеребрално крвање во хемисфера, неозначено
- I61.3 Интрацеребрално крвање во мозочно стебло
- I61.4 Интрацеребрално крвање во церебелум
- I61.5 Интрацеребрално крвање, интравентрикуларно
- I61.6 Интрацеребрално крвање, мултипла локализација
- I61.8 Друго интрацеребрално крвање
- I61.9 Интрацеребрално крвање, неозначено

I62 Друго нетрауматско интракранијално крвање

▽0604

Исклучува: секвели на интракранијално крвање (I69.2)

- I62.0 Субдурално крвање (акутно)(нетрауматско)
- I62.1 Нетрауматско екстрадурално крвање
Нетрауматско епидурално крвање
- I62.9 Интракранијално крвање (нетрауматско), неозначено

I63 Церебрален инфаркт

▽0604

Вклучува: оклузија и стеноза на церебрални и прецеребрални артерии, што доведува до церебрален инфаркт

Исклучува: секвели на церебрален инфаркт (I69.3)

- I63.0 Церебрален инфаркт предизвикан од тромбоза на прецеребралните артерии
- I63.1 Церебрален инфаркт предизвикан од емболија на прецеребралните артерии
- I63.2 Церебрален инфаркт предизвикан од неозначена оклузија или стеноза на прецеребралните артерии
- I63.3 Церебрален инфаркт предизвикан од тромбоза на церебралните артерии
- I63.4 Церебрален инфаркт предизвикан од емболија на церебралните артерии
- I63.5 Церебрален инфаркт предизвикан од неозначена оклузија или стеноза на церебралните артерии
- I63.6 Церебрален инфаркт предизвикан од церебрална венска тромбоза, непиеогена
- I63.8 Друг церебрален инфаркт
- I63.9 Церебрален инфаркт, неозначено

I64	Шлог, неозначен како крвање или инфаркт
------------	--

V0604

Цереброваскуларен акцидент ИН

I65	Оклузија и стеноза на прецеребралните артерии, што не доведува до церебрален инфаркт
------------	---

Вклучува: емболија }
 стеснување } на базиларна, каротидна или вертебрална артерија,
 опструкција (комплетна)(парцијална) } што не доведува до церебрален инфаркт
 тромбоза }

Исклучува: кога предизвикува церебрален инфаркт (I63.-)

- I65.0 Оклузија и стеноза на вертебралната артерија
- I65.1 Оклузија и стеноза на базиларната артерија
- I65.2 Оклузија и стеноза на каротидната артерија
- I65.3 Оклузија и стеноза на мултипли и билатерални прецеребрални артерии
- I65.8 Оклузија и стеноза на друга прецеребрална артерија
- I65.9 Оклузија и стеноза на неозначена прецеребрална артерија
Прецеребрална артерија ИН

I66	Оклузија и стеноза на церебрални артерии, што не доведува до церебрален инфаркт
------------	--

Вклучува: емболија }
 стеснување } на средна, предната и задна церебрална артерија,
 опструкција (комплетна)(парцијална) } и церебрални артерии, што не доведува до
 церебрален инфаркт
 тромбоза }

Исклучува: кога предизвикува церебрален инфаркт (I63.-)

- I66.0 Оклузија и стеноза на средна церебрална артерија
- I66.1 Оклузија и стеноза на предна церебрална артерија
- I66.2 Оклузија и стеноза на задна церебрална артерија

- I66.3 Оклузија и стеноза на церебрални артерии
- I66.4 Оклузија и стеноза на мултипли и билатерални церебрални артерии
- I66.8 Оклузија и стеноза на друга церебрална артерија
Оклузија и стеноза на перфорирани артерии
- I66.9 Оклузија и стеноза на неозначена церебрална артерија

I67 Други цереброваскуларни болести

Исклучува: секвели на наведените состојби (I69.8)

- I67.0 Дисекција на церебрални артерии, неруптурирани

Исклучува: руптурирани церебрални артерии (I60.7)

- I67.1 Церебрална аневризма, неруптурирана

Церебрална:

- аневризма ИН
- артериовенска фистула, стекната

Исклучува: конгенитална церебрална аневризма, неруптурирана (Q28.-)
руптурирана церебрална аневризма (I60.9)

- I67.2 Церебрална атеросклероза

Атером на церебрални артерии

- I67.3 Прогресивна васкуларна леукоенцефалопатија

Binswanger-ова болест

Исклучува: супкортикална васкуларна деменција (F01.2)

- I67.4 Хипертензивна енцефалопатија

- I67.5 Мојамоја болест

- I67.6 Непиогена тромбоза на интракранијалниот венски систем

Непиогена тромбоза на:

- церебрална вена
- интракранијален венски синус

Исклучува: кога предизвикува инфаркт (I63.6)

- I67.7 Церебрален артерит, неклассифициран на друго место

- I67.8 Други означени цереброваскуларни болести

Акутна цереброваскуларна инсуфициенција ИН

Церебрална исхемија (хронична)

- I67.9 Цереброваскуларна болест, неозначено

I68* Цереброваскуларни заболувања кај болести класифицирани на друго место

- I68.0* Церебрална амилоидна ангиопатија (E85.+)

- I68.1* Церебрален артерит кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Церебрален артерит:

- листеријален (A32.8†)
- сифилистичен (A52.0†)
- туберкулозен (A18.8†)

- I68.2* Церебрален артерит кај други болести класифицирани на друго место
Церебрален артерит кај системски еритематозен лупус (M32.1†)
- I68.8* Други кардиоваскуларни заболувања кај болести класифицирани на друго место

I69 Секвели на кардиоваскуларна болест

V0008
0604

Забелешка: Оваа категорија се користи за да укаже на состојбите во I60–I67 како што се причините за секвели, кои самите се класифицирани на друго место. Под „секвели“ се подразбира состојби означени како такви или како доцни ефекти, или како состојби кои се присутни една година или повеќе по почетокот на причинската состојба.

- I69.0 Секвели од субарахноидално крвање
- I69.1 Секвели од интрацеребрално крвање
- I69.2 Секвели од друг од нетрауматско интракранијално крвање
- I69.3 Секвели од церебрален инфаркт
- I69.4 Секвели од шлог, неозначен како крвање или инфаркт
- I69.8 Секвели од други и неозначени кардиоваскуларни болести

БОЛЕСТИ НА АРТЕРИИ, АРТЕРИОЛИ И КАПИЛАРИ (I70–I79)

I70 Атеросклероза

Вклучува: артериосклероза
артериосклероза
артериосклеротична васкуларна болест
атером
дегенерација:
• артериска
• артериоваскуларна
• васкуларна
ендартерит деформиращки или облитерантен
сенилен:
• артерит
• ендартерит

Исклучува: церебрална (I67.2)
коронарна (I25.1-)
мезентерична (K55.1)
пулмонална (I27.0)

- I70.0 Атеросклероза на аорта
- I70.1 Атеросклероза на ренална артерија
Goldblatt-ов бубрег

Исклучува: атеросклероза на реналните артериоли (I12.-)

I70.2 Атеросклероза на артерии на екстремитетите

V0941

Атеросклеротична гангрена
Mönckeberg-ова (медијална) склероза

- ⊗I70.20 Атеросклероза на артерии на екстремитетите, неозначено
- ⊗I70.21 Атеросклероза на артерии на екстремитетите со интермитентно кривење
- ⊗I70.22 Атеросклероза на артерии на екстремитетите со болка при мирување
- ⊗I70.23 Атеросклероза на артерии на екстремитетите со улцерација
- ⊗I70.24 Атеросклероза на артерии на екстремитетите со гангрена
- I70.8 Атеросклероза на други артерии
- I70.9 Генерализирана и неозначена атеросклероза

I71 Аортална аневризма и дисекција

I71.0 Дисекција на аорта

Дисекантна аневризма на аорта (руптурирана)

- ⊗I71.00 Дисекција на аорта, неозначена локација
- ⊗I71.01 Дисекција на торакална аорта
- ⊗I71.02 Дисекција на абдоминална аорта
- ⊗I71.03 Дисекција торакоабдоминална аорта
- I71.1 Аневризма на торакална аорта, руптурирана
- I71.2 Аневризма на торакална аорта, без споменување а руптура
- I71.3 Аневризма на абдоминална аорта, руптурирана
- I71.4 Аневризма на абдоминална аорта, без споменување на руптура
- I71.5 Аневризма на торакоабдоминална аорта, руптурирана
- I71.6 Аневризма на торакоабдоминална аорта, без споменување на руптура
- I71.8 Аневризма ма аорта на неозначена локација, руптурирана
Руптура на аорта ИН
- I71.9 Аневризма на аорта на неозначена локација, без споменување на руптура

Аневризма	}	
Дилатација	}	на аорта
Хијалина некроза	}	

I72 Друга аневризма

Вклучува: аневризма (цирсоидна)(лажна)(руптурирана)

Исклучува: аневризма (на):

- аорта (I71.-)
- артериовенска:
  - стекната (I77.0)
  - ИН (Q27.3)
- церебрална:
  - неруптурирана (I67.1)
  - ИН (I67.1)

- руптурирана (I60.-)
- коронарна (I25.4)
- срце (I25.3)
- пулмонална артерија (I28.1)
- ретинална (H35.0)
- варикозна (I77.0)

- I72.0 Аневризма на каротидната артерија
- I72.1 Аневризма на артерија на горен екстремитет
- I72.2 Аневризма на реналната артерија
- I72.3 Аневризма на илијачната артерија
- I72.4 Аневризма на артерија на долен екстремитет
- I72.8 Аневризма ма други означени артерии
- I72.9 Аневризма на неспецифицирана локација

I73 Други периферни васкуларни болести

Исклучува: смрзнатици (T69.1)
 промрзнатици (T33–T35)
 потопување на рака или нога (T69.0)
 спазам на церебрална артерија (G45.9)

- I73.0 Раунауд-ов синдром
 Раунауд-ова:
 • болест
 • гангрена
 • феномен (секундарен)
- I73.1 Тромбоангитис облитеранс [Buerger]
- I73.8 Други означени периферни васкуларни болести
 Акроцијаноза
 Акропарестезија:
 • едноставна [Schultze's тип]
 • вазомоторна [Nothnagel's тип]
 Еритроцијаноза
 Еритрометалалгија
- I73.9 Периферална васкуларна болест, неозначено
 ∇0941
 Интермитентна клаудикација
 Спазам на артерија

I74 Артериска емболија и тромбоза

Вклучува: инфаркт:
 • емболичен
 • тромботичен
 оклузија:
 • емболична
 • тромботична

Исклучува: емболија и тромбоза:
 • базиларна (I63.0–I63.2, I65.1)
 • каротидна (I63.0–I63.2, I65.2)
 • церебрална (I63.3–I63.5, I66.9)

- она што ги комплицира:
  - абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.2)
  - бременост, породување и пуерпериум (O88.-)
- коронарна (I21–I25)
- мезентерична (K55.0)
- прецеребрална (I63.0–I63.2, I65.9)
- пулмонална (I26.-)
- ренална (N28.0)
- ретинална (H34.-)
- вертебрална (I63.0–I63.2, I65.0)

- I74.0 Емболија и тромбоза на абдоминалната аорта
Синдром на аорталната бифуркација
Leriche-ов синдром
- I74.1 Емболија и тромбоза на други и неозначени делови на аортата
- I74.2 Емболија и тромбоза на артерии на долните екстремитети
- I74.3 Емболија и тромбоза на артерии на долните екстремитети
- I74.4 Емболија и тромбоза на артерии на екстремитетите, неозначено
Периферна артериска емболија
- I74.5 Емболија и тромбоза на илијачната артерија
- I74.8 Емболија и тромбоза на други артерии
- I74.9 Емболија и тромбоза на неозначена артерија

I77 Други заболувања на артерии и артериоли

Исклучува: колагени (васкуларни) болести (M30–M36)
хиперсензитивен ангинит (M31.0)
пулмонална артерија (I28.-)

- I77.0 Артериовенска фистула, стекната
Аневризмален варикс
Артериовенска аневризма, стекната

Исклучува: артериовенска аневризма ИН (Q27.3)
церебрална (I67.1)
коронарна (I25.4)
трауматска — види повреда на крвен сад според телесна регија

- I77.1 Стрикура на артерија
V0941

- I77.2 Руптура на артерија
Ерозија }
Фистула } на артерија
Улкус }

Исклучува: трауматска руптура на артерија — види повреда на крвен сад според телесна регија

- I77.3 Артериска фибромускуларна дисплазија
- I77.4 Компресивен синдром на целијачната артерија
- I77.5 Некроза на артерија
- I77.6 Артерит, неозначено
Аортит ИН

Ендартерит ИН

Исклучува: артерит или ендартерит:

- аортален лак [Takayasu] (M31.4)
- церебрален НДМ (I67.7)
- коронарен (I25.8)
- деформантен (I70.-)
- гигантска клетка (M31.5–M31.6)
- облитерантен (I70.-)
- сенилен (I70.-)

I77.8 Други означени заболувања на артерии и артериоли

I77.9 Заболување на артерии и артериоли, неозначено

I78 Болести на капилари

I78.0 Херeditарна хеморагична телангиектазија
Rendu-Osler-Weber-ова болест

I78.1 Невус, не-неопластичен
Невус:
• аранеус
• спајдер
• свездест

Исклучува: невус:

- син (D22.-)
- пламен (Q82.5)
- влакнест (D22.-)
- меланоцитен (D22.-)
- ИН (D22.-)
- пигментиран (D22.-)
- црно вино (Q82.5)
- сангвинозен (Q82.5)
- јагодест (Q82.5)
- васкуларен ИН (Q82.5)
- верукозен (Q82.5)

I78.8 Други болести на капиларите

I78.9 Болест на капиларите, неозначено

I79* Заболувања на артериите, артериолите и капиларите кај болести класифицирани на друго место

I79.0* Аневризма на аортата кај болести класифицирани на друго место
Сифилистична аневризма на аортата (A52.0†)

I79.1* Аортит кај болести класифицирани на друго место
Сифилистичен аортит (A52.0†)

I79.2* Периферна ангиопатија кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: дијабетична периферна ангиопатија (E1-.51)

I79.8* Други заболувања на артерии, артериоли и капилари кај болести класифицирани на друго место

БОЛЕСТИ НА ВЕНИ, ЛИМФНИ САДОВИ И ЛИМФНИ ЈАЗЛИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО

Вклучува: ендофлебит
 воспаление, вена
 перифлебит
 супуративен флебит

Се применува дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан од лек

Исклучува: флебит и тромбофлебит (на):

- што го комплицира:
  - абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.7)
  - бременост, породување и пуерпериум (O22.-, O87.-)
- интракранијален и интраспинален, септичен или ИН (G08)
- интракранијален, непииоген (I67.6)
- интраспинален, непииоген (G95.1)
- портален (вена) (K75.1)
- постфлебитичен синдром (I87.0)
- тромбофлебитис мигранс (I82.1)

- 180.0 Флебит и тромбофлебит на површните садови на долните екстремитети
- 180.1 Флебит и тромбофлебит на феморална вена
- 180.2 Флебит и тромбофлебит на други длабоки садови на долните екстремитети
Тромбоза на длабока вена ИН
- 180.3 Флебит и тромбофлебит на долните екстремитети, неозначено
Емболија или тромбоза на долен екстремитет ИН
- 180.8 Флебит и тромбофлебит на други локализации
- 180.9 Флебит и тромбофлебит на неозначени локализации

181 Тромбоза на порталната вена

Портална (вена) опструкција

Исклучува: флебит на порталната вена (K75.1)

Исклучува: венска емболија и тромбоза (на):

- церебрална (I63.6, I67.6)
- што го комплицира:
  - абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.7)
  - бременост, породување и пуерпериум (O22.-, O87.-)
- коронарна (I21–I25)
- интракранијална и интраспинална, септична или ИН (G08)
- интракранијална, непииогена (I67.6)
- интраспинална, непииогена (G95.1)
- долни екстремитети (I80.-)
- мезентерична (K55.0)
- портална (I81)
- пулмонална (I26.-)

- 182.0 Budd-Chiari-ов синдром
- 182.1 Тромбофлебитис мигранс
- 182.2 Емболија и тромбоза на вена кава

- 182.3 Емболија и тромбоза на ренална вена
- 182.8 Емболија и тромбоза на други означени вени
- 182.9 Емболија и тромбоза на неозначена вена
Емболија на вена ИН
Тромбоза (вена) ИН

183 Варикозни вени на долните екстремитети

Исклучува: што комплицира:

- бременост (O22.0)
- пуерпериум (O87.8)

- 183.0 Варикозни вени на долните екстремитети со улкус
Сите состојби во 183.9 со улкус или означени како улцерирани
Варикозен улкус (долен екстремитет, кој било дел)
- 183.1 Варикозни вени на долните екстремитети со воспаление
Сите состојби во 183.9 со воспаление или означени како воспалени
Стазен дерматит ИН
- 183.2 Варикозни вени на долните екстремитети со улкус и со воспаление
Сите состојби во 183.9 со улкус и со воспаление
- 183.9 Варикозни вени на долните екстремитети без улкус или воспаление
Флебектазија }
Варикозни вени } на долен екстремитет [кој било дел] или на неозначено место
Варикс }

184 Хемороиди

V0942

Вклучува: мајасол

варикозни вени на анусот и ректумот

Исклучува: што комплицира

- породување и пуерпериум (O87.2)
- бременост (O22.4)

- 184.0 Внатрешни тромбозирани хемороиди
- 184.1 Внатрешни хемороиди со други компликации
Внатрешни хемороиди:
• крвавечки
• пролабирани
• странгулирани
• улцерирани
- 184.2 Внатрешни хемороиди без компликации
Внатрешни хемороиди ИН
- 184.3 Надворешни тромбозирани хемороиди
- 184.4 Надворешни хемороиди со други компликации
Надворешни хемороиди:
• крвавечки
• пролабирани
• странгулирани
• улцерирани

- 184.5 Надворешни хемороиди без компликации
Надворешни хемороиди ИН
- 184.6 Остаточни хемороидни кожни висулци
Кожни висулци на анусот и ректумот
- 184.7 Неозначени тромбозирани хемороиди
тромбозирани хемороиди, неозначени како внатрешни или надворешни
- 184.8 Неозначени хемороиди со други компликации
Хемороиди, неозначени како внатрешни или надворешни
- крвавечки
  - пролабирани
  - странгулирани
  - улцерирани
- 184.9 Неозначени хемороиди без компликации
Хемороиди ИН

185 Езофагеални варикси

- 185.0 Езофагеални варикси со крвање
- 185.9 Езофагеални варикси без крвање
Езофагеални варикси ИН

186 Варикозни вени на други локализации

Исклучува: ретинални варикси (H35.0)
варикозни вени на неозначена локализација (I83.9)

- 186.0 Сублингвални варикси
- 186.1 Скротални варикси
Варикокела
- 186.2 пелвични варикси
- 186.3 Вулвални варикси
- Исклучува:* што го комплицира:
- породувањето и пуерпериумот (O87.8)
  - бременост (O22.1)
- 186.4 Гастрични варикси
- 186.8 Варикозни вени на други означени локализации
Варикозен улкус на назалниот септум

187 Други заболувања на вените

- 187.0 Постфлебитичен синдром
- 187.1 Компресија на вена
Стриктуре на вена
Синдром на вена кава (инфериор)(супериор)
- Исклучува:* пулмонална (I28.8)
- 187.2 Венска инсуфициенција (хронична)(периферна)

187.8 Други означени заболувања на вените

187.9 Заболување на вена, неозначено

188 Неспецифичен лимфаденит

Исклучува: акутен лимфаденит, освен мезентеричен (L04.-)
зголемени лимфни јазли ИН (R59.-)

188.0 Неспецифичен мезентеричен лимфаденит

▽1111

Мезентеричен лимфаденит (акутен)(хроничен)

188.1 Хроничен лимфаденит, освен мезентеричен

Аденит } хроничен, било кој лимфен јазол, освен мезентеричен
Лимфаденит }

188.8 Друг неспецифичен лимфаденит

188.9 Неспецифичен лимфаденит, неозначено

Лимфаденит ИН

189 Други неинфективни заболувања на лимфните садови и лимфните јазли

Исклучува: хилокела:

- филаријална (B74.-)
  - туника вагиналис (нефиларијална) ИН (N50.8)
- зголемени лимфни јазли ИН (R59.-)
херидитарен лимфоедем (Q82.0)
постмастектомен лимфоедем (I97.2)

189.0 Лимфоедем, неklasифициран на друго место

Лимфангиектазија

189.1 Лимфангит

Лимфангит:

- хроничен
- ИН
- субакутен

Исклучува: акутен лимфангит (L03.-)

189.8 Други означени неинфективни заболувања на лимфните садови и лимфните јазли

Хилокела (нефиларијална)
Липомеланотична ретикулоза

189.9 Неинфективно заболување на лимфните садови и лимфните јазли, неозначено

Болест на лимфните садови ИН

ДРУГИ И НЕОЗНАЧЕНИ ЗАБОЛУВАЊА НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (I95–I99)

195 Хипотензија

Исклучува: кардиоваскуларен колапс (R57.9)
хипотензивен синдром на мајката (O26.5)
неозначен наод на низок крвен притисок ИН (R03.1)

195.0 Идиопатска хипотензија

I95.1 Ортостатска хипотензија
Хипотензија, постурална
Исклучува: неврогена ортостатска хипотензија [Shy-Drager] (G90.3)

I95.2 Хипотензија предизвикана од лекови
Е применува дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.

I95.8 Друга хипотензија
Хронична хипотензија

I95.9 Хипотензија, неозначено

I97 Постпроцедурални заболувања на циркулаторниот систем, неклассифицирани на друго место

Исклучува: постпроцедурален шок (T81.1)

I97.0 Посткардиотомен синдром

I97.1 Други функционални нарушувања по срцева операција
Срцева инсуфициенција } по срцева операција или предизвикана од присуство на срцева протеза
Срцева слабост }

I97.2 Синдром на постмастектомен лимфоедем
Елефантијаза } предизвикана од мастектомија
Облитерација на лимфните садови }

I97.8 Други постпроцедурални заболувања на циркулаторниот систем, неклассифицирани на друго место

I97.9 Постпроцедурално заболување на циркулаторниот систем, неозначено

I98* Други заболувања на циркулаторниот систем кај болести классифицирани на друго место

Исклучува: заболувања классифицирани во други категории означени со ѕвездичка во оваа глава

I98.0* Кардиоваскуларен сифилис
Конгенитален кардиоваскуларен сифилис, доцен (A50.5†)

I98.1* Кардиоваскуларни заболувања кај други инфективни и паразитски болести классифицирани на друго место
Кардиоваскуларни лезии на пинтата [карате] (A67.2†)

I98.2* Езофагијални варикси кај болести классифицирани на друго место

Езофагијални варикси кај:

- заболувања на црниот дроб (K70–K71†, K74.-†)
- шистозомијаза (B65.-†)

⊗I98.20* Езофагијални варикси кај болести классифицирани на друго место без споменување на крвање

⊗I98.21* Езофагијални варикси кај болести классифицирани на друго место, со крвање

I98.8* Други означени заболувања на циркулаторниот систем кај болести классифицирани на друго место

I99 Други и неозначени заболувања на циркулаторниот систем¹¹

¹¹ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Циркулаторен систем.

БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J00–J99)

Оваа глава ги содржи следните делови:

- J00–J06 Акутни горнореспираторни инфекции
- J09–J18 Инфлуенца и пневмонија
- J20–J22 Други акутни долнореспираторни инфекции
- J30–J39 Други болести на горниот респираторен тракт
- J40–J47 Хронични долнореспираторни болести
- J60–J70 Белодробни болести предизвикани од надворешни агенси
- J80–J84 Други респираторни болести кои примарно го зафаќаат интерстинумот
- J85–J86 Супуративни и некротични состојби на долниот респираторен тракт
- J90–J94 Други болести на плеврата
- J95–J99 Други болести на респираторниот систем

Категориите означени со ѕвездичка во оваа глава предвидуваат како што следува:

- J17* Пневмонија кај болести класифицирани на друго место
- J91* Плеврална ефузија кај состојби класифицирани на друго место
- J99* Респираторни заболувања кај болести класифицирани на друго место

Забелешка: Кога се опишува респираторна состојба што се појавува во повеќе локализации и која не е специфично означена, треба да се класифицира во понискиот анатомски локалитет (на пр. трахеобронхит во однос на бронхит во J40).

Исклучува: одредени состојби што потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)
 одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)
 компликации во бременост, породување и пуерпериум (O00–O99)
 конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
 ендокрини, нутритивни и метаболични болести (E00–E89)
 повреди, труења и други одредени ефекти од надворешни причини (S00–T98)
 неоплазми (C00–D48)
 симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

АКУТНИ ГОРНОРЕСПИРАТОРНИ ИНФЕКЦИИ

Исклучува: хронична опструктивна пулмонална болест со акутна егзацербација ИН (J44.1)

J00	Акутен назофарингит [настинка]
	Кориза (акутна) Назален катар, акутен Назофарингит: <ul style="list-style-type: none"> • инфективен ИН • ИН Ринит: <ul style="list-style-type: none"> • акутен • инфективен
	Исклучува: назофарингит, хроничен (J31.1) фарингит: <ul style="list-style-type: none"> • акутен (J02.-) • хроничен (J31.2) • ИН (J02.9) ринит: <ul style="list-style-type: none"> • алергичен (J30.1–J30.4) • хроничен (J31.0) • ИН (J31.0)

- вазомоторен (J30.0)
- болка во грлото:
- акутна (J02.-)
- хронична (J31.2)
- ИН (J02.9)

J01 Акутен синусит

Вклучува: апсцес }
 емпиема }
 инфекција } акутен, на синус (акцесорен)(назален)
 воспаление }
 супурација }

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективен агенс.

Исклучува: синусит, хроничен или ИН (J32.-)

- J01.0 Акутен максиларен синусит
Акутен антрит
- J01.1 Акутен фронтален синусит
- J01.2 Акутен етмоидален синусит
- J01.3 Акутен сфеноидален синусит
- J01.4 Акутен пансинусит
- J01.8 Друг акутен синусит
Акутен синусит со зафатеност на повеќе од еден синус, но не пансинусит
- J01.9 Акутен синусит, неозначено

J02 Акутен фарингит

Вклучува: акутна болка во грлото

Исклучува: апсцес:

- перитонзиларен (J36)
- фарингеален (J39.1)
- ретрофарингеален (J39.0)
- акутен ларингофарингит (J06.0)
- хроничен фарингит (J31.2)

- J02.0 Стрептококен фарингит
Стрептококна ангина

Исклучува: шарлах (A38)

- J02.8 Акутен фарингит предизвикан од други означени микроорганизми

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: фарингит (предизвикан од):

- ентеровирусен везикуларен (B08.5)
- херпесвирусен [herpes simplex] (B00.2)
- инфективна мононуклеоза (B27.-)
- инфлуенца вирус:
  - идентификуван (J09, J10.1)
  - неидентификуван (J11.1)

- J02.9 Акутен фарингит, неозначено
Фарингит (акутен):
- гангренозен
  - инфективен ИН
  - ИН
  - супуративен
  - улцеративен
- Болка во грлото (акутна) ИН

J03 Акутен тонзилит

▽0804

Исклучува: перитонзиларен апсцес (J36)
болка во грлото:

- акутна (J02.-)
- ИН (J02.9)
- стрептококна (J02.0)

J03.0 Стрептококен тонзилит

J03.8 Акутен тонзилит предизвикан од други означени микроорганизми

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: херпесвирусен [herpes simplex] фаринготонзилит (B00.2)

J03.9 Акутен тонзилит, неозначено

Тонзилит (акутен):

- фоликуларен
- гангренозен
- инфективен
- ИН
- улцеративен

J04 Акутен ларингит и трахеит

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: акутен опструктивен ларингит [круп] и епиглотит (J05.-)
ларингисмус (стридулус) (J38.5)

J04.0 Акутен ларингит

Ларингит (акутен):

- ИН
- едематозен
- субглотичен
- супуративен
- улцеративен

Исклучува: хроничен ларингит (J37.0)
инфлуенца ларингит, инфлуенца вирус:

- идентификуван (J09, J10.1)
- неидентификуван (J11.1)

J04.1 Акутен трахеит

Трахеит (акитен):

- катарален
- ИН

Исклучува: хроничен трахеит (J42)

J04.2 Акутен ларинготрахеит

Ларинготрахеит ИН
Трахеит (акутен) со ларингит (акутен)

Исклучува: хроничен ларинготрахеит (J37.1)

J05 Акутен опструктивен ларингит [круп] и епиглотит

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

J05.0 Акутен опструктивен ларингит [круп]
Опструктивен ларингит ИН

J05.1 Акутен епиглотит
Епиглотит ИН

J06 Акутни горнореспираторни инфекции на мултипли и неозначени локализации

Исклучува: акутна респираторна инфекција ИН (J22)

инфлуенца вирус:

- идентификуван (J09, J10.1)
- неидентификуван (J11.1)

J06.0 Акутен ларингофарингит

J06.8 Други акутни горнореспираторни инфекции на мултипли локализации

J06.9 Акутна горнореспираторна инфекција, неозначено
Горнореспираторна:
• болест, акутна
• инфекција ИН

ИНФЛУЕНЦА И ПНЕВМОНИЈА (J09–J18)

J09 Инфлуенца предизвикана од идентификуван вирус на птичји грип

Инфлуенца предизвикана од инфлуенца вируси кои вообичаено ги зафаќаат само птиците, а поретко другите животни.

J10 Инфлуенца предизвикана од друг идентификуван инфлуенца вирус

Исклучува: *Haemophilus influenzae* [H. influenzae]:

- инфекција ИН (A49.2)
- менингит (G00.0)
- пневмонија (J14)

J10.0 Инфлуенца со пневмонија, идентификуван друг инфлуенца вирус
акутна фебрила бронхопнеумонија, идентификуван друг вирус

J10.1 Инфлуенца со други респираторни манифестации, идентификуван друг инфлуенца вирус
Инфлуенца
Инфлуенца:
• акутна горнореспираторна инфекција }
• ларингит } идентификуван друг инфлуенца вирус
• фарингит }
• плеврална ефузија }

J10.8 Инфлуенца со други манифестации, идентификуван друг инфлуенца вирус
Енцефалопатија предизвикана од инфлуенца }
Инфлуенца: } идентификуван друг инфлуенца вирус
• гастроентерит }

- миокардит (акутен) }

J11 Инфлуенца, вирусот неидентификуван

Вклучува: инфлуенца } не е наведено идентификување на означен вирус
вирусна инфлуенца }

Исклучува: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]:

- инфекција ИН (A49.2)
- менингит (G00.0)
- пневмонија (J14)

- J11.0 Инфлуенца со пневмонија, вирусот неидентификуван
акутна фебрила бронхопнеумонија, неозначен или означен вирус неидентификуван
- J11.1 Инфлуенца со други респираторни манифестации, вирусот неидентификуван
Инфлуенца ИН
Инфлуенца:
• акутна горнореспираторна инфекција }
• ларингит } } неозначен или означен вирус неидентификуван
• фарингит } }
• плеврална ефузија }
- J11.8 Инфлуенца со други манифестации, вирусот неидентификуван
Енцефалопатија предизвикана од инфлуенца }
Инфлуенца: } неозначен или означен вирус неидентификуван
• гастроентерит }
• миокардит (акутен) }

J12 Вирусна пневмонија, неклассифицирана на друго место

Вклучува: бронхопневмонија предизвикана од вируси, со исклучок на инфлуенца вируси

Исклучува: конгенитален рубеола пневмонит (P35.0)

- пневмонија:
- аспирација (предизвикана од):
    - анестезија во текот на:
    - раѓањето и породувањето (O74.0)
    - бременост (O29.0)
    - пуерпериум (O89.0)
    - неонатална (P24.9)
    - ИН (J69.0)
    - тврди материи и течности (J69.-)
  - конгенитална (P23.0)
  - кај инфлуенца (J09, J10.0, J11.0)
  - интерстицијална ИН (J84.9)
  - липиди (J69.1)

- J12.0 Аденовирусна пневмонија
- J12.1 Пневмонија од респираторен синцицијален вирус
- J12.2 Пневмонија од вирусот параинфлуенца
- J12.8 Друга вирусна пневмонија
- J12.9 Вирусна пневмонија, неозначено

J13 Пневмонија предизвикан од *Streptococcus pneumoniae*

Бронхопневмонија предизвикан од *S. pneumoniae*

Исклучува: конгенитална пневмонија предизвикан од *S. pneumoniae* (P23.6)
пневмонија предизвикан од други стрептококи (J15.3–J15.4)

J14 Пневмонија предизвикан од *Haemophilus influenzae*

Бронхопневмонија предизвикан од *H. influenzae*

Исклучува: конгенитална пневмонија предизвикан од *H. influenzae* (P23.6)

J15 Бактериска пневмонија, неклассифицирана на друго место

Вклучува: бронхопневмонија предизвикан од бактерии, со исклучок на *S. pneumoniae* и *H. influenzae*

Исклучува: хламидијална пневмонија (J16.0)
конгенитална пневмонија (P23.-)
Legionnaires-ова болест (A48.1)

J15.0 Пневмонија предизвикан од *Klebsiella pneumoniae*

J15.1 Пневмонија предизвикан од *Pseudomonas*

J15.2 Пневмонија предизвикан од стафилокок

J15.3 Пневмонија предизвикан од стрептокок, група Б

J15.4 Пневмонија предизвикан од други стрептококи

Исклучува: пневмонија предизвикана од:
• *Streptococcus pneumoniae* (J13)
• стрептокок, група Б (J15.3)

J15.5 Пневмонија предизвикан од *Escherichia coli*

J15.6 Пневмонија предизвикан од друга аеробна грам-негативна бактерија
Пневмонија предизвикан од *Serratia marcescens*

J15.7 Пневмонија предизвикан од *Mycoplasma pneumoniae*

J15.8 Друга бактериска пневмонија

J15.9 Бактериска пневмонија, неозначено

J16 Пневмонија предизвикан од други инфективни микроорганизми, неклассифицирана на друго место

Исклучува: орнитоза (A70)
пнеумоцистоza (B59)
пневмонија:
• конгенитална (P23.-)
• ИН (J18.9)

J16.0 Пневмонија предизвикана со хламидија

J16.8 Пневмонија предизвикан од други означени инфективни микроорганизми

J17* Пневмонија кај болести класифицирани на друго место

J17.0* Пневмонија кај бактериски болести класифицирани на друго место
Пневмонија (предизвикан од)(кај):
• актиномикоза (A42.0†)
• антракс (A22.1†)

- гонореја (A54.8†)
- нокардиоза (A43.0†)
- салмонелна инфекција (A02.2†)
- туларемија (A21.2†)
- тифусна треска (A01.0†)
- пертусис (A37.-†)

J17.1* Пневмонија кај вирусни болести класифицирани на друго место

Пневмонија кај:

- цитомегаловирусна болест (B25.0†)
- рубеола (B06.8†)

J17.2* Пневмонија кај микози

Пневмонија кај:

- кандидијаза (B37.1†)
- кокцидионидомикоза (B38.0–B38.2†)
- хистоплазмоза (B39.-†)

J17.3* Пневмонија кај паразитски болести

Пневмонија кај:

- аскаријаза (B77.8†)
- шистозомијаза (B65.-†)
- токсоплазмоза (B58.3†)

J17.8* Пневмонија кај други болести класифицирани на друго место

Пневмонија (кај):

- орнитоза (A70†)
- Q треска (A78†)
- ревматична треска (I00†)
- спирохетна, неклассифицирана на друго место (A69.8†)

J18 Пневмонија, организам неозначен

▽1004

Исклучува: апсцес на бели дробови со пневмонија (J85.1)

интерстицијални белодробни заболувања предизвикани со лек (J70.2–J70.4)

пневмонија:

- аспирација (предизвикана од):
  - анестезија, во текот на:
  - раѓање и породување (O74.0)
  - бременост (O29.0)
  - пуерпериум (O89.0)
  - неонатални (P24.9)
  - ИН (J69.0)
- тврди материи и течности (J69.-)
- конгенитални (P23.9)
- интерстицијални ИН (J84.9)
- липиди (J69.1)

пневмонит, предизвикан од надворешни агенси (J67–J70)

J18.0 Бронхопневмонија, неозначено

Исклучува: бронхиолит (J21.-)

J18.1 Лобарна пневмонија, неозначено

J18.2 Хипостатска пневмонија, неозначено

J18.8 Друга пневмонија, организам неозначен

J18.9 Пневмонија, неозначено

ДРУГИ АКУТНИ ДОЛНОРЕСПИРАТОРНИ ИНФЕКЦИИ (J20–J22)

Исклучува: хронична опструктивна пулмонална болест со акутна:

- егзацербрација ИН (J44.1)
- долнореспираторна инфекција (J44.0)

J20 Акутен бронхит

Вклучува: бронхит:

- акутен и субакутен (со):
  - бронхоспазам
  - фиброзен
  - мембранозен
  - пурулентен
  - септичен
  - трахеитен
- ИН, кај лица под 15 години
трахеобронхит, акутен

Исклучува: бронхит:

- алергичен ИН (J45.0)
- хроничен:
  - мукопурулентен (J41.1)
  - ИН (J42)
  - опструктивен (J44.-)
  - обичен (J41.0)
- ИН, кај лица на 15 години и повеќе (J40)
трахеобронхит:
  - хроничен:
    - ИН (J42)
    - опструктивен (J44.-)
  - ИН (J40)

- J20.0 Акутен бронхит предизвикан со *Mycoplasma pneumoniae*
- J20.1 Акутен бронхит предизвикан со *Haemophilus influenzae*
- J20.2 Акутен бронхит предизвикан со стрептокок
- J20.3 Акутен бронхит предизвикан со коксакивирус
- J20.4 Акутен бронхит предизвикан со параинфлуенца вирус
- J20.5 Акутен бронхит предизвикан со респираторен синцицијален вирус
- J20.6 Акутен бронхит предизвикан со риновирус
- J20.7 Акутен бронхит предизвикан со еховирус
- J20.8 Акутен бронхит предизвикан со други означени микроорганизми
- J20.9 Акутен бронхит, неозначено

J21 Акутен бронхиолит

Вклучува: со бронхоспазам

- J21.0 Акутен бронхиолит предизвикан со респираторен синцицијален вирус
- J21.8 Акутен бронхиолит предизвикан со други означени микроорганизми

J21.9 Акутен бронхиолит, неозначено
Бронхиолит (акутен)

J22 Неозначена акутна долнореспираторна инфекција

Акутна (долно) респираторна (тракт) инфекција ИН

Исклучува: горнореспираторна инфекција (акутна) (J06.9)

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ГОРНИОТ РЕСПИРАТОРЕН ТРАКТ (J30–J39)

J30 Вазомоторен и алергичен ринит

Вклучува: спазмодична ринореа

Исклучува: алергичен ринит со астма (J45.0)
ринит ИН (J31.0)

J30.0 Вазомоторен ринит

J30.1 Алергичен ринит предизвикан со полен
Алергичен ИН предизвикан со полен
Поленска треска
Полиноза

J30.2 Друг сезонски алергичен ринит

J30.3 Друг алергичен ринит
Целогодишен алергичен ринит

J30.4 Алергичен ринит, неозначено

J31 Хроничен ринит, назофарингит и фарингит

J31.0 Хроничен ринит

Озена
Ринит (хроничен):
• атрофичен
• грануломатозен
• хипертрофичен
• ИН
• опструктивен
• пурулентен
• улцеративен

Исклучува: ринит:
• алергичен (J30.1–J30.4)
• вазомоторен (J30.0)

J31.1 Хроничен назофарингит

Исклучува: назофарингит, акутен или ИН (J00)

J31.2 Хроничен фарингит

Хронична болка во грлото
Фарингит (хроничен):
• атрофичен
• грануларен
• хипертрофичен

Исклучува: фарингит, акутен или ИН (J02.9)

J32 Хроничен синусит

Вклучува: апсцес }
емпием } (хроничен) на синус (акцесорен)(назален)
инфекција }
супурација }

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: акутен синусит (J01.-)

- J32.0 Хроничен максиларен синусит
Антрит (хроничен)
Максиларен синусит ИН
- J32.1 Хроничен фронтален синусит
Фронтален синусит ИН
- J32.2 Хроничен етмоидален синусит
Етмоидален синусит ИН
- J32.3 Хроничен сфеноидален синусит
Сфеноидален синусит ИН
- J32.4 Хроничен пансинусит
Пансинусит ИН
- J32.8 Друг хроничен синусит
Синусит (хроничен) со зафатеност на повеќе синуси, но не пансинусит
- J32.9 Хроничен синусит, неозначено
Синусит (хроничен) ИН

J33 Назален полип

Исклучува: аденоматозни полипи (D14.0)

- J33.0 Полип во назалната празнина
Полип:
• хоанален
• назофарингеален
- J33.1 Полипоидна синусна дегенерација
Woakes-ов синдром или етмоидит
- J33.8 Друг полип во синус
Полип во синус:
• акцесорен
• етмоидален
• максиларен
• сфеноидален
- J33.9 Назален полип, неозначено

J34 Други заболувања на носот и на назалните синуси

Исклучува: Варикозен улкус на назалниот септум (I86.8)

- J34.0 Апсцес, фурункул и карбункул на носот
 Целулит }
 Некроза } на носот (септум)
 Улцерација }
- J34.1 Циста и мукокела на носот и на назалниот синус
- J34.2 Девијација на назалниот септум
 Дефлекција или девијација на септум (назална)(стекната)
- J34.3 Хипертрофија на назалните школки
- J34.8 Други означени заболувања на носот и на назалните синуси
 Перфорација на назалниот септум ИН
 Ринопит

J35 Хронични болести на тонзилите и аденоидите

- J35.0 Хроничен тонзилит
 V0804
Исклучува: тонзилит:
 • акутен (J03.-)
 • ИН (J03.9)
- J35.1 Хипертрофија на тонзилите
 Зголемување на тонзилите
- J35.2 Хипертрофија на аденоидите
 Зголемување на аденоидите
- J35.3 Хипертрофија на тонзилите со хипертрофија на аденоидите
- J35.8 Други хронични болести на тонзилите и аденоидите
 Аденоидна вегетација
 Амигдалолит
 Цикатрикс на тонзила (и аденоид)
 Тонзиларен набор
 Улкус на тонзила
- J35.9 Хронична болест на тонзилите и аденоидите, неозначено
 Болест (хронична) на тонзилите и аденоидите ИН

J36 Перитонзиларен апсцес

Апсцес на тонзила
 Перитонзиларен целулит
 Квинзи

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: ретрофарингеален апсцес (J39.0)
 тонзилит:
 • акутен (J03.-)
 • хроничен (J35.0)
 • ИН (J03.9)

J37 Хроничен ларингит и ларинготрахеит

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

- J37.0 Хроничен ларингит

- Ларингит:
- катарален
  - хипертрофичен
  - сика

- Исклучува:** ларингит:
- акутен (J04.0)
  - ИН (J04.0)
  - опструктивен (акутен) (J05.0)

- J37.1 Хроничен ларинготрахеит
- Хроничен:
- ларингит со трахеит
  - трахеит со ларингит

- Исклучува:** ларинготрахеит:
- акутен (J04.2)
  - ИН (J04.2)
- трахеит:
- акутен (J04.1)
  - хроничен (J42)
  - ИН (J04.1)

J38 Болести на гласните жици и ларинксот, неклассифицирано на друго место

- Исклучува:** ларингит:
- опструктивен (акутен) (J05.0)
  - улцеративен (J04.0)
- постпроцедурална субглотична стеноза (J95.5)
- стридор:
- конгенитален ларингеален ИН (P28.89)
  - ИН (R06.1)

J38.0 Парализа на гласните жици и ларинксот

Ларингоплегија
Парализа на глотисот

- ⊗J38.00 Парализа на гласните жици или ларинксот, неозначено
- ⊗J38.01 Парализа на гласните жици или ларинксот, еднострана, парцијална
- ⊗J38.02 Парализа на гласните жици или ларинксот, еднострана, комплексна
- ⊗J38.03 Парализа на гласните жици или ларинксот, двострана, парцијална

- J38.1 Полип на гласна жица и ларинкс

Исклучува: аденоматозни полипи (D14.1)

- J38.2 Нодули на гласните жици
- Хордит (фбринозен)(нодоза)(тубероза)

Нодули акј наставници

- J38.3 Други болести на гласните жици
Апсцес	}	
Целулит	}	
Гранулом	}	на гласна жица(и)
Леукокератоза	}	
Леукоплакија	}	

- J38.4 Едем на ларинксот

- Едем (на):
- глотисот
  - субглотичен
  - супраглотичен

Исклучува: ларингит:

- акутен опструктивен [круп] (J05.0)
- едематозен (J04.0)

- J38.5 Ларингеален спазам
Ларингисмус (стридулозен)
- J38.6 Стеноза на ларинксот
- J38.7 Други болести на ларинксот
Апсцес	}	
Целулит	}	
Болест ИН	}	
Некроза	}	на ларинксот
Пахидерма	}	
Перихиндрит	}	
Улкус	}	

J39 Други болести на горниот респираторен тракт

Исклучува: акутна респираторна инфекција:

- ИН (J22)
  - горна (J06.9)
- горно респираторно воспаление предизвикан со хемикалии, гасови, чадови или пареи (J68.2)

- J39.0 Ретрофарингеален и парафарингеален апсцес
Перифарингеален апсцес

Исклучува: перитонзиларен апсцес (J36)

- J39.1 Друг апсцес на фаринксот
Целулит на фаринксот
Назофарингеален апсцес

- J39.2 Други болести на фаринксот
Циста	}	на фаринксот или назофаринксот
Едем	}	

Исклучува: фарингит:

- хроничен (J31.2)
- улцеративен (J02.9)

- J39.3 Хиперсензитивна реакција на горен респираторен тракт, локализација неозначена
- J39.8 Други означени болести на горниот респираторен тракт
- J39.9 Болест на горен респираторен тракт, неозначен

ХРОНИЧНИ НИСКОРЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ (J40–J47)

Исклучува: цистична фиброза (-)

J40 Бронхит, неозначен како акутен или хроничен

- Бронхит:
- катарален

- ИН
- со трахеит ИН
- Трахеобронхит ИН

Забелешка: Бронхитот неозначен како акутен или хроничен кај лица под 15 години може да се смета дека е од акутна природа и треба да се класифицира во **J20.-**.

Исклучува: бронхит:

- алергичен ИН (**J45.0**)
- астматичен ИН (**J45.9**)
- хемиски (акутен) (**J68.0**)

J41 Обичен и мукопурулентен хроничен бронхит

Исклучува: хроничен бронхит:

- ИН (**J42**)
- опструктивен (**J44.-**)

- J41.0 Обичен хроничен бронхит
- J41.1 Мукопурулентен хроничен бронхит
- J41.8 Мешан обичен и мукопурулентен хроничен бронхит

J42 Неозначен хроничен бронхит

Хроничен:

- бронхит ИН
- трахеит
- трахеобронхит

Исклучува: хроничен:

- астматичен бронхит (**J44.-**)
- бронхит:
  - обичен и мукопурулентен (**J41.-**)
  - со опструкција на дишните патишта (**J44.-**)
- емфизематозен бронхит (**J44.-**)
- опструктивна пулмонална болест ИН (**J44.9**)

J43 Емфизем

Исклучува: емфизем:

- компензаторен (**J98.3**)
- предизвикан со инхалација на хемикалии, гасови, чадови или пари (**J68.4**)
- интерстицијален:
  - неонатален (**P25.0**)
  - ИН (**J98.2**)
- медијастинален (**J98.2**)
- оперативен (субкутан) (**T81.8**)
- трауматски субкутан (**T79.7**)
- со хроничен (опструктивен) бронхит (**J44.-**)
- емфизематозен (опструктивен) бронхит (**J44.-**)

- J43.0 МасLeod-ов синдром
Едностран:
• емфизем
• транспарентност на белите дробови
- J43.1 Панлобуларен емфизем
Панацинарен емфизем
- J43.2 Центрилобуларен емфизем

- J43.8 Друг емфизем
- J43.9 Емфизем, неозначено
Емфизем (бели дробови)(пулмонален):
- булозен
  - ИН
  - везикуларен
- Емфизематозна була

J44 Друга хронична опструктивна пулмонална болест

▽1008

Вклучува: хроничен:

- бронхит:
  - астматичен (опструктивен)
  - емфизематозен
- со:
  - опструкција на дишните патишта
  - емфизем
- опструктивна:
  - астма
  - бронхит
  - трахеобронхит

Исклучува: астма (J45.-)

астматичен бронхит ИН (J45.9)

бронхиектазија (J47)

хроничен:

- бронхит:
    - ИН (J42)
    - обичен и мукопурулентен (J41.-)
  - трахеит (J42)
  - трахеобронхит (J42)
- емфизем (J43.-)
белодробни болести предизвикани од надворешни агенси (J60–J70)

- J44.0 Хронична опструктивна пулмонална болест со акутна долнореспираторна инфекција

Исклучува: со инфлуенца (J09–J11)

- J44.1 Хронична опструктивна пулмонална болест со акутна егзацербација, неозначено

- J44.8 Друга означена хронична опструктивна пулмонална болест

Хроничен бронхит:

- астматичен (опструктивен) ИН
- емфизематозен ИН
- опструктивен ИН

Исклучува: со акутна:

- егзацербација (J44.1)
- долнореспираторна инфекција (J44.0)

- J44.9 Хронична опструктивна пулмонална болест, неозначено

Хронична опструктивна:

- болест на дишен пат ИН
- белодробна болест ИН

J45 Астма

▽1002

Исклучува: тешка форма на акутна астма (J46)

хроничен астматичен (опструктивен) бронхит (J44.-)

хронична опструктивна астма (J44.-)
еозинофилна астма (J82)
белодробни болести предизвикани со надворешни агенси (J60–J70)
статус астматикус (J46)

- J45.0 **Предоминантно алергична астма**
Алергичен:
• бронхит ИН
• ринит со астма
Атопична астма
Екстринзична алергична астма
Поленска треска со астма
- J45.1 **Неалергична астма**
Идиосинкразична астма
Интринзична неалергична астма
- J45.8 **Мешана астма**
Комбинација на состојбите наведени во J45.0 и J45.1
- J45.9 **Астма, неозначено**
Астматичен бронхит ИН
Астма со доцен почеток

J46 **Статус астматикус**

∇1002

Тешка форма на акутна астма

J47 **Бронхиектазија**

Бронхиолектаза

Исклучува: конгенитална бронхиектазија (Q33.4)
туберкулозна бронхиектазија (тековна болест) (A15–A16)

БЕЛОДРОБНИ БОЛЕСТИ ПРЕДИЗВИКАНИ СО НАДВОРЕШНИ АГЕНСИ (J60–J70)

Исклучува: астма класифицирана во J45.-

J60 **Пневмокониоза кај јагленокопачи**

Антракозиликоза
Антракоза
Бел дроб кај јагленокопачи

Исклучува: со туберкулоза во A15–A16 (J65)

J61 **Пневмокониоза предизвикана со азбестни и други минерални влакна**

Азбестоза

Исклучува: Плеврални плаки со азбестоза (J92.0)
со туберкулоза во A15–A16 (J65)

J62 **Пневмокониоза предизвикана со прашина што содржи силициум**

Вклучува: силициумова фиброза (масивна) на бел дроб

Исклучува: пневмокониоза со туберкулоза во A15–A16 (J65)

- J62.0 Пневмокониоза предизвикана со талкова прашина
- J62.8 Пневмокониоза предизвикана со друга прашина што содржи силициум
Силикоза ИН

J63 Пневмокониоза предизвикана со други неоргански прашини

Исклучува: со туберкулоза во **A15–A16 (J65)**

- J63.0 Алуминоза (на бел дроб)
- J63.1 Бокситна фиброза (на бел дроб)
- J63.2 Берилиоза
- J63.3 Графитна фиброза (на бел дроб)
- J63.4 Сидероза
- J63.5 Станоза
- J63.8 Пневмокониоза предизвикана со други означен и органски прашини

J64 Неозначена пневмокониоза

Исклучува: со туберкулоза во **A15–A16 (J65)**

J65 Пневмокониоза придружена со туберкулоза

Сите состојби во **J60–J64** со туберкулоза, сите типови во **A15–A16**

J66 Болест на дишен пат предизвикана со специфична органска прав

Исклучува: Багасоза (**J67.1**)
фармерски бел дроб (**J67.0**)
хиперсензитивен пневмонит предизвикан со органска прав (**J67.-**)
синдром на реактивна дисфункција на дишните патишта (**J68.3**)

- J66.0 Бисиноза
болест на дишен пат предизвикана со памучна прав
- J66.1 Болест на работници со лен
- J66.2 Канабиноза
- J66.8 Болест на дишен пат предизвикана со специфични органски правови

J67 Хиперсензитивен пневмонит предизвикан со органска прав

Вклучува: алергичен алвеолит и пневмонит предизвикан со вдишување на органска прав и честички од габично, актиномицетичко и друго потекло

Исклучува: Пневмонит предизвикан со вдишување на хемикалии, гасови, чадови или пари (**J68.0**)

- J67.0 Фармерски бел дроб
Жетварски бел дроб
Косачки бел дроб
Болест на мувлосано сено

- J67.1 Багасоза
Багасозна:
• болест
• пневмонит
- J67.2 Бел дроб кај одгледувачи на птици
Болест или бел дроб кај одгледувачи на папагали
Болест или бел дроб кај одгледувачи на гулаби
- J67.3 Субероза
Болест или бел дроб кај ракувачи со плута
Болест или бел дроб кај ракувачи на плута
- J67.4 Бел дроб кај производители на слад
Алвеолит предизвикан со *Aspergillus clavatus*
- J67.5 Бел дроб на производители на печурки
- J67.6 Бел дроб кај стругачи на јаворова кора
Алвеолит предизвикан со *Cryptostroma corticale*
Криптостромоза
- J67.7 Вентилационен бел дроб од клима уред и навлажнувач на воздух
Алергичен алвеолит предизвикан со габи, термофилични актиномицети и други микроорганизми што се развиваат во вентилациони [клима уред] системи
- J67.8 Хиперсензитивен пневмонит предизвикан со други органска прашина
Бел дроб на производител на сирење
Бел дроб на производители на кафе
Бел дроб на производители на рибино брашно
Крзнарски бел дроб
Секвиоза
- J67.9 Хиперсензитивен пневмонит предизвикан со неозначена органска прашина
Алергичен алвеолит (од надворешни фактори) ИН
Хиперсензитивен пневмонит ИН

J68 Респираторни состојби предизвикани со хемикалии, гасови, чадови и пареи

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

- J68.0 Бронхит и пневмонит предизвикан со хемикалии, гасови, чадови и пареи
Хемиски бронхит (акутен)
- J68.1 Акутен пулмонален едем предизвикан со хемикалии, гасови, чадови и пареи
Хемиски пулмонален едем (акутен)
- J68.2 Горнореспираторно воспаление предизвикано со хемикалии, гасови, чадови и пареи,
некласифицирано на друго место
- J68.3 Други акутни и субакутни респираторни состојби предизвикани со хемикалии, гасови, чадови и пареи
Синдром на реактивна дисфункција на дишни патишта
- J68.4 Хронични респираторни состојби предизвикани со хемикалии, гасови, чадови и пареи
Емфизем (дифузен)(хроничен) }
Облитеративен бронхиолит (хроничен)(субакутен) } предизвикан со вдишување на хемикалии, гасови, чадови и пареи
Пулмонална фиброза (хронична) }
- J68.8 Други респираторни состојби предизвикани со хемикалии, гасови, чадови и пареи
- J68.9 Неозначена респираторна состојба предизвикана со хемикалии, гасови, чадови и пареи

J69 Пневмонит предизвикан со тврди матери и течности

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

Исклучува: синдроми на неонатална аспирација (P24.-)

- J69.0 Пневмонит предизвикан со храна и повратена содржина
Аспирациона пневмонија (предизвикана со):
- храна (регургитарна)
  - гастрични секрети
  - млеко
  - ИН
  - повратена содржина
- Исклучува:** Mendelson-ов синдром (J95.4)
- J69.1 Пневмонит предизвикан со масла и есенции
Липидна пневмонија
- J69.8 Пневмонит предизвикан со други тврди матери и течности
Пневмонит предизвикан со аспирација на крв

J70 Респираторни состојби предизвикани со други надворешни агенси

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

- J70.0 Акутни пулмонални манифестации предизвикан со зрачење
Пневмонит од зрачење
- J70.1 Хронични и други пулмонални манифестации предизвикани со зрачење
Фиброза на бел дроб по зрачење
- J70.2 Акутни интерстицијални заболувања на бел дроб предизвикани со лек
- J70.3 Хронични интерстицијални заболувања на бел дроб предизвикани со лек
- J70.4 Интерстицијални заболувања на бел дроб предизвикани со лек, неозначено
- J70.8 Респираторни состојби предизвикани со други означени надворешни агенси
- J70.9 Респираторни состојби предизвикани со неозначени надворешни агенси

ДРУГИ РЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ КОИ ГЛАВНО ГО ЗАФАЌААТ ИНТЕРСТИЦИУМОТ (J80–J84)

J80 Респираторен дистрес синдром кај возрасен

Болест на хијалина мембрана кај возрасен

J81 Пулмонален едем

∇0920

Акутен едем на бел дроб
Пулмонална конгестија (пасивна)

Исклучува: хипостатска пневмонија (J18.2)

пулмонален едем:

- хемиски (акутен) (J68.1)
- предизвикан со надворешни агенси (J60–J70)
- со споменување на срцева болест или срцева слабост (I50.1)

J82 Пулмонална еозинофилија, неклассифицирана на друго место

Еозинофилна астма
Löffler-ова пневмонија
Тропска (пулмонална) еозинофилија ИН

Исклучува: предизвикана со:

- аспергилоза (B44.-)
- лекови (J70.2–J70.4)
- означена паразитска инфекција (B50–B83)
- системски заболувања на сврзното ткиво (M30–M36)

J84 Други интерстицијални пулмонални болести

Исклучува: интерстицијални заболувања на бел дроб предизвикани со лек (J70.2–J70.4)
интерстицијална емфизем (J98.2)
белодробни болести предизвикани со надворешни агенси (J60–J70)

J84.0 Алвеоларни и париетоалвеоларни состојби
Алвеоларна протеиноза
Пулмонална алвеоларна микролитијаза

J84.1 Други интерстицијални пулмонални болести со фиброза
Дифузна пулмонална фиброза
Фиброзен алвеолит (криптоген)
Hamman-Rich-ов синдром
Идиопатска пулмонална фиброза

Исклучува: пулмонална фиброза (хронична):

- предизвикана со вдишување на хемикалии, гасови, чадови и пари (J68.4)
- по зрачење (J70.1)

J84.8 Други означени интерстицијални пулмонални болести
Бронхиолит облитеранс што предизвикува пневмонија [BOOP]

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

J84.9 Интерстицијална пулмонална болест, неозначено
Интерстицијална пневмонија ИН

СУПУРАТИВНИ И НЕКРОТИЧНИ СОСТОЈБИ НА ДОЛНИОР РЕСПИРАТОРЕН ТРАКТ (J85–J86)**J85 Апсцес на на бел дроб и медијастинум**

J85.0 Гангрена и некроза на бел дроб

J85.1 Апсцес на бел дроб со пневмонија

Исклучува: со пневмонија предизвикана со означен организам (J09–J16)

J85.2 Апсцес на бел дроб без пневмонија
Апсцес на бел дроб ИН

J85.3 Апсцес на медијастинум

J86 Пиоторакс

Вклучува: апсцес на:

- плевра
- торакс
- емпиема
- пиопневмоторакс

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Исклучува: предизвикан од туберкулоза (A15–A16)

J86.0 Пиоторакс со фистула

J86.9 Пиоторакс без фистула

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ПЛЕВРАТА (J90–J94)

J90 Плеврална ефузија, неклассифицирана на друго место

Плеврит со ефузија

Исклучува: хилозна (плеврална) ефузија (J94.0)
плеврит ИН (R09.1)
туберкулозна (A15–A16)

J91* Плеврална ефузија кај состојби класифицирани на друго место

J92 Плеврална плака

Вклучува: плеврално задебелување

J92.0 Плеврална плака со присуство на азбестоза

J92.9 Плеврална плака без азбестоза
Плеврална плака ИН

J93 Пневмоторакс

Исклучува: пневмоторакс:

- конгенитален или перинатален (P25.1)
  - трауматски (S27.0)
  - туберкулозен (тековна болест) (A15–A16)
- пиопневмоторакс

J93.0 Спонтан тензионен пневмоторакс

J93.1 Друг спонтан пневмоторакс

J93.8 Друг пневмоторакс

J93.9 Пневмоторакс, неозначено

J94 Други плеврални состојби

Исклучува: плеврит ИН (R09.1)

трауматски:

- хемопневмоторакс (S27.2)
  - хемоторакс (S27.1)
- туберкулозни плеврални состојби (тековна болест) (A15–A16)

J94.0	Хилусен излив Хилиформна ефузија
J94.1	Фиброторакс
J94.2	Хемоторакс Хемопневмоторакс
J94.8	Други означени плеврални состојби Хидроторакс
J94.9	Плеврална состојба, неозначено

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J95–J99)

J95 Постпроцедурални респираторни заболувања, неклассифицирани на друго место

Исклучува: емфизем (субкутан) како резултат на процедура (T81.8)
пулмонални манифестации предизвикани со зрачење (J70.0–J70.1)

J95.0	Нарушена функција на трахеостома Крвавење од трахеостомална стома Опструкција на дишен пат на трахеостома Сепса на трахеостомална стома Трахео-езофагеална фистула по трахеостомија
J95.1	Акутна пулмонална инсуфициенција по торакална операција
J95.2	Акутна пулмонална инсуфициенција по неторакална операција
J95.3	Хронична пулмонална инсуфициенција по операција
J95.4	Mendelson-ов синдром
	<i>Исклучува:</i> што го комплицира: <ul style="list-style-type: none"> • раѓањето и породувањето (O74.0) • бременост (O29.0) • пуерпериум (O89.0)
J95.5	Постпроцедурална субглотична стеноза
	<i>Исклучува:</i> стекната субглотична стеноза кај новороденче (P28.82)
J95.8	Други постпроцедурални респираторни заболувања
J95.9	Процедурално респираторно заболување, неозначено

J96 Респираторна слабост, неклассифицирана на друго место

Исклучува: Кардиореспираторна слабост (R09.2)
пстпроцедурална респираторна слабост (J95.-)
респираторен:

- арест (R09.2)
- дистрес синдром:
  - кај возрасен (J80)
  - кај новороденче (P22.0)

J96.0	Акутна респираторна слабост
J96.1	Хронична респираторна слабост

J98 Други респираторни заболувања

Исклучува: апнеа:

- кај новороденче (P28.4-)
- ИН (R06.8)
- во спиење
- кај новороденче (P28.3)
- ИН (G47.3-)

J98.0 Болести на бронхија, неklasифицирани на друго место

Бронхолитијаза
Калцификација }
Стеноза } на бронхија
Улкус }
Трахеобронхиален:
• колапс
• дискинезија

J98.1 Пулмонален колапс

Ателектаза
Колапс на бел дроб

Исклучува: ателектаза (кај):

- новороденче (P28.0–P28.1)
- туберкулозна (тековна болест) (A15–A16)

J98.2 Интерстицијален емфизем

Медијастинален емфизем

Исклучува: емфизем:

- кај фетус и новороденче (P25.0)
- ИН (J43.9)
- оперативен (субкутан) (T81.8)
- трауматски субкутан (T79.7)

J98.3 Компензаторен емфизем

J98.4 Други заболувања на бел дроб

Калцификација на бел дроб
Цистична белодробна болест (стекната)
Белодробна болест ИН
Пулмолитијаза

J98.5 Болести на медијастинумот, неklasифицирани на друго место

Фиброза }
Хернија } на медијастинумот
Ретракција }
Медијастинит

Исклучува: апсцес на медијастинумот (J85.3)

J98.6 Заболувања на дијафрагмата

Дијафрагматит
Парализа на дијафрагмата
Релаксација на дијафрагмата

Исклучува: конгенитална малформација на дијафрагмата (Q79.1)

- дијафрагматична хернија:
- конгенитална (Q79.0)
  - ИН (K44.-)

J98.8 Други означени респираторни заболувања

J98.9 Респираторно заболување, неозначено
Респираторна болест (хронична) ИН

J99* Респираторни заболувања кај болести класифицирани на друго место

J99.1* Респираторни заболувања кај други дифузни заболувања на сврзното ткиво

Респираторни заболувања кај:

- дерматомиозит (M33.0–M33.1†)
- полимиозит (M33.2†)
- сика синдром [Sjögren] (M35.0†)
- системски:
  - лупус еритематозус (M32.1†)
  - склероза (M34.8†)
- Wegener-ов гранулом (M31.3†)

J99.8* Респираторни заболувања кај други болести класифицирани на друго место

Респираторни заболувања кај:

- анкилозантен спондилит (M45.0-†)
- криоглобулинемија (D89.1†)
- сифилис (A52.7†)¹²

ГЛАВА 11

БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K00–K93)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- K00–K14** Болести на усната празнина, плунковните жлезди и вилиците
- K20–K31** Болести на езофагусот, стомакот и дуоденумот
- K35–K38** Болести на апендиксот
- K40–K46** Хернија
- K50–K52** Неинфективен ентерит и колит
- K55–K63** Други болести на цревата
- K65–K67** Болести на перитонеумот
- K70–K77** Болести на црниот дроб
- K80–K87** Заболувања на жолчното кесе, билијарниот тракт и панкреасот
- K90–K93** Други болести на дигестивниот систем

Категориите означени со ѕвездички во оваа глава предвидуваат како што следува:

- K23*** Заболувања на езофагусот кај болести класифицирани на друго место
- K67*** Заболувања на перитонеумот кај инфективни болести класифицирани на друго место
- K77*** Заболувања на црниот дроб кај болести класифицирани на друго место
- K87*** Заболувања на жолчното кесе, билијарниот тракт и панкреасот кај болести класифицирани на друго место
- K93*** Заболувања на други дигестивни органи кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што настануваат во перинаталниот период (P00–P96)

одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)

компликации при бременост, породување и пуерпериум (O00–O99)

конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)

ендокрини, нутритивни и метаболични болести (E00–E89)

¹² Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Респирација.

повреда, труење и одредени други последици од надворешни причини (S00–T98)
неоплазми (C00–D48)
симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирано на друго место (R00–R99)

БОЛЕСТИ НА УСНАТА ПРАЗНИНА, ПЛУНКОВНИТЕ ЖЛЕЗДИ И ВИЛИЦИТЕ

K00 Заболувања на развојот и избивањето на забите

Исклучува: набиени или заглавени заби (K01.-)

- K00.0 Анодонција
Хиподонција
Олигодонција
- K00.1 Прекубројни заби
Дистомолар
Четврти катник
Мезиоденс
Паламорал
Прекубројни заби
- K00.2 Абнормалности на големината и формата на забите
Конкресценција }
Фузија } за заби
Геминација }
Заб:
• евагинатус
• ин денте
• ивагинатус
Глеѓни перли
Макродонција
Микродонција
Клинести [конусни] заби
Тауродонтизам
Парамоларен туберкулум

Исклучува: туберкулум карабели, што се смета како нормално отстапување и не треба да се означува

- K00.3 Шарени заби
Дентална флуороза
Шарена глеѓ
Нефлуоризирана нетранспарентна глеѓ

Исклучува: наталожување [наслаги] на забите (K03.6)

- K00.4 Нарушувања во формирањето на забите
Аплазија и хипоплазија на забниот цемент
Дилацерација на заб
Хипоплазија (неонатална)(постнатална(пренатална) на глеѓот
Одонтодисплазија на регија
Turner-ов заб

Исклучува: Hutchinson-ови заби и катници во форма на дудинка кај конгенитален сифилис (A50.5)
шарени заби (K00.3)

- K00.5 Херeditарни нарушувања во забната структура, неклассифицирани на друго место
Амелогенеза }
Дентиногенеза } имперфектна
Одонтогенеза }
Дентална дисплазија
Шел заби (сини-сиви или жолто-кафени, трошни, кршливи и со тенденција за испаѓање)

- K00.6 Нарушувања во избивањето на забот
Предвремена дентиција
Натален } заб
Неонатален }
Предремено:
• избивање на заб
• менување на прв [отпаднат] заб
Заостанат [перзистентен] прв заб
- K00.7 Синдром на избивање на заби
- K00.8 Други заболувања на развојот на забот
Промини на бојата во текот на формирањето на забите
Вродени дамки на забите ИН
- K00.9 Заболување на развојот на забот, неозначено
Заболување во одонтогенеза ИН

K01 Набиени и заглавени заби

Исклучува: набиени и заглавени заби со абнормална положба на овие заби или околните заби (K07.3)

- K01.0 Набиени заби
Набиен заб е оној заб кој избива со опструкција на друг заб
- K01.1 Заглавени заби
Заглавен заб е оној заб кој не може да избие заради опструкција на друг заб

K02 Дентален кариес

- K02.0 Кариес ограничен на глеѓта
Лезии со бели точки [почетен кариес]
- K02.1 Кариес на дентинот
- K02.2 Кариес на забниот цемент
- K02.3 Сопрен дентален кариес
- K02.4 Одонтоклазија
Инфантилна меланодонција
Меланодонтоклазија
- K02.8 Друг дентален кариес
- K02.9 Дентален кариес, неозначено

K03 Други болести на цврстите ткива на забите

Исклучува: бруксизам (F45.8)
дентален кариес (K02.-)
чкрипење со забите ИН (F45.8)

- K03.0 Прекумерна истрошеност на забите
Истрошеност:
• апроксимално } на забите
• оклузално }
- K03.1 Абразија на забите
Абразија:
• од паста за заби }

- хабитуална   }
- професионална   } на забите
- ритуална   }
- традиционална   }
- Wedge-ов дефект ИН   }

K03.2 Ерозија на забите

Ерозија на забите:

- предизвикана со:
  - диета
  - лекови и медикаменти
  - непрекинато повраќање
- идиопатска
- ИН
- професионална

K03.3 Патолошка ресорпција на забите

Внатрешен гранулом на пулпата
Ресорпција на забите (надворешна)

K03.4 Хиперцементоза

Цементна хиперплазија

K03.5 Анкилоза на забите

K03.6 Наталожување [наслаги] на забите

Забен камен:

- субгингивален
- супрагингивален

Наталожување [наслаги] на забите:

- бетел
- црни
- зелени
- материа алба
- портокалови
- од тутун
- Дамки на заби
- надворешни ИН
- ИН

K03.7 Постеруптивни промени на бојата на денталните цврсти ткива

Исклучува: наталожување [наслаги] на забите (K03.6)

K03.8 Други означени болести на цврстите ткива на забите

Озрачен глеѓ
Чувствителен дентин

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на зрачењето, ако е предизвикана со зрачење.

K03.9 Болест на цврстите ткива на забите, неозначено

K04 Болести на пулпата и периапикалните ткива

K04.0 Пулпит

Пилпален:

- апсцес
- полип

Пулпит:

- акутен
- хроничен (хиперпластичен)(улцеративен)
- супуративен

- K04.1 Некроза на пулпа
Гангрена на пулпа
- K04.2 Дегенерација на пулпа
Дентикли
Пулпални:
• калцификации
• камења
- K04.3 Абнормално формирање на цврсто ткиво во пулпата
Секундарен или неправилен дентин
- K04.4 Акутен апикален периодонтит од пулпално потекло
Акутен апикален периодонтит ИН
- K04.5 Хроничен апикален периодонтит
Апикален или периапикален гранулом
Апикален периодонтит ИН
- K04.6 Периапикален апсцес со синус
Дентален } апсцес со синус
дентоалвеоларен }
- K04.7 Периапикален апсцес без синус
Дентален }
Дентоалвеоларен } апсцес ИН
Периапикален }
- K04.8 Радикуларна циста
Циста:
• апикална (периодонтална)
• периапикална
• резидуално радикуларна

Исклучува: латерална периодонтална циста (K09.0)
- K04.9 Други и неозначени болести на пулпата и периапикалните ткива

K05 Гингивит и периодонтални болести

- K05.0 Акутен гингивит

Исклучува: акутен некротизирачки улцеративен гингивит (A69.1)
херпесвирусен [herpes simplex] гингивостоматит (B00.2)
- K05.1 Хроничен гингивит
Гингивит (хроничен):
• десквамативен
• хиперпластичен
• ИН
• едноставен маргинален
• улцеративен
- K05.2 Акутен периодонтит
Акутен перикоронит
Пародонтален апсцес
Периодонтален апсцес

Исклучува: акутен апикален периодонтит (K04.4)
периапикален апсцес:
• ИН (K04.7)
• со синус (K04.6)

- K05.3 Хроничен периодонтит
Хроничен перикоронит
Периодонтит:
• комплекс
• ИН
• симплекс
- K05.4 Периодонтоза
Јуvenilна периодонтоза
- K05.5 Други периодонтални болести
- K05.6 Периодонтална болест, неозначено

K06 Други заболувања на гингивата и беззабиот алвеоларен гребен

Исклучува: атрофија на беззабиот алвеоларен гребен (K08.2)

гингивит:

- акутен (K05.0)
- хроничен (K05.1)
- ИН (K05.1)

- K06.0 Гингивално повлекување
Гингивално повлекување (генерализирано)(локализирано)(постинфективно)(постпроцедурално)
- K06.1 Гингивално проширување
Гингивална фиброматоза
- K06.2 Лезии на гингивата и беззабиот алвеоларен гребен поврзани со траума
Иритативна хиперплазија на беззабиот гребен [протетска хиперплазија]
- Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.*
- K06.8 Други означени заболувања на гингивата и беззабиот алвеоларен гребен
Фиброзен епулис
Ресорбиран гребен
Гигантски целуларен епулис
Периферен гигантски целуларен гранулом
Пиоген гранулом на гингивата
- K06.9 Заболување на гингивата и беззабиот алвеоларен гребен, неозначено

K07 Дентофацијални аномалии [вклучувајќи малоклузија]

Исклучува: хемифацијална атрофија или хипертрофија (Q67.4)

Еднострана кондиларна хиперплазија или хипоплазија (K10.8)

- K07.0 Значителни аномалии во големината на вилицата
Хиперплазија, хипоплазија:
• мандибуларна
• максиларна
Макрогнатизам (мандибуларен)(максиларен)
Микрогнатизам (мандибуларен)(максиларен)
- Исклучува:* акромегалија (E22.0)
Robin-ов синдром (Q87.06)
- K07.1 Аномалии на односот вилица-основата на черепот
Асиметрија на вилицата
Прогнатизам (мандибуларен)(максиларен)
Ретрогнатизам (мандибуларен)(максиларен)

K07.2 Аномалии во односот на денгалниот лак
Вкрстен загриз (преден)(заднен)
Дисто-оклузија
Мезио-оклузија
Девијација на средната линија на денгалниот лак
Отворен загриз (преден)(заднен)
Овербајт(ексцесивен):
• длабок
• хоризонтален
• вертикален
Оверџет
Задна лингвална оклузија на мандибуларните заби

K07.3 Аномалии на забната положба
Прекубројност }
Диастема }
Разместување } на заб или заби
Ротација }
Растреситост, абнормална }
Транспозиција }
Заглавени или набиени заби со абнормална положба на овие заби или околните заби

Исклучува: набиени и заглавени заби без абнормална положба (K01.-)

K07.4 Малоклузија, неозначено

K07.5 Дентофацијални функционални абнормалности
Абнормално затворање на вилицата
Малоклузија предизвикан со:
• абнормално голтање
• дишење на уста
• навики со јазик, усна или прсти

Исклучува: бруксизам (F45.8)
чкрипење со заби ИН (F45.8)

K07.6 Заболувања на темпоромандибуларниот зглоб
Costen-ов комплекс или синдром
Луксација на темпоромандибуларниот зглоб
Сублуксација на вилицата
Синдром на болна дисфункција на темпоромандибуларниот зглоб

Исклучува: Темпоромандибуларен зглоб со тековна:
• дислокација (S03.0)
• истегнување (S03.4)

K07.8 Други дентофацијални аномалии

K07.9 Дентофацијална аномалија, неозначено

K08 Други заболувања на забите и потпорните структури

K08.0 Ексфолијација на забите поради систематски причини

K08.1 Губење на заби поради несреќа, екстракција или локална периодонтална болест

K08.2 Атрофија на беззабиот алвеоларен гребен

K08.3 Заостанат забен корен

K08.8 Други означени заболувања на забите и потпорните структури

Проширување на алвеоларниот гребен ИН

Неправилен алвеоларен процес
Забоболка ИН

⊗K08.81 Патолошка фрактура на заб

Исто така, се означува секоја дентална болест со предиспозиција (K00–K10).

⊗K08.88 Други означени заболувања на забите и потпорните структури

K08.9 Заболување на забите и потпорните структури, неозначено

K09 Цисти на оралната регија, неклассифицирани на друго место

Вклучува: Лезии со хистолошки карактеристики и на анеуризматична циста и на друга фиброзна лезија

Исклучува: радикуларна циста (K04.8)

K09.0 Развојни одонтогени цисти

Циста:

- дентигеротична
  - еруптивна
  - фоликуларна
  - гингивална
  - латерално периодонтална
  - примордијална
- Кератоциста

K09.1 Развојни (неодонтогени) цисти на оралната регија

Циста:

- глобуломаксиларна
- на инцизивниот канал
- медио палатинална
- назопалатинална
- палатино папиларна

K09.2 Други цисти на вилицата

Циста на вилицата:

- анеуризматична
- хеморагична
- ИН
- трауматска

Исклучува: латентна циста на коската на вилицата (K10.0)

Stafne-ова циста (K10.0)

K09.8 Други цисти на оралната регија, неклассифицирани на друго место

Дермоидна циста }
Епидермоидна циста } на устата
Лимфоепителиална циста }
Erstein-ова перла
Назоалвеоларна циста
Назолабијална циста

K09.9 Циста на оралната регија, неозначено

K10 Други болести на вилиците

K10.0 Развојни заболувања на вилиците

Латентна циста на коската на вилицата

Stafne-ова циста

Торус:

- mandibularis

- palatinus

K10.1 Гиганоклеточен гранулом, централен
Гиганоклеточен гранулом ИН

Исклучува: периферен гиганоклеточен гранулом (K06.8)

K10.2 Воспалителни состојби на вилиците
Остеит }
Остеомиелит (неонатален) } На вилицата (акутен)(хроничен)(супуративен)
Остеорадионекроза }
Периостит }
Секвестрација на виличната коска

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на радијација, ако е предизвикана со зрачење.

K10.3 Алвеолит на вилиците
Алвеоларен остеит
Сув алвеолит

K10.8 Други означени болести на вилиците
Черубизам
Егзостоза } на вилицата
Фиброзна дисплазија }
Зглобен кондил, унилатерален:
• хиперплазија
• хиполазија

K10.9 Болест на вилицата, неозначено

K11 Болести на плунковните жлезди

K11.0 Атрофија на плунковна жлезда

K11.1 Хипертрофија на плунковна жлезда

K11.2 Сиалоаденит

Исклучува: епидемичен паротит (B26.-)
увеопаротидна треска [Heerfordt] (D86.8)

K11.3 Апсцес на плунковна жлезда

K11.4 Фистула на плунковна жлезда

Исклучува: конгенитална фистула на плунковната жлезда (Q38.4)

K11.5 Сиалолитијаза
Калкулус } на плунковната жлезда или канал
Камен }

K11.6 Мукокела на плунковна жлезда
Мукозна:
• екстравазиална циста } на плунковната жлезда
• ретенциона циста }
Ранула

K11.7 Нарушувања на плунковната секреција
Хипоптијализам
Птијализам
Ксеростомија

Исклучува: Сува уста ИН (R68.2)

- K11.8 Други болести на плунковните жлезди
Бенигна лимфоепителиална лезија на плунковна жлезда
Mikulicz-ова болест
Некротизирачка сијалометапласија
Сијалектазија
Стеноза } на плунковен канал
Стрикура }

Исклучува: сика синдром [Sjögren] (M35.0)

- K11.9 Болест на плунковна жлезда, неозначено
Сијалоаденопатија ИН

K12 Стоматит и сродни лезии

Исклучува: канкрум на уста (A69.0)
хеилит (K13.0)
гангренозен стоматит (A69.0)
херпесвирусна [herpes simplex] гингивостоматит (B00.2)
нома (A69.0)

- K12.0 Рекурентни орални афти
Афтозен стоматит (мајор)(минор)
Vednar-ови афти
Рекурентен мукозен некротичен периаденит
Рекурентен афтозен улкус
Херпетиформен стоматит

- K12.1 Други форми на стоматит
Стоматит:
• забнопротезен
• ИН
• улцеративен
• везикуларен

- K12.2 Целулит и апсцес на устата
Целулит на устата (подот)
Субмандибуларен апсцес

Исклучува: апсцес (на):
• периапикален (K04.6–K04.7)
• периодонтален (K05.2)
• перитонзиларен (J36)
• плунковна жлезда (K11.3)
• јазик (K14.0)

K13 Други болести на усната и оралната мукоза

Вклучува: епителијални нарушувања на јазикот

Исклучува: одредени заболувања на гингивата и беззабиот алвеоларен гребен (K05–K06)
цисти на оралната регија (K09.-)
болести на јазикот (K14.-)
стоматит и сродни лезии (K12.-)

- K13.0 Болести на усните
Хеилит:
• ангуларен
• ексфолијативен
• glandуларен

• ИН
Хеилодинија
Хеилоза
Perlèche НДМ

Исклучува: Арибофлавиноза (E53.0)
хеилит заради заболувања поврзани со зрачење (L55–L59)
Perlèche заради:
• кандидијаза (B37.8)
• дефицит на рибофлавин (E53.0)

K13.1 Поткасница на образот и усната

K13.2 Леукоплакија и други нарушувања на оралниот епител, вклучувајќи го јазикот
Еритроплакија } на оралниот епител, вклучувајќи го јазикот
Леукоедем }
Леукокератоza на непцето предизвикана од никотин
Пушачко непце

Исклучува: влакнеста леукоплакија (K13.3)

K13.3 Влакнеста леукоплакија

K13.4 Гранулом и лезии слични на гранулом на оралната мукоза
Еозинофилен гранулом }
Пиоген гранулом } на оралната мукоза
Верукозен ксантом }

K13.5 Орална субмукозна фиброза
Субмукозна фиброза на јазикот

K13.6 Иритативна хиперплазија на оралната мукоза

Исклучува: иритативна хиперплазија на беззабиот гребен [протетска хиперплазија] (K06.2)

K13.7 Други и неозначени лезии на оралната мукоза
Фокална орална муциноза

K14 Болести на јазикот

Исклучува: еритроплакија }
фокална епителијална хиперплазија }
леукоедем } на јазикот (K13.2)
леукоплакија }
влакнеста леукоплакија (K13.3)
макроглосија (конгенитална) (Q38.2)
субмукозна фиброза на јазикот (K13.5)

K14.0 Глосит
Апсцес } на јазикот
Улцерација (трауматска) }

Исклучува: атрофичен глосит (K14.4)

K14.1 Географски јазик
Бениген миграторен глосит
Ексфолијативен глосит ареата

K14.2 Средишен ромбоиден глосит

K14.3 Хипертрофија на јазичните папили
Црн влакнест јазик
Обложен јазик

- Хипертрофија на листестите папили
Црн ресичест јазик
- K14.4 Атрофија на јазичните папили
Атрофичен глосит
- K14.5 Збрчан јазик
Фисуриран }
Избразден } јазик
Во вид на скротум }
- Исклучува:** фисуриран јазик, конгенитален (Q38.3)
- K14.6 Глосодинија
Глосопироза
Болен јазик
- K14.8 Други болести на јазикот
Атрофија }
Изрецканост } (на) јазик
Зголемување }
Хипертрофија }
- K14.9 Болест на јазикот, неозначено
Глосопатија ИН

БОЛЕСТИ НА ЕЗОФАГУСОТ, ЖЕЛУДНИКОТ И ДУОДЕНУМОТ (K20–K31)

Исклучува: хијатална хернија (K44.-)

K20 Езофагит

- Апсцес на езофагусот
Ерозија на езофагусот
Езофагит:
• хемиски
• ИН
• пептичен

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

Исклучува: рефлуксен езофагит (K21.0)
со гастроезофагеална рефлуксна болест (K21.0)

K21 Гастроезофагеална рефлуксна болест

- K21.0 Гастроезофагеална рефлуксна болест со езофагит
▽1121
Рефлуксен езофагит
- K21.9 Гастроезофагеална рефлуксна болест со езофагит
Езофагеален рефлукс ИН

K22 Други болести на езофагусот

Исклучува: езофагеални варикси (I85.-)

- K22.0 Ахалазија на кардијата
Ахалазија ИН
Кардиоспазам

Исклучува: конгенитален кардиоспазам (Q39.5)

K22.1 Улкус на езофагусот

∇1121

Улкус на езофагусот:

- поради ингестија на:
  - хемикалии
  - лекови и медикаменти
- габичен
- ИН
- пептичен

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на причината.

K22.2 Езофагеална опструкција

Компресија }
Констрикција } на езофагусот
Стеноза }
Стрикура }

Исклучува: конгенитална стеноза или стриктура на езофагусот (Q39.3)

K22.3 Перфорација на езофагусот

Руптура на езофагусот

Исклучува: трауматска перфорација на (торакален) езофагус (S27.83)

K22.4 Дискинезија на езофагусот

Езофагус во вид на вадичеп
Дифузен езофагеален спазам
Спазам на езофагусот

Исклучува: кардиоспазам (K22.0)

K22.5 Дивертикулум на езофагусот, стекнат

Езофагеален џеп, стекнат

Исклучува: дивертикулум на езофагусот (конгенитален) (Q39.6)

K22.6 Гастроезофагеален лацерационо-хеморагичен синдром

Mallory-Weiss-ов синдром

K22.7 Barrett-ов езофагус

Barrett-ова:

- болест
- синдром

Исклучува: Barrett-ов улкус (K22.1)

K22.8 Други означени болести на езофагусот

Крвавење на езофагусот ИН

K22.9 Болест на езофагусот, неозначено

K23* Заболувања на езофагусот кај болести класифицирани на друго место

K23.0* Туберкулозен езофагит (A18.8†)

K23.1* Мегаезофагус кај Chagas-ова болест (B57.3†)

K23.8* Заболувања на езофагусот кај други болести класифицирани на друго место

Со категориите K25–K28 се употребуваат следниве четиризначни подподелби:

- .0 Акутен со хеморагија
- .1 Акутен со перфорација
- .2 Акутен и со хеморагија и со перфорација
- .3 Акутен без хеморагија или перфорација
- .4 Хроничен или неозначен со хеморагија
- .5 Хроничен или неозначен со перфорација
- .6 Хроничен или неозначен и со хеморагија и со перфорација
- .7 Хроничен без хеморагија или перфорација
- .9 Неозначен како акутен или хроничен, без хеморагија или перфорација

K25 Гастричен улкус

∇1106

Види подподелби

Вклучува: улкус (пептичен):

- пилорус
- желудник

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, ако е предизвикан со лек

Исклучува: акутен хеморагичен ерозивен гастрит (K29.0)
ерозија (акутна) на желудникот (K29.6)
пептичен улкус ИН (K27.-)

K26 Дуоденален улкус

Види подподелби

Вклучува: улкус (пептичен):

- дуоденален
- постпилоричен

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот, доколку е предизвикан со лек.

Исклучува: ерозија (акутна) на дуоденумот (K29.8)
пептичен улкус ИН (K27.-)

K27 Пептичен улкус, локализација неозначена

Види подподелби

Вклучува: гастродуоденален улкус ИН
пептичен улкус ИН

Исклучува: пептичен улкус кај новороденче (P78.8)

K28 Гастројејунален улкус

Види подподелби

Вклучува: улкус (пептичен):

- анастомотичен
- гастроколичен
- гастроинтестинален
- гастројејунален
- јејунален
- маргинален
- стомален

Исклучува: примарен улкус на тенкото црево (K63.3)

K29 Гастрит и дуоденит

Исклучува: еозинофилен гастрит или гастроентерит (K52.8)
Zollinger-Ellison-ов синдром (E16.4)

- K29.0 Акутен хеморагичен гастрит
Акутен (ерозивен) гастрит со хеморагија
- K29.1 Друг акутен гастрит
- K29.2 Алкохолен гастрит
- K29.3 Хроничен суперфицијален гастрит
- K29.4 Хроничен атрофичен гастрит
Гастрична атрофија
- K29.5 Хроничен гастрит, неозначено
Хроничен гастрит:
  - антрален
  - фундален
- K29.6 Друг гастрит
Ерозија (акутна) на желудникот
Гигантски хипертрофичен гастрит
Грануломатозен гастрит
Мénétriér-ова болест
- K29.7 Гастрит, неозначено
- K29.8 Дуоденит
- K29.9 Гастродуоденит, неозначено

K30 Диспепсија

Индиgestија

Исклучува: диспепсија:

- нервозна (F45.32)
- невротична (F45.32)
- психогена (F45.32)

жиговина (R12)

K31 Други болести на желудникот и дуоденумот

Вклучува: функционални заболувања на желудникот

Исклучува: дивертикулум на дуоденумот (K57.0- – K57.1-) гастринтестинална хеморагија (K92.0–K92.2)

- K31.0 Акутна дилатација на желудникот
Акутна дистензија на желудникот
  - K31.1 Адултна хипертрофична пилорна стеноза
Пилорна стеноза ИН
- Исклучува:* конгенитална или доенечка пилорна стеноза (Q40.0)
- K31.2 Стрикура и стеноза на желудникот во вид на песочен часовник

Исклучува: конгенитален желудник во вид на песочен часовник (Q40.2)
контракција на желудникот во вид на песочен часовник (K31.88)

K31.3 Пилороспазам, неklasифициран на друго место

Исклучува: пилороспазам:
• конгенитален или доенечки (Q40.0)
• невротичен (F45.32)
• психоген (F45.32)

K31.4 Гастричен дивертикулум

Исклучува: конгенитален дивертикулум на желудникот (Q40.2)

K31.5 Опструкција на дуоденумот

Констрикција }
Стеноза } на дуоденумот
Стриктуре }
Дуоденален илеус (хроничен)

Исклучува: конгенитална стеноза на дуоденумот (Q41.0)

K31.6 Фистула на желудникот и дуоденумот

Гастроколична фистула
Гастројејуноколична фистула

K31.7 Полип на желудникот и дуоденумот

Исклучува: аденоматозен полип на:
• дуоденумот (D13.2)
• желудникот (D13.1)

K31.8 Други означени болести на желудникот и дуоденумот

⊗K31.81 Ангиодисплазија на желудникот и дуоденумот без споменување на хеморагија

⊗K31.82 Ангиодисплазија на желудникот и дуоденумот со хеморагија

⊗K31.88 Други означени болести на желудникот и дуоденумот

Ахлорхидрија
Гастроптоза
Контракција на желудникот во вид на песочен часовник

K31.9 Болест на желудникот и дуоденумот, неозначено

БОЛЕСТИ НА АПЕНДИКСОТ (K35–K38)

K35 Акутен апендицит

∇1101

K35.0 Акутен апендицит со генерализиран перитонит

Апендицит (акутен) со:
• перфорација
• перитонит (генерализиран)(локализиран) по руптура или перфорација
• руптура

K35.1 Скутен апендицит со перитонеален апсцес

Апсцес на апендиксот

- K35.9**   **Акутен апендицит, неозначено**
Акутен апендицит со перитонит, локализиран или ИН
Акутен апендицит без:
- генерализиран перитонит
  - перфорација
  - перитонеален апсцес
  - руптура

K36   **Друг апендицит**

∇1101

- Апендицит:
- хроничен
  - рекурентен

K37   **Неозначен апендицит**

∇1101

K38   **Други болести на апендиксот**

- K38.0**   Хиперплазија на апендиксот
- K38.1**   Апендикуларни корекции
Фекалит   } на апендиксот
Стерколит   }
- K38.2**   Дивертикулум на апендиксот
- K38.3**   Фистула на апендиксот
- K38.8**   Други означени болести на апендиксот
Интусусцепција на апендиксот
- K38.9**   Болест на апендиксот, неозначено

ХЕРНИЈА
(K40–K46)

Вклучува: хернија:

- стекната
- конгенитална [освен дијафрагмална или хијатална]
- рекурентна

Забелешка: Хернија и со гангрена и со опструкции се класифицира како хернија со гангрена.

K40   **Ингвинална хернија**

- Вклучува:* бубонокела
ингвинална хернија:
- директна
  - двојна
  - индиректна
  - ИН
  - коса
  - скротална хернија

Со **K40** се користи следнава петозначна подподелба:

- 0   неозначена како рекурентна
- 1   рекурентна

K40.0 Двострана ингвинална хернија, со опструкција, без гангрена**K40.1 Двострана ингвинална хернија, со гангрена****K40.2 Двострана ингвинална хернија, без опструкција или гангрена**

Двострана ингвинална хернија ИН

K40.3 Еднострани или неозначена ингвинална хернија, со опструкција, без гангрена

Ингвинална хернија (еднострани):

- предизвикува опструкција }
• инкарцерирана } без гангрена
• иредуцибилна }
• странгулирана }

K40.4 Еднострани или неозначена ингвинална хернија, со гангрена

Ингвинална хернија ИН со гангрена

K40.9 Еднострани или неозначена ингвинална хернија, без опструкција или гангрена

Ингвинална хернија (еднострани) ИН

K41 Феморална хернија

K41.0 Двострана феморална хернија, со опструкција, без гангрена

K41.1 Двострана феморална хернија, со гангрена

K41.2 Двострана феморална хернија, без опструкција или гангрена
Двострана феморална хернија ИН

K41.3 Еднострани или неозначена феморална хернија, со опструкција, без гангрена

Феморална хернија (еднострани):

- предизвикува опструкција }
• инкарцерирана } без гангрена
• иредуцибилна }
• странгулирана }

K41.4 Еднострани или неозначена феморална хернија, со гангрена

K41.9 Еднострани или неозначена феморална хернија, без опструкција или гангрена
Феморална хернија (еднострани) ИН

K42 Умбиликална хернија

Вклучува: параумбиликална хернија

Исклучува: омфалокела (Q79.2)

K42.0 Умбиликална хернија со опструкција, без гангрена

Умбиликална хернија:

- предизвикува опструкција }
• инкарцерирана } без гангрена
• иредуцибилна }
• странгулирана }

- K42.1 Умбиликална хернија со гангрена
Гангренозна умбиликална хернија
- K42.9 Умбиликална хернија без опструкција или гангрена
Умбиликална хернија ИН

K43 Вентрална хернија

Вклучува: хернија:

- епигастрична
- инцизиона

- K43.0 Вентрална хернија со опструкција, без гангрена
Вентрална хернија:
• предизвикува опструкција	}	
• инкарцерирана	}	без гангрена
• иредуцибилна	}	
• странгулирана	}	
- K43.1 Вентрална хернија со гангрена
Гангренозна вентрална хернија
- K43.9 Вентрална хернија без опструкција или гангрена
Вентрална хернија ИН

K44 Дијафрагмална хернија

Вклучува: хијатална хернија (езофагеална)(лизгачка)
параезофагеална хернија

Исклучува: конгенитална хернија:

- дијафрагмална (Q79.0)
- хијатална (Q40.1)

- K44.0 Дијафрагмална хернија со опструкција, без гангрена
Дијафрагмална хернија:
• предизвикува опструкција	}	
• инкарцерирана	}	без гангрена
• иредуцибилна	}	
• странгулирана	}	
- K44.1 Дијафрагмална хернија со гангрена
Гангренозна дијафрагмална хернија
- K44.9 Дијафрагмална хернија без опструкција или гангрена
Дијафрагмална хернија ИН

K45 Друга абдоминална хернија

Вклучува: хернија:

- абдоминална, локализација означена НДМ
- лумбална
- оптураторна
- пудендална
- ретроперитонеална
- ишијатична

- K45.0 Друга означена абдоминална хернија со опструкција, без гангрена
Сите состојби наведени под K45:
• предизвикува опструкција	}	
• инкарцерирана	}	без гангрена

- иредуцибилна   }
- странгулирана   }

K45.1 Друга означена абдоминална хернија со гангрена
Сите состојби наведени под **K45** означени како гангренозни

K45.8 Друга означена абдоминална хернија без опструкција или гангрена

K46 Неозначена абдоминална хернија

- Вклучува:** ентерокела
епиплокела
хернија:
- интерстицијална
  - цревна
  - интраабдоминална
  - ИН

Исклучува: вагинална ентерокела (**N81.5**)

K46.0 Неозначена абдоминална хернија со опструкција, без гангрена
Сите состојби наведени под **K46**:

- предизвикува опструкција   }
- инкарцерирана   } без гангрена
- иредуцибилна   }
- странгулирана   }

K46.1 Неозначена абдоминална хернија со гангрена
Сите состојби наведени под **K46** означени како гангренозни

K46.9 Неозначена абдоминална хернија без опструкција или гангрена
Абдоминална хернија ИН

НЕИНФЕКТИВЕН ЕНТЕРИТ И КОЛИТ (K50–K52)

Вклучува: неинфективна воспалителна цревна болест

Исклучува: синдром на иритабилно црево (**K58.-**)
мегаколон (**K59.3**)

K50 Crohn-ова болест [регионален ентерит]

Вклучува: грануломатозен ентерит

Исклучува: улцеративен колит (**K51.-**)

K50.0 Crohn-ова болест на тенкото црево
Crohn-ова болест [регионален ентерит] на:

- дуоденумот
  - илеумот
  - јејунумот
- Илеит:
- регионален
  - терминален

Исклучува: со Crohn-ова на дебелото црево (**K50.8**)

K50.1 Crohn-ова болест на дебелото црево

Колит:

- грануломатозен
- регионален

Crohn-ова болест [регионален ентерит] на:

- колонот
- дебелото црево
- ректумот

Исклучува: со Crohn-ова болест на тенкото црево (**K50.8**)

- K50.8 Друга Crohn-ова болест
Crohn-ова болест и на тенкото и на дебелото црево
- K50.9 Crohn-ова болест, неозначено
Регионален ентерит ИН

K51 Улцеративен колит

- K51.0 Улцеративен (хроничен) ентероколит
- K51.1 Улцеративен (хроничен) илеоколит
- K51.2 Улцеративен (хроничен) проктит
- K51.3 Улцеративен (хроничен) ректосигмоидит
- K51.4 Псевдополипоза на колонот
- K51.5 Мукозен проктоколит
- K51.8 Друг улцеративен колит
- K51.9 Улцеративен колит, неозначено
Улцеративен ентерит ИН

K52 Друг неинфективен гастроентерит и колит

▽1120

- K52.0 Гастроентерит и колит предизвикан со зрачење
- K52.1 Токсичен гастроентерит и колит
- Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на токсичниот агенс.*
- K52.2 Алергичен и диететски гастроентерит и колит
Гастроентерит или колит поради преосетливост на храна
- K52.8 Друг означен неинфективен гастроентерит и колит
Еозинофилен гастрит или гастроентерит
- K52.9 Неинфективен гастроентерит и колит, неозначено
дијареја	}	
Ентерит	}	означен како неинфективен, или ИН или
илеит	}	доколку може да
Јејунит	}	се смета дека состојбите се од неинфективно потекло
Сигмоидит	}	

Исклучува: колит, дијареја, ентерит, гастроентерит:

- инфективен (**A09**)
- неозначен, во земјите каде состојбата може да се смета дека е од инфективно потекло функционална дијареја (**K59.1**)
- неонатална дијареја (неинфективна) (**P78.3**)

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ЦРЕВАТА (K55–K63)

K55 Васкуларни заболувања на цревото

Исклучува: некротизирачки ентероколит кај фетус или новороденче (P77)

- K55.0 Акутни васкуларни заболувања на цревото
Акутен:
- фулминантен исхемичен колит
  - интестинален инфаркт
  - исхемија на тенкото црево
- Мезентерична (артерија)(вена):
- емболија
  - инфаркт
  - тромбоза
- Субакутен исхемичен колит
- K55.1 Хронични васкуларни заболувања на цревото
Хроничен исхемичен:
- колит
  - ентерит
  - ентероколит
- Исхемична стриктура на цревото
Мезентерична:
- атеросклероза
  - васкуларна инсуфициенција

K55.2 Ангиодисплазија на колонот

- ⊗K55.21 Ангиодисплазија на колонот без споменување на хеморагија
Ангиодисплазија на колонот ИН
- ⊗K55.22 Ангиодисплазија на колонот со хеморагија
- K55.8 Други васкуларни заболувања на цревото
- K55.9 Васкуларно заболување на цревото, неозначено
Исхемичен:
- колит   }
  - ентерит   } ИН
  - ентероколит   }

Паралитичен илеус и цревна опструкција без хернија

Исклучува: конгенитална стриктура или стеноза на цревото (Q41–Q42)
исхемична стриктура на цревото (K55.1)
мекониум илеус кај цистична фиброза (E84.1†P75*)
опструкција на дуоденумот (K31.5)
постпроцедурална цревна опструкција (K91.3)
стеноза на анусот или ректумот (K62.4)
со хернија (K40–K46)

- K56.0 Паралитичен илеус
Парализа на:
- цревото
  - колонот
  - интестинумот

Исклучува: илеус од жолчен камен (K56.3)
илеус ИН (K56.7)
опструктивен илеус ИН (K56.6)

K56.1 **Интусусцепција**
Интусусцепција или инвагинација на:
• цревето
• колонот
• интестинумот
• ректумот
Исклучува: интусусцепција на апендиксот (K38.8)

K56.2 **Волвулус**
Странгулација }
Торзија } на колонот или цревето
Свиткување }

K56.3 **Илеус на жолчен камен**
Опструкција на цревето од жолчен камен

K56.4 **Друга импакција на цревето**
ентеролит
Импакција (на):
• колонот
• фекална

K56.5 **Цревни адhezии [ленти] со опструкција**
Перитонеални адhezии [ленти] со цревна опструкција

K56.6 **Друга и неозначена цревна опструкција**
Ентеростеноза
Опструктивен илеус ИН
Оклузија }
Стеноза } на колонот или цревето
Стрикура }

Исклучува: друга и неозначена неонатална цревна опструкција класифицирана во P76.8 или P76.9

K56.7 **Илеус, неозначено**

K57 Дивертикуларна болест на цревето

Вклучува: дивертикулит }
дивертикулоза } на (тенкото)(дебелото) црево
дивертикулум }

Исклучува: конгенитален дивертикулум на цревето (Q43.8)
дивертикулум на апендиксот (K38.2)
Meckel-ов дивертикулум (Q43.0)

Со категорија K57 се применуваат следниве петозначни подподелби:

- 0 Дивертикулоза без споменување хеморагија
- 1 Дивертикулоза со хеморагија
- 2 Дивертикулит без споменување хеморагија
- 3 Дивертикулит со хеморагија

K57.0 Дивертикуларна болест на тенкото цревето со перфорација и апсцес

Дивертикуларна болест на тенкото цревето со перитонит

Исклучува: дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото цревето со перфорација и апсцес (K57.4-)

K57.1 Дивертикуларна болест на тенкото црево без перфорација или апсцес

Дивертикуларна болест на тенкото црево ИН

Исклучува: дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево без перфорација или апсцес (K57.5-)

K57.2 Дивертикуларна болест на дебелото црево со перфорација и апсцес

Дивертикуларна болест на колонот со перитонит

Исклучува: дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево со перфорација и апсцес (K57.4-)

K57.3 Дивертикуларна болест на дебелото црево без перфорација или апсцес

Дивертикуларна болест на колонот ИН

Исклучува: дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево без перфорација или апсцес (K57.5-)

K57.4 Дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево со перфорација и апсцес

Дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево со перитонит

K57.5 Дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево без перфорација или апсцес

Дивертикуларна болест и на тенкото и на дебелото црево ИН

K57.8 Дивертикуларна болест на црево, дел неозначен, со перфорација и апсцес

Дивертикуларна болест на црево ИН со перитонит

K57.9 Дивертикуларна болест на црево, дел неозначен, без перфорација или апсцес

Дивертикуларна болест на црево ИН

K58 Синдром на иритабилно црево

Вклучува: иритабилен колон

K58.0 Синдром на иритабилно црево со дијареја

K58.9 Синдром на иритабилно црево без дијареја
Синдром на иритабилно црево ИН

K59 Други функционални цревни заболувања

Исклучува: промена во цревните навики ИН (R19.4)
функционални заболувања на желудникот (K31.-)
цревна малапсорпција (K90.-)
психогени цревни заболувања (F45.33)

K59.0 Констипација

K59.1 Функционална дијареја

K59.2 Неврогено црево, неklasифицирано на друго место

K59.3 Мегаколон, неklasифициран на друго место
Дилатација на колонот
Токсичен мегаколон

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на токсичниот агенс.

Исклучува: мегаколон (кај):

- Chagas-ова болест (B57.3)
- конгенитален (аганглионарен) (Q43.10)
- Hirschsprung-ова болест (Q43.10)

- K59.4 Анален спазам
Прокталгија фугакс
- K59.8 Други означени функционални цревни заболувања
Атонија на колонот
- K59.9 Функционално цревно заболување, неозначено

K60 Фисура и фистула на аналната и ректалната регија

Исклучува: со апсцес или целулит (K61.-)

- K60.0 Акутна анална фисура
- K60.1 Хронична анална фисура
- K60.2 Анална фисура, неозначено
- K60.3 Анална фистула
- K60.4 Ректална фистула
Фистула на ректумот со кожата

Исклучува: фистула:

- ректовагинална (N82.3)
- везикоректална (N32.1)

- K60.5 Аноректална фистула

K61 Апсцес на аналната и ректалната регија

Вклучува: апсцес } на аналната и ректалната регија со или без фистула
целулит }

- K61.0 Анален апсцес
Перианален апсцес

Исклучува: интрасфинктеричен апсцес (K61.4)

- K61.1 Ректален апсцес
Периректален апсцес

Исклучува: ишиоректален апсцес (K61.3)

- K61.2 Аноректален апсцес
- K61.3 Ишиоректален апсцес
Апсцес на ишиоректалната јама
- K61.4 Интрасфинктеричен апсцес

K62 Други болести на анусот и ректумот

Вклучува: анален канал

Исклучува: малфункција на колостома и етеростома (K91.4)
фекална инконтиненција (R15)

хемороиди (I84.-)
улцеративен проктит (K51.2)

- K62.0 Анален полип
- K62.1 Ректален полип
Исклучува: аденоматозен полип (D12.8)
- K62.2 Анален пролапс
Пролапс на аналниот канал
- K62.3 Ректален пролапс
Пролапс на ректалната мукоза
- K62.4 Стеноза на анусот и ректумот
Стриктурa на анусот (сфинктер)
- K62.5 Хеморагија на анусот и ректумот
V1117
Исклучува: неонатална ректална хеморагија (P54.2)
преректално крвавење ИН (K92.2)
- K62.6 Улкус на анусот и ректумот
Улкус:
• солитарен
• стеркорален
Исклучува: фисура и фистула на анусот и ректумот (K60.-)
кај улцеративен колит (K51.-)
- K62.7 Зрачен проктит
- K62.8 Други означени болести на анусот и ректумот
Проктит ИН
- K62.9 Болест на анусот и ректумот, неозначено

K63 Други болести на цревето

- K63.0 Апсцес на цревето
Исклучува: апсцес на:
• аналната и ректалната регија (K61.-)
• апендиксот (K35.1)
со дивертикуларна болест (K57.-)
- K63.1 Перфорација на цревето (нетрауматска)
Исклучува: перфорација (нетрауматска) на:
• апендиксот (K35.0)
• дуоденумот (K26.-)
со дивертикуларна болест (K57.-)
- K63.2 Фистула на цревето
Исклучува: фистула (на):
• аналната и ректалната регија (K60.-)
• апендиксот (K38.3)
• дуоденумот (K31.6)
• интестинално-генитална, кај жена (N82.2–N82.4)
• везикоинтестинална (N32.1)

K63.3 Улкус на цревето
Примарен улкус на тенкото цревето

Исклучува: улкус (на):

- анусот или ректумот (K62.6)
- дуоденален (K26.-)
- гастроинтестинален (K28.-)
- гастројејунален (K28.-)
- јејунален (K28.-)
- пептичен, локализација неозначена (K27.-)
- улцеративен колит (K51.-)

K63.4 Ентероптоза

K63.5 Полип на колонот

Исклучува: сденоматозен полип на колонот (D12.6)
полипоза на колонот (D12.6)

⊗K63.50 Полип на колонот, неозначено
Полип ИН

⊗K63.51 Јувенилен полип на колонот

Исклучува: јувенилна полипоза (D12.6)
Peutz-Jegher-ов полип (Q85.81)

⊗K63.58 Друг полип на колонот
Хиперпластичен полип

K63.8 Други означени болести на цревето

K63.9 Болест на цревето, неозначено

БОЛЕСТИ НА ПЕРИТОНЕУМОТ (K65–K67)

K65 Перитонит

Исклучува: перитонит:

- асептичен (T81.6)
- бениген пароксизмален (E85.0)
- хемиско (T81.6)
- предизвикан со талк или друга туѓа супстанца (T81.6)
- неонатален (P78.0–P78.1)
- карличен, кај жена (N73.3–N73.5)
- периодичен фамилијарен (E85.0)
- пуерперален (O85)
- со или по:
  - абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.0)
  - апендицит (K35.-)
  - дивертикуларна болест на цревето (K57.-)

K65.0 Акутен перитонит

Апсцес (на):

- абдоминопелвичен
- мезентеричен
- оментумот
- перитонеумот
- ретроцекален

- ретроперитонеален
  - супдијафрагмален
  - супхепатичен
  - супфреничен
- Перитонит (акутен):
- генерализиран
  - пелвичен, кај маж
  - супфреничен
  - супуративен

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

- K65.8 Друг перитонит
Хроничен пролиферативен перитонит
Мезентерична:
- масна некроза
  - сапунификација
- Перитонит предизвикан со:
- жолчка
  - урина

- K65.9 Перитонит, неозначено

K66 Други заболувања на перитонеумот

Исклучува: асцит (R18)

- K66.0 Перитонеални адхезии
V0047

Адхезии (на):

- абдоминални (сид)
- дијафрагмата
- цревото
- машка карлица
- мезентерични
- оментумот
- желудникот

Атхезивни ленти

Исклучува: адхезии [ленти] Ина):

- женска карлица (N73.6)
- со цревна опструкција (K56.5)

- K66.1 Хемоперитонеумот

Исклучува: трауматски хемоперитонеум (S36.81)

- K66.8 Други означени заболувања на перитонеумот

- K66.9 Заболување на перитонеумот, неозначено

K67* Заболувања на перитонеумот кај инфективни болести класифицирани на друго место

- K67.0* Хламидиски перитонит (A74.8†)
- K67.1* Гонококен перитонит (A54.8†)
- K67.2* Сифилистичен перитонит (A52.7†)
- K67.3* Туберкулозен перитонит (A18.3†)
- K67.8* Други заболувања на перитонеумот кај инфективни болести класифицирани на друго место

БОЛЕСТИ НА ЦРНИОТ ДРОБ (K70–K77)

Исклучува: хемохроматоза (E83.1)
жолтица ИН (R17)
Reye-ов синдром (G93.7)
вирусен хепатит (B15–B19)
Wilson-ова болест (E83.0)

K70 Алкохолна болест на црниот дроб

- K70.0 Алкохолен масен црн дроб
- K70.1 Алкохолен хепатит
- K70.2 Алкохолна фиброза и склероза на црниот дроб
- K70.3 Алкохолна цироза на црниот дроб
Алкохолна цироза ИН
- K70.4 Алкохолна хепатична инсуфициенција
Алкохолна хепатична инсуфициенција:
  - акутна
  - хронична
  - ИН
  - субакутна
  - со или без хепатична кома
- K70.9 Алкохолна болест на црниот дроб, неозначено

K71 Токсична болест на црниот дроб

Вклучува: предизвикана со лек:

- идиосинкратична (непредвидлива) болест на црниот дроб
- токсична (предвидлива) болест на црниот дроб

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на токсичниот агенс.

Исклучува: алкохолна болест на црниот дроб (K70.-)
Budd-Chiari-ов синдром (I82.0)

- K71.0 Токсична болест на црниот дроб со холестаза
„Чиста“ холестаза
Холестаза со хепатоцитна повреда
- K71.1 Токсична болест на црниот дроб со хепатична некроза
Хепатична инсуфициенција (акутна)(хронична) предизвикана со лекови
- K71.2 Токсична болест на црниот дроб со акутен хепатит
- K71.3 Токсична болест на црниот дроб со хроничен перзистентен хепатит
- K71.4 Токсична болест на црниот дроб со хроничен лобуларен хепатит
- K71.5 Токсична болест на црниот дроб со хроничен активен хепатит
Токсична болест на црниот дроб со лупоиден хепатит
- K71.6 Токсична болест на црниот дроб со хепатит, неклассифицирана на друго место
- K71.7 Токсична болест на црниот дроб со фиброза и цироза на црниот дроб
- K71.8 Токсична болест на црниот дроб со други заболувања на црниот дроб

Токсична болест на црниот дроб со:

- фокална нодуларна хиперплазија
- хепатични грануломи
- хепатична пелиоза
- вено-оклузивна болест на црниот дроб

K71.9 Токсична болест на црниот дроб, неозначено

K72 Хепатична инсуфициенција, неklasифицирана на друго место

Вклучува: хепатична:

- кома ИН
  - енцефалопатија ИН
- хепатит:
- акутен }
• фулминантен } НДМ, со хепатична инсуфициенција
• малиген }
- црnodробна (клеточна) некроза со хепатична инсуфициенција
жолта атрофија или дистрофија на црниот дроб

Исклучува: алкохолна хепатична инсуфициенција (K70.4)

хепатична инсуфициенција што ги комплицира:

- абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.8)
  - бременоста, породувањето и пуерпериумот (O26.6)
- иктерус кај фетус и новороденче (P55–P59)
вирусен хепатит (B15–B19)
со токсична болест на црниот дроб (K71.1)

K72.0 Акутна и субакутна хепатична инсуфициенција

K72.1 Хронична хепатична инсуфициенција

K72.9 Хепатична инсуфициенција, неозначено

K73 Хроничен хепатит, неklasифициран на друго место

Исклучува: хепатит (хроничен):

- алкохолен (K70.1)
- предизвикан со лек (K71.-)
- грануломатозен НДМ (K75.3)
- реактивен, неспецифичен (K75.2)
- вирусен (B15–B19)

K73.0 Хроничен перзистентен хепатит, неklasифициран на друго место

K73.1 Хроничен лобуларен хепатит, неklasифициран на друго место

K73.2 Хроничен активен хепатит, неklasифициран на друго место
Лупоиден хепатит НДМ

K73.8 Друг хроничен хепатит, неklasифициран на друго место

K73.9 Хроничен хепатит, неозначено

K74 Фиброза и цироза на црниот дроб

Исклучува: алкохолна фиброза на црниот дроб (K70.2)

кардијална склероза на црниот дроб (K76.1)

цироза (на црниот дроб):

- алкохолна (K70.3)
- конгенитална (P78.8)

со токсична болест на црниот дроб (K71.7)

- K74.0 Хепатична фиброза
- K74.1 Хепатична склероза
- K74.2 Хепатична фиброза со хепатична склероза
- K74.3 Примарна билијарна цироза
Хроничен несупуративен деструктивен холангит
- K74.4 Секундарна билијарна цироза
- K74.5 Билијарна цироза, неозначено
- K74.6 Друг и неозначена цироза на црниот дроб
Цироза (на црниот дроб):
  - криптогена
  - макронодуларна
  - микронодуларна
  - мешан тип
  - ИН
  - портална
  - постнекротична

K75 Други воспалителни болести на црниот дроб

Исклучува: хроничен хепатит НДМ (K73.-)

хепатит:

• акутен или субакутен (K72.0)

• вирусен (B15–B19)

токсична болест на црниот дроб (K71.-)

K75.0 Апсцес на црниот дроб

Хепатичен апсцес:

- холангитичен
- хематоген
- лимфоген
- ИН
- пилефлебитичен

Исклучува: амебен апсцес на црниот дроб (A06.4)

холангит без апсцес на црниот дроб (K83.0)

пилефлебит без апсцес на црниот дроб (K75.1)

K75.1 Флебит на порталната вена

Пилефлебит

Исклучува: пилефлебитичен апсцес на црниот дроб (K75.0)

K75.2 Неспецифичен реактивен хепатит

K75.3 Грануломатозен хепатит, неклассифициран на друго место

K75.4 Автоимун хепатит

K75.8 Други означени воспалителни болести на црниот дроб

K75.9 Воспалителна болест на црниот дроб, неозначено Хепатит ИН

K76 Други болести на црниот дроб

Исклучува: алкохолна болест на црниот дроб (K70.-)
амилоидна дегенерација на црниот дроб (E85.-)
цистична болест на црниот дроб (конгенитална) (Q44.6)
тромбоза на хепатична вена (I82.0)
хепатомегалија ИН (R16.0)
тромбоза на порталната вена (I81)
токсична болест на црниот дроб (K71.-)

K76.0 Масен (промена на) црниот дроб, неklasифициран на друго место

Исклучува: со дијабетес мелитус (E1-.72)

K76.1 Хронична пасивна конгестија на црниот дроб

Кардијална:

• цирроза (таканаречена) } на црниот дроб
склероза }

K76.2 Централна хеморагична некроза на црниот дроб

Исклучува: некроза на црниот дроб со хепатична инсуфициенција (K72.-)

K76.3 Инфаркт на црниот дроб

K76.4 Хепатична пелиоза
Хепатична ангиоматоза

K76.5 Хепатична вено-оклузивна болест

Исклучува: Budd-Chiari-ов синдром (I82.0)

K76.6 Портална хипертензија

K76.7 Хепаторенален синдром

Исклучува: по раѓање и породување (O90.4)

K76.8 Други означени болести на црниот дроб
Фокална нодуларна хиперплазија на црниот дроб
Хепатоптоза

K76.9 Болест на црниот дроб, неозначено

K77* Заболувања на црниот дроб кај болести класифицирани на друго место

K77.0* Заболувања на црниот дроб кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Хепатоспленична шистозомијаза (B65.-†)
Херпесвирусен [herpes simplex] хепатит (B00.8†)
Портална хипертензија кај шистозомијаза (B65.-†)
Сифилистична болест на црниот дроб (A52.7†)

K77.8* Заболувања на црниот дроб кај други болести класифицирани на друго место

Хепатични грануломи кај:
• берилиоза (J63.2†)
• саркоидоза (D86.8†)

ЗАБОЛУВАЊА НА ЖОЛЧНОТО КЕСЕ, БИЛИЈАРНИОТ ТРАКТ И ПАНКРЕАСОТ (K80–K87)

K80 Холелитијаза

Со K80 се користат следниве петозначни подподелби:

- 0 без споменување опструкција
- 1 со опструкција

K80.0 Калкулус во жолчното кесе со акутен холецистит

Сите состојби наведени во **K80.2-** со акутен холецистит

K80.1 Калкулус во жолчното кесе со друг холецистит

Сите состојби наведени во **K80.2-** со холецистит (хроничен)
Холецистит со холелитијаза ИН

K80.2 Калкулус во жолчното кесе без холецистит

Холецистолитијаза	}	
Холелитијаза	}	
Колика (рекурентна) на жолчното кесе	}	неозначена или без холецистит
Жолчен камен (заглавен) во:	}	
• цистичниот канал	}	
• жолчното кесе	}	

K80.3 Калкулус во жолчен канал со холангит

Сите состојби наведени во **K80.5-** со холангит

K80.4 Калкулус во жолчен канал со холецистит

Сите состојби наведени во **K80.5-** со холецистит (со холангит)

K80.5 Калкулус во жолчен канал без холангит или холецистит

Холедохолитијаза	}	
Жолчен камен (заглавен) во:	}	
• жолчен канал ИН	}	
• заедничкиот канал	}	неозначено или без холангит или холецистит
• хепатичниот канал	}	
Хепатична:	}	
• холелитијаза	}	
• колика (рекурентна)	}	

K80.8 Друга холелитијаза

K81 Холецистит

Исклучува: со холелитијаза (**K80.-**)

K81.0	Акутен холецистит	
	Апсес на жолчното кесе	}
	Ангиохолецистит	}
	Холецистит:	}
	• емфизематозен (акутен)	}
	• гангренозен	}
	• супуративен	}
	Емпием на жолчното кесе	}
	Гангрена на жолчното кесе	}
K81.1	Хроничен холецистит	
K81.8	Друг холецистит	

K81.9 Холецистит, неозначено

K82 Други болести на жолчното кесе

Исклучува: невизуализација на жолчното кесе (R93.2)
постхолецистектомичен синдром (K91.5)

K82.0 Опструкција на жолчното кесе
Оклузија }
Стеноза } на цистичниот канал или жолчното кесе без калкулус
Стрикура }

Исклучува: со холелитијаза (K80.-)

K82.1 Хидропс на жолчното кесе
Мукоела на жолчното кесе

K82.2 Перфорација на жолчното кесе
Руптура на цистичниот канал или жолчното кесе

K82.3 Фистула на жолчното кесе
Холецистоколична } фистула
Холецистодуоденална }

K82.4 Холестеролоза на жолчното кесе
Јагодесто жолчно кесе

K82.8 Други означени болести на жолчното кесе
Адхезии }
Атрофија }
Циста }
Дискинезија } на цистичниот канал или жолчното кесе
Хипертрофија }
Нефункционалност }
улкус }

K82.9 Болест на жолчното кесе, неозначено

K83 Други болести на билијарниот тракт

Исклучува: постхолецистектомичен синдром (K91.5)
наведените состојби ги зафаќаат:
• цистичниот канал (K81–K82)
• жолчното кесе (K81–K82)

K83.0 Холангит
Холангит:
• асцендентен
• ИН
• примарен
• рекурентен
• склерозирачки
• секундарен
• стенозирачки
• супуративен

Исклучува: холангитичен црндробен апсцес (K75.0)
холангит со холедохолитијаза (K80.3- – K80.4-)
хроничен несупуративен деструктивен холангит (K74.3)

K83.1 Опструкција на жолчен канал
Оклузија }

Стеноза } на жолчен канал без калкулус
Стриктурa }

Исклучува: со холелитијаза (K80.-)

- K83.2 Перфорација на жолчен канал
Руптура на жолчен каанал
- K83.3 Фистула на жолчен канал
Холедоходуоденална фистула
- K83.4 Спазам на Oddi-евиот сфинктер
- K83.5 Билијарна циста
- K83.8 Други означени болести на билијарниот тракт
Адхезии }
Атрофија } на жолчен канал
Хипертрофија }
Улкус }
- K83.9 Болест на билијарниот тракт, неозначено

K85 Акутен панкреатит

Апсцес на панкреасот
Некроза на панкреасот:
• акутна
• инфективна
Панкреатит:
• акутен (рекурентен)
• хеморагичен
• субакутен
• супуративен

- K85.0 Идиопатски акутен панкреатит
- K85.1 Билијарен акутен панкреатит
Панкреатит на жолчен камен
- K85.2 Акутен панкреатит предизвикан со алкохол
- K85.3 Акутен панкреатит предизвикан со лек
- Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.*
- K85.8 Друг акутен панкреатит
- K85.9 Акутен панкреатит, неозначено
Акутен панкреатит ИН

K86 Други болести на панкреасот

Исклучува: фиброцистична болест на панкреасот (E84.-)
тумор на клетките на островцата (на панкреасот) (D13.7)
панкреатична стеатореја (K90.3)

- K86.0 Хроничен панкреатит предизвикан со алкохол
- K86.1 Друг хроничен панкреатит
Хроничен панкреатит:
• инфективен
• ИН

- рекурентен
- повторувачки

- K86.2 Циста на панкреасот
- K86.3 Псевдоциста на панкреасот
- K86.8 Други означени болести на панкреасот
- Атрофија }
    - Калкулус } на панкреасот
  - Цироза }
    - Фиброза }
      - Панкреатичен:
        - инфантилизам
        - некроза:
          - асептична
          - масна
          - ИН

K86.9 Болест на панкреасот, неозначено

K87* Заболувања на жолчното кесе, билијарниот тракт и панкреасот кај болести класифицирани на друго место

- K87.0* Заболувања на жолчното кесе и билијарниот тракт кај болести класифицирани на друго место
- K87.1* Заболувања на панкреасот кај болести класифицирани на друго место

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K90–K93)

K90 Цревна малапсорпција

Исклучува: по гастроинтестинална операција (K91.2)

- K90.0 Целијачна болест
- Глутен-чувствителна ентеропатија
  - Идиопатска стеатореја
  - Нетропска спру
- K90.1 Тропска спру
- Спру ИН
  - Тропска стеатореја
- K90.2 Синдром на слеп свиок, неклассифициран на друго место
- Синдром на слеп свиок ИН
- Исклучува:* синдром на слеп свиок:
- конгенитален (Q43.8)
  - постпроцедурален (K91.2)
- K90.3 Панкреатична стеатореја
- K90.4 Малапсорпција поради интолеранција, неклассифицирана на друго место
- Малапсорпција поради интолеранција на:
    - јаглородни хидрати
    - масти
    - протеини
    - скроб

Исклучува: Глутен-чувствителна ентеропатија (K90.0)
интолеранција на лактоза (E73.-)

- K90.8 Друга цревна малапсорпција
Whipple-ова болест (M14.8*)
- K90.9 Цревна малапсорпција, неозначено

K91 Постпроцедурални заболувања на дигестивниот систем, неklasифицирани на друго место

Исклучува: гастројејунален улкус (K28.-)
зрачен:
• колит (K52.0)
• гастроентерит (K52.0)
• проктит (K62.7)

- K91.0 Повраќање по гастроинтестинална операција
- K91.1 Постгастрични хируршки синдроми
Синдром:
• дампинг
• постгастректомичен
• постваготомен
- K91.2 Поспроцедурална малапсорпција, неklasифицирана на друго место
Постпроцедурален синдром на слеп свиок
Исклучува: малапсорпција:
• остеомалиција кај возрасни (M83.2-)
• остеопороза, постпроцедурална (M81.3-)
- K91.3 Постпроцедурална цревна опструкција
- K91.4 Малфункција на колостомата и ентеростома
- K91.5 Постхолецистектомичен синдром
- K91.8 Други постпроцедурални заболувања на дигестивниот систем, неklasифицирани на друго место
- K91.9 Постпроцедурално заболување на дигестивниот систем, неозначено

K92 Други болести на дигестивниот систем

∇1103

Исклучува: неонатална гастроинтестинална хеморагија (P54.0–P54.3)

- K92.0 Хематемеза
- K92.1 Мелена
- K92.2 Гастроинтестинална хеморагија, неозначено

∇1117

Хеморагија:
• гастрична ИН
• цревна ИН
Пер-ректално крвавење ИН

Исклучува: акутен хеморагичен гастрит (K29.0)
крвавење од анусот и ректумот (K62.5)
со пептичен улкус (K25–K28)

- K92.8 Други означени болести на дигестивниот систем

K93.1* Мегаколон кај Chagas-ова болест (B57.3†)

K93.8* Заболувања на други означени дигестивни органи кај болести класифицирани на друго место¹³

ГЛАВА 12

БОЛЕСТИ НА КОЖАТА И ПОТКОЖНОТО ТКИВО (L00–L99)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- L00–L08 Инфекции на кожата и поткожното ткиво
- L10–L14 Булозни заболувања
- L20–L30 Дерматит и егзем
- L40–L45 Папулосквamatозни заболувања
- L50–L54 Уртикарија и еритем
- L55–L59 Заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење
- L60–L75 Заболувања на кожните додатоци
- L80–L99 Други заболувања на кожата и поткожното ткиво

Категориите означени со ѕвездичка во оваа глава предвидуваат, како што следува:

- L14* Булозни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- L45* Папулосквamatозни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- L54* Еритем кај болести класифицирани на друго место
- L62* Заболувања на нокот кај болести класифицирани на друго место
- L86* Кератодерма кај болести класифицирани на друго место
- L99* Други заболувања на кожата и поткожното ткиво кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени состојби што потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)
одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)
компликации во бременост, породување и пуерпериум (O00–O99)
конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
ендокрини, нутритивни и метаболични болести (E00–E89)
повреди, труења и други одредени ефекти од надворешни причини (S00–T98)
липомелантонична ретикулоза (I89.8)
неоплазми (C00–D48)
симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)
системски заболувања на сврзното ткиво (M30–M36)

ИНФЕКЦИИ НА КОЖАТА И ПОТКОЖНОТО ТКИВО (L00–L08)

Се применува дополнителна ознака (B95–B97) за означување на инфективен агенс.

Исклучува: хордеолам (H00.0)
инфективен дерматит (L30.3)
локални инфекции на кожата класифицирани во Глава 1, како што следува:

- еризипел (A46)
- еризипелоид (A26.-)
- херпесвирусна [herpes simplex] инфекција:
  - аногенитални (A60.-)
  - ИН (B00.-)
- молускум контагиозум (B08.1)

¹³ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Дигестија.

- микози (B35–B49)
- педикулоза, акаријаза и други инфестации (B85–B89)
- вирусни веруки (B07)
- паникулит (на):
- лупус (L93.2)
- врат и грб (M54.0-)
- ИН (M79.3-)
- повторувачки [Weber-Christian] (M35.6)
- perleche (предизвикан со):
- кандидијаза (B37.-)
- ИН (K13.0)
- дефицит на рибофлавин (E53.0)
- пиоген гранулом (L98.0)
- зостер (B02.-)

L00 Синдром на стафилококна кожна инфекција

Пемфигус неонаторум
Ritter-ова болест

Исклучува: токсична епидермална некролиза [Lyell] (L51.2)

L01 Импетиго

Исклучува: херпетиформен импетиго (L40.1)
пемфигус неонаторум (L00)

L01.0 Импетиго [кој било организам] [која било локализација]
Bockhart-ов импетиго

L01.1 Импетигинизација на други дерматози

L02 Кутан апсцес, фурункул и карбункул

Вклучува: чир
фурункулоза

Исклучува: анална и ректална регија (K61.-)
генитални органи (надворешни):

- женски (N76.4)
- машки (N48.2, N49.-)

L02.0 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на лицето

Исклучува: уво, надворешно (H60.0)
очен капак (H00.0)
глава [сите делови, освен лицето] (L02.8)
лакримална:

- жлезда (H04.0)
- патишта (H04.3)

уста (K12.2)
нос (J34.0)
орбита (H05.0)
субмандибуларен (K12.2)

L02.1 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на вратот

L02.2 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на трупот
Стомачен сид
Грб [сите делови, освен задникот]
Сид на градниот кош
Ципи

Перинеум
Умбиликус

Исклучува: дојка (N61)
колк (L02.4)
омфалит на новороденче (P38)

L02.3 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на задникот
Глутеална регија

Исклучува: пилонидална циста со апсцес (L05.0)

L02.4 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на екстремитетот
Аксила
Колк
Рамо

L02.8 Кутан апсцес, фурункул и карбункул на други локализации
глава [сите делови, освен лице]
Скалп

L02.9 Кутан апсцес, фурункул и карбункул, неозначено
Фурункулоза ИН

L03 Целулит

V1210

Вклучува: акутен лимфангит

Исклучува: целулит на:

- аналната и ректалната регија (K61.-)
  - надворешниот слушен канал (H60.1)
  - надворешните генитални органи:
    - женски (N76.4)
    - машки (N48.2, N49.-)
  - очниот капак (H00.0)
  - лакрималниот апарат (H04.3)
  - устата (K12.2)
  - носот (J34.0)
- еозинофилен целулит [Wells] (L98.3)
фебрилна неутрофилна дерматоза (L98.2)
лимфангит (хроничен)(субакутен) (I89.1)

L03.0 Целулит на прст на рацете и нозете

инфекција на нокот
Онихија
Параонихија
Перионихија

⊗L03.01 Целулит на прст на рака

⊗L03.02 Целулит на прст на нога

L03.1 Целулит на други делови од екстремитетот

⊗L03.10 Целулит на горен екстремитет
Аксила
Подлактица
Рака ИН
Рамо
Надлактица

Рачен зглоб

Исклучува: прст (L03.01)

⊗L03.11 Целулит на долен екстремитет
Глужд
Стапало, ИН
Колк
Нога
Бедро

Исклучува: прст на нога (L03.02)

L03.2 Целулит на лицето
▽1210 Периорбитален целулит

Се применува дополнителна ознака за означување на зафатеност на очниот капак (H00.0).

L03.3 Целулит на трупот
Стомачен сид
Грб [сите делови]
Сид на градниот кош
Ципи
Перинеум
Умбиликус

Исклучува: омфалит на новороденче (P38)

L03.8 Целулит на други локализации
Глава [сите делови, освен лице]
Скалп

L03.9 Целулит, неозначено

L04 Акутен лимфаденит

Вклучува: апсцес (акутен) } сите лимфни јазли, освен мезентеричен
лимфаденит, акутен }

Исклучува: зголемени лимфни јазли (R59.-)

- лимфаденит:
- хроничен или субакутен, освен мезентеричен (I88.1)
  - мезентеричен, неспецифичен (I88.0)
  - ИН (I88.9)

L04.0 Акутен лимфаденит на лицето, главата и вратот

L04.1 Акутен лимфаденит на трупот

L04.2 Акутен лимфаденит горен екстремитет
Аксила
Рамо

L04.3 Акутен лимфаденит на долен екстремитет
Колк

L04.8 Акутен лимфаденит на други локализации

L04.9 Акутен лимфаденит, неозначено

L05 Пилонидална циста

Вклучува: фистула } кокцигеална или пилонидална
                          синус }

L05.0 Пилонидална циста со апсцес

L05.9 Пилонидална циста без апсцес
Пилонидална циста ИН

L08 Други локални инфекции на кожата и поткожното ткиво

L08.0 Пиодермија
Дерматит:
• пурулентен
• септичен
• супуративен

Исклучува: гангренозна пиодермија (L88)

L08.1 Еритразма

L08.8 Други означени локални инфекции на кожата и поткожното ткиво

L08.9 Локална инфекција на кожата и поткожното ткиво, неозначено

БУЛОЗНИ ЗАБОЛУВАЊА (L10–L14)

Исклучува: бениген фамилијарен пемфигус [Hailey-Hailey] (Q82.8)
синдром на стафилококна кожна инфекција (L00)
токсична епидермална некролиза [Lyell] (L51.2)

L10 Пемфигус

Исклучува: пемфигус неонаторум (L00)

L10.0 Пемфигус вулгарис

L10.1 Пемфигус вегетанс

L10.2 Пемфигус фолијацеус

L10.3 Бразилски пемфигус [fogo selvagem]

L10.4 Пемфигус еритематозус
Senear-Usher-ов синдром

L10.5 Пемфигус предизвикан со лек

Се применува дополнителна ознака за надворешна причина (Глава 20) за означување на лекот.

L10.8 Друг пемфигус

L10.9 Пемфигус, неозначено

L11 Други акантолитични заболувања

L11.0 Стекната фоликуларна кератоза

Исклучува: фоликуларна кератоза (конгенитална) [Darier-White] (Q82.8)

- L11.1 Транзиторна акантолитична дерматоза [Grover]
- L11.8 Други означени акантолитични заболувања
- L11.9 Акантолитично заболување, неозначено

L12 Пемфигоид

Исклучува: гестациски херпес (O26.4)
херпетиформен импетиго (L40.1)

- L12.0 Булозен пемфигоид
- L12.1 Цикатрицијален пемфигоид
Бениген пемфигоид на мукозна мембрана
- L12.2 Хронична булозна болест во детството
Јувенилен херпетиформен дерматит
- L12.3 Стекната булозна епидермолиза
Исклучува: булозна епидермолиза (конгенитална) (Q81.-)
- L12.8 Друг пемфигоид
- L12.9 Пемфигоид, неозначено

L13 Други булозни заболувања

- L13.0 Херпетиформен дерматит
Dühring-ова болест
- L13.1 Супкорнеален пустулозен дерматит
Sneddon-Wilkinson-ова болест
- L13.8 Други означени булозни заболувања
- L13.9 Булозно заболување, неозначено

L14* Булозни заболувања кај болести класифицирани на друго место

ДЕРМАТИТ И ЕГЗЕМ (L20–L30)

Забелешка: Во овој дел поимите дерматит и егзем се користат како синоними и меѓусебно заменливи.

Исклучува: Хронична (детска) грануломатозна болест (D71)

Дерматит:

- сува кожа (L85.3)
- фактициски (L98.1)
- гангренозаен (L88)
- херпетиформен (L13.0)
- периорален (L71.0)
- стазен (I83.1–I83.2)

Заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

L20 Атопичен дерматит

Исклучува: Циркумскриптен невродерматит (L28.0)

- L20.0 Besnier-ов пруриго
- L20.8 Друг атопичен дерматит
Егзем:
• флексурален НКДМ
• доенечки (акутен)(хроничен)
• ендоген (алергичен)
Невродерматит:
• атопичен
• дифузен
- L20.9 Атопичен дерматит, неспецифицирано

L21 Себороичен дерматит

Исклучува: Инфективен дерматит (L30.3)

- L21.0 Себореја на главата
Бebешка краста
- L21.1 Себороичен доенечки дерматит
- L21.8 Друг себороичен дерматит
- L21.9 Себороичен дерматит, неспецифицирано

L22 Дерматит од пелена [салфета]

Пелена или салфета:

- еритем
- исип

Инконтиненција дерматит:

- перианален
- перинеален

Псоријазиформен пеленски исип

L23 Алергичен контактен дерматит

Вклучува: Алергичен контактен егзем

Исклучува: Алергија ИН (T78.4)

Дерматит (на):

- контактен ИН (L25.9)
- пеленски [салфетски] (L22)
- предизвикан со внатрешни внесени супстанции (L27.-)
- очен капак (H01.1)
- иритантен контактен (L24.-)
- ИН (L30.9)
- периорален (L71.0)

Егзем на надворешното уво (H60.5)

Заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

- L23.0 Алергичен контактен дерматит предизвикан од метали
хром
никел
- L23.1 Алергичен контактен дерматит предизвикан со лепила
- L23.2 Алергичен контактен дерматит предизвикан со козметика
- L23.3 Алергичен контактен дерматит предизвикан со лекови во контакт со кожата

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

Исклучува: Алергиска реакција ИН предизвикана со лекови (T88.7)
Дерматит предизвикан со ингестирани лекови и медикаменти (L27.0–L27.1)

- L23.4 Алергичен контактен дерматит предизвикан со бои
- L23.5 Алергиски контактен дерматит предизвикан со други хемиски средства
  - Цемент
  - Инсектицид
  - Пластика
  - Гума
- L23.6 Алергичен контактен дерматит предизвикан со храна во контакт со кожата
  - Исклучува:** Дерматит предизвикан со ингестирана храна (L27.2)
- L23.7 Алергиски контактен дерматит предизвикан до растенија, освен храна
- L23.8 Алергичен контактен дерматит предизвикан со други агенси
- L23.9 Алергичен контактен дерматит, неспецифицирана причина
  - Алергичен контактен егзем ИН

L24 Ирителички контактен дерматит

Вклучува: Ирителички контактен егзем

Исклучува: алергија ИН (T78.4)
дерматит (на):

- алергичен контакт (L23.-)
- контактен ИН (L25.9)
- пеленски [салфетски] (L22)
- предизвикан со внатрешно внесени супстанции (L27.-)
- очен капак (H01.1)
- ИН (L30.9)
- периорален (L71.0)

егзем на надворешното уво (H60.5)
заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

- L24.0 Иритантен контактен дерматит предизвикан со детергенти
- L24.1 Иритантен контактен дерматит предизвикан со масла и масти
- L24.2 Иритантен контактен дерматит предизвикан со растворувачи
  - Растворувачи:
    - со хлорна компонента
    - циклохексан
    - естер
    - гликол
    - хидрокарбонат
    - кетон
- L24.3 Иритантен контактен дерматит предизвикан со козметика
- L24.4 Иритантен контактен дерматит предизвикан со лекови во контакт со кожата
  - Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)
  - Исклучува:** Алергиска реакција ИН предизвикана со лекови (T88.7)
дерматит предизвикан со ингестирани лекови и медикаменти (L27.0–L27.1)
- L24.5 Иритантен контактен дерматит предизвикан со други хемиски средства
  - Цемент

Инсектицид

L24.6 Иритантен контактен дерматит предизвикан со храна во контакт со кожата

Исклучува: дерматит предизвикан со ингестирана храна (L27.2)

L24.7 Иритантен контактен дерматит предизвикан со растенија, освен храна

L24.8 Иритантен контактен дерматит предизвикан со други агенси
Бои

L24.9 Иритантен контактен дерматит, неспецифицирана причина
Иритирачки контактен егзем ИН

L25 Неспецифициран контактен дерматит

Вклучува: неспецифициран контактен дерматит

Исклучува: алергија ИН (T78.4)

дерматит (на):

- алергичен контакт (L23.-)
  - предизвикан со внатрешно внесени супстанции (L27.-)
  - очен капак (H01.1)
  - иритантен контактен (L24.-)
  - ИН (L30.9)
  - периорален (L71.0)
- егзем на надворешното уво (H60.5)
заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

L25.0 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со козметика

L25.1 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со лекови во контакт со кожата

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

Исклучува: алергиска реакција ИН предизвикана со лекови (T88.7)

дерматит предизвикан со ингестирани лекови и медикаменти (L27.0–L27.1)

L25.2 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со бои

L25.3 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со други хемиски средства
Цемент
Инсектицид

L25.4 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со лекови во контакт со кожата

Исклучува: дерматит предизвикан со ингестирана храна (L27.2)

L25.5 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со растенија, освен храна

L25.8 Неспецифициран контактен дерматит предизвикан со други агенси

L25.9 Неспецифициран контактен дерматит, неспецифицирана причина
Контактен:

- дерматит (професионален) ИН
- егзем (професионален) ИН

L26 Ексфолијативен дерматит

Небра-ова питиријаза

Исклучува: Ritter-ова болест (L00)

L27 Дерматит предизвикан со внатрешно внесени супстанции

Исклучува: несакан:

- ефект ИН од лекови (T88.7)
  - реакција на храна, освен дерматит (T78.0–T78.1)
  - алергија ИН (T78.4)
- Контактен дерматит (L23–L25)
- лек:
- фотоалергичен одговор (L56.1)
  - фототоксичен одговор (L56.0)
- Уртикарија (L50.-)

L27.0 Генерализирана кожна ерупција предизвикана со лекови и медикаменти

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

L27.1 Локализирана кожна ерупција предизвикана со лекови и медикаменти

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

L27.2 Дерматит предизвикан со ингестирана храна

Исклучува: дерматит предизвикан со храна во контакт со кожата (L23.6, L24.6, L25.4)

L27.8 Дерматит предизвикан со други внатрешно внесени супстанции

L27.9 Дерматит предизвикан со неспецифицирани внатрешно внесени супстанции

L28 Хроничен лихен симплекс и пруриго

L28.0 Хроничен лихен симплекс
Церкумскриптен невродерматит
Лихен ИН

L28.1 Нодуларен пруриго

L28.2 Друг пруриго
Пруриго:
• Хебра
• митис
• ИН
Папулозна уртикарија

L29 Пруритус

Исклучува: Невротска екскоријација (L98.1)
Психоген прурит (F45.8)

L29.0 Анален прурит

L29.1 Скротален прурит

L29.2 Вулварен прурит

L29.3 Аногенитален прурит, неспецифицирано

L29.8 Друг прурит

L29.9 Прурит, неспецифицирано
Јадеж ИН

L30 Друг дерматит

Исклучува: Дерматит:

- контактен (L23–L25)
  - сува кожа (L85.3)
- Парапсоријаза со мали плаки (L41.3)
Стазен дерматит (I83.1–I83.2)

- L30.0 Нумуларен дерматит
- L30.1 Дисхидроза [помфоликс]
- L30.2 Кутана автосензибилизација
Кандидид [левурдит]
Дерматофитид
Егзематид
- L30.3 Инфективен дерматит
Инфективен егзематоиден дерматит
- L30.4 Еритема интертриго
- L30.5 Пителиријазис алба
- L30.8 Друг специфициран дерматит
- L30.9 Дерматит, неспецифицирано
Егзем ИН

ПАПУЛОСКВАМОЗНИ ЗАБОЛУВАЊА (L40–L45)

L40 Псоријаза

- L40.0 Псоријазис вулгарис
Нумуларна псоријаза
Псоријаза со плаки
- L40.1 Генерализирана пустурозна псоријаза
Импетиго херпетиформис
Von Zumbusch-ова болест
- L40.2 Акродерматитис континуа
- L40.3 Палмарна и плантарна пустулоза
- L40.4 Псоријазис гутата
- L40.5† Артропатска псоријаза (M07.0- - M07.3-*, M09.0-*)
- L40.8 Друга псоријаза
Флексурална псоријаза
- L40.9 Псоријаза, неспецифицирано

L41 Парапсоријаза

Исклучува: Атрофична васкуларна покилодерма (L94.5)

- L41.0 Акутна лихеноидна и вариолиформна пителиријаза
Mucha-Nabermann-ова болест

L41.1 Лихеноидна хронична пителијаза

L41.2 Лимфоматоидна папулоза

∇ 0233

Вклучува: Морфолошка шифра M9718 со шифра за природа /3

Забелешка: Лимфоматоидната папулоза според третото издание на МКБ-О се класифицира како малигна неоплазма на кожа со морфолошка шифра M9718/3. Шифрата L41.2 и понатаму ќе се употребува (иако е сместена во поглавјето Болести на кожата и поткожното ткиво).

L41.3 Парапсоријаза со мали плаки

L41.4 Парапсоријаза со големи плаки

L41.5 Ретиформна парапсоријаза

L41.8 Друга парапсоријаза

L41.9 Парапсоријаза, неспецифицирано

L42 Пителијазис розеа

L43 Лихен планус

Исклучува: Лихен планопиларис (L66.1)

L43.0 Хипертрофичен лихен планус

L43.1 Булозен лихен планус

L43.2 Лихеноидна реакција на лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

L43.3 Субакутен (активен) лихен планус
Тропски лихен планус

L43.8 Друг лихен планус

L43.9 Лихен планус, неспецифицирано

L44 Други папулосквामозни заболувања

L44.0 Пителијазис рубра пиларис

L44.1 Лихен нитидус

L44.2 Лихен стријатус

L44.3 Лихен рубер монилиформис

L44.4 Инфантилен папуларен акродерматит [Gianotti-Crosti]

L44.8 Други специфицирани папулосквामозни заболувања

L44.9 Папулосквामозни заболувања, неспецифицирано

L45* Папулосквामозни заболувања кај болести класифицирани на друго место

УРТИКАРИЈА И ЕРИТЕМА (L50–L54)

Исклучува: Луте болест (A69.2)
Розацеа (L71.-)

L50 Уртикарија

Исклучува: Алергичен контактен дерматит (L23.-)

- Ангионевротски едем (T78.3)
- Херидитарен ангио-едем (E84.1)
- Quincke-ов едем (T78.3)
- Уртикарија:
  - гигантска (T78.3)
  - неонатум (P83.8)
  - папулоза (L28.2)
  - пигментоза (Q82.2)
  - серум (T80.6)
  - соларна (L56.3)

- L50.0 Алрегична уртикарија
- L50.1 Идиопатска уртикарија
- L50.2 Уртикарија предизвикана со студ и топлина
- L50.3 Дерматографска уртикарија
- L50.4 Вибраторска уртикарија
- L50.5 Холинергична уртикарија
- L50.6 Контактна уртикарија
- L50.8 Друга уртикарија
Уртикарија:
  - хронична
  - рекурентна периодична
- L50.9 Уртикарија, неспецифицирано

L51 Еритема мултиформе

- L51.0 Небулозен мултиформен еритем
- L51.1 Булозен мултиформен еритем
Stevens-Johnson-ов синдром
- L51.2 Токсична епидермална некролиса [Lyell]
- L51.8 Друг мултиформен еритем
- L51.9 Еритема мултиформе, неспецифицирано

L52 Еритема нодозум

L53 Други еритематозни состојби

- Исклучува:* еритем:
  - аб игне (L59.0)

- предизвикан од надворешни агенси во контакт со кожата (L23–L25)
- интертриго (L30.4)

L53.0 Токсичен еритем

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на надворешниот агенс (поглавје 20)

Исклучува: Неонатален токсичен еритем (P83.1)

L53.1 Еритем ануларе центрифугум

L53.2 Еритема маргинатум

L53.3 Друг хроничен фигуратен еритем

L53.8 Други специфицирани еритематозни состојби

L53.9 Еритемтозна состојба, неспецифицирано
Еритем ИН
Еритродермија ИН

L54* Еритем кај болести класифицирани на друго место

L54.0* Еритема маргинатум кај акутна ревматична треска (I00†)

L54.8* Еритем кај други болести класифицирани на друго место

ЗАБОЛУВАЊА НА КОЖАТА И ПОТКОЖНОТО ТКИВО ПОВРЗАНИ СО ЗРАЧЕЊЕ (L55–L59)

L55 Изгореница од сонце

∇1911

L55.0 Изгореница од сонце, од прв степен

L55.1 Изгореница од сонце, од втор степен

L55.2 Изгореница од сонце, од трет степен

L55.8 Друга изгореница од сонце

L55.9 Изгореница од сонце, неспецифицирано

L56 Други акутни кожни промени предизвикани од ултравиолетово зрачење

L56.0 Фототоксичен одговор на лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

L56.1 Фотоалергичен одговор на лек

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

L56.2 Фотоконтактен дерматит [berloque dermatitis]

L56.3 Соларна уртикарија

L56.4 Полиморфна ерупција од светло

L56.8 Други специфицирани акутни кожни промени предизвикани од ултравиолетово зрачење

L56.9 Акутни кожни промени предизвикани со ултравиолетово зрачење, неспецифицирано

L57 Кожни промени предизвикани од хронична изложеност на нејонизирачко зрачење

L57.0 Актинична кератоза

Кератоза:

- ИН
- сенилна
- соларна

L57.1 Актиничен ретикулоид

L57.2 Кутис ромбоидалис нухе

L57.3 Поикилодермија на Civatte

L57.4 Кутис лакса сенилис

Сенилна еластоза

L57.5 Актиничен гранулом

L57.8 Други кожни промени предизвикани од хронична изложеност на нејонизирачко зрачење

Фармерска кожа

Морнарска кожа

Соларен дерматит

L57.9 Кожни промени предизвикани од хронична изложеност на нејонизирачко зрачење, неспецифицирано

L58 Радиодерматит

L58.0 Акутен радиодерматит

L58.1 Хроничен радиодерматит

L58.9 Радиодерматит, неспецифицирано

L59 Други заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење

Исклучува: Изгореници од радијација – *види изгореници по локализација*

L59.0 Еритем аб игне [дерматитис аб игне]

L59.8 Други специфични заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење

L59.9 Заболувања на кожата и поткожното ткиво поврзани со зрачење, неспецифицирано

ЗАБОЛУВАЊА НА КОЖНИТЕ ДОДАТОЦИ (L60–L75)

Исклучува: Конгенитални малформации на надворешната обвивка (Q84.-)

L60 Заболувања на ноктите

Исклучува: Клавиформни нокти (R68.3)

Онихија и паронихија (L03.0-)

L60.0 Враснат нокот

L60.1 Онихолиза

- L60.2 Онихогрифоза
- L60.3 Дистрофија на нокот
- L60.4 Веаи-ови бразди
- L60.5 Синдром на жолт нокот
- L60.8 Други заболувања на нокот
- L60.9 Заболувања на нокот, неспецифицирано

L62* Заболувања на ноктите кај болести класифицирани на друго место

- L62.0* Клавиформен нокот кај пахидермопериостоза (M89.4-†)
- L62.8* Заболувања на ноктите кај други болести класифицирани на друго место

L63 Алопеција ареата

- L63.0 Алопеција (капитис) тотална
- L63.1 Алопеција универзалис
- L63.2 Офијаза
- L63.8 Друга алопеција ареата
- L63.9 Алопеција ареата, неспецифицирано

L64 Андрогена алопеција

Вклучува: Машки тип на келавост

- L64.0 Андрогена алопеција предизвикана со лек
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)
- L64.8 Друга андрогена алопеција
- L64.9 Андрогена алопеција, неспецифицирано

L65 Друго нецикатрицелно губење на косата

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (поглавје 20)

Исклучува: Трихотиломанија (F63.3)

- L65.0 Телоген ефлувиум
- L65.1 Анаген ефлувиум
- L65.2 Алопеција муциноза
- L65.8 Друго специфицирано нецикатрицелно губење на косата
- L65.9 Нецикатрицелно губење на косата, неспецифицирано
Алопеција ИН

L66 Цикатрицелна алопеција [губење на коса со лузна]

- L66.0 Псевдопелада
- L66.1 Планопиларен лихен
Фоликуларен лихен планус
- L66.2 Декалвантен фоликулитис
- L66.3 Перифоликулитис капитис апсцеденс
- L66.4 Фоликулитис улеритематоза ретикулата
- L66.8 Друга цикатрициелна алопеција
- L66.9 Цикатрициелна алопеција, неспецифицирано

L67 Абнормалности на бојата и структурата на косата

Исклучува: Монилетрикс (Q84.1)
Пили анулати (Q84.1)
Телоген ефлувиум (L65.0)

- L67.0 Трихорексис нодоза
- L67.1 Варијации во бојата на косата
Каницис
Побеленост, коса (предвремена)
Хетерохромија на косата
Полиоза:
  - циркумскриптна, стекната
  - ИН
- L67.8 Други абнормалности на бојата и структурата на косата
Фрагилитас криниум
- L67.9 Абнормалности на бојата и структурата на косата, неспецифицирано

L68 Хипертрихоза

Вклучува: Прекумерна коса

Исклучува: Конгенитална хипертрихоза (Q84.2)
Перзистентен лануго (Q84.2)

- L68.0 Хирзутизам
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (поглавје 20)
- L68.1 Стекната ланугиозна хипертрихоза
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (поглавје 20)
- L68.2 Локализирана хипертрихоза
- L68.3 Политрихија
- L68.8 Друга хипертрихоза
- L68.9 Хипертрихоза, неспецифицирано

L70 Акни

Исклучува: Акне келоид (L73.0)

- L70.0 Акне вулгарис
- L70.1 Акне конглобата
- L70.2 Акне вариолиформис
Акне некротика милијарис
- L70.3 Акне тропика
- L70.4 Инфантилни акни
- L70.5 *Acné excoりée des jeunes filles*
- L70.8 Други акни
- L70.9 Акни, неспецифицирано

L71 Розацеа

- L71.0 Периорален дерматит
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (поглавје 20)
- L71.1 Ринофима
- L71.8 Друга розацеа
- L71.9 Розацеа, неспецифицирано

L72 Фоликуларни цисти на кожата и поткожното ткиво

- L72.0 Епидермална циста
- L72.1 Трихилемна циста
Пиларна циста
Себацеална циста
- L72.2 Мултипли стеатоцитом
- L72.8 Други фоликуларни цисти на кожата и поткожното ткиво
- L72.9 Фоликуларна циста на кожата и поткожното ткиво, неспецифицирано

L73 Други фоликуларни заболувања

- L73.0 Акне келоид
- L73.1 Псевдофоликулит на брадата
- L73.2 Супуративен хидраденит
- L73.8 Други специфицирани фоликуларни заболувања
Сикоза на брадата
- L73.9 Фоликуларни заболувања, неспецифицирано

L74 Екрини заболувања на потењето

Исклучува: Хиперхидроза (R61.-)

- L74.0 Милиарија рубра
- L74.1 Милиарија кристалина
- L74.2 Милиарија профунда
Милиарија тропикалис
- L74.3 Милиарија, неспецифицирано
- L74.4 Анхидроза
Хипохидроза
- L74.8 Други екрини заболувања на потењето
- L74.9 Екрини заболувања на потењето, неспецифицирано
Заболување на потна жлезда ИН

L75 Апокрини заболувања на потењето

Исклучува: Дисхидроза [помфоликс] (L30.1)
Супуративен хидраденит (L73.2)

- L75.0 Бромхифроза
- L75.1 Хромхидроза
- L75.2 Апокринна милиарија
Fox-Fordyce-ова болест
- L75.8 Други апокрини заболувања на потењето
- L75.9 Апокрини заболувања на потењето, неспецифицирано

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА КОЖАТА И ПОТКОЖНОТО ТКИВО (L80–L99)

L80 Витилиго

L81 Други заболувања на пигментацијата

Исклучува: Вродена бенка ИН (Q82.5)
Невус – види Индекс по азбучен ред
Peutz-Jeghers-ов синдром (Q85.81)

- L81.0 Постинфламаторна хиперпигментација
- L81.1 Хлоазма
- L81.2 Дамкавост на лице
- L81.3 Café au lait дамки
- L81.4 Друга меланинска хиперпигментација
Лентиго

- L81.5 Леукодерм, неклассифицирана на друго место
- L81.6 Други заболувања на со намалена продукција на меланин
- L81.7 Пигментна пурпурна дерматиза
Серпигиозен ангиом
- L81.8 Други специфицирани заболувања на пигментацијата
Пигментација од железо
Пигментација од тетоважа
- L81.9 Заболување на пигментација, неспецифицирано

L82   Себороична кератоза

Дерматозис папулоза нигра
Leser-Trélat-ова болест

L83   Акантозис нигриканс

Конфулуирачка и ретикуларна папиломатоза

L84   Набиеници и калозитети
--

Калус
Клавус

L85   Друго епидермално здебелување

Исклучува: Хипертрофични заболувања на кожата (L91.-)

- L85.0 Стекната ихтиоза
Исклучува: Конгенитална ихтиоза (Q80.-)
- L85.1 Стекната палмарна и плантарна кератоза [кератодерм]
Исклучува: Наследна палмарна и плантарна кератоза (Q82.8)
- L85.2 Кератоза пунктата (палмарна и плантарна)
- L85.3 Ксерозис кутис
Дерматит со сува кожа
- L85.8 Друго специфицирано епидермално здебелување
Кутан рог
- L85.9 Епидермално здебелување, неспецифицирано

L86*   Кератодерм кај болести класифицирани на друго место
--

Фоликуларна кератоза } Предизвикан со дефицит на витамин А (E50.8⁺)
Ксеродерм   }

L87   Заболувања на трансепидермална елинимација
--

Исклучува: Ануларен гранулом (перфориран) (L92.0)

- L87.0 Фоликуларна и парафоликуларна кератоза пенетрирана во кожата [Kyle]
Пенетратна фоликуларна хиперкератоза
- L87.1 Реактивна перфорирачка колагеноза

- L87.2 Еластосис перфоранс серпигиноза
- L87.8 Друго заболувања на трансепидермална елиминација
- L87.9 Заболувања на трансепидермална елиминација, неспецифицирано

L88 Гангренозна пиодермија

Гангренозен дерматит
Фагеденична пиодермија

L89 Декубитусен улкус

∇1221

Рана од лежење
Улкус од гипс

Забелешка: За мултипли локализации на различен стадиум се дава само една шифра што го покажува највисокиот стадиум.

Исклучува: Декубитусен (трофичен) улкус на цервиксот (утерусот) (N86)

⊗L89.0 Стадиум I

Декубитусен улкус [од притисок] ограничен само на еритем

Забелешка: Улкусот се јавува како дефинирана област на постојано црвенило (еритем) кај светло пигментирана кожа, додека кај потемната кожа, улкусот може да се јави со постојана црвена, сина или модра нијанса, без губење на кожа.

⊗L89.1 Стадиум II

Декубитусен улкус [со притисок] со:

- абразија
- блистер
- парцијално здебелување на загубена кожа вклучувајќи епидерм и/или дерм
- губење на кожа ИН

⊗L89.2 Стадиум III

Декубитусен улкус [со притисок] со целосно здебелување на загубена кожа вклучувајќи и оштетување или некроза на поткожното ткиво што се проширува до основната фасција

⊗L89.3 Стадиум IV

Декубитусен улкус [со притисок] со некроза на мускул, коска или потпорни структури (т.е. тетива или зглобна капсула)

⊗L89.9 Декубитусен улкус [со притисок], неспецифицирано

Декубитусен улкус [со притисок] без споменување на стадиум

L90 Атрофични заболувања на кожата

L90.0 Склеротичен и атрофичен лихен

Исклучува: Склеротичен лихен на надворешни генитални органи:

- женски (N90.4)
- машки (N48.0)

L90.1 Анетодерма на Schweninger-Buzzi

L90.2 Анетодерма на Jadassohn-Pellizzari

L90.3 Атроподерма на Pasini и Pierini

L90.4 Атрофичен хроничен акродерматит

L90.5 Состојби со лузна и фиброза на кожа

Атхерентна лузна (кожа)
Цикатрикс
Нагруднување како резултат на лузна

Исклучува: Хипертрофична лузна (L91.0-)
Келоидна лузна (L91.0-)

- ⊗L90.50 Предизвикани од неспецифицирана причина
Лузна ИН
- ⊗L90.51 Предизвикана од изгореница
- ⊗L90.59 Предизвикана од друга специфицирана причина
- L90.6 Атрофични стрии
- L90.8 Други атрофични заболувања на кожата
- L90.9 Атрофични заболувања на кожата, неспецифицирано

L91 Хипертрофични заболувања на кожата

L91.0 Келоидна лузна

Хипертрофична лузна

Исклучува: Акне келоид (L73.0)
Лузна ИН (L90.5-)

- ⊗L91.00 Предизвикана од неспецифицирана причина
Келоид ИН
- ⊗L91.01 Предизвикана од изгореница
- ⊗L91.09 Предизвикана од друга специфицирана причина
- L91.8 Други хипертрофични заболувања на кожата
- L91.9 Хипертрофични заболувања на кожата, неспецифицирано

L92 Грануломатозни заболувања на кожа и поткожно ткиво

Исклучува: Актиничен гранулом (L57.5)

- L92.0 Ануларен гранулом
Перфориран ануларен гранулом
- L92.1 Липоидна некробиоза, неklasифицирана на друго место
- L92.2 Фацијален гранулом [еозинофилен гранулом на кожата]
- L92.3 Гранулом од туѓо тело на кожата и поткожното ткиво
- L92.8 Други грануломатозни заболувања на кожа и поткожно ткиво
- L92.9 Грануломатозни заболувања на кожа и поткожно ткиво, неспецифицирано

L93 Еритематозен лупус

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот, доколку е тој причинител (поглавје 20)

Исклучува: Лупус:

- екседенс (A18.4)
- вулгарис (A18.4)
- Склеродерм (M34.-)
- Системски еритоматозен лупус (M32.-)

- L93.0 Дискоиден еритоматозен лупус
Еритоматозен лупус ИН
- L93.1 Субакутен кутан еритоматозен лупус
- L93.2 Друг локален еритоматозен лупус
Лупус:
• еритоматозус профундус
• паникулит

L94 Други локализирани заболувања на сврзно ткиво

Исклучува: Системски заболувања на сврзно ткиво (M30–M36)

- L94.0 Локализирана склеродермија [морфеја]
Циркумскриптна склеродермија
- L94.1 Линеарна склеродермија
En coup de sabre лезија
- L94.2 Кутана калциноза
- L94.3 Склеродактилија
- L94.4 Gottron-ови папули
- L94.5 Атрофична васкуларна поикилодерма
- L94.6 Аинхум
- L94.8 Други означени локализирани заболувања на сврзно ткиво
- L94.9 Локализирани заболувања на сврзно ткиво, неспецифицирано

L95 Васкулит ограничен на кожата, неклассифициран на друго место

Исклучува: Серпигиозен ангиом (L81.7)

Henoch(-Schönlein)-ова пурпура (D69.0)

Хиперсензитивен ангиит (M31.0)

Паникулит (на):

- лупус (L93.2)
  - врат и грб (M54.0-)
  - ИН (M79.3-)
  - повторувачки [Weber-Christian] (M35.6)
- Нодозен полиартерит (M30.0)
Ревматоиден васкулит (M05.2-)
Серумска болест (T80.6)
уртикарија (L50.-)
Wegener-ова грануломатоза (M31.3)

- L95.0 Ливеоиден васкулит
Бела атрофија (en plaque)

- L95.1 Еритеум елеватум диутинум
- L95.8 Друг васкулит ограничен на кожа
- L95.9 Васкулит ограничен на кожа, неспецифицирано

L97 Улкус на долен екстремитет, неклассифициран на друго место

Исклучува: Декубитусен улкус (L89.-)
гангрена (R02)
Кожни инфекции (L00–L08)
Специфични инфекции класифицирани во A00–B99
Варикозен улкус (I83.0, I83.2)

L98 Други заболувања на кожа и поткожно ткиво, неклассифицирани на друго место

- L98.0 Пиогеничен гранулом
- L98.1 Артефицијален дерматит
Невротска ексоријација
- L98.2 Фебрилна неутрофилна дерматоза [Sweet]
- L98.3 Еозинофилен целулит [Wells]
- L98.4 Хроничен улкус на кожа, неклассифициран на друго место
Хроничен улкус на кожа ИН
Тропски улкус ИН
Улкус на кожа ИН

Исклучува: Декубитусен улкус (L89.-)
гангрена (R02)
Кожни инфекции (L00–L08)
Специфични инфекции класифицирани во A00–B99
Улкус на долен екстремитет НКДМ (L97)
Варикозен улкус (I83.0, I83.2)

- L98.5 Муциноза на кожа
Фокална муциноза
Миксодемагозен лихен

Исклучува: Фокална орална муциноза (K13.7)
Микседем (E03.9)

- L98.6 Други инфилтративни заболувања на кожа и поткожно ткиво

Исклучува: Хијалиноза на кожата и слезницата (E78.8)

- L98.8 Други специфицирани заболувања на кожата и поткожното ткиво
- L98.9 Заболувања на кожа и поткожно ткиво, неспецифицирано

L99* Други заболувања на кожа и поткожно ткиво кај болести класифицирани на друго место

- L99.0* Амилоидоза на кожа (E85.-†)
Амилодиозен лихен
Макуларен амилоид
- L99.8* Други специфицирани заболувања на кожа и поткожно ткиво кај болести класифицирани на друго место

Сифилитична леукодермија (A51.3†, A52.7†)¹⁴

---

¹⁴ Извадок од е-книгата НЦЗК, јули 2006 г., Кожа и поткожно ткиво.

БОЛЕСТИ НА МУСКУЛОСКЕЛЕТАЛНИОТ СИСТЕМ И СВРЗНОТО ТКИВО (M00–M99)

Ова поглавје ги содржи следните групи:

- M00–M25 Артропатии
  - M00–M03 Инфективни артропатии
  - M05–M14 Воспалителни полиартропатии
  - M15–M19 Артрози
  - M20–M25 Други зглобни заболувања
- M30–M36 Системски заболувања на сврзно ткиво
- M40–M54 Дорзопатии
  - M40–M43 Деформиращки дорзопатии
  - M45–M49 Спондилопатии
  - M50–M54 Други дорзопатии
- M60–M79 Заболувања на мекото ткиво
  - M60–M63 Заболувања на мускулите
  - M65–M68 Заболувања на синовија и тетива
  - M70–M79 Други заболувања на мекото ткиво
- M80–M94 Остеопатии и хондропатии
  - M80–M85 Заболувања на коскената густина и структура
  - M86–M90 Други остеопатии
  - M91–M94 Хондропатии
- M95–M99 Други болести на мускулоскелеталниот систем и сврзното ткиво

Категориите обележани со ѕвездичка во ова поглавје се дадени како што следува:

- M01* Директни инфекции на зглоб кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
- M03* Постинфективни и реактивни артропатии кај болести класифицирани на друго место
- M07* Псоријатични и ентеропатски артропатии
- M09* Јувенилен артрит кај болести класифицирани на друго место
- M14* Артропатии кај други болести класифицирани на друго место
- M36* Системски заболувања на сврзното ткиво кај болести класифицирани на друго место
- M49* Спондилопатии кај болести класифицирани на друго место
- M63* Заболувања на мускул кај болести класифицирани на друго место
- M68* Заболувања на синовија и тетива кај болести класифицирани на друго место
- M73* Заболувања на меко ткиво кај болести класифицирани на друго место
- M82* Остеопороза кај болести класифицирани на друго место
- M90* Остеопатии кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: Одредени состојби кои потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)

- Одредени заболувања на темпоромандибуларниот зглоб (K07.6)
- одредени заразни и паразитски болести (A00–B99)
- Компартментален синдром, трауматски (T79.6)
- компликации при бременост, раѓање и пуерпериум (O00–O99)
- Конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
- ендокрини, нутритивни и метаболички болести (E00–E90)
- повреди, труење и одредени други последици од надворешни причини (S00–T98)
- неоплазми (C00–D48)
- Симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

ЛОКАЛИЗАЦИЈА НА МУСКУЛОСКЕЛЕТНАТА ЗАФАТЕНОСТ

Следната поткласификација што се употребува за означување на локализацијата на зафатеност е дадена за употреба со соодветните категории во поглавје 13. Валидните цифри се во дадени во [загради] под секоја шифра. Различните поткласификации кои се употребуваат со нарушување на коленото и дорзопатиите.

- 0 Мултипли локализации
- 1 Рамен регион
  - клавикула акромиоклавикуларен }
    - скапула гленохумерален } зглобови
    - стерноклавикуларен }
- 2 Надлактица
  - хумерус Лакотен зглоб
- 3 Подлактица
  - радиус рачен зглоб
  - улна
- 4 Шепа/шака
  - карпус зглобови меѓу овие коски
  - прсти
  - метакарпус
- 5 Карличен регион и бедро
  - задник колк (зглоб)
  - фемур сакроилијачен зглоб
  - карлица
- 6 Потколеница
  - фибула зглоб на колено
  - тибија
- 7 Глужд и стапало
  - метатартус зглоб на глужд
  - тартус други зглобови на стапалото
  - ножни прсти
- 8 Друго
  - глава
  - врат
  - ребра
  - череп
  - труп
  - рбетен столб
- 9 Неспецифицирана локализација

АРТРОПАТИИ (M00–M25)

Заболувања што ги зафаќаат првенствено периферните (екстремитет) зглобови

ИНФЕКТИВНИ АРТРОПАТИИ (M00–M03)

Забелешка: Овој дел ги содржи артропатиите предизвикани од микробиолошки агенси.

Разлика е направена во однос на следните типови на етиолошки врски:

- (а) директна инфекција на зглоб, каде микроорганизмите го зафаќаат синовијалното ткиво, а микробен антиген е присутен во зглобот;
- (б) индиректна инфекција, која може да биде од два типа: 'реактивна артропатија', каде микробната инфекција на телото е докажана, но ниту микроорганизми, ниту антигени тела не можат да се откријат во зглобот, и 'постинфективна артропатија', каде микробниот агент е присутен, но закрепнувањето на микроорганизмот е непостојано и недостасува доказ за локално умножување.

M00 Пиоген артрит

Види шифра за локализација

M00.0 Стафилококен артрит и полиартрит

[0-9]

M00.1 Пневмокоен артрит и полиартрит

[0-9]

M00.2 Друг стрептококен артрит и полиартрит

[0-9]

M00.8 Артрит и полиартрит предизвикан од други означени бактериски агенси

[0-9]

Се употребува дополнителна шифра (B95–B96) за одредување на инфективниот агенс.

M00.9 Пиоген артрит, неспецифицирано

[0-9]

Инфективен артрит ИН

M01* Директни инфекции на зглоб кај и инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

Види шифра за локализација

Исклучува: артропатија кај саркоидоза (M14.8*)
постинфективна и реактивна артропатија (M03.-*)

M01.0* Менингококен артрит (A39.8†)

[0-9]

Исклучува: Постменингококен артрит (M03.0-*)

M01.1* Туберкулозен артрит (A18.0†)

[0-9]

Исклучува: на `рбет (M49.0-*)

M01.2* Артрит кај Луме-ова болест (A69.2†)

[0-9]

M01.3* Артрит кај други бактериски болести класифицирани на друго место

[0-9]

Артрит кај:

- лепроза [Hansen-ова болест] (A30.-†)
  - локализирана салмонелна инфекција (A02.2†)
  - тифоидна или паратифоидна треска (A01.-†)
- Гоногококен артрит (A54.4†)

M01.4* Рубеола артрит (B06.8†)

[0-9]

M01.5* Артрит кај други вирусни болести класифицирани на друго место

[0-9]

Артрит кај:

- заушки (B26.8†)
- O'nyong-nyong треска (A92.1†)

M01.6* Артрит кај микози (B35–B49†)

[0-9]

M01.8* Артрит кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

[0-9]

M02 Реактивни артропатии*Види шифра за локализација**Исклучува:* Behçet-ова болест (M35.2)
ревматична треска (I00)**M02.0 Артропатија по интестинален бајпас**

[0-9]

M02.1 Постдизентерична артропатија

[0-9]

M02.2 Постимунизациска артропатија

[0-9]

M02.3 Reiter-ова болест

[0-9]

M02.8 Други реактивни артропатии

[0-9]

M02.9 Реактивни артропатии, неозначено

[0-9]

M03* Постинфективни и реактивни артропатии кај болести класифицирани на друго место*Види шифра за локализација**Исклучува:* Директни инфекции на зглоб кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место (M01.-*)**M03.0* Постменингококен артрит (A39.8†)**

[0-9]

Исклучува: менингококен артрит (M01.0-*)**M03.1* Постинфективна артропатија кај сифилис**

[0-9]

Клутонови зглобови (A50.5†)

Исклучува: Charcot-ова или табетична артропатија (M14.6*)

M03.2* Други постинфективни артропатии кај болести класифицирани на друго место

[0-9]

Постинфективни артропатии кај:

- ентерит предизвикан од *Yersinia enterocolitica* (A04.6†)
- вирусен хепатит (B15–B19†)

Исклучува: Вирусни артропатии (M01.4–M01.5*)**M03.6* Реактивни артропатии кај други болести класифицирани на друго место**

[0-9]

Артропатија кај инфективен ендокардит (I33.0†)

**ВОСПАЛИТЕЛНИ ПОЛИАРТРОПАТИИ
(M05–M14)****M05 Серопозитивревматоиден артрит***Види шифра за локализација**Исклучува:* реуматска треска (I00)

Ревматоиден артрит (на):

- јувенилен (M08.-)
- спинален (M45.0-)

M05.0 Felty-ев синдром

[0-9]

Ревматоиден артрит со спленоаденомегалија и леукопенија

M05.1 Ревматоидна белодробна болест

[0-9]

M05.2 Ревматоиден васкулит

[0-9]

M05.3† Ревматоиден артрит со зафатеност на други органи и системи

[0-9]

Ревматоид:

- кардит (I52.8*)
- ендокардит (I39.-*)
- миокардит (I41.8*)
- миопатија (G73.7*)
- перикардит (I32.8*)
- полиневропатија (G63.6*)

M05.8 Друг серопозитивен ревматоиден артрит

[0-9]

M05.9 Серопозитивен ревматоиден артрит, неспецифицирано

[0-9]

M06 Друг ревматоиден артрит*Види шифра за локализација*

M06.0	Серонегативен ревматоиден артрит
	[0-9]
M06.1	Still-ова болест со почеток кај возрасни
	[0-9]
	<i>Исклучува:</i> Still-ова болест ИН (M08.2-)
M06.2	Ревматоиден бурзит
	[0-9]
M06.3	Ревматоиден јазол
	[0-9]
M06.4	Воспалителни полиартропатии
	[0-9]
	<i>Исклучува:</i> Полиартрит ИН (M13.0)
M06.8	Друг означен ревматоиден артрит
	[0-9]
M06.9	Ревматоиден артрит, неспецифицирано
	[0-9]
M07*	Псоријатични и ентеропатски артропатии
	<i>Види шифра за локализација</i>
	<i>Исклучува:</i> Јувенилни псоријатични и ентеропатски артропатии (M09.-*)
M07.0*	Дистална интерфалангеална псоријатична артропатија (L40.5†)
	[0,4,7,9]
M07.1*	Мутилантен артрит (L40.5†)
	[0-9]
M07.2*	Псоријатичен спондилит (L40.5†)
M07.3*	Други псоријатични артропатии (L40.5†)
	[0-9]
M07.4*	Артропатија кај Crohn-ова болест[регионален ентерит] (K50.-†)
	[0-9]
M07.5*	Артропатија кај улцеративен колит (K51.-†)
	[0-9]
M07.6*	Други ентеропатски артропатии
	[0-9]

M08   **Јувенилен артрит**

∇1352   *Види шифра за локализација*

Вклучува: Артрит кај деца, со почеток пред 16-тиот роденден и со траење подолго од 3 месеци

Исклучува: Felty-ев синдром (M05.0-)
Јувенилен дерматомиозит (M33.0)

M08.0   **Јувенилен ревматоиден артрит**

[0-9]

Јувенилен ревматоиден артрит со или без ревматоиден фактор

M08.1   **Јувенилен анкилозен спондилит**

[0-9]

Исклучува: Анкилозен спондилит кај возрасни (M45.0-)

M08.2   **Јувенилен артрит со системски почеток**

[0-9]

Still-ова болест ИН

Исклучува: Still-ова болест со почеток кај возрасни (M06.1-)

M08.3   **Јувенилен полиартрит (серонегативен) Хроничен јувенилен полиартрит**

M08.4   **Пауциартикуларен јувенилен артрит**

[0-9]

M08.8   **Друг јувенилен артрит**

[0-9]

M08.9   **Јувенилен артрит, неспецифицирано**

[0-9]

M09*   **Јувенилен артрит кај болести класифицирани на друго место**

Види шифра за локализација

Исклучува: Артропатија кај Whipple-ова болест (M14.8*)

M09.0*   **Јувенилен артрит кај псоријаза (L40.5†)**

[0-9]

M09.1*   **Јувенилен артрит кај Crohn-ова болест[регионален ентерит] (K50.-†)**

[0-9]

M09.2*   **Јувенилен артрит кај улцеративен колит (K51.-†)**

[0-9]

M09.8*   **Јувенилен артрит кај други болести класифицирани на друго место**

[0-9]

M10 Гихт

Види шифра за локализација

M10.0 Идиопатски гихт

[0-9]

Гихтичен бурзит
Примарен гихт
Уратни тофи на срцето† (I43.8*)

M10.1 Гихт предизвикан со олово

[0-9]

M10.2 Гихт предизвикан со лек

[0-9]

Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)

M10.3 Гихт од оштетена бубрежна функција

[0-9]

Вака се шифрираат и сите нарушувања на реналните функции (N17–N19)

M10.4 Друг секундарен гихт

[0-9]

M10.9 Гихт, неспецифицирано

[0-9]

M11 Други кристални артропатии

Види шифра за локализација

M11.0 Болест од наталожување на хидроксиапатит

[0-9]

M11.1 Фамилијарна хондокалциноза

[0-9]

M11.2 Друга хондрокалциноза

[0-9]

Хондрокалциноза ИН

M11.8 Други означени кристални артропатии

[0-9]

M11.9 Кристална артропатија, неспецифицирано

[0-9]

M12 Други специфични артропатии

Види шифра за локализација

Исклучува: Артропатија ИН (M13.9-)

Артроза (M15–M19)
Крикоаритеноидна артропатија (J38.7)

M12.0 Хронична постревматична артропатија [jaccoud]

[0-9]

M12.1 Kaschin-beck-ова болест

[0-9]

M12.2 Вилонодуларен синовит (пигментозен)

[0-9]

M12.3 Палиндромичен ревматизам

[0-9]

M12.4 Интермитентна хидрартроза

[0-9]

M12.5 Трауматска артропатија

[0-9]

- Исклучува:* Посттрауматска артроза (на):
- прв карпометакарпален зглоб (M18.2–M18.3)
  - колк (M16.4–M16.5)
  - колено (M17.2–M17.3)
  - ИН (M19.1-)
  - други единечни зглобови (M19.1-)

M12.8 Други специфични артропатии, неklasифицирани на друго место

[0-9]

Транзиторна артропатија

M13 Друг артрит

Види шифра за локализација

Исклучува: Артроза (M15–M19)

M13.0 Полиартрит, неспецифицирано

M13.1 Моноартрит, неklasифициран на друго место

[0-9]

M13.8 Друг специфициран артрит

[0-9]

Алергичен артрит

M13.9 Артрит, неспецифицирано

[0-9]

Артропатија ИН

M14* Артропатии кај други болести класифицирани на друго место

Исклучува: Артропатија кај:

- хематолошки заболувања (M36.2–M36.3*)
- хиперсензитивни реакции (M36.4*)
- неопластични болести (M36.1*)
- Невропатична спондилопатија (M49.4-*)
- Псоријатични и ентеропатски артропатии (M07.-*)
- јувенилен (M09.-*)

- M14.0* Гихтова артропатија предизвикана со ензимски дефекти и други наследни заболувања
Гихтова артропатија кај:
• Lesch-Nyhan-ов синдром (E79.1†)
• српесто-клеточни заболувања (D57.-†)
- M14.1* Кристална артропатија кај други метаболички заболувања
Кристална артропатија кај хиперпаратироидизам (E21.-†)
- M14.3* Липоиден дерматоартрит (E78.8†)
- M14.4* Артропатија кај амилоидози (E85.-†)
- M14.5* Артропати кај други ендокрини, нутритивни и метаболички заболувања
Артропатија кај:
• акромегалија и питуитарен гигантизам (E22.0†)
• хемокроматоza (E83.1†)
• хипотиреоидизам (E00–E03†)
• тиротоксикоза [хипотиреоидизам] (E05.-†)
- M14.6* Невропатска артропатија
Charcot-ова или табетична артропатија (A52.1†)
Исклучува: Дијабетична невропатска артропатија (E1-.61)
- M14.8* Артропатии кај други означени болести класифицирани на друго место
Артропатија кај:
• еритем:
• мултиформна (L51.-†)
• нодозна (L52†)
• саркоидозна (D86.8†)
• Whipple-ова болест (K90.8†)

АРТРОЗА (M15–M19)

Забелешка: Во оваа група терминот остеоартрит е употребен како синоним за артроза или остеоартроза. Терминот примарно е употребен со неговото вообичаено клинички значење за несоодветна или за утврдена здравствена состојба.

Исклучува: Остеоартрит на 'рбет (M47.-)

M15 Полиартроза

Вклучува: Артроза со споменување на повеќе од една локализација

Исклучува: Билатерална зафатеност на ист зглоб (M16–M19)

- M15.0 Примарна генерализирана (остео)артроза
- M15.1 Heberden-ови јазли (со артропатија)
- M15.2 Bouchard-ови јазли (со артропатија)
- M15.3 Секундарна мултипла артроза
Пост трауматска полиартроза
- M15.4 Ерозивна (остео)артроза

- M15.8 Друга полиартроза
- M15.9 Полиартроза, неспецифицирано
Генерализана остеоартроза ИН

M16 Коксиартроза [артроза на колк]

- M16.0 Примарен коксартроза, билатерален
- M16.1 Други примарни коксартроза
Примарни коксартроза:
• ИН
• унилатерална
- M16.2 Коксартроза последица од дисплазија, билатерална
- M16.3 Друга диспластична коксартрозија
Диспластична коксартрозија
• ИН
• унилатерална
- M16.4 Посттрауматска коксартроза, двострана
- M16.5 Друга посттрауматична коксартрозија
Посттрауматична коксартрозија:
• ИН
• унилатерална
- M16.6 Друга секундарна коксартроза, двострана
- M16.7 Друга секундарна коксартроза
Секундарна коксартроза:
• ИН
• унилатерална
- M16.9 Коксартроза, неспецифицирано

M17 Гонартроза [артроза на колено]

▽1343

- M17.0 Примарна гонартроза, двострана
- M17.1 Друга примарна гонартроза
Примарна гонартроза:
• ИН
• унилатерална
- M17.2 Посттрауматска гонартроза, двострана
- M17.3 Друга посттрауматична гонартрозија
Посттрауматична гонартрозија:
• ИН
• унилатерална
- M17.4 Друга секундарна гонартроза, двострана
- M17.5 Друга секундарна гонартроза
Друга секундарна гонартроза:
• ИН
• унилатерална
- M17.9 Гонартроза, неспецифицирано

M18 Артроза на првиот карпометакарпален зглоб

- M18.0 Примарна артроза на првиот карпометакарпален зглоб, двострана
- M18.1 Друга примарна артроза на првиот карпометакарпален зглоб
Примарна артроза на првиот карпометакарпален зглоб:
• ИН
• унилатерална
- M18.2 Посттрауматска артроза на првите карпометакарпални зглобови, двострана
- M18.3 Друга посттрауматска артроза на првиот карпометакарпален зглоб, двострана
Посттрауматска артроза на првиот карпометакарпален зглоб:
• ИН
• унилатерална
- M18.4 Друга секундарна артроза на првите карпометакарпални зглобови, двострана
- M18.5 Друга секундарна артроза на првиот карпометакарпален зглоб
Секундарна артроза на првиот карпометакарпален зглоб:
• ИН
• унилатерална
- M18.9 Артроза на првиот карпометакарпален зглоб, неспецифицирано

M19 Друга артроза

Види шифра за локализација

Исклучува: Артроза на 'рбет (M47.-)
Халукс ригидус (M20.2)
Полиартроза (M15.-)

M19.0 Примарна артроза на други зглобови

[1-4,7-9]

Примарна артроза ИН

M19.1 Посттрауматска артроза на други зглобови

[1-4,7-9]

Посттрауматска артроза ИН

M19.2 Друга секундарна артроза

[1-4,7-9]

Секундарна артроза ИН

M19.8 Друга специфицирана артроза

[1-4,7-9]

M19.9 Артроза, неспецифицирано

[1-4,7-9]

ДРУГИ ЗГЛОБНИ ЗАБОЛУВАЊА (M20–M25)

Исклучува: Зглобови на 'рбетот (M40–M54)

M20 Стекнати деформитети на прсти на шепите и стапалата

Исклучува: Стекнато отсуство на прсти од шепите и стапалата (Z89.-)

Конгенитално:

- отсуство на прсти од шепите и стапалата (Q71.3.-, Q72.3-)
- деформации и малформации на прстите на шепите и стапалата (Q66.-, Q68-Q70, Q74.-)

M20.0 Деформации на прст(и)
Деформации во вид на копче и лебедов врат

Исклучува: Клавиформни прсти (R68.3)

Палмарна фасцијална фиброматоза [Dupuytren] (M72.0)

Прст повлекувач (M65.3)

M20.1 Халукс валгус (стекнат)
Бунион

M20.2 Халукс ригидус

M20.3 Друга деформација на халукс (стекната)
Халукс варус

M20.4 Друг чеканест прст(и) (стекнат)

M20.5 Други деформации на прст(и) (стекнати)

M20.6 Стекнат деформитет на прст(и), неспецифицирано

M21 Други стекнати деформации на екстремитетите

Види шифра за локализација

Исклучува: Стекнато отсуство на екстремитет (Z89.-)

Стекнати деформитети на прсти на шепите и стапалата (M20.-)

Конгенитално:

- отсуство на екстремитет (Q71-Q73)
  - деформации и малформации на екстремитети (Q65-Q66, Q68-Q74)
- Коска плана (M91.2)

M21.0 Валгус деформација, неклассифицирана на друго место

[0-9]

Исклучува: Метатарзус валгус (Q66.6)

Талипес калканеовалгус (Q66.4)

M21.1 Валгус деформација, неклассифицирана на друго место

[0-9]

Исклучува: Метатарзус варус (Q66.2)

Тибија вара

M21.2 Флексиона деформација

[0-9]

M21.3 Висечка шепа или стапало (стекнато)

[0,3,7]

M21.4 Рамно стапало [pes planus] (стекнато)

Исклучува: Конгенитален pes planus (Q66.5)

M21.5 Стекната канџеста шепа, крива шепа, канџесто стапало и криво стапало

[0,4,7]

Исклучува: Криво стапало, неозначено како стекнато (Q66.8)**M21.6 Други стекнато деформации на глуждот и стапалото**

[0,7]

Исклучува: Деформации на прст од стапалото (стекнато) (M20.1–M20.6)**M21.7 Нееднаква должина на екстремитет (стекната)**

[0-7,9]

M21.8 Други специфицирани стекнати деформации на екстремитетите

[0-7,9]

M21.9 Стекнати деформации на екстремитети, неспецифицирано

[0-7,9]

M22 Заболувања на пателата*Исклучува:* Дислокација на патела (S83.0)

M22.0 Рекурентна дислокација на патела

M22.1 Рекурентна сублуксација на патела
Пателофеморален компресиран синдром

M22.2 Пателофеморални заболувања

M22.3 Други нарушувања на пателата

M22.4 Хондромалација на пателата

▽1343

M22.8 Други заболувања на пателата

M22.9 Заболувања на пателата, неспецифицирано

M23 Внатрешни нарушувања на коленото*Исклучува:* Анкилоза (M24.6)

тековна повреда - види повреда на коленото и потколеницата (S80–S89)

Деформација на коленото (M21.-)

заболувања на пателата (M22.-)

Дисекантен остеохондрит (M93.2)

Рекурентна дислокација или сублуксација:

• ИН (M24.4-)

• патела (M22.0–M22.1)

Следните петзнаковни потподелби ја означуваат локализацијата на зафатеност и е дадена за употреба со поткатегиите M23.-; види исто така забелешка на почетокот на поглавјето. Валидните цифри се во дадени во [загради] под секоја шифра.

0 Мултипли локализации

1 Преден круцијален лигамент или Преден рог на медијалниот менискус

2 Заден круцијален лигамент или Заден рог на медијалниот менискус

- 3 Медијален колатерален лигамент или Друг и неозначен медијален менискус
- 4 Латерален колатерален лигамент или Преден рог на латерален менискус
- 5 Заден рог на латерален менискус
- 6 Друг и неспецифициран латерален менискус
- 7 Капсуларен лигамент
- 9 Неспецифициран лигамент или неспецифициран менискус

M23.0 Цистичен менискус

[0-6,9]

M23.1 Дискоиден менискус (конгенитален)

[0-6,9]

M23.2 Нарушување на менискус предизвикано од стар расцеп или повреда

[0-6,9]

∇1319

Стар раскин во вид на дршка од корпа

M23.3 Други нарушувања на меникусот

[0-6,9]

Дегенеративен }
 Одвоен } менискус
 Задржан }

M23.4 Слободно тело во коленото

[0-9]

M23.5 Хронична нестабилност на коленото

[0-9]

M23.6 Друго спонтано раскинување на лигамент(и) на коленото

[0,4,7,9]

M23.8 Други внатрешни нарушувања на коленото

[0-9]

Лабавост на лигамент на колено
 Колено што крцка

M23.9 Внатрешно нарушување на коленото, неспецифицирано

[0-9]

M24 Други специфични нарушувања на зглоб

Види шифра за локализација

Исклучува: Тековна повреда – види повреда на зглоб според телесна регија
 ганглион (M67.4-)
 Колено што крцка (M23.8-)
 Заболувања на темпоромандибуларниот зглоб (K07.6)

M24.0 Слободно тело во зглоб

[0-5,7-9]

Исклучува: Слободно тело во коленото (M23.4-)

M24.1 Други заболувања на зглобната 'рскавица

[0-5,7-9]

Исклучува: Хондрокалциноза (M11.1–M11.2-)
Внатрешни нарушувања на коленото (M23.-)
Метастатска калцификација (E83.5)
Охроноза (E70.2)

M24.2 Заболувања на лигамент

[0-5,7-9]

Секундарна нестабилност на стара повреда на лигамент
Лигаментна лабавост ИН

Исклучува: Фамилијарна лабавост на лигамент (M35.7)
колено (M23.5–M23.8-)

M24.3 Патолошка дислокација и сублуксикација на зглоб, неклассифицирана на друго место

[0-9]

Исклучува: Дислокација или изместување на зглоб:
• конгенитално – види конгенитални малформации и деформации на мускулоскелеталниот систем (Q65–Q79)
• Тековна повреда – види повреда на зглоб според телесна регија
• рекурентна (M24.4-)

M24.4 Рекурентна дислокација или сублуксација на зглоб

[0-9]

Исклучува: патела (M22.0–M22.1)
Вертебрална сублуксација (M43.3–M43.5-)

M24.5 Контрактура на зглоб

[0-9]

Исклучува: стекнати деформации на екстремитетите (M20–M21)
Контрактура на тетива (обвивка) без контрактура на зглоб (M67.1-)
Dupuytren-ова контрактура (M72.0)

M24.6 Анкилоза на зглоб

[0-9]

Исклучува: 'рбет (M43.2-)
Вкочанетост на зглоб без анкилоза (M25.6-)

M24.7 Протрузија ацетабулум

M24.8 Други специфични зглобни нарушувања, неклассифицирани на друго место

[0-5,7-9]

Иритабилен колк

Исклучува: Таков што вклучува синдром на илиотибијална трака (M76.3)

M24.9 Зглобни нарушувања, неспецифицирано

[0-5,7-9]

M25 Други заболувања на зглобот, неклассифицирани на друго место

Види шифра за локализација

Исклучува: Абнормалност во одот и мобилноста (R26.-)

Калцификација на:

- бурза (M71.4-)
- рамо (зглоб) (M75.3)
- тетива (M65.2-)

Деформации класифицирани во M20–M21

Потешкотии во одењето (R26.2)

M25.0 Хемартроза

[0-9]

Исклучува: Тековна повреда – види повреда на зглоб според телесна регија

M25.1 Фистула на зглоб

[0-9]

M25.2 Расцепен зглоб

[0-5,7-9]

M25.3 Друга нестабилност на зглоб

[0-5,7-9]

Исклучува: Секундарна нестабилност на зглоб од:

- стара повреда на лигамент (M24.2-)
- изместеност на зглобна протеза (M96.8)

M25.4 Ефузија во зглоб

[0-9]

Исклучува: Хидрартроза кај фрамбезија (A66.6)

M25.5 Болка во зглоб

[0-9]

M25.6 Вкочанетост на зглоб, неклассифициран на друго место

[0-9]

M25.7 Остеофит

[0-9]

M25.8 Други означени заболувања на зглоб

[0-9]

M25.9 Заболувања на зглоб, неспецифицирано

[0-9]

СИСТЕМСКИ ЗАБОЛУВАЊА НА СВРЗНО ТКИВО (M30–M36)

Вклучува: автоимуна болест:

- ИН
- системска

Колагена (васкуларна) болест:

- ИН
- системска

Исклучува: Автоимуна болест, единечен орган или единечен клеточен тип (се шифрира според соодветната условна категорија)

M30 Нодозен полиартерит и сродни состојби

- M30.0 Нодозен полиартерит
- M30.1 Полиартерит со зафатеност на бел дроб [Churg-Strauss]
Алергичен грануломатозен ангиит
- M30.2 Јувенилен полиартерит
- M30.3 Синдром на мукокутан лимфен јазол [Kawasaki]
- M30.8 Други состојби поврзани со нодозен полиартерит
Полиангиит преклопувачки синдром

M31 Други некротизирачки васкулопатии

- M31.0 Хиперсензитивен ангиит
Goodpasture-ов синдром
  - M31.1 Тромботична микроангиопатија
тромботична тромбоцитопенична пурпура
  - M31.2 Летален средишен гранулом
  - M31.3 Wegener-ова грануломатоза
Некротизирачка респираторна грануломатоза
  - M31.4 Синдром на аорталниот лак [Takayasu]
  - M31.5 Гиганоклеточен артерит со ревматична полимиалгија
  - M31.6 Друг гиганоклеточен артерит
  - M31.7 Микроскопски полиангиит
Микроскопски полиартерит
- Исклучува:** Нодозен полиартерит (M30.0)
- M31.8 Други означени некротизирачки васкулопатии
Хипокомплементарен васкулит
  - M31.9 Некротизирачка васкулопатија, неозначено

M32 Системски еритоматозен лупус

Исклучува: Еритоматозен лупус (дискоиден)(ИН) (L93.0)

- M32.0 Системски еритоматозен лупус предизвикан од лек
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на лекот (поглавје 20)
- M32.1† Системски еритоматозен лупус со зафатеност на орган или систем
Libman-Sacks-ова болест (I39.-*)
Лупусен перикардит (I32.8*)
Системски еритоматозен лупус со:

- зафатеност на бубрег (N08.5*, N16.4*)
- зафатеност на бел дроб (J99.1*)

- M32.8 Други форми на системски еритематозен лупус
- M32.9 Системски еритематозен лупус, неспецифицирано

M33 Дерматополимиозит

- M33.0 Јувенилен дерматомиозит
- M33.1 Друг дерматомиозит
- M33.2 Полимиозит
- M33.9 Дерматополимиозит, неспецифицирано

M34 Системска склероза

Вклучува: склеродермија

Исклучува: Склеродермија:

- циркумскриптна (L94.0)
- неонатална (P83.8)

- M34.0 Прогресивна системска склероза
- M34.1 CR(E)ST синдром
Комбинација од калциноза, Raynaud-ов феномен, езофагеална дисфункција, склеродактилија, телангиектазија.
- M34.2 Системска склероза предизвикана со лекови и хемикалии
Се употребува дополнителна шифра за надворешна причина за идентификација на причините (поглавје 20)
- M34.8 Други форми на системска склероза
Системска склероза со:
  - зафатеност на бел дроб (J99.1*)
  - миопатија† (G73.7*)
- M34.9 Системска склероза, неспецифицирано

M35 Друга системска зафатеност на сврзно ткиво

Исклучува: Реактивна перфорирачка колагеноза (L87.1)

- M35.0 Сика синдром [Sjögren]
Sjögren-ов синдром со:
  - кератоконјунктивит† (H19.3*)
  - зафатеност на бел дроб (J99.1*)
  - миопатија† (G73.7*)
  - ренални тубуло-интерстицијални заболувања† (N16.4*)
- M35.1 Други преклопувачки синдроми
Мешана болест на сврзно ткиво
Исклучува: Полиангиит преклопувачки синдром (M30.8)
- M35.2 Behçet-ова болест
- M35.3 Ревматична полимиалгија

Исклучува: Ревматична полимиалгија со гиганоклеточен артерит (M31.5)

- M35.4 Дифузен (езинофилен) фасцилит
- M35.5 Мултифокална фибросклероза
- M35.6 Повторувачки паникулит [Weber-Christian]

Исклучува: Паникулит:

- лупус (L93.2)
- ИН (M79.3-)

- M35.7 Синдром на хипермобилност
Фамилијарна лабавост на лигамент

Исклучува: Ehlers-Danlos-ов синдром (Q79.6)
Лигаментна лабавост ИН (M24.2-)

- M35.8 Друга означена системска зафатеност на сврзно ткиво
- M35.9 Системска зафатеност на сврзно ткиво, неспецифицирано
автоимунa болест (системска) НСП
Колагена (васкуларна) болест ИН

M36* Системски заболувања на сврзното ткиво кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: Артропатии кај болести класифицирани на друго место (M14.-*)

- M36.0* Дермато(поли)миозит кај неопластични болести (C00–D48†)
- M36.1* Артропатија кај неопластична болест (C00–D48†)
Артропатија кај:
  - леукемија (C91–C95†)
  - Малигна хистоцитоза (C96.1†)
  - мултипли миелом (C90.0†)
- M36.2* Хематофилична артропатија (D66–D68†)
- M36.3* Артропатија кај други крвни заболувања (D50–D76†)
Исклучува: Артропатија кај Henoch(-Schönlein)-ова пурпура (M36.4*)
- M36.4* Артропатија кај хиперсензитивни реакции класифицирани на друго место
Артропатија кај Henoch(-Schönlein)-ова пурпура (D69.0†)
- M36.8* Системски заболувања на сврзното ткиво кај други болести класифицирани на друго место
Системски заболувања на сврзно ткиво кај:
  - хипогамаглобулинемија (D80.-†)
  - Охроноза (E70.2†)

ДОРЗОПАТИИ (M40–M54)

Следната дополнителна поткласификација што се употребува за означување на локализацијата на зафатеност е дадена за употреба со соодветните категории во групата на дорзопатии, освен категориите M50 и M51; види исто така во Забелешката на почетокот на поглавјето. Валидните цифри се во дадени во [загради] под секоја шифра.

- 0 Мултипли локализации на 'рбетот
- 1 Окципито-атланта-аксијална регија
- 2 Цервикална регија

- 3 Цервикоторакална регија
- 4 Торакална регија
- 5 Тораколумбална регија
- 6 лумбална регија
- 7 Лумбосакрална регија
- 8 Сакрална и сакрококцигеална регија
- 9 Неспецифицирана локализација

ДЕФОРМИРАЧКИ ДОРЗОПАТИИ (M40–M43)

M40 Кифоза и лордоза

Види шифра за локализација

Исклучува: Кифосколиоза (M41.-)
Кифоза и лордоза:

- конгенитална (Q76.49)
- постпроцедурална (M96.-)

M40.0 Постурална кифоза

[0-9]

Исклучува: Остеохондроза на 'рбет (M42.-)

M40.1 Друга секундарна кифоза

[0-9]

M40.2 Друга и неспецифицирана кифоза

[0-9]

M40.3 Синдром на рамен грб

[0, 5-9]

M40.4 Друга лордоза

[0-9]

Лордоза:

- стекната
- постурална

M40.5 Лордоза, неспецифицирано

[0-9]

M41 Сколиоза

Види шифра за локализација

Вклучува: кифосколиоза

Исклучува: Конгенитална сколиоза:

- поради коскена малформација (Q76.3-)
- ИН (Q67.59)
- постурална (Q67.51)

Кифосколиотична срцева болест (I27.1)

постпроцедурална (M96.-)

M41.0 Инфантилна идиопатска сколиоза

[0-9]

M41.1 Јувенилна идиопатска сколиоза

[0-9]

Адолесцентна сколиоза

M41.2 Друга идиопатска сколиоза

[0-9]

M41.3 Торакогена сколиоза

[0-9]

M41.4 Невромускулна сколиоза

[0-9]

Секундарна сколиоза поради церебрална парализа, Friedreich-ова атаксија и други невромускуларни заболувања

M41.5 Друга секундарна сколиоза

[0-9]

M41.8 Други форми на сколиоза

[0-9]

M41.9 Сколиоза, неспецифицирано

[0-9]

M42 Спинална остеохондроза

Види шифра за локализација

M42.0 Јувенилна остеохондроза на 'рбет

[0-9]

Calvé-ова болест
Scheuermann-ова болест

Исклучува: Постурална кифоза (M40.0-)

M42.1 Адултна остеохондроза на 'рбет

[0-9]

M42.9 'Рбетна остеохондроза, неозначено

[0-9]

M43 Други деформиращки дорзопатии

Види шифра за локализација

Исклучува: Конгенитална спондилолистеза (Q76.21)
Конгенитална спондилолиза (Q76.22)
Хемивертебра (Q76.3-, Q76.4-)
Klippel-Feil-ов синдром (Q76.1)

- Лумбаризација и сакрализација (Q76.4-)
- Платиспондилиза (Q76.49)
- Окултна спина бифида (Q76.0)
- ’рбетна курватува кај:
  - остеопороза (M80–M81)
  - Paget-ова болест на коска [остеитис деформанс] (M88.-)

M43.0 Спондилолиза

[0-9]

M43.1 Спондилолистеза

[0-9]

∇1334

M43.2 Друга фузија на ’рбетот

[0-9]

∇1334

Анкилоза на ’рбетен зглоб

Исклучува: анкилозен спондилит (M45.0-)
 Артродезен статус (Z98.1)
 Псевдоартроза по фузија или артродеза (M96.0)

M43.3 Рекурентна атлантаоксијална сублуксација со миелопатија

M43.4 Друга рекурентна атлантаоксијална сублуксација

M43.5 Друга рекурентна вертебрална сублуксација

[0,2-9]

Исклучува: Биомеханичка лезија НКДМ (M99.-)

M43.6 Тортиколис

Исклучува: Тортиколис:

- конгенитален (стерномастод) (Q68.0)
- Тековна повреда – види повреда на ’рбет според телесна регија
- поради породилна повреда (P15.2)
- психоген (F45.8)
- спазматичен (G24.3)

M43.8 Други означени деформиращки дорзопатии

[0-9]

Исклучува: Кифоза и лордоза (M40.-)
 сколиоза (M41.-)

M43.9 Деформиращка дорзопатија, неспецифицирано

[0-9]

Курватура на ’рбет ИН

СПОНДИЛОПАТИИ(M45-M49)

M45 Анкилозен спондилит

[0-9]

Види шифра за место

Ревматоиден артрит на 'рбет

Исклучува: артропатија кај ова болест (M02.3-)

ова болест (M35.2)

јувенилен (анкилозен) спондилит (M08.1-)

Употребете 0 како четврт знак за категоријата M45

M46 Други воспалителни спондилопатии

Види шифра за место

M46.0 Спинална ентезопатија

[0-9]

Заболување на лигаментите или мускулните спојки на 'рбетот

M46.1 Сакроилит, неклассифициран на друго место

M46.2 Остеомиелит на пршлен

[0-9]

M46.3 Инфекција на интервертебрален диск (пиогена)

[0-9]

Ако е потребно да се означи инфективниот агент употребете дополнителна шифра(.

M46.4 Дискит, неозначено

[0-9]

M46.5 Други инфективни спондилопатии

[0-9]

M46.8 Други означени воспалителни спондилопатии

[0-9]

M46.9 Воспалителна спондилопатија, неозначена

[0-9]

M47 Спондилоза

∇1334

Види шифра за место

Вклучува: артроза или остеоартрит на 'рбет
дегенерација на плочести зглобови

M47.0† Синдроми на компресија на предната спинална и вертебрална артерија (G99.2*)

[0-9]

M47.1 Друга спондилоза со миелопатија

[0-9]

Спондилогена компресија на 'рбетниот мозок

Исклучува: вертебрална сублуксација (M43.3-M43.5-)

M47.2 Друга спондилоза со радикулопатија

[0-9]

M47.8 Друга спондилоза

[0-9]

Цервикална спондилоза	}	
Лумбосакрална спондилоза	}	без миелопатија или радикулопатија
Торакална спондилоза	}	

M47.9 Спондилоза, неозначена

[0-9]

M48 Други спондилопатии*Види шифра за место***M48.0 Спинална стеноза**

[0-9]

Каудална стеноза

M48.1 Анкилозна хиперостоза []

[0-9]

Дифузна идиопатска скелетна хиперостоза [DISH]

M48.2 Прилепеност на спиналните процесуси на 'рбетот

[0-9]

M48.3 Трауматска спондилопатија

[0-9]

M48.4 Фрактура на пршлен од преоптовареност

[0-9]

Стрес фрактура на пршлен

M48.5 Колабиран пршлен, неклассифициран на друго место

[0-9]

Колабиран пршлен ИН
Оптовареност на пршлен ИН*Исклучува:* колабиран пршен кај остеоопороза (M80.-)
тековна повреда- види повреда на 'рбет според телесна регија**M48.8 Други означени спондилопатии**

[0-9]

Осификација на заден лонгитудинален лигамент

M48.9 Спондилопатија, неозначена

[0-9]

M49* Спондилопатии кај болести класифицирани на друго место*Види шифра за место**Исклучува:* псоријатични и ентеропатски артропатии (M07.-*, M09.-*)

M49.0* Туберкулоза на 'рбет (A18.0†)

[0-9]

Pott-ова курватура

M49.1* Бруцелозен спондилит (A23.-†)

[0-9]

M49.2* Ентеробактериски спондилит (A01- A04†)

[0-9]

M49.3* Спондилопатија кај други инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место

[0-9]

Исклучува: невропатска спондилопатија кај табес дорзалис (tabes dorsalis) (M49.4-*)**M49.4* Невропатска спондилопатија**

[0-9]

Невропатска спондилопатија кај:

- сирингомелија и сирингобулбија (G95.0†)
- табес дорзалис (tabes dorsalis) (A52.1†)

M49.5* Колабиран пршлен кај болести класифицирани на друго место

[0-9]

Метастатска фрактура на пршлен (C79.5†)

M49.8* Спондилопатија кај болести класифицирани на друго место

[0-9]

ДРУГИ ДОРЗОПАТИИ(M50-M54)*Исклучува:* тековна повреда- види повреда на 'рбет според телесна регија
дискит ИН (M46.4-)**M50 Заболувања на цервикален диск***Вклучува:* заболувања на цервикалниот диск со цервикалгија
заболувања на цервикоторакален диск

M50.0 Заболувања на цервикален диск со миелопатија

M50.1 Заболувања на цервикален диск со радикулопатија

Исклучува: брахијален радикулит ИН (M54.13)

M50.2 Друго изместување на цервикалниот диск

V1330

M50.3 Друга дегенерација на цервикалниот диск

M50.8 Други заболувања на цервикалниот диск

M50.9 Заболувања на цервикалниот диск, неозначени

M51 Други заболувања на интервертебрален диск

Вклучува: заболувања на торакалниот, тораколумбалниот и лумбосакралниот диск

- M51.0 Заболувања на лумбален и друг интервертебрален диск со миелопатија
- M51.1† Заболувања на лумбален и друг интервертебрален диск со радикулопатија (G55.1*)
Ишијалгија предизвикана од заболување на интервертебрален диск

Исклучува: лумбален радикулит ИН (M54.16)

- M51.2 Друго означено поместување на интервертебрален диск
▽1330
Лумбаго предизвикан од поместување на на интервертебралниот диск
- M51.3 Друга означена дегенерација на интервертебрален диск
- M51.4 ови јазли
- M51.8 Други означени заболувања на интервертебрален диск
- M51.9 Заболувања на интервертебралниот диск, неозначени

M53 Други дорзопатии, неklasифицирани на друго место

Види шифра за место

- M53.0 Цервикокранијален синдром
Заден цервикален симпатичен синдром

- M53.1 Цервикобрахијален синдром

Исклучува: заболувања на цервикален диск (M50.-)
синдром на торакален излез (G54.0)

M53.2 'Рбетни нестабилности

[0-9]

- M53.3 Сакрококцигеални заболувања, неklasифицирани на друго место
Кокцигодинија

M53.8 Други означени дорзопатии

[0-9]

M53.9 Дорзопатија, неозначена

[0-9]

M54 Дорзалгија

Види шифра за место

Исклучува: психогена дорзалгија (F45.4)

M54.0 Паникулит што оштетува регии на вратот и грбот

[0-9]

Исклучува: паникулит:

- лупус (L93.2)
- ИН (M79.3-)
- повторувачки [] (M35.6)

M54.1 Радикулопатија

[0-9]

Неврит или радикулит:

- брахијален ИН
- лумбален ИН
- лумбосакрален ИН
- торакален ИН
- Радикулит ИН

Исклучува: невралгија и неврит ИН (M79.2-) радикулопатија со:

- заболувања на цервикален диск (M50.1)
- Заболувања на лумбален и друг интервертебрален диск (M51.1)
- спондилоза (M47.2-)

M54.2 Цервикалгија

Исклучува: цервикалгија предизвикана од заболување на интервертебрален цервикален диск (M50.-)

M54.3 Ишијалгија

Исклучува: лезија на ишијадичен нерв (G57.0) ишијалгија:

- предизвикана од заболување на интервертебрален диск (M51.1)
- со лумбаго (M54.4)

M54.4 Лумбаго со ишијалгија

∇1302

Исклучува: ишијалгија предизвикана од заболување на интервертебрален диск (M51.1)

M54.5 Болка во долната регија на грбот

∇1302

Крсна болна
Истегнување во долната регија на грбот
Лумбаго ИН

Исклучува: синдром на болка во крстот/хематурија (N39.81) лумбаго:

- предизвикано од изместување на интервертебралниот диск (M51.2)
- со ишијалгија (M54.4)

M54.6 Болка во торакалниот 'рбет

Исклучува: болка предизвикана од заболување на интервертебралниот диск (M51.-)

M54.8 Друга дорзалгија

[0-9]

M54.9 Дорзалгија, неозначена

[0-9]

Болка во грбот ИН

ЗАБОЛУВАЊА НА МЕКО ТКИВО (M60-M79)

ЗАБОЛУВАЊА НА МУСКУЛИ

Исклучува: дерматополимиозит (M33.-) мускулни дистрофии и миопатии (G71-G72) миопатија кај:

- амилоидоза (E85.-)
- нодозен полиартерит (M30.0)
- ревматоиден артрит (M05.3-)
- склеродермија (M34.-)
- ов синдром (M35.0)
- системски еритематозен лупус (M32.-)

M60 Миозит

Види шифра за место

M60.0 Инфективен миозит

[0-9]

Тропски пиомиозит

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B97).

M60.1 Интерстицијален миозит

[0-9]

M60.2 Гранулом на меко ткиво предизвикан од туѓо тело, неклассифициран на друго место

[0-9]

Исклучува: гранулом на кожа и на поткожно ткиво предизвикан од туѓо тело (L92.3)

M60.8 Друг миозит

[0-9]

M60.9 Миозит, неозначен

[0-9]

M61 Калцификација и осификација на мускул

Види шифра за место

M61.0 Трауматски осификантен миозит

[0-9]

M61.1 Прогресивен осификантен миозит

[0-9]

Прогресивна осификантна фибродисплазија

M61.2 Паралитична калцификација и осификација на мускул

[0-9]

Осификантен миозит придружен со квадриплегија или параплегија

M61.3 Калцификација и осификација на мускул придружена со изгореници

[0-9]

Осификантен миозит придружен со изгореници

M61.4 Друга калцификација на мускул

[0-9]

Исклучува: калцификантен тендинит:

ИН (M65.2-)
на рамо (M75.3)

M61.5 Друга осификација на мускул

[0-9]

M61.9 Калцификација и осификација на мускул, неозначена

[0-9]

M62 Други заболувања на мускул

Види шифра за место

Исклучува: Грч и спазам (R25.2)

миалгија (M79.1-)

миопатија кај:

- алкохолна (G72.1)
- со лек (G72.0)
- синдром на скоченоста (G25.8)

M62.0 Дијастаза на мускул

[0-9]

M62.1 Друга руптура на мускул (нетрауматска)

[0-9]

Исклучува: руптура на тетива (M66.-)

трауматска руптура на мускул- види повреда на мускул според телесна регија

M62.2 Ишемичен инфаркт на мускул

[0-9]

Компартмен синдром, нетрауматски

Исклучува: компартмен, трауматски (T79.6)

инфаркт на мускул предизвикан од дијабетес (E1-.69)

трауматска исхемија на мускул (T79.6)

ова исхемична контрактура (T79.6)

M62.3 Синдром на неподвижност (параплегичен)

[0-9]

M62.4 Контрактура на мускул

[0-9]

Исклучува: контрактура на зглоб (M24.5-)

M62.5 Мускулна слабост и атрофија, неklasифицирана на друго место

[0-9]

Атрофија како последица на инактивитет НДМ

M62.6 Мускулно истеганье

[0-9]

Исклучува: тековна повреда- види повреда на мускул според телесна регија

M62.8 Други означени заболувања на мускул

[0-9]

Мускулна (обвивка) хернија

M62.9 Заболување на мускул, неозначено

[0-9]

M63* Заболувања на мускул кај болести, класифицирани на друго место*Види шифра за место**Исклучува:* миопатија кај:

- ендокрини болести (G73.5*)
- метаболични болести (G73.6*)

M63.0* Миозит кај бактериски болести, класифицирани на друго место

[0-9]

Миозит кај:

- лепра [ ](A30.-†)
- сифилис (A51.4†, A52.7†)

M63.1* Миозит кај протозоални и паразитски инфекции класифицирани на друго место

[0-9]

Миозит кај:

- цистицеркоза (B69.8†)
- шистозомијаза [билхарцијаза] (B65.-†)
- токсопласмоза (B58.8†)
- трихинелоза (B75†)

M63.2* Миозит кај други инфективни болести класифицирани на друго место

[0-9]

Миозит кај микоза (B35-B49†)

M63.3* Миозит кај саркоидоза (D86.8†)

[0-9]

M63.8* Други заболувања на мускул кај болести, класифицирани на друго место

[0-9]

ЗАБОЛУВАЊА НА СИНОВИЈА И ТЕТИВА (M65-M68)**M65 Синовит и тендосиновит***Види шифра за место**Исклучува:* хроничен крепитантен синовит на шака или рачен зглоб (M70.0)

тековна повреда- види повреда на лигамент или тетива според телесна регија заболувања на меко ткиво поради употреба, прекумерна употреба и притисок (M70.-)

M65.0 Апцес на тетивна обвивка

[0-9]

Ако е потребно за сезначи бактерискиот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B96).

M65.1 Друг инфективен (тено)синовит

[0-9]

M65.2 Калцифицирачки тендинит

[0, 2-9]

Исклучува: на рамо (M75.3)
означен тендинит (M75-M77)

M65.3 Прст повлекувач
Нодуларна тетивна болест

M65.4 Радијален стилоиден тендосиновит [de Quervain]

M65.8 Друг синовит и тендосиновит

[0-9]

M65.9 Синовит и тендосиновит, неозначен

[0-9]

M66 Спонтана руптура на синовија и тетива

Види шифра за место

Вклучува: руптура што се јавува кога нормална сила е применета на ткива за кои се смета дека имаат помала од нормалната јачина

Исклучува: синдром на ротаторна манжетна (M75.1)
руптура што се јавува кога ненормална сила е применета на нормално ткиво - види повреда на тетива според телесна регија

M66.0 Руптура на поплитеална циста

M66.1 Руптура на синовија

[0-9]

Руптура на синовијална циста

Исклучува: руптура на поплитеална циста (M66.0)

M66.2 Спонтана руптура на екстензорни тетиви

[0-9]

M66.3 Спонтана руптура на флексорни тетиви

[0-9]

M66.4 Спонтана руптура на други тетиви

[0-9]

M66.5 Спонтана руптура на неозначени тетиви

[0-9]

Руптура на мускулнотетивна спојка, нетрауматска

M67 Други заболувања на синовија и тетива

Види шифра за место

Исклучува: палмарна фасцијална фиброматоза [(M72.0)
тендинит ИН (M77.9)
ксантоматоза локализирана на тетиви (E78.2)

M67.0 Кратка ахилова тетива (стекната)

M67.1 Друга контрактура на тетива (обвивка)

[0-9]

Исклучува: со контрактура на зглоб (M24.5-)

M67.2 Синовијална хипертрофија, некласифицирана на друго место

[0-9]

Исклучува: вилонодуларен синовит (пигментиран) (M12.2)

M67.3 Транзиторен синовит

[0-9]

Токсичен синовит

Исклучува: палиндромичен ревматизам (M12.3)

M67.4 Ганглион

[0-9]

Ганглион на зглоб или тетива (обвивка)

Исклучува: циста на:

бурза } (M71.2–M71.3-)

синовија }

ганглион кај фрамбезија (A66.6)

M67.8 Други означени заболувања на синовија и тетива

[0-9]

M67.9 Заболувања на синовија и тетива, неозначени

[0-9]

M68* Заболувања на синовија и тетива кај болести класифицирани на друго место

Види шифра за место

M68.0* Синовит и тендосиновит кај бактериски болести, класифицирани на друго место

[0-9]

Синовит или тендосиновит кај:

- гонореја (A54.4†)
- сифилис (A52.7†)
- туберкулоза (A18.0†)

M68.8* Други заболувања на синовија и тетива кај болести класифицирани на друго место

[0-9]

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА МЕКО ТКИВО (M70–M79)

M70 Заболувања на меко ткиво предизвикани со употреба, прекумерна употреба и притисок

Вклучува: заболувања на меко ткиво од професионална природа

Исклучува: бурзит (на):

- ИН (M71.9-)
- рамо (M75.5)
- ентезопатии (M76–M77)

- M70.0 Хроничен крепитирачки синовит на шака или рачен зглоб
- M70.1 Бурзит на шака
- M70.2 Бурзит на олекранон
- M70.3 Друг бурзит на лакот
- M70.4 Препателарен бурзит
- M70.5 Друг бурзит на колено
- M70.6 Бурзит на трохантер
Трохантеричен тендинит
- M70.7 Друг бурзит на колк
Ишијалгичен бурзит
- M70.8 Други заболувања на меко ткиво предизвикани со употреба, прекумерна употреба и притисок
- M70.9 Неозначено заболување на меко ткиво предизвикани со употреба, прекумерна употреба и притисок

M71 Други бурзопатии

Види шифра за место

Исклучува: бунион (M20.1)

бурзит предизвикан со употреба, прекумерна употреба и притисок (M70.-)
ентезопатии (M76–M77)

M71.0 Апсцес на бурза

[0-9]

M71.1 Друг инфективен бурзит

[0-9]

M71.2 Синовијална циста во поплитеалниот простор [Baker]

Исклучува: со руптура (M66.0)

M71.3 Друга бурзална циста

[0-9]

Синовијална циста ИН

Исклучува: синовијална циста со руптура (M66.1-)

M71.4 Калциумски депозит во бурза

[0-9]

Исклучува: на рамо (M75.3)

M71.5 Друг бурзит, неклассифициран на друго место

[0-9]

Исклучува: бурзит (на):

- ИН (M71.9-)
- рамо (M75.5)
- тибјален колатерал [Pellegrini-Stieda] (M76.4)

M71.8 Други означени бурзопатии

[0-9]

M71.9 Бурзопатија, неозначена

[0-9]

Бурзит ИН

M72 Фибробластични заболувања

Види шифра за место

Исклучува: ретроперитонеална фиброматоза (D48.3)

M72.0 Палмарна фасцијална фиброматоза [] (M72.0)

M72.1 Зглобни перничиа

M72.2 Плантарна фасцијална фиброматоза
Плантарен фасциит

M72.4 Псевдосаркоматозна фиброматоза

[0-9]

Нодуларен фасциит

M72.6 Некротизирачки фасциит

[0-9]

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

M72.8 Други фибробластни заболувања

[0-9]

Апсцес на фасција

Исклучува: фасциит:

- дифузен (еозинофилен) (M35.4)
- некротизирачки (M72.6-)
- нодуларен (M72.4-)

периренален:

- ИН (N13.5-)
- со инфекција (N13.6)
- плантарен (M72.2-)

M72.9 Фибробластно заболување, неозначено

[0-9]

Фасциит ИН
Фиброматоза ИН

M73* Заболувања на меко ткиво кај болести, класифицирани на друго место

Види шифра за место

M73.0* Гонококен бурзит (A54.4†)

[0-9]

M73.1* Сифилистичен бурзит (A52.7†)

[0-9]

M73.8* Други заболувања на меко ткиво кај болести класифицирани на друго место

[0-9]

M75 Лезии на рамо*Исклучува:* синдром на рамо-шака (G58.11)

- M75.0 Адхезивен капсулит на рамо
Вкочането рамо
Периартрит на рамо
- M75.1 Синдром на ротаторна манжетна (M75.1)
Ротаторна манжетна или супраспинатусно раскинување или руптура (целосна) (нецелосна), неозначена како трауматска
Супраспинатусен синдром
- M75.2 Биципитален тендинит
- M75.3 Калцификантен тендинит на рамо
Калцифицирана бурза на рамо
- M75.4 Синдром на повредено рамо
- M75.5 Бурзит на рамо
- M75.8 Други лезии на рамо
- M75.9 Лезија на рамо, неозначена

M76 Ентезопатии на долен екстремитет, со исклучок на стапалото

Забелешка: Површно специфицираните термини бурзит, капсулит и тендинит можат да бидат употребени независно од различни заболувања на периферните лигаментни или мускулни припои; повеќето од овие состојби заеднички се групирани како ентезопатии што е општ термин за лезии на овие локализации.

Исклучува: бурзит предизвикан од употреба, прекумерна употреба и притисок (M70.-)

- M76.0 Глутеален тендинит
- M76.1 Тендинит на псоас
- M76.2 Калкар на илијачен гребен
- M76.3 Синдром на илиотибијален појас
- M76.4 Тибијален колатерален бурзит [Pellegrini-Stieda]
- M76.5 Пателарен тендинит
- M76.6 Ахилев тендинит
Ахилев бурзит
- M76.7 Перонеален тендинит
- M76.8 Други ентезопатии на долен екстремитет, со исклучок на стапалото

Преден тибіјален синдром
Заден тибіјален тендинит

M76.9 Ентезопатија на долен екстремитет, неозначен

M77 Други ентезопатии

Исклучува: бурзит:

- предизвикан од употреба, прекумерна употреба или притисок (M70.-)
- ИН (M71.9-)
- остеофит (M25.7-)
- спинална ентезопатија (M46.0-)

M77.0 Медијален епикондилит

M77.1 Латерален епикондилит
Воспаление на надлактичен мускул

M77.2 Периатрит на рачен зглоб

M77.3 Калкар на калканеус

M77.4 Метатарзалгија

Исклучува: ова метатарзалгија (G57.6)

M77.5 Друга ентезопатија на стапало

M77.8 Други ентезопатии, неклассифицирани на друго место

M77.9 Ентезопатија, неозначена
Остеофит ИН
Капсулит ИН
Периатрит ИН
Тендинит ИН

M79 Други заболувања на меко ткиво, неклассифицирани на друго место

Види шифра за место

Исклучува: болка во меко ткиво, психогена (F45.4)

M79.0 Ревтамтизам, неозначено

[0-9]

Исклучува: фибромијалгија (M79.7-)

M79.1 Мијалгија

[0-9]

Исклучува: миозит (M60.-)

M79.2 Невралгија и неврит, неозначено

[0-9]

Исклучува: мононевропатии (G56-G58)

радикулит:
брахијален ИН   }
лумбосакрален ИН   } (M54.1)
ИН   }

ишијалгија (M54.3-M54.4)

M79.3 Паникулит, неозначено

[0-9]

Исклучува: паникулит:

- лупус (L93.2)
- врат и грб (M54.0)
- повторувачки [] (M35.6)

M79.4 Хипертрофија на (инфрапателарно) масно перниче

[0-9]

M79.5 Заостанато туѓо тело во меко ткиво

[0-9]

Исклучува: гранулом од туѓо тело на:
кожа и поткожно ткиво (L92.3)
меко ткиво (M60.2-)

M79.6 Болка во екстремитет

[0-7,9]

Исклучува: каузалгија (синдром од тип II на комплексна болка во регија)

- долен екстремитет (G57.7)
- горен екстремитет (G56.4)
- синдром од тип I на комплексна болка во регија:
- долен екстремитет (G58.12)
- горен екстремитет (G58.11)

M79.7 Фибромијалгија

[0-9]

Фибромиозит
Фиброзит
Миофиброзит

M79.8 Други означени заболувања на меко ткиво

[0-9]

M79.9 Заболувања на меко ткиво, неозначено

[0-9]

ОСТЕОПАТИИ И ХОНДРОПАТИИ

ЗАБОЛУВАЊА НА КОСКЕНАТА ГУСТИНА И СТРУКТУРА НА КОСКИТЕ

M80 Osteoporоза со патолошка фрактура

Види шифра за место

Вклучува: остеопоротичен колапс на пршлен и клинест пршлен

Исклучува: колабриран пршлен ИН (M48.5-)
патолошка фрактура ИН (M84.4-)
клинест пршлен ИН (M48.5-)

M80.0 Постменопаузна остеопороза со патолошка фрактура

[0-9]

M80.1 Постофоректомна остеопороза со патолошка фрактура

[0-9]

M80.2 Остеопороза поради инактивитет со патолошка фрактура

[0-9]

M80.3 Постоперативна остеопороза поради малапсорпција со патолошка фрактура

[0-9]

M80.4 Остеопороза предизвикана со лек со патолошка фрактура

[0-9]

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20).

M80.5 Идиопатска остеопороза со патолошка фрактура

[0-9]

M80.8 Друга остеопороза со патолошка фрактура

[0-9]

M80.9 Неозначена остеопороза со патолошка фрактура

[0-9]

M81 Остеопороза без патолошка фрактура

Види шифра за место

Исклучува: остеопороза со патолошка фрактура (M80.-)

M81.0 Постменопаузна остеопороза

[0-9]

M81.1 Постоофоректомна остеопороза

[0-9]

M81.2 Остеопороза поради инактивитет

[0-9]

Исклучува: (M89.0-)

M81.3 Постоперативна остеопороза поради малапсорпција

[0-9]

M81.4 Остеопороза предизвикана од лек

[0-9]

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра за надворешна причина(Глава 20).

M81.5	Идиопатска остеопороза
	[0-9]
M81.6	Локализирана остеопороза [Lequesne]
	[0-9]
	<i>Исклучува: (M89.0-)</i>
M81.8	Друга остеопороза
	[0-9]
	Сенилна остеопороза
M81.9	Остеопороза, неозначена
	[0-9]
M82*	Остеопороза кај болести, класифицирани на друго место
	<i>Види шифра за место</i>
M82.0*	Остеопороза кај мултипла миеломатоза (C90.0†)
	[0-9]
M82.1*	Остеопороза кај ендокрини заболувања (E00-E34†)
	[0-9]
M82.8*	Остеопороза кај други болести, класифицирани на друго место
	[0-9]
M83	Адултна остеомалација
	<i>Види шифра за место</i>
	<i>Исклучува: остеомалација:</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • детска и јувенилна (E55.0) • витамин Д резистентна (E83.3) • ренална остеоидистрофија (N25.0) • рахит (активен): • ИН (E55.0) • секвели (E64.3) • витамин Д резистентна (E83.3)
M83.0	Пуерперална остеомалација
	[0-9]
M83.1	Сенилна остеомалација
	[0-9]
M83.2	дултна остеомалација предизвика од малапсорпција
	[0-9]
	Постоперативна остеомалација предизвикана од малапсорпција кај возрасни
M83.3	Адултна остеомалација предизвика од малнутриција
	[0-9]

M83.4 Алуминиумска болест на коска

[0-9]

M83.5 Друга остеомалација предизвикана од лек кај возрасни

[0-9]

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20).

M83.8 Друга адултна остеомалација

[0-9]

M83.9 Адултна остеомалација, неозначена

[0-9]

M84 Заболувања на континуитет на коска

Види шифра за место

M84.0 Лошо сраснување на фрактура

[0-9]

M84.1 Несраснување на фрактура [псевдоартроза]

[0-9]

Исклучува: псевдоартроза по фузија или артроеза (M96.0)

M84.2 Задоцнето сраснување на фрактура

[0-9]

M84.3 Стрес фрактура на пршлен, неklasифицираан на друго место

[0-9]

Стрес фрактура на пршлен ИН

Исклучува: стрес фрактура на пршлен (M48.4-)

M84.4 Патолошка фрактура, неklasифицирана на друго место

[0-9]

Патолошка фрактура ИН

Исклучува: колабиран пршлен НДМ (M48.5-)
патолошка фрактура кај остеопороза (M80.-)

M84.8 Други заболувања на континуитет на коска

[0-9]

M84.9 Заболувања на континуитет на коска, неозначено

[0-9]

M85 Други заболувања коскената густина и структура

Види шифра за место

Исклучува: остеогенезис имперфекта (Q78.0)

- остеопетроза (Q78.2)

- остеопокилоза (Q78.8)
- полиостозна фиброзна дисплазија (Q78.1)

M85.0 Фиброзна дисплазија (моностатска)

[0-9]

Исклучува: фиброзна дисплазија на вилица (K10.8)

M85.1 Скелетна флуороза

[0-9]

M85.2 Хиперостоза на череп

M85.3 Кондензантен остеит

[0-9]

M85.4 Солитарна коскена циста

[0-9]

Исклучува: солитарна циста на вилица (K09.1-K09.2)

M85.5 Аневризматска коскена циста

[0-9]

Исклучува: аневризматска циста на вилица (K09.2)

M85.6 Друга коскена циста

[0-9]

Исклучува: циста на вилица НДМ (K09.1-K09.2)
генерализиран фиброзен цистичне остеит [ова болест на коска] (E21.0)

M85.8 Други означени заболувања на косената густина и структура

[0-9]

Хиперостоза на коски, со исклучок на череп
Остеосклероза, стекната

Исклучува: дифузна идиопатска скелетна хиперостоза [] (M48.1-)
остеосклероза:
конгенита (Q77.4)
миелофбриоза (D75.8)

M85.9 Заболување на косената густина и структура

[0-9]

ДРУГИ ОСТЕОПАТИИ (M86-M90)

Исклучува: постоперативни остеопатии (M96.-)

M86 Остеомиелит

Види шифра за место

Ако е потребно да се означат инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B97).

Исклучува: остеомиелит (на):

- предизвика од салмонела (A01-A02)
- вилица (K10.2)
- пршлен (M46.2-)

M86.0 Акутен хематоген остеомиелит

[0-9]

M86.1 Друг акутен остеомиелит

[0-9]

M86.2 Субакутен остеомиелит

[0-9]

M86.3 Хроничен мултифокален остеомиелит

[0-9]

M86.4 Хроничен остеомиелит со дренажен синус

[0-9]

M86.5 Друг хроничен хематоген остеомиелит

[0-9]

M86.6 Друг хроничен остеомиелит

[0-9]

M86.8 Друг остеомиелит

[0-9]

псцес

M86.9 Остеомиелит, неозначено

[0-9]

Инфекција на коска ИН
Периостит без спомнување на остеомиелит

M87 Остеонекроза

Види шифра за место

Вклучува: А васкуларна некроза на коска

Исклучува: остеохондропатии (M91-M93)

M87.0 Идиопатска асептична некроза на коска

[0-9]

M87.1 Остеонекроза предизвикана од лекови

[0-9]

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B97).

M87.2 Остеонекроза предизвикана од претходна траума

[0-9]

M87.3 Друга секундарна остеонекроза

[0-9]

M87.8 Друга остеонекроза

[0-9]

M87.9 Остеонекроза, неозначена

[0-9]

M88 ова болест на коска [osteitis deformans]

Види шифра за место

M88.0 ова болест на череп

M88.8 ова болест на други коски

[0-8]

Исклучува: таа на череп (M88.0)

M88.9 ова болест на коска, неозначено

M89 Други заболувања на коска

Види шифра за место

M89.0 Алгоневродистрофија

[0-9]

Исклучува: синдром од тип I на комплексна болка во регија (G58.1-)

M89.1 Епифизен застој

[0-9]

M89.2 Други заболувања на развојот и растењето на коската

[0-9]

M89.3 Хипертрофија на коска

[0-9]

M89.4 Друга хипертрофична остеоартропатија

[0-9]

Пахидермопериостоза

M89.5 Остеолиза

[0-9]

M89.6 Остеопатија по полимиелит

[0-9]

Ако е потребно да се означи претходен полиомиелит, употребете дополнителна шифра (B91).

M89.8	Други означени заболувања на коска
[0-9]	Доенечка кортикална хиперостоза Пострауматска субпериостеална осификација
M89.9	Заболување на коска, неозначено
[0-9]	
M90*	Остеопатии кај болести, класифицирани на друго место
	<i>Види шифра за место</i>
M90.0*	Туберкулоза на коска (A18.0†)
[0-9]	<i>Исклучува:</i> туберкулоза на 'рбет (M49.0-*)
M90.1*	Периостит кај други инфективни болести класифицирани на друго место
[0-9]	Секундарен сифилистичен периостит (A51.4†)
M90.2*	Остеопатија кај други инфективни болести класифицирани на друго место
[0-9]	Остеомиелит: <ul style="list-style-type: none"> • ехинококен (B67.2†) • гонококен • салмонелен (A02.2†) • Сифилистична остеопатија или остеохондропатија (A50.5†, A52.7†)
M90.3*	Остеонекроза кај кесонска болест (T70.3†)
[0-9]	Остеонекроза кај кесонска болест (T70.3†)
M90.4*	Остеонекроза предизвикана од хемоглинопатија (D50-D64†)
[0-9]	
M90.5*	Остеонекроза кај други болести, класифицирани на друго место
[0-9]	
M90.6*	Остеитис деформанс кај неопластична болест (C00-D48†)
[0-9]	Остеитис деформанс кај малигна неоплазма на коска (C40-C41†)
M90.7*	Фрактура на коска кај неопластична болест (C00-D48†)
[0-9]	<i>Исклучува:</i> колапс на пршлен кај неопластична болест (M49.5-*)
M90.8*	Остеопатија кај други болести класифицирани на друго место
[0-9]	Остеопатија кај ренална остеоидистрофија (N25.0†) <i>Исклучува:</i> дијабетична остеопатија (E1-.61)

ХОНДРОПАТИИ (M91-M94)

Исклучува: постоперативни хондропатии (M96.-)

M91 Јуvenilна остеохондроза на колк и карлица

Исклучува: слизната горна феморална епифиза (нетрауматска) (M93.0)

- M91.0 Јуvenilна остеохондроза на карлица
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- ацетабулум
  - илијачен гребен [Buchanan]
  - Ишијопубична синхондроза [van Neck]
  - Пубична симфиза [Pierson]
- M91.1 Јуvenilна остеохондроза на главата на фемурот [Legg-Calvé-Perthes]
- M91.1 Кокса плана
Деформација на колк предизвикан од претходна јуvenilна остеохондроза
- M91.3 Псевдококсалгија
- M91.8 Друга јуvenilна остеохондроза на колк и карлица
Јуvenilна остеохондроза по редукција на конгенитална дислокација на колк
- M.91.9 Јуvenilна остеохондроза на колк и карлица, неозначена

M92 Друга јуvenilна остеохондроза

- M92.0 Јуvenilна остеохондроза на хумерус
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- Капитулум на хумерус [Panner]
  - глава на хумерус [Haas]
- M92.1 Јуvenilна остеохондроза на радиус и улна
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- долен дел на улна [Burns]
  - глава на радиус [Brailsford]
- M92.2 Јуvenilна остеохондроза на рака
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- лунална карпална коска [Kienböck]и
  - метакарпални глави [Mauclaire]
- M92.3 Друга јуvenilна остеохондроза на горен екстремитет
- M92.4 Јуvenilна остеохондроза на патела
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- примарен пателарен центар [Köhler]
  - секундарен пателарен центар [Sinding-Larsen]
- M92.5 Јуvenilна остеохондроза на тибиа и фибула
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- проксимална тибиа [Blount]
  - тибјален туберкулум [Osgood-Schlatter]
  - Тибиа вара
- M92.6 Јуvenilна остеохондроза на тарзус
Остеохондроза (јуvenilна) на:
- калканеус [Sever]
  - надворешен дел на тибиа [Haglund]

- талус [Diaz]
- навикларна тарзална коска [Köhler]

M92.7 Јуvenilна остеохондроз на метатарза
Остеохондроза (младешна) на:

- петтата метатарзална коска [Iselin]
- втората метатарзална коска [Freiberg]

M92.8 Друга означена јуvenilна остеохондроза
Апофизит на петна коска

M92.9 Јуvenilна остеохондроза, неозначено

Апофизит	}	
Епифизит	}	означен како јуvenilен, на неозначено место
Остеохондрит	}	
Остеохондроза	}	

M93 Други остеохондропатии

Исклучува: остеохондроза на 'рбет (M42.-)

M93.0 Слизната горна феморална епифиза (нетрауматска)

M93.1 ова болест кај возрасни
Адултна остеохондроза на лунарна карпална коска

M93.2 Дисекантен остеохондрит

[0-7,9]

M93.8 Други означени остеохондропатии

M93.9 Остеохондропатија, неозначена

Апофизит	}	
Епифизит	}	неозначна како адултна или јуvenilна, со неозначено место
остеохондрит	}	
остеохондроза	}	

M94 Други заболувања на р'скавица

Види шифра за место

M94.0 Синдром на хондрокостален спој [Tietze]

M94.1 Повторувачки полихондрит

M94.2 Хондромалација

[0-9]

Исклучува: хондромалација на патела (M22.4)

M94.3 Ходролиза

[0-9]

M94.8 Други означени заболувања на р'скавица

[0-9]

M94.9 Заболување на р'скавица, неозначено

[0-9]

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА МУСКУЛОСКЕЛЕТЕН СИСТЕМ И СВРЗНО ТКИВО(M95–M99)

M95 Други стекнати деформитети на мускулоскелетниот систем и сврзното ткиво

Исклучува: стекнато:

- отсуство на екстремитети и органи (Z89–Z90)
- деформитети на екстремитети (M20–M21)
- конгенитални малформации и деформации на мускулоскелетниот систем (Q65–Q79)
- деформирантни дорзопатии (M40–M43)
- дентофацијални аномалии [свклучувајќи малоклузија] (K07.-)
- постоперативни мускулоскелетни заболувања (M96.-)

M95.0 Стекнат деформитет на нос

Исклучува: девијантен назален септум (J34.2)

M95.1 Карфиолесто уво

Исклучува: други стекнати деформации на уво (H61.1)

M95.2 Друга стекната деформација на глава

M95.3 Стекната деформација на врат

M95.4 Стекната деформација на граден кош и ребро

M95.5 Стекната деформација на карлица

Исклучува: грижа за мајката кај позната или претпоставена диспропорција(O33.-)

M95.8 Други означени стекнати деформации на мускулоскелетен систем

M95.9 Стекната деформација на мускулоскелетен систем, неозначен

M96 Постоперативни мускулоскелетни заболувања, неклассифицирани на друго место

Исклучува: артропатија, по направен интестиналенбајпас (M02.0-)

заболувања поврзани со остеопороза (M80–M81)

присуство на функционални импланти и други направи (Z95–Z97)

M96.0 Псевдоартроза по фузија или артродеза

M96.1 Постламинектомен синдром, неклассифициран на друго место

∇1344

M96.2 Пострадијациона кифоза

M96.3 Постламинектомна кифоза

M96.4 Постоперативна лордоза

M96.5 Пострадијациона сколиоза

M96.6 Фрактура на коска по инсерција или ортопедски имплантант, зглобна простеза или коскена плочка

Исклучува: компликација од внатрешни ортопедски направи, имплантанти или трансплантанти (T84.-)

M96.8 Други постоперативни мускулоскелетни заболувања

Секундарна нестабилност зглоб по отстранување на зглобна простеза

M96.9 Постоперативно мускулоскелетно заболување, неозначено

M99 Биомеханички лезии, неклассифицирани на друго место

▽1335

Забелешка: Оваа категорија не би требало да се применува доколку состојбата може да се класифицира на друго место.

- M99.0 Сегментна или соматска дисфункција
- M99.1 Сублуксационен комплекс (вертебрален)
- M99.2 Сублуксациона стеноза на неврален канал
- M99.3 Коскена стеноза на неврален канал
- M99.4 Стеноза на неврален канал од сврзно ткиво
- M99.5 Стеноза на неврален канал од интервертебрален диск
- M99.6 Коскена и сублуксациона стеноза на интервертебрален отвор
- M99.7 Стеноза на интервертебрален отвори и стеноза од сврзно ткиво и диск
- M99.8 Други биомеханички лезии
- M99.9 Биомеханичка лезија, неозначена¹⁵

---

¹⁵ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Мускулоскелетно и сврзно ткиво.

ГЛАВА 14

БОЛЕСТИ НА ГЕНИТОУРИНАРНИОТ СИСТЕМ

Оваа глава ги содржи следните делови:

- N00–N08 Гломеруларни болести
- N10–N16 Ренални тубуло-интерстицијални болести
- N17–N19 Ренална инсуфициенција
- N20–N23 Уролитијаза
- N25–N29 Други заболувања на бубрези и уретерот
- N30–N39 Други болести на уринарниот систем
- N40–N51 Болести на машки гениталните органи
- N60–N64 Забоолувања на граден кош
- N70–N77 Воспалителни болести на женските карлични органи
- N80–N98 Невоспалителни заболувања на женскиот генитален тракт
- N99 Други заболувања на генитоуринарниот тракт

Категориите означени со ѕвездичка за оваа глава предвидуваат како што следува:

- N08* Гломеруларни заболувања кај болести класифицирани на друго место
- N16* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај болести класифицирани на друго место
- N22* Камен во уринарниот тракт кај болести класифицирани на друго место
- N29* Други заболувања на бубрегот и уретерот кај болести класифицирани на друго место
- N33* Заболувања на мочниот меур кај болести класифицирани на друго место
- N37* Заболувања на уретрата кај болести класифицирани на друго место
- N51* Заболувања на машки генитални органи кај болести класифицирани на друго место
- N74* Воспалителни заболувања на карлицата кај жени кај болести класифицирани на друго место
- N77* Вулвовагинална улцерација и воспаление кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: одредени болести што потекнуваат од перинаталниот период (P00–P96)
одредени инфективни и паразитски болести (A00–B99)
компликации на бременост, породување и во периодот по породување (O00–O99)
конгенитални малформации, деформации и хромозомски абнормалности (Q00–Q99)
ендокрини, нутриционални и метаболични болести (E00–E89)
повреда, труење и одредени други последици предизвикани од надворешни фактори (S00–T98)
неплазма (C00–D48)
симптоми, знаци и абнормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место (R00–R99)

ГЛОМЕРУЛАРНИ БОЛЕСТИ (N00–N08)

Ако е потребно да се значи надворешната причина (Глава 20) или присуството на ренална инсуфициенција (N17–N19), употребете дополнителна шифра

Исклучува: хиперинтензивна ренална болест (I12.-)

Следните четиризначни поделба и ги класифицираат морфолошките промени и се употребуваат со категориите N00–N07. Потподелбите 0–8 не треба вообичаено да се користат ако не се посебно означени (на пр. ренална биопсија или аутопсија). Тризначните категории се однесуваат на клиничките синдроми.

.0 Мала гломеруларна абнормалност

Лезија со минимална промена

- .1 Фокални и сегментни гломеруларни лезии
Фокална и сегментна:
хијалиноза
склероза
Фокален гломерулонефрит
- .2 Дифузен мембранозен гломерулонефрит
- .3 Дифузен мезангијален пролиферативен гломерулонефрит
- .4 Дифузен ендокапиларен гломерулонефрит
- .5 Дифузен мезангиокапиларен гломерулонефрит
Мембранопродлиферативен гломерулонефрот, тип 1 и 3, или ИН
- .6 Болест на густ депозит
Мембранопродлиферативен гломерулонефрит, тип 2
- .7 Дифузен полумесечест гломерулонефрит
Ентракапиларен гломерулонефрит
- .8 Друго
Продлиферативен гломерулонефрит ИН
- .9 Неозначено

N00   Акутен нефритичен синдром

Види подподелби

Исклучува: хроничен:

- гломеруларна болест
- гломерулонефрит
- нефрит
- ренална болест ИН

Исклучува: акутен инфективен тубуло-интерстицијален нефрит (N10)
нефритичен синдром ИН (N05-)

N01   Брзо напредувачки нефритичен синдром

Види подподелби

Вклучува: брзо напредувачка:

гломерална болест
гломерулонефрит
нефрит

Исклучува: нефритичен синдром ИН (N05.-)

N02   Рекурентна и перзистентна хематурија

Види подподелби

Вклучува: хематурија:

бенигна (семејна)(од детство)
со морфолошка лезија означена во .0-.8 во подподелби

Исклучува: хематурија ИН (R31)
синдром на болка во крстот/ хематурија (N39.81)

N03   Хроничен нефритичен синдром

Види подподелби

вклучува: хронична:

- гломерална болест

- гломерулонефрит
- нефрит
- ренална болест ИН

Исклучува: хроничен тубуло-интерстицијален нефрит (N11.-)
 дифузен склерозирачки гломерулонефрит (N18.-)
 нефритичен синдром ИН (N05.-)

N04 Нефротичен синдром

Види подподелби

Вклучува: конгенитален нефротичен синдром
 липоидна нефроза

N05 Неозначен нефритичен синдром

Види подподелби

Вклучува: гломеруларна болест }
 гломерулонефрит } ИН
 нефрит }
 нефропатија ИН и ренална болест ИН со морфолошка лезија означена во .0–.8 во подподелбите

Исклучува: нефропатија ИН нез наведена морфолошка лезија (N28.9)
 ренална болест ИН со ненаведена морфолошка лезија (N28.9)
 тубуло-интерстицијална ИН (N12)

N06 Изолирана протеинурија со означена морфолошка лезија

Види подподелби

Вклучува: протеинурија (изолирана) ортостатска (перзистентна) со морфолошка лезија означена во .0–.8 во подподелбите

Исклучува: протеинурија:

- Вентс Јонс (R80)
- гестационална (O12.1)
- изолирана ИН (R80)
- ИН (R80)
- ортостатична ИН (N39.2)
- перзистентна ИН (N39.1)

N07 Херидитарна нефропатија, неклассифицирана на друго место

Види подподелби

Исклучува: тој синдром (Q87.81)

- херидитарна амилодина нефропатија (E85.0)
- нокот патела андром (Q87.23)
- неневропатска херидофамилијарна амилоидоза (E85.0)

N08* Гломеруларни заболувања кај болести класифицирани на друго место

Вклучува: нефропатија кај болести класифицирани на друго место

Исклучува: ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај болести класифицирани на друго место (N16.-*)

N08.0* Гломеруларни заболувања кај инфекции и паразитски болести класифицирани на друго место
 Гломеруларни болести кај:

- заушки (B26.8†)
- Маларија предизвикана од *Plasmodium malariae* (B52.0†)
- шистозомијаза [bilharziasis] (B65.-†)

- сепса (A40–A41†)
- септикемија (A40–A41†)
- стронгилоидијаза (B78.-†)
- сифилис (A52.7†)

N08.1* Гломеруларни заболувања кај неопластични болести

Гломеруларни заболувања кај:

- мултипла миелома (C90.0†)
- (C88.0-†)

N08.2* Гломеруларни заболувања кај болести на крвта и заболувања што го вклучуваат одбранбениот механизам

Гломеруларни заболувања кај:

- криоглобулинемија (D89.1†)
- дисеминирана интраваскуларна коагулација [дефибрирачки синдром] (D65†)
- хемолитичен-уремичен синдром (D59.3†)
- Непоч(-Schönlein)-ова пурпура (D69.0†)
- српесто клеточни заболувања (D57.-†)

N08.4* Гломеруларни заболувања кај ендокрини, нутриционални и метаболични болести

Гломеруларни заболувања кај:

- амулоидоза (E85.-†)
- болест (E75.2†)
- дефицит на лецитин холестерол ацилтрансфераза (E78.6†)

Исклучува: гломеруларни заболувања кај дијабетес мелитус (E1-.22)

N08.5* Гломеруларни заболувања кај системски заболувања на сврзно ткиво

Гломеруларни заболувања кај:

- синдром (M31.0†)
- микроскопски полиантиит (M31.7†_)
- системски еритематозен лупус (M32.1†)
- тромботичка тромбоцитопенична пурпура (M31.1†)
- ова грануломатоза (M31.3†)

N08.8* Гломеруларни заболувања кај други болести класифицирани на друго место

Гломеруларни заболувања кај субакутен бактериски ендокардит (I33.0†)

РЕНАЛНИ ТУБУЛО-ИНТЕРСТИЦИЈАЛНИ БОЛЕСТИ(N10–N16)

Вклучува: пиелонефрит

Исклучува: цистичен пиелоуретерит (N28.8)

N10 Акутен тубуло-интерстицијален нефрит

Акутен:
инфективен интерстицијален нефрит
пиелит
пиелонефрит

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

N11 Хроничен тубуло-интерстицијален нефрит

Вклучува: хроничен:

- инфективен интерстицијален нефрит
- пиелит
- пиелонефрит

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

N11.0 Хроничен пиелонефрит како последица од неопструктивен рефлукс
Пиелонефрит (хроничен) поврзан со (везикоуретерален) рефлукс

Исклучува: везикоуретерален рефлукс ИН (N13.7)

N11.1 Хроничен опструктивен пиелонефрит
Пиелонефрит (хроничен) поврзан со:
аномалија } { пелвиуретерична спој
усукување } на { пиелоуретерична споја
опструкција } { уретер
стриктура } {

Исклучува: калкулозен пиелонефрит (N20.9)
опструктивна уропатија (N13.-)

N11.8 Друг хроничен тубуло-интерстицијален нефрит
Неопструктивен хроничен пиелонефрит ИН

N11.9 Хроничен тубуло-интерстицијален нефрит, неозначен
Хроничен:
интерстицијален нефрит ИН
пиелит ИН
пиелонефрит ИН

N12 Тубуло-интерстицијален нефрит, неозначен како акутен или хроничен

Интерстицијален нефрит ИН
Пиелит ИН
Пиелонефрит ИН

Исклучува: калкулозен пиелонефрит (N20.9)

N13 Опструктивна и рефлукс уропатија

Исклучува: калкулус во бубрег и уретер без хидронефроза (N20.-)
конгенитални опструктивни дефекти на ренална карлица и уретер (Q62.0–Q62.3-)
опструктивен пиелонефрит (N11.1)

N13.0 Хидронефроза со опструкција на уретеропелвичната спојка

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.1 Хидронефроза со уретерална стриктура, неklasифицирана на друго место

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.2 Хидронефроза со ренална и уретерална калкузна опструкција

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.3 Друга и неозначена хидронефроза

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.4 Хидроуретер

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.5 Усукување и стриктура на уретер без хидронефроза

Исклучува: со инфекција (N13.6)

N13.6 Пионефроза

Болести во **N13.0–N13.5** со инфекција
Опструктивна уропатија со инфекција

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

N13.7 Везикоуретерална уропатија поврзана со рефлукс
Везикоуретерален рефлукс:
ИН
со лузна

Исклучува: пиелонефрит последица на рефлукс (**N11.0**)

N13.8 Друга опструктивна или рефлукс уропатија
Опструкција како последица на излевање на мочен меур

Исклучува: опструкција како резултат на вратот на мочниот меур или стеноза (**N32.0**)

N13.9 Опструктивна или рефлукс уропатија, неозначена
Опструкција на уринарен тракт ИН

N14 Тубуло-интерстицијални и тубуларни состојби предизвикани со лек и тежок метал

Ако е потребно да се означи токсичниот агенс употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20)

N14.0 Аналгетска нефропатија

N14.1 Нефропатија предизвикана со други лекови, медикаменти и биолошки супстанции

N14.2 Нефропатија предизвикана со неозначен лек, медикамент или биолошка супстанца

N14.3 Нефропатија предизвикана со тешки метали

N14.4 Токсична нефропатија, неklasифицирана на друго место

N15 Други ренални тубуло-интерстицијални болести

N15.0 Балканска нефропатија
Балканска ендемична нефропатија

N15.1 Ренален и перинефричен апсцес

N15.8 Други означени ренални тубуло-интерстицијални болести

N15.9 Ренални тубуло-интерстицијални болести, неозначени
Инфекција на бубрег ИН

Исклучува: инфекција на уринарен тракт ИН (**N39.0**)

N16* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај болести класифицирани на друго место

N16.0* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај инфекции и паразитски болести класифицирани на друго место

Ренални тубуло-интерстицијални заболувања (предизвикани од) (кај):

- бруцелоза (**A23.-†**)
- дифтерија (**A36.8†**)
- салмонела инфекција (**A02.2†**)
- сепса (**A40–A41†**)
- септикемија (**A40–A41†**)
- токсоплазмоза (**B58.8†**)

N16.1* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај неопластични болести

Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај:
леукемија (C91–C95†)
лимфома (C81–C85†, C96.-†)
мултипли миелом (C90.0†)

- N16.2* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај болести на крвта и заболувања што го вклучуваат одбранбениот механизам
Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај:
мешана криоглобулинемија (D89.1†)
саркоидоза (D86.-†)
- N16.3* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај метаболични болести
Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај:
цистиноза (E72.0†)
болест на складирање на гликогенот (E74.0†)
ова болест (E83.0†)
- N16.4* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај системски заболувања на сврзното ткиво
Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај:
сика синдром [Sjögren] (M35.0†)
системски еритематозен лупус (M32.1†.-)
- N16.5* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања при отфрлање на трансплантат (T86.-†)
- N16.8* Ренални тубуло-интерстицијални заболувања кај други болести класифицирани на друго место

РЕНАЛНА ИНСУФИЦИЕНЦИЈА(N17–N19)

Ако е потребно да се означи токсичниот агенс употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20).

- Исклучува:** конгенитална ренална инсуфициенција (P96.0)
тубуло-интерстицијални и тубуларни состојби со лек и тежок метал (N14.-)
екстраренална уремија(R39.2)
хемолитично-уремичен синдром (D59.3)
хепаторенален синдром:
ИН (K76.7)
постпартум (O90.4)
преренална уремија(R39.2)
ренална инсуфициенција:
- што го комплицираат абортусот или ектопичната или моларна бременост (O00–O07, O08.4)
  - по раѓање и породување (O90.4)
  - постоперативен (N99.0)

N17 Акутна ренална инсуфициенција

Вклучува: Акутен ренален недостаток

- N17.0 Акутна ренална инсуфициенција со тубуларна некроза
Тубуларна некроза:
акутна
ИН
ренална
- N17.1 Акутна ренална инсуфициенција со акутна кортикална некроза
Кортикална некроза:
акутна
ИН
ренална
- N17.2 Акутна ренална инсуфициенција со медуларна некроза
Медуларна [папиларна] некроза:
акутна

ИН
ренална

- N17.8 Друга акутна ренална инсуфициенција
N17.9 Акутна ренална инсуфициенција, неозначено

N18 Хронична ренална инсуфициенција

Вклучува: хронична уремија
дифузен склерозен гломерулонефрит

Исклучува: хронична ренална инсуфициенција со хипертензија (I12.0)

- N18.0 Терминална ренална болест
N18.8 Друга хронична ренална инсуфициенција
Уремична:
невропатија † (G63.8*)
перикардит † (I32.8*)

N18.9 Хронична ренална инсуфициенција, неозначено

▽1430

- ⊗N18.90 Неозначена хронична ренална инсуфициенција
Хронична уремија
Дифузен склерозен гломерулонефрит
⊗N18.91 Хроничен ренален недостаток

N19 Неозначена ренална инсуфициенција

Уремија ИН

Исклучува: ренална инсуфициенција со хипертензија (I12.0)
уремија кај новороденче (P96.0)

УРОЛИТИЈАЗА (N20–N23)

N20 Калкулус во бубрег и уретер

Исклучува: со хидронефроза (N13.2)

- N20.0 Калкулус во бубрег
Нефролитијаза ИН
ренален калкулус или камен
Коралиформен калкулус
Камен во бубрег
N20.1 Калкулус во уретер
Камен во мочен меур
N20.2 Калкулус во бубрег со калкулус во уретер
N20.9 Уринарен калкулус, неозначен
Калкулус пиелонефрит

N21 Калкулус во долен уринарен тракт

Вклучува: со цистит и уретрит

N21.0 Калкулус во мочен меур
Калкулус во дивертикулум на мочен меур
Камен во мочен меур

Исклучува: коралиформен калкулус (N20.0)

N21.1 Калкулус во уретра
N21.8 Друг калкулус во долен уринарен тракт
N21.9 Калкулус во долен уринарен тракт, неозначено

N22* Калкулус во уринарен тракт кај болести класифицирани на друго место

N22.0* Уринарен калкулус кај шистозомијаза [билхарцијаза] (B65.-†)
N22.8* Калкулус во уринарен тракт кај други болести класифицирани на друго место

N23 Неозначна ренална колика

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА БУБРЕГ И УРЕТЕР(N25–N29)

Исклучува: со уролитијаза (N20–N23)

N25 Заболувања како последица на оштетена ренална тубуларна функција

Исклучува: метаболички заболувања класифицирани од E70–E90

N25.0 Ренална остеоидстрофија
Азотемична остеоидстрофија
Тубуларни заболувања при недостаток на фосфат
Ренални:
рахитис
низок раст

N25.1 Нефроген дијабетес инсипидис

N25.8 Други заболувања што се последица на оштетена ренална тубуларна функција
Lightwood-Albright-ов синдром
Ренална тубуларна ацидоза ИН
Секундарен хиперпаратироидизам со ренално потекло

N25.9 Заболување што е последица на оштетена ренална тубуларна функција, неозначено

N26 Неозначен намален бубрег

Атрофија на бубрег (терминална)
Ренална склероза ИН

Исклучува: намален бубрег со хипертензија (I12.-)

- дифузен склерозирачкигломерулонефрит (N18.-)
- хиперинтензивна нефросклероза (артериоларна) (артериосклеротична) (I12.-)
- мал бубрег од непозната причина (N27.-)

N27 Мал бубрег од непозната причина

N27.0 Мал бубрег, едностран

- N27.1 Мал бубрег, двостран
 N27.9 Мал бубрег, неозначено

N28 Други заболувања на бубрег и уретер, неklasифицирани на друго место

Исклучува: хидроуретер (N13.4)
 ренална болест:

- акутна ИН (N00.9)
- хронична ИН (N03.9)
- уретерично ускување и стриктура:
- со хидронефроза (N13.1)
- без хидронефроза (N13.5)

N28.0 Ишемија и инфаркт на бубрег

Ренална артерија:

- емболија
- опструкција
- оклузија
- тромбоза
- Ренален инфаркт

Исклучува: Goldblatt-ов бубрег (I70.1)
 ренална артерија (екстраренален дел):
 артеросклероза (I70.1)
 конгенитална стеноза (Q27.1)

N28.1 Циста на бубрег, стекната

Циста (мултипна) (солитарна) на бубрег, стекната

Исклучува: болест на бубрег со циста (конгенитална) (Q61.-)

N28.8 Други означени заболувања на бубрег и уретер

Хипертрофија на бубрег
 Мегалоуретер
 Нефроптоза
 Пиелит }
 Пиелоуретерит } циста
 Уретерит }
 Уретерокела

N28.9 Заболување на бубрег и уретер, неозначено

Нефропатија ИН
 Ренална болест ИН

Исклучува: нефропатија ИН и ренална болест ИН со морфолошка лезија означена во .0–.8 (N05.-)

N29* Други заболувања на бубрег и уретер кај болести класифицирани на друго место

N29.0* Доцна фаза на сифилис на бубрег (A52.7†)

N29.1* Други заболувања на бубрег и уретер кај инфекции и паразитски болести класифицирани на друго место

Заболувања на бубрег и уретер кај:
 шистозомијаза [билхарцијаза] (B65.-†)
 туберкулоза (A18.1†)

N29.8* Други заболувања на бубрег и уретер кај други болести класифицирани на друго место

ДРУГИ БОЛЕСТИ НА УРИНАРЕН СИСТЕМ(N30–N39)

Исклучува: уринарна инфекција (што ја комплицира):
абортус или ектопична или моларна бременост (O00–O07, O08.8)
бременост, породување и пуерпериум (O23.–, O75.3, O86.2)
со уролитијаза (N20–N23)

N30 Цистит

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс или одговорната надворешна причина употребете дополнителна шифра (B95–B97) или одговориот (Глава 20).

Исклучува: простатоцистит (N41.3)

N30.0 Акутен цистит

Исклучува: цистит предизвикан од зрачење (N30.4)
тригонит (N30.3)

N30.1 Интестицијален цистит (хроничен)

N30.2 Друг хроничен цистит

N30.3 Тригонит
Уретротригонит

N30.4 Цистит предизвикан од зрачење (N30.4)

N30.8 Друг цистит
Апсцес на мочен меур

N30.9 Цистит, неозначен

N31 Невромускулна дисфункција на мочен меур, неklasифицирана на друго место

Исклучува: р'бетно мозочен мочен меур ИН (G95.8)
како резултат на лезија на спинална артерија (G95.8)
невроген мочен меур како последица на синдром на кауда еквина (G83.4)
уринарна инконтиненција:
ИН (R32)
означено (N39.3–N39.4)

N31.0 Неинхибиран невропатски мочен меур, неklasифициран на друго место

N31.1 Рефлексен невропатски мочен меур, неklasифициран на друго место

N31.2 Флакциден невропатски мочен меур, неklasифициран на друго место
Невропатски мочен меур:
атоничен (моторен) (сензорен)
автономен
нерефлексен

N31.8 Друга невромускуларна дисфункција на мочен меур

N31.9 Невромускуларна дисфункција на мочен меур, неозначена
неврогенна дисфункција на мочен меур N30

N32 Други заболувања на мочен меур

Исклучува: калкулус во мочен меур (N21.0)
цистокела (N81.1)
хернија или пролапс на мочен меур, кај жени (N81.1)

- N32.0 Опструкција на врат на мочен меур
 ▽1420 Стеноза на вратот на мочниот меур (стекнат)
- N32.1 Везикоинтестинална фистула
 Весикоректална фистула
- N32.2 Везикална фистула, неklasифицирана на друго место
Исклучува: фистула меѓу мочниот меур и женскиот генитален тракт (N82.0–N82.1)
- N32.3 Дивертикулум на мочен меур
 Дивертикулит на мочен меур
Исклучува: калкулус во дивертикулум на мочен меур (N21.0)
- N32.4 Руптура на мочен меур, нетрауматска
- N32.8 Други означени заболувања на мочен меур
 мочен меур:
 калцифициран
 контрахиран
- N32.9 Заболување на мочен меур, неозначен

N33* Заболувања на мочен меур кај болести класифицирани на друго место

- N33.0* Туберкулозен цистит (A18.1†)
- N33.8* Заболувања на мочен меур кај други болести класифицирани на друго место
 Заболување кај мочен меур при шистозомијаза [билхарцијаза] (B65.-†)

N34 Уретрит и уретрален синдром

Ако е потребно да се означат инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

Исклучува: ова болест (M02.3-) уретрит кај болести главно со сексуален начин на пренесување (A50–A64) уретротригонит (N30.3)

- N34.0 Уретрален апсцес
 Апсцес (на):
- жлезда
  - жлезда
  - периуретрална
  - уретрална (жлезда)
- Исклучува:* уретрален карункул (N36.2)
- N34.1 Неозначен уретрит
 Уретрит:
- негонокен
  - невенеричен
- N34.2 Друг уретрит
 Меатит, уретрален
 Улукс на уретра (меатус)
 Уретрит:
 ИН
 постменопаузен
- N34.3 Уретрален синдром, неозначен

N35 Уретрална стриктура

Исклучува: постоперативна уретрална стриктура (N99.1)

- N35.0 Посттрауматска уретрална стриктура
Стриктура на уретра како секвела од:
породување
повреда
- N35.1 Постинфективна уретрална стриктура, неklasифицирана на друго место
- N35.8 Друга уретрална стриктура
- N35.9 Уретрална стриктура, неозначена
Микро меатус ИН

N36 Други заболувања на уретра

- N36.0 Уретрална фистула
Лажен уретрален канал
Фистула:
  - уретоперинеална
  - уреторектална
  - уринарна ИН

Исклучува: фистула:
уретроскротална (N50.8)
уретровагинална (N82.1)
- N36.1 Уретрален дивертикулум
- N36.2 Уретраленкарункул
- N36.3 Пролапс на уретрална слузница
Пролапс на уретра
Уретрокела, маж

Исклучува: уретрокела, жена(N81.0)
- N36.8 Други означени заболувања на уретра
- N36.9 Заболување на уретра, неозначен

N37* Заболувања на уретра кај болести класифицирани на друго место

- N37.0* Уретрит кај болести класифицирани на друго место
Кандидален уретрит (B37.4†)
- N37.8* Други заболувања на уретра кај болести класифицирани на друго место

N39 Други заболувања на уринарен систем

Исклучува: хематурија:
ИН (R31)
рекурентни и перзистентни (N02.-)
со означена морфолошка лезија (N02.-)
протеинурија ИН (R80)

- N39.0 Инфекција на уринарен тракс, локализацијата не е означена

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

N39.1 Перзистентна протеинурија, неозначена

Исклучува: што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот (O11–O15)
со означена морфолошка лезија (N06.-)

N39.2 Ортостатска протеинурија, неозначена

Исклучува: со означена морфолошка лезија (N06.-)

N39.3 Стрес инконтиненција

Ако е потребно да се означи мочен меур со преголема активност или хиперактивност на детрузорен мускул потребете дополнителна шифра (N32.8).

N39.4 Друга означена уринарна инконтиненција

Преполнетост }
Рефлекс } инконтиненција
Нагон }

Исклучува: енуреза ИН (R32)
уринарна инконтиненција (со):
неорганиско потекло (F98.0)
ИН (R32)

Ако е потребно да се означи мочен меур со преголема активност или хиперактивност на детрузорен мускул потребете дополнителна шифра (N32.8).

N39.8 Други означени заболувања на уринарниот систем

⊗N39.81 Синдром на болка во крстот/хематурија

▽1429

⊗N39.88 Други означени заболувања на уринарниот систем

N39.9 Заболување на уринарниот систем, неозначено

БОЛЕСТИ НА МАШКИТЕ ГЕНИТАЛНИ ОРГАНИ

N40 Хиперплазија на простата

▽1420

Аденохиперплазија хипертрофија }
Аденом (бениген) }
Зголемување (бенигно) }
Фиброаденом } на простата
Фибром }
Хипертрофија (бенигна) }
Миом }
Средна препрека (простата)
Опструкција на простата ИН

Исклучува: бенигни неоплазми, со исклучок на аденом, фибром и миом на простата (D29.1)

N41 Воспалителни болести на простатата

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

N41.0 Акутен простатит

- N41.1 Хроничен простатит
- N41.2 Апсцес на простата
- N41.3 Простатоцистит
- N41.8 Други воспалителни болести на простата
- N41.9 Воспалителни болести на простата, неозначено
Простатит ИН

N42 Други болести на простата

- N42.0 Калкулус на простата
Простатичен камен
- N42.1 Конгестија и хеморагија на простатата
- N42.2 Атрофија на простатата
- N42.8 Други означени болести на простатата
- N42.9 Заболување на простатата, неозначено

N43 Хидрокела и спермаокела

▽1427

Вклучува: хидрокела на сперматичната врвца, тестисот или туника вагиналис

Исклучува: конгенитална хидрокела (P83.5)

- N43.0 Хидрокела во циста
- N43.1 Инфицирана хидрокела
Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).
- N43.2 Друга хидрокела
- N43.3 Хидрокела, неозначена
- N43.4 Спермаокела

N44 Торзија на тестис

Торзија:
епидидимис
(епидидимис) (тестис)
спермална врвца
тестикул

N45 Орхит и епидидимит

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97)

- N45.0 Орхит, епидидимит и епидидимо-орхит со апсцес
Апсцес на епидидимитот или тестисот
- N45.9 Орхит, епидидимит и епидидимо-орхит без апсцес
Епидидимит ИН
Орхит ИН

N46 Машка стерилност

▽1437

Азоспермија ИН
Олигоспермија ИН**N47 Излишен препуциум, фимоза и парафимоза**Атхерентен препуциум
Тесна надворешна кожа**N48 Други заболувања на penisot**N48.0 Леукоплакија на penisot
Баланит ксеротика облитеранс
Крауроza на penis*Исклучува:* карцином in situ на penisot (D07.4)N48.1 Баланопостит
Баланит*Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).*N48.2 Други воспалителни заболувања на penis
Апсцес }
Улкус } на кавернозното тело и на penisot
Карбункул }
Целулит }
Кавернит (penis)*Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).*N48.3 Пријапизам
Болна ерекција

N48.4 Импотенција од органска природа

*Ако е потребно да се означи причината употребете дополнителна шифра**Исклучува:* психогена импотенција (F52.2)

N48.5 Улкус на penis

N48.6 Пластична индурација на penisot
ова болест
Пластична индурација на penisN48.8 Други означени болести на penisot
Атрофија }
Хипертрофија } на кавернозното тело и на penisot
Тромбоза }

N48.9 Заболување на penisot, неозначено

N49 Воспалителни заболувања на машките генитални органи, неклассифицирани на друго место*Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).**Исклучува:* воспаление на penisot (N48.1–N48.2)
орхит и епидидимит (N45.-)

N49.0 Воспалителни заболувања на семеното кесе

Везикулит ИН

- N49.1 Воспалителни заболувања на сперматичната врвца, туника вагиналис и вас деференс
Вазит
- N49.2 Воспалителни заболувања на скротумот
- N49.8 Воспалителни заболувања на други означени машки генитални органи
Воспаление на повеќе места на машките генитални органи
- N49.9 Воспалително заболување на неозначен машки генитален орган
Апсцес	}
Улкус	} на неозначен машки генитален орган
Карбункул	}
Целулит	}

N50 Други заболувања на машките генитални органи

Исклучува: торзија на тестисот (N44)

- N50.0 Атрофија на тестисот
- N50.1 Васкуларни заболувања на машките генитални органи
Хематокела ИН	}
Хеморагија	} на машките генитални органи
Тромбоза	}
- N50.8 Други означени заболувања на машките генитални органи
Атрофија	}	на скротумот, семеното кесе, сперматичната врвца?
Хипертрофија	}	тестисот [со исклучок на атрофија], туника вагиналис
Едем на врвка	}	и вас деференс
Улкус	}	
- Хилокела, туника вагиналис (не од фаларија) ИН
- Фистула, уретроскротална
- Стрикура на:
- спермална врвца
  - туника вагиналис
  - вас деференс
- N50.9 Заболување на машките генитални органи, неозначено

N51* Заболувања на машките генитални органи класифицирани на друго место

- N51.0* Заболувања на простата кај болести класифицирани на друго место
- Простатит:
- гонококен (A54.2†)
  - трихомонален (A59.0†)
  - туберкулозен (A18.1†)
- N51.1* Заболувања на тестис и епидидим кај болести класифицирани на друго место
- Хламидиски:
- епидидимит (A56.1†)
  - орхит (A56.1†)
  - Гонококен:
  - епидидимит (A54.2†)
  - орхит (A54.2†)
  - Туберкулоза на:
  - епидидимот (A18.1†)
  - тестисот (A18.1†)
- N51.2* Баланит кај болести класифицирани на друго место

Баланит:
амебиски (A06.8†)
кандидален (B37.4†)

N51.8* Други заболувања на машките генитални органи кај болести класифицирани на друго место
Филаријална хилокела, туника вагиналис (B74.-†)
Херпесвирусна [herpes simplex] инфекција на машкиот генитален тракт (A60.0†)
Туберкулоза на семеното кесе (A18.1†)

ЗАБОЛУВАЊА НА ДОЈКАТА(N60–N64)

Исклучува: заболувања на дојката поврзани со породување (O91–O92)

N60 Бенигна мамарна дисплазија

Вклучува: фиброцистична мастопатија

N60.0 Солитарна циста на дојката
Циста на дојката

N60.1 Дифузна цистична мастопатија
Цистична дојка

Исклучува: со епителијална пролиферација (N60.3)

N60.2 Фиброаденоза на дојката

Исклучува: фиброаденом на дојката (D24)

N60.3 Фибросклероза на дојката
Цистична мастопатија со епителијална пролиферација

N60.4 Мамарна дуктална ектазија

N60.8 Друга бенигна мамарна дисплазија

N60.9 Бенигна мамарна дисплазија, неозначена

N61 Воспалителни заболувања на дојката

Апсцес (акутен) (хроничен) (непеуерперален) на:
ареола
дојка
Карбункул на дојка
Мастит (акутен) (субакутен) (непеуерперален):
инфективен
ИН

Исклучува: неонатален инфективен мастит (P39.0)

N62 Хипертрофија на дојката

Гинекомастија
Хипертрофија на дојката:
• масивна пубертетска
ИН

N63 Неозначен тумор на дојката

Ситен јазол (и) ИН во дојката

N64 Други заболувања на дојката

- N64.0 Фисура и фистула на брадавица
- N64.1 Масна некроза на дојка
Масна некроза (сегментална) на дојка
- N64.2 Атрофија на дојка
- N64.3 Галактореја неповрзана со раѓање
- N64.4 Мастодинија
- N64.5 Други знаци и симптоми кај дојки
Индурација на дојка
Исцедок од брадавица
Ретракција на брадавица
- N64.8 Други означени заболувања на дој
Галактоцела
Субинволуција на дојка (постлактациска)
- N64.9 Заболување на дојка, неозначено

ВОСПАЛИТЕЛНИ БОЛЕСТИ НА ЖЕНСКИТЕ КАРЛИЧНИ ОРГАНИ

Исклучува: оние што го комплицираат:

абортусот или ектопичната или моларна бременост (O00–O07, O08.0)
бременоста, породувањето и пуерпериумот (O23.-, O75.3, O85)

N70 Салпингит и оофорит

Вклучува: апсцес (на):

- јајцевод
- овариум
- туби-оваријален
- пиосалпинкс
- салпинго-оофорит
- тубооваријална воспалителна болест

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

- N70.0 Акутен салпингит и оофорит
- N70.1 Хроничен салпингит и оофорит
Хидросалпинкс
- N70.9 Салпингит и оофорит, неозначена

N71 Воспалителна болест на утерус, со исклучок на цервикс

Вклучува: ендо (мио)метрит
метрит
миометрит
пиометра
апсцес на утерус

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

- N71.0 Акутна воспалителна болест на утерус

- N71.1 Хронична воспалителна болест на утерус
 N71.9 Воспалителна болест на утерус, неозначено

N72 Воспалителна болест на цервикс на утерус

Цервицит }
 Ендоцервицит } со и без ерозија или ектропија
 Егзоцервицит }

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

Исклучува: ерозија или ектропија на цервикс без цервицит (N86)

N73 Други женски карлични воспалителни болести

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

- N73.0 Акутен параметрит и карличен целулит
 Апсцес(на):
 широк лигамент } означен како акутен
 параметриум }
 Карличен целулит, женски
- N73.1 Хроничен параметрит и карличен целулит
 Која да било состојба во N73.0 означена како хронична
- N73.2 Неозначен параметрит и карличен целулит
 Која да било состојба во N73.0 неозначен без разлика дали е акутна или хронична
- N73.3 Женски акутен карличен перитонит
- N73.4 Женски хроничен карличен перитонит
- N73.5 Женски карличен перитонит, неозначен
- N73.6 Женски карлични перитонеални атхезии
- Исклучува:** постоперативни карлични перитонеални атхезии (N99.4)
- N73.8 Други означени женски карлични воспалителни болести
- N73.9 Воспалителна болеста на женска карлица, неозначено
 Женска карлична инфекција или воспаление ИН

N74* Женски карлични воспалителни заболувања кај болести класифицирани на друго место

- N74.0* Туберкулозна инфекција на цервиксот на утерусот (A18.1†)
- N74.1* Женска туберкулозна карлична воспалителна болест (A18.1†)
 Туберкулозен ендометрит
- N74.2* Женска сифилистична карлична воспалителна болест (A51.4†,A52.7†)
- N74.3* Женска гонококна карлична воспалителна болест (A54.2†)
- N74.4* Женска хламидиска карлична воспалителна болест (A56.1†)
- N74.8* Женски карлични воспалителни заболувања кај други болести класифицирани на друго место

N75 Болести на ова жлезда

- N75.0 Циста на ова жлезда
- N75.1 Апсцес на ова жлезда
- N75.8 Други болести на ова жлезда
Бартолинит
- N75.9 Болест на ова жлезда, неозначено

N76 Друго воспаление на вагина и вулва

Ако е потребно да се означи инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95–B97).

Исклучува: сенилен (атрофичен) вагинит (N95.2)

- N76.0 Акутен вагинит
Вагинит ИН
Вулвовагинит:
  - акутен
  - ИН
- N76.1 Субакутен и хроничен вагинит
Вулвовагинит:
хроничен
субакутен
- N76.2 Акутен вулвит
Вулвит ИН
- N76.3 Субакутен и хроничен вулвит
- N76.4 Апсцес на вулва
Фурункул на вулва
- N76.5 Улцерација на вагина
- N76.6 Улцерација на вулва
- N76.8 Друго означено воспаление на вагина и вулва

N77* Вулвовагинална улцерација и воспаление кај болести класифицирани на друго место

- N77.0* Улцерација на вулва кај инфективни и паразитски болести класифицирани насекаде
Улцерација на вулва кај:
  - херпесвирусна [herpes simplex] инфекција (A60.0†)
  - туберкулоза (A18.1†)
- N77.1* Вагинит, вулвит и вулвовагинит кај инфективни и паразитски болести класифицирани на друго место
Вагинит, вулвит и вулвовагинит кај:
  - кандидијаза (B37.3†)
  - херпесвирусна [herpes simplex] инфекција (A60.0†)
  - инфекција од глисти (B80†)
- N77.8* Вулвовагинална улцерација и воспаление кај други болести класифицирани на друго место
Улцерација на вулва кај ова болест (M35.2†)

НЕВОСПАЛИТЕЛНИ ЗАБОЛУВАЊА НА ЖЕНСКИОТ ГЕНИТАЛЕН ТРАКТ (N80–N98)

N80 Ендометриоза

- N80.0 Ендометриоза на утерус
Аденомиоза
- N80.1 Ендометриоза на овариум
- N80.2 Ендометриоза на јајцевод
- N80.3 Ендометриоза на карличен перитонеум
- N80.4 Ендометриоза на ректовагинален септум и вагина
- N80.5 Ендометриоза на црево
- N80.6 Ендометриоза кај кожна лузна
- N80.8 Друга ендометриоза
- N80.9 Ендометриоза, неозначена

N81 Женски генитален пролапс

Исклучува: генитален пролапс што ги комплицира бременоста, породувањето или раѓањето (O34.5)
пролапс и хернија на овариум и јајцевод (N83.4)
пролапс на вагинален сид по хистеректомија (N99.3)

- N81.0 Женска уретрокела

Исклучува: уретрокела со:
цистокела (N81.1)
пролапс на утерус (N81.2–N81.4)

- N81.1 Цистокела
Цистокела со уретрокела
Пролапс на (преден) вагинален (сид) ИН

Исклучува: цистокела со пролапс на утерус (N81.2–N81.4)

- N81.2 Некомплетен утеровагинален пролапс
Пролапс на цервикс ИН
Пролапс на утерус:
  - од прв степен
  - од втор степен

- N81.3 Комплетен утеровагинален пролапс
Проциденција (утерус) ИН
Пролапс на утерус од трет степен

- N81.4 Утеровагинален пролапс, неозначен
Пролапс на утерус ИН

- N81.5 Вагинална ентерокела

Исклучува: ентерокела со пролапс на утерус (N81.2–N81.4)

- N81.6 Ректокела
Пролапс на заден вагинален сид

Исклучува: ректален пролапс (K62.3)
ректокела со пролапс на утерус (N81.2–N81.4)

- N81.8 Друг женски генитален пролапс
Дефициентен перинеум
Стара лацерација на мускулите на карличното дно
- N81.9 Женски генитален пролапс, неозначен

N82 Фистула на женскиот генитален тракт

Исклучува: Везикоинтестинална фистула (N32.1)

- N82.0 Везиковагинална фистула
- N82.1 Друга фистула на женски уринарно-генитален тракт
Фистула:
  - цервиковезикална
  - уретеровагинална
  - уретровагинална
  - утероуретерична
  - утеровезикална
- N82.2 Фистула од вагина до тенкото црево
- N82.3 Фистула од вагина на дебелото црево
Ректовагинална фистула
- N82.4 Друга црево-генитален тракт фистула кај жени
Инстестиноутерина фистула
- N82.5 Фистула на кожа на женски генитален тракт
Фистула:
утерус до абдоменалниот сид
вагиноперинеална
- N82.8 Друга фистула на женски генитален тракт
- N82.9 Фистула на женски генитален тракт, неозначена

N83 Невоспалителни заболувања на овцариум, јајцевод и широк лигамент

Исклучува: хидросалпинкс (N70.1)

- N83.0 Фоликуларна циста на овариум
Циста на графовиот фоликул
Хеморфагична фоликуларна циста (на овариум)
- N83.1 Циста на корпус лутеум
Хеморфагична циста на корпус лутеум
- N83.2 Други и неозначеницисти на овариум
Ретенциона циста } на овариум
Едноставна циста }

Исклучува: циста на овариум:
развојна (Q50.1-)
неопластична (D27)
синдром на полицистичен овариум (E28.2)

- N83.3 Стекната атрофија на овариум и јајцевод

- N83.4 Пролапс и хернија на овариум и јајцевод
- N83.5 Торзија на овариум,овариумова петелка и јајцевод
Торзија:
акцесорна туба
хидатиди
- N83.6 Хематосалпинкс
- Исклучува:* хематосалпинкс со:
- хематоколпос (N89.7)
  - хематометра (N85.7)
- N83.7 Хематом на широкиот лигамент
- N83.8 Други невоспалителни заболувања на овариум, јајцевод и широк лигамент
Синдром на лацерацијана широкиот лигамент [Allen-Masters]
- N83.9 Невоспалително заболување на овариум,јајцевод и широк лигамент, неозначено

N84 Полип на женски генитален тракт

Исклучува: аденоматозен полип (D28.-)
плацентален полип (O90.8)

- N84.0 Полип на телото на утерусот
Полип на:
ендометриум
утерус ИН
- Исклучува:* полипоидна ендометријална хиперплазија (N85.0)
- N84.1 Полип на цервикс на утерус
Мукозен полип на цервикс
- N84.2 Полип на вагина
- N84.3 Полип на вулва
Полип на лабија
- N84.8 Полип на други делови од женски генитален тракт
- N84.9 Полип на женски генитален тракт, неозначен

N85 Други невоспалителни заболувања на утерус, со исклучок на цервиксот

Исклучува: ендометриоза(N80.-)
воспалителни болести на утерусот(N71.-)
невоспалителни болести на цервиксот (N86–N88)
Полип на телото на утерусот (N84.0)
Пролапс на утерусот (N81.-)

- N85.0 Гландуларна хиперплазија на ендометриум хиперплазија
Хиперплазија на ендометриум:
цистична
гландуларно-цистична
ИН
полипоидна
- N85.1 Аденоматозна хиперплазија на ендометриум
Хиперплазија на ендометриум, атипична (аденоматозна)

- N85.2 Хипертрофија на утерус
Масивен или зголемен утерус
Исклучува: пуерперална хипертрофија на утерус (O90.8)
- N85.3 Субинволуција на утерус
Исклучува: пуерперална субинволуција на утерус (O90.8)
- N85.4 Малпозиција на утерус
Антеверзија }
Ретрофлексција } на утерус
Ретроверзија }
- Исклучува:* што ги комплицираат бременоста, раѓањето или поодувањето (O34.5, O65.5)
- N85.5 Инверзија на утерус
Исклучува: тековна акушерска траума (O71.2)
постпартусна инверзија (O71.2)
- N85.6 Интраутерини синехии
- N85.7 Хематометра
Хематосалпинкс со хематометра
Исклучува: хематометра со хематокопос (N89.7)
- N85.8 Други означени невоспалителна заболувања на утерус
Атрофија на утерус, стекната
Фиброза на утерус ИН
- N85.9 Невоспалително заболување на утерус, неозначено
Заболување на утерус ИН

N86 Ерозија и ектропија на цервиксот на утерусот

Декубитус (трофичен) улкус } на цервикс
Еверзија }

Исклучува: со цервицит (N72)

N87 Дисплазија на цервикс на утерус

Исклучува: карцином in situ на цервикс (D06.-)

- N87.0 Lesna цервикална дисплазија
цервикална интраепителијална неоплазија [CIN], I степен
- N87.1 Умерена цервикална дисплазија
Цервикална интраепителијална неоплазија [CIN], II степен
- N87.2 Тешка цервикална дисплазија, неklasифицирана на друго место
Тешка цервикална дисплазија ИН
Исклучува: цервикална интраепителијална неоплазија [CIN], III степен, со и без спомнување на тешка дисплазија (D06.-)
- N87.9 Дисплазија на цервикс на утерус, неозначено

N88 Други невоспалителни заболувања на цервикс на утерус

Исклучува: воспалителна болест на цервикс (N72)

полип на цервикс (N84.1)

- N88.0 Леукоплакија на цервикс на утерус
- N88.1 Стара лацерација на цервикс на утерус
Атхезии на цервикс
Исклучува: тековна акушерска траума (O71.3)
- N88.2 Стриктурa и стеноза на цервиксот на утерусот
Исклучува: што го комплицираат породувањето (O65.5)
- N88.3 Слабост на цервиксот на утерусот
Испитување и водење на (сомнителна) цервикална слабост кај небремена жена
Исклучува: што го оштетува фетусот или новородончето (P01.0)
што ја комплицира бременоста (O34.3)
- N88.4 Хипертрофна елонгација на цервикс на утерус
- N88.8 Други означени невоспалителни заболувања на цервикс на утерус
Исклучува: тековна акушерска траума (O71.3)
- N88.9 Невоспалително заболување на цервикс на утерус, неозначено

N89 Други невоспалителни заболувања на вагина

Исклучува: карцином in situ на вагина (D07.2)
воспаление на вагина (N76.-)
сенилен (атрофичен) вагинит (N95.2)
трихомонална леукоуреја (A59.0)

- N89.0 Блага вагинална дисплазија
Вагинална интраепителијална неоплазија [VAIN], I степен
- N89.1 Умерена вагинална дисплазија
Вагинална интраепителијална неоплазија [VAIN], II степен
- N89.2 Тешка вагинална дисплазија, неклассифицирана на друго место
Тешка вагинална дисплазија ИН
Исклучува: вагинална интраепителијална неоплазија [VAIN], III степен, со и без спомнување на тешка дисплазија (D07.2)
- N89.3 Дисплазија на вагина, неозначено
- N89.4 Леукоплакија на вагина
- N89.5 Стриктурa и атрезија на вагина
Вагинална:
  - атхезии
  - стеноза*Исклучува:* постоперативни атхезии на вагина (N99.2)
- N89.6 Тесен хименов прстен
Ригиден химен
Тесен интроитус
Исклучува: Неперфориран химен (Q52.3)
- N89.7 Хематоколпос
Хематоколпос со хематометра или хематосалпинкс

- N89.8 Други означени невоспалителни заболувања на вагина
 Леукоуреја ИН
 Стара лацерација на вагина
 Улукс на вагина од песар
- Исклучува:* тековна акушерска траума (O70.-,O71.4,O71.7-O71.8)
 стара лацерација што вклучува мускули на карлично дно (N81.8)
 крварење во преден дел на вагината ИН (N93.9)
- N89.9 Невоспалително заболување на вагина, неозначено

N90 Други невоспалителни заболувања на вулва и перинеум

- Исклучува:* карцином ин ситу на вулва (D07.1)
 тековна акушерска траума (O70.-,O71.7-O71.8)
 воспаление на вулва (N76.-)
- N90.0 Блага вулварна дисплазија
 цервикална интраепителиална неоплазија [CIN], И степен
- N90.1 Умерена вулварна дисплазија
 Вулварна интраепителиална неоплазија [VIN], степен II
- N90.2 Тешка вулварна дисплазија, некласифицирана на друго место
 Тешка вулварна дисплазија ИН
- Исклучува:* вулварна интраепителијална неоплазија [VIN], степен III, со и без спомнување на тешка дисплазија (D07.1)
- N90.3 Дисплазија на вулвата, неозначено
- N90.4 Леукоплакија на вулвата
 Дистрофија } на вулвата
 Крауроза }
- N90.5 Атрофија на вулвата
 Стеноза на вулвата
- N90.6 Хипертрофија на вулвата
 Хипертрофија на лабијата
- N90.7 Вулварна циста
- N90.8 Други означени невоспалителни заболувања на вулвата и на перинеумот
 Атхезии на вулвата
 Хипертрофија на клиторисот
- N90.9 Невоспалително заболување на вулвата и на перинеумот, неозначено

N91 Отсутна, скудна и ретка менструација

- Исклучува:* оваријална дисфункција (E28.-)
- N91.0 Примарна аменореја
 Незапочнување на менструацијата во побертетот
- N91.1 Секундарна аменореја
 Отсуство на менструација кај жени кои претходни ментструирале
- N91.2 Аменореја, неозначена
 Отсуство на менструација ИН
- N91.3 Примарна олигоменореја

Менструација која е скудна или ретка од почетокот

- N91.4 Секундарна олигоменореја
Скудна или ретка менструација кај жени со претходно нормални циклуси
- N91.5 Олигоменореја, неозначено
Хипоменореја, ИН

N92 Обила, честа и нередовна менструација

Исклучува: постменопаузално крварење (N95.0)

- N92.0 Обилна, честа и нередовна менструација редовен циклус
Тешки менструации ИН
Менорагија ИН
Полименореја
- N92.1 Обилна и честа менструација со нередовен циклус
Нередовно интерменструално крварење
Нередовни, скратени интервали помеѓу менструалните крварења
Менометрорагија
Метрорагија
- N92.2 Обилна менструација во пубертетот
Обилнокрварење поврзано со почетокот на менструалните циклуси
Пубертетна менорагија
Пубертетно крварење
- N92.3 Овулационо крварење
Редовно интерменструално крварење
- N92.4 Обилно крварење во предменопаузалниот период
Менорагија или метрорагија:
  - климактерична
  - менопаузална
  - претклимактерична
  - предменопаузална
- N92.5 Друга означена нередовна менструација
- N92.6 Нередовна менструација, неозначено
Нередовно:
крварење ИН
циклуси ИН

Исклучува: нередовна менструација со:
продолжени интервали или скудно крварење (N91.3-N91.5)
скратени интервали или обилно крварење (N92.1)

N93 Друго ненормално крварење од утерусот и вагината

Исклучува: неонатална вагинална хеморагија (P54.6)
псевдоменизис (P54.6)

- N93.0 Постокоитално и контактено крварење
- N93.8 Друго означено ненормално крварење од утерусот и вагината
Дисфункционално или функционално крварење од утерусот и вагината ИН
- N93.9 Ненормално крварење од утерусот и вагината, неозначено
Крварење во рпедниот дел на вагината ИН

N94 Болка и други состојби поврзани со женските генитални органи и со менструалниот циклус

- N94.0 Интерменструална болка
- N94.1 Диспареунија
Исклучува: психогена диспареунија (F52.6)
- N94.2 Вагинизам
Исклучува: психоген вагинизам
- N94.3 Синдром на пременструална напнатост
- N94.4 Примарна дисменореја
- N94.5 Секундарна дисменореја
- N94.6 Дисменореја, неозначено
- N94.8 Други означени состојби поврзани со женските генитални органи и со менструалниот циклус
- N94.9 Неозначена состојба поврзани со женските генитални органи и со менструалниот циклус

N95 Менопаузални и други перименопаузални заболувања

- Исклучува:* обилно крварење во предменопаузалниот период (N92.4)
постменопаузална:
остеопороза:
ИН (M81.0-)
со патолошка фрактура
уретрит (N34.2)
предвремена менопауза (E28.3)
- N95.0 Постменопаузално крварење
Исклучува: она што е поврзано со артифицијална менопауза (N95.3)
- N95.1 менопаузални и женски климактерични состојби
Симптоми како црвенење, незоница, главоболка, недостаток на концентрација, поврзани со менопаузата
Исклучува: оние што се поврзани со артифицијална менопауза (N95.3)
- N95.2 Постменопаузален атрофичен вагинит
Сенилен (атрофичен) вагинит
Исклучува: оној што е поврзан со артифицијална менопауза (N95.3)
- N95.3 Состојби поврзани со артифицијална менопауза
Синдром на пост-артифицијална менопауза
- N95.8 Други означени менопаузални и перименопаузални заболувања
- N95.9 Менопаузално и друго перименопаузално заболување, неозначено

N96 Хабитуален абортер

Испитување и грижа за жена која не е бремена
Релативен инфертилитет

Исклучува: тековна бременост
со тековен абортус (O03-O06)

N97 Женски инфертилитет

▽1437

Вклучува: неспособност за забременување
стерилитет, женски ИН

Исклучува: релативен инфертилитет (N96)

- N97.0 Женски инфертилитет поврзан со ановулација
- N97.1 Женски инфертилитет од тубално потекло
Поврзан со конгенитална аномалија на тубата
Тубален:
  - блок
  - оклузија
  - стеноза
- N97.2 Женски инфертилитет од утерино потекло
Поврзан со конгенитална аномалија на утерусот
Отсуство на имплантација на овумот
- N97.3 Женски инфертилитет од цервикално потекло
- N97.4 Женски инфертилитет поврзан со машки фактори
- N97.8 Женски инфертилитет од друго потекло
- N97.9 Женски инфертилитет, неозначено

N98 Компликации поврзани со артифицијална фертилизација

- N98.0 Инфекција поврзана со артифицијална инсеминација
- N98.1 Хиперстимулација на овариумите
Хиперстимулација на овариумите:
поврзана со индуцирана овулација
ИН
- N98.2 Компликации при обид за внесување на фертилизован овум по ин витро фертилизација
- N98.3 Компликации при обид за внесување на ембрион при ембрионален трансфер
- N98.8 Други компликации поврзани со артифицијална фертилизација
Компликации при артифицијална инсеминација од:
донатор
сопруг
- N98.9 Компликации поврзани со артифицијална фертилизација, неозначено

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА ГЕНИРОУРИНАРНИОТ СИСТЕМ (N99)

N99 Постоперативни заболувања на генитоуринарниот систем, неklasифицирани на друго место

Исклучува: зрачен систем (N30.4)

остеопороза по офоректомија:

- ИН (M81.1-)
- со патолошка фрактура (M80.1-)
- состојби што се поврзани со артифицијална менопауза (N95.3)

- N99.0 Постоперативна ренална инсуфициенција

- N99.1 Постоперативна стриктура на уретрата
Структура на уретрата по катетеризација
- N99.2 Постоперативни атхезии на вагината
- N99.3 Пролапс на вагиналниот ѕид по хистеректомија
- N99.4 Постоперативни карлични перитонеални атхезии
- N99.5 Малфункција на надворешна стона на уринарниот тракт
- N99.8 Други постоперативни заболувања на генитоуринарниот систем
Синдром на резидуален овариум
- N99.9 Постоперативно заболување на генитоуринарниот систем, неозначено¹⁶

---

¹⁶ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Генитоуринарен систем.

ГЛАВА 15

БРЕМЕНОСТ, ПОРОДУВАЊЕ И ПЕУРПЕРИУМ(О00-О99)

Оваа глава ги содржи следните делови:

- О00–О08 Бременост која што завршува со абортус
- О09 Траење на бременост
- О10–О16 Едема, протеинурија и хиперинтензивни заболувања при бременост, породување и пуерпериум
- О20–О29 Други заболувања на мајката главно поврзани со бременоста
- О30–О48 Грижа за мајката во врска со фетусот и амнионската празнина и можните породилни проблеми
- О60–О75 Компликации од раѓањето и породувањето
- О80–О82 Породување
- О85–О92 Компликации главно поврзани со пуерпериумот
- О94–О99 Други акушерски состојби, неklasифицирани на друго место

Исклучува: болест од вирус на хумана имунодефициенција (B20-B24)
повреда, труење и одредени други последици од надворешен причинител (S00-T98)
душевни и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот (F53.-)
акушерски тетанус (A34)
постпартусна некроза на питуитарната жлезда (E23.0)
пуерперална осреомалација (M83.0-)
надзор на:
високоризична бременост
нормална бременост (Z34.-)

БРЕМЕНОСТ КОЈА ЗАВРШУВА СО АБОРТУС

▽1518

Исклучува: продолжена бременост кај мултипла гестација по абортус на еден или повеќе фетуси (O31.1)

О00 Ектопична бременост

▽1518

Вклучува: руптурирана ектопична бременост

Ако е потребно да се означи која било поврзана компликација употребете дополнителна шифра од категоријата O08.-

Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата O09.-..

О00.0 Абдоминална бременост

Исклучува: породување на фетус способен за живот при абдоминална бременост (O36.7)

О00.1 Тубуларна бременост

Бременост во јајцеводот
Руптура на тубата (фалопиева) поради бременост
Тубарен абортус

О00.2 Оваријална бременост

О00.8 Друга ектопична бременост

Бременост:

- цервикална
- во роговите
- интралигаментарна

- мурална

000.9 Ектопична бременост, неозначено

001 Хидратидна мола

▽ 0233,1504,1518

Вклучува: морфолошка шифра ММ9100 со активна шифра /0

Ако е потребно да се означи која било поврзана компликација употребете дополнителна шифра од категоријата 008.-..

Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата 009.-..

Исклучува: малигна хидатидна мола (D39.2)

001.0 Класична хидратидна мола
Целосна хидратидна мола

001.1 Нецелосна и парцијална хидатидна мола

001.9 Хидратидна мола, неозначена
Трофобластична болест ИН
Везикуларна мола ИН

002 Други ненормални продукти од концепцијата

▽1518

Ако е потребно да се означи која било поврзана компликација употребете дополнителна шифра од категоријата 008.-..

Ако е потребно да се означи употребете дополнителна шифра од категоријата 009.- ..

Исклучува: фетус папирацеус (O31.0)

002.0 Уништен овум и нехидатидна мола
Мола:

▽1514

- карнеозна
- месеста
- интраутерина ИН
- Патолошки овум

002.1 Задоцнет абортус
Рана фетална смрт со задршка на мртвиот фетус

Исклучува: задоцнет абортус со:
уништен овум (O02.0)
мола:
хидатидна форма (O01.-)
нехидатидна форма (O02.0)

002.8 Други означени ненормални продукти од концепцијата

Исклучува: оние со:
уништен овум (O02.0)
мола:
хидатидна форма (O01.-)
нехидатидна форма (O02.0)

002.9 Ненормални продукти од концепцијата, неозначено

Забелешка: Нецелосниот абортус вклучува задржани продукти од концепцијата што по абортусот.

Следниве четиризначни потподелби се применуваат со категориите 003-006:

- .0 Нецелосен, комплициран со инфекција на гениталниот тракт и на карлицата
Со состојби во **O08.0**
- .1 Нецелосен, комплициран со продолжено или обилно крварење
Со состојби во **O08.1**
- .2 Нецелосен, комплициран со емболија
Со состојби во **O08.2**
- .3 Нецелосен, со други и неозначени компликации
Со состојби во **O08.3-O08.9**
- .4 Нецелосен, без компликација
- .5 Целосен или неозначен комплициран со инфекција на гениталниот тракт и на карлицата
Со состојби во **O08.0**
- .6 Целосен или неозначен, комплициран со продолжено или обилно крварење
Со состојби во **O08.1**
- .7 Целосен или неозначен, комплициран со емболија
Со состојби во **O08.2**
- .8 Целосен или неозначен, со други и неозначени компликации
Со состојби во **O08.3-O08.9**
- .9 Целосен или неозначен, без компликација

O03   **Спонтан абортус**

∇1518

Види потподелби

Вклучува:недоносување

*Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата **O09.-**.*

O04   **Медицински абортус**

∇1511,1518

Види потподелби

Вклучува:прекинување на бременоста
    легално
    тераписко
    тераписки абортус

*Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата **O09.-**.*

O05   **Друг абортус**

∇1518

Види потподелби

*Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата **O09.-**.*

O06   **Неозначен абортус**

∇1518

Види потподелби

Вклучува:индуциран абортус ИН

*Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата **O09.-**.*

O07   **Неуспешен обид за абортус**

∇1518

Вклучува: неуспешен обид за индукција на абортус

Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата **O09.-**.

Исклучува: нецелосен абортус (**O03-O06**)

- O07.0 Неуспешен медицински абортус, комплициран со инфекција на гениталниот тракт и на карлицата
Со состојби во **O08.0**
- O07.1 Неуспешен медицински абортус, комплициран со продолжено или обилно крварење
Со состојби во **O08.1**
- O07.2 Неуспешен медицински абортус, комплициран со емболија
Со состојби во **O08.2**
- O07.3 Неуспешен медицински абортус, со други и неозначени компликации
Со состојби во **O08.3-O08.9**
- O07.4 Неуспешен медицински абортус, без компликација
Неуспешен медицински абортус ИН
- O07.5 Друг и неозначен неуспешен медицински абортус, комплициран со инфекција на гениталниот тракт и на карлицата
Со состојби во **O08.0**
- O07.6 Друг и неозначен неуспешен медицински абортус, комплициран со продолжено или обилно крварење
Со состојби во **O08.1**
- O07.7 Друг и неозначен неуспешен медицински абортус, комплициран со емболија
Со состојби во **O08.2**
- O07.8 Друг и неозначен неуспешен обид за абортус, со други и неозначени компликации
Со состојби во **O08.3-O08.9**
- O07.9 Друг и неозначен неуспешен обид за абортус, без компликација
Неуспешен обид за абортус ИН

O08   **Компликации по абортус и ектопична и моларна бременост**

∇1544

Исклучува: задржани продукти од концепцијата (**O03-O06**)

- O08.0 Инфекција на гениталниот тракт и на карлицата по абортус и ектопична и моларна бременост
Ендометрит	}
Оофорит	}
Параметрит	}
Пелвичен перитонит	}
Салпингит	} по состојби што можат да се класифицираат во O00-O07
Салпинго-оофорит	}
Сепса	}
Септичен шок	}
Септикемија	}

Исклучува: септична или сетикопиемична емболија (**O08.2**)
инфекција на уринарниот тракт (**O08.8**)

- 008.1 Продолжено или обилно крварење по абортус и ектопична и моларна бременост
 Афибриногемија }
 Синдром на дефибринација } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 Интраваскуларна коагулација }
- 008.2 Емболија по абортус и ектопична и моларна бременост
 Емболија:
 • воздушна }
 • плодова течност }
 • коагулум }
 • ИН } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 • пиемична }
 • септична или септикопиемична }
 • сапунеста }
- 008.3 Шок по абортус и ектопична и моларна бременост
 Циркулаторен колапс } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 Шок (постоперативен) }
- Исклучува:* септичен шок (008.0)
- 008.4 Ренална инсуфициенциј по абортус и ектопична и моларна бременост
 Олигурија }
 Ренална: }
 инсуфициенција (акутна) } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 анурија }
 тубуларна некроза }
 Уремија }
- 008.5 Метаболични заболувања по абортус и ектопична и моларна бременост
 Електролитен дисбаланс по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
- 008.6 Оштетување на карличните органи и ткива по абортус и ектопична и моларна бременост
 Лацерирација, перфорација, кинење или хемиско оштетување на:
 мочен меур }
 црево }
 широк лигамент } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 цервикс }
 периуретерално ткиво }
 утерус }
- 008.7 Други венски компликации по абортус и ектопична и моларна бременост
- 008.8 Други компликации по абортус и ектопична и моларна бременост
 Кардиак арест } по состојби што можат да се класифицираат во 000-007
 Инфекција на уринарен тракт }
- 008.9 Компликации по абортус и ектопична и моларна бременост, неозначено
 Неозначена компликација по состојби што можат да се класифицираат во 000-007

ТРАЕЊЕ НА БРЕМЕНОСТ(009)

⊗009 Траење на бременост

▽1518

- ⊗009.0 < 5 завршени седмици
- ⊗009.1 5-13 завршени седмици
- ⊗009.2 14-19 завршени седмици

- ⊗O09.3 20-25 завршени седмици
- ⊗O09.4 26-33 завршени седмици
- ⊗O09.5 34-36 завршени седмици
- ⊗O09.9 Неозначено траење на бременост

ЕДЕМА, ПРОТЕИНУРИЈА И ХИПЕРИНТЕНЗИВНИ ЗАБОЛУВАЊА ПРИ БРЕМЕНОСТ, ПОРОДУВАЊЕ И ПЕУРПЕРИУМ(O10-O16)

▽1526

O10 комплицирани со Претходно постоечка есенцијална хипертензија што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

Вклучува: наведените состојби со претходно постоечка протеинурија

Исклучува: таа со зголемена или назначена протеинурија (O11)

- O10.0 Претходно постоечка есенцијална хипертензија што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Секоја состојба во I10 означена како причина за акушерска грижа при бременоста, породувањето и пуерпериумот
- O10.1 Претходно постоечка хиперинтензивна срцева болест што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Секоја состојба во I11.- означена како причина за акушерска грижа при бременоста, породувањето и пуерпериумот
- O10.2 Претходно постоечка хиперинтензивна ренална болест што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Секоја состојба во I12.- означена како причина за акушерска грижа при бременоста, породувањето и пуерпериумот
- O10.3 Претходно постоечка хиперинтензивна ренална или срцева болест што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Секоја состојба во I13.- означена како причина за акушерска грижа при бременоста, породувањето и пуерпериумот
- O10.4 Претходно постоечка секундарна хипертензија што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Секоја состојба во I15.- означена како причина за акушерска грижа при бременоста, породувањето и пуерпериумот
- O10.9 Неозначена претходно постоечка хипертензија што ги комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

O11 Претходно постоечко хиперинтензивно заболување со назначена протеинурија

Состојби во O10.- комплицирани со зголемена протеинурија

Назначена прееклампсија

O12 Гестациски [предизвикан од бременоста] едем и протеинурија без хипертензија

- O12.0 Гестациски едем
- O12.1 Гестациска протеинурија
- O12.2 Гестациски едем со протеинурија

O13 Гестациска [предизвикана од бременоста] хипертензија без значителна протеинурија

Гестациска хипертензија ИН
Лесна прееклампсија

O14 Гестациска [предизвикана од бременоста] хипертензија со значителна протеинурија

Исклучува: назначена прееклампсија (O11)

- O14.0 Умерена прееклампсија
- O14.1 Тешка прееклампсија
- O14.9 Прееклампсија, неозначена

O15 Еклампсија

Вклучува: конвулзии по состојби што можат да се класифицираат во O10-O14 и O16
еклампсија со хипертензија предизвикана од бременост или од претходно постоечка хипертензија

- O15.0 Еклампсија при бременост
- O15.1 Еклампсија при раѓањето
- O15.2 Еклампсија во пуерпериумот
- O15.9 Еклампсија, неозначен временски период
Еклампсија ИН

O16 Неозначена хипертензија кај мајката**ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА НА МАЈКАТА ГЛАВНО ПОВРЗАНИ СО БРЕМЕНОСТА**

Забелешка: Категориите O24.- и O25 ги вклучуваат наведените состојби дури и ако истите се појават при породувањето или во пуерпериумот

Исклучува: мајчина:
грижа поврзана со фетусот и амнионската празнина и можните породилни проблеми (O30-O48)
болести што можат да се класифицираат на друго место, а кои ја комплицираат бременоста, раѓањето и породувањето, и пуерпериумот (O98-O99)

O20 Крварење во рана бременост

Исклучува: бременост која завршува со абортус (O00-O08)

- O20.0 Заканувачки абортус
∇1518
Крварење означено како последица од заканувачки абортус
Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата O09.-.
- O20.8 Друго крварење во рана бременост
- O20.9 крварење во рана бременост, неозначено

O21 Прекумерно повраќање при бременоста

- O21.0 Лесна хипермезиз гравидарум

Хипермезиз гравидарум, лесна или неозначена, која започнува пред крајот на 20 седмица од гестаацијата

O21.1 Хипермезиз гравидарум со метаболично растројство

Хипермезиз гравидарум, која започнува пред крајот на 20 седмица од гестаацијата, со метаболично растројство како:

- јагленоводороден недостиг
- дехидратација
- електролитен дисбаланс

O21.2 Доцно повраќање во бременоста

Прекумерно повраќање што започнува по завршувањето на 20 седмица од гестаацијата

O21.8 Друго повраќање што ја комплицира бременоста

Повраќање како последица од болести класифицирани на друго место кои ја комплицираат бременоста

Ако е позната причината употребете дополнителна шифра.

O21.9 Повраќање во бременост

O22 Венски компликации во бременоста

Исклучува: акушерска пулмонална емболија (O88.-)

наведените состојби како компликации од:

абортус или ектопична и моларна бременост (O00-O07, O08.7)

породување и риегрејум (O87.-)

O22.0 Варикозни вени на долен екстремитет во бременоста

Варикозни вени ИН во бременоста

O22.1 Генитални варитакси во бременоста

Перинеални }
Вагинални } варикси во бременоста
Вулварни }

O22.2 Површен тромбофлебит во бременоста

Тромбофлебит на нозете во бременоста

O22.3 Длабока флеботромбоза во бременоста

Тромбоза на длабока вена, антепартум

O22.4 Хемороиди во бременоста

O22.5 Церебрална венска тромбоза во бременоста

Церебровенска синустромбоза во бременоста

O22.8 Други венски компликации во бременоста

O22.9 Венска компликација во бременоста, неозначено

Гестациски:

- флебит ИН
- флебопатија ИН
- тромбоза ИН

O23 Инфекции на генитоуринарниот тракт во бременоста

▽1549

O23.0 Инфекции на бубрегот во бременоста

O23.1 Инфекции на мочниот меур во бременоста

- O23.2 Инфекции на уретрата во бременоста
- O23.3 Инфекции на други делови на уринарниот тракт во бременоста
- O23.4 Неозначена инфекција на уринарниот тракт во бременоста
- O23.5 Инфекции на гениталиот тракт во бременоста
- O23.9 Друга и неозначена инфекција на генитоуринарниот тракт во бременоста
Инфекција на генитоуринарниот тракт во бременоста ИН

O24 Дијабетес мелитус во бременоста

∇0401

Вклучува: Дијабетес мелитус } при породувањето и во пуерпериумот
Оштетена регулација на глюкозата }

O24.0 Претходно постоечки дијабетес мелитус, тип 1, во бременоста

Следните четиризначни потподелби се применуваат со категориите O24.1-O24.9:

- ⊗ 1 независен од инсулин
- ⊗ 2 зависен од инсулин
- ⊗ 9 неозначено

O24.1 Претходно постоечки дијабетес мелитус, тип 2, во бременоста

O24.2 Претходно постоечки дијабетес мелитус, друг означен тип, во бременоста

O24.3 Претходно постоечки дијабетес мелитус, неозначен, во бременоста

O24.4 Дијабетес мелитус што се појавува во или по 24 седмица од гестацијата

Гестациски дијабетес мелитус ИН

Забелешка: Дијагностички критериуми:

Критериуми на СЗО за гестациски дијабетес (ревидирано 1999 година):

Врз основа на прецизно спроведен теср за орална глюкозна толеранција (со забрзување на венозна плазмена глюкоза ≥ 6.1 mmol/L или 2 часа подоцна орална венозна плазмена глюкоза ≥ 7.8 mmol/L)

⊗O24.5 Претходно постоечка нарушена глюкозна регулација, во бременоста

O24.9 Дијабетес мелитус во бременоста, неозначено пред породувањето

O25 Малнутриција во бременоста

Малнутриција при породувањето и во пуерпериумот

O26 Грижа за мајката кај други состојби главно поврзани со бременоста

O26.0 Прекумерно добивање во тежина при бременоста

Исклучува: гестациски едем (O12.0, O12.2)

O26.1 Мало добивање во тежина при бременоста

O26.2 Грижа за бременоста на хабитуален абортер

Исклучува: хабитуален абортер:

- со тековен абортус (O03-O06)
- без тековна бременост (N96)

O26.3 Задржана интраутерина контрацептивна направа во бременоста

O26.4 гестациски херпес

O26.5 Хипотензивен синдром кај мајката
Хипотензивен синдром во легната положба

O26.6 Заболувања на црниот дроб во бременоста, породувањето и во пуерпериумот

Исклучува: хепаторенален синдром по раѓање и породување (O90.4)

O26.7 Сублуксација на симфизата (пубична) во бременоста, породувањето и во пуерпериумот

Исклучува: трауматско раздвојување на симфизата (пубична) за време на породувањето (O71.6)

O26.8 Други означени состојби поврзани со бременоста

⊗O26.81 Ренална болест, поврзана со бременоста

⊗O26.82 Карпал-тунел синдром во бременоста

⊗O26.83 Невралгија во бременоста

⊗O26.88 Други означени состојби поврзани со бременоста
Исцрпеност и замор

O26.9 Состојба поврзана со бременоста, неозначено

O28 Ненормални наоди при антенатална проверка на мајката

Исклучува: дијагностички наоди класифицирани на друго место- види Алфабетски индекс
грижа за мајката во врска со фетусот и амнионската празнина и можните породилни проблеми (O30-O48)

O28.0 Ненормален хематолошки наод при антенатална проверка на мајката

O28.1 Ненормален биохемиски наод при антенатална проверка на мајката

O28.2 Ненормален цитолошки наод при антенатална проверка на мајката

O28.3 Ненормален ултразвучен наод при антенатална проверка на мајката

O28.4 Ненормален радиолошки наод при антенатална проверка на мајката

O28.5 Ненормален хромозомски и генетски наод при антенатална проверка на мајката

O28.8 Други ненормални наоди при антенатална проверка на мајката

O28.9 Ненормален наод при антенатална проверка на мајката, неозначено

O29 Компликации од анестезија при бременоста

Вклучува: компликации кај мајката што произлегуваат од примената на општ или локален анестетик, аналгетин или друга седација за време на бременоста

Исклучува: компликации од анестезија при:

- абортус или ектопична и моларна бременост (O00-, O08)
- раѓање или породување (O74.-)
- пуерпериум (O89.-)

- O29.0 Пулмонални компликации од анестезија при бременоста
Аспирационен пневмонит } како последица на анестезија при бременоста
Инхалација на стомачна содржина или секреција ИН }
Менделсонов синдром }
Компресивен синдром на бел дроб }
- O29.1 Кардијални компликации од анестезија при бременоста
Кардијален:
арест } како последица на анестезија при бременоста
инсуфициенција }
- O29.2 Компликации на централниот нервен систем од анестезија при бременоста
Церебрална аноксија поради анестезија при бременоста
- O29.3 Токсична реакција од локална анестезија при бременоста
- O29.4 Главоболка предизвикана од спинална и епидурална анестезија при бременоста
- O29.5 Други компликации од спинална и епидурална анестезија при бременоста
- O29.6 Неуспешна или тешка интубација при бременоста
- O29.8 Други компликации од анестезија при бременоста
- O29.9 Компликации од анестезија при бременоста, неозначено

ГРИЖА ЗА МАЈКАТА ВО ВРСКА СО ФЕТУСОТ И АМНИОНСКАТА ПРАЗНИНА И МОЖНИТЕ ПОРОДИЛНИ ПРОБЛЕМИ (O30-O48)

O30 Мултипла гестација

Исклучува: компликации специфични за мултипла гестација (O31.-)

- O30.0 Близначна бременост
- O30.1 Тројна бременост
- O30.2 Четворна бременост
- O30.8 Друга мултипла гестација
- O30.9 Мултипла гестација, неозначено
Мултипла бременост ИН

O31 Компликации специфични за мултипла гестација

Исклучува: споени близнаци што предизвикуваат диспропорција (O33.7)
одложено породување на вториот близнак, тројка, и др. (O63.2)
неправилна положба на еден фетус или на повеќе (O32.5)
наведени состојби што влијаат на раѓањето или породувањето (O64-O66)

- O31.0 Фетус папурацеус
Фетус компресус

- O31.1 Продолжена бременост по абортус на еден фетус или на повеќе
- O31.2 Продолжена бременост по интраутерина смрт на еден фетус или на повеќе
- O31.8 Други компликации специфични за мултипла гестација

O32 Грижа за мајката кај позната или претпоставена неправилна положба на фетусот

▽1506

Вклучува: наведените состојби како причина за опсервација, хоспитализација или друга акушерска грижа за мајката или пак за царски рез пред почетокот на породувањето

Исклучува: наведени состојби што влијаат на раѓањето или породувањето (O64-)

- O32.0 Грижа за мајката кај нестабилна положба на плодот
- O32.1 Грижа за мајката кај карлична презентација
- O32.2 Грижа за мајката кај напречна и коса положба на плодот
Презентација:
коса
напречна
- O32.3 Грижа за мајката кај лицева, челна и презентација со брада
- O32.4 Грижа за мајката кај висока положба за терминот
Неуспешно влегување на главата во карличниот раб
- O32.5 Грижа за мајката кај мултипла гестација со неправилна положба на еден фетус или повеќе
- O32.6 Грижа за мајката кај сложена презентација
- O32.8 Грижа за мајката кај друга неправилна положба на фетусот
- O32.9 Грижа за мајката кај друга неправилна положба на фетусот, неозначено

O33 Грижа за мајката кај позната или претпоставена диспропорција

▽1506

Вклучува: наведените состојби како причина за опсервација, хоспитализација или друга акушерска грижа за мајката или пак за царски рез пред почетокот на раѓањето

Исклучува: наведени состојби што влијаат на раѓањето или породувањето (O65-O66)

- O33.0 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на деформација на карличните коски на мајката
Карлична деформација која шредизвикува диспропорција ИН
- O33.1 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на стеснета карлица во целост
Стеснета карлица ИН која шредизвикува диспропорција
- O33.2 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на тесен влез на карлицата
Тесен влез (карличен) кој шредизвикува диспропорција
- O33.3 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на тесен излез на карлицата
Тесен среден дел (карличен) } кој предизвикува диспропорција
Тесен излез (карличен) }
- O33.4 Грижа за мајката кај диспропорција од мешано мајчино и фетално потекло
- O33.5 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на необично крупен фетус
Диспропорција од фетално потекло со нормално формиран фетус
Фетална диспропорција ИН

- О33.6 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на хидроцефаличен фетус
- О33.7 Грижа за мајката кај диспропорција како последица на други фетални деформитети
 Споени близнаци }
 Фетален: }
 асцит }
 хидропс } кој предизвикува диспропорција
 менингомиелокела }
 сакрален тератом }
 тумор }
- О33.8 Грижа за мајката кај диспропорција од друго потекло
- О33.9 Грижа за мајката кај диспропорција, неозначено
 Цефалопелвична диспропорција ИН
 Фетопелвична диспропорција ИН

О34 Грижа за мајката кај позната или претпоставена диспропорција карличните органи

▽1506

Вклучува: наведените состојби како причина за опсервација, хоспитализација или друга акушерска грижа за мајката или пк за царски рез пред почетокот на раѓањето

Исклучува: наведени состојби што влијаат на раѓањето или породувањето (О65.5)

- О34.0 Грижа за мајката кај конгенитална малформација на утерусот
 Грижа за мајката кај:
 • утерус дуплекс
 • утерус бикорнис
- О34.1 Грижа за мајката поради тумор на телото на утерусот
 Грижа за мајката кај:
 • полип на телото на утерусот
 • фиброиден утерус
- Исклучува:** грижа за мајката поради тумор на цервиксот (О34.4)
- О34.2 Грижа за мајката поради лузна на утерусот која е последица од претходна операција
 Грижа за мајката кај лузна од претходен царски рез
- Исклучува:** вагинално породување по претходен царски рез ИН (О75.7)
- О34.3 Грижа за мајката кај цервикална слабост
 Грижа за мајката кај:
 серклаж } со или без спомнување на цервикална инсуфициенција
 • Shirodkar шев }
- О34.4 Грижа за мајката кај други ненормалности на цервиксот
 Грижа за мајката кај:
 • полип на цервиксот
 • претходна операција на цервиксот
 • стриктура и стеноза на цервиксот
 • тумор на цервиксот
- О34.5 Грижа за мајката кај други ненормалности на гравиден утерус
 Грижа за мајката кај:
 инкарцерација }
 пролапс } на гравиден утерус
 ретроверзија }
- О34.6 Грижа за мајката кај други ненормалности на вагината
 Грижа за мајката кај:

- претходна операција на вагината
- поделена вагина
- стеноза на вагината (стекната) (конгенитална)
- стриктура на вагината
- тумор на вагината

Исклучува: грижа за породување кај вагинални варикси во бременоста (O22.1)

O34.7 Грижа за мајката кај ненормалности на вулвата и перинеумот

Грижа за мајката кај:

- фиброза на перинеумот
- претходна операција на перинеумот или вулвата
- ригиден перинеум
- тумор на вулвата

Исклучува: грижа за мајката кај перинеални и вулварни вариски во бременоста (O22.1)

O34.8 Грижа за мајката кај други ненормалности на карличните органи

Грижа за мајката кај:

- цистокела
- репарација на карличен под (претходна)
- висечки абдомен
- ректокела
- ригиден карличен под

O34.9 Грижа за мајката кај ненормалности на карличните органи, неозначено

O35 Грижа за мајката кај позната или претпоставена фетална ненормалност и оштетување

Вклучува: наведените состојби кај фетусот како причина за опсервација, хоспитализација или друга акушерска грижа за мајката или пак за завршување на бременоста

Исклучува: грижа за мајката кај позната или претпоставена диспропорција (O33.-)

O35.0 Грижа за мајката кај (претпоставена) малформација на централниот нервен систем на фетусот

Грижа за мајката кај (претпоставена) фетална:

- аненцефалија
- спина бифида

Исклучува: хромозомска ненормалност на фетусот (O35.1)

O35.1 Грижа за мајката кај (претпоставена) хромозомска ненормалност на фетусот:

O35.2 Грижа за мајката кај (претпоставена) херeditарна болест на фетусот:

Исклучува: хромозомска ненормалност на фетусот (O35.1)

O35.3 Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од вирусна болест кај мајката

Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од мајчина:
цитомегаловирусна инфекција
рубеола

O35.4 Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од алкохол

O35.5 Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од лекови

Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од наркоманија

Исклучува: фетален дистрес при раѓањето и породувањето како последица на дадени лекови (O68.-)

O35.6 Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од зрачење

- O35.7 Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од други медицински постапки
Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од:
- амниоцентеза
  - биопсични процедури
  - хематолошко испитување
  - интраутерина контрацептивна направа
  - интраутерина операција
- O35.8 Грижа за мајката кај друга (претпоставена) фетална ненормалност и оштетување
Грижа за мајката кај (претпоставено) оштетување на фетусот од мајчина:
- листериоза
  - токсоплазмоза
- O35.9 Грижа за мајката кај (претпоставена) фетална ненормалност и оштетување, неозначено

O36 Грижа за мајката кај други познати или претпоставени фетални проблеми

Вклучува: наведените состојби кај фетусот како причина за опсервација, хоспитализација или друга акушерска грижа за мајката или пак за завршување на бременоста

Исклучува: раѓање и породување комплицирани со фетален стрес [дистрет] (O68.-)
плацентрани трансфузиски синдроми (O43.0)

- O36.0 Грижа за мајката кај резус изоимунизација
Анти-D [Rh] антитела
Rh инкомпатибилност (со фетален хидропс)
- O36.1 Грижа за мајката кај друга изоимунизација
ABO изоимунизација
Изоимунизација ИН (со фетален хидропс)
- O36.2 Грижа за мајката кај фетален хидропс
Фетален хидропс:
ИН
неповрзан со изоимунизација
- O36.3 Грижа за мајката кај знаци за фетална хипоксија
- O36.4 Грижа за мајката кај интраутерина смрт
Исклучува: задоцнет абортус (O02.1)
- O36.5 Грижа за мајката кај слаб фетален раст
▽1509
Грижа за мајката кај позната или претпоставена:
- мала тежина за терминот
  - плацентарна инсуфициенција
  - мал фетус за терминот
- O36.6 Грижа за мајката кај прекумерен фетален раст
Грижа за мајката кај познат или претпоставен голем фетус за терминот
- O36.7 Грижа за мајката кај фетус способен за живот при абдоминална бременост
- O36.8 Грижа за мајката кај други означени фетални проблеми
▽1537
- O36.9 Грижа за мајката кај фетален проблем, неозначено

O40 Полихидрамнион

Хидрамнион

O41 Други заболувања на амнионската течност и на мембраните

Исклучува: предвремена руптура на мембраните (O42.-)

- O41.0 Олигохидрамнион
Олигохидрамнион без спомнување на руптура на мембраните
- O41.1 Инфекција на амнионското кесе и на мембраните
Амнионит
Хориоамнионит
Мембранит
Плацентит
- O41.8 Други означени заболувања на амнионската течност и на мембраните
- O41.9 Заболување на амнионската течност и на мембраните, неозначено

O42 Предвремена руптура на мембраните

▽1518,1531

Ако е потребно да се означи траењето ан бременоста, на помалку од 37 седмица од гестаацијата употребете дополнителна шифра од категоријата O09.-.

- O42.0 Предвремена руптура на мембраните, раѓањето започнува во текот на 24 часа

O42.1 Предвремена руптура на мембраните, раѓањето започнува по 24 часа

Исклучува: раѓање одложено со терапија (O42.2)

- ⊗O42.11 Предвремена руптура на мембраните, раѓањето започнува од 1-7 дена подоцна
- ⊗O42.12 Предвремена руптура на мембраните, раѓањето започнува повеќе од 7 дена подоцна
- O42.2 Предвремена руптура на мембраните, раѓањето е одложено со терапија
- O42.9 Предвремена руптура на мембраните, неозначено

O43 Плацентарни заболувања

Исклучува: грижа за мајката кај слаб фетален раст поради плацентарна инсуфициенција (O36.5)
плацента превија (O44.-)
предвременно одвојување на плацентата [abruptio placentae] (O45.-)

- O43.0 Синдром на плацентарна трансфузија
Трансфузија:
  - фетоматернална
  - матernoфеталнаинсуфициенција
  - близнак-на- близнак
- O43.1 Малформација на плацентата
Ненормална плацента ИН
Циркумвалатна плацента
- ⊗O43.2 Плацента што предизвикува смрт
Плацента:
  - акрета
  - инкрета
  - перкрета

Шифр исто така е поврзана со подоцнежнo крварење (O72.0) или задржана плацента без крварење (O73.0), доколку е применливо.

O43.8 Други плацентарни заболувања

Плацентарна:

- дисфункција
- инфаркција

O43.9 Заболување на плацентата, неозначено

O44 Плацента превија

O44.0 Плацента превија означена без крварење

Ниска имплантација на плацентата означена без крварење

O44.1 Плацента превија со крварење

Ниска имплантација на плацентата, ИН или со крварење

Плацента превија:

маргинална	}	
парцијална	}	ИН или со крварење
целосна	}	

Исклучува: раѓање и породување, комплицирано со крварење од ваза превија (O69.4)

O45 Предвремено одвојување на плацентата [abruptio placentae]

O45.0 Предвремено одлепување на плацентата со коагулационен дефект

Абрупција на плацентата со (прекумерно) крварење поврзано со:

- афибриногемимија
- дисеминирана интраваскуларна коагулација
- хиперфибринолиза
- хипофибриногемимија

O45.8 Друго предвремено одвојување на плацентата

O45.9 Предвремено одвојување на плацентата, неозначено

Абрупција на плацентата ИН

O46 Антепартусно крварење, неклассифицирано на друго место

Исклучува: крварење во рана бременост (O20.-)

интрапартусно крварење НДМ (O67.-)

плацента превија (O44.-)

предвремено одвојување на плацентата [abruptio placentae] (O45.-)

O46.0 Антепартусно крварење со коагулационен дефект

Антепартусно крварење (прекумерно) поврзано со:

- афибриногемимијаафибриногемимија
- дисеминирана интраваскуларна коагулација
- хиперфибринолиза
- хипофибриногемимија

O46.8 Друго антепартусно крварење

O46.9 Антепартусно крварење, неозначено

O47 Лажно раѓање

▽1550

Контракции:

- Вraxton Hicks
нередовни утерусни стеснувања
чувствителен утерус

O47.0 Лажно раѓање пред полни 37 гестациски седмици
∇1518

Ако е потребно да се означи траењето на бременоста употребете дополнителна шифра од категоријата O09.-.

O47.1 Лажно раѓање во или по 37 полни гестациски седмици

O47.9 Лажно раѓање, неозначено

O48 Продолжена бременост

∇1527

По датумот
По терминот

КОМПЛИКАЦИИ ОД РАЃАЊЕТО И ПОРОДУВАЊЕ

O60 Преттерминско раѓање

∇1518, 1530, 1550

Почеток (спонтан) на породувањето пред полни 37 гестациски седмици

O60.0 Преттерминско породување без раѓање

O60.1 Преттерминско породување со преттерминско раѓање
Преттерминско породување со раѓање ИН

O60.2 Преттерминско породување раѓање со породување во термин

Ако е потребно да се означи траењето на бременоста, употребете дополнителна шифра од категоријата O09.-.

O61 Неуспешна индукција на раѓањето

O61.0 Неуспешна медикаментозна индукција на раѓањето
Неуспешна индукција (на раѓањето) со:

- окситоцин
- простагландини

O61.1 Неуспешна инструментална индукција на раѓањето
Неуспешна индукција (на раѓањето):
механичка
хируршка

O61.8 Друга неуспешна индукција на раѓањето

O61.9 Неуспешна индукција на раѓањето, неозначено

O62 ненормални родилни сили

O62.0 Примарни несоодветни контракции
Неуспешна цервикална дилатација
Примарна хипотонична дисфункција на утерусот

O62.1 Секундарна инерција на утерусот
Запрена активна фаза на раѓањето
Секундарна хипотонична дисфункција на утерусот

- О62.2 Друга инерција на утерусот
Атонија на утерусот
Несистематско раѓање
Хипотонична дисфункција на утерусот ИН
Ирегуларно раѓање
Слаби контракции
Инерција на утерусот Ин
- О62.3 Избрзано раѓање
▽1529
- О62.4 Хипертонични, некоординирани и пролонгирани контракции на утерусот
Контракциски прстен дисточија
Дискоординирано раѓање
Контракција на утерусот во вид на песочен часовник
Хипертонична дисфункција на утерусот
Некоординирана утеринска акција
Тетанични контракции
Утерусна дисточија ИН
- Исклучува:* дисточија (фетална) (мајчина) ИН (О66.9)
- О62.8 Други ненормалности на родилните сили
- О62.9 Ненормалности на родилните сили, неозначено

О63 Долго раѓање

▽1532

- О63.0 Продолжена прва фаза (на раѓањето)
- О63.1 Продолжена втора фаза (на раѓањето)
- О63.2 Задоцнето породување на вториот близнак, тројка, и др.
- О63.9 Долго раѓање, неозначено
Продолжено раѓање ИН
    Попречено раѓање поради неправилна положба и неправилна презентација на фетусот
- О64.0 Попречено раѓање и породување поради нецелосна ротација на феталната глава
Низок напречен став
Попречено раѓање или породување поради перзистентна (позиција):
окципитоилијакалнаостеопороза:
  - окципитопостериорна
  - окципитосакрална
  - окципитотрансверзална
- О64.1 Попречено раѓање или породување поради карлична презентација
- О64.2 Попречено раѓање или породување поради лицева презентација
Попречено раѓање или породување поради презентација со брадата
- О64.3 Попречено раѓање или породување поради челна презентација
- О64.4 Попречено раѓање или породување поради рамена презентација
Попречено раѓање или породување поради излезена рака
- Исклучува:* вклетшени раменици (О66.0)
    рамена дисточија (О66.0)
- О64.5 Попречено раѓање или породување поради сложена презентација

- O64.8 Попречено раѓање поради друга неправилна положба и неправилна презентација на фетусот
- O64.9 Попречено раѓање поради неправилна положба и неправилна презентација на фетусот, неозначено

O65 Попречено раѓање или породување поради ненормалност на карлицата на мајката

▽1506

- Попречено раѓање поради абнормалност на карлицата кај мајката
- O65.0 Попречено раѓање или породување поради деформирана карлица
- O65.1 Попречено раѓање или породување поради тесна карлица во целина
- O65.2 Попречено раѓање или породување поради тесен карличен влез
- O65.3 Попречено раѓање или породување поради тесен карличен излез и средина на карличната празнина
- O65.4 Попречено раѓање или породување поради фетално карлична диспропорција, неозначено
- Исклучува:* дистоција како последица на абнормалност на фетусот (O66.2-O66.3)
- O65.5 Попречено раѓање или породување поради ненормалност на карличните органи на мајката
Попречено раѓање или породување поради состојбите наведени во O34.-
- O65.8 Попречено раѓање или породување поради други ненормалности на карлицата на мајката
- O65.9 Попречено раѓање или породување поради ненормалност на карлицата на мајката, неозначено

O66 Други фактори што доведуваат до попречено раѓање и породување

▽1506

- O66.0 Попречено раѓање или породување поради рамена дистоција
Вклетшени раменици
Попречено раѓање како последица на рамена дистоција
- O66.1 Попречено раѓање или породување поради закочени близнаци
Попречено раѓање како последица на закочени близнаци
- O66.2 Попречено раѓање или породување поради невообичаено голем фетус
Попречено раѓање како последица на невообичаено голем фетус
- O66.3 Попречено раѓање или породување поради други ненормалности на фетусот
Дистоција како последица на:
споени близнаци
Споени близнаци
фетален:
- асцит
  - хидропс
  - менингомиелокела
  - сакрален тератом
  - тумор
  - хидроцефаличен фетус
  - Попречено раѓање поради други ненормалности на фетусот
- O66.4 Неуспешен обид за раѓање, неозначено
неуспешен обид за раѓање со последователно породување со царски рез
- O66.5 Неуспешна апликација на вакуум екстрактор и форцепс, неозначено
Неуспешна апликација на вендуз или форцепс, со последователно породување со форцепс или со царски рез едно по друго
- O66.8 Попречено раѓање или породување поради друга дистоција
Друго означено попречено раѓање

- О66.9 Попречено раѓање или породување поради дистоција, неозначено
Дистоција:
- фетална ИН
  - мајчина
  - ИН
  - Попречено раѓање ИН

О67 Раѓање и породување комплицирани со интрапартусно крварење, неklasифицирано на друго место

Исклучува: антепартусно крварење НДМ (О46.-)
плацента превија (О44.-)
постпартусно крварење (О72.-)
предвремено одвојување на плацентата [abruptio placentae] (О45.-)

- О67.0 Интрапартусно крварење со коагулационен дефект
Интрапартусно крварење (прекумерно) поврзано со:
- афибриногемиија
  - дисеминирана интраваскуларна коагулација
  - хиперфибринолиза
  - хипофибриногемиија
- О67.8 Друго интрапартусно крварење
Прекумерно интрапартусно крварење
- О67.9 Интрапартусно крварење, неозначено

О68 Раѓање и породување комплицирани со фетален стрес [дистрет]

Вклучува: фетален дистрес при раѓањето и породувањето предизвикан со дадени лекови

- О68.0 Раѓање и породување комплицирани со аномалија на феталната срцева фреквенција
Фетална:
- брадикардија
  - ирегуларна срцева фреквенција
  - тахикардија
- Исклучува:* со мекониум во амнионската течност (О68.2)
- О68.1 Раѓање и породување комплицирани со мекониум на амнионската течност
Исклучува: со аномалија на феталната срцева фреквенција (О68.2)
- О68.2 Раѓање и породување комплицирани со аномалија на феталната срцева фреквенција со мекониум во амнионската течност
- О68.3 Раѓање и породување комплицирани со биохемиски докази за фетален стрес
Ненормална фетална:
- ацидобазна рамнотежа
  - ацидемија
- О68.8 Раѓање и породување комплицирани со друг доказ за фетален стрес
Доказ за фетален дистрес:
- електрокардиографски
  - ултразвучен
- О68.9 Раѓање и породување комплицирани со фетален стрес, неозначено

О69 Раѓање и породување комплицирани од компликации на умбиликалната врвка

- O69.0 Раѓање или породување комплицирано со пролапс на врвката
- O69.1 Раѓање и породување комплицирани со врвка околу вратот, со компресија
- O69.2 Раѓање или породување комплицирани со други заплеткувања на врвката
Заплетување на врвките од близнаци во моноамнионското кесе
Јазол на врвката
- O69.3 Раѓање или породување комплицирано со куса врвка
- O69.4 Раѓање и породување комплицирани со ваза превија
Крварење од ваза превија
- O69.5 Раѓање или породување комплицирано со васкуларна лезија на врвката
Врвка:
пригмечена
хематом
Тромбоза на умбиликалните крвни садови
- O69.8 Раѓање и породување комплицирани од други компликации на врвката
- O69.9 Раѓање и породување комплицирани од компликации на врвката, неозначено

O70 Перинеална лацерација при породувањето

▽1551

Вклучува: епизиотомија проширена со лацерација

Исклучува: акушерска висока лацерација само на вагината (O71.4)

- O70.0 Перинеална лацерација од прв степен при породувањето
Перинеално соголување, лацерација, руптура или расцеп (опфаќа):

слузокожен набор	}
лабија	}
кожа	} при породувањето
лигавица	}
вагина	}
вулва	}
- O70.1 Перинеална лацерација од втор степен при породувањето
Перинеална лацерација, руптура или расцеп во O70.0, исто така ги опфаќа:
  - карличното дно }
  - перинеалните мускули } при породувањето
  - вагиналните мускули }

Исклучува: таа што го зафаќа аналниот сфинктер (O70.2)
- O70.2 Перинеална лацерација од трет степен при породувањето
Перинеална лацерација, руптура или расцеп во O70.1, исто така ги опфаќа:
  - аналниот сфинктер }
  - ректовагиналниот септум } при породувањето
  - сфинктер ИН }

Исклучува: таа што ги зафаќа аналната и ректалната мукоза (O70.3)
- O70.3 Перинеална лацерација од четврт степен при породувањето
Перинеална лацерација, руптура или расцеп во O70.2, исто така ги опфаќа:
  - аналната мукоза }
  - ректалната мукоза }
- O70.9 Перинеална лацерација при породувањето, неозначено

071 Друга акушерска траума

Вклучува: оштетување од инструменти

- 071.0 Руптура на утерусот пред почетокот на раѓањето
- 071.1 Руптура на утерусот за време на раѓањето
Руптура на утерусот за која не е наведено дека се јавува пред почетокот на раѓањето
- 071.2 Постпартусна инверзија на утерусот
- 071.3 Акушерска лацерација на цервиксот
Кружно одвојување на цервиксот
- 071.4 Акушерска висока лацерација само на вагината
Лацерација на вагиналниот ѕид без спомнување на перинеална лацерација

Исклучува: со перинеална лацерација (070.-)

- 071.5 Друга акушерска повреда на карличните органи
Акушерска повреда на:
мочниот меур
уретрата
- 071.6 Акушерска повреда на карличните зглобови и лигаменти
Отргнување на внатрешната 'рскавица на симфизата }
Оштетување на кокцигис } акушерско
Трауматско раздвојување на симфизата (пубична) }
- 071.7 Акушерски хематом на карлицата
Акушерски хематом на:
  - перинеумот
  - вагината
  - вулвата
- 071.8 Друга означена акушерска траума
Ако е потребно да се значи дијагностика ректи, употребете дополнителна шифра (M62.08).
- 071.9 Акушерска траума, неозначено

072 Постопартусно крварење

▽1528

Вклучува: крварење по породувањето на фетусот или доенчето

- 072.0 Крварење во третиот стадиум
Крварење поврзано со задржана или залепена плацента
Задржана плацента ИН
Ако е потребно шифрата (O43.2) исто така се применува на плацента што предизвикува смрт.
- 072.1 Друго непосредно постпартусно крварење
крварење по породувањето на плацентата
Постпартусно крварење 9атонично) ИН
- 072.2 Одложено и секундарно постпартусно крварење
Крварење поврзано со заостанати делови од плацентата или од мембраните
Задржани продукти од концепцијата ИН, по породувањето
- 072.3 Постпартусни коагулациони дефекти
Постопартусна:

073 Задржана плацента и мембрани, без крварење

073.0 Задржана плацента без крварење

Ако е потребно шифрата (O43.2) исто така се применува на плацентата што предизвикува смрт.

073.1 Задржани длеови од плацентата и мембраните, без крварење Задржани продукти од концепцијата по породувањето, без крварење

074 Компликации од анестезија при раѓањето и породувањето

Вклучува: компликации кај мајката што произлегуваат од примената на општ или локален анестетик, аналгетик или друг седација при раѓањето и породувањето

074.0 Аспирационен пневмонит поради анестезија при раѓањето и породувањето Инхалација на stomачните содржини или секрети ИН } поради анестезија при раѓањето и породувањето Менделсонов синдром }

074.1 Други пулмонални компликации од анестезија при раѓањето и породувањето Пад на притисокот во бел дроб поради анестезија при раѓањето и породувањето

074.2 Кардијални компликации од анестезија при раѓањето и породувањето Кардијален: арест } поради анестезија при раѓањето и породувањето инсуфициенција }

074.3 Компликации на централниот нервен систем од анестезија при раѓањето и породувањето Церебрална аноксија поради анестезија при раѓањето и породувањето

074.4 Токсична реакција од локална анестезија при раѓањето и породувањето

074.5 Главоболка предизвикана од спинална и епидурална анестезија при раѓањето и породувањето

074.6 Други компликации на спинална и епидурална анестезија при раѓањето и породувањето V1508

074.7 Неуспешна или тешка интубација при бременоста

074.8 Други компликации од анестезија при раѓањето и породувањето

074.9 Компликација од анестезија при раѓањето и породувањето, неозначено

075 Други компликации од раѓањето и породувањето, неклассифицирани на друго место

Исклучува: пуерперална:
инфекција (O86.-)
сепса (O85)

075.0 Дистрес на мајката при раѓањето и породувањето

075.1 Шок при или по раѓањето и породувањето Акушерски шок

075.2 Пирексија при раѓањето, неклассифицирана на друго место

075.3 Друга инфекција при раѓањето Сепса при раѓањето

075.4 Други компликации од акушерска операција и акушерски процедури
Кардијален:
арест }
инсуфициенција } по царски рез или друга акушерска операција или процедури, вклучувајќи го породувањето ИН
Церебрална аноксија

Исклучува: компликации од анестезија при раѓањето и породувањето (074.-)

акушерска (хируршка) рана:

- дехисценција (090.0-090.1)
- хематом (090.2)
- инфекција (086.0)

075.5 Одложено породување по артефицијална руптура на мембраните

075.6 Одложено породување по спонтана или неозначена руптура на мембраните

Исклучува: спонтана предвремена руптура на мембраните (042.-)

075.7 Вагинално породување по претходен царски рез

▽1506

075.8 Други означени компликации од раѓањето и породувањето

075.9 Компликации од раѓањето и породувањето, неозначено

ПОРОДУВАЊЕ (080-082)

080 Единично спонтано породување

▽1505

Случаи со минимална помош или без помош
Породување кај комплетно нормален случај
Единично спонтано вагинално породување
Спонтано главично породување

081 Единично породување со форцепс и вакуум екстрактор

Забелешка: Оваа категорија се применува доколку ниту една од состојбите што може да се класифицираат на друго место во оваа глава не може да се назначи со цел да се прикаже причината за интервенцијата со форцепси и/или вакуум екстрактор

Исклучува: неуспешна апликација на вакуум екстрактор и форцепс (066.5)

082 Единично породување со царски рез

Забелешка: Оваа категорија се применува доколку ниту една од состојбите што може да се класифицираат на друго место во оваа глава не може да се назначи со цел да се прикаже причината за царски рез

КОМПЛИКАЦИИ ГЛАВНО ПОВРЗАНИ СО ПУЕРПЕРИУМОТ (085-092)

Забелешка: Категориите 088.- и 091.- и 092.- ги вклучуваат наведените состојби дури и ако истите се појават при бременоста и раѓањето.

Исклучува: душевни и растројства во обносните поврзани со пуерпериумот (F53.-)
акушерски тетанус (A34)
пуерперална осреомалација (M83.0-)

085 Пуерперална сепса

Пуерперална:

- ендометрит
- треска
- перитонит
- септикемија

Ако е потребно да се означат инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B97)..

Исклучува: акушерска пиемична и септична емболија (O88.3)
сепса при раѓањето (O75.3)

O86 Други пуерперални инфекции

Ако е потребно да се означат инфективниот агенс употребете дополнителна шифра (B95-B97)..

Исклучува: инфекција при раѓањето (O75.3)

- O86.0 Инфекција на акушерска оперативна рана
Инфицирана:
- рана од царски рез } по породувањето
  - рана на перинеумот }
- O86.1 Друга инфекција на гениталниот тракт по породувањето
Цервицит } по породувањето
Вагинит }
- O86.2 Инфекција на уринарниот тракт по породувањето
Состојби во N10-N12, N15.-, N30.-, N34.-, N39.0 по породувањето
- O86.3 Други инфекции на генитоуринарниот тракт по породувањето
Пуерперална инфекција на генитоуринарниот тракт ИН
- O86.4 Пирексија од непознато потекло по породувањето
Пуерперална:
- инфекција ИН
  - пирексија ИН
- Исклучува:** пуерперална треска
пирексија при раѓањето (O75.2)
- O86.8 Други означени пуерперални инфекции

O87 Венски компликации во пуерпериумот

Вклучува: при раѓањето, породувањето и во пуерпериумот

Исклучува: акушерска емболија (O88.-)
венски компликации во бременоста (O22.-)

- O87.0 Површен тромбофлебит во пуерпериумот
- O87.1 Длабока флеботромбоза во пуерпериумот
Тромбоза на длабока вена, постпартусна
Карличен тромбофлебит, постпартусен
- O87.2 Хемороиди во пуерпериумот
- O87.3 Церебрална венска тромбоза во пуерпериумот
Тромбоза на церебровенски синус во пуерпериумот
- O87.8 Други венски компликации во пуерпериумот
Генитални варитакси во пуерпериумот

- 087.9 Венска компликации во пуерпериумот, неозначено
Пуерперален:
- флебит ИН
  - флебопатија ИН
  - тромбоза ИН

088 Акушерска емболија

Вклучува: пулмонарна емболија во бременоста, породувањето и во пуерпериумот

Исклучува: емболија што комплицира абортус или ектопична и моларна бременост (000-007, 008.2)

- 088.0 Акушерска воздушна емболија
- 088.1 Емболија на амнионската течност
- 088.2 Акушерска емболија на крвен коагулум
Акушерска (пулмонална) емболија ИН
Пуерперална (пулмонална) емболија ИН
- 088.3 Акушерска пиемична и септична емболија
- 088.8 Друга акушерска емболија
Акушерска масна емболија

089 Компликации од анестезија во текот на пуерпериумот

Вклучува: компликации кај мајката што произлегуваат од примената на општ или локален анестетик, аналгетин или друга седација во текот на пуерпериумот

- 089.0 Пулмонални компликации од анестезија во текот на пуерпериумот
Аспирационен пневмонит }
Инхалација на стомачните содржини или секрети ИН } последица од анестезија во пуерпериумот
Менделсонов синдром }
Пад на притисокот во бел дром }
- 089.1 Кардијални компликации од анестезија во текот на пуерпериумот
Кардијален:
арест } последица од анестезија во пуерпериумот
инсуфициенција }
- 089.2 Компликации на централниот нервен систем од анестезија во текот на пуерпериумот
Церебрална аноксија како последица од анестезија во пуерпериумот
- 089.3 Токсична реакција од локална анестезија во текот на пуерпериумот
- 089.4 Главоболка предизвикана од спинална и епидурална анестезија во текот на пуерпериумот
- 089.5 Други компликации од спинална и епидурална анестезија во текот на пуерпериумот
- 089.6 Неуспешна или тешка интубација во текот на пуерпериумот
- 089.8 Други компликации од анестезија во текот на пуерпериумот
- 089.9 Компликација од анестезија во текот на пуерпериумот, неозначено

090 Компликации во пуерпериумот, неклассифицирани на друго место

- 090.0 Дисрупција на рана од царски рез
- 090.1 Дисрупција на перинеална акушерска рана

Дисрупција на рана од:

- епизиотомија
- лацерација на перинеумот
- Секундарен расцеп на перинеумот

O90.2 Хематом на акушерска рана

O90.3 Кардиомиопатија во пуерпериумот
Состојби во I42.-

O90.4 Постпартусна акутна ренална инсуфициенција
Хепаторенален синдром по раѓањето и породувањето (O90.4)

O90.5 Постпартусен тиреоидит

O90.8 Други компликации во пуерпериумот, неklasифицирани на друго место
Плацентарен полип

O90.9 Компликации во пуерпериумот, неозначено

O91 Инфекција на дојката поврзани со породувањето

∇1538

Вклучува: наведените состојби при бременоста, пуерпериумот и лактацијата

Следната четиризначна потподелба треба да се користи со категоријата O91.-

- ⊗ 0 без спомнување на спојници
- ⊗ 1 со спомнување на спојници

O91.0 Инфекција на брадавицата поврзана со породувањето

Апсцес на брадавицата:
гестациски
пуерперален

O91.1 Апсцес на дојката поврзан со породувањето

мамарен апсцес	}	
Пурулентен апсцес	}	гестациски или пуерперален
Субареоларен апсцес	}	

O91.2 Непурулентен мастит поврзан со породувањето

Лимфангит на дојката	}	
Мастит:	}	
интерстицијален	}	гестациски или пуерперален
ИН	}	
паренхиматозен	}	

O92 Други заболувања на дојката и лактацијата поврзани со породувањето

∇1538

Вклучува: наведените состојби при бременоста, пуерпериумот и лактацијата

Следните четиризначни потподелби треба да се користат со категоријата O92.-

- ⊗ 0 без спомнување на спојници
- ⊗ 1 со спомнување на спојници

O92.0 Вовлечена брадавица поврзана со породувањето

Акцесорна брадавица, гестациска или пуерперална

092.1 Распукната брадавица поврзана со породувањето

Фисура на брадавицата, гестациска или пуерперална

092.2 Други и неозначени заболувања на дојката поврзани со породувањето

Брадавица со меурчиња	}	
Блокиран канал(и)	}	
Брадавица со лузна	}	гестациска или пуерперална
Проголтнување	}	
Соголена брадавица	}	

092.3 Агалактија

Неуспешна лактација
Примарна агалактија

092.4 Хипогалактија

Одложен	}	доток на млеко
Недоволен	}	

092.5 Спречена лактација

∇1539

Агалактија:
секундарна
тераписка

092.6 Галактореја

Преголем доток на млекото

Исклучува: галактореја неповрзана со породувањето (N64.3)

092.7 Други и неозначени заболувања на лактацијата

Пуерперална галатокела

ДРУГИ АКУШЕРСКИ СОСТОЈБИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО(094-099)**⊗094 Секвела со компликација на бременоста, породувањето и пуерпериумот**

∇0008

Забелешка: Оваа категорија се користи за да се прикажат состојбите во O00-O75 и O85-O92, како причината за секвелата кои се класифицирани на друго место. Секвелите ги вклучуваат состојбите означени како такви, што можат да се појават во секое време по перинеумот.

Шифра пред секоја секвела.

Исклучува: таа што резултира со смрт (O96,O97)

095 Акушерска смрт од неозначена причина

Смрт на мајката од неозначена причина која се јавува при бременоста, раѓањето и породувањето или перипериумот

096 Смрт од која било акушерска причина која се јавува во периодот од 42 дена до една година по породувањето

Ако е потребно да се означи акушерската причин за смртта употребете дополнителна шифра.

097 Смрт од секвели од директни акушерски причини

V0008

Смрт од која било директна акушерска причина која се јавува една или повеќе години по породувањето

098 Инфекции и паразитски болести на мајката што можат да се класифицираат на друго место, но кои ја комплицираат бременоста, породувањето, и пуерпериумот

Вклучува: наведените состојби кога ја комплицираат бременоста, кога се влошуваат од бременоста, или кога се причина за акушерска грижа

Ако е потребно да се означи посебната состојба, употребете дополнителна шифра (Глава 1).

Исклучува: асимптоматски инфективен статус на хумана имунодефициенција [HIV] (Z21)
болест од вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (B20-B24)
лабораториски доказ за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (R75)
акушерски тетанус (A34)
пуерперална:
инфекција (O86.-)
сепса (O85)
кога причината за грижа за мајката е позната или претпоставена афекција на фетусот од страна на болеста (O35-O36)

098.0 Туберкулоза што ја комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во A15-A19

098.1 Сифилис што ја комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во A50-A53

098.2 Гонореја што ја комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во A54.-

098.3 Други инфекции главно сексуално преносливи што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во A55-A64

098.4 Вирусен хепатит што ја комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот

V0104

Состојби во B15-B19

098.5 Други вирусни болести што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во A80-B09, B25-B34

098.6 Прозоални болести што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот

Состојби во B50-B64

098.8 Други инфективни и паразитски болести на мајката што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот

098.9 Неозначени инфективни и паразитски болести на мајката што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот

099 Други болести на мајката што можат да се класифицираат на друго место, но кои ја комплицираат бременоста, породувањето, и пуерпериумот

Забелешка: Оваа категорија вклучува состојби што ја комплицираат бременоста, се влошуваат во бременоста или пак се главна причина за акушерска грижа, а за кои Алфабетскиот индекс не пропишува означена рубрика во Глава 15.

Ако е потребно да се означи посебната состојба употребете дополнителна шифра.

Исклучува: инфективни и паразитски болести (O98.-)
повреда, труење и одредени други последици од надворешни причини (S00-T98)
ккога причината за грижа за мајката е позната или претпоставена афекција на фетусот од страна на болеста (O35-O36)

O99.0 Анемија што ја комплицира бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во D50-D64

O99.1 Други болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам кои ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во D65-D89

Исклучува: крварење со дефекти во коагулацијата (O46.0, O67.0, O72.3)

O99.2 Ендокрини, нутритивни и метаболични болести што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во E00-E89

Исклучува: дијабетес мелитус(O24.-)
малнутриција(O25)
постпартусен тироид (O90.5)

O99.3 Душевни растројства и болести на нервниот систем што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во F00-F99 и G00-G99

∇0505

Исклучува: постнатална депресија (F53.0)
Постопартусен:

- меланхолија }
• дисфорија } ИН (F53.8)
• растројство на расположението }
• тага }
• периферен неврит поврзан со бременоста (O26.83)
• пуерперална психоза (F53.1)

O99.4 Болести на циркулаторниот систем што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во I00-I99

Исклучува: кардиомиопатија во пуерпериумот (O90.3)
хиперинтензивни болести (O10- O16)
акушерска емболија (O88.-)
веснки компликации и тромбоза на церебровенскиот синус во текот на :
раѓањето, породување и пуерпериумот (O87.-)
бременост (O22.-)

O99.5 Болести на респираторниот систем што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во J00-J99

O99.6 Болести на дигестивниот систем што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во K00-K93

Исклучува: ааболувања на црниот дроб во бременоста, породувањето и во пуерпериумот (O26.6)

O99.7 Болести на кожата и поткожното ткиво што ја комплицираат бременостата, породувањето и пуерпериумот
Состојби во L00-L99

Исклучува: гестациски херпес (O26.4)

O99.8 Други означени болести и состојби што ја комплицираат бременоста, породувањето и пуерпериумот
Состојби во C00-D48, H00-H95, M00-M99, N00-N99, Q00-Q99 и R00-R99

Исклучува: генитоуринарн инфекција во бременоста(O23.-)
инфекција на генитоуринарниот тракт по породувањето (O86.0-O86.3)
грижа за мајката кај позната или претпоставена ненормалност на мајчините карличните органи (O34.-)
постпартусна акутна ренална инсуфициенција (O90.4)¹⁷

---

¹⁷ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Акушерство.

ГЛАВА 16

ОДРЕДЕНИ СОСТОЈБИ ШТО НАСТАНУВААТ ВО ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД

Оваа глава ги содржи следните делови:

- P00–P04** Фетус и новороденче оштетени од фактори кај мајката и од компликации при бременоста, раѓањето и породувањето
- P05–P08** Заболувања во врска со должината на гестацијата и раст на фетусот
- P10–P15** Породилна траума
- P20–P29** Респираторни и кардиоваскуларни заболувања специфични за перинаталниот период
- P35–P39** Инфекции специфични за перинаталниот период
- P50–P61** Хеморагични и хематолошки заболувања кај фетус и новороденче
- P70–P74** Транзиторни ендокрини и метаболични заболувања специфични за фетусот и новороденчето
- P75–P78** Заболувања на дигестивниот систем ан фетусот и новороденчето
- P80–P83** Состојби што ја зафаќаат надворешната обвивка и температурната регулација на фетусот и на новороденчето
- P90–P96** Други заболувања што настануваат во перинаталниот период

Категоријата обележана со ѕвездичка во оваа глава предвидува како што следува:

- P75*** Мекониум илеус во цистична фиброза (**E84.1†**)

Вклучува: состојби што потекнуваат од перинаталниот период дури иако смртта или стапка на заболување се појавува подоцна

Исклучува: конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности (**Q00-Q99**)
ендокрини, нутритивни и метаболични болести (**E00–E89**)
повреда, труење и одредени други последици од надворешни причини (**S00-T98**)
неоплазми (**C00–D48**)
тетанус неонатум (**A33**)

ФЕТУС И НОВОРОДЕНЧЕ ОШТЕТЕНИ ОД ФАКТОРИ КАЈ МАЈКАТА И ОД КОМПЛИКАЦИИ ПРИ БРЕМЕНОСТА, РАЃАЊЕТО И ПОРОДУВАЊЕТО (P00-P04)

▽1609

Вклучува: наведените состојби кај мајката само кога се специфицирани како причина за смртноста или стапката на заболување на фетусот или новороденчето

P00 Фетус и новороденче оштетени од состојби кај мајката што можеби не се поврзани со сегашната бременост

Исклучува: фетус и новороденче оштетени од:
компликации кај мајката при бременоста (**P01.-**)
ендокрини, нутритивни и метаболични заболувања кај мајката (**P70–P74**)
штетни влијанија пренесени преку плацентата или мајчиното млеко (**P04.-**)

P00.0 Фетус и новороденче оштетени од хиперинтензивни заболувања на мајката
Фетус или новороденче оштетени од состојби кај мајката што можат да се класифицираат во **O10–O11, O13–O16**

P00.1 Фетус и новороденче оштетени од заболувања на реналниот и уринарниот тракт на мајката
Фетус или новороденче оштетени од состојби кај мајката што можат да се класифицираат во **N00–N39**

- P00.2 Фетус и новороденче оштетени од инфективни и паразитски болести кај мајката
Фетус или новороденче оштетени од инфективна болест кај мајката што може да се класифицира во A00–B99 и J09–J11, но која не е манифестна сама по себе
- Исклучува:* инфекции специфични за перинаталниот период (P35–P39)
инфекции на гениталниот тракт на мајката и други локализирани инфекции (P00.8)
- P00.3 Фетус и новороденче оштетени од други циркулаторни и респираторни болести на мајката
Фетус или новороденче оштетени од состојби кај мајката што може да се класифицираат во I00–I99, J00–J99, Q20–Q34 и не се вклучува во P00.0, P00.2
- P00.4 Фетус и новороденче оштетени од нутритивни заболувања на мајката
Фетус или новороденче оштетени од заболувања кај мајката што можат да се класифицираат во E40–E64
Малнутриција кај мајката ИН
- P00.5 Фетус и новороденче оштетени од повреда на мајката
Фетус или новороденче оштетени од состојби кај мајката што можат да се класифицираат во S00–T79
- P00.6 Фетус и новороденче оштетени од оперативна постапка врз мајката
- Исклучува:* царски рез за сегашното породување (P03.4)
оштетување на плацентата од амниоцентеза, царски рез или оперативна индукција (P02.1)
претходна операција на утерусот или карличните органи (P03.8)
прекин на бременоста, фетус (P96.4)
- P00.7 Фетус и новороденче оштетено од други медицински постапки врз мајката, неklasифицирани на друго место
Фетус или новороденче оштетени од зрачење врз мајката
- Исклучува:* оштетување на плацентата од амниоцентеза, царски рез или оперативна индукција (P02.1)
фетус или новороденче оштетени од други компликации во текот на раѓањето и породувањето (P03.-)
- P00.8 Фетус и новороденче оштетени од други состојби кај мајката
Фетус и новороденче оштетени од:
состојби што можат да се класифицираат во T80–T88
инфекции на гениталниот тракт и други локализирани инфекции кај мајката
системски еритематозен лупус кај мајката (M32.-)
- Исклучува:* транзиторни неонатални ендокрини и метаболични болести (P70–P74)
- P00.9 Фетус и новороденче оштетени од неозначени состојби кај мајката

P01 Фетус и новороденче оштетени од компликации кај мајката во текот на бременоста

- P01.0 Фетус и новороденче оштетени од слабост на цервиксот
- P01.1 Фетус и новороденче оштетени од предвременена руптура на мембраните
- P01.2 Фетус и новороденче оштетени од олигохидрамнион
- Исклучува:* кога се должи на предвремена руптура на мембраните (P01.1)
- P01.3 Фетус и новороденче оштетени од полихидрамнион
Хидрамнион
- P01.4 Фетус и новороденче оштетени од ектопична бременост
Абдоминална бременост
- P01.5 Фетус и новороденче оштетени од мултипла бременост
Тројки (бременост)
Двојки (бременост)

- P01.6 Фетус и новороденче оштетени од смрт на мајката
- P01.7 Фетус и новороденче оштетени од неправилна положба пред почетокот на раѓањето
 Карлична презентација }
 Надворешна верзија }
 Лицева презентација } пред раѓањето
 Напречна положба }
 Нестабилна положба }
- P01.8 Фетус и новороденче оштетени од компликации кај мајката во текот на бременоста
 Спонтан абортус, фетус
- P01.9 Фетус и новороденче оштетени од компликации кај мајката во текот на бременоста, неозначено

P02 Фетус и новороденче оштетени од компликации на плацентата, папочната врвца и мембраните

- P02.0 Фетус и новороденче оштетени од плацента превија
- P02.1 Фетус и новороденче оштетени од други форми на одвојување и крварење на плацентата
 Абрупција на плацентата
 ненадејно крварење
 Антепартусно крварење
 Оштетување на плацентата од амниоцентеза, царски рез или оперативна индукција
 Загуба на крв кај мајката
 Предвременно одвојување на плацентата
- P02.2 Фетус и новороденче оштетени од други и означени морфолошки и функционални ненормалности на плацентата
 Плацентарна:
 дисфункција
 инфаркција
 инсуфициенција
- P02.3 Фетус и новороденче оштетени од синдроми на плацентарна трансфузија
 Ненормалности на плацентата и врвцата што резултираат со близнак –на – близнак или со друга трансплацентарна трансфузија
Ако е потребно да се означи последичната состојба кај фетусот или новороденчето, употребете дополнителна шифра.
- P02.4 Фетус и новороденче оштетени од пролапс на врвцата
- P02.5 Фетус и новороденче оштетени од друга компресија на умбиликалната врвца
 Врвца (цврсто) околу вратот
 Заплетеност на врвцата
 Јазол на врвцата
- P02.6 Фетус и новороденче оштетени од други или неозначени состојби на умбиликалната врвца
 Куса врвца
 Ваза превија
Исклучува: една умбиликална артерија (Q27.0)
- P02.7 Фетус и новороденче оштетени од хориамнионит
 Амнионит
 Мембранит
 Плацентит
- P02.8 Фетус и новороденче оштетени од друг ненормалности на мембраните
- P02.9 Фетус и новороденче оштетени од ненормалноста на мембраните, неозначено

P03 Фетус и новороденче оштетени од други компликации во текот на раѓањето и породувањето

- P03.0 Фетус и новороденче оштетени од карлично породување и екстракција
- P03.1 Фетус и новороденче оштетени од други неправилна презентација, неправилна положба и диспропорција при раѓањето и породувањето
Тесна карлица
Фетус или новороденче оштетени од состојби што можат да се класифицираат во **O64-O66**
Перзистентна окципитопостерионрна положба
Напречна положба
- P03.2 Фетус и новороденче оштетени од породување со форцепс
- P03.3 Фетус и новороденче оштетени од породување со вакуум екстрактор [ventuz]
- P03.4 Фетус и новороденче оштетени од породување со царски рез
- P03.5 Фетус и новороденче оштетени од пребрзо породување
Брз втор стадиум
- P03.6 фетус и новороденче оштетени од ненормални утерусни контракции
Фетус или новороденче оштетени од состојби што можат да се класифицираат во **O62.-**, со исклучок на **-O62.3**
Хипертонично породување
Инерција на утерусот
- P03.8 Фетус и новороденче оштетени од други означени компликации при раѓањето и породувањето
Ненормалност на меките ткивас на мајката
Деструктивна операција за да се олесни породувањето
Фетус или новороденче оштетени од состојби што можат да се класифицираат во **O60-O75** и од процедури употребени во текот на раѓањето и породувањето што не се вклучени во **P02.-** и **P03.0-P03.6**
Индукција на раѓањето
- P03.9 Фетус и новороденче оштетени од компликација при раѓањето и породувањето, неозначено

P04 Фетус и новороденче оштетени од штетни влијанија пренесени преку плацентата или мајчиното млеко

Вклучува: нетератогени ефекти од супстанции пренесени преку плацентата

Исклучува: конгенитални малформации (**Q00-Q99**)

неонатална жолтица од друга прекумерна хемолита предизвикана со лекови или токсини пренесени од мајката (**P58.4**)

- P04.0 Фетус и новороденче оштетени од анестезија и аналгезија на мајката во бременоста, раѓањето и породувањето
Реакции и интоксикации од опијати и транквиланси употребени кај мајката во текот на раѓањето и породувањето
- P04.1 Фетус и новороденче оштетени од друга медијација на мајката
Канцерска хемотерапија
Цитотоксични лекови
Исклучува: дисморфија предизвикана со варфарин (**Q86.2**)
фетален хидантоиден синдром (**Q86.1**)
употреба на дроги кај мајката (**P04.4**)
- P04.2 Фетус и новороденче оштетени од употреба на тутун од мајката
- P04.3 Фетус и новороденче оштетени од употреба на алкохол од мајката
Исклучува: фетален алкохолен синдром (**Q86.0**)
- P04.4 Фетус и новороденче оштетени од употреба на дроги од мајката

Исклучува: анестезија и аналгезија на мајката (P04.0)
апстиненцијални симптоми од употреба на дроги кај мајката (P96.1)

- P04.5 Фетус и новороденче оштетени од употреба на нутритивни хемиски супстанции од мајката
- P04.6 Фетус и новороденче оштетени од изложеност на мајката на хемиски супстанции во околината
- P04.8 фетус и новороденче оштетени од други штетни влијанија врз мајката
- P04.9 фетус и новороденче оштетени од штетно влијание врз мајката, неозначено

ЗАБОЛУВАЊА ВО ВРСКА СО ДОЛЖИНАТА НА ГЕСТАЦИЈАТА И ФЕТАЛНИОТ РАСТЕЖ

P05 Забавен фетален растеж и фетална манутриција

- P05.0 Лесен за гестациската возраст
Асиметрично нарушување во растот (обично се однесува за тежина под, а должина над 10-та перцентила за гестациската возраст)
Лесен за датумот
- P05.1 Мал за гестациската возраст
Мал и лесен за датумот
Мал за датумот
Симетрично нарушување во растот (обично се однесува на тежина и должина по 1—та перцентила за гестациската возраст)
- P05.2 Фетална малнутриција без спомнување за лесен или мал за гестациската возраст
Доенче, не лесно или мало за гестациската возраст, кое покажува знаци за фетална малнутриција, како што се сува кожа која се луши и губење на поткожното ткиво

Исклучува: фетална малнутриција со спомнување на:
лесен за гестациската возраст (P05.0)
мал за гестациската возраст (P05.1)
- P05.9 Забавен фетален растеж, неозначено
Намалување на феталниот растеж ИН
Ретардација на феталниот растеж ИН
Ретардација на интраутеринскиот растеж ( ) ИН

P07 Заболувања во врска со кратка гестација и ниска родилна тежина, неklasифицирани на друго место

V1618

Вклучува: наведените состојби, без понатамошно означување, како причината за морталитетот, морбидитетот или дополнителна грижа за новороденчето

Забелешка: Кога се достапни и родилната тежина и гестациската возраст приоритет во означувањето треба да се даде на родилната тежина

Исклучува: ниска родилна тежина која се должи на забавен фетален растеж и фетална малнутриција (P05.-)

P07.0 Екстремно ниска родилна тежина

- ⊗P07.01 Екстремно ниска родилна тежина 499g или помалку
- ⊗P07.02 Екстремно ниска родилна тежина од 500-749g

⊗P07.03 Екстремно ниска родилна тежина 750-999g

P07.1 Друга екстремно ниска родилна тежина

⊗P07.11 Друга ниска родилна тежина од 1000-1249g

⊗P07.12 Друга ниска родилна тежина 1250-1499g

⊗P07.13 Друга ниска родилна тежина 1500-2499g

P07.2 Екстремна незрелост

⊗P07.21 Екстремна незрелост, помалку од 28 завршени седмици
Екстремна незрелост, помалку од 168 завршени денови

⊗P07.22 Екстремна незрелост, 24 или повеќе завршени седмици, но помалку од 28 завршени седмици
Екстремна незрелост, 168 или повеќе завршени денови, но помалку од 196 завршени денови

P07.3 Други предвремени доенчиња

⊗P07.30 Прематуритет, неозначени

⊗P07.31 Друго предвремено доенче, 28 или повеќе завршени седмици, но помалку од 32 завршени седмици
Друго предвремено доенче, 196 или повеќе завршени денови, но помалку од 224 деновиседмици

⊗P07.32 Друго предвремено доенче, 32 или повеќе завршени седмици, но помалку од 37 завршени седмици
Друго предвремено доенче, 224 или повеќе завршени денови, но помалку од 259 завршени денови

P08 Заболувања во врска со продолжена гестација и висока родилна тежина

Вклучува: наведените состојби, без понатамошно означување, како причината за морталитетот, морбидитетот или дополнителна грижа за фетусот или новороденчето

Забелешка: Кога се достапни и родилната тежина и гестациската возраст приоритет во означувањето треба да се даде на гестациската возраст

P08.0 Исклучително големо бебе
Обично подразбира родилна тежина од 4500g или повеќе

Исклучува: синдром на:
доенче од дијабетична мајка (P70.1)
доенче од мајка со гестациски дијабет (P70.0)

P08.1 Други тешки за гестациската возраст доенчиња
Друг фетус или доенче тешко или големо за датумот независно од периодот на гестацијата

P08.2 Постерминско доенче кое не е тешко за гестациската возраст
фетус или доенче со гестациски период од завршени 42 седмици или повеќе (294 дена или повеќе), не тешко или големо за датумот.

Постматуритет ИН

ПОРОДИЛНА ТРАУМА

▽1609

P10 Интракранијална лацерација и крварење предизвикани со породилна повреда

Исклучува: интракранијално крварење кај фетус или новороденче:
поради анорексија или хипоксија (P52.-)
ИН (P52.9)

- P10.0 Субдурално крварење поради породилна повреда
Субдурален хематом (локализиран) поради породилна повреда
Исклучува: субдурално крварење придружено со тенторијален расцеп (P10.4)
- P10.1 Церебрално крварење поради породилна повреда
- P10.2 Интравентрикуларно крварење поради породилна повреда
- P10.3 Субарахноидално крварење поради породилна повреда
- P10.4 Тенторијален расцеп поради породилна повреда
- P10.8 Други интракранијална лацерации и крварења предизвикани со породилна повреда
- P10.9 Неозначена интракранијална лацерација и крварење предизвикани со породилна повреда

P11 Друга породилна повреда на централниот нервен систем

- P11.0 Церебрален едем поради породилна повреда
- P11.1 Друго означено оштетување на мозокот поради породилна повреда
- P11.2 Неозначено оштетување на мозокот поради породилна повреда
- P11.3 Породилна повреда на фацијалниот нерв
фацијална парализа поради породилна повреда
- P11.4 Породилна повреда на други кранијални нерви
- P11.5 Породилна повреда на 'рбетот и 'рбетниот мозок
Фрактура на 'рбетот поради породилна повреда
- P11.9 Породилна повреда на централниот нервен систем, неозначено

P12 породилна повреда на скалпот

- P12.0 Кефалхематом поради породилна повреда
- P12.1 Капут сукцеданеум поради породилна повреда
- P12.2 Епикранијално субапонеуротично крварење поради породилна повреда
- P12.3 Модрина на скалпот поради породилна повреда
- P12.4 Повредена на скалпот на новороденче од мониторинг
Инцизија за примерок крв
Повреда од електрода на поглавината
- P12.8 Друга породилна повреда на скалпот
- P12.9 Породилна повреда на скалпот, неозначено

P13 Породилна повреда на скелетот

Исклучува: породилна повреда на 'рбетот (P11.5)

- P13.0 Фрактура на черепот поради породилна повреда
- P13.1 Друга породилна повреда на черепот
Исклучува: кефалохематом (P12.0)
- P13.2 Породилна повреда на фемурот
- P13.3 Породилна повреда на други долги коски
- P13.4 Фрактура на клавикулата поради породилна повреда
- P13.8 Породилна повреда на други делови на скелетот
- P13.9 Породилна повреда на скелетот, неозначено

P14 Породилна повреда на периферниот нервен систем

- P14.0 Егб-ова парализа поради породилна повреда
- P14.1 Кларк-ова парализа поради породилна повреда
- P14.2 Парализа на френикус поради породилна повреда
- P14.3 Други повреди на брахијалниот плексус
- P14.8 Породилна повреда на други делови на периферниот нервен систем
- P14.9 Породилна повреда на периферниот нервен систем, неозначено

P15 Други породилни повреди

- P15.0 Породилна повреда на црниот дроб
Руптура на црниот дроб поради породилна повреда
- P15.1 Породилна повреда на слезината
Руптура на слезината поради породилна повреда
- P15.2 Повреда на стерномастоидеусот поради породилна повреда
- P15.3 Породилна повреда на окото

Субконјунктивално крварење	}	поради породилна повреда
Трауматски глауком		
- P15.4 Породилна повреда на лицето
Фацијална конгестија поради породилна повреда
- P15.5 Породилна повреда на надворешни гениталии
- P15.6 Супкутана масна некроза поради породилна повреда
- P15.8 Други означени породилни повреди
- P15.9 Породилна повреда, неозначено

РЕСПИРАТОРНИ И КАРДИОВАСКУЛАРНИ ЗАБОЛУВАЊА СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД (P20-P29)

P20 Интраутерина хипоксија

Вклучува: ненормална фетална срцева реакција
фетална или интраутерина:

- ацидоза
- аноксија
- асфиксија
- дистрес
- хипоксија
- мекониум на ликворот
- премин на мекониум

Исклучува: интракранијално крварење поради аноксија или хипоксија (P52.-)

- P20.0 Интраутерина хипоксија првпат забележана пред почетокот на раѓањето
- P20.1 Интраутерина хипоксија првпат забележана во текот на раѓањето и породувањето
- P20.9 Интраутерина хипоксија, неозначено

P21 Породилна асфиксија

Забелешка: Оваа категорија не би требало да се употребува за низок Апгар збир без спомнување за асфикција или други респираторни проблеми

Исклучува: интраутерина хипоксија или асфикција (P20.-)

- P21.0 Тешка породилна асфиксија
Пулс помал од 100 во минута при раѓањето и кој опаѓа или се одржува, без респирации или со отежнато дишење, лоша боја, отсутен тонус
Асфикција со Апгар збир во првата минута 0-3
- P21.1 Лесна или умерена породилна асфиксија
Нормална респирација не се воспоставува во првата минута, меѓутоа срцевата реакција е 100 или повеќе, присутен е извесен мускулен тонус и извесен одговор на стимулација.
Асфикција со Апгар збир во првата минута 4-7
- P21.9 Породилна асфиксија, неозначено
Аноксија }
Асфиксија } ИН
Хипоксија }

P22 респираторен дистрес кај новороденче

Исклучува: респираторна инсуфициенција кај новороденче (P28.5)

- P22.0 Респираторен дистрес синдром кај новороденче
V1614 Болест на хијалини мембрани
- P22.1 Транзиторна тахипнеја кај новороденче
- P22.8 Друг респираторен дистрес кај новороденче
- P22.9 Респираторен дистрес кај новороденче, неозначено

P23 Конгенитална пневмонија

Вклучува: инфективна пневмонија стекната ин утеро или за време на породувањето

Исклучува: неонатална пневмонија поради аспирација (P24.-)

- P23.0 Конгенитална пневмонија предизвикана од вирусен агенс
Исклучува: конгенитален рубеола пневмонит (P35.0)
- P23.1 Конгенитална пневмонија предизвикана од *Chlamydia*
- P23.2 Конгенитална пневмонија предизвикана од *стафилокок*
- P23.3 Конгенитална пневмонија предизвикана од *стрептокок*, група В
- P23.4 Конгенитална пневмонија предизвикана од *Escherichia coli*
- P23.5 Конгенитална пневмонија предизвикана од *Pseudomonas*
- P23.6 Конгенитална пневмонија предизвикана со други бактериски агенси
Haemophilus influenzae
Klebsiella pneumoniae
Mycoplasma
Стептокок, со исклучок на група В
- P23.8 Конгенитална пневмонија предизвикана со други микроорганизми
- P23.9 Конгенитална пневмонија, неозначено

P24 Неонатални аспирациони синдроми

∇1613

Вклучува: неонатална пневмонија последица од аспирација

- P24.0 Неонатална аспирација на мекониум
Аспирационен синдром на мекониум
Мекониум пневмонит
- P24.1 Неонатална аспирација на амнионска течност и слуз
Аспирација на ликвор (амнионски)
- P24.2 Неонатална аспирација на крв
- P24.3 Неонатална аспирација на млеко и регургитирана храна
- P24.8 Други неонатални аспирациони синдроми
- P24.9 Неонатален аспирационен синдром, неозначено
Неонатална аспирациона пневмонија ИН

P25 Синдром на недостаток на воздух што се појавува во перинаталниот период

- P25.0 Интерстицијален емфизем што настанува во перинаталниот период
- P25.1 Пневмоторакс што настанува во перинаталниот период
- P25.2 Пневмомедијастимум што настанува во перинаталниот период
- P25.3 Пневмоперикардум што настанува во перинаталниот период
- P25.8 Други состојби поврзани со интерстицијален емфизем што настанува во перинаталниот период

P26 Пулмонално крварење што настанува во перинаталниот период

- P26.0 Трахеобронхијално крварење што настанува во перинаталниот период

- P26.1 Масивно пулмонално крварење што настанува во перинаталниот период
- P26.8 Друго пулмонално крварење што настанува во перинаталниот период
- P26.9 Неозначено пулмонално крварење што настанува во перинаталниот период

P27 Хронична респираторна болест што настанува во перинаталниот период

- P27.0 Wilson-Mikity-ов синдром
Пулмонална незрелост
- P27.1 Хронична неонатална болест на белиот дроб
Бронхопулмонална дисплазија што настанува во перинаталниот период
- P27.8 Други хронични респираторни болести што настануваат во перинаталниот период
Конгенитална пулмонална фиброза
Вентилаторен бел дроб кај новороденче
- P27.9 Друга хронична респираторна болест што настанува во перинаталниот период

P28 Други респираторни состојби што настануваат во перинаталниот период

Исклучува: конгенитални малформации на респираторниот систем (Q30-Q34)

- P28.0 Примарна ателектаза кај новороденче
Примарна неспособност за експанзија на терминалните респираторни единици
Пулмонална:
хипоплазија придружена со кратка гестација
незрелост ИН
- P28.1 Друга и неозначена ателектаза кај новороденче
Ателектаза:
  - ИН
  - парцијална
  - секундарна
  - Ресорптивна ателектаза без респираторен дистрес синдром
- P28.2 Цијанотични напади кај новороденче
- Исклучува:* апнеја кај новороденче (P28.3-P28.4-)
- P28.3 Примарна апнеја во спиење кај новороденче
Конгенитална централна хиповентилација
Апнеја во спиење кај новороденче ИН

P28.4 Друга апнеја кај новороденче

- ⊗P28.40 Апнеја кај новороденче, неозначено
- ⊗P28.41 Апнеја на незрелост
- ⊗P28.42 Опструктивна апнеја кај новороденче
- ⊗P28.49 Друга апнеја кај новороденче
- P28.5 Респираторна инсуфициенција кај новороденче
Хиповентилација кај новороденче

Исклучува: Конгенитална централна хиповентилација (P28.3)

P28.8 Други означени респираторни состојби кај новороденче

Исклучува: ран конгенитален сифилистичен ринит (A50.0)

- ⊗P28.81 Гласно дишење кај новороденче
- ⊗P28.82 Стекната субглотична стеноза кај новороденче
Субглотична стеноза по интубација кај новороденче
- ⊗P28.83 Грофтање кај новороденче
- ⊗P28.89 Други означени респираторни состојби кај новороденче
- P28.9 Респираторна состојба кај новороденче, неозначено

P29 Кардиоваскуларни заболувања што настануваат во перинаталниот период

Исклучува: конгенитални малформации на циркулаторниот систем (Q20-Q28)

- P29.0 Неонатална кардијална инсуфициенција
- P29.1 Неонатална кардијална дисритмина
- Исклучува:* конгенитално срцева блокада (Q24.6)
- P29.2 Неонатална хипертензија
- P29.3 Перзистентна фетална циркулација
(Перзистентна) Пулмонална хипертензија кај новороденче
Одложено затворање на диктус артериозус

Исклучува: заштитен диктус артериозус (Q25.0)

- P29.4 Транзиторна микрокардијална исхемија кај новороденче

P29.8 Други кардиоваскуларни заболувања што настануваат во перинаталниот период

- ⊗P29.81 Неонатална хипотензија
- ⊗P29.82 Бенигни и јасни каријакални зуења кај новороденче
Функционално кардијакално зуење кај новороденче
- ⊗P29.89 Други кардиоваскуларни заболувања што настануваат во перинаталниот период
- P29.9 Кардиоваскуларно заболување што настанува во перинаталниот период, неозначено

ИНФЕКЦИИ СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД

Вклучува: инфекции стекната ин утеро или за време на породувањето

Исклучува: статус на асимптоматска инфекција со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (Z21)
конгенитална:

- гонококна инфекција (A54.-)
- пневмонија (P23.-)
- сифилис (A50.-)
- болест од вирус на хумана имунодефициенција [HIV] (B20-B24)
- инфективни болести стекнати по раѓањето (A00-B99, J09-J11)
- цревни инфективни болести (A00-A09)
- лабораториски доказ за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (R75)

- инфективна болест на мајката како причина за морталитет или морбидитет кај фетусот или новороденчето, меѓутоа која не е манифестна сама по себе (P00.2)
- тетанус неонатариум (A33)

P35 Конгенитални вирусни болести

- P35.0 Конгенитален рубеола синдром
Конгенитален рубеола пневмонит
- P35.1 Конгенитална цитомегаловирусна инфекција
- P35.2 Конгенитална хипервирусна [herpes simplex] инфекција
- P35.3 Конгенитален вирусен хепатит
- P35.8 Други конгенитални вирусни болести
Конгенитална варичела
- P35.9 Конгенитални вирусни болести, неозначено

P36 бактериска сепса кај новороденче

Вклучува: конгенитална септикемија

- P36.0 Сепса кај новороденче предизвикана со стрептоко, група В
- P36.1 Сепса кај новороденче предизвикана со стрептокок, група В
- P36.2 Сепса кај новороденче предизвикана со *Staphylococcus aureus*
- P36.3 Сепса кај новороденче предизвикана со други и неозначени стафилококи
- P36.4 Сепса кај новороденче предизвикана со *Escherichia coli*
- P36.5 Сепса кај новороденче предизвикана со анаеробни бактерии
- P36.8 Друга бактериска сепса кај новороденче
- P36.9 Бактериска сепса кај новороденче, неозначено

P37 Други конгенитални инфекции и паразитски болести

Исклучува: конгенитален сифилис (A50.-)
некротичен ентероколит кај фетусот или новороденчето (P77)
неонатална дијареја:
инфективна
неинфективна
пфталмија неонатариум предизвикана со гонокок (A54.3)
тетанус неонатариум (A33)

- P37.0 Конгенитална туберкулоза
- P37.1 Конгенитална токсоплазмоза
Хидроцефалус предизвикан со конгенитална токсоплазмоза
- P37.2 Неонатална (дисеминирана) листериоза
- P37.3 Конгенитална фалципарум маларија
- P37.4 Друга конгенитална маларија

P37.5 Неонатална кандидијаза

- ⊗P37.50 Неонатална кандидијаза, неозначено
- ⊗P37.51 Главна или гастроинтестинална неозначена кандидијаза
Неонатална кандидијаза:
- мукокутанозна
  - орална
  - перинеална
- P37.52 Нападна неонатална кандидијаза
Генерализирана неонатална кандидијална сепса
Неонатална пулмонална } кандидијаза
Системска неонатална }
- ⊗P37.59 Друга неонатална кандидијаза
- P37.8 Други означени конгенитални инфективни и паразитски болести
- P37.9 Други конгенитални инфекции и паразитски болести, неозначено

P38 Омфалит кај новороденче со или без лесно крварење

P39 Други инфекции специфични за перинаталниот период

- P39.0 Неонатален инфективен мастит
Исклучува: зголемување на дојката кај новороденче (P83.4)
неинфективен мастит кај новороденче (P83.4)
- P39.1 Неонатален конјуктивит и дакриоцистит
Неонатален хламидиски конјуктивит
Офталмија неонатариум ИН
Исклучува: гонококен конјуктивит (A54.3)
- P39.2 Интраамниотична инфекција кај фетусот, неklasифицирана на друго место
- P39.3 Неонатална инфекција на уринарниот тракт
- P39.4 Неонатална инфекција на кожата
Неонатална пиодермија
Исклучува: пемфигус неонатариум (L00)
синдром на стафилококна кожна инфекција (L00)
- P39.8 Други означени инфекции специфични за перинаталниот период
- P39.9 Инфекции специфични за перинаталниот период, неозначено

ХЕМОРАГИЧНИ И ХЕМАТОЛОШКИ ЗАБОЛУВАЊА КАЈ ФЕТУСОТ И НОВОРОДЕНЧЕТО (P50-P61)

- Исклучува:* конгенитална стеноза и стриктура на жолчните канали (Q44.3)
Crigler-Najjar-ов синдром (E80.5)
Dubin-Johnson-ов синдром (E80.6)
Gilbert-ов синдром (E80.4)
херидитарни хемолитични анемии (D55-D58)

P50 Фетално губење на крв

Исклучува: конгенитална анемија поради фетално губење на крв (P61.3)

- P50.0 Фетално губење на крв од ваза превија
- P50.1 Фетално губење на крв од руптурирана врвца
- P50.2 Фетално губење на крв од плацентата
- P50.3 Крварење во другиот близнак
- P50.4 Крварење во циркулацијата на мајката
- P50.5 Фетално губење на крв од отсечениот крај на врвцата на другиот близнак
- P50.8 Друго фетално губење на крв
- P50.9 Фетално губење на крв, неозначено
Фетално крварење ИН

P51 умбиликално крварење кај новороденче

Исклучува: омфалит со лесно крварење (P38)

- P51.0 Масивно умбиликално крварење кај новороденче
- P51.8 Друго умбиликално крварење кај новороденче
Слизната умбиликална лигатура ИН
- P51.9 Умбиликално крварење кај новороденче, неозначено

P52 Интракранијално нетрауматско крварење кај фетус или новороденче

Вклучува: интракранијално крварење поради аноксија или хипоксија

Исклучува: интракранијално крварење поради:
породилна повреда (P10.-)
повреда на мајката (P00.5)
друга повреда (S06.-)

- P52.0 Интравентрикуларно (нетрауматско) крварење, степен 1, кај фетус и новороденче
Субепендимално крварење (без интравентрикуларна проширеност)
- P52.1 Интравентрикуларно (нетрауматско) крварење, степен 2, кај фетус и новороденче
Субепендимално крварење со интравентрикуларна проширеност
- P52.2 Интравентрикуларно (нетрауматско) крварење, степен 3, кај фетус и новороденче
Субепендимално крварење со интравентрикуларна и интрацеребрална проширеност
- P52.3 неозначено интракранијално (нетрауматско) крварење кај фетус или новороденче
- P52.4 Интрацеребрално (нетрауматско) крварење кај фетус или новороденче
- P52.5 Субарахноидално (нетрауматско) крварење кај фетус или новороденче
- P52.6 Церебрално (нетрауматско) крварење и крварење во задната јама кај фетус и новороденче
- P52.8 Други интракранијални (нетрауматски) крварења кај фетус или новороденче
- P52.9 Интракранијално (нетрауматско) крварење кај фетус или новороденче, неозначено

P53 Хеморагична болест кај фетус или новороденче:

Дефицит на витамин К кај новороденче

P54 Други неонатални крварења

Исклучува: фетално губење на крв (P50.-)
пулмонално крварење што настанува во перинаталниот период (P26.-)

P54.0 Неонатална хематеза

Исклучува: онаа поради голтната мајчина крв (P78.2)

P54.1 неонатална мелена

Исклучува: онаа поради голтната мајчина крв (P78.2)

P54.2 Неонатално ректално крварење

P54.3 Друго неонатално гастроинтестинално крварење

P54.4 Неонатално адренално крварење

P54.5 Неонатално кутано крварење

Модрина }
Екхимоза } кај фетус или новороденче
Петехија }
Површен хематом }

Исклучува: модрина на скалпот поради породилна повреда (P12.3)
кафалхематом од породилна повреда (P12.0)

P54.6 Неонатално вагинално крварење
Псевдомензис

P54.8 Други означени неонатални крварења

P54.9 неонатално крварење, неозначено

P55 Имунолошка хемолитична болест кај фетус или новороденче:

P55.0 Rh изоимунизација кај фетус или новороденче

P55.1 ABO изоимунизација кај фетус или новороденче

P55.8 Други имунолошки хемолитични болести кај фетус или новороденче

P55.9 Имунолошка хемолитична болест кај фетус или новороденче, неозначено

P56 Хидропс феталис поради хемолитична болест

Исклучува: хидропс феталис:
ИН (P83.2)
не поради хемолитична болест (P83.2)

P56.0 Хидропс феталис поради изоимунизација

P56.9 Хидропс феталис поради друга и неозначена хемолитична болест

P57 керниктерус

P57.0 Керниктерус поради изоимунизација

P57.8 Друг означен керниктерус

Исклучува: Crigler-Najjar-ов синдром (E80.5)

P57.9 Керниктерус, неозначено

P58 неонатална жолтица предизвикана од друга прекумерна хемолиза

Исклучува: жолтица поради изомунизација (P55-P57)

P58.0 Неонатална жолтица предизвикана со модрина

P58.1 Неонатална жолтица предизвикана со крварење

P58.2 Неонатална жолтица предизвикана со инфекција

P58.3 Неонатална жолтица предизвикана со плицитемија

P58.4 Неонатална жолтица предизвикана со лекови или токсини пренесени од мајката или дадени на новороденчето

Ако е потребно да се означи лекот, употребете дополнителна шифра (Глава 20) за надворешна причина. P58.5

Неонатална жолтица предизвикана со голтната мајчина крв P58.8 Неонатална жолтица предизвикана од друга означена прекумерна хемолиза

P58.9 Неонатална жолтица предизвикана од прекумерна хемолиза, неозначено

P59 Неонатална жолтица од други и неозначени причини

Исклучува: поради вродени грешки во метаболизмот (E70-E90)
керниктерус (P57.-)

P59.0 Неонатална жолтица поврзана со преттерминско породување
Хипербилирубинемина кај прематуритет
Жолтица поради задоцнета конјугација здружена со претерминско породување

P59.1 Синдром на густа жолтица

P59.2 Неонатална жолтица од друго и неозначено хепатоцелуларно оштетување

Исклучува: конгенитален вирусен хепатит (P35.3)

P59.3 Неонатална жолтица од инхибитор во мајчиното млеко

P59.8 Неонатална жолтица од други означени причини

P59.9 Неонатална жолтица, неозначена
Физиолошка жолтица (јака) (пролонгирана) ИН

P60 Дисеминирана интраваскуларна коагулација кај фетус и новороденче

Синдром на дефибринација кај фетус или новороденче:

P61 Други перинатални хематолошки заболувања

Исклучува: транзиторна хипогамаглобулинемија кај доенче (D80.7)

P61.0 Транзиторна неонатална тромбоцитопенија
Неонатална тромбоцитопенија поради:

- ексангвина трансфузија
- идиопатска тромбоцитопијена кај мајката
- изоинумизација

- P61.1 Полицитемија неонатариум
- P61.2 Анемија поради прематуритет
- P61.3 Конгенитална анемија поради фетално губење на крв
- P61.4 Други конгенитални анемии, неклассифицирани на друго место
Конгенитална анемија ИН
- P61.5 Транзиторна неонатална неутропенија
- P61.6 Други транзиторни неонатални заболувања на коагулацијата
- P61.8 Други означени перинатални хематолошки заболувања
- P61.9 Перинатално хематолошко заболување, неозначено

ТРАНЗИТОРНИ ЕНДОКРИНИ И МЕТАБОЛИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА СПЕЦИФИЧНИ ЗА ФЕТУСОТ И НОВОРОДЕНЧЕТО (P70–P74)

Вклучува: транзиторни ендокрини и метаболични нарушувања предизвикани од доенечкиот одговор кон ендокрините и метаболичните фактори н мајката или од приспособувањето на доенчето кон екстраутериниот живот

P70 Транзиторни заболувања на јаглехидратниот метаболизам специфични за фетусот и новороденчето

- P70.0 Синдром на доенче од мајка со гестациски дијабет
V0401,1602
- P70.1 Синдром на доенче од дијабетична мајка
V0401,1602 Дијабетес мелитус кај мајката (претходно постоечки) кој влијае на фетусот или на новороденчето (со хипогликемија)
- P70.2 Неонатален дијабетес мелитус
- P70.3 Јатрогена неонатална хипогликемија
- P70.4 Друга неонатална хипогликемија
Транзиторна неонатална хипогликемија
- P70.8 Други транзиторни заболувања на јаглехидратниот метаболизам за фетусот и новороденчето
- P70.9 Други транзиторни заболувања на јаглехидратниот метаболизам кај фетусот и новороденчето, неозначено

P71 Транзиторно неонатално заболување на метаболизмот од калциум и магнезиум

- P71.0 Хипокалцемија од кравјо млеко кај новороденче
- P71.1 Друга неонатална хипокалцемија
Исклучува: неонатален хипопаратиреоидизам (P71.4)
- P71.2 Неонатална хипомагнеземија

- P71.3 Неонатална тетанија без дефицит на калциум или магнезиум
Неонатална терапија ИН
- P71.4 Транзиторен неонатален хипопаратиреоидизам
- P71.8 Други транзиторни неонатални заболувања на метаболизмот од калциум и магнезиум
- P71.9 Транзиторно неонатално заболување на метаболизмот од калциум и магнезиум, неозначено

P72 Други транзиторни неонатални ендокрини заболувања

Исклучува: конгенитален хипотиреоидизам со или без гушавост (E03.0–E03.1)
дисхормоенетска гушавост (E07.1)
Pendred-ов синдром (E07.1)

- P72.0 неонатална гушавост, неklasифицирана на друго место
Транзиторна конгенитална гушавост со нормална функција
- P72.1 Транзиторен неонатален хипертиреоидизам
Неонатална тиреотоксикоза
- P72.2 Други транзиторни неонатални заболувања на тиреоидната функција, неklasифицирани на друго место
Транзиторице неонатален хипертиреоидизам
- P72.8 Други означени транзиторни неонатални ендокрини заболувања
- P72.9 Транзиторно неонатално ендокрино заболување, неозначено

P74 Други транзиторни неонатални електролитни и метаболички нарушувања

- P74.0 Метаболична ацидоза кај новороденче
Доцна метаболична ацидоза кај новороденче
- P74.1 Дехидратација кај новороденче

P74.2 Нарушување на натриумската рамнотежа кај новороденче

- ⊗P74.20 Нарушување на натриумската рамнотежа кај новороденче, неозначено
- ⊗P74.21 Хипернатремија кај новороденче
- ⊗P74.22 Хипонатремија кај новороденче
- ⊗P74.29 Други нарушувања на натриумската рамнотежа кај новороденче

P74.3 Нарушување на калиумската рамнотежа кај новороденче

- ⊗P74.30 Нарушување на калиумската рамнотежа кај новороденче, неозначено
- ⊗P74.31 Хиперкалемија кај новороденче
- ⊗P74.32 Хипокалемија кај новороденче
- ⊗P74.39 Други нарушувања на калиумската рамнотежа кај новороденче
- P74.4 Други транзиторни електролитни нарушувања
- P74.5 Транзиторна тиреозинемија кај новороденче

- P74.8 Други транзиторни метаболични нарушувања кај новороденче
Транзиторно ренално нарушување кај новороденче
- P74.9 Транзиторни метаболични нарушувања кај новороденче, неозначено

ЗАБОЛУВАЊА НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ НА ФЕТУСОТ И НА НОВОРОДЕНЧЕТО (P75-P78)

P75* Мекониум илеус кај цистична фиброза (E84.1†)

P76 Друга цревна опструкција кај новороденче

- P76.0 Синдром на мекониумски чеп
Мекониум илеус
- P76.1 Транзиторен илеус кај новороденче
Исклучува: Hirschsprung-ова болест (Q43.1-)
- P76.2 Цревна опструкција од згуснато млеко
- P76.8 Друга означена цревна опструкција кај новороденче
Исклучува: цревна опструкција што може да се класифицира под K56.0–K56.5
- P76.9 Цревна опструкција кај новороденче, неозначено

P77 Некротизиращки ентероколит кај фетусот и новороденчето

P78 Други перинатални заболувања на дигестивниот систем

- Исклучува:* неонатални гастроинтестинални крварења (P54.0-P54.3)
- P78.0 Перинатална цревна перфорација
Мекониум перитонит
- P78.1 Друг неонатален перитонит
Неонатален перитонит ИН
- P78.2 Неонатална хематемеза и мелена поради голтната мајчина крв
- P78.3 Неинфективна неонатална дијареја
Неонатална дијареја ИН
Исклучува: неонатална дијареја ИН во земји каде што може да се смета дека состојбата е од инфективно потекло (A09)
- P78.8 Други означени перинатални заболувања на дигестивниот систем
Конгенитална цироза (на црниот дроб)
Пептичен улкус кај новороденче
- P78.9 Перинатално заболување на дигестивниот систем, неозначено

СОСТОЈБИ ШТО ЈА ЗАФАЌААТ ПОВРШИНСКАТА ОБВИВКА И ТЕМПЕРАТУРНАТА РЕГУЛАЦИЈА НА ФЕТУСОТ И НА НОВОРОДЕНЧЕТО (P80–P83)

P80 Хипотермија кај новороденче

- P80.0 Синдром на ладна повреда
Тешка и обична хронична хипотермија придружена со црвенило, едем и невролошки и биохемиски ненормалности
Исклучува: лесна хипотермија кај новороденче (P80.8)
- P80.8 Друга хипотермија кај новороденче
Лесна хипотермија кај новороденче
- P80.9 Хипотермија кај новороденче, неозначено

P81 Други нарушувања на температурната регулација кај новороденче

- P81.0 Собна хипотермија кај новороденче
- P81.8 Други означени нарушувања на температурната регулација кај новороденче
- P81.9 Нарушувања на температурната регулација кај новороденче, неозначено
Треска кај новороденче ИН

P83 Други состојби на површинската обвивка специфични за фетусот и новороденчето

Исклучува: конгенитални малформации на кожата и површинската обвивка (Q80–Q84)
бебешка краста (L21.0)
пеленски дерматит (L22)
хидропс феталис поради хематолитична болест (P56.-)
неонатална инфекција на кожата (P39.4)
синдром на стафилококна кожна инфекција (L00)

- P83.0 Склерема неонатум
- P83.1 Неонатален токсичен еритем
- P83.2 Хидропс феталис не поради хематолитична болест
Хидропс феталис ИН
- P83.3 Друг и неозначен едем специфичен за фетусот и новороденчето
- P83.4 Зголемување на дојката кај новороденче
Неинфективен мастит кај новороденче
- P83.5 Конгенитална хидроке
V1427
- P83.6 Умбилицален полип кај новороденче
- P83.8 Други означени состојби на површинската обвивка специфични за фетусот и новороденчето
Синдром на бронзено бебе
Неонатална склеродема
Уртикариа неонатум
- P83.9 Состојби на површинската обвивка специфична за фетусот и новороденчето, неозначено

ДРУГИ ЗАБОЛУВАЊА ШТО НАСТАНУВААТ ВО ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД(P90–P96)

P90 Конвулзии кај новороденче

Исклучува: бенигни неонатални конвулзии (фамилијарни) (G40.3-)

P91 Други нарушувања на церебралниот статус кај новороденче

- P91.0 Неонатална церебрална исхемија
- P91.1 Стекнати перивентрикуларни цисти кај новороденче
Стекнати поренцефални цисти кај новороденче
- P91.2 Неонатална церебрална леукомалација
Перивентрикуларна леукомалација (PVL)
Субкортикална леукомалација
- P91.3 Неонатална церебрална иритабилност
- P91.4 Неонатална церебрална депресија
- P91.5 Неонатална кома
- P91.6 Хипоксична исхемична енцефалопатија [HIE] кај новороденче
V1616
- P91.8 Други нарушувања на церебралниот статус кај новороденче
- P91.9 Нарушување на церебралниот статус кај новороденче, неозначено

P92 Проблеми при хранењето на новороденчето

V1538

- P92.0 Повраќање кај новороденче
- P92.1 Регургитација и преживање кај новороденче
- P92.2 Бавно хранење на новороденче
- P92.3 Потхранување на новороденче
- P92.4 Пренахранување на новороденче
- P92.5 Неонатална тешкотија при хранењето од дојка
Одбивање на дојка, перзистентно
- P92.8 Други проблеми при хранењето на новороденчето
Проблеми при хранењето поради:
кратка френулум
врзан јазик
некоординирано вшмукување
- P92.9 Проблем при хранењето кај новороденче, неозначено

P93 Реакции и интоксикации предизвикани од лекови дадени на фетусот и на новороденчето

Синдром на синило од давање на хлорамфеникол на новороденче

Исклучува: жолтица поради лекови или токсини пренесени од мајката илки дадени на новороденчето (P58.4)
реакции и интоксикации од опијати, транкиланси и друга медицина на мајката (P04.0–P04.1, P04.4)
апстиненцијални симптоми од:
употреба на дроги од мајката (P96.1)
тераписка употреба на лекови кај новороденче (P96.2)

P94 Заболување на мускулниот тонус на новороденчето

- P94.0 Транзиторна неонатална мијастенија гравис
Исклучува: мијастемија гравис (G70.0)
- P94.1 Конгенитална хипертонија
- P94.2 Конгенитална хипотонија
Паднато бебе ИН
Неспецифичен синдром на паднато бебе
- P94.8 Други заболувања на мускулниот тонус на новороденчето
- P94.9 Заболување на мускулниот тонус на новороденчето, неозначено

P95 фетаклна смрт од неозначена причина

Мртвороден фетус ИН
Мртво раѓање ИН

P96 Други состојби што настануваат во перинаталниот период

- P96.0 Конгенитална ренална инсуфициенција
Уремија кај новороденче
- P96.1 Неонатални апстиненцијални симптоми поради употреби од дроги на мајката
Апстиненцијален синдром кај доенче од зависна од лекови мајка
Исклучува: рекации и интоксикации од опијати и транквиланси дадени од мајката во текот на раѓањето и породувањето
- P96.2 Апстиненцијални симптоми од тераписка употреба на лекови кај новороденче
- P96.3 Широки кранијални ситури кај новороденче
Неонатални краниотабес
- P96.4 Прекинување на бременоста, фетусот и новороденчето
Исклучува: прекинување на бременоста (мајка) (O04.-)

P96.5 Компликации од интраутерини постапки, неклассифицирани на друго место

Исклучува: фетус и новороденче под влијание на одвојување на плацентата и крварење поради интраутерини постапки (P02.1)

- ⊗P96.50 Фетус и новороденче под влијание на неозначена интраутерина процедура
- ⊗P96.51 Фетус и новороденче под влијание на амниоцентеза
- ⊗P96.52 Фетус и новороденче под влијание на примерок од хорионични ресички
- ⊗P96.53 Фетус и новороденче под влијание на фетален примерок од крв
Фетус или новороденче под влијание на кордоцентеза
- ⊗P96.54 Фетус и новороденче под влијание на компликации од интраутерина фетална операција
- ⊗P96.55 Фетус и новороденче под влијание на други интраутерини процедури

P96.8 Други означени состојби што настануваат во перинаталниот период

- ⊗P96.51 Нервозно бебе

Исклучува: кога поради позната биохемиска или невролошка ненормалност- види Алфаветски индекс

⊗P96.89 Други означени состојби што настануваат во перинаталниот период

P96.9 Состојби што настануваат во перинаталниот период, неозначени
Конгенитална дебилност ИН¹⁸

---

¹⁸ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Перинатални заболувања.

ГЛАВА 17

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ, ДЕФОРМАЦИИ И ХРОМОЗОМСКИ НЕНОРМАЛНОСТИ(Q00–Q99)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- Q00–Q07 Конгенитални малформации на нервниот систем
- Q10–Q18 Конгенитални малформации на окото, увото, лицето и вратот
- Q20–Q28 Конгенитални малформации на циркулаторниот систем
- Q30–Q34 Конгенитални малформации на респираторниот систем
- Q35–Q37 Расцепена уста и расцепено непце
- Q38–Q45 Други конгенитални малформации на дигестивниот систем
- Q50–Q56 Конгенитални малформации на гениталните органи
- Q60–Q64 Конгенитални малформации на уринарниот систем
- Q65–Q79 Конгенитални малформации и деформации на мускулоскелетниот систем
- Q80–Q89 Други конгенитални малформации
- Q90–Q99 Хромозомски ненормалности, неклассифицирани на друго место

Исклучува: вродени грешки на метаболизмот (E70–E89)

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (Q00–Q07)

Q00 Аненцефалија и слични малформации

Q00.0 Аненцефалија

⊗Q00.00 Аненцефалија, неозначено

Исклучува: хидраненцефалија (Q04.36)

⊗ Нецелосна аненцефалија
Хемианенцефалија
Хемицефалија

⊗Q00.09 Друга аненцефалија
Ацефалија
Акранија
Амиеленцефалија
Целосна аненцефалија

Q00.1 Краниорахисхиза
Рахишиза
целосна
краниоспинална
целосна

Q00.2 Иненцефалија

⊗Q00.20 Ининцефалија, неозначено

⊗Q00.21 Иницефалија, отворена

⊗Q00.22 Иницефалија, затворена

Q01 Енцефалокела

Вклучува: енцефаломиелокела
хидроенцефалокела
хидроменингокела, кранијална
менингокела, церебрална
менингоенцефалокела

Исклучува: Meckel-Gruber-ов синдром (Q61.9)

Q01.0 Фронтална енцефалокела

Q01.1 Назофронтална енцефалокела

Q01.2 Окципитална енцефалокела

Q01.8 Енцефалокела на други места

⊗Q01.81 Паритална енцефалокела

⊗Q01.82 Орбитална енцефалокела

⊗Q01.83 Назална енцефалокела

⊗Q01.84 Назофарингална енцефалокела

⊗Q01.89 Енцефалокела на други означени места

Q01.9 Енцефалокела, неозначено

Q02 Микроцефалија

Хидромикроцефалија
Микренцефалон

Исклучува: Meckel-Gruber-ов синдром (Q61.9)

- микроцефалус со цистична болест на бубрегот (Q61.9)
- микроцефалија поради:
- конгенитална инфекција (P35–P37)
- изложеност на јонизирачко зрачење (Q86.86)

Q03 Конгенитална хидроцефалус

Вклучува: хидроцефалус кај новороденче

Исклучува: Arnold-Chiari-ев синдром (Q07.0)

- хидроцефалус:
- стекнат
  - поради конгенитална токсоплазмоза (P37.1)
  - со спина бифида (Q05.0--Q05.4-)

Q03.0 Малформации на акведуктот на Sylvius

Акведукт на Sylvius:
аномалија
опструкција, конгенитална
стеноза

- Q03.1 Атрезија на отворите на Magendie и Luschka
Dandy-Walker-ов синдром
- Q03.8 Друг конгенитален хидроцефалус
- Q03.9 Конгенитален хидроцефалус, неозначено

Q04 Други конгенитални малформации на мозокот

Исклучува: киклопија (Q87.09)
макроцефалија (Q75.3-)

Q04.0 Конгенитални малформации на корпус калозум

- ⊗Q04.00 Конгенитални малформации на корпус калозум, неозначено
- ⊗Q04.01 Агенезија на корпус калозум
- ⊗Q04.09 Други конгенитални малформации на корпус калозум
- Q04.1 Ариненцефалија
- Q04.2 Холопросенцефалија

Q04.3 Други редукциски деформации на мозокот

Исклучува: конгенитални малформации на корпус калозум (Q04.0-)

- ⊗Q04.31 Редукциски аномалии на церебрум
- ⊗Q04.32 Редукциски аномалии на хипоталамус
- ⊗Q04.33 Редукциски аномалии на церебелум
- ⊗Q04.34 Агирија и лисенцефалија
- ⊗Q04.35 Микрогирија и пахигирија
Микрополигирија
Полигирија
- ⊗Q04.36 Хидраненцефалија

Исклучува: со спина бифида (Q05.00–Q05.4-)

- ⊗Q04.39 Други редукциски деформации на мозокот
Отсуство   }
Агенезија   } на дел од мозокот ИН
Аплазија   }
Хипоплазија   }
- Q04.4 Септооптичка дисплазија
- Q04.5 Мегаленцефалија

Q04.6 Конгенитални церебрални цисти

Исклучува: стекнати поренцефалични цисти

- ⊗Q04.60 Конгенитални церебрални цисти, неозначено

Поренцефалија ИН
Схизенфалија ИН

- ⊗Q04.61 Единечна конгенитална церебрална циста
- ⊗Q04.62 Мултипли конгенитални церебрални цисти
- Q04.8 Други означени конгенитални малформации на мозокот
Конгенитална:
- хематоцефалус
  - малформација на церебрални менингии
  - Макрогирија
  - Мозок во вид на орев
- Q04.9 Конгенитална малформација на мозокот, неозначено
Конгенитална:
- аномалија }
• деформитет } ИН на мозокот
• болест или лезија }
• мултипла аномалии }

Q05 Спина бифида

Вклучува: хидроменингокела (спинална)
менингокела (спинална)
менингомиелокела
миелокела
миеломенингокела
спина бифида (отворна) (цистична)
спинална рахисхизма
сирингомиелокела

Исклучува: Arnold-Chiari-ев синдром (Q07.0)
Рахисхиза:

- целосна (Q00.1)
- краниоспинална (Q00.1)
- целосна
- окултна спина бифида (Q76.0)

Следните четиризначни потподелби се применуваат со категорија Q05 за да се означи видот на спина бифида:

- ⊗ 0 Неозначено независно дали лезијата е отворена или затворена
- ⊗ 1 Отворена, аперта, непокриена со кожа или мембрана
- ⊗ 2 Затворена, цистика, покриена со кожа или мембрана

Q05.0 Цервикална спина бифида со хидроцефалус

Q05.1 Торакална спина бифида со хидроцефалус

Спина бифида:
дорзална }
дорзолумбална } со хидроцефалус
тораколумбална }

Q05.2 Лумбална спина бифида со хидроцефалус

Лумбосакрална спина бифида со хидроцефалус

Q05.3 Сакрална спина бифида со хидроцефалус

Q05.4 Неозначена спина бифида со хидроцефалус**Q05.5 Цервикална спина бифида без хидроцефалус****Q05.6 Торакална спина бифида без хидроцефалус**

Спина бифида:
дорзална }
дорзолумбална } ИН
тораколумбална }

Q05.7 Лумбална спина бифида без хидроцефалус

Лумбосакрална спина бифида ИН

Q05.8 Сакрална спина бифида без хидроцефалус**Q05.9 Спина бифида, неозначено**

Неозначена спина бифида без хидроцефалус

Q06 Други конгенитални малформации на 'рбетниот мозок

Исклучува: синингомиелија и синингобулбија (G95.0)

Q06.0 Амиелија

Q06.1 Хипоплазија и дисплазија на 'рбетниот мозок

Ателомиелија
Миелателија
Миелодисплазија на 'рбетниот мозок

Q06.2 Диастематомиелија

Q06.3 Други конгенитални малформации на кауда еквина

Q06.4 Хидромиелија

Хидрорахис

Q06.8 Други означени конгенитални малформации на 'рбетниот мозок

Конгенитално споен 'рбетен мозок

Q06.9 Конгенитална малформација на 'рбетниот мозок, неозначено

Конгенитална:
аномалија }
деформитет } ИН на 'рбетниот мозок или менингите
болест или лезија }

Q07 Други конгенитални малформации на нервниот систем

Исклучува: фамилијарна дисавтономија [Riley-Day] (G90.1)
неврофибриматоза (немалигна) (Q85.0)

Q07.0 Arnold-Chiari-ев синдром

Q07.8 Други означени конгенитални малформации на нервниот систем

⊗Q07.81 Синдром на треперење на вилицата
Marcus Gunn-ов синдром

⊗Q07.82 Оптичка хипоплазија на нерв
Конгенитална оптичка атрофија

⊗Q07.89 Други означени конгенитални малформации на нервниот систем
Агенезија на нерв
Кајлеров синдром
Конгенитална фацијална диплегија
Дислокација на брахијалниот плексус
Нуклеусна агенезија

Исклучува: синдром
Моебиус-ов синдром (Q87.09)

Q07.9 Конгенитална малформација на нервниот систем, неозначено
Конгенитална:
аномалија }
деформитет } ИН на нервниот систем
болест или лезија }

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА ОКОТО, УВОТО, ЛИЦЕТО И ВРАТОТ (Q10–Q18)

Исклучува: расцепена уста и расцепено непце (Q35–Q37)
конгенитални малформации на:
цервикалниот рбет (Q05.0-, Q05.5-, Q67.5-, Q76.0–Q76.4-)
ларинксот (Q31.-)
усната НДМ (Q38.0)
носот (Q30.-)
паратиреоидната жлезда (Q89.2)
тиреоидната жлезда (Q89.2)

Q10 Конгенитални малформации на очниот капак, лакрималниот апарат и орбитата

Исклучува: криптофталмус:
ИН (Q11.2.-)
синдром (Q87.03)

Q10.0 Конгенитална птоза

Q10.1 Конгенитален ектропиум

Q10.2 Конгенитален ентропиум

Q10.3 Други конгенитални малформации на очниот капак
Аблефарон
Отсуство или агенезија на:
• клепки
• очен капак
Акцесорен:
• очен мускул
• очен капак
• Блефарофимоза, конгенитална
• Коломбом на очниот капак
• Конгенитална малформација на очниот капак ИН

- Q10.4 Отсуство и агенезија на лакрималниот апарат
Отсуство на лакрималната точка
- Q10.5 Конгенитална стеноза и стриктура на лакрималниот канал
- Q10.6 Други конгенитални малформации на лакрималниот апарат
Конгенитална малформација на лакрималниот апарат ИН
- Q10.7 Кконгенитална малформација на орбитата

Q11 Анофталмус, микрофталмус и макрофталмус

- Q11.0 Цистично очно јаболко
  - Q11.1 Друг анофталмус
Агенезија } на окото
Аплазија }
  - Q11.2 Микрофталмус
Криптофталмос ИН
Дисплазија }
Хипоплазија } (на) окото
Рудиментирано }
- Исклучува:* криптофталмусен синдром (**Q87.03**)
- Q11.3 Макрофталмус
Исклучува: макрофталмус кај конгенитален глауком

Q12 Конгенитални малформации на леќата

- Q12.0 Конгенитална катаракта
- Q12.1 Конгенитална дислокација на леќата
- Q12.2 Коломбом на леќата
- Q12.3 Конгенитална афакија
- Q12.4 Сферофакија
- Q12.8 Други конгенитални малформации на леќата
- Q12.9 Конгенитални малформации на леќата, неозначено

Q13 Конгенитални малформации на предниот сегмент од окото

- Q13.0 Коломбом на ирисот
Коломбом ИН
- Q13.1 Отсуство на ирисот
Аниридија
- Q13.2 Други конгенитални малформации на ирисот
Анисокорија, конгенитална
Атрезија на пупилата
Конгенитална малформација на ирисот ИН
Коректопија
- Q13.3 Конгенитална корнеална заматеност

- Q13.4 Други конгенитални корнеални малформации
 Конгенитална малформација на корнејата
 Микрокорнеја
 Петер-ова аномалија
- Q13.5 Сина склера
- Q13.8 Други конгенитални малформации на предниот сегмент на окото
 Axenfeld-ова } аномалија
 Rieger-ова }
- Q13.9 Конгенитална малформација на предниот сегмент од окото, неозначено

Q14 Конгенитална малформација на задниот сегмент од окото

- Q14.0 Конгенитални малформации на стаклестото тело
 Конгенитална заматеност на стаклестото тело
- Q14.1 конгенитални малформации на ретината
 Конгенитална ретинална аневризма
- Q14.2 Конгенитални малформации на оптичкиот диск
 Колобом на оптичкиот диск
- Q14.3 Конгенитална малформација на хориоидејата
- Q14.8 Други конгенитални малформации на задниот сегмент од окото
 Колобом на фундусот
- Q14.9 Конгенитална малформација на задниот сегмент од окото, неозначено

Q15 Други конгенитални малформации на окото

Исклучува: конгенитален нистагмус (H55)
 окуларен албинизам (E70.3)
 пигментозен ренитинит (H35.5)

- Q15.0 Конгенитален глауком
 Буфталмус
 Глауком кај новороденче
 Хидрофталмус
 Кератоглобус, конгенитален, со глауком
 Макрокорнеја со глауком
 Макрофталмус кај конгенитален глауком
 Макрокорнеја со глауком
- Q15.8 Други означени конгенитални малформации на окото
- Q15.9 Конгенитална малформација на окото, неозначено
 Конгенитална:
 аномалија } ИН на окото
 деформитет }

Q16 Конгенитални малформации на увото што предизвикуваат нарушување на слухот

Исклучува: конгенитална глувост (H90.-)

- Q16.0 Конгенитално отсуство на (уво) аурикула
- Q16.1 Конгенитално отсуство, атрезација и стриктура на ушниот канал (надворешен)
 Атрезација или стриктура на коскениот канал

- Q16.2 Отсуство на Евстахиева туба
- Q16.3 Конгенитална малформација на ушните ковчиња
Фузија на ушните ковчиња
- Q16.4 Други конгенитални малформации на средното уво
Конгенитална малформација на средното уво ИН
- Q16.5 Конгенитална малформација на внатрешното уво
Аномалија
мембранозен лавиринт
органото на Corti
- Q16.9 Конгенитална малформација на увото што предизвикуваат нарушување на слухот, неозначено
Конгенитално отсуство на уво ИН

Q17 Други конгенитални малформации на увото

Исклучува: преаурикуларен синус (Q18.1)

- Q17.0 Акцесорна аурикула
Акцесорен трагус
Полиотија
Преаурикуларен додаток или приврзок
Прекубројно:
уво
лобул
  - Q17.1 Макротија
  - Q17.2 Микротија
  - Q17.3 Друго осакатено уво
Зашилено уво
  - Q17.4 Изместено уво
Ниско поставени уши
- Исклучува:* цервикална аурикула (Q18.2)
- Q17.5 Истакнато уво
Наклапушено уво
  - Q17.8 Други означени конгенитални малформации на увото
Конгенитално отсуство на ушниот лобус
  - Q17.9 Конгенитална малформација на увото, неозначено
Конгенитална аномалија на увото ИН

Q18 Други конгенитални малформации на лицето и вратот

Исклучува: расцепена уста и расцепено непце (Q35–Q37)
состојби класифицирани во Q67.0–Q67.4
Конгенитални малформации на коските на черепот и на лицето (Q75.-)
киклопија (Q87.09)
дентофацијални аномалии [вклучувајќи малоклузија](K07.-)
малформациски синдроми кои влијаат врз изгледот на лицето (Q87.0 -)
перзистентен тиреоглосален диктус (Q89.2)

- Q18.0 Синус, фистула и циста на бранхијалниот процеп
Бранхијален остаток

- Q18.1 Преаурикуларен синус и циста
Фистула (на):
аурикула, конгенитална
цервикоаурална
- Q18.2 Други малформации на бранхијалниот процеп
Малформација на бранхијалниот процеп ИН
Цервикална аурикула
Отоцефалија
- Q18.3 Набор на вратот
Птеригиум коли
- Q18.4 Макростомија
- Q18.5 Микростомија
- Q18.6 Макрохеилија
Хипертрофија на усната, конгенитална
- Q18.7 Микрохеилија
- Q18.8 Други означени конгенитални малформации на лицето и вратот
Медијална:
циста }
фистула } на лицето и вратот
синус }
- Q18.9 Конгенитална малформација на лицето и вратот, неозначено
Конгенитална аномалија ИН на лицето и вратот

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (Q20–Q28)

Q20 Конгенитални малформации на срцевитре комори и нивните врски

Исклучува: декстрокардија со ситус инверзус (Q89.3)
обратен (како во огледало) атријален распоред со ситус инверзус

- Q20.0 Заеднички артериски тринкус
Перзистентен тринкус артериозус
- Q20.1 Десна комора со двоен излес
Taussig-Bing –ов синдром
Транспозиција на големите садови, парцијална
- Q20.2 Лева комора со двоен излес
- Q20.3 Несообразност на вентрикулоартериската врска
Декстротранспозиција на аортата
Транспозиција на големите садови, целосна
- Q20.4 Комора со двоен влез
Заедничка комора
Кор трилокуларе биатриатум
Една комора
- Q20.5 Несообразност на атриовентрикуларната врска
Правилна транспозиција
Лева транспозиција
Вентрикуларна инверзија
- Q20.6 Изомерија на атријалните додатоци

Изомерија на атријалните додатоци со аспленија или полиспленија

Q20.8 Други конгенитални малформации на срцевире комори и нивните врски

Q20.9 Конгенитална малформација на срцевите комори и нивните врски, неозначено

Q21 Конгенитални малформации на срцевиот септум

Исклучува: стекнат срцев септален дефект (I51.0)

Q21.0 Вентикularan септален дефект

- ⊗ Неозначен вентрикуларен септален дефект
- ⊗Q21.01 Мускуларен вентрикуларен септален дефект
- ⊗Q21.02 Перимембранозен вентрикуларен септален дефект
Мембранозен вентрикуларен септален дефект
- ⊗Q21.09 Друг вентрикуларен септален дефект
  - Мултипле вентрикуларни септални дефекти ИН
  - Roger-ова болест
  - Субаортна }
Субартериска } вентрикуларен септален дефект ИН
  - Субкристален }

Q21.1 Атријален септален дефект

Исклучува: примум атријален септален дефект (Q21.2)

- ⊗Q21.10 Неозначен атријален септален дефект
- ⊗Q21.11 Отворен или перзистентен форамен овале
- ⊗Q21.12 Дефект на венозен синус
- ⊗Q21.19 Друг атријален септален дефект
  - Атријален септален дефект лоциран кај
  - заеднички атриум
  - коронарен синус
  - кор трилокуларе бивентрикуларе
  - Lutembacher-ов синдром [атријален септален дефект со митрална стеноза]
  - Остиум секундум дефект (тип II)
- Q21.2 Atrивентрикуларен септален дефект
  - Заеднички атривентрикуларен канал
  - Дефект на ендокардијално перниче
  - Остиум примум атријален септален дефект (тип I)
- Q21.3 тетралогија на Fallot
  - Вентрикуларен септален дефект со пулмонална стеноза или атрезија, декстропозиција на оарта и хипертрофија на десна комора
- Q21.4 Аортопулмонален септален дефект
  - Аортален септален дефект
  - Аортопулмонален прозорец
- Q21.8 Други конгенитални малформации на срцевиот септум
  - Eisenmenger-ов дефект
  - Пенталогија на Fallot

Исклучува: Eisenmenger-ов:
комплекс (I27.8)
синдром (I27.8)

Q21.9 Конгенитална малформација на срцевиотсептум, неозначено
Септален (срцев) дефект ИН

Q22 Конгенитални малформации на пулмоналните и на трикуспидалните валвули

- Q22.0 Атрезија на пулмоналната валвула
- Q22.1 Конгенитална пулмонална стеноза на валвурата
- Q22.2 Конгенитална инсуфициенција на пулмоналната валвула
Конгенитална регургитација на пулмоналната валвула
- Q22.3 Други конгенитални малформации на пулмоналната валвула
Конгенитална малформација на пулмоналната валвула ИН

Q22.4 Конгенитална трикуспидална стеноза и атрезија

- ⊗Q22.41 Конгенитална трикуспидална стеноза
- ⊗Q22.42 Конгенитална трикуспидална атрезија
- Q22.5 Ebstein-ова аномалија
- Q22.6 Синдром на хипопластично десно срце
- Q22.8 Други конгенитални малформации на трикуспидалната валвула
- Q22.9 Конгенитална малформација на трикуспидалната валвула, неозначено

Q23 Конгенитални малформации на аорталните и митралните валвули

Q23.0 Конгенитална стеноза и атрезија на аорталната валвула

Исклучува: конгенитална субаортална стеноза (Q24.4)
онаа кај синдром на хипопластично лево срце (Q23.4)

- ⊗Q23.01 Конгенитална стеноза на аорталната валвула
- ⊗Q23.02 Конгенитална атрезија на аорталната валвула
- Q23.1 Конгенитална инсуфициенција на аорталната валвула
Бикуспидална аортална валвула
Конгенитална аортална инсуфициенција
- Q23.2 Конгенитална митрална стеноза и атрезија
- ⊗Q23.21 Конгенитална митрална стеноза
- ⊗Q23.22 Конгенитална митрална атрезија
- Q23.3 Конгенитална митрална инсуфициенција
- Q23.4 Синдром на хипопластично лево срце

Атрезија, или значителна хипоплазија на аорталниот отвор или валвула со хипоплазија на асцендентната аорта и дефектен развој на левиот вентрикулум (со митрална валвуларна стеноза или атресија)

Q23.8 Други конгенитални малформации на аорталните и митралните валвули

Q23.9 Конгенитална малформација на аорталните и митралните валвули, неозначено

Q24 Други конгенитални малформации на срцето

Исклучува: ендокардијална фиброеластоза (I42.4)

Q24.0 Декстрокардија

Исклучува: декстрокардија со situs инверзус (Q89.3)
изомерија на атријалните додатоци (со аспленија или полиспленија) (Q20.6)
обратен (како во огледало) атријален распоред со situs инверзус(Q89.3)

Q24.1 Левокардија

Забелешка: Местото на срцето во левиот хемиторакс со врв што посочува кон лево, но со situs инверзус на другата утроба и дефекти на срцето, или корегирана транспозиција на големите садови

Q24.2 Кор триатриатум

Q24.3 Пулмонална инфундибуларна стеноза

Q24.4 Конгенитална субаортална стеноза

Q24.5 Малформација на коронарните садови
Конгенитална коронарна (артериска) аневризма

Q24.6 Конгенитален срцев блок

Q24.8 Други означени конгенитални малформации на срцето
Конгенитална:
дивертикулум на левиот вентрикул
малформација на:

- миокардот
- перикардот
- Малпозиција на срцето
- Uhl-ова болест

Q24.9 Конгенитална малформација на срцето, неозначено
Конгенитална:
аномалија } ИН на срцето
болест }

Q25 Конгенитални малформации на големите артерии

Q25.0 Отворен диктус артериозус
Отворен диктус Botallio
Перзистентен диктус артериозус

Q25.1 Коарктација на аортата
Коарктација на аортата (преддуктална) (постдуктална)

Q25.2 Атресија на аортата

Q25.3 Стеноза на аортата
Суправалвуларна аортална стеноза

Исклучува: конгенитална аортална стеноза(Q23.0)

- Q25.4 Други конгенитални малформации на аортата
 Отсуство }
 Аплазија }
 Конгенитална: } на аортата
 аневризма }
 дилатација }
 Аневризма на синус Valsalva (руптуриран)
 Двоен аорталните лак [васкуларен прстен на аортата]
 Хипоплазија на аортата
 Перзистентни:
 конволути на аорталниот лак
 десен аортален лак
- Исклучува:** хипоплазија на аортата кај синдром на хипопластично лево срце (Q23.4)

Q25.5 Атрезија на пулмоналната артерија

Q25.6 Стеноза на пулмоналната артерија

- Q25.7 Други конгенитални малформации на пулмоналната артерија
 Аберантна пулмонална артерија
 Агенезија }
 Аневризма, конгенитална } на пулмоналната артерија
 Аномалија }
 Хипоплазија }
 Пулмонална артериовенозна аневризма

Q25.8 Други конгенитални малформации на големите артерии

Q25.9 Конгенитална малформација на големите артерии, неозначено

Q26 Конгенитални малформации на големите вени

- Q26.0 Конгенитална стеноза на вена кава
 Конгенитална стеноза на вена кава (инфериор) (супериор)
- Q26.1 Перзистентна лева вена кава супериор
- Q26.2 Тотална аномалија на пулмоналниот венски спој
- Q26.3 Парцијална аномалија на пулмоналниот венски спој
- Q26.4 Аномалија на пулмоналниот венски спој, неозначено
- Q26.5 Аномалија на порталниот венски спој
- Q26.6 Фистула помеѓу порталната вена и хепаталната артерија
- Q26.8 Други конгенитални малформации на големите вени
 Отсуство на вена кава (инфериор) (супериор)
 Продолжение на азигог од вена кава инфериор
 Перзистентна лева постериорна кардинална вена
 Scimitar-ов синдром
- Q26.9 Конгенитална малформација на големата вена, неозначено
 Аномалија на вена кава (инфериор) (супериор) ИН

Q27 Други конгенитални малформации на периферниот васкуларен систем

- Исклучува:** аномалии на:
 церебрални и прецеребрални садови (Q28.0–Q28.3)
 коронарните садови (Q24.5)

пулмонална артерија ((Q25.5–Q25.7)
конгенитална ретинална аневризма(Q14.1)
хемангиом и лимфангиом (D18.-)

- Q27.0 Конгенитално отсуство и хипоплазија на умбиликалната артерија
Една умбиликална артерија
- Q27.1 Конгенитална стеноза на реналната артерија
- Q27.2 Други конгенитални малформации на реналната артерија
Конгенитална малформација на реналната артерија ИН
Мултипли ренални артерии
- Q27.3 Периферна артериовенозна малформација
Артериовенозна аневризма
- Исклучува:* стекната артериовенозна аневризма (I77.0)
- Q27.4 Конгенитална флебектазија
- Q27.8 Други означени конгенитални малформации на периферниот васкуларен систем
Аберантна артерија супклавија
Отсуство } на артерија или вена НДМ
Атрезисија }
Конгенитална:
• аневризма (периферна)
• стрикура, артериска
• варикс
- Q27.9 Конгенитална малформација на периферниот васкуларен систем, неозначено
Аномалија на артерија или вена ИН

Q28 Други конгенитални малформации на циркулаторниот систем

Исклучува: конгенитален аневризма:

- коронарен (Q24.5)
  - ИН (Q27.8.-)
  - периферна (Q27.8)
  - пулмонална (Q25.7)
  - ретинална (Q14.1)
руптурирана:
  - церебрална артериовенозна малформација (I60.8)
  - малформација на прецеребрални садови (I72.-)
- Q28.0 Артериовенозна малформација на прецеребрални садови
Конгенитална артериовенозна прецеребрална аневризма (неруптурирана)
- Q28.1 Други малформации на прецеребралните садови
Конгенитална:
малформација на прецеребралните садови ИН
прецеребрална аневризма (неруптурирана)
- Q28.2 Артериовенозна малформација на церебрални садови
Артериовенозна малформација на мозокот ИН
Конгенитална артериовенозна церебрална аневризма (неруптурирана)
- Q28.3 Други малформации на церебралните садови
Конгенитална:
• церебрална аневризма (неруптурирана)
• малформација на церебралните садови ИН
- Q28.8 Други конгенитални малформации на циркулаторниот систем

Конгенитална аневризма, означена локализација НДМ

Q28.9 Конгенитална малформација на циркулаторниот систем, неозначено

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (Q30–Q34)

Q30 Конгенитални малформации на носот

Исклучува: конгенитална девијација на назалниот септум

- Q30.0 Хоанална атрезија
Атрезија } на ноздрите (постериор)
Конгенитална стеноза }
- Q30.1 Агенезија и недоразвиеност на носот
Конгенитално отсуство на нос ИН
- Q30.2 Фисуриран, засечен и расцепен нос
- Q30.3 Конгенитален перфориран назален септум
- Q30.8 Други конгенитални малформации на носот
Акцесорен нос
Конгенитална аномалија на назалниот синусен сид
- Q30.9 Конгенитална малформација на носот, неозначено

Q31 Конгенитална малформација на ларинксот

Исклучува: конгенитален ларингален стридор ИН (P28.89)

- Q31.0 Набор на ларинксот
Набор на ларинксот:
• глотичен
• ИН
• субглотичен
- Q31.1 Конгенитална субглотична стеноза
- Q31.2 Ларингална Хипоплазија
- Q31.3 Ларингокела
- Q31.5 Конгенитална ларингомалација
- Q31.8 Други конгенитални малформации на ларинксот
Отсуство }
Агенезија } на крикоидната 'рскавица, епиглотисот, глотисот, ларинксот или тироидната 'рскавица
Атрезија }
Расцепена тироидна 'рскавица
Конгенитална стеноза на ларинксот НДМ
Фисура на епиглотисот
Заден расцеп на крикоидната 'рскавица
- Q31.9 Конгенитална малформација на ларинксот, неозначено

Q32 Конгенитални малформации на трахејата и бронх

Исклучува: конгенитална бронхиектазија (Q33.4)

- Q32.0 Конгенитална трахеомалација
- Q32.1 Други конгенитални малформации на трахејата
 Аномалија на трахеалната 'рскивица
 Атрезија на трахеата
 Конгенитална:
 дилатација }
 малформација } на трахејата
 стеноза }
 трахеоекела }
- Q32.2 Конгенитална бронхомалација
- Q32.3 Конгенитална стеноза на бронх
- Q32.4 Други конгенитални малформации на бронх
 Отсуство }
 Агенезија }
 Атрезија } на бронх
 Конгенитални малформации ИН }
 Дивертикулум }

Q33 Конгенитални малформации на бел дроб

- Q33.0 Конгенитален цистичен бел дроб
 Конгенитален:
 • сакест бел дроб
 • белодробна болест:
 • цистична
 • полицистична
- Исклучува:* цистична белодробна болест, стекната или неозначена (J98.4)
- Q33.1 Акцесорен лобус на бел дроб
- Q33.2 Секвестрација на бел дроб
- Q33.3 Агенезија на бел дроб
 Отсуство на бел дроб (лобус)
- Q33.4 Конгенитална бронхиектазија
- Q33.5 Ектопично ткиво на бел дроб
- Q33.6 Хипоплазија и дисплазија на бел дроб
Исклучува: пулмонална хипоплазија поврзана со кратка гестација (P28.0)
- Q33.8 Други конгенитални малформации на бел дроб
- Q33.9 Конгенитална малформација на белиот дроб, неозначено

Q34 Други конгенитални малформации на респираторниот систем

- Q34.0 Аномалија на плеврата
- Q34.1 Конгенитална циста на медијастинумот
- Q34.8 Други означени конгенитални малформации на респираторниот систем
 Атрезија на назофаринксот
- Q34.9 Конгенитална малформација на респираторниот систем, неозначено

Конгенитален:
отсуство } на респираторен орган
аномалија ИН }

РАСЦЕПЕНА УСТА И РАСЦЕПЕНО НЕПЦЕ (Q35–Q37)

Ако е потребно да се означат поврзани малформации на носот употребете дополнителна шифра (.

Исклучува: Robin -ов синдром (Q87.06)

Q35 Расцепено непце

Вклучува: фисура на нецето
палатосхиза

Исклучува: расцепена уста и расцепено непце (Q37.-)

- Q35.1 Расцепено тврдо непце
- Q35.3 Расцепено меко непце
- Q35.5 Расцепено тврдо непце со расцепено меко непце
- Q35.7 Расцепена увула
Бифид увула
- Q35.9 Расцепено непце, неозначено
Расцепено непце ИН

Q36 расцепена усна

Вклучува: хелиоисхиза
конгенитална фисура на усната
зајачка усна
лабиум лепоринум

Исклучува: расцепена усна со расцепено непце (Q37.-)

- Q36.0 Расцепена усна, двострано
- Q36.1 Расцепена усна, медијално
- Q36.9 Расцепена усна, еднострано
Расцепена усна ИН

Q37 Расцепено непце со расцепена усна

- Q37.0 Расцепено тврдо непце со расцепена усна, двострано
- Q37.1 Расцепено тврдо непце со расцепена усна, еднострано
Расцепено тврдо непце со расцепена усна ИН
- Q37.2 Расцепено меко непце со расцепена усна, двострано
- Q37.3 Расцепено меко непце со расцепена усна, еднострано
Расцепено меко непце со расцепена усна ИН
- Q37.4 Расцепено тврдо и меко непце со расцепена усна, двострано
- Q37.5 Расцепено тврдо и меко непце со расцепена усна, еднострано

Расцепено тврдо и меко непце со расцепена усна ИН

Q37.8 Неозначено расцепено непце со расцепена усна, двострано

Q37.9 Неозначено расцепено непце со расцепена усна, еднострано
Расцепено непце со расцепена усна ИН

ДРУГИ КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (Q38–Q45)

Q38 Други конгенитални малформации на јазикот, устата и фаринксот

Исклучува: макростомија (Q18.4)
микростомија (Q18.5)

Q38.0 Конгенитални малформации на усните, неklasифицирани на друго место

Конгенитална:

- фистула на усната
- малформација на усната ИН
- Van der Woude-ов синдром

Исклучува: расцепена усна:

- ИН (Q36.-)
- со расцепено непце (Q37.-)
- макрохиелија (Q18.6-)
- микрохиелија (Q18.7-)

Q38.1 Анкилоглосија
Врзан јазик

Q38.2 Макроглосија

Q38.3 Други конгенитални малформации на јазикот

Аглосија

Бифиден јазик

Конгенитална:

- атхезија }
• фисура } на јазикот
- малформација ИН }
- Хипоглосија
- Хипоплазија на јазикот
- Микроглосија

Q38.4 Конгенитални малформации на плунковите жлезди и канали

Отсуство }

Акцесорен: } (на) плунковата жлезда или канал

Атрезиа }

Конгенитална фистула на плунковата жлезда

Q38.5 Конгенитални малформации на непцето, неklasифицирани на друго место

Отсуство на увула

Конгенитална малформација на непцето ИН

Висок свод на непцето

Исклучува: расцепено непце:

ИН (Q35.-)

со расцепена усна (Q37.-)

Q38.6 Други конгенитални малформации на устата

Конгенитална малформација на устата ИН

Q38.7 Фарингеална вреќичка

Дивертикулум на фарингосот

Исклучува: синдром на фарингеална вреќичка

Q38.8 Други конгенитални малформации на фарингосот
Конгенитална малформација на фарингосот ИН

Q39 Конгенитални малформации на езофагусот

Q39.0 Атрезија на езофагусот без фистула
Атрезија на езофагусот ИН

Q39.1 Атрезија на езофагусот со трахеоезофагелана фистула

Атрезија на езофагусот со бронхоезофагелана фистула

⊗Q39.11 Атрезија на езофагусот со фистула меѓу трахејата и горната езофагусна вреќичка

⊗Q39.12 Атрезија на езофагусот со фистула меѓу трахејата и долната езофагусна вреќичка

⊗ 39.19 Атрезија на езофагусот со трахеоезофагелана фистула
Атрезија на езофагусот со трахеоезофагелана фистула ИН

Q39.2 Конгенитална трахеоезофагелана фистула без атрезија

⊗Q39.21 Конгенитална трахеоезофагелана фистула без атрезија
Конгенитална трахеоезофагелана фистула ИН

⊗Q39.22 Конгенитална бронхоезофагелана фистула без атрезија

Q39.3 Конгенитална стеноза и стриктура на езофагусот

Q39.4 Езофагелана мембрана

Q39.5 Конгенитална дилатација на езофагусот

Q39.6 Дивертикулум на езофагусот
Езофагусна вреќичка

Q39.8 Други конгенитални малформации на езофагусот

⊗Q39.81 Конгенитално удвојување на езофагусот

⊗Q39.82 Езофагијален дисмотилитет
Псевдо опструкција на езофагусот

⊗Q39.89 Други конгенитални малформации на езофагусот
Отсуство } (на) езофагусот
Конгенитално поместување }

Q39.9 Конгенитална малформација на езофагусот, неозначено

Q40 Други конгенитални малформации на горниот дигестивен тракт

Q40.0 Конгенитална хипертрофична пилорна стеноза
Конгенитална или доенечка:

- констрикција }
- хипертрофија }
- спазам } на пилорусот

- стеноза   }
- стриктура   }

Q40.1   Конгенитална хијатална хернија
 Поместеност на кардијата низ езофагеалниот хијатус
Исклучува: конгенитална дијафрагмална хернија (Q79.0)

Q40.2   Други означени конгенитални малформации на стомакот
 Конгенитално:
 • поместување на стомакот
 • дивертикулум на стомакот
 • стомак во вид на песочен часовник
 • Дупликација на стомакот
 • Мегалогастрија
 • Микрогастрија

Q40.3   Конгенитална малформација на стомакот, неозначено

Q40.8   Други означени конгенитални малформации на горниот дигестивен тракт

Q40.9   Конгенитална малформација на горниот дигестивен тракт, неозначено
 Конгенитално:
 аномалија } ИН на горниот дигестивен тракт
 деформитет }

Q41   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на тенкото црево

Вклучува: конгенитална опструкција, оклузија и стриктура на тенкото црево или цревата ИН

Исклучува: мекониум илеус кај цистилна фиброза (E84.1†P75*)

Q41.0   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на дуоденумот

Q41.1   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на јејунумот
 Синдром на јаболкова лушпа
 Неперфориран јејунум

Q41.2   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на илеумот

Q41.8   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на други означени делови на тенкото црево

Q41.9   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на тенкото црево, дел неозначено
 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на цревата ИН

Q42   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на дебелото црево

Вклучува: конгенитална опструкција, оклузија и стриктура на дебелото црево

Q42.0   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректум со фистула

Ако е потребно да се означи конгениталната ректовагинална фистула употребете дополнителна шифра (Q52.2)

- ⊗Q42.00   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со неозначена фистула
- ⊗Q42.01   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со ректоуретрална фистула
- ⊗Q42.02   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со ректовезикална фистула
- ⊗Q42.03   Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со ректовулварна фистула

- ⊗Q42.04 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со ректокутанозна фистула
- ⊗Q42.05 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со ректоклоакална фистула
- ⊗Q42.09 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот со друга фистула
- Q42.1 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на ректумот без фистула
Неперофориран ректум

Q42.2 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот со фистула

- ⊗Q42.20 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот со неозначена фистула
- ⊗Q42.21 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот со анокутанозна фистула
- ⊗Q42.22 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот со ановестибуларна фистула
- ⊗Q42.29 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот со друга фистула
- Q42.3 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на анусот без фистула
Неперфориран анус
- Q42.8 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на други делови од дебелото црево
- Q42.9 Конгенитално отсуство, атрезија и стеноза на дебелото црево, дел неозначено
Колонална атрезија

Q43 Други конгенитални малформации на цревата

- Q43.0 Meckel-ов дивертикулум
Перзистентни:
омфаломезентеричен канал
вителински канал

Q43.1 Hirschsprung-ова болест

- ⊗Q43.10 Hirschsprung-ова болест, неозначено
Аганглиоза } ИН
Конгенитален (аганглионарен)мегаколон }
- ⊗Q43.11 Краток сегмент од Hirschsprung-овата болест
- ⊗Q43.12 Долг сегмент од Hirschsprung-овата болест
- ⊗Q43.19 Друга Hirschsprung-ова болест
Целосна аганглиониза:
  - колонална
  - цревна
- Q43.2 Други конгенитални функционални нарушувања на колонот
Конгенитална дилатација на колонот

Q43.3 Конгенитални малформации на цревната фиксација

- ⊗Q43.31 Малротација на колонот
Ротација:
  - недотасува }
• нецелосна } нацекумот и колонот

- недоволна }

⊗Q43.32 Конгенитална интраабдоминални атхезии (ленти)

Конгенитални атхезии (ленти):

- аномални
- оментални, аномални
- перитонални
- Lad-ови ленти

⊗Q43.39 Други конгенитални малформации на цревната фиксација

Jackson-ова мембрана

Малформација на цревната фиксација ИН

Заеднички мезентриум

Q43.4 Дупликација на цревето

Q43.5 Ектопичен анус

Q43.6 Конгенитална фистула на ректумот и анусот

Исклучува: конгенитална фистула:

- ректовагинална (Q52.2)
- уретроректална (Q64.75)
- пилонидална фистула или синус (L05.-)
- со отсуство, атрезија и стеноза (Q42.0-, Q42.2-)

Q43.7 Перзистентна клоала

Клоака ИН

Q43.8 Други означени конгенитални малформации на цревата

Конгенитално:

- синдром на слепа извивка
- дивертикулит, колон
- дивертикулум, црево
- Долихоколон
- Мегалоапендикс
- Кегалодуоденум
- Микроколон
- Транспозиција на:
- апендикс
- колон
- цревето

Q43.9 Конгенитална малформација на црево, неозначено

Q44 Конгенитални малформации на жолчното кесе, на жолчните канали и црниот дроб

Q44.0 Агенезија, аплазија и хипоплазија на жолчното кесе

Конгенитално отсуство на жолчното кесе

Q44.1 Други конгенитални малформации на жолчното кесе

Конгенитална малформација на жолчното кесе ИН

Интрахепатално жолчното кесе

Q44.2 Атрезија на жолчните канали

Q44.3 Конгенитална стеноза и стриктура на жолчните канали

Q44.4 Циста на холедохусот

Q44.5 Други конгенитални малформации на жолчните канали

Акцесорен хепатичен дуктус
Конгенитална малформација на жолчните канали ИН
Дупликација:

- жолчен канал
- цистичниот дуктус

Q44.6 Цистична болест на црниот дроб
Фиброцистична болест на црниот дроб

Q44.7 Други конгенитални малформации на црниот дроб

⊗Q44.71 Alagille-ов синдром

⊗Q44.79 Други конгенитални малформации на црниот дроб

Акцесорен црн дроб

Конгенитално:

- отсуство на црниот дроб
- хепатомегалија
- малформација на црниот дроб ИН

Q45 Други конгенитални малформации на дигестивниот систем

Исклучува: Конгенитална:

- дијафрагмална хернија (Q79.0)
- хијатус хернија (Q40.1)

Q45.0 Агенезија, аплазија и хипоплазија на панкреасот
Конгенитално отсуство на панкреасот

Q45.1 Ануларен панкреас

Q45.2 Конгенитална панкреална циста

Q45.3 Други конгенитални малформации на панкреасот и на панкреатичниот дуктус

⊗Q45.31 Ектопичен панкреас

⊗Q45.39 Други конгенитални малформации на панкреасот и на панкреатичниот дуктус

Акцесорен панкреас

Конгенитална малформација на панкреасот и на панкреатичниот дуктус ИН

Исклучува: дијабетес мелитус:

- конгенитален (E10.-)
- неонатален (P70.2)
- фиброцистична болест на панкреасот (E84.-)

Q45.8 Други означени конгенитални малформации на дигестивниот систем

⊗Q45.81 Отсуство (целосно) (парцијално) на дигестивниот тракт, неклассифицирано на друго место

⊗Q45.82 Дупликација на дигестивните органи, неклассифицирани на друго место

⊗Q45.83 Конгенитална малпозиција на дигестивните органи, неклассифицирани на друго место

⊗Q45.84 Конгенитална мезентерична циста, неклассифицирана на друго место

⊗Q45.89 Други означени конгенитални малформации на дигестивниот систем

Q45.9 Конгенитална малформација на дигестивниот систем, неозначено

Конгенитална:
аномалија } ИН на дигестивниот систем
деформитет }

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА ГЕНИТАЛНИТЕ ОРГАНИ (ORGANS (Q50–Q56)

Исклучува: синдром на андрогена резистенција (E34.5)
синдроми поврзани со аномалии во бројот и формата на хромозомите (Q90–Q99)
синдром на тестикуларна феминизација (E34.5)

Q50 Конгенитални малформации на овариумите, јајцеводите и широките лигаменти

Q50.0 Конгенитално отсуство на овариум

Исклучува: Turner-ов синдром (Q96.-)

- ⊗Q50.00 Конгенитално отсуство на овариумот, неозначено
- ⊗Q50.01 Конгенитално отсуство на овариумот, еднострано
- ⊗Q50.02 Конгенитално отсуство на овариумот, двострано

Q50.1 Развој на оваријална циста

- ⊗Q50.10 Развој на оваријална циста, неозначено
- ⊗Q50.11 Развој на оваријална циста, една
- ⊗Q50.12 Развој на оваријална циста, мултипла
- Q50.2 Конгенитална торзија на овариумот

Q50.3 Други конгенитални малформации на овариумот

- ⊗Q50.31 Оваријална нишка
- ⊗Q50.39 Други конгенитални малформации на овариумот
Акцесорна:
  - Дисплазија } (на) овариумот
  - Хипоплазија }
  - Конгенитална малформација на овариумот ИН
- Q50.4 Ембрионална циста на јајцеводот
Фимбријална циста
- Q50.5 Ембрионална циста на широкиот лигамент
Циста (на):
  - епоофорон
  - Gartner-ов канал
  - мезетретички остаток
  - пароваријална

Q50.6 Други конгенитални малформации на јајцеводот и широките лигаменти

- ⊗Q50.61 Отсуство на јајцеводот и широкиот лигамент
- ⊗Q50.69 Други конгенитални малформации на јајцеводот и широките лигаменти
  - Акцесорен: } (на) јајцеводот или широкиот лигамент
  - Атрезија }
    - Конгенитална малформација на јајцеводот и широките лигаменти ИН

Q51 Конгенитални малформации на утерусот и на цервиксот

- Q51.0 Агенезија и аплазија на утерусот
  - Конгенитално отсуство на утерусот
- Q51.1 Дуплирање на утерусот со дуплирање на цервиксот и вагината
- Q51.2 Друго дуплирање на утерусот
  - Дуплирање на утерусот ИН
- Q51.3 Дворог утерус
- Q51.4 Еднорог утерус
- Q51.5 Агенезија и аплазија на цервиксот
  - Конгенитално отсуство на цервиксот
- Q51.6 Ембрионална циста на цервиксот
- Q51.7 Конгенитална фистула помеѓу утерусот и дигестивниот и уринарниот тракт
- Q51.8 Други конгенитални малформации на утерусот и на цервиксот
  - Хипоплазија на утерусот и цервиксот
- Q51.9 Конгенитална малформација на утерусот и на цервиксот, неозначено

Q52 Други конгенитални малформации на женските гениталии

- Q52.0 Конгенитално отсуство на вагината
- Q52.1 Дуплирање на вагината
  - Поделена вагина
  - Исклучува:* Дуплирање на вагината со дуплирање на цервиксот и вагината (Q51.1)
- Q52.2 Конгенитална ректовагинална фистула
  - Исклучува:* клоака (Q43.7)
- Q52.3 Неперфорирани химен
- Q52.4 Други конгенитални малформации на вагината
  - Конгенитална малформација на вагината ИН
  - Циста:
    - каналот на Nuck, конгенитален
    - ембрионална вагинална
- Q52.5 Фузија на лабиите
- Q52.6 Конгенитална малформација на клиторисот
- Q52.7 Други конгенитални малформации на вулвата
  - Конгенитално:
    - отсуство }
      - циста } на вулвата

- малформација ИН }

Q52.8 Други означени конгенитални малформации на женските гениталии

Q52.9 Конгенитална малформација на женските гениталии, неозначено

Q53 Неспуштен тестис

Исклучува: Ретрактилен тестис (Q55.21)

Следните четиризначни потподелби се применуваат со категорија Q53 за да се означи локацијата на неспуштениот тестис(и):

- ⊗ 0 неозначена локализација
- ⊗ 1 каналикуларна
- ⊗ 2 ингвинална
- ⊗ 3 интра-абдоминална
- ⊗ 9 друга означена локализација

Q53.0 Ектопичен тестис

Еднострано или двострано ектопичен тестис

- ⊗Q53.00 Ектопичен тестис, неозначена локализација
- ⊗Q53.01 Ектопичен тестис, каналикуларно
- ⊗Q53.02 Ектопичен тестис, ингвинално
- ⊗Q53.03 Ектопичен тестис, интра-абдоминално
- ⊗Q53.09 Ектопичен тестис, друга неозначена локализација

Q53.1 Неспуштен тестис, еднострано

- ⊗Q53.10 Неспуштен тестис, еднострано, неозначено место
- ⊗Q53.11 Неспуштен тестис, еднострано, каналикуларно
- ⊗Q53.12 Неспуштен тестис, еднострано, ингвинално
- ⊗Q53.13 Неспуштен тестис, еднострано, интра-абдоминално
- ⊗Q53.19 Неспуштен тестис, еднострано, друга означена локализација

Q53.2 Неспуштен тестис, двострано

- ⊗Q53.20 Неспуштен тестис, двострано, неозначена локализација
- ⊗Q53.21 Неспуштен тестис, двострано, каналикуларно
- ⊗Q53.22 Неспуштен тестис, двострано, ингвинално
- ⊗Q53.23 Неспуштен тестис, двострано, интра-абдоминално
- ⊗Q53.29 Неспуштен тестис, двострано, друга неозначена локализација

Q53.9 Неспуштен тестис, неозначен латералитет

Крипторхизам ИН

- ⊗Q53.90 Неспуштен тестис, неозначен латералитет, неозначена локализација
- ⊗Q53.91 Неспуштен тестис, неозначен латералитет, каналикуларен
- ⊗Q53.92 Неспуштен тестис, неозначен латералитет, ингвинален
- ⊗Q53.93 Неспуштен тестис, неозначен латералитет, интра-абдоминален
- ⊗Q53.99 Неспуштен тестис, неозначен латералитет, друга означена локализација

Q54 Хипоспадија

Исклучува: еписпадија (Q64.0)

- Q54.0 Хипоспадија, баланична
Хипоспадија:
  - коронална
  - glandularна
- Q54.1 Хипоспадија, пенилна
- Q54.2 Хипоспадија, пеноскротална
- Q54.3 Хипоспадија, перинеална
- Q54.4 Конгенитални врвци
- Q54.8 Друга хипоспадија
- Q54.9 Хипоспадија, неозначено

Q55 Други конгенитални малформации на машките генитални органи

Исклучува: конгенитална хидрокела (P83.5)
хипоспадија(Q54.-)

Q55.0 Отсуство и аплазија на тестис

Анорхизам

- ⊗Q55.00 Отсуство и аплазија на тестис, неозначено
- ⊗Q55.01 Отсуство и аплазија на тестис, еднострано
Монорхизам
- ⊗Q55.02 Отсуство и аплазија на тестис, двострано
- Q55.1 Хипоплазија на тестис и скротум
Фузија на тестисите

Q55.2 Други конгенитални малформации на тестисот и на скротумот

- ⊗Q55.21 Ретрактилен тестис
- ⊗Q55.22 Бифид скротум
- ⊗Q55.29 Друга конгенитална малформација на тестисот и на скротумот
Конгенитална малформација на тестисот и на скротумот ИН

Полиорхизам
Мигрирачки тестис

- Q55.3 Атрезија на ваз деференс
- Q55.4 Други конгенитални малформации на ваз деференс, епидидимисот, семените кесиња и простата
Отсуство или аплазија на:
простата
сперматичната врвца
Конгенитална малформација на ваз деференс, епидидимисот, семените кесиња и простата ИН
- Q55.5 Конгенитално отсуство и аплазија на penisот
- Q55.6 Други конгенитални малформации на penisот
Конгенитална малформација на penisот ИН
Курватура на penisот(латерална)
Хипоплазија на penisот
- Q55.8 Други означени конгенитални малформации на машките гениталните органи
- Q55.9 Конгенитална малформација на машките генитални органи, неозначено
Конгенитална:
аномалија } ИН на машкиот генитален орган
деформитет }

Q56 Недетерминиран пол и псевдохермафродитизам

Исклучува: псевдохермафродитизам:

- женски, со адренкортикално заболување (E25.-)
- машки, со резистенција на андрогени (E34.5)
- со означена хромозомска аномалија (Q96–Q99)

- Q56.0 Хермафродитизам, неклассифициран на друго место
Овотестис
- Q56.1 Машки псевдохермафродитизам, неклассифициран на друго место
Машки псевдохермафродитизам ИН
- Q56.2 Женски псевдохермафродитизам, неклассифициран на друго место
Женски псевдохермафродитизам ИН
- Q56.3 Псевдохермафродитизам, неозначено
- Q56.4 Недетерминиран пол, неозначено
Двочначни гениталии

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ НА УРИНАРНИОТ СИСТЕМ (Q60–Q64)

Q60 Ренална агенезија и други редукциски дефекти на бубрегот

Вклучува: атрофија на бубрегот:

- конгенитална
- доенечка
- конгенитално отсуство на бубрегот

- Q60.0 Ренална агенезија, еднострана
- Q60.1 Ренална агенезија, двострана
- Q60.2 Ренална агенезија, неозначено

- Q60.3 Ренална хипоплазија, еднострана
- Q60.4 Ренална хипоплазија, двострана
- Q60.5 Ренална хипоплазија, неозначена
- Q60.6 Potter-ов синдром

Q61 Цистична болест на бубрегот

Исклучува: стекната циста на бубрегот (N28.1)
Potter-ов синдром (Q60.6)

- Q61.0 Конгенитална единична ренална циста
Циста на бубрегот (конгенитална) (единична)
- Q61.1 Полицистичен бубрег, автосомно рецесивен
Полицистичен бубрег, доенечки тип
- Q61.2 Полицистичен бубрег, автосомално доминантен
Полицистичен бубрег, адултен тип
- Q61.3 Полицистичен бубрег, неозначено

Q61.4 Ренална дисплазија

- ⊗Q61.40 Ренална дисплазија, неозначено
Полицистичен диспластичен бубрег ИН
- ⊗Q61.41 Цистична ренална дисплазија, еднострана
Мултицистичен диспластичен бубрег, едностран
- ⊗Q61.42 Цистична ренална дисплазија, двострана
Мултицистичен диспластичен бубрег, двостран

Q61.5 Медуларен цистичен бубрег

- ⊗Q61.50 Медуларен цистичен бубрег, неозначено
Сунѓерест бубрег ИН
  - ⊗Q61.51 Јувенилен медуларен цистичен бубрег
Нефронофтиза
  - ⊗Q61.52 Адултен тип на медуларен цистичен бубрег
  - Q61.8 Други цистични болести на бубрегот
Фиброцистична ренална дегенерација или болест
Гломеруларна цистична болест
- Исклучува:* Цистична болест на бубрег поврзана со:
- туберуоз склероза (Q85.1)
  - Zellweger-ов синдром (Q87.83)
- Q61.9 Цистична болест на бубрегот, неозначено
Meckel-Gruber-ов синдром
Микроцефалус со цистична болест на бубрегот

Q62 Конгенитални опструктивни недостатоци на реналната карлица и конгенитални малформации на уретерот

Q62.0 Конгенитална хидронефроза
Аntenатално дијагностицирана хидронефроза

Q62.1 Атрезија и стеноза на уретерор

Конгенитална:
оклузија } на уретерот
стриктура }
Непрооден уретер

- ⊗Q62.11 Атрезија и стеноза на уретеропелвичниот спој, еднострано
- ⊗Q62.12 Атрезија и стеноза на уретеропелвичниот спој, двострано
- ⊗Q62.13 Атрезија и стеноза на уретеровезикалниот спој, еднострано
- ⊗Q62.14 Атрезија и стеноза на уретеровезикалниот спој, двострано
- ⊗Q62.18 Атрезија и стеноза на друга и неозначена локализација на уретерот, еднострана
Атрезија и стеноза на уретерот ИН
- ⊗Q62.19 Атрезија и стеноза на друга и неозначена локализација на уретерот, двострана
- Q62.2 Конгенитален мегалоуретер
Конгенитална дилатација на уретерот

Q62.3 Други опструктивни недостатоци на реналната карлица и уретерот

- ⊗Q62.31 Ектопична уретерокела
- ⊗Q62.32 Ортопична уретерокела
- ⊗Q62.33 Конгенитален полип на уретерот
- ⊗Q62.34 Конгенитален хидроуретер
- ⊗Q62.39 Други конгенитални опструктивни недостатоци на реналната карлица и уретерот
Конгенитална уретерокела ИН
- Q62.4 Агенезија на уретерот
Отсуство на уретер

Q62.5 Дупликација на уретерот

Акцесорен уретер

- ⊗Q62.51 Двоен уретер
Комплексна дупликација на уретерот
Дуплекс уретер
- ⊗Q62.52 Троен уретер
- ⊗Q62.59 Друга дупликација на уретерот
Дупликација на уретерот ИН

Q62.6 Малпозиција на уретерот

Девиијација }
Изместеност } (на) уретерот или на уретерниот отвор
Ектопија }
Имплантиција, аномална }

- ⊗Q62.60 Малпозиција на уретерот, неозначено локализација на уретерична дренажа
- ⊗Q62.61 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку вратот на мочниот меур
- ⊗Q62.62 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку уретрата
- ⊗Q62.63 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку вагината
- ⊗Q62.64 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку вулвата
- ⊗Q62.65 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку ваз деференс
- ⊗Q62.66 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку семеното кесе
- ⊗Q62.69 Малпозиција на уретерот, уретерична дренажа преку друго место

Q62.7 Конгенитално везико-уретеро-ренален рефлукс

- ⊗Q62.70 Конгенитално везико-уретеро-ренален рефлукс, неозначено
Конгенитално везикоуретеричен рефлукс
Исклучува: везикоуретерален-рефлукс придружен со нефропатија (N13.7)
- ⊗Q62.71 Конгенитално везико-уретеро-ренален рефлукс, едностран
- ⊗Q62.72 Конгенитално везико-уретеро-ренален рефлукс, двостран
- Q62.8 Други конгенитални малформации на уретерот
Аномалија на уретерот ИН

Q63 Други конгенитални малформации на бубрегот

Исклучува: конгенитален нефротичен синдром (N04.-)

Q63.0 Акцесорен бубрег

- ⊗Q63.01 Двоен бубрег
Дуплекс бубрег
- ⊗Q63.02 Троен бубрег
Триплекс бубрег
- ⊗Q63.09 Друг акцесорен бубрег
Акцесорен бубрег ИН

Q63.1 Лобулиран, фузиониран и потковичен бубрег

- ⊗Q63.10 Аномалија на ренална фузија, неозначено
Аномалија на ренална фузија ИН
- ⊗Q63.11 Бубрег во форма на потковица
- ⊗Q63.19 Друга означена аномалија на ренална фузија
Лобулиран бубрег без ектопија
Исклучува: вкрстена ектопија на бубрег со аномалија на фузија (Q63.23)

Q63.2 Ектопичен бубрег

- ⊗Q63.20 Ренална ектопија, неозначено
- ⊗Q63.21 Карличен бубрег
- ⊗Q63.22 Вкрстена ектопија на бубрег без аномалија на фузија
- ⊗Q63.23 Вкрстена ектопија на бубрег со аномалија на фузија
- ⊗Q63.29 Друга означена ренална ектопија
Малротација на бубрег
- Q63.3 Хиперпластичен и гигантски бубрег

Q63.8 Други означени конгенитални малформации на бубрегот

- ⊗Q63.81 Конгенитален калкула на дивертикулумот
- ⊗Q63.89 Други означени конгенитални малформации на бубрегот
Конгенитални ренални калкули
Исклучува: конгенитален калкула на дивертикулумот (Q63.81)
- Q63.9 Конгенитална малформација на бубрегот, неозначено

Q64 Други конгенитални малформации на уринарниот систем

- Q64.0 Еписдадија
Исклучува: хипоспадија(Q54.-)

Q64.1 Екстрофија на мочниот меур

- ⊗Q64.11 Клоакална екстрофија
Ектопија на клоака
- ⊗Q64.19 Екстрофија на мочниот меур
Ектопија везикае
Екстровеизија на мочниот меур
Исклучува: клоакална екстрофија (Q64.11)

Q64.2 Конгенитални валвули на уретрата

- ⊗Q64.20 Конгенитални валвули на уретрата, неозначено
- ⊗Q64.21 Конгенитални постериорни валвули на уретрата
Конгенитална опструктивна постериорна уретрална мембрана (COPUM)
- ⊗Q64.22 Конгенитални антериорни валвули на уретрата

Q64.3 Друга атрезија и стеноза на уретрата и на вратот на мочниот меур

- ⊗Q64.31 Конгенитална опструкција на вратот на мочниот меур
Монгенитална стриктура на везикоуретралниот отвор
- ⊗Q64.32 Конгенитална стриктура на уретрата
Конгенитална стриктура(стеноза) на антериорната уретра
Непроодна уретра

- ⊗Q64.33 Конгенитална стриктура на уринарниот меатус
- ⊗Q64.34 Хипоплазија на уретрата
- ⊗Q64.39 Друга атреззија и стеноза на уретрата и на вратот на мочниот меур

Q64.4 Малформација на уракусот

- ⊗Q64.41 Циста на уракусот
- ⊗Q64.42 Отворен уракус
- ⊗Q64.43 Дивертикулум на уракусот
- ⊗Q64.49 Друга означена малформација на уракусот
Малформација на уракусот ИН
Пролапс на уракусот
- Q64.5 Конгенитално отсуство на мочен меур и уретра
- Q64.6 Конгенитален дивертикулум на мочниот меур
Конгенитален парауретеричен дивертикулум

Q64.7 Други конгенитални малформации на мочниот меур и уретрата

- ⊗Q64.71 Конгенитален anterioren уретрален дивертикулум
- ⊗Q64.72 Конгенитален пролапс на мочниот меур (мукоза)
- ⊗Q64.73 Двојна уретра
Двоен уринарен меатус
- ⊗Q64.74 Ектопична уретра или уретрален отвор
- ⊗Q64.75 Конгенитална гастроинтестинална фистула на уринарниот тракт
Уретроректална фистула
- ⊗Q64.76 Конгенитален мегалоуретра
- ⊗Q64.77 Синдром на мегацистит на мегауретер
- ⊗Q64.78 Конгенитална уретрална синингокела
- ⊗Q64.79 Други конгенитални малформации на мочниот меур и уретрата
Акцесорен:
  - мочен меур
  - уретра
  - Конгенитална:
  - хернија на мочниот меур
  - малформација на мочниот меур и уретрата ИН
  - пролапс на уретрата или на уринарниот меатус
- Q64.8 Други означени конгенитални малформации на уринарниот систем
- Q64.9 Конгенитална малформација на уринарниот систем, неозначено
Конгенитална:
аномалија к ИН на уринарниот систем
деформитет к

КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ И ДЕФОРМАЦИИ НА МУСКУЛОСКЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ (Q65–Q79)

Q65 Конгенитални малформации на колкот

Исклучува: штракачки колк (R29.4)

- Q65.0 Конгенитална дислокација на колкот, еднострана
- Q65.1 Конгенитална дислокација на колкот, двострана
- Q65.2 Конгенитална дислокација на колкот, неозначено
- Q65.3 Конгенитална сублуксација на колкот, еднострана
- Q65.4 Конгенитална сублуксација на колкот, двострана
- Q65.5 Конгенитална сублуксација на колкот, неозначено

Q65.6 нестабилен колк

Дислокатабилен } колк
Сублуксатабилен }

- ⊗Q65.60 Нестабилан колк, неозначено
- ⊗Q65.61 Нестабилан колк, едностран
- ⊗Q65.62 Нестабилан колк, двостран
- Q65.8 Други конгенитални малформации на колкот
Антеверзија на вратот на фемурот
Конгенитална ацетабуларна дисплазија
Конгенитална кокса:
валга
вара
- Q65.9 Конгенитален деформитет на колкот, неозначено

Q66 Конгенитални малформации на стапалото

Исклучува: редуциски дефекти на на стапалото (Q72.-)
валгус деформации (стекнати) (M21.0-)
варус деформации (стекнати) (M21.1-)

- Q66.0 Талипес еквиноварус
- Q66.1 Талипес калканеоварус
- Q66.2 Метатарзус варус
- Q66.3 Други конгенитални варус деформации на стапалото
Калукс варус, конгенитален
- Q66.4 Талипес калканеоварус
- Q66.5 Конгенитален пес планус
Рамно стапало:
  - конгенитално
  - ригидно
  - спастично (извртено)

Q66.6 Други конгенитални валгус деформации на стапалото
Метатарзус валгус

Q66.7 Пес кавус

Q66.8 Други конгенитални малформации на стапалото

⊗Q66.81 Згрчено стапало

Исклучува: згрчено стапало (Q66.89)

⊗Q66.89 Други конгенитални деформации на стапалото

Деформирано стапало ИН
Чеканест ножен прст, конгенитален
Талипес:

- асиметричен
- ИН
- Тарзално соединување
- Вертикален талус

Q66.9 Конгенитален деформитет на стапалото, неозначено

Q67 Конгенитални мускулоскелетни деформации на главата, лицето 'рбетниот столб и на градниот кош

Исклучува: конгенитални малформациски синдроми класифицирани во Q87.-
Potter-ова секвенца (синдром) (Q60.6)

Q67.0 Лицевва асиметрија

Q67.1 Компримирано лице

Исклучува: Potter-ови лица (Q60.6)

Q67.2 Долихоцефалија

Q67.3 Плагиоцефалија
Асиметрична глава

Q67.4 Други конгенитални деформации на черепор, лицето и вилицата

⊗Q67.41 Вдлабнатини во черепот

⊗Q67.42 Девијација на назалниот септум, конгенитална

⊗Q67.49 Други конгенитални деформации на черепор, лицето и вилицата

Конгенитални деформации на черепор, лицето и вилицата ИН
Хемифацијална атрофија или хипертрофија
Смачкан или свиткан нос, конгенитален

Исклучува: дентофацијални аномалии [вклучувајќи малоклузија](K07.-)
Goldenhar-ов синдром [окуло-аурикуло-вертебрален синдром] (Q87.09)
сифилистичен седлест нос (A50.5)

Q67.5 Конгенитални деформации на 'рбетниот столб

Исклучува: инфантилна идиопатска сколиоза (M41.0)
сколиоза поради конгенитална коскена малформација (Q76.3-)

- ⊗Q67.51 Конгенитална сколиоза, постурална
- ⊗Q67.52 Конгенитална постурална курватура на 'рбетниот столб
Конгенитална постурална курватура на 'рбетниот столб ИН
- ⊗Q67.59 Друг означен конгенитален деформитет на 'рбетниот столб
Конгенитална деформација на 'рбетниот столб ИН
- Q67.6 Пектус екскаватум
Конгениталне вдлабнат граден кош
- Q67.7 Пектус каринатум
Конгенитален птичји граден кош
- Q67.8 Други конгенитални деформации на градниот кош
Конгенитална деформација на сидот на градниот кош ИН

Q68 Други конгенитални мускулоскелетни деформации

Исклучува: редукциски дефекти на екстремитет(и) (Q71–Q73)

- Q68.0 Конгенитална деформација на стерноклеидомастоидниот мускул
Конгенитален (стерномастоиден) тортиколис
Контрактура на стерноклеидомастоидниот (мускул)
Стерномастоиден тумор (конгенитален)
- Q68.1 Конгенитална деформација на шаката
Конгенитален клавиформен прст
Шака како лопата (конгенитална)
- Q68.2 Конгенитална деформација на коленото
Конгенитална:
дислокација на коленото
гену рекурватум
- Q68.3 Конгенитално свиткување на фемурот
Исклучува: антеверзија на фемурот (врат) (Q65.8)
- Q68.4 Конгенитално свиткување на тибјата и на фибулата
- Q68.5 Конгенитално свиткување на долгите коски на ногата, неозначено
- Q68.8 Други означени конгенитални мускулоскелетни деформации
Конгенитален:
деформитет на:
клавикула
лакот
подлактица
скапула
дислокација на:
лакот
рамо

Q69 Полидактилија

- Q69.0 Акцесорен прст(и)
- Q69.1 Акцесорен палец (и)

Q69.2 Акцесорен прст(и) на ногата

- ⊗Q69.21 Акцесорен халукс [halluces]
Акцесорен } голем прст(и)
Бифид }
- ⊗Q69.29 Други акцесорни прст(и) на ногата
- Q69.9 Полидактилија, неозначено
Прекуброен прст(и) ИН

Q70 Синдактилија

- Q70.0 Сраснати прсти
Сложена синдактилија на прсти на рацето со синостоза
- Q70.1 Споени со кожичка прсти на раката
Едноставна синдактилија на прсти на раката без синостоза
- Q70.2 Споени прсти на ногата
Сложена синдактилија на прсти на ногата со синостоза
- Q70.3 Споени прсти на ногата
Едноставна синдактилија на прсти на ногата без синостоза
- Q70.4 Полисиндактилија
- Q70.9 Синдактилила, неозначено
Симфалангија ИН

Q71 Редукциски дефекти на горен екстремитет

- Q71.0 Конгенитално комплетно отсуство на горен екстремитет(и)
Амелија на горен екстремитет
- Q71.1 Конгенитално отсуство на надлактица и подлактица со присутна шака
Фокомелија на надлактица
- Q71.2 Конгенитална отсуство и на подлактица и на шака

Q71.3 Конгенитално отсуство на шака и на прстите

- ⊗Q71.31 Конгенитално отсуство на прсти со остаток на шака
- ⊗Q71.32 Конгенитално отсуство на палец со други недопрени јагодици
- ⊗Q71.33 Конгенитално отсуство на шака и на прстите
Исклучува: конгенитално отсуство:
  - прст (и) со остаток од недопрена шака (Q71.31)
  - палец со други недопрени делови (Q71.32)
- Q71.4 Лонгитудијален редукциски дефект на радиусот
Отсуство на радиусот
Клавиформна шака (конгенитална)
Радијална клавиформна шака
Исклучува: Fanconi-ева анемија со отсуство на радиусот (D61.0)
тромбоцитопенија со синдром на отсутен радиус (Q87.26)
- Q71.5 Лонгитудијален редукциски дефект на улната
Отсуство на улната

- Q71.6 Шака во форма на рак
Конгенитален процеп на шака
- Q71.8 Други редукциски дефекти на горен екстремитет(и)
Конгенитално скратување на горен екстремитет (и)
Хипоплазија на шака и на прстите
- Q71.9 Редукциски дефект на горен екстремитет, неозначено
Конгенитална ампултација на горен екстремитет ИН
Синдром на констрикциски прстен на горен екстремитет ИН

Q72 Редукциски дефекти на долен екстремитет

- Q72.0 Конгенитално комплетно отсуство на долен екстремитет(и)
Амелија на долен екстремитет
- Q72.1 Конгенитално отсуство на натколеницата и на потколеницата со присутно стапало
Фокомелија на долен екстремитет
- Q72.2 Конгенитално отсуство и на надколеница и на потколеница

Q72.3 Конгенитално отсуство на стапалото и на прст(и)

- ⊗Q72.31 Конгенитално отсуство на прсти со остаток на недопрено стапало
- ⊗Q72.32 Конгенитално отсуство на палец со други недопрени јагодици
- ⊗Q72.33 Конгенитално отсуство на стапалото и на прст(и)

Исклучува: конгенитално отсуство на:
палец со други недопрени јагодици (Q72.32)
прст(и) со остаток од недопрено стапало (Q72.31)

- Q72.4 Лонгитудијален редукциски дефект на фемурот
Проксимална феморална фокална дефициенција
- Q72.5 Лонгитудијален редукциски дефект на тибигјата
Отсуство на тибигјата
- Q72.6 Лонгитудијален редукциски дефект на фибулата
Отсуство на фибулата
- Q72.7 Поделено стапало
- Q72.8 Други редукциски дефекти на долен екстремитет(и)
Конгенитална хипоплазија на стапалото и на прст(и)
Конгенитално скратување на долен екстремитет (и)
- Q72.9 Редукциски дефект на долен екстремитет, неозначено
Конгенитална ампултација на долен екстремитет ИН
Синдром на констрикциски прстен на долен екстремитет ИН

Q73 Редукциски дефекти на неозначен екстремитет

- Q73.0 Конгенитално отсуство на неозначен екстремитет (и)
Амелија ИН
- Q73.1 Фокомелија, неозначен екстремитет (и)
Фокомелија ИН

Q73.8 Други редукциски дефекти на неозначен екстремитет

- ⊗Q73.80 Редукциски дефекти на неозначен екстремитет(и), неозначено
Редукциски дефект на екстремитет(и) ИН
- ⊗Q73.89 Други редукциски дефекти на неозначен екстремитет(и)
Отсуство на јагодици ИН
Конгенитална ампутација }
Синдром на констрикциски прстен } на неозначен екстремитет (и)
Лонгитудинален редукциски деформитер }
Ектромелија ИН } на екстремитет (и) ИН
Хемимелија ИН }

Q74 Други конгенитални малформации на екстремитет (и)

Исклучува: полидактилија (Q69.-)
редукциски дефект на екстремитет (Q71–Q73)
синдактилија (Q70.-)

Q74.0 Други конгенитални малформации на горен екстремитет (и) вклучувајќи го и рамениот појас

- ⊗Q74.01 Акцесорени карпални коски
- ⊗Q74.02 Макродактилија (прсти на рака)
- ⊗Q74.03 Трифалангеален палец
- ⊗Q74.04 Радиоулнарна синостоza
Радиоулнарнадистоза
- ⊗Q74.05 Хумероулнарна синостоza
- ⊗Q74.06 Хумерорадијална синостоza
- ⊗Q74.07 Бифид на јагодици на горен екстремите
- ⊗Q74.08 Sprengel-ов деформитет
Конгенитална елевација на скапулата
- ⊗Q74.09 Други конгенитални малформации на горен екстремитет (и) вклучувајќи го и рамениот појас
Клеидокранијална дизостоза
Конгенитална псевдоартроза на клавикулата
Madelung-ов деформитет
Прст повлекувач

- Q74.1 конгенитални малформации на коленото
Конгенитално:
отсуство на патела
дислокација на патела
гену:
валгум
варнум
Рудиметирана патела

Исклучува: конгенитална:
дислокација на коленото (Q68.2)
гену рекурватум (Q68.2)
нокот патела синдром (Q87.23)

- Q74.2 Други конгенитални малформации на долен екстремитет (и) вклучувајќи го и карличниот појас

Конгенитална:

- фузија на сакроилијачниот зглоб
- малформација (на):
- глуждот (зглоб)
- сакроилијачна (зглоб)

Исклучува: антеверзија на фемурот (врат) (Q65.8)

Q74.3 Артрогрипозис мултиплекс конгенита

Q74.8 Други означени конгенитални малформации на екстремитет (и)

⊗ 74.81 Брахидактилија

⊗Q74.82 Конгенитален претеран раст на екстремитет(и)
Конгенитална хемихипертрофија

⊗Q74.83 Конгенитален помал раст на екстремитет (и)

Исклучува: хемиатрофија ИН (R68.8)

⊗Q74.84 Конгенитална асиметрија на екстремитетите

⊗Q74.85 Larsenov синдром

⊗Q74.89 Други означени конгенитални малформации на екстремитет (и)
Конгенитални контрактури на екстремитетите

Q74.9 Неозначена конгенитална малформација на екстремитет(и)
Конгенитална аномалија на екстремитет(и) ИН

Q75 Други конгенитални малформации на коските на черепот и на лицето

Исклучува: конгенитална малформација на лицето ИН (Q18.-)

конгенитални малформациски синдроми класифицирани во Q87.-

дентофацијални аномалии [вклучувајќи малоклузија](K07.-)

мускулоскелетни деформитети на главата и на лицето (Q67.0–Q67.4-)

дефекти на черепот придружени со конгенитални аномалии на мозокот како:

аненцефалија (Q00.0-)

енцефалокела (Q01.-)

хидрокефалус (Q03.-)

микроцефалија (Q02)

Q75.0 Краниосиностоза

Исклучува: ахроцефало (поли) синдактилија (Q87.0-)

тахатофорна:

- двартизам/тригоноцефалија
- дисплазија (Q77.1)

⊗Q75.01 Коронална краниосиностоза
Брахицефалија

⊗Q75.02 Сагитална краниосиностоза
Скафоцефалија

⊗Q75.03 Тригоноцефалија

Исклучува: танатофоричен цуцест раст (Q77.1)

⊗Q75.04 Краниосиносто́за на други мултипла шавови
Акроцефалија
Оксицефалија
Турицефалија

⊗Q75.05 Pfeifferгов синдром

⊗Q75.06 Череп во форма на детелина
Синдром на Kleeblattschadel-ов деформитет

⊗Q75.09 Друга и неозначена краниосиносто́за
Краниосиносто́за ИН
Нееднаква фузија на черепот

Q75.1 Краниофацијална дизосто́за
Crouzon-ова болест

Q75.2 Хипертелоризам

Q75.3 Макроцефалија

⊗Q75.31 фамилијарна (бенигна) макроцефалија

⊗Q75.39 Друга и неозначена макроцефалија
Макроцефалија ИН

Q75.4 Мандибулофацијална дизосто́за

Исклучува: мандибулофацијална дизосто́за што се појавува како дел од Treacher Collins [-Franceschetti] [-Klein]-ов синдром (Q87.04)

Q75.5 Окуломандибуларна дизосто́за

Исклучува: окуломандибуларна дизосто́за што се појавува како дел од Hallerman-Streiff-ов синдром (Q87.05)

Q75.8 Други означени конгенитални малформации на коските на черепот и на лицето

⊗Q75.81 Фронтоназална дисплазија
фацијален синдром на медијален процеп

⊗Q75.89 Други означени конгенитални малформации на коските на черепот и на лицето
Конгенитално отсуство на коската на черепот
Конгенитални деформации на коските на челото
Платибазија

Q75.9 Конгенитална малформација на коските на черепот и на лицето , неозначено
Конгенитална аномалија на:
коските на лицето ИН
черепот ИН

Q76 Конгенитални малформации на 'рбетниот столб и на коските на тораксот

Исклучува: конгенитални мускулоскелетни деформации на 'рбетниот столб и на градниот кош (Q67.5 – Q67.8)

Q76.0 Окулта спина бифида

Исклучува: менингокела (спинална) (Q05.-)
спина бифида (отворна) (цистична) (Q05.-)

Q76.1 Klippel-Feil-ов синдром

Q76.2 Конгенитална спондилолистезија и спондилолиза

Конгенитална спондилолиза

Исклучува: спондилолистезија (стекната) (M43.1-)
спондилолизија (стекната) (M43.0-)

⊗Q76.21 Конгенитална спондилолистезија

⊗Q76.22 Конгенитална спондилолиза

Q76.3 Конгенитална сколиоза поради конгенитална коскена малформација

Фузија или инсуфициенција на сегментација со сколиоза

⊗Q76.31 Единична хемивертебра со конгенитална сколиоза

⊗Q76.39 Конгенитална сколиоза поради друга означена конгенитална коскена малформација
Конгенитална сколиоза } поради конгенитална малформација на коските ИН
Куфосколиоза }

Q76.4 Други конгенитални малформации на 'рбетниот столб, непридружени со сколиоза

Исклучува: конгенитални малформации со сколиоза (Q67.5-, Q76.-)

⊗Q76.41 Конгенитално отсуство на пршлен (и)

⊗Q76.42 Конгенитални аномалии на сакралниот пршлен (и)
Сакрална агенезија

⊗Q76.43 Конгенитални аномалии на друг пршлен (и)
Конгенитални:
аномалии на лумбосакралниот пршлен (и)
малформација на лумбосакралната регија (зглоб)

⊗Q76.44 Конгенитална лордоза, постурална

⊗Q76.45 Хемивертебра

⊗Q76.49 Друга конгенитална малформација на 'рбетниот столб
Конгенитална:
фузија на 'рбетниот столб }
гибус }
кифоза }
лордоза } ИН
Малформација на 'рбетниот столб }
Платиспондилеза }
Прекуброен пршлен }

Q76.5 Цервикалено ребро
Прекубројно ребро во цервикалната регија

Q76.6 Други конгенитални малформации на ребрата

⊗Q76.61 Конгенитално отсуство на ребро

⊗Q76.62 Конгенитална фузија на ребрата

⊗Q76.63 Акцесорно ребро

Исклучува: цервикалено ребро (Q76.5)

- ⊗Q76.69 Друга конгенитална малформација на ребрата
Конгенитална малформација на ребрата ИН

Исклучува: синдром на кусо ребро (Q77.2)

Q76.7 Конгенитална малформација на стернумот

- ⊗Q76.71 Конгенитално отсуство на стернумот
- ⊗Q76.72 Стернум бифидум
- ⊗Q76.79 Друга означена конгенитална малформација на стернумот
Конгенитална малформација на стернумот ИН
- Q76.8 Други конгенитални малформации на коските на тораксот
- Q76.9 Конгенитална малформација на коскитена тораксот, неозначено

Q77 Осеохонродисплазија со дефекти во растот на тубуларните коски и 'рбетниот столб

Исклучува: мукополисахаридоза (E76.0–E76.3)

Q77.0 Ахонодрогенезија

- ⊗Q77.00 Ахонодрогенезија, неозначено
- ⊗Q77.01 Ахонодрогенезија, тип I
- ⊗Q77.02 Ахонодрогенезија, тип II
- ⊗Q77.03 Хипохондрогенезија
- ⊗Q77.09 Друга ахонодрогенезија
- Q77.1 Танатофоричен кус раст
Танатофорична цуцеста/тригоноцефална поврзаност
Танатофорична дисплазија (со череп во форма на детелина)
- Q77.2 Синдром на кусо ребро
Асфиксиска торакална дисплазија [Jeune]
Jeune-ов синдром
- Q77.3 Хондродисплазија пунктата
Хондродистрофија калцификанс конгенита
Конгенитална мултипла епифизијална дисплазија
Congadi (-Hunerman)-ов синдром
Ризомеличен синдром
Исклучува: варфарионова ембриопатија (Q86.2)
- Q77.4 Ахондроплазија
Ахондропластичен дварфизам
Хипохондроплазија
Остеосклероза конгенита
- Q77.5 Дистрифична дисплазија
Дијастрофичен дварфизам

- Q77.6 Хонхроектодермална дисплазија
Ellis-van Creveld-ев синдром
- Q77.7 Спондилоепифизеална дисплазија

Q77.8 Други остеохонродисплазија со дефекти во растот на тубуларните коски и 'рбетниот столб

- ⊗Q77.81 Метатропичен дварфизам
Метатрофична дисплазија
- ⊗Q77.82 Метафизеална хондроплазија
Метафизеална дизостозија
- ⊗Q77.89 Други остеохонродисплазија со дефекти во растот на тубуларните коски и 'рбетниот столб
Акродизостазија
Kniestова дисплазија
- Q77.9 Остеохонродисплазија со дефекти во растот на тубуларните коски и 'рбетниот столб, неозначено

Q78 Други остеохонродисплазии

- Q78.0 Остеогенеза имперфекта
Фрагилни коски
Остеопсатироза
- Q78.1 Полиостотска фиброзна дисплазија
Albright(-McCune)(-Sternberg)-ов синдром
- Q78.2 Остеопетроза
Albers-Schönberg-ов синдром
- Q78.3 Прогресивна дијафизарна дисплазија
Samurati-Engelmann-ов синдром
- Q78.4 Енхотроматоза
Maffucci –ов синдром
Ollier-ова болест
- Q78.5 Метафизарна дисплазија
Pyle-ов синдром
- Q78.6 Мултипла конгенитална екзостоза
Дијафизарна аклазија
- Q78.8 Други означени остеохонродисплазии
Остеопеоколоза
- Q78.9 Остеохонродисплазија, неозначено
Хондродистрофија ИН
Остеодистрофија ИН

Q79 Конгенитални малформации на мускулоскелетниот систем, неклассифицирани на друго место

Исклучува: конгенитален (стерномастоиден) тортиколис (Q68.0)

- Q79.0 Конгенитална дијафрагмална хернија
Исклучува: конгенитална хијатална хернија (Q40.1)
- Q79.1 Други конгенитални малформации на дијафрагмата
Отсуство на дијафрагма

Конгенитални малформации на дијафрагмата ИН
Евентрација на дијафрагмата

Q79.2 Егзомфалос
Омфалокела

Исклучува: умбиликална хернија (K42.-)

Q79.3 Гастросхиза

Q79.4 Prune belly синдром

Q79.5 Други конгенитални малформации на абдоминалниот сид

Исклучува: умбиликална хернија (K42.-)

Q79.6 Ehlers-Danlos-ов синдром

Q79.8 Други конгенитални малформации на мускулоскелетниот систем

Отсуство на:

мускул

тетива

Акцесорен мускул

Амиотрофија конгенита

Конгенитално:

- стеснати врвки
- скратување на тетивата
- Poland-ов синдром

Q79.9 Конгенитална малформација на мускулоскелетниот систем, неозначено

Конгенитална:

аномалија ИН } на мускулоскелетниот систем ИН
деформитет ИН }

ДРУГИ КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ (Q80–Q89)

Q80 Конгенитална ихтиоза

Исклучува: Refsum-ова болест (G60.1)

Q80.0 Ихтиозус вулгарис

Q80.1 х-врзана ихтиоза

Q80.2 Ламеларна ихтиоза
Колодион бебе

Q80.3 Конгенитална булозна ихтиозиформна еритродермија

Q80.4 Арлекин-ов фетус

Q80.8 Друга конгенитална ихтиоза

Q80.9 Конгенитална ихтиоза, неозначено

Q81 Булозна епидермолиза

Q81.0 Булозна епидермолиза симплекс

Исклучува: Соскаупе-ов синдром (Q87.11)

- Q81.1 Летална булозна епидермолиза
Herlitz-ов синдром
- Q81.2 Дистрофична булозна епидермолиза
- Q81.8 Друга булозна епидермолиза
- Q81.9 Булозна епидермолиза, неозначена

Q82 Други конгенитални малформации на кожата

Исклучува: ентеропатски акродерматит (E83.2)
конкегитална еритропоегичка порфирија (E80.0)
пилонална циста или синус (L05.-)
Sturge-Weber(-Dimitri)-ов синдром (Q85.82)

- Q82.0 Херидитарен лимфоедем
- Q82.1 Ксеродерма пигметозум
- Q82.2 Мастоцистоza
Пигментна уртикарија
- Q82.3 Инконтиненција на пигментот
- Q82.4 Ектодермална дисплазија (анхидротична)

Исклучува: Ellis-van Creveld-ев синдром 9Q77.6)

- Q82.5 Конгенитален ненеопластичен невус
Вродена бенка ИН
Невус:
  - пламен
  - црно вино
  - крвавечки
  - јагода
  - васкуларен ИН
  - верукозен

Исклучува: café au lait дамки (L81.3)

- лентиго
- невус:
- аранеус (I78.1)
- меланоцитен (D22.-)
- ИН (D22.-)
- пигментиран (D22.-)
- спајдер (I78.1)
- свездест (I78.1)

- Q82.8 Други означени конгенитални малформации на кожата
Ненормални набори на дланката
Дополнителни кожни висулци
Бениген фамилијарен пемфигус [Hailey-Hailey]
Кутис лакса (хипереластична)
Аномалии дерматоглифи
Наследна палмарна и плантарна кератоза
Фоликуларна кератоза [Darier-White]

Исклучува: Ehlers-Danlos-ов синдром (Q79.6)

Q82.9 Конгенитална малформација на кожата, неозначено

Q83 Конгенитални малформации на дојката

Исклучува: отсуство на пекторален мускул (Q79.8)

Q83.0 Конгенитално отсуство на дојката со отсутна брадавица

Q83.1 Акцесорна дојка
Прекубројна дојка

Q83.2 Отсутна брадавица

Q83.3 Акцесорна брадавица
Прекубројна брадавица

Q83.8 Други конгенитални малформации на дојката
Хипоплазија на дојката

Q83.9 Конгенитална малформација на дојката, неозначено

Q84 Други конгенитални малформации на надворешната обвивка на телото

Q84.0 Конгенитална алопеција
Конгенитална атрихоза

Q84.1 Конгенитални морфолошки нарушувања на косата, неклассифицирани на друго место
Зрнеста коса
Монилетрихоза
Пили анулати
Пили торти

Исклучува: Menkes-ов синдром на кадрава коса (E83.0)

Q84.2 Други конгенитални малформации на косата
Конгенитална:
хипертрихоза
малформација на косата ИН
Перзистентен лануго

Q84.3 Анонихија
Конгенитално отсуство на нокот

Исклучува: нокот патела синдром (Q87.23)

Q84.4 Конгенитална кеуконихија

Q84.5 Зголемени и хипертрофични нокти
Конгенитален онихаукс
Пахионихија

Q84.6 Други конгенитални малформации на ноктите
Конгенитална:

- клавиформент нокот
- коилонихија
- малформација на нокот ИН

Q84.8 Други означени конгенитални малформации на надворешната обвивка на телото

⊗Q84.81 Конгенитална аплазија кутис

⊗Q84.89 Други означени конгенитални малформации на надворешната обвивка на телото

Q84.9 Конгенитална малформација на надворешната обвивка на телото, неозначено

Конгенитална:

- аномалија ИН } на надворешната обвивка на телото ИН
- деформитет ИН }

Q85 Факоматоза, неклассифицирана на друго место

Исклучува: атаксија телангиектазија [Louis-Bar] (G11.3)
фамилијарна дисавтономија [Riley-Day] (G90.1)

Q85.0 Неврофибриматоза (немалигна)

▽ 0233

Von Recklinghausen-ова болест

Вклучува: морфолошка ширфа M9540 со шифра на обноска /1

Q85.1 Туберозна склероза

Bourneville-ова болест

Епилоија

Q85.8 Друга факоматоза

Исклучува: Meckel-Gruber-ов синдром (Q61.9)

⊗Q85.81 Peutz-Jeghers-ов синдром

⊗Q85.82 Sturge-Weber(-Dimitri)-ов синдром

⊗Q85.83 Von Hippel-Lindau-ов синдром

⊗Q85.84 Gardner-ов синдром

Остеоматоза- синдром на цревна полипоза

⊗Q85.89 Друга означена факоматоза

Q85.9 Факоматоза, неозначена

Хамартоза ИН

Q86 Конгенитални малформациски синдроми предизвикани со познати надворешни причини, неклассифицирани на друго место

Исклучува: хипотиреоидизам поради дефицит на јод (E00-E02)
нетератогени ефекти од супстанции пренесени преку плацентата или мајчиното млеко (P04.-)

Q86.0 Фетален алкохолен синдром (дисморфен)

Q86.1 Фетален хидантоин синдром

Meadow-ов синдром

Q86.2 Дисморфија предизвикана со варфарин

Q86.8 Други конгенитални малформациски синдроми предизвикани со познати надворешни причини

- ⊗Q86.81 Конгенитални малформации предизвикани со валпорат
- ⊗Q86.82 Конгенитални малформации предизвикани со витамин А
- ⊗Q86.83 Конгенитални малформации предизвикани со талидомид
- ⊗Q86.84 Конгенитални малформации предизвикани со токсични агенси
- ⊗Q86.85 Конгенитални малформации предизвикани со други лекови
Исклучува: дисморфија предизвикана со варфарин (Q86.2)
- ⊗Q86.86 Конгенитални малформации предизвикани со јонизирачко зрачење
- ⊗Q86.87 Конгенитални малформации предизвикани со метилмеркур
- ⊗Q86.89 Конгенитални малформации предизвикани со ндруги означени надворешни причини

Q87 Други означени конгенитални малформациски синдроми што влијаат на повеќе системи

▽0005

Q87.0 Конгенитални малформациски синдроми кои претежно влијаат на изгледот на лицето

- ⊗Q87.01 Акроцефалополисиндактилија
Акроцефалополисиндактилија тип I, Noack-ов синдром
Акроцефалополисиндактилија тип II, Carpenter-ов синдром
- ⊗Q87.02 Акроцефалосиндактилија
Apert-ов синдром
Vogt-ова цефалодактилија
- ⊗Q87.03 Кристофталмусен синдром
Fraser-ов синдром
- ⊗Q87.04 Treacher Collins [-Franceschetti] [-Klein]-ов синдром
Исклучува: мандибулофацијална дистоза што се појавува како изолирана аномалија (Q75.4)
- ⊗Q87.05 Hallerman-Streiff-ов синдром
Исклучува: окуломандибулорна дистоза што се појавува како изолирана аномалија (Q75.5)
- ⊗Q87.06 Pierre Robin-ова секвенца
Robin-ова секвенца и син дром
- ⊗Q87.07 Pena-Shokeir-ов синдром
Камптодактиликални-анкилознофацијални аномалии-синдром на пулмонална хипоплазија
- ⊗Q87.09 Други означени конгенитални малформациски синдроми кои претежно влијаат на изгледот на лицето
Конгенитални малформациски синдроми кои претежно влијаат на изгледот на лицето ИН
Киклопија [киклопи] [киклопизам] [синофталмија]
Дискраниипигофалангизам
Херидитидна прогресивна артро-офталмопатија
Синдром:
  - Goldenhar
  - Moebius
  - Mohr
  - Окуло-аурикуло вертебрална [Хемифацијална микрозомија]
  - Оро-фацијални дигитални типови I и II
  - Stickler

- трико-рино-фалагеални типови I и II [Langer-Giedion]
- Ullrich-Feichtiger
- Лице кое свири

Исклучува: черубизам (K10.8)
Waardenburg –ов синдром (E70.3)

Q87.1 Конгенитални малформациски синдроми кои главно се поврзани со кус раст

Исклучува: Ellis-van Creveld-ев синдром (Q77.6)
Turner(-Ullrich)-ов синдром (Q96.-)

- ⊗Q87.11 Cockayne-ов синдром
- ⊗Q87.12 Cornelia de Lange-ов синдром
Амстердамово цуде [Brachmann-de Lange –ов синдром]
- ⊗Q87.13 Noonan-ов синдром
Синдром сличен на тој на Turner
- ⊗Q87.14 Prader-Willi-ев синдром
- ⊗Q87.15 Russell-Silver-ов синдром
- ⊗Q87.16 Seckel-ов синдром
Глава на птица } дварфизам
Микроцефалична примордијалност }
- ⊗Q87.17 Smith-Lemli-Opitz-ов синдром
редуктозна дефициенција на 7-дехидрохолестерол
- ⊗Q87.18 Sjögren-Larsson-ов синдром
масен алкохол: дефициенција на никотинамид аденин динуклеотид оксиредуктаза
- ⊗Q87.19 Други означени онгенитални малформациски синдроми кои главно се поврзани со кус раст
Конгенитален малформациски синдром кој главно е поврзан со кус раст ИН
Синдром:
  - Aarskog
  - Dubowitz
  - Robinow-Silverman-Smith

Q87.2 Конгенитални малформациски синдроми кои главно ги зафаќаат екстремитетите

Исклучува: Fanconi-ева анемија со со отсуство на радиусот (D61.0)

- ⊗Q87.21 Holt-Oram-ов синдром
- ⊗Q87.22 Klippel-Trenaunay-Weber-ов синдром
- ⊗Q87.23 Нокот патела синдром
- ⊗Q87.24 Rubinstein-Taybi-ев синдром
- ⊗Q87.25 Сереномелија синдром
- ⊗Q87.26 Тромбоцитопенија со синдром на отсутен радиус
TAR синдром
- ⊗Q87.27 VATER поврзаност
VACTERL поврзаност

- ⊗Q87.29 Други конгенитални малформациски синдроми кои главно ги зафаќаат екстремитетите
Конгенитални малформациски синдром кој главно ги зафаќа екстремитетите ИН

Q87.3 Конгенитални малформациски синдроми кои вклучуваат ран прекумерен раст

- ⊗ 87.31 Beckwith-Wiedemann-ов синдром
Beckwith-ов синдром
- ⊗Q87.32 Sotos-ов синдром
Церебрален гигантизам
- ⊗Q87.33 Weaver-ов синдром
- ⊗Q87.39 Други означени конгенитални малформациски синдроми кои вклучуваат ран прекумерен раст
Конгенитален малформациски синдром кој вклучуваат ран прекумерен раст ИН
- Q87.4 Marfan-ов синдром
Арахнодактилија ИН
- Q87.5 Други конгенитални малформациски синдроми со други промени на скелетот

Q87.8 Други означени конгенитални малформациски синдроми, неklasифицирани на друго место

- ⊗ 87.81 Alport-ов синдром
- ⊗Q87.82 Laurence-Moon-Biedl-ев синдром
Laurence-Moon [-Bardet] –Biedl-ев синдром
- ⊗Q87.83 Zellweger-ов синдром
Zellweger-овиот синдром е пероксизомално заболување
- Исклучува:* псевдо-Zellweger-ов синдром (E88.8)
синдром сличен на Zellweger-овиот (E88.8)
- ⊗Q87.84 William-ов синдром
- ⊗Q87.85 Angelman -ов синдром
- ⊗Q87.89 Други означени конгенитални малформациски синдроми, неklasифицирани на друго место

Q89 Други конгенитални малформации, неklasифицирани на друго место

Q89.0 Конгенитални малформации на слезината

- ⊗Q89.01 Конгенитална аспленија
Конгенитално отсуство на слезината
- ⊗Q89.09 Други означени конгенитални малформации на слезината
Конгенитална спленомегагија [хиперплазија на слезината]
Акцесорен	}
Ектопија	}
Хипоплазија	} (на) слезината
Малформација ИН	}
Случајност	}

Исклучува: изомерија на атријалните додатоци (со аспленија или полиспленија) (Q20.6)

Q89.1 Конгенитални малформации на надбубрежната жлезда

- ⊗Q89.11 Конгенитално отсуство на надбубрежната жлезда
- ⊗Q89.12 Конгенитална адренална Хипоплазија
- ⊗Q89.19 Други означени конгенитални малформации на надбубрежната жлезда
  - Акцесорен }
Ектопија } (на) надбубрежната жлезда
Малформација ИН }

Исклучува: конгенитална адренална хиперплазија (E25.0)

Q89.2 Конгенитални малформации на други ендокрини жлезди

- ⊗Q89.21 Конгенитални малформации на питуитарната жлезда
- ⊗Q89.22 Конгенитални малформации на тиреоидната жлезда
- ⊗Q89.23 Перзистентна тироглосална циста
- ⊗Q89.24 Тиреоглосална циста
- ⊗Q89.25 Конгенитални малформации на паратиреоидната жлезда
- ⊗Q89.26 Конгенитални малформации на тимусот
- ⊗Q89.29 Конгенитални малформации на други означени ендокрини жлезди
Конгенитална малформација на ендокрината жлезда ИН

Q89.3 Ситус иверзус

Исклучува: декстрокардија ИН (Q24.0)
левокардија (Q24.1)

- ⊗Q89.30 Ситус инверзус, неозначено
Ситус инверзус ИН
  - ⊗Q89.31 Декстрокардија со ситус инверзус
  - ⊗Q89.32 Обратен (како во огледало) распоред на атриумите со ситус инверзус
  - ⊗Q89.33 Ситус инверсуз амбдоминален
Ситуа инверзус абдоминален
Транспозиција на абдоминалната утроба
  - ⊗Q89.34 Ситус инверзус торакална
Ситуз инверзус торакална
Транспозиција на торакална утроба
  - ⊗Q89.35 Kartagener-ов синдром
Kartagener-ова тријада
- Исклучува:* друг синдром на неефективни движења на цилии (J98.8)
- ⊗Q89.39 Друг означен ситус инверзус

Q89.4 Соединети близнаци

- ⊗Q89.41 Дцефалија
Две глави
- ⊗Q89.42 Краниопагус
Близнаци споени со главите
- ⊗Q89.43 Торакопагус
Близнаци споени со тораксот
- ⊗Q89.44 Ксифопагус
Ксифоигни и карлично споени близнаци
- ⊗Q89.45 Пигопагус
Близнаци споени со колковите
- ⊗Q89.46 Акардијален близнак
- ⊗Q89.49 Други означени споени близнаци
Соединети близнаци ИН

Q89.7 Мултипли конгенитални малформации, неklasифицирани на друго место

Исклучува: конгенитални малформациски синдроми што влијаат на повеќе системи (Q87.-)

- ⊗Q89.71 Дисморфни карактеристики
Дисморфизам ИН
- ⊗Q89.79 Мултипли конгенитални малформации, неklasифицирани на друго место
Мултипли конгенитални:
аномалии ИН
деформитети ИН

Q89.8 Други означени конгенитални малформации

- ⊗Q89.81 Серија на каудална дисплазија
- ⊗Q89.89 Други означени конгенитални малформации
Конгенитална малформација ИН
- Q89.9 Конгенитална малформација, неозначено
Конгенитална:
аномалија ИН
деформитет ИН

ХРОМОЗОМСКИ НЕНОРМАЛНОСТИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (Q90–Q99)

Q90 Down -ов синдром

- Q90.0 Тризомија 21, мејотичко нераздвојување
- Q90.1 Тризомија 21, мозаицизам (митотичко нераздвојување)
- Q90.2 Тризомија 21, транслокација
- Q90.9 Down-ов синдром, неозначено
Тризомија 21 ИН

Q91 Edward-ов синдром и Patau-ов синдром

- Q91.0 Тризомија 18, мејотичко нераздвојување
- Q91.1 Тризомија 18, мозаицизам (митотичко нераздвојување)
- Q91.2 Тризомија 18, транслокација
- Q91.3 Edward-ов синдром, неозначено
- Q91.4 Тризомија 13, мејотичко нераздвојување
- Q91.5 Тризомија 13, мозаицизам (митотичко нераздвојување)
- Q91.6 Тризомија 13, транслокација
- Q91.7 Patau -ов синдром, неозначено

Q92 Други тризомии и парцијални тризомии на автозомите, неклассифицирани на друго место

Вклучува: неуррамнотежени транслокации и инсерции

Исклучува: тризомии на хромозомите 13, 18, 21 (Q90–Q91)

- Q92.0 Цела хромозомска тризомија, мејотичка нераздвојување
- Q92.1 Цела хромозомска тризомија, мозаицизам (митотичко нераздвојување)
- Q92.2 Главна парцијална тризомија
Цела крак или подуплиран
- Q92.3 Минорна парцијална тризомија
Дуплирање на помалку од цел крак
- Q92.4 3Дуплирање видено само во прометафаза
- Q92.5 Дупликации со други комплексни прераспределби
- Q92.6 Екстра маркер хромозоми
- Q92.7 Триплоидија и полиплоидија
- Q92.8 Други означени тризомии и парцијални тризомии на автозомите
- Q92.9 Тризомија и парцијална тризомија на автозомите, неозначено

Q93 Монозомии и делеции од автозомите, неклассифицирани на друго место

- Q93.0 Цела хромозомска монозомија, мејотичка нераздвојување
- Q93.1 Цела хромозомска монозомија, мозаицизам (митотичко нераздвојување)
- Q93.2 Хромозом заменет со прстен или дицентрик
- Q93.3 Делеција на краткиот крак на хромозомот 4
Wolff-Hirschhorn-ов синдром
- Q93.4 Делеција на краткиот крак на хромозомот 5
Cri-du-chat-ов синдром
- Q93.5 Други делеции на дел од хромозом
- Q93.6 Делеции видени само во прометафаза

- Q93.7 Делеции со други комплексни прераспределби
- Q93.8 Други делеции од автозомите
- Q93.9 Делеција од автозомите, неозначено

Q95 Балансирани прераспределби и структурни маркери, неклассифицирани на друго место

Вклучува: Робертсонови и балансирани реципрочни транслокации и инсерции

- Q95.0 Балансирана транслокација и инсерција кај нормална индивидуа
- Q95.1 Хромоска инверзија кај нормална индивидуа
- Q95.2 Балансирана автозомална прераспределна кај ненормална индивидуа
- Q95.3 Балансирана секс автозомална прераспределна кај ненормална индивидуа
- Q95.4 Индивидуи со маркер хетерохроматин
- Q95.5 Индивидуи со автозомно фрагилно место
- Q95.8 Други балансирани прераспределби и структурни маркери
- Q95.9 Балансирана прераспределба и структурен маркер, неозначено

Q96 Turner-ов синдром

Bonnevie Ullrich-ов синдром
Turner Ullrich-ов синдром

Исклучува: Noonan-ов синдром (Q87.13)
Синдром сличен на Turner-овиот (Q87.13.-)

- Q96.0 Кариотип 45,X
- Q96.1 Кариотип 46,X Iso (Xq)
- Q96.2 Кариотип 46,X со ненормален секс хромозом, освен iso (Xq)
- Q96.3 Мозаицизам 45,X/46,XX или XY
- Q96.4 Мозаицизам, 45,X/ друга клеточна линија (и) со ненормален секс хромозом
- Q96.8 Други варијанти на Turner-ов синдром
- Q96.9 Turner -ов синдром, неозначено

Q97 Други ненормалности на секс хромозомот, женски фенотип, неклассифициран на друго место

Исклучува: Turner-ов синдром (Q96.-)

- Q97.0 Кариотип 47,XXX
- Q97.1 Женско со повеќе од три X хромозоми
- Q97.2 Мозаицизам, линии со различен број на X хромозоми
- Q97.3 Женско со кариотип 46,XY
- Q97.8 Други означени ненормалности на секс хромозомот, женски фенотип

Q97.9 Ненормалност на секс хромозомот, женски фенотип, неозначено

Q98 Други ненормалности на секс хромозомот, машки фенотип, неклассифициран на друго место

- Q98.0 Klinefelter-ов синдром кариотип 47,XXY
- Q98.1 Klinefelter-ов синдром, машки со повеќе од два X хромозоми
- Q98.2 Klinefelter-ов синдром, машки со кариотип 46,XX
- Q98.3 Друго машко со кариотип 46,XX
- Q98.4 Klinefelter -ов синдром, неозначено
- Q98.5 Кариотип 47,XYY
- Q98.6 Машко со структурно ненормален секс хромозом
- Q98.7 Машко со мозаицизам на секс хромозомот
- Q98.8 Други означени ненормалности на секс хромозомот, машки фенотип
- Q98.9 Ненормалност на секс хромозомот, машки фенотип, неозначено

Q99 Други хромозомски ненормалности, неклассифицирани на друго место

- Q99.0 Химера 46,XX/46,XY
Химера 46,XX/46,XY вистински хермафродит
- Q99.1 46,XX вистински хермафродит
46,XX со лентести гонади
46,XY со лентести гонади
Чиста гонадна дисгенезија
- Q99.2 Синдром на фрагилен X
Синдром на фрагилен X
- Q99.8 Други означени ненормалности на хромозомот
- Q99.9 Хромозомска ненормалност, неозначено¹⁹

---

¹⁹ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Конгенитални заболувања.

ГЛАВА 18

СИМПТОМИ, ЗНАЦИ И НЕНОРМАЛНИ КЛИНИЧКИ И ЛАБОРАТОРИСКИ НАОДИ, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (R00–R99)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- R00–R09** Симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот и респираторниот систем
- R10–R19** Симптоми и знаци што се однесуваат на дигестивниот систем и на абдоменот
- R20–R23** Симптоми и знаци што се однесуваат на кожата и на поткожното ткиво
- R25–R29** Симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот и мускулоскелетниот систем
- R30–R39** Симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот тракт
- R40–R46** Симптоми и знаци што се однесуваат на сознавањето, перцепцијата, емоционалната состојба и обнесувањето
- R47–R49** Симптоми и знаци што се однесуваат на говорот и на гласот
- R50–R69** Општи симптоми и знаци
- R70–R79** Ненормални наоди при испитување на крвта, без дијагноза
- R80–R82** Ненормални наоди при испитување на урината, без дијагноза
- R83–R89** Ненормални наоди при испитување на други телесни течности, субстанции и ткива, без дијагноза
- R90–R94** Ненормални наоди при дијагностичко сликање и при функционални испитувања, без дијагноза
- R95–R99** III-дефинирани и непознати причини за морталитет

Забелешка: Оваа глава се однесува на симптомите, знаците, ненормалните резултати од клинички или други испитувачки постапки, и состојби на дефинирање на болест за кои што не е можна класификација на дијагнозата.

Знаците и симптомите кои доволно сигурно укажуваат на одредена дијагноза се означени во категории од другите делови на оваа класификација. Во основа, категориите од оваа глава вклучуваат недоволно добро дефинирани состојби и симптоми, кои, без неопходното испитување на случајот за поставување на дефинитивната дијагноза, укажуваат можеби подеднакво на две или повеќе болести или на два или повеќе телесни системи. Практично сите категории од оваа глава би можеле да се означат како „инаку означени“, „непозната етиологија“ или „привремени“, за да се одреди кои симптоми би требало да се вбројат овде, а пак кои во другите глави, треба да се консултира Алфаветскиот индекс. Преостанатите поткатегории, означени со 8, се обезбедени главно за другите релевантни симптоми, кои не можат да се вклучуваат во класификацијата на друго место.

Состојбите и знаците или симптомите вклучени во категориите **R00–R99** се состојат од:

- (а) случаи за кои не е можно поставување на поодредена дијагноза дури ни тогаш кога се испитани сите факти што се однесуваат на случајот
- (б) знаци или симптоми кои постоеле на почетокот на испитувањето и кои се покажале како привремени, а за кои не можат да се утврдат причините;
- (в) привремена дијагноза за пациент кој не се вратил на понатамошно испитување или грижа;
- (г) случаи упатени на друго место на испитување или третман пред да биде направена дијагнозата;
- (д) случаи кај кои попрецизна дијагноза не е можна од која да било друга причина;
- (ѓ) одредени симптоми за кои е пропишана дополнителна информација, што претставуваат важни проблеми во медицинската заштита, според нивното сопствено право.

Исклучува: ненормални наоди при антенатална проверка на мајката (**O28.-**) одредени состојби што настануваат во перинаталниот период (**P00–P96**)

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ И РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (R00–R09)

R00 Ненормалности на срцевата акција

Исклучува: ненормалности што настануваат во перинаталниот период (P29.1)
означени аритмии (I47-I49)

R00.0 Тахикардија, неозначено
Забрзана срцева акција
Тахикардија:
синаурикуларна ИН
синус [синусал] ИН

R00.1 Брадикардија, неозначено
Брадикардија:
синаотријална
синус
вагал
Забавена срцева акција

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра за надворешната причина (Глава 20).

R00.2 Палпитации
Чувство на срцебиење

R00.8 Други и неозначени ненормалности на срцевата акција

R01 Срцеви шумови и други срцеви звуци

Исклучува: тие што настануваат во перинаталниот период (P29.82)

R01.0 Бенигни и невини срцеви шумови
Функционален срцев шум

R01.1 Срцев шум, неозначено
Шум на срце ИН

R01.2 Други срцеви звуци
Срцева тапост, засилена или ослабена
Прекордијално триење

R02 Гангрена, неклассифицирана на друго место

Исклучува: гангрена кај:

- атеросклероза (I70.24)
- дијабетес мелитус (E1-.52, E1-.69, E1-.73)
- други периферни васкуларни болести (I73.-)
- гангрена на одредени означени локализации-види Алфабетски индекс
- гасна гангрена (A48.0)
- гангренозна пиодермија (L88)

R03 Ненормален крвен притисок, без поставена дијагноза

R03.0 Покачен крвен притисок, без дијагноза за хипертензија

Забелешка: Оваа категорија би требало да се употреби за да се одбележи епизодата на покачен крвен притисок кај пациент кај кој не е формално поставена дијагноза за хипертензија, или пак кај пациент кај кои истата е изолиран случаен наод.

R03.1 Неозначен наод на низок крвен притисок

Исклучува: хипотензија:

неврогена ортостатска (G90.3)
ИН (I95.-)
хипотензивен синдром кај мајката (O26.5)

R04 Крварење од респираторните патишта

- R04.0 Епитакса
Крварење од носот
Крваречки нос
- R04.1 Крварење од грлото
Исклучува: хемоптизија (R04.2)
- R04.2 Хемоптизија
Крваво обоен спутум
Кашлица со крварење
- R04.8 Крварење од други места на респираторните патишта
Пулмонално крварење ИН
Исклучува: перинатално пулмонално крварење (P26.-)
- R04.9 Крварење од респираторните патишта, неозначено

R05 Кашлица

Исклучува: кашлица со крварење (R04.2)
психогена кашлица (F45.34)

R06 Ненормалности во дишењето

- Исклучува:* респираторен:
- арест (R09.2)
  - дистрес (синдром) (на):
  - возрасен (J80)
  - новороденче (P22.-)
  - инсуфициенција:
  - ИН (J96.-)
  - кај новороденче (P28.5.-)
- R06.0 Диспнеја
Ортопнеја
Краток здив
Исклучува: транзиторна тахипнеја кај новороденче (P22.1)
- R06.1 Стридор
Исклучува: конгенитален ларингален стридор ИН (P28.89)
ларингизам (стридулозен) (J38.5)
- R06.2 Визинг
- R06.3 Периодично дишење
Cheyne-Stokes-ов дишење
- R06.4 Хипервентилација
Исклучува: психогена хипервентилација (F45.34)
- R06.5 Дишење на уста

Грчење

Исклучува: сува уста ИН (R68.2)

R06.6 Икање

Исклучува: психогено икање (F45.34)

R06.7 Кивање

R06.8 Други и неозначени ненормалности на дишењето

Апнеја ИН

Задржување на здивот (напади)

Чувство на задушвање

Воздивнување

Исклучува: апнеја (на):

новороденче (P28.4.-)

спиеење:

новороденче (примарна) (P28.3)

ИН (G47.3.-)

R07 Болка во грлото и во градите

Исклучува: дисфагија (R13)

епидемична мијалгија (B33.0)

болка во:

- дојката (N64.4)
- вратот (M54.2.-)
- суво грло (акутно) ИН (J02.9)

R07.0 Болка во грлото

R07.1 Градна болка при дишењето

Болна респирација

R07.2 Прекордијална болка

R07.3 Друга градна болка

Болка во предниот сид на градите ИН

R07.4 Градна болка, неозначено

R09 Други симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот и респираторниот систем

Исклучува: респираторен:

- дистрес (синдром) (на):
- возрасен (J80)
- новороденче (P22.-)
- инсуфициенција:
- ИН (J96.-)
- кај новороденче (P28.5.-)

R09.0 Асфиксија

Исклучува: асфиксија (поради):

- раѓање (P21.-)
- јаглероден моноксид (T58)
- туѓо тело во респираторниот тракт (T17.-)
- интаутерина (P20.-)
- трауматска (T71)

R09.1 Плеврит
Исклучува: плеврит со излив (I90)

R09.2 Респираторен арест
Кардиореспираторна инсуфициенција

R09.3 Ненормален спутум
Ненормален:
количество }
боја } (на) спутумот
мирис }
Прекумерен }

Исклучува: крваво обоен спутум (R04.2)

R09.8 Други означени симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот и респираторниот систем

⊗R09.88 Други означени симптоми и знаци што се однесуваат на циркулаторниот систем
Шум (артериски)
Слаб пулс

⊗R09.89 Други означени симптоми и знаци што се однесуваат на респираторниот систем
Граден кош:

- ненормална перкусија
- звуци на триење
- тимпанизам
- Кркорѐња

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ И НА АБДОМЕНОТ (R10–R19)

Исклучува: гастроинтестинално крварење:

- новороденче (P54.0–P54.3)
- ИН (K92.0–K92.2)
- цревна опструкција:
  - новороденче (P76.-)
  - ИН (K56.-)
- пилороспазм:
  - конгенитален или доенечки (Q40.0)
  - ИН (K31.3)
- симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот тракт (R30–R39)

симптоми што се однесуваат на гениталните органи:

- женски (N94.-)
- машки (N48–N50)

R10 Абдоминална и карлична болка

Исклучува: дорзалгија (M54.-)
флатуленција и сродни состојби (R14)
ренална колика (N23)

R10.0 Акутен абдомен
Силна абдоминална болка (генерализирана)(локализирана) (со абдоминална ригидност)

R10.1 Болка локализирана во горниот абдомен
Епигастрилна болка

- R10.2 Карлична и перинеална болка
- R10.3 Болка локализирана во други делови на долниот абдомен
- R10.4 Други и неозначена абдоминална болка
Абдоминална осетливост ИН
Колика:
доенечка
ИН

R11 Наузеја и vomitus

Исклучува: хематемеза:

- неонатална (P54.0)
- ИН (K92.0)
- vomitus(на):
- прекумерен, во бременост (O21.-)
- по гастроинтестинална операција (K91.0)
- новороденче (P92.0)
- психогена (F50.5)

R12 Жиговина

Исклучува: диспепсија (K30)

R13 Дисфагија

Тешкотија при голтањето

R14 Флатуленција и сродни состојби

Абдоминална дистензија (гасна)
Надуеност
Ждригање
Болка поради надуеност од гасови
Тимпанизам (абдоминален)(цревен)

Исклучува: психогена аерофагија (F45.3-)

R15 Фекална инконтиненција

∇1808 Енкопреза ИН

Исклучува: онаа од неорганско потекло (F98.1)

R16 Хепатомегалија и спленомегалија, неклассифицирани на друго место

- R16.0 Хепатомегалија, неклассифицирана на друго место
Хепатомегалија ИН
- R16.1 Спленомегалија, неклассифицирана на друго место
Спленомегалија ИН
- R16.2 Хепатомегалија со спленомегалија, неклассифицирани на друго место
Хепатоспленомегалија ИН

R17 Неозначена жолтица

Исклучува: неонатална жолтица (P55, P57-P59)

R18 Асцит

Течност во перитонеалната празнина

R19 Други симптоми и знаци што се однесуваат на дигестивниот систем и на абдоменот

Исклучува: акутен абдомен (R10.0)

R19.0 **Интраабдоминален и карличен оток, маса и тумор**
Дифузен или генерализиран оток или маса:
интраабдоминален ИН
карличен ИН
умбиликален

Исклучува: абдоминална дистензија (гасна) (R14)
асцит (R18)

R19.1 **ненормални цревни звуци**
Отсуство на цревни звуци
Хиперактивни цревни звуци

R19.2 **Видлива перисталтика**
Хиперперисталтика

R19.3 **Абдоминална ригидност**

Исклучува: онаа со силна абдоминална болка (R10.0)

R19.4 **Промена во цревните навики**

Исклучува: констипација (K59.0)
функционална дијареја (K59.1)

R19.5 **Други фекални ненормалности**
▽ 0046

Ненормална боја на столицата
Обилна столица
Слуз во столицата

Исклучува: мелена:
неонатална (P54.1)
ИН (K92.1)

R19.6 **Халитоза**

R19.8 **Други означени симптоми и знаци што се однесуваат на дигестивниот систем и на абдоменот**

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА КОЖАТА И НА ПОТКОЖНОТО ТКИВО (R20–R23)**R20 Нарушувања на осетот на кожата**

Исклучува: дисоцијативна анестезија и губење на осетот (F44.6)
психогени нарушувања (F45.8)

R20.0 **Анестезија на кожата**

R20.1 **Хипоестезија на кожата**

R20.2 **Парестезија на кожата**
Формикација

Боцкање
Сврбење на кожата

Исклучува: акропарестезија (I73.8)

R20.3 Хиперестезија

R20.8 Други и неозначени нарушувања на осетливоста на кожата

R21 Исип и друга неозначена кожна ерупција

R22 Локализиран оток, маса и тумот на кожата и на поткожното ткиво

Вклучува: поткожни јазли (локализирани(површински))

Исклучува: ненормални наоди при дијагностичко сликање (R90–R93)

зголемени лимфни јазли (R59.-)

локална здебеленост (E65)

маса и тумор:

- дојка (N63)
  - интраабдоминална или карлична (R19.0)
  - едем
- оток (на):
- интраабдоминална или карлична (R19.0)
  - зглоб (M25.4-)

R22.0 Локализиран оток, маса и тумор, глава

R22.1 Локализиран оток, маса и тумор, врат

R22.2 Локализиран оток, маса и тумор, труп

R22.3 Локализиран оток, маса и тумор, горен екстремитет

R22.4 Локализиран оток, маса и тумор, долен екстремитет

R22.7 Локализиран оток, маса и тумор, мултипли локализации

R22.9 Локализиран оток, маса и тумор, неозначено

R23 Други кожни промени

R23.0 Цијаноза

Исклучува: акроцијаноза (I73.8)

цијанотични напади кај новороденче (P28.2)

R23.1 Бледило

Влажна кожа

R23.2 Руменило

Прекумерно зацрвенување

Исклучува: менопаузални и климактерични состојби кај жената (N95.1)

R23.3 Спонтани екхимози

Петехии

Исклучува: екхимози кај фетус и кај новороденче (P54.5)

пурпура (D69.-)

R23.4 Промени во кожната структура

Деликатна }
Десквамација }
Фрагилна }
Слаба } кожа
Сува }
Индурација }
Излупена }
Лупење на кожата:
инцидентно
нетрауматско

Исклучува: епидермално задебелување ИН (L85.9)

трауматско лупење на кожата – шифра за отворена рана (види Алфаветски индекс)

R23.8 Други и неозначени промени на кожата

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА НЕРВНИОТ И МУСКУЛОСКЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ (R25–R29)

R25 Ненормални неволни движења

Исклучува: означени заболувања на движењето (G20–G26)
стереотипни заболувања на движењето (F98.4)
тик заболувања (F95.-)

R25.0 Ненормални движења на главата

R25.1 Тремор, неозначено

Исклучува: хореја ИН (G25.5.-)
тремор:
• есенцијален (G25.0)
• хистеричен (F44.4)
• намерен (G25.2)

R25.2 Грч и спазам

▽1336

Исклучува: карпопедален спазам (R29.0)
спазми кај доенче (G40.4-)

R25.3 Фасцикулации

Грчење ИН

R25.8 Други и неозначени ненормални неволни движења

R26 Ненормалности во одот и движењето

Исклучува: атаксија:

- херeditарна (G11.-)
- локомоторна (сифилистична) (A52.1)
- ИН (R27.0)
- синдром на неподвижност (параплегичен) (M62.3-)

R26.0 Атаксичен од
Од со тетеравење

R26.1 Паралитичен од
Спастичен од

- R26.2 тешкотии во одот, неklasифицирани на друго место
- R26.8 Други и неозначени ненормалности на одот и движењето
Нестабилност при стоење ИН

R27 Друг недостаток на координација

Исклучува: атаксичен од (R26.0) Атаксичен од
херeditарна атаксија (G11.-)
вертиго ИН (R42)

- R27.0 Атаксија, неозначено
V1804
- R27.8 Друг и неозначен недостаток на координација

R29 Други симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот и мускулоскелетниот систем

- R29.0 тетанија
Карпопедален спазам

Исклучува: тетанија:

- хистерична (F44.5)
- неонатална (P71.3)
- паратиреоидна (E20.9)
- пост-тиреоидектомна (E89.2)

- R29.1 Менингизам

- R29.2 Ненормален рефлекс
V1342

Исклучува: ненормален пупиларен рефлекс (H57.0)
хиперактивен гег рефлекс (J39.2)
вазовагинална реакција или синкопа (R55)

- R29.3 Ненормален став на телото

- R29.4 Крцкав колк

Исклучува: Конгенитални деформации на колкот (Q65.-)

- ⊗R29.5 Невролошко запоставување

Асоматогнозија
Хеми-инатенција
Хемиакинезија
Хемиспацијално запоставување
Запоставување на левата страна
Сензорно лишување
Сензорно запоставување
Визиоспацијалнозапоставување

- R29.6 Тенденција за паѓање, неklasифицирани на друго место
V1806

Тенденција за паѓање поради старост или други нејасни здравствени проблеми

Исклучува: тешкотија во одењето (R26.2)
вртоглавица и несвестица
синкопа и колапс (R550)

R29.8 Други и неозначени симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот и мускулоскелетниот систем

⊗P29.88 Други и неозначени симптоми и знаци што се однесуваат на нервниот систем

⊗P29.88 Други и неозначени симптоми и знаци што се однесуваат на мускулоскелетниот систем

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА УРИНАРНИОТ ТРАКТ (R30–R39)

R30 Болка поврзана со миктурација

Исклучува: психогена болка поврзана со миктуриција (F45.35)

R30.0 Дизурија
Странгурија

R30.1 Везикални тенезми

R30.9 Болна миктуриција, неозначено
Болно уринирање ИН

R31 Неозначена хематурија

Исклучува: рекурентна или шперзистентна хематурија (N02.-)

R32 Неозначена уринарна инконтиненција

∇1808 Енуреза ИН

Исклучува: неорганска енуреза (F98.0)
стрес инконтиненција и друга означена уринарна инконтиненција (N39.3–N39.4)

R33 Ретенција на урина

R34 Анурија и олигурија

Исклучува: онаа што ги комплицира:
абортусот или ектопичната или моларната бременост (O00–O07, O08.4)
бременоста, раѓањето и перпериумот (O26.88, O90.4)

R35 Полиурија

Зачестена миктуриција
Ноктурија

Исклучува: психогена полиурија (F45.35)

R36 Уретрално празнење

Пениско празнење
Уретрореја

R39 Други симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот тракт

R39.0 Екстравазација на урина

R39.1 Други тешкотии при миктурицијата
Колебливост на миктурицијата
Слаб млаз на урината

Поделен млаз на урината

R39.2 Екстраренална уремија
Преренална уремија

R39.8 Други и неозначени симптоми и знаци што се однесуваат на уринарниот систем

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА СОЗНАВАЊЕТО, ПЕРЦЕПЦИЈАТА, ЕМОЦИОНАЛНАТА СОСТОЈБА И ОБНОСУВАЊЕТО (R40–R46)

Исклучува: оние што се составен дел на видот на душевното растројство (F00–F99)

R40 Сомноленција, ступор и кома

V1905

Исклучува: кома:

- дијабетична (E10–E14)
- хепатична (K72.-)
- хипогликемична (недијабетична) (E15)
- неонатална (P91.5)
- таа со ниедна повреда на главата што може да се класифицира во Глава 19 (S06.01–S06.05)
- уремична (N19)

R40.0 Сомноленција
Дремливост

R40.1 Ступор
Полукома

Исклучува: ступор:

- кататоничен (F20.2)
- депресивен (F31–F33)
- дисоцијативен (F44.2)
- маничен (F30.2)

R40.2 Кома, неозначено
Незвесна состојба ИН

R41 Други симптоми и знаци што се однесуваат на функциите на сознавањето и свеста

Исклучува: дисоцијативни [конверзивни] растројства (F44.-)

R41.0 Дезориентација, неозначено
Конфузија ИН

Исклучува: психогена дисориентација (F44.88)

R41.1 Антероградна амнезија

R41.2 Ретроградна амнезија

R41.3 Друга амнезија
Амнезија ИН

Исклучува: амнестичен синдром:

- поради употреба на психоактивна супстанција (F10–F19 со заеднички четврти знак.6)
- органски (F04.9)
- транзиторна глобална амнезија (G45.4)

R41.8 Други и означени симптоми и знаци што се однесуваат на функциите на сознавањето и свеста

V0532

R42 Вртоглавица и несвестица

Блага несвестица
Вертиго ИН

Исклучува: вертигинозни синдроми (H81.-)

R43 Нарушувања на мирисот и вкусот

R43.0 Аносмија

R43.1 Паросмија

Парагеузија

R43.8 Други и неозначени нарушувања на мирисот и вкусот
Мешано нарушување на мирисот и вкусот

R44 Други симптоми и знаци што се однесуваат на осетите и на перцепциите во целост

Исклучува: нарушувања на осетот на кожата (R20.-)

R44.0 Слушни халуцинации

R44.1 Визуелни халуцинации

R44.2 Други халуцинации

R44.3 Халуцинации, неозначено

R44.8 Други и неозначени симптоми и знаци што се однесуваат на осетите и на перцепциите во целост

R45 Симптоми и знаци што се однесуваат на емотивната состојба

R45.0 Нервоза
Нервна напнатост

R45.1 Немир и агитираност

R45.2 Чувство на несреќа
Загриженост ИН

R45.3 Деморализираност и апатија

R45.4 Раздразливост и гнев

R45.5 Непријателство

R45.6 Психичко насилство

R45.7 Состојба на емоционален шок и стрес, неозначено

R45.8 Други симптоми и знаци што се однесуваат на емотивната состојба

⊗R45.81 Суицидален нагон
Суицидални намери

Исклучува: суицидален нагон како составен дел на видот на душевното растројство (F00–F99)

⊗R45.89 Други симптоми и знаци што се однесуваат на емотивната состојба

R46 Симптоми и знаци што се однесуваат на изгледот и обнесувањето

- R46.0 Многу низок степен на лична хигиена
- R46.1 Бизарен личен изглед
- R46.2 Чудни и необјасливи обноси
- R46.3 Прекуменра активност
- R46.4 Забавена и несоодветна реакција
Исклучува: ступор (R40.1)
- R46.5 Сомничавост и назначена двосмисленост
- R46.6 Несоодветна загриженост и преокупираност со стресни настани
- R46.7 Брбливост и прекумерна деталност со занемарување на причината за контакт
- R46.8 Други симптоми и знаци што се однесуваат на изгледот и обнесувањето

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ ШТО СЕ ОДНЕСУВААТ НА ГОВОРОТ И НА ГЛАСОТ (R497–R49)

R47 Нарушувања во говорот, неклассифицирани на друго место

Исклучува: аутизам (F84.0–F84.1)
забрзан говор со прекини (F98.6)
специфични развојни растројства на говорот и на јазикот (F80.-)
тепавење [пелтечење] (F98.5)

- R47.0 Дисфазија и афазија
V0606
Исклучува: прогресивна изолирана афазија (G31.0)
- R47.1 Дизартија и анартрија
- R47.8 Други и неозначени нарушувања во говорот

R48 Дислексија и алексија

Исклучува: специфични развојни растројства на учебните способности (F81.-)

- R48.0 Дислексија и алексија
- R48.1 Агнозија
- R48.2 Апраксија
- R48.8 Други и неозначени симболични дисфункции
Акалкулија
Аграфија

R49 Нарушувања на гласот

Исклучува: психогено нарушување на гласот (F44.4)

- R49.0 Дисфонија
Зарипнатост

- R49.1 Афонија
Губење на гласот
- R49.2 Хиперназалност и хипоназалност
- R49.8 Други и неозначени нарушувања на гласот
Промена на гласот ИН

ОПШТИ СИМПТОМИ И ЗНАЦИ (R50–R69)

R50 Треска од непознато потекло

Исклучува: треска од непознато потекло (при) (кај):
раѓањето (O75.2.-)
новороденче (P81.9)
пуерперална пирексија ИН (O86.4)

- R50.2 Треска индуцирана со лекови

Ако е потребно да се означи лекот употребете дополнителна шифра за надворешна причина (Глава 20).

- R50.8 Друга означена треска

Треска со:

- морници
- тресење
- Перзистентна треска

- R50.9 Треска, неозначено

Хиперпирексија ИН
Пирексија ИН

Исклучува: малигна хипертермија поради анестезија (T88.3)

R51 Главоболка

Лицева болка ИН

Исклучува: атипична лицева болка (G50.1)
мигрена и други синдроми на главоболка (G43–G44)
тригеминална невралгија (G50.0)

R52 Болка, неklasифицирана на друго место

Вклучува: болка што не упатува на ниту еден орган или регија на телото

Исклучува: синдром на хронична лична болка (F62.8)

- главоболка (R51)
- болка (во):
- абдоменот (R10.-)
  - грбот (M54.9-)
  - дојката (N64.4)
  - градниот кош (R07.1–R07.4)
  - увото (H92.0)
  - окото (H57.1)
  - зглобот (M25.5-)
  - екстремитетот (M79.6-)
  - лумбалната регија (M54.5)
  - карлицата и перинеумот (R10.2)
  - психогена (F45.4)
  - рамото (M75.8)

- 'рбетниот столб (M54.-)
- грлото (R07.0)
- јазикот (K14.6)
- забот (K08.8)
- ренална колика (N23)

- R52.0 Акутна болка
- R52.1 Хронична упорна болка
- R52.2 Друга хронична болка
- R52.9 Болка, неозначено
Генерализирана болка ИН

R53 Неугодност и замор

Астенија ИН
Снеможеност:
хронична
нервна
ИН
Општа физичка слабост
Летаргија
Измореност

Исклучува: снеможеност:

- конгенитална (P96.9.-)
- сенилна (R54)
- истоштеност и замор (поради)(во):
- борба (F43.0)
- прекумерно напрегање (T73.3)
- експонираност (T73.2)
- топлина (T67.-)
- неврастенија (F48.0)
- бременост (O26.88)
- сенилна астенија (R54)
синдром на замор:
ИН (F48.0)
поствирусен (G93.3)

R54 Сенилност

Старо доба } без спомнување на психоза
Старост }
Сенилна:
астенија
снеможеност

Исклучува: сенилна психоза (F03)

R55 Синкопа и колапс

Темнина пред очи
Онесвестување

Исклучува: невроциркулаторна астенија (F45.31)
ортостатска хипотензија:

- неврогена (G90.3.-)
- ИН (I95.1)
- шок:
- кардиоген (R57.0)

што комплицира или по:

- абортус или ектопичната или моларната бременост (O00–O07,O08.3)
- раѓање и породување (O75.1)
- ИН (R57.9)
- постоперативна
- Stokes-Adams-ов напад (I45.9)
- синкопа:
- синус каротична (G90.0)
- топлина (T67.1)
- психогена (F48.8)
- несвесна состојба ИН (R40.2)

R56 Конвулзии, неклассифицирани на друго место

Исклучува: конвулзии и напади (кај):

- дијабетес со хипогликемија (E1-.64)
- дисоцијативни (F44.5)
- епилепсија (G40–G41)
- новороденче (P90)

R56.0 Фебрилни конвулзии

▽1809

R56.8 Други и неозначени конвулзии

Настап ИН

Напад (конвулзивен) ИН

R57 Шок, неклассифициран на друго место

Исклучува: шок (поради):

анестезија (T88.2)

анафилактичен (поради):

- неповолна реакција на храна (T78.0)
- ИН (T78.2)
- серум (T80.5)
- што комплицира или се јавува по абортус или ектопичната или моларната бременост (O00–O07,O08.3)
- електричен (T75.4)
- светлосен (T75.0)
- акушерски (O75.1)
- постоперативен (T81.1)
- психоген (F43.0)
- септичен (A41.9)
- трауматски (T79.4)
- токсичен шок синдром (A48.3)

R57.0 Кардиоген шок

R57.1 Хиповолемичен шок

R57.8 Друг шок

Ендотоксичен шок

R57.9 Шок, неозначено

Инсуфициенција на периферната циркулација ИН

R58 Крварење, неклассифицирано на друго место

Крварење ИН

R59 Зголемени лимфни јазли

Вклучува: натечени жлезди

Исклучува: лимфаденит:

- акутен (L04.-)
- хроничен (I88.1)
- мезентеријален (акутен)(хроничен) (I88.0)
- ИН (I88.9)

- R59.0 Локализирани зголемени лимфни јазли
- R59.1 Генерализирани зголемени лимфни јазли
Лимфаденопатија ИН
- R59.9 Зголемени лимфни јазли, неозначено

R60 Едем, неклассифициран на друго место

Исклучува: асцит (R18)

хидропс феталис ИН (P83.2)

хидроторакс (J94.8)

едем (на):

- ангионевротичен (T78.3)
- церебрален
- поради породилна повреда (P11.0)
- ИН (G93.6)
- гестациски (O12.0)
- херидитарна (Q82.0)
- ларинкс (J38.4)
- малнутриција (E40–E46)
- назофарински (J39.2)
- новороденче (P83.3)
- фаринкс (J39.2)
- пулмонална (J81)

- R60.0 Локализиран едем
- R60.1 Генерализиран едем
- R60.9 Едем, неозначено
Ретенција на течност ИН

R61 Хиперхидроза

- R61.0 Локализирана хиперхидроза
- R61.1 Генерализирана хиперхидроза
- R61.9 Хиперхидроза, неозначено
Претерано потење
Ноќно потење

R62 Недостаток во очекуваниот нормален физиолошки развој

Исклучува: задоцмент пубертет (E30.0)

- R62.0 Задоцнета пресвртница
Задоцнето достигнување на очекуваниот степен на физиолошкиот развој
Доцно:
прозборување
проодување

R62.8 Друг недостаток во очекуваниот нормален физиолошки развој
Недостатно:
покачување на тежината
напредување
Инфантилизам ИН
Недостатен раст
Физичка ретардација

Исклучува: физичка ретардација поради малнутриција (E45)

R62.9 Недостаток во очекуваниот нормален физиолошки развој, неозначено

R63 Симптоми и значи што се однесуваат на внесувањето храна и течности

Исклучува: булимична ИН (F50.2)
растројства во јадењето од неорганиско потекло (F50.-)
малнутриција (E40–E46)

R63.0 Анорексија
Губење на апетитот

Исклучува: анорексија нервоза (F50.0)
губење на апетитот од неорганиско потекло (F50.8)

R63.1 Полидипсија
Прекумерна жед

R63.2 Полифагија
Прекумерно јадење
Хипералиментација ИН

R63.3 Тешкотии при хранењето и лоша исхрана
Проблеми во хранењето ИН

Исклучува: проблеми при хранењето на новороденчето (P92.-)
растројство во хранењето на доенче од неорганиско потекло (F98.2)

R63.4 Ненормално губење на тежина

R63.5 Ненормално покачување на тежина

Исклучува: прекумерно покачување на тежината во бременоста (O26.0.-)
здебеленост (E66.-)

R63.8 Други симптоми и значи што се однесуваат на внесувањето храна и течности

R64 Кахексија

Исклучува: малигна кахексија (C80)
нутритивен маразам (E41)

R68 Други општи симптоми и знаци

R68.0 Хипотермија, неповрзана со ниска надворешна температура

Исклучува: хипотермија (поради) (кај):
анестезија (T88.5)
ниска надворешна температура (T68)
новороденче (P80.-)
ИН (случајна) (T68)

- R68.1 Неозначени симптоми својствени за доенчето
Прекумерно плачење на доенче
Раздражливо доенче
Исклучува: неонатална церебрална иритабилност (P91.3)
синдром на избивање на заби (K00.7)
- R68.2 Сува уста, неозначено
Исклучува: сува уста поради:
дехидратација (E86)
сика синдром [Sjögren] (M35.0)
хипосекција на плунковата жлезда (K11.7)
- R68.3 Клавиформни прсти на рацете
Клавиформни нокти
Исклучува: конгенитален клавиформен прст (Q68.1)
- R68.8 Други означени општи симптоми и знаци

R69 Непознати и неозначени причини за морбидитет

Болест
Недијагностицирана болест, зафатената локализација или систем неозначени

НЕНОРМАЛНИ НАОДИ ПРИ ИСПИТУВАЊЕ НА КРВТА, БЕЗ ДИЈАГНОЗА (R70–R79)

Исклучува: ненормалности (при) (кај):

- антенатална проверка на мајката (O28.-)
- коагулација
- липидите (E78.-)
- плочестите клетки и тромбоцитет (D69.-)
- белите крвни зрнца класифицирани на друго место (D70–D72)

ненормални дијагностички наоди класифицирани на друго место- види Алфаветски индекс хеморагични и хематолошки заболувања на фетус и на новороденче (P50–P61)

R70 Покачена седиментација на еритроцитите и ненормална вискозност на плазмата

- R70.0 Покачена седиментација на еритроцитите
- R70.1 Ненормална вискозност на плазмата

R71 Ненормалност на црвените крвни клетки

Ненормална еритроцитна:
морфологија ИН
волумен ИН
Анизоцитоза
Поикилоцитоза

Исклучува: анемии (D50–D64)

- полицитемија:
- бенигна (фамилијарна) (D75.0)
  - неонатариум (P61.1)
  - секундарна (D75.1)
  - вера (D45)

R72 Ненормалност на белите крвни клетки, неклассифицирана на друго место

Ненормална диференцијална крвна слика ИН

Исклучува: леукоцитоза (D72.8)

R73 Покачено ниво на гликоза во крвта

∇0403

Вклучува: хипергликемија, неозначено

Исклучува: дијабетес мелитус:

- во бременоста, раѓањето и перпериумот (O24,)
- ИН (E10–E14)
- смалена регулација на гликозата (E09.-)
- неонатални нарушувања (P70.0–P70.2)
- постоперативна хипоинсулинемија (E89.1)

R74 Ненормални нивоа на серумските ензими

R74.0 Покачувањен на нивоа на трнаминазите и на лактат ацид дехидратоза [LDH]

R74.8 Ненормални нивоа на други серумските ензими

Ненормално ниво на:

- кисела фосфатаза
- алкална фосфатаза
- амилаза
- липаза [триацилглицерол липаза]

R74.9 Ненормално ниво на неозначен серумски ензим

R75 Лабораториски доказ за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]

∇0102

Неконечен HIV-тест наод кај доенче

Исклучува: асимптоматски инфективен статус со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (Z21)
болест од вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (B20–B24)

R76 Други ненормални имунолошки наоди во серумот

R76.0 Подигнат титар на антитела

Исклучува: изоимунизација, во бременоста:
што го оштетува фетусот или новороденчето (P55.-)
ИН (O36.0–O36.1)

R76.1 ненормална реакција на туберкулински тест

Ненормален резултат од Mantoux-ов тест

R76.2 Лажно позитивен серолошки тест за сифилис

Лажно позитивна Wassermann-ова реакција

R76.8 Други означени ненормални имунолошки наоди во серумот

Подигнато ниво на имуноглобулини ИН

R76.9 Ненормални имунолошки наоди во серумот, неозначено

R77 Други ненормалности на плазма протеините

Исклучува: заболувања на метаболизмот на плазма протеините (E88.0)

R77.0 Ненормалност на албуминот

R77.1 Ненормалност на глобулинот

Хиперглобулинемија ИН

- R77.2 Ненормалност на алфа-фетопротеин
- R77.8 Други означени ненормалности на плазма протеините
- R77.9 Ненормалност на плазма протеинот, неозначено

R78 Наоди на лекови и други супстанции, кои нормално не се наоѓаат во крвта

Исклучува: душевни растројства и растројства во обносните настанати поради употреба на психоактивна супстанца (F10–F19)

- R78.0 Наод на алкохол во крвта
Ако е потребно да се означи детал во однос на нивото на алкохол, употреба дополнителна шифра за надворешна причина (Y90.-).
- R78.1 Наод на опијат во крвта
- R78.2 Наод на кокаин во крвта
- R78.3 Наод на халуциноген во крвта
- R78.4 Наод на други потенцијални дроги во крвта
- R78.5 Наод на психотропен лек во крвта
- R78.6 Наод на стероиден агенс во крвта
- R78.7 Наод на ненормално ниво на тешки метали во крвта
- R78.8 Наоди на други означени супстанции, кои нормално не се наоѓаат во крвта
Наод на ненормално ниво на литиум во крвта
- R78.9 Наоди на неозначени супстанции, кои нормално не се наоѓаат во крвта

R79 Други ненормални наоди на хемискиот состав на крвта

Исклучува: ненормалност на течност, електролити или на ацидобазната рамнотежа (E86–E87)
асимптоматска хиперурикемија (E79.0)
хипергликемија ИН (R73)
хипогликемија:
неонатална (P70.3–P70.4)
ИН (E16.2)
специфични наоди што укажуваат на заболување на:
амино-ацидниот метаболизам (E70–E72)
јаглевородородниот метаболизам (E73–E74)
липидниот метаболизам (E75.-)

- R79.0 Ненормално ниво на крвен материјал
Ненормално ниво во крвта на:
  - кобалт
  - бакар
  - железо
  - магнезиум
  - минерал НДМ
  - цинк

Исклучува: ненормално ниво на литиум (R78.8)
заболувања на минералниот метаболизам (E83.-)
неонатална хипомагнезија (P71.2)

нутритивен минерален дефицит (E58–E61)

R79.8 Други означени ненормални наоди на хемискиот состав на крвта
Ненормално ниво на гас во крвта

R79.9 Ненормални наоди на хемискиот состав на крвта, неозначено

НЕНОРМАЛНИ НАОДИ ПРИ ИСПИТУВАЊЕ НА УРИНАТА, БЕЗ ДИЈАГНОЗА (R80–R82)

Исклучува: ненормални наоди при антенатална проверка на мајката (O28.-)
ненормални дијагностички наоди класифицирани на друго место- види Алфабетски индекс
специфични наоди што укажуваат на заболување на:
амино-ацидниот метаболизам (E70–E72)
јаглеводородниот метаболизам (E73–E74)

R80 Изолирана протеинурија

Албуминурија ИН
Vence Jones-ова протеинурија
Протеинурија ИН

Исклучува: протеинурија:

- гестациска (O12.1)
- изолирана, со означена морфолошка лезија (N06.-)
- ортостатска (N39.2)
- перзистентна (N39.1)

R81 Гликозурија

Исклучува: ренална гликозурија (E74.8)

R82 Други ненормални наоди во урината

Исклучува: хематурија (R310)
синдром на болка во слабината/хематурија (N39.81)

R82.0 Хилурија

Исклучува: филаријална хилурија (B74.-)

R82.1 Миоглобинурија

R82.2 Билиурија

R82.3 Хемоглобинурија

Исклучува: хемоглобинурија:

- поради хемолиза од надворешни причини НДМ (D59.6)
- ноќна пароксизмална [Marchiafava-Micheli] (D59.5)

R82.4 Ацетонурија
Кетонурија

R82.5 Високи нивоа на лекови, медикаменти и биолошки супстанции во урината
Покачени нивоа во урината на:

- 17-кетостероиди
- катехоламини
- индолеацетична киселина
- стероиди

R82.6 Ненормални нивоа на супстанции главно од немедицинско потекло во урината

Ненормално ниво на тешки метали во урината

- R82.7 Ненормални наоди при микробиолошко испитување на урината
Позитивни наоди од култура
- R82.8 Ненормални наоди при цитолошко и хистолошко испитување на урината
- R82.9 Други и неозначени ненормални наоди во урината
Клетки и цилиндри во урината
Кристалурија
Меланурија

НЕНОРМАЛНИ НАОДИ ПРИ ИСПИТУВАЊЕ НА ДРУГИ ТЕЛЕСНИ ТЕЧНОСТИ, СУБСТАНЦИ И ТКИВА, БЕЗ ДИЈАГНОЗА (R83–R89)

Исклучува: ненормални наоди при:

- антенатална проверка на мајката (O28.-)
- испитување на:
- крвта, без дијагноза (R70–R79)
- урината, без дијагноза (R80–R82)
- ненормални дијагностички наоди класифицирани на друго место- види Алфаветски индекс

Следните четиризначни поткатегории се применуваат со категориите R83–R89:

- .0 Ненормално ниво на ензими
- .1 Ненормално ниво на хормони
- .2 Ненормално ниво на други лекови, медикаменти и биолошки супстанции
- .3 Ненормално ниво на супстанции главно од немедицинско потекло
- .4 Ненормални имунолошки наоди
- .5 Ненормални микробиолошки наоди
Позитивни наоди од култура
- .6 Ненормални цитолошки наоди
Ненормален Папаниколас брис
- .7 Ненормални хистолошки наоди
- .8 Други ненормални наоди
Ненормални хромозомски наоди
- .9 Неозначен ненормален наод

R83 Ненормални наоди во цереброспиналната течност

R84 Ненормални наоди во примероци од респираторните органи и тораксот

Ненормални наоди при:

- бронхијална измивка
- назални секрети
- плеврална течност
- спутум
- брис од грлото

Исклучува: крваво обоен спутум (R04.2)

R85 Ненормални наоди во примероци од дигестивните органи и абдоминалната празнина

Ненормални наоди при:

- перитонеалната течност
- плунката

Исклучува: фекални ненормалности (R19.5)

R86 Ненормални наоди во примероци од машки генитални органи

Ненормални наоди при:

- секретите од простата
- семе, семенска течност
- Ненормални сперматозоиди

Исклучува: асооспермија (N46)

олигоспермија (N46)

R87 Ненормални наоди во примероци од женски генитални органи

Ненормални наоди во секретите и брисевите од:

- цервиксот на утерусот
- вагината
- вулвата

Исклучува: карцином In situ (D05–D07.3)

дисплазија на:

- цервикс на утерусот (N87.-)
- вагината (N89.0–N89.3)
- вулвата (N90.0–N90.3)

R89 Ненормални наоди во примероци од други органи, системи и ткива

Ненормални наоди во:

- исцедок од брадавица
- синовијална течност
- секретите од рана

НЕНОРМАЛНИ НАОДИ ПРИ ДИЈАГНОСТИЧКО СЛИКАЊЕ И ПРИ ФУНКЦИОНАЛНИ ИСПИТУВАЊА, БЕЗ ДИЈАГНОЗА

(R90–R94)

Вклучува: неспецифични ненормални наоди при дијагностичко сликање со:

компјутеризирана аксијална томографија [CAT скен]
сликање со магнетна резонанса [MRI][NMR]
позитрон емисиона томографија [PET скен]
термографија
ултразвук [ехограм]
рдг испитување

Исклучува: ненормални наоди при пренатален преглед на мајката (O28.-)

дијагностички ненормални наоди класифицирани на било кои други места – види Индекс по азбучен редослед

R90 Ненормални наоди на дијагностичко сликање на централниот нервен систем

R90.0 Лезија што го зафаќа интракранијалниот простор

R90.8 Други ненормални наоди при дијагностичко сликање на централниот нервен систем
Ненормален ехоенцефалограм

R91 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на бел дроб

Монета (коин) лезија ИН
Маса на белите дробови ИН

R92 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на дојка**R93 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на други телесни структури**

R93.0 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на черепот и главата, што на друго место не е класифицирано

Исклучува: лезија што го зафаќа интракранијалниот простор (R90.0)

R93.1 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на срце и коронарна циркулација
Ненормален:
ехокардиограм ИН
срцева сенка

R93.2 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на црниот дроб и билијарниот тракт
Невидливост на жолчното кесе

R93.3 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на други делови од дигестивниот тракт

R93.4 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на уринарните органи
Дефект во полнењето на:
мочниот меур
бубрег
уретер

Исклучува: хипертрофија на бубрег (N28.8)

R93.5 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на други абдоминални регии, вклучувајќи го ретроперитонеумот

R93.6 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на екстремитетите

Исклучува: ненормален наод на кожата и поткожното ткиво (R93.8)

R93.7 Ненормални наоди при дијагностичко сликање на други делови на мускулно-скелетниот систем

Исклучува: ненормални наоди на дијагностичко сликање на черепот (R93.0)

R93.8 Ненормални наоди на дијагностичко сликање на други означени телесни структури
Ненормален наод на кожата и поткожното ткиво
Медијастинално поместување

R94 Ненормални резултати од функционалните испитувања

Вклучува: ненормални резултати од:
• радионуклидни [радиоизотопни] испитувања
сцинтиграфија

R94.0 Ненормални резултати од функционално испитување на централниот нервен систем
Ненормален електроенцефалограм [EEG]

- R94.1 Ненормални резултати од функционално испитување на периферниот нервен систем и посебни сетила
 Ненормално:
  - електро-окулограм [EOG]
  - електромиограм [EMG]
  - електроретинограм [ERG]
  - одговор на нервна стимулација
  - визуелно евоциран потенцијал [VEP]
- R94.2 Ненормални резултати од пулмонални функционални испитувања
 Редуциран:
  - вентилаторен капацитет
  - витален капацитет
- R94.3 Ненормални резултати на кардиоваскуларни функционални испитувања
 Ненормално:
  - електрокардиограм [ECG][EKG]
  - електрофизиолошки интракардијални испитувања
  - фонокардиограм
  - векторкардиограм
- R94.4 Ненормални резултати од бубрежни функционални испитувања
 Ненормален ренален функционален тест
- R94.5 Ненормални резултати од функционални испитувања на црниот дроб
- R94.6 Ненормални резултати од функционални испитувања на тироидата
- R94.7 Ненормални резултати од други ендокрини функционални испитувања
Исклучува: тест за абнормална толеранција на гликоза (E09 -)
- R94.8 Ненормални резултати од функционални испитувања на други органи и системи
 Ненормално:
  - брзина на базална метаболичност [BMR]
  - функционален тест на мочниот меур
  - спленичен функционален тест

НЕДОВОЛНО ДЕФИНИРАНИ И НЕПОЗНАТИ ПРИЧИНИ ЗА СМРТНОСТ (R95–R99)

Исклучува: смрт на фетусот поради неозначена причина (P95)
 акушерска смрт ИН (O95)

R95 Синдром на ненадејна смрт на новороденче

∇1610

R96 Друга ненадејна смрт, непозната причина

Исклучува: ненадејни:

- кардијална смрт, така опишана (I46.1)
- синдром на смрт на новороденче (R95)

R96.0 Моментална смрт

R96.1 Смрт која настапува за помалку од 24 часа од почетокот на симптомите, што инаку не е објаснета
 Смрт за која се знае дека не е насилна или моментална за која не може да се открие причината
 Смрт без знаци на заболување

R98 Смрт без присуство на друг

Смрт во околности каде што телото на починатиот било најдено и не може да се открие никаква причина
Најден мртов

R99 Други недоволно дефинирани и неозначени причини за морталитет

Смрт ИН
Непозната причина за смртност²⁰

---

²⁰ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Знаци, симптоми и абнормални наоди.

ПОВРЕДА, ТРУЕЊЕ И НЕКОИ ДРУГИ ПОСЛЕДИЦИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ

(S00–T98)

Оваа глава ги содржи следниве делови:

- S00–S09 Повреди на главата
- S10–S19 Повреди на вратот
- S20–S29 Повреди на тораксот
- S30–S39 Повреди на абдоменот, крстот, лумбалниот `рбет и карлицата
- S40–S49 Повреди на рамето и надлактицата
- S50–S59 Повреди на лакотот и подлактицата
- S60–S69 Повреди на рачниот зглоб и шаката
- S70–S79 Повреди на колкот и бедрото
- S80–S89 Повреди на коленото и потколеницата
- S90–S99 Повреди на глуждот и стапалото
- T00–T07 Повреди кои зафаќаат повеќе регии на телото
- T08–T14 Повреди на неозначен дел од регија на трупот, екстремитет или телото
- T15–T19 Ефекти од туѓо тело кое навлегува низ природен отвор
- T20–T31 Изгореници
  - T20–T25 Изгореници на надворешната површина на телото, означени по локација
  - T26–T28 Изгореници на око и внатрешни органи
  - T29–T31 Изгореници на повеќе и неозначени регии на телото
- T33–T35 Смрзнатини
- T36–T50 Труење со лекови, медикаменти и биолошки супстанции
- T51–T65 Токсични ефекти на супстанции кои се главно немедицински според изворот
- T66–T78 Други и неозначени ефекти од надворешни причини
- T79 Одредени рани компликации на траума
- T80–T88 Компликации на хируршка и медицинска нега, кои не се класифицирани на друго место
- T89 Други компликации на траума, кои не се класифицирани на друго место
- T90–T98 Последици од повреди, труења и други последици од надворешни причинители

Забелешка: Во поглавјето се користи S-делот за шифрирање на различни типови на повреди кои се однесуваат на единечни регии на телото и T-делот кој ги вклучува повредите на повеќекратни или неозначени регии на телото како и труењето и одредени други последици од надворешни причини.

Онаму каде што се одредени повеќекратните локации на повреди во насловите, зборот „со“ означува опфатеност на двете локации, а зборот „и“ означува опфатеност на било која или и на двете локации.

Начелото за повеќекратно шифрирање на повредите треба да се почитува секаде каде што е можно. За повеќекратните повреди се обезбедуваат комбинирани категории кои се користат кога не постојат доволно детали за природата на поединечната состојба, или пак, компонентните повреди одделно ќе се шифрираат.

Исклучува: траума при раѓање (P10–P15)
акушерска траума (O70–O71)

Деловите од S-делот како и T00–T14 и T90–T98 содржат повреди на ниво на три карактери класифицирани според типот, како што следи:

Површна повреда која вклучува:

абразија
плуска (нетермична)
контузија, вклучувајќи нагмечување и хематом
повреда со површно туѓо тело (сплинтер) без голема отворена рана
каснување од инсект (неотровно)

Отворена рана која вклучува:

каснување од животно
исекотина
лацерација
убодна рана
• ИН
• убодна повреда (освен таква која ги вклучува подлабоките структури)

Исклучува: кинење на кожата:

- инцидентно (R23.4)
- нетрауматско (R23.4)

Фрактура вклучува:

Фрактура:
• затворена
  • здробена }
  • депресивна }
  • подигната }
  • напукната }
  • гринстик фрактура }
  • углавена } со или без продолжено заздравување
  • линеарна }
  • од напрегање }
  • едноставна }
  • слизната епифиза }
  • спирална }
  • дислоцирана }
  • изместена }

Фрактура:
• отворена
• сложена }
• инфицирана }
• од куршум } со или без продолжено заздравување
• убодна }
• со туѓо тело }

Исклучува: фрактура:

- патолошка
  - ИН (M84.4)
  - со остеопороза (M80 -)
  - напрегање (M84.3 -)
- лошо зараснување на фрактура (M84.0)
незараснување на фрактура (псеудоартроза) (M84.1)

Дислокација, шинување и истегнување вклучуваат:

авулзија } {
лацерација } {
шинување } {
истегнување } { рскавица

трауматски:	}	на { зглоб (капсула)
• хематроза	}	{ лигамент
• руптура	}	{
• сублуксација	}	{
• кинење	}	{

Повреди на нервите и `рбетниот мозок вклучуваат:

комплетна или некомплетна лезија на `рбетниот мозок
 лезија на континуитетот на нервите и `рбетниот мозок
 трауматски:

- прекин на нерв
- хематомилија
- парализа (минлива)
- параплегија
- квадриплегија

Повреда на крвните садови вклучува:

авулзија	}	
пресекување	}	
лацерација	}	
трауматски:	}	на крвните садови
• аневризма или фистула (артериовенозна)	}	
• артериски хематом	}	
• руптура	}	

Повреда на мускул, фасција и тетива вклучува:

авулзија	}	
пресекување	}	
лацерација	}	на мускул, фасција и тетива
шинување	}	
истегнување	}	
трауматска руптура	}	

Повреда од смачкување

Трауматска ампутација

Повреда на внатрешни органи вклучува:

повреди од експлозии	}	
модрина	}	
повреди од потрес	}	
смачкување	}	
лацерација	}	на внатрешни органи
трауматски:	}	
• хематом	}	
• убод	}	
• руптура	}	
• кинење	}	

Други неозначени повреди

ПОВРЕДИ НА ГЛАВАТА

(S00–S09)

Вклучува: повреди на:

- уво
- око
- лице (било кој дел)
- гингива
- вилица
- усната празнина
- непце
- периокуларна област
- череп
- област на темпоро-мандибуларен зглоб
- јазик
- заб

Исклучува: изгореници (T20–T31)

ефекти од туѓо тело:

- во:
    - уво (T16)
    - ларинкс (T17.3)
    - уста (T18.0)
    - нос (T17.0–T17.1)
    - фаринкс (T17.2)
  - на надворешното око (T15 -)
- смрзнатина (T33–T35)
каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S00 Површна повреда на глава

∇1916

Исклучува: церебрална контузија:

- дифузна (S06.21)
  - фокална (S06.31)
  - ИН (S06.21)
- повреда на око и орбитата (S05, -)

Следните под-поделби со пет карактери се користат со категоријата S00 за да го означат типот на површно повреда. Важечките петти цифри се во [загради] под секоја шифра:

- ⊗ 0 Неозначени
- ⊗ 1 Абразија
- ⊗ 2 Плуска
- ⊗ 3 Каснување од инсект
- ⊗ 4 Површно туѓо тело (сплинтер)
- ⊗ 5 Контузија
- ⊗ 8 Друго

S00.0 Површна повреда на череп

[0-8]

S00.1 Контузија на очен капак и периокуларната област
Модринка на око
Веѓа

Исклучува: контузија на очното јаболко и ткивата на орбитата (S05.1)

S00.2 Други површни повреди на очниот капак и периокуларната област

[0-4,8] Регија на орбитата

Исклучува: површна повреда на конјуктивата и рожницата (S05.0)

S00.3 Површна повреда на нос

[0-8]

S00.4 Површна повреда на уво[0-8] Слушен канал
Ушна школка**S00.5 Површна повреда на усна и усна празнина**

[0-8]

S00.7 Повеќекратни површни повреди на глава

S00.8 Површна повреда на други делови на главата[0-8] Образ
Брада
Лице ИН
Чело ИН
Слепоочница**S00.9 Површна повреда на глава, неозначен дел**

[0-8]

S01 Отворена рана на главаV₁₉₁₇

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура, дислокација или интракранијална повреда
отворена рана на глава ИН

Употребете дополнителна шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/третман.

Исклучува: декапитација (S18)
повреда на око и орбитата (S05, -)
трауматско ампутирање на дел од главата (S08-)

S01.0 Отворена рана на черепот

Исклучува: авулзија на череп (S08.0)

S01.1 Отворена рана на очниот капак и периокуларната област

Веѓа
Отворена рана на очниот капак и периокуларната област со или без инволвирање на солзните канали**S01.2 Отворена рана на нос**

⊗S01.20 Отворена рана на нос, неозначен дел

⊗S01.21 Отворена рана на нос, надворешна кожа

⊗S01.22 Отворена рана на ноздри

⊗S01.23 Отворена рана на назалниот септум

⊗S01.29 Отворена рана на други и повеќе делови на носот

S01.3 Отворена рана на уво и слушната структура

- ⊗S01.30 Отворена рана на надворешното уво, неозначен дел
Ушен канал (надворешен)
Уво ИН
- ⊗S01.31 Отворена рана на ушната школка
Перка
- ⊗S01.33 Отворена рана на трагус
- ⊗S01.34 Отворена рана на надворешен слушен канал
- ⊗S01.35 Отворена рана на еустахиевата туба
- ⊗S01.36 Отворена рана на коскичките
- ⊗S01.37 Отворена рана на ушното тапанче
Исклучува: трауматска руптура на ушното тапанче (tympanic membrane) (S09.2)
- ⊗S01.38 Отворена рана на внатрешното уво
Кохлеа
- ⊗S01.39 Отворена рана на други или повеќе делови на увото и слушниот апарат

S01.4 Отворена рана на образ и темпоро-мандибуларната област

- ⊗S01.41 Отворена рана на образ
- ⊗S01.42 Отворена рана на максиларната регија
Регија на горната вилица
- ⊗S01.43 Отворена рана на мандибуларната регијата
Регија на долната вилица
- ⊗S01.49 Отворена рана на други и повеќе локации на образите и темпоро-мандибуларната област

S01.5 Отворена рана на усна и усна празнина

Исклучува: заб:

- дислокација (S03.2)
- фрактура (S02.5)

- ⊗S01.50 Отворена рана на уста, неозначен дел
- ⊗S01.51 Отворена рана на усна
- ⊗S01.52 Отворена рана на усната слузница
Образ (внатрешен)
- ⊗S01.53 Отворена рана на гингива (алвеоларен продолжеток)
- ⊗S01.54 Отворена рана на јазикот и дното на устата
- ⊗S01.55 Отворена рана на непцето
- ⊗S01.59 Отворена рана на други и повеќе делови на усната и усната празнина
- S01.7 Повеќекратни отворени рани на глава

S01.8 Отворена рана на други делови на главата

- ⊗S01.81 Отворена рана (на било кој дел од главата) поврзана со фрактура
Прво да се одреди шифрата на фрактурата (S02 -).
- ⊗S01.82 Отворена рана (на било кој дел од главата) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифрата на дислокацијата (S03 -).
- ⊗S01.83 Отворена рана (на било кој дел од главата) поврзана со интракранијална повреда
V1919
Прво да се одреди шифрата на интракранијалната повреда (S06 -).
- S01.88 Отворена рана на други делови на главата
Брада
Лице ИН
Чело ИН
Череп
- S01.9 Отворена рана на глава, неозначен дел

S02 Фрактура на черепот и фацијалните коски

Да се употреби дополнителна шифра S06.01–S06.05 за да се идентификува било какво губење на свест поврзано со фрактура на черепот.

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S01.81 со категорија S02 за да се идентификува отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура]. Со ова се исклучува фрактура поврзана со интракранијална повреда, да се употреби S01.83.

- S02.0 Фрактура на сводот на черепот
Фронтална коска
Париетална коска
Слепоочна коска, сквамозен дел
- S02.0 Фрактура на основата на черепот
Јама:
• предна
• средна
• задна
Тил
Покрив на орбитата
Синус:
• етмоидален
• фронтален
Сфеноид
Слепоочна коска ИН
Исклучува: очна дупка ИН (S02.8)
дно на очната дупка (S02.3)
слепоочна коска, сквамозен дел (S02.0)
- S02.2 Фрактура на назалните коски
- S02.3 Фрактура на дното на очната дупка
Фрактура од разнесување
Исклучува: очна дупка ИН (S02.8)
покрив на очната дупка (S02.1)
- S02.4 Фрактура на јагодичната и горновилична коска

Горна вилица
Горна вилица (коска)
Зигома

S02.5 Фрактура на заб
Скршен заб

Исклучува: патолошка фрактура на заб (K08.81)

S02.6 Фрактура на долната вилица

Долна вилица (коска)

⊗S02.60 Фрактура на долната вилица, неозначен дел

⊗S02.61 Фрактура на кондиларен продолжеток

⊗S02.62 Субкондиларна фрактура

⊗S02.63 Фрактура на короноиден продолжеток

⊗S02.64 Фрактура на рамус, неозначен

⊗S02.65 Фрактура на аголот на вилицата

⊗S02.66 Фрактура на симфиза на телото

⊗S02.67 Фрактура на алвеоларниот раб на телото

⊗S02.68 Фрактура на долната вилица, други и неозначени делови

⊗S02.69 Фрактура на долната вилица, на повеќе места

S02.7 Повеќекратни фрактури вклучувајќи го и черепот и фацијалните коски

S02.8 Фрактура на други черепни и фацијални коски
Забна чашка
Очна дупка ИН
Непце

Исклучува: орбитални:

- дно (S02.3)
- покрив на очната дупка (S02.1)

S02.9 Фрактура на черепот и фацијалните коски, неозначен дел
Лице ИН

S03 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на главата

Да се употреби шифрата за отворени рани S01.82 со под-категиорите S03.0–S03.3 за да се идентификува отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на главата (S09.1).

S03.0 Дислокација на вилицата
Вилица (`рскавица) (менискус)
Долна вилица
Темпоро-мандибуларен (зглоб)

S03.1 Дислокација на септалната `рскавица на носот

S03.2 Дислокација на заб

- S03.3 Дислокација на други и неозначени делови на главата
- S03.4 Шинување и истегнување на вилицата
Темпоро-мандубуларен (зглоб) (лигамент)
- S03.5 Шинување и истегнување на зглобови и лигаменти или други и неозначени делови на главата
- S04 Повреда на кранијалните нерви**
- S04.0 Повреда на очниот нерв и проводните патишта
Очна хијазма
Втор кранијален нерв
Визуелен кортекс
- S04.1 Повреда на окуломоторниот нерв
Трет кранијален нерв
- S04.2 Повреда на трохлеарниот нерв
Четврт кранијален нерв
- S04.3 Повреда на тригеминалниот нерв
Петти кранијален нерв
- S04.4 Повреда на абдуценс
Шести кранијален нерв
- S04.5 Повреда на фацијалниот нерв
Седми кранијален нерв
- S04.6 Повреда на акустичниот нерв
Слушен нерв
Осми кранијален нерв
- S04.7 Повреда на помошниот нерв
Единаесетти кранијален нерв
- S04.8 Повреда на други кранијални нерви
Глософарингален (деветти) нерв
Хипоглосален (дванаесетти) нерв
Олфакторен (прв) нерв
Вагусен (десетти) нерв
- S04.9 Повреда на неозначен кранијален нерв

S05 Повреда на око и орбитата

Исклучува: повреда на:

- окуломоторен (трет) нерв (S04.1)
- оптички (втор) нерв (S04.0)
- отворена рана на очниот капак и periокуларната област (S01.1)
- фрактура на коската на очната дупка (S02.1, S02.3, S02.8)
- површна повреда на очниот капак (S00.1 - - S00.2-)

- S05.0 Повреда на конјуктивата и корнална абразија без спомнување на туѓо тело

Исклучува: туѓо тело во:

- конјуктивната кесичка (T15.1)
- корнеа (T15.0)

- S05.1 Контузија на очното јаболко и ткивото на орбитата
Трауматска хифема

Исклучува: модрина на око (S00.1)

- контузија на очен капак и periокуларната област (S00.1)

- S05.2 Окуларна лацерација и руптура со испаѓање или загуба на интраокуларно ткиво
- S05.3 Окуларна лацерација без испаѓање или загуба на интраокуларно ткиво
Лацерација на око ИН
- S05.4 Убодна рана на очната дупка со или без туѓо тело
Исклучува: останато (старо) туѓо тело по убодната рана на очната дупка (H05.5)
- S05.5 Убодна рана на очното јаболко со туѓо тело
Исклучува: останато (старо) интраокуларно туѓо тело (H44.6–H44.7)
- S05.6 Убодна рана на очното јаболко без туѓо тело
Окуларно пробивање ИН
- S05.7 Авулзија на око
Трауматска енуклеација
- S05.8 Други повреди на око и очната дупка
Повреда на солзниот канал
- S05.9 Повреда на око и очната дупка, неозначена
Повреда на око ИН

S06 Интракранијална повреда

▽1905

За поткатегиорите S06.1–S06.9 да се употреби дополнителната шифра (S06.01–S06.05) за секое поврзано губење на свест.

Да се употреби дополнителната шифра за отворена рана S01.83 со категоријата S06 за да се идентификува отворена интракранијална рана (отворена рана поврзана со интракранијална повреда).

S06.0 Повреда со потрес

Комоцио церебри

- ⊗S06.00 Потрес
- ⊗S06.01 Губење на свест со неодредено траење
- ⊗S06.02 Краткотрајно губење на свест (покраќко од 30 минути)
- ⊗S06.03 Губење на свест со средно времетраење (30 минути до 24 часа)
- ⊗S06.04 Губење на свест за продолжено времетраење (повеќе од 24 часа), со враќање на претходното ниво на свесност
- ⊗S06.05 Губење на свест за продолжено времетраење (повеќе од 24 часа), без враќање на претходното ниво на свесност
- S06.1 Трауматски церебрален едем

S06.2 Дифузна мозочна повреда

Зафатена широка површина на мозочното ткиво

- ⊗S06.20 Дифузна церебрална и церебеларна повреда на мозокот, неозначена
- ⊗S06.21 Дифузни мозочни контузии
≤ 5 млс крв

- ⊗S06.22 Дифузни церебеларни контузии
≤ 5 млс крв
- ⊗S06.23 Повеќекратни интрацеребрални и церебеларни хематоми
> 5 млс крв
Повеќекратни интрацеребрални хеморагии
- ⊗S06.28 Други мозочни церебеларни повреди
Повеќекратни лацерации на церебрумот и церебелумот

S06.3 Фокална мозочна повреда

Зафатено локализирано или ограничено ткиво на мозокот

- ⊗S06.30 Фокална церебрална и церебеларна повреда, неозначена
- ⊗S06.31 Фокална церебрална контузија
≤ 5 млс крв
- ⊗S06.32 Фокална церебеларна контузија
≤ 5 млс крв
- ⊗S06.33 Фокален церебрален хематом
> 5 млс крв
Интрацеребрален хематом/хеморагија
- ⊗S06.34 Фокален церебеларен хематом
> 5 млс крв
Церебеларна хеморагија
- ⊗S06.38 Друга фокална церебрална и церебеларна повреда
Лацерација на церебрумот и церебелумот

S06.4 Епидурална хеморагија
Епидурален (екстрадурален) хематом
Екстрадурална хеморагија (трауматска)

S06.5 Трауматска субдурална хеморагија
Субдурален хематом

S06.6 Трауматска субарахноична хеморагија
Субарахноичен хематом

S06.8 Други интракранијални повреди
Трауматска хеморагија/хематом/контузија:

- мозок ИН
- интракранијално ИН

S06.9 Интракранијална повреда, неозначена
Мозочна (стем) повреда ИН
Интракранијална повреда ИН

Исклучува: повреда на глава ИН (S09.9)

S07 Повреда од смачкување на глава

Исто така (ако е применливо) да се шифрираат краиш синдромите (T79.5)

Исклучува: таму каде што се знае типот на повредата (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се користи само шифрата за повредата.

S07.0 Повреда од смачкување на лице

- S07.1 Повреда од смачкување на череп
- S07.8 Повреда од смачкување на други делови на главата
- S07.9 Повреда од смачкување на глава, неозначен дел

S08 Трауматско ампутирање на дел од главата

- S08.0 Авулзија на скалпот
- S08.1 Трауматска ампутација на уво
- S08.8 Трауматско ампутирање на други делови од главата
- S08.9 Трауматско ампутирање на неозначен дел од главата

Исклучува: декапитација (S18)

S09 Други неозначени повреди на главата

- S09.0 Повреда на крвни садови на главата, неклассифицирани на друго место

Исклучува: повреда на:

- церебралните крвни садови (S06-)
- прецеребралните крвни садови (S15-)

- S09.1 Повреда на мускул и тетива на главата
Шинувања и истегнувања

Исклучува: шинувања и истегнувања на зглобната капсула (лигамент) (S03-)

- S09.2 Трауматска руптура на ушното тапанче

- S09.7 Повеќекратни повреди на главата

▽1907 Повреди кои се класифицираат за повеќе од една од категориите S00–S09 2

- S09.8 Други означени повреди на главата

- S09.9 Неозначени повреди на главата

▽1905 Повреда на:

- уво ИН
- лице ИН
- нос ИН

ПОВРЕДИ НА ВРАТОТ

(10–S19)

Вклучува: повреди на:

- тилот
- супраклавикуларната регија
- грлото

Исклучува: изгореници (T20–T31)

ефекти од туѓо тело во:

- ларинкс (T17.3)
  - езофагусот (T18.1)
  - фаринксот (T17.2)
  - трахеа (T17.4)
- фрактура на `рбет ИН (T08)
смрзнатина (T33–T35)
повреда на:
- `рбетен мозок ИН (T09.3)
  - трупот ИН (T09 -)
- каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S10 Површна повреда на врат

∇1916

Следните под-поделби со пет карактери се користат со категоријата S10 за да го означат типот на површна повреда. Важечките петти цифри се во [загради] под секоја шифра:

- ⊗ 0 Неозначени
- ⊗ 1 Абразија
- ⊗ 2 Плуска
- ⊗ 3 Каснување од инсект
- ⊗ 4 Површно туѓо тело (сплинтер)
- ⊗ 5 Контузија
- ⊗ 8 Друго

S10.0 Контузија на грло
Вратен езофагус
Ларинкс
Фаринкс
Трахеа

S10.1 Други и неозначени површни повреди на грлото

[0-4,8]

S10.7 Повеќекратни површни повреди на вратот

S10.8 Површна повреда на други делови на вратот

[0-8]

S10.9 Површна повреда на врат, неозначен дел

[0-8]

S11 Отворена рана на врат

∇1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на врат ИН

Употребете ја дополнителната шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/третман.

Исклучува: декапитација (S18)

S11.0 Отворена рана со опфатени ларинкс и трахеа

Исклучува: торакална трахеа (S27.5)

⊗S11.01 Отворена рана на ларинкс

⊗S11.02 Отворена рана на трахеа

S11.1 Отворена рана која ја вклучува тироидната жлезда

S11.2 Отворена рана која вклучува фаринкс и вратен езофагус

Исклучува: езофагус ИН (S27.83)

⊗S11.21 Отворена рана на фаринкс

⊗S11.22 Отворена рана на вратен езофагус

S11.7 Повеќекратни отворени рани на врат

S11.8 Отворена рана на други делови на вратот

⊗S11.81 Отворена рана (на било кој дел од вратот) поврзана со фрактура

Прво да се одреди шифрата на фрактурата (S12 -).

⊗S11.82 Отворена рана (на било кој дел од вратот) поврзана со дислокација

Прво да се одреди шифрата на дислокацијата (S13 -).

⊗S11.88 Отворена рана на други делови на вратот

Епиглотис

Супраклавикуларната регија

Грло ИН

S11.9 Отворена рана на врат, неозначен дел

Врат ИН

S12 Фрактура на вратот

Вклучува: цервикална:

- неврален лак
- `рбет
- спинозен продолжеток
- трансверзален продолжеток
- пршлен
- пршленов лак

Да се употреби дополнителна шифра (S13-) за да се опише дислокацијата поврзана со вратните фрактури на приленот. Таму каде што бројот на прилените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен.

Да се употреби дополнителна шифра S14- да се утврди било каква цервикална повреда на `рбетниот мозок.

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S11.81 со категорија S12 за да се идентификува отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

S12.0 Фрактура на првиот вратен пршлен

Атлас

S12.1 Фрактура на вториот вратен пршлен

Аксис

S12.2 Фрактура на други означени вратни пршлени

⊗S12.21 Фрактура на третиот вратен пршлен

- ⊗S12.22 Фрактура на четвртиот вратен пршлен
- ⊗S12.23 Фрактура на петтиот вратен пршлен
- ⊗S12.24 Фрактура на шестиот вратен пршлен
- ⊗S12.25 Фрактура на седмиот вратен пршлен
- S12.7 Повеќекратни фрактури на вратниот `рбет

Исклучува: повеќекратни фрактури на означени нивоа на вратните пршлени (S12.0, S12.1, -). Да се одреди шифра за секое поединечно ниво

- S12.8 Фрактура на други делови на вратот
  - Крикоидна `рскавица
  - Хиоидна коска
  - Ларинкс
  - Тироидна `рскавица
  - Трахеа

- S12.9 Фрактура на врат, неозначен дел
  - Фрактура на врат:
    - `рбет ИН
    - пршлен ИН

S13 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на ниво на вратот

Да се употреби дополнителна шифра (S12-) за да се опишат фрактурите поврзани со цервикална дислокација. Таму каде што бројот на пршлените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен за пршлени.

Да се употреби дополнителна шифра S14- да се утврди било каква цервикална повреда на `рбетниот мозок.

Да се употреби шифрата за отворени рани S11.82 со под-категиорите S13.0–S13.3 за да се идентификува отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: руптура или изместување (нетрауматско) на вратниот интервертебрален диск (M50 -) шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на вратот (S16).

- S13.0 Трауматска руптура на вратниот интервертебрален диск

S13.1 Дислокација на вратни пршлени

- ⊗S13.10 Дислокација на вратен пршлен, неозначен степен
  - Вратен `рбет ИН
- ⊗S13.11 Дислокација на C1/C2 вратни пршлени
- ⊗S13.12 Дислокација на C2/C3 вратни пршлени
- ⊗S13.13 Дислокација на C3/C4 вратни пршлени
- ⊗S13.14 Дислокација на C4/C5 вратни пршлени
- ⊗S13.15 Дислокација на C5/C6 вратни пршлени
- ⊗S13.16 Дислокација на C6/C7 вратни пршлени
- ⊗S13.17 Дислокација на C7/T1 цервикалноторакални пршлени
- ⊗S13.18 Други дислокации на вратни пршлени

Атланто-осипитален зглоб

S13.2 Дислокација на други и неозначени делови на вратот
Крикоаритеноидна артикулација
Крикотироидна артикулација
Тироидна `рскавица

Исклучува: дислокација на вратен пршлен (S13.1 -)

S13.3 Повеќекратни дислокации на врат

Исклучува: повеќекратни дислокации на означени нивоа на вратниот пршлен (S13.1 -). Да се одреди шифра за секое поединечно ниво

S13.4 Шинување и истегнување на вратниот `рбет
Антериор лонгитудинал (лигамент), вратен
Атланто-аксијален (зглобови)
Атланто-осипитален (зглобови)
Повреда од удар

S13.5 Шинување и истегнување на тироидната регија
Крикоаритеноиден (зглоб) (лигамент)
Крикотироиден (зглоб) (лигамент)
Тироидна `рскавица

S13.6 Шинување и истегнување на зглобови и лигаменти или други и неозначени делови на вратот

S14 Повреда на нерви и `рбетниот мозок на ниво на врат

S14.0 Потрес и едем на вратниот `рбетен мозок

S14.1 Други и неозначени повреди на вратниот `рбетен мозок

Да се употреби дополнителна шифра (Z99.1) ако се спомнува вентилаторна зависност..

Исто така да се шифрира степенот на функционалноста на `рбетниот мозок (S14.7 -)

⊗S14.10 Повреда на вратниот `рбетен мозок, неозначена

⊗S14.11 Комплетна лезија на вратниот `рбетен мозок

⊗S14.12 Синдром на централниот дел на `рбетниот мозок (некомплетна повреда на `рбетниот мозок) на вратниот `рбетен мозок

⊗S14.13 Друг некомплетен синдром на вратниот `рбетен мозок
Синдром на преден дел на `рбетен мозок
Некомплетна лезија на вратниот `рбетен мозок ИН
Синдром на заден дел на `рбетниот мозок

S14.2 Повреда на коренот на нервот на вратен `рбет

S14.3 Повреда на брахијален плексус

S14.4 Повреда на периферните нерви на вратот

S14.5 Повреда на вратни симпатични нерви

S14.6 Повреда на други неозначени нерви на вратот

⊗S14.7 Функционално ниво на повреда на вратен `рбетен мозок

∇1915

Оваа категорија се користи за евидентирање на функционалниот степен на повреда на `рбетен мозок. Функционалниот степен на повредата на `рбетен мозок е најнискиот недопрен сегмент (на пр., `комплетна С4 лезија на `рбетен мозок` значи дека функциите вршени од страна на четвртите и повисоки вратни нерви се недопрени, и не постои функција на најниските степени).

Прво да се одреди шифра за типот на повреда на `рбетен мозок.

- ⊗S14.70 Функционална повреда на `рбетен мозок, цервикално ниво неозначено
- ⊗S14.71 Функционална повреда на `рбетен мозок, С1
- ⊗S14.72 Функционална повреда на `рбетен мозок, С2
- ⊗S14.73 Функционална повреда на `рбетен мозок, С3
- ⊗S14.74 Функционална повреда на `рбетен мозок, С4
- ⊗S14.75 Функционална повреда на `рбетен мозок, С5
- ⊗S14.76 Функционална повреда на `рбетен мозок, С6
- ⊗S14.77 Функционална повреда на `рбетен мозок, С7
- ⊗S14.78 Функционална повреда на `рбетен мозок, С8

S15 Повреда на крвни садови на ниво на врат

S15.0 Повреда на каротидна артерија

- ⊗S15.00 Повреда на каротидна артерија, неозначена
- ⊗S15.01 Повреда на заедничка каротидна артерија
- ⊗S15.02 Повреда на надворешна каротидна артерија
- ⊗S15.03 Повреда на внатрешна каротидна артерија
- S15.1 Повреда на вертебрална артерија
- S15.2 Повреда на надворешна југуларна вена
- S15.3 Повреда на внатрешна југуларна вена
- S15.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на врат
- S15.8 Повреда на други крвни садови на ниво на врат
- S15.9 Повреда на неозначен крвен сад на ниво на врат

S16 Повреда на мускул и тетива на ниво на врат

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: шинувања и истегнувања на зглобната капсула (лигамент) (S13)

S17 Повреда од смачкување на вратот

Исто така, ако е применливо, да се шифрира краи синдромот (T79.5)

Исклучува: таму каде што се знае типот на повредата (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се користи само шифрата за повредата.

- S17.0 Повреда од смачкување на ларинкс и трахеа
- S17.8 Повреда од смачкување на други делови на вратот
- S17.9 Повреда од смачкување на врат, неозначен дел

S18 Трауматско ампутирање на ниво на врат

Декапитација

S19 Други и неозначени повреди на вратот

- S19.7 Повеќекратни повреди на вратот
- ∇1907 Повреди кои се класифицираат за повеќе од една од категориите S10–S18
- S19.8 Други означени повреди на вратот
- S19.9 Неозначена повреда на врат

ПОВРЕДИ НА ТОРАКСОТ

(S20–S29)

Вклучува: повреди на:

- гради
- градниот кош (сидот)
- интерскапуларна област

Исклучува: изгореници (T20–T31)

ефекти од туго тело во:

- бронхи (T17.5)
- белодробно крило (T17.8)
- езофагусот (T18.1)
- трахеа (T17.4)

фрактура на спина ИН (T08)

смрзнатина (T33–T35)

повреди на:

- аксила } (S40–S49)
- клавиќла } (S40–S49)
- скапуларна регија } (S40–S49)
- раме } (S40–S49)
- рбетен мозок ИН (T09.3)
- трупот ИН (T09 -)

каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S20 Површна повреда на торакс

∇1916

Следните под-поделби со пет карактери се користат со категоријата S20 за да го означат типот на површна повреда. Важечките петти цифри се во [загради] под секоја шифра:

- ⊗ 0 Неозначени
- ⊗ 1 Абразија
- ⊗ 2 Плуска
- ⊗ 3 Каснување од инсект
- ⊗ 4 Површно туго тело (сплинтер)

⊗ 5 Контузија

⊗ 8 Друго

S20.0 Контузија на гради

S20.1 Други и неозначени површни повреди на гради

[0-4,8]

S20.2 Контузија на торакс
Градниот кош (сидот)
Стернална регија

S20.3 Други површни повреди на предниот сид на тораксот

[0-4,8]

Сид на граден кош, преден

S20.4 Други површни повреди на задниот сид на тораксот

[0-4,8]

Сид на граден кош, заден

S20.7 Повеќекратни површни повреди на тораксот

S20.8 Површна повреда на други и неозначени делови на тораксот

[0-4,8]

Сид на градниот кош ИН
Костална регија
Торакален сид ИН

S21 Отворена рана на торакс

∇1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура, дислокација и интраторакална повреда
отворена рана на торакс ИН

Употребете ја дополнителната шифра T89.0- за да се значи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/третман.

Исклучува: трауматски:

- хемопнеумоторакс (S27.2)
- хемоторакс (S27.1)
- пнеумоторакс (S27.0)

S21.0 Отворена рана на гради

S21.1 Отворена рана на преден сид на торакс
Сид на граден кош (надворешен), преден
Стернална регија

S21.2 Отворена рана на заден сид на торакс
Грб ИН
Сид на граден кош (надворешен), заден

S21.7 Повеќекратни отворени рани на торакален сид

S21.8 Отворена рана на други делови на тораксот

⊗S21.81 Отворена рана (на било кој дел од тораксот) поврзана со фрактура

Прво да се одреди шифрата на фрактурата (S22 -).

- ⊗S21.82 Отворена рана (на било кој дел од тораксот) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифрата на дислокацијата (S23 -).
- ⊗S21.83 Отворена рана (на било кој дел од тораксот) поврзана со интраторкална повреда
▽1920
Прво да се одреди шифрата на интраторкалната повреда (S26-S27)
- ⊗S21.88 Отворена рана на други делови на тораксот
- S21.9 Отворена рана на торакс, неозначен дел
Граден кош (сид) (надворешен) ИН
Торакален сид ИН

S22 Фрактура на ребро(а), стернум и торакален `рбетен мозок

Вклучува: торакална:

- неврален лак
- спинозен продолжеток
- трансверзален продолжеток
- пршлен
- пршленов лак

Да се употреби дополнителна шифра (S23-) за да се опише дислокацијата поврзана со торакални вертебрални фрактури. Таму каде што бројот на прилените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен.

Да се употреби дополнителна шифра S24 - да се утврди било каква торакална повреда на `рбетниот мозок.

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S21.81 со категорија S22 за да се идентификува отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

Исклучува: фрактура на:

- клавиќла (S42.0 -)
- скапула (S42.1 -)

S22.0 Фрактура на торакален пршлен

- ⊗S22.00 Фрактура на торакален пршлен, ниво неозначено
Торакален `рбет, ИН
- ⊗S22.01 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т1 и Т2
- ⊗S22.02 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т3 и Т4
- ⊗S22.03 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т5 и Т6
- ⊗S22.04 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т7 и Т8
- ⊗S22.05 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т9 и Т10
- ⊗S22.06 Фрактура на торакален пршлен, ниво Т11 и Т12
- S22.1 Повеќекратни фрактури на торакаланиот `рбет

Исклучува: повеќекратни фрактури на означени нивоа на торакалните пршлени (S22.0 -). Да се одреди шифра за секој поединечен степен

- S22.2 Фрактура на градната коска

S22.3 Фрактура на ребро

Повеќекратни фрактури на едно ребро

⊗S22.31 Фрактура на првото ребро

Исклучува: првото ребро опфатено со повеќекратни фрактури на ребро (S22.41)

⊗S22.32 Фрактура на едно ребро, друго од првото ребро
Фрактура на ребро, ИН

S22.4 Фрактури на повеќе ребра

⊗S22.40 Фрактури на повеќе ребра, неозначено

⊗S22.41 Фрактури на повеќе ребра, вклучувајќи го првото ребро
Било кои фрактури на повеќе ребра кои го вклучуваат првото ребро

⊗S22.42 Фрактури на повеќе ребра, вклучувајќи две ребра

Исклучува: фрактури на повеќе ребра вклучувајќи го првото ребро (S22.41)

⊗S22.43 Фрактури на повеќе ребра, вклучувајќи три ребра

Исклучува: фрактури на повеќе ребра вклучувајќи го првото ребро (S22.41)

⊗S22.44 Фрактури на повеќе ребра, вклучувајќи четири или повеќе ребра

Исклучува: фрактури на повеќе ребра вклучувајќи го првото ребро (S22.41)

S22.5 Расцепен граден кош

Исто така да се одреди шифра за:

- фрактури на ребро (S22.4 -)
- стернална фрактура (S22.2)

S22.8 Фрактура на други делови на коскениот дел на тораксот

S22.9 Фрактура на коскениот дел на тораксот, дел неозначен

S23 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на тораксот

Да се употреби дополнителна шифра (S22-) за да се опишат фрактури поврзани со торакални дислокации . Таму каде што бројот на пршлените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен.

Да се употреби дополнителна шифра S24 - да се утврди било каква повреда на торакален `рбетен мозок.

Да се употреби шифрата за отворени рани S21.82 со под-категиите S23.0–S23.2 за да се идентификува отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: дислокација, шинување или истегнување на стерноклавикуларен зглоб (S43.2, S43.6)
руптура или изместување (нетрауматско) на торакален интервертебрален диск (M51 -)
шинување и истегнување на мускул и тетива на торакално ниво (S29.0).

S23.0 Трауматска руптура на торакален интервертебрален диск

S23.1 Дислокација на торакален пршлен

⊗S23.10 Дислокација на торакални пршлени, неозначен степен
Торакален `рбет, ИН

⊗S23.11 Дислокација на торакални пршлени T1/T2 и T2/T3

- ⊗S23.12 Дислокација на торакални пршлени T3/T4 и T4/T5
- ⊗S23.13 Дислокација на торакални пршлени T5/T6 и T6/T7
- ⊗S23.14 Дислокација на торакални пршлени T7/T8 и T8/T9
- ⊗S23.15 Дислокација на торакални пршлени T9/T10 и T10/T11
- ⊗S23.16 Дислокација на торакални пршлени T11/T12
- ⊗S23.17 Дислокација на тораколумбални пршлени T12/L1
- S23.2 Дислокација на други и неозначени делови на тораксот
  - Коска на градите
  - Костохондрална (костална `рскавица)
  - Градна коска
  - Трахеа
  - Ксифоидна `рскавица
- S23.3 Шинување и истегнување на торакален `рбет
- S23.4 Шинување и истегнување на ребра и градна коска
- S23.5 Шинување и истегнување на други неозначени делови на тораксот

S24 Повреда на нерви и `рбетниот мозок на ниво на торакс

Исклучува: повреда на брахијален плексус (S14.3)

- S24.0 Потрес и едем на торакалниот `рбетен мозок

S24.1 Други и неозначени повреди на торакалниот `рбетен мозок

*Да се употреби дополнителна шифра (Z99.1) ако се спомнува вентилаторна зависност..
Исто така да се шифрира степенот на повредата на `рбетниот мозок (24.7 -)*

- ⊗S24.10 Повреда на торакалниот `рбетен мозок, неозначено
- ⊗S24.11 Комплетна лезија на торакалниот `рбетен мозок
- ⊗S24.12 Некомплетен синдром на торакалниот `рбетен мозок
  - Синдром на предниот дел на `рбетниот мозок
  - Синдром на централниот дел на `рбетниот мозок
  - Некомплетна лезија на торакалниот `рбетен мозок ИН
  - Синдром на задниот дел на `рбетниот мозок
- S24.2 Повреда на коренот на нервот на торакалниот `рбет
- S24.3 Повреда на периферните нерви на тораксот
- S24.4 Повреда на торакални симпатични нерви
  - Кардијален плексус
  - Езофагеален плексус
  - Пулмонарен плексус
  - Стелатен ганглион
  - Торакален симпатичен ганглион
- S24.5 Повреда на други нерви на тораксот
- S24.6 Повреда на неозначен нерв на тораксот

⊗S24.7 Функционално ниво на повреда на торакален `рбетен мозок

Оваа категорија се користи за евидентирање на функционалниот степен на повреда на `рбетен мозок. Функционалниот степен на повредата на `рбетен мозок е најнискиот недопрен сегмент (на пр., `комплетна Т4 лезија на `рбетен мозок` значи дека функциите вршени од страна на четвртиот и повисоките торакални нерви се недопрени, и не постои функција на најниските степени).

Прво да се одреди шифра за типот на повреда на `рбетен мозок.

- ⊗S24.70 Функционална повреда на `рбетен мозок, торакално ниво неозначено
- ⊗S24.71 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т1
- ⊗S24.72 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т2/Т3
- ⊗S24.73 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т4/Т5
- ⊗S24.74 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т6/Т7
- ⊗S24.75 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т8/Т9
- ⊗S24.76 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т10/Т11
- ⊗S24.77 Функционална повреда на `рбетен мозок, Т12

S25 Повреда на крвните садови на тораксот

- S25.0 Повреда на торакалната аорта
Аорта ИН
- S25.1 Повреда на безимена или субклавијална артерија
- S25.2 Повреда на супериор вена кава
Вена кава ИН
- S25.3 Повреда на безимена или субклавијална вена
- S25.4 Повреда на пулмонални крвни садови
- S25.5 Повреда на интеркостални крвни садови
- S25.7 Повреда на повеќекратни крвни садови на тораксот
- S25.8 Повреда на други крвни садови на тораксот
Азигос вена
Мамарна артерија или вена
- S25.9 Повреда на неозначен крвен сад на тораксот

S26 Повреда на срце

Да се употреби дополнителната шифра за отворена рана S21.83 со категоријата S26 за да се идентификува отворена интраторакална рана (отворена рана поврзана со торакалната празнина).

- S26.0 Трауматски хемоперикард

S26.8 Други повреди на срце

- ⊗S26.81 Контузија на срце
- ⊗S26.82 Лацерација на срце без пробивање во срцевата комора

- ⊗S26.83 Лацерација на срце со пробивање во срцевата комора
- ⊗S26.88 Други повреди на срце
  - Убодна повреда
  - Руптура на срце
- S26.9 Повреда на срце, неозначена

S27 Повреда на други и неозначени интраторакални органи

Да се употреби дополнителната шифра за отворена рана S21.83 со категоријата S27 за да се идентификува отворена интраторакална рана (отворена рана поврзана со торакалната празнина).

Исклучува: повреда на:

- вратен езофагус (S10–S19)
- трахеа (цервикална) (S10–S19)

- S27.0 Трауматски пнеумоторакс
- S27.1 Трауматски хемоторакс
- S27.2 Трауматски хемопнеумоторакс

S27.3 Други повреди на бел дроб

- ⊗S27.31 Контузија и хематом на бел дроб
- ⊗S27.32 Лацерација на бел дроб
- ⊗S27.38 Други и неозначени повреди на белиот дроб
- S27.4 Повреда на бронхи
- S27.5 Повреда на торакална трахеа
- S27.6 Повреда на плеврата
- S27.7 Повеќекратни повреди на интраторакални органи

S27.8 Повреда на други означени интраторакални органи и структури

- ⊗S27.81 Повреда на дијафрагмата
- ⊗S27.82 Повреда лимпатичен торакален канал
- ⊗S27.83 Повреда на езофагус (торакален дел)
- ⊗S27.84 Повреда на тимусна жлезда
- ⊗S27.88 Повреда на други означени интраторакални органи и структури
- S27.9 Повреда на неозначен интраторакален орган

S28 Повреда од смачкување на тораксот и трауматска ампулација на дел од тораксот

- S28.0 Смачкан граден кош

Исто така, ако е применливо, да се шифрира краш синдромот (T79.5)

Исклучува: расцепен граден кош (S22.5)

таму каде што се знае типот на повредата (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се користи само шифрата за повредата.

S28.1 Трауматско ампутирање на дел од тораксот

Исклучува: трансекција на тораксот (T05.8)

S29 Други и неозначени повреди на тораксот

S29.0 Повреда на мускул и тетива на ниво на торакс
Шинувања и истегнувања

Исклучува: шинувања и истегнувања на зглобната капсула (лигамент) (S23-)

S29.7 Повеќекратни повреди на тораксот

▽1907

Повреди кои се класифицираат за повеќе од една од категориите S20–S29.0

S29.8 Други означени повреди на тораксот

S29.9 Неозначена повреда на тораксот

ПОВРЕДИ НА АБДОМЕНОТ, КРСТОТ, ЛУМБАЛНИОТ `РБЕТ И КАРЛИЦА

(S30–S39)

Вклучува: абдоминален сид

анус

задник

надворешни гениталии

слабина

препони

Исклучува: изгореници (T20–T31)

ефекти од туѓо тело во:

• анус и ректум (T18.5)

• генитоуринарен тракт (T19 -)

• желудникот, тенкото црево и дебелото црево (T18.2–T18.4)

фрактура на спина ИН (T08)

смрзнатина (T33–T35)

повреди на:

• грб ИН (T09 -)

• `рбетен мозок ИН (T09.3)

• трупот ИН (T09 -)

каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S30 Површна повреда на абдомен, крст и карлица

▽1916

Исклучува: површно повреда на колк (S70 -)

Следните под-поделби со пет карактери се користат со шифрите S30.8 за да го означат типот на површна повреда. Важечките петти цифри се во [загради] под секоја шифра:

⊗ 0 Неозначени

⊗ 1 Абразија

⊗ 2 Плуска

⊗ 3 Каснување од инсект

- ⊗ 4 Површно туѓо тело (сплинтер)
- ⊗ 5 Контузија
- ⊗ 8 Друго

S30.0 Контузија на крстот и карлицата
Задник
Лумбална регија
Сакрална регија

S30.1 Контузија на абдоминален сид
Епигастрична регија
Слабина
Препони
Илична регија
Препонска регија

S30.2 Контузија на надворешни генитални органи
Лабиум (голема) (мала)
Пенис
Перинеум
Скротум
Тестис
Вулва

Исклучува: контузија на вагина (S37.88)

S30.7 Повеќекратни површни повреди на абдомен, крст и карлица

S30.8 Други површни повреди на абдомен, крст и карлица

[0-4,8]

Задник
Епигастрична регија
Надворешни генитални органи
Слабина

S30.9 Површна повреда на абдомен, крст и карлица, дел неозначен

[0-4,8]

S31 Отворена рана на абдомен, крст и карлица

∇1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура, дислокација и интра-абдоминална повреда
отворена рана на абдомен, крст и карлица ИН

Употребете ја дополнителната шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/третман.

Исклучува: Отворена рана на колк (S71.0)
трауматска ампутација на дел од абдомен, крст и карлица (S38.2–S38.3)

S31.0 Отворена рана на крстот и карлицата
Задник
Дно на карлица
Перинеум
Сакрална регија

S31.1 Отворена рана на абдоминален сид
Епигастрична регија
Слабина
Препони

Слабинската регија
Препонска регија
Пубична регија

- S31.2 Отворена рана на пенис
- S31.3 Отворена рана на скротум и тестис
- S31.4 Отворена рана на вагина и вулва
Клиторис
- S31.5 Отворена рана на други и неозначени надворешни генитални органи
Надворешни полни органи
- Исклучува:* трауматска ампутација на надворешни генитални органи (S38.2)
- S31.7 Повеќекратни отворени рани на абдомен, крст и карлица

S31.8 Отворена рана на други и неозначени делови од абдоменот

- ⊗S31.80 Отворена рана на други и неозначени делови од абдоменот
Анус (сфинктер)
Ректовагинален септум
- ⊗S31.81 Отворена рана (на било кој дел од крстот и карлицата) поврзана со фрактура
Прво да се одреди шифрата на фрактурата (S32 -).
- ⊗S31.82 Отворена рана (на било кој дел од крстот и карлицата) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифрата на дислокацијата (S33 -).
- ⊗S31.83 Отворена рана (на било кој дел од абдоменот) поврзана со интра-абдоминална повреда
V1920
Прво да се одреди шифрата за интра-абдоминалната повреда (S36–S37)

S32 Фрактура на лумбалниот `рбет и карлицата

Вклучува: лумбосакрална:

- неврален лак
- спинален продолжеток
- трансверзален продолжеток
- пршлен
- пршленов лак

Да се употреби дополнителна шифра (S33-) за да се опише дислокацијата поврзана со фрактури на лумбален прилен. Таму каде што бројот на прилените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен.

Да се употреби дополнителна шифра S34 - да се утврди било каква повреда на лумбалниот `рбетен мозок.

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S31.81 со категорија S32 за да се идентификува отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

Исклучува: фрактура на колк ИН (S72.08)

S32.0 Фрактура на лумбален пршлен

- ⊗S32.00 Фрактура на лумбален пршлен, ниво неозначено
Лумбален `рбет, ИН

- ⊗S32.01 Фрактура на лумбален пршлен, L1 ниво
- ⊗S32.02 Фрактура на лумбален пршлен, L2 ниво
- ⊗S32.03 Фрактура на лумбален пршлен, L3 ниво
- ⊗S32.04 Фрактура на лумбален пршлен, L4 ниво
- ⊗S32.05 Фрактура на лумбален пршлен, L5 ниво
- S32.1 Фрактура на сакрум
- S32.2 Фрактура на коксикс
- S32.3 Фрактура на слабини
- S32.4 Фрактура на чашката на карличната коска
- S32.5 Фрактура на пубис
Рамус (инфериорен и супериорен пубис)
Симфизичен пубис
- S32.7 Повеќекратни фрактури на лумбалниот `рбет со карлица

Исклучува: повеќекратни фрактури на означени степени на лумбален пршлен (S32.0 -). Да се одреди шифра за секој поединечен степен
повеќекратни пелвични фрактури (S32.89)

S32.8 Фрактура на други и неозначени делови на лумбалниот `рбет и карлица

- ⊗S32.81 Фрактура на исхијум
- ⊗S32.82 Фрактура на лумбосакралниот `рбет, дел неозначен
Фрактура на лумбосакралиот `рбет ИН
- ⊗S32.83 Фрактура на карлица, неозначен дел
Фрактура на карлица, ИН
- ⊗S32.89 Други и повеќекратни фрактури на карлица
Сложена фрактура на карлица ИН
Фрактура со латерална компресија
Малгајгнерова фрактура
Отворена фрактура
Вертикална исечена фрактура

S33 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на лумбалниот `рбет и карлица

Да се употреби дополнителна шифра (S32-) за да се опишат фрактури поврзани со лумбална дислокација. Таму каде што бројот на пршлените со фрактура поврзани со дислокација, не е познат фрактурата се шифрира на највисок степен.

Да се употреби дополнителна шифра S34 - да се утврди било каква повреда на лумбалниот `рбетен мозок.

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S31.82 со под-категиорите S33.0–S33.3 за да се идентификува отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на колкот (S73 -)
акушерска повреда на карличните зглобови и лигаменти (O71.6)
руптура или изместување (нетрауматско) на лумбален интервертебрален диск (M51 -)
шинување и истегнување на мускул и тетива на абдоменот, крстот и карлица (S39.0)

S33.0 Трауматска руптура на лумбален интервертебрален диск

S33.1 Дислокација на лумбален пршлен

⊗S33.10 Дислокација на лумбален пршлен, неозначен степен
Дислокација на лумбалниот `рбет, ИН

⊗S33.11 Дислокација на лумбални пршлени L1/L2

⊗S33.12 Дислокација на лумбални пршлени L2/L3

⊗S33.13 Дислокација на лумбални пршлени L3/L4

⊗S33.14 Дислокација на лумбални пршлени L4/L5

⊗S33.15 Дислокација на лумбални пршлени L5/S1

S33.2 Дислокација на сакроиличен и сакрококсигенален зглоб
Коксикс
Сакрум

S33.3 Дислокација на други и неозначени делови на лумбалниот `рбет и карлица
Безимени (пубичен спој) (сакрален спој)
Симфизичен пубис

S33.4 Трауматска руптура на симфизичен пубис

S33.5 Шинување и истегнување на лумбалниот `рбет

⊗S33.51 Шинување и истегнување на лумбосакрален (зглоб) (лигамент)

S33.6 Шинување и истегнување сакроиличен зглоб

S33.7 Шинување и истегнување на други и неозначени делови на лумбалниот `рбет и карлицата

S34 Повреда на нерви и лумбален `рбетен мозок на ниво на абдоменот, крстот и карлицата

S34.0 Потрес и едем на лумбалниот `рбетен мозок (конус медуларис)

S34.1 Друга повреда на лумбалниот `рбетен мозок (конус медуларис)
Комплетна/некомплетна лезија на лумбалниот дел од `рбетниот мозок

Исто така да се шифрира степенот на повредата на `рбетниот мозок (S34.7 -)

S34.2 Повреда на коренот на нерв на лумбален и сакрален `рбет

S34.3 Повреда на кауда еквина

S34.4 Повреда на лумбосакрален плексус

S34.5 Повреда на лумбални, сакрални и карлични симпатични нерви
Коеличен ганглион или плексус
Хипогастричен плексус
Мезентеричен плексус (инфериорен) (супериорен)
Спланхничен нерв

S34.6 Повреда на периферен нерв(и) на абдомен, крст и карлица

⊗S34.7 Функционално ниво на повреда на лумбален `рбетен мозок

▽1915 Оваа категорија се користи за евидентирање на функционалниот степен на повреда на `рбетен мозок. Функционалниот степен на повреда на `рбетен мозок е најниската допреност на спиналниот сегмент.

Прво да се одреди шифра за типот на повреда на `рбетен мозок.

- ⊗S34.70 Функционална повреда на `рбетен мозок, лумбално ниво неозначено
- ⊗S34.71 Функционална повреда на `рбетен мозок, L1
- ⊗S34.72 Функционална повреда на `рбетен мозок, L2
- ⊗S34.73 Функционална повреда на `рбетен мозок, L3
- ⊗S34.74 Функционална повреда на `рбетен мозок, L4
- ⊗S34.75 Функционална повреда на `рбетен мозок, L5
- ⊗S34.76 Функционална повреда на `рбетен мозок, сакрум
- S34.8 Повреда на други и неозначени нерви на ниво на абдоменот, крст и карлица

S35 Повреда на крвни садови на ниво на абдомен, крст и карлица

- S35.0 Повреда на абдоминална аорта
Исклучува: аорта ИН (S25.0)
- S35.1 Повреда на инфериорна вена кава
Хепатична вена
Исклучува: вена кава ИН (S25.2)
- S35.2 Повреда на коелична или мезентерична артерија
Гастрична артерија
Гастродуоденална артерија
Хепатична артерија
Мезентерична артерија (инфериорна) (супериорна)
Спленична артерија
- S35.3 Повреда на портална или спленична вена
Мезентерична вена (инфериорна) (супериорна)
- S35.4 Повреда на ренални крвни садови
Ренална артерија или вена
- S35.5 Повреда на илични крвни садови
Хипогастрична   }
Илична   } артерија или вена
Матерична   }
- S35.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на абдомен, крст и карлица
- S35.8 Повреда на други крвни садови на ниво на абдомен, крст и карлица
Оваријална артерија или вена
- S35.9 Повреда на неозначени крвни садови на ниво на абдомен, крст и карлица

S36 Повреда на интра-абдоминални органи

Да се употреби дополнителната шифра за отворена рана S31.83 со категоријата S36 за да се идентификува отворена интра-абдоминална рана (отворена рана поврзана со абдоминалната празнина).

S36.0 Повреда на слезина

- ⊗S36.00 Повреда на слезина, неозначена
- ⊗S36.01 Хематом на слезина
- ⊗S36.02 Капсуларни кинења на слезина без голем расцеп на паренхима
- ⊗S36.03 Лацерација на слезина која се проширува во паренхимата
- ⊗S36.04 Масивен паренхимален расцеп на слезина
Руптура на слезина
- ⊗S36.08 Друга повреда на слезина
Убодна повреда на слезината

S36.1 Повреда на црниот дроб или жолчниот меур

- ⊗S36.10 Повреда на црн дроб, неозначено
- ⊗S36.11 Контузија и хематом на црн дроб
- ⊗S36.12 Лацерација на црн дроб, неозначена
- ⊗S36.13 Помала лацерација на црн дроб
Лацерација која ја вклучува само капсулата, или без значително вклучување на хепатичката паренхима (односно, длабока помалку од 1 цм)
- ⊗S36.14 Умерена лацерација на црн дроб
Лацерација која вклучува паренхима но без голем расцеп на паренхима (односно, долга помалку од 10 см и длабока помалку од 3 см)
- ⊗S36.15 Голема лацерација на црн дроб
Лацерација со значителен расцеп на хепатичка паренхима (односно, долга 10 см и длабока 3 см)
Повеќекратни умерени лацерации, со или без хематом
- ⊗S36.16 Друга повреда на црн дроб
- ⊗S36.17 Повреда на жолчниот меур
- ⊗S36.18 Повреда на жолчниот канал

S36.2 Повреда на панкреас

- ⊗S36.20 Повреда на панкреас, дел неозначен
- ⊗S36.21 Повреда на главата на панкреасот
- ⊗S36.22 Повреда на телото на панкреасот
- ⊗S36.23 Повреда на опашката на панкреасот
- ⊗S36.29 Повреда на други и повеќе делови на панкреасот
Панкреален канал
- S36.3 Повреда на желудникот

S36.4 Повреда на тенко црево

- ⊗S36.40 Повреда на тенко црево, дел неозначен
- ⊗S36.41 Повреда на дванаесетпалачното црево
- ⊗S36.49 Повреда на други и повеќе делови на тенко црево
  - Повреда на илеумот
  - Повреда на јејунумот

S36.5 Повреда на дебело црево

- ⊗S36.50 Повреда на дебело црево, дел неозначен
- ⊗S36.51 Повреда на повишено (десно) дебело црево
- ⊗S36.52 Повреда на трансверзирано дебело црево
- ⊗S36.53 Повреда на спуштено (лево) дебело црево
- ⊗S36.54 Повреда на зигмоидно дебело црево
- ⊗S36.59 Повреда на други и повеќе делови на дебело црево
  - Повреда на апендиксот
  - Повреда на каскумите
- S36.6 Повреда на ректум
  - Повеќекратни повреди на ректум
- S36.7 Повреда на повеќе интра-абдоминални органи

S36.8 Повреда на други интра-абдоминални органи

- ⊗S36.81 Повреда на перитонеумот
- ⊗S36.82 Повреда на мезентерот
- ⊗S36.83 Повреда на ретроперитонеумот
- ⊗S36.88 Повреда на други интра-абдоминални органи
- S36.9 Повреда на неозначен интра-абдоминален орган

S37 Повреда на уринарни и карлични органи

Да се употреби дополнителната шифра за отворена рана S31.83 со категоријата S37 за да се идентификува отворена интра-абдоминална рана (отворена рана поврзана со абдоминалната празнина).

Исклучува: перитонеум (S36.81)
ретроперитонеум (S36.83)

S37.0 Повреда на бубрег

- ⊗S37.00 Повреда на бубрег, неозначено
- ⊗S37.01 Контузија и хематом на бубрег
- ⊗S37.02 Лацерација на бубрег
  - Ги вклучува капсулата и карлица (собирен систем)
  - Руптура на капсула

⊗S37.03 Комплетен расцеп на бубрежна паренхима
Руптура на бубрег

S37.1 Повреда на уретер

S37.2 Повреда на мочниот меур

⊗S37.20 Повреда на мочниот меур, неозначено

⊗S37.21 Контузија на мочниот меур

⊗S37.22 Руптура на мочниот меур
Екстраперитонеална
Интраперитонеална

⊗S37.28 Друга повреда на мочниот меур
Лацерација на мочниот меур

S37.3 Повреда на уретерот

⊗S37.30 Повреда на уретер, дел неозначен

⊗S37.31 Повреда на мембранозен уретер

⊗S37.32 Повреда на пенилен уретер

⊗S37.33 Повреда на простатичен уретер

⊗S37.38 Повреда на друг дел на уретер

S37.4 Повреда на јајник

S37.5 Повреда на фалопиална туба

S37.6 Повреда на утерус

S37.7 Повреда на повеќе карлични органи

S37.8 Повреда на други карлични органи

⊗S37.81 Повреда на адренална жлезда

⊗S37.82 Повреда на простата

⊗S37.83 Повреда на семинална везикула

⊗S37.84 Повреда на вас деференс

⊗S37.88 Повреда на друг карличен орган
Вагина

S37.9 Повреда на неозначен карличен орган

S38 Повреда од смачкување и трауматска ампутиација на дел од абдомен, крст и карлица

Исто така, ако е применливо, да се шифрира краш синдромот (T79.5)

Исклучува: таму каде што се знае типот на повредата (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се користи само шифрата за повредата.

- S38.0 Повреда од смачкување на надворешни генитални органи
- S38.1 Повреда од смачкување на други и неозначени делови на абдоменот, крстот и карлицата
- S38.2 Трауматска ампутација на надворешни генитални органи
Лабиум (голема) (мала)
Пенис
Скротум
Тестис
Вулва
- S38.3 Трауматска ампутација на други и неозначени делови на абдоменот, крстот и карлицата
- Исклучува:* трансекција на абдомен (T05.8)

S39 Други и неозначени повреди на абдоменот, крстот и карлицата

- S39.0 Повреда на мускул и тетива на абдоменот, крстот и карлицата
Шинувања и истегнувања
- Исклучува:* шинувања и истегнувања на зглобната капсула (лигамент) (S33-)
- S39.6 Повреда на интра-абдоминален орган(и) со карличен орган(и)
- S39.7 Други повеќекратни повреди на абдомен, крст и карлица
Повреди кои се класифицираат за повеќе од една од категориите S30–S39.6
- Исклучува:* повреди во S36 – со повреди во S37 –(S39.6)
- S39.8 Други и означени повреди на абдоменот, крстот и карлицата
- S39.9 Неозначена повреда на абдомен, крст и карлица, дел неозначен

ПОВРЕДИ НА РАМЕТО И НАДЛАКТИЦАТА (S40–S49)

Вклучува: повреди на:

- аксила
- скапуларна регија
- раме
- надлактица (рака) која што е регија на горниот екстремитет помеѓу рамето и лакотот

Исклучува: двострано вклучување на раме и надлактица (T00–T07)

изгореници (T20–T31)

смрзнатина (T33–T35)

повреди на:

- лакот (S50–S59)
- горен екстремитет, ниво неозначено (T10–T11)
- каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S40 Површна повреда на раме и надлактица

▽1916

- S40.0 Контузија на раме и надлактица
Аксиларна регија
Скапуларна регија
- S40.7 Повеќекратни површни повреди на раме и надлактица

S40.8 Други површни повреди на раме и надлактица

- ⊗S40.81 Абразија на раме и надлактица
- ⊗S40.82 Плуска на раме и надлактица
- ⊗S40.83 Каснување од инсект на раме и надлактица
- ⊗S40.84 Површно туѓо тело (сплинтер) на раме и надлактица
- ⊗S40.88 Други површни повреди на раме и надлактица
- S40.9 Површна повреда на раме и надлактица, неозначено

S41 Отворена рана на раме и надлактица

▽1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на раме и надлактица ИН

Употребете ја дополнителната шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/третман.

Исклучува: трауматска ампутација на раме и надлактица (S48 -)

- S41.0 Отворена рана на раме
Рамен појас
- S41.1 Отворена рана на надлактица
- S41.7 Повеќекратна отворена рана на раме и надлактица

S41.8 Отворена рана на други и неозначени делови од регија на раме

- ⊗S41.80 Неозначена отворена рана на други и неозначени делови на регија на раме
Аксила
Скапуларна регија
- ⊗S41.81 Отворена рана (на било кој дел од раме и надлактица) поврзана со фрактура
Прво да се одреди шифрата на фрактурата (S42 -).
- ⊗S41.82 Отворена рана (на било кој дел од раме и надлактица) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифрата на дислокацијата (S43 -).

S42 Фрактура на раме и надлактица

Да се употреби дополнителна шифра за отворени рани S41.81 со категорија S42 за да се идентификува отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

S42.0 Фрактура на клавицла

- ⊗S42.00 Фрактура на клавицла, неозначен дел
Клавицла ИН
Венечна коска ИН
- ⊗S42.01 Фрактура на стерналниот крај на клавицла
- ⊗S42.02 Фрактура на оската на клавицлата
- ⊗S42.03 Фрактура на акромиалниот крај на клавицла

⊗S42.09 Повеќекратни фрактури на клавиќла

S42.1 Фрактура на скапула

- ⊗S42.10 Фрактура на скапула, неозначен дел
Скапула ИН
Лопатка ИН
- ⊗S42.11 Фрактура на телото на скапула
- ⊗S42.12 Фрактура на акромијален продолжеток
Акромион (продолжеток)
- ⊗S42.13 Фрактура на кораконден продолжеток
- ⊗S42.14 Фрактура на гленоидна празнина и вратот на скапула
- ⊗S42.19 Повеќекратни фрактури на скапула

S42.2 Фрактура на горниот крај на хумерусот

- ⊗S42.20 Фрактура на горниот крај на хумерусот, дел неозначен
Проксимален крај ИН
- ⊗S42.21 Фрактура на главата на хумерус
Дводелни, триделни и од четири дела фрактури на хумералната глава
Горна епифиза
- ⊗S42.22 Фрактура на хируршкиот врат на хумерус
- ⊗S42.23 Фрактура на анатомскиот врат на хумерус
- ⊗S42.24 Фрактура со поголем туберозитет на хумерус
- ⊗S42.29 Фрактура на други и повеќе делови на горниот дел на хумерус
Помал туберозитет
- S42.3 Фрактура на оската на хумерус
Рака ИН
Хумерус ИН
Повеќекратни фрактури на оска
Надлактица ИН

S42.4 Фрактура на долниот крај на хумерусот

Исклучува: фрактура на лакотот ИН (S52.00)

- ⊗S42.40 Фрактура на долниот крај на хумерусот, дел неозначен
Дистален крај ИН
- ⊗S42.41 Супракондиларна фрактура на хумерус
- ⊗S42.42 Фрактура на латерална кондила на хумерус
- ⊗S42.43 Фрактура на медијална кондила на хумерус
- ⊗S42.44 Фрактура на кондила(и) на хумерус, неозначено
Артикуларен продолжеток ИН
Надворешна кондила
Внатрешна епикондила

Долна епифиза
Медијална епикондила

- ⊗S42.45 Фрактура на дистален хумерус во Т-облик
- ⊗S42.49 Други и повеќекратни фрактури на долниот крај на хумерусот
Фрактура на други и повеќе делови
Трохлеа
- S427 Повеќекратни фрактури на клавиќла, скапула и хумерус
Исклучува: повеќекратни фрактури на:
  - само на клавиќла (S42.09)
  - само на хумерус:
  - долниот крај (S42.49)
  - горниот крај (S42.29)
  - само на скапула (S42.19)
- S42.8 Фрактура на други делови на раме и надлактица
- S42.9 Фрактура на рамениот појас, дел неозначен
Фрактура на раме ИН

S43 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на рамениот појас

Да се употреби дополнителна шифра за отворена рана S41.82 со подкатегории S43.0–S43.3 за да се одреди отворена дислокација (отворена рана поврзана со дислокација).

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на раме и надлактица (S46)

S43.0 Дислокација на зглоб на раме (гленохумерален зглоб)

Хумерус, проксимален крај

- ⊗S43.00 Дислокација на раме, неозначено
Гленохумерален зглоб ИН
Хумерус ИН
- ⊗S43.01 Антериорна дислокација на хумерус
- ⊗S43.02 Постериорна дислокација на хумерус
- ⊗S43.03 Инфериорна дислокација на хумерус
- ⊗S43.08 Дислокација на друг дел на раме
- S43.1 Дислокација на акромиоклавикуларен зглоб
Клавиќла
- S43.2 Дислокација на стерноклавикуларен зглоб
- S43.3 Дислокација на други и неозначени делови на рамениот појас
Дислокација на:
  - скапула
  - рамен појас ИН
- S43.4 Шинување и истегнување на рамен зглоб
Коракохумерално (лигамент)
Капсула на ротаторна манжетна
- S43.5 Шинување и истегнување акромиоклавикуларен зглоб
Акромиоклавикуларен лигамент

- S43.6 Шинување и истегнување на стерноклавикуларен зглоб
- S43.7 Шинување и истегнување на други и неозначени делови на рамениот појас
Шинување и истегнување рамен појас ИН

S44 Повреда на нерви на ниво на раме и надлактица

Исклучува: Повреда на брахијален плексус (S14.3)

- S44.0 Повреда на улнарен нерв на ниво на надлактица
Исклучува: улнарен нерв ИН (S54.0)
- S44.1 Повреда на медијален нерв на ниво на надлактица
Исклучува: медијален нерв ИН (S54.1)
- S44.2 Повреда на радијален нерв на ниво на надлактица
Исклучува: радијален нерв ИН (S54.2)
- S44.3 Повреда на помошен нерв
- S44.4 Повреда на мускулокутанеозен нерв
- S44.5 Повреда на кутанеозен сензорен нерв на ниво на раме и надлактица
- S44.7 Повреда на повеќекратни нерви на ниво на раме и надлактица
- S44.8 Повреда на други нерви на ниво на раме и надлактица
- S44.9 Повреда на неозначен нерв на ниво на раме и надлактица

S45 Повреда на крвни садови на ниво на раме и надлактица

Исклучува: Повреда на субклавијална:
• артерија (S25.1)
• вена (S25.3)

- S45.0 Повреда на помошна артерија
- S45.1 Повреда на брахијална артерија
- S45.2 Повреда на помошна или брахијална вена
- S45.3 Повреда на површна вена на ниво на раме и надлактица
- S45.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на раме и надлактица
- S45.8 Повреда на други крвни садови на ниво на раме и надлактица
- S45.9 Повреда на неозначен крвен сад на ниво на раме и надлактица

S46 Повреда на мускул и тетива на ниво на раме и надлактица

Вклучува: шинување и истегнување

Исклучува: повреда на мускул и тетива на или под лакотот (S56 -)
шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) (S43 -)

- S46.0 Повреда на тетива на ротаторна манжетна на раме

- S46.1 Повреда на мускул и тетива на долгата глава на бицепс
- S46.2 Повреда на мускул и тетива на други делови на бицепс
- S46.3 Повреда на мускул и тетива на трицепс
- S46.7 Повреда на повеќе мускули и тетиви на ниво на раме и надлактица
- S46.8 Повреда на други мускули и тетиви на ниво на раме и надлактица
Инфраспинален (мускул)
Субкапсуларен (мускул)
Супраспинален (мускул)
- S46.9 Повреда на неозначен мускул и тетива на ниво на раме и надлактица

S47 Повреда од смачкување на раме и надлактица

Исто така да се одреди шифра за краиш синдром (T79.5), ако е применливо.

Исклучува: повреда од смачкување на лакот (S57.0)

таму каде што типот на повреда е познат (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се одредува шифрата само за типот на повредата.

S48 Трауматска ампутација на раме и надлактица

Исклучува: трауматска ампутација:

- на ниво на лакот (S58.0)
- на горен екстремитет, ниво неозначено (T11.6)

- S48.0 Трауматска ампутација на рамен зглоб
- S48.1 Трауматска ампутација на ниво помеѓу раме и лакот
- S48.9 Трауматска ампутација на раме и надлактица, ниво неозначено

S49 Други и неозначени повреди на раме и надлактица

- S49.7 Повеќекратни повреди на раме и надлактица
▽1907 Повреди кои се класифицирани за повеќе од една од категориите S40–S48
- S49.8 Други означени повреди на раме и надлактица
- S49.9 Неозначена повреда на раме и надлактица

ПОВРЕДИ НА ЛАКОТОТ И ПОДЛАКТИЦАТА (S50–S59)

Исклучува: двострано вклучување на лакотот и подлактицата (T00–T07)

изгореници (T20–T31)

смрзнатици (T33–T35)

повреди на:

- рака, ниво неозначено (T10–T11)
- рачен зглоб и шака (S60–S69)
- каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S50 Површна повреда на подлактица

▽1916

Исклучува: површна повреда на рачен зглоб и шаката (S60 -)

- S50.0 Контузија на лакотот
- S50.1 Контузија на други и неозначени делови на подлактица
- S50.7 Повеќекратни површни повреди на подлактица

S50.8 Други површни повреди на подлактица

- ⊗S50.81 Абразија на подлактица
- ⊗S50.82 Плуска на подлактица
- ⊗S50.83 Каснување од инсект на подлактица
- ⊗S50.84 Површно туѓо тело (сплинтер) на подлактица
- ⊗S50.88 Други површни повреди на подлактица
Друга површна повреда на лакотот
- S50.9 Површна повреда на подлактица, неозначено
Површна повреда на лакотот ИН

S51 Отворена рана на подлактица

▽1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на подлактица ИН

Да се употреби дополнителна шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/ третман.

Исклучува: отворена рана на рачен зглоб и шака (S61 -)
трауматска ампутација на подлактица (S58 -)

- S51.0 Отворена рана на лакотот
- S51.7 Повеќекратни отворени рани на подлактица

S51.8 Отворена рана на други делови на подлактица

- ⊗S51.81 Отворена рана (на било кој дел на подлактица) поврзана со фрактура
Прво да се одреди шифрата за фрактура (S52 -)
- ⊗S51.82 Отворена рана (на било кој дел на подлактица) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифра за дислокацијата (S53 -)
- ⊗S51.88 Отворена рана на други делови на подлактица
- S51.9 Отворена рана на подлактица, дел неозначен

S52 Фрактура на подлактица

Да се употреби дополнителна шифра за отворена рана S51.81 со категорија S52 за да се одреди отворена/сложена фрактура (отворена рана поврзана со фрактура)

Исклучува: фрактура на ниво на рачен зглоб и шака (S62 -)

S52.0 Фрактура на горен крај на улна

- ⊗S52.00 Фрактура на горен крај на улна; дел неозначен
Лакот ИН
Проксимален крај на улна ИН
- ⊗S52.01 Фрактура на олекранонен продолжеток на улна
- ⊗S52.02 Фрактура на коронаиден продолжеток на улна
- ⊗S52.09 Други и повеќекратни фрактури на горниот крај на улна

S52.1 Фрактура на горен крај на радијус

- ⊗S52.10 Фрактура на горен крај на радијус; дел неозначен
Проксимален крај на радијус ИН
- ⊗S52.11 Фрактура на глава на радијус
- ⊗S52.12 Фрактура на врат на радијус
- ⊗S52.19 Други и повеќекратни фрактури на горниот крај на радијус

S52.2 Фрактура на оската на улна

- ⊗S52.20 Фрактура на оската на улна; дел неозначен
Улна ИН
- ⊗S52.21 Фрактура на проксимална оска на улна со дислокација на главата на радијус
Монтегијалиева фрактура-дислокација

S52.3 Фрактура на оската на радијус

- ⊗S52.30 Фрактура на оската на радијус; дел неозначен
Радијус ИН
- ⊗S52.31 Фрактура на дистална оска на радијус со дислокација на главата на улна
Галеаџиева фрактура-дислокација
- S52.4 Фрактура на оските и на улната и на радијусот

S52.5 Фрактура на долен крај на радијус

- ⊗S52.50 Фрактура на долен крај на радијус; неозначена
Дистален крај ИН
- ⊗S52.51 Фрактура на долен крај на радијус со дорсална ангулација
Колева фрактура
  - вклучува улнарна стилоида
  - ИН
- ⊗S52.52 Фрактура на долен крај на радијус со воларна ангулација
Смитова фрактура

Исклучува: Бартонова фрактура (S52.53)
таква со интра-артикуларна фрактура (S52.53)
- ⊗S52.53 Фрактура на долен крај на радијус со воларна ангулација и интра-артикуларна фрактура
Бартонова фрактура

- ⊗S52.59 Други и повеќекратни фрактури на долниот крај на радијус
Интра-артикуларна фрактура ИН
- S52.6 Фрактура на долниот крај и на улната и на радијусот
- S52.7 Повеќекратни фрактури на подлактица
Исклучува: фрактури и на улната и на радијусот:
  - долниот крај (S52.6)
  - оски (S52.4)
- S52.8 Фрактура на други делови на подлактица
Глава на улна
Долен крај на улна
Улна стилоида
Горен и долен крај на подлактица ИН
Исклучува: улна стилоида поврзана со Колева фрактура (S52.51)
- S52.9 Фрактура на подлактица, дел неозначен

S53 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на лакотот

Да се употреби дополнителна шифра за отворена рана S51.82 со подкатегории S53.0–S53.1 за да се одреди отворена дислокација (отворена рана поврзана со дислокација).

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на подлактица (S56)

- S53.0 Дислокација на радијална глава
Радијохумерален зглоб
Исклучува: Монтегијалиева фрактура-дислокација (S52.21)

S53.1 Дислокација на други и неозначени делови на лакот

Улнохумерален зглоб

Исклучува: дислокација само на радијална глава (S53.0)
Галеациева фрактура-дислокација (S52.31)

- ⊗S53.10 Дислокација на лакот, неозначена
- ⊗S53.11 Антериорна дислокација на лакот
- ⊗S53.12 Постериорна дислокација на лакот
- ⊗S53.13 Медијална дислокација на лакот
- ⊗S53.14 Латерална дислокација на лакот
- ⊗S53.18 Друга дислокација на лакот
- S53.2 Трауматска руптура на радијален колатерален лигамент
- S53.3 Трауматска руптура на улнарен колатерален лигамент

S53.4 Шинување и истегнување на лакотот

- ⊗S53.40 Шинување и истегнување на лакот, дел неозначен
- ⊗S53.41 Шинување и истегнување на радијален колатерален лигамент

- ⊗S53.42 Шинување и истегнување на улнарен колатерален лигамент
- ⊗S53.43 Шинување и истегнување радијохумерален (зглоб)
- ⊗S53.44 Шинување и истегнување улнохумерален (зглоб)
- ⊗S53.48 Шинување и истегнување на друг дел на лакотот

S54 Повреда на нерви на ниво на подлактица

Исклучува: повреда на нерви на ниво на рачен зглоб и шака (S64 -)

- S54.0 Повреда на улнарен нерв на ниво на подлактица
Улнарен нерв ИН
- S54.1 Повреда на медијален нерв на ниво на подлактица
Медијален нерв ИН
- S54.2 Повреда на радијален нерв на ниво на подлактица
Радијален нерв ИН
- S54.3 Повреда на кутанеозен сензорен нерв на ниво на подлактица
- S54.7 Повреда на повеќекратни нерви на ниво на подлактица
- S54.8 Повреда на други нерви на ниво на подлактица
- S54.9 Повреда на неозначени нерви на ниво на подлактица

S55 Повреда на крвни садови на ниво на подлактица

Исклучува: повреда на:

- крвни садови на рачен зглоб и шака (S65 -)
- брахијални садови (S45.1–S45.2)

- S55.0 Повреда на улнарна артерија на ниво на подлактица
- S55.1 Повреда на радијална артерија на ниво на подлактица
- S55.2 Повреда на вена на ниво на подлактица
- S55.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на подлактица
- S55.8 Повреда на други крвни садови на ниво на подлактица
- S55.9 Повреда на неозначен крвен сад на ниво на подлактица

S56 Повреда на мускул и тетива на ниво на подлактица

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: повреда на мускул и тетива на или под рачен зглоб (S66 -)
шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) (S53.4)

- S56.0 Повреда на долг флексорен мускул и тетива на палецот на ниво на подлактица
- S56.1 Повреда на флексорен мускул и тетива на друг прст (и) на ниво на подлактица
- S56.2 Повреда на друг флексорен мускул и тетива на ниво на подлактица
- S56.3 Повреда на екстензорни или абдукторни мускули и тетиви на палецот на ниво на подлактица

- S56.4 Повреда на екстензорен мускул и тетива на друг прст (и) на ниво на подлактица
- S56.5 Повреда на друг екстензорен мускул и тетива на ниво на подлактица
- S56.7 Повреда на повеќе мускули и тетиви на ниво на подлактица
- S56.8 Повреда на други и неозначени мускули и тетиви на ниво на подлактица

S57 Повреда од смачкување на подлактица

Исто така да се одреди шифра за краш синдром (T79.5), ако е применливо.

Исклучува: Повреда од смачкување на рачен зглоб и шаката (S67 -) таму каде што типот на повреда е познат (на пр., контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се одредува шифрата само за типот на повредата.

- S57.0 Повреда од смачкување на лакот
- S57.8 Повреда од смачкување на други делови на подлактица
- S57.9 Повреда од смачкување на подлактица, дел неозначен

S58 Трауматска ампутација на подлактица

Исклучува: трауматска ампутација на рачен зглоб и шака (S68 -)

- S58.0 Трауматска ампутација на зглоб на лакот
- S58.1 Трауматска ампутација на ниво помеѓу лакот и рачен зглоб
- S58.9 Трауматска ампутација на подлактица, ниво неозначено

S59 Други и неозначени повреди на подлактица

Исклучува: други и неозначени повреди на рачен зглоб и шака (S69 -)

- S59.7 Повеќекратни повреди на подлактица
▽1907 Повреди кои се класифицирани за повеќе од една од категориите S50–S58
- S59.8 Други означени повреди на подлактица
- S59.9 Неозначена повреда на подлактица

ПОВРЕДИ НА РАЧНИОТ ЗГЛОБ И ШАКАТА (S60–S69)

Исклучува: двострано вклучување на рачен зглоб и шака (T00–T07)
 изгореници (T20–T31)
 смрзнатици (T33–T35)
 повреди на рака, ниво неозначено (T10–T11)
 каснување од инсект или осило, отровно (T63.4)

S60 Површна повреда на рачен зглоб и шака

▽1916

- S60.0 Контузија на прст(и) без оштетување на нокт
 Контузија на прст(и) ИН

Исклучува: контузија која вклучува нокт (матрикс) (S60.1)

- S60.1 Контузија на прст(и) со оштетување на нокт
- S60.2 Контузија на други делови на рачен зглоб и шака
- S60.7 Повеќекратни површни повреди на рачен зглоб и шака

S60.8 Други површни повреди на рачен зглоб и шака

- ⊗S60.81 Абразија на рачен зглоб и шака
- ⊗S60.82 Плуска на рачен зглоб и шака
- ⊗S60.83 Каснување од инсект на рачен зглоб и шака
- ⊗S60.84 Површно туѓо тело (сплинтер) на рачен зглоб и шака
- ⊗S60.88 Други површни повреди на рачен зглоб и шака
- S60.9 Површна повреда на рачен зглоб и шака, неозначено

S61 Отворена рана на рачен зглоб и шака

∇1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на рачен зглоб и шака ИН

Да се употреби дополнителна шифра T89.0- за да се означи отворена рана со компликација од туѓо тело, инфекција и продолжено заздравување/ третман.

Исклучува: трауматска ампутација на рачен зглоб и шака (S68 -)

- S61.0 Отворена рана на прст(и) без оштетување на нокт
Отворена рана на прст(и) ИН
Отворена рана на палец
Исклучува: отворена рана која вклучува нокт (матрикс) (S61.1)
- S61.1 Отворена рана на прст(и) со оштетување на нокот
Палец (со оштетување на нокот)
- S61.7 Повеќекратни отворени рани на рачен зглоб и шака

S61.8 Отворена рана на други делови на рачен зглоб и шака

- ⊗S61.81 Отворена рана (на било кој дел на рачен зглоб и шака) поврзана со фрактура
Прво да се одреди шифрата за фрактура (S62 -)
- ⊗S61.82 Отворена рана (на било кој дел на рачен зглоб и шака) поврзана со дислокација
Прво да се одреди шифра за дислокацијата (S63 -)
- ⊗S61.88 Отворена рана на други делови на рачен зглоб и шака
Дланка
- S61.9 Отворена рана на делот од рачен зглоб и шака, дел неозначен

S62 Фрактура на ниво рачен зглоб и шака

Да се употреби дополнителна шифра за отворена рана **S61.81** со категорија **S62** за да се одреди отворена/сложена фрактура (отворена рана поврзана со фрактура)

Исклучува: фрактура на дистални делови на улна и радијус (**S52 -**)

S62.0 Фрактура на навикларна (скафоидна) коска на шака

S62.1 Фрактура на друга карпална коска(и)

- ⊗S62.10 Фрактура на карпална коска, неозначено
- ⊗S62.11 Фрактура на лунатна коска на рачен зглоб
Семилунарна коска
- ⊗S62.12 Фрактура на триквартална коска на рачен зглоб
Кунеиформна коска
- ⊗S62.13 Пизиформна фрактура
- ⊗S62.14 Фрактура на трапезиумна коска
Поголема повеќеаголна коска
- ⊗S62.15 Фрактура на трапезоидна коска
Помала повеќеаголна коска
- ⊗S62.16 Фрактура на капитатна коска
Ос магнум коска
- ⊗S62.17 Фрактура на хаматна коска
Ункиформна коска
- ⊗S62.19 Фрактура на други и повеќе карпални коски

S62.2 Фрактура на прва метакарпална коска

- ⊗S62.20 Фрактура на прва метакарпална коска, дел неозначен
- ⊗S62.21 Фрактура на основата на прва метакарпална коска
Бенетова фрактура-дислокација
- ⊗S62.22 Фрактура на оската на прва метакарпална коска
- ⊗S62.23 Фрактура на врат на прва метакарпална коска
- ⊗S62.24 Фрактура на глава на прва метакарпална коска

S62.3 Фрактура на друга метакарпална коска

Исклучува: фрактура на прва метакарпална коска (**S62.2 -**)

- ⊗S62.30 Фрактура на метакарпална коска(и), дел неозначен
- ⊗S62.31 Фрактура на основата на друга метакарпална коска(и)
- ⊗S62.32 Фрактура на оската на друга метакарпална коска(и)
- ⊗S62.33 Фрактура на вратот на друга метакарпална коска(и)
- ⊗S62.34 Фрактура на главата на друга метакарпална коска(и)

S62.4 Повеќекратни фрактури на метакарпални коски

S62.5 Фрактура на палец

- ⊗S62.50 Фрактура на палец, дел неозначен
- ⊗S62.51 Фрактура на проксимален фаланкс на палец
- ⊗S62.52 Фрактура на дистален фаланкс на палец

S62.6 Фрактура на друг прст

Исклучува: фрактура на палец (S62.5 -)

- ⊗S62.60 Фрактура на фаланкс, дел неозначен
  - ⊗S62.61 Фрактура на проксимален фаланкс
  - ⊗S62.62 Фрактура на среден фаланкс
  - ⊗S62.63 Фрактура на дистален фаланкс
- S62.7 Повеќекратни фрактури на прсти
- S62.8 Фрактура на други и неозначени делови на рачен зглоб и шака

S63 Дислокација, шинување и истегнување на зглобови и лигаменти на ниво на рачен зглоб и шака

Да се употреби дополнителна шифра за отворена рана S61.82 со подкатегории S63.0–S63.3 за да се одреди отворена дислокација (отворена рана поврзана со дислокација).

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на рачен зглоб и шака (S66)

S63.0 Дислокација на рачен зглоб

- ⊗S63.00 Дислокација на рачен зглоб, дел неозначен
Радијален, дистален крај ИН
Улна, дистален крај ИН
- ⊗S63.01 Дислокација на радијоулнарен (зглоб), дистален
- ⊗S63.02 Дислокација на радијокарпален (зглоб)
- ⊗S63.03 Дислокација на мидкарпален (зглоб)
- ⊗S63.04 Дислокација на карпометакарпален (зглоб)
Метакарпална коска, проксимален крај
- ⊗S63.08 Дислокација на друг дел на рачен зглоб
Карпална (коска), ИН

S63.1 Дислокација на прст

- ⊗S63.10 Дислокација на прст, дел неозначен
Фаланкс шака, ИН
Палец ИН

- ⊗S63.11 Дислокација на метакарпофалангеален (зглоб)
Метакарпална (коака), дистален крај
- ⊗S63.12 Дислокација интерфалангеален (зглоб), шака
- S63.2 Повеќекратни дислокации на прсти
- S63.3 Трауматска руптура на лигамент на рачен зглоб и карпус
Колатерално, рачен зглоб
Радијокарпално (лигамент)
Улнокарпално (палмар)
- S63.4 Трауматска раптура на лигамент на прст на метакарпофалангеален и интерфалангеален зглоб(ови)
Колатерално
Палмарно
Волар плате

S63.5 Шинување и истегнување на рачен зглоб

- ⊗S63.50 Шинување и истегнување на рачен зглоб, дел неозначен
- ⊗S63.51 Шинување и истегнување на карпален (зглоб)
- ⊗S63.52 Шинување и истегнување на радијокарпален (зглоб) (лигамент)
- ⊗S63.53 Шинување и истегнување на карпометакарпален (зглоб)
- ⊗S63.58 Шинување и истегнување на други делови на рачниот зглоб
Радијоулнарен зглоб, дистален

S63.6 Шинување и истегнување на прст(и)

- ⊗S63.60 Шинување и истегнување на прст(и), неозначен дел
Фаланга, дланка ИН
Палец ИН
- ⊗S63.61 Шинување и истегнување на метакарпофалангеален зглоб
- ⊗S63.62 Шинување и истегнување на интерфалангеален зглоб, дланка
- ⊗S63.68 Шинување и истегнување на други делови од прст
- S63.7 Шинување и истегнување на други и на неозначени делови од дланка
Карпус (зглоб)

S64 Повреда на нервите на ниво на рачниот зглоб и дланката

- S64.0 Повреда на улнарниот нерв на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S64.1 Повреда на нервот медијанус на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S64.2 Повреда на радијалниот нерв на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S64.3 Повреда на дигиталниот нерв на палецот на раката
- S64.4 Повреда на дигиталниот нерв на друг прст на раката
- S64.7 Повреда на мултипли нерви на ниво на рачниот зглоб и дланката

- S64.8 Повреда на други нерви на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S64.9 Повреда на неозначен нерв на ниво на рачниот зглоб и дланката

S65 Повреда на крвните садови на ниво на рачниот зглоб и дланката

- S65.0 Повреда на улнарната артерија на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S65.1 Повреда на радијалната артерија на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S65.2 Повреда на суперфицијалниот палмарен аркус
- S65.3 Повреда на длабокиот палмарен аркус
- S65.4 Повреда на крвен сад(ови) на палецот на раката
- S65.5 Повреда на крвен сад(ови) на друг прст на раката
- S65.7 Повреда на мултипли крвни садови на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S65.8 Повреда на други крвни садови на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S65.9 Повреда на неозначени крвни садови на ниво на рачниот зглоб и дланката

S66 Повреда на мускул и тетива на ниво на рачниот зглоб и дланката

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) (S63.-)

- S66.0 Повреда на долгиот флексорен мускул и тетивата на палецот на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.1 Повреда на долг флексорен мускул и тетивата на друг прст на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.2 Повреда на екстензорен мускул и тетивата на палецот на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.3 Повреда на екстензорен мускул и тетивата на друг прст на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.4 Повреда на внатрешен мускул и тетивата на палецот на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.5 Повреда на внатрешен мускул и тетивата на друг прст на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.6 Повреда на мултипли флексорни мускули и тетиви на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.7 Повреда на мултипли екстензорни мускули и тетиви на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.8 Повреда на други мускули и тетиви на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S66.9 Повреда на неозначен мускул и тетивата на ниво на рачниот зглоб и дланката

S67 Повреда од смачкување на рачниот зглоб и дланката

Исто така се означува синдром на смачкување (T79.5) доколку е применлив.

Исклучува: каде што типот на повреда е познат (на пр.: контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) шифра само за типот на повреда

- S67.0 Повреда од смачкување на палецот и друг прст(и) на раката
- S67.8 Повреда од смачкување на други и на неозначени делови од рачниот зглоб и дланката

S68 Трауматска ампутација на рачниот зглоб и дланката

- S68.0 Трауматска ампутација на палец (комплетна)(парцијална)
- S68.1 Трауматска ампутација на друг единечен прст на раката (комплетна)(парцијална)
- S68.2 Трауматска ампутација на два или повеќе прсти на раката одделно (комплетна)(парцијална)
- S68.3 Комбинирана трауматска ампутација на (дел од) прст(и) со други делови од зглоб и дланка
- S68.4 Трауматска ампутација на ниво на рачниот зглоб и дланката
- S68.8 Трауматска ампутација на други делови од рачниот зглоб и дланката
- S68.9 Трауматска ампутација на рачниот зглоб и дланката, неозначено ниво

S69 Други и неозначени повреди на рачниот зглоб и дланката

- S69.7 Мултипли повреди на рачниот зглоб и дланката
V1907 Повреди што можат да се класифицираат во повеќе од една од категориите S60–S68
- S69.8 Други означени повреди на рачниот зглоб и дланката
- S69.9 Неозначени повреди на рачниот зглоб и дланката

ПОВРЕДИ НА КОЛКОТ И БЕДРОТО (S70–S79)

Исклучува: двострана зафатеност на колкот и бедрото (T00–T07)
изгореници (T20–T31)
смрзнатици (T33–T35)
повреди на нога, неозначено ниво (T12–T13)
каснување или убод од инсект, отровен (T63.4)

S70 Површинска повреда на колкот и бедрото

V1916

- S70.0 Контузија на колкот
- S70.1 Контузија на бедрото
- S70.7 Мултипли површински повреди на колкот и бедрото

S70.8 Други површински повреди на колкот и бедрото

- ⊗S70.81 Абразија на колкот и бедрото
- ⊗S70.82 Плуски на колкот и бедрото
- ⊗S70.83 Каснувања од инсект на колкот и бедрото
- ⊗S70.84 Површинско туѓо тело (парче) во колкот и бедрото
- ⊗S70.88 Други површински повреди на колкот и бедрото
- S70.9 Површинска повреда на колкот и бедрото, неозначено

S71 Отворена рана на колкот и бедрото

▽1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура или дислокација
отворена рана на колкот и бедрото ИН

Употребете дополнителна шифра T89.0- за означување отворена рана со компликации од туѓо тело, инфекција и одложено лекување/третман.

Исклучува: трауматска ампутација на колк и бедро (S78.-)

- S71.0 Отворена рана на колкот
- S71.1 Отворена рана на бедрото
- S71.7 Мултипли отворени рани на колкот и бедрото

S71.8 Отворена рана на други и на неозначени делови од карличниот појас

- ⊗S71.80 Отворена рана на други и на неозначени делови од карличниот појас
- ⊗S71.81 Отворена рана (на кој било дел од колкот и бедрото) поврзана со фрактура
Прво се означува шифрата на фрактурата (S72.-).
- ⊗S71.82 Отворена рана (на кој било дел од колкот и бедрото) поврзана со дислокација
Прво се означува шифрата на дислокацијата (S73.-).

S72 Фрактура на фемурот

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S71.81 со категорија S72 за идентификување на отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

S72.0 Фрактура на вратот на фемурот

- ⊗S72.00 Фрактура на вратот на фемурот, неозначен дел
- ⊗S72.01 Фрактура на интракапсуларен дел од фемур
- ⊗S72.02 Фрактура на горна епифиза (сепарација) на фемур
- ⊗S72.03 Фрактура на субкапитален дел од фемур
- ⊗S72.04 Фрактура на среден цервикален дел од фемур
Трансцервикален ИН
- ⊗S72.05 Фрактура на основа на врат на фемур
Цервикотрохантерен дел
- ⊗S72.08 Фрактура на други делови од врат на фемур
Фрактура на колк ИН
Глава на фемур

S72.1 Пертрохантерна фрактура

- ⊗S72.10 Фрактура на трохантерен дел од фемурот, неозначено
Поголем трохантер
Помал трохантер
Транстрохантер

- ⊗S72.11 Фрактура на интертрохантерен дел од фемурот
- S72.2 Суптрохантерна фрактура
- S72.3 Фрактура на дијафизата на фемурот

S72.4 Фрактура на долниот крај на фемурот

- ⊗S72.40 Фрактура на долниот крај на фемурот, неозначен дел
- ⊗S72.41 Фрактура на феморален кондил
- ⊗S72.42 Фрактура на долна епифиза (сепарација) на фемурот
- ⊗S72.43 Супракондиларна фрактура на фемурот
- ⊗S72.44 Интеркондиларна фрактура на фемурот
Т-форма фрактура на фемур
- S72.7 Мултипли фрактури на фемурот
- S72.8 Фрактура на други делови на фемурот
- S72.9 Фрактура на фемурот, неозначен дел

S73 Дислокација, шинување и истегнување на зглобот и лигаментите на колкот

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S71.82 со поткатегија S73.0- за идентификување на отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на колкот и бедрото (S76)

S73.0 Дислокација на колкот

Ацетабулум
Фемур, проксимална

- ⊗S73.00 Дислокација на колкот, неозначено
- ⊗S73.01 Задна дислокација на колкот
- ⊗S73.02 Предна дислокација на колкот
- ⊗S73.08 Друга дислокација на колкот

S73.1 Шинување и истегнување на колкот

- ⊗S73.10 Шинување и истегнување на колкот, неозначен дел
Колк ИН
- ⊗S73.11 Шинување и истегнување на илиофеморален (лигамент)
- ⊗S73.12 Шинување и истегнување на исхиокапсуларен (лигамент)
- ⊗S73.18 Шинување и истегнување на други означени локализации од колкот

S74 Повреда на нервите на ниво на колкот и бедрото

- S74.0 Повреда на ишијадичниот нерв на ниво на колкот и бедрото

- S74.1 Повреда на феморалниот нерв на ниво на колкот и бедрото
- S74.2 Повреда на кутан сензорен нерв на ниво на колкот и бедрото
- S74.7 Повреда на повеќе нерви на ниво на колкот и бедрото
- S74.8 Повреда на други нерви на ниво на колкот и бедрото
- S74.9 Повреда на неозначен нерв на ниво на колкот и бедрото

S75 Повреда на крвните садови на ниво на колкот и бедрото

Исклучува: поплитеална артерија (S85.0)

- S75.0 Повреда на феморалната артерија
  - S75.1 Повреда на феморалната вена на ниво на колкот и бедрото
  - S75.2 Повреда на вена сафена магна на ниво колкот и бедрото
- Исклучува:* вена сафена магна ИН (S85.3)
- S75.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на колкот и бедрото
  - S75.8 Повреда на други крвни садови на ниво на колкот и бедрото
  - S75.9 Повреда на неозначен крвен сад на ниво на колкот и бедрото

S76 Повреда на мускул и тетива на ниво на колкот и бедрото

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) на колкот и бедрото (S73.1.-)

- S76.0 Повреда на мускул и тетива на колкот
- S76.1 Повреда на мускулус квадрицепс и тетивата
Пателарен лигамент (тетива)
- S76.2 Повреда на адукторниот мускул и тетивата на бедрото
- S76.3 Повреда на мускул и тетивата од задната мускулна група на ниво на бедрото
- S76.4 Повреда на други и на неозначени мускули и тетиви на ниво на бедрото
- S76.7 Повреда на повеќе мускули и тетиви на ниво на колкот и бедрото

S77 Повреда од смачкување на колкот и бедрото

Исто така се означува синдром на смачкување (T79.5) доколку е применлив.

Исклучува: каде што типот на повреда е познат (на пр.: контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) шифра само за типот на повреда

- S77.0 Повреда од смачкување на колкот
- S77.1 Повреда од смачкување на бедрото
- S77.2 Повреда од смачкување на колкот со бедрото

S78 Трауматска ампутација на колкот и бедрото

Исклучува: трауматска ампутација на долен екстремитет, неозначено ниво (T13.6)

- S78.0 Трауматска ампутација на зглобот на колкот
- S78.1 Трауматска ампутација на ниво меѓу колкот и коленото
- S78.9 Трауматска ампутација на колкот и бедрото, неозначено ниво

S79 Други и означени повреди на колкот и бедрото

- S79.7 Мултипли повреди на колкот и бедрото
▽1907 Повреди што можат да се класифицираат во повеќе од една од категориите S70–S78
- S79.8 Други означени повреди на колкот и бедрото
- S79.9 Неозначена повреда на колкот и бедрото

ПОВРЕДИ НА КОЛЕНОТО И ПОТКОЛЕНИЦАТА (S80–S89)

Вклучува: фрактура на:

- глуждот и малеолусот
- коленото
- потколеница (нога) што означува регија на долните екстремитети меѓу коленото и глуждот

Исклучува: двострана зафатеност на коленото и потколеницата (T00–T07)

изгореници (T20–T31)

смрзнатици (T33–T35)

повреди на:

- глуждот и стапалото, освен фрактура на глуждот и малеолусот (S90–S99)
- долен екстремитет, неозначен дел (T12–T13)
- каснување или убод од инсекти, отровен (T63.4)

S80 Површинска повреда на потколеницата

▽1916

Исклучува: површинска повреда на глуждот и стапалото (S90.-)

- S80.0 Контузија на коленото
- S80.1 Контузија на други и на неозначени делови од потколеницата
Поплитеален простор
- S80.7 Мултипли површински повреди на потколеницата

S80.8 Други површински повреди на потколеницата

Колено

Поплитеален простор

- ⊗S80.81 Абразија на потколеницата
- ⊗S80.82 Плуски на потколеницата
- ⊗S80.83 Каснување од инсект на потколеницата
- ⊗S80.84 Површинско туѓо тело (парче) во потколеницата

- ⊗S80.88 Други површински повреди на потколеницата
S80.9 Површинска повреда на потколеницата, неозначено

S81 Отворена рана на потколеницата

▽1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на потколеницата ИН

Употребете дополнителна шифра T89.0- за означување отворена рана со компликации од туѓо тело, инфекција и одложено лекување/третман.

Исклучува: отворена рана на глуждот и стапалото (S91.-)
трауматска ампутација на потколеницата (S88.-)

- S81.0 Отворена рана на коленото
S81.7 Мултипли отворени рани на потколеницата

S81.8 Отворена рана на други делови од потколеницата

- ⊗S81.81 Отворена рана (на кој било дел од потколеницата) поврзана со фрактура
Прво се означува фрактурата (S82.-).
- ⊗S81.82 Отворена рана (на кој било дел од потколеницата) поврзана со фрактура
Прво се означува дислокацијата (S83.0—S83.18)
- ⊗S81.88 Отворена рана на други делови од потколеницата
Лист
Поплитеален простор
Потколеница
- S81.9 Отворена рана на потколеницата, неозначен дел

S82 Фрактура на потколеница, вклучувајќи го и глуждот

Вклучува: малеолус

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S81.81 или S91.81 со категорија S82 за идентификување на отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

Исклучува: фрактура на стапалото, освен на глуждот (S92.-)

- S82.0 Фрактура на пателата
Капа на коленото

S82.1 Фрактура на горниот крај на тибијата

Тибијален:

- кондили
- глава
- проксимален крај
- туберозитас

- ⊗S82.11 Фрактура на горниот крај на тибијата со фрактура на фибулата (кој било дел)
- ⊗S82.18 Друга фрактура на горниот крај на тибијата
Горен крај на тибија, изолирана
Горен крај на тибија, ИН

S82.2 Фрактура на дијафизата на тибидјата

- ⊗S82.21 Фрактура на дијафизата на тибидјата со фрактура на фибулата (кој било дел)
- ⊗S82.28 Друга фрактура на дијафизата на тибидјата
  - Дијафиза на тибидја, изолирана
  - Дијафиза на тибидја, ИН
  - Тибидја, ИН

S82.3 Фрактура на долниот крај на тибидјата

Исклучува: латерален малеолус (S82.5)

- ⊗S82.31 Фрактура на долниот крај на тибидјата со фрактура на фибулата (кој било дел)
- ⊗S82.38 Друга фрактура на долниот крај на тибидјата
  - Фрактура на долниот крај на тибидјата, изолирана
  - Фрактура на долниот крај на тибидјата, ИН

S82.4 Фрактура на фибулата, изолирана

Исклучува: дистална фибула (S82.6)
фрактура на фибулата со тибидјата кој било дел (S82.11, S82.21, S82.31)
латерален малеолус (S82.6)

- ⊗S82.40 Фрактура на фибулата, неозначен дел
- ⊗S82.41 Фрактура на горниот крај на фибулата
  - Глава на фибулата
  - Врат на фибулата
- ⊗S82.42 Фрактура на дијафизата на фибулата
  - Фибула, ИН
- ⊗S82.49 Мултипли фрактури на фибулата
- S82.5 Фрактура на медијалниот малеолус
  - Со зафатеност на тибидјата:
    - глужд
    - малеолус
- S82.6 Фрактура на латералниот малеолус
  - Фибула вклучува:
    - глужд
    - малеолус
- S82.7 Мултипли фрактури на долен дел од нога
  - Исклучува:* фрактури на тибидја и фибула:
    - долни краеве (S82.31)
    - дијафизе (S82.21)
    - горни краеве (S82.11)

S82.8 Фрактура на други делови од потколеницата

- ⊗S82.81 Бималеоларна фрактура, глужд
- ⊗S82.82 Трималеоларна фрактура, глужд

⊗S82.88 Фрактура на други делови од потколеницата
Глужд ИН
Малеолус ИН

S82.9 Фрактура на потколеницата, неозначен дел

S83 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на коленото

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S81.82 со поткатегија S83.0–S83.18 за идентификување на отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: нарушување на:

- коленото, внатрешно (M23.-)
  - пателата (M22.0–M22.3)
- дислокација на коленото:
- стара (M24.3-)
  - патолошка (M24.3-)
  - рекурентна (M24.4-)
  - шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на потколеница (S86)

S83.0 Дислокација на пателата

S83.1 Дислокација на коленото

Тибioфибуларна (зглоб)

⊗S83.10 Дислокација на коленото, неозначена

⊗S83.11 Предна дислокација на тибijата, проксимален крај
Задна дислокација на фемур, дистален крај

⊗S83.12 Задна дислокација на тибijата, проксимален крај

⊗S83.13 Медијална дислокација на тибijата, проксимален крај

⊗S83.14 Латерална дислокација на тибijата, проксимален крај

⊗S83.18 Друга дислокација на коленото

S83.2 Раскин на менискусот, тековен
▽1319 Раскин во вид на дршка од кофа (на):
латерален менискус
медијален менискус
ИН

Исклучува: стар раскин во вид на дршка од кофа (M23.2-)

S83.3 Раскин на зглобната 'рскавица на коленото, тековен

S83.4 Шинување и истегнување со зафатеност на (фибуларен)(тибијален) колатерален лигамент на коленото

⊗S83.40 Шинување и истегнување на неозначен колатерален лигамент
Руптура на колатерален лигамент ИН

⊗S83.41 Шинување и истегнување на латерален колатерален лигамент

⊗S83.42 Шинување и истегнување на медијален колатерален лигамент

⊗S83.43 Раскин на латерален колатерален лигамент
Парцијална или комплетна руптура/раскин

- ⊗S83.44 Руптура на среден колатерален лигамент
Парцијална или комплетна руптура/раскин

S83.5 Шинување и истегнување со зафатеност на (преден)(заден) круцијален лигамент на коленото

- ⊗S83.50 Шинување и истегнување на неозначен круцијален лигамент
Руптура на вкрстен лигамент ИН
- ⊗S83.51 Шинување и истегнување на преден круцијален лигамент
- ⊗S83.52 Шинување и истегнување на заден круцијален лигамент
- ⊗S83.53 Руптура на преден круцијален лигамент
Парцијална или комплетна руптура/раскин
- ⊗S83.54 Руптура на заден круцијален лигамент
Парцијална или комплетна руптура/раскин
- S83.6 Шинување и истегнување на други и на неозначени делови од коленото
Тибioфибуларен зглоб и лигамент, горен

Исклучува: шинување на пателарен лигамент (S76.1)

- S83.7 Повреда на повеќе структури на коленото
Повреда на (латерален)(медијален) менискус во комбинација со (колатерални)(круцијални) лигаменти

S84 Повреда на нервите на ниво на потколеницата

Исклучува: повреда на нервите на ниво на глуждот и стапалото (S94.-)

- S84.0 Повреда на тибиијалниот нерв на ниво на потколеницата
- S84.1 Повреда на перонеалниот нерв на ниво на потколеницата
- S84.2 Повреда на кутан сензорен нерв на ниво на потколеницата
- S84.7 Повреда на повеќе нерви на ниво на потколеницата
- S84.8 Повреда на други нерви на ниво на потколеницата
- S84.9 Повреда на неозначен нерв на ниво на потколеницата

S85 Повреда на крвните садови на ниво на потколеницата

Исклучува: повреда на крвните садови на ниво на глуждот и стапалото (S95.-)

- S85.0 Повреда на поплитеалната артерија
- S85.1 Повреда на (предна)(задна) тибиијална артерија
- S85.2 Повреда на перонеалната артерија
- S85.3 Повреда на вена сафена магна на ниво на потколеницата
Вена сафена магна ИН
- S85.4 Повреда на вена сафена парва на ниво на потколеницата
- S85.5 Повреда на поплитеалната вена
- S85.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на потколеницата

- S85.8 Повреда на други крвни садови на ниво на потколеницата
S85.9 Повреда на неозначен крвен сад на ниво на потколеницата

S86 Повреда на мускул и тетива на ниво на потколеницата

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: повреда на:

- мускул и тетива во или под глуждот (S96.-)
- пателарен лигамент (S76.1)
- шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) (S83.-)

- S86.0 Повреда на Ахиловата тетива
S86.1 Повреда на друг мускул(и) и тетива(и) од задната мускулна група на ниво на потколеницата
S86.2 Повреда на мускул(и) и тетива(и) од предната мускулна група на ниво на потколеницата
S86.3 Повреда на мускул(и) и тетива(и) од перонеалната мускулна група на ниво на потколеницата
S86.7 Повреда на повеќе мускули и тетиви на ниво на потколеницата
S86.8 Повреда на други мускули и тетиви на ниво на потколеницата
S86.9 Повреда на неозначен мускул и тетива на ниво на потколеницата

S87 Повреда од смачкување на потколеницата

Исто така се означува и синдром на смачкување (T79.5) доколку е применлив.

Исклучува: повреда од смачкување на глуждот и стапалото (S97.-)

каде што типот на повреда е познат (на пр.: контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) шифра само за типот на повреда

- S87.0 Повреда од смачкување на коленото
S87.8 Повреда од смачкување на други и на неозначени делови од потколеницата

S88 Трауматска ампутација на долен дел од нога

Исклучува: трауматска ампутација на:

- глуждот и стапалото (S98.-)
- долен екстремитет, неозначено (T13.6)

- S88.0 Трауматска ампутација на зглобот на коленото
S88.1 Трауматска ампутација на ниво меѓу коленото и глуждот
S88.9 Трауматска ампутација на потколеницата, неозначено ниво

S89 Други и неозначени повреди на потколеницата

Исклучува: други и неозначени повреди на глуждот и стапалото (S99.-)

- S89.7 Мултипли фрактури на потколеницата
▽1907 Повреди што можат да се класифицираат во повеќе од една од категориите S80–S88
S89.8 Други означени повреди на потколеницата

S89.9 Неозначена повреда на потколеницата

ПОВРЕДИ НА ГЛУЖДОТ И СТАПАЛОТО (S90–S99)

Исклучува: двострана зафатеност на глуждот и стапалото (T00–T07)
изгореници (T20–T31)
фрактура на глуждот и малеолусот (S82)
смрзнатици (T33–T35)
повреди на ногата, неозначено ниво (T12–T13)
каснување или убод од инсекти, отровен (T63.4)

S90 Површинска повреда на глуждот и стапалото

∇1916

- S90.0 Контузија на глуждот
- S90.1 Контузија на прст(и) на ногата без оштетување на ноктот
Контузија на прст(и) ИН
- S90.2 Контузија на прст(и) на ногата со оштетување на ноктот
- S90.3 Контузија на други и на неозначени делови од стапало
- S90.7 Мултипли површински повреди на глуждот и стапалото

S90.8 Други површински повреди на глуждот и стапалото

- ⊗ S90.81 Абразија на глуждот и стапалото
- ⊗ S90.82 Плуски на глуждот и стапалото
- ⊗ S90.83 Каснување од инсект на глуждот и стапалото
- ⊗ S90.84 Површно туѓо тело (парче) во глуждот и стапалото
- ⊗ S90.88 Други површински повреди на глуждот и стапалото
- S90.9 Површинска повреда на глуждот и стапалото, неозначена

S91 Отворена рана на глуждот и стапалото

∇1917

Вклучува: отворена рана поврзана со фрактура и дислокација
отворена рана на глуждот и стапалото ИН

Употребете дополнителна шифра T89.0- за индицирање отворена рана со компликации од туѓо тело, инфекција и одложено лекување/третман.

Исклучува: трауматска ампутација на глуждот и стапалото (S98.-)

- S91.0 Отворена рана на глуждот
- S91.1 Отворена рана на прст(и) на ногата без оштетување на ноктот
Отворена рана на прст(и) на нозе ИН
- S91.2 Отворена рана на прст(и) на ногата со оштетување на ноктот
- S91.3 Отворена рана на други делови од стапалото
Петица

Отворена рана на стапалото ИН

S91.7 Мултипли отворени рани на глуждот и стапалото

⊗S91.8 Други отворени рани на глуждот и стапалото

⊗S91.81 Отворена рана (на кој било дел од глуждот и стапалото) поврзана со фрактура

Прво се означува фрактурата (S82.-).

⊗S91.82 Отворена рана (на кој било дел од глуждот и стапалото) поврзана со дислокација

Прво се означува дислокацијата (S93.0–S93.3.-).

S92 Фрактура на стапалото, освен глуждот

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S91.81 со категорија S92.0–S92.9 за идентификување на отворена/сложена фрактура [отворена рана поврзана со фрактура].

Исклучува: глужд (S82.-)
малеолус (S82.-)

S92.0 Фрактура на калканеусот

Петна коска
Ос калцис

S92.1 Фрактура на талусот

Астрагалус

S92.2 Фрактура на друга(и) тарзална коска(и)

⊗S92.20 Фрактура на тарзална коска(и), неозначена

⊗S92.21 Фрактура на навикуларна [скафоидна], стапало

⊗S92.22 Фрактура на кубоидна, стапало

⊗S92.23 Фрактура на куниформна, стапало

⊗S92.28 Фрактура на друг дел од тарзална коска

S92.3 Фрактура на метатарзална коска

S92.4 Фрактура на палец на ногата

S92.5 Фрактура на друг прст на ногата

S92.7 Мултипли фрактури на стапалото

S92.9 Фрактура на стапалото, неозначено

S93 Дислокација, шинување и истегнување на зглобовите и лигаментите на ниво на глуждот и коленото

Употребете дополнителна шифра за отворена рана S91.82 со поткатегија S93.0–S93.3- за идентификување на отворена дислокација [отворена рана поврзана со дислокација].

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на глуждот и стапалото (S96)

S93.0 Дислокација на зглобот на глуждот

Астрагалус
Фибула, долен крај
Талус
Тибија, долен крај

S93.1 Дислокација на прст(и) на ногата

- ⊗S93.10 Дислокација на прст(и) на ногата, неозначено ⊗S93.11 Дислокација на метатарзофалангеален (зглоб)
- ⊗S93.12 Дислокација на интерфалангеален (зглоб), стапало
- S93.2 Руптура на лигаменти на ниво на глуждот и стапалото

S93.3 Дислокација на други и на неозначени делови од стапалото

- ⊗S93.30 Дислокација на стапалото, неозначен дел
- ⊗S93.31 Дислокација на тарзал (коска), неозначен зглоб
- ⊗S93.32 Дислокација на метатарзал (зглоб)
- ⊗S93.33 Дислокација на тарсометатарзал (зглоб)
Лисфранкова фрактура-дислокација
- ⊗S93.34 Дислокација на метатарзал (коска), неозначен зглоб
- ⊗S93.38 Дислокација на други делови од стапалото

S93.4 Шинување и истегнување на глуждот

Исклучува: повреда на Ахиловата тетива (S86.0)

- ⊗S93.40 Шинување и истегнување на глужд, неозначен дел
- ⊗S93.41 Шинување и истегнување на делтоиден (лигамент), глужд
Внатрешен колатерален (лигамент), глужд
- ⊗S93.42 Шинување и истегнување на калканеофибуларен (лигамент)
- ⊗S93.43 Шинување и истегнување на тибеофибуларен (лигамент)
- ⊗S93.48 Шинување и истегнување на други делови од глуждот
- S93.5 Шинување и истегнување на прст(и) на ногата
Интерфалангеално (зглоб(ови))
Метатарзофалангеално (зглоб(ови))
- S93.6 Шинување и истегнување на други и на неозначени делови од стапало
Тарзално (лигамент)
Тарзометатарзално (лигамент)

S94 Повреда на нервите на ниво на глуждот и стапалото

- S94.0 Повреда на латералниот плантарен нерв
- S94.1 Повреда на медијалниот плантарен нерв
- S94.2 Повреда на длабокиот перонеален нерв на ниво на глуждот и стапалото

Терминална, латерална гранка на длабокиот перонеален нерв

- S94.3 Повреда на кутан сензорен нерв на ниво на глуждот и стапалото
- S94.7 Повреда на повеќе нерви на ниво на глуждот и стапалото
- S94.8 Повреда на други нерви на ниво на глуждот и стапалото
- S94.9 Повреда на неозначен нерв на ниво на глуждот и стапалото

S95 Повреда на крвните садови на ниво на глуждот и стапалото

Исклучува: повреда на задната тибиијална артерија и вена (S85.-)

- S95.0 Повреда на дорзалната артерија на стапало
- S95.1 Повреда на плантарната артерија на стапало
- S95.2 Повреда на дорзалната вена на стапало
- S95.7 Повреда на повеќе крвни садови на ниво на глуждот и стапалото
- S95.8 Повреда на други крвни садови на ниво на глуждот и стапалото
- S95.9 Повреда на неозначени крвни садови на ниво на глуждот и стапалото

S96 Повреда на мускул и тетива на ниво на глуждот и стапалото

Вклучува: шинувања и истегнувања

Исклучува: повреда на Ахиловата тетива (S86.0)
шинувања и истегнувања на зглобна капсула (лигамент) (S93.-)

- S96.0 Повреда на мускул и тетива на долг флексорен мускул на прст на ногата на ниво на глуждот и стапалото
- S96.1 Повреда на мускул и тетива на долг екстензорен мускул на прст на нога на ниво на глуждот и стапалото
- S96.2 Повреда на внатрешен мускул и тетива на ниво на глуждот и стапалото
- S96.7 Повреда на повеќе мускули и тетиви на ниво на глуждот и стапалото
- S96.8 Повреда на други мускули и тетиви на ниво на глуждот и стапалото
- S96.9 Повреда на неозначен мускул и тетива на ниво на глуждот и стапалото

S97 Повреда од смачкување на глуждот и стапалото

Исто така се означува синдром на смачкување (T79.5) доколку е применлив.

Исклучува: каде што типот на повреда е познат (на пр.: контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) шифра само за типот на повреда

- S97.0 Повреда од смачкување на глуждот
- S97.1 Повреда од смачкување на прст(и) на ногата
- S97.8 Повреда од смачкување на други делови од глуждот и стапалото
Повреда од смачкување на стапалото ИН

S98 Трауматска ампулација на глуждот и стапалото

- S98.0 Трауматска ампулација на ниво на глуждот и стапалото
- S98.1 Трауматска ампулација на еден прст на ногата
- S98.2 Трауматска ампулација на два или повеќе прсти на ногата
- S98.3 Трауматска ампулација на други делови од стапалото
Комбинирана трауматска ампулација на прст(и) на ногата и на други делови на стапалото
- S98.4 Трауматска ампулација на стапалото, неозначено ниво

S99 Други и неозначени повреди на глуждот и стапалото

- S99.7 Мултипли површински повреди на глуждот и стапалото
▽1907 Повреди што можат да се класифицираат во повеќе од една од категориите S90–S98
- S99.8 Други означени повреди на глуждот и стапалото
- S99.9 Неозначена повреда на глуждот и стапалото

ПОВРЕДИ ШТО ЗАФАКААТ ПОВЕЌЕ ТЕЛЕСНИ РЕГИИ (T00–T07)

Вклучува: двострана зафатеност на екстремитети од истата телесна регија
повреди кои според типот зафаќаат две или повеќе телесни регии што можат да се класифицираат во S00–S99

Исклучува: изгореници (T20–T31)
смрзнатици (T33–T35)
каснување или убод од инсект, отровен (T63.4)
мултипли повреди што зафаќаат само една телесна регија – види S - секција
изгореници од сонце (L55.-)

T00 Површински повреди што зафаќаат повеќе телесни регии

▽1916

- T00.0 Површински повреди што ја зафаќаат главата со вратот
Површински повреди на локализации што може да се класифицираат во S00.- и S10.-
Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(и) (T00.8)
- T00.1 Површински повреди што го зафаќаат тораксот со абдоменот, крстот и карлицата
Површински повреди на локализации што може да се класифицираат во S20.- и S30.- и T09.0-
Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(и) (T00.8)
- T00.2 Површински повреди што зафаќаат повеќе телесни регии на горен екстремитет(и)
Површински повреди на локализации што може да се класифицираат во S40.-, S50.-, S60.- и T11.0-
Исклучува: со зафатеност на:
  - долен екстремитет(и) (T00.6)
  - тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T00.8)
- T00.3 Површински повреди што зафаќаат повеќе телесни регии на долен екстремитет(и)
Површински повреди на локализации што може да се класифицираат во S70.-, S80.-, S90.- и T13.0-
Исклучува: со зафатеност на:
  - тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T00.8)
  - горен екстремитет(и) (T00.6)

- T00.6 Површински повреди што зафаќаат повеќе телесни регии на горен екстремитет(и) со долен екстремитет(и)
Површински повреди на локализации што може да се класифицираат во T00.2.- и T00.3
Исклучува: со зафатеност на тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T00.8)
- T00.8 Површински повреди што зафаќаат други комбинации од телесни регии
- T00.9 Мултипли површински повреди, неозначено
Мултипли:
  - абразии }
  - плуски (нетоплотни) }
  - модрини } ИН
  - контузии }
  - хематоми }
  - каснувања од инсекти (неотровни) }

T01 Отворени рани што зафаќаат повеќе телесни регии

▽1917

Употребете дополнителна шифра T89- за означување отворени рани со компликации од туѓо тело, инфекција и одложено лекување/третман.

Исклучува: трауматски ампутации што зафаќаат повеќе телесни регии (T05.-)

- T01.0 Отворени рани што ја зафаќаат главата со вратот
Отворени рани на локализации што може да се класифицираат во S01.- и S11.-
Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(и) (T01.8)
- T01.1 Отворени рани што го зафаќаат тораксот со абдоменот, крстот и карлицата
Отворени рани на локализации што може да се класифицираат во S21.-, S31.- и T09.1
Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(и) (T01.8)
- T01.2 Отворени рани што зафаќаат повеќе регии на горен екстремитет(и)
Отворени рани на локализации што може да се класифицираат во S41.-, S51.-, S61.- и T11.1
Исклучува: со зафатеност на:
  - долен екстремитет(и) (T01.6)
  - тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T01.8)
- T01.3 Отворени рани што зафаќаат повеќе регии на долен екстремитет(и)
Отворени рани на локализации што може да се класифицираат во S71.-, S81.-, S91.- и T13.1
Исклучува: со зафатеност на:
  - тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T01.8)
  - горен екстремитет(и) (T01.6)
- T01.6 Отворени рани што зафаќаат повеќе телесни регии на горен екстремитет(и) со долен екстремитет(и)
Отворени рани на локализации што може да се класифицираат во T01.2.- и T01.3.-
Исклучува: со зафатеност на тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T01.8)
- T01.8 Отворени рани што вклучуваат и други комбинации на телесни регии
▽1907
- T01.9 Мултипли отворени рани, неозначено
Мултипли:
  - каснувања од инсекти }
  - посекотини } ИН
  - лацерации }

- убодни рани

}

T02 Фрактури што зафаќаат повеќе телесни регии

Следниве петзначни потподелби се предвидени за употреба со поткатегијата **T02**. Фрактура што не е означена како затворена или отворена треба да се класифицира како затворена.

- 0 затворена
- 1 отворена

T02.0 Фрактури што ја зафаќаат главата со вратот

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S02.-** и **S12.-**

Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(ии) (**T02.8**)

T02.1 Фрактури што го зафаќаат тораксот со крстот и карлицата

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S22.-**, **S32.-** и **T08**

Исклучува: кога се комбинирани со фрактури на:

- екстремитет(и) (**T02.7**)
- друга телесна регија(ии) (**T02.8**)

T02.2 Фрактури што зафаќаат повеќе регии од еден горен екстремитет

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S42.-**, **S52.-**, **S62.-** и **T10** на еден горен екстремитет

Исклучува: кога се комбинирани со фрактури на:

- долен екстремитет(и) (**T02.6**)
- горен екстремитет(и) (**T02.4**)
- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (**T02.7**)

T02.3 Фрактури што зафаќаат повеќе регии од еден долен екстремитет

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S72.-**, **S82.-**, **S92.-** и **T12** на еден долен екстремитет

Исклучува: кога се комбинирани со фрактури на:

- друг долен екстремитет (**T02.5**)
- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (**T02.7**)
- горен екстремитет(и) (**T02.6**)

T02.4 Фрактури што зафаќаат повеќе регии на двата горни екстремитета

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S42.-**, **S52.-**, **S62.-** и **T10** означени како двострани

Исклучува: кога се комбинирани со фрактури на:

- долен екстремитет(и) (**T02.6**)
- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (**T02.7**)

T02.5 Фрактури што зафаќаат повеќе регии на двата долни екстремитета

Фрактури на локализации што може да се класифицираат во **S72.-**, **S82.-**, **S92.-** и **T12** означени како двострани

Исклучува: кога се комбинирани со фрактури на:

- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (**T02.7**)
- горен екстремитет(и) (**T02.6**)

T02.6 Фрактури што зафаќаат повеќе регии на горен екстремитет(и) со долен екстремитет(и)

Исклучува: кога е во комбинација со фрактура на тораксот, крстот и карлицата (**T02.7**)

T02.7 Фрактури што го зафаќаат тораксот со крстот и карлицата со екстремитет(и)

T02.8 Фрактури што зафаќаат други комбинации на телесни регии

T02.9 Мултипли фрактури, неозначени

T03 Дислокации, шинувања, истегнувања што зафаќаат повеќе телесни регии

- T03.0 Дислокации, шинувања и истегнувања што ја зафаќаат главата со вратот
Дислокации, шинувања и истегнувања на локализации што може да се класифицираат во **S03.-** и **S13.-**
Исклучува: кога се комбинирани со дислокации, шинувања и истегнувања на друга телесна регија(ии) (**T03.8**)
- T03.1 Дислокации, шинувања и истегнувања што го зафаќаат тораксот со крстот и карлицата
Дислокации, шинувања и истегнувања на локализации што може да се класифицираат во **S23.-**, **S33.-** и **T09.2**
Исклучува: кога се комбинирани со дислокации, шинувања и истегнувања на друга телесна регија(ии) (**T03.8**)
- T03.2 Дислокации, шинувања, истегнувања што зафаќаат повеќе телесни регии на горен екстремитет(и)
Дислокации, шинувања и истегнувања на локализации што може да се класифицираат во **S43.-**, **S53.-**, **S63.-** и **T11.2**
Исклучува: кога се комбинирани со дислокации, шинувања и истегнувања на:
  - долен екстремитет(и) (**T03.4**)
  - тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (**T03.8**)
- T03.3 Дислокации, шинувања, истегнувања што зафаќаат повеќе регии на долен екстремитет(и)
Дислокации, шинувања и истегнувања на локализации што може да се класифицираат во **S73.-**, **S83.-**, **S93.-** и **T13.2**
Исклучува: кога се комбинирани со дислокации, шинувања и истегнувања на:
  - тораксот, крстот и карлицата (**T03.8**)
  - горен екстремитет(и) (**T03.4**)
- T03.4 Дислокации, шинувања, истегнувања што зафаќаат повеќе регии на горен(ни) екстремитет(и) со долен(ни) екстремитет(и)
Исклучува: кога се комбинирани со дислокации, шинувања и истегнувања на тораксот, крстот и карлицата (**T03.8**)
- T03.8 Дислокации, шинувања, истегнувања што зафаќаат други комбинации на телесни регии
- T03.9 Мултипли дислокации, шинувања и истегнувања, неозначено

T04 Повреди од смачкување што зафаќаат повеќе телесни регии

- T04.0 Повреди од смачкување што ја зафаќаат главата со вратот
Повреди од смачкување на локализации што може да се класифицираат во **S07.-** и **S17.-**
Исклучува: со зафатеност на друга телесна регија(ии) (**T04.8**)
- T04.1 Повреди од смачкување што го зафаќаат тораксот со абдоменот, крстот и карлицата
Повреда од смачкување на:
  - локализации што може да се класифицираат во **S28.-** и **S38.-**
  - труп ИН*Исклучува:* со зафатеност на:
  - екстремитет(и) (**T04.7**)

- друга телесна регија(и) (T04.8)

T04.2 Повреди од смачкување што зафаќаат повеќе регии на горен екстремитет(и)

Повреда од смачкување на:

- локализации што може да се класифицираат во S47.-, S57.- и S67.-
- горен екстремитет ИН

Исклучува: со зафатеност на:

- долен екстремитет(и) (T04.4)
- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T04.7)

T04.3 Повреди од смачкување што зафаќаат повеќе регии на горен екстремитет(и)

Повреда од смачкување на:

- долен екстремитет ИН
- локализации што може да се класифицираат со S77.-, S87.- и S97.-

Исклучува: со зафатеност на:

- тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T04.7)
- горен екстремитет(и) (T04.4)

T04.4 Повреди од смачкување што зафаќаат повеќе регии на горен екстремитет(и) со долен екстремитет(и)

Исклучува: со зафатеност на тораксот, абдоменот, крстот и карлицата (T04.7)

T04.7 Повреди од смачкување на тораксот со абдоменот, крстот и карлицата со екстремитет(и)

T04.8 Повреди од смачкување што зафаќаат други комбинации од телесни регии

T04.9 Мултипли повреди од смачкување, неозначено

T05 Трауматски ампутации што зафаќаат повеќе телесни регии

Вклучува: авулзија што зафаќа повеќе телесни регии

Исклучува: декапитација (S18)

отворени рани вклучувајќи повеќе телесни регии (T01.-)
трауматска ампутација на:

- долен екстремитет ИН (T13.6)
- труп ИН (T09.6)
- горен екстремитет ИН (T11.6)

T05.0 Трауматска ампутација на двете дланки

T05.1 Трауматска ампутација на една дланка и другата рака (кое било ниво, освен дланката)

T05.2 Трауматска ампутација на двете раце [кое било ниво]

T05.3 Трауматска ампутација на двете стапала

T05.4 Трауматска ампутација на едно стапало и другата нога (кое било ниво, освен стапалото)

T05.5 Трауматска ампутација на двете нозе [кое било ниво]

T05.6 Трауматска ампутација на горните и долните екстремитети, која било комбинација [кое било ниво]

T05.8 Трауматска ампутација што опфаќаат други комбинации на телесни регии

Трансекција на:

- абдоменот
- тораксот

T05.9 Мултипли трауматски ампутации, неозначено

T06 Други повреди што зафаќаат повеќе телесни регии, неклассифицирани на друго место

- T06.0 Повреди на мозокот и на кранијалните нерви со повреди на нервите и на 'рбетниот мозок на ниво на вратот
Повреди што може да се класифицираат во **S04.-** и **S06.-** со повреди што може да се класифицираат во **S14.-**
- T06.1 Повреди на нервите и 'рбетниот мозок што зафаќаат повеќе други телесни регии
- T06.2 Повреди на нерви што зафаќаат повеќе телесни регии
Мултипли повреди на нерви ИН
Исклучува: со вклученост на 'рбетен мозок (**T06.0–T06.1**)
- T06.3 Повреди на крвни садови што зафаќаат повеќе телесни регии
- T06.4 Повреди на мускули и тетиви што зафаќаат повеќе телесни регии
- T06.5 Повреди на интраторакални органи со интраабдоминални и карлични органи
- T06.8 Други означени повреди што зафаќаат повеќе телесни регии

T07 Неозначени мултипли повреди

Исклучува: повреда ИН (**T14.9**)

ПОВРЕДИ НА НЕОЗНАЧЕН ДЕЛ ОД ТРУПОТ, ЕКСТРЕМИТЕТ ИЛИ ТЕЛЕСНА РЕГИЈА (T08–T14)

Исклучува: изгореници (**T20–T31**)
смрзнатици (**T33–T35**)
повреди што зафаќаат повеќе телесни регии (**T00–T07**)
каснување или убод од инсект, отровен (**T63.4**)

T08 Фрактура на 'рбетот, неозначено ниво

Исклучува: повеќе фрактури на 'рбет, ниво неозначено (**T02.1**)

Следниве четиризначни потподелби се предвидени за употреба со поткатегоријата **T08**. Фрактура што не е означена како затворена или отворена треба да се класифицира како затворена.

- 0 затворена
1 отворена

T09 Други повреди на 'рбетот и трупот, неозначено ниво

Исклучува: повреда од смачкување на трупот ИН (**T04.1**)
мултипли повреди на труп (**T00–T06**)
трансекција на трупот (**T05.8**)

T09.0 Површинска повреда на трупот, неозначено ниво

- ⊗T09.00 Неозначена површинска повреда на трупот, неозначено ниво
- ⊗T09.01 Абразија на трупот, неозначено ниво
- ⊗T09.02 Плуски на трупот, неозначено ниво
- ⊗T09.03 Каснување од инсект на трупот, неозначено ниво

⊗T09.04 Површинско туѓо тело (парче) на трупот, неозначено ниво

⊗T09.05 Контузија на трупот, неозначено ниво

⊗T09.08 Друга површинска повреда на трупот, неозначено ниво

T09.1 Отворена рана на трупот, неозначено ниво

Употребете дополнителна шифра T89.0- за означување отворени рани со компликации од туѓо тело, инфекција и одложено лекување/третман.

T09.2 Дислокација, шинување и истегнување на неозначен зглоб и лигамент на трупот

Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на ниво на рамо и надлактица (T09.5)

T09.3 Повреда на 'рбетен мозок, неозначено ниво

Целосна лезија на 'рбетен мозок ИН

Нецелосна лезија на 'рбетен мозок:

- синдром на преден 'рбетен мозок
- синдром на централен 'рбетен мозок
- ИН
- со синдром на заден 'рбетен мозок

T09.4 Повреда на неозначен нерв, 'рбетен нервен корен и плексус на трупот

T09.5 Повреда на неозначен мускул и тетива на трупот

Шинување и истегнување на мускул и тетива

T09.6 Трауматска ампутација на трупот, неозначено ниво

T09.8 Други означени повреди на труп, неозначено ниво

T09.9 Неозначена повреда на труп, неозначено ниво

T10 Фрактура на горен екстремитет, неозначено ниво

Исклучува: мултипли фрактури на горен екстремитет, неозначено ниво (T02.-)

Следниве четири значни потподелби се предвидени за употреба со поткатегијата T10. Фрактура што не е означена како затворена или отворена треба да се класифицира како затворена

0 затворена

1 отворена

T11 Други повреди на горен екстремитет, неозначено ниво

Исклучува: повреда од смачкување на горен екстремитет ИН (T04.2)
фрактура на горен екстремитет, неозначено ниво (T10)
повреди што зафаќаат повеќе телесни регии (T00-T06)

T11.0 Површинска повреда на горен екстремитет, неозначено ниво

⊗T11.00 Неозначена површинска повреда на горен екстремитет, неозначено ниво

⊗T11.01 Абразија на горен екстремитет, неозначено ниво

⊗T11.02 Плуска на горен екстремитет, неозначено ниво

⊗T11.03 Каснување од инсект на горен екстремитет, неозначено ниво

- ⊗T11.04 Површинско туѓо тело (откршено парче од коска) на горен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T11.05 Контузија на горен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T11.08 Друга површински повреда на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.1 Отворена рана на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.2 Дислокација, шинување и истегнување на неозначен зглоб и лигамент на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.3 Повреда на неозначен нерв на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.4 Повреда на неозначен крвен сад на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.5 Повреда на неозначен мускул и тетива на горен екстремитет, неозначено ниво
Шинување и истегнување на мускул и тетива
- T11.6 Трауматска ампутација на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.8 Други означени повреди на горен екстремитет, неозначено ниво
- T11.9 Неозначена повреда на горен екстремитет, неозначено ниво

T12 Фрактура на долен екстремитет, неозначено ниво

Исклучува: мултипли фрактури на долен екстремитет, неозначено ниво (T02.-)

Следниве четиризначни потподелби се предвидени за употреба со поткатегијата T12. Фрактура што не е означена како затворена или отворена треба да се класифицира како затворена.

- 0 затворена
- 1 отворена

T13 Други повреди на долен екстремитет, неозначено ниво

Исклучува: повреда од смачкување на долен екстремитет ИН (T04.3)
фрактура на долен екстремитет, неозначено ниво (T12)
повреди што зафаќаат повеќе телесни регии (T00–T06)

T13.0 Површинска повреда на долен екстремитет, неозначено ниво

- ⊗T13.00 Неозначена површинска повреда на долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.01 Абразија на долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.02 Плуска на долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.03 Каснување од инсект на долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.04 Површинско туѓо тело (откршено парче од коска) во долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.05 Контузија на долен екстремитет, неозначено ниво
- ⊗T13.08 Друга површинска повреда на долен екстремитет, неозначено ниво
- T13.1 Отворена рана на долен екстремитет, неозначено ниво

Користете ја дополнителната шифра T89.0- за означување на отворени рани со компликации предизвикани од туѓи тела, инфекции и задоцнето заздравување/лекување.

- T13.2 Дислокација, шинување и истегнување на неозначен зглоб и лигамент на долен екстремитет, неозначено ниво
Исклучува: шинување и истегнување на мускул и тетива на долен екстремитет (T13.5)
- T13.3 Повреда на неозначен нерв на долен екстремитет, неозначено ниво
- T13.4 Повреда на неозначен крвен сад на долен екстремитет, неозначено ниво
- T13.5 Повреда на неозначен мускул и тетива на долен екстремитет, неозначено ниво
Шинување и истегнување
- T13.6 Трауматска ампутација на долен екстремитет, неозначено ниво
- T13.8 Други означени повреди на долен екстремитет, неозначено ниво
- T13.9 Неозначена повреда на долен екстремитет, неозначено ниво

T14 Повреда на неозначена телесна регија

Исклучува: повреди што зафаќаат повеќе телесни регии (T00–T07)

T14.0 Површинска повреда на неозначена телесна регија

Исклучува: мултипли површински повреди ИН (T00.9)

- ⊗T14.00 Неозначена површинска повреда на неозначена телесна регија
- ⊗T14.01 Абразија на неозначена телесна регија
- ⊗T14.02 Плуска на неозначена телесна регија
- ⊗T14.03 Каснување од инсект на неозначена телесна регија
- ⊗T14.04 Површинско туѓо тело (откриено парче од коска) на неозначена телесна регија
- ⊗T14.05 Контузија на неозначена телесна регија
- ⊗T14.08 Друга површинска повреда на неозначена телесна регија

T14.1 Отворена рана на неозначена телесна регија

Каснување од животно	}
Пресекување	}
Лацерација	} ИН
Отворена рана	}
Убодна рана со (пенетрантно) туѓо тело	}

Користете ја дополнителната шифра T89.0- за означување на отворени рани со компликации предизвикани од туѓи тела, инфекции и задоцнето заздравување/лекување.

Исклучува: повеќе:

- отворени рани ИН (T01.9)
- трауматски ампутации ИН (T05.9)
- трауматска ампутација ИН (T14.7)

T14.2 Фрактура на неозначена телесна регија

- Фрактура:
- затворена ИН
  - со дислокација ИН
  - со изместување ИН
  - ИН

- отворена ИН

Исклучува: мултипли фрактури ИН (T02.9)

Следните потподелби со петбројни знаци се предвидени за употреба со поткатегијата T14.2. Фрактура што не е означена како затворена или отворена треба да се класифицира како затворена.

- 0 затворена
- 1 отворена

T14.3 Дислокација, шинување и истегнување на неозначена телесна регија

Авулзија	}	{	
Лацериција	}	{	
Шинување	}	{	
Истегнување	}	{	
Трауматска:	}	{	ИН
• хемартроза	}	{	
• руптура	}	{	
• сублуксација	}	{	
• раскин	}	{	

Исклучува: мултипли дислокации, шинувања и истегнувања ИН (T03.9)
шинување и истегнување на мускул(и) и тетив(а/и) ИН (T14.6)

T14.4 Повреда на нерв(и) на неозначена телесна регија

Повреда на нерв	}	
Трауматски:	}	
• прекин на нерв	}	ИН
• хематомиелија	}	
• парализа (транзиторна)	}	

Исклучува: мултипли повреди на нерви ИН (T06.2)

T14.5 Повреда на крвен сад(ови) на неозначена телесна регија

Авулзија	}	
Пресекување	}	
Повреда	}	
Лацериција	}	на крвен сад(ови) ИН
Трауматски:	}	
• аневризма или фистула (артериовенска)	}	
• артериски хематом	}	
• руптура	}	

Исклучува: мултипли повреди на крвни садови ИН (T06.3)

T14.6 Повреда на мускули и тетиви на неозначена телесна регија

Авулзија	}	
Пресекување	}	
Повреда	}	на мускул(и) ИН и тетива(и) ИН
Лацериција	}	
Шинување и истегнување	}	
Трауматска руптура	}	

Исклучува: мултипли поведи на тетиви и мускули ИН (T06.4)

T14.7 Повреда од смачкување и трауматска ампутација на неозначена телесна регија

Повреда од смачкување ИН
Трауматска ампутација ИН

Исклучува: мултипли:

- повреди од смачкување ИН (T04.9)
- трауматски ампутации ИН (T05.9)

каде што се знае видот на повредата (пр. контузија, фрактура, дислокација, внатрешна повреда) се шифрира само видот на повредата

T14.8 Други повреди на неозначена телесна регија

T14.9 Повреда, неозначено

Исклучува: мултипли повреди ИН (T07)

ЕФЕКТИ ОД ТУЃО ТЕЛО ШТО НАВЛЕГЛО НИЗ ПРИРОДЕН ОТВОР (T15–T19)

Исклучува: туѓо тело:

- случајно оставено во оперативна рана (T81.5)
  - во пробивна рана - види отворена рана според телесната регија
  - заостанато, во меко ткиво (M79.5)
- откршено парче од коска, без поголема отворена рана - види површинска повреда според телесната регија

T15 Туѓо тело во надворешното око

Исклучува: туѓо тело во пенетрантна рана на:

- орбитата и очното јаболко:
  - ИН (S05.4–S05.5)
  - заостанато (старо) (H05.5, H44.6–H44.7)
- заостанато туѓо тело во очниот капак (H02.8)

T15.0 Туѓо тело во корнејата

T15.1 Туѓо тело во конјунктивалната вреќа

T15.8 Туѓо тело во други и во повеќе делови на надворешното око
Туѓо тело во лакрималната точка

T15.9 Туѓо тело во надворешното око, неозначен дел

T16 Туѓо тело во увото

Слушен канал

T17 Туѓо тело во респираторниот тракт

Вклучува: асфиксија поради туѓо тело

задушен од:

- храна (регургитирана)
- балган

вдишување на течност или vomitus ИН

T17.0 Туѓо тело во назален синус

T17.1 Туѓо тело во ноздрата
Нос ИН

T17.2 Туѓо тело во фаринксот
Назаофаринкс
Грло ИН

T17.3 Туѓо тело во ларинксот

T17.4 Туѓо тело во трахејата

T17.5 Туѓо тело во бронх

T17.8 Туѓо тело во други и во повеќе делови од респираторниот тракт
Бронхиоли
Бел дроб

T17.9 Туѓо тело во респираторниот тракт, неозначен дел

T18 Туѓо тело во алиментарниот тракт

Исклучува: туѓо тело во фаринксот (T17.2)

- T18.0 Туѓо тело во устата
- T18.1 Туѓо тело во езофагусот
- T18.2 Туѓо тело во желудникот
- T18.3 Туѓо тело во тенкото црево
- T18.4 Туѓо тело во колонот
- T18.5 Туѓо тело во анусот и ректумот
Ректосигмоид (спој)
- T18.8 Туѓо тело во други и во повеќе делови на алиментарниот тракт
- T18.9 Туѓо тело во алиментарниот тракт, неозначен дел
Дигестивен систем ИН
Голтнато туѓо тело ИН

T19 Туѓо тело во генитоуринарниот тракт

Исклучува: контрацептивна направа (во матката) (во вагината):

- механичка компликација од (T83.3)
- присуство на (Z97.5)

- T19.0 Туѓо тело во уретрата
- T19.1 Туѓо тело во мочниот меур
- T19.2 Туѓо тело во вулвата и вагината
- T19.3 Туѓо тело во утерусот (кој да било дел)
- T19.8 Туѓо тело во други и во повеќе делови на генитоуринарниот тракт
- T19.9 Туѓо тело во генитоуринарниот тракт, неозначен дел

ИЗГОРЕНИЦИ (T20–T31)

Вклучува: изгореници (термички) од:

- електрични грејни направи
  - електрична струја
  - пламен
  - триење
  - топол воздух и топли гасови
  - топли предмети
  - гром
- хемиски изгореници [корозии] (надворешни) (внатрешни)
изгореници од радијација
попарувања

Исклучува: еритем [дерматит] аб игне (L59.0)
други означени заболувања на кожата и на поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)
изгореница од сонце (L55.-)

ИЗГОРЕНИЦИ НА НАДВОРЕШНАТА ТЕЛЕСНА ПОВРШИНА, ОЗНАЧЕНИ СПОРЕД ЛОКАЛИЗАЦИЈАТА (T20–T25)

▽1911

T20 Изгореница на главата и вратот

Вклучува:уво [кој да било дел]
око со други делови на лицето, главата и вратот
усна
нос (септум)
скалп [кој да било дел]
теме (регија)

Исклучува:изгореница (на):
• окото и аднексите (T26.-)
• устата и фаринксот (T28.-)

- T20.0 Изгореница на главата и вратот со неозначена дебелина
T20.1 Еритем на главата и вратот
T20.2 Изгореница [плуски, губење на епидермис] на главата и вратот со парцијална дебелина
T20.3 Изгореница со полна дебелина на главата и вратот

T21 Изгореница на трупот

Вклучува:абдоминален сид
анус
грб [кој да било дел]
дојка
задник
сид на градниот кош
слабина
ципа
интерскапуларна регија
лабиум (мајус)(минус)
пенис
перинеум
скротум
тестис
вулва

Исклучува:изгореница на:
• аксила (T22.-)
• скапуларна регија (T22.-)

Следните петзначни потподелби се за употреба со категоријата T21:

- ⊗ 0 труп, неозначена локализација
- ⊗ 1 дојка
- ⊗ 2 сид на градниот кош, освен на торакс на дојка и брадавица [надворешно]
- ⊗ 3 абдоминален сид
Слабина
Ципа
- ⊗ 4 грб [кој да било дел]
Задник
Интерскапуларна регија

- ⊗ 5 гениталии (надворешни)
  - Лабиум (мајус)(минус)
  - Пенис
  - Перинеум
  - Скротум
  - Тестис
  - Вулва
- ⊗ 9 други локализации на трупот
  - Анус

T21.0 Изгореница на трупот со неозначена дебелина

T21.1 Еритем на трупот

T21.2 Изгореница на трупот со парцијална дебелина [плуски, губење на епидермис]

T21.3 Изгореница на трупот со полна дебелина

T22 Изгореница на рамо и горен екстремитет, освен на рачниот зглоб и шепата

Вклучува: рака [кој да било дел, освен само на рачниот зглоб и шепата]
 аксила
 скапуларна регија

Исклучува: изгореница на:
 • интерскапуларната регија (T21.-)
 • само на рачен зглоб и шепа (T23.-)

Следниве петзначни потподелби се за употреба со категоријата T22:

- ⊗ 0 горен екстремитет, неозначена локализација
- ⊗ 1 подлактица и лакт
- ⊗ 2 рака (горна) и рамена регија
  - Аксила
  - Скапуларна регија
  - Рамо

T22.0 Изгореница со неозначена дебелина на рамо и горен екстремитет, освен на рачниот зглоб и шепата

T22.1 Еритем на рамо и горен екстремитет, освен на рачниот зглоб и шепата

T22.2 Изгореница со парцијална дебелина [плуски, губење на епидермис] на рамо и горен екстремитет, освен на рачниот зглоб и шепата

T22.3 Изгореница со полна дебелина на рамо и горен екстремитет, освен на рачниот зглоб и шепата**T23 Изгореница на рачен зглоб и шепа**

Вклучува: прст (нокот)
дланка
палец (нокот)

- T23.0 Изгореница со неозначена дебелина на рачен зглоб и шепа
- T23.1 Еритем на рачен зглоб и шепа
- T23.2 Изгореница со парцијална дебелина [плуски, губење на епидермис] на рачен зглоб и шепа
- T23.3 Изгореница со полна дебелина на рачен зглоб и шепа

T24 Изгореница на колк и на долен екстремитет, освен на глуждот и стапалото

Вклучува: нога [кој да било дел, освен само на глуждот и стапалото]

Исклучува: изгореница само на глужд и стапало (T25.-)

- T24.0 Изгореница со неозначена дебелина на колк и на долен екстремитет, освен на глуждот и стапалото
- T24.1 Еритем на колк и на долен екстремитет, освен на глуждот и стапалото
- T24.2 Изгореница со парцијална дебелина [плуски, губење на епидермис] на колк и на долен екстремитет, освен на глуждот и стапалото
- T24.3 Изгореница со полна дебелина на колк и на долен екстремитет, освен на глуждот и стапалото

T25 Изгореница на глужд и стапало

Вклучува: прст(и) на нога

- T25.0 Изгореница со неозначена дебелина на глуждот и стапалото
- T25.1 Еритем на глуждот и стапалото
- T25.2 Изгореница со парцијална дебелина [плуски, губење на епидермис] на глуждот и стапалото
- T25.3 Изгореница со полна дебелина на глуждот и стапалото

**ИЗГОРЕНИЦИ НА ОКОТО И НА ВНАТРЕШНИТЕ ОРГАНИ
(T26–T28)**

∇1911

T26 Изгореница на окото и на аднексите

- T26.0 Изгореница на очниот капак и на периокуларната област
- T26.1 Изгореница на корнејата и на конјунктивалната вреќа

- T26.2 Изгореница што резултира со руптура и деструкција на очното јаболко
- T26.3 Изгореница на други делови на окото и на аднексите
- T26.4 Изгореница на окото и на аднексите, неозначен дел

T27 Изгореница на респираторниот тракт

- T27.0 Изгореница на ларинксот и трахејата
- T27.1 Изгореница што ги зафаќа ларинксот и трахејата со бел дроб
Исклучува: бласт синдром (T70.8)
- T27.2 Изгореница на други делови на респираторниот тракт
Торакална празнина
- T27.3 Изгореница на респираторниот тракт, неозначен дел

T28 Изгореница на други внатрешни органи

- T28.0 Изгореница на устата и фаринксот
- T28.1 Изгореница на езофагусот
- T28.2 Изгореница на други делови на алиментарниот тракт
- T28.3 Изгореница на внатрешните генитоуринарни органи
- T28.4 Изгореница на други и на неозначени внатрешни органи

ИЗГОРЕНИЦИ НА ПОВЕЌЕ И НА НЕОЗНАЧЕНИ ТЕЛЕСНИ РЕГИИ (T29–T31)

T29 Изгореници на повеќе телесни регии

Вклучува: изгореници што можат да се класифицираат во повеќе од една од категориите T20–T28

- T29.0 Изгореници на повеќе регии, неозначена дебелина
Мултипли изгореници ИН
- T29.1 Изгореници на повеќе регии, не се спомнати изгореници повисоки од еритем
- T29.2 Изгореници на повеќе регии, не се спомнати изгореници повисоки од изгореници со парцијална дебелина
- T29.3 Изгореници на повеќе регии, спомната е најмалку една изгореница со полна дебелина

T30 Изгореница, неозначена телесна регија

Исклучува: изгореница со извештај за опсегот на зафатената телесна површина (T31)

- T30.0 Изгореница на неозначена телесна регија, неозначена дебелина
Изгореница ИН
- T30.1 Еритем, неозначена телесна регија
Изгореница од прв степен, ИН
- T30.2 Изгореница со парцијална дебелина, неозначена телесна регија
Изгореница од втор степен ИН

T30.3 Изгореница со полна дебелина, неозначена телесна регија
Изгореница од трет степен ИН

T31 Изгореници класифицирани според опсегот на зафатената телесна површина

∇19111

Забелешка: Оваа категорија треба да се користи како дополнителна шифра со категориите T20–T25, T29.

Следниве петзначни потподелби се за употреба со блок T31 за да го означат процентот на телесната површина зафатена со изгореница со полна дебелина; валидните бројки се во [заградите] кои се наоѓаат под секој код:

- ⊗ 0 помалку од 10 % или неозначена
- ⊗ 1 10–19%
- ⊗ 2 20–29%
- ⊗ 3 30–39%
- ⊗ 4 40–49%
- ⊗ 5 50–59%
- ⊗ 6 60–69%
- ⊗ 7 70–79%
- ⊗ 8 80–89%
- ⊗ 9 90% или повеќе од телесната површина

T31.0 Изгореници што зафаќаат помалку од 10% од телесната површина

[0]

T31.1 Изгореници што зафаќаат 10-19% од телесната површина

[0-1]

T31.2 Изгореници што зафаќаат 20-29% од телесната површина

[0-2]

T31.3 Изгореници што зафаќаат 30-39% од телесната површина

[0-3]

T31.4 Изгореници што зафаќаат 40-49% од телесната површина

[0-4]

T31.5 Изгореници што зафаќаат 50-59% од телесната површина

[0-5]

T31.6 Изгореници што зафаќаат 60-69% од телесната површина

[0-6]

T31.7 Изгореници што зафаќаат 70-79% од телесната површина

[0-7]

T31.8 Изгореници што зафаќаат 80-89% од телесната површина

[0-8]

T31.9 Изгореници што зафаќаат 90% или повеќе од телесната површина

[0-9]

СМРЗНАТИЦИ (Т33–Т35)

Исклучува: хипотермија и други ефекти од ниска температура (Т68–Т69)

Т33 Површински смрзнатици

Вклучува: смрзнатици со парцијална загуба на слој од кожата

Исклучува: површински смрзнатици кои зафаќаат повеќе телесни регии (Т35.0)

- Т33.0 Површински смрзнатици на главата
- Т33.1 Површински смрзнатици на вратот
- Т33.2 Површински смрзнатици на тораксот
- Т33.3 Површински смрзнатици на абдоминалниот ѕид, крстот и карлицата
- Т33.4 Површински смрзнатици на рака

Исклучува: површински смрзнатици само на рачен зглоб и шепа (Т33.5)

- Т33.5 Површински смрзнатици на рачен зглоб и шепа
- Т33.6 Површински смрзнатици на колк и бедро
- Т33.7 Површински смрзнатици на колено и потколеница

Исклучува: површински смрзнатици само на глужд и стапало (Т33.8)

- Т33.8 Површински смрзнатици на глужд и стапало
- Т33.9 Површински смрзнатици на други и на неозначени локализации
Површински смрзнатици (на):
  - нога ИН
  - ИН
  - трупот ИН

Т34 Смрзнатици со некроза на ткивото

Исклучува: смрзнатици со некроза на ткивото што зафаќаат повеќе телесни регии (Т35.1)

- Т34.0 Смрзнатици со некроза на ткивото на главата
- Т34.1 Смрзнатици со некроза на ткивото на вратот
- Т34.2 Смрзнатици со некроза на ткивото на тораксот
- Т34.3 Смрзнатици со некроза на ткивото на абдоминалниот ѕид, крстот и карлицата
- Т34.4 Смрзнатици со некроза на ткивото на раката

Исклучува: смрзнатици со некроза на ткивото само на рачниот зглоб и шепата (Т34.5)

- Т34.5 Смрзнатици со некроза на ткивото на рачниот зглоб и шепата
- Т34.6 Смрзнатици со некроза на ткивото на колкот и бедрото
- Т34.7 Смрзнатици со некроза на ткивото на коленото и потколеницата

Исклучува: смрзнатици со некроза на ткивото само на глуждот и стапалото (Т34.8)

- T34.8 Смрзнатици со некроза на ткивото на глуждот и стапалото
- T34.9 Смрзнатици со некроза на ткивото на други и на неозначени локализации
Смрзнатици со некроза на ткивото (на):
- ногата ИН
  - ИН
  - трупот ИН

T35 Смрзнатици што зафаќаат повеќе телесни регии и неозначени смрзнатици

- T35.0 Површински смрзнатици што зафаќаат повеќе телесни регии
Мултипли површински смрзнатици ИН
- T35.1 Смрзнатици со некроза на ткивото што зафаќаат повеќе телесни регии
Мултипли смрзнатици со некроза на ткивото ИН
- T35.2 Неозначени смрзнатици на главата и вратот
- T35.3 Неозначени смрзнатици на тораксот, абдоменот, крстот и карлицата
Смрзнатици на трупот ИН
- T35.4 Неозначени смрзнатици на горен екстремитет
- T35.5 Неозначени смрзнатици на долен екстремитет
- T35.6 Неозначени смрзнатици што зафаќаат повеќе телесни регии
Мултипли смрзнатици ИН
- T35.7 Неозначени смрзнатици на неозначена локалација
Смрзнатици ИН

ТРУЕЊЕ СО ЛЕКОВИ, МЕДИКАМЕНТИ И БИОЛОШКИ СУПСТАНЦИИ (Т36–Т50)

▽1901

Вклучува: предозирање на овие супстанции
погрешна супстанција дадена или земена по грешка

Исклучува: несакани ефекти [“преосетливост”, “реакција”, итн.] од соодветна супстанција правилно дадена; таквите случаи се класифицираат според природата на несаканиот ефект, како што се:

- аспириински гастрит (K29.-)
- заболувања на крвта (D50–D76)
- дерматит:
  - контактен (L23–L25)
  - од внатрешно внесени супстанции (L27.-)
- нефропатија (N14.0–N14.2)
- неозначен несакан ефект од лек (T88.7)

реакција на лек и труење што го оштетуваат фетусот и новороденчето (P00–P96)

зависност од лек и сродни душевни растројства и растројства во обносните поради употреба на психоактивна супстанција (F10–F19)

злоупотреба на супстанции кои не предизвикуваат зависност (F55)

патолошка интоксикација со лек (F10–F19)

T36 Труење со системски антибиотици

Исклучува: антибиотици:

- ангинаепластични (T45.1)
- локално применети НДМ (T49.0)
- топично употребени за:
  - уво, нос и грло (T49.6)
  - око (T49.5)

- T36.0 Пеницилини
- T36.1 Цефалоспорици и други β-лактамски антибиотици
- T36.2 Хлорамфениколска група
- T36.3 Макролиди
- T36.4 Тетрациклини
- T36.5 Аминогликозиди
Стрептомицин
- T36.6 Рифамицини
- T36.7 Антимикотични антибиотици, употребени системски
- T36.8 Други системски антибиотици
- T36.9 Системски антибиотик, неозначено

T37 Труење со други антиинфективни и антипаразитски средства

Исклучува: антиинфективни средства:

- локално применети НДМ (T49.0)
- топишно употребени (за):
  - уво, нос и грло (T49.6)
  - око (T49.5)

- T37.0 Сулфонамиди
- T37.1 Антимикобактериски лекови
Исклучува: рифамицини (T36.6)
стрептомицин (T36.5)
- T37.2 Антималарици и лекови што дејствуваат на други крвни протозои
Исклучува: хидроксиквинолински деривати (T37.8)
- T37.3 Други антипротозоални лекови
- T37.4 Антихелминтици
- T37.5 Антивирусни лекови
Исклучува: амантадин (T42.8)
цитарабин (T45.1)
- T37.8 Други означени системски антиинфективни и антипаразитски средства
Хидроксиквинолински деривати
Исклучува: антималарични лекови (T37.2)
- T37.9 Системски антиинфективни и антипаразитски средства, неозначено

T38 Труење со хормони и со нивни синтетски замени и антагонисти, неклассифицирани на друго место

Исклучува: минералокортикоиди и нивни антагонисти (T50.0)
окситоцински хормони (T48.0)
паратиреоидни хормони и деривати (T50.9)

- T38.0 Гликокортикоиди и синтетски аналози
- Исклучува:* гликокортикоиди, топично употребени (T49. -)
- T38.1 Тиреоидни хормони и супституенти
- T38.2 Антитиреоидни лекови
- T38.3 Инсулин и орални хипогликемични [антидијабетични] лекови
- T38.4 Орални контрацептиви
Повеќекомпонентни и еднокомпонентни препарати
- T38.5 Други естрогени и прогестерони
Микстури и супституенти
- T38.6 Антигонадотропини, антиестрогени, антиандрогени, неklasифицирани на друго место
Тамоксифен
- T38.7 Андрогени и анаболични конгенери
- T38.8 Други и неозначени хормони и нивни синтетски супституенти
Хормони од предната хипофиза [аденохипофизини]
- T38.9 Други и неозначени хормонски антагонисти

T39 Труење со неопиоидни аналгетици, антипиретици и антиревматици

- T39.0 Салицилати
- T39.1 4-Аминофенолски деривати
- T39.2 Пиразолонски деривати
- T39.3 Други нестероидни анти-инфламаторни лекови [NSAID]
- T39.4 Антиревматици, неklasифицирани на друго место
- Исклучува:* гликокортикоиди (T38.0)
салицилати (T39.0)
- T39.8 Други неопиоидни аналгетици и антипиретици, неklasифицирани на друго место
- T39.9 Неопиоиден аналгетик, антипиретик и антиревматик, неозначено

T40 Труење со наркотици и психолептици [халуциногени]

Исклучува: зависност од лек и сродни душевни растројства и растројства во обносните поради употреба на психоактивна супстанција (F10-F19)

- T40.0 Опиум
- T40.1 Хероин
- T40.2 Други опиоиди
Кодеин
Морфиум
- T40.3 Метадон
- T40.4 Други синтетски наркотици
Петидин

- T40.5 Кокаин
- T40.6 Други и неозначени наркотици
- T40.7 Канабис (деривати)
- T40.8 Лизергид [LSD]
- T40.9 Други и неозначени психодислептици [халуциногени]
  - Мескалин
  - Псилоцин
  - Псилоцибин

T41 Труење со анестетици и тераписки гасови

Исклучува: бензодијазепини (T42.4)
 кокаин (T40.5)
 опиоиди (T40.0–T40.2)

- T41.0 Инхалациони анестетици
  - Исклучува:* кислород (T41.5)
- T41.1 Интравенозни анестетици
  - Тиобарбитурати
- T41.2 Други и неозначени општи анестетици
- T41.3 Локални анестетици
- T41.4 Анестетик, неозначено
- T41.5 Тераписки гасови
  - Јаглероден диоксид
  - Кислород

T42 Труење со антиепилептични, седативно-хипнотични и антипаркинсонични лекови

Исклучува: зависност од лек и сродни душевни растројства и растројства во обносните поради употреба на психоактивна супстанција (F10-F19)

- T42.0 Деривати на хидантоин
- T42.1 Иминостилбени
  - Карбамазепин
- T42.2 Сукцинимида и оксазолидинедиони
- T42.3 Барбитурати
  - Исклучува:* тиобарбитурати (T41.1)
- T42.4 Бензодијазепини
- T42.5 Мешани антиепилептици, неклассифицирани на друго место
- T42.6 Други антиепилептици и седативно - хипнотични лекови
  - Метаквалон
  - Валпроична киселина
  - Исклучува:* карбамазепин (T42.1)

- T42.7 Антиепилептици и седативно - хипнотични лекови, неозначено
 За спиење:
 • напивки }
 • лекови } ИН
 • таблети }
- T42.8 Антипаркинсонични лекови и други лекови за централно намалување на мускулниот тонус
 Амантадин

T43 Труење со психотропни лекови, неклассифицирани на друго место

- Исклучува:* лекови за намалување на апетитот (T50.5)
 барбитурати (T42.3)
 бензодиазепини (T42.4)
 зависност од лек и сродни душевни растројства и растројства во обносните поради употреба на психоактивна супстанција (F10-F19)
 метаквалдон (T42.6)
 психодислептици [халуциногени] (T40.7–T40.9)
- T43.0 Трициклични и тетрациклични антидепресиви
- T43.1 Антидепресиви од групата инхибитори на моноаминоксидазата
- T43.2 Други и неозначени антидепресиви
- T43.3 Фенотијазински антипсихотици и невролептици
- T43.4 Бутирофенон и тиоксантенски невролептици
- T43.5 Други и неозначени антипсихотици и невролептици
- Исклучува:* рауволфија (T46.5)
- T43.6 Психостимуланси со можност за злоупотреба
- Исклучува:* кокаин (T40.5)
- T43.8 Други психотропни лекови, неклассифицирани на друго место
- T43.9 Психотропен лек, неозначено

T44 Труење со лекови што примарно дејствуваат на автономниот нервен систем

- T44.0 Антихолинестеразни агенци
- T44.1 Други парасимпатомиметици [холинергици]
- T44.2 Ганглионски блокатори, неклассифицирани на друго место
- T44.3 Други парасимпатолитици [антихолинергици и антимукариници] и спазмолитици, неклассифицирани на друго место
 Папаверин
- T44.4 Претежно α -адренорецепторни агонисти, неклассифицирани на друго место
 Метараминол
- T44.5 Претежно β -адренорецепторни агонисти, неклассифицирани на друго место
- Исклучува:* β -адренорецепторните агонисти кои се користат во терапијата против астма (T48.6)
- T44.6 α -адренорецепторни антагонисти, неклассифицирани на друго место

Исклучува: ерготни алкалоиди (T48.0)

- T44.7 β -адренорецепторни антагонисти, неklasифицирани на друго место
- T44.8 Централно активни и блокатори на адренергичниот неврон, неklasифицирани на друго место
- Исклучува:* клонидин (T46.5)
гванетидин (T46.5)
- T44.9 Други и неозначени лекови што примарно дејствуваат на автономниот нервен систем
Лек што ги стимулираат и α -адренорецепторите и β -адренорецепторите

T45 Труење со примарно системски и хематолошки агенси, неklasифицирани на друго место

- T45.0 Антиалергични и антиеметични лекови
- Исклучува:* невролептици врз база на фенотијазин (T43.3)
- T45.1 Антинеопластични и имunosупресивни лекови
Антинеопластични антибиотици
Цитарабин
- Исклучува:* тамоксифен (T38.6)
- T45.2 Витамини, неklasифицирани на друго место
- Исклучува:* никотинска киселина (деривати) (T46.7)
витамин К (T45.7)
- T45.3 Ензими, неklasифицирани на друго место
- T45.4 Железо и неговите соединенија
- T45.5 Антикоагуланти
- T45.6 Лекови што влијаат врз фибринолизата
- T45.7 Антикоагулантни антагонисти, витамин К и други коагуланти
- T45.8 Други примарно системски и хематолошки агенси
Препарати од црн дроб и други ангианемични агенси
Природна крв и крвни продукти
Плазма заменители
- Исклучува:* имуноглобулин (T50.9)
железо (T45.4)
- T45.9 Примарно системски и хематолошки агенс, неозначено

T46 Труење со агенси што примарно дејствуваат врз кардиоваскуларниот систем

- Исклучува:* метараминол (T44.4)
- T46.0 Срцеви стимулирачки гликозиди и други лекови со слично дејство
- T46.1 Калциум блокатори
- T46.2 Други антидисритмични лекови, неklasифицирани на друго место
- Исклучува:* β -адренорецепторски антагонисти (T44.7)
- T46.3 Коронарни вазодилататори, неklasифицирани на друго место
Дипиридамола

Исклучува: калциум блокатори (Т46.1)
β-адренорецепторни антагонисти (Т44.7)

Т46.4 Ангиотензин-конвертирачки-ензимски инхибитори

Т46.5 Други антихипертензивни лекови, неклассифицирани на друго место
Клонидин
Гванетидин
Рауволфија

Исклучува: калциум блокатори (Т46.1)
диуретици (Т50.0–Т50.2)
β-адренорецепторни антагонисти (Т44.7)

Т46.6 Антихиперлипидемски и антиартериосклеротични лекови

Т46.7 Периферни вазодилататори
Никотинска киселина (деривати)

Исклучува: папаверин (Т44.3)

Т46.8 Антиварикозни лекови, вклучувајќи склерозирачки агенси

Т46.9 Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат врз кардиоваскуларниот систем

Т47 Труење со агенси што примарно дејствуваат врз гастроинтестиналниот систем

Т47.0 Хистамински H₂-рецепторски антагонисти

Т47.1 Други антациди и лекови против гастричната секреција

Т47.2 Стимулативни лаксативи

Т47.3 Солени и осмотски лаксативи

Т47.4 Други лаксативи
Лекови за цревна атонија

Т47.5 Дигестиви

Т47.6 Антидијароични лекови

Исклучува: системски антибиотици и други антиинфективни агенси (Т36–Т37)

Т47.7 Еметици

Т47.8 Други агенси што примарно дејствуваат врз гастроинтестиналниот систем

Т47.9 Агенс што примарно дејствува врз гастроинтестиналниот систем, неозначено

Т48 Труење со агенси што примарно дејствуваат врз глатките и скелетните мускули и врз респираторниот систем

Т48.0 Окситоцински лекови

Исклучува: естрогени, прогестерони и антагонисти (Т38.4–Т38.6)

Т48.1 Склетномускулни релаксанти [невромускулни блокатори]

Т48.2 Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат врз мускулите

Т48.3 Антитусици

- T48.4   Експекторанси
- T48.5   Лекови против настинка
- T48.6   Антиасматици, неklasифицирани на друго место
Салбутамол
β-адренорецепторни агонисти кои се користат во терапијата против астма
Исклучува: хормоните од предната хипофиза [аденохипофизни] (T38.8)
β-адренорецепторни агонисти кои не се користат во терапијата против астма (T44.5)
- T48.7   Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат врз респираторниот систем

T49   Труење со топични агенси што примарно дејствуваат врз кожата и мукозната мембрана и со офталмолошки, оториноларинголошки и дентални лекови

Вклучува: гликокортикоиди, топично употребени

- T49.0   Локални антимикотични, антиинфективни, антиинфламаторни лекови, неklasифицирани на друго место
- T49.1   Антипруритици
- T49.2   Локални аstringенти и локални детергенти
- T49.3   Емолиенти, демулценти и протективи
- T49.4   Кератолитици, кератопластици и други лекови и препарати за коса
- T49.5   Офталмолошки лекови и препарати
Очни антиинфективи
- T49.6   Оторинголаринголошки лекови и препарати
Агенси против инфекција на уво, нос и грло
- T49.7   Дентални лекови, топично употребени
- T49.8   Други топични агенси
Спермициди
- T49.9   Топичен агенс, неозначено

T50   Труење со диуретици и други и неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

- T50.0   Минералокортикоиди и нивни антагонисти
- T50.1   Тубуларни [висок праг] диуретици
- T50.2   Инхибитори на карбо-анхидразата, бензотијадидите и на други диуретици
Ацетазоламид
- T50.3   Агенси за електролитен, калориски и воден баланс
Орални раствори за рехидратација
- T50.4   Лекови што дејствуваат врз метаболизмот на уричната киселина
- T50.5   Намалувачи на апетит
- T50.6   Антидоти и хелати, неklasифицирани на друго место
Агенси за одвраќање од алкохол
- T50.7   Аналептици и антагонисти на опиоидните рецептори

- T50.8 Дијагностички агенси
- T50.9 Други и неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции
 Ацидификантни агенси
 Алкализантни агенси
 Имуноглобулин
 Имунолошки агенси
 Липотропни лекови
 Паратиреоидни хормони и деривати

ТОКСИЧНИ ЕФЕКТИ ОД СУПСТАНЦИИ ГЛАВНО НЕМЕДИЦИНСКИ СПОРЕД ИЗВОРОТ (T51–T65)

Исклучува: корозии (T20–T31)

локализираны токсичны ефекты класифицирани на друго место (A00–R99)

респираторны состојби предизвиканы од надворешны агенси (J60–J70)

T51 Токсично дејство од алкохол

- T51.0 Етанол
 Етил алкохол
- Исклучува:** акутна алкохолна интоксикација или „мамурлак“ ефекты (F10.0)
 опиеност (F10.0)
 патолошка алкохолна интоксикација (F10.0)
- T51.1 Метанол
 Метил алкохол
- T51.2 2-Пропанол
 Изопропил алокохол
- T51.3 Фузелно масло
 Алкохол:
 • амил
 • бутил [1-бутанол]
 • пропилен [1-пропанол]
- T51.8 Други алкохоли
- T51.9 Алкохол, неозначено

T52 Токсичен ефект од органски растворувачи

Исклучува: халогени деривати на алифатични и ароматични јаглеводороды (T53.-)

- T52.0 Деривати на петролејот
 Бензин [петролен]
 Керозин [парафинско масло]
 Парафински восок
 Петролеј:
 • етер
 • нафта
 • газија
- T52.1 Бензен
- Исклучува:** хомолозы на бензенот (T52.2)
 нитродеривати и аминодеривати на бензенот и неговите хомолозы (T65.3)
- T52.2 Хомолозы на бензенот

Толуен [метилбензен]
Ксилен [диметилбензен]

- T52.3 Гликоли
- T52.4 Кетони
- T52.8 Други органски растворувачи
- T52.9 Органски растворувач, неозначено

T53 Токсични дејства од халогени деривати на алифатични и ароматични јаглеводороди

- T53.0 Јаглороден тетрахлорид
Тетрахлорметан
- T53.1 Хлороформ
Трихлорметан
- T53.2 Трихлоретилен
Трихлороетен
- T53.3 Тетрахлороетилен
Перхлороетилен
Тетрахлороетен
- T53.4 Дихлорометан
Метилен хлорид
- T53.5 Хлорофлуоројаглериоди
- T53.6 Други халогени деривати на алифатични јаглеводороди
- T53.7 Други халогени деривати на ароматични јаглеводороди
- T53.9 Халогени деривати на алифатичните и ароматичните јаглеводороди, неозначено

T54 Токсичен ефект од корозивни супстанции

- T54.0 Фенол и фенолски хомолози
- T54.1 Други корозивни органски соединенија
- T54.2 Корозивни киселини и соединенија слични на киселините
Киселина:
  - хидрохлорна
  - сулфурна
- T54.3 Корозивни бази и соединенија слични на базите
Калиум хидроксид
Натриум хидроксид
- T54.9 Корозивна супстанција, неозначено

T55 Токсичен ефект од сапуни и детергенти

T56 Токсичен ефект од метали

Вклучува: чад и испарувања од метали

метали од сите извори, освен медицински супстанции

Исклучува: арсен и неговите соединенија (T57.0)
магнган и неговите соединенија (T57.2)
талиум (T60.4)

- T56.0 Олово и неговите соединенија
- T56.1 Жива и нејзините соединенија
- T56.2 Хром и неговите соединенија
- T56.3 Кадмиум и неговите соединенија
- T56.4 Бакар и неговите соединенија
- T56.5 Цинк и неговите соединенија
- T56.6 Калај и неговите соединенија
- T56.7 Берилиум и неговите соединенија
- T56.8 Други метали
- T56.9 Метал, неозначено

T57 Токсичен ефект од други аноргански супстанции

- T57.0 Арсен и неговите соединенија
- T57.1 Фосфор и неговите соединенија
- Исклучува:* органофосфорни инсектициди (T60.0)
- T57.2 Манган и неговите соединенија
- T57.3 Хидроген цијанид
- T57.8 Други означени неоргански супстанции
- T57.9 Неорганска супстанција, неозначено

T58 Токсичен ефект од јаглороден моноксид

Од сите извори

T59 Токсичен ефект од други гасови, чад и пареи

Вклучува: погонски аеросоли

Исклучува: хлорофлуоројаглороди (T53.5)

- T59.0 Азотни оксиди
- T59.1 Сулфур диоксид
- T59.2 Формалдехид
- T59.3 Гас што предизвикува солзење
Солзавец
- T59.4 Хлорен гас

- T59.5 Флуорен гас и водороден флуорид
- T59.6 Водороден сулфид
- T59.7 Јаглероден диоксид
- T59.8 Други означени гасови, чад и пареи
- T59.9 Гасови, чад и пареи, неозначено

T60 Токсичен ефект од пестициди

Вклучува: заштитни агенси за дрво

- T60.0 Органофосфорни и карбаматни инсектициди
- T60.1 Халогенирани инсектициди
Исклучува: хлорирани јаглеводороди (T53.-)
- T60.2 Други инсектициди
- T60.3 Хербициди и фунгициди
- T60.4 Родентициди
Талиум
Вакор
Исклучува: стрихнин и неговите соли (T65.1)
- T60.8 Други пестициди
- T60.9 Пестицид, неозначено

T61 Токсичен ефект од штетни материи изедени како морска храна

Исклучува: алергична реакција на храна, како што е:

- анафилактичен шок поради несакана реакција на храна (T78.0)
  - дерматит (L23.6, L25.4, L27.2)
  - гастроентерит (неинфективен) (K52.-)
- алиментарни бактериски интоксикации (A05.-)
- токсичен ефект од контаминирана храна со:
- афлатоксин и други микотоксини (T64)
  - цијаниди (T65.0)
  - хидроген цијанид (T57.3)
  - жива (T56.1)

- T61.0 Цигуатера труење со риба
- T61.1 Труење со скомбрин од риба
На хистамин сличен синдром
- T61.2 Труење со друга риба и со морски школки
Труење:
  - тетрадон
  - тетрадотоксин
  - тетродотоксин
- T61.8 Токсичен ефект од друга морска храна
- T61.9 Токсичен ефект од неозначена морска храна

T62 Токсичен ефект од други штетни супстанции изедени како храна

Исклучува: алергична реакција на храна, како што е:

- анафилактичен шок поради несакана реакција на храна (T78.0)
- дерматит (L23.6, L25.4, L27.2)
- гастроентерит (неинфективен) (K52.-)
- алиментарни бактериски интоксикации (A05.-)
- токсичен ефект од загадувачи на храна како:
- афлатоксин и други микотоксини (T64)
- цијаниди (T65.0)
- хидроген цијанид (T57.3)
- жива (T56.1)

- T62.0 Ингестирани печурки
- T62.1 Ингестирани зрнести плодови
- T62.2 Ингестирани други (делови од) растение(ја)
- T62.8 Други означени штетни супстанции изедени како храна
- T62.9 Штетна супстанција изедена како храна, неозначено

T63 Токсичен ефект од контакти со отровни животни

V1923

Доколку е применлива, употребете ја дополнителната шифра, за означување на реакција како:

- алергиска реакција, ИИ (T78.4)
- анафилаксис (T78.2)
- уртикарија (L50.0, T78.3)

- T63.0 Змиски отров
Отров од морска змија
- T63.1 Отров од други влечуги
Отров од гуштер
- T63.2 Отров од скорпија
- T63.3 Отров од пајак
- T63.4 Отров од други артроподи
Каснување или убод од инсект, отровен
- T63.5 Токсичен ефект од контакт со риба
Исклучува: труење со ингестија на риба (T61.0–T61.2)
- T63.6 Токсичен ефект од контакт со други морски животни
Медуза
Морска анемона
Школка
Морска ѕвезда
Исклучува: труење со ингестија на школка (T61.2)
отров од морска змија
- T63.8 Токсичен ефект од контакт со други отровни животни
Отров од водно животно
- T63.9 Токсичен ефект од контакт со неозначено отровно животно

T64 Токсичен ефект од афлатоксин и други микотоксински загадувачи на храна**T65 Токсичен ефект од други и неозначени супстанции**

- T65.0 Цијаниди
Исклучува: хидрогн цијанид (T57.3)
- T65.1 Стрихнин и неговите соли
- T65.2 Тутун и никотин
- T65.3 Нитро и аминокиселини на бензенот и неговите хомолози
Анилин [бензенамин]
Нитробензен
Тринитротолуен
- T65.4 Јаглероден дисулфид
- T65.5 Нитроглицерин и други нитро киселини и естери
1,2,3-Пропанетриол тринитрат
- T65.6 Бои и вапсала, неklasифицирани на друго место
- T65.8 Токсичен ефект од други означени супстанции
- T65.9 Токсичен ефект од неозначена супстанца
Труење, ИН

**ДРУГИ И НЕОЗНАЧЕНИ ЕФЕКТИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ
(T66–T78)****T66 Неозначени ефекти од зрачење**

Радијациона болест

Исклучува: означени несакани ефекти од зрачење, како што се:

- изгореници (T20–T31)
- леукемија (C91–C95)
- радијационен:
  - гастроентерит и колит (K52.0)
  - пневмонит (J70.0)
- заболувања поврзани со кожата и со поткожното ткиво (L55–L59)
- изгореница од сонце (L55.-)

T67 Ефекти од топлина и светлина

Исклучува: изгореници (T20–T31)

еритем [дермитат] аб игне (L59.0)

малигна хипертермија поради анестезија (T88.3)

заболувања на кожата и на поткожното ткиво поврзани со зрачење (L55–L59)

изгореница од сонце (L55.-)

заболувања на потењето предизвикани со топлината (L74–L75)

T67.0 Топлотен и сончев удар

Топлотна:

- апоплексија
- пирексија
- Сиријазија

- Термоплегија
- T67.1 Топлотна синкопа
Топлотен колапс
- T67.2 Топлотни грчеви
- T67.3 Топлотна изнемоштеност, анхидрична
Топлотна прострација од губење на вода
- T67.4 *Исклучува:* топлотна изнемоштеност од губење на соли (T67.4)
Топлотна изнемоштеност од губење на соли
Топлотна прострација од губење на соли (и вода)
- T67.5 Топлотна изнемоштеност, неозначено
Топлотна прострација, ИН
- T67.6 Топлотен замор, транзиторен
- T67.7 Топлотен едем
- T67.8 Други последици од топлина и светлина
- T67.9 Ефект од топлина и светлина, неозначено

T68 Хипотермија

Случајна хипотермија

Исклучува: смрзнатици (T33–T35)
хипотермија (кај):

- по анестезија (T88.5)
- новороденче (P80.-)
- неповрзана со надворешната ниска температура (R68.0)

T69 Други ефекти од ниска температура

Исклучува: смрзнатици (T33–T35)

- T69.0 Имерзиона шепа и стапало
Рововско стапало
- T69.1 Плуски од смрзнатици
- T69.8 Други означени ефекти од ниска температура
- T69.9 Ефект од ниска температура, неозначено

T70 Ефекти од воздушен и воден притисок

- T70.0 Отитна баротраума
Ефекти врз ушите од промена во амбиенталниот атмосферски или воден притисок
Аеро-отит медија
Отитна баротраума:
- поради:
    - дисциплини поврзани со воздушниот простор
    - нуркачка баротраума (поради кревањето и спуштањето)
    - голема надморска височина
    - хипербарна кислородна терапија
  - екстерна
  - интерна

- T70.1 Синусна баротраума**
 Ефекти врз синусите поради промена во амбиенталниот атмосферски притисок
 Аеросинусит
 Синусна баротраума поради:
- дисциплини поврзани со воздушниот простор
  - нуркачка баротраума поради спуштањето
  - голема надморска височина
  - хипербарна кислородна терапија
- T70.2 Други и неозначени ефекти од голема надморска височина**
 Други и неозначени ефекти од низок или намалувачки амбиентален атмосферски притисок на голема надморска височина
 Алпинистичка болест
 Аноксија } од голема надморска височина
 Баротраума }
 Хипобаропатија, ИН
 Планинарска болест
- Исклучува:** полицитемија од голема надморска височина (D75.1)
- T70.3 Други ефекти од кесонска болест [декомпресивна болест] и баротраума**
 Искривувања
 Кесонска болест (декомпресивна болест) (и баротраума):
- поради:
    - кревањето или спуштањето во вода во текот на слободно или помогнато нуркање
    - хипербарна кислородна терапија
  - болест
  - повреда
  - мачнина [кесонска болест]
- Дисбариска воздушна емболија [артериска гасна емболија]
 Нитроген наркоза [декомпресивна болест]
- T70.4 Ефекти од течности под висок притисок**
 Траума од млаз под притисок (индустриски)
- T70.8 Други ефекти од воздушен и воден притисок**
 Бласт синдром
- T70.9 Ефекти од воздушен и воден притисок, неозначено**
 Баротраума, ИН

T71 Асфиксија

- Суфокација (со странгулација)
 Системски дефицит на кислород поради:
- ниска содржина на кислород во амбиенталниот воздух
  - механичка пречка во дишењето

Исклучува: аноксија поради голема надморска височина (T70.2)

- асфиксија од:
- јаглероден моноксид (T58)
  - вдишување храна или туѓо тело (T17.-)
  - други гасови, чад и пареи (T59.-)
- респираторен дистрес (синдром) кај:
- возрасен (J80)
  - новороденче (P22.-)

T73 Ефекти од други лишувања

- T73.0 Ефекти од глад**
 Лишување од храна
 Гладување
- T73.1 Ефекти од жед**

- Лишување од вода
- T73.2 Изнемоштеност поради напор
- T73.3 Изнемоштеност поради прекумерен напор
Преоптоварување
- T73.8 Други ефекти од лишување
- T73.9 Ефект од лишување, неозначено

T74 Малтретман синдроми

V0526

Шифрирајте ја најпрво тековната повреда, ако е соодветно.

- T74.0 Негрижа или запоставување
- T74.1 Физичка злоупотреба
Синдром на тепан(о):
• бебе или дете ИН
• брачен партнер ИН
- T74.2 Сексуална злоупотреба
- T74.3 Психолошка злоупотреба
- T74.8 Други малтретман синдроми
Мешани форми
- T74.9 Малтретман синдром, неозначено
Ефекти од:
• злоупотреба на возрасен ИН
• злоупотреба на дете ИН

T75 Ефекти од други надворешни причини

Исклучува: несакани ефекти НДМ (T78.-)
изгореници (електрични) (T20–T31)

- T75.0 Ефекти од гром
Шок од гром
Удар од гром ИН
- T75.1 Давење и нефатално потопување
Нурнување
Пливачки грч
- T75.2 Ефекти од вибрација
Синдром на пневматски чекан
Трауматски вазоспастичен синдром
Вртоглавица од ултразвук
- T75.3 Болест при движење
Воздушна болест
Морска болест
Патничка болест
- T75.4 Ефекти од електричен удар
Електрокуција
Шок од електричен удар
- T75.8 Други означени ефекти од надворешни причини
Ефекти од:
• абнормални гравитациони [G] сили

T78 Несакани ефекти, неклассифицирани на друго место

Забелешка: Оваа категорија треба да се користи за да се означат ефектите, што не можат да се классифицираат на друго место, и се резултат на непознати, неутврдени или недоволно дефинирани причини. При мултиплото шифрирање, оваа категорија може да се користи како дополнителна шифра за означување на ефектите од состојби што се классифицирани на друго место.

Исклучува: компликации од хируршка и медицинска нега НДМ (T80–T88)

T78.0 Анафилактичен шок поради несакана реакција на храна

T78.1 Други несакани реакции на храна, неклассифицирани на друго место

Исклучува: алиментарни бактериски интоксикации (A05.-)

дерматит поради храна:

- во контакт со кожата (L23.6, L24.6, L25.4)
- ИН (L27.2)

T78.2 Анафилактичен шок, неозначено

Алергичен шок	}	
Анафилактична реакција	}	ИН
Анафилакса	}	

Исклучува: анафилактичен шок поради:

- несакан ефект од адекватна медицинска супстанција соодветно аплицирана (T88.6)
- несакана реакција на храна (T78.0)
- серум (T80.5)

T78.3 Ангионевротски едем

Гигантска уртикарија
Quincke-ов едем

Исклучува: уртикарија:

- ИН (L50.-)
- серум (T80.6)

T78.4 Алергија, неозначено

∇2004

Алергична реакција ИН
Преосетливост ИН
Идиосинкроза ИН

Исклучува: алергична реакција ИН од адекватна медицинска супстанција соодветно аплицирана (T88.7)

означени видови алергични реакции, како што се:

- алергичен гастроентерит и колит (K52.2)
- дерматит (L23–L25, L27.-)
- поленска треска (J30.1)

T78.8 Други несакани ефекти, неклассифицирани на друго место

T78.9 Несакан ефект, неозначено

Исклучува: несакан ефект од хируршка и медицинска нега ИН (T88.9)

ОДРЕДЕНИ РАНИ КОМПЛИКАЦИИ ОД ТРАУМА(T79)

T79 Одредени рани компликации од траума, неклассифицирани на друго место

Исклучува: компликации од хируршка и медицинска нега НДМ (T80–T88)

респираторен дистрес синдром кај:

- возрасен (J80)

- новороденче (P22.0)
- кога се јавува во текот или по медицински процедури (T80–T88)

T79.0 Воздушна емболија (трауматска)

Исклучува: воздушна емболија што ги комплицира:

- абортусот или ектопичната и моларна бременост (O00–O07, O08.2)
- бременоста, породувањето и пуерпериумот (O88.0)
- артериска гасна емболија поради декомпресивна болест (T70.3)

T79.1 Масна емболија (трауматска)

Исклучува: масна емболија што ги комплицира:

- абортусот или ектопичната и моларната бременост (O00–O07, O08.2)
- бременоста, породувањето и пуерпериумот (O88.8)

T79.2 Трауматско секундарно и рекурентно крвавење

T79.3 Пост-трауматска инфекција на рана, неklasифицирана на друго место

Користете ја дополнителната шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

T79.4 Трауматски шок

Шок (директен) (задоцнет) по повреда

Исклучува: шок од:

- од анестезија (T88.2)
- анафилактичен:
  - поради:
    - несакана реакција на храна (T78.0)
    - адекватна медицинска супстанција соодветно аплицирана (T88.6)
    - серум (T80.5)
    - ИН (T78.2)
  - што ги комплицира абортусот или ектопичната и моларна бременост (O00–O07, O08.3)
  - електрицитет (T75.4)
  - гром (T75.0)
  - нетрауматски НДМ (R57.-)
  - акушерски (O75.1)
  - постоперативен (T81.1)

T79.5 Трауматска анурија

Краш синдром

Ренална инсуфициенција по смачкување

T79.6 Трауматска исхемија на мускул

Компартман синдром, трауматски

Volkmanн-ова исхемична контрактура

Исклучува: преден тибјален синдром (M76.8)

компартман синдром, нетрауматски (M62.2-)

T79.7 Трауматски супкутан емфизем

Исклучува: емфизем (супкутан) последица од процедура (T81.8)

T79.8 Други рани компликации од траума

T79.9 Неозначена рана компликација од траума

КОМПЛИКАЦИИ ОД ХИРУРШКА И МЕДИЦИНСКА НЕГА, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (T80–T88)

Користете ја дополнителната шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

Користете ја шифрата за надворешна причина (Главае 20) за означување на вклучените инструменти и детални околности.

Исклучува: несакани ефекти од лекови и медикаменти (A00–R99, T78.-)

која да било медицинска нега за постоперативни состојби без присутни компликации, како што се:

- статус на вештачки отвор (Z93.-)
  - затворање на надворешна стома (Z43.-)
  - мesteње и нагодување на надворешна протеза (Z44.-)
- изгореници од локални апликации и зрачење (T20–T31)
- компликации од хируршки процедури при бременоста, породувањето и пуерпериумот (O00–O99)
- труење и токсични ефекти од лекови и хемикалии (T36–T65)
- означени компликации класифицирани на друго место, како што се:
- течење на ликвор од спинална пункција (G97.0)
  - малфункција на колостома (K91.4)
  - заболувања на рамнотежата на течности и електролити (E86–E87)
  - функционални нарушувања по срцева операција (I97.0–I97.1)
  - постгастрични хируршки синдроми (K91.1)
  - постламинектомен синдром НДМ (M96.1)
  - синдром на постмастектомен лимфоедем (I97.2)
  - синдром на постхируршки слеп свијок (K91.2)

T80 Компликации по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

Вклучува: перфузија

Исклучува: отфрлање на трансплантиран коскен мозок (T86.0)

T80.0 Воздушна емболија по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

T80.1 Васкуларни компликации по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

Флебит	}	
Тромбоемболија	}	по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција
Тромбофлебит	}	

Исклучува: набројаните состојби кога се означени како:

- последици од протетски направи, имплантати и трансплантати (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- постпроцедурални (T81.7)

T80.2 Инфекции по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

Инфекција	}	
Сепса	}	по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција
Септичен шок	}	
Септикемија	}	

Исклучува: набројаните состојби кога се означени како:

- последици од протетски направи, имплантати и трансплантати (T82.6–T82.7, T83.5–T83.6, T84.5–T84.7, T85.7)
- постпроцедурални (T81.4)

T80.3 Реакција на АБО инкомпатибилност

Трансфузија на инкомпатибилна крв
 Реакција на некомпатибилна крвна група при инфузија и трансфузија

T80.4 Реакција на Rh инкомпатибилност

Реакција предизвикана од Rh фактор при инфузија или трансфузија

T80.5 Анафилактичен шок предизвикан со серум

Исклучува: шок:

- алергичен ИН (T78.2)
- анафилактичен:

- поради несакан ефект на адекватна медицинска супстанција, соодветно аплицирана (T88.6)
- ИН (T78.2)

T80.6 Други серумски реакции

Интоксикација од серум
Протеинска болест
Серум:
• исип
• болест
• уртикарија

Исклучува: серумски хепатит (B16.-)

T80.8 Други компликации по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

T80.9 Неозначена компликација по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција

Трансфузиска реакција ИН

T81 Компликации од процедури, неklasифицирани на друго место

Исклучува: несакан ефект од лек ИН (T88.7)

komplиkација по:

- имунизација (T88.0–T88.1)
  - инфузија, трансфузија и терапевска инјекција (T80.-)
- означени компликации класифицирани на друго место, како:
- компликации од протетски направи, имплантати и трансплантати (T82–T85)
  - дерматит од лекови и медикаменти (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0–L27.1)
  - труење и токсични ефекти од лекови и хемикалии (T36–T65)

T81.0 Крвавење и хематом што комплицираат процедура, неklasифицирана на друго место

Крвавење на која и да било локализација последица од процедура

Исклучува: хематом од акушерска рана (O90.2)

крвавење поради протетски направи, имплантати и трансплантати (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)

T81.1 Шок за време на или како резултат на процедура, неklasифициран на друго место

Колапс ИН } за време или по процедура
Шок (ендотоксичен) (хиповолемичен) (септичен) }
Постоперативен шок ИН

Исклучува: шок:

- анестетичен (T88.2)
- анафилактичен:
  - поради:
    - адекватна медицинска супстанција соодветно аплицирана (T88.6)
    - серум (T80.5)
    - ИН (T78.2)
- електричен (T75.4)
- по абортус или ектопична и моларна бременост (O00–O07, O08.3)
- акушерски (O75.1)
- трауматски (T79.4)

T81.2 Случаен пробив и лацерација при процедура, неklasифицирани на друго место

Случајна перфорација на:

• крвен сад }
• нерв } со катерер, ендоскоп, инструмент, сонда { за време на процедура
• орган } {

Исклучува: оштетување со инструменти при породување (O70–O71)

перфорација, пробив или лацерација предизвикани од направи или имплантат намерно оставени во оперативна рана (T82–T85)

означени компликации класифицирани на друго место, како синдром на лацерација на широкиот лигамент [Ален-Мастерс] (N83.8)

T81.3 Дисрупција на оперативна рана, неklasифицирана на друго место
Дехисценција } на оперативна рана
Руптура }

Исклучува: дисрупција на:

- рана од царски рез (O90.0)
- перинална акушерска рана (O90.1)

T81.4 Инфекција по процедура, неklasифицирана на друго место

V1913

Исклучува: инфекција предизвикана со:

- инфузија, трансфузија и терапевска инјекција (T80.2.-)
- протетски направи, импланти и трансплантати (T82.6–T82.7, T83.5–T83.6, T84.5–T84.7, T85.7)
- инфекција на акушерска хируршка рана (O86.0)

⊗T81.41 Инфекција на рана по процедура

Апсцес:

- интра-абдоминален }
- шев } постпроцедурален
- супфреничен }
- рана }

Инфекција:

- постпроцедурална ИН
- **sternal wires**

Користете ја дополнителната шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

⊗T81.42 Сепса по процедура

Треска поради инфекција } постпроцедурална
Септикемија }

Исклучува: постпроцедурален септичен шок (T81.1)

T81.5 Туѓо тело случајно оставено во телесна празнина или во оперативна рана по процедура

Атхезии }
Опструкција } предизвикани од случајно оставено туѓо тело во оперативна рана или во
Перфорација } телесна празнина

Исклучува: опструкција или перфорација предизвикани од протетски направи и импланти намерно оставени во телото (T82.0–T82.5, T83.0–T83.4, T84.0–T84.4, T85.0–T85.6)

T81.6 Акутни реакции на туѓи супстанции случајно оставени при процедура

Перитонит:

- асептичен
- хемиски

T81.7 Васкуларни компликации по процедура, неklasифицирани на друго место

Воздушна емболија по процедура НДМ

Исклучува: емболија:

- што ги комплицира:
  - абортусот или ектопичната и моларна бременост (O00–O07, O08.2)
  - бременоста, породувањето и пуерпериумот (O88.-)
- поради протетски направи, импланти и трансплантати (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- по инфузија, трансфузија и терапевска инјекција (T80.0)
- трауматска (T79.0)

T81.8 Други компликации од процедури, неklasифицирани на друго место

Компликации од инхалациона терапија
Емфизем (поткожен) последица од процедура
Перзистентна постоперативна фистула

Исклучува: хипотермија по анестезија (T88.5)
малигна хипертермија поради анестезија (T88.3)

T81.9 Неозначени компликации од процедура

T82   Компликации од кардијални и васкуларни протетски направи, имплантати и трансплантати

Исклучува: неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива (T86.-)

T82.0   Механичка компликација од срцева валвуларна протеза

Нервен слом (механички) }
Изместување   }
Течење   }
Малпозиција   } поради срцева валвуларна протеза
Опструкција, механичка }
Перфорација   }
Протрузија   }

T82.1   Механичка компликација од кардијална електронска направа

Состојбите набројани во T82.0 поради:

- електроди
- пулс генератор (батерија)

T82.2   Механичка компликација од коронарен артериски бајпас и валвуларни трансплантати

Состојбите набројани во T82.0 поради коронарен артериски бајпас и валвуларни трансплантати

T82.3   Механичка компликација од други васкуларни трансплантати

Состојбите наведени во T82.0 поради:

- аортален (бифуркација) трансплантат (замена)
- артериски (каротиден)(феморален) трансплантат (бајпас)

T82.4   Механичка компликација од васкуларен катетер за дијализа

Состојбите набројани во T82.0 поради васкуларен катетер за дијализа

Исклучува: механичка компликација од катетер за интраперитонеална дијализа (T85.6)

T82.5   Механичка компликација од други кардијални и васкуларни направи и имплантати

Состојбите набројани во T82.0 поради:

- артериовенска:
  - фистула   } хируршки создадени
  - шант   }
- вештачко срце
- балон (контрапулсирачки) направа
- инфузионен катетер
- заштитна направа

Исклучува: механичка компликација од епидурален и субдурален инфузионен катетер (T85.6)

T82.6   Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со кардијална валвуларна протеза

T82.7   Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со други кардијални и васкуларни направи, имплантати и трансплантати

T82.8   Други компликации од кардијални и васкуларни протетски направи, имплантати и трансплантати

Компликација   }
Емболија: }
Фиброза   }
Крвавење   } поради кардијални и васкуларни протетски направи, имплантати и
Болка   } трансплантати
Стеноза   }
Тромбоза   }

T82.9   Неозначена компликација од кардијална и васкуларна протетска направа, имплантат и трансплантат

T83 **Компликации од генитоуринарни протетски направи, имплантати и трансплантати**

Исклучува: неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива (T86.-)

- T83.0 **Механичка компликација од (постојан) уринарен катетер**
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- катетер
  - цистостома
  - уретрален, постојан
- T83.1 **Механичка компликација од други уринарни направи и имплантати**
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- уринарен:
  - електро стимулатор
  - сфинктер имплантат
  - стент
- T83.2 **Механичка компликација од трансплантат на уринарен орган**
Состојбите набројани во T82.0 поради трансплантат на уринарен орган
- T83.3 **Механичка компликација од интраутерина контрацептивна направа**
Состојбите набројани во T82.0 поради интраутерина контрацептивна направа
- T83.4 **Механичка компликација од други протетски направи, имплантати и трансплантати во гениталниот тракт**
Состојбите набројани во 2.0 поради (имплантирана) протеза на penisот
- T83.5 **Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со протетска направа, инплантат и трансплантат во уринарниот систем**
- T83.6 **Инфекција и воспалителна реакција предизвикани со протетска направа, инплантат и трансплантат во гениталниот тракт**
- T83.8 **Други компликации од генитоуринарни протетски направи, имплантати и трансплантати**
Состојбите набројани во T82.0 поради генитоуринарни протетски направи, имплантати и трансплантати
- T83.9 **Неозначена компликација од генитоуринарна протетска направа, имплантат и трансплантат**

T84 **Компликации од внатрешни ортопедски протетски направи, имплантати и трансплантати**

∇1309

Исклучува: неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива (T86.-)

фрактура на коска по вградување на ортопедски имплант, зглобна протеза, или коскена плоча (M96.6)

- T84.0 **Механичка компликација од внатрешна зглобна протеза**
Состојбите набројани во T82.0 поради зглобна протеза
- T84.1 **Механичка компликација од внатрешна фиксациона направа на коски на екстремитет**
Состојбите набројани во T82.0 поради внатрешна фиксациона направа на коски на екстремитет
- T84.2 **Механичка компликација од внатрешна фиксациона направа на други коски**
Состојбите набројани во T82.0 поради внатрешна фиксациона направа на други коски
- T84.3 **Механичка компликација од други коскени направи, имплантати и трансплантати**
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- коскен трансплантат
  - електронски стимулатор на коска
- T84.4 **Механичка компликација од други внатрешни ортопедски направи, имплантати и трансплантати**
Состојбите набројани во T82.0 поради мускулен и тетивен трансплантат
- T84.5 **Инфекција и воспалителна реакција предизвикани со внатрешна зглобна протеза**

- T84.6 Инфекција и воспалителна реакција предизвикани со внатрешна фиксациона направа [која да било локализација]
- T84.7 Инфекција и воспалителна реакција предизвикани со други внатрешни ортопедски направи, имплантати и трансплантати
- T84.8 Други компликации од внатрешни ортопедски протетски направи, имплантати и трансплантати
Состојби набројани во T82.0 поради внатрешни ортопедски протетски направи, имплантати и трансплантати (T82.8)
- T84.9 Неозначена компликација од внатрешна ортопедска протетска направа, имплантат и трансплантат

T85   Компликации од други внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати

Исклучува: неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива (T86.-)

- T85.0 Механичка компликација од вентрикуларен интракранијален (комуницирачки) шант
Состојбите набројани во T82.0 поради вентрикуларен интракранијален (комуницирачки) шант
- T85.1 Механичка компликација од имплантиран електронски стимулатор на нервниот систем
Состојбите набројани во T82.0 поради електронски невростимулатор (електрода) на:
- мозок
  - периферен нерв
  - рбетниот мозок
- T85.2 Механичка компликација од интраокуларни леќи
Состојбите набројани во T82.0 поради интраокуларни леќи
- T85.3 Механичка компликација од други окуларни протетски направи, имплантати и трансплантати
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- корнеален трансплантат
  - протетска орбита на око
- T85.4 Механичка компликација од протези и имплантати на дојка
Состојбите набројани во T82.0 поради протеза и имплантат на дојка
- T85.5 Механичка компликација од гастроинтестинални протетски направи, имплантати и трансплантати
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- протеза на билијарен канал
  - езофагеална анти-рефлукс направа
- T85.6 Механичка компликација од други означени внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати
Состојбите набројани во T82.0 поради:
- епидурален и субдурален инфузионен катетер
  - интраперитонеален катетер за дијализа
  - неапсорптивен хируршки материјал ИН
  - постојани сугури
  - **sternal wires**

T85.7   Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со други внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати

- ⊗T85.71 Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со перитонеален катетер за дијализа
- ⊗T85.78 Инфекција и воспалителна реакција предизвикана со други внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати

Исклучува: инфекција од **sternal wires** (T81.41)

T85.8   Други компликации од внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати, неklasифицирани на друго место

Состојбите набројани во T82.8 поради внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати НДМ

- ⊗T85.81 Други компликации поради направи, имплантати и трансплантати на нервниот систем
Инфекција или воспалителна реакција
- ⊗T85.88 Други компликации од внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати, НДМ
- T85.9 Неозначена компликација од внатрешна протетска направа, имплантат и трансплантат
Компликација од внатрешна протетска направа, имплантат и трансплантат ИН

T86 Неуспех и отфрлање на трансплантирани органи и ткива

- T86.0 Отфрлање на трансплантиран коскен мозок
Трансплантат наспроти домаќин-реакција или болест
- T86.1 Неуспех и отфрлање на трансплантиран бубрег
- T86.2 Неуспех и отфрлање на трансплантирано срце
Исклучува: компликација на:
  - вештачка срцева направа (T82.5)
  - срце-бел дроб трансплантат (T86.3)
- T86.3 Неуспех и отфрлање на трансплантирано срце-бел дроб
- T86.4 Неуспех и отфрлање на трансплантиран црн дроб

T86.8 Неуспех и отфрлање на други трансплантирани органи и ткива

- ⊗T86.81 Неуспех и отфрлање на трансплантиран бел дроб
- ⊗T86.82 Неуспех и отфрлање на трансплантиран панкреас
- ⊗T86.88 Неуспех и отфрлање на други трансплантирани органи и ткива
Неуспех и отфрлање на трансплантирана:
  - коска
  - црево
  - кожа (алотрансплантат)(автотрансплантат)
- T86.9 Неуспех и отфрлање на неозначен трансплантиран орган и ткиво

T87 Компликации својствени за повторно припојување и ампутиација

- T87.0 Компликации од повторно припоен (дел од) горен екстремитет
- T87.1 Компликации од повторно припоен (дел од) долен екстремитет
- T87.2 Компликации од друг повторно припоен дел на телото
- T87.3 Невром на остаток по ампутиација
- T87.4 Инфекција на остаток по ампутиација
- T87.5 Некроза на остаток по ампутиација
- T87.6 Други и неозначени компликации на остаток по ампутиација
Остаток по ампутиација:
  - контрактура (флексија) (на следниот проксимален зглоб)
  - хематом
  - едем*Исклучува:* синдром на фантомски екстремитет (G54.6–G54.7)

Исклучува: случаен пробив или лацерација во тек на процедура (T81.2)

компликации по:

- инфузија, трансфузија и терапевска инјекција (T80.-)
- процедура НДМ (T81.-)

означени компликации класифицирани на друго место, како што се:

- компликации од:
  - анестезија при:
    - раѓање и породување (O74.-)
    - бременост (O29.-)
    - пуерпериум (O89.-)
  - направи, имплантати и трансплантати (T82–T85)
  - акушерска операција и процедури (O75.4)
- дерматит од лекови и медикаменти (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0–L27.1)
- труење и токсични ефекти од лекови и хемикалии (T36–T65)

T88.0 Инфекција по имунизација

Сепса } по имунизација
Септикемија }

T88.1 Други компликации по имунизација, неклассифицирани на друго место

Исип по имунизација

Исклучува: анафилактичен шок од серум (T80.5)

други серумски реакции (T80.6)

постимунизациска:

- артропатија (M02.2-)
- енцефалит (G04.0)

T88.2 Шок поради анестезија

Шок поради анестезија во која адекватна супстанција е соодветно аплицирана

Исклучува: компликација од анестезија (при):

- предозирање или давање погрешна супстанција (T36–T50)
  - раѓање и породување (O74.-)
  - бременост (O29.-)
  - пуерпериум (O89.-)
- постоперативен шок ИН (T81.1)

T88.3 Малигна хипертермија поради анестезија

T88.4 Неуспешна или тешка интубација

T88.5 Други компликации од анестезија:

Хипотермија по анестезија

T88.6 Анафилактичен шок поради несакан ефект на адекватен лек или медикамент соодветно аплициран

Исклучува: анафилактичен шок од серум (T80.5)

T88.7 Неозначен несакан ефект од лек или медикамент

Несакан ефект од }
Алергична реакција на } адекватен лек или медикамент соодветно аплициран
Преосетливост на }
Идиосинкразија на }

Лек:

- преосетливост ИН
- реакција ИН

Исклучува: означени несакани ефекти од лекови и медикаменти (A00–R99, T80–T88.6., T88.8)

T88.8 Други означени компликации од хируршка и медицинска нега, неклассифицирани на друго место

T88.9 Компликација од хирушка и медицинска нега, неозначено

Исклучува: несакан ефект ИН (T78.9)

ДРУГИ КОМПЛИКАЦИИ ОД ТРАУМА, НЕКЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (T89)

⊗T89 Други означени компликации од траума

∇1917

⊗T89.0 Компликации од отворена рана

Шифрирајте ја најпрво локализацијата на раната.

Користете ја дополнителната шифра (B95–B97) за означување на инфективниот агенс.

- ⊗T89.00 Компликации од отворени рани, неозначено
- ⊗T89.01 Отворена рана со туѓо тело (со или без инфекција)
- ⊗T89.02 Отворена рана со инфекција
- ⊗T89.03 Други компликации на отворени рана
  - Задоцнето заздравување
  - Задоцнето лекување

СЕКВЕЛИ ОД ПОВРЕДИ, ТРУЕЊА И ОД ДРУГИ ПОСЛЕДИЦИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ (T90 – T98)

∇1912

Забелешка: Овие категории се користат за да укажат на состојбите во S00–S99 и T00–T88 што се причина за доцни ефекти, а кои инаку се класифицирани на друго место. Под „секвела“ се подразбираат состојбите означени како такви, или како доцни ефекти и оние присутни една или повеќе години по акутната повреда.

T90 Секвели од повреди на главата

- T90.0 Секвели од површинска повреда на главата
Секвели од повреда што може да се класифицира во S00.-
- T90.1 Секвели од отворена рана на главата
Секвели од повреда што може да се класифицира во S01.-
- T90.2 Секвели од фрактура на коските на черепот и на лицето
Секвели од повреда што може да се класифицира во S02.-
- T90.3 Секвели од повреда на кранијалните нерви
Секвели од повреда што може да се класифицира во S04.-
- T90.4 Секвели од повреда на окото и на орбитата
∇0723
Секвели од повреда што може да се класифицира во S05.-
- T90.5 Секвели од интракранијална повреда
Секвели од повреда што може да се класифицира во S06.-
- T90.8 Секвели од други означени повреди на главата

Секвели од повреда што може да се класифицира во S03.-, S07–S08 и S09.0–S09.8

T90.9 Секвели од неозначена повреда на главата
Секвели од повреда што може да се класифицира во S09.9

T91 Секвели од повреди на вратот и трупот

T91.0 Секвели од површинска повреда и отворена рана на вратот и трупот
Секвели од повреда што може да се класифицира во S10–S11, S20–S21, S30–S31, T09.0- и T09.1

T91.1 Секвели од фрактура на 'рбетот
Секвели од повреда што може да се класифицира во S12.-, S22.0, S22.1, S32.0-, S32.7 и T08

T91.2 Секвели од друга фрактура на тораксот и карлицата
Секвели од повреда што може да се класифицира во S22.2–S22.9, S32.1–S32.5 и S32.8-

T91.3 Секвели од повреда на 'рбетниот мозок
Секвели од повреда што може да се класифицира во S14.0–S14.1-, S24.0–S24.1-, S34.0–S34.1, и, T09.3

T91.4 Секвели од повреда на интраторакалните органи
Секвели од повреда што може да се класифицира во S26–S27

T91.5 Секвели од повреда на интраабдоминални и карлични органи
Секвели од повреда што може да се класифицира во S36–S37

T91.8 Секвели од други означени повреди на вратот и трупот
Секвели од повреда што може да се класифицира во S13, S14.2–S14.6, S15–S18, S19.7–S19.8, S23.-, S24.2–S24.6, S25.-, S28.-, S29.0–S29.8, S33.-, S34.2–S34.8, S35.-, S38.-, S39.0–S39.8, T09.2 и T09.4–T09.8

T91.9 Секвели од неозначена повреда на вратот и трупот
Секвели од повреда што може да се класифицира во S19.9, S29.9, S39.9 и T09.9

T92 Секвели од повреди на горен екстремитет

T92.0 Секвели од отворена рана на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S41.-, S51.-, S61.- и T11.1

T92.1 Секвели од фрактури на надлактица и рака
Секвели од повреда што може да се класифицира во S42.-, S52.- и T10

T92.2 Секвели од фрактура на ниво на рачниот зглоб и шепата
Секвели од повреда што може да се класифицира во S62.-

T92.3 Секвели од дислокација, шинување и истегнување на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S43.-, S53.-, S63.- и T11.2

T92.4 Секвели од повреда на нерв на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S44.-, S54.-, S64.- и T11.3

T92.5 Секвели од повреда на мускул и тетива на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S46.-, S56.-, S66.- и T11.5

T92.6 Секвели од повреда од смачкување и трауматска ампутација на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S47–S48, S57–S58, S67–S68 и T11.6

T92.8 Секвели од други означени повреди на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S40.-, S45.-, S49.7–S49.8, S50.-, S55.-, S59.7–S59.8, S60.-, S65.-, S69.7–S69.8, T11.0-, T11.4 и T11.8

T92.9 Секвели од неозначена повреда на горен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во S49.9, S59.9, S69.9 и T11.9

T93 Секвели од повреди на долен екстремитет

- T93.0 Секвели од отворена рана на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S71.-, S81.-, S91.- и T13.1**
- T93.1 Секвели од фрактура на фемурот
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S72.-**
- T93.2 Секвели од други фрактури на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S82.-, S92.- и T12**
- T93.3 Секвели од дислокација, шинување и истегнување на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S73.-, S83.-, S93.- и T13.2**
- T93.4 Секвели од повреда на нерв на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S74.-, S84.-, S94.- и T13.3**
- T93.5 Секвели од повреда на мускул и тетива на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S76.-, S86.-, S96.- и T13.5**
- T93.6 Секвели од повреда од смачкување и трауматска ампутација на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S77–S78, S87–S88, S97–S98 и T13.6**
- T93.8 Секвели од други означени повреди на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S70.-, S75.-, S79.7–S79.8, S80.-, S85.-, S89.7–S89.8, S90.-, S95.-, S99.7–S99.8, T13.0.-, T13.4 и T13.8**
- T93.9 Секвели од неозначена повреда на долен екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **S79.9, S89.9, S99.9 и T13.9**

T94 Секвели од повреди што зафаќаат повеќе и неозначени телесни регии

- T94.0 Секвели од повреди што зафаќаат повеќе телесни регии
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T00–T07**
- T94.1 Секвели од повреди, неозначени според телесната регија
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T14.-**

T95 Секвели од изгореници и смрзнатици

- T95.0 Секвели од изгореница и смрзнатици на главата и вратот
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T20.-, T33.0–T33.1, T34.0–T34.1 и T35.2**
- T95.1 Секвели од изгореница и смрзнатици на трупот
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T21.-, T33.2–T33.3, T34.2–T34.3 и T35.3**
- T95.2 Секвели од изгореница и смрзнатици на горниот екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T22–T23, T33.4–T33.5, T34.4–T34.5 и T35.4**
- T95.3 Секвели од изгореница и смрзнатици на долниот екстремитет
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T24–T25, T33.6–T33.8, T34.6–T34.8 и T35.5**
- T95.4 Секвели од изгореница што може да се класифицира само според големината на зафатената телсна површина
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T31**
- T95.8 Секвели на други означена изгореница и смрзнатици
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T26–T29, T35.0–T35.1 и T35.6**
- T95.9 Секвели на неозначена изгореница и смрзнатици
Секвели од повреда што може да се класифицира во **T30.-, T33.9, T34.9 и T35.7**

T96 Секвели од труење со лекови, медикаменти и биолошки супстанцииСеквели од труење што може да се класифицира во **T36–T50****T97 Секвели од токсични ефекти на супстанции, главно немедицински според извор**Секвели од токсични ефекти што можат да се класифицираат во **T51–T65****T98 Секвели од други и неозначени ефекти од надворешни причини****T98.0 Секвели од ефекти на туѓо тело навлезено преку природен отвор**Секвели од ефекти што можат да се класифицираат во **T15–T19****T98.1 Секвели од други и неозначени ефекти од надворешни причини**Секвели од ефекти што можат да се класифицираат во **T66–T78****T98.2 Секвели од одредени рани компликации од траума**Секвели од компликации што можат да се класифицираат во **T79.-****T98.3 Секвели од компликации од хирушка и медицинска нега, неклассифицирана на друго место****V1904²¹****ГЛАВА 20****НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ ЗА МОРБИДИТЕТОТ И МОРТАЛИТЕТОТ (U50–Y98) СМС****V2001****Забелешка:** За шифрите **V00–Y34**, исто така означете место (Y92 .-) и активност на појавување (**U50.–U73.-**)За шифрите **Y35–Y89**, исто така означете место на појавување (**Y92 .-**)

Оваа глава, која во претходните ревизии на МКБ беше составен дел од дополнителната класификација, овозможува класифицирање на настаните и околностите од надворешната средина што се причини за повреда, труење или други несакани ефекти. Онаму каде што е можна примена на шифра од овој дел, се очекува дека таа ќе се користи покрај шифра од друга глава од Класификацијата, укажувајќи на природата на состојбата. Најчесто, состојбата ќе може да се класифицира во Глава 19. Повреда, труење и други одредени последици на надворешни причини (**S00–T98**). Другите состојби за кои може да биде наведено дека се предизвикани од надворешни причини се класифицирани во Главите 1 до 18.

Категориите за секвелите на надворешни причини на морбидитетот и морталитетот се вклучени во **Y85–Y89**.**Оваа глава ги содржи следниве делови:****U50–U73 Активност****U50–U72** За време на ангажираност во спортски или слободни активности**U73** За време на ангажираност во други активности**V00–X59 Несреќи****V00–V99** Транспортни несреќи**V00–V09** Пешак повреден во транспортна несреќа**V10–V19** Велосипедист повреден во транспортна несреќа²¹Извадок од е-книгата НЦЦХ, јули 2006 г., Повреда и труење.

- V20–V29   Мотоциклист повреден во транспортна несреќа
- V30–V39   Лице во тритркално моторно возило повредено во транспортна несреќа
- V40–V49   Лице во автомобил повредено во транспортна несреќа
- V50–V59   Лице во камионет или комбе повредено во транспортна несреќа
- V60–V69   Лице во тешко транспортно возило повредено во транспортна несреќа
- V70–V79   Лице во автобус повредено во транспортна несреќа
- V80–V89   Други несреќи при сувоземен транспорт
- V90–V94   Несреќи при воден транспорт
- V95–V97   Несреќи при воздушен и вселенски транспорт
- V98–V99   Други и неозначени транспортни несреќи
- W00–X59   Други надворешни причини за случајна повреда
  - W00–W19   Паѓања
  - W20–W49   Изложеност на неживи механички сили
  - W50–W64   Изложеност на живи механички сили
  - W65–W74   Случајно давење и потопување
  - W75–W84   Други случајни загрозувања на дишењето
  - W85–W99   Изложеност на електрична струја, зрачење и екстремна надворешна воздушна температура и притисок
- X00–X09   Изложеност на чад, пожар и пламен
- X10–X19   Контакт со топлина и жешки супстанции
- X20–X29   Контакт со отровни животни и ратсенија
- X30–X39   Изложеност на природни сили
- X40–X49   Случајно труење со и порада изложеност на штетни супстанции
- X50–X57   Пренапрегање, патување и лишување
- X58–X59   Случајна изложеност на други и на неозначени фактори

X60–X84   Намерно самоповредување

X85–Y09   Обид за нанесување на телесна повреда

Y10–Y34   Настан со неутврдена намера

Y35–Y36   Законска интервенција и воени дејствија

Y40–Y84   Компликации од медицинска и хируршка нега

Y40–Y59   Лекови, медикаменти и биолошки супстанции што предизвикуваат несакани ефекти при тераписка примена

Y60–Y69   Незгоди на пациенти при хируршка и медицинска нега

Y70–Y82   Медицински направи поврзани со несакани инциденти при дијагностичка и тераписка примена

Y83–Y84   Хируршки и други медицински процедури како причини за ненормална реакција на пациентот, или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата

Y85–Y89   Секвели на надворешни причини за морбидитетот и морталитетот

Y90–Y98   Дополнителни фактори поврзани со причините за морбидитетот и морталитетот, класифицирани на друго место

АКТИВНОСТ(U50–U73)

Забелешка: Шифрите од овој дел се користат за употреба со категориите V00–Y34 за означување на активноста на повреденото лице во време на случувањето на истата.

Овие категории не треба да се мешаат, ниту пак да се употребуваат наместо категоријата Y92. Место на случување, која е предвидена да го означи местото на случувањето на настанот во времето кога се повредило лицето.

Кога можат да се употребат повеќе шифри, означете ја шифрата која се наоѓа највисоко во табеларната листа. На пример, случај каде што се изведуваат спортски активности во училиште или како дел од платената работа треба да се означи со шифрата за спортски активности (U50–U71).

Во низата шифри V00–V99 Транспортни несреќи, каде што активоста која се изведувала за време на несреќата не е означена како спортска, слободна или работа за приход, означете ја шифрата U73.9 Неозначена активност

Спортски и слободни активности (U50–U72)

Шифрите во рамките на U50–U71 за спортски активности произлегуваат од Меѓународната класификација на надворешни причини за повреди (МКНПП) Верзија 1.0. Ова овозможува подобро означување на околностите на повреди при спортски активности, и стратегии за помош и превенција.

„Спортски активности“ се поклопува со „слободни активности“ и доволно специфични и општо прифатени дефиниции за овие активности за употреба при клиничкото шифрирање, не се достапни. Најголемиот дел од активностите означени со шифрите U50–U71 се општо препознатливи како спортски, иако можат да се вклучат и во слободни активности. Исто така формирани се и останати категории за оние спортски активности што неможат да се класифицираат во посепцифичните категории. U72 Предвидени се слободни активности неклассифицирани на друго место за да се овозможи шифрирање на други слободни активности, неозначени како спортски.

Кога можат да се употребат и двете шифри, и за спортски (U50–U71) и за слободни активности (U72), означете ја шифрата за спортски активности.

Собирањето на податоци за спортските активности може да се адаптира во согласност со потребите на корисниците на податоци со селектирање на оние посебни спортски активности кои се од нивен интерес. На пример, ако рекреациските активности поврзани со училиште не се сметаат како „спортски“ за одредени цели, шифрите во рамките на U69 Други рекреациските активности поврзани со училиште можат да се испуштат од пакетот податоци кои се разгледуваат.

Друга активност (U73)

Оваа категорија вклучува шифри во однос на работата за приход во согласност со индустрискиот тип кој е од особено значање за безбедноста во работата. Шифрите кои припаѓаат на категоријата U73.0 За време на работата за приход, произлегуваат од АБС Индустриската класификација на стандарди на Австралија и Нов Зеланд (ANZSIC).

Други активности класифицирани во оваа категорија вклучуваат други типови на работа (U73.1) и витални активности како одморањето, спиењето и јадењето (U73.2).

ЗА ВРЕМЕ НА АНГАЖИРАНост ВО СПОРТСКИ ИЛИ СЛОБОДНИ АКТИВНОСТИ (U50–U72)

⊗U50 Тимски спортови кои се играат со топка

⊗U50.0 Фудбал

- ⊗U50.00 Австралиски фудбал
- ⊗U50.01 Рагби Унија (Рагби кое се игра со елипсоидна топка)
- ⊗U50.02 Рагби Лига (рагби кое се игра со сфероидна топка)
- ⊗U50.03 Рагби, неозначено
- ⊗U50.04 Фудбал (во Северна Америка)
- ⊗U50.05 Американски аматерски фудбал
Американски touch или flag фудбал
Тач рагби

- ⊗U50.08 Друг означен фудбал
Американски такл
Галски
Гридиронски
- ⊗U50.09 Фудбал, неозначено
- ⊗U50.1 Кошарка
- ⊗U50.2 Ракомет, тимски

⊗U50.3 Нетбол

- ⊗U50.30 На затворено
Нетбол - 6 играчи

Исклучува: традиционален нетбол кој се игра на затворено (U50.39)
- ⊗U50.39 Нетбол, други и неозначени
Нетбол, ИН
- ⊗U50.4 Корфбол
- ⊗U50.5 Одбојка
Одбојка (2, 4 или 6 играчи)
  - на плажа
  - на затворено
  - на отворено
- ⊗U50.8 Друг означен тимски спорт кој се игра со топка
- ⊗U50.9 Неозначен тимски спорт кој се игра со топка

⊗U51 Тимски спортови кои се играат со палка или стап

- ⊗U51.0 Бејзбол
- ⊗U51.1 Крикет

⊗U51.2 Хокеј

- ⊗U51.20 Мраз
Хокеј на мраз
  - на затворено
  - на отворено
- ⊗U51.21 Улица и топка
Хокеј на отворено кој се игра со линеарни ролери или со ролшуи
- ⊗U51.22 Игралште
Хокеј на затворено кој се игра на терен или трева
- ⊗U51.23 Партер
Хокеј на затворено кој се игра на тврда површина со или без линеарни ролери или ролшуи
- ⊗U51.28 Друг означен хокеј
Подводен хокеј
- ⊗U51.29 Хокеј, неозначено

- ⊗U51.3 Софтбол
- ⊗U51.4 Детска варијанта на бејзбол
- ⊗U51.8 Друг означен тимски спорт кој се игра со палка и стап
Лакрос
- ⊗U51.9 Неозначен тимски спорт кој се игра со палка или стап

⊗U52 Водени тимски спортови

Исклучува: натпреварувачко и рекреативно пливање (U54.5-) поединечни водени спортови (U54.-)

- ⊗U52.0 Синхронизирано пливање
- ⊗U52.1 Ватерполо
- ⊗U52.8 Друг означен воден тимски спорт
- ⊗U52.9 Неозначен воден тимски спорт

⊗U53 Спортови со чамец

- ⊗U53.0 Веслање со кану
- ⊗U53.1 Џет скијање
- ⊗U53.2 Кајакарење
- ⊗U53.3 Тркање со моторен чамец/глисер
Тркање со џет чамци
- ⊗U53.4 Веслање
- ⊗U53.5 Сурфање со чамец
- ⊗U53.6 Спортско едриличарство и едрење

Исклучува: едрење на мраз (U55.8) едрење на копно (U66.5)

- ⊗U53.7 Сурфање
- ⊗U53.8 Друг означен спорт со чамец

Исклучува: едрење на мраз (U55.8) едрење на копно (U66.5)

- ⊗U53.9 Неозначен спорт со чамец
Рекреативно возење чамец ИН

⊗U54 Поединечни водени спортови

⊗U54.0 Скокови во вода

Исклучува: scuba diving (U54.2)

- ⊗U54.00 Скокање од карпа

- ⊗U54.01 Скокалница
- ⊗U54.02 Платформа
- ⊗U54.08 Други означени скокови во вода
- ⊗U54.09 Скокови во вода, неозначено

⊗U54.1 Спортски риболов

- ⊗U54.10 Риболов од карпи
- ⊗U54.18 Друг означен риболов
  - Риболов на мраз
  - Подводен риболов
- ⊗U54.19 Риболов, неозначено
- ⊗U54.2 Scuba diving
- ⊗U54.3 Нуркање
- ⊗U54.4 Сурфање и јавање на бранови
  - Исклучува:* змеј } сурфање (U54.7)
  - ветер }

⊗U54.5 Пливање

- ⊗U54.50 Натпреварувачко
- ⊗U54.51 Рекреациско
- ⊗U54.59 Пливање, неозначено
- ⊗U54.6 Скијање на вода
  - Вејкбординг
  - Скок при скијање на вода
- ⊗U54.7 Сурфање на ветрот
  - Сурфање со змеј
  - Исклучува:* сурфање и јавање на бранови (U54.4)
- ⊗U54.8 Друг означен поединечен воден спорт
  - На вода:
    - лизгање
    - скијање на вода во гума
- ⊗U54.9 Неозначен поединечен воден спорт

⊗U55 Спортски на мраз и снег

- ⊗U55.0 Санкање со боб санки
  - Санка за двајца
- ⊗U55.1 Лизгање на мраз и уметничко лизгање
  - Уметничко лизгање

Исклучува: хокеј на мраз (U51.20)
брзо лизгање (U55.5)

⊗U55.2 Скијање

- ⊗U55.20 Алпско скијање
- ⊗U55.21 Нордиско и трчање со скии (крос-кантри)
- ⊗U55.22 Слободен стил
- ⊗U55.23 Скијачки скокови
Aerials
- ⊗U55.28 Друго означено скијање
- ⊗U55.29 Скијање, неозначено
- ⊗U55.3 Трки со сноумобили
- ⊗U55.4 Сноубординг
- ⊗U55.5 Брзо скијање

Исклучува: хокеј на мраз (U51.20)
лизгање на мраз и уметничко лизгање (U55.1)

- ⊗U55.6 Санкање
- ⊗U55.7 Карлинг
- ⊗U55.8 Други означени спортови на мраз и снег
Едрење на мраз
- ⊗U55.9 Неозначени спортови на мраз и снег

⊗U56 Поединечни атлетски активности

⊗U56.0 Аеробик и вежби за загревање

- ⊗U56.00 Аеробик
  - Аеробик во вода
  - Boxercise
  - За силно влијание }
За слабо влијание }
За пумпање на мускули } аеробик
  - Скулптурен }
Степ }
Таебо

- ⊗U56.01 Вежби за загревање

- ⊗U56.1 Џогирање и трчање

Исклучува: трчање (во):

- маратон (U56.5)
- атлетски дисциплини (U56.3-)

- ⊗U56.2 Одење

(Брзо) одење, натпреварувачко

Исклучува: одење (во), атлетски дисциплини (U56.4)

⊗U56.3 Атлетика

Исклучува: мултидисциплинарни атлетски дисциплини (U67.-)

- ⊗U56.30 Трки со пречки
100, 110 и 400 метри со пречки
Трчаење 3 000 метри со препреки
- ⊗U56.31 Спринтови и трки на средни далечини
трки на 100, 200, 400, 800 и 1500 метри
Исклучува: трки со препреки (U56.30)
- ⊗U56.32 Трки на големи далечини
трки на 5000 и 10000 метри
Крос-кантри трки
Исклучува: маратонско трчање (U56.5)
- ⊗U56.33 Скок во височина
- ⊗U56.34 Скок во далечина
- ⊗U56.35 Скок со стап
- ⊗U56.36 Трискок
- ⊗U56.37 Фрлачки дисциплини
Диск   }
Кладиво   } фрлање
Копје   }
Гуле
- ⊗U56.38 Други означени атлетски дисциплини
- ⊗U56.39 Атлетика, неозначено
- ⊗U56.4 Одење, натпреварувачко
Натпреварувачко одење (во) атлетски дисциплини
- ⊗U56.5 Маратонско трчање
Ултрамаратон
- ⊗U56.8 Друга означена поединечна атлетска активност
Таи чи
Јога
- ⊗U56.9 Неозначена поединечна атлетска активност

⊗U57 Акробатски спортови

⊗U57.0 Гиманстика

- ⊗U57.00 Греда

- ⊗U57.01 Партер
Партер и превртување
Ритмичка гимнастика (без потпирачи)
- ⊗U57.02 Вратило
Двовисински паралелен разбој
- ⊗U57.03 Разбој
- ⊗U57.04 Кругови
- ⊗U57.05 Коњ со рачки и без рачки
- ⊗U57.06 Трамболина и мини трамболина
- ⊗U57.07 Прескок
- ⊗U57.08 Друга означена гимнастика
- ⊗U57.09 Гимнастика, неозначено
- ⊗U57.8 Друг означен акробатски спорт
- ⊗U57.9 Неозначен акробатски спорт

⊗U58 Естетски активности

- ⊗U58.0 Танцување
- ⊗U58.8 Друг означен естетски спорт
Марширање
- ⊗U58.9 Неозначен естетски спорт

⊗U59 Ракетен спорт

- ⊗U59.0 Бадминтон
- ⊗U59.1 Ракетбол
- ⊗U59.2 Сквош
- ⊗U59.3 Пинг-понг
- ⊗U59.4 Тенис
Земјено }
Со трева } тениско игралиште
Тврдо }
- ⊗U59.8 Друг означен ракетен спорт
- ⊗U59.9 Неозначен ракетен спорт

⊗U60 Спортони во целење и таргетирање

- ⊗U60.0 Стрелаштво
- ⊗U60.1 Билјард и снукер

⊗U60.2 Куглање

- ⊗U60.20 Куглање на трева
- ⊗U60.21 Куглање (со 10 кегли)
- ⊗U60.22 Куглање во затворен простор
  - Исклучува:* куглање (со 10 кегли) (U60.21)
- ⊗U60.29 Куглање, друго и неозначено
- ⊗U60.3 Крокет
- ⊗U60.4 Пикадо
- ⊗U60.5 Голф
- ⊗U60.6 Пукање со пиштол
  - Глинена мета }
  - На игралиште }
  - Во гулаб } Пукање
  - Во трчање }
  - Во лет }
- ⊗U60.8 Друг означен таргетски и прецизен спорт
  - Воссе
  - Кугла
  - Petanque
- ⊗U60.9 Неозначен спорт во целење и таргетирање

⊗U61 Боречки спортови

- ⊗U61.0 Аикидо
- ⊗U61.1 Бокс
- ⊗U61.2 Мечување
  - Исклучува:* во модерниот пентатлон (U67.3)

⊗U61.3 Боречки вештини

- ⊗U61.3 Џудо
- ⊗U61.31 Џуџицу
- ⊗U61.32 Карате
- ⊗U61.33 Кендо
- ⊗U61.34 Кикбокс
- ⊗U61.35 Кунг фу
- ⊗U61.36 Таеквондо
- ⊗U61.38 Други означени боречки вештини

⊗U61.39 Боречки вештини, неозначено

⊗U61.4 Борење

⊗U61.40 Слободен стил

⊗U61.41 Грчко-Римјански

⊗U61.42 Професионален

⊗U61.48 Друго означено борење

⊗U61.49 Борење, неозначено

⊗U61.5 Обука за самоодбрана

⊗U61.8 Други означени боречки спортови

⊗U61.9 Неозначени боречки спортови

⊗U62 Спортови за зголемување на силата

⊗U62.0 Кревање на тегови
Кревање на тегови од рамена, во висечка позиција
Кревање на тегови од земја-нагоре, во наведната позиција
Кревање на тегови од градите кон рамената во легната позиција

⊗U62.1 Кревање на тежина
Натпреварувачки и ненатпреварувачки:
• Clean-and-Jerk
• Snatch

⊗U62.3 Тренирање на цвртина и бодибилдинг

⊗U62.4 Цепење дрва

⊗U62.5 Сечење дрва

⊗U62.8 Друг означен спорт за зголемување на силата

⊗U62.9 Неозначен спорт за зголемување на силата

⊗U63 Јавачки активности

Исклучува: во модерниот пентатлон (U67.3)

⊗U63.0 Јавачки дисциплини

⊗U63.01 Дресирање

⊗U63.02 Јавање преку препреки

⊗U63.03 Стиплчејз(јавање со препреки) и крос-кантри дисциплини
Јавачка дисциплина на отворена површина во должина обично од 4-5 километри
Крос-кантри дисциплини на патишта и патеки

Исклучува: крос-кантри трчање (U63.1)
трки на коњи (U63.31)

трки со пречки (U63.32)

⊗U63.08 Други означени јавачки дисциплини

Јавачки:

- возење
- reining
- обучување
- прескокнување

Тркање:

- кочии
- со кочии
- со вагони

Напревар на изведба на коњи

Трки во јавање во западен стил

⊗U63.09 Јавачки дисциплини, неозначено

⊗U63.1 Трки на издржливост

Трка на издржливост е натпреварувачка дисциплина која бара тркање со часови и на долги растојанија
Крос-кантри трчање

⊗U63.2 Поло и полокрос

⊗U63.3 Коњски дисциплини

⊗U63.31 Трки на коњи

Исклучува: јавање во кас и трки со запрегнати коњи (U63.6)

⊗U63.32 Трки со препреки

Трка на коњи во која се поставени вештачки барјери во форма на препреки, огради итн. кои мора да се прескокнат

Исклучува: стилчејз (јавање со препреки) и крос-кантри дисциплини (U63.03)

⊗U63.4 Родео

⊗U63.5 Јавање на грб

⊗U63.6 Јавање во кас и трки за запрегнати коњи

⊗U63.8 Други означени јавачки активности

Јавање на буриња

Camp-drafting (јавање на коњ во западен стил и бодеење стока)

Tent pegging (коњанички спорт кој вклучува јавач на коњ чија задача е со копје да прободат и подигнат мало парче на земјата додека коњот галопира)

⊗U63.9 Неозначени јавачки активности

⊗U64 Авантуристички спортови

⊗U64.0 Спуштање по карпи

⊗U64.1 Пешачење

Пешачење (низ стмен и неповолен терен носејќи си ги со себе сите намирници потребни за преживување)

⊗U64.2 Планинарење

⊗U64.3 Ориентирање и rogaining (навигација на голема далечина)

⊗U64.4 Сплаварење на река

- ⊗U64.5 Сплаварење на брзи реки
- ⊗U64.6 Качување по карпи
- ⊗U64.7 Банџи џампинг
- ⊗U64.8 Други означени авантуристички спортови
- ⊗U64.9 Неозначени авантуристички спортови

⊗U65 Моторни спортови на тркала

- ⊗U65.0 Воzeње на сетеренски возила (АТВ)
Теренски возила на три и четири тркала
- ⊗U65.1 Воzeње на моторцикл
Воzeње низ и скокање од велосипед во кал
Мотокрос
- ⊗U65.2 Моzeње на автомобил
Рели воzeње
Спидвеј/тркачка патека
- ⊗U65.3 Го-картинг
Картинг
- ⊗U65.8 Друг означен моторен спорт
- ⊗U65.9 Неозначен моторен спорт

⊗U66 Моторни спортови без тркала

⊗U66.0 Велосипедизам

Исклучува: во триатлон (U67.4-)

- ⊗U66.00 БМХ
Скокање со БМХ
Воzeње велосипед по опасни места
- ⊗U66.01 Планини
- ⊗U66.02 Патишта
- ⊗U66.03 Патека и велодром
- ⊗U66.08 Друго означено воzeње велосипед
- ⊗U66.09 Воzeње велосипед, неозначено
Рекреациско воzeње велосипед, неозначено на друг начин
- ⊗U66.1 Воzeње со линеарни ролерки и скејтборд
- ⊗U66.2 Воzeње ролери
- ⊗U66.3 Воzeње скејтборд

⊗U66.4 Вozeње скутер

- ⊗U66.40 Вozeње на скутер без мотор
- ⊗U66.49 Други и неозначени немоторни скутери
Вozeње со скутер, неозначено на друг начин
- ⊗U66.5 Едрење на копно
Исклучува: едрење на мраз (U55.8)
- ⊗U66.8 Други означени немоторни спортови на тркала
Street luge
- ⊗U66.9 Неозначени немоторни спортови на тркала

⊗U67 Мултидисциплински спортови

- ⊗U67.0 Биатлон, зимски
  - Крос-кантри скијање } дисциплин(а/и)
  - Пукање }*Исклучува:* летен биатлон (U67.8)
- ⊗U67.1 Декатлон
  - 100, 400 и 1500 метри }
  - 110 мерти со пречки }
  - Фрлање диск }
  - Скок во височина } дисциплин(а/и)
  - Фрлање копје }
  - Скок во далечина }
  - Скок со стап }
  - Гуле }
- ⊗U67.2 Хепатлон
  - 100 мерти со пречки }
  - 200 и 800 метри }
  - Скок во височина }
  - Фрлање копје } дисциплин(а/и)
  - Скок во далечина }
  - Скок со стап }
  - Гуле }
- ⊗U67.3 Модерен Пентатлон
  - Јавање }
  - Мечување }
  - Трчање } дисциплин(а/и)
  - Пукање }
  - Пливање }

⊗U67.4 Триатлон

- ⊗U67.40 Велосипедски дисциплини
- ⊗U67.41 Трчачки дисциплини
- ⊗U67.42 Пливачки дисциплини
- ⊗U67.49 Неозначени дисциплини

- ⊗U67.8 Друг означен мултидисциплински спорт
Летен биатлон
- ⊗U67.9 Неозначен мултидисциплински спорт

⊗U68 Аеро спортови

- ⊗U68.1 Акробатско летање
- ⊗U68.2 Едриличарство
- ⊗U68.3 Параглајдерство
- ⊗U68.4 Падобранство и sky diving
БАСЕ скокање
Сурфање на небо
- ⊗U68.5 Параглајдерство и параедриличарство
Parapenting
- ⊗U68.6 Летање со балон
- ⊗U68.8 Друг означен аеро спорт
- ⊗U68.9 Неозначен аеро спорт

⊗U69 Други рекреациски активности поврзани со училиште

- ⊗U69.0 Часови по физичко образование на училиште
- ⊗U69.1 Бесплатно играње во училиште
Активности во време на одморите
- ⊗U69.8 Друга означена рекреациска активност поврзана со училиште
- ⊗U69.9 Неозначена рекреациска активност поврзана со училиште

⊗U70 Други означени спортски активности и вежби

- ⊗U70.0 Атлетски активности кои вклучуваат фитнес опрема, неklasифицирани на друго место
Атлетски активности кои вклучуваат:
  - фуле
  - Справи за вежбање
  - стациониран велосипед за вежбање
  - патека за трчање(справа)

Исклучува: тренирање на цврстина и бодибилдинг (U62.3)
- ⊗U70.8 Други означени спортски активности и вежби

⊗U71 Неозначени спортски активности и вежби

⊗U72 Слободни активности, неklasифицирани на друго место

Хоби активности
Учество во семинари и активности на доброволни организации

Вклучува: активности за во слободно време со елемент на забава како одење во кино, на танц или на забава

ЗА ВРЕМЕ НА АНГАЖИРАНОСТ ВО ДРУГИ АКТИВНОСТИ (U73)

⊗U73 Други активности

Забелешка: Кога можат да се употребат повеќе шифри, означете ја шифрата која се наоѓа највисоко во табеларната листа.

⊗U73.0 За време на работа за приход

Платена работа (рачна) (професионална)
Превоз (време) до и од таквите активности
Работа за плата, бонус или други видови на приходи

- ⊗U73.00 Земјоделство, шумарство и рибарство
Земјоделски и сточарски услужни активности
Одгледување на животни
Риболов и други сродни услужни активности на риболовот
Одгледување на култури
Одгледување на култури комбинирани со сточарство (мешано сточарство)
Хортикултура
Ловење, поставување на стапици како и други сродни услужни активности
Правење сечи и сродни услужни активности на тоа
Градинарство
Работење со рибарници и мрестрилници

- ⊗U73.01 Рударство
Вадење на сурова нафта и природен гас
Вадење на тресет
Вадење на камен јаглен и лигнит
Вадење на руди на метал
Вадење на руди на уран и ториум
Вадење на камен, песок и глина
Услужни активности инцидентни за вадењето на нафта и гас

- ⊗U73.02 Производство
Производство на:
• храна, пијалоци и тутунски производи
• машинерија и опрема
• метални производи
• неметални минерални производи
• нафтени, јаглени, хемиски и на нив сродни производи
• печатени и електронски медиуми
• текстил, облека, обуцки и кожа
• дрвени и хартиени производи

- ⊗U73.03 Градежништво
Изградба на целосни конструкции и нејзините делови
Услуги за изградба на структури
Инсталација на комунални услуги
Услуги за подготовка на градежната парцела

- ⊗U73.04 Трговија на големо и трговија на мало
Поправка на предмети за лична употреба и за домаќинството
Малопродажба (на):
• автомобилско гориво
• храна, пијалоци и тутунски производи
• компјутерска опрема/железарија, боја и стакло
• апарати, предмети и опрема за домаќинството

- фармацевтски и медицински препарати, козметика и тоалета
- предмети за втора употреба
- текстил, облека, обувки и кожени производи
- преку:
  - компании за нарачка преку пошта
  - тезги и пазари

Продажба на:

- моторно возило и негови сродни делови и галантерија
- моторцикли и негови сродни делови и галантерија

Големопродажба на:

- земјоделски суровински материјали, жива стока, храна, пијалоци и тутунски производи
- апарати за домаќинството
- машини, опрема и резерви

⊗U73.05 Сообраќај и складирање

Воздушен сообраќај

Копнен сообраќај

Пошта и телекомуникации

Придружни и помошни активности во сообраќајот

Цевоводен транспорт

Активности на патничките агенции

Воден сообраќај

⊗U73.06 Државна администрација и одбрана

Администрација на државата

Активности на одбраната

Економска и социјална политика на заедницата

Надворешни работи

Активности за јавен ред и безбедност

⊗U73.07 Здравствени услуги

Здравствени услуги во заедницата

Заболкарски услуги

Медицински услуги по општа пракса

Болници и домови за стари лица

Специјалистички медицински услуги

Ветеринарни активности

⊗U73.08 Други означена работа за приход

Сместување, кафе барови и ресторани

Активности на религиозни и политички организации

Услуги за грижа на децата

Комуникациски услуги

Културни и рекреационски активности

Образование

Снабдување со електрична енергија, гас и вода

Финансии и осигурување

Лични услуги

Имотни и деловни услуги

Услуги во јавниот ред и безбедноста

⊗U73.09 За време на работа за приход

⊗U73.1 За време на на ангажираност во други типови на работа

Домашни обврски како што се:

- грижа за децата и роднините
- чистење
- готвење

- грижа за дворното земјиште

- одржување на покуќнината

Обврски за кои обично не се добива приход

Активности на учење, на пример посетување на училишни лекции и предавања

Во текот на образованието

- ⊗U73.2 За време на одморање, спиење, јадење или вклученост во други витални активности
Лична хигиена
- ⊗U73.8 Други означени активности
- ⊗U73.9 Неозначена активност

НЕСРЕЌИ(V00–X59)

ТРАНСПОРТНИ НЕСРЕЌИ (V00–V99)

Забелешка: Овој дел е структуриран во 12 групи. Оние што се однесуваат на несреќите при сувоземен транспорт (V00–V89) укажуваат на начинот на транспорт на жртвата и се подгрупирани за да ја утврдат „спротивната страна“ или типот на настанот. Возилото во кое се наоѓа повреденото лице е означено со првите два знака, бидејќи се смета како најважен фактор што треба да се утврди во превентивни цели.

Исклучува: несреќи кои вклучуваат возила, но не се поврзани со опасности поврзани со начините на транспорт [на пр. повреди здобиени при тепачка на брод, транспортна несреќа поради катаклизма, скршен прст при затворање на врата од автомобил] (**W00–X59**)

несреќи на лица вклучени во одржувањето или поправката на транспортна опрема или возила (кои не се во движење), освен ако не се повредени од друго возило во движење (**W00–X59**)

обид за нанесување на телесна повреда со судир на моторно возило (**Y03.-**)

настан со неутврдена намера (**Y32–Y33**)

намерно самоповредување (**X82–X83**)

ДЕФИНИЦИИ ПОВРЗАНИ СО ТРАНСПОРТНИ НЕСРЕЌИ

- (а) *Транспортна несреќа (V00–V99)* е која да било несреќа во која е вклучено средство што е првенствено наменето, или во тоа време е првенствено користено, за превоз на луѓе или стоки од едно на друго место.
- (б) *Јавен пат* [сообраќајница] или *улица* е севкупната ширина меѓу линиите на сопственоста (или други гранични линии) на земјиштето, отворен и за јавност за превоз на луѓе или стоки од едно на друго место, било да е тоа правно регулирано или, пак, е обичај. *Коловоз* е оној дел од јавниот пат што е предвиден, изграден и редовно се користи за сообраќај на возила. (или други гранични линии)
- (в) *Сообраќајна несреќа* е која да било несреќа со моторно возило што се случува на јавен пат [на пример што започнува на, завршува на, или вклучува возило што е делумно на јавниот пат]. Несреќата со моторно возило се смета дека се случила на јавен пат доколку не е означено друго место, освен во случај кога несреќите вклучуваат само вонпатни моторни возила, и се класифицираат како несообраќајни несреќи, ако не е поинаку наведено.
- (г) *Несообраќајна несреќа* е која да било несреќа со моторно возило што целосно се случила на кое и да било друго место, освен на јавен пат.
- (д) Пешак е кое и да било лице вклучено во несреќата, кое во моментот на несреќата не се возело на или во моторно возило, воз, трамвај или запрежно возило или друго возило, или не било на велосипед или на животно.

Вклучува: лице кое:

- менува тркало на возило
  - порава мотор на возило
  - стои
- користи пешачко превозно средство како што е:
- детска количка
  - лизгалки
  - количка
  - количка за бебе на две тркала
  - рачна количка (стол)
  - ролшуи
  - тротинет
  - скејтборд
  - скии

- санка
- инвалидска количка (со погон)

(ѓ) *Возач* е лице што се наоѓа во транспортно возило што го управува истото или има намера да го управува.

(е) *Патник* е кое и да било лице во транспортно возило освен возачот.

Исклучува: патник кој патува на надворешноста на возилото – види ја дефиницијата (ж)

(ж) *Лице надвор од моторното возило* е кое и да било лице што се превезува со моторното возило, но не го зафаќа просторот кој нормално е резервиран за возачот или за патниците, или, пак, просторот наменет за превоз на стока.

Вклучува: лице (што патува на):

- каросеријата
- браникот [одбојникот]
- виси надвор
- покривот
- стапалата
- стојалиштето

(з) *Велосипед* е кое и да било копнено транспортно возило што се движи само со педали.

Вклучува: велосипед
трицикл

Исклучува: моторизиран велосипед-види дефиниција (и)

(с) *Велосипедист* е кое и да било лице што се вози на велосипед или на приколка приклучена на такво возило.

(и) *Моторцикл* е дво-тркално моторно возило со едно или со две седла а понекогаш со трето тркало за додавање на приколка. Приколката е составен дел на мотоциклот.

Вклучува: мопед
скутер
мотоцикл:
• ИН
• комбинација
• со приколка
моторизиран велосипед
моторен велосипед со ограничена брзина

Исклучува: моторен трицикл-види дефиниција (к)

(ј) *Мотоциклист* е кое и да било лице што се вози на мотоцикл или во приколка приклучена на таквото возило.

(к) *Три-тркално моторно возило* е моторизиран трицикл наменет предимно за употреба на пат.

Вклучува: моторен трицикл
моторизирана рикша
три-тркална моторна кола

Исклучува: мотоцикл со приколка-види дефиниција (и)
специјално сетеренско возило-види дефиниција (т)

(л) *Кола [автомобил]* е четиритркално моторно возило наменето предимно за превоз до 10 лица. Приколка или караван кои се приклучуваат на кола се сметаат за дел од колата

Вклучува: минибус

(љ) *Моторно возило* може да се однесува на различни транспортни возила. Локалната употреба на термините треба да биде основана за да се утврди соодветната шифра. Ако термините се употребени нејасно, користете ја шифрата за „неозначено“. Приколка или караван кои се приклучуваат на кола се сметаат за дел од колата.

(м) *Камионет* или *комбе* е четири или шесттркално моторно возило наменето предимно за превоз на стока, тешко помалку од локалната гранична вредност за класификација во тешко товарно возило за кое не е потребна посебна возачка дозвола.

(н) *Тешко транспортно возило* е моторно возило наменето предимно за превоз на стоки, коешто ги исполнува локалните критериуми за класификација во тешко товарно возило, според граничната тежина (вообичаено над 3500 kg.), за кое е потребна специјална возачка дозвола.

(њ) *Автобус* е моторно возило наменето или приспособено предимно за превоз на повеќе од 10 лица, за кое е потребна специјална возачка дозвола.

Вклучува: кочија

(о) *Воз или шинско возило* е секое возило со или без вагони прикачени за него, наменето за шински сообраќај.

Вклучува: меѓуградско:

- електричен вагон } (сообраќа главно самостојно со првенство на поминување, не отворен за друг сообраќај)
  - трамвај }
- шински воз, на било кој погон [дизел] [електричен] [парен]:
- коса железница со подвижен кабел
  - едношинско или двошинско
  - подземно или подигнато
- друго возило наменето за движење по железничка линија

Исклучува: меѓуградски електрични вагони [трамваи] наменети за сообраќај со првенство на поминување кој е дел од јавна улица или автопат - види дефиниција (t)

(п) *Трамвај* е возило наменето првенствено за транспорт на лица во рамките на една општина, се движи по шини и за него обично важат сообраќајните сигнали, сообраќа по принципот на првенство на минување што е дел од улицата. Вагонот кој се влече по трамвајот се смета за дел од трамвајот.

Вклучува: меѓуградски електричен вагон или трамвај кога е означен за сообраќај на улица или јавен автопат
трамвај (вагон)
тролејбус (вагон)

(р) Специјално возило главно за употреба на индустриски објекти е моторно возило наменето првенствено за користење во згради и објекти на индустриски или комерцијални установи.

Вклучува: погон на батерија:

- патничко возило за на аеродром
  - камион (багаж) (пошта)
- вагонетка во рудник
виљушкар (камион)
товарен вагон за превоз на трупци
приклучно возило, индустриско
станично возило за багаж (на погон)
трамвај, камион или контејнер (на погон) во рудник или каменолом

(с) *Специјално возило главно за употреба во земјоделството* е возило наменето специјално за употреба на фарма и во земјоделство (хортикултура), на пр. обработување земја, обработка и жниење житни култури и транспорт на материјали на фармата.

Вклучува: комбајн жнијач
приклучна земјоделска машинерија
трактор (и приколка)

(т) *Специјално градежно возило* е моторно возило наменето специјално за употреба при изградба (и рушење) на патишта, згради и други структури.

Вклучува: булдожер
багер
дампер камион
рамнач на земја
механичка лопата
валјак за рамнење

(ќ) *Специјално возило за сите терени* е моторно возило со посебен дизајн кој му овозможува совладување груб или мек терен или снег. Примери за специјален дизајн се високи конструкции, посебни тркала и гуми, шини и потпирање врз воздушна перница.

Вклучува: ховеркрафт на земја или мочуришта
снежен мобил

Исклучува: ховеркрафт на отворено море - види дефиниција (y)

(y) *Водно пловило* е секое возило за транспорт на патници и стока на вода.

Вклучува: хOVERKpaфт ИH

(ф) *Воздушно пловило* е секое возило за транспорт на патници или стока преку воздух.

КЛАСИФИКАЦИЈА И ИНСТРУКЦИИ ЗА КОДИРАЊЕ КАЈ НЕСРЕЌИ ПРИ ТРАНСПОРТ

1. Доколку за некој настан е неопределено дали бил сообраќајна или несообраќајна несреќа, се смета за:

(а) За сообраќајна несреќа кога настанот се вбројува во категориите **V10–V82** и **V87**.

(б) За несообраќајна несреќа кога настанот се вбројува во категориите **V83–V86**. За овие категории жртвата е или пешак или се наоѓа во возило кое е наменето за вонпатна употреба.

2. Кога се пријавени несреќи во кои има вклучено повеќе од еден вид транспорт, се користи следниот редослед на приоритет:
авиони и вселенски летала (**V95–V97**)
водни пловила (**V90–V94**)
друг вид транспорт (**V00–V89, V98–V99**)

3. Каде што опишете на транспортни несреќи не ја прецизираат жртвата како присутна во возилото и жртвата е опишана како:

згмечена	}	{
влечена	}	{ јавано животно, запрежно возило, велосипед,
удрена	}	{ од какво било булдожер, автобус, автомобил, мотоцикл, моторизиран трицикл
повредена	}	{ возило { лесен камион, кампер возило, трамвај,
усмртена	}	{ вклучувајќи { трактор, воз, трамвај, камион, комбе
соборена	}	{
прегазена	}	{

жртвата се класификува како пешак (категории **V00–V09**).

4. Каде што опишете на транспортната несреќа не ја наведуваат улогата на жртвата како:

авион	}	{
велосипед	}	{
чамец	}	{
булдожер	}	{
автобус	}	{
автомобил	}	{
мотоцикл	}	{
моторизиран трицикл	}	{
лесен камион	}	{
кампер возило	}	{ несреќа, судир, смачкување или потонување { ИH
вселенско летало	}	{
тролејбус	}	{
трактор	}	{
воз	}	{
трамвај	}	{
камион	}	{
комбе	}	{
водно пловило	}	{

жртвата се класификува како присутна во возилото или јавач на споменатото возило.

Доколку се спомнува повеќе од едно возило, да не се прави претпоставка во кое возило се наоѓала жртвата освен ако возилата не се исти. Наместо тоа, се става код на соодветните категории **V87–V88, V90–V94, V95–V97**, имајќи го предвид редоследот на приоритет наведен во точка 2 претходно.

5. Каде што транспортна несреќа како што е:

возило (моторно)(не-моторно):

. не свртило

. изгубило контрола (поради):

. пукната гума [пукање]

. возачот заспал

. невнимание на возачот

. прекумерна брзина

. дефект на механички дел

резултирала со последователен судир, несреќата се класификува како судир. Доколку се случила несреќа поинаква од судир, се класификува како несреќа без судир според типот возилото кое е вклучено во неа.

6. Каде што транспортна несреќа во која е вклучено возило во движење како што е:
случајно труење од издувен гас испуштен од	}	
кршење на дел од	}	
експлозија на дел од	}	
пад, скок или ненамерно туркање од	}	
избувнат пожар во	}	возило во движење
удар од објект фрлен во или врз	}	
повреда од фрлање кон дел од или објект во	}	
повреда од подвижен дел на	}	
предмет кој паднал во или врз	}	

резултирала со последичен судир, несреќата се класификува како судир. Доколку се случила несреќа поинаква од судир, се класификува како несреќа без судир според типот возилото кое е вклучено во неа.

7. Копнени транспортни несреќи опишани како:
- судир (заради губење контрола)(на автопат) помеѓу возилото и:
столб (мост)(премин)	}	
одронет камен	}	
заштитен браник или гранична ограда	}	
разделник помеѓу автопат	}	
одрон на земја (неподвижен)	}	се вклучени во V17.-, V27.-, V37.-, V47.-,
предмет фрлен пред моторно возило	}	V57.-, V67.- и V77.-
пешачки остров	}	
дрво	}	
сообраќаен знак или маркер (привремено)	}	
бандера	}	
сид од трупци за пат	}	
друг објект, фиксен или подвижен	}	
- превртувања (без судир) се вклучени во V18.-, V28.-, V38.-, V48.-, V58.-, V68.- и V78.-
- судир со животно (водено со придружба)(без придружба) се вклучени во V10.-, V20.-, V30.-, V40.-, V50.-, V60.- и V70.-
- судир со запрежно возило или со јавано животно се вклучени во V16.-, V26.-, V36.-, V46.-, V56.-, V66.- и V76.-

ПЕШАЦИ ПОВРЕДЕНИ ПРИ ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V00-V09)

Вклучува: пад заради судир на пешак при транспортна несреќа

Исклучува: судир на пешак кој се движи пешки со друг пешак кој се движи пешки (W51)

- кој резултира со пад (W03)

пад кој не е резултат на судирот со пешак или превоз на пешаци (W02)

Следните четиризначни потподелби се за употреба во категориите V00-V06:

- .0 Несообраќајна несреќа
- .1 Сообраќајна несреќа
- .9 Неозначена дали е сообраќајна или несообраќајна несреќа

V00 Пешак повреден во судир со превоз на пешаци

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Следните петзначни потподелби се за употреба при V00 за да се утврди видот на превоз на пешаци кој се користи од другата страна во време на несреќата:

- ⊗ 0 Неозначен превоз на пешаци
- ⊗ 1 Пешки

- ⊗ 2 Скејтборд
- ⊗ 3 Ролшуи
- ⊗ 4 Скутер, со мотор
гофер
- ⊗ 5 Скутер, без мотор
- ⊗ 6 Инвалидска количка, со мотор
Електрична инвалидска количка
- ⊗ 7 Инвалидска количка, без мотор
Инвалидска количка ИН
- ⊗ 8 Количка за бебиња
Количка за бебиња “gram”
Количка за бебиња “pusher”
Количка за бебиња “stroller”
- ⊗ 9 Друг означен превоз на пешаци

⊗V00.0 Пешак повреден при судир со превоз на пешаци, несообраќајна несреќа

⊗V00.1 Пешак повреден при судир со превоз на пешаци, сообраќајна несреќа

⊗V00.9 Пешак повреден при судир со превоз на пешаци, неозначено дали е сообраќајна или несообраќајна несреќа

V01 Пешак повреден во судир со возило на тркала и педали

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V02 Пешак повреден при судир со моторно возило на две или три тркала

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V03 Пешак повреден при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V04 Пешак повреден при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V05 Пешак повреден при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V06 Пешак повреден при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V09 Пешак повреден во други и неозначени транспортни несреќи

Вклучува: пешак повреден од специјално возило

- V09.0 Пешак повреден во несообраќајна несреќа каде што учествуваат други и неозначени моторни возила
- V09.1 Пешак повреден при неозначена несообраќајна несреќа
- V09.2 Пешак повреден во сообраќајна несреќа каде што учествуваат други и неозначени моторни возила
- V09.3 Пешак повреден при неозначена несообраќајна несреќа
- V09.9 Пешак повреден при неозначена сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V10–V19 ПЕДАЛИСТ ПОВРЕДЕН ПРИ ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V10–V18**:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Неозначен педалист повреден во несообраќајна несреќа
- .3 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .4 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .5 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначен педалист повреден во сообраќајна несреќа

V10 Педалист повреден во судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (**V16.-**)

V11 Педалист повреден при судир со друго возило со педали

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V12 Педалист повреден при судир со моторно возило со две или три тркала

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V13 Педалист повреден при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V14 Педалист повреден при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V15 Педалист повреден при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V16 Педалис повреден при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V17 Педалист повреден при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V18 Педалист повреден при транспортна несреќа без судир

Вклучува: паѓање или туркање од возилото со педали при превртување (без претходен

Превртување:

- ИН
- без судир

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V19 Педалист повреден при други и неозначени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- V19.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V19.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V19.2 Неозначен педалист повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
Судир на возило со педали ИН, несообраќаен
- V19.3 Педалист [каков било] повреден во неозначена несообраќајна несреќа
Судир на возило со педали ИН, несообраќаен
Педалист повреден во несообраќајна несреќа ИН
- V19.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V19.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V19.6 Неозначен педалист повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
Судир на возило со педали ИН (несообраќаен)
- V19.8 Педалист [каков било] повреден во други означени транспортни несреќи
Зафатен од дел на возило со педали
- V19.9 Педалист [каков било] повреден во неозначена сообраќајна несреќа
Несреќа на возило со педали ИН

МОТОЦИКЛИСТ ПОВРЕДЕН ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V20-V29)

Вклучува: мопед

- скутер со мотор
- мотоцикл со странична приколка
- моторизиран велосипед

Исклучува: моторно возило на три тркала (**V30–V39**)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V20–V28**:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Неозначен мотоциклист повреден во несообраќајна несреќа
- .3 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .4 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .5 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначен мотоциклист повреден во сообраќајна несреќа

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V20–V28**:

- ⊗ 0 Скутер со мотор, мопед или моторизиран велосипед
- ⊗ 1 Мотоцикл наменет првенствено за отворен пат
Патнички мотоцикл
- ⊗ 2 Мотоцикл наменет првенствено за вонпатен сообраќај
Земјоделски мотоцикл }
Мотоцикли за калливи терени } што можат да се регистрираат за патен сообраќај
Лесни мотоцикли за планински терени }

Исклучува: мотоцикл за спринт трки (**V86.-0**)

специјални за секаков терен или за вонпатен сообраќај мотоцикли (со 2, 3, или 4 тркала) кои не се регистрираат за патен сообраќај (**V86.-**)

- ⊗ 8 Друг означен мотоцикл
- ⊗ 9 Неозначен мотоцикл

V20 Мотоциклист повреден при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (**V26.-**)

V21 Мотоциклист повреден при судир со возило со педали

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V22 Мотоциклист повреден при судир со моторно возило со две или три тркала

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V23 Мотоциклист повреден при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V24 Мотоциклист повреден при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V25 Мотоциклист повреден при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V26 Мотоциклист повреден при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V27   Мотоциклист повреден при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V28   Мотоциклист повреден во транспортна несреќа без судир

Вклучува: паѓање или турнување од превртување со мотоцикл (без претходен превртување):

- ИН
- без судир

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V29   Мотоциклист повреден во други и неозначени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- V29.0   Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V29.1   Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V29.2   Неозначен мотоциклист повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
Судир на мотоцикл ИН, несообраќаен
- V29.3   Мотоциклист [каков било] повреден во неозначена несообраќајна несреќа
Судир на мотоцикл ИН, несообраќаен
Мотоциклист повреден во несообраќајна несреќа ИН
- V29.4   Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V29.5   Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V29.6   Неозначен мотоциклист повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
Судир на мотоцикл ИН (сообраќаен)
- V29.8   Мотоциклист [каков било] повреден во други означени сообраќајни несреќи
Зафатен од дел од мотоцикл
- V29.9   Мотоциклист [каков било] повреден во неозначена сообраќајна несреќа
Судир на мотоцикл ИН

ЛИЦЕ ПРЕВЕЗУВАНО НА МОТОРНО ВОЗИЛО НА ТРИ ТРКАЛА ПОВРЕДЕНО ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V30-V39)

Вклучува: моторизиран трицикл

Исклучува: мотоцикл со странична приколка (**V20–V29**)
возило наменето првенствено за вонпатен сообраќај (**V86.-**)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V30–V38**:

- .0   Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1   Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2   Лице надвор од возилото повредено во несообраќајна несреќа
- .3   Неозначено лице превезувано на моторно возило на три тркала повредено во несообраќајна несреќа

- .4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .5 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .6 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .7 Лице надвор од возилото повредено во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначено лице превезувано на моторно возило на три тркала повредено во сообраќајна несреќа

V30 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (V36.-)

V31 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со возило со педали

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V32 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со моторно возило со две или три тркала

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V33 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V34 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V35 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V36 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V37 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V38 Превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено во транспортна несреќа без судир

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- Вклучува:** паѓање или турнување од моторно возило на три тркала
превртување:
• ИН
• без судир

V39 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- V39.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V39.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V39.2 Неозначено превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува моторно возило на три тркала, несообраќаен
- V39.3 Превезувано лице [какво било] на моторно возило на три тркала повредено во неозначена несообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува моторно возило на три тркала, несообраќајна
ИН превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено во несообраќајна несреќа
- V39.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V39.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V39.6 Неозначено превезувано лице на моторно возило на три тркала повредено при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува моторно возило на три тркала (сообраќаен)
- V39.8 Превезувано лице [какво било] на моторно возило на три тркала повредено при други означени транспортни несреќи
Зафатено од врата или од друг дел на моторното возило на три тркала
- V39.9 Превезувано лице [какво било] на моторно возило на три тркала повредено во неозначена сообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува моторно возило на три тркала

ПРЕВЕЗУВАНО ЛИЦЕ ВО АВТОМОБИЛ ПОВРЕДЕНО ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V40-V49)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V40–V48**:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Лице надвор од возилото повредено во несообраќајна несреќа
- .3 Неозначено превезувано лице во автомобил повредено во несообраќајна несреќа
- .4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .5 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .6 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .7 Лице надвор од возилото повредено во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначено превезувано лице во автомобил повредено во сообраќајна несреќа

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V40–V48**:

0 Седан

Кабриолет:

- купе
- хечбек
- седан форма со погон на четири тркала

- спортски автомобил
- Автомобил:
- седан
  - со продолжен заден дел

Исклучува: автомобил комбе   }
     автомобил со товарен заден дел   }   (V50–V59)
     приклучно возило   }

1 Возила со погон на четири тркала

ИН 4WD

За сите терени наменети првенствено   }   {   Honda CR-V, Mitsubishi Pajero,
   за вонпатен сообраќај   }   како   {   Nissan Patrol, Subaru Forester
 Вонпатни моторни возила за сите терени   }   :   {   Toyota:
   што можат да се регистрираат за патен сообраќај   }   {   • Landcruiser, • Prado, •

RAV4

Исклучува: Седан форма со погон на четири тркала кој не е првенствено наменет за вонпатен сообраќај (.0)
 специјални возила за сите терени или други вонпатни моторни возила кои не се регистрираат за патен сообраќај (V86.-

2)

2 Мотоцикли на четири тркала

мотоцикл со погон на четири тркала
 Мотоцикл на четири тркала кој може да се регистрира за патен сообраќај

Исклучува: мотоцикл со погон на четири тркала   }   обично не се регистрира
     мотоцикл на четири тркала   }   за патен сообраќај (V86.-2)

3 Патнички комбиња

„Транспортери за лица“ или „минибус“ наменети за превоз до 10 лица за кои не е потребна посебна возачка дозвола

8 Друго означено возило [автомобил]

9 Неозначено возило [автомобил]

V40 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (V46.-)

V41 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со возило на педали

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V42 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со моторно возило на три тркала

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V43 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V44 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V45 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V46 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V47 Превезувано лице во автомобил повредено при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V48 Превезувано лице во автомобил повредено во транспортна несреќа без судир

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: превртување:

- ИН
- без судир

V49 Превезувано лице во автомобил повредено во други и неозначени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- V49.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V49.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V49.2 Неозначено превезувано лице во автомобил повредено при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
Судир со автомобил ИН, несообраќаен
- V49.3 Превезувано лице [какво било] во автомобил повредено во несообраќајна несреќа
ИН автомобилска несреќа, несообраќајна
ИН превезувано лице во автомобил повредено во несообраќајна несреќа
- V49.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V49.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V49.6 Неозначено превезувано лице во автомобил повредено при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
Судир со автомобил ИН (сообраќаен)
- V49.8 Превезувано лице во автомобил [какво било] повредено во други означени транспортни несреќи
Зафатено од врата или друг дел од автомобил
- V49.9 Превезувано лице во автомобил [какво било] повредено во неозначена сообраќајна несреќа
ИН автомобилска несреќа

ПРЕВЕЗУВАНО ЛИЦЕ ВО КАМИОНЕТ ИЛИ КОМБЕ ПОВРЕДЕНО ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V50-V59)

Исклучува: тешко транспортно возило (V60-V69)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите V50-V58:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Лице надвор од возилото повредено во несообраќајна несреќа
- .3 Неозначено превезувано лице во камионет или комбе повредено во несообраќајна несреќа
- .4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .5 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .6 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .7 Лице надвор од возилото повредено во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначено превезувано лице во камионет или комбе повредено во сообраќајна несреќа

V50 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (V56.-)

V51 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со возило со педали

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

V52 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со моторно возило на три тркала

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

V53 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

V54 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

V55 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

V56 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00-Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.-U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V57 Превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V58 Превезувано лице во камионет или комбе повредено во транспортна несреќа без судир

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: превртување:

- ИН
- без судир

V59 Превезувано лице во камионет или комбе повредено во друга и неозначена транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- V59.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V59.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V59.2 Неозначено превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува камионет или комбе, несообраќаен
- V59.3 Превезувано лице [какво било] во камионет или комбе повредено во неозначена несообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува камионет или комбе, несообраќајна
ИН превезувано лице во камионет или комбе повредено во несообраќајна несреќа
- V59.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V59.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V59.6 Неозначено превезувано лице во камионет или комбе повредено при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува камионет или комбе, (сообраќаен)
- V59.8 Превезувано лице [какво било] во камионет или комбе повредено во други означени транспортни несреќи
Зафатено од врата или друг дел од камионет или комбе
- V59.9 Превезувано лице [какво било] во камионет или комбе повредено во неозначена сообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува камионет или комбе

ПРЕВЕЗУВАНО ЛИЦЕ ВО ТЕШКО ТРАНСПОРТНО ВОЗИЛО ПОВРЕДЕНО ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V60-V69)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V60–V68**:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Лице надвор од возилото повредено во несообраќајна несреќа
- .3 Неозначено превезувано лице во тешко транспортно возило повредено во несообраќајна несреќа
- .4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .5 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .6 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .7 Лице надвор од возилото повредено во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначено превезувано лице во тешко транспортно возило повредено во сообраќајна несреќа

V60 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (V66.-)

V61 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со возило со педали

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V62 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со моторно возило на две или три тркала

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V63 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V64 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V65 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V66 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V67 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V68 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено во транспортна несреќа без судир

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: превртување:

- ИН
- без судир

V69 Превезувано лице во тешко транспортно возило повредено во други и неозначени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- V69.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V69.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
- V69.2 Неозначено превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува тешко транспортно возило, несообраќаен
- V69.3 Превезувано лице [какво било] во тешко транспортно возило повредено во неозначена несообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува тешко транспортно возило, несообраќајна
ИН превезувано лице во тешко транспортно возило повредено во несообраќајна несреќа
- V69.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V69.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
- V69.6 Неозначено превезувано лице во тешко транспортно возило повредено при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
ИН судир кој вклучува тешко транспортно возило (сообраќаен)
- V69.8 Превезувано лице [какво било] во тешко транспортно возило повредено во други означени транспортни несреќи
Зафатено од врата или друг дел од тешко транспортно возило
- V69.9 Превезувано лице [какво било] во тешко транспортно возило повредено во неозначена сообраќајна несреќа
ИН несреќа која вклучува тешко транспортно возило

ЛИЦЕ ПРЕВЕЗУВАНО ВО АВТОБУС ПОВРЕДЕНО ВО ТРАНСПОРТНА НЕСРЕЌА (V70–V79)

Исклучува: минибус (**V40–V49**)

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите **V70–V78**:

- .0 Возач повреден во несообраќајна несреќа
- .1 Патник повреден во несообраќајна несреќа
- .2 Лице надвор од возилото повредено во несообраќајна несреќа
- .3 Неозначено превезувано лице во автобус повредено во несообраќајна несреќа
- .4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од возило
- .5 Возач повреден во сообраќајна несреќа
- .6 Патник повреден во сообраќајна несреќа
- .7 Лице надвор од возилото повредено во сообраќајна несреќа
- .9 Неозначено лице превезувано во автобус повредено во сообраќајна несреќа

V70 Лице превезувано во автобус повредено при судир со пешак или животно

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (**V76.-**)

V71 Лице превезувано во автобус повредено при судир со возило со педали

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

V72 Лице превезувано во автобус повредено при судир со моторно возило на две или три тркала

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V73 Лице превезувано во автобус повредено при судир со автомобил, камионет или комбе

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V74 Лице превезувано во автобус повредено при судир со тешко транспортно возило или автобус

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V75 Лице превезувано во автобус повредено при судир со воз или шинско возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V76 Лице превезувано во автобус повредено при судир со друго немоторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: судир со запрежно возило, јавано животно, трамвај

V77 Лице превезувано во автобус повредено при судир со фиксиран или објект во мирување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V78 Лице превезувано во автобус повредено во транспортна несреќа без судир

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: превртување:

- ИН
- без судир

V79 Лице превезувано во автобус повредено во други и неозначени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V79.0 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа

V79.1 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа

V79.2 Неозначено превезувано лице во автобус повредено при судир со други и неозначени моторни возила во несообраќајна несреќа
ИН судир на автобус, несообраќаен

V79.3 Превезувано лице во автобус [какво било] повредено во неозначена несообраќајна несреќа
ИН судир на автобус, несообраќаен
ИН превезувано лице во автобус повредено во несообраќајна несреќа

V79.4 Возач повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа

V79.5 Патник повреден при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа

V79.6 Неозначено лице превезувано во автобус повредено при судир со други и неозначени моторни возила во сообраќајна несреќа
ИН судир со автобус (сообраќаен)

- V79.8 Лице превезувано во автобус [какво било] повредено во други означени транспортни несреќи
Зафатено од врата или друг дел од автобус
- V79.9 Лице превезувано во автобус [какво било] повредено во неозначени сообраќајни несреќи
ИН судир со автобус

ДРУГИ КОПНЕНИ ТРАНСПОРТНИ НЕСРЕЌИ (V80-V89)

V80 Јавач на животно или лице во запрежно возило повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир којшто не е поврзан со транспорт или пад со животно (**W64**)

Следниве петзначни потподелби се за употреба во категориите **V80.0-V80.9**:

- ⊗ 0 Јавач на коњ
- ⊗ 1 Јавач на друго животно
- ⊗ 9 Лице превезувано со запрежно возило

V80.0 Јавач или превезувано лице повредено од пад или исфрлено од животно или запрежно возило во несреќа без судир

превртување:

- ИН
- без судир

V80.1 Јавач или превезувано лице повредено при судир со пешак или животно

Исклучува: судир со запрежно возило или јавано животно (**V80.7**)

V80.2 Јавач или превезувано лице повредено при судир со возило со педали

V80.3 Јавач или превезувано лице повредено при судир со моторно возило на две или тркала

V80.4 Јавач или превезувано лице повредено при судир со автомобил, камионет, комбе, тешко транспортно возило или автобус

V80.5 Јавач или превезувано лице повредено при судир со друго означено моторно возило

V80.6 Јавач или превезувано лице повредено при судир со воз или шинско возило

V80.7 Јавач или превезувано лице повредено при судир со друго немоторно возило

Судир со:

- јавано животно
- запрежно возило
- трамвај

V80.8 Јавач или превезувано лице повредено при судир со фиксиран или објект во мирување**V80.9 Јавач или превезувано лице повредено при други и неозначени транспортни несреќи**

Несреќа со запрежно возило ИН
Несреќа на јавач на животно ИН

V81 Лице во воз или во шинско возило повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: лице од надворешна страна на воз

- V81.0 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при судир со моторно возило во несообраќајна несреќа
- V81.1 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при судир со моторно возило во сообраќајна несреќа
- V81.2 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при судир или удрено од објект кој се движи по шини
- V81.3 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при судир со друг објект
ИН судир на железница
- V81.4 Лице повредено додека се качува или слегува од воз или шинско возило
- V81.5 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при пад во воз или шинско возило

Исклучува: паѓање:

- при изместување на возилото од шини
- со претходен судир (V81.0–V81.3)
- без претходен судир (V81.7)
- при качување или слегување (V81.4)

- V81.6 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при паѓање од воз или шинско возило

Исклучува: паѓање:

- при изместување на возилото од шини
- со претходен судир (V81.0–V81.3)
- без претходен судир (V81.7)
- при качување или слегување (V81.4)

- V81.7 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при изместување од шини без претходен судир

- V81.8 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено при други означени железнички несреќи

Експлозија или пожар

Удар од паѓање на:

- земја
- карпа
- дрво

Исклучува: изместување од шини:

- со претходен судир (V81.0–V81.3)
- без претходен судир (V81.7)

- V81.9 Лице превезувано во воз или шинско возило повредено во неозначена железничка несреќа
ИН железничка несреќа

V82 Лице превезувано во трамвај повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: лице од надворешна страна на трамвај

- V82.0 Лице превезувано во трамвај повредено при судир со моторно возило во несообраќајна несреќа
- V82.1 Лице превезувано во трамвај повредено при судир со моторно возило во сообраќајна несреќа
- V82.2 Лице превезувано во трамвај повредено при судир или удар од објект кој се движи по шини
- V82.3 Лице превезувано во трамвај повредено при судир со друг објект
- Исклучува:* судир со запрежно возило или јавано животно (V82.8)
- V82.4 Лице повредено додека се качува или слегува во или од трамвај
- V82.5 Лице превезувано во трамвај повредено при пад во трамвај
- Исклучува:* паѓање:
- при качување или слегување (V82.4)
  - со претходен судир (V82.0–V82.3)
- V82.6 Лице превезувано во трамвај повредено при паѓање од трамвај
- Исклучува:* паѓање:
- при качување или слегување (V82.4)
  - со претходен судир (V82.0–V82.3)
- V82.7 Лице превезувано во трамвај повредено при изместување од шини без претходен судир
- V82.8 Лице превезувано во трамвај повредено во други означени транспортни несреќи
Судир со воз или друго немоторно возило
- V82.9 Лице превезувано во трамвај повредено во неозначени сообраќајни несреќи
ИН автомобилска несреќа

V83 Лице на специјално возило главно за употреба на индустриски објекти повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: возило во мирување или одржување (W31.-)

- V83.0 Возач на посебно индустриско возило повреден во сообраќајна несреќа
- V83.1 Патник на посебно индустриско возило повреден во сообраќајна несреќа
- V83.2 Лице од надворешна страна на посебно индустриско возило повреден во сообраќајна несреќа
- V83.3 Неозначено лице кое се најдува на посебно индустриско возило повредено во сообраќајна несреќа
- V83.4 Лице повредено при качување или слегување од посебно индустриско возило
- V83.5 Возач на посебно индустриско возило повреден во несообраќајна несреќа
- V83.6 Патник на посебно индустриско возило повреден во несообраќајна несреќа
- V83.7 Лице од надворешна страна на посебно индустриско возило повреден во несообраќајна несреќа
- V83.9 Неозначено лице кое се најдува на посебно индустриско возило повредено во несообраќајна несреќа

V84 Лице на посебно возило главно за употреба во земјоделство повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: возило во мирување или одржување (**W30.-**)

- V84.0 Возач на посебно земјоделско возило повреден во сообраќајна несреќа
- V84.1 Возач на посебно земјоделско возило повреден во сообраќајна несреќа
- V84.2 Лице од надворешна страна на посебно земјоделско возило повредено во сообраќајна несреќа
- V84.3 Неозначено лице кое се најдува на посебно земјоделско возило повредено во сообраќајна несреќа
- V84.4 Лице повредено при качување или слегување од посебно земјоделско возило
- V84.5 Возач на посебно земјоделско возило повреден во несообраќајна несреќа
- V84.6 Возач на посебно земјоделско возило повреден во несообраќајна несреќа
- V84.7 Лице од надворешна страна на посебно земјоделско возило повредено во несообраќајна несреќа
- V84.9 Неозначено лице кое се најдува на посебно земјоделско возило повредено во несообраќајна несреќа
ИН несреќа со посебно градежно возило

V85 Лице на посебно градежно возило повредено во транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: возило во мирување или одржување (**W31.-**)

- V85.0 Возач на посебно градежно возило повреден во сообраќајна несреќа
- V85.1 Патник на посебно градежно возило повреден во сообраќајна несреќа
- V85.2 Лице од надворешна страна на посебно градежно возило повреден во сообраќајна несреќа
- V85.3 Неозначено лице кое се најдува на посебно градежно возило повредено во сообраќајна несреќа
- V85.4 Лице повредено при качување или слегување од посебно градежно возило
- V85.5 Возач на посебно градежно возило повреден во несообраќајна несреќа
- V85.6 Патник на посебно градежно возило повреден во несообраќајна несреќа
- V85.7 Лице од надворешна страна на посебно градежно возило повреден во несообраќајна несреќа
- V85.9 Неозначено лице кое се најдува на посебно градежно возило повредено во несообраќајна несреќа
ИН несреќа со посебно градежно возило

V86 Лице на посебно теренско или друго моторно возило наменето првенствено за вонпатна употреба, повредено во сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: посебно теренско или друго моторно возило за вонпатен сообраќај кое може да се регистрира за патен сообраќај (**V20–V49**)

возило во мирување или одржување (W31.-)

Следниве петзначни потподелби се за употреба во категориите V86:

- ⊗ 0 Посебно теренско возило на две тркала или друго вонпатно моторно возило
- ⊗ 1 Посебно теренско возило на три тркала или друго вонпатно моторно возило
- ⊗ 2 Посебно теренско возило на четири тркала или друго вонпатно моторно возило
- ⊗ 9 Посебно теренско возило или друго вонпатно моторно возило, неозначен број на тркала

V86.0 Возач на теренско или друго вонпатно моторно возило повреден во сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.1 Патник на теренско или друго вонпатно моторно возило повреден во сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.2 Лице од надворешната страна на теренско или друго вонпатно моторно возило повредено во сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.3 Неозначено лице на теренско или друго вонпатно моторно возило повредено во сообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.4 Лице повредено при качување или слегување од теренско или друго вонпатно моторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.5 Возач на теренско или друго вонпатно моторно возило повреден во несообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.6 Патник на теренско или друго вонпатно моторно возило повреден во несообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.7 Лице од надворешната страна на теренско или друго вонпатно моторно возило повредено во несообраќајна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V86.9 Неозначено лице на теренско или друго вонпатно моторно возило повредено во несообраќајна несреќа

ИН несреќа со теренско моторно возило

ИН несреќа со вонпатно моторно возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

V87**Сообраќајна несреќа од означен вид со непознат транспортен карактер на жртвата**

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир кој што вклучува:

- педалист (**V10–V19**)
- пешак (**V00–V09**)

- V87.0 Лице повредено при судир на автомобил и моторно возило на две или три тркала (сообраќаен)
- V87.1 Лице повредено при судир на друго моторно возило и моторно возило на две или три тркала (сообраќаен)
- V87.2 Лице повредено при судир на автомобил и камионет или комбе (сообраќаен)
- V87.3 Лице повредено при судир на автомобил и автобус (сообраќаен)
- V87.4 Лице повредено при судир на автомобил и тешко транспортно возило (сообраќаен)
- V87.5 Лице повредено при судир на тешко транспортно возило и автобус (сообраќаен)
- V87.6 Лице повредено при судир на воз или шинско возило и автомобил (сообраќаен)
- V87.7 Лице повредено при судир на други означени моторни возила (сообраќаен)
- V87.8 Лице повредено во други означени транспортни несреќи без судир со учество на моторно возило (сообраќаен)
- V87.9 Лице повредено во други означени транспортни несреќи (без и со судир) со учество на немоторно возило (сообраќаен)

V88**Сообраќајна несреќа од означен вид со непознат транспортен карактерот на жртвата**

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир кој што вклучува:

- педалист (**V10–V19**)
- пешак (**V00–V09**)

- V88.0 Лице повредено при судир на автомобил и моторно возило на две или три тркала, несообраќаен
- V88.1 Лице повредено при судир на друго моторно возило и моторно возило на две или три тркала, несообраќаен
- V88.2 Лице повредено при судир на автомобил и камионет или комбе, несообраќаен
- V88.3 Лице повредено при судир на автомобил и автобус, несообраќаен
- V88.4 Лице повредено при судир на автомобил и тешко транспортно возило, несообраќаен
- V88.5 Лице повредено при судир на тешко транспортно возило и автобус, несообраќаен
- V88.6 Лице повредено при судир на воз или шинско возило и автомобил, несообраќаен
- V88.7 Лице повредено при судир на други означени моторни возила, несообраќаен
- V88.8 Лице повредено во други означени транспортни несреќи без судир со учество на моторно возило, несообраќаен
- V88.9 Лице повредено во други означени транспортни несреќи (без и со судир) со учество на немоторно возило, несообраќаен

V89 Несреќа на возило со или без мотор, неозначен тип на возило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- V89.0 Лице повредено во неозначена несреќа со моторно возило, несообраќајна
ИН несреќа со моторно возило, несообраќајна
- V89.1 Лице повредено во неозначена несреќа со немоторно возило, несообраќајна
ИН несреќа со немоторно возило (несообраќајна)
- V89.2 Лице повредено во неозначена несреќа со моторно возило, сообраќајна
ИН несреќа со моторно возило [MVA]
ИН патна (сообраќајна) несреќа [RTA]
- V89.3 Лице повредено во неозначена несреќа со немоторно возило, сообраќајна
ИН сообраќајна несреќа со немоторно возило
- V89.9 Лице повредено во несреќа со неозначено возило
ИН судир

НЕСРЕЌИ ПРИ ВОДЕН ТРАНСПОРТ (V90-V94)

Вклучува: несреќи со водни пловила при рекреативни активности

Следниве четиризначни потподелби се за употреба во категориите V90–V94:

- .0 Трговски брод
- .1 Патнички брод
Ферибот
Прекуокеански
- .2 Рибарски брод
- .3 Други погонски водни пловила
Ховеркрафт (на отворено море)
Скутери на вода (џет скии)
- .4 Едреник

Јахта
- .5 Кану или кајак
- .6 Пловило на надувување (непогонско)
- .7 Скии за вода
- .8 Друго непогонско водно пловило
Сурфборд (без едро)
Сурфборд со едро
- .9 Неозначено водно пловило
Чамец ИН
Брод ИН
Водно пловило ИН

V90 Несреќа на водно пловило што предизвикува давење и потопување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: давење и потопување заради:

- брод:
  - превртување
  - потонување
- паѓање или скок од:
  - брод кој гори

- згмечено пловило на вода
- други несреќи на водно пловило

Исклучува: давење или потопување при воден транспорт без несреќа на водно пловило (V92.-)

V91 Несреќа на водно пловило што предизвикува друга повреда

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: секоја повреда освен давење и потопување како последица на несреќа на водно пловило
изгореници за време на опожарен брод
згмечување меѓу судрени бродови
згмечување од спасувачки чамец по напуштање на бродот
паѓање поради судир или друга несреќа на водно пловило
удрен од паднат предмет поради несреќа на водно пловило
повреден во несреќа на водно пловило која вклучува судир на водно пловило
удар од чамец или негов дел по паѓање или скок од оштетен чамец

Исклучува: изгореници од локализиран пожар или експлозија на бродска палуба (V93.-)

V92 Давење и потопување во врска со воден транспорт без несреќа на водно пловило

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: давење и потопување како резултат од несреќа како што е:

- паѓање:
  - од штица за премин на пловило
  - од брод
  - преку брод
- исфрлање преку брод заради движење на бродот
- лизгање од брод

Исклучува: давење или потопување на пливач или нуркач кој доброволно скока од брод што не е дел од несреќата (W69, W73)

V93 Несреќа на палуба на водно пловило без несреќа на водно пловило што не предизвикува давење и потопување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: несакано труење со гасови или испарувања на пловилото
дефект на атомски реактор на пловилото
згмечување од предмет што паѓа на бродот
прекумерна топлина во:

- котлара }
- машинскиот дел } (просторија)
- испарителен дел }
- ложење }

експлозија на котел на параброд
паѓање од еден спрат на друг на водно пловило
паѓање на скали или скалила на водно пловило
повреди на водно пловило предизвикани од:

- палуба }
- погонски дел }
- кујна } машински елементи
- перална }
- товарен механизам }

локализиран пожар на брод
несреќа предизвикана од машинерија на пловилото

V94 Други и неозначени несреќи при воден транспорт

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: несреќа на лице непревезувано од пловило
удрено од брод додека при скијање на вода

ВОЗДУШНИ И КОСМИЧКИ ТРАНСПОРТНИ НЕСРЕЌИ (V95-V97)

V95 Лице повредено при несреќа на погонско воздушно пловило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: судир со секој објект кој е фиксиран, подвижен или во движење }
рушење }
експлозија } на или врз (погонско) воздушно летало
пожар }
принудно слетување }

- V95.0 Лице во хеликоптер повредено при несреќа
- V95.1 Лице во ултралесна, микролесна или погонска едрилица повредено при несреќа
- V95.2 Лице во друго приватно воздушно пловило со фиксни крила, повредено при несреќа
- V95.3 Лице во комерцијално воздушно пловило со фиксни крила, повредено при несреќа
- V95.4 Лице во космички брод, повредено при несреќа
- V95.8 Лице во воздушно пловило повредено при други несреќи
- V95.9 Лице во неозначено воздушно пловило повредено при несреќа
ИН воздушна транспортна несреќа
ИН несреќа на воздушно пловило

V96 Лице повредено при несреќа на непогонско воздушно пловило

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: судир со секој објект кој е фиксиран, подвижен или во движење }
рушење }
експлозија } на или врз непогонско воздушно летало
пожар }
принудно слетување }

- V96.0 Лице во балон повредено при несреќа
- V96.1 Лице со рачна едрилица повредено при несреќа
- V96.2 Лице со рачна едрилица (непогонска) повредено при несреќа
- V96.8 Лице во непогонско воздушно пловило повредено при други несреќи
Змеј што носи лице
- V96.9 Лице во неозначено непогонско воздушно пловило повредено при несреќа
ИН несреќа на непогонско воздушно пловило

V97 Други означени несреќи при воздушен транспорт

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: несреќи на лица кои не се во леталото

- V97.0 Лице во воздушно пловило повредено во други означени несреќи при воздушен транспорт
Паѓање во, врз или од воздушно пловило во воздушна транспортна несреќа
Исклучува: несреќа при качување или слегување (V97.1)
- V97.1 Лице повредено при качување и слегување од воздушно пловило
- V97.2 Падобранец повреден при воздушна транспортна несреќа
Исклучува: лице кое се спушта после несреќа со воздушно пловило (V95–V96)
- V97.3 Лице на земја повредено при воздушна транспортна несреќа
Удар од објект што паѓа од леталото
Повреда од ротирачки пропелер
Повлечен во млазен мотор
- V97.8 Други воздушни транспортни несреќи, неklasифицирани на друго место
Повреда од машинерија на воздушно летало
Исклучува: ИН воздушна несреќа (V95.9)
изложеност на промени на воздушен притисок при искачување или спуштање (W94)

ДРУГИ И НЕОЗНАЧЕНИ ТРАНСПОРТНИ НЕСРЕЌИ (V98-V99)

V98 Други означени транспортни несреќи

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: несреќа на, во или која вклучува:

- тролејбус, не на шини
- снежна јахта
- копнена јахта
- ски-жичарница со седишта
- ски-лифт со гондола
- зафатен или влечен од }
пад или скок од } тролејбус, не на шини
предмет фрлен од или во }

V99 Неозначени транспортна несреќа

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

ДРУГИ НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ ЗА ПОВРЕДА ПРИ НЕСРЕЌА (W00-X59)

ПАЃАЊА(W00–W19)

Исклучува: обид за нанесување телесна повреда (Y01–Y02)

паѓање (во) (од):

- животно (V80.-)
- зграда во пламен (X00)
- во оган (X00–X04, X08–X09)
- во вода (со давење или потопување) (W65–W74)
- машинерија (во работа) (W28–W31)
- транспортно возило (V00–V99)
- намерно самоповредување (X80–X81)

W00 Паѓање на исто ниво поради мраз и снег

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: паѓање со:

- лизгалки и скии (**W02.-**)
- скали и скалила (**W10**)

W01 Паѓање на исто ниво поради лизгање, сплеткување и сопнување СМС

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: Случаен пад:

- вклучува мраз или снег (**W00**)
- ИН (**W19**)

⊗W01.0 Паѓање на исто ниво поради лизгање

Паѓање заради лизгање на контаминирани или полирани површини

⊗W01.1 Паѓање на исто ниво поради сплеткување

Паѓање заради сплеткување врз или преку лице, животни, предмети и други препреки или обележувачки објекти

⊗W01.2 Паѓање на исто ниво поради сопнување

Паѓање заради губење рамнотежа

Исклучува: паѓање на исто ниво заради сопнување по кое следува:

- лизгање (**W01.0**)
- сплеткување (**W01.1**)

W02 Паѓање од лизгалки, скии, ролшуи, скиборд, скејтборди, скутери и друг превоз за пешаци СМС

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: судир со пешак (**V00.-**)

паѓање кој вклучува инвалидска количка (**W05**)

⊗W02.0 Паѓање од ролшуи

Паѓање од:

- ролери (ин-лајн)
- ролери (блејдс)
- скии на тркала

⊗W02.1 Паѓање од скејтборд

⊗W02.2 Паѓање од скии за на вода

⊗W02.3 Паѓање од скии за на снег

⊗W02.4 Паѓање од сноуборд

⊗W02.5 Паѓање од лизгалки за на мраз

⊗W02.6 Паѓање од скутер, безпгонски ИН паѓање од скутер

⊗W02.7 Паѓање од количка за бебиња

Паѓање од:

- количка за бебиња – “pram”
- количка за бебиња – “pusher”
- количка за бебиња – “stroller”

⊗W02.8 Паѓање од дубак

⊗W02.9 Паѓање од други неозначени средства за превоз на пешаци

W03 Друго паѓање на исто ниво поради судир со или туркање од друго лице

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Вклучува: паѓање поради судир на пешак со друг пешак

Исклучува: згмечување или истуркување од налет на толпа луѓе (**W52**)
паѓање на мраз или снег (**W00**)

W04 Паѓање при носење или придржување од други лица

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Вклучува: ненамерен пад при носење

W05 Паѓање од инвалидска количка

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Вклучува: електрична }
непогонска } инвалидска количка
ИН }
погонска }

Исклучува: судир со пешак (**V00.-**)

W06 Паѓање од кревет

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

⊗W06.0 Паѓање од кревет на кат
ИН паѓање од кревет на кат

Исклучува: приземниот кат (**W06.6**)

⊗W06.1 Паѓање од кревет за посебни потреби
Паѓање од кревет:
• болнички
• ортопедски

⊗W06.2 Паѓање од детско креветче
Паѓање од јасли

⊗W06.3 Паѓање од корпа за бебиња

⊗W06.4 Паѓање од крошни

⊗W06.5 Паѓање од лежалка
Паѓање од лежалка за бебиња

⊗W06.6 Паѓање од обичен кревет
Паѓање од:
• приземен
• двоен }
• кралски } кревет
• краличин }
• единечен }

⊗W06.8 Паѓање од друг означен кревет

Паѓање од:

- камперски }
• склоплив } кревет
- душек
- софа
- воден кревет

⊗W06.9 Паѓање од неозначен кревет

ИН Паѓање од кревет

W07 Паѓање од столица

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: паѓање од инвалидска количка (W05)

паѓање од инвалидска количка при судир со пешак (V00.-)

⊗W07.0 Паѓање од столица за нишање

Паѓање од фотелја за нишање

⊗W07.1 Паѓање од столица на склопување

Паѓање од столица за кампување

⊗W07.2 Паѓање од столица на вртење

Паѓање од столица на вртење - swivel

⊗W07.3 Паѓање од столче

⊗W07.4 Паѓање од висока столица

⊗W07.5 Паѓање од столица за бањање

Паѓање од столица за туширање

⊗W07.6 Паѓање од помошна столица

Исклучува: паѓање од тоалет (W18.1)

⊗W07.7 Паѓање од столица во лифт

Паѓање од “smokey dawson” столица

⊗W07.8 Паѓање од друга означена столица

Паѓање од:

- фотелја
- клупа
- кауч
- трпезариска столица
- диван
- кујнска столица
- столица за релаксирање
- софа

⊗W07.9 Паѓање од неозначена столица

Паѓање од столица ИН

W08 Паѓање од друг мебел

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: паѓање од:

- кревет (W06.-)

- столица (W07.-)

⊗W08.0 Паѓање од масиче за пресликување бебиња

⊗W08.1 Паѓање од справа за проодување бебиња
Паѓање од еластична столица за бебиња

Исклучува: Паѓање од дубак (W02.8)

⊗W08.2 Паѓање од маса

Исклучува: паѓање од масиче за пресликување бебиња (W08.0)

⊗W08.8 Паѓање од друг означен мебел

⊗W08.9 Паѓање од неозначен мебел
Паѓање од мебел ИН

W09 Паѓање од справа на игралиште СМС

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: паѓање од механизам за рекреација (W31.-)

⊗W09.0 Паѓање од куќа на дрво
Паѓање од куќа за играње

Исклучува: паѓање од дрво (W14)

⊗W09.1 Паѓање од кабелска лизгалка
Паѓање од справа на игралиште со држач и кабел по кој се лизга

⊗W09.2 Паѓање од справа за качување на игралиште
Паѓање од конструкција за качување
• конструкција за премостување со висење на раце

⊗W09.3 Паѓање од лизгалка

Вклучува: лизгалка

⊗W09.4 Паѓање од нишалка
Паѓање од конструкција за нишање

⊗W09.5 Паѓање од лост нишалка
Паѓање од лост нишалка teeter totter

⊗W09.6 Паѓање од трамполина

⊗W09.8 Паѓање од друга означена справа на игралиште

⊗W09.9 Паѓање од неозначена справа на игралиште

W10 Паѓање од скали и скалила

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: паѓање (врз) (од):

- подвижни скали
- стрмно скалило
- подмрзнати или покриени со снег скали и скалила
- пристапна коса подлога

W11 Паѓање на и од скала

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

W12 Паѓање на и од скеле

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

W13 Паѓање од надвор или низ зграда или градба

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: колапс на зграда или градба (**W20**)
пад или скок од зграда во пожар (**X00**)

- ⊗W13.0 Паѓање од или низ балкон или веранда
Пад низ отвор во:
  - балкон
  - веранда
- ⊗W13.1 Паѓање од или низ прозорец
- ⊗W13.2 Паѓање од или низ стаклена врата
- ⊗W13.3 Паѓање од покрив
- ⊗W13.4 Паѓање низ покрив
Пад низ отвор од покрив
- ⊗W13.5 Паѓање од или низ под
Пад низ отвор од под
- ⊗W13.8 Паѓање од, преку или низ друга означена зграда или градба
Паѓање од, надвор или низ:
  - мост
  - таван
  - јарбол за знаме
  - ограда од скали
  - кула
  - купола
  - вијадукт
  - сид
- ⊗W13.9 Паѓање од, надвор или низ означена зграда или градба
ИН паѓање од, надвор или низ зграда

W14 Паѓање од дрво

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

W15 Паѓање од гребен

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)
Паѓање од природна структура:

- брег
- планина
- вертикално или стрмно земјиште

W16 Нуркање или скокање во вода што предизвикува повреда поинаква од давење или потопување

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Вклучува: удар или удирање:

- во дно при скок или нуркање во плитка вода
- во сид или отскочна штица во базен
- во водена површина

Исклучува: ненамерно давење или потопување (**W65–W74**)
нуркање со недоволно снабдување со воздух (**W81**)
ефекти од воздушен притисок при нуркање (**W94**)

W17 Друго паѓање од едно на друго ниво

Паѓање од или во:

- ископана дупка
- док
- стог сено
- јама
- окно
- коп
- ров
- резервоар
- бунар

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Исклучува: паѓање од или во:

- гребен, насип или друга природен облик (**W15**)
- она гореспомената при јавање коњ или друго животно (**V80.-**)

W18 Друго паѓање на исто ниво

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

⊗W18.0 Паѓање при одбивање од некој предмет

⊗W18.1 Паѓање од или во тоалет

Исклучува: паѓање од вецe шолја (**W07.6**)

⊗W18.2 Паѓање во или врз када или туш

Исклучува: паѓање со давење или потопување:

- последователно паѓање во када (**W66.0**)
- додека лицето е во кадата (**W65.0**)

⊗W18.8 Друго означено паѓање на исто ниво

⊗W18.9 Неозначено паѓање на исто ниво
Паѓање на исто ниво ИН

W19 Неозначено паѓање

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.--U73.-**)

Вклучува: случајно паѓање ИН

ИЗЛОЖЕНОСТ НА НЕЖИВИ МЕХАНИЧКИ СИЛИ (W20-W49)

Исклучува: обид за нанесување телесна повреда (X85–Y09)
контакт или судир со животни или луѓе (W50–W64)
намерно самоповредување (X60–X84)

W20 Удар од фрлен, исфрлен или паднат предмет

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: колабирање без задушвање или суфокација
паѓање од зграда, освен кога има пожар
паднати:
• карпа
• камен
• дрво

Исклучува: колапс на опожарена зграда (X00)
паѓање на предмети за време на:
• катаклизма (X34–X39)
• несреќа предвикана од машинерија (W24, W28–W31)
• транспортна несреќа (V00–V99)
предмет што се движи под влијание на:
• експлозија (W35–W40)
• огнено оружје (W32, W34.-)
спортска опрема (W21.-)

W21 Удрен во или удрен со спортска опрема **СМС**

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W21.0 Удрен во или удрен со палка и рекет
Удрен во или удрен со:
• палка за голф
• палка за бејзбол
• палка за хокеј

⊗W21.1 Удрен во или удрен со топка
Удрен во или удрен со хокеарски пак

⊗W21.2 Удрен во или удрен со со предмет или градба на или блиску до спортскиот терен
Удрен во опрема или градба за спортување како на пример мрежа, столб на кој што е прицврстена мрежата, столб за рагби или статива на гол

Исклучува: удрен во спортска опрема за рачно управување:
• топка (W21.1)
• палка или рекет (W21.0)
• ИН (W21.9)

⊗W21.8 Удрен во или удрен со друга спортска опрема

⊗W21.9 Удрен во или удрен со неозначена спортска опрема

W22 Удрен во или удрен со други објекти

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: удрен в сид

W23 Фатен, смачкан, вклетен или притиснат во или меѓу предмети **СМС**

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: повреда предизвикана од:

- инструменти за сечење или дупчење (**W25–W27**)
- уреди за кревање и пренесување (**W24**)
- машинерија (**W28–W31**)
- рачни алатки без мотор (**W27**)
- товарно возило што се користи како превозно средство (**V00–V99**)
- удар од фрлен, исфрлен или паднат предмет (**W20**)

⊗**W23.0** **Фатен, смачкан, вкештен или притиснат во или помеѓу врати**

Фатен, смачкан, вкештен или притиснат во или помеѓу:

- врата на вртење
- рамка од врата и лизгачко крило од врата

⊗**W23.8** **Фатен, смачкан, вкештен или притиснат во или помеѓу други предмети**

Фатен, смачкан, вкештен или притиснат во или помеѓу:

- предмет на склопување
- подвижни предмети
- ковчеже за пакување и под, по изгубената контрола над него
- опрема за игралиште
- предмети во мирување и движење
- комбинирана машина за перење и сушење алишта

Исклучува: Фатен, смачкан, вкештен или притиснат во или помеѓу врати (**W23.0**)

W24 Контакт со средства за подигање или пренос, неklasифицирани на друго место

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: дигалка со сајла

- погонски каиш
- макара
- јаже
- појас или кабел за пренос
- чекрек (дигалка)
- жица

Исклучува: • транспортни несреќи (**V00–V99**)

W25 Контакт со остро стакло

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: паѓање што вклучува стакло (**W00–W19**)

стакло што се распскува како резултат на експлозија или пукање со огнено оружје (**W32–W40**)

W26 Контакт со нож, меч или кама

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

W27 Контакт со непогонски рачни алатки

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: секира

- отворач за конзерви ИН
- длето
- виљушка

рачна пила
мотика
шило за мраз
игла
скалпел
вила
грибло
ножица
шрафцигер
машина за шиене, без мотор
лопата

Исклучува: хиподермична (поткожна) игла (W46)

W28 Контакт со моторна косилка за трева

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Исклучува: изложеност на електрична струја (W86)

W29 Контакт со други моторни рачни алатки и машини за домаќинство

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: миксер

- електричен:
- отворач за конзерви
- моторна пила
- алатка „направи сам“
- градинарски алат
- машина за кроење жива ограда
- нож
- машина за шиене
- машина за сушење алишта
- машина за перење

Исклучува: изложеност на електрична струја (W86)

W30 Контакт со земјоделски машини СМС

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: земјоделска машина со животинска влечна сила

Исклучува: контакт со земјоделски машини за време на транспорт што работат на сопствен погон или ги влечи друго возило (V00–V99)

изложеност на електрична струја (W86)

приклучок со оска за пренесување на енергијата од моторот (кардан) (W24)

транспортна несреќа што вклучува:

- земјоделски мотоцикли на погон од 2, 3 или 4 тркала (V86.-)
- специјални возила што најмногу се користат во земјоделството (V84.-)

⊗W30.0 Контакт со сврдел за зрна, силос и конвеер

⊗W30.1 Контакт со жетварска машинерија

Контакт со:

- комбајн жнијач
- берач на памук
- жнеалка
- мал комбајн за сеене
- вршалка

Исклучува: механичка количка за собирање на семенските чаури на лен или памук (W30.8)
приколка со вграден сврдел (W30.8)
контакт со комбајн при транспорт (V84.9)
машина за жнеење и обработка на памук (W30.8)

⊗W30.2 Контакт со опрема што ја влечи трактор или работи со напојување од тракторот

Контакт со опрема што ја влечи трактор или работи со напојување од тракторот додека е во состојба на мирување или одржување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗W30.20 Контакт со копач за дупки за столбови
- ⊗W30.21 Контакт со градинарски нож
- ⊗W30.22 Контакт со алат за сеење и садење
Контакт со комбајн сејач
- ⊗W30.23 Контакт со опрема за подготовка на почвата и обработка
Контакт со:
  - плуг
  - електрична косилка за трева
- ⊗W30.24 Контакт со разнесувач на ѓубриво
- ⊗W30.28 Контакт со друга неозначена опрема што ја влечи трактор или работи со напојување од тракторот
- ⊗W30.29 Контакт со неозначена опрема што ја влечи трактор или работи со напојување од тракторот
- ⊗W30.3 Контакт со машина за балирање сено и алатки за сено
Контакт со:
  - бушилка
  - грибло
- ⊗W30.8 Контакт со друга означена машинерија за земјоделство
Контакт со:
  - механичка количка за собирање на семенските чаури на лен или памук
  - приколка со вграден сврдел
  - машина за жнеење и обработка на памук
  - полјоделски контејнер за собирање плодови
- ⊗W30.9 Контакт со неозначена машинерија за земјоделство
Контакт со земјоделска машинерија ИН

W31 Контакт со други и неозначени машини СМС

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: контакт со машини за време на транспорт што работат на сопствен погон или ги влечи друго возило (V00–V99)
изложеност на електрична струја (W86)

- ⊗W31.0 Контакт со машинерија за копање и бушење земја
- ⊗W31.1 Контакт со машинерија за преработка на метал
- ⊗W31.2 Контакт со машинерија за преработка и моделирање метал
- ⊗W31.3 Контакт со кабина од камион
- ⊗W31.4 Контакт со машинерија за преместување на земјата, стружење и друга машинерија за ископување

⊗W31.8 Контакт со други означени машини

⊗W31.9 Контакт со неозначени машини

Контакт со машини:

- ИН
- за рекреирање

W32 Истрел од рачно огнено оружје

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: пиштол за единечна рачна стрелба
рачно огнено оружје, што се активира со:

- воздух
  - гас
  - барут
  - пружина
- револвер
со кратка цевка:
- пушка
  - сачмарка

Исклучува: Сигнален пиштол (W34.9)

W34 Истрел од друго неозначено огнено оружје

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W34.1 Случаен истрел од воздушна пушка

Случаен истрел од револвер:

- воздушен
- што се активира со воздух, гас или пружина
- куршум за воздушен пиштол или пушка
- куршум со боја
- куршум

⊗W34.2 Случаен истрел од сачмарка

Случаен истрел од сачмарка:

- ИН
- активирана со барут
- со репетирање
- полуавтоматска

Исклучува: сачмарка со куса цевка (W32)

⊗W34.3 Случаен истрел од пушка со мал калибар

Случаен истрел од:

- калибар $\leq .22$:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)
- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (W32)

⊗W34.4 Случаен истрел од пушка со голем калибар

Случаен истрел од:

- калибар $> .22$:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)
- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (W32)

⊗W34.9 Случаен истрел од друго неозначено огнено оружје

Случаен истрел од:

- огнено оружје ИН
  - револвер ИН
  - митралез
  - пушка ИН
  - Сигнален пиштол [со факел]
- Повреда од истрел ИН

Исклучува: пиштол (W32)

W35   Експлозија и прскање на бојлер

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W36   Експлозија и прскање на гасен цилиндар

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: метален сад со аеросол
боца со воздух
резервоар со гас под притисок

W37   Експлозија и прскање на гума, цевка или црево под притисок

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W38   Експлозија и прскање на други означени направи под притисок

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W39   Стрелба од огномет

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W40   Експлозија на други материјали

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: експлозивен материјал
експлозија (во):

- депонија
- фабрика
- складиште за жито
- складиште за муниција
- ИН

експлозивен гас

W41   Изложеност на млаз под висок притисок

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: хидрауличен млаз
пневматичен млаз

W42   Изложеност на бучава

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: звучни бранови
суперсонични бранови

W43 Изложеност на вибрации

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: инфразвучни бранови

W44 Туѓо тело навлезено во или низ око или телесен отвор

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: корозивна течност (X49)
вдишување или голтање туѓо тело со опструкција на респираторните патишта (W78–W80)

W45 Туѓо тело или предмет навлезени низ кожата

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W45.0 Пирсинг на тело

Доброволен пирсинг на тело/украсување на:

- гениталии
- јазик

⊗W45.9 Туѓо тело или предмет навлезен низ кожата

Раб од крута хартија }
Шајка } навлезен низ кожата
Иверица }
Танок капак од конзерва }

Исклучува: контакт со:

- рачни алатки (без мотор)(со мотор) (W27–W29)
- нож, меч или кама (W26)
- остро стакло (W25)
- погоден со предмети (W20–W22)

W46 Контакт со хиподермична игла

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W49 Изложеност на други и на неозначени неживи механички сили

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: абнормални гравитациски [G] сили

ИЗЛОЖЕНОСТ НА НЕЖИВИ МЕХАНИЧКИ СИЛИ (W50-W64)

Исклучува: угризени, отровни (X20–X29)
убоди (отровни) (X20–X29)

W50 Погоден, удрен, клоцнат, каснат или гребнат од друго лице

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: обид за нанесување телесна повреда (X85–Y09)
погоден со предмети (W20–W22)

W51 Удрен од или турнат во друго лице

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: судир со лице со превозно средство за пешаци (V00.-)
паѓање што е резултат на судир на пешак кој се движи пешки со друг пешак кој се движи пешки (W03)

W52 Смачкан, турнат или згазен од толпа или од човечко стампедо

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W53 Каснат од стаорец

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W54 Каснат или удрен од куче

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W54.0 Каснат од куче

⊗W54.8 Друг контакт со куче
Удрен од куче

W55 Каснат или удрен од други цицачи

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: контакт со морски цицач (W56.-)

⊗W55.0 Каснат или удрен од коњ

⊗W55.1 Каснат или удрен од мачка
Гребнат од мачка

⊗W55.2 Каснат или удрен од добиток
Каснат или удрен од:
• бивол
• бик
• вол
• крава

⊗W55.3 Каснат или удрен од овца

⊗W55.8 Каснат или удрен од друг означен цицач

⊗W55.9 Каснат или удрен од неозначен цицач

W56 Контакт со морско животно

Гризнат или нападнат од морско животно

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: отровно морско животно (X26.-)

- ⊗W56.0 Контакт со ајкула
- ⊗W56.8 Контакт со друго означено морско животно
- ⊗W56.9 Контакт со неозначено морско животно

W57 Каснат или боцнат од неотровен инсект и други неотровни членконоги

▽1923

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W58 Каснат или удрен од крокодил или алигатор

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W59 Каснат или смачкан од други влечуги СМС

▽1923

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗W59.0 Каснат или смачкан од неотровна змија
- ⊗W59.1 Каснат или смачкан од змија, за којашто не се знае дали е отровна или неотровна
Каснат или смачкан од змија ИН
- ⊗W59.8 Каснат или смачкан од друга неозначена влечуга
Каснат или смачкан од неотровен гуштер

W60 Контакт со растителни трње и боцки и остри лисја

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W64 Изложеност на други и неозначени неживи механички сили

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

ДАВЕЊЕ И ПОТОПУВАЊЕ ВО НЕСРЕКЕН СЛУЧАЈ (W65–W74)

Исклучува: давење и потопување заради:

- катаклизма (X34–X39)
- транспортни несреќи (V00–V99)
- транспортна несреќа во вода (V90.-, V92.-)

W65 Давење и потопување во када за капење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗W65.0 Давење и потопување во када за капење
Давење и потопување во када со пумпи за масирање
- ⊗W65.1 Давење и потопување во затворена бања, џакузи и када за капење
Давење и потопување во:
  - када за капење }
• џакузи } ИН
• бања }

Исклучува: давење и потопување во бања, џакузи и када за капење на отворено (W67.1)

W66 Давење и потопување по паѓање во када за капење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W66.0 Давење и потопување по паѓање во када за капење
Давење и потопување по паѓање во када за капење со пумпи за масирање

⊗W66.1 Давење и потопување во затворена бања, џакузи и када за капење

Исклучува: давење и потопување во затворена бања, џакузи и када за капење (W68.1)

W67 Давење и потопување во базен

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W67.0 Давење и потопување во базен

⊗W67.1 Давење и потопување во бања, џакузи и када за капење на отворено

Исклучува: давење и потопување во затворена бања, џакузи и када за капење (W65.1)

W68 Давење и потопување по паѓање во базен

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗W68.0 Давење и потопување по паѓање во базен

⊗W68.1 Давење и потопување по паѓање во бања, џакузи и када за капење на отворено

Исклучува: Давење и потопување во затворена бања, џакузи и када за капење (W66.1)

W69 Давење и потопување во природна вода

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: езеро
отворено море
река
поток

W70 Давење и потопување по паѓање во природна вода

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W73 Друго означено давење и потопување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: цистерна за гаснење
резервоар

W74 Неозначено давење и потопување

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: давење ИН

ДРУГИ СЛУЧАЈНИ ЗАКАНИ НА ДИШЕЊЕТО (W75–W84)

W75 Случајна суфокација и странгулација во кревет

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: суфокација и странгулација како резултат на:

- постелнина од кревет
- тело на мајката
- перница

W76 Друго случајно обесување и странгулација

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

W77 Загрозување на дишењето поради затрупување, одрон на земја и други супстанции

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: затрупување ИН

Исклучува: затрупување предизвикано од катаклизма (X34–X39)
затрупување без задушување или гушење (W20)

W78 Вдишување на содржината од желудникот

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: вовлекување и вдишување на vomitusот (во респираторните патишта) ИН

асфиксија со }
загушување со } vomitusот [исфрлената храна]
суфокација со }

компресија на трахеите }
прекин на дишењето } од vomitusот во хранопроводот
опструкција на дишењето }

Исклучува: повреда, освен асфиксија и опструкција на респираторните патишта, предизвикана од vomitusот (W44)
опструкција на хранопроводот од vomitusот без да стане збор за асфиксија или опструкција на респираторните патишта (W44)

W79 Вдишување и голтање храна што предизвикува опструкција на респираторните патишта

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: вовлекување и вдишување на храна [каква било] (во респираторните патишта) ИН

асфиксија со }
загушување со } храна [вклучувајќи коска или семе]
суфокација со }

компресија на трахеите }
прекин на дишењето } од храна во хранопроводот
опструкција на дишењето }
опструкција на гркланот со храна (грутка од храна)

Исклучува: вдишување на vomitusот (W78)
повреда, освен асфиксија и опструкција на респираторните патишта, предизвикана од храна (W44)

опструкција на хранопроводот од храна без да стане збор за асфиксија или опструкција на респираторните патишта (W44)

W80 Вдишување и голтање други предмети што предизвикува опструкција на респираторните патишта

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: вовлекување и вдишување на туѓо тело, освен храна или vomitus (во респираторните патишта) ИН
асфиксија со }
загушување со } каков било предмет, освен храна и vomitus, навлезен низ нос или низ уста
суфокација со }

компресија на трахеите }
прекин на дишењето } од туѓо тело во хранопроводот
опструкција на дишењето }
туѓо тело в нос
опструкција на гркланот со туѓо тело

Исклучува: вдишување на vomitus или храна (W78–W79)
повреда, освен асфиксија и опструкција на респираторните патишта, предизвикана од туѓо тело (W44)
опструкција на хранопроводот од туѓо тело без да стане збор за асфиксија или опструкција на респираторните патишта (W44)

W81 Ограничен на или заробен во средина со ниска концентрација на кислород

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: случајно затворен во фрижидер или друг херметички простор
нуркање со недоволно количество воздух

Исклучува: суфокација со пластична ќеса (W83)

W83 Други означени загрозувања на дишењето

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: суфокација со пластична ќеса

W84 Неозначено загрозување на дишењето

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: задушување ИН
вовлекување ИН
суфокација ИН

ИЗЛОЖЕНОСТ НА ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА, ЗРАЧЕЊЕ И ПРЕКУМЕРНА СОБНА ТЕМПЕРАТУРА И ПРИТИСОК (W85–W99)

Исклучува: абнормална реакција на компликација од лекување, без да стане збор за несреќен случај (Y84.2)

изложеност на:

- природен:
- студ (X31)
- топлина (X30)
- зрачење ИН (X39)
- сончева светлина (X32)

несреќен случај на пациент во хируршка или медицинска постапка (Y63.2–Y63.5)

жртва на гром (X33)

W85 Изложеност на електрични преносни кабли

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

W86 Изложеност на друга означена електрична струја

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

W87 Изложеност на неозначена електрична струја

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: изгореници или друга повреда од електрична струја ИН
електричен шок ИН
електрокуција ИН

W88 Изложеност на јонизирачко зрачење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: радиоактивни изотопи
рендген зраци

W89 Изложеност на видлива и ултравиолетова светлина создадена од човекот

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: светлина од заварување (лак)

W90 Изложеност на друго нејонизирачко зрачење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: инфрацрвено }
ласерско } зрачење
радиофреквенција }

W91 Изложеност на неозначен тип зрачење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

W92 Изложеност на прекумерна топлина создадена од човекот

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Исклучува: контакт со загреани и жешки супстанции (X10–X19)
изложеност на пареа, оган или пламен (X00–X09)

W93 Изложеност на прекумерен студ создаден од човекот

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.--U73.-)

Вклучува: контакт со или вдишување на:
• сув мраз

- течен:
- воздух
- водород
- азот

долготрајна изложеност во уред за длабоко замрзнување

W94 Изложеност на висок и низок воздушен притисок и промени на воздушниот притисок

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: висок воздушен притисок од брзо спуштање под вода
 опаѓање на атмосферскиот притисок при излегување на површината од:

- нуркање во длабока вода
- под земја

престој или долготрајна посета на голема надморска височина како причина за:

- аноксија
- бародонталгија
- баротит
- хипоксија
- планинска (висинска) болест

ненадејна промена на воздужниот притисок во воздухопловни средства при полетување и слетување

Исклучува: она што е резултат на хипербарична терапија со кислород (**Y84.8**)

W99 Изложеност на други неозначени фактори од надворешната средина создадени од човекот

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

ИЗЛОЖЕНОСТ НА ПАРЕА, ОГАН ИЛИ ПЛАМЕН (X00–X09)

Вклучува: пожар предизвикан од гром

Исклучува: подметнат пожар (**X97.0-**)
 секундарен пожар што настанал од експлозија (**W35–W40**)
 транспортни несреќи (**V00–V99**)

X00 Изложеност на неконтролиран пожар во зграда или градба

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: пожар

колабиран од	}	
паѓање од	}	зграда или градба што гори
удар од предмет што паѓа од	}	
скокање од	}	
пожар	}	{
топење	}	на { инсталација, мебел
тлеене	}	{

X01 Изложеност на неконтролиран пожар, не во зграда или градба

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: шумски пожар

X02 Изложеност на контролиран пожар во зграда или градба

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: пожар во:

- огниште
- печка

X03 Изложеност на контролиран пожар, не во зграда или градба

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: логорски оган

X04 Изложеност на оган од лесно запалив материјал

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: оган од:

- бензин
- керозин
- бензин

X05 Изложеност на запалена или стопена ноќна облека

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X06 Изложеност на запалена или стопена друга облека и преслика

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: запален } пластичен накит
                  стопен

X08 Изложеност на друг означен пареа, оган и пламен

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X09 Изложеност на неозначен пареа, оган и пламен

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: горење ИН
              палење ИН

КОНТАКТ СО ЗАГРЕАНИ И ЖЕШКИ СУПСТАНЦИИ (X10–X19)

Исклучува: изложеност на:

- прекумерна природна топлина (X30)
- оган и пламен (X00–X09)

X10 Контакт со жешки пијалаци, храна, масти и масла за готвење

Забелешка: За шифрите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: контакт со пареа или жешки испарувања од храна (X13.1)

⊗X10.0 Контакт со жежок пијалак

⊗X10.1 Контакт со жешка храна

⊗X10.2 Контакт со жешка маст и масло за готвење

X11 Контакт со жешка проточна вода

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X11.0 Контакт со жешка проточна вода што течи

Контакт со жешка проточна вода што течи од:

- гумено црево
- туш

Исклучува: жешка вода ИН (X12)

⊗X11.1 Контакт со жешка проточна вода во сад

Контакт со жешка проточна вода во:

- када
- ведро
- корито

Исклучува: зовриена вода поинаква од жешка проточна вода (X12)
жешка вода ИН (X12)
вода загреана на печка (X12)

⊗X11.8 Контакт со друга означена жешка проточна вода

Контакт со жешка проточна вода во сад:

- што е паднат
- што е фрлен

⊗X11.9 Контакт со означена жешка проточна вода

X12 Контакт со други жешки течности

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: контакт со зовриена вода поинаква од жешка проточна вода
жешка вода ИН
вода загреана на печка

Исклучува: жешки (течни) метали (X18)
жешко кафе, чај и друг жежок пијалак (X10.0)

X13 Контакт со пареа и жешки испарувања

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X13.0 Контакт со пареа од ладилник на моторно возило

⊗X13.1 Контакт со пареа и жешки испарувања од храна

⊗X13.8 Контакт со пареа и жешки испарувања од други извори

⊗X13.9 Контакт со неозначена пареа и жешки испарувања

X14 Контакт со жежок воздух и гасови

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: вдишување на жежок воздух и гасови

X15 Контакт со жешки апарати за домаќинство

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: грејни апарати (X16)

- ⊗X15.0 Контакт со жежок шпорет, рерна или рингла
Контакт со:
  - шпорет ИН
  - решб
- ⊗X15.1 Контакт со жешко тенџере или тавче
Контакт со плехче
Исклучува: електрично тавче (X15.8)
- ⊗X15.2 Контакт со жежок тостер
Исклучува: тостер за сендвичи (X15.8)
- ⊗X15.3 Контакт со жежок чајарник
- ⊗X15.4 Контакт со жешка пегла за алишта или преса
- ⊗X15.5 Контакт со жешка скара
- ⊗X15.8 Контакт со други означени жешки апарати за домаќинство
Контакт со:
  - електрично тавче
  - помагала за коса
  - тостер за сендвичи
  - апарат за вафли
- ⊗X15.9 Контакт со неозначени жешки апарати за домаќинство

X16 Контакт со жешки грејни апарати, радијатори и цевки

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X17 Контакт со жешки мотори, машини и алати

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: жешки грејни апарати, радијатори и цевки (X16)
жешки апарати за домаќинство (X15)

X18 Контакт со други жешки метали

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: течен метал

X19 Контакт со други неозначени топли и жешки супстанции

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: предмети што во нормални услови не се жешки, на пр. предмет вжештен од опожарено живеалиште (X00–X09)

КОНТАКТ СО ОТРОВНИ ЖИВОТНИ И РАСТЕНИЈА (X20–X29)

▽1923

Вклучува: хемикалии испуштени од:

- животно
- инсект

испуштен отров преку отровни заби, влакна, боцки, пипала и други отровни делови отровни угризи и убоди

Исклучува: консумирање отровни животни и растенија (X49)

X20 Контакт со отровни змии и гуштери СМС

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: гуштер, неотровен (W59.8)
змија ИН (W59.1)
змија, неотровна (W59.0)

⊗X20.0 Контакт со отровна змија

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X20.00 Контакт со кафеава змија

Контакт со:

- кафеава змија:
  - обична
  - источна
  - со пет прстени
  - Инграмова
  - полуостровска
  - шарена
  - Танерова
  - западна
- Pseudonaja affinis
- Pseudonaja nuchalis

Исклучува: Кралот Браун (Pseudechis australis) (X20.03)
Мулга змија (Pseudechis australis) (X20.03)

⊗X20.01 Контакт со Охуиганус

Контакт со:

- змија:
  - дива, разбеснета
  - со мали набори
- Охуиганус:
  - крајбрежен
  - копнен
  - папуански
  - западен

⊗X20.02 Контакт со смртоносна змија-отровница

Контакт со: смртоносна змија-отровница:

- баркли
- обична
- папуанска
- пилбара

⊗X20.03 Контакт со црна змија

Контакт со:

- црна змија:

- со син стомак
- обична
- папуанска
- со црвен стомак
- шарена
- со жолт стомак
- Кралот Браун (*Pseudechis australis*)
- змија:
  - Батлерова
  - Колегова
  - Мулга змија (*Pseudechis australis*)

⊗X20.04 Контакт со тигарска змија

Контакт со:

- „бакарна глава“
- змија:
  - со широка глава
  - од реката Кларенс
  - со бледа глава
  - со остри набори
  - со мали очи
  - со Стефанов појас
- тигарска змија:
  - црна
  - од островот Шапел
  - Крефтова
  - копнена
  - Тасманска
  - од Западна Австралија

⊗X20.05 Контакт со морска змија

Контакт со:

- морска отровна змија
- морска змија:
  - клунеста
  - Хартвикова
  - маслинеста
  - Стоукова
  - со жолт стомак

⊗X20.08 Контакт со друга означена отровна змија

Контакт со:

- кобра
  - корална змија
  - “” (лидер)
  - “krait” (индиска отровна змија)
- подуена отровна змија
- свечарка
- змија-отровница
- камшикарка

⊗X20.09 Контакт со неозначена отровна змија

Контакт со отровна змија ИН

⊗X20.1 Контакт со отровен гуштер

Контакт со:

- брадест гуштер
- Гила чудовиште (*Heloderma suspectum*)

X21 Контакт со пајаци

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: пајак, неотровен (W57)

- ⊗X21.0 Контакт со пајак со инкаста мрежа
Контакт со глувчест пајак
- ⊗X21.1 Контакт со пајак со црвен грб
Контакт со пајак:
  - црна } вдовица
  - кафеава }
  - креденец
  - катино
- ⊗X21.2 Контакт со белоопашест пајак и друг пајак што предизвикува некроза
Контакт со пајак:
  - црна куќа
  - гуслевиден
  - што предизвикува некроза
- ⊗X21.8 Контакт со друг означен пајак
Контакт со пајак:
  - ловец
  - кугла
  - тарантула
  - „таен отвор на подот“
  - волк
- ⊗X21.9 Контакт со неозначен пајак
Контакт со пајак ИН

X22 Контакт со скорпии

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X23 Контакт со стршни, оси и пчели СМС

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗X23.1 Контакт со стршни
Контакт со видовите Веспа

⊗X23.2 Контакт со оси

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗X23.20 Контакт со неозначени оси
- ⊗X23.21 Контакт со хартиени оси
Контакт со видовите:
  - Polistes
  - Rhopalidia
- ⊗X23.22 Контакт со оси „жолта јакна“ (видови Vespula)
Контакт со оси:
  - англиска
  - европска
- ⊗X23.23 Контакт со мочуришни оси
- ⊗X23.29 Контакт со други означени оси

⊗X23.3 Контакт со пчели

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗X23.30 Контакт со неозначени пчели
- ⊗X23.31 Контакт со бумбари
- ⊗X23.32 Контакт со пчели- медарки
- ⊗X23.33 Контакт со пчели-домородци
- ⊗X23.39 Контакт со други означени пчели

X24 Контакт со стоногалки и отровни гасеници (тропски)

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X25 Контакт со други отровни членконоги

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: неотровна мравка (W57)

⊗X25.0 Контакт со отровна мравка

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗X25.00 Контакт со мравка-скокач и мравка-бик
- ⊗X25.01 Контакт со огнена мравка
Контакт со огнена мравка:
  - црвена увезена
  - јужноамериканска
  - тропска
- ⊗X25.02 Контакт со зелена мравка
Контакт со мравка од зелено дрво
- ⊗X25.08 Контакт со друга означена отровна мравка
- ⊗X25.09 Контакт со отровна мравка, неозначена
- ⊗X25.1 Контакт со отровен крлеж
Контакт со крлеж:
  - добиточен
  - кенгурски
  - ИН
  - што предизвикува парализа

Исклучува: крлеж, неотровен (W57)
- ⊗X25.2 Контакт со отровна гасеница што предизвикува меури
Контакт со:
  - пеперутка } (ларви)
  - молец } (ларви)

Исклучува: гасеница ИН (W57)
- ⊗X25.8 Контакт со други отровни членконоги

⊗X25.9 Контакт со неозначени отровни членконоги

X26 Контакт со отровни морски животни и растенија

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: неотровни морски животни (**W56.-**)
морска змии (**X20.05**)

⊗X26.0 Контакт со медуза

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

⊗X26.00 Контакт со морска оса

⊗X26.01 Контакт со медуза ируканци

⊗X26.02 Контакт со „португалски воен брод“ и сино шише (*Physalia physalis*)

⊗X26.08 Контакт со други означени медузи

Контакт со:
влакнесто осило
• *Sarybdea rastoni*
• морбака
• тамоја

⊗X26.09 Контакт со неозначени медузи

⊗X26.1 Контакт со бодликави риби

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

⊗X26.10 Контакт со риба-каменарка

⊗X26.18 Контакт со други означени бодликави риби

Контакт со:
• биковска пастрмка
• риба-мачка
• риба:
• лилјак
• чевлар
• жаба
• скорпија
• бодликава ИН
• гунард
• риба-лав
• ајкула од пристаништето Џексон (Port Jackson)

Исклучува: зрачно бодило (**X26.3**)

⊗X26.2 Контакт со отровен октопод

Контакт со октопод:
• со сини линии
• со сини прстени

Исклучува: октопод ИН (**W56.8**)

⊗X26.3 Контакт со зрачно бодило

⊗X26.8 Контакт со други означени отровни морски животни и растенија

- Контакт со:
- конусовидна школка
  - корал
  - морски:
    - цветовидни полипи
    - краставица
    - еж
  - бодликави хидроиди

⊗X26.9 Контакт со неозначени отровни морски животни и растенија

X27 Контакт со други означени отровни животни

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X27.0 Контакт со австралиски клунар

⊗X27.8 Контакт со други и неозначени отровни животни

X28 Контакт со други означени отровни растенија

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: вбризгување на отрови и токсини во или низ кожата од трњето, боцките и другите механизми на растенијата

Исклучува: конзумирање отровни растенија (X49)
убодна рана ИН предизвикана од трње или боцки од растение (W60)

X29 Контакт со неозначени отровни морски животни и растенија

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: убод (отровен) ИН
отровен угриз ИН

ИЗЛОЖЕНОСТ НА ПРИРОДНИ СИЛИ (X30–X39)

X30 Изложеност на прекумерна природна топлина

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: прекумерна топлина како причина за топлотен удар
изложеност на топлина ИН

Исклучува: прекумерна топлина создадена од човекот (W92)

X31 Изложеност на прекумерен природен студ

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: прекумерен студ како причина за:

- смрзнатици ИН
- премрзнато стапало или дланка

изложеност на:

- студ ИН
- временски услови

Исклучува: студ создаден од човекот (W93)
контакт со или вдишување на:

- сув мраз (W93)
- втеченет гас (W93)

X32 Изложеност на сончева светлина

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X33 Жртва од гром

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: пожар предизвикан од гром (X00–X09)
повреда од паднато дрво или друг предмет поради гром (W20)

X34 Жртва од земјотрес

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X35 Жртва од вулканска ерупција

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X36 Жртва од лавина, одрон и други движења на земјата

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: лизгање на тиња од катаклизмичка природа

Исклучува: земјотрес (X34)
транспортна несреќа што вклучува судир со лавина или одрон на земјиште што не е во движење (V00–V99)

X37 Жртва од катаклизмична бура

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: снежна виулица
потоп
циклон
ураган
бран од плима предизвикана од бура
торнадо
пороен дожд
транспортно возило излетано од патот од бура

Исклучува: паѓање на брана или градба направена од човекот при што се предивува движење на земјиштето (X36)
транспортна несреќа што се случува по бура (V00–V99)

X38 Жртва од поплава

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: поплава:

- што настанува од далечна бура
- од катаклизмичка природа што настанува со топење на снегот
- што е директен резултат на бура

Исклучува: паѓање на брана или градба направена од човекот при што се предивува движење на земјиштето (X36)
бран од плима:

- предивикан од бура (X37)
- ИН (X39)

X39 Изложеност на други неозначени природни сили

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: природно зрачење ИН
бран од плима ИН

Исклучува: изложеност ИН (X59)

СЛУЧАЈНО ТРУЕЊЕ СО И ИЗЛОЖЕНОСТ НА ШТЕТНИ СУПСТАНЦИИ (X40–X49)

Вклучува: случајно предозирање со лекови, погрешно даден лек или земен по грешка, како и несвесно земен лек несреќи при употреба на лекови, медикаменти и биолошки супстанции во медицински и хируршки постапки

Забелешка: За листата на специфичните лекови и други супстанции класифицирани во тризначните категории, види ја Табелата на лекови и хемикалии во Алфаветскиот индекс. Доказ за присуство на алкохол во комбинација со супсанциите назначени подолу може да се добие со користење на дополнителни кодови Y90–Y91.

Исклучува: соочување со намера за самоубиство или убиство, или намера за повреда, или во други околности што може да се наведат во X60–X69, X85–X90, Y10–Y19
соодветен лек исправно даден во терапевтска или профилатична доза како причина за каков и да е несакан ефект (Y40–Y59)

X40 Случајно труење со и поради изложеност на неопиодни аналгетици, антипиретици и антиревматици

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: деривати од 4-аминофенол
нестероидни лекови против воспаление [НСЛПВ]
деривати од пиразолон
салицилати

X41 Случајно труење со и поради изложеност на антиепилептични, седатив-хипнотички, антипаркинсонови и психотропни лекови, неозначени на друго место

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: антидепресиви
седативи
деривати од хидантоин (лек против грчеви од епилепсија)
иминостилбени
соединенија на метаквалон
невролептици
психостимуланси
суксинимиди и оксазолидиндиони
лекови со смирувачко дејство

X42 Случајно труење со и поради изложеност на наркотични средства и психодислептици [халуциногени], неklasифицирани на друго место

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: канабис (деривати)
кокаин
кодеин
хероин

лизергид [ЛСД]
мескалин
метадон
морфим
опиум (алкалоиди)

X43   Случајно труење со и поради изложеност на други лекови што дејствуваат на автономниот нервен систем

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: парасимпатолитици [антихолинергици и антимускариници] и спазмолитици
парасимпатомиметици [холинергици]
симпатолитици [антиадренергици]
симпатомиметици [антиадренергици]

X44   Случајно труење со и поради изложеност на други неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: агенси што првенствено дејствуваат врз мазните и скелетните мускули и респираторниот систем
анестетици (општо)(локални)
против инфекции
лекови што дејствуваат врз:
• кардиоваскуларниот систем
• дигестивниот систем
хормони и синтетички замени
системски и хематолошки агенси
системски антибиотици и други лекови против инфекции
терапевтски гасови
топикални препарати
вакцини
агенси со балансирано количество вода и лекови што дејствуваат врз минералниот и метаболизмот на мочната киселина

X45   Случајно труење со и поради изложеност на алкохол

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: алкохол:
• бутил [1-бутанол]
• етил [етанол]
• изопропил [2-пропанол]
• метил [метанол]
• ИН
• пропилен [1-пропанол]
фузелно масло

X46   Намерно труење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогенски хидрокарбонати и нивни испарувања

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: бензен и сродни на него
јаглен тетрахлорид [тетрахлорометан]
хлорофлуорокарбони
нафта (деривати)

X47**Случајно труење со и поради изложеност на други гасови и испарувања**

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: пареа и испарувања од метали (**X49**)

- ⊗X47.0 Случајно труење со и поради изложеност на издвни гасови од моторно возило
- ⊗X47.1 Случајно труење со и поради изложеност на течен нафтен гас (ТНГ)
Случајно труење со и поради изложеност ТНГ во боца
- ⊗X47.2 Случајно труење со и поради изложеност на други означени гасови за домаќинство
- ⊗X47.8 Случајно труење со и поради изложеност на други означени гасови и испарувања
Случајно труење со и поради изложеност на:
  - јаглерод моноксид
  - солзавец
  - азотни оксиди
  - сулфур диоксид
- ⊗X47.9 Случајно труење со и поради изложеност на неозначени гасови и испарувања

X48**Случајно труење со и поради изложеност на пестициди**

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: фумиганти
фунгициди
хербициди
инсектициди
родентициди
средства за заштита на дрво

Исклучува: растителна храна и ѓубрива (**X49**)

X49**Случајно труење со и поради изложеност на други неозначени хемикалии и штетни супстанции**

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: корозивни ароматизи, киселини и каустични алкали
лепила и лепливи супстанции
метали вклучувајќи пареа и испарувања
шминки и бои
растителна храна и ѓубрива
труење ИН
отровни прехранбените производи и отровни растенија
сапуни и детергенти

Исклучува: контакт со отровни животни и растенија (**X20–X29**)

ПРЕНАПРЕГАЊЕ, ПАТУВАЊЕ И ЛИШУВАЊЕ (X50–X57)

Исклучува: обид за нанесување телесна повреда (**X85–Y09**)
транспортни несреќи (**V00–V99**)

X50**Пренапрегање и силни или движења што се повторуваат**

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: кревање:

- тешки предмети
- тегови
- трчање маратон
- веслање

X51 Патување и движење СМС

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

X52 Продолжено задржување во безвоздушен простор

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: бестежинска состојба во вселенски брод (симулатор)

X53 Недостиг на храна

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: недостиг на храна како причина за:

- исцрпеност
- недоволна исхрана
- гладување

Исклучува: запоставување или напуштање (**Y06.0-**)

X54 Недостиг на вода

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: недостиг на вода како причина за:

- дехидрација
- исцрпеност

Исклучува: запоставување или напуштање (**Y06.0-**)

X57 Неозначено лишување

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: немаштија

СЛУЧАЈНА ИЗЛОЖЕНОСТ НА ДРУГИ НЕОЗНАЧЕНИ ФАКТОРИ (X58–X59)

X58 Изложеност на други означени фактори

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

X59 Изложеност на неозначен фактор

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: несреќа ИН
изложеност ИН

НАМЕРНО САМОПОВРЕДУВАЊЕ(Х60–Х84)

Вклучува: намерно самоповредување или самотруење
самоубиство (обид)

Х60 Намерно самотруење со и поради изложеност на неопиодни аналгетици, антипиретици и антиревматици

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: деривати од 4-аминофенол
нестероидни лекови против воспаление [НСЛПВ]
деривати од пиразолон
салицилати

Х61 Намерно самотруење со и поради изложеност на антиепилептични, седатив-хипнотички, антипаркинсонови и психотропни лекови, неозначени на друго место

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: антидепресиви
седативи
деривати од хидантоин (лек против грчеви од епилепсија)
иминостилбени
соединенија на метаквалон
невролептици
психостимуланси
суксинимиди и оксазолидиндиони
лекови со смирувачко дејство

Х62 Намерно самотруење со и поради изложеност на наркотични средства и психодислептици [халуциногени], неklasифицирани на друго место

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: канабис (деривати)
кокаин
кодеин
хероин
лизергид [ЛСД]
мескалин
метадон
морфим
опиум (алкалоиди)

Х63 Намерно самотруење со и поради изложеност на други лекови што дејствуваат на автономниот нервен систем

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: парасимпатолитици [антихолинергици и антимукариници] и спазмолитици
парасимпатомиметици [холинергици]
симпатолитици [антиадренергици]
симпатомиметици [антиадренергици]

Х64 Намерно самотруење со и поради изложеност на други неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: агенси што првенствено дејствуваат врз мазните и скелетните мускули и респираторниот систем
анестетици (општо)(локални)
лекови што дејствуваат врз:
• кардиоваскуларниот систем
• дигестивниот систем
хормони и синтетички замени
системски и хематолошки агенси
системски антибиотици и други лекови против инфекции
терапевтски гасови
топикални препарати
вакцини
агенси со воден баланс и лекови што дејствуваат врз минералниот метаболизам и метаболизмот на мочната киселина

X65 Намерно самотруење со и поради изложеност на алкохол

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: алкохол:
• бутил [1-бутанол]
• етил [етанол]
• изопропил [2-пропанол]
• метил [метанол]
• ИН
• пропил [1-пропанол]
фузелно масло

X66 Намерно самотруење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогенски хидрокарбонати и нивни испарувања

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: бензен и сродни на него
јаглен тетраклорид [тетрахлорометан]
хлорофлуорокарбони
нафта (деривати)

X67 Намерно самотруење со и поради изложеност на други гасови и испарувања СМС

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Исклучува: пареа и испарувања од метали (**X69**)

- ⊗X67.0 Намерно самотруење со и поради изложеност на здувни гасови од моторно возило
- ⊗X67.1 Намерно самотруење со и поради изложеност на течен нафтен гас (ТНГ)
Намерно самотруење со и поради изложеност на ТНГ во боца
- ⊗X67.2 Намерно самотруење со и поради изложеност на други означени гасови за домаќинство
- ⊗X67.8 Намерно самотруење со и поради изложеност на други означени гасови за домаќинство и испарувања
Намерно самотруење со и поради изложеност на:
• јаглерод монооксид
• солзавец
• азотни оксиди
• сулфур диоксид
- ⊗X67.9 Намерно самотруење со и поради изложеност на неозначени гасови и испарувања

X68 Намерно самотруење со и поради изложеност на пестициди

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: фумиганти
фунгициди
хербициди
инсектициди
родентициди
средства за заштита на дрво

Исклучува: растителна храна и ѓубрива (**X69**)

X69 Намерно самотруење со и поради изложеност на други неозначени хемикалии и штетни супстанции

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: корозивни ароматизи, киселини и каустични алкали
туткал и лепила
метали вклучувајќи пара и испарувања
бои и вапсила
растителна храна и ѓубрива
отровни прехранбени производи и отровни растенија
сапуни и детергенти

X70 Намерно самоповредување со бесење, странгулација и суфокација

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- ⊗X70.0 Намерно самоповредување со бесење
- ⊗X70.1 Намерно самоповредување со странгулација

Исклучува: она со бесење (**X70.0**)

- ⊗X70.2 Намерно самоповредување со суфокација

X71 Намерно самоповредување со давење и потопување

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

- ⊗X71.0 Намерно самоповредување со давење и потопување во када за капење
Намерно самоповредување со давење и потопување во када за капење со пумпи за масирање
- ⊗X71.1 Намерно самоповредување со давење и потопување во базен
- ⊗X71.2 Намерно самоповредување со давење и потопување во природна вода
- ⊗X71.8 Намерно самоповредување со давење и потопување во друга означена вода
- ⊗X71.9 Намерно самоповредување со давење и потопување во неозначена вода

X72 Намерно самоповредување со истрел од пиштол

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: пиштол за единечна рачна стрелба
пиштол, што се активира со:

- воздух
- гас
- барут
- пружина
- пиштол
- револвер
- со кратка цевка:
- пушка
- сачмарка

Исклучува: Сигнален пиштол (X74.9)

X74 Намерно самоповредување со истрел од друго и неозначено оружје

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X74.1 Намерно самоповредување со истрел од воздушна пушка

Намерно самоповредување со истрел од револвер:

- воздушен
- што се активира со воздух, гас или пружина
- куршум за воздушен пиштол или пушка
- куршум со боја
- куршум

⊗X74.2 Намерно самоповредување со истрел од сачмарка

Намерно самоповредување со истрел од сачмарка:

- ИН
- активирана со барут
- со репетирање
- полуавтоматска

Исклучува: сачмарка со куса цевка (X72)

⊗X74.3 Намерно самоповредување со истрел од пушка со мал калибар

Намерно самоповредување со истрел од:

- калибар ≤ .22:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)
- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (X72)

⊗X74.4 Намерно самоповредување со истрел од пушка со голем калибар

Намерно самоповредување со истрел од:

- калибар > .22:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)
- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (X72)

⊗X74.9 Намерно самоповредување со истрел од друго неозначено оружје

Намерно самоповредување со истрел од:

- огнено оружје ИН
- револвер ИН
- митралез
- пушка ИН
- Сигнален пиштол [со факел]

X75 Намерно самоповредување со експлозивен материјал

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X76 Намерно самоповредување со пареа, оган и пламен

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X77 Намерно самоповредување со пареа, жешки испарувања и жешки предмети

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X78 Намерно самоповредување со остар предмет

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

- ⊗X78.0 Намерно самоповредување со нож
Намерно самоповредување со:
  - кама
  - меч
- ⊗X78.1 Намерно самоповредување со жилет
- ⊗X78.2 Намерно самоповредување со хиподермична игла и шприц
- ⊗X78.3 Намерно самоповредување со стакло
- ⊗X78.8 Намерно самоповредување со друг означен остар предмет
- ⊗X78.9 Намерно самоповредување со остар предмет, неозначен

X79 Намерно самоповредување со тап предмет

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X80 Намерно самоповредување со скокање од височина

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: намерно паѓање од едно ниво на друго

X81 Намерно самоповредување со скок или легнување пред објект во движење**X82 Намерно самоповредување во судир со моторно возило**

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: паѓање на воздухопловно средство (X83)

- ⊗X82.0 Намерно самоповредување во судир со друго моторно возило, несообраќаен
- ⊗X82.1 Намерно самоповредување во судир на автомобил со фиксиран или објект во мирување, несообраќаен
- ⊗X82.2 Намерно самоповредување во друг означен судир со моторно возило, несообраќаен
Намерен судир [несообраќаен] со:
  - воз или шинско возило
  - трамвај
- ⊗X82.3 Намерно самоповредување во неозначен судир со моторно возило, несообраќаен

- ⊗X82.4 Намерно самоповредување во судир на автомобил со друго моторно возило, сообраќаен
- ⊗X82.5 Намерно самоповредување во судир на автомобил со фиксиран или објект во мирување, сообраќаен
- ⊗X82.8 Намерно самоповредување во друг означен судир со моторно возило, сообраќаен
Намерен судир [сообраќаен] со:
  - воз или шинско возило
  - трамвај
- ⊗X82.9 Намерно самоповредување во неозначен судир со моторно возило, сообраќаен

X83 Намерно самоповредување на друг означен начин

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: намерно самоповредување со:

- каустични супстанции, освен труење
- урнување на воздухопловно средство
- електрокуција

X84 Намерно самоповредување на неозначен начин

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

ОБИД ЗА НАНЕСУВАЊЕ ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА (X85–Y09)

▽2008

Вклучува: убиство
повреди нанесени од друго лице со намера да повреди или убие, на каков било начин

Исклучува: повреди што се резултат на:

- правна интервенција (Y35.-)
- воени операции (Y36.-)

Следните петзначни потподелби се за употреба во категориите X85–Y09:

Да се вметне цифрата ‘0’ за пополнување на четвртиот знак за категориите X85–X91, X93, X96–X98, Y00–Y02 и Y04–Y09.

Оваа подгрупа се користи за опишување на односот на злосторникот кон жртвата.

Забелешка: каде што се применуваат многукратни категории, се наведува кодот што е највисоко на листата

- 0 Сопружник или семеен партнер
  - Поранешен партнер
  - Поранешен сопружник
- 1 Родител
  - Родител:
  - Посвоител }
  - Природен } (живеат заедно)(не живеат заедно)
  - Очув }
  - Партнер на родителот, што живее заедно со него

Исклучува: старател (.3)
партнер на родителот, што не живее со него (.4)

- 2 Друг член на фамилијата
  - Брат или сестра
  - Братучед/братучеда

Внук/внука
Баба/дедо
Внук и внука
Син и ќерка
Полубрат или полусестра
Вујко/чичко/стрико и вујна/тетка/стрина

3 Згрижувач

Бebиситер
Старател
Давател на медицинска нега
Згрижувач во приватен старски дом, хостел и прифатилиште
Учител на училиште

4 Познајник или пријател

Работодавец, вработен и соработник
Семеен пријател
Сосед
Партнер на родителот, што не живее со него

5 Официјални власти

Затворски служби
Персонал за имиграција
Персонал на војската
Полиција
Шумар
Стражар
Шериф
Член на специјалните полициски сили

6 Лице што ù е непознато на жртвата

Странец

7 Повеќе лица што ù се непознати на жртвата

Банда
Арамиска дружина

8 Друго означено лице

9 Неозначено лице

X85 Обид за нанесување телесна повреда со лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: убиствено труење со (какви и да било):

- биолошка супстанција
- лек
- медикамент

X86 Обид за нанесување телесна повреда со корозивна супстанција

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: корозивен гас (X88.0-)

X87 Обид за нанесување телесна повреда со пестициди

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: средства за заштита на дрво

Исклучува: растителна храна и ѓубрива (X89.0-)

X88 Обид за нанесување телесна повреда со гасови и пареи

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X89 Обид за нанесување телесна повреда со други означени хемикалии и штетни супстанции

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: растителна храна и ѓубрива

X90 Обид за нанесување телесна повреда со неозначени хемиски и штетни супстанции

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: убиствено труење ИН

X91 Обид за нанесување телесна повреда со бесење, странгулација и суфокација

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X92 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X92.0 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување во када за капење

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X92.1 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување во базен

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X92.2 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување во природна вода

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X92.8 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување во друга означена вода

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X92.9 Обид за нанесување телесна повреда со давење и потопување во неозначена вода

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X93 Обид за нанесување телесна повреда со истрел од пиштол

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: пиштол за единечна рачна стрелба

пиштол, што се активира со:

- воздух
- гас
- барут
- пружина

пиштол

револвер

со кратка цевка:

- пушка
- сачмарка

Исклучува: Сигнален пиштол (X95.9)

X95 Обид за нанесување телесна повреда со истрел од друго неозначено огнено оружје

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X95.1 Обид за нанесување телесна повреда со истрел од воздушна пушка

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со истрел од револвер:

- воздушен
- што се активира со воздух, гас или пружина
- куршум за воздушен пиштол или пушка
- куршум со боја
- куршум

⊗X95.2 Обид за нанесување телесна повреда со истрел од сачмарка

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со истрел од сачмарка:

- ИН
- активирана со барут
- со репетирање
- полуавтоматска

Исклучува: сачмарка со куса цевка (X93.0)

⊗X95.3 Обид за нанесување повреда со истрел од пушка со мал калибар

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со истрел од:

- калибар ≤.22:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)

- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (X93.0-)

⊗X95.4 Обид за нанесување повреда со истрел од пушка со голем калибар

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со истрел од:

- калибар >.22:
- воена пушка }
- ловциска пушка } (автоматска)(со репетирање)(полуавтоматска)
- револвер со долга цевка }

Исклучува: пушка со куса цевка (X93.0-)

⊗X95.9 Обид за нанесување телесна повреда со истрел од друго и неозначено огнено оружје

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со истрел од:

- огнено оружје ИН
- револвер ИН
- митралез
- пушка ИН
- Сигнален пиштол [со факел]

X96 Обид за нанесување телесна повреда со експлозивен материјал

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Исклучува: запална направа (X97.0-)

X97 Обид за нанесување телесна повреда со пареа, оган и пламен

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: подметнат пожар
цигари
запална направа

X98 Обид за нанесување телесна повреда со пареа, жешки испарувања и жешки предмети

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

X99 Обид за нанесување телесна повреда со остар предмет СМС

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Вклучува: избоден ИН

⊗X99.0 Обид за нанесување телесна повреда со нож

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Обид за нанесување телесна повреда со:

- кама

- меч

⊗X99.1 Обид за нанесување телесна повреда со жилет

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X99.2 Обид за нанесување телесна повреда со хиподермична игла и шприц

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X99.3 Обид за нанесување телесна повреда со стакло

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X99.8 Обид за нанесување телесна повреда со друг означен остар предмет

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗X99.9 Обид за нанесување телесна повреда со остар предмет, неозначен

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Y00 Обид за нанесување телесна повреда со тап предмет

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Y01 Обид за нанесување телесна повреда со туркање од височина

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Y02 Обид за нанесување телесна повреда со туркање или поставување на жртвата пред предмет во движење

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

Y03 Обид за нанесување телесна повреда во судир со моторно возило

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗Y03.0 Обид за нанесување телесна повреда во судир со друго моторно возило, несообраќаен

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗Y03.1 Обид за нанесување телесна повреда во судир на автомобил со фиксиран или објект во мирување, несообраќаен

Забелешка: За кодовите V00–Y34, се наведува исто така и место на случување (Y92.-) и активност (U50.–U73.-)

⊗Y03.2 Обид за нанесување телесна повреда во судир со друго означено моторно возило, несообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)
Обид за нанесување телесна повреда со намерно удирање во или прегазување на пешак со моторно возило, несообраќаен

⊗Y03.3 Обид за нанесување телесна повреда во судир со неозначено моторно возило, несообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

⊗Y03.4 Обид за нанесување телесна повреда во судир со друго моторно возило, сообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

⊗Y03.5 Обид за нанесување телесна повреда во судир на автомобил со фиксиран или објект во мирување, сообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

⊗Y03.8 Обид за нанесување телесна повреда во судир со друго означено моторно возило, сообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)
Обид за нанесување телесна повреда со намерно удирање во или прегазување на пешак со моторно возило, сообраќаен

⊗Y03.9 Обид за нанесување телесна повреда во судир со неозначено моторно возило, сообраќаен

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Y04 Обид за нанесување телесна повреда со телесна сила

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: невооружена караница или тепачка

Исклучува: обид за нанесување телесна повреда со:

- странгулација (**X91.0-**)
  - потопување (**X92.-**)
  - употреба на оружје (**X93–X95, X99.-, Y00.0-**)
- обид за нанесување сексуална телесна повреда со телесна сила (**Y05.0-**)

Y05 Обид за нанесување сексуална телесна повреда со телесна сила

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За кодовите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Вклучува: силување (обид)
содомија (обид)

Y06 Запоставување и напуштање

∇1909 *Види ги петзначните потподелби*

Забелешка: За шифрите **V00–Y34**, се наведува исто така и место на случување (**Y92.-**) и активност (**U50.–U73.-**)

Y07 Други малтретман синдроми

Y1909 *Види ги петзначните потподелби*

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.-)

Вклучува: ментална грубост
физичка злоупотреба
сексуална злоупотреба
тортура

Исклучува: запоставување и напуштање (Y06.0-)
обид за нанесување на сексуална телесна повреда со телесна сила (Y05.0-)

Y08 Обид за нанесување на телесна повреда на друг означен начин

Види ги петзначните потподелби

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.-)

Y09 Обид за нанесување на телесна повреда на неозначен начин

Види ги петзначните поделби

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.-)

Вклучува: атентат (обид) ИН
убиство (обид) ИН
убиство без умисла (ненамерно)
убиство со умисла (обид) ИН

НАСТАН СО НЕУТВРДЕНА НАМЕРА (Y10–Y34)

Забелешка: Шифраовите од оваа категорија се употребуваат кога намерата не е означена, не е изнесена или пак не може да се утврди. Односно, повредите не се означени како случајни (ненамерни), самонанесени со намера за самоповредување или напад.

Y10 Труење со и поради изложеност на неопиоидни аналгетици, антипиретици и антиревматици, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.-)

Вклучува: деривати на 4-аминофенол
нестероидни антиинфламаторни лекови [NSAID]
пиразолонски деривати
салицилати

Y11 Труење со и поради изложеност на антиепилептични, седативно-хипнотични, антипаркинсонични и психотропни лекови, некласифицирани на друго место, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.-)

Вклучува: антидепресиви
барбитурати
деривати на хидантоин
иминостилбени
метаквалонски соединенија
невролептици
психостимуланси

Y12 Труење со и поради изложеност на наркотици и психодислептици [халуциногени], некласифицирани на друго место, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: канабис (деривати)
кокаин
шифраин
хероин
лизергид [ЛСД]
мескалин
метадон
морфиум
опиум (алкалоиди)

Y13 Труење со и поради изложеност на други лекови што дејствуваат на автономниот нервен систем, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: парасимпатолитици [антихолинергици и антимукариници] и спазмолитици
парасимпатомиметици [холинергици]
симпатолитици [антиадренергици]
симпатомиметици [адренергици]

Y14 Труење со и поради изложеност на други и на неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: агенси што примарно дејствуваат на глатката и скелетната мускулатура и на респираторниот систем
анестетици (општи) (локални)
лекови што дејствуваат на:
• кардиоваскуларниот систем
• гастроинтестиналниот систем
хормони и синтетски супститути
системски и хематолошки агенси
системски антибиотици и други антиинфективни средства
тераписки гасови
топични препарати
вакцини
агенси за воден баланс и лекови што дејствуваат на метаболизмот на минералите и уричната киселина

Y15 Труење со и поради изложеност на алкохол, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: алкохол:
• бутил [1-бутанол]
• етил [етанол]
• изопропил [2-пропанол]
• метил [метанол]
• ИН
• пропил [1-пропанол]
фузелно масло

Y16 Труење со и поради изложеност на органски растворувачи и халогени јаглеводороди и нивните испарувања, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: бензол и хомолози
јаглерод тетрахлорид [тетрахлорометан]
хлорофлуорокарбонати
петролеј (деривати)

Y17 Труење со и поради изложеност на други гасови и испарувања, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Исклучува: метална пареа и испарувања (Y19)

- ⊗Y17.0 Труење со и поради изложеност на гасови од моторни возила, неутврдена намера
- ⊗Ψ17.1 Труење со и поради изложеност на течен нафтен гас (ЛПГ), неутврдена намера
Неутврдена намера на труење со и поради изложеност на ЛПГ во цилиндри
- ⊗Ψ17.2 Труење со и поради изложеност на друг означен искористен гас, неутврдена намера
- ⊗Ψ17.8 Труење со и поради изложеност на друг означен гас или пареа, неутврдена намера
Неутврдена намера за труење со и поради изложеност на:
  - јаглерод моноксид
  - лакримогеничен гас [солзавец]
  - азотни оксиди
  - сулфур диоксид
- ⊗Ψ17.9 Труење со и поради изложеност на неозначен гас или пареи, неутврдена намера

Y18 Труење со и поради изложеност на пестициди, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: фумиганти
фунгициди
хербициди
инсектициди
родентициди
средства за заштита на дрва

Исклучува: растителна храна и ѓубрива (Y19)

Y19 Труење со и поради изложеност на други и на неозначени хемикалии и штетни супстанции, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: ароматски корозиви, киселини и каустични алкалии
туткал и лепила
метали вклучувајќи пареа и испарувања
бои и фарби
растителна храна и ѓубрива
затруени прехранбени производи и затруени растенија
сапуни и детергенти

Y20 Бесење, задавување и асфиксија, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Y21 Давење и потопување, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

- ⊗Y21.0 Давење и потопување во када, неутврдена намера
- ⊗Y21.1 Давење и потопување во базен за пливање, неутврдена намера
- ⊗Y21.2 Давење и потопување во природна вода, неутврдена намера
- ⊗Y21.8 Давење и потопување во друга означена вода, неутврдена намера
- ⊗Y21.9 Давење и потопување во неозначена вода, неутврдена намера

Y22 Истрел од рачно огнено оружје, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: пиштол за употреба само со една рака
рачно огнено оружје, придвижено со:

- воздух
- гас
- барут
- федер

пиштол
револвер
скратена:

- пушка
- сачмарка

Исклучува: Пиштол за лансирање светлосна ракета (Y24.9)

Y24 Други и неозначени истрели од огнено оружје, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

- ⊗Y24.1 Истрел од воздушна пушка, неутврдена намера

Неутврдена намера за истрел од пиштол:

- воздушен
- придвижен од воздух, гас или федер
- со куглици
- со топчиња со боја
- со сачми

- ⊗Y24.2 Истрел од сачмарка, неутврдена намера

Неутврдена намера за истрел од сачмарка:

- ИН
- придвижена од барут
- пумпарица
- автоматска

Исклучува: скратена сачмарка (Y22)

- ⊗Y24.3 Истрел од малокалибарска пушка, неутврдена намера

Неутврдена намера за истрел од:

- ≤.22 калибар:
- војничка пушка   }
- ловдиска пушка   } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)

- долга пушка }

Исклучува: скратена пушка: (Y22)

- ⊗Y24.4 Истрел од пушка со голем калибар, неутврдена намера
Неутврдена намера за истрел од:
- >.22 калибар:
  - војничка пушка }
  - ловдиска пушка } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)
  - долга пушка }

Исклучува: скратена пушка: (Y22)

- ⊗Y24.9 Истрели од други и од неозначени огнени оружја, неутврдена намера
Неутврдена намера за истрел од:
- огнено оружје ИН
  - пиштол
  - митралез
  - пушка ИН
  - Пиштол за лансирање светлосна ракета [сигнален]

Y25 Контакт со експлозивен материјал, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активност (U50.–U73.–)

Y26 Изложеност на чад, оган и пламен, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активност (U50.–U73.–)

Y27 Контакт со пареа, жешки испарувања и жешки предмети, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активност (U50.–U73.–)

Y28 Контакт со остар предмет, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активност (U50.–U73.–)

- ⊗Y28.0 Контакт со нож, неутврдена намера
Неутврдена намера за контакт со:
- бодило
  - меч
- ⊗Y28.1 Контакт со жилет, неутврдена намера
- ⊗Y28.2 Контакт со хиподермална игла и шприц, неутврдена намера
- ⊗Y28.3 Контакт со стакло, неутврдена намера
- ⊗Y28.8 Контакт со друг означен остар предмет, неутврдена намера
- ⊗Y28.9 Контакт со неозначен остар предмет, неутврдена намера

Y29 Контакт со тап предмет, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите V00–Y34, одредете го и местото на појава (Y92) и активност (U50.–U73.–)

Y30 Паѓање, скокање или туркање од висина, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Вклучува: паѓање на жртвата од едно ниво на друго, неутврдена намера

Y31 Паѓање, легнување или истрчување пред или во објект во движење, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Y32 Судир на моторно возило, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

- ⊗Y32.0 Судир на автомобил со друго моторно возило, неутврдена намера, несообраќајна несреќа
- ⊗Y32.1 Судир на автомобил со неподвижен или статичен објект, неутврдена намера, несообраќајна несреќа
- ⊗Y32.2 Друг означен судир на моторно возило, неутврдена намера, несообраќајна несреќа
- ⊗Y32.3 Неозначен судир на моторно возило, неутврдена намера, несообраќајна несреќа
- ⊗Y32.4 Судир на автомобил со друго моторно возило, неутврдена намера, сообраќајна несреќа
- ⊗Y32.5 Судир на автомобил со неподвижен или статичен предмет, неутврдена намера, сообраќајна несреќа
- ⊗Y32.8 Друг означен судир на моторно возило, неутврдена намера, сообраќајна несреќа
- ⊗Y32.9 Неозначен судир на моторно возило, неутврдена намера, сообраќајна несреќа

Y33 Други означени настани, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92) и активноста (U50.–U73.–)

Y34 Неозначен настан, неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите **V00–Y34**, одредете го и местото на појава (Y92.–) и активноста (U50.–U73.–)

ЗАКОНСКА ИНТЕРВЕНЦИЈА И ВОЕНИ ДЕЈСТВА (Y35-Y36)

Y35 Законска интервенција

Забелешка: За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (Y92.–)

Вклучува: повреди нанесени од страна на полицијата или други агенти кои го спроведуваат законот, вклучувајќи:

- воени лица на должност, за време на апсење или обид за апсење
- престапници, при потиснување на немирите, одржување ред и други законски дејства
- законска егзекуција

Y35.0 Законска интервенција што вклучува истрел од огнено оружје

Забелешка: За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (Y92.–)

- ⊗Y35.01 Законска интервенција што вклучува истрел од рачно огнено оружје
Законска интервенција што вклучува истрел од:
  - пиштоли за употреба само со една рака
  - рачно огнено оружје, придвижено од:
    - воздух
    - гас

- барут
- федер
- пиштол
- револвер
- скратена:
  - пушка
  - сачмарка

Исклучува: Пиштол за лансирање светлосна ракета (Y35.09)

⊗Y35.02 **Законска интервенција што вклучува истрел од воздушна пушка**
Законска интервенција што вклучува истрел од пиштол:

- воздух
- воздух, гас или федер
- со куглици
- со сачми

⊗Y35.03 **Законска интервенција што вклучува истрел од сачмарка**
Законска интервенција што вклучува истрел од сачмарка:

- ИН
- придвижена од барут
- пумпарица
- автоматска

Исклучува: скратена сачмарка (Y35.01)

⊗Y35.04 **Законска интервенција што вклучува истрел од малокалибарска пушка**
Законска интервенција што вклучува истрел од:

- ≤.22 калибар:
- војничка пушка   }
- ловциска пушка   } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)
- долга пушка   }

Исклучува: скратена пушка: (Y35.01)

⊗Y35.05 **Законска интервенција што вклучува истрел од пушка со голем калибар**
Законска интервенција што вклучува истрел од:

- >.22 калибар:
- војничка пушка   }
  - ловциска пушка   } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)
  - долга пушка   }

Исклучува: скратена пушка: (Y35.01)

⊗Y35.09 **Законска интервенција што вклучува истрел од друго или од неозначено огнено оружје**
Законска интервенција што вклучува истрел од:

- огнено оружје ИН
- пиштол ИН
- автоматски пиштол
- пушка ИН
- Пиштол за лансирање светлосна ракета [сигнален]

Y35.1 **Законска интервенција што вклучува експлозиви**
Законска интервенција со:

- динамит
- експлозивна граната
- граната
- минофрлачка бомба

Y35.2 **Законска интервенција што вклучува гас**
Асфиксија со гас   }
Повреда од солзавец   } која се должи на законска интервенција

Труење со гас }

Y35.3 Законска интервенција што вклучува тапи предмети

Удирање, погодување со:

- палка }
- тап предмет } за време на законска интервенција
- летва }

Y35.4 Законска интервенција што вклучува остри предмети

Сечење }

Повреда од бајонет } за време на законска интервенција

Прободување }

Y35.5 Законска егзекуција

Секоја егзекуција која се врши по наредба на правосуден или управен орган [без разлика дали е постојан или привремен], како:

- асфиксија со гас
- обезглавување, декапитација (со гилотинирање)
- смртна казна
- електрокуција
- бесење
- труење
- стрелање

Y35.6 Законска интервенција што вклучува друг означен начин

Грубо постапување

Y35.7 Законска интервенција, неозначен начин

Y36 Воени дејства

Вклучува: повреди на воените лица и граѓаните како последица на војна и граѓански немири

Забелешка: Повредите при воени дејства што настануваат по прекинувањето на непријателствата се класифицирани во **Y36.8.**

За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (**Y92.-**)

Y36.0 Воени дејства што вклучуваат експлозија предизвикана од морнаричко оружје

Длабинска мина

Морска мина

Мина ИН, во море или на пристаниште

Морнаричка артилериска граната

Торпедо

Подводен удар

Y36.1 Воени дејства што вклучуваат уништување на воздушно пловило

Воздушно пловило:

- запалено
- експлодирано
- соборено

Смачкано од паднато воздушно пловило

Y36.2 Воени дејства што вклучуваат други експлозии и фрагменти

Случајна експлозија на:

- муниција употребена во војна
- сопствено оружје

Распрскувачка бомба (фрагменти)

Експлозија (на):

- артилериска граната }
- блок на затворачот } за време на воени дејства
- блок на топот }

- минофрлачка бомба }
Фрагменти од:
- артилериска граната }
• бомба }
• рачна бомба }
• насочуван проектил } за време на воени дејства
- нагазна мина }
• ракета }
• граната }
• шрапнел }
- Мина ИН }

Y36.3 Воени дејства што вклучуваат палења, пожари и жешки супстанции
 Асфиксија } како последица на директно предизвикан пожар
 Изгореници } од уред кој предизвикува пожар или на индиректен начин
 Друга повреда } од било кое конвенционално оружје
 Молотов коктел

Y36.4 Воени дејства што вклучуваат истрел од огнено оружје и други облици на конвенционално војување

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

⊗Y36.41 Воени дејства што вклучуваат истрели од рачно огнено оружје

Воени дејства што вклучуваат истрели од:
 пиштоли за употреба само со една рака

- рачно огнено оружје, придвижено од:
  - воздух
  - гас
  - барут
  - федер
- пиштол
- револвер
- скратена:
  - пушка
  - сачмарка

Исклучува: Пиштол за лансирање светлосна ракета (Y36.49)

⊗Y36.42 Воени дејства што вклучуваат истрели од воздушна пушка

Воени дејства што вклучуваат истрели од пиштол:

- воздушен
- воздух, гас или федер
- со куглици
- со сачми

⊗Y36.43 Воени дејства што вклучуваат истрели од сачмарка

Воени дејства што вклучуваат истрели од сачмарка:

- ИН
- придвижена од барут
- пумпарица
- автоматска

Исклучува: скратена сачмарка (Y36.41)

⊗Y36.44 Воени дејства што вклучуваат истрели од малокалибарска пушка

Воени дејства што вклучуваат истрели од:

- ≤.22 калибар:
- војничка пушка }
- ловциска пушка } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)
- долга пушка }

Исклучува: скратена пушка: (Y36.41)

- ⊗Y36.45 Воени дејства што вклучуваат истрели од пушка со голем калибар
Воени дејства што вклучуваат истрели од:
- >.22 калибар:
  - војничка пушка   }
  - ловдиска пушка   } (автоматска) (пумпарица) (полуавтоматска)
  - долга пушка   }

Исклучува: скратена пушка: (Y36.41)

- ⊗Y36.49 Воени дејства што вклучуваат истрел од друго и неозначено огнено оружје и други облици на конвенционално војување
- Воени рани
  - Повреда од бајонет
  - Давење при воени дејства ИН
  - Воени дејства што вклучуваат истрели од:
    - огнено оружје ИН
    - пиштол ИН
    - пушка ИН
  - Пиштол за лансирање светлосна ракета [сигнален]

Y36.5 Воени дејства што вклучуваат нуклеарно оружје
Бласт ефекти
Изложеност на јонизирачко зрачење од нуклеарно оружје
Ефекти од огнени топки
Топлина
Други директни и секундарни ефекти од нуклеарно оружје

Y36.6 Воени дејства што вклучуваат биолошко оружје

Y36.7 Воени дејства што вклучуваат хемиско оружје и други облици на неконвенционално војување
Гасови, пареи и хемикалии
Ласери

Y36.8 Воени дејства што се одвиваат по прекинување на непријателства
Повреди од експлозија на бомби или мини поставени во текот на воените дејства, доколку експлозијата се случила по прекинувањето на непријателствата
Повреди при воени дејства што се класифицираат во Y36.0–Y36.7 или , но кои се случиле по прекинувањето на непријателствата

Y36.9 Воени дејства, неозначено

КОМПЛИКАЦИИ ОД МЕДИЦИНСКА И ХИРУРШКА НЕГА(Y40–Y84)

Вклучува: компликации од медицински направи

адекватен лек, соодветно аплициран во терапевска или профилактиска доза како причина за кој да било несакан ефект
незгоди на пациенти во текот на хируршка и медицинска нега
хируршки и медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата

Исклучува: случајно предозирање на лек или погрешен лек даден или земен по грешка (X40–X44)

ЛЕКОВИ, МЕДИКАМЕНТИ И БИОЛОШКИ СУПСТАНЦИИ ШТО ПРЕДИЗВИКУВААТ НЕСАКАНИ ЕФЕКТИ ПРИ ТЕРАПИСКА ПРИМЕНА (Y40–Y59)

Забелешка: За листата на специфичните лекови класифицирани во четиризначните потподелби, види ја Табелата на лекови и хемикалии во Алфабетскиот индекс.

Исклучува: незгоди во техниката на давање на лекови, медикаменти и биолошки супстанции при медицинските и хируршките процедури ( )

Y40 Системски антибиотици

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: антибиотици, топична употреба (Y56.-)
антинеопластични антибиотици (Y43.3)

- Y40.0 Пеницилини
- Y40.1 Цефалоспорици и други β-лактамски антибиотици
- Y40.2 Хлорамфениколна група
- Y40.3 Макролиди
- Y40.4 Тетрациклици
- Y40.5 Аминогликозиди
Стрептомицин
- Y40.6 Рифамицици
- Y40.7 Антифунгалци антибиотици, системска употреба
- Y40.8 Други системски антибиотици
- Y40.9 Системски антибиотик, неозначено

Y41 Други системски антиинфективци и антипаразитски агенци

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: антиинфективци агенци, топична употреба (Y56.-)

- Y41.0 Сулфонамиди
- Y41.1 Антимикобактериски лекови
Исклучува: рифамицици (Y40.6)
стрептомицин (Y40.5)
- Y41.2 Антималарични лекови и лекови кои дејствуваат на други крвни протозои
Исклучува: хидроксиквинолински деривати (Y41.8)
- Y41.3 Други антипротозоални лекови
- Y41.4 Антихелминтици
- Y41.5 Антивирусни лекови
V0102
Исклучува: амантадин (Y46.7)
цитарабин (Y43.1)
- Y41.8 Други означени системски антиинфективци и антипаразитски агенци
Деривати на хидроксиквинолин
Исклучува: антималариски лекови (Y41.2)
- Y41.9 Системски антиинфективци и антипаразитски средства, неозначено

Y42 Хормони и нивните синтетски заменители и антагонисти, неклассифицирани на друго место

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: минералокортикоиди и нивни антагонисти (Y54.0–Y54.1)
окситоцински хормони (Y55.0)
паратироидни хормони и деривати (Y54.7)

- Y42.0 Глукокортикоиди и синтетски аналози **СМС**
- Исклучува:** глукокортикоиди, топична употреба (Y56.-)
- Y42.1 Тироидни хормони и нивни заменители
- Y42.2 Антитироидни лекови
- Y42.3 Инсулин и орални хипогликемични [антидијабетични] лекови
- Y42.4 Орални контрацептивни средства
Препарати со една или повеќе состојки
- Y42.5 Други естрогени и прогестогени
Смеси и замени
- Y42.6 Антигонадотрофини, антиестрогени, антиандрогени, неklasифицирани на друго место
Тамоксифен
- Y42.7 Андрогени и анаболични конгенери
- Y42.8 Други и неозначени хормони и нивни синтетски заменители
Хормони на предната питуитарна жлезда [аденохипофизни]
- Y42.9 Други и неозначени антагонисти на хормони

Y43   Примарно системски агенси

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: витамини НДМ (Y57.7)

- Y43.0 Антиалергични и антиеметични лекови
- Исклучува:** фенотијазински невroleптици (Y49.3)
- Y43.1 Антинеопластични антиметаболити
Цитарабин
- Y43.2 Антинеопластични природни продукти
- Y43.3 Други антинеопластични лекови
Антинеопластични антибиотици
- Исклучува:** тамоксифен (Y42.6)
- Y43.4 Имуносупресивни агенси
- Y43.5 Агенси за ацидификација и алкализација
- Y43.6 Ензими, неklasифицирани на друго место
- Y43.8 Други примарно системски агенси, неklasифицирани на друго место
Антагонисти на тешките метали
- Y43.9 Примарно системски агенс, неозначено

Y44 Агенси што примарно дејствуваат на составните елементи на крвта

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y44.0 Препарати на железо и други препарати против хипохромна анемија
- Y44.1 Витамин B₁₂, фолна киселина и други препарати против мегалобластна анемија
- Y44.2 Антикоагуланти
- Y44.3 Антикоагулантни антагонисти, витамин К и други коагуланти
- Y44.4 Антитромботични лекови [инхибитори на агрегацијата на тромбоцитите]
Исклучува: ацетилсалицилна киселина (Y45.1)
дипиридамола (Y52.3)
- Y44.5 Тромболитични лекови
- Y44.6 Природна крв и крвни продукти
Исклучува: имуноглобулин (Y59.3)
- Y44.7 Плазма заменители
- Y44.9 Други и неозначени агенси што дејствуваат на составните елементи на крвта

Y45 Аналгетици, антипиретици и антиинфламаторни лекови

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y45.0 Опиоиди и сродни аналгетици
- Y45.1 Салицилати
- Y45.2 Деривати на пропионска киселина
Деривати на пропионска киселина
- Y45.3 Други нестероидни антиинфламаторни лекови [NSAID]
- Y45.4 Антиревматици
Исклучува: хлороквин (Y41.2)
глюкокортикоиди (Y42.0)
салицилати (Y45.1)
- Y45.5 Деривати на 4-аминофенол
- Y45.8 Други аналгетици и антипиретици
- Y45.9 Аналгетици, антипиретици и антиинфламаторни лекови, неозначено

Y46 Антиепилептици и антипаркинсонични лекови

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: ацетазоламид (Y54.2)
барбитурати НДМ (Y47.0)
бензодиазепини (Y47.1)
паралдеhid (Y47.3)

- Y46.0 Сукцинимиди

- Y46.1 Оксазолидинедиони
- Y46.2 Деривати на хидантоин
- Y46.3 Деоксибарбитурати
- Y46.4 Иминостилбени
Карбамазепин
- Y46.5 Валпроична киселина
- Y46.6 Други и неозначени антиепилептици
- Y46.7 Антипаркинсонични лекови
Амантадин
- Y46.8 Антиспастични лекови

Исклучува: бензодиазепини (Y47.1)

Y47 Седативи, хипнотици и анксиолитични лекови

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y47.0 Барбитурати, неklasифицирани на друго место
Исклучува: деоксибарбитурати (Y46.3)
тиобарбитурати (Y48.1)
- Y47.1 Бензодиазепини
- Y47.2 Хлорни деривати
- Y47.3 Паралдеhid
- Y47.4 Соединенија на бром
- Y47.5 Мешани седативи и хипнотици, неklasифицирани на друго место
- Y47.8 Други седативи, хипнотици и анксиолитични лекови
Метаквалон
- Y47.9 Седативи, хипнотици и анксиолитични лекови, неозначено
Успивна:
  - напивка   }
  - лек   } ИН
  - таблета   }

Y48 Анестетици и терапевски гасови

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y48.0 Инхалациони анестетици
- Y48.1 Парентерални анестетици
Тиобарбитурати
- Y48.2 Други и неозначени општи анестетици
- Y48.3 Локални анестетици
- Y48.4 Анестетик, неозначено

Y48.5 Тераписки гасови

Y49 Психотропни лекови, неклассифицирани на друго место

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: агенси за смалување на апетитот [аноректици]

барбитурати ИН (Y47.0)

бензодиазепини (Y47.1)

кофеин (Y50.2)

кокаин (Y48.3)

метаквалон (Y47.8)

Y49.0 Трициклични и тетрациклични антидепресиви

Y49.1 Моноамино-оксидаза-инхибиторни антидепресиви

Y49.2 Други и неозначени антидепресиви

Y49.3 Фенотијазински антипсихотици и невролептици

Y49.4 Бутирофенонски и тиоксантенски невролептици

Y49.5 Други антипсихотици и невролептици

Исклучува: рауволфија (Y52.5)

Y49.6 Психодислептици [халуциногени]

Y49.7 Психостимуланси со потенцијал за злоупотреба

Y49.8 Други психотропни лекови, неклассифицирани на друго место

Y49.9 Психотропен лек, неозначено

Y50 Стимулатори на централниот нервен систем, неклассифицирани на друго место

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y50.0 Аналептици

Y50.1 Антагонисти на опиоидните рецептори

Y50.2 Метилксантини, неклассифицирани на друго место
Кофеин

Исклучува: аминофилин (Y55.6)

теобромин (Y55.6)

теофилин (Y55.6)

Y50.8 Други стимулатори на централниот нервен систем

Y50.9 Стимулатор на централниот нервен систем, неозначено

Y51 Лекови што примарно дејствуваат врз автономниот нервен систем

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y51.0 Антихолинестеразни агенси

Y51.1 Други парасимпатомиметици [холинергици]

- Y51.2 Ганглиоблокатори, неklasифицирани на друго место
- Y51.3 Други парасимпатолитици [антихолинергици и антимукариници] и спазмолитици, неklasифицирани на друго место
Папаверин
- Y51.4 Преодоминантно α - адренорецепторни агонисти, неklasифицирани на друго место
Метараминол
- Y51.5 Преодоминантно β -адренорецепторни агонисти, неklasифицирани на друго место
Исклучува: салбутамол (Y55.6)
- Y51.6 α - Адренорецепторни антагонисти, неklasифицирани на друго место
Исклучува: алкалоиди на ерготамин (Y55.0)
- Y51.7 β -Адренорецепторни антагонисти, неklasифицирани на друго место
- Y51.8 Агенси со централно дејство и блокатори на адренергичниот неврон, неklasифицирани на друго место
Исклучува: клонидин (Y52.5)
гванетидин (Y52.5)
- Y51.9 Други и неозначени лекови што примарно дејствуваат на автономниот нервен систем
Лекови што ги стимулираат и α - и β -адренорецепторите

Y52 Агенси што примарно дејствуваат на кардиоваскуларниот систем

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Исклучува: метараминол (Y51.4)

- Y52.0 Кардио-стимулирачки гликозиди и лекови со слично дејство
- Y52.1 Калциум блокатори
- Y52.2 Други антидисритмични лекови, неklasифицирани на друго место
Исклучува: β -адренорецепторни антагонисти (Y51.7)
- Y52.3 Коронарни вазодилататори, неklasифицирани на друго место
Дипиридамола
Исклучува: калциум блокатори (Y52.1)
 β -адренорецепторни антагонисти (Y51.7)
- Y52.4 Инхибитори на ангиотензин-конвертирачкиот ензим
- Y52.5 Други антихипертензивни лекови, неklasифицирани на друго место
Клонидин
Гванетидин
Рауволфија
Исклучува: калциум блокатори (Y52.1)
диуретици (Y54.0–Y54.5)
 β -адренорецепторни антагонисти (Y51.7)
- Y52.6 Антихиперлипидемични и антиартериосклеротични лекови
- Y52.7 Периферни вазодилататори
Никотинска киселина (деривати)

Исклучува: папаверин (Y51.3)

- Y52.8 Антиварикозни лекови, вклучувајќи склерозирачки агенси
- Y52.9 Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат на кардиоваскуларниот систем

Y53 Агенси што примарно дејствуваат на гастроинтестиналниот систем

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y53.0 Антагонисти на хистаминскиот H₂-рецептор
- Y53.1 Други антациди и лекови против гастрична секреција
- Y53.2 Стимулирачки лаксативи
- Y53.3 Солни и осмотски лаксативи
- Y53.4 Други лаксативи
Лекови против цревна атонија
- Y53.5 Дигестиви
- Y53.6 Антидијареични лекови

Исклучува: системски антибиотици и други антиинфективни лекови (Y40–Y41)

- Y53.7 Еметици
- Y53.8 Други агенси што примарно дејствуваат на гастроинтестиналниот систем
- Y53.9 Агенси што примарно дејствуваат на гастроинтестиналниот систем, неозначено

Y54 Агенси што примарно дејствуваат врз водниот баланс и метаболизмот на минералите и уричната киселина

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y54.0 Минералокортикоиди
- Y54.1 Минералокортикоидни антагонисти [антагонисти на алдостерон]
- Y54.2 Инхибитори на карбо-анхидраза
Ацетазоламид
- Y54.3 Деривати на бензотијадијазин
- Y54.4 Тубуларни [висок праг] диуретици
- Y54.5 Други диуретици
- Y54.6 Агенси за електролитен, калориски и воден баланс
Соли за орална рехидратација
- Y54.7 Агенси што дејствуваат на калцификацијата
Паратиroidни хормони и деривати
Група витамин D
- Y54.8 Агенси што дејствуваат на метаболизмот на уричната киселина
- Y54.9 Минерални соли, неklasифицирани на друго место

Y55 Агенси што примарно дејствуваат на глатката и скелетната мускулатура и на респираторниот систем

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y55.0 Окситоцински лекови
Ергот алкалоиди
Исклучува: естрогени, прогестогени и антагонисти (Y42.5–Y42.6)
- Y55.1 Релаксанти на скелетната мускулатура [агенси за невромускулна блокада]
Исклучува: антиспастични лекови (Y46.8)
- Y55.2 Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат на мускулите
- Y55.3 Антитусици
- Y55.4 Експекторанси
- Y55.5 Лекови против настинка
- Y55.6 Антиастиматици, неklasифицирани на друго место
Аминофилин
Салбутамол
Теобромин
Теофилин
Исклучува: хормони на предната питуитарна жлезда [аденохипофизни] (Y42.8)
β-адренорецепторни агонисти (Y51.5)
- Y55.7 Други и неозначени агенси што примарно дејствуваат на респираторниот систем

Y56 Топични агенси што примарно дејствуваат на кожата и мукозните мембрани и офталмолошки, оториноларинголошки и дентални лекови

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Вклучува: глукокортикоиди, топична употреба

- Y56.0 Локални антимикотични, антиинфективни и антиинфламаторни лекови, неklasифицирани на друго место
- Y56.1 Антипруритици
- Y56.2 Локални аstringенти и локални детергенти
- Y56.3 Емолиенти, демулценти и протектанти
- Y56.4 Кератолитици, каратопластици и други лекови и препарати за коса
- Y56.5 Офталмолошки лекови и препарати
- Y56.6 Оториноларинголошки лекови и препарати
- Y56.7 Дентални лекови, топична апликација
- Y56.8 Други топични агенси
Спермициди
- Y56.9 Топичен агенс, неозначено

Y57 Други и неозначени лекови и медикаменти

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y57.0 Намалувачи на апетит [аноректици]
- Y57.1 Липотропни лекови
- Y57.2 Антидоти и хелатни агенси, неklasифицирани на друго место
- Y57.3 Лекови што одвраќаат од алкохол
- Y57.4 Фармацевтски ексципиенти
- Y57.5 Рендгенолошки контрастни агенси
- Y57.6 Други дијагностички агенси
- Y57.7 Витамини, неklasифицирани на друго место

Исклучува: никотинска киселина (Y52.7)

витамин B₁₂ (Y44.1)

витамин D (Y54.7)

витамин K (Y44.3)

- Y57.8 Други лекови и медикаменти
- Y57.9 Лек или медикамент, неозначено

Y58 Бактериски вакцини

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y58.0 БСЖ вакцина
- Y58.1 Вакцина за тифус и паратифус
- Y58.2 Вакцина за колера
- Y58.3 Вакцина за чума
- Y58.4 Вакцина за тетанус
- Y58.5 Вакцина за дифтерија
- Y58.6 Вакцина за пертусис, вклучувајќи комбинации со пертусисна компонента
- Y58.8 Мешани бактериски вакцини, освен комбинациите со пертусисна компонента
- Y58.9 Други и неозначени бактериски вакцини

Y59 Други и неозначени вакцини и биолошки супстанции

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y59.0 Вирусни вакцини
- Y59.1 Рикециски вакцини
- Y59.2 Протозоални вакцини
- Y59.3 Имуноглобулин

Y59.8 Други означени вакцини и биолошки супстанции

Y59.9 Вакцина или биолошка супстанција, неозначено

НЕЗГОДИ НА ПАЦИЕНТИ ПРИ ХИРУРШКА И МЕДИЦИНСКА НЕГА (Y60–Y69)

Исклучува: дефект или неисправност на медицинска направа (Y70–Y82)
хируршки и медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот, без спомнување за незгода во текот на процедурата (Y83–Y84)

Y60 Ненамерно пресекување, убодување, перфорација или крвање при хируршка или медицинска нега

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y60.0 При хируршка операција
- Y60.1 При инфузија или трансфузија
- Y60.2 При бубрежна дијализа или друга перфузија
- Y60.3 При инјекција или имунизација
- Y60.4 При ендоскопски преглед
- Y60.5 При срцева катетеризација
- Y60.6 При аспирација, пункција и друга катетеризација
- Y60.7 При давање на клизма
- Y60.8 При друга хируршка и медицинска нега
- Y60.9 При неозначена хируршка и медицинска нега

Y61 Туѓо тело случајно оставено во телото при хируршка и медицинска нега

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y61.0 При хируршка операција
- Y61.1 При инфузија или трансфузија
- Y61.2 При бубрежна дијализа или друга перфузија
- Y61.3 При инјекција или имунизација
- Y61.4 При ендоскопски преглед
- Y61.5 При срцева катетеризација
- Y61.6 При аспирација, пункција и друга катетеризација
- Y61.7 При вадење на катетер или штафна
- Y61.8 При друга хируршка и медицинска нега
- Y61.9 При неозначена хируршка и медицинска нега

Y62 Грешки во мерките за стерилност при хирушка и медицинска нега

Забелешка: За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (**Y92.-**)

- Y62.0 При хирушка операција
- Y62.1 При инфузија или трансфузија
- Y62.2 При бубрежна дијализа или друга перфузија
- Y62.3 При инјекција или имунизација
- Y62.4 При ендоскопски преглед
- Y62.5 При срцева катетеризација
- Y62.6 При аспирација, пункција и друга катетеризација
- Y62.8 При друга хирушка и медицинска нега
- Y62.9 При неозначена хирушка и медицинска нега

Y63 Грешка во дозирањето при хирушка и медицинска нега

Забелешка: За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (**Y92.-**)

Исклучува: случајно предозирање на лек или давање на погрешен лек по грешка (**X40–X44**)

- Y63.0 Прекумерно количество на крв или друга течност дадена при трансфузија или инфузија
- Y63.1 Неправилно растворување на течност употребена при инфузија
- Y63.2 Надминување на дозата на зрачење дадена при терапија
- Y63.3 Изложеност на пациентот на зрачење при медицинска нега поради небрежност
- Y63.4 Грешка во дозирањето при терапија со електро-шок или инсулин-шок
- Y63.5 Несоодветна температура при локална апликација и тампонирање
- Y63.6 Недавање на неопходен лек, медикамент или биолошка супстанција
- Y63.8 Грешка во дозирањето при друга хирушка и медицинска нега
- Y63.9 Грешка во дозирањето при неозначена хирушка и медицинска нега

Y64 Контаминирани медицински или биолошки супстанции

Забелешка: За шифраовите **Y35–Y89**, одредете го и местото на појава (**Y92.-**)

- Y64.0 Контаминирана медицинска или биолошка супстанција, при трансфузија или инфузија
- Y64.1 Контаминирана медицинска или биолошка супстанција, инјектирани или употребени за имунизација
- Y64.8 Контаминирана медицинска или биолошка супстанција дадена на друг начин
- Y64.9 Контаминирана медицинска или биолошка супстанција дадена на неозначен начин
Дадена контаминирана медицинска или биолошка супстанција ИН

Y65 Други незгоди при хирушка и медицинска нега

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y65.0 Погрешно вкрстена крв употребена при трансфузија
- Y65.1 Погрешна течност употребена при инфузија
- Y65.2 Грешка на сатура или лигатура при хируршка операција
- Y65.3 Погрешно поставен ендотрахеален тубус при анестетичка процедура
- Y65.4 Грешка во поставување или отстранување на друг тубус или инструмент
- Y65.5 Извршување на несоодветна операција
- Y65.8 Други означени незгоди при хируршка и медицинска нега

Y66 Неукажување на хируршка и медицинска нега

Предвремено прекинување на хируршката и медицинската нега

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y69 Неозначена незгода при хируршка и медицинска нега

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

МЕДИЦИНСКИ НАПРАВИ ПОВРЗАНИ СО НЕЗГОДИ ПРИ ДИЈАГНОСТИКА И ТЕРАПИСКА ПРИМЕНА (Y70–Y82)

Вклучува: дефект или неисправност на медицинска направа

Исклучува: подоцнежни компликации по употреба на медицински направи без спомнување за дефект или неисправност на медицинските направи (Y83–Y84)
незгоди на пациенти при хируршка и медицинска нега, кои се класифицираат во Y60–Y69

Следниве четиризначни потподелби се употребуваат со категориите Y70–Y82:

- .0 Направи за дијагностицирање и мониторинг
- .1 Тераписки (нехируршки) и рехабилитациони направи
- .2 Протези и други имплантати, материјали и помошни направи
- .3 Хируршки инструменти, материјали и направи (вклучувајќи сатури)
- .8 Различни направи, неклассифицирани на друго место

Y70 Анестезиолошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y71 Кардиоваскуларни направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y72 Оториноларинголошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y73 Гастроентеролошки и уролошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y74 Општи болнички направи или направи за лична употреба поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y75 Невролошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y76 Акушерски и гинеколошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y77 Офталмолошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y78 Радиолошки направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y79 Ортопедски направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y80 Направи за физикална терапија поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y81 Направи за општа и пластична хирургија поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y82 Други и неозначени медицински направи поврзани со незгоди

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

ХИРУРШКИ И ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ ПРОЦЕДУРИ КАКО ПРИЧИНА ЗА НЕНОРМАЛНА РЕАКЦИЈА НА ПАЦИЕНТОТ ИЛИ ЗА ПОДОЦНЕЖНА КОМПЛИКАЦИЈА, БЕЗ СПОМНУВАЊЕ ЗА НЕЗГОДА ВО ТЕКОТ НА ПРОЦЕДУРАТА

Исклучува: дефект или неисправност на медицинска направа (Y70–Y82)
незгоди на пациенти при хируршка и медицинска нега, кои се класифицираат во Y60–Y69

Y83 Хируршка операција и други хируршки процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без споменување за незгода во текот на процедурата СМС

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y83.0 Хируршка операција со трансплантација на цел орган
- Y83.1 Хируршка операција со имплантација на вештачка внатрешна направа
- Y83.2 Хируршка операција со анастомоза, бајпас или трансплантат
- Y83.3 Хируршка операција со формирање на надворешна стома
- Y83.4 Друга реконструктивна операција
- Y83.5 Ампутација на екстремитет(и)
- Y83.6 Отстранување на друг орган (делумно) (целосно)
- Y83.8 Други хируршки процедури
- Y83.9 Хируршка процедура, неозначено

Y84 Други медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y84.0 Срцева катетеризација
- Y84.1 Бубрежна дијализа
- Y84.2 Радиолошка процедура и радиотерапија
- Y84.3 Шок терапија
- Y84.4 Аспирација на течност
- Y84.5 Поставување на гастрична или дуоденална сонда
- Y84.6 Уринарна катетеризација
- Y84.7 Земање на крвна мостра
- Y84.8 Други медицински процедури
Хипербарична кислородна терапија
- Y84.9 Медицинска постапка, неозначено

СЕКВЕЛИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ ЗА МОРБИДИТЕТ И МОРТАЛИТЕТ (Y85–Y89)

∇1912

Забелешка: Категориите Y85–Y89 се употребуваат за да укажат на околностите под кои настанала смртта, оштетувањето или онеспособеноста од секвели или „доцни ефекти“, кои се класифицирани на друго место. Под секвели се подразбираат состојбите означени како такви, или кои се појавуваат како „доцни ефекти“ една или повеќе години од настанот што ги предизвикал.

Y85 Секвели од транспортни несреќи

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y85.0 Секвели од несреќа со моторно возило
- Y85.9 Секвели од други и неозначени транспортни несреќи

Y86 Секвели од други несреќи

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

Y87 Секвели од намерно самоповредување, обид за нанесување на телесна повреда и од настани со неутврдена намера

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y87.0 Секвели од намерно самоповредување
- Y87.1 Секвели од обид за нанесување на телесна повреда
- Y87.2 Секвели од настани со неутврдена намера

Y88 Секвели со хируршка и медицинска нега како надворешна причина

V1904

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y88.0 Секвели од несакани ефекти предизвикани од лекови, медикаменти и биолошки супстанции во терапевска употреба
- Y88.1 Секвели од незгоди на пациенти при хируршки и медицински процедури
- Y88.2 Секвели од несакани инциденти поврзани со медицински направи во дијагностичка и терапевска употреба
- Y88.3 Секвели од хируршки и медицински процедури како причина за ненормална реакција на пациентот или за подоцнежна компликација, без спомнување за незгода во текот на процедурата

Y89 Секвели од други надворешни причини

Забелешка: За шифраовите Y35–Y89, одредете го и местото на појава (Y92.-)

- Y89.0 Секвели од законска интервенција
- Y89.1 Секвели од воени дејства
- Y89.9 Секвели од неозначена надворешна причина

ДОПОЛНИТЕЛНИ ФАКТОРИ ПОВРЗАНИ СО ПРИЧИНАТА ЗА МОРБИДИТЕТ И МОРТАЛИТЕТ КЛАСИФИЦИРАНИ НА ДРУГО МЕСТО (Y90–Y98)**Y90 Доказ за пиене утврден според нивото на алкохол во крвта**

- Y90.0 Ниво на алкохол во крвта помалку од 20 mg/100 ml
- Y90.1 Ниво на алкохол во крвта од 20-39 mg/100 ml
- Y90.2 Ниво на алкохол во крвта од 40-59 mg/100 ml
- Y90.3 Ниво на алкохол во крвта од 60-79 mg/100 ml
- Y90.4 Ниво на алкохол во крвта од 80-99 mg/100 ml

- Y90.5 Ниво на алкохол во крвта од 100–119 mg/100 ml
- Y90.6 Ниво на алкохол во крвта од 120–199 mg/100 ml
- Y90.7 Ниво на алкохол во крвта од 200–239 mg/100 ml
- Y90.8 Ниво на алкохол во крвта од 240 mg/100 ml
- Y90.9 Присуство на алкохол во крвта, нивото не е означено

Y91 Пиене утврдено според степенот на интоксикација

Исклучува: доказ за пиене утврден според количината на алкохол во крвта (Y90.-)

- Y91.0 Лесна алкохолна интоксикација
Мирис на здивот на алкохол, лесно бихејвиорално нарушување во функциите и реакциите или лесна тешкотија во кординираноста.
- Y91.1 Умерена алкохолна интоксикација
Мирис на здивот на алкохол, умерено бихејвиорално нарушување во функциите и реакциите или умерена тешкотија во кординираноста.
- Y91.2 Тешка алкохолна интоксикација
Сериозно нарушување на функциите и реакциите, сериозна тешкотија во кординираноста или нарушена способност за соработка.
- Y91.3 Многу тешка алкохолна интоксикација
Многу сериозно нарушување на функциите и реакциите, многу сериозна тешкотија во координираноста или губење на способноста за соработка.
- Y91.9 Пиене, инаку неозначено
Суспектно пиене ИН

Y92 Место на појава **СМС СМС**

Забелешка: Следнава категорија се употребува со категориите V00–Y89 за да се утврди местото каде се појавила повредата или труењето (надворешна причина).

Шифраот за местото на појавата е даден како дополнување на активниот шифра.

Кога се применуваат повеќе категории ставете го шифраот кој е највисоко на листата.

Y92.0 Дом

Исклучува: напуштена или запуштена куќа (Y92.8-)
дом кој е во тек на градење, но сè уште не е населен (Y92.60)
институција за живеење (Y92.1-)

- Y92.00 Патека од домот
- Y92.09 Друго и неозначено место за живеење
  - Стан
  - Интернат
  - Приколка [камп приколка], за живеење
  - Куќа на фарма
  - Домашни простории
  - Куќа (за живеење)
  - Неинституциско место за живеење
  - Приватен/на/но:
    - гаража
    - градина од домот

- двор од домот
- Базен за пливање } во приватна куќа или градина
- Тениско игралиште }

⊗Y92.1 Институција за живеење

- ⊗Y92.10 Затвор
- ⊗Y92.11 Центар за затворање на малолетници
Училиште за превоспитување
- ⊗Y92.12 Воен камп
- ⊗Y92.13 Сиропиталиште
Дом за деца
- ⊗Y92.14 Установи за нега на стари лица
Приватна болница
Дом за стари лица
Село за пензионери
- ⊗Y92.18 Други означени институции за живеење
- ⊗Y92.19 Неозначени институции за живеење

⊗Y92.2 Училиште, друга институција и јавно административна област

Исклучува: зграда во тек на градење (Y92.6)
институција за живеење (Y92.1)
спортски и атлетски површини (Y92.3)

- ⊗Y92.21 Училиште
Интернат/за живеење
Кампус
Факултет
Детски јасли
Институт за високо образование
Градинка
Училиште (приватно) (јавно) (државно)
Универзитет (кампус)
- ⊗Y92.22 Област на здравствена служба
Центар за еднодневно лекување
Медицински центар
Дом за болни
Болница за тешко болни
Болница
Клиника за надворешни пациенти
- ⊗Y92.29 Друга означена институција и јавно административна област
Зграда (вклучувајќи ја околната територија) која ја употребува јавноста или одредена група од јавноста како:
  - сала за состаноци
  - црква
  - кино
  - клуб
  - судница
  - сала за танцување
  - галерија
  - библиотека
  - киносала
  - музеј

- сала за музички приредби
- опера
- сала за јавни собири
- театар
- младински центар

⊗Y92.3 Спортски и атлетски површини

⊗Y92.30 Спортски терени (надворешни)

- Терен за бејзбол/софтбол
- Терен за крикет
- Терен за фудбал (австралиски фудбал, рагби, фудбал, американски фудбал)
- Терен за голф
- Терен за хокеј
- Надворешни:
  - Терен за кошарка/нетбол
  - стадион
  - тениско игралиште
  - терен за одбојка
- Трчкачка патека

Исклучува: надворешно тениско игралиште во приватен дом (Y92.09)

⊗Y92.31 Спортска сала (внатрешна)

- Фитнес центар
- Фискултурна сала
- Внатрешни:
  - терен за кошарка/нетбол
  - терен за крикет
  - терен за фудбал
  - стадион
  - тениско игралиште
  - терен за одбојка
- Терен за сквош

Исклучува: тениско игралиште во приватен дом (Y92.09)

⊗Y92.32 Центар за пливање

- Исклучува:* базен за пливање:
- хотел (Y92.53)
  - приватен дом (Y92.09)

⊗Y92.33 Трчкачка и атлетска патека

- Велосипед }
  - Автомобил }
- Куче } трчкачка или атлетска патека
- Коњ }
- Мотор }

⊗Y92.34 Капацитети за коњи

- Училиште за јавање

⊗Y92.35 Лизгалиште

- Ледена палата
- За лизгање:
  - арена
  - парк

⊗Y92.36 Скијање:

- Скијачки:
  - капацитети

- скокови
  - трки
- Област за сноуборд

- ⊗Y92.38 Други означени спортски и атлетски површини
- ⊗Y92.39 Спортска и атлетска површина, неозначено

⊗Y92.4 Улица и главен пат

- ⊗Y92.40 Коловоз
  - Автопат (без патарина)
  - Автопат
  - Уличен паркинг
- ⊗Y92.41 Тротоар
  - Обележана патека
  - Патека за пешачење покрај пат
  - Плочник
- ⊗Y92.42 Патека за велосипеди
  - Патека за велосипеди покрај пат
- ⊗Y92.48 Друг означен јавен главен пат, улица или пат
- ⊗Y92.49 Неозначен јавен главен пат, улица или пат

⊗Y92.5 Трговски и услужни области

- ⊗Y92.50 Продавница и стоковна куќа
  - Банка
  - Пазар (со тезги)
  - Пошта
  - Трговски центар
  - Супермаркет
- ⊗Y92.51 Комерцијална гаража
  - Станица:
    - за гас
    - за бензин
    - за сервис

Исклучува: гаража во приватен дом (Y92.09)
- ⊗Y92.52 Службена зграда
- ⊗Y92.53 Кафуле, хотел и ресторан
  - Бар, паб
  - Казино
  - Диско клуб
  - Ноќен клуб
- ⊗Y92.58 Друга означена трговска и услужна област
  - Аеродром
  - Станица:
    - автобуска
    - радио
    - железничка
    - телевизиска
- ⊗Y92.59 Неозначена трговска и услужна област

⊗Y92.6 Индустриска и градежна област

- ⊗Y92.60 Градежна област
Зграда }
Дом (сè уште ненаселен) } во тек на изградба
Тунел }
- ⊗Y92.61 Место за рушење
Запуштена зграда или куќа за рушење
- ⊗Y92.62 Фабрика и погон
Фабрика (погон):
▪ зграда и простории
▪ магацин
▪ работилница
Погон за производство на гас
Индустриско земјиште
Индустрија со мал обем
- ⊗Y92.63 Рудник и каменолом
Рудник:
▪ јаглен
▪ чакал
▪ песок
Подземен рудник
- ⊗Y92.64 Вадење на нафта и гориво
Платформа за вадење нафта и други крајбрежни постројки
- ⊗Y92.65 Бродоградилште
Бродоградилште
Пристаниште (за поправка на бродови)
- ⊗Y92.66 Електрична централа
Централа (електрична):
▪ на јаглен
▪ на вода
▪ нуклеарна
▪ на нафта
- ⊗Y92.68 Друга означена индустриска и градежна област
- ⊗Y92.69 Неозначена индустриска и градежна област
- ⊗Y92.7 Фарма
Фарма:
▪ зданија
▪ земја која се обработува
Ранч
Исклучува: куќа на фарма и други простории на фармата (Y92.0)

⊗Y92.8 Друго означено место на појава

- ⊗Y92.80 Област со мирна вода
Насип
Бара
Мочуриште и блато
Природен лед во област со мирна вода
Езерце
Вир

Басен

Исклучува: нанос, песоклив брег, морски брег (Y92.83)
залив, езеро (Y92.82)

⊗Y92.81 **Водно течение**

Рекичка
Канал
Мал залив
Поплавена област
Природен лед во природно водно течение
Река
Поточе
Поток
Тенок млаз

Исклучува: нанос, песоклив брег, морски брег (Y92.83)

⊗Y92.82 **Голема површина со вода**

Залив
Езеро
Природен лед во голема површина со вода
Океан
Солено езеро:
▪ што има вода
▪ ИН
Море

Исклучува: нанос, песоклив брег, морски брег (Y92.83)
исушено речно корито, исушено солено езеро (Y92.86)

⊗Y92.83 **Морски брег**

Нанос од вода
Крајбрежен појас
Песочни дини:
▪ околу брегот
▪ ИН
Брег

⊗Y92.84 **Шума**

Грмушка }
Патека за пешачење }
Национален парк } во шума
Патека }
Честак }
Пат }

⊗Y92.85 **Пустина**

Патека за пешачење }
Патека } во пустина
Пат }

⊗Y92.86 **Други означени краев**

Пештера
Исушено:
▪ речно корито
▪ солено езеро
Клисура
Планина без шума
Пустелија
Прерија
Солено исушено езеро
Песочни дини што не се околу брег

Дивина

⊗Y92.87 Паркиралиште
Место за паркирање

Исклучува: Уличен паркинг (Y92.40)

⊗Y92.88 Друго означено место на појава
Приколка ИН
Пристаниште ИН
Воено вежбалиште
Парк:
▪ забавен
▪ ИН
▪ јавен
Јавно место ИН
Железничка пруга
Зоолошка градина

⊗Y92.9 Неозначено место на појава

Y95	Нозокомична состојба
------------	-----------------------------

Y96	Состојба поврзана со работата
------------	--------------------------------------

Y97	Состојба поврзана со загадување на средината
------------	---

Y98	Состојба поврзана со стилот на живеење²²
------------	--

---

²² Извадок од е-книгата на НЦЗК, јуни 2006 г., Надворешни причини.

ФАКТОРИ ШТО ВЛИЈААТ НА ЗДРАВСТВЕНАТА СОСТОЈБА И КОНТАКТОТ СО ЗДРАВСТВЕНИ СЛУЖБИ **СМС** (Z00–Z99)

Ова поглавје ги содржи следните делови:

- Z00–Z13** Лица во контакт со здравствени служби заради преглед и испитување
- Z20–Z29** Лица со потенцијални опасности по здравјето заради заразни болести
- Z30–Z39** Лица во контакт со здравствените служби во околности поврзани со репродукцијата
- Z40–Z54** Лица во контакт со здравствените служби за специфични процедури и здравствена заштита
- Z55–Z65** Лица со потенцијални опасности по здравјето заради социоекономски и психосоцијални околности
- Z70–Z76** Лица во контакт со здравствени служби во други околности
- Z80–Z99** Лица со потенцијална опасности по здравјето заради фамилијарна и лична анамнеза и одредени услови што влијаат врз здравствената состојба

Забелешка: Категориите **Z00–Z99** се обезбедени за приликите кога како „дијагнози“ или „проблеми“ се наведени околности што се разликуваат од болест, повреда или надворешна причина кои можат да се класифицираат во категориите **A00–Y89**. Ова може да се случи во две основни прилики:

- (a) Кога лице кое е или не е болно е во контакт со здравствени служби од одредени причини, како на пример добивање на ограничена нега или услуга за тековната состојба, доброволно давање на орган или ткиво, добивање на профилактична вакцина или за разговарање за проблем кој сам по себе не претставува ниту болест ниту повреда.
- (b) Кога е присутна одредена околност или проблем кој влијае врз здравствената состојба на лицето, но самиот по себе не претставува тековно заболување или повреда. Таквите фактори можат да се појават при испитувањето на здравјето на популацијата, при што лицето може да биде болно или не и треба да се наведат како дополнителен фактор што треба да се има на ум кога лицето прима нега за одредено заболување или повреда.

ЛИЦА ВО КОНТАКТ СО ЗДРАВСТВЕНИ СЛУЖБИ ЗАРАДИ ПРЕГЛЕД И ИСПИТУВАЊЕ (Z00–Z13)

Забелешка: Неспецифичните ненормални наоди откриени при овие прегледи се класифицирани во категориите **R70–R94**.

Исклучува: прегледи поврзани со бременост и репродукција (**Z30–Z36, Z39.-**)

Z00 Општ преглед и испитување на лица без тегоби или наведена дијагноза

Исклучува: преглед за административни цели (**Z02.-**)
специјални скрининг прегледи (**Z11–Z13**)

Z00.0 Општ медицински преглед
Проверка на здравјето ИН
Периодичен преглед (годишен) (физикален)

Исклучува: општа здравствена проверка на:

- одредени субпопулации (**Z10.-**)
- доенче или дете (**Z00.1**)

Z00.1 Рутински здравствен преглед на дете
Тестирање на развојот на доенче или дете

Исклучува: здравствен надзор на најденче или друго здраво доенче или дете (**Z76.1–Z76.2**)

- Z00.2 Преглед во периодот на брзо растење во детството
- Z00.3 Преглед на адолесцентната развојна состојба
Состојба на пубертетски развој
- Z00.4 Општ психијатриски преглед, неklasифициран на друго место
Исклучува: барање на преглед заради судско-медицински причини
- Z00.5 Преглед на потенцијален давател на орган и ткиво
- Z00.6 Преглед на нормално споредување и контрола во клиничката истражувачка програма
V0026
- Z00.8 Други општи прегледи
Здравствен преглед при истражување на здравјето на населението

Z01 Други специјални прегледи и испитувања на лица без тегоби или наведена дијагноза

Вклучува: рутински преглед на специфичен систем

Исклучува: преглед за:

- административни цели (Z02.-)
  - сомнителни состојби, недокажани (Z03.-)
- специјални скрининг прегледи (Z11–Z13)

- Z01.0 Преглед на очите и видот
Исклучува: преглед за возачка дозвола (Z02.4)
- Z01.1 Преглед на ушите и слухот
- Z01.2 Забен преглед
- Z01.3 Преглед на крвниот притисок
- Z01.4 Гинеколошки преглед (општ) (рутински)
Пананиколау брис од цервиксот
Карличен преглед (годишен) (физички)
Исклучува: преглед или тест за бременост (Z32.-)
рутински преглед за одржување на контрацепција (Z30.4–Z30.5)
- Z01.5 Дијагностички кожни тестови и тестови за сензибилизација
Алерголошки тестови
Кожни тестови за:
бактериска болест
хиперосетливост
- Z01.6 Рендгенски преглед, неklasифициран на друго место
Рутински:
  - рендген на белите дробови
  - мамограм
- Z01.7 Лабораториски преглед
- Z01.8 Други означени специјални прегледи
- Z01.9 Специјален преглед, неозначено

Z02 Преглед и контакт за административни цели

- Z02.0 Преглед за прием во образовна институција
Преглед за прием во предучилишна установа (образование)
- Z02.1 Преглед за вработување
Исклучува: професионален здравствен преглед (Z10.0)
- Z02.2 Преглед за прием во институција за престој
Исклучува: преглед за прием во затвор (Z02.8)
општа здравствена проверка на станари во институции за престој (Z10.1)
- Z02.3 Преглед за регрутирање во војска
Исклучува: општа здравствена проверка во војска (Z10.2)
- Z02.4 Преглед за возачка дозвола
- Z02.5 Преглед за учество во спорт
Исклучува: тест за алкохол и лек во крвта (Z04.0)
општа здравствена проверка на спортските тимови (Z10.3)
- Z02.6 Преглед за осигурителни цели
- Z02.7 Издавање на медицинска потврда
Издавање на медицинска потврда за:
- причината за смрт
  - способност
  - неспособност
  - инвалидност
- Исклучува:* контакт за општ медицински преглед (Z00–Z01, Z02.0–Z02.6, Z02.8–Z02.9, Z10.-)
- Z02.8 Други прегледи за административни цели
Преглед (за):
- прием во:
    - затвор
    - летен камп
  - посвојување
  - имиграција
  - државјанство
  - пред стапување во брак
- Исклучува:* здравствен надзор на најденче или друго здраво доенче или дете (Z76.1–Z76.2)
- Z02.9 Преглед за административни цели, неозначено

Z03 Медицинска опсервација и евалуација на претпоставена болест и состојба

∇0001, 0012

Вклучува: лица кај кои се јавуваат некои симптоми или податоци за ненормална состојба што бара испитување, но кај кои по испитувањето и опсервацијата нема потреба за понатамошно лекување или медицинска нега

Исклучува: лице со тегоби на страв кај кои не е поставена дијагноза (Z71.1)

- Z03.0 Опсервација за претпоставена туберкулоза
- Z03.1 Опсервација за претпоставена малигна неоплазма
Исклучува: доенчиња (Z03.79)
- Z03.2 Опсервација за претпоставени душевни растројства и растројства во однесувањето
Опсервација за:

- дисоцијално однесување   }
- подметнување на пожар   } без манифестирање на психијатриско растројство
- учество во банда   }
- кражба во продавница   }

Z03.3 Опсервација за претпоставено заболување на нервниот систем

Исклучува: доенчиња (Z03.72)

Z03.4 Опсервација за претпоставен миокарден инфаркт

Исклучува: доенчиња (Z03.79)

Z03.5 Опсервација за други претпоставени кардиоваскуларни болести

Исклучува: доенчиња (Z03.79)

Z03.6 Опсервација за претпоставен токсичен ефект од ингестирана супстанција

- Опсервација за претпоставен:
- несакан ефект од лек
  - труење

Исклучува: доенчиња (Z03.79)

⊗Z03.7 Опсервација и евалуација на доенче за претпоставена состојба неоткриена СМС

▽1611, 1617

Забелешка: Оваа категорија се употребува за доенчиња во неонатален период (првите 28 дена од животот), за кои се претпоставува дека имаат ненормална состојба која е последица на изложеноста на мајката или процесот на раѓањето, но без знаци или симптоми, и по преглед и опсервација се открива дека ваквата состојба не постои.

⊗Z03.70 Опсервација за неозначена претпоставена состојба на доенчето

⊗Z03.71 Опсервација за претпоставена инфективна состојба на доенче

⊗Z03.72 Опсервација за претпоставена невролошка состојба на доенче

⊗Z03.73 Опсервација за претпоставена респираторна состојба на доенче

⊗Z03.79 Опсервација за друга претпоставена состојба на доенче

Z03.8 Опсервација за други претпоставени болести и состојби

Исклучува: доенчиња (Z03.79)

Z03.9 Опсервација за претпоставена болест или состојба, неозначено

Исклучува: доенчиња (Z03.70)

Z04 Преглед и опсервација поради други причини

Вклучува: преглед поради судско-медицински причини

Z04.0 Тест за алкохол и лек во крвта

Исклучува: присуство на :

- алкохол во крвта (R78.0)
- лекови во крвта (R78.-)

Z04.1 Преглед и опсервација по транспортна несреќа

▽2001

Исклучува: по несреќа на работно место (Z04.2)

- Z04.2 Преглед и опсервација по несреќа на работно место
∇2001
- Z04.3 Преглед и опсервација по друга несреќа СМС
∇2001
- Z04.4 Преглед и опсервација по наводно силување и заведување
∇2001 Преглед на жртвата или обвинетиот по наводно силување или заведување
- Z04.5 Преглед и опсервација по друга нанесена повреда
∇2001 Преглед на жртвата или обвинетиот по друга нанесена повреда
- Z04.6 Општ психијатриски преглед, по барање на стручно лице
∇0521
- Z04.8 Преглед и опсервација поради други означени причини
Барање за вештачење
- Z04.9 Преглед и опсервација поради неозначена причина
Опсервација ИН

⊗Z06 Бактериски агенси резистентни на антибиотици

∇0112

Забелешка: Оваа категорија е наменета за употреба како дополнителен шифра за утврдување на антибиотикот на кој агенсот е резистентен, при бактериска инфекција неklasифицирана на друго место

⊗Z06.3 Агенс резистентен на пеницилин и сродни антибиотици

- ⊗Z06.31 Агенс резистентен на пеницилин
- ⊗Z06.32 Агенс резистентен на метицилин
- ⊗Z06.39 Агенс резистентен на други пеницилински антибиотици

⊗Z06.4 Агенс резистентен на ванкомицин и сродни антибиотици

- ⊗Z06.41 Ванкомицин резистентен агенс
- ⊗Z06.49 Агенс резистентен на друг ванкомицин-сроден антибиотик
- ⊗Z06.8 Агенс резистентен на повеќе антибиотици

Забелешка: Оваа категорија се користи за идентифицирање на повеќе микроорганизми резистентни на лекови како што е *Staphylococcus aureus* - резистентен на повеќе лекови

⊗Z06.9 Агенс резистентен на други и неозначени антибиотици

- ⊗Z06.90 Агенс резистентен на неозначен антибиотик
- ⊗Z06.99 Агенс резистентен на друг единечен означен антибиотик

Z08 Преглед за следење по лекување на малигни неоплазми

∇2113

Вклучува: медицинско набљудување по лекување

Исклучува: продолжена медицинска нега и закрепнување (Z42-Z51, Z54.-)

- Z08.0 Преглед за следење по хируршка интервенција на малигна неоплазма

- Z08.1 Преглед за следење по радиотерапија на малигна неоплазма
Исклучува: радиотераписка сеанса (Z51.0)
- Z08.2 Преглед за следење по хемиотерапија на малигна неоплазма
Преглед за следење по хемотерапија на малигна неоплазма
Исклучува: хемиотераписка сеанса (Z51.1)
- Z08.7 Преглед за следење по комбинирано лекување на малигна неоплазма
Преглед за следење по каква било комбинација на лекувања класифицирани во Z08.0-Z08.2
- Z08.8 Преглед за следење по друго лекување на малигна неоплазма
- Z08.9 Преглед за следење по неозначено лекување на малигна неоплазма

Z09 Преглед за следење по лекување на состојби поинакви од малигни неоплазми

∇2113

Вклучува: медицинско набљудување по лекување

Исклучува: продолжена медицинска нега и закрепнување (Z42–Z51, Z54.-)
медицинско набљудување по лекување на малигни неоплазми (Z08.-)
набљудување на:

- контрацепција (Z30.4–Z30.5)
- протетски и други медицински направи (Z44–Z46)

- Z09.0 Преглед за следење по хируршка интервенција на други состојби
- Z09.1 Преглед за следење по радиотерапија на други состојби
Исклучува: радиотераписка сеанса (Z51.0)
- Z09.2 Преглед за следење по хемиотерапија на други состојби
Преглед за следење по хемотерапија на други состојби
- Z09.3 Преглед за следење по психотерапија
- Z09.4 Преглед за следење по лекување на фрактура
- Z09.7 Преглед за следење по комбинирано лекување на други состојби
- Z09.8 Преглед за следење по друго лекување на други состојби
- Z09.9 Преглед за следење по неозначено лекување на други состојби

Z10 Рутинска општа здравствена проверка на определена суппопулација

Исклучува: медицински преглед за административни цели (Z02.-)

- Z10.0 Професионален здравствен преглед
Исклучува: преглед за вработување (Z02.1)
- Z10.1 Рутинска општа здравствена проверка на жители во институции за престој
Исклучува: преглед за прием (Z02.2)
- Z10.2 Рутинска општа здравствена контрола на војска
Исклучува: регрутациски преглед (Z02.3)
- Z10.3 Рутинска општа здравствена проверка на спортски екипи
Исклучува: тест за алкохол и лек во крвта (Z04.0)

преглед за учество во спорт (Z02.5)

- Z10.8 Рутинска општа здравствена проверка на други определени суппопулации
Ученици
Студенти

Z11 Специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски болести

∇Z111

Забелешка: Скрининг е тестирањето за болеста или за пркуратори на болеста кај асимптоматски лица поради рана детекција и лекување кај оние кај кои резултатите од тестот за болеста се позитивни.

- Z11.0 Специјален скрининг преглед за цревни инфективни болести
Z11.1 Специјален скрининг преглед за респираторна туберкулоза
Z11.2 Специјален скрининг преглед за други бактериски болести
Z11.3 Специјален скрининг преглед за инфекции главно со сексуален начин на пренесување
Z11.4 Специјален скрининг преглед за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]
Z11.5 Специјален скрининг преглед за други вирусни болести

Исклучува: вирусна цревна болест (Z11.0)

- Z11.6 Специјален скрининг преглед за други протозоални болести и хелминтијази

Исклучува: протозоална цревна болест (Z11.0)

- Z11.8 Специјален скрининг преглед за други инфективни и паразитски болести

Хламидиска }
Рикециска } болест
Спирохетна }
Микози

- Z11.9 Специјален скрининг преглед за инфективни и паразитски болести, неозначено

Z12 Специјален скрининг преглед за неоплазми

∇Z111

Забелешка: Скрининг е тестирањето за болеста или за пркуратори на болеста кај асимптоматски лица поради рана детекција и лекување кај оние кај кои резултатите од тестот за болеста се позитивни.

- Z12.0 Специјален скрининг преглед за неоплазма на желудникот
Z12.1 Специјален скрининг преглед за неоплазма на цревниот тракт
Z12.2 Специјален скрининг преглед за неоплазма на респираторните органи
Z12.3 Специјален скрининг преглед за неоплазма на дојка

Исклучува: рутински мамограм (Z01.6)

- Z12.4 Специјален скрининг преглед за неоплазма на цервиксот

Исклучува: кога се работи за рутински тест или дел од општ гинеколошки преглед (Z01.4)

- Z12.5 Специјален скрининг преглед за неоплазма на простата
Z12.6 Специјален скрининг преглед за неоплазма на мочниот меур
Z12.8 Специјален скрининг преглед за неоплазми на други локализации

Z12.9 Специјален скрининг преглед за неоплазма, неозначено

Z13 Специјален скрининг преглед за други болести и заболувања

▽2111

- Z13.0 Специјален скрининг преглед за болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам
- Z13.1 Специјален скрининг преглед за дијабетес мелитус
- Z13.2 Специјален скрининг преглед за нутритивни заболувања
- Z13.3 Специјален скрининг преглед за душевни растројства и растројства во однесувањето
Алкохолизам
Депресија
Ментална ретардација
- Z13.4 Специјален скрининг преглед за одредени развојни заболувања во детството
Исклучува: рутинско тестирање за развој на доенче или на дете (Z00.1)
- Z13.5 Специјален скрининг преглед за заболувања на окото и увото
- Z13.6 Специјален скрининг преглед за кардиоваскуларни заболувања
- Z13.7 Специјален скрининг преглед за конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности

Z13.8 Специјален скрининг преглед за други означени болести и заболувања

- ⊗Z13.81 Специјален скрининг преглед за заболување на нервниот систем
- ⊗Z13.82 Специјален скрининг преглед за респираторно заболување
- ⊗Z13.83 Специјален скрининг преглед за заболување на дигестивниот тракт
Специјален скрининг преглед за денално заболување
- ⊗Z13.84 Специјален скрининг преглед за мускулоскелетно заболување
- ⊗Z13.85 Специјален скрининг преглед за генитоуринарно заболување
- ⊗Z13.86 Специјален скрининг преглед за ендокрино и метаболично заболување
Исклучува: специјален скрининг преглед за:
• дијабетес мелитус (Z13.1)
• нутритивно заболување (Z13.2)
- ⊗Z13.88 Специјален скрининг преглед за други означени болести и заболувања
Специјален скрининг за:
• контаминација ИН
• галактосемија
• труење
• изложеност на зрачење
• состојби на кожа ИН
- Z13.9 Специјален скрининг преглед, неозначено

ЛИЦА СО ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ЗА ЗДРАВЈЕТО ПОРАДИ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (Z20–Z29)

Z20 Контакт со и изложеност на заразни болести

- Z20.0 Контакт со и изложеност на цревни заразни болести
- Z20.1 Контакт со и изложеност на туберкулоза
- Z20.2 Контакт со и изложеност на инфекции главно со сексуален начин на пренесување
- Z20.3 Контакт со и изложеност на беснило
- Z20.4 Контакт со и изложеност на рубеола
- Z20.5 Контакт со и изложеност на вирусен хепатит
- Z20.6 Контакт со и изложеност на вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]
Исклучува: асимптоматски инфективен статус со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (Z21)
- Z20.7 Контакт со и изложеност на педикулоза, акаријаза и други инфестации
- Z20.8 Контакт со и изложеност на други заразни болести
- Z20.9 Контакт со и изложеност на неозначена заразна болест

Z21 Асимптоматски инфективен статус со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]

∇0102 HIV позитивен ИН

Исклучува: контакт со или изложеност на вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (Z20.6)
болест од вирус на хумана имунодефициенција [HIV] (B20–B24)
лабораториски доказ за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV] (R75)

Z22 Носител на инфективна болест

Вклучува: претпоставен носител

- Z22.0 Носител на тифус
- Z22.1 Носител на други цревни инфективни болести
- Z22.2 Носител на дифтерија
- Z22.3 Носител на други означени бактериски болести
Носител на бактериска болест предизвикана со:
• менингококи
• стафилококи
• стрептококи
- Z22.4 Носител на инфекции главно со сексуален начин на пренесување
Носител на:
• гонореја
• сифилис

Z22.5 Носител на вирусен хепатит

∇0104

- ⊗Z22.51 Носител на вирусен хепатит В
носител на површински антиген [HBsAg] на хепатит В
- ⊗Z22.52 Носител на вирусен хепатит С

- ⊗Z22.59 Носител на друг означен вирусен хепатит
- Z22.6 Носител на инфекција со хуман Т-лимфотропен вирус тип 1 [HTLV-1]
- Z22.8 Носител на други инфективни болести
- Z22.9 Носител на инфективна болест, неозначено

Z23 Потреба за имунизација против поединечни бактериски болести

Исклучува: имунизација:

- против комбинации на болести (Z27.-)
- неспроведена (Z28.-)

- Z23.0 Потреба за имунизација само против колера
- Z23.1 Потреба за имунизација само против тифус-паратифус [TAB]
- Z23.2 Потреба за имунизација против туберкулоза [BCG]
- Z23.3 Потреба за имунизација против чума
- Z23.4 Потреба за имунизација против туларемија
- Z23.5 Потреба за имунизација само против тетанус
- Z23.6 Потреба за имунизација само против дифтерија
- Z23.7 Потреба за имунизација само против пертусис
- Z23.8 Потреба за имунизација против други поединечни бактериски болести

Z24 Потреба за имунизација против одредени поединечни вирусни болести

Исклучува: имунизација:

- против комбинации на болести (Z27.-)
- неспроведена (Z28.-)

- Z24.0 Потреба за имунизација против палиомиелит
- Z24.1 Потреба за имунизација против артроподно пренесен вирусен енцефалит
- Z24.2 Потреба за имунизација против беснило
- Z24.3 Потреба за имунизација против жолта треска
- Z24.4 Потреба за имунизација само против морбили
- Z24.5 Потреба за имунизација само против рubeола
- Z24.6 Потреба за имунизација против вирусен хепатит

Z25 Потреба за имунизација против други поединечни вирусни болести

Исклучува: имунизација:

- против комбинации на болести (Z27.-)
- неспроведена (Z28.-)

- Z25.0 Потреба за имунизација само против паротит
- Z25.1 Потреба за имунизација против инфлуенца

Z25.8 Потреба за имунизација против други означени поединечни вирусни болести

Z26 Потреба за имунизација против други поединечни инфективни болести

Исклучува: имунизација:

- против комбинации на болести (Z27.-)
- неспроведена (Z28.-)

Z26.0 Потреба за имунизација против лајшманијаза

Z26.8 Потреба за имунизација против други означени поединечни инфективни болести

Z26.9 Потреба за имунизација против неозначена инфективна болест
Потреба за имунизација ИН

Z27 Потреба за имунизација против комбинации на инфективни болести

Исклучува: неспроведена имунизација (Z28.-)

Z27.0 Потреба за имунизација против колера со тифус-паратифус [cholera + TAB]

Z27.1 Потреба за имунизација против дифтерија-тетанус-пертусис, комбинирано [DTP]

Z27.2 Потреба за имунизација против дифтерија-тетанус-пертусис со тифус-паратифус [DTP + TAB]

Z27.3 Потреба за имунизација против дифтерија-тетанус-пертусис со полиомиелит [DTP + polio]

Z27.4 Потреба за имунизација против морбили-паротит-рубеола [MMR]

Z27.8 Потреба за имунизација против други комбинации на инфективни болести

Z27.9 Потреба за имунизација против неозначени комбинации на инфективни болести

Z28 Неспроведена имунизација

Z28.0 Неспроведена имунизација поради контраиндикација

Z28.1 Неспроведена имунизација поради одлука на пациентот од лично убедување или поради групен притисок

Z28.2 Неспроведена имунизација поради одлука на пациент од други и од неозначени причини

Z28.8 Неспроведена имунизација поради други причини

Z28.9 Неспроведена имунизација поради неозначена причина

Z29 Потреба од други профилактични мерки

Исклучува: десензибилизација на алергени (Z51.6)
профилактична операција (Z40.-)

Z29.0 Изолација
Прием за заштита на лицето од неговата или нејзината околина или за изолација на лицето по контакт со инфективна болест

Z29.1 Профилактична имунотерапија
Апликација на имуноглобулин

Z29.2 Друга профилактична хемиотерапија
Хемопрофилакса

- Профилактична:
• антибиотска терапија
• хемотерапија

- Z29.8 Други означени профилактични мерки
Z29.9 Профилактична мерка, неозначено

ЛИЦА КОИ ДОБИВААТ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ВО ОКОЛНОСТИ ПОВРЗАНИ СО РЕПРОДУКЦИЈА (Z30–Z39)

Z30 Спроведување на контрацепција

- Z30.0 Општо советување и совет за контрацепција
Совет за планирање на семејство ИН
Почетно препишување на контрацептивни средства
- Z30.1 Вметнување на (интраутерина) контрацептивна направа
- Z30.2 Стерилизација
Прием за подврзување на јајцеводи или ваза деференција
- Z30.3 Менструална екстракција
Прекин на бременост
Регулација на менструација
- Z30.4 Конторола на контрацептивни лекови
Повторно препишување на контрацептивни апчиња или други контрацептивни лекови
Рутински преглед за одржување на контрацепција
- Z30.5 Набљудување на (интраутерина) контрацептивна направа
Проверка, повторно вметнување или вадење на (интраутерина) контрацептивна направа
- Z30.8 Друго спроведување на контрацепција
Броење на сперматозоидите по вазектомија
- Z30.9 Спроведување на контрацепција, неозначено

Z31 Спроведување на прокреација

Исклучува: компликации во врска со вештачко оплодување (N98.-)

- Z31.0 Тубопластика или вазопластика по претходна стерилизација
- Z31.1 Вештачка инсеминација
- Z31.2 Оплодување in vitro
V1437 Прием поради оплодување или имплантација на јајце клетка
- Z31.3 Други методи што го помагаат оплодувањето
- Z31.4 Прокреативно испитување и тестирање
Инсуфлација на јајцевод
Броење на сперматозоиди
- Исклучува:* броење на сперматозоиди по вазектомија (Z30.8)
- Z31.5 Генетско советување
- Z31.6 Општо советување и совет за прокреација

- Z31.8 Друга постапка за прокреација
Z31.9 Спроведување на прокреација, неозначено

Z32 Преглед и тест за бременост

- Z32.0 Бременост (сè уште) непотврдена
Z32.1 Потврдена бременост

Z33 Состојба на бременост, случајна

- ∇1521 Состојба на бременост ИН

Z34 Надзор на нормална бременост

∇1550

Вклучува: надзор на напор без породување

Исклучува: лажни породилни болки (O47.-)
преттермински контракции без породување (O60.0)

- Z34.0 Надзор на нормална прва бременост
Z34.8 Надзор на друга нормална бременост
Z34.9 Надзор на нормална бременост, неозначено

Z35 Надзор на високоризична бременост

- Z35.0 Надзор на бременост со анамнеза за неплодност
Z35.1 Надзор на бременост со анамнеза за абортус
Надзор на бременост со анамнеза за:
• хидатидна мола
• везикуларна мола
Исклучува: хабитуален абортер:
• нега за време на бременост (O26.2)
• без тековна бременост (N96)
Z35.2 Надзор на бременост со друга лоша репродуктивна или акушерска анамнеза
Надзор на бременост со анамнеза за:
• состојби што можат да се класифицираат во O10–O92
• неонатална смрт
• мртвороденост
Z35.3 Надзор на бременост со анамнеза за недостатна антенатална нега
Бременост:
• прикриена
• скриена
Z35.4 Надзор на бременост со голем мултипаритет
∇1525
Исклучува: мултипаритет без тековна бременост (Z64.1)

Z35.5 Надзор на бременост на стара прворотка

- ∇1524 Надзор на бременост кај жена на возраст ≥ 35 години

- ⊗Z35.51 Надзор на стара прворотка

Надзор на постара прворотка

⊗Z35.52 Надзор на стара повеќеротка
Надзор на постара повеќеротка

Z35.6 Надзор на (многу) млада прворотка
Надзор на прворотка на возраст < 16 години

Z35.7 Надзор на високоризична бременост поради социјални проблеми

Z35.8 Надзор на други високоризични бремености

Z35.9 Надзор на високоризична бременост, неозначено

Z36 Антенатална проверка

Исклучува: ненормални наоди при антенатална проверка на мајката (O28.-)
рутинска пренатална нега (Z34–Z35)

Z36.0 Антенатална проверка за хромозомски аномалии
Амниоцентеза
Примерок од плацента (земен вагинално)

Z36.1 Антенатална проверка поради покачено ниво на алфафетопротеин

Z36.2 Друга антенатална проверка што се темели на амниоцентеза

Z36.3 Антенатална проверка за малформации што користи ултразвук и други физички методи

Z36.4 Антенатална проверка за забавен фетален раст што користи на ултразвук и други физички методи

Z36.5 Антенатална проверка за изоимунизација

Z36.8 Друга антенатална проверка

▽1537

Проверка за хемоглобинопатија

Z36.9 Антенатална проверка, неозначено

Z37 Исход од породувањето

▽1517

Забелешка: Оваа категорија е наменета за употреба како дополнителна шифра за означување на исходот од породувањето во мајчиното досие.

Z37.0 Единче живородено

Z37.1 Единче мртвородено

Z37.2 Близнаци, обата живородени

Z37.3 Близнаци, еден живороден друг мртвороден

Z37.4 Близнаци, обата мртвородни

Z37.5 Други мултипли породувања, сите живородни

Z37.6 Други мултипли породувања, некои живородни

Z37.7 Други мултипли породувања, сите мртвородени

Z37.9 Исход од породување, неозначено

Z38 Живородени доенчиња според местото на породување

▽1607

- Z38.0 Единче, родено во болница
- Z38.1 Единче, родено надвор од болница
- Z38.2 Единче, неозначено место на породувањето
Живородено доенче ИН
- Z38.3 Близнак, роден во болница
- Z38.4 Близнак, роден надвор од болница
- Z38.5 Близнак, неозначено место на породувањето
- Z38.6 Друго мултипло, родено во болница
- Z38.7 Друго мултипло, родено надвор од болница
- Z38.8 Друго мултипло, неозначено место на породување

Z39 Постпартусна нега и испитување

Z39.0 Постпартусна нега и испитување непосредно по породувањето

▽1519

Нега и набљудување кај некомплицирани случаи

Исклучува: нега за постпартусни компликации - види Алфаветски индекс

- ⊗Z39.00 Постпартусна нега и испитување по породувањето, неозначено
- ⊗Z39.01 Постпартусна нега по породување во болница
- ⊗Z39.02 Постпартусна нега по планирано породување надвор од болница
- ⊗Z39.03 Постпартусна нега по непланирано породување надвор од болница
- Z39.1 Нега и испитување на доилката
Надзор на лактација
Исклучува: заболувања на лактација (O92.-)
- Z39.2 Рутинско постпартусно следење

ЛИЦА КОИ ДОБИВААТ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ЗА СПЕЦИФИЧНИ ПРОЦЕДУРИ И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА (Z40–Z54)

Забелешка: Категориите Z40–Z54 се наменети за одредување на причината за нега. Можат да се употребуваат кај пациенти кои веќе биле лекувани од болест или повреда, но кои добиваат продолжена или профилатична нега, нега за закрепнување или нега за консолидирање на лекувањето, за соочувањето со резидуалните сосотјби, за обезбедување дека состојбата нема повторно да се појави или да се спречи повторното појавување.

Исклучува: преглед за следење за медицинско набљудување по лекување (Z08–Z09)

Z40 Профилатична операција

Z40.0 Профилактична операција поради ризични фактори поврзани со малигни неоплазми

Прием за профилактично отстранување на орган

⊗Z40.00 Дојка

▽1204

⊗Z40.01 Јајник

⊗Z40.08 Друго

Z40.8 Друга профилактична операција

Z40.9 Профилактична операција, неозначено

Z41 Процедури поинакви од оние наменети за подобрување на здравствената состојба

Z41.0 Трансплантација на коса

Z41.1 Друга пластична операција поради неприфатлив козметички изглед

▽1204
Имплант на дојка

Исклучува: пластична и реконструктивна операција по заздравена повреда или операција (Z42.-)

Z41.2 Рутинска и ритуална циркумцизија

Z41.3 Дупнување на ушна школка

Z41.8 Други процедури поинакви од оние наменети за подобрување на здравствената состојба

Z41.9 Процедури поинакви од оние наменети за подобрување на здравствената состојба, неозначено

Z42 Продолжена нега која вклучува пластична операција

Вклучува: пластична и реконструктивна операција по заздравена повреда или операција обновување на оштетено ткиво со лузни

Исклучува: пластична операција:

- како лекување на тековна повреда – шифра за соодветна повреда - види Алфабетски индекс
- за неприфатлив козметички изглед (Z41.1)

Z42.0 Продолжена нега која вклучува пластична операција на главата и вратот

Z42.1 Продолжена нега која вклучува пластична операција на дојка

▽1204

Z42.2 Продолжена нега која вклучува пластична операција на други делови на трупот

Z42.3 Продолжена нега која вклучува пластична операција на горен екстремитет

Z42.4 Продолжена нега која вклучува пластична операција на долен екстремитет

Z42.8 Продолжена нега која вклучува пластична операција на друг дел од телото

Z42.9 Продолжена нега која вклучува пластична операција, неозначено

Z43 Згрижување на вештачки отвори

Вклучува: затворање

пат на звуци или бужии
реформирање
отстранување на катетер
тоалет или чистење

Исклучува: само состојба на вештачки отвор, без потреба од неа (Z93.-)
компликации на надворешна стома (J95.0, K91.4, N99.5)
местење и нагодување на надворешна протетски и други направи (Z44–Z46)

- Z43.0 Згрижување на трахеостома
- Z43.1 Згрижување на гастростома
- Z43.2 Згрижување на илеостома
- Z43.3 Згрижување на колостома
- Z43.4 Згрижување на други вештачки отвори на дигестивниот тракт
- Z43.5 Згрижување на цистостома
- Z43.6 Згрижување на други вештачки отвори на уринарниот тракт
Нефростомија
Уретеростомија
Уретростомија
- Z43.7 Згрижување на вештачка вагина
- Z43.8 Згрижување на други вештачки отвори
- Z43.9 Згрижување на неозначен вештачки отвор

Z44 Местење и нагодување на надворешна протетска направа

Исклучува: присуство на протетска направа (Z97.-)

- Z44.0 Местење и нагодување на вештачка рака (целосна) (делумна)
  - Z44.1 Местење и нагодување на вештачка нога (целосна) (делумна)
  - Z44.2 Местење и нагодување на вештачко око
- Исклучува:** механичка компликација на очна протеза (T85.3)
- Z44.3 Местење и нагодување на надворешна протеза на дојка
  - Z44.8 Местење и нагодување на други надворешни протетски направи
  - Z44.9 Местење и нагодување на неозначена надворешна протетска направа

Z45 Нагодување и одржување на имплантирана направа

Исклучува: малфункција или други компликации на направата – види Алфабетски индекс
присуство на протетски и други направи (Z95–Z97)

- Z45.0 Местење и одржување на кардијална направа
V0936 Проверка и тестирање на:
  - автоматски имплантиран кардиовертер дефибрилатор [AICD]
  - кардијален пејсмејкер
  - пулсен генератор [батерија]
- Z45.1 Местење и одржување на имплантирана инфузиона направа или пумпа

- Z45.2 Местење и одржување на направа за васкуларен акцес
Местење и одржување на васкуларен катетер
- Z45.3 Местење и одржување на имплантирана слушна направа
Направа за коскена спроводливост
Кохлеарна направа
- Z45.8 Местење и одржување на други имплантирани направи
- Z45.9 Местење и одржување на неозначена имплантирана направа

Z46 Местење и нагодување на други направи

Исклучува: само повторно издавање на рецепт (Z76.0)
малфункција или други компликации на направата – види Алфабетски индекс
присуство на протетски и други направи (Z95–Z97)

- Z46.0 Местење и нагодување на очила и контактни леќи
- Z46.1 Местење и нагодување на слушен апарат
- Z46.2 Местење и нагодување на други направи во врска со нервниот систем и специјалните сетила
- Z46.3 Местење и нагодување на дентална протетска направа
- Z46.4 Местење и нагодување на ортодонтска направа
- Z46.5 Местење и нагодување на илеостома и други цревни апарати
- Z46.6 Местење и нагодување на уринарна направа
- Z46.7 Местење и нагодување на ортопедска направа
Ортопедска:
  - продолжна шина
  - гипс
  - корсет
  - чевли
- Z46.8 Местење и нагодување на други означени направи
Инвалидска количка
- Z46.9 Местење и нагодување на неозначена направа

Z47 Друга ортопедска продолжена нега

Исклучува: нега која вклучува рехабилитациони процедури (Z50.-)
компликации од внатрешни ортопедски направи, импланти и трансплантати (T84.-)
преглед за следење по лекување на фрактура (Z09.4)

- Z47.0 Продолжена нега што вклучува вадење на фрактурна плочка и друга внатрешна фиксна направа
Отстранување на:
  - игли
  - плочки
  - шипки
  - шрафови

Исклучува: отстранување на надворешна фиксна направа (Z47.8)
- Z47.8 Друга означена ортопедска продолжена нега
Промена, проверка и отстранување на:
  - направа за надворешна фиксација или тракција
  - гипс

Z47.9 Ортопедска продолжена нега, неозначено

Z48 Друга хируршка продолжена нега

Исклучува: згрижување на вештачки отвори (Z43.-)
местење и нагудување на протетски и други направи (Z44–Z46)
преглед за следење по:
• хируршка интервенција (Z09.0)
• лекување на фрактура (Z09.4)
ортопедска продолжена нега (Z47.-)

Z48.0 Згрижување на хируршки преврски и шевови
V1911 Менување на преврски
Отстранување на шевови

Z48.8 Друга означена продолжена хируршка нега
V2103

Z48.9 Хируршка продолжена нега, неозначено

Z49 Нега која вклучува дијализа

Вклучува: подготовка за дијализа и лекување

Исклучува: состојба на ренална дијализа (Z99.2)

Z49.0 Подготвителна нега за дијализа
Прием за креирање на артериовенска фистула [трансплантат]

Z49.1 Екстракорпорална дијализа
V1404 Дијализа (ренална) ИН

Z49.2 Друга дијализа
V1404 Перитонеална дијализа

Z50 Нега која вклучува употреба на рехабилитациони процедури

V2104

Исклучува: советување (Z70–Z71)

Z50.0 Кардијална рехабилитација

Z50.1 Друга физикална терапија
Тераписки и закрепнувачки вежби

Z50.2 Рехабилитација од алкохол

Z50.3 Рехабилитација од лекови

Z50.4 Психотерапија, неklasифицирана на друго место

Z50.5 Говорна терапија

Z50.6 Ортоптични вежби

Z50.7 Работна терапија и професионална рехабилитација, неklasифицирана на друго место

Z50.8 Нега што вклучува употреба на рехабилитациони процедури
Рехабилитација од тутун
Тренирање на активностите од секојдневниот живот [АСЖ] НДМ

Z50.9 Нега што вклучува употреба на рехабилитациона процедура, неозначено
Рехабилитација ИН

Z51 Друга медицинска нега

Исклучува: Преглед за следење по лекување (Z08–Z09)

Z51.0 радиотераписка сеанса (Z51.0)

∇0229

Z51.1 Хемиотераписка сеанса за неоплазма
Хемотерапија за одржување ИН

∇0044

Исклучува: профилактична хемотерапија (Z29.2)

Z51.3 Трансфузија на крв без наведена дијагноза

Z51.4 Подготвителна нега за последователен третман, неklasифициран на друго место

Исклучува: подготвителна нега за дијализа (Z49.0)

Z51.5 Палијативна нега

∇0224

Z51.6 Десензибилизација на алергени

⊗Z51.60 Алерген, неозначено

⊗Z51.61 Убоден инсект
Мравки
Пчели
Оси

⊗Z51.62 Полен

⊗Z51.63 Грињи

⊗Z51.64 Животно

Исклучува: убодни инсекти (Z51.61)

⊗Z51.69 Друг означен алерген

Z51.8 Друга означена медицинска нега

Исклучува: нега за овозможување на одмор (Z75.5)

⊗Z51.81 Апхереза

∇0301

⊗Z51.88 Друга означена медицинска нега

Z51.9 Медицинска нега, неозначено

Z52 Донори на органи и ткива

∇0030, 0301

Вклучува: аутологни и алогенични донори

Исклучува: преглед на потенцијален донор (Z00.5)

Z52.0 Донор на крв

- ⊗Z52.00 Донор на цела крв
Крв ИН
- ⊗Z52.08 Други донори на крв
Компоненти на крв ИН
Лимфоцити
Тромбоцити
- Z52.1 Донор на кожа
- Z52.2 Донор на коска
- Z52.3 Донор на коскена срж
- Z52.4 Донор на бубрег
- Z52.5 Донор на коронаеја
- Z52.6 Донор на црн дроб
- Z52.7 Донор на срце
- Z52.8 Донор на други органи и ткива
- Z52.9 Донор на неозначен орган или ткиво
Донор ИН

Z53 Лица што добиваат здравствените услуги за специфични процедури што не се спроведени

▽0011

Исклучува: неспроведена имунизација (Z28.-)

- Z53.0 Неспроведена процедура поради контраиндикација
- Z53.1 Неспроведена процедура поради одлука на пациент од лично убедување или под притисок на група
- Z53.2 Неспроведена процедура поради одлука на пациент од други и неозначени причини
- Z53.8 Неспроведена процедура од други причини
- Z53.9 Неспроведена процедура, неозначена причина

Z54 Закрепнување

▽2103

- Z54.0 Закрепнување по операција
- Z54.1 Закрепнување по радиотерапија
- Z54.2 Закрепнување по хемотерапија
- Z54.3 Закрепнување по психотерапија
- Z54.4 Закрепнување по лекување на фрактура
- Z54.7 Закрепнување по комбинирано лекување
Закрепнување по која било комбинација на лекувања класифицирана во Z54.0–Z54.4
- Z54.8 Закрепнување по друго лекување
- Z54.9 Закрепнување по неозначено лекување

ЛИЦА СО ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ЗА ЗДРАВЈЕТО ВО ВРСКА СО СОЦИОЕКОНОМСКИ И ПСИХОСОЦИЈАЛНИ ОКОЛНОСТИ (Z55–Z65)

Z55 Проблеми поврзани со образованието и писменоста

Исклучува: растројства во психолошкиот развој (F80–F89)

- Z55.0 Неписменост и ниско ниво на неписменост
- Z55.1 Недостапно и недостижно школување
- Z55.2 Неположени испити
- Z55.3 Заостанување во учењето
- Z55.4 Образовно неприспособување и неслога со наставниците и соучениците
- Z55.8 Други проблеми поврзани со образованието и писменоста
Несоодветна настава
- Z55.9 Проблем поврзан со образованието и писменоста, неозначено

Z56 Проблеми поврзани со вработеноста и невработеноста

Исклучува: професионална изложеност на ризични фактори (Z57.-)
проблеми поврзани со станбениите и економските услови (Z59.-)

- Z56.0 Невработеност, неозначено
- Z56.1 Менување на работа
- Z56.2 Закана за губење на работа
- Z56.3 Стресен распоред на работа
- Z56.4 Неслога со шефот и соработниците
- Z56.5 Несоодветна работа
Тешки работни услови
- Z56.6 Други физички и психички напор поврзан со работата
- Z56.7 Други и неозначени проблеми поврзани со вработеноста

Z57 Професионална изложеност на ризични фактори

- Z57.0 Професионална изложеност на врева
- Z57.1 Професионална изложеност на зрачење
- Z57.2 Професионална изложеност на прашина
- Z57.3 Професионална изложеност на други загадувачи на воздухот
- Z57.4 Професионална изложеност на токсични агенси во земјоделството
Цврсти супстанции, течности, гасови или пареа
- Z57.5 Професионална изложеност на токсични агенси во други индустрии
Цврсти супстанции, гасови или пареа

- Z57.6   Професионална изложеност на екстремна температура
- Z57.7   Професионална изложеност на вибрација
- Z57.8   Професионална изложеност на други ризични фактори
- Z57.9   Професионална изложеност на неозначен ризичен фактор

Z58   Проблеми поврзани со физичката средина

Исклучува: Професионална изложеност (Z57.-)

- Z58.0   Изложеност на врева
- Z58.1   Изложеност на воздушна загаденост
- Исклучува:* Изложеност на дим од цигари (Z58.7)
- Z58.2   Изложеност на загаденост на водата
- Z58.3   Изложеност на загаденост на почвата
- Z58.4   Изложеност на зрачење
- Z58.5   Изложеност на друго загадување
- Z58.6   Несоодветно снабдување со вода за пиење

Исклучува: ефекти на жед (T73.1)

- Z58.7   Изложување на дим од цигари
Пасивно пушење

Исклучува: душевни растројства и растројства во однесувањето предизвикани од употреба на тутун (F17.-)
лична анамнеза за заболување од употреба на тутун (Z86.43)
употреба на тутун (Z72.0)

- Z58.8   Други проблеми поврзани со физичката средина
- Z58.9   Проблем поврзан со физичката средина, неозначено

Z59   Проблеми поврзани со станбени и економски околности

Исклучува: несоодветно снабдување со вода за пиење (Z58.6)

- Z59.0   Бездомност
- Z59.1   Несоодветно сместување
Недостиг на греење
Рестрикција на простор
Технички дефекти во домови што оневозможуваат соодветна нега
Незадоволителна околина

Исклучува: проблеми поврзани со физичка средина (Z58.-)

- Z59.2   Неслога со соседите, потстанарите и сопственикот
- Z59.3   Проблеми поврзани со живеење во заедничко живеалиште
Станар во училиште со интернат

Исклучува: институционално воспитување (Z62.2)

- Z59.4   Недостиг на соодветна храна

Исклучува: ефекти од глад (T73.0)
несоодветна исхрана или навики во исхрана (Z72.4)
малнутриција (E40–E46)

- Z59.5 Крајна сиромаштија
- Z59.6 Низок приход
- Z59.7 Недостатно социјално осигурување и социјална помош
- Z59.8 Други проблеми поврзани со станбени и економски околности
Поништување на заем
Изолирано живеалиште
Проблеми со кредитори
- Z59.9 Проблем поврзан со станбени и економски околности, неозначено

Z60 Проблеми поврзани со социјална средина

- Z60.0 Проблеми со приспособување според животните промени
Приспособување на пензионирање [пензија]
Синдром на празно гнездо
- Z60.1 Атипична родителска ситуација
Проблеми поврзани со родителска ситуација (одгледување на деца) со еден родител или друга ситуација од онаа во која двајцата биолошки родители живеат заедно.
- Z60.2 Семец
- Z60.3 Тешкотии во акултурација
Миграција
Социјална трансплантација
- Z60.4 Социјално исклучување и отфрлање
Исклучување и отфрлање врз основа на лични карактеристики како што се необичен физички изглед, болест или однесување.
Исклучува: цел на несакана дискриминација од расни или религиозни причини (Z60.5)
- Z60.5 Цел на очигледна несакана дискриминација и прогонување
Прогонување или дискриминација, очигледна или реална, врз основа на припадност во некоја група (дефинирана од бојата на кожата, религијата, етничкото потекло, итн) а не врз основа на личните карактеристики.
Исклучува: социјално исклучување и отфрлање (Z60.4)
- Z60.8 Други проблеми поврзани со социјална средина
- Z60.9 Проблем поврзан со социјална средина, неозначено

Z61 Проблеми поврзани со животни настани со негативно влијание во детството

∇1909

Исклучува: малтертман синдроми (T74.-)

- Z61.0 Загуба на близок емоционален однос во детството
Загуба на емоционално близок однос, како што е родител, брат, сестра, посебен пријател или сакано домашно милениче, поради смрт или трајно заминување или отфрлање.
- Z61.1 Отстранување од домот во детството
Прием во воспитен дом, болница или друга институција предизвикувајќи психосоцијален стрес или присилна регрутација во активност надвор од домот за подолг период.
- Z61.2 Изменет образец на семејни односи во детството

Пристигање на ново лице во семејството што резултира во несакана промена во односите на детето. Може да вклучи нов брак на родител или раѓање на брат или сестра.

- Z61.3** Настани што доведуваат до губење на самопочит во детството
Настани кои резултираат во самопреиспитување на детето како што е неуспех во задачите со високо лично вложување; разоткривање или откривање на срамен или осудувачки личен или семеен настан и други понижувачки искуства.
- Z61.4** Проблеми поврзани со наводна сексуална злоупотреба на дете од лице во рамки на основната група за поддршка
Проблеми поврзани со каков било физички контакт или покажување помеѓу возрасен член од семејството на детето и детето што довело до сексуално возбудавање, независно од тоа дали детето своеволно пристапило во сексуалните чинови или не (на пр. генитален контакт или манипулација или намерно покажување на дојки или генеталии).
- Z61.5** Проблеми поврзани со наводна сексуална злоупотреба на дете од лице надвор од основната група за поддршка
Проблеми поврзани со контакт или обид за контакт со дојките или генеталиите на детето или на некое друго лице, сексуално покажување во близина или обид за соблекување или заведување на дете, од занчително постаро лице надвор од семејството на детето, или врз основа на позицијата или статусот на лицето или против волјата на детето.
- Z61.6** Проблеми поврзани со наводна физичка злоупотреба на дете
Проблеми поврзани со инциденти во кои детето било повредено во минатото од кое било возрасно лице во семејството до медицински екстент (на пр. фрактури, видливи модринки) или вклучувало ненормални форми на насилство (на пр. удирање на детето со тежок или остар предмет, палење или врзување на детето).
- Z61.7** Лично застрашувачко искуство во детството
Доживување кое претставува закана за иднината на детето, како што е киднапирањето, природна непогода заканувачка по живот, повреда заканувачка за претставата за себе или безбедноста, или сведочење на тешка траума на сакано лице.
- Z61.8** Други животни настани со негативно влијание во детството
- Z61.9** Животен настан со негативно влијание во детството, неозначено

Z62 Други проблемни поврзани со воспитувањето

Исклучува: малтретман синдроми (T74.-)

- Z62.0** Несоодветен родителски надзор и контрола
Недостиг на родителско сознание за тоа што прави детето или каде се наоѓа; лоша контрола; недостиг на грижа или недостиг на обид за интервенција кога детето е во ризични ситуации.
- Z62.1** Родителска прекумерна заштита
Образец на воспитување што резултира во инфантилизација и спречување на независно однесување.
- Z62.2** Институционално воспитување
Група воспитна грижа во која родителските одговорности во голема мерка се преземени од некој вид на институција (како што е детска градинка, сиропиталиште или дом за деца) или терапевска нега на подолг период за време на кој детето е во болница, болница за закрепнување или слично, без најмалку еден родител да живее со детето.
- Z62.3** Непријателство кон детето и негово обвинување за туѓи грешки
Негативно родителско однесување насочено особено кон детето како поединец, то трае подолг период и е первазивно за повеќе однесувања на детето (на пр. автоматско обвинување на детето за каков било проблем во семејството или доделување на негативни особини на детето).
- Z62.4** Емоционално запоставување на дете
Родител кој зборува со детето на одбивен или на нечувствителен начин. Недостиг на интерес за детето, за сожалување кон тешкотиите на детето, за пофалување и охрабрување. Иритирана реакција на вознемирено однесување и отсуство на доволно физичка блискост и емоционална топлина.
- Z62.5** Други проблеми поврзани со запоставување во воспитувањето
Недостиг на учење и играње
- Z62.6** Несоодветен родителски притисок и други ненормални квалитети во воспитувањето

Родителите кои го форсираат детето да биде различно од вообичаената норма, несоодветна на полот (на пр. облекување на момче во облека на девојче), несоодветна на возраста (на пр. форсирање на детето да презема одговорности што се преголеми за нејзината или неговата возраст) или на друг начин несоодветна (на пр. терање на детето да се вклучи во несакани или премногу тешки активности).

Z62.8 Други означени проблеми поврзани со воспитувањето

Z62.9 Проблем поврзан со воспитувањето, неозначено

Z63 Други проблеми поврзани со основна група за издржување, вклучувајќи ги семејните околности

Исклучува: малтретман синдроми (T74.-)

проблеми поврзани со:

- животни настани со негативно влијание во детството (Z61.-)
- воспитување (Z62.-)

Z63.0 Проблеми поврзани со брачниот партнер или партнерка

Неслога помеѓу партнерите што резултира во сериозно или продолжено губење на контрола, создавање на непријателски, критични чувства или постојана атмосфера на меѓусебно насилство (удирање или чукнување).

Z63.1 Проблеми поврзани со родителите и роднините на брачниот партнер

Z63.2 Несоодветно семејно издржување

Z63.3 Отсуство на член на семејство

Z63.4 Исчезнување и смрт на член на семејството
Препоставена смрт на член на семејство

Z63.5 Растурање на семејството со раздвојување и развод
Отуѓување

Z63.6 Зависен роднина на кого му е потребна нега во домот

Z63.7 Стресни животни настани што влијаат врз семејството и врз домаќинството

Вознемиреност (нормална) за болно лице во семејството

⊗Z63.70 Стресни животни настани што влијаат врз семејството и домаќинството, неозначено

⊗Z63.71 Алкоголизам во семејството

⊗Z63.72 Коцкање во семејството

⊗Z63.79 Други стресни животни настани што влијаат врз семејството и домаќинството

Здравствени проблеми во рамки на семејството

Болен или растроен член на семејството

Изолирано семејство

Z63.8 Други означени проблеми поврзани со основната примарна група за издржување

Неслога во семејството ИН

Високо изразена емотивност во рамки на семејството

Несоодветна или нарушена комуникација во рамки на семејството

Z63.9 Проблем поврзан со основната група за издржување, неозначено

Z64 Проблеми поврзани со одредени психоцосијални околности

Z64.0 Проблеми поврзани со несакана бременост

Исклучува: надзор на високоризична бременост поради социјални проблеми (Z35.7)

- Z64.1 Проблеми поврзани со мултипаритет
Исклучува: надзор на бременост со голем мултипаритет (Z35.4)
- Z64.2 Барање и прифаќање на физички, нутритивни и хемиски интервенции што важат за ризични и штетни
Исклучува: зависност од супстанции – види Алфаветски индекс
- Z64.3 Барање и прифаќање на обноски и психолошки интервенции што важат за ризични и штетни
- Z64.4 Неслога со советници
Неслога со:
• службеник одговорен за условно казнети лица
• социјален работник

Z65 Проблеми поврзани со други психосоцијални околности

- Исклучува:* тековна повреда – види Алфаветски индекс
- Z65.0 Осуда во граѓански и криминални постапки без апсење
- Z65.1 Апсење и друго ставање во затвор
- Z65.2 Проблеми поврзани со ослободување од затвор
- Z65.3 Проблеми поврзани со други законски околности
Апсење
Постапки за старетелство или издржување на дете
Рочиште
Судско гонење
- Z65.4 Жртва на криминал и тероризам
Жртва на тортура
- Z65.5 Изложеност на несреќа, војна и други непријателства
Исклучува: цел на очигледна несакана дискриминација или судско гонење (Z60.5)
- Z65.8 Други означени проблеми поврзани со психосоцијални околности
- Z65.9 Проблем поврзан со неозначени психосоцијални околности

ЛИЦА КОИ ДОБИВААТ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ ВО ДРУГИ ОКОЛНОСТИ (Z70–Z76)

Z70 Советување поврзано со сексуален став, обносување и ориентација

- Исклучува:* советување за контрацепција или прокреација (Z30–Z31)
- Z70.0 Советување поврзано со сексуален став
Загрижено лице поради засрамување, срамежливост или друг негативен одговор на сексуални прашања
- Z70.1 Советување поврзано со сексуално обносување и ориентација на пациентот
Загрижен пациент во врска со:
• импотенција
• ненадразливост
• промискуитет
• сексуална ориентација
- Z70.2 Советување поврзано со сексуално обносување и ориентација на трето лице
Баран совет во врска со сексуално обносување и ориентација на:

- дете
- партнер
- брачен партнер

- Z70.3 Советување поврзано со комбинирана грижа што се однесува на сексуален став, обнесување и ориентација
- Z70.8 Друго сексуално советување
Сексуално образование
- Z70.9 Сексуално советување, неозначено

Z71 Лица што добиваат здравствени услуги за друго советување и медицински совет, неклассифицирано на друго место

Исклучува: советување за контрацепција или прокреација (Z30–Z31)
сексуално советување (Z70.-)

- Z71.0 Лице советувано во името на друго лице
Совет или лекување без присуство на трето лице

Исклучува: вознемиреност (нормална) за болно лице во семејството (Z63.79)

- Z71.1 Лице со тегоба на страв кај кое не е поставена дијагноза
▽0521 'Добро загрижен'
Стравувана состојба недемонстрирана
Проблемот беше нормална состојба

Исклучува: медицинско набљудување и евалуација на претпоставени болести и состојби (Z03.-)

- Z71.2 Лице што се консултира за објаснување на наодите од спроведеното испитување

- Z71.3 Советување и контролирање на исхраната
Советување и контролирање на исхраната (за):
- колит
  - дијабетес мелитус
  - алергии или неподнесување на храна
  - гастрит
  - хиперхолестеринемија
  - ИН
  - прекумерна тежина

- Z71.4 Советување и контрола при злоупотреба на алкохол

Исклучува: процедури за рехабилитација од алкохол (Z50.2)

- Z71.5 Советување и контрола при злоупотреба на лек

Исклучува: процедури за рехабилитација од лек (Z50.3)

- Z71.6 Советување за злоупотреба на тутун

Исклучува: процедури за рехабилитација од тутун (Z50.8)

- Z71.7 Советување за вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]

- Z71.8 Друго означено советување
▽0401 Советување за крвно сродство
Образование за дијабетес

- Z71.9 Советување, неозначено
Медицински совет ИН

Z72**Проблеми поврзани со стилот на живеење**

Забелешка: Ризична употреба е образец на употреба на супстанција која што го зголемува ризикот за штетни последици за корисникот. Наспрема штетната употреба, ризичната употреба се однесува на образците на употреба кои се од значење за јавното здравје и покрај отсуството на некое тековно заболување на индивидуалниот корисник.

Исклучува: проблеми што се однесуваат на:

- тешкотија во организирање на животот (Z73.-)
- социоекономски и психосоцијални околности (Z55–Z65)

Z72.0 Употреба на тутун, тековна

▽0503

Ризична употреба

Употреба во последниот месец

Исклучува: штетна употреба на тутун (F17.1)
зависност од тутун (F17.2)

Z72.1 Употреба на алкохол

Ризична употреба на алкохол

Исклучува: акутна интоксикација (F10.0)
зависност (F10.2)
штетна употреба (F10.1)

Z72.2 Употреба на лек

Ризична употреба на лек(ови)

Исклучува: акутна интоксикација (F11–F16, F19 со четврт знак .0)
зависност (F11–F16, F19 со четврт знак .2)
штетна употреба (F11–F16, F19 со четврт знак .1)
злоупотреба на супстанции што не предизвикуваат зависност (F55.-)

Z72.3 Недостиг на телесно вежбање**Z72.4** Несоодветна исхрана и навики во исхраната

Исклучува: растројства во обоските во врска со исхраната во доенечка возраст и детството (F98.2–F98.3)
растројства во исхраната (F50.-)
недостиг на соодветна храна (Z59.4)
малнутриција и други нутритивни дефицити (E40–E64)

Z72.5 Сексуално обносување со висок ризик**Z72.6** Коцкање и обложување

Исклучува: компулсивно или патолошко коцкање (F63.0)

Z72.8 Други проблеми поврзани со стилот на живеење

Самоуништувачко обносување

Z72.9 Проблем поврзан со стилот на живеење, неозначено**Z73****Проблеми поврзани со тешкотија во организирањето на животот**

Исклучува: проблеми поврзани со социоекономски и психосоцијални околности (Z55–Z65) (Z55–Z65)

Z73.0 Исцрпност од работа

Состојба на витална исцрпност

Z73.1 Нагласување на карактеристиките на личноста

Тип А начин на обносување (се карактеризира со нескротлива амбиција, потреба за големо постигнување, нетрпеливост, конкурентност и чувство на итност)

- Z73.2 Недостиг на релаксација и одмор
- Z73.3 Стрес, неклассифициран на друго место
Физичка и психичка напнатост ИН
Исклучува: поврзан со вработеност или невработеност (Z56.-)
- Z73.4 Несоодветни социјални способности, неклассифицирани на друго место
- Z73.5 Конфликт поврзан со социјалната улога, неклассифициран на друго место
- Z73.6 Ограничување на активности поради неспособност
Исклучува: ависност од лице што пружа нега (Z74.-)
- Z73.8 Други проблеми поврзани со тешкотија во организирањето на животот
- Z73.9 Проблем поврзан со тешкотија во организирањето на животот, неозначено

Z74 Проблеми поврзани со зависност од лице што пружа нега

Исклучува: зависност од помошни машини или направи НДМ (Z99.-)

- Z74.0 Намалена подвижност
врзаност за кревет
врзаност за стол
- Z74.1 Потреба за помош со лична нега
- Z74.2 Потреба за помош дома, кога друг член на домаќинството не може да пружи нега
- Z74.3 Потреба за постојан надзор
- Z74.8 Други проблеми поврзани со зависност од лице што пружа нега
- Z74.9 Проблем поврзан со зависност од лице што дава нега, неозначено

Z75 Проблеми поврзани со медицински можности и друга здравствена заштита

- Z75.0 Здравствени услуги што не се можни во домот
Исклучува: нема друг член на домаќинството што може да пружи нега (Z74.2)

Z75.1 Лице што чека прием во соодветна установа на друго место

∇2105

- ⊗Z75.10 Лице што чека за прием во акутна болница
- ⊗Z75.11 Лице што чека за прием во дом за нега за постари лица
Дом за стари лица
- ⊗Z75.12 Лице што чека за прием во психијатриска установа/одделение
- ⊗Z75.13 Лице што чека за прием во установа/одделение за рехабилитација
- ⊗Z75.14 Лице што чека за прием во установа/одделение за привремена нега
- ⊗Z75.18 Лице што чека за прием во друга здравствена установа
Центар за млади родители
Дом за бездомници
Матична установа

- ⊗Z75.19 Лице што чека за прием во соодветна установа на друго место, неозначено
- Z75.2 Друг период на чекање за испитување и лекување
- Z75.3 Немање и достапност до установите за здравствена заштита
▽0012 *Исклучува:* достапност на кревет (Z75.1-)
- Z75.4 Немање и достапност на други служби за помош
- Z75.5 Нега за овозможување на одмор
▽2107 Обезбедување на здравствени установи за нега на лице за кое нормално се грижат во домот, за да им се овозможи роднините да земат одмор
 Одложена нега
- Z75.8 Други проблеми поврзани со медицински установи и друга здравствена заштита
- Z75.9 Неозначен проблеми поврзан со медицински установи и друга здравствена заштита

Z76 Лица кои добиваат здравствени услуги во други околности

- Z76.0 Повторно издавање на рецепт
 Повторно издавање на рецепт за:
  - направа
  - медикаменти
  - очила*Исклучува:* издавање на медицинска потврда (Z02.7)
 повторно препишување на контрацептиви (Z30.4)
- Z76.1 Здравствен надзор и нега на најдено дете
- Z76.2 Здравствена нега за друго здраво доенче и дете
▽1609 Медицинска или здравствена нега или надзор на здраво доенче под околности како што се:
  - неповолни социоекономски услови во домот
  - чекање на сместување во семејство или за посвојување болест на мајката
  - повеќе деца во домот кои ја попречуваат или се мешаат во нормалната нега
- Z76.3 Здраво лице кое придружува болно лице
- Z76.4 Друг корисник на установите за здравствена заштита
Исклучува: бездомност (Z59.0)
- Z76.5 Симулант [свесна симулација]
 Лице што симулира болест (со очигледна мотивација)
Исклучува: измислено заболување (F68.1)
 минлив пациент (F68.1)
- Z76.8 Лица кои добиваат здравствени услуги во други означени околности
- Z76.9 Лица кои добиваат здравствени услуги во неозначени околности

ЛИЦА СО ПОТЕНЦИЈАЛНА ОПАСНОСТ ЗА ЗДРАВЈЕТО ПОВРЗАНИ СО ФАМИЛИЈАРНА И ЛИЧНА АНАМНЕЗА И ОДРЕДЕНИ УСЛОВИ КОИ ВЛИЈААТ ВРЗ ЗДРАВСТВЕНАТА СОСОТЈБА (Z80–Z99)

Исклучува: преглед за следење (Z08–Z09)
 продолжена медицинска нега и закрепнување (Z42–Z51, Z54.-)

кога личната анамнеза е причина за специјален скрининг или друг преглед или испитување (Z00–Z13)
кога можноста дека фетусот е оштетен е причината за набљудување или интервенција за време на бременоста (O35.-)

Z80   Фамилијарна анамнеза на малигна неоплазма

- Z80.0   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на дигестивни органи
Состојби што можат да се класифицираат во C15–C26
- Z80.1   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на трахеја, бронхија и бели дробови
Состојби што можат да се класифицираат во C33–C34
- Z80.2   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на други респираторни и интраторакални органи
Состојби што можат да се класифицираат во C30–C32, C37–C39
- Z80.3   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на дојка
Состојби што можат да се класифицираат во C50.-
- Z80.4   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на генитални органи
Состојби што можат да се класифицираат во C51–C63
- Z80.5   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на уринарниот тракт
Состојби што можат да се класифицираат во C64–C68
- Z80.6   Фамилијарна анамнеза за леукемија
Состојби што можат да се класифицираат во C91–C95
- Z80.7   Фамилијарна анамнеза за други малигни неоплазми на лимфното, хематопоетското и сродни ткива
Состојби што можат да се класифицираат во C81–C90, C96.-
- Z80.8   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма на други органи и системи
Состојби што можат да се класифицираат во C00–C14, C40–C49, C69–C79
- Z80.9   Фамилијарна анамнеза за малигна неоплазма, неозначено
Состојби што можат да се класифицираат во C80

Z81   Фамилијарна анамнеза за душевни растројства и растројства во обносување

- Z81.0   Фамилијарна анамнеза за ментална ретардација
Состојби што можат да се класифицираат во F70–F79
- Z81.1   Фамилијарна анамнеза за злоупотреба на алкохол
Состојби што можат да се класифицираат во F10.-
- Z81.2   Фамилијарна анамнеза за злоупотреба на тутун
Состојби што можат да се класифицираат во F17.-
- Z81.3   Фамилијарна анамнеза за злоупотреба на друга психоактивна супстанција
Состојби што можат да се класифицираат во F11–F16, F18–F19
- Z81.4   Фамилијарна анамнеза за злоупотреба на друга супстанција
Состојби што можат да се класифицираат во F55
- Z81.8   Фамилијарна анамнеза за други ментални растројства и растројства во обносување
Состојби класифицирани на друго место во F00–F99

Z82   Фамилијарна анамнеза за одредени неспособности и хронични болести што доведуваат до онеспособување

- Z82.0   Фамилијарна анамнеза за епилепсија и други болести на нервниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во G00–G99

- Z82.1   Фамилијарна анамнеза за слепило и губење на видот
Состојби што можат да се класифицираат во **H54.-**
- Z82.2   Фамилијарна анамнеза за глувост и губење на слухот
Состојби што можат да се класифицираат во **H90–H91**
- Z82.3   Фамилијарна анамнеза за шлог
Состојби што можат да се класифицираат во **I60–I64**
- Z82.4   Фамилијарна анамнеза за исхемична болест на срце и други болести на циркуларниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **I00–I52, I65–I99**
- Z82.5   Фамилијарна анамнеза за астма и други хронични долгореспираторни болести
Состојби што можат да се класифицираат во **J40–J47**
- Z82.6   Фамилијарна анамнеза за артрит и други болести на мускулоскелетниот систем и сврзното ткиво
Состојби што можат да се класифицираат во **M00–M99**
- Z82.7   Фамилијарна анамнеза за конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности
Состојби што можат да се класифицираат во **Q00–Q99**
- Z82.8   Фамилијарна анамнеза за други неспособности и хронични болести што доведуваат до онеспособување, неklasифицирани на друго место

Z83   Фамилијарна анамнеза за други специфични заболувања

Исклучува: контакт со и изложување на заразни болести во семејството (**Z20.-**)

- Z83.0   Фамилијарна анамнеза за болеста од вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]
Состојби што можат да се класифицираат во **B20–B24**
- Z83.1   Фамилијарна анамнеза за други инфективни и паразитски болести
Состојби што можат да се класифицираат во **A00–B19, B25–B94, B99**
- Z83.2   Фамилијарна анамнеза за болести на крвта и крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам
Состојби што можат да се класифицираат во **D50–D89**
- Z83.3   Фамилијарна анамнеза за дијабетес мелитус
Состојби што можат да се класифицираат во **E10–E14**
- Z83.4   Фамилијарна анамнеза за други ендокрини, нутритивни и метаболични болести
Состојби што можат да се класифицираат во **E00–E07, E15–E89**
- Z83.5   Фамилијарна анамнеза за болести на окото и увото
Состојби што можат да се класифицираат во **H00–H53, H55–H83, H92–H95**

Исклучува: фамилијарна анамнеза за:

- слепило и губење на видот (**Z82.1**)
- глувост и губење на слухот (**Z82.2**)

- Z83.6   Фамилијарна анамнеза за болести на респираторниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **J00–J39, J60–J99**

Исклучува: Фамилијарна анамнеза за хронични долгореспираторни болести (**Z82.5**)

- Z83.7   Фамилијарна анамнеза за болести на дигестивниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **K00–K93**

Z84   Фамилијарна анамнеза за други состојби

- Z84.0   Фамилијарна анамнеза за болести на кожата и поткожното ткиво

Состојби што можат да се класифицираат во **L00–L99**

- Z84.1 Фамилијарна анамнеза за заболувања на бубрегот и уретерот
Состојби што можат да се класифицираат во **N00–N29**
- Z84.2 Фамилијарна анамнеза за други болести на генитоуринарниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **N30–N99**
- Z84.3 Фамилијарна анамнеза за крвно сродство
- Z84.8 Фамилијарна анамнеза за други означени состојби

Z85 Лична анамнеза за малигна неоплазма

∇2112

Исклучува: преглед за следење по лекување на малигна неоплазма (**Z08.-**)
продолжена медицинска нега и закрепнување (**Z42–Z51, Z54.-**)

- Z85.0 Лична анамнеза за малигна неоплазма на дигестивните органи
Состојби што можат да се класифицираат во **C15–C26**
- Z85.1 Лична анамнеза за малигна неоплазма за трахеја, бронхија и бели дробови
Состојби што можат да се класифицираат во **C33–C34**
- Z85.2 Лична анамнеза за малигна неоплазма на други респираторни и интраторакални органи
Состојби што можат да се класифицираат во **C30–C32, C37–C39**
- Z85.3 Лична анамнеза за малигна неоплазма на дојката
Состојби што можат да се класифицираат во **C50.-**
- Z85.4 Лична анамнеза за малигна неоплазма на гениталните органи
Состојби што можат да се класифицираат во **C51–C63**
- Z85.5 Лична анамнеза за малигна неоплазма на уринарниот тракт
Состојби што можат да се класифицираат во **C64–C68**
- Z85.6 Лична анамнеза за леукемија
Состојби што можат да се класифицираат во **C91–C95**
- Z85.7 Лична анамнеза за други малигни неоплазми на лимфното, хематопоетското и сродни ткива
Состојби што можат да се класифицираат во **C81–C90, C96.-**
- Z85.8 Лична анамнеза за малигни неоплазми на други органи и системи
Состојби што можат да се класифицираат во **C00–C14, C40–C49, C69–C79**
- Z85.9 Лична анамнеза за малигна неоплазма, неозначено
Состојби што можат да се класифицираат во **C80**

Z86 Лична анамнеза за одредени други болести

∇2112

Исклучува: продолжена медицинска нега и закрепнување (**Z42–Z51, Z54.-**)

- Z86.0 Лична анамнеза за други неоплазми
Состојби што можат да се класифицираат во **D00–D48**

Исклучува: малигни неоплазми (**Z85.-**)

Z86.1 Лична анамнеза за инфективни и паразитски болести

Состојби што можат да се класифицираат во **A00–B89, B99**

Исклучува: HIV позитивен статус (**Z21**)
секвени од инфекции и паразитски болести (**B90–B94**)

- ⊗Z86.10 Лична анамнеза за неозначена инфективна и паразитска болест
- ⊗Z86.11 Лична анамнеза за туберкулоза
- ⊗Z86.12 Лична анамнеза за полиомелит
- ⊗Z86.13 Лична анамнеза за маларија
- ⊗Z86.18 Лична анамнеза за друга инфективна и паразитска болест
- Z86.2 Лична анамнеза за болести на крвта и крвотворни органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам
Состојби што можат да се класифицираат во **D50–D89**
- Z86.3 Лична анамнеза за ендокрини, нутритивни и метаболитични болести
Состојби што можат да се класифицираат во **E00–E89**, и **R73**

Z86.4 Лична анамнеза за злоупотреба на психоактивна супстанција

Состојби што можат да се класифицираат во **F10–F19**

Исклучува: проблеми поврзани со употреба на:

- алкохол (**Z72.1**)
- лек(ови) (**Z72.2**)
- тутун (**Z72.0**)

- ⊗Z86.41 Лична анамнеза за злоупотреба на алкохол

Исклучува: тековна зависност од алкохол (**F10.2**)

- ⊗Z86.42 Лична анамнеза за злоупотреба на лек

Анамнеза за:

- злоупотреба на психоактивна супстанција ИН
- несанкционирана употреба на лек, со исклучок на последните три месеци

Исклучува: тековна зависност од лек (**F11–F16**, **F18–F19** со четврт знак .2)

- ⊗Z86.43 Лична анамнеза за злоупотреба на тутун

∇0503

Исклучува: штетна употреба на тутун (**F17.1**)
зависност од тутун (**F17.2**)

- Z86.5 Лична анамнеза за други душевни растројства и растројства во обносување
Состојби што може да се класифицираат во **F00–F09**, **F20–F99**

- Z86.6 Лична анамнеза за болести на нервниот ситем и сетилните органи
Состојби што може да се класифицираат во **G00–G99**, **H00–H95**

- Z86.7 Лична анамнеза за болести на циркулаторниот систем
Состојби што може да се класифицираат во **I00–I99**

Исклучува: стар инфаркт на миокардот (**I25.2**)
синдром на постмиокардијален инфаркт (**I24.1**)
секвени од цереброваскуларна болест (**I69.-**)

Z87 Лична анамнеза на други болести и состојби

∇2112

Исклучува: продолжена медицинска нега и закрепнување (**Z42–Z51**, **Z54.-**)

- Z87.0 Лична анамнеза за болести на респираторниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **J00–J99**

Z87.1 Лична анамнеза за болести на дигестивниот систем

Состојби што можат да се класифицираат во **K00–K93**

⊗Z87.10 Лична анамнеза за неозначена дигестивна болест

⊗Z87.11 Лична анамнеза за болест на пептичен чир

⊗Z87.12 Лична анамнеза за полипи на дебелото црево

⊗Z87.18 Лична анамнеза за друга болест на дигестивниот систем

Z87.2 Лична анамнеза за болести на кожата и поткожното ткиво
Состојби што можат да се класифицираат во **L00–L99**

Z87.3 Лична анамнеза за болести на мускулоскелетниот систем и сврзното ткиво
Состојби што можат да се класифицираат во **M00–M99**

Z87.4 Лична анамнеза за болести на генитоуринарниот систем
Состојби што можат да се класифицираат во **N00–N99**

Z87.5 Лична анамнеза за компликации при бременоста, породувањето и пуерпериумот
∇0401 Состојби што можат да се класифицираат во **O00–O99**

Лична анамнеза за:

- гестационен дијабетес
- трофобластична болест

Исклучува: хабитуален абортер (**N96**)

надзор за време на бременост на жена со неповолна акушерска анамнеза (**Z35.-**)

Z87.6 Лична анамнеза за одредени состојби што настануваат во перинаталниот период
Состојби што можат да се класифицираат во **P00–P96**

Z87.7 Лична анамнеза за конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности
Состојби што можат да се класифицираат во **Q00–Q99**

Z87.8 Лична анамнеза за други означени состојби
Состојби што можат да се класифицираат во **S00–T98**

Исклучува: лична анамнеза за самоповредување (**Z91.5**)

Z88 Лична анамнеза за алергија на лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Z88.0 Лична анамнеза за алергија на пеницилин

Z88.1 Лична анамнеза за алергија на други антибиотички агенси

Z88.2 Лична анамнеза за алергија на сулфонамиди

Z88.3 Лична анамнеза за алергија на други антиинфективни агенси

Z88.4 Лична анамнеза за алергија на анестетичен агенс

Z88.5 Лична анамнеза за алергија на наркотичен агенс

Z88.6 Лична анамнеза за алергија на аналгетичен агенс

Z88.7 Лична анамнеза за алергија на серум и вакцина

Z88.8 Лична анамнеза за алергија на други лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Z88.9 Лична анамнеза за алергија на неозначени лекови, медикаменти и биолошки супстанции

Z89 Стекнат недостиг на екстремитет

Вклучува: губење на екстремитет:

- посттрауматско
- постпроцедурално

Исклучува: стекнати деформации на екстремитети (M20–M21)
конгенитално отсуство на екстремитети (Q71–Q73)

- Z89.0 Стекнат недостиг на прст(и) на рацете [вклучувајќи го палецот], унилатерално
- Z89.1 Стекнат недостиг на дланка и рачен зглоб
- Z89.2 Стекнат недостиг на горен екстремитет над рачниот зглоб
Рака ИН
- Z89.3 Стекнат недостиг на двата горни екстремитети [кое било ниво]
Стекнат недостиг на прст(и) на раце, билатерално
- Z89.4 Стекнат недостиг на стапало и глужд
Прст(и) на нозе
- Z89.5 Стекнат недостиг на нога до или под колено
- Z89.6 Стекнат недостиг на нега над колено
Нога ИН
- Z89.7 Стекнат недостиг на двата долни екстремитета [кое било ниво, освен прстите на нозе]
- Z89.8 Стекнат недостиг на горни и долни екстремитети [кое било ниво]
- Z89.9 Стекнат недостиг на екстремитет, неозначено

Z90 Стекнат недостиг на органи, неклассифициран на друго место

Вклучува: постпроцедурално или посттрауматско губење на дел од тело НДМ

Исклучува: конгенитално отсуство - види Алфаветски индекс
постпроцедурално отсуство на:
• ендокрини жлезди (E89.-)
• слезина (D73.0)

- Z90.0 Стекнат недостиг на дел од главата и вратот
Око
Ларинкс
Нос
Исклучува: заби (K08.1)
- Z90.1 Стекнат недостиг на дојка(и)
- Z90.2 Стекнат недостиг на бел дроб [дел од]
- Z90.3 Стекнат недостиг на дел од желудник
- Z90.4 Стекнат недостиг на други делови од дигестивниот тракт
- Z90.5 Стекнат недостиг на бубрег
- Z90.6 Стекнат недостиг на други органи на уринарниот тракт
- Z90.7 Стекнат недостиг на генитален орган(и)

Z90.8 Стекнат недостиг на други органи

Z91 Лична анамнеза за ризични фактори, неklasифицирани на друго место

Исклучува: изложеност на загаденост и други проблеми поврзани со физичката средина (Z58.-)
професионална изложеност на ризични фактори (Z57.-)
Лична анамнеза за злоупотребување на психоактивна супстанција (Z86.4)

Z91.0 Лична анамнеза за алергија, поинаква од алергијата на лекови и биолошки супстанции

Исклучува: лична анамнеза за алергија на лекови и биолошки супстанции (Z88.-)

Z91.1 Лична анамнеза за несогласување со медицинско лекување и режим

V0517

Z91.2 Лична анамнеза за лоша лична хигиена

Z91.3 Лична анамнеза за нездрав распоред на спиење-будење

Исклучува: растројства во спиењето (G47.-)

Z91.4 Лична анамнеза за психолошка траума, неklasифицирана на друго место

Z91.5 Лична анамнеза за самоповредување

Парасуицид
Самотруење
Обид за самоубиство

Исклучува: самоубиствена замисла (R45.81)

Z91.6 Лична анамнеза за друга физичка траума

Z91.8 Лична анамнеза за други означени ризични фактори, неklasифицирани на друго место

Злоупотреба ИН
Малтретман ИН

Z92 Лична анамнеза за медицинско лекување

Z92.0 Лична анамнеза за контрацепција

Исклучува: советување и водење на тековна контрацепција (Z30.-)
присуство на (интраутерина) контрацептивна направа (Z97.5)

Z92.1 Лична анамнеза за долготрајна (тековна) употреба на антикоагуланси

V0303

Z92.2 Лична анамнеза за долготрајна (тековна) употреба на други медикаменти

⊗Z92.21 Аспирин

⊗Z92.22 Инсулин

V0401

⊗Z92.28 Други медикаменти

Z92.3 Лична анамнеза за зрачење

Тераписко зрачење

Исклучува: изложеност на зрачење во физичка средина (Z58.4)
професионална изложеност на зрачење (Z57.1)

Z92.4 Лична анамнеза за голема операција, неklasифицирана на друго место

Исклучува: состојба со вештачки отвор (Z93.-)
постпроцедурални состојби (Z98.-)
присуство на функционални импланти и трансплантати (Z95-Z96)
состојба со трансплантиран орган или ткиво (Z94.-)

Z92.5 Лична анамнеза за рехабилитациони мерки

Z92.6 Лична анамнеза за хемотерапија на неопластични болести

Z92.8 Лична анамнеза за друго медицинско лекување

Z92.9 Лична анамнеза за медицинско лекување, неозначено

Z93 Состојба на вештачки отвор

Исклучува: вештачки отвори што бараат згрижување и одржување (Z43.-)
компликации на надворешна стома (J95.0, K91.4, N99.5)

Z93.0 Состојба со трахеостома

Z93.1 Состојба со гастростома

Z93.2 Состојба со илеостома

Z93.3 Состојба со колостома

Z93.4 Состојба на гастроинтестиналниот тракт со други вештачки отвори

Z93.5 Состојба со цистостома

Z93.6 Состојба на уринарниот тракт со други вештачки отвори
Нефростома
Уретеростома
Уретростома

Z93.8 Друга состојба со вештачки отвор

Z93.9 Состојба на вештачки отвор, неозначено

Z94 Состојба со трансплантиран орган или ткиво

Вклучува: орган или ткиво заменети со хетероген или хомоген трансплантат

Исклучува: компликации на трансплантиран орган или ткиво - види Алфабетски индекс
присуство на:
• васкуларен трансплантат (Z95.-)
• ксеногена срцева валвула (Z95.3)

Z94.0 Состојба со трнасплантиран бубрег

Z94.1 Состојба со трансплантирано срце

Исклучува: состојба на замена на срцева валвула (Z95.2-Z95.4)

Z94.2 Состојба со трансплантиран бел дроб

Z94.3 Состојба со трансплантирано срце и бели дробови

Z94.4 Состојба со трансплантиран црн дроб

- Z94.5 Состојба со трансплантирана кожа
Состојба со трансплантирана автогена кожа
- Z94.6 Состојба со трансплантирана коска
- Z94.7 Состојба со трансплантирана корнеја
- Z94.8 Друга состојба на трансплантиран орган или ткиво
Коскена срж
Црево
Панкреас (бета-келии)(ислети)
- Z94.9 Состојба на трансплантиран орган или ткиво, неозначено

Z95 Присуство на кардијални и васкуларни имплантати и трансплантати

▽0909, 0936, 0940

Исклучува: компликации на кардијалните и васкуларните направи, имплантати и трансплантати (T82.-)

- Z95.0 Присуство на кардијален пејсмејкер
▽0936
присуство на:
  - автоматски вметнат кардијален дефибрилатор [AICD]
  - кардијален пејсмејкер*Исклучува:* нагодување и одржување на кардијален пејсмејкер (Z45.0)
- Z95.1 Присуство на аортокоронарен бајпас трансплантат
- Z95.2 Присуство на протетска срцева валвула
- Z95.3 Присуство на ксеногена срцева валвула
- Z95.4 Присуство на друга замена на срцева валвула
- Z95.5 Присуство на коронарен ангиопластен имплантат и трансплантат
Присуство на протеза на коронарна артерија
Состојба по коронарна ангиопластика ИН
- Z95.8 Присуство на други кардијални и васкуларни имплантати и трансплантати
Присуство на интраваскуларна протеза НДМ
Состојба по периферна ангиопластика ИН
- Z95.9 Присуство на кардијален и васкуларен имплантат и трансплантат, неозначено

Z96 Присуство на други функционални имплантати

Исклучува: компликации од внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати (T82–T85.-)
местење и нагодување на протетски и други направи (Z44–Z46)

- Z96.0 Присуство на уrogenитални имплантати
- Z96.1 Присуство на интраокуларна леќа
Псевдофакија
- Z96.2 Присуство на отолошки и аудиолошки имплантати
Слушна направа за коскена спроводливост
Коклеарен имплантат
Стент на Евстахиева туба
Мириготомна туба(и)
Замена за стапес

- Z96.3 Присуство на вештачки ларинкс
- Z96.4 Присуство на ендокрини имплантати
Вештачки панкреас
Инсулинска пумпа
- Z96.5 Присуство на забен корен и мандибуларни имплантати

Z96.6 Присуство на ортопедски зглобни имплантати

- ⊗Z96.60 Присуство на неозначен зглобен имплантат
- ⊗Z96.61 Присуство на имплантат на рамо
- ⊗Z96.62 Присуство на имплантат на лакат
- ⊗Z96.63 Присуство на имплантат на рачен зглоб
- ⊗Z96.64 Присуство на имплантат на колк
- ⊗Z96.65 Присуство на имплантат на колено
- ⊗Z96.66 Присуство на имплантат на глужд
- ⊗Z96.68 Присуство на друг ортопедски зглобен имплантат
- Z96.7 Присуство на други коскени и тетивни имплантати
Плочка на черепот
- Z96.8 Присуство на други означени функционални имплантати
- Z96.9 Присуство на функционален имплантат, неозначено

Z97 Присуство на други направи

Исклучува: компликации од внатрешни протетски направи, имплантати и трансплантати (T82–T85.-) мesteње и нагодување на протетски и други направи (Z44–Z46) присуство на направа за дренажа на цереброспинална течност (Z98.2)

- Z97.0 Присуство на вештачко око
- Z97.1 Присуство на вештачки екстремитет (комплетен)(делумен)
- Z97.2 Присуство на дентална протетска направа (комплетна)(делумен)
- Z97.3 Присуство на очила и контактни леќи
- Z97.4 Присуство на надворешно слушно помагало
- Z97.5 Присуство на (интраутерина) контрацептивна направа

Исклучува: проверка, повторно ставање или отстранување на контрацептивна направа (Z30.5) ставање на контрацептивна направа (Z30.1)

- Z97.8 Присуство на други означени направи

Z98 Други постпроцедурални состојби

Исклучува: продолжена медицинска нега и закрепнување (Z42–Z51, Z54.-) постпроцедурална компликација - види Алфабетски индекс

- Z98.0 Цревен бајпас и состојба на анастомоза
- Z98.1 Состојба на артродеза
- Z98.2 Присуство на направа за дренажа на цереброспинална течност
CSF шант
- Z98.8 Други означени постпроцедурални состојби

Z99 Зависност од помошни машини и направи, неклассифицирана на друго место

- Z99.0 Зависност од аспиратор
- Z99.1 Зависност од респиратор
- Z99.2 Зависност од ренална дијализа
Присуство на артериовенски шант за дијализа
Состојба на ренална дијализа

Исклучува: подготовка за дијализа, лекување или сеанса (Z49.-)
- Z99.3 Зависност од инвалидска количка
- Z99.8 Зависност од други помошни машини и направи
- Z99.9 Зависност од неозначена помошни машина и направа²³

ПОГЛАВЈЕ 22

ШИФРИ ЗА СПЕЦИЈАЛНИ ЦЕЛИ (U00–U49)

Ова поглавје ги содржи следниве делови:

U00–U49 Привремено именување на нови болести од несигурна етиологија

ПРИВРЕМЕНО ИМЕНУВАЊЕ НА НОВИ БОЛЕСТИ ОД НЕСИГУРНА ЕТИОЛОГИЈА (U00–U49)

U04 Тежок акутен респираторен синдром [SARS]

- U04.9 Тежок акутен респираторен синдром [SARS], неозначено²⁴

²³ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Фактор што влијае врз здравствената состојба

²⁴ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Шифри за специјални цели.

ДОДАТОК А

МОРФОЛОГИЈА НА НЕОПЛАЗМИТЕ

Третото издание на Меѓународна класификација на болестите за онкологија (МКБ-О) е објавено во 2000 година. Тоа содржи шифрирана номенклатура за морфологијата на неоплазмите, која овде се репродуцира за оние кои сакаат да ја применуваат во врска со Глава 2.

Броевите на морфолошката шифра се состојат од пет цифри; првите четири го означуваат хистолошкиот тип на неоплазмата, додека петата, по коса црта или цртичка, ја означува природата на неоплазмата. Едноцифрена шифра за природата е како што следува:

- /0 Бенигна**
- /1 Неодредено дали е бенигна или малигна**
Граничен малигнитет
Низок малиген потенцијал
Неодреден малиген потенцијал
- /2 Карцином in situ**
Интраепителијален
Неинфилтративен
Неинвазивен
- /3 Малигна, примарна локализација**
- /6 Малигна, метастатска локализација**
Малигна, секундарна локализација
- /9 Малигна, неодредено дали е примарна или метастатска локализација**

Во дадената номенклатура, морфолошката шифра ја вклучува и шифрата за природата, соодветно на историскиот тип на неоплазма; ова шифра за природата треба да се измени доколку тоа одговара на другата наведена информација. На пример, хордомот се смета дека е малиген и според тоа се шифрира со M9370/3, додека терминот „бениген хордом“ треба да се шифрира со M9370/0. Слично на ова, аденокарциномот со површното ширење (M8143/3) треба да се шифрира со M8143/2 доколку е опишан како „неинвазивен“, а меланомот (M8720/3) треба да се шифрира со M8720/6 доколку е опишан како „секундарен“.

Следнава табела го покажува односот помеѓу шифрата за природата и различните делови на Глава 2:

Шифра за природата	Категории од Глава 2
/0 Бенигни неоплазми	D10–D36
/1 Неоплазма со неодредена или непозната природа	D37–D48
/2 In situ неоплазми	D00–D09
/3 Малигни неоплазми, за кои е потврдено или претпоставено дека се примарни	} C00–C76 } C80–C96
/6 Малигни неоплазми, за кое е потврдено или се претпоставува дека се секундарни	C77–C79

Повремено настанува проблем кога локализацијата дадена во дијагнозата се разликува од локализацијата на која укажува локализација-специфична шифра. Во такви случаи, шифрата дадена во Глава 2 треба да се игнорира и да се употреби соодветната шифра за локализација вклучена во дијагнозата. На пример, C50.- (дојка) е додадена на морфолошкиот термин Инфилтративен дуктален карцином (M8500/3), поради тоа што овој вид на карцином обично се јавува на дојката. Меѓутоа, ако терминот „Инфилтративен дуктален карцином“ се употребува за примарен карцином што потекнува од панкреасот, тогаш правилната шифра би била C25.9 (Панкреас, неозначено).

За неоплазмите од лимфното, хематопоетското и сродно ткиво (M959–M998) дадени се релевантните шифри од C81–C96 и D45–D47. Овие шифри на Глава 2 треба да се користат независно од утврдената локализација на неоплазмата.

Понекогаш настанува тешкотија во шифрирањето онаму каде што морфолошката дијагноза содржи две квалификациони придавки кои имаат различни шифри. На пример „епидермоиден карцином од предни клетки“. „Карцином од предни клетки ИН“ е M8120/3 а

„едпидермоиден карцином ИН“ е М8070/3. Во вакви случаи треба да се користи повисоката шифра (М8120/3 во овој пример), бидејќи обично таа е последицифична. За повеќе информации за шифрирање на морфологијата види [Australian Coding Standards](#).

ШИФРИРАНА НОМЕНКЛАТУРА ЗА МОРФОЛОГИЈА НА НЕОПЛАЗМИТЕ

М800	Неоплазми, ИН
М8000/0	Неоплазма, бенигна
М8000/1	Неоплазма, неодредено дали е бенигна или малигна
⊗М8000/2	Неоплазма, малигна, in situ
М8000/3	Неоплазма, малигна
М8000/6	Неоплазма, метастатска
М8000/9	Неоплазма, малигна, неодредено дали е примарна или метастатска
М8001/0	Туморни клетки, бенигни
М8001/1	Туморни клетки, неодредено дали се бенигни или малигни
М8001/3	Туморни клетки, малигни
⊗М8002/1	Туморни клетки, ситноклеточен тип, неодредено дали се бенигни или малигни
⊗М8002/2	Малиген тумор, средноклеточен тип, in situ
М8002/3	Малиген тумор, средноклеточен тип
⊗М8002/6	Малиген тумор, средноклеточен тип, метастатски
⊗М8002/9	Малиген тумор, средноклеточен тип, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗М8003/1	Малиген тумор, гигантоклеточен тип, неодредено дали е бениген или малиген
⊗М8003/2	Малиген тумор, гигантоклеточен тип, in situ
М8003/3	Малиген тумор, гигантоклеточен тип
⊗М8003/6	Малиген тумор, гигантоклеточен тип, метастатски
⊗М8003/9	Малиген тумор, гигантоклеточен тип, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗М8004/0	Тумор со вретенест тип клетки
⊗М8004/1	Малиген тумор, вретенест (фузиформен) тип клетки, неодредено дали е бениген или малиген
⊗М8004/2	Малиген тумор, вретенест тип клетки, in situ
М8004/3	Малиген тумор, вретенест тип клетки
⊗М8004/6	Малиген тумор, вретенест тип клетки, метастатски
⊗М8004/9	Малиген тумор, вретенест тип клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
М8005/0	Чистоклеточен тумор ИН
⊗М8005/1	Чистоклеточен тумор, неодредено дали е бениген или малиген
⊗М8005/2	Чистоклеточен тумор, малиген, in situ
М8005/3	Малиген тумор, чистоклеточен
⊗М8005/6	Малиген тумор, чистоклеточен, метастатски
⊗М8005/9	Малиген тумор, чистоклеточен, неодредено дали е примарен или метастатски
М801–М804	Епителијални неоплазми, ИН
М8010/0	Епителијален тумор, бениген
⊗М8010/1	Епителијален тумор, неодредено дали е бениген или малиген
М8010/2	Карцином in situ ИН
М8010/3	Карцином ИН
М8010/6	Карцином, метастатски ИН
М8010/9	Карциноматоза
М8011/0	Епителиом, бениген
⊗М8011/1	Епителиом, неодредено дали е бениген или малиген
⊗М8011/2	Епителиом, in situ

M8011/3	Епителиом, малиген
⊗ M8011/6	Епителиом, метастатски
⊗ M8011/9	Епителиом, малиген, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8012/2	Крупноклеточен карцином, in situ
M8012/3	Крупноклеточен карцином ИН
⊗ M8012/6	Крупноклеточен карцином ИН, метастатски
⊗ M8012/9	Крупноклеточен карцином ИН, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8013/2	Крупноклеточен невроендокрин карцином, in situ
M8013/3	Крупноклеточен невроендокрин карцином
⊗ M8013/6	Крупноклеточен невроендокрин карцином, метастатски
⊗ M8013/9	Крупноклеточен невроендокрин карцином, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8014/2	Крупноклеточен карцином со рабдоиден фенотип, in situ
M8014/3	Крупноклеточен карцином со рабдоиден фенотип
⊗ M8014/6	Крупноклеточен карцином со рабдоиден фенотип, метастатски
⊗ M8014/9	Крупноклеточен карцином со рабдоиден фенотип, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8015/2	Карцином со стаклени клетки, in situ
M8015/3	Карцином со стаклени клетки
⊗ M8015/6	Карцином со стаклени клетки, метастатски
⊗ M8015/9	Карцином со стаклени клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8020/2	Карцином, недеференциран, in situ
M8020/3	Карцином, недеференциран ИН
⊗ M8020/6	Карцином, недеференциран ИН, метастатски
⊗ M8020/9	Карцином, недеференциран ИН, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8021/2	Карцином, анапластичен ИН, in situ
M8021/3	Карцином, анапластичен ИН
⊗ M8021/6	Карцином, анапластичен ИН, метастатски
⊗ M8021/9	Карцином, анапластичен ИН, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8022/2	Племорфен карцином, in situ
M8022/3	Племорфен карцином
⊗ M8022/6	Племорфен карцином, метастатски
⊗ M8022/9	Племорфен карцином, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8030/2	Карцином од гигантски и вретенести клетки, in situ
M8030/3	Карцином од гигантски и вретенести клетки
⊗ M8030/6	Карцином од гигантски и вретенести клетки, метастатски
⊗ M8030/9	Карцином од гигантски и вретенести клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8031/2	Карцином со гигантски клетки, in situ
M8031/3	Карцином од гигантски клетки
⊗ M8031/6	Карцином со гигантски клетки, метастатски
⊗ M8031/9	Карцином од гигантски клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8032/2	Карцином од вретенести клетки, in situ
M8032/3	Карцином од вретенести клетки ИН
⊗ M8032/6	Карцином од вретенести клетки ИН, метастатски
⊗ M8032/9	Карцином од вретенести клетки ИН, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8033/1	Псевдосаркоматозен тумор, неодредено дали е бениген или малиген
⊗ M8033/2	Псевдосаркоматозен карцином, in situ
M8033/3	Псевдосаркоматозен карцином

⊗ M8033/6	Псевдосаркоматозен карцином, метастатски
⊗ M8033/9	Псевдосаркоматозен карцином, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8034/1	Тумор од полигонални клетки, неодредено дали е бениген или малиген
⊗ M8034/2	Тумор од полигонални клетки, in situ
M8034/3	Тумор од полигонални клетки
⊗ M8034/6	Тумор од полигонални клетки, метастатски
⊗ M8034/9	Тумор од полигонални клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
⊗ M8035/2	Карцином од остеокластни гигантски клетки, in situ
M8035/3	Карцином од остеокластни гигантски клетки
⊗ M8035/6	Карцином од остеокластни гигантски клетки, метастатски
⊗ M8035/9	Карцином од остеокластни гигантски клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
M8040/0	Туморлет, бениген
M8040/1	Туморлет ИН
⊗ M8041/2	Ситноклеточен карцином ИН, in situ
M8041/3	Ситноклеточен карцином ИН
⊗ M8041/6	Ситноклеточен карцином ИН, метастатски
⊗ M8041/9	Ситноклеточен карцином ИН, неодредено дали е примарен или метастатски
M8042/3	Карцином со клетки во вид на просо
⊗ M8042/6	Карцином со клетки во вид на просо, метастатски
⊗ M8042/9	Карцином со клетки во вид на просо, неодредено дали е примарен или метастатски
M8043/3	Карцином со клетки во вид на просо, фузиформни клетки
⊗ M8043/6	Карцином со клетки во вид на просо, фузиформни клетки, метастатски
⊗ M8043/9	Ситноклеточен карцином, фузиформни клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
M8044/3	Ситноклеточен карцином, интермедиерни клетки
⊗ M8044/6	Ситноклеточен карцином, интермедиерни клетки, метастатски
⊗ M8044/9	Ситноклеточен карцином, интермедиерни клетки, неодредено дали е примарен или метастатски
M8045/3	Ситноклеточен-крупноклеточен карцином
⊗ M8045/6	Ситноклеточен-крупноклеточен карцином, метастатски
⊗ M8045/9	Ситноклеточен-крупноклеточен карцином, неодредено дали е примарен или метастатски
M8046/3	Немикроцелуларен карцином
⊗ M8046/6	Немикроцелуларен карцином, метастатски
⊗ M8046/9	Немикроцелуларен карцином, неодредено дали е примарен или метастатски

M805-M808

Неоплазми од плочести клетки

M8050/0	Папилом, неозначено
M8050/1	Папилом, неодредено дали е бениген или малиген
M8050/2	Папиларен карцином in situ
M8050/3	Папиларен карцином, неозначено
M8050/6	Папиларен карцином, метастатски
M8050/9	Папиларен карцином неозначено, неодредено дали е примарен или метастатски
M8051/0	Верукозен папилом
⊗ M8051/1	Верукозен папилом, неодредено дали е бениген или малиген
M805-M808	Верукозен карцином, неозначено

⊗ M8051/6	Верукозен карцином неозначено, метастатски
⊗ M8051/9	Верукозен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8052/0	Планоцелуларен папилом, неозначено
⊗ M8052/0	Планоцелуларен папилом, неопределено дали е бениген или малиген
M8052/2	Папиларен карцином од плочести клетки, неинванзивен
M8052/3	Папиларен карцином од плочести клетки
⊗ M8052/6	Папиларен карцином од плочести клетки, метастатски
⊗ M8052/9	Папиларен карцином од плочести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8053/0	Планоцелуларен папилом, инвертен
⊗ M8053/1	Планоцелуларен папилом, инвертиран, неопределено дали е бениген или малиген
M8060/0	Плочестоклеточна папиломатоза
⊗ M8060/1	Планоцелуларна папиломатоза, неопределено дали е бенигна или малигна
⊗ M8070/1	Планоцелуларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
M8070/2	Планоцелуларен карцином <i>in situ</i> неозначено
M8070/3	Планоцелуларен карцином, неозначено
M8070/6	Планоцелуларен карцином, метастатски, неозначено
⊗ M8070/9	Планоцелуларен карцином, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8071/2	Планоцелуларен карцином, со кератинизација, <i>in situ</i>
M8071/3	Планоцелуларен карцином, со кератинизација, неозначено
⊗ M8071/6	Планоцелуларен карцином, со кератинизација, метастатски
⊗ M8071/9	Планоцелуларен карцином, со кератинизација, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8072/1	Планоцелуларен тумор, крупноклеточен, без кератинизација, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8072/2	Планоцелуларен карцином, крупноклеточен, без кератинизација, <i>in situ</i>
M8072/3	Планоцелуларен карцином, крупноклеточен, без кератинизација, неозначено
⊗ M8072/6	Планоцелуларен карцином, крупноклеточен, без кератинизација, неозначено, метастатски
⊗ M8072/9	Планоцелуларен карцином, крупноклеточен, без кератинизација, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M805-M808	Планоцелуларен тумор, ситноклеточен, без кератинизација, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8073/2	Планоцелуларен карцином, ситноклеточен, без кератинизација, <i>in situ</i>
M8073/3	Планоцелуларен карцином, ситноклеточен, без кератинизација,
⊗ M8073/6	Планоцелуларен карцином, ситноклеточен, без кератинизација, метастатски
⊗ M805-M808	Планоцелуларен карцином, ситноклеточен, без кератинизација, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8074/1	Планоцелуларен тумор, вретенести клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8074/2	Планоцелуларен карцином, вретенести клетки, <i>in situ</i>
M8074/3	Планоцелуларен карцином, вретенести клетки
⊗ M8074/6	Планоцелуларен карцином, вретенести клетки, метастатски
⊗ M8074/9	Планоцелуларен карцином, вретенести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8075/1	Планоцелуларен тумор, аденоиден, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8075/2	Планоцелуларен карцином, аденоиден, <i>in situ</i>
M8075/3	Планоцелуларен карцином, аденоиден
⊗ M8075/6	Планоцелуларен карцином, аденоиден, метастатски
⊗ M8075/9	Планоцелуларен карцином, аденоиден, неопределено дали е примарен или метастатски
M8076/2	Планоцелуларен карцином <i>in situ</i> со спорна инвазија на стромата

- M8076/3 Планоцелуларен карцином, микроинванзивен
- M8077/2 Планоцелуларна интраепителијална неоплазија, градус III
- ⊗ M8078/2 Планоцелуларен карцином со рогова формација, in situ
- M8078/3 Планоцелуларен карцином со рогова формација
- ⊗ M8078/6 Планоцелуларен карцином со рогова формација, метастатски
- ⊗ M8078/9 Планоцелуларен карцином, со рогова формација, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8080/2 Queyrat-ова еритроплазија
- M8081/2 Bowen-ова болест
- M8082/3 Лимфоепителијален карцином
- ⊗ M8082/6 Лимфоепителијален карцином, метастатски
- ⊗ M8082/9 Лимфоепителијален карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8083/1 Базоцелуларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8083/2 Базоцелуларен карцином, in situ
- M8083/3 Базоцелуларен карцином
- ⊗ M8083/6 Базоцелуларен карцином, метастатски
- ⊗ M8083/9 Базоцелуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8084/1 Планоцелуларен тумор, светлоклеточен тип, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8084/2 Планоцелуларен карцином, светлоклеточен тип, in situ
- M8084/3 Планоцелуларен карцином, светлоклеточен тип
- ⊗ M8084/6 Планоцелуларен карцином, светлоклеточен тип, метастатски
- ⊗ M8084/9 Планоцелуларен карцином, светлоклеточен тип, неопределено дали е примарен или метастатски

M809-M811 Базоцелуларни неоплазми

- M8090/1 Базоцелуларен тумор
- ⊗ M8090/2 Базоцелуларен тумор, in situ
- M8090/3 Базоцелуларен карцином, неозначено
- ⊗ M8090/6 Базоцелуларен карцином, неозначено, метастатски,
- ⊗ M8090/9 Базоцелуларен карцином, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8091/2 Мултифокален површен базоцелуларен карцином, in situ
- M8091/3 Мултифокален површен базоцелуларен карцином
- ⊗ M8091/6 Мултифокален површен базоцелуларен карцином, метастатски
- ⊗ M8091/9 Мултифокален површен базоцелуларен карцином, , неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8092/2 Инфилтративен базоцелуларен карцином, in situ
- M8092/3 Инфилтративен базоцелуларен карцином, неозначено
- ⊗ M8092/6 Инфилтративен базоцелуларен карцином, неозначено, метастатски
- ⊗ M8092/9 Инфилтративен базоцелуларен карцином, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8093/1 Базоцелуларен тумор, фиброепителијален, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8093/2 Базоцелуларен тумор, фиброепителијален, in situ
- M8093/3 Базоцелуларен тумор, фиброепителијален
- ⊗ M8093/6 Базоцелуларен карцином, фиброепителијален, метастатски
- ⊗ M8093/9 Базоцелуларен карцином, фиброепителијален, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8094/1 Базопланоцелуларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8094/2 Базопланоцелуларен карцином, in situ

M8094/3	Базоплаоцелуларен карцином
⊗ M8094/6	Базоплаоцелуларен карцином, метастатски
⊗ M8094/9	Базоплаоцелуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8095/2	Метатипичен карцином, in situ
M8095/3	Метатипичен карцином
⊗ M8095/6	Метатипичен карцином, метастатски
⊗ M8095/9	Метатипичен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8096/0	Интраепидермален епителиом Jadassohn
⊗ M8097/1	Базоцелуларен тумор, нодуларен, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8097/2	Базоцелуларен карцином, нодуларен, in situ
M8097/3	Базоцелуларен карцином, нодуларен
⊗ M8097/6	Базоцелуларен карцином, нодуларен, метастатски
⊗ M8097/9	Базоцелуларен карцином, нодуларен, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8098/1	Аденоиден базален тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8098/2	Аденоиден базален карцином, in situ
M8098/3	Аденоиден базален карцином
⊗ M8098/6	Аденоиден базален карцином, метастатски
⊗ M8098/9	Аденоиден базален карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8100/0	Трихоепителиом
⊗ M8100/1	Трихоепителиом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8100/3	Трихоепителиом, малиген
⊗ M8100/6	Трихоепителиом, метастатски
⊗ M8100/9	Трихоепителиом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8101/0	Трихофоликулом
⊗ M8101/1	Трихофоликулом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8101/3	Трихофоликулом, малиген
⊗ M8101/6	Трихофоликулом, метастатски
⊗ M8101/9	Трихофоликулом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8102/0	Трихоломом
⊗ M8102/1	Трихоломом, неопределено дали е бениген или малиген
M8102/3	Трихоломокарцином
⊗ M8102/6	Трихоломокарцином, метастатски
⊗ M8102/9	Трихоломокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8103/0	Пиларен тумор
⊗ M8103/1	Пиларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8103/3	Пиларен тумор, малиген
⊗ M8103/6	Пиларен тумор, малиген, метастатски
⊗ M8103/9	Пиларен тумор, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8110/0	Пиломатриксом, неозначено
⊗ M8110/1	Пиломатриксом тумор, неопределено дали е бениген или малиген
M8110/3	Пиломатрикс карцином
⊗ M8110/6	Пиломатрикс карцином, метастатски
⊗ M8110/9	Пиломатрикс карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M812-M813	Папиломи и карциноми од преодни клетки
M8120/0	Папилом од преодни клетки, бениген
M8120/1	Уротелијален папилом, неозначено
M8120/2	Карцином од преодни клетки in situ

M8120/3	Карцином од преодни клетки, неозначено
⊗ M8120/6	Карцином од преодни клетки, неозначено, метастатски,
⊗ M8120/9	Карцином од преодни клетки, неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8121/0	Schneider-ов папилом, неозначено
M8121/1	Папилом од преодни клетки, инвертен, неозначено
M8121/3	Schneider-ов карцином
⊗ M8121/6	Schneider-ов карцином, метастатски
⊗ M8121/9	Schneider-ов карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8122/1	Тумор од преодни клетки, вретенести, неопределено дали е бениген или малиген
M8122/3	Карцином од преодни клетки, вретенести
⊗ M8122/6	Карцином од преодни клетки, вретенести, метастатски
⊗ M8122/9	Карцином од преодни клетки, вретенести, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8123/2	Базалоиден карцином, in situ
M8123/3	Базалоиден карцином
⊗ M8123/6	Базалоиден карцином, метастатски
⊗ M8123/9	Базалоиден карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8124/2	Клоакоген карцином, in situ
M8124/3	Клоакоген карцином
⊗ M8124/6	Клоакоген карцином, метастатски
⊗ M8124/9	Клоакоген карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8130/0	Папиларна неоплазма од преодни клетки
M8130/1	Папиларна неоплазма од преодни клетки со низок малиген потенцијал
M8130/2	Папиларен карцином од преодни клетки, неинванзивен
M8130/3	Папиларен карцином од преодни клетки
⊗ M8130/6	Папиларен карцином од преодни клетки, метастатски
⊗ M8130/9	Папиларен карцином од преодни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8131/2	Карцином од преодни клетки, микропапиларен, in situ
M8131/3	Карцином од преодни клетки in situ, микропапиларен
⊗ M8131/6	Карцином од преодни клетки, микропапиларен, метастатски
⊗ M8131/9	Карцином од преодни клетки, микропапиларен, неопределено дали е примарен или метастатски

M814-M838 Аденоми и аденокарциноми

M8140/0	Аденом, неозначено
M8140/1	Атипичен аденом
M8140/2	Аденокарцином in situ неозначено
M8140/3	Аденокарцином, неозначено
M8140/6	Аденокарцином, метастатски, неозначено
⊗ M8140/9	Аденокарцином, метастатски неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8141/3	Скирозен аденокарцином
⊗ M8141/6	Скирозен аденокарцином, метастатски
⊗ M8141/9	Скирозен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8142/3	Линитис пластика
⊗ M8142/6	Линитис пластика, метастатски
⊗ M8142/9	Линитис пластика, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8143/2	Аденокарцином со површинско ширење, in situ
M8143/3	Аденокарцином со површинско ширење

⊗ M8143/6	Аденокарцином со површинско ширење, метастатски
⊗ M8143/9	Аденокарцином со површинско ширење, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8144/2	Аденокарцином, интестинален тип, in situ
M8144/3	Аденокарцином, интестинален тип
⊗ M8144/6	Аденокарцином, интестинален тип, метастатски
⊗ M8144/9	Аденокарцином, интестинален тип, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8145/2	Карцином, дифузен тип, in situ
M8145/3	Карцином, дифузен тип
⊗ M8145/6	Карцином, дифузен тип, метастатски
⊗ M8145/9	Карцином, дифузен тип, неопределено дали е примарен или метастатски
M8146/0	Мономорфен аденом
M8147/0	Аденом од базални клетки
M8147/3	Аденокарцином од базални клетки
⊗ M8147/6	Аденокарцином од базални клетки, метастатски
⊗ M8147/9	Аденокарцином од базални клетки, непоредено дали е примарен или метастатски
M8148/2	Гландуларна интраепителијална неоплазија, градус III
M8149/0	Каналикуларен аденом
M8150/0	Аденом од клетки на островцата
M8150/1	Тумор од клетки на островцата, неозначено
M8150/3	Карцином од клетки на островцата
⊗ M8150/6	Карцином од клетки на островцата, метастатски
⊗ M8150/9	Карцином од клетки на островцата, неопределено дали е примарен или метастатски
M8151/0	Инсулином, неозначено
⊗ M8151/1	Инсулином, неопределено дали е бениген или малиген
M8151/3	Инсулином, малиген
⊗ M8151/6	Инсулином, малиген, метастатски
⊗ M8151/9	Инсулином, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8152/1	Глукагоном, неозначено
M8152/3	Глукагоном, малиген
⊗ M8152/6	Глукагоном, малиген, метастатски
⊗ M8152/9	Глукагоном, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8153/1	Гастрином, неозначено
M8153/3	Гастрином, малиген
⊗ M8153/6	Гастрином, малиген, метастатски
⊗ M8153/9	Гастрином, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8154/1	Мешан аденоматозен тумор од клетки на островцата и егзокриниот дел, неопределено дали е бениген или малиген
M8154/3	Мешан аденокарцином од клетки на островцата и егзокриниот дел
⊗ M8154/6	Мешан аденокарцином од клетки на островцата и егзокриниот дел, метастатски
⊗ M8154/9	Мешан аденокарцином од клетки на островцата и егзокриниот дел, неопределено дали е примарен или метастатски
M8155/1	Випом, неозначено
M8155/3	Випом, малиген
⊗ M8155/6	Випом, малиген, метастатски
⊗ M8155/9	Випом, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8156/1	Соматостатином, неозначено
M8156/3	Соматостатином, малиген
⊗ M8156/6	Соматостатином, малиген, метастатски

⊗ M8156/9	Соматостатином, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8157/1	Ентероглукагоном, неозначено
M8157/3	Ентероглукагоном, малиген
⊗ M8157/6	Ентероглукагоном, малиген, метастатски
⊗ M8157/9	Ентероглукагоном, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8160/0	Аденом на жолчен пат
⊗ M8160/1	Аденом на жолчен пат, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8160/2	Холангиомкарцином, in situ
M8160/3	Холангиомкарцином
⊗ M8160/6	Холангиомкарцином, метастатски
⊗ M8160/9	Холангиомкарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8161/0	Цистаденом на жолчен пат
⊗ M8161/1	Цистаденом на жолчен пат, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8161/2	Цистаденокарцином, in situ
M8161/3	Цистаденокарцином на жолчен пат
⊗ M8161/6	Цистаденокарцином на жолчен пат, метастатски
⊗ M8161/9	Цистаденокарцином на жолчен пат, неопределено дали е примарен или метастатски
M8162/3	Klatskin-ов тумор
⊗ M8162/6	Klatskin-ов тумор, метастатски
⊗ M8162/9	Klatskin-ов тумор, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8170/0	Аденом од клетките на црниот дроб
⊗ M8170/1	Аденом од клетките на црниот дроб, неопределено дали е бениген или малиген
M8170/3	Хепатоцелуларен карцином, неозначено
⊗ M8170/6	Хепатоцелуларен карцином неозначено, метастатски
⊗ M8170/9	Хепатоцелуларен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8171/3	Хепатоцелуларен карцином, фиброламеларен
⊗ M8171/6	Хепатоцелуларен карцином, фиброламеларен, метастатски
⊗ M8171/9	Хепатоцелуларен карцином, фиброламеларен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8172/3	Хепатоцелуларен карцином, скирозен
⊗ M8172/6	Хепатоцелуларен карцином, скирозен, метастатски
⊗ M8172/9	Хепатоцелуларен карцином, скирозен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8173/3	Хепатоцелуларен карцином, варијанта со вретенести клетки
⊗ M8173/6	Хепатоцелуларен карцином, варијанта со вретенести клетки, метастатски
⊗ M8173/9	Хепатоцелуларен карцином, варијанта со вретенести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8174/3	Хепатоцелуларен карцином, светлоклеточен тип
⊗ M8174/6	Хепатоцелуларен карцином, светлоклеточен тип, метастатски
⊗ M8174/9	Хепатоцелуларен карцином, светлоклеточен тип, неопределено дали е примарен или метастатски
M8175/3	Хепатоцелуларен карцином, плеоморфен тип
⊗ M8175/6	Хепатоцелуларен карцином, плеоморфен тип, метастатски
⊗ M8175/9	Хепатоцелуларен карцином, плеоморфен тип, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8180/2	Комбиниран хепатоцелуларен карцином и холангиокарцином, in situ
M8180/3	Комбиниран хепатоцелуларен карцином и холангиокарцином
⊗ M8180/6	Комбиниран хепатоцелуларен карцином и холангиокарцином, метастатски

⊗ M8180/9	Комбиниран хепатоцелуларен карцином и холангиокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8190/0	Трабекуларен аденом
⊗ M8190/2	Трабекуларен аденокарцином, in situ
M8190/3	Трабекуларен аденокарцином
⊗ M8190/6	Трабекуларен аденокарцином, метастатски
⊗ M8190/9	Трабекуларен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8191/0	Ембрионален аденом
⊗ M8191/1	Ембрионален аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M81200/0	Екрин дермален цилиндом
⊗ M81-200/1	Екрин дермален цилиндом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8200/2	Аденоидно цистичен карцином, in situ
M8200/3	Аденоидно цистичен карцином
⊗ M8200/6	Аденоидно цистичен карцином, метастатски
⊗ M8200/9	Аденоидно цистичен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8201/2	Криброформен карцином in situ
M8201/3	Криброформен карцином неозначено
⊗ M8201/6	Криброформен карцином, метастатски
⊗ M8201/9	Криброформен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M202/0	Микроцистичен аденом
M8204/0	Лактирачки аденом
M8210/0	Аденоматозен полип неозначено
⊗ M8210/1	Аденоматозен полип, неопределено дали е примарен или метастатски
M8210/2	Аденокарцином in situ во аденоматозен полип
M8210/3	Аденокарцином во аденоматозен полип
⊗ M8210/6	Аденокарцином во аденоматозен полип, метастатски
⊗ M8210/9	Аденокарцином во аденоматозен полип, неопределено дали е примарен или метастатски
M8211/0	Тубуларен аденом неозначено
⊗ M8211/1	Тубуларен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8211/3	Тубуларен аденокарцином
⊗ M8211/6	Тубуларен аденокарцином, метастатски
⊗ M8211/9	Тубуларен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8212/0	Рамен аденом
⊗ M8212/1	Рамен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8213/0	Назабен аденом
⊗ M8213/1	Назабен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8214/1	Тумор од париетални клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8214/2	Карцином од париетални клетки, in situ
M8214/3	Карцином од париетални клетки
⊗ M8214/6	Карцином од париетални клетки, метастатски
⊗ M8214/9	Карцином од париетални клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8215/2	Аденокарцином на аналните жлезди, in situ
M8215/3	Аденокарцином на аналните жлезди
⊗ M8215/6	Аденокарцином на аналните жлезди, метастатски
⊗ M8215/9	Аденокарцином на аналните жлезди, неопределено дали е примарен или метастатски
M8220/0	Аденоматозна полипоза на дебело црево
⊗ M8220/2	Аденокарцином во аденоматозна полипоза на дебело црево, in situ

M8220/3	Аденокарцином во аденоматозна полипоза на дебело црево
⊗ M8220/6	Аденокарцином во аденоматозна полипоза на дебело црево, метастатски
⊗ M8220/9	Аденокарцином во аденоматозна полипоза на дебело црево, неопределено дали е примарен или метастатски
M8221/0	Мултипли аденоматозни полипи
⊗ M8221/1	Мултипли аденоматозни полипи, неопределено дали се примарни или метастатски
⊗ M8221/2	Аденокарцином во мултипли аденоматозни полипи, in situ
M8221/3	Аденокарцином во мултипли аденоматозни полипи
⊗ M8221/6	Аденокарцином во мултипли аденоматозни полипи, метастатски
⊗ M8221/9	Аденокарцином во мултипли аденоматозни полипи, непоредено дали е примарен или метастатски
M8230/2	Дуктален карцином in situ, солиден тип
M8230/3	Солиден карцином неозначено
⊗ M8230/6	Солиден карцином неозначено, метастатски
⊗ M8230/9	Солиден карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8231/3	Симплекс карцином
⊗ M8231/6	Симплекс карцином, метастатски
⊗ M8231/9	Симплекс карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8240/1	Карциноиден тумор со неопределен малиген потенцијал
M8240/3	Карциноиден тумор неозначено
⊗ M8240/6	Карциноиден тумор неозначено, метастатски
⊗ M8240/9	Карциноиден тумор неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8241/1	Карциноид од аргентофилни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
M8241/3	Карциноид од аргентофилни клетки
⊗ M8241/6	Карциноид од аргентофилни клетки, метастатски
⊗ M8241/9	Карциноид од аргентофилни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8242/1	Аргентофилен карциноид неозначено
M8242	Аргентофилен тумор, малиген
⊗ M8242	Аргентофилен тумор, метастатски
⊗ M8242/9	Аргентофилен тумор, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8243/1	Карциноид од пехарести клетки, неопределено дали е бениген или малиген
M8243/3	Карциноид од пехарести клетки
⊗ M8243/6	Карциноид од пехарести клетки, метастатски
⊗ M8243/9	Карциноид од пехарести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8244/1	Сложен карциноид, неопределено дали е бениген или малиген
M8244/3	Сложен карциноид
⊗ M8244/6	Сложен карциноид, метастатски
⊗ M8244/9	Сложен карциноид, неопределено дали е примарен или метастатски
M8245/1	Тубуларен карциноид
M8245/3	Аденокарциноиден тумор
⊗ M8245/6	Аденокарциноиден тумор, метастатски
⊗ M8245/9	Аденокарциноиден тумор, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8246/3	Невроендокрин карцином неозначено
⊗ M8246/6	Невроендокрин карцином, метастатски
⊗ M8246/9	Невроендокрин карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8247/3	Карцином од Merkel-ови клетки
⊗ M8247/6	Карцином од Merkel-ови клетки, метастатски
⊗ M8247/9	Карцином од Merkel-ови клетки, неопределено дали е примарен или метастатски

M8248/1	Апудом
M8249/3	Атипичен карциноиден тумор
⊗ M8249/6	Атипичен карциноиден тумор, метастатски
⊗ M8249/9	Атипичен карциноиден тумор, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8250/1	Пулмонална аденоматоза
M8250/3	Бронхиоло-алвеоларен аденокарцином неозначено
⊗ M8250/6	Бронхиоло-алвеоларен аденокарцином неозначено, метастатски
⊗ M8250/9	Бронхиоло-алвеоларен аденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8251/0	Алвеоларен аденом
M8251/3	Алвеоларен аденокарцином
⊗ M8251/6	Алвеоларен аденокарцином, метастатски
⊗ M8251/9	Алвеоларен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8252/1	Бронхиоло-алвеоларен тумор, немуцинозен, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8252/2	Бронхиоло-алвеоларен карцином, немуцинозен, in situ
M8252/3	Бронхиоло-алвеоларен карцином, немуцинозен
⊗ M8252/6	Бронхиоло-алвеоларен карцином, немуцинозен, метастатски
⊗ M8252/9	Бронхиоло-алвеоларен карцином, немуцинозен, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8253/1	Бронхиоло-алвеоларен тумор, муцинозен, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8253/2	Бронхиоло-алвеоларен карцином, муцинозен, in situ
M8253/3	Бронхиоло-алвеоларен карцином, муцинозен
⊗ M8253/6	Бронхиоло-алвеоларен карцином, муцинозен, метастатски
⊗ M8253/9	Бронхиоло-алвеоларен карцином, муцинозен, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8254/1	Бронхиоло-алвеоларен тумор, мешан муцинозен и немуцинозен, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8254/2	Бронхиоло-алвеоларен карцином, мешан муцинозен и немуцинозен, in situ
M8254/3	Бронхиоло-алвеоларен карцином, мешан муцинозен и немуцинозен
⊗ M8254/6	Бронхиоло-алвеоларен карцином, мешан муцинозен и немуцинозен, метастатски
⊗ M8254/9	Бронхиоло-алвеоларен карцином, мешан муцинозен и немуцинозен, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8255/1	Аденоматозен тумор со мешани подтипови, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8255/2	Аденокарцином со мешани подтипови, in situ
M8255/3	Аденокарцином со мешани подтипови
⊗ M8255/6	Аденокарцином со мешани подтипови, метастатски
⊗ M8255/9	Аденокарцином со мешани подтипови, неопределено дали е примарен или метастатски
M8260/0	Папиларен аденом неозначено
⊗ M8260/1	Папиларен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8260/2	Папиларен аденокарцином, in situ
M8260/3	Папиларен аденокарцином неозначено
⊗ M8260/6	Папиларен аденокарцином неозначено, метастатски
⊗ M8260/9	Папиларен аденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8261/0	Вилозен аденом неозначено
⊗ M8261/1	Вилозен аденом неозначено, неопределено дали е бениген или малиген
M861/2	Аденокарцином in situ во вилозен аденом
M861/3	Аденокарцином во вилозен аденом
⊗ M8261/6	Аденокарцином во вилозен аденом, метастатски

⊗ M8261/9	Аденокарцином во вилозен аденом, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8262/2	Вилозен аденокарцином, in situ
M8262/3	Вилозен аденокарцином
⊗ M8262/6	Вилозен аденокарцином, метастатски
⊗ M8262/9	Вилозен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8263/0	Вилозен аденом неозначено
⊗ M8263/1	Тубуловилозен аденом неозначено, неопределено дали е бениген или малиген
M8263/2	Аденокарцином in situ во тубуловилозен аденом
M8263/3	Аденокарцином во тубуловилозен аденом
⊗ M8263/6	Аденокарцином во тубуловилозен аденом, метастатски
⊗ M8263/9	Аденокарцином во тубуловилозен аденом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8264/0	Папиломатоза, жлездена
M8270/0	Хромофобен аденом
⊗ M8270/1	Хромофобен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8270/3	Хромофобен карцином
⊗ M8270/6	Хромофобен карцином, метастатски
⊗ M8270/9	Хромофобен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8271/0	Пролактином
⊗ M8271/3	Пролактином, малиген
M8271/6	Пролактином, малиген, метастатски
M8272/0	Аденом на хипофиза неозначено
⊗ M8272/1	Аденом на хипофиза неозначено, неопределено дали е бениген или малиген
M8272/3	Карцином на хипофиза неозначено
⊗ M8272/6	Карцином на хипофиза неозначено, метастатски
⊗ M8272/9	Карцином на хипофиза неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8280/0	Ацидофилен аденом
⊗ M8280/1	Ацидофилен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8280/3	Ацидофилен карцином
⊗ M8280/6	Ацидофилен карцином, метастатски
⊗ M8280/9	Ацидофилен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8281/0	Мешан ацидофилен-базофилен аденом
⊗ M8281/1	Мешан ацидофилен-базофилен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8281/3	Мешан ацидофилен-базофилен карцином
⊗ M8281/6	Мешан ацидофилен-базофилен карцином, метастатски
⊗ M8281/9	Мешан ацидофилен-базофилен аденом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8290/0	Оксифилен аденом
⊗ M8290/1	Оксифилен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8290/3	Оксифилен аденокарцином
⊗ M8290/6	Оксифилен аденокарцином, метастатски
⊗ M8290/9	Оксифилен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8300/0	Базофилен аденом
⊗ M8300/1	Базофилен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8300/3	Базофилен карцином
⊗ M8300/6	Базофилен карцином, метастатски
⊗ M8300/9	Базофилен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8310/0	Аденом од светли клетки
⊗ M8310/1	Аденом од светли клетки, неопределено дали е бениген или малиген

M8310/3	Аденокарцином од светли клетки неозначено
⊗ M8310/6	Аденокарцином од светли клетки неозначено, метастатски
⊗ M8310/9	Аденокарцином од светли клетки неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8311/1	Хипернефроиден тумор
⊗ M8312/1	Тумор од бубрежни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8312/2	Карцином од бубрежни клетки, in situ
M8312/3	Карцином од бубрежни клетки неозначено
⊗ M8312/6	Карцином од бубрежни клетки неозначено, метастатски
⊗ M8312/9	Карцином од бубрежни клетки неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8313/0	Аденофибром од светли клетки
M8313/1	Аденофибром од светли клетки на граница на малигнитет
M8313/3	Аденокарцинофибром од светли клетки
⊗ M8313/6	Аденокарцинофибром од светли клетки, метастатски
⊗ M8313/9	Аденокарцинофибром од светли клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8314/3	Карцином богат со масти
⊗ M8314/6	Карцином богат со масти, метастатски
⊗ M8314/9	Карцином богат со масти, неопределено дали е примарен или метастатски
M8315/3	Карцином богат со гликоген
⊗ M8315/6	Карцином богат со гликоген, метастатски
⊗ M8315/9	Карцином богат со гликоген, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8316/1	Цистично-поврзан тумор од бубрежни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
M8316/3	Цистично-поврзан тумор од бубрежни клетки
⊗ M8316/6	Цистично-поврзан тумор од бубрежни клетки, метастатски
⊗ M8316/9	Цистично-поврзан тумор од бубрежни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8317/1	Тумор од бубрежни клетки, хромофобен тип, неопределено дали е бениген или малиген
M8317/3	Карцином од бубрежни клетки, хромофобен тип
⊗ M8317/6	Карцином од бубрежни клетки, хромофобен тип, метастатски
⊗ M8317/9	Карцином од бубрежни клетки, хромофобен тип, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8318/1	Тумор од бубрежни клетки, саркоматоиден, неопределено дали е бениген или малиген
M8318/3	Карцином од бубрежни клетки, саркоматоиден
⊗ M8318/6	Карцином од бубрежни клетки, саркоматоиден, метастатски
⊗ M8318/9	Карцином од бубрежни клетки, саркоматоиден, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8319/1	Тумор на собирни канали, неопределено дали е бениген или малиген
M8319/3	Карцином на собирни канали
⊗ M8319/6	Карцином на собирни канали, метастатски
⊗ M8319/9	Карцином на собирни канали, неопределено дали е примарен или метастатски
M8320/3	Карцином од зрнести клетки
⊗ M8320/6	Карцином од зрнести клетки, метастатски
⊗ M8320/9	Карцином од зрнести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M821/0	Аденом од главни клетки
⊗ M8321/1	Аденом од главни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8321/3	Аденокарцином од главни клетки, малиген
⊗ M8321/6	Аденокарцином од главни клетки, метастатски
⊗ M8321/9	Аденом од главни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски

M8322/0	Аденом од водено-светли клетки
⊗ M8322/1	Аденом од водено-светли клетки, неопределено дали е бениген или малиген
M8322/3	Аденокарцином од водено-светли клетки
⊗ M8322/6	Аденокарцином од водено-светли клетки, метастатски
⊗ M8322/9	Аденокарцином од водено-светли клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8323/0	Аденом од мешани клетки
⊗ M8323/1	Аденом од мешани клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8323/2	Аденокарцином од мешани клетки, in situ
M8323/3	Аденокарцином од мешани клетки
⊗ M8323/6	Аденокарцином од мешани клетки, метастатски
⊗ M8323/9	Аденокарцином од мешани клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
M8324/0	Липоаденом
⊗ M8324/1	Липоаденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8325/0	Метанефричен аденом
⊗ M8325/1	Метанефричен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8330/0	Фоликуларен аденом
M8330/1	Атипичен фоликуларен аденом
⊗ M8330/2	Фоликуларен аденокарцином, in situ
M8330/3	Фоликуларен аденокарцином неозначено
⊗ M8330/6	Фоликуларен аденокарцином неозначено, метастатски
⊗ M8330/9	Фоликуларен аденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8331/2	Фоликуларен аденокарцином, добро диференциран, in situ
M8331/3	Фоликуларен аденокарцином, добро диференциран
⊗ M8331/6	Фоликуларен аденокарцином, добро диференциран, метастатски
⊗ M8331/9	Фоликуларен аденокарцином, добро диференциран, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8332/2	Фоликуларен аденокарцином, трабекуларен, in situ
M8332/3	Фоликуларен аденокарцином, трабекуларен
⊗ M8332/6	Фоликуларен аденокарцином, трабекуларен, метастатски
⊗ M8332/9	Фоликуларен аденокарцином, трабекуларен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8333/0	Микрофоликуларен аденом неозначено
⊗ M8333/1	Микрофоликуларен аденом неозначено, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8333/2	Фетален аденокарцином, in situ
M8333/3	Фетален аденокарцином
⊗ M8333/6	Фетален аденокарцином, метастатски
⊗ M8333/9	Фетален аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8334/0	Макрофоликуларен аденом
⊗ M8334/1	Макрофоликуларен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8335/3	Фоликуларен карцином, минимално инвазивен
⊗	M8335/6 Фоликуларен карцином, минимално инвазивен, метастатски
⊗ M8335/9	Фоликуларен карцином, минимално инвазивен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8336/0	Хијалинизирачки трабекуларен аденом
⊗ M8336/1	Хијалинизирачки трабекуларен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8337/1	Инсуларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8337/2	Инсуларен карцином, in situ
M8337/3	Инсуларен карцином

⊗ M8337/6	Инсуларен карцином, метастатски
⊗ M8337/9	Инсуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8340/1	Папиларен тумор, фоликуларна варијанта, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8340/2	Папиларен карцином, фоликуларна варијанта, in situ
M8340/3	Папиларен карцином, фоликуларна варијанта
⊗ M8340/6	Папиларен карцином, фоликуларна варијанта, метастатски
⊗ M8340/9	Папиларен карцином, фоликуларна варијанта, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8341/1	Папиларен микротумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8341/2	Папиларен микрокарцином, in situ
M8341/3	Папиларен микрокарцином
⊗ M8341/6	Папиларен микрокарцином, метастатски
⊗ M8341/9	Папиларен микрокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8342/1	Папиларен тумор, оксифилни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8342/2	Папиларен карцином, оксифилни клетки, in situ
M8342/3	Папиларен карцином, оксифилни клетки
⊗ M8342/6	Папиларен карцином, оксифилни клетки, метастатски
⊗ M8342/9	Папиларен карцином, оксифилни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8343/1	Папиларен тумор, капсулиран, неопределено дали е бениген или малиген
⊗(M8343/2	Папиларен карцином, капсулиран, in situ
M8343/3	Папиларен карцином, капсулиран
⊗ M8343/6	Папиларен карцином, капсулиран, метастатски
⊗ M8343/9	Папиларен карцином, капсулиран, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8344/1	Папиларен тумор, колумнарни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8344/2	Папиларен карцином, колумнарни клетки, in situ
M8344/3	Папиларен карцином, колумнарни клетки
⊗ M8344/6	Папиларен карцином, колумнарни клетки, метастатски
⊗ M8344/9	Папиларен карцином, колумнарни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8345/1	Медуларен тумор со амилоидна строма, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8345/2	Медуларен карцином со амилоидна строма, in situ
M8345/3	Медуларен карцином со амилоидна строма
⊗ M8345/6	Медуларен карцином со амилоидна строма, метастатски
⊗ M8345/9	Медуларен карцином со амилоидна строма, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8346/1	Мешан медуларно-фоликуларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8346/2	Мешан медуларно-фоликуларен карцином, in situ
M8346/3	Мешан медуларно-фоликуларен карцином
⊗ M8346/6	Мешан медуларно-фоликуларен карцином, метастатски
⊗ M8346/9	Мешан медуларно-фоликуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8347/1	Мешан медуларно-папиларен тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8347/2	Мешан медуларно-папиларен карцином, in situ
M347/3	Мешан медуларно-папиларен карцином
⊗ M8347/6	Мешан медуларно-папиларен карцином, метастатски
⊗ M8347/9	Мешан медуларно-папиларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8350/1	Неинкапсулиран склерозирачки тумор, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8350/2	Неинкапсулиран склерозирачки карцином, in situ
M8350/3	Неинкапсулиран склерозирачки карцином
⊗ M8350/6	Неинкапсулиран склерозирачки карцином, метастатски

- ⊗ M8350/9 Неинкапсулиран склерозирачки карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8360/1 Мултипли ендокрини аденоми
- M8361/0 Јукстагломеруларен тумор, бениген
- ⊗ M8361/3 Јукстагломеруларен тумор, малиген
- ⊗ M8361/6 Јукстагломеруларен тумор, малиген, метастатски
- ⊗ M8361/9 Јукстагломеруларен тумор, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8370/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда неозначено
- ⊗ M8370/1 Тумор на кората на надбубрежната жлезда, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8370/2 Карцином на кората на надбубрежната жлезда, *in situ*
- M8370/3 Карцином на кората на надбубрежната жлезда
- ⊗ M8370/6 Карцином на кората на надбубрежната жлезда, метастатски
- ⊗ M8370/9 Карцином на кората на надбубрежната жлезда, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8371/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, компактни клетки
- ⊗ M8371/1 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, неопределено дали е бениген или малиген
- M8372/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, варијанта со јака пигментација
- ⊗ M8372/1 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, варијанта со јака пигментација, неопределено дали е бениген или малиген
- M8373/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, светли клетки
- ⊗ M8373/1 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, светли клетки, неопределено дали е бениген или малиген
- M8374/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, гломерулозни клетки
- ⊗ M8374/1 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, гломерулозни клетки, неопределено дали е бениген или малиген
- M8375/0 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, мешани клетки
- ⊗ M8375/1 Аденом на кората на надбубрежната жлезда, мешани клетки, неопределено дали е бениген или малиген
- M8380/0 Ендометриоиден аденом неозначено
- M8380/1 Ендометриоиден аденом, на граница на малигнитет
- ⊗ M8380/2 Ендометриоиден аденокарцином неозначено, *in situ*
- M8380/3 Ендометриоиден аденокарцином неозначено
- ⊗ M8380/6 Ендометриоиден аденокарцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8380/9 Ендометриоиден аденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8381/0 Ендометриоиден аденофибром неозначено
- M8381/1 Ендометриоиден аденофибром, на граница на малигнитет
- M8381/3 Ендометриоиден аденофибром, малиген
- ⊗ M8381/6 Ендометриоиден аденофибром, малиген, метастатски
- ⊗ M8381/9 Ендометриоиден аденофибром, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8382/3 Ендометриоиден аденокарцином, секреторна варијанта
- M8383/3 Ендометриоиден аденокарцином, варијанта на влакнести клетки
- ⊗ M8383/6 Ендометриоиден аденокарцином, варијанта на влакнести клетки, метастатски
- ⊗ M8383/9 Ендометриоиден аденокарцином, варијанта на влакнести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8384 Аденокарцином, ендоцервикален тип
- ⊗ M8384/6 Аденокарцином, ендоцервикален тип, метастатски
- ⊗ M8384/9 Аденокарцином, ендоцервикален тип, неопределено дали е примарен или метастатски

M839-842

Неоплазми на аднеските и на додатоците на кожа

M8390/0	Аденом на кожен додаток
⊗ M8390/1	Аденом на кожен додаток, неопределено дали е бениген или малиген
M8390/3	Карцином на кожен додаток
⊗ M8390/6	Карцином на кожен додаток, метастатски
⊗ M8390/9	Карцином на кожен додаток, неопределено дали е примарен или метастатски
M8391/0	Фоликуларен фибром
⊗ M8391/1	Фоликуларен фибром, неопределено дали е бениген или малиген
M8392/0	Сирингофиброаденом
⊗ M8392/1	Сирингофиброаденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8400/0	Аденом на потна жлезда
M8400/1	Тумор на потна жлезда неозначено
⊗ M8400/2	Аденокарцином на потна жлезда, in situ
M8400/3	Аденокарцином на потна жлезда
⊗ M8400/6	Аденокарцином на потна жлезда, метастатски
⊗ M8400/9	Аденокарцином на потна жлезда, неопределено дали е примарен или метастатски
M814-M838	Апокрин аденом
⊗ M8401/1	Апокрин аденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8401/2	Апокрин аденокарцином, in situ
M8401/3	Апокрин аденокарцином
⊗ M8401/6	Апокрин аденокарцином, метастатски
⊗ M8401/9	Апокрин аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8402/0	Нодуларен хидраденом
⊗ M8402/1	Нодуларен хидраденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8402/3	Нодуларен хидраденом, малиген
⊗ M8402/6	Нодуларен хидраденом, метастатски
⊗ M8402/9	Нодуларен хидраденом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8403/0	Екрин спираденом
⊗ M8403/1	Екрин спираденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8403/2	Малиген екрин спираденом, in situ
M8403/3	Малиген екрин спираденом
⊗ M8403/6	Малиген екрин спираденом, метастатски
⊗ M8403/9	Малиген екрин спираденом, неопределено дали е примарен или метастатски
M8404/0	Хидроцистом
⊗ M8404/1	Хидроцистом, неопределено дали е бениген или малиген
M8405/0	Папиларен хидраденом
⊗ M8405/1	Папиларен хидраденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8406/0	Папиларен сирингаденом
⊗ M8406/1	Папиларен сирингаденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8407/0	Сирингом неозначено
⊗ M8407/1	Сирингом, неопределено дали е бениген или малиген
M8407/3	Склерозирачки карцином на потни канали
⊗ M8407/6	Склерозирачки карцином на потни канали, метастатски
⊗ M8407/9	Склерозирачки карцином на потни канали, неопределено дали е примарен или метастатски
M8408/0	Екрин папиларен аденом
M8408/1	Агресивен дигитален папиларен аденом
M8408/3	Екрин папиларен аденокарцином
⊗ M8408/6	Екрин папиларен аденокарцином, метастатски

- ⊗ M8408/9 Екрин папиларен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8409/0 Екрин пором
- ⊗ M8409/1 Екрин пором, неопределено дали е бениген или малиген
- M8409/3 Екрин пором, малиген
- ⊗ M8409/6 Екрин пором, метастатски
- ⊗ M8409/9 Екрин пором, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8410/0 Себацеозен аденом
- ⊗ M8410/1 Себацеозен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8410/2 Себацеозен аденокарцином, in situ
- M8410/3 Себацеозен аденокарцином
- ⊗ M8410/6 Себацеозен аденокарцином, метастатски
- ⊗ M8410/9 Себацеозен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8413/2 Екрин аденокарцином, in situ
- M8413/3 Екрин аденокарцином
- ⊗ M8413/6 Екрин аденокарцином, метастатски
- ⊗ M8413/9 Екрин аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8420/0 Церуминозен аденом
- ⊗ M8420/1 Церуминозен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8420/2 Церуминозен аденокарцином, in situ
- M8420/3 Церуминозен аденокарцином
- ⊗ M8420/6 Церуминозен аденокарцином, метастатски
- ⊗ M8420/9 Церуминозен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски

M843

Мукоепидермоидни неоплазми

- M8430/1 Мукоепидермоиден тумор
- ⊗ M8430/2 Мукоепидермоиден карцином, in situ
- M8430/3 Мукоепидермоиден карцином
- ⊗ M8430/6 Мукоепидермоиден карцином, метастатски
- ⊗ M8430/9 Мукоепидермоиден карцином, неопределено дали е примарен или метастатски

M844-849

Цистични, муцинозни и серозни неоплазми

- M8440/0 Цистаденом неозначено
- ⊗ M8440/1 Цистаденом, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8440/2 Цистаденокарцином, in situ
- M8440/3 Цистаденокарцином неозначено
- ⊗ M8440/6 Папиларен аденокарцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8440/9 Цистаденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8441/0 Серозен цистаденом неозначено
- ⊗ M8441/1 Серозен цистаденом, неопределено дали е бениген или малиген
- ⊗ M8441/2 Серозен цистаденокарцином, in situ
- M8441/3 Серозен цистаденокарцином неозначено
- ⊗ M8441/6 Серозен цистаденокарцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8441/9 Серозен цистаденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8442/1 Серозен цистаденом, на граница на малигнитет
- M8443/0 Цистаденом од светли клетки
- M8444/1 Цистичен тумор од светли клетки на граница на малигнитет
- M8450/0 Папиларен цистаденом неозначено

⊗ M8450/2	Папиларен цистаденокарцином, in situ
M8450/3	Папиларен цистаденокарцином неозначено
⊗ M8450/6	Папиларен цистаденокарцином неозначено, метастатски
⊗ M8450/9	Папиларен цистаденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8451/1	Папиларен цистаденом, на граница на малигнитет
M8452/1	Тврд псевдопапиларен тумор
M8452/3	Тврд псевдопапиларен карцином
⊗ M8452/6	Тврд псевдопапиларен карцином, метастатски
⊗ M8452/9	Тврд карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8453/0	Интрадуктален папиларно-муцинозен аденом
M8453/1	Интрадуктален папиларно-муцинозен тумор со умерена дисплазија
M8453/2	Интрадуктален папиларно-муцинозен карцином, неинвазивен
M8453/3	Интрадуктален папиларно-муцинозен карцином, инвазивен
⊗ M8453/6	Интрадуктален папиларно-муцинозен карцином, метастатски
⊗ M8453/9	Интрадуктален папиларно-муцинозен карцином, инвазивен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8454/0	Цистичен тумор на атрио-вентрикуларниот јазол
M8460/0	Папиларен серозен цистаденом неозначено
⊗ M8460/1	Папиларен серозен цистаденом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8460/2	Папиларен серозен цистаденокарцином, in situ
M8460/3	Папиларен серозен цистаденокарцином
⊗ M8460/6	Папиларен серозен цистаденокарцином, метастатски
⊗ M8460/9	Папиларен серозен цистаденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8461/0	Папилом на серозна површина
⊗ M8461/2	Папиларен карцином на серозна површина, in situ
M8461/3	Папиларен карцином на серозна површина
⊗ M8461/6	Папиларен карцином на серозна површина
⊗ M8461/9	Папиларен карцином на серозна површина, неопределено дали е примарен или метастатски
M8462/1	Серозен папиларен цистичен тумор на граница на малигнитет
M8463/1	Папиларен тумор на серозна површина на граница на малигнитет
M8470/0	Муцинозен цистаденом неозначено
M8470/1	Муцинозен цистичен тумор со умерена дисплазија
M8470/2	Муцинозен цистаденокарцином, неинвазивен
M8470/3	Муцинозен цистаденокарцином неозначено
⊗ M8470/6	Муцинозен цистаденокарцином неозначено, метастатски
⊗ M8470/9	Муцинозен цистаденокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8471/0	Папиларен муцинозен цистаденом неозначено
⊗ M8471/2	Папиларен муцинозен цистаденокарцином, in situ
M8471/3	Папиларен муцинозен цистаденокарцином
⊗ M8471/6	Папиларен муцинозен цистаденокарцином, метастатски
⊗ M8471/9	Папиларен муцинозен цистаденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8472/1	Муцинозен цистичен тумор на граница на малигнитет
M8473/1	Папиларен муцинозен цистаденом, на граница на малигнитет
M8480/0	Муцинозен аденом
⊗ M8480/1	Муцинозен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
M8480/3	Муцинозен аденокарцином
M8480/6	Псевдомиксом на перитонеум
⊗ M8480/9	Муцинозен аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски

- M8481/3 Аденокарцином со продукција на муцин
- ⊗ M8481/6 Аденокарцином со продукција на муцин, метастатски
- ⊗ M8481/9 Аденокарцином со продукција на муцин,, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8482/3 Муцинозен аденокарцином, ендоцервикален тип
- ⊗ M8482/6 Муцинозен аденокарцином, ендоцервикален тип, метастатски
- ⊗ M8482/9 Муцинозен аденокарцином, ендоцервикален тип, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8190/3 Карцином од клетки во вид на кружен печат
- M8490/6 Метастатски карцином од клетки во вид на кружен печат
- ⊗ M8490/9 Карцином од клетки во вид на кружен печат, неопределено дали е примарен или метастатски

M850-M854 Дуктални и лобуларни неоплазми

- M8500/2 Интрадуктален карцином, неинфилтративен неозначено
- M8500/3 Инфилтративен дуктален карцином неозначено
- M8500/6 Инфилтративен дуктален карцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8500/9 Инфилтративен дуктален карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8501/2 Комедокарцином, неинфилтративен
- M8501/3 Комедокарцином неозначено
- ⊗ M8501/6 Комедокарцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8501/9 Комедокарцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8502/2 Јувенилен карцином на дојка, in situ
- M8502/3 Јувенилен карцином на дојка
- ⊗ M8502/6 Јувенилен карцином на дојка, метастатски
- ⊗ M8502/9 Јувенилен карцином на дојка, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8503/0 Интрадуктален папилом
- M8503/2 Неинфилтративен интрадуктален папиларен аденокарцином
- M8503/3 Интрадуктален папиларен аденокарцином со инвазија
- ⊗ M8503/6 Интрадуктален папиларен аденокарцином со инвазија, метастатски
- ⊗ M8503/9 Интрадуктален папиларен аденокарцином со инвазија, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8504/0 Интрацистичен папиларен аденом
- ⊗ M8504/1 Интрацистичен папиларен аденом, неопределено дали е бениген или малиген
- M8504/2 Неинфилтративен интрацистичен карцином
- M8504/3 Интрацистичен карцином неозначено
- ⊗ M8504/6 Интрацистичен карцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8504/9 Интрацистичен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8505/0 Интрадуктална папиломатоза неозначено
- ⊗ M8505/1 Интрадуктална папиломатоза, неопределено дали е бенигна или малигна
- M8506/0 Аденом на брадавица
- ⊗ M8506/1 Аденом на брадавица, неопределено дали е бениген или малиген
- M8507/2 Интрадуктален микропапиларен карцином
- ⊗ M8508/2 Цистичен хиперсекреторен карцином, in situ
- M8508/3 Цистичен хиперсекреторен карцином
- ⊗ M8508/6 Цистичен хиперсекреторен карцином, метастатски
- ⊗ M8508/9 Цистичен хиперсекреторен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8510/2 Медуларен карцином in situ
- M8510/3 Медуларен карцином неозначено

⊗ M8510/6	Медуларен карцином неозначено, метастатски
⊗ M8510/9	Медуларен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8512/2	Медуларен карцином со лимфоидна строма, in situ
M8512/3	Медуларен карцином со лимфоидна строма
⊗ M8512/6	Медуларен карцином со лимфоидна строма, метастатски
⊗ M8512/9	Медуларен карцином со лимфоидна строма, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8513/2	Атипичен медуларен карцином, in situ
M8513/3	Атипичен медуларен карцином
⊗ M8513/6	Атипичен медуларен карцином, метастатски
⊗ M8513/9	Атипичен медуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8514/2	Дуктален карцином, дезмопластичен тип, in situ
M8514/3	Дуктален карцином, дезмопластичен тип
⊗ M8514/6	Дуктален карцином, дезмопластичен тип, метастатски
⊗ M8514/9	Дуктален карцином, дезмопластичен тип, неопределено дали е примарен или метастатски
M8520/2	Лобуларен карцином in situ неозначено
M8520/3	Лобуларен карцином неозначено
⊗ M8520/6	Лобуларен карцином неозначено, метастатски
⊗ M8520/9	Лобуларен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8521/3	Инфилтративен дуктален карцином, in situ
M8521/3	Инфилтративен дуктален карцином
⊗ M8521/6	Инфилтративен дуктален карцином, метастатски
⊗ M821/9	Инфилтративен дуктален карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M822/2	Интрадуктален карцином и лобуларен карцином in situ
M8522/3	Инфилтративен дуктален и лобуларен карцином
⊗ M8522/6	Инфилтративен дуктален и лобуларен карцином, метастатски
⊗ M8522/9	Инфилтративен дуктален и лобуларен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8523/3	Инфилтративен дуктален мешан со други типови на карцином
⊗ M8523/6	Инфилтративен дуктален мешан со други типови на карцином, метастатски
⊗ M8523/9	Инфилтративен дуктален мешан со други типови на карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
M8524/3	Инфилтративен лобуларен мешан со други типови на карцином
⊗ M8524/6	Инфилтративен лобуларен мешан со други типови на карцином, метастатски
⊗ M8524/9	Инфилтративен дуктален мешан со други типови на карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8525/2	Полиморфен аденокарцином од низок степен, in situ
M8525/3	Полиморфен аденокарцином од низок степен
⊗ M8525/6	Полиморфен аденокарцином од низок степен, метастатски
⊗ M8525/9	Полиморфен аденокарцином од низок степен, неопределено дали е примарен или метастатски
M8530/3	Инфламаторен карцином
⊗ M8530/6	Инфламаторен карцином, метастатски
⊗ M8530/9	Инфламаторен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
⊗ M8540/2	Paget-ова болест на дојка, in situ
M8540/3	Paget-ова болест на дојка
⊗ M8540/6	Paget-ова болест на дојка, метастатска
⊗ M8540/9	Paget-ова болест на дојка, неопределено дали е примарна или метастатска
⊗ M8541/2	Paget-ова болест и инфилтративен дуктален карцином на дојка, in situ

- M8541/3 Paget-ова болест и инфилтративен дуктален карцином на дојка
- ⊗ M8541/6 Paget-ова болест и инфилтративен дуктален карцином на дојка, метастатски
- ⊗ M8541/9 Paget-ова болест и инфилтративен дуктален карцином на дојка, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8542/2 Paget-ова болест, вон дојка, in situ
- M8542/3 Paget-ова болест, вон дојка
- ⊗ M8542/6 Paget-ова болест вон дојка, метастатска
- ⊗ M8542/9 Paget-ова болест вон дојка, неопределено дали е примарна или метастатска
- ⊗ M8543/2 Paget-ова болест и интрадуктален карцином на дојка, in situ
- M8543/3 Paget-ова болест и интрадуктален карцином на дојка, in situ
- ⊗ M8543/6 Paget-ова болест и интрадуктален карцином на дојка, метастатски
- ⊗ M8543/9 Paget-ова болест и интрадуктален карцином на дојка, неопределено дали е примарен или метастатски

M855

Неоплазми на ацинусните клетки

- M8550/0 Аденом на ацинусни клетки
- M8550/1 Тумор на ацинусни клетки
- M8550/3 Карцином на ацинусни клетки
- ⊗ M8550/6 Карцином на ацинусни клетки, метастатски
- ⊗ M8550/9 Карцином на ацинусни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8551/3 Цистаденокарцином на ацинусни клетки
- ⊗ M8551/6 Цистаденокарцином на ацинусни клетки, метастатски
- ⊗ M8551/9 Цистаденокарцином на ацинусни клетки, неопределено дали е примарен или метастатски

M856-M857

Комплексни епителијални неоплазми

- M8560/0 Мешани плочести клетки и гландуларен папилом
- ⊗ M8560/2 Аденосквамозен карцином, in situ
- M8560/3 Аденосквамозен карцином
- ⊗ M8560/6 Аденосквамозен карцином, метастатски
- ⊗ M8560/9 Аденосквамозен карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8561/0 Аденолимфом
- ⊗ M8561/1 Аденолимфом, неопределено дали е бениген или малиген
- M8562/3 Епителијален-миоепителијален карцином
- ⊗ M8562/6 Епителијален-миоепителијален карцином, метастатски
- ⊗ M8562/9 Епителијален-миоепителијален карцином, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8570/2 Аденокарцином со сквамозна метаплазија, in situ
- M8570/3 Аденокарцином со сквамозна метаплазија
- ⊗ M8570/6 Аденокарцином со сквамозна метаплазија, метастатски
- ⊗ M8570/9 Аденокарцином со сквамозна метаплазија, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8571/2 Аденокарцином со 'рскевична и коскена метаплазија, in situ
- M8571/3 Аденокарцином со 'рскевична и коскена метаплазија
- ⊗ M8571/6 Аденокарцином со 'рскевична и коскена метаплазија, метастатски
- ⊗ M8571/9 Аденокарцином со 'рскевична и коскена метаплазија, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8572/2 Аденокарцином со метаплазија со вретенести клетки, in situ
- M8572/3 Аденокарцином со метаплазија со вретенести клетки
- ⊗ M8572/6 Аденокарцином со метаплазија со вретенести клетки, метастатски

- ⊗ M8572/9 Аденокарцином со метаплазија со вретенести клетки, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8573/2 Аденокарцином со апокрина метаплазија, in situ
- M8573/3 Аденокарцином со апокрина метаплазија
- ⊗ M8573 Аденокарцином со апокрина метаплазија, метастатски
- ⊗ M8573/9 Аденокарцином со апокрина метаплазија, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8574/2 Аденокарцином со невроендокрина диференцијација, in situ
- M8574/3 Аденокарцином со невроендокрина диференцијација
- ⊗ M8574/6 Аденокарцином со невроендокрина диференцијација, метастатски
- ⊗ M8574/9 Аденокарцином со невроендокрина диференцијација, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8575/2 Метапластичен карцином, in situ
- M8575/3 Метапластичен карцином неозначено
- ⊗ M8575/6 Метапластичен карцином неозначено, метастатски
- ⊗ M8575/9 Метапластичен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8576/2 Хепатоиден аденокарцином, in situ
- M8576/ Хепатоиден аденокарцином
- ⊗ M8576/6 Хепатоиден аденокарцином, метастатски
- ⊗ M8576/9 Хепатоиден аденокарцином, неопределено дали е примарен или метастатски

M858

Тимусни епителијални неоплазми

- M8580/0 Тимом, бениген
- M8580/1 Тимом неозначено
- M8580/3 Тимом, малиген неозначено
- ⊗ M8580/6 Тимом, малиген неозначено, метастатски
- ⊗ M8580/9 Тимом, малиген неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8581/1 Тимом, тип А, неозначено
- M8581/3 Тимом, тип А, малиген
- M8581/ Тимом, тип А, малиген, метастатски
- ⊗ M8581/9 Тимом, тип А, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8582/1 Тимом, тип АБ, неозначено
- M8582/3 Тимом, тип АБ, малиген
- ⊗ M8582/6 Тимом, тип АБ, малиген, метастатски
- ⊗ M8582/9 Тимом, тип АБ, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8583/1 Тимом, тип Б1, неозначено
- M8583/3 Тимом, тип Б1, малиген
- ⊗ M8583/6 Тимом, тип Б1, малиген, метастатски
- ⊗ M8583/9 Тимом, тип Б1, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8584/1 Тимом, тип Б2, неозначено
- M8584/3 Тимом, тип Б2, малиген
- ⊗ M8584/6 Тимом, тип Б2, малиген, метастатски
- ⊗ M8584/9 Тимом, тип Б2, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- M8585/1 Тимом, тип Б3, неозначено
- M8585/3 Тимом, тип Б3, малиген
- ⊗ M8585/6 Тимом, тип Б3, малиген, метастатски
- ⊗ M8585/9 Тимом, тип Б3, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
- ⊗ M8586/2 Тимусен карцином, in situ
- M8586/3 Тимусен карцином неозначено

⊗ M8586/6	Тимусен карцином неозначено, метастатски
⊗ M8586/9	Тимусен карцином неозначено, неопределено дали е примарен или метастатски
M8587/0	Ектопичен хармартоматозен тимом
⊗ M8588/2	Вретенесто епителијален тумор со елементи на тимус, in situ
M8588/3	Вретенесто епителијален тумор со елементи на тимус
⊗ M8588/6	Вретенесто епителијален тумор со елементи на тимус, метастатски
⊗ M8588/9	Вретенесто епителијален тумор со елементи на тимус, неопределено дали е примарен или метастатски
M8589/3	Карцином кој покажува тимус елементи
⊗ M8589/6	Карцином кој покажува тимус елементи, метастатски
⊗ M8589/9	Карцином кој покажува тимус елементи, неопределено дали е примарен или метастатски
M859-M867	Посебни неоплазми на гонадите
M8590/1	Тумор на стромата од сексуалните траки неозначено
⊗ M8590/3	Тумор на стромата од сексуалните траки неозначено, малиген
⊗ M8590/6	Тумор на стромата од сексуалните траки неозначено, малиген, метастатски
⊗ M8590/9	Тумор на стромата од сексуалните траки неозначено, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8591/1	Тумор на стромата од сексуалните траки, нецелосно диференциран
⊗ M8591/3	Тумор на стромата од сексуалните траки, нецелосно диференциран, малиген
⊗ M8591/6	Тумор на стромата од сексуалните траки, нецелосно диференциран, метастатски
⊗ M8591/9	Тумор на стромата од сексуалните траки, малиген, нецелосно диференциран, неопределено дали е примарен или метастатски
M8592/1	Тумор на стромата од сексуалните траки, мешани форми
⊗ M8592/3	Тумор на стромата од сексуалните траки, мешани форми, малиген
⊗ M8592/6	Тумор на стромата од сексуалните траки, мешани форми, метастатски
⊗ M8592/9	Тумор на стромата од сексуалните траки, мешани форми, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8593/1	Тумор на стромата со мали елементи од сексуалните траки
⊗ M8593/3	Тумор на стромата со мали елементи од сексуалните траки, малиген
⊗ M8593/6	Тумор на стромата со мали елементи од сексуалните траки, метастатски
⊗ M8593/9	Тумор на стромата со мали елементи од сексуалните траки, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8600/0	Теком неозначено
⊗ M8600/1	Теком, неопределено дали е бениген или малиген
M8600/3	Теком, малиген
⊗ M8600/6	Теком, малиген, метастатски
⊗ M8600/9	Теком, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8601/0	Теком, лутеинизирачки
M8602/0	Склерозирачки тумор на стромата
M8610/0	Лутеом неозначено
⊗ M8610/1	Лутеом, неопределено дали е бениген или малиген
⊗ M8610/3	Лутеом, малиген
⊗ M8610/6	Лутеом, метастатски
⊗ M8610/3	Лутеом, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8620/1	Тумор на гранулоза клетки, возрасен тип
M8620/3	Тумор на гранулоза клетки, малиген
⊗ M8620/6	Тумор на гранулоза клетки, малиген, метастатски

⊗ M8620/9	Тумор на гранулоза клетки, малиген, неопределено дали е примарен или метастатски
M8621/1	Тумор на гранулоза-тека клетките
M8622/1	Тумор на гранулоза клетки, млад
M8623/1	Тумор на сексуалната трака со ануларни тубули
M8630/0	Андробластом, бениген
M8630/1	Андробластом ИН
M8630/3	Андробластом, малиген
M8630/6	Андробластом, малиген, метастатски
⊗ M8630/9	Андробластом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8631/0	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, добро диференциран
M8631/1	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, доволно диференциран
M8631/3	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран
⊗ M8631/6	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран, метастатски
⊗ M8631/9	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран, неозначен како примарен или метастатски
M8632/1	Гинандробластом
⊗ M8632/3	Гинандробластом, малиген
⊗ M8632/6	Гинандробластом, метастатски
⊗ M8632/9	Гинандробластом, неозначен како примарен или метастатски
M8633/1	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, мрежест
M8634/1	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, доволно диференциран, со хетерологни елементи
M8634/3	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран, со хетерологни елементи
⊗ M8634/6	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран, со хетерологни елементи, метастатски
⊗ M8634/9	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, недоволно диференциран, неозначен како примарен или метастатски
M8640/1	Тумор на Sertoli-евите клетки ИН
M8640/3	Карцином на Sertoli-евите клетки
⊗ M8640/6	Карцином на Sertoli-евите клетки, метастатски
⊗ M8640/9	Карцином на Sertoli-евите клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8641/0	Тумор на Sertoli-евите клетки со липидно таложење
M8642/1	Тумор на Sertoli-евите клетки со калцификација на клетките
M8650/0	Тумор на Leydig-овите клетки, бениген
M8650/1	Тумор на Leydig-овите клетки ИН
M8650/3	Тумор на Leydig-овите клетки, малиген
⊗ M8650/6	Тумор на Leydig-овите клетки, малиген, метастатски
⊗ M8650/9	Тумор на Sertoli-Leydig-овите клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8660/0	Тумор на хилусните клетки
M8670/0	Тумор на липидните клетки на овариумот
M8670/3	Тумор на стероидните клетки, малиген
⊗ M8670/6	Тумор на стероидните клетки, малиген, метастатски
⊗ M8670/9	Тумор на стероидните клетки, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8671/0	Тумор на остаток од надбубрежната жлезда
⊗ M8671/1	Тумор на остаток од надбубрежната жлезда, неозначен како бениген или малиген
M868–M871	Параганглиоми и гломус тумори
M8680/0	Параганглиом, бениген

M8680/1	Параганглиом ИН
M8680/3	Параганглиом, малиген
⊗ M8680/6	Параганглиом, малиген, метастатски
⊗ M8680/9	Параганглиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8681/1	Параганглиом на симпатикусот
M8682/1	Параганглиом на парасимпатикусот
M8683/0	Ганглиоцитичен параганглиом
M8690/1	Тумор на југуларниот гломус ИН
⊗ M8690/3	Тумор на југуларниот гломус ИН, малиген
⊗ M8690/6	Тумор на југуларниот гломус ИН, малиген, метастатски
⊗ M8690/9	Тумор на југуларниот гломус ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8691/1	Тумор на аорталното тело
⊗ M8691/3	Тумор на аорталното тело, малиген
⊗ M8691/6	Тумор на аорталното тело, малиген, метастатски
⊗ M8691/9	Тумор на аорталното тело, неозначен како примарен или метастатски
M8692/1	Тумор на каротидното тело
⊗ M8692/3	Тумор на каротидното тело, малиген
⊗ M8692/6	Тумор на каротидното тело, малиген, метастатски
⊗ M8692/9	Тумор на каротидното тело, неозначен како примарен или метастатски
M8693/1	Екстра-адренален параганглиом ИН
M8693/3	Екстра-адренален параганглиом, малиген
⊗ M8693/6	Екстра-адренален параганглиом, малиген, метастатски
⊗ M8693/9	Екстра-адренален параганглиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8700/0	Феохромоцитом ИН
M8700/3	Феохромоцитом, малиген
⊗ M8700/6	Феохромоцитом, малиген, метастатски
⊗ M8700/9	Феохромоцитом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8710/3	Гломангиосарком
⊗ M8710/6	Гломангиосарком, метастатски
⊗ M8710/9	Гломангиосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8711/0	Гломус тумор ИН
⊗ M8711/1	Гломус тумор, неозначен како бениген или малиген
M8711/3	Гломус тумор, малиген
⊗ M8711/6	Гломус тумор, малиген, метастатски
⊗ M8711/9	Гломус тумор, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8712/0	Гломангиом
⊗ M8712/3	Гломангиом, малиген
⊗ M8712/6	Гломангиом, малиген, метастатски
⊗ M8712/9	Гломангиом, неозначен како примарен или метастатски
M8713/0	Гломангиомиом

M872–M879

Невуси и меланоми

M8720/0	Пигментиран невус ИН
⊗ M8720/1	Пигментиран невус, неозначен како бениген или малиген
M8720/2	Меланом in situ
M8720/3	Малиген меланом ИН
⊗ M8720/6	Малиген меланом ИН, метастатски

⊗ M8720/9	Малиген меланом ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8721/3	Нодуларен меланом
⊗ M8721/6	Нодуларен меланом, метастатски
⊗ M8721/9	Нодуларен меланом, неозначен како примарен или метастатски
M8722/0	Невус со балонирани клетки
⊗ M8722/1	Невус со балонирани клетки, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8722/2	Меланом со балонирани клетки, in situ
M8722/3	Меланом со балонирани клетки
⊗ M8722/6	Меланом со балонирани клетки, метастатски
⊗ M8722/9	Меланом со балонирани клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8723/0	Хало невус
⊗ M8723/2	Малиген меланом, регресивен, in situ
M8723/3	Малиген меланом, регресивен
⊗ M8723/6	Малиген меланом, регресивен, метастатски
⊗ M8723/9	Малиген меланом, регресивен, неозначен како примарен или метастатски
M8725/0	Невронеvus
⊗ M8725/1	Невронеvus, неозначен како бениген или малиген
M8726/0	Невус со големи клетки
⊗ M8726/1	Невус со големи клетки, неозначен како бениген или малиген
M8727/0	Диспластичен невус
⊗ M8727/2	Меланом во диспластичен невус, in situ
⊗ M8727/3	Меланом во диспластичен невус, малиген
⊗ M8727/6	Меланом во диспластичен невус, метастатски
⊗ M8727/9	Меланом во диспластичен невус, неозначен како примарен или метастатски
M8728/0	Дифузна маланоцитоза
M8728/1	Менингеален меланоцитом
⊗ M8728/2	Менингеална меланоматоза, in situ
M8728/3	Менингеална меланоматоза
⊗ M8728/6	Менингеална меланоматоза, метастатска
⊗ M8728/9	Менингеална меланоматоза, неозначена како примарна или метастатска
M8730/0	Непигментиран невус
⊗ M8730/1	Непигментиран невус, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8730/2	Амеланотичен меланом, in situ
M8730/3	Амеланотичен меланом
⊗ M8730/6	Амеланотичен меланом, метастатски
⊗ M8730/9	Амеланотичен меланом, неозначен како примарен или метастатски
M8740/0	Јункционален невус ИН
⊗ M8740/1	Јункционален невус, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8740/2	Малиген меланом во јункционален невус, in situ
M8740/3	Малиген меланом во јункционален невус
⊗ M8740/6	Малиген меланом во јункционален невус, метастатски
⊗ M8740/9	Малиген меланом во јункционален невус, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8741/1	Преканцерозна меланоза, неозначена како бенигна или малигна
M8741/2	Преканцерозна меланоза ИН
M8741/3	Малиген меланом во преканцерозна меланоза
⊗ M8741/6	Малиген меланом во преканцерозна меланоза, метастатски
⊗ M8741/9	Малиген меланом во преканцерозна меланоза, неозначен како примарен или метастатски

⊗ M8742/1	Лентиго малигна, неозначен како бениген или малиген
M8742/2	Лентиго малигна
M8742/3	Лентиго малигна меланом
⊗ M8742/6	Лентиго малигна меланом, метастатски
⊗ M8742/9	Лентиго малигна меланом, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8743/2	Меланом со површно ширење, in situ
M8743/3	Меланом со површно ширење
⊗ M8743/6	Меланом со површно ширење, метастатски
⊗ M8743/9	Меланом со површно ширење, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8744/2	Акрален лентигинозен меланом, малиген, in situ
M8744/3	Акрален лентигинозен меланом, малиген
⊗ M8744/6	Акрален лентигинозен меланом, малиген, метастатски
⊗ M8744/9	Акрален лентигинозен меланом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8745/2	Дезмопластичен меланом, малиген, in situ
M8745/3	Дезмопластичен меланом, малиген
⊗ M8745/6	Дезмопластичен меланом, малиген, метастатски
⊗ M8745/9	Дезмопластичен меланом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8746/2	Мукозален лентигинозен меланом, in situ
M8746/3	Мукозален лентигинозен меланом
⊗ M8746/6	Мукозален лентигинозен меланом, метастатски
⊗ M8746/9	Мукозален лентигинозен меланом, неозначен како примарен или метастатски
M8750/0	Интрадермален невус
⊗ M8750/1	Интрадермален невус, неозначен како бениген или малиген
M8760/0	Сложен (компоунд) невус
⊗ M8760/1	Сложен (компоунд) невус, неозначен како бениген или малиген
M8761/0	Мал вроден невус
M8761/1	Гигантски пигментиран невус ИН
⊗ M8761/2	Малиген меланом во гигантски пигментиран невус, in situ
M8761/3	Малиген меланом во гигантски пигментиран невус
⊗ M8761/6	Малиген меланом во гигантски пигментиран невус, метастатски
⊗ M8761/9	Малиген меланом во гигантски пигментиран невус, неозначен како примарен или метастатски
M8762/1	Пролиферативна дермална лезија во вродениот невус
M8770/0	Епителоиден и невус со вретенести клетки
⊗ M8770/2	Меланом со епителоидни и вретенести клетки, in situ
M8770/3	Мешан меланом со епителоидни и вретенести клетки
⊗ M8770/6	Мешан меланом со епителоидни и вретенести клетки, метастатски
⊗ M8770/9	Мешан меланом со епителоидни и вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8771/0	Невус со епителоидни клетки
⊗ M8771/1	Невус со епителоидни клетки, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8771/2	Меланом со епителоидни клетки, in situ
M8771/3	Меланом со епителоидни клетки
⊗ M8771/6	Меланом со епителоидни клетки, метастатски
⊗ M8771/9	Меланом со епителоидни клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8772/0	Невус со вретенести клетки ИН
⊗ M8772/1	Невус со вретенести клетки, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8772/2	Меланом со вретенести клетки, in situ

M8772/3	Меланом со вретенести клетки ИН
⊗ M8772/6	Меланом со вретенести клетки ИН, метастатски
⊗ M8772/9	Меланом со вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8773/2	Меланом со вретенести клетки, тип А, in situ
M8773/3	Меланом со вретенести клетки, тип А
⊗ M8773/6	Меланом со вретенести клетки, тип А, метастатски
⊗ M8773/9	Меланом со вретенести клетки, тип А, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8774/2	Меланом со вретенести клетки, тип В, ин ситу
M8774/3	Меланом со вретенести клетки, тип В
⊗ M8774/6	Меланом со вретенести клетки, тип В, метастатски
⊗ M8774/9	Меланом со вретенести клетки, тип В, неозначен како примарен или метастатски
M8780/0	Син невус ИН
⊗ M8780/1	Син невус, неозначен како бениген или малиген
M8780/3	Син невус, малиген
⊗ M8780/6	Син невус, малиген, метастатски
⊗ M8780/9	Син невус, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8790/0	Целуларен син невус
⊗ M8790/1	Целуларен син невус, неозначен како бениген или малиген

M880

Тумори на меки ткива и саркоми , ИН

M8800/0	Тумор на меко ткиво, бениген
M8800/3	Сарком ИН
⊗ M8800/6	Сарком, метастатски
M8800/9	Саркоматоза ИН
⊗ M8801/1	Тумор од вретенести клетки, неозначен како бениген или малиген
M8801/3	Сарком од вретенести клетки
⊗ M8801/6	Сарком од вретенести клетки, метастатски
⊗ M8801/9	Сарком од вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8802/1	Гиганоклеточен тумор од вретенести клетки, неозначен како бениген или малиген
M8802/3	Гиганоклеточен сарком
⊗ M8802/6	Гиганоклеточен сарком, метастатски
⊗ M8802/9	Гиганоклеточен сарком, неозначен како примарен или метастатски
M8803/3	Ситноклеточен сарком
⊗ M8803/6	Ситноклеточен сарком, метастатски
⊗ M8803/9	Ситноклеточен сарком, неозначен како примарен или метастатски
M8804/3	Епителоиден сарком
⊗ M8804/6	Епителоиден сарком, метастатски
⊗ M8804/9	Епителоиден сарком, неозначен како примарен или метастатски
M8805/3	Недиференциран сарком
⊗ M8805/6	Недиференциран сарком, метастатски
⊗ M8805/9	Недиференциран сарком, неозначен како примарен или метастатски
M8806/3	Дезмопластичен тумор од ситни тркалести клетки
⊗ M8806/6	Дезмопластичен тумор од ситни тркалести клетки, метастатски
⊗ M8806/9	Дезмопластичен тумор од ситни тркалести клетки, неозначен како примарен или метастатски

M881–M883

Фиброматозни неоплазми

M8810/0	Фибром, ИН
---------	------------

M8810/1	Целуларен фибром
M8810/3	Фибросарком, ИН
⊗ M8810/6	Фибросарком ИН, метастатски
⊗ M8810/9	Фибросарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8811/0	Фибромиксом
⊗ M8811/1	Фибромиксом, неозначен како бениген или малиген
M8811/3	Фибромиксосарком
⊗ M8811/6	Фибромиксосарком, метастатски
⊗ M8811/9	Фибромиксосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8812/0	Периостален фибром
⊗ M8812/1	Периостален фибром, неозначен како бениген или малиген
M8812/3	Периостален фибросарком
⊗ M8812/6	Периостален фибросарком, метастатски
⊗ M8812/9	Периостален фибросарком, неозначен како примарен или метастатски
M8813/0	Фасцијален фибром
⊗ M8813/1	Фасцијален фибром, неозначен како бениген или малиген
M8813/3	Фасцијален фибросарком
⊗ M8813/6	Фасцијален фибросарком, метастатски
⊗ M8813/9	Фасцијален фибросарком, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8814/1	Инфантилен фибросарком, неозначен како бениген или малиген
M8814/3	Инфантилен фибросарком
⊗ M8814/6	Инфантилен фибросарком, метастатски
⊗ M8814/9	Инфантилен фибросарком, неозначен како примарен или метастатски
M8815/0	Солитарен фиброзен тумор
⊗ M8815/1	Солитарен фиброзен тумор, неозначен како бениген или малиген
M8815/3	Солитарен фиброзен тумор, малиген
⊗ M8815/6	Солитарен фиброзен тумор, малиген, метастатски
⊗ M8815/9	Солитарен фиброзен тумор, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M8820/0	Еластофибром
M8821/1	Агресивна фиброматоза
⊗ M8821/3	Агресивна фиброматоза, малигна
⊗ M8821/6	Агресивна фиброматоза, метастатска
⊗ M8821/9	Агресивна фиброматоза, неозначена како примарна или метастатска
M8822/1	Абдоминална фиброматоза
⊗ M8822/3	Абдоминална фиброматоза, малигна
⊗ M8822/6	Абдоминална фиброматоза, метастатска
⊗ M8822/9	Абдоминална фиброматоза, неозначена како примарна или метастатска
M8823/0	Дезмопластичен фибром
⊗ M8823/1	Дезмопластичен фибром, неозначен како бениген или малиген
M8824/0	Миофибром
M8824/1	Миофиброматоза
M8825/0	Миофибробластом
M8825/1	Миофибробластичен тумор ИН
⊗ M8825/3	Миофибробластичен тумор ИН, малиген
⊗ M8825/6	Миофибробластичен тумор ИН, метастатски
⊗ M8825/9	Миофибробластичен тумор ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8826/0	Ангиомиофибробластом

⊗ M8826/1	Ангиомиофибробластом, неозначен како бениген или малиген
M8827/1	Миофибробластичен тумор, перибронхијален
⊗ M8827/3	Миофибробластичен тумор, перибронхијален, малиген
⊗ M8827/6	Миофибробластичен тумор, перибронхијален, метастатски
⊗ M8827/9	Миофибробластичен тумор ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8830/0	Бениген фиброзен хистиоцитом
M8830/1	Атипичен фиброзен хистиоцитом
M8830/3	Малиген фиброзен хистиоцитом
⊗ M8830/6	Малиген фиброзен хистиоцитом, метастатски
⊗ M8830/9	Малиген фиброзен хистиоцитом, неозначен како примарен или метастатски
M8831/0	Хистиоцитом ИН
⊗ M8831/1	Хистиоцитом, неозначен како бениген или малиген
M8832/0	Дерматофибром ИН
⊗ M8832/1	Дерматофибром, неозначен како бениген или малиген
M8832/3	Дерматофибросарком ИН
⊗ M8832/6	Дерматофибросарком ИН, метастатски
⊗ M8832/9	Дерматофибросарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8833/3	Пигментиран дерматофибросарком протуберанс
M8834/1	Гиганоклеточен фибробластом
M8835/1	Плексиформен фиброхистиоцитичен тумор
⊗ M8835/3	Плексиформен фиброхистиоцитичен тумор, малиген
⊗ M8835/6	Плексиформен фиброхистиоцитичен тумор, малиген, метастатски
⊗ M8835/9	Плексиформен фиброхистиоцитичен тумор, неозначен како примарен или метастатски
M8836/1	Ангиоматоиден фиброзен хистиоцитом
⊗ M8836/3	Ангиоматоиден фиброзен хистиоцитом, малиген
⊗ M8836/6	Ангиоматоиден фиброзен хистиоцитом, метастатски
⊗ M8836/9	Ангиоматоиден фиброзен хистиоцитом, неозначен како примарен или метастатски

M884

Миксоматозни неоплазми

M8840/0	Миксом ИН
M8840/3	Миксосарком
⊗ M8840/6	Миксосарком, метастатски
⊗ M8840/9	Миксосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8841/1	Ангиомиксом
⊗ M8841/3	Ангиомиксом, малиген
⊗ M8841/6	Ангиомиксом, малиген, метастатски
⊗ M8841/9	Ангиомиксом, неозначен како примарен или метастатски
M8842/0	Осифицирачки фибромиксоиден тумор
⊗ M8842/1	Осифицирачки фибромиксоиден тумор, неозначен како бениген или малиген

M885–M888

Липоматозни неоплазми

M8850/0	Липом ИН
M8850/1	Атипичен липом
M8850/3	Липосарком, ИН
⊗ M8850/6	Липосарком ИН, метастатски
⊗ M8850/9	Липосарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8851/0	Фибролипом

⊗ M8851/1	Фибролипом, неозначен како бениген или малиген
M8851/3	Липосарком, добро диференциран
⊗ M8851/6	Липосарком, добро диференциран, метастатски
⊗ M8851/9	Липосарком, добро диференциран, неозначен како примарен или метастатски
M8852/0	Фибромиксолипом
⊗ M8852/1	Фибромиксолипом, неозначен како бениген или малиген
M8852/3	Миксоиден липосарком
⊗ M8852/6	Миксоиден липосарком, метастатски
⊗ M8852/9	Миксоиден липосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8853/3	Липосарком со тркалести клетки
⊗ M8853/6	Липосарком со тркалести клетки, метастатски
⊗ M8853/9	Липосарком со тркалести клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8854/0	Плеоморфен липом
M8854/3	Плеоморфен липосарком
⊗ M8854/6	Плеоморфен липосарком, метастатски
⊗ M8854/9	Плеоморфен липосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8855/3	Мешан липосарком
⊗ M8855/6	Мешан липосарком, метастатски
⊗ M8855/9	Мешан липосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8856/0	Интрамукуларен липом
M8857/0	Липом со вретенести клетки
⊗ M8857/1	Липом со вретенести клетки, неозначен како бениген или малиген
M8857/3	Фибропластичен липосарком
⊗ M8857/6	Фибропластичен липосарком, метастатски
⊗ M8857/9	Фибропластичен липосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8858/3	Дедиференциран липосарком
M8860/0	Ангиомиолипом
⊗ M8860/1	Ангиомиолипом, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8860/3	Ангиомиолипосарком
⊗ M8860/6	Ангиомиолипосарком, метастатски
⊗ M8860/9	Ангиомиолипосарком, неозначен како примарен или метастатски
M8861/0	Ангиолипом ИН
⊗ M8861/1	Ангиолипом, неозначен како бениген или малиген
M8870/0	Миелолипом
⊗ M8870/1	Миелолипом, неозначен како бениген или малиген
M8880/0	Хиберном
⊗ M8880/1	Хиберном, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8880/3	Хиберном, малиген
⊗ M8880/6	Хиберном, малиген, метастатски
⊗ M8880/9	Хиберном, неозначен како примарен или метастатски
M8881/0	Липобластоматоза

M889–M892 Миоматозни неоплазми

M8890/0	Лејомиом ИН
M8890/1	Лејомиоматоза ИН
M8890/3	Лејомиосарком ИН
⊗ M8890/6	Лејомиосарком ИН, метастатски

⊗ M8890/9 M8891/0	Лејомиосарком ИН, неозначен како примарен или метастатски Епителоиден лејомиом
⊗ M8891/1 M8891/3	Епителоиден лејомиом, неозначен како бениген или малиген Епителоиден лејомиосарком
⊗ M8891/6	Епителоиден лејомиосарком, метастатски
⊗ M8891/9 M8892/0	Епителоиден лејомиосарком, неозначен како примарен или метастатски Целуларен лејомиом
⊗ M8892/1 M8893/0	Целуларен лејомиом, неозначен како бениген или малиген Бизарен лејомиом
⊗ M8893/1 M8894/0	Бизарен лејомиом, неозначен како бениген или малиген Ангиомиом
⊗ M8894/1 M8894/3	Ангиомиом, неозначен како бениген или малиген Ангиомиосарком
⊗ M8894/6	Ангиомиосарком, метастатски
⊗ M8894/9 M8895/0	Ангиомиосарком, неозначен како примарен или метастатски Миом
⊗ M8895/1 M8895/3	Миом, неозначен како бениген или малиген Миосарком
⊗ M8895/6	Миосарком, метастатски
⊗ M8895/9 M8896/3	Миосарком, неозначен како примарен или метастатски Миксоиден лејомиосарком
⊗ M8896/6	Миксоиден лејомиосарком, метастатски
⊗ M8896/9 M8897/1 M8898/1 M8900/0	Миксоиден лејомиосарком, неозначен како примарен или метастатски Тумор на глатка мускулатура со неодреден малиген потенцијал Метастазирачки лејомиом Рабдомиом ИН
⊗ M8900/1 M8900/3	Рабдомиом, неозначен како бениген или малиген Рабдомиосарком ИН
⊗ M8900/6	Рабдомиосарком ИН, метастатски
⊗ M8900/9 M8901/3	Рабдомиосарком ИН, неозначен како примарен или метастатски Плеоморфен рабдомиосарком, адултен тип
⊗ M8901/6	Плеоморфен рабдомиосарком, адултен тип, метастатски
⊗ M8901/9 M8902/3	Плеоморфен рабдомиосарком, адултен тип, неозначен како примарен или метастатски Мешан тип на рабдомиосарком
⊗ M8902/6	Мешан тип на рабдомиосарком, метастатски
⊗ M8902/9 M8903/0	Мешан тип на рабдомиосарком, неозначен како примарен или метастатски Фетален рабдомиом
⊗ M8903/1 M8904/0	Фетален рабдомиом, неозначен како бениген или малиген Адултен рабдомиом
⊗ M8904/1 M8905/0	Адултен рабдомиом, неозначен како бениген или малиген Генитален рабдомиом
⊗ M8905/1 M8910/3	Генитален рабдомиом, неозначен како бениген или малиген Ембрионален рабдомиосарком ИН
⊗ M8910/6	Ембрионален рабдомиосарком ИН, метастатски
⊗ M8910/9 M8912/3	Ембрионален рабдомиосарком ИН, неозначен како примарен или метастатски Рабдомиосарком со вретенести клетки
⊗ M8912/6	Рабдомиосарком со вретенести клетки, метастатски

- ⊗ M8912/9 Рабдомиосарком со вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
- M8920/3 Алвеоларен рабдомиосарком
- ⊗ M8920/6 Алвеоларен рабдомиосарком, метастатски
- ⊗ M8920/9 Алвеоларен рабдомиосарком, неозначен како примарен или метастатски
- M8921/3 Рабдомиосарком со ганглиска диференцијација
- ⊗ M8921/6 Рабдомиосарком со ганглиска диференцијација, метастатски
- ⊗ M8921/9 Рабдомиосарком со ганглиска диференцијација, неозначен како примарен или метастатски

M893–M899 Комплексно мешани и стромални неоплазми

- M8930/0 Ендометријален стромален јазол
- ⊗ M8930/1 Ендометријален стромален јазол, неозначен како бениген или малиген
- M8930/3 Ендометријален стромален сарком ИН
- ⊗ M8930/6 Ендометријален стромален сарком ИН, метастатски
- ⊗ M8930/9 Ендометријален стромален сарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
- ⊗ M8931/1 Ендометријален стромален тумор, неозначен како бениген или малиген
- M8931/3 Ендометријален стромален сарком, од низок степен
- ⊗ M8931/6 Ендометријален стромален сарком, од низок степен, метастатски
- ⊗ M8931/9 Ендометријален стромален сарком, од низок степен, неозначен како примарен или метастатски
- M8932/0 Аденомиом
- M8933/3 Аденосарком
- ⊗ M8933/6 Аденосарком, метастатски
- ⊗ M8933/9 Аденосарком, неозначен како примарен или метастатски
- M8934/3 Карцинофибром
- ⊗ M8934/6 Карцинофибром, метастатски
- ⊗ M8934/9 Карцинофибром, неозначен како примарен или метастатски
- M8935/0 Стромален тумор, бениген
- M8935/1 Стромален тумор ИН
- M8935/3 Стромален сарком ИН
- ⊗ M8935/6 Стромален сарком, метастатски
- ⊗ M8935/9 Стромален сарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
- M8936/0 Гастроинтестинален стромален тумор, бениген
- M8936/1 Гастроинтестинален стромален тумор ИН
- M8936/3 Гастроинтестинален стромален сарком
- ⊗ M8936/6 Гастроинтестинален стромален сарком, метастатски
- ⊗ M8936/9 Гастроинтестинален стромален сарком, неозначен како примарен или метастатски
- M8940/0 Плеоморфен аденом
- ⊗ M8940/1 Плеоморфен аденом, неозначен како бениген или малиген
- M8940/3 Мешан тумор, малиген ИН
- ⊗ M8940/6 Мешан тумор, малиген ИН, метастатски
- ⊗ M8940/9 Мешан тумор, малиген ИН, неозначен како примарен или метастатски
- M8941/3 Карцином во плеоморфен аденом
- ⊗ M8941/6 Карцином во плеоморфен аденом, метастатски
- ⊗ M8941/9 Карцином во плеоморфен аденом, неозначен како примарен или метастатски
- ⊗ M8950/1 Müller-ов мешан тумор, неозначен како бениген или малиген
- M8950/3 Müller-ов мешан тумор
- ⊗ M8950/6 Müller-ов мешан тумор, метастатски

⊗ M8950/9	Müller-ов мешан тумор, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M8951/1	Мезодермален мешан тумор, неозначен како бениген или малиген
M8951/3	Мезодермален мешан тумор
⊗ M8951/6	Мезодермален мешан тумор, метастатски
⊗ M8951/9	Мезодермален мешан тумор, неозначен како примарен или метастатски
M8959/0	Бениген цистичен нефром
M8959/1	Цистичен, делумно диферециран нефробластом
M8959/3	Малиген цистичен нефром
⊗ M8959/6	Малиген цистичен нефром, метастатски
⊗ M8959/9	Малиген цистичен нефром, неозначен како примарен или метастатски
M8960/1	Мезобластичен нефром
M8960/3	Нефробластом ИН
⊗ M8960/6	Нефробластом ИН, метастатски
⊗ M8960/9	Нефробластом ИН, неозначен како примарен или метастатски
M8963/3	Малиген рабдоиден тумор
⊗ M8963/6	Малиген рабдоиден тумор, метастатски
⊗ M8963/9	Малиген рабдоиден тумор, неозначен како примарен или метастатски
M8964/3	Сарком на бубрег со јасни клетки
⊗ M8964/6	Сарком на бубрег со јасни клетки, метастатски
⊗ M8964/9	Сарком на бубрег со јасни клетки, неозначен како примарен или метастатски
M8965/0	Нефроген аденофибром
⊗ M8965/1	Нефроген аденофибром, неозначен како бениген или малиген
M8966/0	Реномедуларен тумор од преодни клетки
⊗ M8966/1	Реномедуларен тумор од преодни клетки, неозначен како бениген или малиген
M8967/0	Осификантен ренален тумор
⊗ M8967/1	Осификантен ренален тумор, неозначен како бениген или малиген
⊗ M8967/3	Осификантен ренален тумор, малиген
⊗ M8967/6	Осификантен ренален тумор, малиген, метастатски
⊗ M8967/9	Осификантен ренален тумор, неозначен како примарен или метастатски
M8970/3	Хепатобластом
⊗ M8970/6	Хепатобластом, метастатски
⊗ M8970/9	Хепатобластом, неозначен како примарен или метастатски
M8971/3	Панкреатобластом
⊗ M8971/6	Панкреатобластом, метастатски
⊗ M8971/9	Панкреатобластом, неозначен како примарен или метастатски
M8972/3	Пулмонален бластом
⊗ M8972/6	Пулмонален бластом, метастатски
⊗ M8972/9	Пулмонален бластом, неозначен како примарен или метастатски
M8973/3	Плеуропулмонален бластом
⊗ M8973/6	Плеуропулмонален бластом, метастатски
⊗ M8973/9	Плеуропулмонален бластом, неозначен како примарен или метастатски
M8974/1	Сиалобластом
⊗ M8974/3	Сиалобластом, малиген
⊗ M8974/6	Сиалобластом, метастатски
⊗ M8974/9	Сиалобластом, неозначен како примарен или метастатски
M8980/3	Карциносарком ИН
⊗ M8980/6	Карциносарком ИН, метастатски

- ⊗ M8980/9 Карциносарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
- M8981/3 Карциносарком, ембрионален
- ⊗ M8981/6 Карциносарком, ембрионален, метастатски
- ⊗ M8981/9 Карциносарком, ембрионален, неозначен како примарен или метастатски
- M8982/0 Миоепителиом
- ⊗ M8982/1 Миоепителиом, неозначен како бениген или малиген
- M8982/3 Малиген миоепителиом
- ⊗ M8982/6 Малиген миоепителиом , метастатски
- ⊗ M8982/9 Малиген миоепителиом, неозначен како примарен или метастатски
- M8983/0 Аденомиоепителиом
- ⊗ M8983/1 Аденомиоепителиом, неозначен како бениген или малиген
- M8990/0 Мезенхимом, бениген
- M8990/1 Мезенхимом ИН
- M8990/3 Мезенхимом, малиген
- ⊗ M8990/6 Мезенхимом, малиген, метастатски
- ⊗ M8990/9 Мезенхимом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M8991/3 Ембрионален сарком
- ⊗ M8991/6 Ембрионален сарком, метастатски
- ⊗ M8991/9 Ембрионален сарком, неозначен како примарен или метастатски

M900–M903

Фиброепителијални неоплазми

- M9000/0 Brenner-ов тумор ИН
- M9000/1 Brenner-ов тумор, на граница на малигнитет
- M9000/3 Brenner-ов тумор, малиген
- ⊗ M9000/6 Brenner-ов тумор, малиген, метастатски
- ⊗ M9000/9 Brenner-ов тумор, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9010/0 Фиброаденом ИН
- ⊗ M9010/1 Фиброаденом ИН, неозначен како бениген или малиген
- ⊗ M9010/3 Фиброаденом ИН, малиген
- ⊗ M9010/6 Фиброаденом ИН, метастатски
- ⊗ M9010/9 Фиброаденом ИН, неозначен како примарен или метастатски
- M9011/0 Интраканаликуларен фиброаденом
- ⊗ M9011/1 Интраканаликуларен фиброаденом, неозначен како бениген или малиген
- M9012/0 Периканаликуларен фиброаденом
- ⊗ M9012/1 Периканаликуларен фиброаденом, неозначен како бениген или малиген
- M9013/0 Аденофибром ИН
- ⊗ M9013/1 Аденофибром ИН, неозначен како бениген или малиген
- M9014/0 Сериозен аденофибром ИН
- M9014/1 Сериозен аденофибром на граница на малигнитет
- M9014/3 Сериозен аденофибром
- ⊗ M9014/6 Сериозен аденокарцинофибром, метастатски
- ⊗ M9014/9 Сериозен аденокарцинофибром, неозначен како примарен или метастатски
- M9015/0 Муцинозен аденофибром ИН
- M9015/1 Муцинозен аденофибром на граница на малигнитет
- M9015/3 Муцинозен аденокарцинофибром
- ⊗ M9015/6 Муцинозен аденокарцинофибром, метастатски
- ⊗ M9015/9 Муцинозен аденокарцинофибром, неозначен како примарен или метастатски

M9016/0	Гигантски фиброаденом
M9020/0	Филоиден тумор, бениген
M9020/1	Филоиден тумор, на граница на малигнитет
M9020/3	Филоиден тумор, малиген
⊗ M9020/6	Филоиден тумор, малиген, метастатски
⊗ M9020/9	Филоиден тумор, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M9030/0	Јувенилен фиброаденом
⊗ M9030/1	Јувенилен фиброаденом, неозначен како бениген или малиген

M904

Синовијални неоплазми

M9040/0	Синовиом, бениген
⊗ M9040/1	Синовиом, неозначен како бениген или малиген
M9040/3	Синовијален сарком ИН
⊗ M9040/6	Синовијален сарком ИН, метастатски
⊗ M9040/9	Синовијален сарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9041/3	Синовијален сарком, вретенести клетки
⊗ M9041/6	Синовијален сарком, вретенести клетки, метастатски
⊗ M9041/9	Синовијален сарком, вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9042/3	Синовијален сарком, епителоидни клетки
⊗ M9042/6	Синовијален сарком, епителоидни клетки, метастатски
⊗ M9042/9	Синовијален сарком, епителоидни клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9043/3	Синовијален сарком, бифазен
⊗ M9043/6	Синовијален сарком, бифазен, метастатски
⊗ M9043/9	Синовијален сарком, бифазен, неозначен како примарен или метастатски
M9044/3	Сарком од светли клетки ИН
⊗ M9044/6	Сарком од светли клетки ИН, метастатски
⊗ M9044/9	Сарком од светли клетки ИН, неозначен како примарен или метастатски

M905

Мезотелијални неоплазми

M9050/0	Мезотелиом, бениген
⊗ M9050/1	Мезотелиом, неозначен како бениген или малиген
M9050/3	Мезотелиом, малиген
⊗ M9050/6	Мезотелиом, малиген, метастатски
⊗ M9050/9	Мезотелиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M9051/0	Фиброзен мезотелиом, бениген
⊗ M9051/1	Фиброзен мезотелиом, неозначен како бениген или малиген
M9051/3	Фиброзен мезотелиом, малиген
⊗ M9051/6	Фиброзен мезотелиом, малиген, метастатски
⊗ M9051/9	Фиброзен мезотелиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M9052/0	Епителоиден мезотелиом, бениген
⊗ M9052/1	Епителоиден мезотелиом, неозначен како бениген или малиген
M9052/3	Епителоиден мезотелиом, малиген
⊗ M9052/6	Епителоиден мезотелиом, малиген, метастатски
⊗ M9052/9	Епителоиден мезотелиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M9053/3	Мезотелиом, бифазен, малиген
⊗ M9053/6	Мезотелиом, бифазен, малиген, метастатски
⊗ M9053/9	Мезотелиом, бифазен, малиген, неозначен како примарен или метастатски

M9054/0	Аденоматоиден тумор ИН
⊗ M9054/1	Аденоматоиден тумор, неозначен како бениген или малиген
M9055/0	Мултицистичен мезотелиом, бениген
M9055/1	Цистичен мезотелиом ИН
⊗ M9055/3	Цистичен мезотелиом ИН, малиген
⊗ M9055/6	Цистичен мезотелиом, метастатски
⊗ M9055/9	Цистичен мезотелиом ИН, малиген, неозначен како примарен или метастатски

M906–M909 Неоплазми на герминативните клетки

M9060/3	Дисгермином
⊗ M9060/6	Дисгермином, метастатски
⊗ M9060/9	Дисгермином, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9061/2	Семином, in situ
M9061/3	Семином ИН
⊗ M9061/6	Семином ИН, метастатски
⊗ M9061/9	Семином ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9062/3	Семином, анапластичен
⊗ M9062/6	Семином, анапластичен, метастатски
⊗ M9062/9	Семином, анапластичен, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9063/2	Сперматоцитен семином, in situ
M9063/3	Сперматоцитен семином
⊗ M9063/6	Сперматоцитен семином, метастатски
⊗ M9063/9	Сперматоцитен семином, неозначен како примарен или метастатски
M9064/2	Интраутерини малигни герминативни клетки
M9064/3	Гермином
⊗ M9064/6	Гермином, метастатски
⊗ M9064/9	Гермином, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9065/2	Тумор на герминативните клетки, несеминоматозни, in situ
M9065/3	Тумор на герминативните клетки, несеминоматозни
⊗ M9065/6	Тумор на герминативните клетки, несеминоматозни, метастатски
⊗ M9065/9	Тумор на герминативните клетки, несеминоматозни, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9070/2	Ембрионален карцином ИН, in situ
M9070/3	Ембрионален карцином ИН
⊗ M9070/6	Ембрионален карцином ИН, метастатски
⊗ M9070/9	Ембрионален карцином ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9071/3	Тумор на жолчната кеса
⊗ M9071/6	Тумор на жолчната кеса, метастатски
⊗ M9071/9	Тумор на жолчната кеса, неозначен како примарен или метастатски
M9072/3	Полиембриом
⊗ M9072/6	Полиембриом, метастатски
⊗ M9072/9	Полиембриом, неозначен како примарен или метастатски
M9073/1	Гонадобластом
⊗ M9073/3	Гонадобластом, малиген
⊗ M9073/6	Гонадобластом, метастатски
⊗ M9073/9	Гонадобластом, неозначен како примарен или метастатски
M9080/0	Тератом, бениген

M9080/1	Тератом ИН
M9080/3	Тератом, малиген ИН
⊗ M9080/6	Тератом, малиген ИН, метастатски
⊗ M9080/9	Тератом, малиген ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9081/3	Тератокарцином
⊗ M9081/6	Тератокарцином, метастатски
⊗ M9081/9	Тератокарцином, неозначен како примарен или метастатски
M9082/3	Малиген тератом, недиференциран
⊗ M9082/6	Малиген тератом, недиференциран, метастатски
⊗ M9082/9	Малиген тератом, недиференциран, неозначен како примарен или метастатски
M9083/3	Малиген тератом, интермедиерен
⊗ M9083/6	Малиген тератом, интермедиерен, метастатски
⊗ M9083/9	Малиген тератом, интермедиерен, неозначен како примарен или метастатски
M9084/0	Дермоидна циста ИН
⊗ M9084/1	Дермоидна циста ИН, неозначена како бенигна или малигна
M9084/3	Тератом со малигна трансформација
⊗ M9084/6	Тератом со малигна трансформација, метастатски
⊗ M9084/9	Тератом со малигна трансформација, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9085/1	Мешан тумор од герминативни клетки, неозначен како бениген или малиген
M9085/3	Мешан тумор од герминативни клетки
⊗ M9085/6	Мешан тумор од герминативни клетки, метастатски
⊗ M9085/9	Мешан тумор од герминативни клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9090/0	Струма на овариум ИН
⊗ M9090/1	Струма на овариум, неозначена како бенигна или малигна
M9090/3	Струма на овариум, малигна
⊗ M9090/6	Струма на овариум, малигна, метастатска
⊗ M9090/9	Струма на овариум, малигна, неозначена како примарна или метастатска
M9091/1	Струмален карциноид
⊗ M9091/3	Струмален карциноид, малиген
⊗ M9091/6	Струмален карциноид, метастатски
⊗ M9091/9	Струмален карциноид, неозначен како примарен или метастатски

M910

Трофобластични неоплазми

M9100/0	Хидратиформна мола ИН
M9100/1	Инвазивна хидатиформна мола
M9100/3	Хориокарцином ИН
⊗ M9100/6	Хориокарцином ИН, метастатски
⊗ M9100/9	Хориокарцином ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9101/3	Хориокарцином комбиниран со други елементи од герминативни клетки
⊗ M9101/6	Хориокарцином комбиниран со други елементи од герминативни клетки, метастатски
⊗ M9101/9	Хориокарцином комбиниран со други елементи од герминативни клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9102/3	Малиген тератом, трофобластичен
⊗ M9102/6	Малиген тератом, трофобластичен, метастатски
⊗ M9102/9	Малиген тератом, трофобластичен, неозначен како примарен или метастатски
M9103/0	Парцијална хидатиформна мола
M9104/1	Трофобластичен тумор на плацентата

- ⊗ M9104/3 Трофобластичен тумор на плацентата, малиген
- ⊗ M9104/6 Трофобластичен тумор на плацентата, метастатски
- ⊗ M9104/9 Трофобластичен тумор на плацентата, метастатски, неозначен како примарен или метастатски
- M9105/3 Трофобластичен тумор, епителоиден
- ⊗ M9105/6 Трофобластичен тумор, епителоиден, метастатски
- ⊗ M9105/9 Трофобластичен тумор, епителоиден, неозначен како примарен или метастатски

M911

Мезонефроми

- M9110/0 Мезонефром, бениген
- M9110/1 Мезонефричен тумор ИН
- M9110/3 Мезонефром, малиген
- ⊗ M9110/6 Мезонефром, малиген, метастатски
- ⊗ M9110/9 Мезонефром, малиген, неозначен како примарен или метастатски

M912–M916

Тумори на крвните садови

- M9120/0 Хемангиом ИН
- ⊗ M9120/1 Хемангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9120/3 Хемангиосарком
- ⊗ M9120/6 Хемангиосарком, метастатски
- ⊗ M9120/9 Хемангиосарком, неозначен како примарен или метастатски
- M9121/0 Кавернозен хемангиом
- M9122/0 Венозен хемангиом
- M9123/0 Рацемозен хемангиом
- M9124/3 Сарком од Kipffer-ови клетки
- ⊗ M9124/6 Сарком од Kipffer-ови клетки, метастатски
- ⊗ M9124/9 Сарком од Kipffer-ови клетки, неозначен како примарен или метастатски
- M9125/0 Епителоиден хемангиом
- M9130/0 Хемангиоендотелиом, бениген
- M9130/1 Хемангиоендотелиом ИН
- M9130/3 Хемангиоендотелиом, малиген
- ⊗ M9130/6 Хемангиоендотелиом, малиген, метастатски
- ⊗ M9130/9 Хемангиоендотелиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9131/0 Капиларен хемангиом
- ⊗ M9131/1 Капиларен хемангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9132/0 Интрамукуларен хемангиом
- ⊗ M9132/1 Интрамукуларен хемангиом, неозначен како бениген или малиген
- ⊗ M9132/3 Интрамукуларен хемангиом, малиген
- ⊗ M9132/6 Интрамукуларен хемангиом, метастатски
- ⊗ M9132/9 Интрамукуларен хемангиом, неозначен како примарен или метастатски
- M9133/1 Епителоиден хемангиоендотелиом ИН
- M9133/3 Епителоиден хемангиоендотелиом, малиген
- ⊗ M9133/6 Епителоиден хемангиоендотелиом, малиген, метастатски
- ⊗ M9133/9 Епителоиден хемангиоендотелиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9135/1 Ендоваскуларен папиларен ангиоендотелиом
- ⊗ M9135/3 Ендоваскуларен папиларен ангиоендотелиом, малиген
- ⊗ M9135/6 Ендоваскуларен папиларен ангиоендотелиом, метастатски

- ⊗ M9135/9   Ендоваскуларен папиларен ангиоендотелиом, метастатски, неозначен како примарен или метастатски
- M9136/1   Хемангиоендотелиом од вретенести клетки
- ⊗ M9136/3   Хемангиоендотелиом од вретенести клетки, малиген
- ⊗ M9136/6   Хемангиоендотелиом од вретенести клетки, метастатски
- ⊗ M9136/9   Хемангиоендотелиом од вретенести клетки, неозначен како примарен или метастатски
- M9140/3   Кароси-ев сарком
- ⊗ M9140/6   Кароси-ев сарком, метастатски
- ⊗ M9140/9   Кароси-ев сарком, неозначен како примарен или метастатски
- M9141/0   Ангиокератом
- M9142/0   Верукозен кератотичен хемангиом
- M9150/0   Хемангиоперицитом, бениген
- M9150/1   Хемангиоперицитом ИН
- M9150/3   Хемангиоперицитом, малиген
- ⊗ M9150/6   Хемангиоперицитом, малиген, метастатски
- ⊗ M9150/9   Хемангиоперицитом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9160/0   Ангиофибром ИН
- ⊗ M9160/1   Ангиофибром, неозначен како бениген или малиген
- M9161/0   Гранулозен хемангиом
- M9161/1   Хемангиобластом
- ⊗ M9161/3   Хемангиобластом, малиген
- ⊗ M9161/6   Хемангиобластом, метастатски
- ⊗ M9161/9   Хемангиобластом, неозначен како примарен или метастатски

M917

Тумори на лимфните садови

- M9170/0   Лимфангиом ИН
- ⊗ M9170/1   Лимфангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9170/3   Лимфангиосарком
- ⊗ M9170/6   Лимфангиосарком, метастатски
- ⊗ M9170/9   Лимфангиосарком, неозначен како примарен или метастатски
- M9171/0   Капиларен лимфангиом
- ⊗ M9171/1   Капиларен лимфангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9172/0   Кавернозен лимфангиом
- ⊗ M9172/1   Кавернозен лимфангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9173/0   Цистичен лимфангиом
- ⊗ M9173/1   Цистичен лимфангиом, неозначен како бениген или малиген
- M9174/0   Лимфангиомиом
- M9174/1   Лимфангиомиоматоза
- M9175/0   Хемолимфангиом
- ⊗ M9175/1   Хемолимфангиом, неозначен како бениген или малиген
- ⊗ M9175/3   Хемолимфангиом, малиген
- ⊗ M9175/6   Хемолимфангиом, малиген, метастатски
- ⊗ M9175/9   Хемолимфангиом, неозначен како примарен или метастатски

M918–M924

Коскени и хондроматозни неоплазми

- M9180/0   Остеом ИН
- ⊗ M9180/1   Остеом, неозначен како бениген или малиген
- M9180/3   Остеосарком ИН

⊗ M9180/6	Остеосарком ИН, метастатски
⊗ M9180/9	Остеосарком ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9181/3	Хондробластичен остеосарком
⊗ M9181/6	Хондробластичен остеосарком, метастатски
⊗ M9181/9	Хондробластичен остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9182/3	Фибробластичен остеосарком
⊗ M9182/6	Фибробластичен остеосарком, метастатски
⊗ M9182/9	Фибробластичен остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9183/3	Телеангиектатичен остеосарком
⊗ M9183/6	Телеангиектатичен остеосарком, метастатски
⊗ M9183/9	Телеангиектатичен остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9184/3	Остеосарком кај Paget-ова болест на коска
⊗ M9184/6	Остеосарком кај Paget-ова болест на коска, метастатски
⊗ M9184/9	Остеосарком кај Paget-ова болест на коска, неозначен како примарен или метастатски
M9185/3	Ситноклеточен остеосарком
⊗ M9185/6	Ситноклеточен остеосарком, метастатски
⊗ M9185/9	Ситноклеточен остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9186/3	Централен остеосарком
⊗ M9186/6	Централен остеосарком, метастатски
⊗ M9186/9	Централен остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9187/3	Интраостеоиден добро диференциран остеосарком
⊗ M9187/6	Интраостеоиден добро диференциран остеосарком, метастатски
⊗ M9187/9	Интраостеоиден добро диференциран остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9191/0	Остеоиден остеоид ИН
⊗ M9191/1	Остеоиден остеоид, неозначен како бениген или малиген
M9192/3	Паростеален остеосарком
⊗ M9192/6	Паростеален остеосарком, метастатски
⊗ M9192/9	Паростеален остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9193/3	Периостеален остеосарком
⊗ M9193/6	Периостеален остеосарком, метастатски
⊗ M9193/9	Периостеален остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9194/3	Површински остеосарком од висок степен
⊗ M9194/6	Површински остеосарком од висок степен, метастатски
⊗ M9194/9	Површински остеосарком од висок степен, неозначен како примарен или метастатски
M9195/3	Интракортикален остеосарком
⊗ M9195/6	Интракортикален остеосарком, метастатски
⊗ M9195/9	Интракортикален остеосарком, неозначен како примарен или метастатски
M9200/0	Остебластом ИН
M9200/1	Агресивен остеобластом
M9210/0	Остеохондром
M9210/1	Остеохондроматоза ИН
M9220/0	Хондром ИН
M9220/1	Хондроматоза ИН
M9220/3	Хондросарком ИН
⊗ M9220/6	Хондросарком, метастатски
⊗ M9220/9	Хондросарком ИН, неозначен како примарен или метастатски

M9221/0	Јукстакортикален хондром
⊗ M9221/1	Јукстакортикален хондром, неозначен како бениген или малиген
M9221/3	Јукстакортикален хондросарком
⊗ M9221/6	Јукстакортикален хондросарком, метастатски
⊗ M9221/9	Јукстакортикален хондросарком, неозначен како примарен или метастатски
M9230/0	Хондробластом ИН
⊗ M9230/1	Хондробластом, неозначен како бениген или малиген
M9230/3	Хондробластом, малиген
⊗ M9230/6	Хондробластом, малиген, метастатски
⊗ M9230/9	Хондробластом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
M9231/3	Миксоиден хондросарком
⊗ M9231/6	Миксоиден хондросарком, метастатски
⊗ M9231/9	Миксоиден хондросарком, неозначен како примарен или метастатски
M9240/3	Мезенхимален хондросарком
⊗ M9240/6	Мезенхимален хондросарком, метастатски
⊗ M9240/9	Мезенхимален хондросарком, неозначен како примарен или метастатски
M9241/0	Хондромиксоиден фибром
⊗ M9241/1	Хондромиксоиден фибром, неозначен како бениген или малиген
M9242/3	Хондросарком од светли клетки
⊗ M9242/6	Хондросарком од светли клетки, метастатски
⊗ M9242/9	Хондросарком од светли клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9243/3	Дедиференциран хондросарком
⊗ M9243/6	Дедиференциран хондросарком, метастатски
⊗ M9243/9	Дедиференциран хондросарком, неозначен како примарен или метастатски

M925

Тумори од гигантски клетки

⊗ M9250/0	Гиганоклеточен тумор на коска, бениген
M9250/1	Гиганоклеточен тумор на коска ИН
M9250/3	Гиганоклеточен тумор на коска, малиген
⊗ M9250/6	Гиганоклеточен тумор на коска, малиген, метастатски
⊗ M9250/9	Гиганоклеточен тумор на коска, малиген, неозначен како примарен или метастатски
⊗ M9251/0	Гиганоклеточен тумор на меките делови, бениген
M9251/1	Гиганоклеточен тумор на меките делови ИН
M9251/3	Малиген гиганоклеточен тумор на меките делови
⊗ M9251/6	Малиген гиганоклеточен тумор на меките делови, метастатски
⊗ M9251/9	Малиген гиганоклеточен тумор на меките делови, неозначен како примарен или метастатски
M9252/0	Теносиновијален гиганоклеточен тумор
⊗ M9252/1	Теносиновијален гиганоклеточен тумор, неозначен како бениген или малиген
M9252/3	Малиген теносиновијален гиганоклеточен тумор
⊗ M9252/6	Малиген теносиновијален гиганоклеточен тумор, метастатски
⊗ M9252/9	Малиген теносиновијален гиганоклеточен тумор, неозначен како примарен или метастатски

M926

Разновидни тумори на коските

M9260/3	Ewing-ов сарком
⊗ M9260/6	Ewing-ов сарком, метастатски
⊗ M9260/9	Ewing-ов сарком, неозначен како примарен или метастатски
M9261/3	Адемантином на долги коски

- ⊗ M9261/6 Адемантином на долги коски, метастатски
- ⊗ M9261/9 Адемантином на долги коски, неозначен како примарен или метастатски
- M9262/0 Осифицирачки фибром
- ⊗ M9262/1 Осифицирачки фибром, неозначен како бениген или малиген

M927–M934

Одонтогени тумори

- M9270/0 Одонтоген тумор, бениген
- M9270/1 Одонтоген тумор ИН
- M9270/3 Одонтоген тумор, малиген
- ⊗ M9270/6 Одонтоген тумор, малиген, метастатски
- ⊗ M9270/9 Одонтоген тумор, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9271/0 Амеобластичен фибродентином
- ⊗ M9271/1 Амеобластичен фибродентином, неозначен како бениген или малиген
- M9272/0 Цементом ИН
- ⊗ M9272/1 Цементом, неозначен како бениген или малиген
- M9273/0 Цементобластом, бениген
- M9274/0 Фибром со цементирање
- ⊗ M9274/1 Фибром со цементирање, неозначен како бениген или малиген
- M9275/0 Гигантиформен цементом
- M9280/0 Одонтом ИН
- ⊗ M9280/1 Одонтом, неозначен како бениген или малиген
- M9281/0 Сложен (компоунд) одонтом
- M9282/0 Комплексен одонтом
- ⊗ M9282/1 Комплексен одонтом, неозначен како бениген или малиген
- M9290/0 Амеобластичен фибро-одонтом
- ⊗ M9290/1 Амеобластичен фибро-одонтом, неозначен како бениген или малиген
- M9290/3 Амеобластичен одонтосарком
- ⊗ M9290/6 Амеобластичен одонтосарком, метастатски
- ⊗ M9290/9 Амеобластичен одонтосарком, неозначен како примарен или метастатски
- M9300/0 Адематозен одонтоген тумор
- ⊗ M9300/1 Аденоматозен одонтоген тумор, неозначен како бениген или малиген
- M9301/0 Одонтогена циста со калцификација
- ⊗ M9301/1 Одонтогена циста со калцификација, неозначена како бенигна или малигна
- M9302/0 Одонтоген тумор од привидни клетки
- M9310/0 Амелобластом ИН
- ⊗ M9310/1 Амелобластом, неозначен како бениген или малиген
- M9310/3 Амелобластом, малиген
- ⊗ M9310/6 Амелобластом, малиген, метастатски
- ⊗ M9310/9 Амелобластом, малиген, неозначен како примарен или метастатски
- M9311/0 Одонтоамелобластом
- ⊗ M9311/1 Одонтоамелобластом, неозначен како бениген или малиген
- M9312/0 Сквамозен одонтоген тумор
- ⊗ M9312/1 Сквамозен одонтоген тумор, неозначен како бениген или малиген
- M9320/0 Одонтоген миксом
- ⊗ M9320/1 Одонтоген миксом, неозначен како бениген или малиген
- M9321/0 Централен одонтоген фибром
- ⊗ M9321/1 Централен одонтоген фибром, неозначен како бениген или малиген
- M9322/0 Периферен одонтоген фибром

M9330/0	Амелобластичен фибром	
⊗ M9330/1	Амелобластичен фибром, неозначен како бениген или малиген	
M9330/3	Амелобластичен фибросарком	
⊗ M9330/6	Амелобластичен фибросарком, метастатски	
⊗ M9330/9	Амелобластичен фибросарком, неозначен како примарен или метастатски	
M9340/0	Одонтоген епителијален тумор со калцификација	
⊗ M9340/1	Одонтоген епителијален тумор со калцификација, неозначен како бениген или малиген	
M9341/1	Одонтоген тумор од светли клетки	
M9342/3	Одонтоген карциносарком	
⊗ M9342/6	Одонтоген карциносарком, метастатски	
⊗ M9342/9	Одонтоген карциносарком, неозначен како примарен или метастатски	
M935–M937	Разновидни тумори	
M9350/1	Краниофарингеом	
M9351/1	Краниофарингеом, адамантиноматоза	
M9352/1	Краниофарингеом, папиларен	
⊗ M9360/0	Пинеалом, бениген	
M9360/1	Пинеалом	
⊗ M9361/0	Пинеоцитом, бениген	
M9361/1	Пинеоцитом	
⊗ M9362/1	Пинеобластом, неозначен како бениген или малиген	
M9362/3	Пинеобластом	
⊗ M9362/6	Пинеобластом, метастатски	
⊗ M9362/9	Пинеобластом, неозначен како примарен или метастатски	
M9363/0	Меланотичен невроектодермален тумор	
⊗ M9363/1	Меланотичен невроектодермален тумор, неозначен како бениген или	малиген
M9364/3	Периферен невроектодермален тумор	
⊗ M9364/6	Периферен невроектодермален тумор, метастатски	
⊗ M9364/9	Периферен невроектодермален тумор, неозначен како примарен или	метастатски
M9365/3	Askin-ов тумор	
⊗ M9365/6	Askin-ов тумор, метастатски	
⊗ M9365/9	Askin-ов тумор, неозначен како примарен или метастатски	
⊗ M9370/0	Хордом, бениген	
⊗ M9370/1	Хордом, неозначен како бениген или малиген	
M9370/3	Хордом ИН	
⊗ M9370/6	Хордом ИН, метастатски	
⊗ M9370/9	Хордом ИН, неозначен како примарен или метастатски	
⊗ M9371/0	Хондроиден хордом, бениген	
⊗ M9371/1	Хондроиден хордом, неозначен како бениген или малиген	
M9371/3	Хондроиден хордом	
⊗ M9371/6	Хондроиден хордом, метастатски	
⊗ M9371/9	Хондроиден хордом, неозначен како примарен или метастатски	
⊗ M9372/1	Дедиференциран хордом, неозначен како бениген или малиген	
M9372/3	Дедиференциран хондром	
⊗ M9372/6	Дедиференциран хондром, метастатски	

⊗ M9372/9	Дедиференциран хондром, неозначен како примарен или метастатски	
M9373/0	Парахордом	
⊗ M9373/1	Парахордом, неозначен како бениген или малиген	
M938–M948	Глиоми	
M9380/3	Глиом, малиген	
⊗ M9380/6	Глиом, малиген, метастатски	
⊗ M9380/9	Глиом, малиген, неозначен како примарен или метастатски	
M9381/3	Глиоматоза на мозокот	
⊗ M9381/6	Глиоматоза на мозокот, метастатска	
⊗ M9381/9	Глиоматоза на мозокот, неозначена како примарна или метастатска	
⊗ M9382/1	Мешан глиом, неозначен како бениген или малиген	
M9382/3	Мешан глиом	
⊗ M9382/6	Мешан глиом, метастатски	
⊗ M9382/9	Мешан глиом, неозначен како примарен или метастатски	
M9383/1	Субependимом	
M9384/1	Субependимален гиганоклеточен астроцитом	
M9390/0	Папиллом на хориоидниот плексус ИН	
M9390/1	Атипичен папиллом на хориоидниот плексус	
M9390/3	Карцином на хориоидниот плексус	
⊗ M9390/6	Карцином на хориоидниот плексус, метастатски	
⊗ M9390/9	Карцином на хориоидниот плексус, неозначен како примарен или	метастатски
⊗ M9391/0	Епендимом	
⊗ M9391/1	Епендимом, неозначен како бениген или малиген	
M9391/3	Епендимом ИН	
⊗ M9391/6	Епендимом ИН, метастатски	
⊗ M9391/9	Епендимом ИН, неозначен како примарен или метастатски	
M9392/3	Епендимом, анапластичен	
⊗ M9392/6	Епендимом, анапластичен, метастатски	
⊗ M9392/9	Епендимом, анапластичен, неозначен како примарен или метастатски	
M9393/3	Папиларен епендимом	
⊗ M9393/6	Папиларен епендимом, метастатски	
⊗ M9393/9	Папиларен епендимом, неозначен како примарен или метастатски	
M9394/1	Миксопапиларен епендимом	
⊗ M9394/3	Миксопапиларен епендимом, малиген	
⊗ M9394/6	Миксопапиларен епендимом, малиген, метастатски	
⊗ M9394/9	Миксопапиларен епендимом, неозначен како примарен или	метастатски
M9400/3	Астроцитом ИН	
⊗ M9400/6	Астроцитом ИН, метастатски	
⊗ M9400/9	Астроцитом ИН, неозначен како примарен или метастатски	
M9401/3	Астроцитом, анапластичен	
⊗ M9401/6	Астроцитом, анапластичен, метастатски	
⊗ M9401/9	Астроцитом, анапластичен, неозначен како примарен или	метастатски
M9410/3	Протоплазматичен астроцитом	

⊗ M9410/6	Протоплазматичен астроцитом, метастатски	
⊗ M9410/9	Протоплазматичен астроцитом, неозначен како примарен или	метастатски
M9411/3	Гемистоцитичен астроцитом	
⊗ M9411/6	Гемистоцитичен астроцитом, метастатски	
⊗ M9411/9	Гемистоцитичен астроцитом, неозначен како примарен или	метастатски
M9412/1	Дезмопластичен инфантилен астроцитом	
M9413/0	Дисембриопластичен невроепителијален тумор	
M9420/3	Фибриларен астроцитом	
M9421/1	Пилоцитичен астроцитом	
⊗ M9421/3	Пилоцитичен астроцитом, малиген	
⊗ M9421/6	Пилоцитичен астроцитом, метастатски	
⊗ M9421/9	Пилоцитичен астроцитом, неозначен како примарен или метастатски	
M9423/3	Поларен спонгиобластом	
⊗ M9423/6	Поларен спонгиобластом, метастатски	
⊗ M9423/9	Поларен спонгиобластом, неозначен како примарен или метастатски	
M9424/3	Плеоморфен ксантоастроцитом	
⊗ M9424/6	Плеоморфен ксантоастроцитом, метастатски	
⊗ M9424/9	Плеоморфен ксантоастроцитом, неозначен како примарен или	метастатски
M9430/3	Астробластом	
⊗ M9430/6	Астробластом, метастатски	
⊗ M9430/9	Астробластом, неозначен како примарен или метастатски	
⊗ M9440/1	Глиобластом ИН, неозначен како бениген или малиген	
M9440/3	Глиобластом ИН	
⊗ M9440/6	Глиобластом ИН, метастатски	
⊗ M9440/9	Глиобластом ИН, неозначен како примарен или метастатски	
M9441/3	Гиганоклеточен глиобластом	
⊗ M9441/6	Гиганоклеточен глиобластом, метастатски	
⊗ M9441/9	Гиганоклеточен глиобластом, неозначен како примарен или метастатски	
M9442/1	Глиофибром	
M9442/3	Глиосарком	
⊗ M9442/6	Глиосарком, метастатски	
⊗ M9442/9	Глиосарком, неозначен како примарен или метастатски	
M9444/1	Хордоиден глиом	
⊗ M9444/3	Хордоиден глиом, малиген	
⊗ 6M9444/6	Хордоиден глиом, метастатски	
⊗ M9444/9	Хордоиден глиом, неозначен како примарен или метастатски	
⊗ M9450/1	Олигодендроглиом ИН, неозначен како бениген или малиген	
M9450/3	Олигодендроглиом ИН	
⊗ M9450/6	Олигодендроглиом ИН, метастатски	
⊗ M9450/9	Олигодендроглиом ИН, неозначен како примарен или метастатски	
M9451/3	Олигодендроглиом, анапластичен	
⊗ M9451/6	Олигодендроглиом, анапластичен, метастатски	
⊗ M9451/9	Олигодендроглиом, анапластичен, неозначен како примарен или метастатски	
M9460/3	Олигодендробластом	
⊗ M9460/6	Олигодендробластом, метастатски	
⊗ M9460/9	Олигодендробластом, неозначен како примарен или метастатски	

M9470/3	Медулобластом ИН
⊗ M9470/6	Медулобластом ИН, метастатски
⊗ M9470/9	Медулобластом ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9471/3	Дезмопластичен нодуларен медулобластом
⊗ M9471/6	Дезмопластичен нодуларен медулобластом, метастатски
⊗ M9471/9	Дезмопластичен нодуларен медулобластом, неозначен како примарен или метастатски
M9472/3	Медуломиобластом
⊗ M9472/6	Медуломиобластом, метастатски
⊗ M9472/9	Медуломиобластом, неозначен како примарен или метастатски
M9473/3	Примитивен невроектодермален тумор ИН
⊗ M9473/6	Примитивен невроектодермален тумор ИН, метастатски
⊗ M9473/9	Примитивен невроектодермален тумор ИН, неозначен како примарен или метастатски
M9474/3	Медулобластом од големи клетки
⊗ M9474/6	Медулобластом од големи клетки, метастатски
⊗ M9474/9	Медулобластом од големи клетки, неозначен како примарен или метастатски
M9480/3	Церебеларен сарком ИН
⊗ M9480/6	Церебеларен сарком ИН, метастатски
⊗ M9480/9	Церебеларен сарком ИН, неозначен како примарен или метастатски

M949–M952 Невроепителиоматозни неоплазми

M9490/0	Ганглионевром
⊗ M9490/1	Ганглионевром, несигурно дали бенигнен или малиген
M9490/3	Ганглионевробластом
⊗ M9490/6	Ганглионевробластом, со метастази
⊗ M9490/9	Ганглионевробластом, несигурно дали примарен или со метастази
M9491/0	Ганглионевроматоза
⊗ M9491/1	Ганглионевроматоза, несигурно дали бенигна или малигна
M9492/0	Ганглиоцитом
⊗ M9492/1	Ганглиоцитом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9493/0	Абнормален ганглиоцитом на малиот мозок
⊗ M9493/1	Абнормален ганглиоцитом на малиот мозок, несигурно дали бенигнен или малиген
⊗ M9500/1	Невробластом ИН, несигурно дали бенигнен или малиген
M9500/3	Невробластом ИН
⊗ M9500/6	Невробластом ИН, со метастази
⊗ M9500/9	Невробластом ИН, несигурно дали примарен или со метастази
M9501/0	Медулоепителиом, бенигнен
M9501/3	Медулоепителиом ИН
⊗ M9501/6	Медулоепителиом ИН, со метастази
⊗ M9501/9	Медулоепителиом ИН, несигурно дали примарен или со метастази
M9502/0	Тератоиден медулоепителиом, бенигнен
M9502/3	Тератоиден медулоепителиом
⊗ M9502/6	Тератоиден медулоепителиом, со метастази
⊗ M9502/9	Тератоиден медулоепителиом, несигурно дали примарен или со метастази
⊗ M9503/0	Невроепителиом
⊗ M9503/1	Невроепителиом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9503/3	Невроепителиом ИН

⊗ M9503/6	Невроепителиом ИН, со метастази
⊗ M9503/9	Невроепителиом ИН, несигурно дали примарен или со метастази
M9504/3	Спонгионевробластом
⊗ M9504/6	Спонгионевробластом, со метастази
⊗ M9504/9	Спонгионевробластом, несигурно дали примарен или со метастази
M9505/1	Ганглиоглиом ИН
M9505/3	Ганглиоглиом, анапластичен
⊗ M9505/6	Ганглиоглиом, анапластичен, со метастази
⊗ M9505/9	Ганглиоглиом, анапластичен, несигурно дали примарен или со метастази
M9506/1	Централен невроцитом
M9507/0	Пациниан тумор
⊗ M9507/3	Пациниантумормалиген
⊗ M9507/6	Пациниан тумор, малиген, со метастази
⊗ M9507/9	Пациниантуморнесигурно дали примарен или со метастази
M9508/3	Атипичен тератоиден/рабдоиден тумор
⊗ M9508/6	Атипичен тератоиден/рабдоиден тумор, со метастази
⊗ M9508/9	Атипичен тератоиден/рабдоиден тумор, несигурно дали примарен или со метастази
M9510/0	Ретиноцитом
M9510/3	Ретинобластом ИН
⊗ M9510/6	Ретинобластом ИН, со метастази
⊗ M9510/9	Ретинобластом ИН, несигурно дали примарен или со метастази
M9511/3	Ретинобластом, диференциран
⊗ M9511/6	Ретинобластом, диференциран, со метастази
⊗ M9511/9	Ретинобластом, диференциран, несигурно дали примарен или со метастази
M9512/3	Ретинобластом, недиференциран
⊗ M9512/6	Ретинобластом, недиференциран, со метастази
⊗ M9512/9	Ретинобластом, недиференциран, несигурно дали примарен или со метастази
M9513/3	Ретинобластом, дифузен/распространет
⊗ M9513/6	Ретинобластом, дифузен/распространет, со метастази
⊗ M9513/9	Ретинобластом, дифузен/распространет, несигурно дали примарен или со метастази
M9514/1	Ретинобластом, спонтано повлечен
⊗ M9520/1	Олфакторен невроген тумор, несигурно дали бенигнен или малиген
M9520/3	Олфакторен невроген тумор
⊗ M9520/6	Олфакторен невроген тумор, со метастази
⊗ M9520/9	Олфакторен невроген тумор, несигурно дали примарен или со метастази
⊗ M9521/1	Олфакторен невроцитом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9521/3	Олфакторен невроцитом
⊗ M9521/6	Олфакторен невроцитом, со метастази
⊗ M9521/9	Олфакторен невроцитом, несигурно дали примарен или со метастази
M9522/3	Олфакторен невробластом
⊗ M9522/6	Олфакторен невробластом, со метастази
⊗ M9522/9	Олфакторен невробластом, несигурно дали примарен или со метастази
⊗ M9523/0	Олфакторен невроепителиом, бенигнен
⊗ M9523/1	Олфакторен невроепителиом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9523/3	Олфакторен невроепителиом
⊗ M9523/6	Олфакторен невроепителиом, со метастази
⊗ M9523/9	Олфакторен невроепителиом, несигурно дали примарен или со метастази

M953	Менингиоми
M9530/0	Менингиом ИН
M9530/1	Менингиоматоза ИН
M9530/3	Менингиом, малиген
⊗ M9530/6	Менингиом, малиген, со метастази
⊗ M9530/9	Менингиом, малиген, несигурно дали примарен или со метастази
M9531/0	Менинготеличен менингиом
⊗ M9531/1	Менинготеличен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
⊗ M9531/3	Менинготеличен менингиом, малиген
⊗ M9531/6	Менинготеличен менингиом, малиген, со метастази
⊗ M9531/9	Менинготеличен менингиом, несигурно дали примарен или со метастази
M9532/0	Фиброзен менингиом
⊗ M9532/1	Фиброзен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9533/0	Псамоматозен менингиом
⊗ M9533/1	Псамоматозен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
⊗ M9533/3	Псамоматозен менингиом, малиген
⊗ M9533/6	Псамоматозен менингиом, малиген, со метастази
⊗ M9533/9	Псамоматозен менингиом, несигурно дали примарен или со метастази
M9534/0	Ангиоматозен менингиом
⊗ M9534/1	Ангиоматозен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
⊗ M9534/3	Ангиоматозен менингиом, малиген
⊗ M9534/6	Ангиоматозен менингиом, малиген, со метастази
⊗ M9534/9	Ангиоматозен менингиом, несигурно дали примарен или со метастази
M9535/0	Хемангиобластичен менингиом
⊗ M9535/1	Хемангиобластичен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9537/0	Менингиом од преоден тип
⊗ M9537/1	Менингиом од преоден тип, несигурно дали бенигнен или малиген
⊗ M9538/0	Чистоклеточен менингиом, бенигнен
M9538/1	Чистоклеточен менингиом, несигурно дали бенигнен или малиген
M9538/3	Папиларен менингиом
⊗ M9538/6	Папиларен менингиом, со метастази
⊗ M9538/9	Папиларен менингиом, несигурно дали примарен или со метастази
M9539/1	Атипичен менингиом
M9539/3	Менингеална саркоматоза
⊗ M9539/6	Менингеална саркоматоза, со метастази
⊗ M9539/9	Менингеална саркоматоза, несигурно дали примарен или со метастази

M954–M957	Тумори на нервните обвивки
M9540/0	Неврофибром ИН
M9540/1	Неврофиброматоза ИН
M9540/3	Малиген тумор на периферните нервни обвивки
⊗ M9540/6	Малиген тумор на периферните нервни обвивки, со метастази
⊗ M9540/9	Малиген тумор на периферните нервни обвивки, несигурно дали примарен или со метастази
M9541/0	Меланотичен неврофибром
⊗ M9541/1	Меланотичен неврофибром, несигурно дали бенигнен или малиген
M9550/0	Плексиформен неврофибром
⊗ M9550/1	Плексиформен неврофибром, несигурно дали бенигнен или малиген

- ⊗ M9550/3 Плексиформен неврофибром, малиген
- ⊗ M9550/6 Плексиформен неврофибром, малиген, со метастази
- ⊗ M9550/9 Плексиформен неврофибром, несигурно дали примарен или со метастази
- M9560/0 Неврилемом ИН
- M9560/1 Невриноматоза
- M9560/3 Неврилемом, малиген
- ⊗ M9560/6 Неврилемом, малиген, со метастази
- ⊗ M9560/9 Неврилемом, малиген, несигурно дали примарен или со метастази
- M9561/3 Малиген тумор на периферните нервни обвивки со рабдомиобластомна деференцијација
- ⊗ M9561/6 Малиген тумор на периферните нервни обвивки со рабдомиобластомна деференцијација, со метастази
- ⊗ M9561/9 Малиген тумор на периферните нервни обвивки со рабдомиобластомна деференцијација, несигурно дали примарен или со метастази
- M9562/0 Невротексом
- M9570/0 Невром ИН
- ⊗ M9570/1 Невром ИН, несигурно дали бенигнен или малиген
- M9571/0 Периневром ИН
- ⊗ M9571/1 Периневром ИН, несигурно дали бенигнен или малиген
- M9571/3 Периневром, малиген
- ⊗ M9571/6 Периневром, малиген, со метастази
- ⊗ M9571/9 Периневром, малиген, несигурно дали примарен или со метастази

M958

Тумори од грануларни клетки и алвеоларен сарком на меките делови

- M9580/0 Тумор од грануларни клетки ИН
- ⊗ M9580/1 Тумор од грануларни клетки ИН, несигурно дали бенигнен или малиген
- M9580/3 Тумор од грануларни клетки, малиген
- ⊗ M9580/6 Тумор од грануларни клетки, малиген, со метастази
- ⊗ M9580/9 Тумор од грануларни клетки, малиген, несигурно дали примарен или со метастази
- M9581/3 Алвеоларен сарком на меките делови
- ⊗ M9581/6 Алвеоларен сарком на меките делови, со метастази
- ⊗ M9581/9 Алвеоларен сарком на меките делови, несигурно дали примарен или со метастази
- M9582/0 Тумор од грануларни клетки на селарната регија
- ⊗ M9582/1 Тумор од грануларни клетки на селарната регија, несигурно дали бенигнен или малиген

M959–M972

HODGKIN-ови и не-HODGKIN-ови лимфоми

- M959* *Малигни лимфоми, ИН или дифузни*
- M9590/3 Малиген лимфом ИН
- M9591/3 Лимфом, не-HODGKIN-ов ИН
- M9596/3 Сложени HODGKIN-ови и не-HODGKIN-ови лимфоми

M965-M966

HODGKIN-ов лимфом

- M9650/3 HODGKIN-ов лимфом ИН
- M9651/3 HODGKIN-ов лимфом, богат со лимфоцит
- M9652/3 HODGKIN-ова болест, мешана клеточност ИН
- M9653/3 HODGKIN-ов лимфом, лимфоцитна деплеција ИН
- M9654/3 HODGKIN-ов лимфом, лимфоцитна деплеција, дифузна фиброза
- M9655/3 HODGKIN-ов лимфом, лимфоцитна деплеција, ретикуларна
- M9659/3 HODGKIN-ов лимфом, лимфоцитна предоминанција, нодуларна

M9661/3	HODGKIN-ов гранулом
M9662/3	HODGKIN-ов сарком
M9663/3	HODGKIN-ов лимфом, нодуларна склероза ИН
M9664/3	HODGKIN-ов лимфом, нодуларна склероза, целуларна фаза
M9665/3	HODGKIN-ов лимфом, нодуларна склероза, прв степен
M9667/3	HODGKIN-ов лимфом, нодуларна склероза, втор степен
<i>M967-M972</i>	<i>He-HODGKIN-ов лимфом</i>
<i>M967-M969</i>	<i>Лимфом со нормален број на В-клетки</i>
M9670/3	Лимфом, низок број на лимфоцитни В-клетки ИН
M9671/3	Лимфом, лимфопласмоцитен
M9673/3	Лимфом на клетките на обвивката
M9675/3	Лимфом, мешани мали и големи клетки, дифузен
M9678/3	Примарен ефузивен лимфом
M9679/3	Медијастинален лимфом од големи В-клетки
M9680/3	Лимфом, големи В-клетки, дифузен ИН
M9684/3	Лимфом, големи В-клетки, дифузен, имунобластичен ИН
M9687/3	BURKITT-ов лимфом ИН
M9689/3	Лимфом на В-клетките на маргиналната зона на слезината
M9690/3	Фоликуларен лимфом ИН
M9691/3	Фоликуларен лимфом, втор степен
M9695/3	Фоликуларен лимфом, прв степен
M9698/3	Фоликуларен лимфом, трет степен
M9699/3	Лимфом на маргиналната зона на В-клетките ИН
<i>M970-M971</i>	<i>Лимфоми со нормален број на Т- и НК-клетки</i>
M9700/3	Микозис фунгоидес
M9701/3	SEZARY-ева болест
M9702/3	Лимфом со нормален број на Т-клетки ИН
M9705/3	Ангиоимунобластичен лимфом од Т-клетки
M9708/3	Субкутанен (поткожен) лимфом од Т-клетки во вид на паникулитис
M9709/3	Кутан (кожен) лимфом од Т-клетки ИН
M9714/3	Анапластичен лимфом од големи клетки, Т-клетки и Null-клетки
M9716/3	Хепатоспленичен лимфом од гама-делта клетки
M9717/3	Интестинален лимфом со Т-клетки
M9718/3	Примарно кутанено (кожно) CD30 + лимфопрлиферативно нарушување од Т-клетки
M9719/3	Лимфом од НК/Т-клетки, назален и не-назален вид
<i>M972</i>	<i>Предклеточен лимфобластичен лимфом</i>
M9727/3	Предклеточен лимфобластичен лимфом ИН
M9728/3	Предклеточен лимфобластичен лимфом од В-клетки
M9729/3	Предклеточен лимфобластичен лимфом од Т-клетки
M973	Тумори од плазма клетки
M9731/3	Плазмоцитом ИН
M9732/3	Мултипли миелом
M9733/3	Леукемија од плазма клетките
M9734/3	Плазмоцитом, екстрамедуларен
M974	Тумори од маст клетки

M9740/1	Мастоцитом ИН
M9740/3	Сарком од маст клетки
M9741/3	Малигна мастоцитоза
M9742/3	Леукемија од маст клетки

M975 Неоплазми од хистоцити и акцесорни лимфоидни клетки

M9750/3	Малигна хистоцитоза
M9751/1	Хистоцитоза од Langerhans-ови клетки ИН
M9752/1	Хистоцитоза од Langerhans-ови клетки, унифокална
M9753/1	Хистоцитоза од Langerhans-ови клетки, мултифокална
M9754/3	Хистоцитоза од Langerhans-ови клетки, раширена
M9755/3	Хистоцитен сарком
M9756/3	Сарком од Langerhans-ови клетки
M9757/3	Меѓупрстен (интердигитален) сарком од дендритични клетки
M9758/3	Фоликуларен сарком од дендритични клетки

M976 Имунопролиферативни болести

M9760/3	Имунопролиферативна болест ИН
M9761/3	Waldenstrom-ова макроглобулинемија
M9762/3	Болест на тешка верига ИН
M9764/3	Имунопролиферативна болест на тенкото црево
M9765/1	Моноклонална гамопатија неозначено
M9766/1	Ангиоцентрична имунопролиферативна лезија
M9767/1	Ангиоимунобластична лимфаденопатија
M9768/1	Т-гама лимфопролиферативна болест
M9769/1	Болест на депозиција на имуноглобулин

M980–M994 Леукемии

M980	<i>Леукемии, ИН</i>
M9800/3	Леукемија ИН
M9801/3	Акутна леукемија ИН
M9805/3	Акутна бифенотипична леукемија
M982-M983	<i>Лимфоидни леукемии</i>
M9820/3	Лимфоидна леукемија ИН
M9823/3	Хронична лимфоцитна леукемија од В-клетки/мал лимфоцитен лимфом
M9826/3	Леукемија со BURKITT-ови клетки
M9827/3	Адутна т-клеточна леукемија/лимфом
M9831/3	Лимфоцитна леукемија од големи грануларни Т-клетки
M9832/3	Пролимфоцитна леукемија ИН
M9833/3	Пролимфоцитна леукемија, В-клеточен тип
M9834/3	Пролимфоцитна леукемија, Т-клеточен тип
M9835/3	Предклеточна лимфобластична леукемија ИН
M9836/3	Предклеточна лимфобластична леукемија од В-клетки
M9837/3	Предклеточна лимфобластична леукемија од Т-клетки
M984-M993	<i>Миелоидни леукемии</i>
M9840/3	Акутна миелоидна леукемија, тип М6
M9860/3	Миелоидна леукемија ИН

M9861/3	Акутна миелоидна леукемија ИН
M9863/3	Хронична миелоидна леукемија ИН
M9866/3	Акутна промиелоцитна леукемија
M9867/3	Акутна миеломоноцитна леукемија
M9870/3	Акутна базофилна леукемија
M9871/3	Акутна миелоидна леукемија со абнормален еозинофил на коскената срж
M9872/3	Акутна миелоидна леукемија, минимална деференцијација
M9873/3	Акутна миелоидна леукемија без матурација
M9874/3	Акутна миелоидна леукемија со матурација
M9875/3	Хронична миелогенична леукемија, BCR/ABL позитивна
M9876/3	Атипична хронична миелоидна леукемија, BCR/ABL позитивна
M9891/3	Акутна моноцитна леукемија
M9895/3	Акутна миелоидна леукемија со мултилиниска дисплазија
M9896/3	Акутна миелоидна леукемија, t(8;21)(q22;q22)
M9897/3	Акутна миелоидна леукемија, 11q23 ненормалности
M9910/3	Акутна мегакариобластна леукемија
M9920/3	Акутна миелоидна леукемија поврзана со терапија ИН
M9930/3	Миелоиден сарком
M9931/3	Акутна панмиелолиза со миелофиброза

M994 Други леукемии

M9940/3	Леукемија од влакнести клетки
M9945/3	Хронична миеломоноцитна леукемија ИН
M9946/3	Јувенилна миеломоноцитна леукемија
M9948/3	Агресивна леукемија од НК-клетки

M995–M996 Хронични миелопролиферативни нарушувања

M9950/3	Полицитемија вера
M9960/3	Хронична миелопролиферативна болест ИН
M9961/3	Миелосклероза со миелоидна метаплазија
M9962/3	Есенцијална тромбоцитемија
M9963/3	Хронична неутрофилична леукемија
M9964/3	Хипереозинофиличен синдром

M997 Други хематолошки нарушувања

M9970/1	Лимфопролиферативна болест ИН
M9975/1	Миелопролиферативна болест ИН

M998 Миелодиспластични синдроми

M9980/3	Рефракторна анемија
M9982/3	Рефракторна анемија со сидеробласти
M9983/3	Рефракторна анемија со многу бласти
M9984/3	Рефракторна анемија со многу бласти со трансформација
M9985/3	Рефракторна цитопенија со мултилиниска дисплазија
M9986/3	Миелодиспластичен синдром со 5q синдром на отстранување
M9987/3	Миелодиспластичен синдром поврзан со терапија ИН
M9989/3	Миелодиспластичен синдром ИН ²⁵

²⁵ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Додаток А: Морфологија на неоплазми.

ДОДАТОК Б

ПОСЕБНИ ЛИСТИ ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ И МОРБИДИТЕТОТ

ЛИСТИ ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ

Листа 1 – општ морталитет – кондензирана листа (103 причини)

Листа 2 – општ морталитет – селектирана листа (80 причини)

Листа 3 – Доенечки и детски морталитет – кондензирана листа (67 причини)

Листа 4 – Доенечки и детски морталитет – селектирана листа (51 причина)

ЛИСТА ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ (298 ПРИЧИНИ)

Забелешка: Овие листи се усвоени од Светското здравствено собрание во 1990 за табелирање на податоците. Тие се опишани и нивната употреба е објаснета во Втората книга, Упатство за работа, ICD-10.

ЛИСТА 1 ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ

ОПШТ МОРТАЛИТЕТ *КОНДЕНЗИРАНА ЛИСТА*

1-001	Одредени инфективни и паразитски болести	A00–B99
1-002	Колера	A00
1-003	Дијареја и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од инфективно потекло	A09
1-004	Други цревни инфективни болести	A01–A08
1-005	Респираторна туберкулоза	A15–A16
1-006	Друга туберкулоза	A17–A19
1-007	Чума	A20
1-008	Тетанус	A33–A35
1-009	Дифтерија	A36
1-010	Пертусис	A37
1-011	Менингококна инфекција	A39
1-012	Септикемија	A40–A41
1-013	Инфекции главно со сексуален начин на пренесување	A50–A64
1-014	Акутен полиомиелит	A80
1-015	Беснило	A82
1-016	Жолта треска	A95
1-017	Други артроподно пренесени вирусни трески и вирусни хеморагични трески	A90–A94, A96–A99
1-018	Морбили	B05
1-019	Вирусен хепатит	B15–B19
1-020	Болест од вирусот на хумана имунодефициенција [ХИВ]	B20–B24
1-021	Маларија	B50–B54
1-022	Лајшманијаза	B55
1-023	Трипанозомијаза	B56–B57
1-024	Шистозомијаза	B65
1-025	Останати одредени	A21–A32,

	инфективни и паразитски болести	A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
1-026	Неоплазми	C00–D48
1-027	Малигна неоплазма на усна, на усната празнина и на фаринксот	C00–C14
1-028	Малигна неоплазма на езофагусот	C15
1-029	Малигна неоплазма на желудникот	C16
1-030	Малигна неоплазма на колонот, ректумот и анусот	C18–C21
1-031	Малигна неоплазма на црниот дроб и на интрахепатичните жолчни патишта	C22
1-032	Малигна неоплазма на панкреасот	C25
1-033	Малигна неоплазма на ларинксот	C32
1-034	Малигна неоплазма на трахејата, на бронх и бел дроб	C33–C34
1-035	Малиген меланом на кожата	C43
1-036	Малигна неоплазма на дојка	C50
1-037	Малигна неоплазма на цервиксот на утерусот	C53
1-038	Малигна неоплазма на други и на неозначени делови на утерусот	C54–C55
1-039	Малигна неоплазма на овариум	C56
1-040	Малигна неоплазма на простатата	C61
1-041	Малигна неоплазма на мочниот меур	C67
1-042	Малигна	C70–C72

	неоплазмацентралниот нервен систем	
1-043	Не-HODGKIN-ов лимфом	C82–C85
1-044	Мултипли миелом и малигни неоплазми од плазма клетките	C90
1-045	Леукемија	C91–C95
1-046	Останати малигни неоплазми	C17, C23– C24, C26– C31, C37–C41, C44–C49, C51–C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96
1-047	Останати неоплазми	D00–D48
1-048	Болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D50–D89
1-049	Анемии	D50–D64
1-050	Останати болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D65–D89
1-051	Ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00–E88
1-052	Дијабетес мелитус	E09–E14
1-053	Малнутриција	E40–E46
1-054	Останати ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00–E07, E15–E34, E50–E88
1-055	Душевные растројства и растројства во обносните	F01–F99
1-056	Душевные растројства и растројства во обносните настанати поради	F10–F19

	употреба на психоактивна супстанција	
1-057	Останати душевни растројства и растројства во обноските	F01–F09, F20–F99
1-058	Болести на нервниот систем	G00–G98
1-059	Менингит	G00, G03
1-060	Alzheimer-ова болест	G30
1-061	Останати болести на нервниот систем	G04–G25, G31–G98
1-062	Болести на окото и на аднексите	H00–H59
1-063	Болести на увото и на мастоидниот израсток	H60–H93
1-064	Болести на циркулаторниот систем	I00–I99
1-065	Акутна ревматична треска и хронични ревматични срцеви болести	I00–I09
1-066	Хипертензивни болести	I10–I13
1-067	Исхемични срцеви болести	I20–I25
1-068	Други срцеви болести	I26–I51
1-069	Цереброваскуларни болести	I60–I69
1-070	Атеросклероза	I70
1-071	Останати болести на циркулаторниот систем	I71–I99
1-072	Болести на респираторниот систем	J00–J98
1-073	Инфлуенца	J09–J11
1-074	Пневмонија	J12–J18
1-075	Други акутни долнореспираторни инфекции	J20–J22
1-076	Хронични долнореспираторни болести	J40–J47

1-077	Останати болести на респираторниот систем	J00–J06, J30–J39, J60–J98
1-078	Болести на дигестивниот систем	K00–K92
1-079	Гастричен и дуоденален улкус	K25–K27
1-080	Болести на црниот дроб	K70–K76
1-081	Останати болести на дигестивниот систем	K00–K22, K28–K66, K80–K92
1-082	Болести на кожата и на поткожното ткиво	L00–L98
1-083	Болести на мускулноскелетниот систем и на сврзното ткиво	M00–M99
1-084	Болести на генитоуринарниот систем	N00–N99
1-085	Гломеруларни и ренални тубуло-интерстицијални болести	N00–N15
1-086	Останати болести на генитоуринарниот систем	N17–N98
1-087	Бременост, породување и пуерпериум	O00–O99
1-088	Бременост која завршува со абортус	O00–O09
1-089	Друга директна акушерска смртност	O10–O92
1-090	Индириктна акушерска смртност	O98–O99
1-091	Останато од бременост, породување и пуерпериум	O94–O97
1-092	Одредени состојби што настануваат во перинаталниот период	P00–P96
1-093	Конгенитални малформации, деформации и	Q00–Q99

**хромозомски
ненормалности**

1-094	Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R99
1-095	Надворешни причини за морбидитет и морталитет	U50–Y89
1-096	Транспортни несреќи	V00–V99
1-097	Паѓања	W00–W19
1-098	Случајно давење и потпоување	W65–W74
1-099	Изложеност на чад, пожар и пламен	X00–X09
1-100	Случајно труење со и поради изложеност на штетни супстанции	X40–X49
1-101	Намерно самоповредување	X60–X84
1-102	Обид за нанесување на телесна повреда	X85–Y09
1-103	Сите други надворешни причини	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59, Y10–Y89

ЛИСТА 2 ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ

ОПШТ МОРТАЛИТЕТ СЕЛЕКТИРАНА ЛИСТА

2-001	Колера	A00
2-002	Дијареја и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од инфективно потекло	A09
2-003	Други цревни инфективни болести	A01–A08
2-004	Респираторна туберкулоза	A15–A16
2-005	Друга туберкулоза	A17–A19
2-006	Чума	A20

2-007	Тетанус	A33–A35
2-008	Дифтерија	A36
2-009	Пертусис	A37
2-010	Менингококна инфекција	A39
2-011	Септикемија	A40–A41
2-012	Инфекции главно со сексуален начин на пренесување	A50–A64
2-013	Акутен полиомиелит	A80
2-014	Беснило	A82
2-015	Жолта треска	A95
2-016	Други артроподно пренесени вирусни трески и вирусни хеморагични трески	A90–A94, A96–A99
2-017	Морбили	B05
2-018	Вирусен хепатит	B15–B19
2-019	Болест од вирусот на хумана имунодефициенција [ХИВ]	B20–B24
2-020	Маларија	B50–B54
2-021	Лајшманијаза	B55
2-022	Трипанозомијаза	B56–B57
2-023	Шистозомијаза	B65
2-024	Останати одредени инфективни и паразитски болести	A21–A32, A38, A42– A49, A65– A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
2-025	Малигна неоплазма на усна, на усната празнина и на фаринксот	C00–C14
2-026	Малигна неоплазма на езофагусот	C15
2-027	Малигна неоплазма на желудникот	C16
2-028	Малигна неоплазма на колонот, ректумот и анусот	C18–C21

2-029	Малигна неоплазма на црниот дроб и на интрахепатичните жолчни патишта	C22
2-030	Малигна неоплазма на панкреасот	C25
2-031	Малигна неоплазма на ларинксот	C32
2-032	Малигна неоплазма на трахејата, на бронх и бел дроб	C33–C34
2-033	Малиген меланом на кожата	C43
2-034	Малигна неоплазма на дојка	C50
2-035	Малигна неоплазма на цервиксот на утерусот	C53
2-036	Малигна неоплазма на други и на неозначени делови на утерусот	C54–C55
2-037	Малигна неоплазма на овариум	C56
2-038	Малигна неоплазма на простатата	C61
2-039	Малигна неоплазма на мочниот меур	C67
2-040	Малигна неоплазма на менингите, мозокот и другите делови на централниот нервен систем	C70–C72
2-041	Не-HODGKIN-ов лимфом	C82–C85
2-042	Мултипли миелом и малигни неоплазми од плазма клетките	C90
2-043	Леукемија	C91–C95
2-044	Останати малигни неоплазми	C17, C23–C24, C26–C31, C37–C41, C44–C49, C51–C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96
2-045	Анемии	D50–D64

2-046	Дијабетес мелитус	E09–E14
2-047	Малнутриција	E40–E46
2-048	Душевно растројства и растројства во обносните настанати поради употреба на психоактивна супстанција	F10–F19
2-049	Менингит	G00, G03
2-050	Alzheimer-ова болест	G30
2-051	Акутна ревматична треска и хронични ревматични срцеви болести	I00–I09
2-052	Хипертензивни болести	I10–I13
2-053	Исхемични срцеви болести	I20–I25
2-054	Други срцеви болести	I26–I51
2-055	Цереброваскуларни болести	I60–I69
2-056	Атеросклероза	I70
2-057	Останати болести на циркулаторниот систем	I71–I99
2-058	Инфлуенца	J09–J11
2-059	Пневмонија	J12–J18
2-060	Други акутни долнореспираторни инфекции	J20–J22
2-061	Хронични долнореспираторни болести	J40–J47
2-062	Останати болести на респираторниот систем	J00–J06, J30–J39, J60–J98
2-063	Гастричен и дуоденален улкус	K25–K27
2-064	Болести на црниот дроб	K70–K76
2-065	Гломеруларни и ренални тубуло-интерстицијални болести	N00–N15
2-066	Бременост која завршува со абортус	O00–O09
2-067	Друга директна акушерска смртност	O10–O92
2-068	Индириктна акушерска смртност	O98–O99
2-069	Одредени состојби што	P00–P96

	настануваат во перинаталниот период	
2-070	Конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности	Q00–Q99
2-071	Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R99
2-072	Сите други болести	D00–D48, D65–D89, E00–E07, E15–E34, E50–E88, F01–F09, F20–F99, G04–G25, G31–G98, H00–H95, K00–K22, K28–K66, K80–K92, L00–L98, M00–M99, N17–N98, O94–O97
2-073	Транспортни несреќи	V00–V99
2-074	Паѓања	W00–W19
2-075	Случајно давење и потпоување	W65–W74
2-076	Изложеност на чад, пожар и пламен	X00–X09
2-077	Случајно труење со и поради изложеност на штетни супстанции	X40–X49
2-078	Намерно самоповредување	X60–X84
2-079	Обид за нанесување на телесна повреда	X85–Y09
2-080	Сите други надворешни причини	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59, Y10–Y89

ЛИСТА 3 ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ

**ДОЕНЕЧКИ И ДЕТСКИ
МОРТАЛИТЕТ КОНДЕНЗИРАНА ЛИСТА**

3-001	Одредени инфективни и паразитски болести	A00–B99
3-002	Дијареја и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од инфективно потекло	A09
3-003	Други цревни инфективни болести	A00–A08
3-004	Туберкулоза	A15–A19
3-005	Тетанус	A33, A35
3-006	Дифтерија	A36
3-007	Пертусис	A37
3-008	Менингококна инфекција	A39
3-009	Септикемија	A40–A41
3-010	Акутен полиомиелит	A80
3-011	Морбили	B05
3-012	Болест од вирусот на хумана имунодефициенција [ХИВ]	B20–B24
3-013	Други вирусни болести	A81–B04, B06–B19, B25–B34
3-014	Маларија	B50–B54
3-015	Останати одредени инфективни и паразитски болести	A20–A32, A38, A42– A79, B35– B49, B55– B94, B99
3-016	Неоплазми	C00–D48
3-017	Леукемија	C91–C95
3-018	Останати малигни неоплазми	C00–C90, C96
3-019	Останати неоплазми	D00–D48
3-020	Болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D50–D89
3-021	Анемии	D50–D64

3-022	Останати болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D65–D89
3-023	Ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00–E88
3-024	Малнутриција и други нутритивни дефицити	E40–E64
3-025	Останати ендокрини, нутритивни и метаболични болести	E00–E34, E65–E88
3-026	Болести на нервниот систем	G00–G98
3-027	Менингит	G00, G03
3-028	Останати болести на нервниот систем	G04–G98
3-029	Болести на увото и на мастоидниот израсток	H60–H93
3-030	Болести на циркулаторниот систем	I00–I99
3-031	Болести на респираторниот систем	J00–J98
3-032	Пневмонија	J12–J18
3-033	Други акутни респираторни инфекции	J00–J11, J20–J22
3-034	Останати болести на респираторниот систем	J30–J98
3-035	Болести на дигестивниот систем	K00–K92
3-036	Болести на генитоуринарниот систем	N00–N98
3-037	Одредени состојби што настануваат во перинаталниот период	P00–P96

3-038	Фетус и новороденче оштетени од фактори кај мајката и од компликации при бременоста, раѓањето и породувањето	P00–P04
3-039	Заболувања во врска со должината на гестацијата и феталниот растеж	P05–P08
3-040	Породилна траума	P10–P15
3-041	Интраутерина хипоксија и породилна асфиксија	P20–P21
3-042	Респираторен дистрес на новороденче	P22
3-043	Конгенитална пневмонија	P23
3-044	Други респираторни состојби кај новороденче	P24–P28
3-045	Бактериска сепса кај новороденче	P36
3-046	Омфалит кај новороденче со или без лесно крвавење	P38
3-047	Хеморагични и хематолошки заболувања кај фетус и новороденче	P50–P61
3-048	Останати перинатални состојби	P29, P35, P37, P39, P70–P96
3-049	Конгенитални малформации, деформации и хромозомски ненормалности	Q00–Q99
3-050	Конгенитален хидроцефалус и спина бифида	Q03, Q05
3-051	Други конгенитални малформации на нервниот систем	Q00–Q02, Q04, Q06–Q07
3-052	Конгенитални малформации на срцето	Q20–Q24
3-053	Други конгенитални малформации на циркулаторниот систем	Q25–Q28
3-054	Down-ов синдром и други хромозомски ненормалности	Q90–Q99

3-055	Други конгенитални малформации	Q10–Q18, Q30–Q89
3-056	Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R99
3-057	Синдром на ненадејна доенечка смрт	R95
3-058	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R94, R96–R99
3-059	Сите други болести	F01–F99, H00–H59, L00–L98, M00–M99
3-060	Надворешни причини за морбидитет и морталитет	U50–Y89
3-061	Транспортни несреќи	V00–V99
3-062	Случајно давење и потпоување	W65–W74
3-063	Други случајни загрозувања на дишењето	W75–W84
3-064	Изложеност на чад, пожар и пламен	X00–X09
3-065	Случајно труење со и поради изложеност на штетни супстанции	X40–X49
3-066	Обид за нанесување на телесна повреда	X85–Y09
3-067	Сите други надворешни причини	W00–W64, W85–W99, X10–X39, X50–X84, Y10–Y89

ЛИСТА 4 ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРТАЛИТЕТОТ

ДОЕНЕЧКИ И ДЕТСКИ МОРТАЛИТЕТ СЕЛЕКТИРАНА ЛИСТА

4-001	Дијареја и гастроентерит	A09
-------	--------------------------	-----

	за кои се претпоставува дека се од инфективно потекло	
4-002	Други цревни инфективни болести	A00–A08
4-003	Туберкулоза	A15–A19
4-004	Тетанус	A33, A35
4-005	Дифтерија	A36
4-006	Пертусис	A37
4-007	Менингококна инфекција	A39
4-008	Септикемија	A40–A41
4-009	Акутен полиомиелит	A80
4-010	Морбили	B05
4-011	Болест од вирусот на хумана имунодефициенција [ХИВ]	B20–B24
4-012	Други вирусни болести	A81–B04, B06–B19, B25–B34
4-013	Маларија	B50–B54
4-014	Останати одредени инфективни и паразитски болести	A20–A32, A38, A42– A79, B35– B49, B55– B94, B99
4-015	Леукемија	C91–C95
4-016	Останати малигни неоплазми	C00–C90, C96
4-017	Анемии	D50–D64
4-018	Останати болести на крвта и на крвотворните органи и одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D65–D89
4-019	Малнутриција и други нутритивни дефицити	E40–E64
4-020	Менингит	G00, G03
4-021	Останати болести на нервниот систем	G04–G98
4-022	Пневмонија	J12–J18
4-023	Други акутни респираторни инфекции	J00–J11, J20– J22
4-024	Болести на дигестивниот	K00–K92

	систем	
4-025	Фетус и новороденче оштетени од фактори кај мајката и од компликации при бременоста, раѓањето и породувањето	P00–P04
4-026	Заболувања во врска со должината на гестацијата и феталниот растеж	P05–P08
4-027	Породилна траума	P10–P15
4-028	Интраутерина хипоксија и породилна асфиксија	P20–P21
4-029	Респираторен дистрес на новороденче	P22
4-030	Конгенитална пневмонија	P23
4-031	Други респираторни состојби кај новороденче	P24–P28
4-032	Бактериска сепса кај новороденче	P36
4-033	Омфалит кај новороденче со или без лесно крвавење	P38
4-034	Хеморагични и хематолошки заболувања кај фетус и новороденче	P50–P61
4-035	Останати перинатални состојби	P29, P35, P37, P39, P70–P96
4-036	Конгенитален хидроцефалус и спина бифида	Q03, Q05
4-037	Други конгенитални малформации на нервниот систем	Q00–Q02, Q04, Q06–Q07
4-038	Конгенитални малформации на срцето	Q20–Q24
4-039	Други конгенитални малформации на циркулаторниот систем	Q25–Q28
4-040	Down-ов синдром и други хромозомски ненормалности	Q90–Q99
4-041	Други конгенитални малформации	Q10–Q18, Q30–Q89
4-042	Синдром на ненадејна доенечка смрт	R95

4-043	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R94, R96–R99
4-044	Сите други болести	D00–D48, E00–E34, E65–E88, F01–F99, H00–H95, I00–I99, J30– J98, L00–L98, M00–M99, N00–N98
4-045	Транспортни несреќи	V00–V99
4-046	Случајно давење и потпоување	W65–W74
4-047	Други случајни загрозувања на дишењето	W75–W84
4-048	Изложеност на чад, пожар и пламен	X00–X09
4-049	Случајно труење со и поради изложеност на штетни супстанции	X40–X49
4-050	Обид за нанесување на телесна повреда	X85–Y09
4-051	Сите други надворешни причини	W00–W64, W85–W99, X10–X39, X50–X84, Y10–Y89

ЛИСТА ЗА ТАБЕЛИРАЊЕ НА МОРБИДИТЕТОТ

001	Колера	A00
002	Тифусни и паратифусни трески	A01
003	Шигелоза	A03
004	Амебијаза	A06
005	Дијареја и гастроентерит за кои се претпоставува дека се од инфективно потекло	A09
006	Други цревни инфективни болести	A02, A04– A05, A07–A08
007	Респираторна туберкулоза	A15–A16

008	Друга туберкулоза	A17–A19
009	Чума	A20
010	Бруцелоза	A23
011	Лепра	A30
012	Тетанус неонаторум	A33
013	Друг тетанус	A34–A35
014	Дифтерија	A36
015	Пертусис	A37
016	Менингококна инфекција	A39
017	Септикемија	A40–A41
018	Други бактериски болести	A21–A22, A24–A28, A31–A32, A38, A42–A49
019	Конгенитален сифилис	A50
020	Ран сифилис	A51
021	Друг сифилис	A52–A53
022	Гонококна инфекција	A54
023	Сексуално преносливи хламидиски болести	A55–A56
024	Други инфекции главно со сексуален начин на пренесување	A57–A64
025	Повратни трески	A68
026	Трахом	A71
027	Тифусна треска	A75
028	Акутен полиомиелит	A80
029	Беснило	A82
030	Вирусен енцефалит	A83–A86
031	Жолта треска	A95
032	Други артроподно пренесени вирусни трески и вирусни хеморагични трески	A90–A94, A96–A99
033	Херпесвирусни инфекции	B00
034	Варичела и зостер	B01–B02
035	Морбили	B05
036	Рубеола	B06
037	Акутен хепатит В	B16

038	Друг вирусен хепатит	B15, B17–B19
039	Хеморагични трески од вирусот на хумана имунодефициенција	B20–B24
040	Паротит (заушки)	B26
041	Други вирусни болести	A81, A87–A89, B03–B04, B07–B09, B25, B27–B34
042	Микози	B35–B49
043	Маларија	B50–B54
044	Лајшманијаза	B55
045	Трипанозомијаза	B56–B57
046	Шистозомијаза	B65
047	Други трематодни инфекции	B66
048	Ехинококоза	B67
049	Дракункулијаза	B72
050	Онхоцеркијаза	B73
051	Филаријаза	B74
052	Болести предизвикани од видови на <i>Ancylostoma</i>	B76
053	Други хелминтијази	B68–B71, B75, B77–B83
054	Секвели од туберкулоза	B90
055	Секвели од полиомиелит	B91
056	Секвели од лепра	B92
057	Други инфективни и паразитски болести	A65–A67, A69–A70, A74, A77–A79, B58–B64, B85–B89, B94, B99
058	Малигна неоплазма на усна, на усната празнина и на фаринксот	C00–C14
059	Малигна неоплазма на езофагусот	C15
060	Малигна неоплазма на желудникот	C16
061	Малигна неоплазма на колонот	C18

062	Малигна неоплазма на ректосигмоидниот премин, ректумот, анусот и аналниот канал	C19–C21
063	Малигна неоплазма на црниот дроб и на интрахепатичните жолчни патишта	C22
064	Малигна неоплазма на панкреасот	C25
065	Други малигни неоплазми на дигестивните органи	C17, C23–C24, C26
066	Малигни неоплазми на ларинксот	C32
067	Малигна неоплазма на трахејата, на бронх и бел дроб	C33–C34
068	Други малигни неоплазми на респираторните и интраторакалните органи	C30–C31, C37–C39
069	Малигна неоплазма на коска и на зглобна 'рскавица	C40–C41
070	Малиген меланом на кожата	C43
071	Други малигни неоплазми на кожата	C44
072	Малигни неоплазми на мезотелијалното и мекото ткиво	C45–C49
073	Малигна неоплазма на дојка	C50
074	Малигна неоплазма на цервиксот на утерусот	C53
075	Малигна неоплазма на други и на неозначени делови на утерусот	C54–C55
076	Други малигни неоплазми на женските генитални органи	C51–C52, C56–C58
077	Малигна неоплазма на простатата	C61
078	Други малигни неоплазми на машките генитални органи	C60, C62–C63
079	Малигна неоплазма на мочниот меур	C67

080	Други малигни неоплазми на уринарниот тракт	C64–C66, C68
081	Малигна неоплазма на окото и на аднексите	C69
082	Малигна неоплазма на мозокот	C71
083	Малигна неоплазма на други делови на централниот нервен систем	C70, C72
084	Малигна неоплазма на други, недоволно дефинирани, секундарни, неозначени и мултипли локализации	C73–C80
085	HODGKIN-ова болест	C81
086	Не-HODGKIN-ов лимфом	C82–C85
087	Леукемија	C91–C95
088	Други малигни неоплазми на лимфното, хематопоетското и сродно ткиво	C88–C90, C96
089	Карцином in situ на цервиксот на утерусот	D06
090	Бенигна неоплазма на кожата	D22–D23
091	Бенигна неоплазма на дојка	D24
092	Лејомиом на утерусот	D25
093	Бенигна неоплазма на овариум	D27
094	Бенигна неоплазма на уринарните органи	D30
095	Бенигна неоплазма на мозокот и на другите делови на централниот нервен систем	D33
096	Други in situ и бенигни неоплазми и неоплазми со несигурна или непозната природа	D00–D05, D07–D21, D26, D28–D29, D31–D32, D34–D48
097	Анемија поради дефицит на железо	D50
098	Други анемии	D51–D64

099	Хеморагични состојби и други болести на крвта и на крвотворните органи	D65–D77
100	Одредени заболувања што го зафаќаат имуниот механизам	D80–D89
101	Тиреоидни заболувања поврзани со дефицит на јод	E00–E02
102	Тиреотоксикоза	E05
103	Други заболувања на тиреоидејата	E03–E04, E06–E07
104	Дијабетес мелитус	E09–E14
105	Малнутриција	E40–E46
106	Дефицит на витамин А	E50
107	Дефицити на други витамини	E51–E56
108	Секвели од малнутриција и други нутритивни дефицити	E64
109	Здебеленост	E66
110	Намалување на волуменот	E86
111	Други ендокрини, нутритивни и метаболични заболувања	E15–E35, E58–E63, E65, E67– E85, E87–E90
112	Деменција	F00–F03
113	Душевно растројство и растројства во обносните предизвикани од употреба на алкохол	F10
114	Душевно растројство и растројства во обносните настанати поради употреба на други психоактивни супстанции	F11–F19
115	Шизофренија, шизотипни и налудничави растројства	F20–F29
116	Растројства на расположението [афектот]	F30–F39
117	Невротски, со стрес поврзани и соматоформни растројства	F40–F48

118	Душевна заостанатост	F70–F79
119	Други душевни растројства и растројства во обносните	F04–F09, F50–F69, F80–F99
120	Воспалителни болести на централен нервен систем	G00–G09
121	Parkinson-ова болест	G20
122	Alzheimer-ова болест	G30
123	Мултипла склероза	G35
124	Епилепсија	G40–G41
125	Мигрена и други синдроми со главоболие	G43–G44
126	Транзиторни церебрални исхемични напади и сродни синдроми	G45
127	Заболување на нерв, нервен корен и плексус	G50–G59
128	Церебрална парализа и други паралитични синдроми	G80–G83
129	Други болести на нервниот систем	G10–G13, G21–G26, G31–G32, G36–G37, G46–G47, G60–G73, G90–G99
130	Воспаление на очниот капак	H00–H01
131	Конјунктивит и други заболувања на конјунктивата	H10–H13
132	Кератит и други заболувања на склерата и корнејата	H15–H19
133	Катаракта и други заболувања на локата	H25–H28
134	Одлупувања и дефекти на ретината	H33
135	Глауком	H40–H42
136	Страбизам	H49–H50
137	Заболувања на рефракцијата и акомодацијата	H52
138	Слепило и слаб вид	H54

139	Други болести на окото и на аднексите	H02–H06, H20–H22, H30–H32, H34–H36, H43–H48, H51, H53, H55–H59
140	Отитис медија и други заболувања на средното уво и мастоидот	H65–H75
141	Губење на слухот	H90–H91
142	Други болести на увото и на мастоидниот израсток	H60–H62, H80–H83, H92–H95
143	Акутна ревматична треска	I00–I02
144	Хронична ревматична срцева болест	I05–I09
145	Есенцијална (примарна) хипертензија	I10
146	Други хипертензивни болести	I11–I15
147	Акутен миокарден инфаркт	I21–I22
148	Други исхемични болести на срцето	I20, I23–I25
149	Пулмонална емболија	I26
150	Заболувања на спроводливоста и кардијални аритмии	I44–I49
151	Срцева слабост	I50
152	Други срцеви болести	I27–I43, I51–I52
153	Интракранијално крвавење	I60–I62
154	Церебрален инфаркт	I63
155	Шлог, неозначен како хеморагичен или инфаркт	I64
156	Други цереброваскуларни болести	I65–I69
157	Атеросклероза	I70
158	Други периферни васкуларни болести	I73
159	Артериска емболија и тромбоза	I74
160	Други болести на	I71–I72, I77–

	артерии, артериоли и капилари	I79
161	Флебит, тромбофлебит, венска емболија и тромбоза	I80–I82
162	Верикозни вени на долните екстремитети	I83
163	Хемороиди	I84
164	Други болести на циркулаторниот систем	I85–I99
165	Акутен фарингит и акутен тонзилит	J02–J03
166	Акутен ларингит и трахеит	J04
167	Други акутни горнореспираторни инфекции	J00–J01, J05–J06
168	Инфлуенца	J09–J11
169	Пневмонија	J12–J18
170	Акутен бронхит и акутен бронхиолит	J20–J21
171	Хроничен синусит	J32
172	Други болести на носот и назалните синуси	J30–J31, J33–J34
173	Хронична болест на тонзилите и аденоидите	J35
174	Други болести на горнореспираторниот тракт	J36–J39
175	Бронхит, емфизем и други хронични опструктивни пулмонални болести	J40–J44
176	Астма	J45–J46
177	Бронхиектазија	J47
178	Пневмокониоза	J60–J65
179	Други болести на респираторниот систем	J22, J66–J99
180	Дентален кариес	K02
181	Други заболувања на забите и на потпорните структури	K00–K01, K03–K08
182	Други болести на усна празнина, на плунковните жлезди и вилиците	K09–K14
183	Гастричен и дуоденален	K25–K27

	улкус	
184	Гастрит и дуоденит	K29
185	Други болести на езофагусот, желудникот и дуоденумот	K20–K23, K28, K30–K31
186	Болести на апендиксот	K35–K38
187	Ингинална хернија	K40
188	Друга хернија	K41–K46
189	Сгоhn-ова болест и улцеративен колит	K50–K51
190	Паралитичен илеус и цревна опструкција без хернија	K56
191	Дивертикуларна болест на цревото	K57
192	Други болести на цревата и перитонеумот	K52–K55, K58–K67
193	Алкохолна болест на црниот дроб	K70
194	Други болести на црниот дроб	K71–K77
195	Холелитиаза и холецистит	K80–K81
196	Акутен панкреатит и други болести на панкреасот	K85–K86
197	Други болести на дигестивниот систем	K82–K83, K87–K93
198	Инфекции на кожата и на поткожното ткиво	L00–L08
199	Други болести на кожата и на поткожното ткиво	L10–L99
200	Ревматоиден артрит и други воспалителни полиартропатии	M05–M14
201	Артроза	M15–M19
202	Стеknати деформации на екстремитетите	M20–M21
203	Други заболувања на зглобовите	M00–M03, M22–M25
204	Системски заболувања на сврзното ткиво	M30–M36
205	Заболувања на цервикалните и на други интервертебрални	M50–M51

	дискусии	
206	Други дорзопатии	M40–M49, M53–M54
207	Заболувања на меките ткива	M60–M79
208	Заболувања на коскената густина и структура	M80–M85
209	Остеомиелит	M86
210	Други болести на мускулноскелетниот систем и на сврзното ткиво	M87–M99
211	Акутни и брзопрогрестирачки нефритични синдроми	N00–N01
212	Други гломеруларни болести	N02–N08
213	Ренални тубуло- интестицијални болести	N10–N16
214	Бубрежена инсуфициенција	N17–N19
215	Уролитијаза	N20–N23
216	Цистит	N30
217	Други болести на уринарниот систем	N25–N29, N31–N39
218	Хиперплазија на простатата	N40
219	Други заболувања на простатата	N41–N42
220	Хидрокела и сперматокеда	N43
221	Излишен препуциум, фимоза и парафимоза	N47
222	Други болести на машките генитални органи	N44–N46, N48–N51
223	Заболувања на дојка	N60–N64
224	Салпингит и оофорит	N70
225	Воспалителна болест на цервиксот на утерусот	N72
226	Други воспалителни болести на женските карлични органи	N71, N73– N77
227	Ендометриоза	N80

228	Женски генитален пролапс	N81
229	Невоспалителни заболувања на овариум, јајцевод и широкиот лигамент	N83
230	Заболување на менструацијата	N91–N92
231	Менопаузални и други перименопаузални заболувања	N95
232	Женски инфертилитет	N97
233	Други заболувања на генитоуринарниот тракт	N82, N84–N90, N93–N94, N96, N98–N99
234	Спонтан абортус	O03
235	Медицински абортус	O04
236	Други бремености што завршуваат со абортус	O00–O02, O05–O09
237	Едем, протеинурија и хипертензивни заболувања при бременоста, породувањето и пуерпериумот	O10–O16
238	Плацента превија, предвремено одлепување на плацентата и предпородилно крвање	O44–O46
239	Друга грижа за мајката во врска со фетусот и амнионската празнина и можните породилни проблеми	O30–O43, O47–O48
240	Попречено раѓање	O64–O66
241	Постпартусно крвање	O72
242	Други компликации на бременоста и породувањето	O20–O29, O60–O63, O67–O71, O73–O75, O81–O84
243	Единично спонтано породување	O80
244	Компликации поврзани главно со пуерпериумот и други акушерски состојби, неклассифицирани на	O85–O99

	друго место	
245	Фетус и новороденче оштетени од фактори кај мајката и од компликации при бременоста, раѓањето и породувањето	P00–P04
246	Бавен фетален растеж, фетална малнутриција и заболувања во врска со кратка гестација и мала породилна тежина	P05–P07
247	Породилна траума	P10–P15
248	Интраутерина хипоксија и породилна асфиксија	P20–P21
249	Други респираторни заболувања што настануваат во перинаталниот период	P22–P28
250	Конгенитални инфективни и паразитски болести	P35–P37
251	Други инфекции специфични за перинаталниот период	P38–P39
252	Хемолитична болест на фетус и на новороденче	P55
253	Други состојби што настануваат во перинаталниот период	P08, P29, P50–P54, P56–P96
254	Спина бифида	Q05
255	Други конгенитални малформации на нервниот систем	Q00–Q04, Q06–Q07
256	Конгенитални малформации на циркулаторниот систем	Q20–Q28
257	Расцепена усна и расцепено непце	Q35–Q37
258	Отсуство, атрезија и стеноза на тенкото црево	Q41
259	Други конгенитални малформации на дигестивниот систем	Q38–Q40, Q42–Q45
260	Неспуштен тестис	Q53
261	Други малформации на генитоуринарниот систем	Q50–Q52, Q54–Q64
262	Конгенитални деформации на колк	Q65

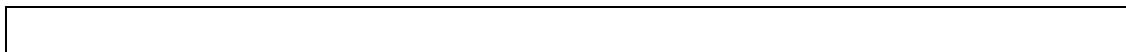

263	Конгенитални деформации на стапало	Q66
264	Други конгенитални малформации и деформации на мускулноскелетниот систем	Q67–Q79
265	Други конгенитални малформации	Q10–Q18, Q30–Q34, Q80–Q89
266	Хромозомски ненормалности, неклассифицирани на друго место	Q90–Q99
267	Абдоминална и карлична болка	R10
268	Треска од непознато потекло	R50
269	Сенилност	R54
270	Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораториски наоди, неклассифицирани на друго место	R00–R09, R11–R49, R51–R53, R55–R99
271	Фрактура на коските на черепот и на лицето	S02
272	Фрактура на вратот, тораксот или карлицата	S12, S22, S32, T08
273	Фрактура на фемурот	S72
274	Фрактура на други коски на екстремитет	S42, S52, S62, S82, S92, T10, T12
275	Фрактури што зафаќаат мултипли телесни регии	T02
276	Дислокации, шинувања и истегнувања на означени и мултипли телесни регии	S03, S13, S23, S33, S43, S53, S63, S73, S83, S93, T03
277	Повреда на окото и орбитата	S05
278	Интракранијална повреда	S06
279	Повреда на други внатрешни органи	S26–S27, S36–S37
280	Повреди од смачкување и трауматски ампутации на означени и мултипли телесни регии	S07–S08, S17–S18, S28, S38, S47–S48,

		S57–S58, S67–S68, S77–S78, S87–S88, S97–S98, T04–T05
281	Други повреди на означени, неозначени и мултипли телесни регии	S00–S01, S04, S09– S11, S14– S16, S19– S21, S24– S25, S29– S31, S34– S35, S39– S41, S44– S46, S49– S51, S54– S56, S59– S61, S64– S66, S69– S71, S74– S76, S79– S81, S84– S86, S89– S91, S94– S96, S99, T00–T01, T06–T07, T09, T11, T13–T14 T15–T19
282	Ефекти од туѓо тело што навлегло низ природен отвор	
283	Изгореници и корозии	T20–T32
284	Труење со лекови и биолошки супстанции	T36–T50
285	Токсични ефекти од супстанции главно немедицински според изворот	T51–T65
286	Малтретман синдром	T74
287	Други и неозначени ефекти од надворешни причини	T33–T35, T66–T73, T75–T78
288	Одредени рани компликации од траума и компликации од хируршка и медицинска нега, неklasифицирани на друго место	T79–T89
289	Секвели од повреди, труења и од други последици од	T90–T98

	надворешни причини	
290	Лица во контакт со здравствените служби заради преглед и испитување	Z00–Z13
291	Асимптоматски инфективен статус со вирусот на хумана имунодефициенција [HIV]	Z21
292	Други лица со потенцијални здравствени ризици поврзани со заразна болес	Z20, Z22–Z29

293	Спроведување на контрацепција	Z30
294	Аntenатален скрининг и друг надзор на бременоста	Z34–Z36
295	Живородени донечиња според местото на раѓање	Z38
296	Постпартусна грижа и испитување	Z39
297	Лица во контакт со здравствените служби за специфични процедури и здравствена заштита	Z40–Z54
298	Лица во контакт со здравствените служби поради други причини	

---

²⁶ Извадок од е-книгата на НЦЗК, јули 2006 г., Додаток Б: Посебни листи за табелирање на морталитет и морбидитет.